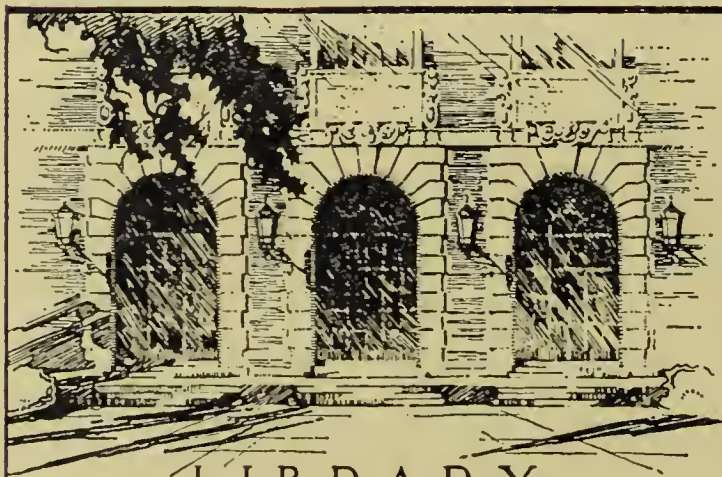

E 39 / 24

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF ILLINOIS

354.43905

HU

v. 24

XIII
32

Összesen
Fy. járművel.

5.
240

7.40 R

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

E 39 / 1915 d.

XXIV. ÉVFOLYAM, 1915.

KIADJA

A MAGYAR KIRÁLYI IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM.

BUDAPEST,
PESTI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.
1915.

megvan

3597/95

Rövidítések magyarázata.

- A. U. = az anyakönyvvezetés tárgyában 1906. évi 80.000. B. M. sz. a. kiadott belügyminiszteri utasítás.
B. K. = Budapesti Közlöny.
BM. vagy B. M. = belügyminiszteri.
BME. vagy B. M. E. = belügyminiszteri elnöki.
Bn. = a büntetőtörvénykönyvek és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló 1908 : XXXVI. t.-c.
Bp. = bünvádi perrendtartás (1896 : XXXIII. t.-c.).
Btk. = büntetőtörvénykönyv a büntettekéről és vétségekről (1878 : V. t. c.).
Fb. = a fiatalkorúak bíróságáról szóló 1913 : VII. t.-c.
Fbr. = a fiatalkorúak bíróságáról szóló 1913 : VII. t.-c. életbelépése és végrehajtása tárgyában 1913. évi 56.000. I. M. sz. a. kiadott rendelet.
FM. vagy F. M. = földművelésügyi miniszteri.
Füsz. = a felsőbbírási ügyvitel szabályai (1914. évi 42.400. I. M. sz. rendelet).
HB. vagy Hb. = a hatásköri bíróságnak (1907 : LXI. t.-c.) határozata.
HM. vagy H. M. = honvédelmi miniszteri.
HT. vagy H. T. = ítéltáblai határozattárba fölvetett határozat.
I. K. vagy Igazs. Közl. = Igazságügyi Közlöny.
IM. vagy I. M. = igazságügyminiszteri.
IME. vagy I. M. E. = igazságügyminiszteri elnöki.
JD. = jogegységi döntvény.
J. E. = a jogegység érdekében használt perorvoslat folytán hozott határozat.
Jüsz. = a járásbírási ügyvitel szabályai (1914. évi 42.100. I. M. sz. rendelet).
K. = közlemény.
k. = kötet.
KBD. = a közigazgatási bíróság döntvénye.
Kbtk. = kihágásokról szóló büntetőtörvénykönyv (1879 : XL. t.-c.).
KD. = kúriai teljes ülési döntvény.
KM. vagy K. M. = kereskedelemügyi miniszteri.
KME. vagy K. M. E. = kereskedelemügyi miniszteri elnöki.
Kül.-M. = külügyminiszteri.
l. = lásd, illetőleg szám után : lap.
M. = dr. Marschalkó Jánosnak »A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkája.
ME. vagy M. E. = miniszterelnöki.
MT. = hatásköri összeütközési ügyekben hozott minisztertanácsi határozat.
PM. vagy P. M. = pénzügyminiszteri.
Pp. = a polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. t.-c.
Ppé. = az 1912 : LIV. t.-c. a polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. t.-c. életbeléptetéséről.
p. = pont.
R. = rendelet.
R. T. = Magyarországi Rendeletek Tára.
sz. = szám és számú.
t.-c. = törvénycikk.
tk. = telekkönyvi.
TD. = ítéltáblai teljes ülési döntvény.
Tkr. = az 1855. évi december hó 15-én kiadott telekkönyvi rendelet és az 1870. évi február hó 5-én 264. I. M. E. sz. a. kiadott telekkönyvi rendtartás.
Tüsz. = a törvényszéki ügyvitel szabályai (1914. évi 42.400. I. M. sz. rendelet).
Ü. Sz. = általános ügyviteli szabályok (4291/1891. I. M. E. sz. rendelet).
Ü. U. = ügyészégi utasítás (4600/99. I. M. E. sz. rendelet).
Vhn. = a végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-c. módosítását és kiegészítését tárgyzó 1908 : XLI. t.-c.
Vht. = a végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-c.
VKE. vagy V. K. E. = vallás- és közoktatásügyminiszteri elnöki.
VKM. vagy VKOM. és V. K. O. M. = vallás- és közoktatásügyminiszteri.
v. ö. = vesd össze.

354.43905

H2

U. 24

I.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában megjelent rendeletek
és közlemények folytán beállott

változások jegyzéke.*)

▲ módosított, kiegészített vagy hatályon kívül helyezett rendelet vagy közlemény		Későbbi rendelet vagy közlemény M. = módosította, K. = kiegészítette, Hk. = egészen hatályon kívül helyezte, Hkr. = részben hatályon kívül helyezte:	A módosító, kiegészítő, vagy hatályon kívül helyező rendelet vagy közlemény		megjelent az Igazságügyi Közlönyben
száma (esetleg kelte és részei):	megjelent:		száma (esetleg §-a):	évf.	lapján vagy a melléklet lapján
1869. évi 1.090. IME.	1869. R. T. 301. l.	K.	3.837/1915. ME.	XXIV.	584.
» » 9.964. IM.	M. VI. k. 205. l.	M.	47.000/1915. IM.	»	546.
1870. » jún. 10. IM.	M. VI. k. 52. l.	M.	47.000/1915. IM.	»	546.
Fegyint. Házzsab. II. r. 25. §.					
1874. » 4164. IME.	1874. R. T. 641. l.	M.	2.521/1915. IM.	»	55.
1879. » 26.842. IM.	1880. R. T. 134. l.	K.	7.802/1915. IM.	»	100.
1881. » 1.051. IM.	M. V. k. 766. l.	K.	7.802/1915. IM.	»	100.
1884. » 52.743. IM.	M. VI. k. 209. l.	M.	47.000/1915. IM.	»	546.
1885. » 6.531. IM.	M. VI. k. 434. l.	M.	47.000/1915. IM.	»	546.
1886. » 42.962. IM.	M. VI. k. 215. l.	M.	47.000/1915. IM.	»	546.
1887. » 40.582. IM.	1887. R. T. 2242. l.	Hk.	63.101/1915. IM.	»	667.
1888. » 40.841. IM.	M. V. k. 704. l.	M.	4.714/1915. IM.	»	109.
1889. » 32.798. IM.	M. V. k. 667. l.	K.	41.021/1915. IM.	»	545.
1891. » 4.192. IME. 9. §.	1891. R. T. 1145. l.	K.	19.342/1915. IM.	»	547.
1892. » 39.005. IM.	I. K. II. 38. l.	M.	2.521/1915. IM.	»	55.
1894. » 14.390. IM.	I. K. III. 158. l.	Hk.	1.600/1915. IM.	»	51.
1895. » 43.194. IM. 6. §.	I. K. IV. 12. sz. mell.	K.	1.445/1915. ME.	»	253.
» » 81.418. BM.	{ 1895. R. T. II. k. 147. l.	K.	48.272/1915. BM.	»	344.
1896. » 3.755. ME.	I. K. V. 431. l.	Hk.	3.970/1915. ME.	»	615.
» » 21.224. IM.	I. K. V. 166. l.	K.	19.342/1915. IM.	»	547.
» » 21.224. IM. 29. §.	I. K. V. 166. l.	M.	41.033/1915. IM.	»	544.
» » 32.582. IM.	I. K. V. 406. l.	K.	37.177/1915. IM.	»	504.
» » 67.774. BM.	{ 1896. R. T. II. k. 230. l.	K.	48.272/1915. BM.	»	344.
1897. » 71.391. IM.	I. K. VI. 517. l.	Hk.	1.600/1915. IM.	»	51.
» » 86.674. BM.	{ 1897. R. T. II. k. 399. l.	Hk.	3.970/1915. ME.	»	615.
1898. » 17.016. ME.	{ 1898. R. T. II. k. 1162. l.	M.	1.779/1915. ME.	»	340.
1899. » 50.865. IM.	I. K. VIII. 261. l.	Hk.	60.787/1915. IM.	»	626.
1900. » 58.377. IM.	I. K. IX. 394. l.	M.	ad 8.583/1915. IM.	»	350.
Útmutatása II. B. 7. bek.					
1902. » 8.845. IME.	I. K. XI. 241. l.	Hk.	12.395/1915. IME.	»	491.

*) Ez a rovat elsősorban az Igazságügyi Közlönyre (I. K.) utal; ha a változott rendelkezés az Igazságügyi Közlönyben nem jelent meg: a Magyarországi Rendeletek Tárára (R. T.); ha pedig a jelzett rendelkezés egyikükben sem szerepel, dr. Marschalkó Jánosnak »A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkájára hivatkozik.

A módosított, kiegészített vagy hatályon kívül helyezett rendelet vagy közlemény		Későbbi rendelet vagy közlemény M. = módosította, K. = kiegészítette, Hk. = egészen hatályon kívül helyezte, Hkr. = részben hatályon kívül helyezte:	A módosító, kiegészítő, vagy hatályon kívül helyező rendelet vagy közlemény		
száma (esetleg kelte és részei):	megjelent:		száma (esetleg §-a):	megjelent az Igazságügyi Közlönyben	évi. lapján vagy a melléklet lapján
1906. évi 2.700. ME. S. 10. és 11. §.	1906. R. T. 1740. 1.	K.	1.445/1915. ME.	XXIV.	253.
1906. » 20.000. IM. 17. §.	I. K. XV. 11. sz. mell.	K.	193.079/1914. BM.	»	53.
» » 20.000. IM. II. sz. függelék.	I. K. XV. 11. sz. mell.	K.	6.343/1915. IM.	»	96.
» » 42.799 IM. 17. §. ut. bek.	I. K. XVI. 1. sz. mell.	M.	35.255/1915. IM.	»	442.
1907. » 11.799. IM.	I. K. XVI. 123. 1.	Hk.	29.559/1915. IM.	»	351.
» » 14.270. IME. Ut. 97. §.	I. K. XVI. 12. sz. mell.	K.	37.177/1915. IM.	»	504.
1908. » 700. IM.	I. K. XVII. 251. 1.	K.	106.021/1915. PM.	»	581.
» » 800. IM.	I. K. XVII. 3. sz. mell. 263. 1.	M. és K.	22.100/1915. IM.	»	{ 5. sz. mell. 19.
» » 24.300. IM.	I. K. XVII. 10. sz. mell.	K.	30.250/1915.	»	349.
1909. » 50. IM.	I. K. XVIII. 353.	K.	106.021/1915. PM.	»	581.
» » 60. IM.	I. K. XVIII. 1. sz. mell. 365. 1.	M. és K.	22 000/1915. IM.	»	{ 5. sz. mell. 5.
1911. » 1.749. KM. 2. pont 6. bek.	I. K. XX. 80. 1.	M.	22.031/1915. IM.	»	350.
» » 3.862. IM.	I. K. XX. 47. 1.	Hk.	28.323/1915. IM.	»	351.
» » 4.400. IM. 13. p.	I. K. XX. 3. sz.	K.	23.083/1915. IM.	»	282.
» » 5.004. IME.	I. K. XX. 185. 1.	M.	9.217/1915. IME.	»	354.
1912. » 4.596. ME.	I. K. XXI. 315. 1.	K.	2.973/1915. ME.	»	484.
» » 4.597. ME.	I. K. XXI. 317. 1.	K.	2.973/1915. ME.	»	484.
1913. » 2.693. ME.	I. K. XXII. 235. 1.	K.	{ 312/1915. ME. 3.497/1915. ME.	»	{ 158. 592.
» » 3.441. ME.	I. K. XXI. 326.	K.	2.973/1915. ME.	»	484.
» » 18.722. IM.	I. K. XXII. 191. 1.	Hk.	29.559/1915. IM.	»	351.
» » 52 882. IM.	I. K. XXII. 479. 1.	K.	6.343/1915. IM.	»	110.
» » 56.000. IM. 55. §.	I. K. XXII. 1. sz. mell. 9. 1.	K.	18.370/1915.	»	442.
» » 66.048. IM.	I. K. XXII. 592. 1.	Hk.	29.559/1915. IM.	»	351.
» » 218.000. BM. 1., 3. és 6. pont.	I. K. XXII. 571. 1.	Hk.	57.122/1915. BM.	»	428.
1914. » 4.908. ME.	I. K. XXIII. 407. 1.	K.	{ 312/1915. ME. 3.497/1915. ME.	»	{ 158. 592.
» » 5.485. ME.	I. K. XXIII. 318. 1.	K.	1.889/1915. ME.	»	266.
» » 5.488. ME.	I. K. XXIII. 321. 1.	Hk.	2.060/1915. ME.	»	309.
» » 5.735. ME.	I. K. XXIII. 468. 1.	Hk.	2.060/1915. ME.	»	309.
» » 5.858. ME.	I. K. XXIII. 471. 1.	K.	1.809/1915. ME.	»	266.
» » 6.082. ME. 3. pont.	I. K. XXIII. 473. 1.	Hk.	2.060/1915. ME.	»	309.
» » 6.217. ME.	I. K. XXIII. 500. 1.	K.	487/1915. ME.	»	100.
» » 6.233. ME.	I. K. XXIII. 491. 1.	K.	{ 34/1915. ME. 732/1915. IME. 2.096/1915. ME.	»	{ 27. 44. 336.
» » 6.600. ME.	I. K. XXIII. 549. 1.	K.	487/1915. ME.	»	100.
» » 6.754. ME.	I. K. XXIII. 548. 1.	K.	487/1915. ME.	»	100.

▲ módosított, kiegészített vagy hatályon kívül helyezett rendelet vagy közlemény		Későbbi rendelet vagy közlemény M. = módosította, K. = kiegészítette, Hk. = egészen hatályon kívül helyezte, Hkr. = részben hatályon kívül helyezte:	A módosító, kiegészítő, vagy hatályon kívül helyező rendelet vagy közlemény	
száma (esetleg kelte és részei):	megjelent:		száma (esetleg §-a):	megjelent az Igazságügyi Közlönyben évf. lapján vagy a melléklet lapján
1914. évi 8.286. ME.	I. K. XXIII. 717. 1.	K.	2.380/1915. KM. 90.299/1914. KM. 22.961/1915. KM. 81.591/1914. KM. 52.729/1915. KM.	XXIV. { 26. » 97. » 218. » 219. » 543.
» » 8.680. ME.	I. K. XXIII. 688. 1.	Hk.	224/1915. ME. 380/1915. KM. 90.299/1914. KM.	» 1. » 26. » 97.
» » 9.051. ME.	I. K. XXIII. 814. 1.	K.	22.961/1915. KM. 81.591/1914. KM. 52.729/1915. KM.	» 218. » 219. » 543.
» » 9.146. ME.	I. K. XIII. 815. 1.	Hk.	1.380/1915. ME.	» 187.
» » 12.002. IME.	I. K. XXIII. 325. 1.	Hk.	9.550/1915. IME.	» 314.
» » 12.282. IME.	I. K. XXIV. 44. 1.	K.	732/1915. IME.	» 44.
» » 12.763. IME.	I. K. XXIV. 38. 1.	K.	731/1915. IME.	» 32.
» » 193.079. BM. szelvényének 3. jegyzete.	1914. R. T. 2.792. 1.	Hk.	57.122/1915. BM.	» 428.
» » 22.300. IME. 8. §.	I. K. XXIII. 713. 1.	Hk.	7.400/1915. IME.	» 198.
» » 23.400 IME.	I. K. XXIII. 824. 1.	Hk.	7.400/1915. IME.	» 198.
» » 35.986. IM.	I. K. XXIII. 429. 1.	M.	6.941/1915. IM.	» 108.
» » 41.978. IM.	I. K. XXIII. 430. 1.	Hk.	29.559/1915. IM.	» 351.
» » 42.100. IM.	I. K. XXIII. 7. sz. 1. mell.	K.	37.000/1915. IM.	» 432.
» » 42.200. IM.	I. K. XXIII. 7. sz. 2. mell.	K.	37.000/1915. IM. 61.000/1915. IM.	» 432. 11. sz. mell. 27.
» » 42.300. IM.	I. K. XXIII. 7. sz. 3. mell.	K.	37.000/1915. IM.	» 432.
» » 42.400. IM.	I. K. XXIII. 9. sz. mell.	K.	37.000/1915. IM.	» 432.
» » 51.259. IM.	I. K. XXIII. 569. 1.	Hk.	38.707/1915. IM.	» 501.
» » 54.878. IM.	I. K. XXIII. 603. 1.	M.	36.905/1915. IM.	» 442.
» » 57.556. IM.	I. K. XXIII. 604. 1.	Hk.	38.707/1915. IM.	» 501.
» » 62.522. IM.	—	Hk.	828/1915. IME.	» 93.
» » 63.832. IM.	I. K. XXIII. 735. 1.	Hk.	38.707/1915. IM.	» 501.
» » 65.303. IM.	I. K. XXIII. 734. 1.	K.	6.343/1915. IM.	» 110.
» » 72.600. IM.	I. K. XXIII. 14. sz. 1. mell.	K.	52.075/1915. PM.	» 342.
» » 72.600. IM. 22. §.	I. K. XXIII. 14. sz. 1. mell.	K.	47.506/1915. IM.	» 625.
» » 75.090. IM.	I. K. XXIV. 56. 1.	K.	41.021/1915. IM.	» 545.
» » 75.487. IM.	I. K. XXIV. 57. 1.	Hk.	38.707/1915. IM.	» 501.
» » 140.800. PM.	I. K. XXIII. 14. sz. 2. mell.	K.	6.700/1915. PM.	» 159.
» » 151.917. BM.	1914. R. T. 1.554. 1.	K.	1.445/1915. ME. 56.000/1915. BM.	» 253. » 256.
1915. évi 34. ME.	I. K. XXIV. 27. 1.	K.	731/1915. IME. 2.096/1915. ME.	» 32. » 336.
» » 81. ME. 1. §.	I. K. XXIV. 24. 1.	Hkr.	224/1915. ME.	» 1.
» » 81. ME. 2. §.	I. K. XXIV. 24. 1.	Hk.	7.400/1915. IME.	» 198.

A módosított, kiegészített vagy hatályon kívül helyezett rendelet vagy közlemény		Későbbi rendelet vagy közlemény M. = módosította, K. = kiegészítette, Hk. = egészen hatályon kívül helyezte, Hkr. = részben hatályon kívül helyezte:	A módosító, kiegészítő, vagy hatályon kívül helyező rendelet vagy közlemény	
száma (esetleg kelte és részei):	megjelent:		száma (esetleg §-a):	megjelent az Igazságügyi Közlönyben évf. lapján vagy a melléklet lapján
1915. évi 130. ME.	I. K. XXIV. 26. 1.	K.	{ 2.212/1915. ME. 3.008/1915. ME.	XXIV. { 410. 483.
» » 224. ME.	I. K. XXIV. 1. 1.	Hk.	1.040/1915. ME.	» 131.
» » 312. ME.	I. K. XXIV. 158. 1.	K.	3.497/1915. ME.	» 592.
» » 647. ME.	I. K. XXIV. 94. 1.	K.	1.923/1915. ME.	» 329.
» » 732. IME.	I. K. XXIV. 44. 1.	M.	1.979/1915. IME.	» 87.
» » 1.019. ME.	I. K. XXIV. 161. 1.	K.	3.836/1915. ME.	» 582.
» » 1.040. ME.	I. K. XXIV. 131. 1.	Hk.	2.807/1915. ME.	» 371.
» » 1.198. ME.	I. K. XXIV. 216. 1.	K.	1.761/1915. ME.	» 259.
» » 1.380. ME.	I. K. XXIV. 187. 1.	K. és M.	3.021/1915. ME.	» 471.
» » 2.072. ME.	1915. R. T. 717. 1.	K.	2.958/1915. ME.	» 480.
» » 2.378. ME.	I. K. XXIV. 411. 1.	K.	43.800/1915. IM.	» 490.
» » 2.807. ME.	I. K. XXIV. 371. 1.	K.	{ 3.926/1915. ME. 15.295/1915. PM.	{ 619. 620.
» » 2.842. ME.	I. K. XXIV. 474. 1.	K.	12.620/1915. IME.	» 477.
» » 4.070. ME.	{ I. K. XXIV. 11. sz. mell. 1.	K.	61.000/1915. IM.	» { 11. sz. mell. 27.
» » 7.400. IME.	I. K. XXIV. 198. 1.	Hk.	12.000/1915. IME.	» 394.
» » 9.550. IME.	I. K. XXIV. 314. 1.	K.	{ 18.700/1915. IME. 48.455/1915. IM.	{ 621. 519.
» » 12.000. IME. 25. §. 1. bek.	{ I. K. XXIV. 394. 1.	M.	{ 4.070/1915. ME. 71. §.	{ 11. sz. mell. 1.
» » 14.538. IME.	I. K. XXIV. 527. 1.	K.	16.653/1915. IME.	» 590.
» » 21.570. IM.	I. K. XXIV. 227. 1.	K.	57.221/1915. IM.	» 625.
» » 31.699. IM.	I. K. XXIV. 352. 1.	Hk.	38.707/1915. IM.	» 501.
» » 40.450. IM.	I. K. XXIV. 501. 1.	K.	63.291/1915. IM.	» 672.
» » 46.057. IM.	I. K. XXIV. 548. 1.	K.	63.995/1915. IM.	» 673.
» » 51.004. IM.	I. K. XXIV. 594. 1.	K.	65.785/1915. IM.	» 672.
» » 57.221. IM.	I. K. XXIV. 625. 1.	K.	66.379/1915. IM.	» 671.

II.

Számmutató.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában foglalt rendeletek és közlemények, ügyszámaik szerint csoportosítva.

A) Igazságügyminiszteri (I. M. és I. M. E. számú) rendeletek.

A rendelet száma :	Az Igazságügyi Közlöny		A rendelet száma :	Az Igazságügyi Közlöny		A rendelet száma :	Az Igazságügyi Közlöny	
	száma :	lapja :		száma :	lapja :		száma :	lapja :
1914.			7.400. IME.	4.	198	22.000. IM.	5.	mell. 5.
12.282. IME.	1.	44	7.802. IM.	2.	100	22.100. IM.	5.	mell. 19.
12.763. IME.	1.	38	9.550. IME.	6.	314	23.808. IME.	11.	623
			11.094. IME.	7.	427	25.800. IM.	5.	264
1915.			11.412. IME.	7.	430	32.608. IM.	7.	430
731. IME.	1.	32	11.769. IME.	6.	341	35.432. IM.	8.	490
732. IME.	1.	44	12.000. IME.	7.	394	36.136. IM.	8.	491
828. IME.	2.	93	12.395. IME.	8.	491	41.021. IM.	9.	545
1.600. IM.	1.	51	12.620. IME.	8.	477	41.033. IM.	9.	544
1.979. IME.	2.	87	12.856. IME.	8.	456	43.800. IM.	8.	490
2.521. IM.	1.	55	14.538. IME.	9.	527	47.000. IM.	9.	546
3.000. IM.*)	8.	484	15.146. IM.	4.	214	48.455. IM.	9.	519
6.343. IM.	2.	96	16.537. IM.	5.	265	49.464. IM.	11.	623
6.510. IME.	5.	278	16.653. IME.	10.	590	61.000. IM.	11.	mell. 27.
			18.700. IME.	11.	621	63.101. IM.	12.	667
						68.400. IM.	12.	667

*) Ezt a rendeletet a m. kir. igazságügyminiszter és a m. kir. belügyminiszter közösen adták ki.

B) Igazságügyminiszteri közlemények.

A közlemény száma:	Az Igazságügyi Közlöny		A közlemény száma:	Az Igazságügyi Közlöny		A közlemény száma:	Az Igazságügyi Közlöny	
	száma:	lapja		száma:	lapja:		száma:	lapja:
1914.			13.412. IM.	3.	167	37.177. IM.	8.	504
48.804. IM.	1.	58	15.154. IME.	10.	595	38.707. IM.	8.	501
75.090. IM.	1.	56	15.342. IM.	5.	281	40.311. IM.	8.	503
75.487. IM.	1.	57	16.472. IM.	5.	281	40.450. IM.	8.	501
75.815. IM.	1.	57	17.060. IM.	4.	227	41.863. IM.	8.	501
76.051. IM.	1.	57	17.300. IM.	4.	227	41.897. IM.	9.	549
76.281. IM.	1.	58	18.370. IM.	7.	441	43.581. IM.	11.	625
			19.342. IME.	9.	547	44.368. IM.	9.	548
1915.			19.526. IME.	10.	594	46.057. IM.	9.	547
T. 53/154. IM.	12.	670	21.570. IM.	4.	227	47.506. IM.	11.	625
T. 340/275. IM.	11.	624	22.031. IM.	6.	350	48.093. IM.	10.	593
T. 344/36. IM.	3.	168	22.938. IM.	5.	280	48.927. IM.	10.	595
715. IM.	1.	55	23.083. IM.	5.	282	50.806. IM.	10.	593
1.189. IME.	1.	56	23.845. IM.	9.	547	51.004. IM.	10.	594
2.438. IM.	2.	109	27.281. IM.	6.	352	52.052. IM.	10.	594
4.361. IM.	2.	101	27.592. IM.	6.	353	52.053. IM.	10.	594
4.714. IM.	2.	109	28.323. IM.	6.	351	54.796. IM.	11.	625
6.343. IM.	2.	109	28.381. IM.	7.	441	54.799. IM.	12.	672
6.941. IM.	2.	108	28.591. IM.	6.	351	55.568. IM.	11.	644
ad 8.538. IM.	6.	350	29.557. IM.	7.	441	57.221. IM.	11.	625
9.217. IME.	6.	354	29.559. IM.	6.	351	57.231. IM.	12.	671
9.886. IM.	2.	109	30.046. IM.	8.	500	59.870. IM.	11.	626
9.913. IM.	2.	109	30.250. IM.	6.	349	60.787. IM.	11.	626
9.951. IM.	2.	102	31.699. IM.	6.	352	62.459. IM.	12.	671
10.211. IM.	3.	168	34.156. IM.	7.	441	63.291. IM.	12.	672
11.032. IM.	3.	170	35.255. IM.	7.	442	63.995. IM.	12.	673
11.164. IM.	3.	169	36.905. IM.	7.	442	65.597. IM.	12.	671
12.703. IM.	5.	280	37.000. IM.	7.	432	65.785. IM.	12.	672
			37.001. IM.	7.	440	66.379. IM.	12.	671

C) Más miniszterek rendeletei.

A rendelet száma :	Az Igazságügyi Közlöny		A rendelet száma :	Az Igazságügyi Közlöny		A rendelet száma :	Az Igazságügyi Közlöny	
	száma :	lapja :		száma :	lapja :		száma :	lapja :
1914.			1.397. M. E.	4.	212.	3.599. M. E.	10.	587.
8.704. M. E.	1.	46.	1.445. M. E.	5.	253.	3.835. M. E.	10.	583.
9.420. M. E.	2.	98.	1.735. M. E.	5.	261.	3.836. M. E.	10.	582.
81.591. K. M. ¹⁾	4.	219.	1.761. M. E.	5.	259.	8.837. M. E.	10.	584.
90.299. K. M. ¹⁾	2.	97.	1.762. M. E.	5.	262.	3.926. M. E.	11.	619.
193.079. B. M.	1.	53.	1.779. M. E.	6.	340.	3.969. M. E.	11.	609.
			1.809. M. E.	5.	266.	3.970. M. E.	11.	615.
			1.923. M. E.	6.	329.	4.070. M. E.	11.	mell. 1.
1915.			2.060. M. E.	6.	309.	4.207. M. E.	12.	658.
34. M. E.	1.	27.	2.096. M. E.	6.	336.	4.427. M. E.	12.	657.
81. M. E.	1.	24.	2.212. M. E.	7.	410.	6.700. P. M.	3.	159.
130. M. E.	1.	26.	2.378. M. E.	7.	411.	7.533. P. M.	5.	276.
224. M. E.	1.	1.	2.612. P. M.	3.	160.	10.962. B. M. ²⁾	5.	267.
312. M. E.	3.	158.	2.683. M. E.	7.	409.	15.295. P. M.	11.	620.
380. K. M.	1.	26.	2.807. M. E.	7.	371.	22.961. K. M. ¹⁾	4.	218.
487. M. E.	2.	100.	2.842. M. E.	8.	474.	36.290. P. M.	4.	217.
617. M. E.	2.	94.	2.958. M. E.	8.	480.	43.782. P. M.	5.	277.
1.019. M. E.	3.	161.	2.973. M. E.	8.	484.	48.272. B. M.	6.	344.
1.040. M. E.	3.	131.	2.985. M. E.	8.	482.	52.075. P. M.	6.	342.
1.066. M. E.	3.	162.	3.008. M. E.	8.	483.	52.729. K. M. ¹⁾	9.	543.
1.106. M. E.	4.	213.	3.021. M. E.	8.	471.	56.000. B. M.	5.	256.
1.118. M. E.	4.	211.	3.265. M. E.	9.	541.	57.122. B. M. ²⁾	7.	428.
1.174. M. E.	6.	330.	3.497. M. E.	10.	592.	60.410. B. M.	6.	330.
1.198. M. E.	4.	216.	3.506. M. E.	9.	540.	75.806. P. M.	7.	431.
1.329. M. E.	4.	214.	3.507. M. E.	9.	540.	106.021. P. M.	10.	581.
1.380. M. E.	4.	187.	3.512. M. E.	9.	522.	111.956. B. M.	10.	591.
			3.574. M. E.	10.	567.			

¹⁾ Ezt a rendeletet a m. kir. kereskedelemügyi miniszter és a m. kir. pénzügyminiszter közösen adták ki.²⁾ Ezt a rendeletet a m. kir. belügyminiszter és a m. kir. igazságügyminiszter közösen adták ki.

III.

Tárgymutató.

1.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában foglalt

RENDELETEK

sorozata, keltük napja szerint rendezve.

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
1914. júl. 30.	12.282/914. I. M. E.	A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra behívott tisztviselők, altisztek és hivatalszolgák bejelentése tárgyában	1	44
aug. 7.	12.763/914. I. M. E.	A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselők, altisztek és szolgák szolgálati viszonyai és illetményei, valamint a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami díjnokok, napibéresek, napszámosok és munkások gyámol nélküli családjainak segélyezése tárgyában . .	1	38
nov. 11.	81.591/914. K. M.	A 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	4	219
dec. 9.	8.704/914. M. E.	Az 1914. évi november hó 28. napján kelt legfelsőbb elhatározással legkegyelmesebben jóváhagyott tengerizsákmánybírószági rendtartás kihirdetéséről	1	46
dec. 17.	193.079/914. B. M.	A „Házassági Utasítás“ 17. §-a némely rendelkezéseinek közelebbi értelmezése tárgyában	1	53

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
dec. 29.	9.420/914. M. E.	A magyarszent korona országainak területén aranyban teljesítendő fizetések tárgya- ban	2	98
1915. jan. 4.	34/915. M. E.	A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vár- megyei tisztviselők, altisztek és szolgálk illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú rendelet kiegészítése iránt	1	27
jan. 8.	81/915. M. E.	A váltóra, csekkre, kereskedelmi utal- ványra és közraktári jegyre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése tár- gyában	1	24
jan. 13.	380/915. K. M.	A 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	1	26
jan. 14.	130/915. M. E.	Részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készí- téséről	1	26
jan. 14.	224/915. M. E.	Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	1	I
jan. 15.	2.521/915. I. M.	Nyírbátor székhellyel kir. közjegyzőség rendszeresítése tárgyában	1	55
jan. 18.	732/915. I. M. E.	A katonai szolgálatra bevonult igazság- ügyi állami alkalmazottakról felterjesz- tendő kimutatások tárgyában 1914. évi 12.282. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről	1	44
jan. 18.	1.600/915. I. M.	A szegénységi jog megadásáról és a per- beli biztosíték szükségtelenségéről osztrák állampolgárokkal szemben	1	51
jan. 26.	731/915. I. M. E.	A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi díj- nokok, napibéresek, napszámosok és munkások gyámol nélkül maradt csa-		

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
jan. 31.	487/915. M. E.	ládtagjainak összeírását szabályozó 12.763/1914. I. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában	1	32
febr. 1.	90.299/914. K. M.	A katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért járó kárpótlások tárgyában 6.217/1914. M. E., 6.600/1914. M. E. és 6.754/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészí- téséről	2	100
febr. 14.	7.802/915. I. M.	A 9.051/1914. M. E. számú rendeletben Oroszországgal szemben elrendelt fize- tési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	2	97
febr. 15.	647/915. M. E.	A rendőri büntető eljárás folyamán kisza- bott elzárás büntetések végrehajtási költ- ségeinek megtérítése tárgyában	2	100
febr. 15.	6.343/915. I. M.	A házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések tárgyában	2	94
febr. 18.	2.612/915. P. M.	A 20.000/1906. I. M. számú házassági uta- sítás 103. §-ához tartozó II. számú füg- gelék további módosítása és kiegészítése tárgyában	2	96
febr. 20.	312/915. M. E.	Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bank- jegy-hamisítványok ismertetése tár- gyában	3	160
febr. 23.	1.979/915. I. M. E.	A hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizo- nyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó alá- írási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről	3	158

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja ;
		lat tartama alatt vagy annak következ- tében elhalt (eltűnt) igazságügyi állami tisztviselők, díjnokok, altisztek és szol- gák családtagjait megillető polgári és katonai ellátások megállapítása és folyó- sítása tárgyában	2	87
febr. 24.	828/915. I. M. E.	A háború következményeképen az igazság- ügyi igazgatás körében felmerült állami kiadások, károsodások és elmaradt be- vételek nyilvántartása tárgyában . . .	2	93
márc. 8.	6.700/915. P. M.	A törvénykezési illetékről szóló 1914. évi XLIII. t.-c. életbeléptetése és végre- hajtása tárgyában 140.800/1914. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről . .	3	159
márc. 24.	1.019/915. M. E.	A haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában .	3	161
márc. 24.	1.040/915. M. E.	Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	3	131
márc. 24.	1.066/915. M. E.	A cukorrépatermelés iránt szerződéssel vállalt kötelezettség tárgyában	3	162
márc. 27.	36.290/915. P. M.	A hatodik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelke- zéseknek a Bereg vármegye területén székelő, betéti üzlettel foglalkozó inté- zetek és más ily beregvármegyei cégek tekintetében való felfüggesztése tár- gyában	4	217
márc. 30.	1.106/915. M. E.	Kiskorú gyermek örökbefogadásának meg- könnyítéséről a háborús események által indokolt esetekben	4	213
ápr. 8.	1.198/915. M. E.	A jövőbeli termés adás-vételének tilalmáról és érvénytelenségéről	4	216
ápr. 8.	16.537/915. I. M.	Az uzsora üldözése tárgyában	5	265
ápr. 9.	10.962/915. B. M.	A rendőri felügyelet alá helyezésnek és az őrízet alá vételnek szabályozásáról . .	5	267

2007 J. M. III
1907 újravá

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
ápr. 10.	1.118/915. M. E.	Az igazságszolgáltatás szerveire nézve rendkívüli intézkedések megállapítása tárgyában	4	211
ápr. 16.	1.329/915. M. E.	Budapest székesfőváros területén a májusi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában	4	214
ápr. 16.	22.961/915. K. M.	A 8.286/1914. M. E. és a 9.051/1914. M. E. számú rendeletekben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	4	218
ápr. 20.	15.146/915. I. M.	A hazáért hősi halált halt egyének megkülönböztetett megjelölése tárgyában	4	214
ápr. 22.	1.397/915. M. E.	A hadi szállításokra vonatkozó szerződésekből származó követelések biztosítása tárgyában	4	212
ápr. 26.	43.782/915. P. M.	Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyhamisítványok ismertetése tárgyában	5	277
ápr. 29.	1.380/915. M. E.	A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról	4	187
ápr. 29.	7.400/915. I. M. E.	A moratórium következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában	4	198
máj. 5.	11.769/915. I. M. E.	Az X. sugaras lemezeknek megfelelő kezelése tárgyában	6	341
máj. 6.	1.445/915. M. E.	A katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapítása tárgyában	5	253
máj. 7.	7.533/915. P. M.	Az új tiz- esetleg husz-filléres váltópénz-érmék veretése és forgalomba hozatala tárgyában	5	276
máj. 15.	22.000/915. I. M.	Az 1908 : XXXIX. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszédését, behajtását és		

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
máj. 15.	22.100/915. I. M.	kezelését szabályozó 60/1909. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészí- tése tárgyában Az 1908 : VII. t.-c. hatályosságának terü- letén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és keze- lését szabályozó 800/1908. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tár- gyában	5. mell.	5
máj. 16.	56.000/915. B. M.	A mozgósított fegyveres erőhöz tartozó egyének haláleseti adatainak hagyatéki eljárás céljára közlése	5. mell.	19
máj. 17.	1.735/915. M. E.	Az állam, a törvényhatóságok és a közsé- gek részéről egyeseknek vetőmag be- szerzésére az 1915. év első felében nyuj- tott kölcsönök behajtásáról	5	256
máj. 19.	1.174/915. M. E.	A gyámhatósági eljárásban a háború kö- vetkeztében szükséges kivételes intéz- kedésekre a belügyminiszter felhatalma- zása tárgyában	5	261
máj. 20.	1.761/915. M. E.	A jövőbeli mezőgazdasági termésből várt egyes terményekre előleg nyújtásáról. .	6	330
máj. 20.	25.800/915. I. M. E.	Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíj- intézettről szóló 1908 : XL. törvénycik- ket kiegészítő 1914 : LII. törvénycikk életbelépése tárgyában	5	259
máj. 21.	1.762/915. M. E.	Az értékpapírrészlet-ügyletről	5	264
máj. 22.	6.510/915. I. M. E.	A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi állami tisztviselők (gyakornokok) névjegyzéké- nek a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz megküldése tárgyában	5	262
máj. 24.	1.889/915. M. E.	Az ellenséges államokból érkező időszaki lapok behozatalának és az onnan érkező más sajtótermékek ellenőrzéséről és le- foglalásáról	5	278
			5	266

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
máj. 26.	60.410/915. B. M.	A háború következtében a gyámhatósági eljárásban szükséges kivételes intézkedések megállapítása tárgyában	6	330
máj. 31.	52.075/915. P. M.	A szegénységi joggal perlekedő fél helyett a bíróság irodaátalányából előlegezett költségek behajtása tárgyában.	6	342
jún. 5.	48.272/915. B. M.	Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének s azzal egybefüggő körülmények igazolása tárgyában	6	344
jún. 7.	1.923/915. M. E.	A házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése tárgyában	6	329
jún. 16.	2.096/915. M. E.	A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú és 1915. évi 34/M. E. számú rendeletek kiegészítése iránt	6	336
jún. 16.	57.122/915. B. M.	A védkötelesek nősülésére vonatkozó jegyzeteknek „Az állami anyakönyvvezetők hivatalos kézikönyvé“-ben való módosítása tárgyában.	7	428
jún. 17.	2.060/915. M. E.	A gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak életbeléptetéséről	6	309
jún. 17.	9.550/915. I. M. E.	A gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapítása tárgyában	6	314
jún. 23.	1.779/915. M. E.	A tényleges szolgálati kötelezettségük teljesítése végett katonai szolgálatra bevonuló állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményei tárgyában.	6	340
jún. 25.	2.212/915. M. E.	A részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérlegkészítésről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában	7	410

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
júl. 5.	75.806/915. P. M.	Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bank- jegyhamisítványok ismertetése tárgyában	7	431
júl. 7.	2.378/915. M. E.	Az állami hatóságoknál, hivataloknál, inté- zeteknél és vállalatoknál az 1914/15. évi állami költségvetéssel rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások tárgyában .	7	411
júl. 16.	32.608/915. I. M.	A Vaskapu-szabályozási kölcsönkötvények- nek új szelvényívekkel ellátása tárgya- ban	7	430
júl. 18.	11.094/915. I. M. E.	Az 1914 : XXVII. t.-c. 11. §-a alapján rend- szeresített új kezelői és kezelőnői állások betöltéséről a bíróságoknál	7	427
júl. 22.	2.683/915. M. E.	Budapest székesfőváros területén az augusz- tusi költözködési határidők meghosszab- bítása tárgyában	7	409
júl. 22.	11.412/915. I. M. E.	A közszállításokból való kizárást megállá- pító jogerős bírói ítéleteknek a kereske- delemügyi miniszterrel közlése tárgyában	7	430
júl. 28.	2.807/915. M. E.	A magánjogi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztás (moratórium) fokoza- tos megszüntetéséről	7	371
júl. 31.	2.842/915. M. E.	A zálogtárgyak értékesítésének korlátozá- sáról	8	474
júl. 31.	12.000/915. I. M. E.	A moratórium fokozatos megszüntetése kö- vetkeztében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállá- pítása tárgyában	7	394
aug. 1.	35.432/915. I. M.	A székesfővárosi Margitsziget törvénykezési átcsatolása tárgyában	8	490
aug. 4.	3.000/915. I. M.	A gyermek elhelyezésének és a tartásnak kérdésére vonatkozó gyámhatósági hatás- kör szabályozásáról az 1912 : LIV. t.-c. 21. §-ában foglalt rendelkezések végre- hajtása tárgyában	8	484
aug. 9.	2.958/915. M. E.	A 2.072/1915. M. E. számú rendelettel zár alá vett búzának, rozsnak, kétszeresnek,		

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma:	lapja :
		árpának és zabnak végrehajtás útján való lefoglalása esetében követendő eljárás tárgyában	8	480
aug. 9.	12.395/915. I. M. E.	A Magyarország Tiszti Cím- és Névtára című munka összeállításához szükséges adatok beszolgáltatására vonatkozó eljárás újabb szabályozása tárgyában	8	491
aug. 11.	2.973/915. M. E.	A háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése tár- gyában	8	484
aug. 11.	2.985/915. M. E.	A háborúra való tekintettel egyes társasá- gok vagy egyéb vállalatok részére szövet- séges hatalom által kirendelt szervek jog- köréről	8	482
aug. 13.	3.008/915. M. E.	A részvénytársaságok és szövetkezetek köz- gyűlésének idejéről és a mérleg készítésé- ről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában	8	483
aug. 14.	3.021/915. M. E.	A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1.380/1915. M. E. szám alatt kiadott minisztériumi rendelet kiegészítése és módosítása tár- gyában	8	471
aug. 17.	12.620/915. I. M. E.	A Budapesti Giro- és Pénztáregylet Rész- vénytársaság által foganatosítandó érték- papír-árverések szabályainak megállapí- tása tárgyában	8	477
aug. 17.	36.136/915. I. M.	Hosszúpereszteg, Vashosszúfalu és Bögöte községeknek törvénykezési átcsatolása tárgyában	8	491
aug. 23.	12.856/915. I. M. E.	A háromnál több gyermekkel bíró igazság- ügyi alkalmazottak részére a családi pót- lékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése tárgyában	8	486

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
aug. 24.	47.000/915. I. M.	Az országos büntető intézetek kimutatásai- nak felterjesztése tárgyában.	9	546
aug. 25.	43.800/915. I. M.	Az igazságügyi államszolgálatban a kezelést végző személyzet elnevezése tárgyában.	8	490
aug. 26.	52.729/915. K. M.	A m. kir. minisztérium 8.286/1914. M. E. és 9.051/1914. M. E. számú rendeleteiben megállapított pénz- és értékpapír elvo- nási tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	9	543
aug. 29.	41.033/915. I. M.	A hivatalos kiküldetések alkalmával a ki- küldött tisztviselők részéről Budapest és Bécs városokban a vasúti- vagy hajó- állomásokhoz tett utakért, valamint a Bécs városban tett hivatalos utakért fel- számítható bérkocsidíjak tárgyában . .	9	544
szept. 3.	3.265/915. M. E.	A Haditermény-részvénytársaság polgári pereiben kivételes eljárási szabályok meg- állapítása tárgyában	9	541
szept. 5.	41.021/915. I. M.	A hivatalos postaküldemények csomagolása tárgyában	9	545
szept. 20.	14.538/915. I. M. E.	Az állami alkalmazottak részére a hadi- állapot tartama alatt szükséges elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzésének megkönnyítése céljából beszerzési előle- gek engedélyezése tárgyában	9	527
szept. 22.	48.455/915. I. M.	A gyorsított bűnvádi eljárásban a terhelt és a védelem érdekeinek megóvása tár- gyában	9	519
szept. 24.	3.506/915. M. E.	Az állami, vármegyei és vasúti alkalmá- zottak részére kiutalványozott beszerzési előlegeknek végrehajtás alóli mentessége tárgyában	9	540
szept. 24.	3.507/915. M. E.	A vasúti alkalmazottak részére engedélye- zett beszerzési előlegeknek a járandósá- gokból való levonása tárgyában	9	540

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma:	t á r g y a :	száma :	lapja :
szept. 25.	3.512/915. M. E.	A hazaárulók vagyonának zárlat alá véte- léről	9	522
szept. 25.	106.021/915. P. M.	A birtokrendezési ügyekben eljáró katasz- teri mérnökök határjárási díja tárgyában	10	567
szept. 28.	111.956/915. B. M.	A hadifoglyok szökésének elősegítésével járó következményekre való figyelmez- tetés tárgyában	10	591
okt. 2.	3.497/915. M. E.	A hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizo- nyos szabályok egységesítése céljából az 1915. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó alá- írási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről	10	592
okt. 2.	3.574/915. M. E.	A hadmíveletek folytán elpusztult vagy megrongált községek belsőségeinek ren- dezéséről	10	581
okt. 2.	3.599/915. M. E.	Az egységes bírói és ügyvédi vizsgára, vala- mint a gyakorlati bírói vizsgálatra nézve a háború következtében szükségessé vált könnyítések tárgyában	10	587
okt. 2.	16.653/915. I. M. E.	Az állami alkalmazottak részére a hadi állapot tartama alatt szükséges elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzésének megkönnyítése céljából beszerzési előleg engedélyezése tárgyában 1915. évi 14.538. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet ki- egészítéséről	10	590
okt. 15.	15.295/915. P. M.	A Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye, vagy Szatmárnémeti törvényhatósági jog- gal felruházott város területén üzleti teleppel, üzemmel vagy gazdasággal, ille- tőleg lakóhellyel (székhellyel) bíró köte-		

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
		lezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásainak törlesztése tárgyában	11	620
okt. 19.	3.837/915. M. E.	Hitbizományi birtokos részéről történő hadi kölsönjegyzés előmozdítása tárgyában.	10	584
okt. 20.	3.835/915. M. E.	Budapest székesfőváros területén a novem- beri költözködési határidők meghosszab- bítása tárgyában	10	583
okt. 20.	3.836/915. M. E.	A haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában ki- adott 1.019/1915. M. E. számú rendelet hatályának meghosszabbításáról	10	582
okt. 29.	3.926/915. M. E.	A halasztás alá nem eső váltók, kereske- delmi utalványok és közraktári jegyek bemutatásának és az ily papírokra vonat- kozó óvás felvételének határideje tár- gyában	11	619
nov. 4.	18.700/915. I. M. E.	A gyorsított bünvádi eljárás szabályainak módosítása és kiegészítése tárgyában. .	11	621
nov. 5.	3.969/915. M. E.	Az osztrák-magyar monarchia közös intéz- ményeinek használatára szolgáló címer tárgyában	11	609
nov. 5.	3.970/915. M. E.	Az állami közép és kis címer, valamint az állampecsét új leírásáról és rajzairól. .	11	615
nov. 13.	23.808/915. I. M. E.	A póstai hadibélyegeknél és árvízbélye- geknek a Hadsegélyező Hivatalhoz leendő megküldése tárgyában	11	623
nov. 14.	49.464/915. I. M.	Havasnagyfalú község egyes ingatlan ré- szeinek törvénykezési átcsatolása tárgyá- ban	11	623
nov. 15.	4.070/915. M. E.	<u>A csődön kívüli kényszeregyességi eljárás- ról</u>	11	1
nov. 22.	61.000/915. I. M.	<u>A csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4.070/1915. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában</u>	mell. 11 mell.	

A r e n d e l e t			Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
kelte :	száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
nov. 23.	4.207/915. M. E.	A lakosságnak életszükségleti cikkekkel ellátásáról és az árdrágító visszaélésekről	12	658
dec. 14.	4.427/915. M. E.	A háborús segélyeknek a végrehajtás alóli mentessége tárgyában	12	657
dec. 16.	63.101/915. I. M.	Az igazságügyi igazgatás részéről kötött szerződésekben per esetére a bírói hatáskörnek és illetékességnek kikötése tárgyában	12	667
dec. 29.	68.400/915. I. M.	A közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913 : XXI. törvénycikkben a dologházra vonatkozólag megállapított rendelkezéseknek életbelépése és végrehajtása tárgyában	12	667

2.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában foglalt

közlemények

sorozata.

A t á r g y m e g j e l ö l é s e :	Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	száma :	lapja :
Az új kézbesítési rendelet nyomtatványai (715/1915. I. M. sz.) . . .	1	55
A bírósági ügyvitel régi szabályaiban megállapított minták nyom- tatványai(75.090/1914. I. M. sz.)	1	56
Hirdetmények egyes bíróságok megszüntetett működésének meg- kezdéséről	1	56
Az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott díj- nokoknak havi segélyben részesítése (1.189/1915. I. M. E. sz.) .	1	56
A díjnokokok és napibéres szolgák a m. kir. államvasutak vonalain félárú utazási kedvezményre igényt nem tarthatnak (75.815./1914. I. M. sz.).	1	57
Meghatalmazottak rendelete a Teheránban működő külügyminiszteri bíróság előtt folyó ügyekben (76.051/1914. I. M. sz.)	1	57
Az orosz és a szerb állampolgárok védelméről az Amerikai Egyesült- Államok fiumei konzula hivatali kerületének területén (75.487. 1914. I. M. sz.)	1	57
Zombor th. város lakbérleti szabályainak módosítása (48.804/1914. I. M. sz.)	1	58
A dr. Vaisz-féle alapítványi vagyon állása az 1914. év végén (76.281/1914. I. M. sz.)	1	58
A Budapesti Közlöny 1914. évi december hó 31-én megjelent 304. és 1915. évi január hó 1-étől december hó 29-éig megjelent 1—300. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata	1	58 és
2. sz. 110. l., 3. sz. 170. l., 4. sz. 228. l., 5. sz. 283. l., 6. sz. 355. l., 7. sz. 443. l., 8. sz. 504. l., 9. sz. 549. l., 10. sz. 596. l., 11. sz. 626. l., 12. sz. 675. l.		

A t á r g y m e g j e l ö l é s e :	Az igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	száma :	lapja :
Törvények kihirdetése	1	61 és
5. sz. 283. l., 6. sz. 354. l., 12. sz. 675. l.		
Hatásköri bírósági határozatok kivonata	1	61 és
2. sz. 116. l., 4. sz. 237. l., 5. sz. 286. l., 7. sz. 456. l., 11. sz. 644. l.		
12. sz. 696. l.		
A perfelvételi határnap elmulasztásáról szóló feljegyzés és a mulasztási ítélet kiadmánya a törvényszékeknek (Pp. 440. §., Tüsz. 133. §.) (4.361/1915. I. M. sz.)	2	101
Iratminták az új polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez (9.951/1915. I. M. sz.)	2	102
Igazságügyi kezelői tanfolyamok és vizsgák (6.941/1915. I. M. sz.)	2	109
A budapesti bírósági végrehajtók igazolványa (2.438/1915. I. M. sz.) .	2	109
Kötélverő árúk beszerzése (4.714/1915. I. M. sz.)	2	109
A cs. és kir. osztrák-magyar konzuli hivatalok kerületi beosztása (9.913/1915. I. M. sz.)	2	109
A budapesti olasz kir. főkonzulátushoz új alkonzul beosztásáról (9.886/1915. I. M. sz.)	2	109
Az adáliei alkonzulátus vezetőjének közreműködése házasságkötéseknél és anyakönyvvezetői hatásköre (6.343/1915. I. M. sz.) . . .	2	109
A Magyarországi Rendeleték Tára 1914. évi IX—XII. és 1915. évi I—VIII. füzetekben megjelent rendeletek sorozata	2	113 és
4. sz. 232. l., 7. sz. 445. l., 11. sz. 629. l.		
Birtokrendezések során a kihasításnak idő előtt való megkezdése s a birtokba adásnak bírói közbenjárás nélkül való fogyanatosítása (13.412/1915. I. M. sz.)	3	167
A katonai bünvádi ügyiratokról másolatok vétele és ügyészi közeg által bejelentett semmisségi panasz vagy fellebbezés megokolásának a védő részére kézbesítése (T. 344/36. I. M. sz.)	3	167
A berni vasúti áru fuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változás (10.211/1915. I. M. sz.)	3	168 és
6. sz. 352. l., 9. sz. 547. l. 12. sz. 672. l.		
A póstai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása (11.164/1915. I. M. sz.)	3	169 és
6. sz. 353. l., 9. sz. 548. l. 12. sz. 673. l.		
Kedvezmények Buziás gyógyfürdőben (11.032/1915. I. M. sz.) . .	3	170
Hirdetmény a Jeszenák János-féle alapítványból való segélyezés tárgyában (1915. Eln. VII. I/14. budapesti kir. ítélőtáblai ügyszám)	3	173

A t á r g y m e g j e l ö l é s e :	Az igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	száma :	lapja :
Telekkönyvi betétszerkesztő munkálatok elrendelése (17.300/1915. I. M. sz.)	4	227
A fiumei olasz kir. főkonzulátushoz tiszteletbeli alkonzul kinevezése (17.060/1915. I. M. sz.)	4	227
Felvétel a cs. és kir. közös hadseregbeli és a m. kir. honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe (21.570/1915. I. M. sz.)	4	227
A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke 7. sz. 458. l., 8. sz. 508. l., 9. sz. 552. l.	4	238 és
Alapítvány létesítése a hazáért hősi halált halt igazságügyi alkalmazottak árvái részére (22.938/1915. I. M. sz.)	5	280
Katonai házassági óvadék erejéig jelzálogjog vagy aljelzálogjog bekebelezése (12.703/1915. I. M. sz.)	5	280
Polgári küldemények vasúti szállítása. Katonai fuvarlevelek. (16.472. 1915. I. M. sz.)	5	281
Az országos bűnügyi nyilvántartás céljaira szolgáló ujjnyomatok felvételének ellenőrzése (15.342/1915. I. M. sz.)	5	281
Az igazságügyi hatóságok elhelyezésére szolgáló épületekben a villamos csengők és villanyvilágítás vezetékeinek megóvása (23.083. 1915. I. M. sz.)	5	282
Hirdetmény elveszett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról 6. sz. 358. l., 8. sz. 508. l.	5	288 és
Kimutatások a birtokrendezési ügyekben működő földmérők vállalatairól	5	288
A büntetőlap kiállítása a kir. törvényszék, mint a fiatalok bírósága előtt befejezett ügyekben (30.250/1915. I. M. sz.)	6	349
Az évi számadások és szakleltárak beküldési határidejének módosítása (ad 8.583/1915. I. M. sz.)	6	350
Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907 : XIX. t.-c. alapján kibocsátott rendeleteknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetéséről szóló 1.746/911. számú rendelet kiegészítése és módosítása (22.031. 1915. I. M. sz.)	6	350
A karlsruhei és a mannheimi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatalok felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására (28.591/1915. I. M. sz.)	6	351

A t á r g y m e g j e l ö l é s e :	Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	száma :	lapja :
Fiumében az argentinai alkonzulátus működésének ideiglenes fel- függasztéséről (28.323/1915. I. M. sz.)	6	351
Az olasz konzulok működhetési jogának (exequatur) visszavonásá- ról (29.559/1915. I. M. sz.)	6	351
Olaszország területén tartozkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén tartozkodó olasz állampol- gároknak védelméről (31.699/1915. I. M. sz.)	6	352
Bicske községnek lakbérosztályba sorozása (9.217/1915. I. M. sz.) . .	6	354
Igazságügyi Kezelők Kézikönyve	6	354
Válaszok a bírósági ügyvitel új szabályainak értelmezése körül fel- merült kérdésekre (37.000/1915. I. M. sz.)	7	432
A bírósági ügyvitel szabályai című munka II. kötete (37.001/1915. I. M. sz.)	7	440
Magyarország Igazságügye az 1913. évben (34.156/1915. I. M. sz.) . .	7	441
Bűnügyi múzeumoknak meg nem küldhető tárgyak (29.557/1915. I. M. sz.)	7	441
A háborúra vonatkozó írott emlékek és nyomtatványok gyűjtése (28.381/1915. I. M. sz.)	7	441
Fogházbüntetésre ítélt fiatalok büntetése kezdőnapjának megállá- pítása (18.370/1915. I. M. sz.)	7	441
Az ingatlan állami vagyon törzskönyvének és leltárának megküldési időpontjáról és az 1915. évi ingatlanbecslés ideiglenes elhalasztásá- ról (35.255/1915. I. M. sz.)	7	442
A fiumei német konzulátus ideiglenes vezetésében beállott változásról (36.905/1915. I. M. sz.)	7	442
Hirdetmény az ökörmezői kir. járásbíróság megszüntetett működésé- nek megkezdéséről	7	442
A hatásköri bíróság ügyrendjének módosítása	7	454
A belgiumi községek elleni kártérítési igények elbírálására alakított választott bíróságokról (30.046/1915. I. M. sz.)	8	500
A dresdeni, leipzig-i és chemnitzi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatal felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására (41.863/1915. I. M. sz.)	8	501
Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához alkonzul kinevezése (40.450/1915. I. M. sz.)	8	501
Az ellenséges államok területén tartozkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén az ellen-		

A t á r g y m e g j e l ö l é s e :

Az Igazság-
ügyi Közlöny
vonatkozó

száma : lapja :

séges államokhoz tartozó külföldi állampolgároknak védelméről (38.707/1915. I. M. sz.)	8	501
Fűtőanyagul tűzifa helyett lehetőleg szén használása (40.311/1915. I. M. sz.)	8	503
Utiszámlák záradéka kiegészítő vagy helyettesítő szolgálat esetében (37.177/1915. I. M. sz.)	8	504
A beszerzési előlegről szóló nyugta mintája	9	546
Iratminták a polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez (23.845/1915. I. M. sz.)	9	547
Joggyakornokok áthelyezése hivatalból a kötelező bírósági joggya- korlat megszerzése végett (19.342/1915. I. M. sz.)	9	547
Rokkant katonáink jövője (41.897/1915. I. M. sz.)	9	549
Hirdetmény a felsővízközi kir. járásbíróság megszüntetett működé- sének megkezdéséről	9	549
Ügyfelek képviselése polgári hatóságok előtt katonai egyenruhában (50.806/1915. I. M. sz.)	10	593
A póstahivataloknál raktáron heverő csomagok fekbére (48.093/1915. I. M. sz.)	10	593
A háború tartamára német császári konzul kinevezése Brassóba (52.052/1915. I. M. sz.)	10	594
Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához alkonzul kinevezése (52.053/915. I. M. sz.)	10	594
A budapesti perzsa császári főkonzulátus vezetésében beállott vál- tozásról (51.004/1915. I. M. sz.)	10	594
A kassa-oderbergi vasút vonalain az államhivatalnokok részére biz- tosított személy- és árúszállítási kedvezményekről (19.526/1915. I. M. E. sz.)	10	594
Magyarország Igazságügye az 1913. évben című különlenyomat lel- tári értéke (48.927/1915. I. M. sz.)	10	595
Az 1915 : XII. törvénycikk végrehajtási utasítása (15.154/1915. I. M. sz.)	10	595
Hirdetmény a sztropkói kir. járásbíróság megszüntetett működésé- nek megkezdéséről	10	598
A polgári törvénykönyv törvényjavaslatának tárgyalása a kép- viselőház külön bizottságában (1915. T. 340/275. sz.)	11	624
A szegénységi jogra vonatkozó szabályok alkalmazása a Pp. életbe- lépésekor folyamatban volt ügyekben (47.506/1915. I. M. sz.) . .	11	625

A t á r g y m e g j e l ö l é s e :

Az igazság-
ügyi Közlöny
vonatkozó

száma : lapja :

Póstai adatszolgáltatásra irányuló megkeresés szerkesztése bűnügyekben (43.581/1915. I. M.).	11	625
Hadifoglyok szökésének szándékos elősegítése (54.796/1915. I. M. sz.).	11	625
Felvétel a cs. és kir. közös hadseregi és a m. kir. honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe (57.221/1915. I. M. sz.)	11	626
San Marino köztársaság budapesti tiszteletbeli főkonzulátusának megszűnéséről s a köztársaság állampolgárainak védelméről a magyar szent korona országai területén (60.787/1915. I. M. sz.)	11	626
A Büntetőjogi Határozatok Tára V. kötetének 1. füzet (59.870/1915. I. M. sz.)	11	626
Hatásköri Jogsabályok és Hatásköri Határozatok Tára (55.586/1915. I. M. sz.)	11	644
	11	644
Az Igazságügyi Közlöny árának felemelése	12	670
Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának címlapja és mutatója	12	670
Az Igazságügyi Javaslatok Tára XV. évfolyamának címlapja és mutatója	12	670
A csődön kívüli kényszeregyességi eljáráshoz szükséges nyomtatványok (1.915. T. 53/154. sz.)	12	670
Hivatalos táviratok feladásának korlátozása és rövid szövegezése (65.597/1915. I. M. sz.)	12	671
Római és görög katolikus, valamint görög-keleti lelkészek és segédlelkészek végrendeletének közlése az egyházmegyei hatósággal (57.231/1915. I. M. sz.)	12	671
Népfelkelők, póttartalékosok és tartalékosok tiszti kiképzése (62.459. 1915. I. M. sz.)	12	671
Felvétel a cs. és kir. katonai akadémiákon és a m. kir. honvéd Ludovika Akadémián létesítendő akadémiai tanfolyamokra (66.379/1915. I. M. sz.)	12	671
Az Északamerikai Egyesült-Államok fiúmei konzulátusához alkonzul beosztása (63.291/1915. I. M. sz.)	12	672
A budapesti perzsa császári tiszteletbeli főkonzul működhetési jogáról (65.785/1915. I. M. sz.)	12	672
A Horvát-Szlavonországokban érvényes Törvények és Rendeletek Gyűjteménye az 1913. és az 1914. évről.	12	678

3.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában megjelent

jogegységi döntvények

sorozata, bíróságok és keletkezésük szerint rendezve.

A bíróság megjelölése :	A j o g e g y s é g i d ö n t v é n y		Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	sor- száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
		Polgári döntvények.		
A m. kir. Kúria jogegységi tanácsa	6.	A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. törvenycikknek akár 83., akár 84. §-a és az 1908 : XLI. törvenycikknek 18. §-a szerint lefoglalt s közpénztárból vagy bírói letétből felvehető, pénzbeli követelést a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után az 1881 : LX. t.-c. 133. §-a alapján hivatalból kell utalványozni.	4	219
„	7.	I. Síroknak és sírboltoknak az 1908 : XLI. t.-c. 2. §-ának 1. pontjában említett és ugyanazon t.-c. 3. §-ának első bekezdése alapján lefoglalhatónak kimondott felszerelésére a végrehajtást akkor is lehet foganatosítani, ha azt a felszerelést a köztemetőben levő sírnál vagy sírboltnál már elhelyezték. II. A síroknak vagy sírboltoknak köztemetőben elhelyezett felszerelésére foganatosított végrehajtás során a bírósági kiküldöttnek		

A bíróság megjelölése :	A jogegységi döntvény		Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	sor- száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
		eljárása, végzése (határozata) és intézkedése ellen előterjesztésnek s az előterjesztés fölött hozott bírósági végzés ellen felfolyamodásnak a köztemetőnek a tulajdonosa, fenntartója (1876 : XIV. t.-c. 116. §-a), felügyelője részéről is helye van	6	345
		Büntető döntvények.		
A m. kir. Kúria jogegységi tanácsa	3.	A kir. ügyészség abban az esetben is élhet semmisségi panasszal, ha a büntetés felfüggesztésének a Bn. 1. §-ában meghatározott valamelyik feltétele hiányzik.	4	224
„	4.	A ramsli néven ismert kártyajáték a Kbt. 91. §-ában meghatározott szerencsejáték fogalma alá esik	12	669

4.

A kir. ítélőtábla határozattáraiba fölvetett határozatoknak

az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában foglalt sorozata, bíróságok és keletkezésük szerint rendezve.

A kir. ítélőtábla székhelye :	A határozattárba felvett határozat		Az Igazság- ügyi Közlöny vonatkozó	
	sor- száma :	t á r g y a :	száma :	lapja :
Budapest	P o l g á r i h a t á r o z a t o k .			
	12.	Budapest főváros lakbérleti szabályai 25. §-ában szabályozott főbérleti jogviszony esetében a bérbeadó részére az 1881 : LX. t.-c, 72. §-ában biztosított törvényes zálogjog nem terjed ki a bérelt helyiségben talált ingóságokra	3	166

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamában foglalt

személyi hírek

áttekintése.

Tanácsok és bizottságok:

A m. kir. Kúria tanácsainak beosztása az 1915. évre : 1. sz. 71. l.

A m. kir. közigazgatási bíróság tanácsainak beosztása az 1915. évre 1. sz. 73. l.

A kir. ítélőtáblák tanácsainak beosztása az 1915. évre :

Budapesten : 1. sz. 73. l., 9. sz. 559. l.

Debreczenben : 1. sz. 74. l.

Győrben : 1. sz. 74. l.

Kassán : 1. sz. 75. l.

Kolozsváron : 1. sz. 75. l.

Maros-Vásárhelyen : 1. sz. 76. l.

Nagy-Váradon : 1. sz. 76. l.

Pécsett : 1. sz. 76. l.

Pozsonyban : 1. sz. 77. l.

Szegeden : 1. sz. 77. l.

Temesváron : 1. sz. 77. l.

A szüneti tanácsok a felső bíróságoknál : 6. sz. 363. l.

A kath. főpapi hagyatékokra vonatkozó kérdések elbírálása végett szervezett bizottság igazságügyi tagjai az 1915. évre : 1. sz. 71. l.

Az Osztrák-Magyar Bank választott bíróságának tagjai az 1915. évben a m. kir. Kúria részéről : 1. sz. 71. l.

Az országgyűlési képviselőválasztások érvényessége feletti bíráskodásra s a képviselőválasztási jogosultság kérdésében a m. kir. Kúriához beadott fellebbezések eldöntésére az 1899 : XXV. t.-c. 14., 15. és 179. §-ai értelmében alakított két tanács tagjainak névsora az 1915. évre : 1. sz. 71. l.

Az igazságügyi orvosi tanács tagjai : 1. sz. 70. l., 6. sz. 362. l., 4. sz. 206. l.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsa az 1915. évre : 1. sz. 71. l.

A legfőbb kir. és orsz. fegyelmi bíróság (1871. évi VIII. t.-c. 35. §.) tagjai a m. kir. Kúria részéről az 1915. évre : 1. sz. 78. l.

A m. kir. Kúria fegyelmi tanácsai (1871 : VIII. t.-c. 33., 34. és 36. §-ai, valamint az 1881 : LIX. t.-c. 104. §.) az 1915. évben : 1. sz. 78. l.

A kir. ítélőtáblák fegyelmi bizottságának tagjai az 1915. évben : 1. sz. 78. l.

A kir. ítélőtáblák telekkönyvi vizsgáló-bizottságai az 1915. évben : 1. sz. 79. l.

A marosvásárhelyi egységes bírói és ügyvédi vizsgáló-bizottság tagjai : 2. sz. 122. l., 10. sz. 603. l.

A kolozsvári birtokrendező földmérő vizsgáló-bizottság tagjai : 1. sz. 80. l.

A törvényszéki orvosi vizsgáló-bizottság tagjai : 4. sz. 246. l.

A Budapesten alakított szerzői jogi szakértő bizottság : 2. sz. 123. l., 3. sz. 179. l., 9. sz. 560. l.

Egyéb személyi hírek :

Kitüntetések, legfelső elismerések, külföldi rendjelek, cím- és jellegadományozások stb. : 1. sz. 63. l., 2. sz. 117. l., 3. sz. 173. l., 4. sz. 240. l., 5. sz. 300. l., 6. sz. 358. l., 7. sz. 459. l., 8. sz. 509. l., 9. sz. 553. l., 10. sz. 598. l., 11. sz. 646. l., 12. sz. 697. l.

Méltóságadományozás : 11. sz. 646. l.

Nemességadományozás : 1. sz. 63. l.

Dr. Vaisz-féle alapítvány gondnoka és pártfogója kinevezése : 9. sz. 559. l.

Konstantinápolyi konzuli főtörvényszék főbírája : 2. sz. 117. l., 10. sz. 599. l.

Kinevezések és áthelyezések : 1. sz. 63. l., 2. sz. 117. l., 3. sz. 173. l., 4. sz. 241. l., 5. sz. 300. l., 6. sz. 358. l., 7. sz. 460. l., 8. sz. 509. l., 9. sz. 553. l., 10. sz. 599. l., 11. sz. 646. l., 12. sz. 698. l.

Fiatalkorúak felügyelő hatóságának tagjai és tisztviselői : 2. sz. 123. l., 6. sz. 365. l., 10. sz. 603. l.

Fiatalkorúak bíráinak kijelölése : 1. sz. 70. l., 2. sz. 124. l.

Véglegesítések : 1. sz. 68. l., 2. sz. 119. l., 3. sz. 177. l., 4. sz. 244. l., 5. sz. 302. l., 6. sz. 361. l., 7. sz. 462. l., 8. sz. 512. l., 9. sz. 560. l., 10. sz. 601. l., 11. sz. 648. l., 12. sz. 700. l.

Törvényszéki és fogházorvosi megbízások : 3. sz. 177. l., 10. sz. 602. l., 12. sz. 703. l.

Majorsági zsellérbirtok megváltásnál jogbiztosi teendőkkel megbízás : 1. sz. 70. l.

Önálló működési körrel felruházás : 1. sz. 69. l., 2. sz. 120. l., 3. sz. 177. l., 4. sz. 245. l., 5. sz. 302. l., 6. sz. 362. l., 7. sz. 463. l., 8. sz. 513. l., 9. sz. 560. l., 10. sz. 602. l., 11. sz. 650. l., 12. sz. 704. l.

Berendelések : 2. sz. 120. l., 5. sz. 302. l., 8. sz. 512. l., 9. sz. 560. l.

Kirendelések : 1. sz. 69. l., 2. sz. 120. l., 3. sz. 177. l., 4. sz. 244. l., 5. sz. 302. l., 6. sz. 362. l., 7. sz. 463. l., 8. sz. 513. l., 9. sz. 560. l., 10. sz. 602. l., 11. sz. 650. l., 12. sz. 703. l.

Beosztások : 1. sz. 69. l., 2. sz. 121. l., 5. sz. 302. l., 6. sz. 362. l., 7. sz. 463. l., 8. sz. 513. l., 9. sz. 560. l., 11. sz. 651. l.

Kir. ügyészégi megbizottak és helyetteseik kirendelése : 1. sz. 69. l., 2. sz. 121. l., 3. sz. 178. l., 4. sz. 245. l., 5. sz. 303. l., 6. sz. 362. l., 7. sz. 464. l., 8. sz. 513. l., 9. sz. 561. l., 10. sz. 602. l., 11. sz. 651. l., 12. sz. 704. l.

Budapesti központi járásbíróság helyettes vezetőjének kijelölése : 7. sz. 463. l.

Tanácsvezetés jogával való felruházások : 2. sz. 119. l., 3. sz. 177. l., 4. sz. 245. l., 5. sz. 301. l.

Esküdtbíróági elnökök kijelölése : 1. sz. 68. l., 3. sz. 145., 4. sz. 207. l., 5. sz. 301. l., 11. sz. 648. l., 12. sz. 700. l.

A munkásbiztosítási választott bíróságok elnökei : 1. sz. 68. l., 2. sz. 119. l., 3. sz. 177. l., 4. sz. 245. l., 5. sz. 301. l., 6. sz. 361. l., 7. sz. 463. l., 8. sz. 512. l., 9. sz. 559. l., 10. sz. 602. l., 12. sz. 702. l.

Törvényszéki orvosi képesítés : 12. sz. 703. l.

Birtokrendező földmérői jogosítvánnyal felruházás : 2. sz. 124. l.

Hősi halált haltak : 3. sz. 180. l., 4. sz. 246. l., 5. sz. 303. l., 6. sz. 365. l., 7. sz. 466. l., 8. sz. 514. l., 9. sz. 562. l., 10. sz. 603. l., 11. sz. 651. l., 12. sz. 705. l.

Meghaltak : 1. sz. 81. l., 2. sz. 125. l., 3. sz. 181. l., 4. sz. 246. l., 5. sz. 304. l., 6. sz. 366. l., 7. sz. 466. l., 8. sz. 514. l., 9. sz. 562. l., 10. sz. 604. l., 11. sz. 652. l., 12. sz. 705. l.

Nyugdíjazások és végkielégítések : 1. sz. 81. l., 2. sz. 124. l., 3. sz. 181. l., 4. sz. 247. l., 5. sz. 304. l., 6. sz. 366. l., 7. sz. 466. l., 8. sz. 514. l., 9. sz. 562. l., 10. sz. 604. l., 11. sz. 652. l., 12. sz. 706. l.

A közszolgálat más ágába léptek át : 1. sz. 81. l., 4. sz. 247. l., 9. sz. 562. l., 12. sz. 706. l.

Állásukról lemondottak : 1. sz. 81. l., 2. sz. 125. l., 3. sz. 181. l., 4. sz. 247. l., 5. sz. 304. l., 6. sz. 366. l., 7. sz. 466. l., 8. sz. 514. l., 9. sz. 562. l., 10. sz. 604. l., 12. sz. 706. l.

Érvényüket vesztett altisztiigazolványok : 2. sz. 125. l., 3. sz. 181. l., 4. sz. 247. l., 7. sz. 467. l., 8. sz. 515. l., 9. sz. 563. l., 11. sz. 652. l.

A kir. közjegyző kamarák köréből : 1. sz. 82. l., 2. sz. 125. l., 3. sz. 182. l., 4. sz. 247. l., 5. sz. 305. l., 6. sz. 366. l., 7. sz. 467. l., 8. sz. 515. l., 9. sz. 563. l., 11. sz. 652. l., 12. sz. 706. l.

Az ügyvédi kamarák köréből : 1. sz. 82. l., 2. sz. 126. l., 3. sz. 182. l., 4. sz. 248. l., 5. sz. 305. l., 6. sz. 366. l., 7. sz. 467. l., 8. sz. 515. l., 9. sz. 563. l., 10. sz. 604. l., 11. sz. 653. l., 12. sz. 706. l.

6.

Igazságügyi pályázatok.

1. sz. 84. l., 2. sz. 128. l., 3. sz. 184. l., 4. sz. 250. l., 5. sz. 307. l., 6. sz. 368. l., 7. sz. 469. l., 8. sz. 517., 9. sz. 565. l., 10. sz. 606. l., 11. sz. 654. l., 12. sz. 708. l.

7.

Hirdetmény.

1. sz. 85. l., 2. sz. 129. l., 3. sz. 185. l., 4. sz. 251. l., 5. sz. 308. l., 6. sz. 369. l., 7. sz. 470. l., 8. sz. 518. l., 9. sz. 566. l., 10. sz. 607. l., 11. sz. 655. l., 12. sz. 709. l.

IV.

Betűsoros mutató.

A betűsoros mutatóban előforduló rövidítések magyarázata a II. oldalon van. — A vékony számok az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának vonatkozó számát, a vastag számok pedig lapját jelzik.

A hatásköri bírósági határozatoknál a vastag számok után zárójelben levő számok, azokat a folyószámokat jelzik, amelyek alatt e határozatok az Igazságügyi Közlönyben megjelentek.

A. Á.

Adatszolgáltatás a Tiszti Cím- és Névtárhoz. R. 8. **491**.

Adáliei alkonzul házasságkötési és anyakönyvvezetői hatásköre. K. 2. **109**.

Alapítvány hősi halált halt igazságügyi alkalmazottak árvái részére. K. 5. **280**.

Amerikai Egyesült-Államok fiumei konzula, mint az orosz és szerb állampolgárok védője. K. 1. **57**.

Aranyban teljesítendő fizetések. R. 2. **98**.

Argentínai alkonzulátus működésének felfüggesztése Fiumében. K. 6. **351**.

Ausztiai 1. Osztrák alatt.

Állami alkalmazottak beszerzési előlege. R. 9. **527.**, 10. **590**.

— beszerzési előlegének végrehajtás alóli mentessége. R. 9. **540**.

— családi pótlékát kiegészítő évi segély. R. 8. **484**.

— és családtagjai segélyezése mozgósítás folytán bevonulás esetében. R. 1. **27.**, **32.**, **38.**, **44.**, 6. **336.**, **340**.

— katonai szolgálat alatt elhalálozása vagy eltűnése esetében családtagjaik ellátása. R. 2. **87**.

— személy- és áruszállítási kedvezménye a kassa-oderbergi vasúton. K. 10. **594**.

Állami díjnokok havi segélye. K. 1. **56**.

— háborús kiadások és károsodások nyilván-
tartása. R. 2. **93**.

Állami ingatlan vagyon törzskönyvének és leltárának megküldése. K. 7. **442**.

— kis címer. R. 11. **615**.

— középcímer. R. 11. **615**.

— számvitelről szóló törvényt módosító 1915: XII. t.-c. végrehajtási utasítása. K. 10. **595**.

Állampecsét új leírása és rajza. R. 11. **615**.

Államvasúti alkalmazottak családi pótlékát kiegészítő évi segély. R. 8. **484**.

Állásukról lemondottak 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Árdrágító visszaélések R. 12. **658**.

Áruszállítási kedvezmény a kassa-oderbergi vasúton. K. 10. **594**.

Árvizbélyegeknél a Hadsegélyző Hivatalhoz megküldése. R. 11. **623**.

Áthelyezések 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

B.

Balesetbiztosításról szóló 1907: XIX. t.-c. életbelépése Fiumében. K. 6. **350**.

Bankjegy-hamisítványok (2 koronások) ismeretése. R. 3. **160.**, 5. **277.**, 7. **431**.

Bejelentése mozgósítás folytán bevonult igazságügyi állami alkalmazottaknak. R. 1. **44**.

Belgiumi községek elleni kártérítési igények elbírálása. K. 8. **500**.

Belsősegek rendezése elpusztult és megrongált községeknél. R. 10. **567**.

Bemutatása moratórium alá nem eső váltóknak, kereskedelmi utalványoknak és közraktári jegyeknek. R. 11. 619.

Beosztás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Bereg vármegye területén betéti üzlettel foglalkozó intézetek és cégek tekintetében külön rendelkezés. R. 4. 217.

— vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.

Berendelések 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Berni vasúti árúfuvarozási egyezmény hatálya alá eső vasútak. K. 3. 168., 6. 352., 9. 547., K. 12. 672.

Beszerezési előleg állami alkalmazottak részére. R. 9. 527., 10. 590.

— előlegeknek levonása vasúti alkalmazottak járandóságaiból. R. 9. 540.

— előlegeknek végrehajtás alóli mentessége. R. 9. 540.

— előlegről szóló nyugta mintája. K. 9. 546.

Betéti üzlettel foglalkozó beregvármegyei intézetek és cégek tekintetében külön rendelkezés. R. 4. 217.

Betétszerkesztés 1. Telekkönyvi betétszerkesztés.

Bécsben hivatalos utakért felszámítható bérkocsidíjak. R. 9. 544.

Bérbeadó részére biztosított törvényes zálogjog terjedelme. HT. 3. 166.

Bérkocsidíjak felszámítása Budapesten és Bécsben. R. 9. 544.

Bicske községnek lakbérosztályba sorozása. K. 6. 354.

Bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— és ügyvédi vizsgára nézve a háború miatt szükséges könnyítések. R. 10. 587.

— felmondása lakás, más helyiség vagy terület bérletének. R. 4. 187.

— letétből felvehető, lefoglalt pénzbeli követelésnek utalványozása. JD. 4. 219.

Bíróági joggyakorlat 1. Joggyakorlat.

— hivatalnokoknak és díjnokoknak kirendelése közigazgatási hatóságokhoz. R. 4. 211.

— ügyvitel régi szabályaiban megállapított minták nyomtatványai. K. 1. 56.

— ügyvitel szabályai című munka II. kötete. K. 7. 440.

— ügyvitel új szabályainak értelmezése. K. 7. 432.

— végrehajtók igazolványa Budapesten. K. 2. 109.

Bíróságok kimutatásáról szóló rendelet értelmezése. K. 7. 440.

— megszüntetett működésének megkezdéséről hirdetmények. K. 1. 56., 9. 549., 10. 598.

Birtokba adás bírói közbenjárás nélkül birtokrendezésnél. K. 3. 167.

Birtokrendezés az erdélyi részekben 1. Erdélyi birtokrendezés alatt.

Birtokrendezések költségeinek kivetése, beszedése és kezelése. R. 5. sz. mell. 5.

— során a kihasításnak idő előtti megkezdése. K. 3. 167.

Birtokrendezési ügyekben eljáró kataszteri mérnökök határjárasi díja. R. 10. 581.

— ügyek moratórium alatt. R. 4. 198.

— ügyekben működő földmérők vállalatai. K. 5. 288.

Birtokrendező földmérői jogosítvánnyal felruházás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Biztosítási végrehajtás moratórium alatt. R. 4. 198.

Bögöte község törvénykezési átcsatolása. R. 8. 491.

Brassói német konzul. K. 10. 594.

Britbirodalommal szemben pénz és értékpapír elvonási tilalom alól kivétel. R. 4. 218.

Bruxellesben a hajóösszeütközésekre és a tengeri segélynyújtásra nézve létrejött két nemzetközi egyezményről. R. 3. 158., 10. 592.

Budapest területén költözködési határidők meghosszabbítása. R. 4. 214., 7. 409., 10. 583.

Budapesten alakított szerzői jogi szakértő bizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— hivatalos utakért felszámítható bérkocsidíjak. R. 9. 544.

Budapesti alkonzula az Északamerikai Egyesült-Államoknak. K. 8. 501., 10. 594.

— bírósági végrehajtók igazolványa. K. 2. 109.

— Giro- és Pénztáregylet értékpapír-árverései. R. 8. 477.

— ítélőtábla szüneti tanácsai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítélőtábla 12. sz. polgári határozata. HT. 3. 166.

Budapesti Közlöny 1914. évi 304. és 1915. évi 1—300. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata. K. 1. 58., 2. 110., 3. 170., 4. 228., 5. 283., 6. 355., 7. 443., 8. 504., 9. 549., 10. 596., 11. 626., 12. 675.

Budapesti olasz alkonzul. K. 2. 109.

— perzsa főkonzul. K. 10. 594., 12. 672.

Buziás gyógyfürdőben kedvezmény. K. 3. 170.

Büntető intézetek kimutatásai. R. 9. 546.

Büntetőjogi Határozatok Tára V. kötetének 1. füzet. K. 11. 626.

Büntetőlap kiállítása fiatalok ügyeiben. K. 6. 349.

Bűnügyi muzeumoknak meg nem küldhető tárgyak. K. 7. 441.

— nyilvántartás céljaira szolgáló ujjlenyomatok felvétele. K. 5. 281.

Bűnvádi gyorsított eljárás módosított és kiegészített szabályai. R. 6. 309. és 314., 11. 621.

— gyorsított eljárásban a terhelt és a védelem érdekeinek megóvása. R. 9. 519.

C. Cs.

Chemnitzi konzuli hivatal felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. K. 8. 501.

Cim- és jellegadományozás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Cimere a osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek. R. 11. 609.

Cukorrépatermelés iránt szerződéssel vállalt kötelezettség. R. 3. 162.

Családi pótlékot kiegészítő évi segély. R. 8. 484., 486.

Csekkre vonatkozó kivételes intézkedések. R. 1. 24.

Csomagok fekbére póstahivataloknál. K. 10. 593.

Csomagolása hivatalos postaküldeményeknek. R. 9. 545

Csődeljárás rendelkezések a moratóriumfeloldással kapcsolatban. R. 7. 390.

Csődnyitás moratórium alatt. R. 4. 198.

Csődön kívüli kényszeregyesség 1. Kényszeregyesség.

D.

Debreczeni ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és íkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Díjnok illetménye és családjának segélyezése mozgósítás folytán bevonulása esetében. R. 1. 32., 38., 44.

Díjnokok félárú utazási kedvezménye. K. 1. 57.

— havi segélye. K. 1. 56.

Dologházak kijelölése. R. 12. 667.

Dresdeni konzuli hivatal felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. K. 8. 501.

E. É.

Egyesült-Államok 1. Északamerikai Egyesült-Államok.

Egységes bírói és ügyvédi vizsgára nézve a háború miatt szükséges könnyítések. R. 10. 587.

Ellátása a katonai szolgálat alatt elhalt vagy eltűnt igazságügyi alkalmazottak családtagjainak. R. 2. 87.

Ellenséges államok állampolgárainak védelme. K. 8. 501.

— államok polgárainak rendőri felügyelet alá helyezése. R. 5. 267.

— államokban magyar állampolgárok védelme. K. 8. 501.

— államokból érkező időszakos lapok. R. 5. 266.

— betörés miatt bíróság részére ideiglenes szék-hely kijelölése. R. 4. 211.

Előleg nyújtása jövőbeli mezőgazdasági terményekre. R. 5. 259.

Elpusztult községek belsőségeinek rendezése. R. 10. 567.

Elzárásbüntetések végrehajtási költségeinek megtérítése. R. 2. 100.

Erdélyi birtokrendezések költségeinek kivetése, beszedése és kezelése. R. 5. sz. mell. 19.

Esküdtbírói elnök és elnökhelyettes kijelölése 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Életségügyi cikkekkel ellátása a lakosság-nak. R. 12. 658.

Érvényüket vesztett altiszti igazolványok 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Értékpapír-árverései a Budapesti Giro és Pénztáregyletnek. R. 8. 477.

— elvonásának tilalma a Brit Birodalommal és Franciaországgal szemben. R. 1. 26.

Értékpapírelvonási tilalom alól kivétel engedélyezése. R. 9. 543.

Értékpapírrészletügylet. R. 5. 262.

Északamerikai Egyesült-Államok budapesti alkonzula. K. 8. 501., 10. 594.

— fiúmei alkonzula. K. 12. 672.

F.

Fekbére postacsomagoknak. K. 10. 593.

Felfüggesztése az eljárásnak a fél vagy ügyvédje katonai szolgálata miatt a háború alatt. R. 4. 187.

Felsőbírói ügyvitel szabályainak értelmezése. K. 7. 440.

Felsőbírói szüneti tanácsok 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke. K. 4. 238., 7. 458., 8. 508., 9. 552.

Felvétel katonai nevelő- és képzőintézetekbe. K. 4. 227., 12. 671.

Fiatalkorú elítélt fogházbüntetésének kezdőnapja. K. 7. 441.

Fiatalkorúak bíráinak kijelölése 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— felügyelő hatóságának elnöke és tagjai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ügyeiben büntetőlap kiállítása. K. 6. 349.

Fiumei alkonzula az Északamerikai Egyesült-
Államoknak. K. 12. 672.

— német konzul. K. 7. 442.

— olasz alkonzul. K. 4. 227.

Fiumében az argentiai alkonzulátus működésének
felfüggesztése. K. 6. 351.

— az orosz és a szerb állampolgárok védelme.
K. 1. 57.

— életbelépése a baleset biztosításáról szóló
1907 : XIX. t.-cikknek. R. 6. 350.

Fizetési meghagyás moratórium alatt. R. 4. 198.

— tilalom alóli kivétel. R. 1. 26., 2. 97., 4.
218.

Fogházbüntetésre ítélt fiatakorú büntetésének
kezdőnapja. K. 7. 441.

Földmérő vizsgáló bizottság Kolozsvárott 1. az
5. táblázatot a XXXII. lapon.

Földmérői (birtokrendező) jogosítvánnyal fel-
ruházás. 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Földmérők vállalatai birtokrendezési ügyekben.
K. 5. 288.

Franciaországgal szemben fizetési tilalom alól
kivétel. R. 1. 26.

— szemben pénz- és értékelvonási tilalom alól
kivétel. R. 4. 218.

Fuvarlevelek, katonaiak. K. 5. 281.

Fürdőkezdvezmények Buziás gyógyfürdőben. K.
3. 170.

Fűtőanyagul szén használása. K. 8. 503.

G. Gy.

Giro- és Pénztáregylet értékpapír-árverései R. 8.
477.

Görög katolikus és görög keleti lelkészek
végrendeletének közlése az egyházmegyei
hatósággal. K. 12. 671.

Gyámhatóság hatásköre gyermek elhelyezésére
és tartására vonatkozólag. R. 8. 484.

Gyámhatósági eljárásban kivételes intézkedé-
sek. R. 6. 330.

Gyermek elhelyezése és tartása kérdésében
gyámhatóság hatásköre. R. 8. 484.

Gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészít-
ett szabályai. R. 6. 309. és 314., 11. 621.

— bünvádi eljárásban a terhelt és a védelem
érdekeinek megóvása. R. 9. 519.

Győri ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és
tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5.. táblázatot a
XXXII. lapon.

H.

Hadiállapot alatt állami alkalmazottak részére
beszerzési előleg. R. 9. 527., 10. 590.

Hadibélyegeknek a Hadsegélyző Hivatalhoz
megküldése. R. 11. 623.

Hadifoglyok szökésének elősegítése. R. 10. 591.,
K. 11. 625.

Hadikölcsönjegyzése hitbizományi birtokosnak.
R. 10. 584.

Hadiszállításokra vonatkozó szerződésekből
származó követelések biztosítása. R. 4. 212.

Haditermény-részvénytársaság polgári pere-
iben kivételes eljárási szabályok. R. 9. 541.

Hadmiveletek folytán elpusztult községek bel-
sőségeinek rendezése. R. 10. 567.

Hadsegélyző Hivatalhoz küldése hadibélyegek-
nek és árvizbélyegeknek. R. 11. 623.

Hadviselési szempontból aggályos egyének
rendőri felügyelet alá helyezése. R. 5. 267.

Hagyatéki eljárás közlése halálesi adatoknak.
R. 5. 256.

— ügyekben kivételes eljárási szabályok. R. 5.
253.

Hajóösszeütközésekre nézve Bruxellesben létre-
jött két nemzetközi egyezmény. R. 3. 158.,
10. 592.

Halasztás 1. Moratorium alatt.

— engedése magánjogi kötelezettségek teljesí-
tésére 1. Moratorium alatt.

Halálesi adatai a mozgósított fegyveres erő-
höz tartozóknak. R. 5. 256.

Haszonbérletől mívelés nélkül hagyott ingatla-
nok. R. 3. 161., R. 10. 582.

Határjárási díja kataszteri mérnököknek birtok-
rendezési ügyekben. R. 10. 581.

Hatáskör kikötése az igazságügyi igazgatás
részéről kötött szerződésekben. R. 12. 667.

Hatásköri bíróság ügyrendjének módosítása.
K. 7. 454.

Hatásköri bírósági határozat alapítványt illető
s bírói letében levő értékek kiutalványozása
kérdésében. HB. 7. 458. (43.)

— becsületsértési ügyben. HB. 5. 287. (26.)

— bérkövetelési ügyben. HB. 1. 62. (139/1914.),
2. 117. (5.) 7. 456. (28.), 457. (39.)

— bírósági jegyzőnek gyalogolási díj iránti kö-
vetelése ügyében. HB. 1. 62. (137/1914.)

— birtokos és gazdasági munkásvállalkozó kö-
zött létrejött szerződés ügyében. HB. 11.
645. (46.)

— boritaladó beszédese ügyében. HB. 1. 61.
(136/1914.)

— cselédbérkövetelési ügyben. HB. 11. 645.,
646. (51., 52.)

— cselédügyben. HB. 4. 237. (12.), 7. 457. (35.)

— csendőrség állományához tartozó havidíjasok
szolgálati illetményei kérdésében. Hb. 12.
696. (56.)

— cséplőiparos és gépészalkalmazottja között
felmerült ügyben. HB. 4. 238. (15.)

— díjnak illetményügyében. HB. 7. 458. (41.)

— egylet és tagjai között kötött biztosítási ügy-
let kérdésében. HB. 2. 116. (2.)

- Hatásköri bírósági határozat* gazdasági cselédügyben. HB. 2. 116. (3.), 4. 237. (8.)
- gazdatiszt alkalmaztatásából felmerült kérdésben. Hb. 12. 696. (58.)
 - gyámhatóságilag kirendelt ügygondnok díjának kérdésében. HB. 4. 237. (10.), 238. (17.)
 - gyógyszerészsegéd díjkövetelési ügyében. HB. 7. 458. (40.)
 - határon útlevel nélkül való átcsempészs ügyében. HB. 5. 287. (27.)
 - hatásköri bíróság előtt az eljárás felfüggesztése kérdésében. HB. 11. 644. (44.)
 - hatásköri összeütközés keletkezése kérdésében Hb. 5. 286. (19.), 287. (21.), 11. 646. (53., 54. és 55.)
 - hatásköri összeütközés keletkezése kérdésében a bíróság érdemi határozata után. Hb. 7. 456. (29.)
 - hatásköri összeütközésnek ügyvédi meghatalmazás nélkül bejelentése esetében. HB. 11. 645. (47., 49., 50.)
 - házadó ügyben. Hb. 7. 457. (37.)
 - ingatlanra vezetendő végrehajtási ügyben. Hb. 4. 237. (9.)
 - iparhatósági határozat alapján ingóságra vezetett végrehajtási ügyben. Hb. 2. 116. (1.)
 - iparos és alkalmazottja között felmerült ügyben. K. 2. 117. (7.), 7. 457. (36.)
 - kanásznak, mint gazdasági cselédnek ügyében. Hb. 4. 237. (13.)
 - kereskedő és alkalmazottja között felmerült ügyben. Hb. 1. 63. (143/1414.) 7. 456. (30.)
 - kerítés helyreállításának kérdésében. Hb. 11. 645. (48.)
 - körorvosi lakáspénznek a vármegyei orvosi alapba való befizetése kérdésében. Hb. 4. 238. (16.), 7. 456. (32.)
 - közegészség elleni kihágás ügyében. Hb. 5. 287. (20.)
 - közrend elleni kihágás ügyében. Hb. 5. 287. (24.)
 - mezőrendőri kihágási ügyben. Hb. 1. 62. (138/1914., 142/1914.), 2. 117. (14.), 5. 287. (25.)
 - mozgófényképszínház (ipari vagy kereskedelmi) vállalati minősége kérdésében. Hb. 1. 62. (141/1914.)
 - munkabérszerződés kérdésében. Hb. 7. 456. (31.)
 - nyilvános számadásra kötelezett vállalat adóalapjának megállapítása kérdésében. Hb. 7. 457. (38.)
 - nyugdíjszabályrendelet kérdésében. Hb. 12. 697. (59.)
 - pályarongálások helyreállítási költségének kérdésében. Hb. 12. 697. (61.)

- Hatásköri bírósági határozat* perköltség kérdésében. Hb. 4. 237. (14.)
- rendőrkapitány és városi tanács között felmerült hatásköri összeütközés kérdésében. Hb. 4. 238. (18.)
 - szabónő díjkövetelése ügyében. Hb. 4. 237. (11.)
 - szerzői név és nem szerzői jog bitorlása kérdésében. Hb. 1. 62. (141/1914.)
 - szövetkezet és üzletvezetője között felmerült ügyben. K. 1. 62. (140/1914.)
 - születésnek anyakönyvvezetőnél be nem jelentése kérdésében. Hb. 5. 287. (23.)
 - tanítói korpótlék ügyében. Hb. 7. 457. (34.)
 - törvényes gyermek tartási költségének kérdésében. Hb. 12. 697. (60.)
 - törvényes gyermek végleges tartása és elhelyezése kérdésében. Hb. 12. 696. (57.)
 - útügyben. K. 2. 117. (6.)
 - ügyszabósság kérdésében. Hb. 7. 458. (42., 43.) 11. 645. (45., 46.)
 - vadászati kihágás ügyében. Hb. 5. 287. (22.)
 - városi pótdónak kirovása tárgyában. Hb. 7. 457. (33.)
 - vármegyei tiszteletbeli tisztviselők díjazásának érvényesítése ügyében. Hb. 11. 645. (45.)

Hatásköri Jogsabályok és Hatásköri Határozatok Tára VI. kötete. K. 11. 644.

Havasnagyfalú község egyes ingatlan részeitnek törvénykezési átcsatolása. R. 11. 623.

Hazaárulók vagyonának zárlat alá vétele. R. 9. 522.

Hazáért hősi halált halt egyének megjelölése. R. 4. 214.

— hősi halált halt igazságügyi alkalmazottak árvái részére alapítvány. K. 5. 280.

Háború alatt egyes vállalatok részére szövetes hatalom által kirendelt szervek jogköre. R. 8. 482.

— kiskorú örökbefogadásának megkönnyítése. R. 4. 213.

Háború következtében elhalt vagy eltűnt állami alkalmazottak családjainak ellátása. R. 2. 87.

— felmerült állami kiadások és károsodások nyilvántartása. R. 2. 93.

— kivételes intézkedések a gyámhatósági eljárásban. R. 6. 330.

— megszüntetett bíróság ítélőbíráinak áthelyezése. R. 4. 211.

Háború miatt a polgári peres eljárásban rendkívüli intézkedések. R. 4. 187., 8. 471.

— szükséges könnyítések a bírói és ügyvédi vizsgára nézve. R. 10. 587.

Háborúból folyó ok miatt bíróság részére ideiglenes székhely kijelölése. R. 4. 211.

Háborúra vonatkozó iratok és nyomtatványok gyűjtése. K. 7. 441.

Háborús események által közvetlenül érintett adósok. R. 1. 1., 3. 150., 7. 388.

— segélyeknek végrehajtás alóli mentessége. R. 12. 657.

Házassági óvadék erejéig jelzálogjog bekebelezése. K. 5. 280.

— tanusítványok a karlsruhei és a mannheimi konzuli hivatalainknál. K. 6. 351.

— tanusítványok kiadására a dresdeni, leipzig-i és chemnitzi konzuli hivatalok felhatalmazása. K. 8. 501.

— utasítás 17. §-ának értelmezése. R. 1. 53.

— utasítás II. függelékének módosítása. R. 2. 96.

Házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések. R. 2. 94., R. 6. 329.

Hirdetmény 1. a 7. táblázatot a XXXIV. lapon.

— a Jeszenák János-féle alapítványból való segélyezésre. K. 3. 173.

— elveszett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítványról. K. 5. 288., K. 6. 358., K. 8. 508.

Hirdetmények egyes bíróságok megszüntetett működésének megkezdéséről. K. 1. 56., 7. 442., 9. 549., 10. 598.

Hitbizományi birtokos hadikölcsönjegyzésének előmozdítása. R. 10. 584.

Hivatalos postaküldemények csomagolása. R. 9. 545.

— táviratok feladása és szövegezése. K. 12. 671.

Honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe felvétel. K. 4. 227., 11. 625.

Horvát-Szlavonországokban érvényes Törvények és Rendelet Gyűjteménye. K. 12. 678.

Hosszúpereszteg község törvénykezési átszátolása. R. 8. 491.

Hösi halált halt egyének megjelölése. R. 4. 214.

— halált haltak 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Húszfilléres váltópénzérmekek. R. 5. 276.

I.

dőszaki lapok ellenséges államokból. R. 5. 266.

Igazságszolgáltatás szerveire nézve rendkívüli intézkedések. R. 4. 211.

Igazságügyi alkalmazottak családi pótlékát kiegészítő évi segély. R. 8. 484., 486.

— állami alkalmazottak szolgálati viszonyai és illetményei mozgósítás folytán bevonulás esetében. R. 1. 27., 32., 38., 44.

— díjnokok, napibéresek, napszámosok és munkások illetményei mozgósítás folytán bevonulásuk esetében. R. 1. 32., 38., 44.

— épületekben villamos vezetékek megóvása. K. 5. 282.

Igazságügyi igazgatás részéről kötött szerződésekben hatáskör és illetékesség kikötése. R. 12. 667.

— igazgatásban a háború következtében felmerült kiadások és károsodások nyilvántartása. R. 2. 93.

— Javaslatok Tárának XV. évfolyama. K. 12. 670.

— kezelői tanfolyamok és vizsgák. K. 2. 108.

— kezelők kézikönyve. K. 6. 354.

— Közlöny árának felemelése. K. 12. 670.

— Közlöny XXIV. évfolyama. K. 12. 670.

— orvosi tanács tagjai és jegyzője 1. az 5. táblázatot a XXXII lapon.

— pályázatok 1. a 6. táblázatot a XXXIV. lapon.

— szolgálatban kezelést végző személyzet elnevezése. R. 8. 490.

Illetékesség kikötése az igazságügyi igazgatás részéről kötött szerződésekben. R. 12. 667.

Illetményei a mozgósítás folytán bevonult állami és vármegyei alkalmazottaknak. R. 1. 27., 32., 38., 44., 6. 336., 340.

Ingatlan állami vagyon törzskönyvének és leltárának megküldése. K. 7. 442.

Iratboríték kényszeregyességi ügyben. R. 11. sz. mell. 33.

Iratminták a polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez. K. 2. 102., 9. 547.

Ítélobírák áthelyezése. R. 4. 211.

Ítélotáblai határozattárba felvett határozatok 1. a 4. táblázatot a XXXI. lapon.

Ítélotáblák fegyelmi bizottságai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

J.

Járásbíróági ügyvitel szabályainak értelmezése. K. 7. 432.

Járásbíróságok telekkönyvi hatóságának ideiglenes átruházása. R. 4. 211.

Jelzálogjog bekebelezése katonai házassági óvadék erejéig. R. 5. 280.

Jeszenák János-féle alapítvány. K. 3. 173.

Jogegységi döntvények. 1. a 3. táblázatot a XXIX. lapon.

Joggyakorlatok áthelyezése a joggyakorlat megszerzése végett. K. 9. 547.

Jövőbeli mezőgazdasági terményekre előlegnyújtása. R. 5. 259.

— termés adásvételének tilalma és érvénytelensége. R. 4. 216.

K.

Karlsruhei konzuli hivatalunk felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. K. 6. 351.

Kassa-oderbergi vasúton személy- és áruszállítási kedvezmény. K. 10. 594.

Kassai ítélőtábla szüneti tanácsa 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Kataszteri mérnökök határjárasi díja. R. 10. 581.

Katholikus főpapi hagyatékokra vonatkozó kérdéseket elbíráló bizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Katonai bűnvádi ügyiratokról másolatok vétele. K. 3. 167.

— célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért járó kárpótlás. R. 2. 100.

— egyenruhában ügyfelek képviselése. K. 10. 593.

— egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok. R. 5. 253.

— fuvarlevelek. K. 5. 281.

— házassági óvadék erejéig jelzálogjog bekebelezése. K. 5. 280.

— nevelőintézetbe felvétel. K. 4. 227., 11. 625., 12. 671.

— szolgálat alatt elhalt vagy eltűnt állami alkalmazottak családtagjainak ellátása. R. 2. 87.

— szolgálatra bevonult állami és vármegyei alkalmazottak illetményei és családtagjainak segélyezése. R. 1. 27., 32., 38., 44., 6. 336., 340.

— szolgálatra bevonult igazságügyi tisztviselők (gyakornokok) névjegyzéke. R. 5. 278.

— ügyészi közeg semmisségi panaszának vagy fellebbezésének a védő részére kézbesítése. K. 3. 167.

Károsodások nyilvántartása a háború alatt. R. 2. 93.

Kártérítés a belgiumi közegek ellen. K. 8. 500.

Kedvezmény 1. Fürdőkedvezmény és Utazási kedvezmény alatt.

Keresetindítás moratórium alatt. R. 4. 198.

Kereskedelemügyi miniszterrel közlése a közszállításból való kizárást megállapító ítéleteknek. R. 7. 430.

Kereskedelmi utalványra vonatkozó kivételes intézkedések. R. 1. 24.

Kezelést végző személyzet elnevezése az igazságügyi szolgálatban. R. 8. 490.

Kezelői állások betöltése bíróságoknál. R. 7. 427.

— állások rendszeresítése. R. 7. 411.

— tanfolyamok és vizsgák. K. 2. 108.

Kezelők kézikönyve. K. 6. 354.

— szolgálati viszonyai. R. 7. 411.

Kényszeregyesség hatálytalanítása. R. 11. sz. mell. 23.

Kényszeregyesség joghatálya. R. 11. sz. mell. 22.

— jóváhagyása. R. 11. sz. mell. 18.

Kényszeregyességi eljárás befejezése. R. 11. sz. mell. 18.

— megindítása. R. 11. sz. mell. 1.

— megszüntetése. R. 11. sz. mell. 18.

Kényszeregyességi eljárásban büntetőjogi rendelkezések. R. 11. sz. mell. 24.

— ellenőrző bizottság. R. 11. sz. mell. 9.

— ellenőrző biztos. R. 11. sz. mell. 1.

— fellebbvitel. R. 11. sz. mell. 21.

— iratboríték. R. 11. sz. mell. 33.

— tárgyalás. R. 11. sz. mell. 14.

— táblás kimutatás. R. 11. sz. mell. 31.

— ügykönyv. R. 11. sz. mell. 35.

— vagyonfelügyelő. R. 11. sz. mell. 9.

Kényszeregyességi eljáráshoz szükséges nyomtatványok. K. 12. 670.

— eljárásról szóló rendelet végrehajtása. R. 11. sz. mell. 27.

Kétkoronás bankjegy-hamisítványok ismertetése. R. 3. 160., 5. 277., 7. 431.

Kézbesítési rendelet nyomtatványai. K. 1. 55.

Kiadások nyilvántartása a háború alatt. R. 2. 93.

Kielégítési végrehajtás moratórium alatt. R. 4. 198.

Kihasítás birtokrendezéseknél K. 3. 167.

Kijelölés 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Kimutatásai az országos büntető intézeteknek. R. 9. 546.

Kimutatások földmérők vállalatáról birtokrendezési ügyekben. K. 5. 288.

— katonai szolgálatra bevonult igazságügyi állami alkalmazottakról. R. 1. 44.

Kinevezések 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Kirendelése bírósági hivatalnokoknak és díjnokoknak közigazgatási hatóságokhoz. R. 4. 211.

Kirendelések 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Kis cimere a magyar államnak. R. 11. 615.

— az osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek. R. 11. 609.

Kiskorú gyermek örökbefogadásának megkönnyítése. R. 4. 213.

Kitiltott nyomtatványok. K. 3. 169., 6. 353., 9. 548., 12. 673.

Kitüntetés 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Kivétel engedélyezése Oroszországgal szemben fizetési tilalom alól. R. 2. 97.

Kivételes intézkedések házasságkötésre. R. 2. 94.

— váltóra, csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre. R. 1. 24.

Kolozsvári földmérővizsgáló bizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítélőtábla szüneti tanácsa 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Kolozsvári ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Konzulátus megszűnése. K. 11. 626.

Konzuli hivatalaink kerületi beosztása. K. 2. 109.

— működési jog felfüggesztése. K. 6. 351.

Konzuli működési joga a budapesti olasz al-konzulnak. K. 2. 109.

— a budapesti perzsa főkonzulnak. K. 10. 594., K. 12. 672.

— a fumei német konzulnak. K. 7. 442.

a fumei olasz al-konzulnak. K. 4. 227.

— az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti al-konzulának. K. 8. 501., K. 10. 594.

— az Északamerikai Egyesült-Államok fumei al-konzulának. K. 12. 672.

Konzuli működési jognak visszavonása az olasz konzulaktól. K. 6. 351.

Konstantinápolyi konzuli főtörvényszék főbírája 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— konzuli főtörvényszék helyettes-főbírája 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Korlátozása zálogtárgyak értékesítésének. R. 8. 474.

Kölcsönök vetőmag beszerzésére. R. 5. 261.

Költözködési határidők meghosszabbítása Budapesten. R. 4. 214., 7. 409., 10. 583.

Kötélverő-árúk beszerzése. K. 2. 109.

Középcimere a magyar államnak. R. 11. 615.

— az osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek. R. 11. 609.

Közgyűlési ideje részvénytársaságoknak és szövetkezeteknek. R. 1. 26., 7. 410., 8. 483.

Közigazgatási bíróság tanácsainak beosztása 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— hatóságokhoz kirendelése bírósági hivatalnokoknak és díjnokoknak. R. 4. 211.

Közjegyzői kamarák köréből 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Közjegyzőség rendszeresítése Nyírbátorban. R. 1. 55.

Közlemények 1. a 2. táblázatot a XXIII. lapon.

Közlése a közszállításból kizárást megállapító ítéletnek a kereskedelemügyi miniszterrel. R. 7. 430.

Közös hadseregbeli nevelő- és képzőintézetekbe felvétel. K. 4. 227., R. 11. 625.

Közpénztárból felvehető pénzbeli követelésnek utalványozása. JD. 4. 219.

Közraktári jegyre vonatkozó kivételes intézkedések. R. 1. 24.

Közszállításból kizárást megállapító ítéletek közlése. R. 7. 430.

Közszolgálat más ágába léptek 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913. évi XXI. törvénycikk dologházra vonatkozó rendelkezéseinek élethelépése. R. 12. 667.

Kúria fegyelmi tanácsai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— jogegységi tanácsai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— jogegységi tanácsainak döntvényei 1. a 3. táblázatot a XXIX. lapon.

— 7. sz. jogegységi polgári döntvénye. JE. 6. 345.

— szüneti tanácsai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— tanácsai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Külföldi nyomtatványoknak a póstai szállításból kitiltása. K. 3. 169. 6. 353., 9. 548., 12. 673.

— vállalatok felügyelet alatt. K. 4. 238., 7. 458., 8. 501., 508., 9. 552.

L.

Lakás bérletének birói felmondása. R. 4. 187.

Lakbérleti szabályai Zombor városnak. K. 1. 58.

Lakbérosztályba sorozása Bicske községnek. K. 6. 354.

Lakosságnak életszükségleti cikkekkel ellátása. R. 12. 658.

Lefoglalása ellenséges államokból érkező időszaki lapoknak. R. 5. 266.

— zár alá vett gabonának. R. 8. 480.

Lefoglalt s közpénztárból vagy birói letétből felvehető pénzbeli követelésnek utalványozása. JD. 4. 219.

Legfelső elismerés 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Legfőbb országos fegyelmi bíróság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

*Leipzig*i konzuli hivatal felhatalmazása házassági tanúsítványok kiadására. R. 8. 501.

Leltára az állami ingatlan vagyonnak. K. 7. 442.

Lemondottak állásukról 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Lovakért és szállító eszközökért járó kárpótlás. R. 2. 100.

M.

Magánjogi kötelezettségek teljesítésére halasztás engedése 1. Moratórium alatt.

Magyar állampolgárok védelme ellenséges államokban. K. 8. 501.

Magyarország Igazságügye az 1913. évben. K. 7. 441. 10. 595.

Magyarország Tiszti Cím- és Névtárához adat-szolgáltatás. R. 8. 491.

Magyarországi Rendeleték Tára 1. Rendeleték Tára.

Mannheimi konzuli hivatalnak felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. K. 6. 351.

Marasztaló határozat moratórium alá eső pénztartozásra. R. 4. 198.

Margitsziget törvénykezési átsatolása. R. 8. 490.

Marosvásárhelyi egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítéltőábla szüneti tanácsa 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítéltőábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Máramaros vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.

Megbízás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Meghaltak 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Megrongált községek belsőségeinek rendezése. R. 10. 567.

Mezőgazdasági terményekre előleg nyújtása. R. 5. 259.

Méltóságadományozás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Mérleg készítése részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél. R. 1. 26., 7. 410., 8. 483.

Mivelés nélkül hagyott haszonbérelt ingatlanok. R. 10. 582.

Moratórium alá nem eső váltók, kereskedelmi utalványok és közraktári jegyek bemutatása és óvása. R. 11. 619.

— feloldással kapcsolatos eljárási rendelet. R. 7. 394.

— feloldó rendelet. R. 7. 371.

Moratóriumi negyedik eljárási rendelet. R. 4. 198.

— ötödik (anyagi jogi) rendelet. R. 1. 1.

— hatodik (anyagi jogi) rendelet. R. 3. 131.

— hatodik (anyagi jogi) rendelet 7. §-a 2. bekezdésének felfüggesztése. R. 6. 217.

Mozgósítás folytán bevonult állami és vármegyei alkalmazottak illetményei és családtagjaiknak segélyezése. R. 1. 27., 32., 38., 44. 6. 336., 340.

— és elhalt vagy eltűnt állami alkalmazottak családtagjainak ellátása. R. 2. 87.

— igazságügyi tisztviselők (gyakornokok) névjegyzéke R. 5. 278.

Mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyé-

nek hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok. R. 5. 253.

Mozgósított fegyveres erőhöz tartozó egyének haláleseti adatainak közlése. R. 5. 256.

Mulasztási ítélet kiadmánya. K. 2. 101.

Munkásbiztosítási választott bíróságok elnökei és helyetteseik 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

N. Ny.

Nagyvárad ítéltőábla szüneti tanácsai 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítéltőábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Napibéres szolgák félárú utazási kedvezménye. K. 1. 57.

Nemességadományozás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Nemzetközi egyezmények a hajóösszeütközésről és a tengeri segélynyújtásról. R. 3. 158., 10. 592.

Német konzul Brassóban. K. 10. 594.

— konzul Fiumében. K. 7. 442.

Népfelkelők tiszti kiképzése. K. 12. 671.

Nősülése a védköteleseknek. R. 7. 428.

Nyilvántartása rendőri felügyelet és őrizet alá helyezett egyéneknek. R. 5. 267.

Nyirbátor székhellyel közjegyzőség rendszerezése. R. 1. 55.

Nyomtatványai a kézbesítési rendeletnek. K. 1. 55.

— a régi bírói ügyvitelnek. K. 1. 56.

Nyomtatványok a csődön kívüli kényszer-egyességi eljáráshoz. K. 12. 670.

Nyugdíjazások 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

O. Ö.

Olasz alkonzul Budapesten. K. 2. 109.

— alkonzul Fiumében. K. 4. 227.

— állampolgárok védelme Magyarországon. K. 6. 352.

— konzulok működhetési jogának visszavonása. K. 6. 351.

Olaszország területén magyar állampolgárok védelme. K. 6. 352.

Orosz állampolgárok védelme Fiumében. K. 1. 57.

Orosz-lengyelországi megszállott területre kivétel a pénz- és értékpapirelvonási tilalom alól. R. 9. 543

Oroszországgal szemben fizetési tilalom alól kivétel. R. 2. 97.

— szemben pénz- és értékpapirelvonási tilalom alól kivétel. R. 4. 218.

Országgyűlési képviselőválasztások kérdésében bíráskodó tanácsok l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Országos büntető intézetek kimutatásai. R. 9. 546.

— bűnügyi nyilvántartás céljaira szolgáló újj-nyomatok felvétele. K. 5. 281.

— ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet. R. 5. 264.

— ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének igazolása. R. 6. 344.

Osztrák állampolgárokkal szemben szegénységi jog és perbeli biztosíték. R. 1. 51.

Osztrák-magyar bank választott bírósága l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— monarchia közös intézményeinek használatára szolgáló címer. R. 14. 609.

Óvás moratórium alá nem eső váltókra, kereskedelmi utalványokra és közraktári jegyekre vonatkozólag. R. 11. 619.

Önálló működési körrel felruházott jegyzők l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Örökbefogadás megkönnyítése a háború alatt. R. 4. 213.

P.

Pályázatok l. a 6. táblázatot a XXXIV. lapon.

Perbeli biztosíték szükségtelensége osztrák állampolgárokkal szemben. R. 1. 51.

Perfelvételi határnap elmulasztásának feljegyzése. K. 2. 101.

Perzsa főkonzul Budapesten. K. 10. 594., 12. 672.

Pécsi ítélőtábla szüneti tanácsa l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és telekkönyvi vizsgálóbizottsága l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Pénz elvonásának tilalma a Britbirodalommal és Franciaországgal szemben. R. 1. 26.

Pénz- és értékpapirelvonási tilalom alól kivétel engedélyezése. R. 9. 543.

— és értékpapirelvonási tilalom alól kivétel Britbirodalommal, Francia- és Oroszországgal szemben. R. 4. 218.

— és értékpapirelvonási tilalomba ütközése követelés teljesítésében való marasztalásnak. R. 4. 198.

Pénzkövetelések kivételes biztosítása. R. 4. 198.

Polgári eljárás szabályai a moratórium következtében l. Moratórium.

— eljárásban rendkívüli intézkedések a háború miatt. R. 4. 187., R. 8. 471.

— küldemények vasúti szállítása. K. 5. 281.

— peres eljárási szabályok a Haditermény-részvénytársaság pereiben. R. 9. 541.

— peres és nem peres eljárás szabályai a moratóriumfeloldással kapcsolatban. R. 7. 394.

— perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez iratminták. K. 2. 102., 9. 547.

— törvénykönyv törvényjavaslatának tárgyalása. K. 11. 624.

Póstacsomagok fekére. K. 10. 593.

Póstai adatszolgáltatásra irányuló megkeresés szerkesztése bűnügyekben. K. 11. 625.

— hadibélyegeknél a Hadsegélyző Hivatalhoz megküldése. R. 11. 623.

— szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok l. Kitiltott nyomtatványok alatt.

Póstaküldemények hivatalosak csomagolása R. 9. 545.

Póttartalékosok tiszti kiképzése. K. 12. 671.

Pozsonyi ítélőtábla szüneti tanácsa l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

R.

Ramsli néven ismert kártyajáték szerencsejáték. J. D. 12. 669.

Rendeletek l. az 1. táblázatot a X. lapon.

— Tára 1914. évi IX—XII. és 1915. évi I—VIII. füzetekben megjelent rendelkezések sorozata. K. 2. 113., 4. 232., 7. 445., 11. 629.

Rendjeladományozás l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Rendjelviselési engedély l. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Rendkívüli intézkedések az igazságszolgáltatás szerveire nézve. R. 4. 211.

Rendőri büntető eljárásban elzárásbüntetések végrehajtási költségeinek megtérítése. R. 2. 100.

— felügyelet alá helyezés és őrizet alá vétel. R. 5. 267.

Részletügylet értékpapiroknál. R. 5. 262.

Részvénytársaságok közgyűlési ideje és mérleg készítése. R. 1. 26., R. 7. 410., R. 8. 483.

Rokkant katonáink jövője című munka. K. 9. 549.

Római katolikus lelkészek végrendeletének közzélése az egyházmegyei hatósággal. K. 12. 671.

Rögtönbiráskodás. R. 6. 309. és 321.
Röntgen-lemezek kezelése. R. 6. 341.

S.

Sajtótermékek ellenséges állomokból. R. 5. 266.
San Marino budapesti konzulátusának megszűnése. K. 11. 626.
Sáros vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.
Segédhivatali személyzet. R. 8. 490.
Segély (havi) az állami díjnokoknak. K. 1. 56.
 — háromnál több nyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottaknak. R. 8. 484., 486.
Segélyezése mozgósítás folytán bevonult igazságügyi állami díjnokok, napibérések, napszámok és munkások családjainak. R. 1. 38.
Semmisségi panasz a büntetés felfüggesztése valamelyik feltételének hiánya esetében. R. 4. 224.
Sirok felszerelésére végrehajtás foganatosítása. JD. 6. 345.

Sz.

Szakleltárak beküldési határideje K. 6. 350.
Szatmár vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.
Szatmárnémeti th. város területén lakó kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.
Szállító eszközökért járó kárpótlás. R. 2. 100.
Számadások beküldési határideje. K. 6. 350.
Szegedi ítélőtábla szüneti tanácsa 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
 — ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottsága és tkvi vizsgálóbizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
Szegénységi jog megadása osztrák állampolgárokkal szemben. R. 1. 51.
 — joggal perlekedő fél helyett előlegezett költségek behajtása. R. 6. 342.
 — jogra vonatkozó szabályok alkalmazása a Pp. életbelépésekor. K. 11. 625.
Szelvényívek kicserélése. R. 7. 430.
Személyi hírek 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
Személyszállítási kedvezmény a kassa-oderbergi vasúton. K. 10. 594.

Szerb állampolgárok védelme Fiumében. K. 1. 57.

Szerződéses kötelezettség cukorrépatermelés iránt. R. 3. 162.
Szerzői jogi szakértőbizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
Székesfővárosi Margitsziget törvénykezési átcsatolása. R. 8. 490.
Székhely kijelölése ideiglenesen bíróságnak. R. 4. 211.
Szén használása tüzifa helyett. K. 8. 503.
Szolgálati viszonyai a mozgósítás folytán bevonult igazságügyi állami alkalmazottaknak. R. 1. 27., 32., 38., 44.
Szolgák illetménye és családjuk segélyezése mozgósítás folytán bevonulásuk esetében. R. 1. 27., 32., 38., 44.
 — (napibérések) félárú utazási kedvezménye. K. 1. 57.
Szökés elősegítése hadifoglyoknál. R. 10. 591., K. 11. 625.
Szövetkezetek közgyűlési ideje és mérleg készítése. R. 1. 26., 7. 410., 8. 483.
Szövetséges hatalom által vállalatok részére kirendelt szervek jogköre. R. 8. 482.
Szüneti tanácsok felsőbb bíróságoknál 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

T.

Tanácsvezetés jogával felruházás 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
Tartalékosok tiszti kiképzése. K. 12. 671.
Táblás kimutatás kényszeregyességi ügyben. R. 11. sz. mell. 31.
Teheráni külügyminiszteri bíróság előtt meghatalmazottak. K. 1. 57.
Telekkönyvi betétszerkesztő munkálatok elrendelése. K. 4. 227.
 — hatóságnak ideiglenes átruházása. R. 4. 211.
 — ügyekre vonatkozó szabályok moratórium alatt. R. 4. 198.
Teljesítési határidő meghosszabbítása moratórium alatt. 4. 198.
Temesvári ítélőtábla szüneti tanácsa 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
 — ítélőtábla tanácsai, fegyelmi bizottság és tkvi vizsgáló bizottsága 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.
Tengeri segélynyújtásra nézve Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény. R. 3. 158., 10. 592.
 — zsákmánybírói rendtartás. R. 1. 46.
Terhelt érdekeinek megóvása a gyorsított büntető eljárásban. R. 9. 519.

Termés (jövőbeli) adásvételének tilalma és érvénytelensége. R. 4. 216.

*Tiszti Cím- és Névtár*hoz adatszolgáltatás. R. 8. 491.

— kiképzése népfelkelőknek, póttartalékosoknak és tartalékosoknak. K. 12. 671.

Tisztviselő 1. Állami és vármegyei alkalmazott alatt is.

Tíz filléres váltópénzermék. R. 5. 276,

Törvények kihirdetése. (1915 : I—XX. t.-c.) K. 1. 61., 5. 283., 6. 354., 12. 675.

Törvénykezési átsatolása a Margitszigetnek. R. 8. 490.

— Bögöte községnek. R. 8. 491.

— Havasnagyfalu község egyes ingatlanrészeinek. R. 11. 623.

— Hosszuperesztég községnek. R. 8. 491.

— Vashosszúfalu községnek. R. 8. 491.

Törvénykezési ügyekről szóló 1914 : XLIII. t.-c. életbeléptetése. R. 3. 159.

Törvényszéki orvosi képesítés 1. az 5. táblázat a XXXII. lapon.

— orvosi vizsgálóbizottság 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— ügyvitel szabályainak értelmezése. K. 7. 437.

Törzskönyve az állami ingatlan vagyonnak. K. 7. 442.

U. Ü.

Ugocsa vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.

Ujjnyomatok felvételének ellenőrzése. K. T. 281.

Ung vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozása. R. 11. 620.

Utazási kedvezménye díjnokoknak és napibéres szolgáltnak. K. 1. 57.

Utalványozása közpénztárból vagy bírói letétből járó lefoglalt követelésnek. J. D. 4. 219.

Ütiszámlák záradéka. K. 8. 504.

Uzsora üldözése. R. 5. 265.

Ügyészségi megbízottak és helyetteseik kirendelése 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Ügyfelek képviselése katonai egyenruhában. K. 10. 593.

Ügykönyv kényszeregyességi ügyben. R. 11. sz. mell. 35.

Ügyrend módosítás a hatásköri bíróságnál. K. 7. 454.

Ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet. R. 5. 264.

Ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének igazolása. R. 6. 344.

— és bírói vizsgáló bizottság 1. a 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— és bírói vizsgánál a háború miatt szükséges könnyítések. R. 10. 587.

— kamarák köréből 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— oklevelet pótló bizonyítványról hirdetmény. K. 5. 288., 6. 358., 8. 508.

Ügyviteli régi szabályokban megállapított minták nyomtatványai. K. 1. 56.

— szabályok értelmezése. K. 7. 432.

Vaisz-féle alapítvány gondnoka és pártfogója 1. a 5. táblázatot a XXXII. lapon.

— alapítványi vagyon az 1914. év végén. K. 1. 58.

V. X.

Vashosszúfalu község törvénykezési átsatolása. R. 8. 491.

Vaskapu szabályozási kölcsönkötvények új szelvényívei. R. 7. 430.

Vasúti alkalmazottak beszerzési előlegeinek a járandóságokból levonása. R. 9. 540.

— alkalmazottak beszerzési előlegének végrehajtás alóli mentessége. R. 9. 540.

— árufuvarozási egyezmény 1. Berni vasúti árufuvarozási egyezmény.

— kedvezmény a kassa oderbergi vasúton. K. 10. 594.

— szállítása polgári küldeményeknek. K. 5. 281.

Válaszok a bírósági ügyvitel szabályainak értelmezése körül felmerült kérdésekre. K. 7. 432.

Váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozások törlesztése. R. 11. 620.

Váltóra vonatkozó kivételes intézkedések. R. 1. 24.

Váltópénzermék, tíz és húsz filléres. R. 5. 276.

Vármegyei alkalmazottak beszerzési előlegének végrehajtás alóli mentessége. R. 9. 540.

— alkalmazottak családi pótlékát kiegészítő évi segély. R. 8. 484.

— alkalmazottak illetményei mozgósítás folytán bevonulás esetében. R. 1. 27., 38., 6. 336.

Vetőmag beszerzésére nyújtott kölcsönök behajtása. R. 5. 261.

Védelem érdekeinek megóvása a gyorsított büntető eljárásban. R. 9. 519.

Védelve magyar állampolgároknak ellenséges államban és az ellenséges államok polgárainak Magyarországon. K. 8. 501.

Védkötelesek növelése. R. 7. 428.

Véglegesítések 1. az 5. táblázatot a XXXII. lapon.

Végrehajtás alóli mentessége a beszerzési előlegeknek. R. 9. 540.

— a háborús segélyeknek. R. 12. 657.

Végrehajtás fogantatása sírok felszerelésére. J. D. 6. 345.

— útján lefoglalt s közpénztárból vagy bírói letétből felvehető pénzbeli követelésnek utalványozása. R. 4. 219.

— útján lefoglalása zár alá vett gabonának. R. 8. 480.

Végrehajtási árverés moratórium alatt. R. 4. 198.

— eljárási rendelkezések a moratóriumi feloldással kapcsolatban. R. 7. 390.

— törvény (1881 : LX. t.-c.) 72. §-ához. HT. 3. 166.

Végrehajtók (bíróágiak) igazolványa Budapesten. K. 2. 109.

Villamos vezetékek megóvása igazságügyi épületekben. K. 5. 282.

X-sugaras lemezek kezelése. R. 6. 341.

Z. Zs.

Zálogjognak, mely bérbeadó részére biztosítva van, terjedelme. HT. 3. 166.

Zálogtárgyak értékesítésének korlátozása. R. 8. 474.

Zár alá vett gabonának végrehajtási lefoglalása. R. 8. 480.

Zárlat alá vétele hazaárulók vagyonának. R. 9. 522.

Zemplén vármegyei kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásai. R. 11. 620.

Zombor város lakbérleti szabályai. K. 1. 58.

Zsákmánybíróági (tengeri) rendtartás. R. 1. 46.

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

JANUÁR 28.

TARTALOM. Rendeletek: Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium). — A váltóra, csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése. — A 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése. — A részvénytársaságok és szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről. — A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 6.233/1914. M. E. számú rendelet kiegészítése. — A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi díjnokok, napibéresek, napszámosok és munkások családtagjainak összeírása. — A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselők, altisztek és szolgák szolgálati viszonyai és illetményei, valamint a bevonult díjnokok, napibéresek és munkások családjainak segélyezése. — A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra behívott tisztviselők, altisztek és hivatalsszolgák bejelentése. — A katonai szolgálatra bevonult igazságügyi alkalmazottakról felterjesztendő kimutatások tárgyában 1914. évi 12.282. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítése. — Az 1914. évi november hó 28. napján kelt legfelsőbb elhatározással legkegyelmesebben jóváhagyott tengeri zsákmánybírószági rendtartás kihirdetése. — A szegénységi jog megadásáról és a perbeli biztosíték szükségletességéről osztrák állampolgárokkal szemben. — A „Házassági Utasítás” 17. §-a némely rendelkezésének közelebbi értelmezése. — Nyirbátor székhellyel kir. közjegyzőség rendszerezése. — K ö z l e m é n y e k : Az új kézbesítési rendelet nyomtatványai. — A bírósági ügyvitel régi szabályaiban megállapított minták nyomtatványai. — Hirdetmények egyes bíróságok megszüntetett működésének megkezdéséről. — Az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott díjnokoknak havi segélyben részesítése. — A díjnokok és napibéres szolgák a m. kir. államvasút vonalain felárú utazási kedvezményre igényt nem tarthatnak. — Meghatalmazottak rendelése a Teheránban működő külügyminiszteri bíróság előtt folyó ügyekben. — Az orosz és szerb állampolgárok védelméről az Amerikai Egyesült-Államok fiúmei konzula hivatali kerületének területén. — Zombor th. város lakbérleti szabályainak módosítása. — A dr. Vaisz-félealapítványi vagyon állása az 1914. év végén. — A Budapesti Közlöny 1914. évi 304. és 1915. évi 1—23. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata. — Törvény kihirdetése. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 224/1915. M. E. számú rendelete,

magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában.

Ötödik moratóriumi rendelet.)*

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikknek és az 1912 : LXVIII. törvénycikknek kiegészítéséről szóló 1914 : L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. Halasztás alá eső pénztartozások.

1. §.

A magánjogi kötelezettségek teljesítésére az 1914. évi november hó 30. napján 8.680/1914. M. E. szám alatt kiadott *negyedik* moratóriumi rendelettel engedélyezett halasztás mindazokra a pénztartozásokra nézve,

*) Azok a szövegrészek, amelyek tekintetében ez a rendelet a 8.680/1914. M. E. számú (Igazs. Közl. XXIII. évf. 13 sz. 688. 1.) negyedik moratóriumi rendeletről és az ezt kiegészítő 81/1915. M. E. számú rendelet 1. alább a 24. lapon.) 1. §-ától eltér, dűlt betűkkel vannak jelezve.

amelyeket a jelen rendelet a halasztás alól ki nem vesz, 1915. évi *március* hó 31. napjáig bezárólag meghosszabbíttatik.

Az 1915. évi *január* hó 31. napja után 1915. évi *március* hó 31. napjáig bezárólag lejáró pénztartozások teljesítésére, amelyek 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi címen alapulnak, amely 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett, a lejáráttól számított két hónapi halasztás (moratórium) engedtetik.

Oly pénztartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján vagy törvénynél fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható.

2. §.

A halasztás ideje alatt a halasztás alá eső váltó, kereskedelmi utalvány, közraktári jegy és csekk tekintetében a fizetés végetti bemutatás és a fizetés hiánya miatt felvett óvás, csekknél pedig az 1908 : LVIII. t.-c. 17. §-ában említett igazolás is hatálytalan, amennyiben a 4. §. 18. és 19. pontjából, valamint az 5. §. utolsó bekezdéséből más nem következik. Látra vagy lát után bizonyos időre szóló váltónál a lejárat megállapítását célzó bemutatás hatályos.

Az óvás felvételére hivatott személy az óvás felvételét meg nem tagadhatja arra való hivatkozással, hogy az a jelen rendelet szerint hatálytalan.

A váltóbirtokos az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt moratórium alá eső követelés okából kapott kitöltetlen váltót csak augusztus hó 1. napja előtti kelettel van jogosítva kitölteni. Az ezzel ellenkező kitöltést megállapodásellenesnek kell tekinteni.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltó tekintetében a halasztás ideje alatt az 1876 : XXVII. t.-c. 25.—29. §-aiban szabályozott biztosítási visszkeresetnek helye nincs.

Halasztás alá nem eső olyan váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegy tekintetében, amely 1915. évi *április* 1. napja előtt jár le, a a fizetés végetti bemutatásnak és a fizetés hiánya miatti óvás felvételének legkésőbb a lejáráttól számított két hónap elteltét követő két köznap alatt kell történnie s ha ez a határidő 1915. évi *április* hó 3. napja előtt telnék le, legkésőbb 1915. évi *április* hó 3. napján. Ugyanezen idő

alatt történhetik halasztás alá nem eső váltónál a névbecsülési fizetés végetti bemutatás.

Az előbbi bekezdésben említett papírok tekintetében az 1876: XXVII. t.-c. 40. §-ában meghatározott letétel joga az elfogadót a lejáratot követő két köznap elteltével illeti meg. Ugyane papírok tekintetében bármelyik előző követelheti, hogy a papír birtokosa a papírt lejárat után fizetés végett mutassa be; ha a papír birtokosa a hozzá intézett felhívás vétele után ennek haladéktalanul nem tesz eleget, az ebből eredő kárért felelős.

3. §.

A találmányi szabadalmi évi díjakra vonatkozó halasztásról a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a m. kir. minisztérium 6.981/1914. M. E. számú rendelete alapján kibocsátott külön rendelete intézkedik.

II. Halasztás alá nem eső pénztartozások.

4. §.

Az 1. §-ban engedett halasztás alá nem esnek:

1. állami és államilag biztosított adósságok kamatai, tőketörlesztő részletei és járadékai;

2. zálogleveleknek, valamint gyámi pénzek elhelyezésére alkalmas vagy óvadékképessé nyilvánított egyéb kötvényeknek kamatszelvényei és kisorsolt címletei;

3. törlesztéses záloglevélkölcsönöknek 1914. évi augusztus hó 1. napján és az után esedékessé váló kamatai és tőketörlesztő részletei a jelzálogadóssal szemben — ideértve az ingatlan tulajdonosa mint személyes adós elleni követelést is — valamint olyan követeléseknek ily kamatai és tőketörlesztő részletei, amely követelések a 2. pontban említett egyéb kötvényeknek kibocsátására alapul szolgálhatnak;

ha az adós az előbbi bekezdésben megszabott fizetési kötelezettségének a hitelező felhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt bármely részben nem tesz eleget, a hitelező az összes korábban lejárt kamatok és tőketörlesztő részletek megfizetését is követelheti;

törlesztéses kölcsönnek a jelen és a 10. pont alkalmazásában azt kell tekinteni, amelynél a tőke lefizetése előre megállapított törlesztési terv szerint legalább tizenöt évre van elosztva;

4. a vízvezetéki és világítási műveknek, általában közüzemeknek használatáért fizetendő díjak; továbbá egyesületi tagdíjak;

5. oly pénztartozások, amelyek az adóst a Vörös Kereszt Egylettel szemben vagy a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére vagy a háború alkalmából másnemű segélynyújtásra rendelt alappal szemben közvetlenül vagy utalványozás alapján terhelik;

6. tartásdíjak és életjáradékok;

7. a biztosítási ügyletből eredő tartozások közül:

a) a hadi szolgálatban bekövetkezett halál esetére külön kötött vagy arra külön díj fejében kiterjedő biztosításnál, amennyiben a halál a hadi szolgálat következménye, valamint a katonai szolgálat esetére szóló biztosításnál az egész biztosítási összeg kifizetése és a biztosítási díjak fizetése egészen; úgy azonban, hogy a hadi szolgálatban bekövetkezett halál esetére külön díj fejében kiterjedő biztosításnál csak a külön díj fizetendő egészen, míg az alapidíj a *b)* pont alá esik;

b) más életbiztosításnál, ideértve a balesetbiztosítást is, a biztosítási összeg huszonöt százalékanak, de legfeljebb ötezer koronának és legalább ötszáz koronának kifizetése, valamint a biztosítási díjak fizetése a díj huszonöt százaléka erejéig; járadékbiztosításnál a biztosító a járadékokat egészen (6. pont), a biztosított (a szerződő fél) pedig a díjakat huszonöt százaléka erejéig köteles fizetni;

c) a biztosító azon tartozása, amely az életbiztosítási kötvény visszavásárlására vagy az ily kötvény alapján kölcsön folyósítására irányul, huszonöt százaléka, de legfeljebb kétezer korona és legalább kétszáz korona erejéig;

d) tűz- és jégkárbiztosításnál, valamint állatbiztosításnál az egész kárösszeg kifizetése és a biztosítási díjak fizetése egészen;

e) minden más kárbiztosításnál a kárösszeg huszonöt százalékanak, de legfeljebb négyezer koronának és legalább négyszáz koronának kifizetése, valamint a biztosítási díjak fizetése a díj huszonöt százaléka erejéig;

f) a viszontbiztosítónak a biztosításból eredő tartozásai az *a)*—*e)* pontok értelmében a biztosító által fizetendő összegek arányában, a viszontbiztosítási díjak pedig abban az arányban, amelyben a biztosított (a szerződő fél) a biztosítási díjakat fizetni köteles;

g) a biztosítási díjak fedezetéül adott váltók és a biztosítási díjak címén fennálló folyószámlatartozások, a folyószámlai viszonyra vonatkozó megállapodások sérelme nélkül, ugyanabban a mértékben vannak kivéve a moratórium alól, mint maguk a biztosítási díjak;

h) az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött biztosítási szerződésen alapuló biztosítási díjak egészen moratórium alá esnek, ha akkor, amikor fizetendők volnának, a biztosított katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik;

ha a jelen pontban említett tartozásra a negyedik moratóriumi rendelet értelmében már egy ízben huszonöt százalék volt fizetendő, az előbbi huszonöt százalék esedékessége napjától számított két hónap elteltével további huszonöt százalékot kell fizetni; a biztosító által fizetendő újabb részlet tekintetében szintén a b), c) és e) alpontokban meghatározott legkisebb és legnagyobb összegek irányadók;

8. bértartozások, kivéve ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik és nem részesül szolgálati vagy alkalmazási viszonyból folyó rendes járandóságaiban vagy legalább lakpénzben vagy lakbér céljára nyújtott közsegélyben; ha a kötelezett fél csupán lakpénzben vagy lakbér céljára nyújtott közsegélyben részesül, a bértartozás csak az élvezett lakpénznek vagy közsegélynek megfelelő mértékben fizetendő; nem esik moratórium alá az üzleti vagy üzemi helyiségek bére, ha az üzlet vagy üzem a tulajdonos hadbavonulása ellenére is tovább folyik;

9. haszonbértartozások;

10. bérbe vagy haszonbérbe adott ingatlanokon jelzálogjoggal biztosított és a 3. pont alá nem eső törlesztéses kölcsönöknek 1914. évi augusztus hó 1. napján és az után esedékessé váló tőketörlesztő részletei a jelzálogadóssal szemben — ideértve az ingatlan tulajdonosa mint személyes adós elleni követelést is — kivéve ha a kötelezett igazolja, hogy a tényleg befolyt bér vagy haszonbér az ingatlant terhelő köztartozásoknak, a 3. pont értelmében fizetendő kamatoknak és tőketörlesztő részleteknek, végül az ingatlant előző rangsorban terhelő és az 5. §. értelmében fizetendő többi kamattartozásnak levonása után — amennyiben mindezek az illető bérleti vagy haszonbérleti időszakra esnek — a jelen pontban említett többi tőketörlesztő tartozást nem fedezi; amennyiben az így kiszámított összeg az utóbb említett tőketörlesztő tartozásokat csak részben fedezi, a fizetés ezen részösszeg erejéig teljesítendő, a fizetési kötelezettségek sorrendjére nézve pedig a telekkönyvi rangsor irányadó;

11. szolgálati viszonyokból eredő tartozások, ideértve a mezőgazdasági, kereskedelmi vagy ipari munkaviszonyból eredő tartozásokat is;

12. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt adott megbízásból és hasonló más személyes munkateljesítmények iránt ezen nap előtt kötött szerződésekből eredő költség- és díjtartozások, ideértve az orvosi, ügyvédi, mérnöki, írói és művészi, alkuszi, közvetítői, ügynöki és bizományi költségeket és díjakat a lejárt tartozás huszonöt százaléka erejéig, tekintet nélkül a munka teljesítésének idejére; ha pedig az ilyen tartozásra *korábbi moratóriumi rendelet értelmében már egy vagy több ízben* huszonöt százalék volt fizetendő, az *első* huszonöt százalék esedékesége napjától számított két-két hónap elteltével további huszonöt-huszonöt százalékot kell fizetni;

az ügyvéd a felével szemben bíróilag megállapított díj- és költségkövetelését az ellenféltől az érvényesített követelésre befolyt összeg erejéig teljes összegében érvényesítheti;

a szállítmányozási és a fuvarozási ügyletből eredő tartozások általában nem esnek moratórium alá, kivéve a szállítmányozó által a megbízónak adott kölcsönöket és előlegeket;

13. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött szerződés alapján szállított ingó dolgok vételára címén és az e nap előtt kötött szerződés alapján végzett ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások, tekintet nélkül a szállítás vagy a munka teljesítésének idejére, havonként a lejárt tartozás tíz százaléka erejéig, amely tíz százalékot mindig a lejárt tartozás eredeti összege után s ha a tartozás a szerződés értelmében részletekben fizetendő, külön mindegyik részlet után kell számítani;

az egyes tízszázalékos részleteket minden hónapnak azon a napján kell megfizetni, amely számánál fogva megfelel a tartozás lejáratának, illetőleg az első részletre nézve megállapított fizetési napnak, és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján;

vételi bizomány esetében a bizományos az általa fizetett vételár megtérítését ugyancsak a jelen pont rendelkezései értelmében követelheti megbízójától;

14. a munkavállalót alvállalkozójával szemben terhelő tartozások, a 13. pont szerint fizetendő részleteken felül is, abban az arányban, amelyben a munkavállaló a teljesített munkáért az ellenértéket kézhez kapta;

15. idegen vagyon kezeléséből — ideértve az eladási bizományt is — akár a halasztás ideje alatt befolyó, akár az azt megelőzően be-

folyt értékek kiszolgáltatása, a vagyonkezelőt megillető jogok épségben tartásával; továbbá a biztosító társaságok ügynökeinek a biztosító társaságokkal szemben ezen viszonyuk alapján fennálló tartozásai, ideértve az e címen fennálló folyószámlatartozásokat is, a folyószámlai viszonyra vonatkozó megállapodások sérelme nélkül;

16. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött, de a moratórium fennállásának ideje alatt teljesítendő szerződés alapján az elállás jogának gyakorlásából, avagy a szerződés nemteljesítéséből vagy nem kellő teljesítéséből eredő pénztartozások;

17. tiltott cselekményekből és vétlen károkozásból eredő tartozások;

18. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kelt és 1914. évi október, november és december vagy 1915. évi január hóban lejárt váltón, kereskedelmi utalványon és közraktári jegyen alapuló tartozás tíz százaléka, amely tízszázalékos részletet az 1914. évi október és november hóban lejárt papirok után 1915. évi február hóban, az 1914. évi december, valamint az 1915. évi január hóban lejárt papirok után 1915. évi március hóban kell megfizetni, minden esetben az illető hónapnak azon a napján, amely számánál fogva a lejárat napjának megfelel, és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján;

azon tartozások tekintetében, amelyek után a negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontja értelmében 1915. évi január hóban tíz százalék volt fizetendő, az 1915. évi április hóban fizetendő részlet nagyságát a m. kir. minisztérium kellő időben kibocsátandó rendelettel fogja meghatározni;

a negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontjában és a jelen pont 1. bekezdésében említett részletekre vonatkozó kereset vagy visszkereset fenntartása végett a törvény értelmében szükséges bemutatás mindaddig megtörténhetik, amíg a bemutatásra rendelt határidő a tartozás fennmaradó hátraléka tekintetében is le nem telt; ugyanez áll megfelelően az 1875: XXXVII. t.-c. 448. §-ának 2. bekezdésében megszabott harminc napi határidőre nézve; a fizetendő részlet tekintetében a kereset vagy a visszkereset fenntartása végett törvényben előirt óvás felvételére — a látra és a lát után bizonyos időre fizetendő papirok kivételével — nincs szükség; a netalán mégis felvett óvás hatályos ugyan, de annak költségeit csak abban az esetben kell megtéríteni, ha a papirból kötelezettek valamelyike külföldön lakik; ha a kötelezett a bemutatás megtörténtét

tagadja, a bizonyítás terhe őt illeti; *a visszkeresésre jogosult hitelező a fizetendő részlet után számított váltódíjat abban az esetben is követelheti, ha a fizetés végett bemutatott papírt nem óvatoltatta; az előzők értesítésére nézve az 1876: XXVII. t.-c. 45.—47. §-ait abban az esetben is megfelelően kell alkalmazni, ha a birtokos a papírt fizetés hiánya miatt nem óvatoltatta; az utóbbi esetben az értesítést a bemutatás után tizenöt nap alatt kell teljesíteni; a 2. §. utolsó bekezdésének rendelkezései megfelelően ide is kiterjednek azzal a módosítással, hogy a lejárat napja helyébe az a nap lép, amelyen a tartozás részlete a negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontja vagy a jelen pont 1. bekezdése szerint fizetendő;*

a váltóbirtokos köteles a részfizetés tényét és hogy az mikor és kinek részéről történt, a váltóra feljegyezni; a váltókötelezett követelheti, hogy neki a részfizetésről a váltó másolatán nyugtatvány adassék; a fizetési visszkeresetnek alávetett váltókötelezett ezenfelül az egész váltóösszeg tekintetében hatályosan felvett óvás hiteles másolatának vagy az 1914. évi július hó 31. napja után a részfizetés nemteljesítéséről felvett eredeti óvásnak kiadását is követelheti; ha óvás nem vétetett fel, a váltóbirtokos a váltómásolatot, melyen a részfizetést nyugtatja, a váltókötelezett kívánságára és költségére hitelesíttetni köteles; az Osztrák-Magyar Banknak a váltómásolatra vezetett tanusítása a váltómásolat hitelesítését pótolja; mindezek a szabályok a kereskedelmi utalványra, a közraktári jegyre és a csekkre is megfelelően állanak;

a jelen pont rendelkezései nem terjednek ki azokra a kötelezettekre, akiknek állandó üzleti telepe, üzeme vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Szerém, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye vagy Szatmár-Németi törvényhatósági joggal felruházott város vagy Zemun város területén van;

19. azzal szemben, aki az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón a moratórium alól részben vagy egészen kivett tartozás okából vállalt váltói kötelezettséget, a váltóbirtokos, akinek javára az említett köztörvényi tartozás fennáll, a váltón alapuló követelést ugyanabban a mértékben érvényesítheti, amely mértékben az említett köztörvényi tartozás a moratórium alól ki van véve; a 18. pont 3. és 4. bekezdésében foglalt rendelkezések *a moratórium alól részben kivett váltók tekintetében* itt is állanak; a jelen pont szabályai a kereskedelmi utalványra, a közraktári jegyre és a csekkre megfelelően szintén kiterjednek.

5. §.

A 4. §. 1.—3. pontjaiban nem említett kamatok, amennyiben 1914. évi július hó 31. napja után jártak vagy járnak le, vagy határozott lejárat hiányában 1914. évi augusztus hó 1. napjánál nem régibb időre esnek, szintén ki vannak véve az 1. §-ban engedett halasztás alól.

Határozott napon lejáró kamatokat a lejáratkor kell megfizetni.

Határozott lejárat hiányában a kamatok — eltérő megállapodás sérelme nélkül — két hónaponként utólag fizetendőek. Ha a kamat 1914. évi augusztus hó 1. napjánál régibb idő óta folyik, a két hónapot 1914. évi augusztus hó 1. napjától kell számítani.

Ha az adós kamatfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a hitelező az összes hátralékos kamatok megfizetését is követelheti.

A moratórium alól kivett tőkerészlettel együtt az egész tartozás után a tőkerészlet fizetésének napjáig lejárt kamat megfizetését is lehet követelni, tekintet nélkül az előbbi két bekezdés szabályaira. Ez a rendelkezés az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtti időre eső kamatra is kiterjed.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltónak, kereskedelmi utalványnak, közraktári jegynek (zálogjegynek) és csekknek lejáratától folyó kamatok iránti követelés fenntartása és érvényesítése tekintetében a 4. §. 18. pontjának 3. és 4. bekezdésében foglalt szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

6. §.

Betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betétekről, ideértve az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt lejárt kamatokat is, a betevő — a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — az e rendelettel engedett halasztás ideje alatt csak az alább következő korlátok között rendelkezhetik.

Ha a betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betét 1914. évi augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta folyó egész időre kétszáz koronának, ha pedig kétezer koronát meghaladt, havonként kétszáz koronának kifizetését követelheti; az utóbbi esetben azonban a halasztás egész ideje alatt az 1914. évi augusztus hó 1. napján fennállott betétből legfeljebb tíz százaléknak kifizetését lehet követelni.

A folyószámla tulajdonosa betétének kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, amennyiben hitelt érdemlően kimutatja, hogy a kifizetendő összegre

1. alkalmazottai fizetésének vagy munkabérének, üzemi vagy üzleti helyiségei bérének, a 4. § 3. pontjában említett tartozásainak, vagy a 4. § 7. pontja értelmében általa fizetendő biztosítási díjaknak, a 4. § 12., 13., 18. és 19. pontjai szerint fizetendő tartozásainak, vagy az 5. § szerint fizetendő kamatoknak kiegyenlítésére,

2. mező- és erdőgazdasági, ipari vagy kereskedelmi vállalatában vagy üzemében anyag- vagy árúbeszerzés végett,

3. közcélokat szolgáló épület vagy más ily célú munkálat létesítése végett, amely épület vagy munkálat létesítését a felügyeletre hivatott kormányhatóság halaszthatatlannak jelenti ki, vagy 1914. évi október hó 28. napja előtt már megkezdett építkezés folytatása végett

múlhatatlanul szüksége van és az evégből szükséges összeget az arra jogosult javára utalja át.

Az 1. bekezdésben említett, betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betétekből a betevő az őt terhelő adók vagy más köztartozások kiegyenlítéseül, vagy — a pénzügyminiszter által megállapítható módok szerint és korlátok között — az állam kölcsöneire történő befizetések céljából bármilyen összeget a beszédésükre vagy átvételükre hivatott pénztárhoz utalhat át.

Pénzintézetek vagy betéti üzlettel foglalkozó más cégek és biztosító intézetek folyószámlára elhelyezett betéteikről összegre való tekintet nélkül rendelkezhetnek, amennyiben hitelt érdemlően kimutatják, hogy a kívánt összegre a 4. § 2., 6., 7., 18. és 19. pontja, a jelen §. vagy a 8. §. értelmében őket terhelő tartozások kiegyenlítésére szükségük van.

A betevő a jelen §. 3., 4. és 5. bekezdésében meghatározott joggal csak úgy élhet, ha a szükségelt összeget — amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincs — legalább nyolc nappal előbb írásban bejelenti.

Hitelszövetkezeteknél a jelen §. szerint követelhető összeg a betét felét egyik esetben sem haladhatja meg.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napján fennállott betétből e napon vagy később kifizetett összegek a 2. bekezdés alapján utóbb követelt összegekbe beszámíthatók.

7. §.

A betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég az e rendelettel engedett halasztásra való hivatkozással nem tagadhatja meg a betevő olyan rendelkezésének a foganatosítását, amelynél fogva betétéből valamely összeg ugyanazon intézetnél vagy cégnél más folyószámlának javára irassék vagy az átutalásra vonatkozó záradékkal ellátott betéti könyvre vitessék át. Az így más személy javára átutalt összeg felett ez a személy a halasztás ideje alatt csak a közte és a betevő között létrejött és az intézettel vagy céggel közölt megállapodás korlátaiban belül és csak annyiban rendelkezhetik, amennyiben arról a betevő átutalás nélkül rendelkezhetett volna; a betevő ebben az esetben megmaradó betéte felett a megfelelő összeg erejéig nem rendelkezhetik. A betevő a saját folyószámlájára vagy betéti könyvére átutalt összeg kifizetését szintén csak ugyanabban a mértékben követelheti, amelyben ezt az átutalás nélkül követelhette volna.

Betéti könyvekre elhelyezett tízezer koronánál nem kisebb összeget a betevő ugyanazon intézetnél vagy cégnél meglevő vagy újonnan nyitandó folyószámlájára utalhat át és e folyószámlai követelése felett úgy rendelkezhetik, mintha az összeg eredetileg is folyószámlán lett volna elhelyezve.

8. §.

Közalapoknak folyószámlára vagy betéti könyvre elhelyezett betétei a felmerült szükséghez képest, melyet a felügyeletre hivatott kormányhatóság állapít meg — a kikötött felmondási idő épségben tartása, de legalább nyolc nappal előbb történt írásbeli bejelentés mellett — korlátlanul kifizetendő. A szükséglet mértékét a rendezett tanácsú városok, a nagy- és kisközségek alapjaira vonatkozólag ötezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, ötezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a vármegye alispánja állapítja meg.

Ugyanez áll a munkásbiztosító pénztáraknak és bányatársládáknak betéteire nézve. *A munkásbiztosító pénztárak tekintetében a szükséglet, mértékét az állami munkásbiztosítási hivatal állapítja meg.*

Városok és községek, valamint a gyámpénztárak folyószámlára vagy betéti könyvre elhelyezett betéteikről folyó szükségleteik fedezése végett — a kikötött felmondási idő épségben tartása, de legalább nyolc nappal előbb történt írásbeli bejelentés mellett — a 6. és a 7. §-ban

megszabott korlátokra való tekintet nélkül rendelkezhetnek. A folyó szükséglet mértékét Budapest székesfővárosra nézve húszezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, húszezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a tanács, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városokra nézve a belügyminiszter, a nagy- és kisközségekre nézve ötezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, ötezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a vármegye alispánja állapítja meg. A gyámpénztárakra nézve a folyó szükséglet megállapítására az árvaszék van hivatva.

A gyámpénztárban kezelt és a gyámsági vagy gondnoksági viszony megszűnése következtében esedékessé vált készpénzt csak kivételesen és csak olyan mértékben szabad kifizetni, amily mértékben azt a belügyminiszter esetről-esetre megállapítja.

A vízrendező társulatok az általuk az 1885 : XXIII. t.-c. 148. §-a értelmében alakított és valamely pénzügyintézetnél folyószámlára vagy betéti könyvre elhelyezett árvédelmi tartalékalapokról a felmerült szükséghez képest, melyet a felügyeletre hivatott kormányhatóság állapít meg, a 6. és a 7. §-ban foglalt korlátokra tekintet nélkül rendelkezhetnek.

9. §.

Ha a moratórium alá nem eső pénztartozásra kötelezett adóssal szemben tartozásátvállalás alapján vagy más alapon más valaki van kötelezve a tartozás megfizetésére vagy a kifizetett összeg megtérítésére, ez az utóbbi tartozás sem esik moratórium alá.

10. §.

A budapesti áru- és értéktőzsdén érvényben álló áru- és értéktőzsdéi lezároló rend határozmányai alá tartozó ügyletek alapján a lezárolásban résztvevő tőzsdetagokat egymással szemben, úgyszintén az ilyen ügyletre megbízást adott tőzsdetagot a megbízott tőzsdetaggal és viszont ez utóbbit a megbízó tőzsdetaggal szemben a lezárolás eredményeképp terhelő pénztartozások nem esnek moratórium alá. A 9. §. szabálya ide ki nem terjed.

A megbízott tőzsdetag és a tőzsdén kívül álló megbízó közötti viszonyban, ha az utóbbi kereskedő, az 1. bekezdésben meghatározott ügyletek

alapján fennálló tartozásokat havi tíz százalékos részletekben kell törleszteni; az első részlet 1915. évi február hó 15. napján fizetendő.

11. §.

Az 1881 : XIV. t.-c.-ben említett kézizálogkölcsonügyleteknél a zálogkölcsondíj nem esik moratórium alá; az árverést azonban csak a kereskedelemügyi miniszter által esetről-esetre adott engedély alapján lehet megtartani. A zálogkölcsondíjat az 1881 : XIV. t.-c. 15. §-ában meghatározott időn túl is lehet szedni. A királyi zálogházakra ezek a szabályok megfelelően állanak.

III. A kétoldalú szerződések teljesítése.

12. §.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött kétoldalú szerződés alapján pénztartozással terhelt fél a nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett féltől a moratórium tárgyában kiadott rendelet fennállásának ideje alatt csak úgy követelhet teljesítést, ha saját tartozását már teljesítette, vagy a nem-pénzbeli szolgáltatással egyidőben teljesíti vagy pedig — amennyiben a nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett félnek a szerződés szerint előre kell teljesítenie — lemond arról, hogy saját tartozására nézve moratóriumot vegyen igénybe és egyszersmind ugyanabból a szerződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását teljesíti.

13. §.

Ha az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött kétoldalú szerződés alapján pénztartozással terhelt fél a másik féltől neki felajánlott teljesítéssel szemben saját tartozására nézve — ideértve az ugyanabból a szerződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását is — moratóriumot kíván igénybe venni, a másik fél a szerződéstől elállhat; elállása azonban csak úgy hatályos, ha azt a pénztartozással terhelt féllel szemben haladéktalanul (vétkes késlekedés nélkül) kijelenti.

Ugyanígy elállhat a szerződéstől a pénztartozással terhelt fél is, ha

a másik fél a lejáratkor csak az esetre hajlandó teljesíteni, ha a pénztartozással terhelt fél lemond arról, hogy saját tartozására nézve moratóriumot vegyen igénybe és ha egyszersmind ugyanabból a szerződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását teljesíti.

Ha a nem-pénzbeli szolgáltatásnak részletekben kell történnie, az 1. és a 2. bekezdés szerint elállani csak az esedékes részlet tekintetében lehet; az egész szerződés tekintetében pedig csak akkor, ha a szolgáltatás oszthatatlan.

14. §.

Az elállás joga a nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett felet akkor is megilleti, ha a pénztartozással terhelt felet már a teljesítés felajánlása előtt nyolc napi határidő kitűzésével nyilatkozatra hívta fel az iránt, hogy hajlandó-e tartozását moratórium igénybevétele nélkül (13. §. 1. bekezdése) teljesíteni, a határidő pedig sikertelenül telt le.

Ugyanez az előzetes elállási jog megilleti a pénztartozással terhelt felet is, ha a másik felet nyolc napi határidő kitűzésével nyilatkozatra hívta fel az iránt, hogy a lejáratkor kész-e abban az esetben is teljesíteni, ha a pénztartozással terhelt fél moratóriumot vesz igénybe (13. §. 2. bekezdése), a határidő pedig sikertelenül telt le.

Az elállást az 1. és a 2. bekezdés eseteiben magában a felhívásban előre is ki lehet jelenteni. A felhívott fél nyilatkozata nem késett el, ha a fél az azt tartalmazó ajánlott levelet a nyolc napi határidő alatt postára adta.

Az 1. és a 2. bekezdésben említett felhívásnak nincs helye, amennyiben a nem-pénzbeli szolgáltatás csak 1915. évi *március* hó 31. napja után válik esedékessé.

A 13. §. 3. bekezdésének szabályát e §. eseteiben is megfelelően alkalmazni kell, azzal a hozzáadással, hogy az elállás jogát csak azon részletek tekintetében lehet gyakorolni, amelyekre a felhívás kiterjed és az előbbi bekezdés értelmében nincs kizárva.

15. §.

Ha az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött kétoldalú szerződés alapján nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett fél késznek nyilatkozik arra, hogy a szolgáltatást a lejáratkor abban az esetben is telje-

síti, ha a pénztartozással terhelt fél moratóriumot vesz igénybe (13. §. 2. bekezdése), a szerződés érintetlenül marad, a pénztartozással terhelt fél azonban saját tartozására nézve a moratóriumot még akkor is igénybe veheti, ha a pénztartozás lejáratkor már nem esnék a jelenleg fennálló moratórium alá, de a moratórium esetleges meghosszabbítása vagy megszüntetése tárgyában kiadandó rendelet értelmében részesül halasztásban.

16. §.

Az állam vagy állami intézmények és vállalatok részére szükséges szállítások iránt elvállalt kötelezettségek teljesítését a 12.—15. §-ok szabályai nem érintik; az ilyen kötelezettséget a fél a moratóriumra való tekintet nélkül köteles teljesíteni.

Nem terjednek ki a 12.—15. §-ok szabályai az olyan kétoldalú szerződésekre sem, amelyeknél a pénztartozás lejáratára való tekintet nélkül ki van véve a moratórium alól.

A 12.—15. §-ok szabályai ingatlanok adásvételére azzal a módosítással terjednek ki, hogy elállásnak más megállapodás hiányában nincs helye, ha a vevő az ingatlannak birtokába lépett. Ha a vevő a vételárra nézve moratóriumot vesz igénybe, az eladó akár a tulajdonjognak a vevő javára történő bejegyzésével egyidejűleg, akár az után a vételárhátraléknak az ingatlanon jelzálogjoggal való biztosítását erre irányuló szerződési kikötés nélkül is követelheti.

IV. A bérleti viszonyra vonatkozó rendelkezések.

17. §.

Lakás vagy egyéb helyiség bérbeadója a moratóriumi rendelet fennállásának ideje alatt a részére a szerződésben, szabályrendeletben vagy más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bér nemfizetése esete a bérletet a szerződés felbontásával vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, heti vagy havi bérleteknél egyáltalában nem, hosszabb tartamú bérleteknél pedig csak moratórium alá nem eső bér nemfizetése okából, és ez alapon is csak akkor gyakorolhatja, ha a bérlő a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap ötödik napjának elteltéig meg nem fizeti. Ez a jog azonban az illető bérleti időszak utolsó hónapjának tizedik napja után többé nem gyakorolható.

Az előbbi bekezdés rendelkezései a moratórium alá nem eső bértartozásokat nem helyezik moratórium alá, tehát nem érintik egyebek közt a bérbeadónak azt a jogát sem, hogy ily bérkövetelését az egész bérösszeg erejéig érvényesíthesse. A bérbeadó a bérnek a lejáratkor ki nem egyenlített része után késedelmi kamatot követelhet.

Az 1. bekezdés szabálya lakásbérlet esetében nem áll, ha a bérlő szolgálati vagy alkalmazási viszonyából kifolyóan lakpénzben részesül és a felvett lakpénzt nem fordítja a bértartozás teljesítésére.

18. §.

Főbérlet esetében a főbérbeadó a bér nemfizetése okából nem szüntetheti meg a főbérlővel kötött bérleti szerződést, ha a főbérlő kimutatja, hogy a bérösszegnek hátralékos részét — rendelkezésére álló egyéb vagyon hiányában — azért nem egyenlíthette ki, mert a hátralékos bérnek megfelelő összeget az ő bérlői az őket megillető moratórium következtében nem fizették meg. A 17 §. 2. bekezdése erre az esetre is áll.

Főbérlet e rendelet értelmében az olyan szerződés, amelynél fogva valaki (a főbérlő) több lakásból álló házat vagy a házban több lakást bérel abból a célból, hogy másnak bérbeadja.

19. §.

Ha a főbérbeadó a főbérleti szerződést (18. §. 2. bekezdése) akár felmondással, akár anélkül megszünteti, a megszüntetés alapján nem követelheti a főbérlő bérlőjétől a bérben bírt helyiség visszabocsátását, hacsak oly körülmény nem forog fenn, amelynek alapján ezt — figyelemmel a 4. §. 8. pontjának és a 17. §-nak szabályaira — a főbérlő is követelhetne volna tőle.

20. §.

Ha főbérlet esetében (18. §. 2. bekezdése) a főbérlőt a bértartozásra nézve moratórium illeti meg, a főbérbeadónak törvényes zálogjoga van a főbérlőnek saját bérlője ellen fennálló bérkövetelésén; a főbérlő bérlője azonban a folyó bért mindaddig hatályosan fizetheti a főbérlő kezéhez, amíg a főbérbeadó őt ettől el nem tiltja.

Az eltiltás után a főbérbeadó a főbérlőnek saját bérlőjével szem-

ben fennálló törvényes zálogjogát gyakorolhatja. A főbérlőnek e zálogjogról való lemondása vagy a főbérő és az ő bérője közötti oly megállapodás, mely e zálogjogot kizárja vagy korlátozza, a főbérbeadóval szemben hatálytalan.

E §. szabályait egyes lakásnak vagy lakásrésznek albérletbeadása esetére is megfelelően kell alkalmazni.

V. Kivételes rendelkezések a háborús események által közvetlenül érintett adósok tekintetében.

21. §.

A nemteljesítés esetére megállapított jogkövetkezmények — a késedelmi kamat fizetésére irányuló kötelezettséget kivéve — nem állanak be azon idő alatt, amíg az adós lakóhelyén vagy üzleti telepén a bíróság működése a háborús események következtében szünetel.

22. §.

Ha az adós kimutatja, hogy ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események következtében az ezek által érintett vidéken levő vagyonában olyan kárt szenvedett, amely miatt pénztartozását — saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzátartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes, a bíróság az adós kérelmére moratórium alá nem eső pénztartozása tekintetében, a tartozás keletkezésének idejére való tekintet nélkül, a teljesítési határidőt oly idővel hosszabbíthatja meg, amely alatt az adós teljesítőképségének helyreállása várható. Ha a bíróság által engedett halasztás túlterjed azon a napon, amelyet a minisztériumnak a moratóriumot megszüntető rendelete erre való tekintettel meg fog állapítani, a halasztás a most említett napon megszűnik. A bíróság a teljesítési határidő meghosszabbítását akár az egész követelésre, akár annak egy részére mondhatja ki és a meghosszabbítást szabad belátása szerint megállapított biztosítéktól tehető függővé.

Az 1. bekezdésnek megfelelően meghosszabbíthatja a bíróság az adós olyan pénztartozásának a teljesítési határidejét is, amely 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett jogcímen alapul ugyan, de a

jelen rendelet 4. §-ának 3., 8., 9., 12., 13., 18. és 19. pontja, az 5. §. vagy a 10. §. 2. bekezdése értelmében ki van véve a moratórium alól, ha a tartozás az adósnak olyan gazdasági vállalatával vagy üzemével kapcsolatos, amelyre nézve az adós a kereskedelemügyi miniszter által kiállított bizonyítvánnyal kimutatja, hogy a vállalatot vagy üzemet a háborús események következtében szüneteltetni kénytelen, vagy hogy a vállalat vagy üzem túlnyomóan a vámkülföldre vagy Bosznia és Hercegovinának vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságoknak és országoknak a háborús események által érintett vidékeire való kivitelre szánt árukat állít elő vagy szállít, vagy hogy általában a vállalatban vagy üzemben előállított árukat a háborús események következtében hosszabb ideig nem volt képes forgalomba hozni.

Az előbbi bekezdés szabálya kiterjed a gyógyfürdőkre és az idegenforgalomra alapított más olyan vállalatokra is, amelyeknek idényhez kötött üzemét a háborús események következtében idő előtt be kellett szüntetni, *vagy amelyeknek üzeme a háborús események következtében oly mértékben csökkent, hogy a vállalat rendes üzemben levőnek nem tekinthető*, ha az adós ezt a körülményt a belügyminiszter által kiállított bizonyítvánnyal igazolja.

A kereskedelemügyi miniszter és a belügyminiszter az e §-ban említett bizonyítványt kérelemre általánosságban, egyes jogügyekre való vonatkozás nélkül is kiállíthatja.

E §. szabályai az 1911 : I. t.-c. értelmében elbírálandó ügyekben nem érintik az idézett t.-c. 397. §-ában foglalt azt a szabályt, hogy a bíróság rendkívüli körülmények között az alperes kérelmére a rendesnél hosszabb teljesítési határidőt szabhat.

23. §.

A végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtást szenvedő kérelmére a végrehajtást a 22. §-ban említett tartozások tekintetében az ugyanott meghatározott okból az ott megjelölt időtartamra felfüggesztheti.

Az adós a végrehajtható közokirat tekintetében a végrehajtás elrendelése előtt is kérheti, hogy a végrehajtás elrendelésére hivatott bíróság a közokirat végrehajthatóságát a 22. §-ban meghatározott okból az ott megjelölt időtartamra függeszse fel.

Az 1. és a 2. bekezdés szabálya nem áll, ha a bíróság a teljesítési határidőt a jelen rendelet 22. §-a alapján meghosszabbította.

24. §.

A pénzügyminiszter a betéti üzlettel foglalkozó pénzintézet vagy más ily cég tekintetében, melynek székhelye az ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események által közvetlenül érintett vidéken van, a 6.—8. §-okban foglalt szabályok hatályosságát általában vagy esetről-esetre, előre meghatározott vagy bizonytalan időre egészen vagy részben felfüggesztheti.

Ha a betevő az 1. bekezdés értelmében tett intézkedés következtében betétéről nem rendelkezhetik, a 6. §. 3. bekezdésében felsorolt tartozások teljesítését egészen vagy megfelelő részben megtagadhatja, amennyiben kimutatja, hogy e tartozásokat a betétéről való rendelkezés nélkül — saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzátartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes.

VI. Vegyes és záró rendelkezések.

25. §.

A lejáratkor való nemteljesítés esetére bárminő módon megállapított jogkövetkezmények nem állanak be, ha a pénztartozással terhelt fél a moratóriumot vette igénybe.

26. §.

Abból az okból, hogy az adós a 4. §. 3., 10., 12., 13., 18. vagy 19. pontja, az 5. §. vagy a 10. §. 2. bekezdése szerint halasztás alá nem eső tartozásokat nem teljesítette, a hitelező a nemteljesítés esetére megállapított jogkövetkezményeket — *amennyiben ebből a rendeletből más nem következik (4. §. 3. pontjának 2. bekezdése, 5. §. 4. bekezdése)* — a minisztérium további intézkedéseig nem érvényesítheti, kivéve a lejárt kamatoknak és tőkerészleteknek, valamint járulékaiknak érvényesítését, ideértve a kamat vagy tőkerészlet nemfizetése esetére ez után kikötött kötbért is. Ez a rendelkezés visszaható hatállyal azokra a tartozásokra is áll, amelyek 1914. évi augusztus hó 1. napja óta voltak fizetendőek.

27. §.

Annak a biztosítási díjnak a megfizetését, amely valamely korábbi vagy a jelenlegi moratóriumi rendelet szerint egészen vagy részben mo-

ratórium alá esett vagy esik, a biztosított (a szerződő fél) a halasztás idejének eltelte után nem tagadhatja meg arra való hivatkozással, hogy a biztosítás a díj nemfizetése következtében megszűnt; kivéve, ha a biztosított (a szerződő fél) a biztosítási díj lejáratának napját vagy a biztosítótól engedett avagy a törvényes halasztás (1875:XXXVII. t.-c. 505. §. 3. pontja) leteltét követő tizenöt napon belül a biztosítóval írásban közli, hogy a biztosítást megszüntetni kívánja, vagy e határidőn belül a biztosító címére ily tartalmú ajánlott levelet postára ad.

Amennyiben azt a biztosítási díjat, amely korábban moratórium alá esett, a harmadik, *a negyedik vagy a jelen* moratóriumi rendelet a moratórium alól kiveszi és a biztosított (a szerződő fél) a moratórium alól kivett díjat vagy annak a moratórium alól kivett részletét a törvényes határidőben (1. bekezdés) nem fizette meg, a biztosító a szerződést megszüntetheti, de csak úgy, ha a biztosítottat (a szerződő felet) a díj megfizetésére ajánlott levélben felhívta és a biztosított (a szerződő fél) a díjat vagy annak a moratórium alól kivett részletét a levél vételétől számított harminc nap alatt meg nem fizette. A megszüntetést a díj nemfizetésének esetére a felhívásban előre is ki lehet jelenteni.

28. §.

A negyedik moratóriumi rendelet 28. §-ának rendelkezését az időközben megalkotott 1914: L. t.-c. 13. §-a foglalja magában, amely törvény-szakasz szövege a következő:

A törvényes népfölkelői kötelezettség teljesítése esetére, vagy az ily kötelezettség teljesítése következtében beálló halál, sérülés vagy megbetegedés esetére akár törvényben, akár szerződésben biztosított magánjogok és magánjogi kötelezettségek szempontjából törvényes népfölkelői kötelezettségnek kell tekinteni azt is, amelyet a népfölkelőköteles korban levő egyén önkéntes *belépése* folytán teljesít.

29. §.

Az a körülmény, hogy valamely követelés moratórium alá esik, nem zárja ki a követelésnek beszámításra való felhasználását.

30. §.

A halasztás ideje a moratórium alá eső tartozások tekintetében sem az elévülés idejébe, sem a jogok érvényesítésére vagy fenntartására megállapított határidőbe nem számítható be. Ez a szabály a

váltónak és más értékpapirnak láttamozás vagy elfogadás végetti bemutatására megszabott határidő tekintetében is áll.

Az elévülés a moratórium alól a *negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontja és a jelen rendelet 4. §-ának 18. és 19. pontja* alapján kivett tőkerészlet, valamint az idézett pontokban felsorolt papírok után járó kamatok tekintetében csakis a tartozás hátralékára vonatkozó elévüléssel együtt fejeződik be.

31. §.

A vasutak alkalmazottainak illetményeiből az 1914: XVII. t.-c. 25. §-a alapján engedett levonásokat a moratórium ideje alatt a következő szabályok szerint kell eszközölni:

I. A hadba nem vonult alkalmazottaknak illetményeiből a levonásokat — a moratóriumra való tekintet nélkül — ezután is változatlanul kell eszközölni.

II. A mozgósítás folytán katonai szolgálatra bevonult alkalmazottak illetményeiből teljesítendő levonások a következőkép szabályoztatnak:

1. Mindaddig, amíg a hadbavonult alkalmazott állandó illetményeit a vasúttól csorbíthatatlanul megkapja, a levonásokat az illetményekből változatlanul, azaz úgy kell teljesíteni, mintha az illető katonai szolgálatra be nem vonult volna.

2. Azoknál az alkalmazottaknál, akiknek állandó illetményei a hadbavonulás folytán csökkenést szenvednek, az állandó illetmények csökkenésének időpontjától kezdve a levonásokat a következőkép kell teljesíteni:

a) az 1914: XVII. t.-c. 22. §-ában említett jóléti intézetek tagsági díjait és járulékait az illető intézetek alapszabályai szerint a csökkent illetményekből is változatlanul le kell vonni;

b) a zálogjoggal biztosított követelések levonásánál ügyelni kell arra, hogy — a katonai havidíjnak évi összegét teljesen figyelmen kívül hagyva — fizetésnek nem a fizetés természetével bíró állandó illetményeknek eredeti összegét, hanem csak a szabályoknak megfelelően leszállított összegét lehet tekinteni s hogy ennél fogva a zálogjoggal biztosított követeléseket — minden újabb bírói eljárás nélkül — az 1908: XLI. t.-c. 6. §-a értelmében csak ennek a leszállított összegnek egyharmada erejéig, de évi kétezer koronának érintetlenül hagyásával lehet levonni. E határozmány alól kivételnek azok a zálogjoggal biztosított

követelések, amelyeknél a levonás a fizetésnek emelkedése esetén sem változó egyenlő havi részletekben történik, amelyeket tehát a fizetés természetével bíró állandó illetményeknek csökkenése dacára továbbra is a bíróilag előjegyzett havi részletekben kell levonni, de az 1914:XVII. t.-c. 25. §. IV. pontjában megállapított korlátok sérelme nélkül;

c) a vasutak kebelében vagy az alkalmazottak körében létesült és az 1914:XVII. t.-c. 22. §-ában nem említett jóléti intézmények, jótékony célú egyletek és szövetkezetek követeléseinek, valamint tagsági díjainak (1914:XVII. t.-c. 25. §. III. 5. pontja) levonását be kell szüntetni.

III. A jelen rendelet életbelépése előtt teljesített levonásokat visszakövetelni nem lehet, valamint az ezt megelőző időre levonásokat sem lehet utólag követelni.

32. §.

A munkásbiztosító pénztáraknak és a bányatársládáknak járulék-követeléseire, valamint segély- és járadéktartozásaira ez a rendelet nem terjed ki.

33. §.

Ez a rendelet nem érinti az erőhatalom (vis major) hatására vonatkozó jogszabályokat.

34. §.

A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy közterhek kivetésére jogosított testületeknek a 4. §. 3. pontjában említett olyan tartozásaik fizetésére, amelyek e közterhekből fedeztetnek, halasztást engedhessen, amennyiben e közterhek fizetésére halasztás adatott.

35. §.

Amennyiben e rendelet fennállásának ideje alatt a moratórium alá eső tartozások körének kiterjesztése vagy megszorítása válnék szükségessé, ebben a tárgyban a minisztérium a felmerült szükséghez képest kiadandó rendelettel intézkedik.

36. §.

Amennyiben a m. kir. minisztérium másként nem rendelkezik, külföldi államok polgárainak vagy lakosainak követeléseire és tartozá-

saira az alábbi bekezdésekben foglalt megszorításokkal szintén a jelen rendelet szabályai irányadók.

Ha magyar állampolgár vagy a magyar szent korona országainak lakosa más államban valamely magánjogi követelést csak kisebb mértékben vagy messzebbmenő korlátozásokkal érvényesíthet, mint ahogyan azt a jelen rendelet megállapítja, az ily állam kötelékébe tartozó hitelezőnek követelése és az ily állam területén lakó oly hitelezőnek követelése, aki valamely ellenséges állam kötelékébe tartozik, a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek.

Ha magyar állampolgárnak vagy a magyar szent korona országai lakosának valamely magánjogi tartozására más államban az ott engedett moratórium vagy egyáltalában nem terjed ki vagy az általánosnál szűkebb körben érvényesül, az ily állam kötelékébe tartozó adósnak tartozásai és az ily állam területén lakó oly adósnak tartozásai, aki valamely ellenséges állam kötelékében áll, a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek.

Nem esnek a 2. és a 3. bekezdésben foglalt megszorítások alá külföldi államok polgárainak vagy lakosainak oly követelése és tartozásai, amelyek a magyar szent korona országaiban folytatott kereskedelmi vagy ipari üzletükből vagy gazdaságukból származnak.

A jelen §. rendelkezéseit a jogi személyekre megfelelően kell alkalmazni.

37. §.

Minden oly bírói intézkedést, amely az adózt a magyar szent korona országaiban irányadó moratóriumtól vagy az ezzel kapcsolatos jogoktól akarata ellenére megfosztaná, hazai tiltó törvénybe (hazai közrendbe) ütközőnek és hazai törvény céljával ellenkezőnek kell tekinteni.

38. §.

A moratórium következtében a peres és nem peres eljárásban szükséges szabályokat az igazságügyminiszternek, Horvát-Szlavonországokban a bánnak külön rendelete állapítja meg.

39. §.

A moratórium lejártával kapcsolatos rendelkezéseket annak idején külön rendelet fogja megállapítani.

40. §.

E rendelet hatálya, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra vonatkozik, Horvát-Szlavonországokra is kiterjed.

A 8. §. értelmében a közalapok, a városok és községek, valamint a gyámpénztárak folyó szükségletei mértékének megállapítására hivatott hatóságot Horvát-Szlavonországok területére nézve a bán határozza meg.

41. §.

Ez a rendelet — melyet *ötödik* moratóriumi rendeletként kell idézni — 1915. évi február hó 1. napján lép életbe.

Ettől a naptól fogva az 1914. évi *november* hó 30. napján 8.680/1914. M. E. szám alatt kiadott — *negyedik* — moratóriumi rendelet és *az ezt kiegészítő 81/1915. M. E. számú rendelet 1. §-a* helyébe a jövőre nézve a jelen rendelet rendelkezései lépnek.

Ahol jogszabály, bírói vagy más hatósági intézkedés korábbi moratóriumi rendeletnek valamely rendelkezésére hivatkozik, ehelyett a jelen rendeletnek azt a rendelkezését kell érteni, amely a korábbi rendelet illető rendelkezésének helyébe lépett.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 14-én.

A m. kir. minisztériumnak 81/1915. M. E. számú rendelete,

a váltóra, csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése tárgyában.¹⁾

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

¹⁾ Az 1915. évi 81. M. E. számú rendelet 1. §-a helyébe a fentebb közölt 1915. évi 224. I. M. számú rendelet 41. §-a értelmében ez utóbbi rendelet 4. §-a 18. pontjának utolsó bekezdése lépett.

1. §.

A 8.680/1914 M. E. számú negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontjában foglalt rendelkezések nem terjednek ki azokra a kötelezettekre, akiknek állandó üzleti telepe, üzeme vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Szerém, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye, Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott város vagy Zemun város területén van.

2. §.

Az 1. §-ban meghatározott kötelezett ellen a negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontja alapján fizetési vagy biztosítási váltókeresetet vagy visszkeresetet indítani nem lehet és a bíróság az ily keresetlevelet a 23.400/1914. I. M. E. számú¹⁾ harmadik moratóriumi eljárási rendelet 1. §-a értelmében hivatalból visszautasítani köteles. Az ily kötelezett ellen a jelen rendelet életbelépése előtt megindított váltó meghagyásos vagy váltói peres eljárás és az ebből eredő végrehajtási eljárás a jelen rendelet életbelépésével félbeszakad, hacsak maga az adós nem kéri az eljárás folytatását. A félbeszakadás hatályára a m. kir. minisztérium 9.146/1914. M. E. számú²⁾ rendeletének 4. §-át kell megfelelően alkalmazni. Ez a §. csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre megfelelően áll.

3. §.

Ez a rendelet 1915. évi január hó 12. napján lép életbe és hatálya a 2. §. kivételével a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 8-án.

¹⁾ Az 1914. évi 23.400. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 824. lapon.

²⁾ Az 1914. évi 9.146. M. E. számú rendeletet 1. Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 815. lapon.

**A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügy és a m. kir. minisztereknek 380/1915.
K. M. számú rendelete,**

a 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított
fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt.

A pénz és értékpapír elvonásának a Britbirodalommal és Franciaországgal szemben való tilalma iránt 1914. évi november hó 9-én 8.286/1914. M. E. szám alatt*) kiadott rendelet 5. §-a alapján a szabadalmi, védjegy és mintajogok megszerzése, megtartása vagy meghosszabbítása céljából Franciaországban teljesítendő fizetéseket az ezen országgal szemben elrendelt általános fizetési tilalom hatálya alól további intézkedésig ezennel kivesszük.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 13-án.

A m. kir. minisztériumnak 130/1915. M. E. számú rendelete,

részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésé-
nek idejéről és a mérleg készítéséről.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. törvénycikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 12. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A részvénytársaságok és szövetkezetek igazgatósága az 1914. évi augusztus hó 1. napján vagy azután záródó üzleti évre vonatkozólag a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása végett tartandó közgyűlést, ha az alapszabályok szerint korábban kellene megtartani, az üzleti év végétől számítandó hat hónapon belül bármely napra, ha pedig ez a hat hónapi időtartam 1915. évi június hó 30. napja előtt telnék le, 1915. évi június hó 30. napjáig halaszthatja.

2. §.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napján vagy azután záródó üzleti év mérlegébe a tőzsdén jegyzett azokat az értékpapirokat, amelyeknek

*) Az 1914. évi 8.286. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 717. lapon.

az üzleti év utolsó napján tőzsdei árfolyamuk nem volt az 1875 : XXXVII. t.-c. 199. §-a 1. pontjának megfelelően abban az értékben kell felvenni, amely az üzleti év utolsó napján értéküknek megfelel. A budapesti tőzsdén jegyzett ilyen értékpapírok legfeljebb azzal az árfolyammal vehetők fel, amelyen azokat a budapesti tőzsdén 1914. évi július hó 25. napján, e napi jegyzés hiányában pedig ezt a napot megelőzőleg legutoljára jegyezték.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 14-én.

A m. kir. minisztériumnak 34/1915. M. E. számú rendelete,

a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú rendelet kiegészítése iránt.

A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú*) rendelet kiegészítéseként a m. kir. minisztérium, a minisztertanácsnak 1914. évi december hó 18-án hozott határozata alapján, a következőket rendeli:

1. A mozgósítás folytán teljesítendő tényleges katonai szolgálat tartama alatt járó polgári illetmények szempontjából azokkal, akik a törvényes egy évi vagy ennél hosszabb időtartamú tényleges katonai szolgálati kötelezettségüknek már eleget tettek, — az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet 6. pontjának második bekezdésében említett póttartalékosokon és népfelkelőkön kívül — egy tekintet alá esik az az állami és vármegyei tisztviselő, altiszt és szolga is,

a) aki rendes (egy, két, három vagy négy évi tényleges) szolgálati

*) Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 9. számában a 491. lapon.

kötelezettségének részben vagy egészben való teljesítése után a közös haderő vagy a honvédség kötelékéből felülvizsgálati úton elbocsáttatott, de a mozgósítás folytán mint népfelkelő vonult be tényleges katonai szolgálatra;

b) aki katonai szolgálatra annak idején alkalmatlannak találtatott, vagy rendes (egy, két, három vagy négy évi tényleges) szolgálati kötelezettségének részben vagy egészben való teljesítése után a közös haderő vagy a honvédség kötelékéből felülvizsgálati úton elbocsáttatott, de a háború tartamára — felettes hatóságának engedélyével — a közös haderőbe vagy a honvédségbe önként belépett;

c) aki a mozgósítás folytán rendes (egy, két, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett vétetett állományba és az 1912 : XXX. t.-c. 30., 31. és 32. §-aiban megjelölt valamely kedvezmény alapján a póttartalékba helyezendőnek mondatott ki, akire nézve azonban a póttartalékba való helyezés a hadi állapot folytán tényleg nem következett be;

d) aki mint póttartalékos — mielőtt első katonai kiképeztetésének ideje letelt volna — a tényleges katonai szolgálathoz még a mozgósítás előtt szabadságoltatott és a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra újból bevonult.

2. Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet 6. pontjának első bekezdésében említetteken kívül az az állami és vármegyei tisztviselő, altiszt és szolga is csak első katonai kiképeztetésének nyolc heti (két havi) időtartamára kaphatja meg polgári illetményeit,

a) aki még állításköteles korban van vagy állításköteles korát még el nem érte, de a mozgósítás folytán mint népfelkelő vonult be tényleges katonai szolgálatra;

b) aki még állításköteles korban van vagy állításköteles korát még el nem érte, — felettes hatóságának engedelmével — akár a háború tartamára, akár pedig a törvény szerinti rendes (egy, két, három vagy négy évi tényleges) szolgálati kötelezettségének teljesítése végett önként lépett be a közös haderőbe vagy a honvédségbe;

c) aki rendes (egy, két, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett még a mozgósítás előtt vonult be és dacára annak, hogy rendes (egy, két, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének ideje a mozgósítottsági viszony tartama alatt letelt, továbbra is tényleges katonai szolgálathoz maradt;

d) aki rendes (egy, két, három vagy négy évi tényleges) szolgálati kötelezettsége egy részének teljesítése után még a mozgósítás előtt szabadságoltatott és a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra újból bevonult.

Amennyiben tehát az *a)*, *b)*, *c)* és *d)* pontok alatt említett tisztviselő, altiszt vagy szolga polgári illetményeit első katonai kiképeztetésének nyolc heti (két havi) időtartamára már megkapta, a tényleges katonai szolgálatnak további időtartamára semmiféle polgári illetményre igényt nem tarthat.

3. Olyan esetekben, amikor a polgári illetmények csak az első katonai kiképeztetésnek nyolc heti (két havi) időtartamára járnak, ezeket az illetményeket hatvan napra kell kifizetni.

Ennélfogva:

a) ha a tisztviselő, altiszt vagy szolga valamely hónapnak első napján vonul be tényleges katonai szolgálatra,

ennek a hónapnak első napján az előzetes havi részletekben esedékes illetményeknek egy havi összegét és az előzetes negyedévi (félévi, egész évi) részletekben ebben a hónapban esedékes illetményeknek két havi összegét,

a közvetlenül következő hónapnak első napján pedig az előzetes havi részletekben esedékes illetményeknek egy havi összegét és az előzetes negyedévi (félévi, egész évi) részletekben ebben a hónapban esedékes illetményeknek egy havi összegét kell kifizetni;

b) ha pedig a tisztviselő, altiszt vagy szolga olyan napon vonul be tényleges katonai szolgálatra, hogy a fentebb említett hatvan napnak egy része a bevonulás hónapjától számított harmadik hónapra esik, — a bevonulás hónapjának első napján már felvett illetményeken felül —

a közvetlenül következő hónapnak első napján az előzetes havi részletekben esedékes illetményeknek egy havi összegét és az előzetes negyedévi (félévi, egész évi) részletekben ebben a hónapban esedékes illetményeknek annyi napra járó összegét, ahány nap a fentebb említett hatvan napból még hátra van,

a harmadik hónapnak első napján pedig az ebben a hónapban előzetes részletekben esedékes összes illetményeknek annyi napra járó összegét kell kifizetni, ahány nap a fentebb említett hatvan napból erre a harmadik hónapra esik.

Az összes, utólagos részletekben esedékes illetményekből — a tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás napjáig esedékes részleteken felül — az egyes megállapított esedékességi időpontokban csak annyi napra járó összeget lehet kifizetni, ahány nap a fentebb említett hatvan napból az esedékesség időpontjáig már eltelt.

Annál a tisztviselőnél, altisztnél vagy szolgánál, aki rendes (egy, két, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett még a mozgósítás előtt bevonult, a tényleges katonai szolgálathoz azonban — mielőtt első katonai kiképeztetésének nyolc heti (két havi) időtartama letelt volna — még a mozgósítás előtt elbocsátott és a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra újból bevonult, a fentebb említett hatvan napot együttesen kell számítani, vagyis az ilyen tisztviselő, altiszt vagy szolga részére a polgári illetményeket újabb tényleges katonai szolgálata alatt csak annyi napra lehet kifizetni, ahány nap a fentebb említett hatvan napból, a korábbi tényleges katonai szolgálathoz töltött napok leszámítása után, az újabb tényleges katonai szolgálatra esik.

4. A tartalékos segédorvos-helyettesek, gazdasági tiszthelyettesek, segédélelmezésügyi tiszthelyettesek és élelmezésügyi jelöltek, továbbá a tartalékos hadapródok, — ez utóbbiak valóságos rendfokozatukra való tekintet nélkül —, akik valamennyien évi 1.200 korona szolgálati átlányt kapnak, a mozgósítás folytán teljesítendő tényleges katonai szolgálat tartama alatt járó polgári illetmények szempontjából egy tekintet alá esnek a tartalékos zászlósokkal s ennél fogva fizetés természetével bíró polgári illetményeiket az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet 7. pontjának második bekezdésében foglaltak szerint kell megállapítani.

A nem katonaállományú tartalékos tisztviselőjelöltek (segédszám-tisztjelöltek, gyógyszerészügyi gyakornokok, építésügyi számgyakornokok, állatorvosgyakornokok stb.) a XII. rangosztályba sorozott havidíjasok, akiknek havidíja egy évre számítva 1.200 K.

A tartalékos és népfelkelő hadapródjelöltek — valóságos rendfokozatukra való tekintet nélkül — a mozgósítás folytán teljesítendő tényleges katonai szolgálat tartama alatt járó polgári illetmények szempontjából egy tekintet alá esnek a legénység állományába tartozókkal.

5. Az az állami és vármegyei tisztviselő, altiszt és szolga, aki a mozgósítás folytán mint katonailag ki nem képzett népfelkelő vonult be tényleges katonai szolgálatra s aki ugyan nem tartozik a katonaságnál

a havidíjasok sorába, de katonai szolgálati beosztásából (orvos, mérnök, építész, építőmester stb.) kifolyólag — a katonai illetékszabályzat II. rész 73. §-ának 3. pontja értelmében — a XI. vagy annál magasabb katonai rangosztálybeli havidíjasok illetékeinek megfelelő összegű és havonként három részletben kifizetendő illetékeket élvez, a mozgósítás folytán teljesítendő tényleges katonai szolgálat tartama alatt járó polgári illetmények szempontjából egy tekintet alá esik a XI. vagy annál magasabb katonai rangosztályba tartozó havidíjasokkal.

6. Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet 12. pontjának második bekezdésében említett esetben, vagyis ha a tisztviselő, altiszt vagy szolga a katonaságnál a legénység állományából a havidíjasok sorába jut, a fizetés természetével bíró polgári illetményeket attól a naptól számítandó hatállyal kell újból megállapítani, amely naptól kezdve az illetőnek katonai havidíját folyósították.

7. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselő, altiszt vagy szolga elhalálozása esetén a részére az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet alapján utalványozott polgári illetmények beszüntetése iránt, az idézett rendelet 13. pontja értelmében, az utalványozási joggal felruházott hatóság intézkedik. Ezeknek az illetményeknek kifizetése alkalmával tehát nem kell annak az igazolását követelni, hogy az illető bevonult még életben van-e s a kifizető pénztárak kötelesek ezeket az illetményeket mindaddig kifizetni, amíg az utalványozási joggal felruházott hatóság az illetményeket be nem szünteti.

8. Arra az állami és vármegyei tisztviselőre, altisztre és szolgára, aki a háború kitörésekor külföldön tartózkodott s aki állomáshelyére vissza nem térhetvén, állását el nem foglalhatta, az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendeletben foglaltak nem vonatkoznak s ennél fogva az ilyen tisztviselőnek, altisztnek és szolgának polgári illetményeit a család részére sem egészben, sem részben nem lehet kifizetni.

Hasonlóképpen nem lehet olyan állami vagy vármegyei nyugdíjasnak nyugdíját (lakbérnyugdíját) a család részére sem egészben, sem részben kifizetni, aki olyan állam területén tartózkodik, ahol nyugdíjának (lakbérnyugdíjának) felvétele a háború folytán lehetetlenné vált.

Az ilyen tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának, illetőleg nyugdíjasnak neje és gyermekei részére azonban — amennyiben állami tiszt-

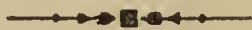
viselőről, altisztról és szolgáról, illetőleg állami nyugdíjasról van szó — az 1912 : LXV. t.-c. 74. §-a értelmében járó ellátások megállapíthatók.

9. Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendeletben foglaltak nem vonatkoznak a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás előtt nyugalomba helyezett állami és vármegyei tisztviselőre, altisztre és szolgára, akik tehát nyugdíjuk (lakbérnyugdíjuk) teljes élvezetében akkor is megmaradnak, ha a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra vonulnak be.

A nyugdíjnak (lakbérnyugdíjnak) kinek a kezeihez való kifizetése tekintetében azonban ilyen esetekben is 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet 11. pontjában foglaltakat kell alkalmazni.

10. Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet 17. pontja értelmében a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei díjnokoknál és napibéreseknel a családi pótléknak élvezete a bevonulás napjával szűnik meg. Amennyiben ilyen díjnok vagy napibéres tényleges katonai szolgálatának megszűnése vagy a katonaságtól való időleges szabadságolás folytán, a polgári állami vagy vármegyei szolgálatban díjnoki vagy napibéres minőségben újból alkalmaztatik, a bevonulás előtt már élvezett családi pótlékát attól a naptól számítandó hatállyal kell újból folyósítani, amely napon díjnoki vagy napibéres minőségben újból alkalmazták, illetőleg amely naptól kezdve napidíját vagy napibérét újból utalványozták.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 4-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 731/1915. I. M. E. számú rendelete,

a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi díjnokok, napibéresek, napszámósok és munkások gyámol nélkül maradt családtagjainak összeírását szabályozó 12.763/1914. I. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A mozgósítás esetén bevonultak gyámol nélküli családjainak segélyezését szabályozó 1882.:XI. t.-c. az 1914 : XLV. t.-c. által kiegészített és módosított, a hadbavonult igazságügyi díjnokok, napibéresek, napszámósok és munkások gyámol nélkül maradt

családtagjai segélyének megállapításánál jövőben több olyan körülményt is figyelembe kell venni, amelyekre vonatkozólag a megfelelő adatok az összeírásba eddigelé nem vétettek fel. Ennek folytán az 1914. évi augusztus hó 7-én 12.763. I. M. E. szám alatt kelt rendeletemet¹⁾ a következőkkel egészítem ki:

I.

1. Összeírást csak a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi díjnokok, napibéresek, napszámosok és munkások gyámol nélkül maradt családtagjairól kell kiállítani, egyéb, szintén nem rendszeresített állásokon alkalmazottak segélyre igényt tartó családtagjai ellenben ebbeli igényüket az illetékes községi előljáróságnál (polgármester, kerületi előljáróság) jelenthetik be.

2. A bevonultnak családjáról az összeírást első ízben a bevonult hivatali főnöke állítja ki, akkor, amikor a bevonult csapatjához elindult; ha pedig a bevonult a családtagjai összeírását elindulásakor nem kérelmezi, akkor, amikor valamelyik családtag a segélyre való igényét a bevonult hivatali főnökénél bejelenti.

3. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonultaknak a magyar szent korona országai határain kívül tartózkodó családjai az Összeírásba nem vehetők fel s az ilyen családok részéről segély megállapítása iránt esetleg előterjesztett kérelmek vagy bejelentések, valamint az ilyen családok segélyezésére vonatkozó hatósági (segélyezési bizottsági) megkeresések vagy értesítések közvetlenül terjesztendők fel.

4. Ha az összeírás kiállítása az igény késedelmes bejelentése miatt a bevonult elindulása után csak hetek vagy hónapok múltával volt kiállítható, a bevonult hivatali főnöke ezt a körülményt az összeírás 14. (jegyzet) rovatában feltüntetni s ugyanott nyilatkozni köteles arra nézve, hogy a késedelmes bejelentés nem vezethető-e vissza arra, hogy a családtagok a segélyezésre korábban rászorulva nem voltak; meg kell egyúttal jelölnie azt az időpontot is, amelytől kezdve a család segélyét véleménye szerint folyósítani kellene.

¹⁾ Az 1914. évi 12.763. I. M. E. számú rendeletet, mely annak idején az Igazságügyi Közlönyben nem jelent meg, 1. alább a 38. lapon.

5. Amennyiben a bevonultnak olyan családtagja is kérelmezné a maga részére a segély megállapítását, aki az összeírásra illetékes hivatalfőnök tudomása szerint akár eddigi foglalkozásának folytatása útján, akár a részére felajánlott, vagy a helyi viszonyoknál fogva rendelkezésre álló s életviszonyainak, testi erejének és képességeinek megfelelő keresetforrás vagy munka vállalásával a megélhetését biztosíthatná s akit az említett foglalkozás folytatásában, illetőleg keresetforrás vagy munka vállalásában elfogadható ok (pl. testi gyengeség, betegség, apró gyermekek gondozása stb.) nem gátol, az ilyen családtagot az összeírásba fel kell ugyan venni, de az említett körülményt az összeírás 14. (jegyzet) hasábjába ke kell jegyezni.

Ha pedig valamelyik, már segélyben részesített családtag később juthatna az imént említett munkaalkalmak valamelyikéhez, de azt elfogadható ok nélkül nem vállalja, ezt a körülményt bármely igazságügyi hatóság, hivatal és intézet vezetője, mihelyt tudomására jut, bejelenteni tartozik.

6. Ha a segélyben már részesített család a bevonult alkalmazási helyéről utóbb elköltözik, segélyét azonban másik adóhivatalhoz átutaltatni nem óhajtja, a bevonult hivatali főnöke köteles időnkint alkalmas módon meggyőződést szerezni arról, hogy a segélyezett családtagok a segélyre még rá vannak-e szorulva, vagy sem.

Amennyiben pedig a segélyben már részesített család a bevonult alkalmazási helyéről elköltözik és segélyét más adóhivatalhoz kívánja átutaltatni, ebbeli kérelmét az új tartózkodási helye szerint illetékes igazságügyi hatóság, hivatal vagy intézet vezetőjénél kell előterjesztenie, aki a kérelem felterjesztése előtt arról, hogy a segélyezett családtagok valamelyikének vagyoni vagy kereseti viszonyaiban nem állott-e be olyan változás, amely a segélyezést egészben vagy részben indokolatlanná teszi, alkalmas módon meggyőződni s erre nézve a kérelem felterjesztésekor nyilatkozni tartozik.

7. Az 1914 : XLV. t.-c. 8. §-a értelmében az a család, amely bérelt lakásban lakik s amely család segélyének megállapításánál ennek folytán lakásilleték is számításba vétetett, köteles a megállapított segélynek azt a részét, amely a lakásilletéknek felel meg, lakbértartozásának törlesztésére fordítani; ennek elmulasztása esetében a segélyből a lakásilletéknek megfelelő részt vissza kell tar-

tani s azt csak akkor lehet a család részére utólag kifizetni, ha a család beigazolja, hogy lakbértartozását a lakásilleték visszatartott összegének erejéig törlesztette.

E rendelkezés végrehajtása céljából az ilyen család a segély minden egyes részletének felvétele előtt — a bérbeadó vagy annak megbízottja által kiállított, esetleg a felvenni szándékolt segélyről szóló nyugta hátlapjára vezetett írásbeli nyilatkozattal köteles vagy azt igazolni, hogy a közvetlenül megelőzőleg felvett segélyrészletnek azt a részét, amely a lakásilletéknek felel meg, lakbértartozásának törlesztésére fordította, vagy azt, hogy hátralékos lakbértartozása nincsen.

Ha a család ezt a körülményt a segély bármely részletének felvétele előtt nem igazolja, a segélyről kiállított nyugta láttamozására illetékes hivatalfőnök a láttamozást megtagadni köteles. Ilyen esetekben külön nyugtát kell kiállítani a segélynek lakásilleték nélküli részéről. Ha a család utóbb beigazolja, hogy lakbértartozását a lakásilleték visszatartott összegének erejéig törlesztette, illetve hogy lakbérhátraléka nincsen, a hivatali főnök a visszatartott lakásilletékről utóbb külön kiállított nyugtát akadálytalanul láttamozza.

8. Annak a családja, aki a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult ugyan, de akit mindjárt a bevonulás alkalmával bármely okból szabadságoltak, s aki ennél fogva tényleges katonai szolgálatát meg sem kezdette, segélyre igényt nem tarthatván, az ilyen alkalmazott visszatérését a bevonulás és visszatérés napjainak, valamint annak a körülménynek tüzetes megjelölése mellett, hogy a tényleges katonai szolgálatot az illető egyén meg sem kezdette, a hivatali főnök késedelem nélkül bejelenteni tartozik.

Az olyan alkalmazott visszatérését ellenben, aki a tényleges katonai szolgálat tartama alatt megsebesült vagy megbetegszik, még akkor sem kell bejelenteni, ha a bevonult felgyógyulásáig családja körében tartózkodik.

Ha a bevonultat a tényleges katonai szolgálatból nem sebesülés vagy megbetegedés miatt, egy hónapnál hosszabb időre szabadságolják, annak visszatértét a hivatali főnök az állandó tartózkodási helyre érkezés napján, illetőleg ha a szabadságolt tartózkodási helyére vissza nem érkezett volna, mihelyt a bevonultnak szabad-

ságoltatásáról bármily módon tudomást szerez, bejelenteni, úgyszintén azt is jelenteni köteles, ha a szabadságolt alkalmazott szabadságidejének leteltével, tényleges katonai szolgálatra csapatjához ismét bevonult, amikor is a bevonulás napja pontosan megjelölendő.

Ha a bevonult a mozgósítottsági viszony megszűnése folytán tartózkodási helyére visszaérkezik, az erről szóló jelentésben mindig meg kell jelölni azt a helyet és időpontot, ahonnan és amikor elbocsáttatott.

9. Ha a hivatali főnök bármily úton tudomást szerez arról, hogy a bevonult elesett, eltűnt, vagy a tényleges katonai szolgálatban kapott sérülés, illetőleg a tényleges katonai szolgálat alatt szerzett betegség folytán — még mielőtt szabadságolták volna — meghalt, ezt a körülményt az utalványozó hatóságnak haladék nélkül bejelenteni tartozik. Amennyiben az elesés, elhalálozás, vagy eltűnés időpontjára nézve megbízható adatai nem volnának, a vonatkozó halotti anyakönyvi kivonat beszerzése, illetőleg az elesés, elhalálozás vagy eltűnés időpontjának a katonai hatóság útján való megállapítása iránt intézkedni s az eredményt az utalványozó hatósággal szintén közölni tartozik. Jelentenie kell azt is, ha arról nyer értesülést, hogy az elesett vagy elhalt családja részére állandó katonai ellátás (nyugdíj, nevelési járulék, állandó segély) folyósíttatott és pedig lehetőleg az ellátás nemének és összegének pontos megjelölésével.

II.

Az Összeírás 2., 3. és 5. rovatainak kitöltését illetőleg a következőket rendelem.

1. A 2. rovatban a bevonult neve mellett a bevonult születésének évét, hónapját és napját, a 3. rovatban pedig a bevonult katonai rangfokozatát mindenkor fel kell tüntetni.

2. Annál a bevonultnál, aki még az 1912 : XXX. t.-c. 16. §-ának harmadik, illetőleg az 1912 : XXXI. t.-c. 10. §-ának első bekezdésében meghatározott állításköteles korban van, a behívójegy alapján vagy más alkalmas módon mindenkor meg kell állapítani, hogy a bevonult — akár sorozás, akár szemle vagy önkéntes elhatározás alapján történt is a bevonulás — mint népföl-

kelő vonult-e be, vagy pedig rendes (egy, kettő, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett vétetett-e állományba, s ha ez utóbbi eset forogna fenn, azt is, hogy a behívott nem mondatott-e ki az 1912: XXX. t.-c. 30., 31. és 32. szakaszaiban megjelölt valamely kedvezmény alapján póttartalékba helyezendőnek. Mindezen adatokat szintén a 3. rovatba kell bejegyezni.

Annál a bevonultnál, aki rendes (1., 2., 3. vagy 4. évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett még a mozgósítás előtt vonult be és dacára annak, hogy ezen rendes tényleges szolgálati kötelezettségének ideje a mozgósítottsági viszony tartama alatt letelt, továbbra is tényleges katonai szolgálatban maradt, a bevonulás időpontját és a besorozás alkalmával megállapított szolgálati kötelezettség tartamát (1, 2, 3, 4 év); annál a bevonultnál pedig, aki rendes (1, 2, 3 vagy 4 évi) tényleges szolgálati kötelezettsége egy részének teljesítése után még a mozgósítás előtt szabadságoltatott és a mozgósítás folytán rendes tényleges szolgálati kötelezettsége még hátralévő részének teljesítése végett vonult be tényleges katonai szolgálatra, a sorozáskor megállapított szolgálati kötelezettség tartamát és az ebből már a mozgósítás előtt teljesített szolgálat kezdő és utolsó napját szintén a 3. rovatban és mindkettőnél a házasságkötés évét, hónapját és napját a 14. rovatban kell esetről-esetre feltüntetni.

4. Ha a segélyezésre igényt tartó családtagok között a bevonulnak örökbefogadó atyja, anyja vagy örökbefogadott gyermeke is szerepelne, a 14. rovatba mindenkor be kell jegyezni az örökbefogadási szerződést jóváhagyó igazságügyminiszteri rendelet keltét és számát.

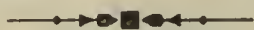
III.

Annak a katonai szolgálatból visszatért díjnoknak vagy napibéres alkalmazottnak részére, aki bevonulása előtt az 1912: XXXV. t.-c. határozmányai alapján családi pótlékot élvezett, ezen családi pótlék eddigelé az idézett törvénycikk 10. szakaszának hetedik bekezdésében foglalt rendelkezésekhez képest az újra alkalmazást követő évnegyed első napjától tétetett újból folyóvá.

Mivel a m. kir. minisztérium az 1915. évi január hó 4-én kiadott 34. M. E. számú¹⁾ rendeletének 10. pontjában akként rendelkezett, hogy a családi pótlékot az említett esetekben az újra alkalmazás, illetőleg a napidíj vagy napibér újból folyósításának napjától kell utalványozni: felhívom az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, hogy — amennyiben jövőre ilyen díjnok vagy napibéres a tényleges katonai szolgálatának megszűnése, vagy a katonaságtól való időleges szabadságolás folytán díjnoki vagy napibéres minőségben újból alkalmaztatik, — azt az újból alkalmazás napjának illetőleg a napidíj vagy napibér újból folyósítása napjának pontos megjelölése mellett a családi pótlék utalványozása végett késedelem nélkül jelentsék be annak a hatóságnak, amely a családi pótlék utalványozására a 8000/1912. és a 8001/1912. I. M. E. számú²⁾ rendeletek értelmében jogosult.

Amennyiben pedig az eddig már újból alkalmazott díjnokok, vagy napibéresek közt volna olyan, akinek családi pótléka más időponttól kezdve folyósíttatott, a vonatkozó utalványrendelet helyesbítése iránt a hivatali főnökök a szükséges intézkedéseket a fentiek értelmében haladéktalanul tegyék meg.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 26-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.763/1914. I. M. E. számú rendelete,

a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselők, altisztek és szolgák szolgálati viszonyai és illetményei, valamint a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami díjnokok, napibéresek, napszámosok és munkások gyámol nélküli családjainak segélyezése tárgyában.

A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselők, altisztek és szolgák szolgálati viszonyait és illetmé-

¹⁾ Az 1915. évi 34. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny jelen számában a 27. lapon.

²⁾ Az 1912. évi 8000. és 8001. I. M. számú rendeleteket l. az Igazságügyi Közlöny XXI. évfolyamának 7. számában a 251. és a 263. lapon.

nyeiknek a tényleges katonai szolgálat tartamára való mikénti megállapítását a Magyarországi Rendeleték Tára 1878. évi folyamában 84., 144. és 151. sorszám alatt közzétett rendeletek szabályozzák. Az ezekben foglalt rendelkezések figyelembevételével a tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselők, altisztek és szolgák illetményei tárgyában szükséges intézkedések az 1914. évi július hó 30-án 12.282 I. M. E. sz. alatt kelt rendeletem *) értelmében készítendő kimutatások alapján e helyről fognak megtétetni és pedig azokra a tisztviselőkre, altisztekre és szolgákra nézve is, akiknek illetményeit különben nem az igazságügyminisztérium utalványozza, illetve szünteti meg.

A hivatkozott rendeletek határozmányai kizárólag a rendszerezített állásokra állandó évi fizetés (évi bér, évi zsold) mellett alkalmazott tisztviselőkre, altisztekre és szolgákra vonatkoznak, míg a mozgósítás alkalmából tényleges katonai szolgálatra bevonult díjnokoknak, napibéreseknek, napszámosoknak és munkásoknak illetményeire vonatkozólag a következőket rendelem:

Ezeknek az alkalmazottaknak illetményeit és pedig azoknál, akik 1914. évi augusztus hó 1-e előtt vonultak be, 1914. évi július hó végével, azoknál pedig, akik 1914. évi augusztus hó 1-én vagy azután vonultak be, a tényleges katonai szolgálatra való bevonulás napjával be kell szüntetni. Az illetmények beszüntetése iránt az intézkedik, aki az illetményeket eddig kiszolgáltatta, illetőleg utalványozta.

A mozgósítás alkalmából tényleges katonai szolgálatra bevonult díjnokoknak, napibéreseknek, napszámosoknak és munkásoknak családtagjai az 1882 : XI. t.-c. alapján segélyezésben részesülnek.

Abból a célból, hogy a kérdéses alkalmazottaknak segélyre igényt tartó gyámol nélküli családtagjai lehetőleg haladéktalanul juthassanak a szóbanforgó segélyhez, a minisztérium elhatározta, hogy a mozgósítás alkalmából tényleges katonai szolgálatra bevonult díjnokoknak, napibéreseknek, napszámosoknak és munkásoknak segélyre igényjogosult családtagjai a Pénzügyi Közlöny 1909. évi folya-

*) Az 1914. évi 12282. I. M. E. számú rendeletet, amely annak idején az Igazságügyi Közlönyben nem jelent meg, l. alább a 44. lapon.

mának 18. számában megjelent 50.920. számú pénzügyminiszteri körrendelettel közzétett utasítástól eltérőleg ne a községi előjáróságok, hanem közvetlen hivatali főnökeik által irassanak össze.

Felhívom ennek folytán az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, hogy a vezetésük alatt álló hatóságnál, hivatalnál vagy intézetnél alkalmazott díjnokoknak, napibéreseknek, napszámosoknak és munkásoknak (ideértve a telekkönyvi betétszerkesztés és átalakítás körében alkalmazottakat is) az 1882: XI t.-c. alapján segélyre igényt tartó családtagjait a mellékelt »Összeírás«-ba az 1 – 10. rovatok pontos kitöltése útján vegyék fel s az »Összeírás«-t a segélyek megállapítása és utalványozása céljából minden késedelem nélkül közvetlenül hozzám terjesszék fel.

Az »Összeírás« 11—13. rovatait üresen kell hagyni.

Az összeírást a segélyre igényt tartó családok meghallgatásával kell elkészíteni, s amennyiben szükséges, a lehető legrövidebb úton kell meggyőződést szerezni arról, hogy a bejelentett adatok a valóságnak megfelelnek.

Az összeírást teljesítők a felvett adatok valódiságának igazolásul az »Összeírás«-t aláírni tartoznak.

Az összeírás alkalmával különösen figyelni kell arra, hogy az 1882: XI. t.-c. 2. §-a szerint a bevonultnak következő családtagjai bírnak igényvel segélyezésre:

- a) a bevonultnak törvényes neje, gyermekei és unokái;
- b) apja, anyja, nagyapja, nagyanyja;
- c) apósa, anyósa;
- d) testvérei;

de valamennyi csak akkor, ha semmiféle állandó ellátásban nem részesül; ha magát vagyona jövedelméből, vagy önálló más keresetéből fenntartani nem képes és ha őt addig egészben vagy részben a bevonult tartotta el saját keresetéből.

Az egyes családok részére megállapítandó segélyek az »Összeírás« 9. hasábjában megnevezett egyén kezéhez az illetékes adóhivatalnál (állampénztárnál) fognak utalványoztatni, amely azokat a jogosultak részére szabályszerűen kiállított bélyegmentes nyugták

ellenében és egyelőre az idézett 50.920/909. számú pénzügyminiszteri körrendelettel közzétett utasításban említett fizetési könyvecskék mellőzésével fizeti ki és pedig az 1914. évi augusztus hó 15-éig terjedő időre eső részleteket egy összegben azonnal az utalványozás után, az 1914. évi augusztus hó 16-ától félhavonként előre esedékes összegeket pedig minden hó 1-én és 16-án.

A kérdéses alkalmazottak családi pótléka tárgyában külön fogok intézkedni.

Ezt a rendeletet a kir. Kúria elnökének, a koronaügyésznek, a kir. ítélőtáblai elnököknek, a kir. főügyészeknek, a kir. törvényszékek elnökeinek, a kir. ügyészségek és a kir. járásbírószágok vezetőinek, az országos büntető és a kir. javítónevelő intézetek igazgatóinak, a központi telekhivatal főnökének és az országos bírósági vegyésznek küldöm meg.

Kelt Budapesten, 1914. évi augusztus hó 7-én.

Mel-

a m. kir. igazságügyminiszternek

Ö s s z e-

a mozgósítás folytán bevonult állami díjnokoknak, napibéreseknak,

1.	2.	3.	4.	5.					6.	7.	
Sorszám	A bevonultnak vezeték és keresztneve	A bevonultnak katonai minősége (tartósan szabadságolt, tartalékos, póttartalékos, tengervéd, népfelkelő, az 1912. évi LXVIII. t.-cz. alapján bevont egyén) és a csapat- testnek megjelölése, amelynek állomá- nyába a bevonult tartozik	A bevonultnak polgári foglalkozása	A segélyre igényt tartó családtagok					Saját házában, ingyen lakásban vagy bérelt lakásban lakik-e a család? Bérelt lakását <i>egy évre</i> mennyiért fizet?	A bevonultnak legutóbbi átlagos <i>napi</i> keresete (napinijás napibére, nap- száma stb.)	
				vezeték és keresztneve	életkora	rokonsági viszonya a bevonulthoz	foglalkozása és keresete	egészben vagy csak részben tartattak-e el a bevonult által			
										K	f
				1.							
				2.							
				3.							
				4.							
				5.							
				6.							
				7.							
				8.							
				1.							
				2.							
				3.							
				4.							
				5.							
				6.							
				7.							
				8.							

léklet

1914. évi 12.763. I. M. E. számú rendelethez.

írás

Az összeírást teljesítő hatóság
vagy hivatal.

napszámosoknak és munkásoknak segélyre igényt tartó családjairól.

8.	9.	10.	11.	12.										14.				Jegyzet
Hó és nap megjelölése, amelyen a bevonult tartózkodási helyéről csapatjához elindult	A megállapítandó segély kinek a kezéhez lesz kifizetendő	A közvetlen hivatali főnöknek véleménye arra nézve, hogy a bejelentett családtagokat segélyre jogosultaknak tartja-e, vagy sem	Az utalványozási joggal felruházott hatóságnak megállapítása arra nézve, hogy a családnak mennyiben van igénye segélyre	Az egy napra járó segély összegének az utalványozási joggal felruházott hatóság által történt megállapítása										Az esetleges változások folytán később leszállított vagy felemelt segélynek egy napra járó összege				
				a)		b)		c)		d)		e)						
				a családtagnak a 11. hasábjában feltüntetett száma után járó segély	lakásilleték az a) hasábjában feltüntetett összegnek fele	a 6. rovatban feltüntetett évi lakbérösszegnek 365-öd része	az a) hasábjában feltüntetett összegekhez hozzáadva a b) vagy a c) hasábjában feltüntetett azt az összeget, amelyik kisebb	a család részére megállapított segélynek egész összege figyelemmel arra, hogy az a 7. hasábjában feltüntetett összegnél nagyobb nem lehet										
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f			
		1.	... családtagot tartok segélyezésre jogosultnak. Lakásilleték jár nem jár. A család segélyezését nem tartom indokoltnak.															
		2.																
		3.																
		4.																
		5.																
		6.																
		7.																
		8.																
		1.	... családtagot tartok segélyezésre jogosultnak. Lakásilleték jár nem jár. A család segélyezését nem tartom indokoltnak.															
		2.																
		3.																
		4.																
		5.																
		6.																
		7.																
		8.																

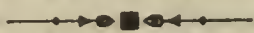
A m. kir. igazságügyminiszternek 12.282/1914. I. M. E. számú rendelete,
a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra
behívott tisztviselők, altisztek és hivatalszolgák be-
jelentése tárgyában.

Felhívom valamennyi igazságügyi hatóság, hivatal és intézet vezetőjét, hogy a felügyelete alatt álló hatóságnál, hivatalnál vagy intézetnél alkalmazott tisztviselőkről, kinevezett altisztekről és kinevezett hivatalszolgákról, akik mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonultak, ide haladéktalanul kimutatást terjesszen fel.

A kimutatásban fel kell tüntetni a bevonult nevét, hivatali állását, alkalmazásának helyét, katonai szolgálati viszonyát, rangfokozatát és közelebbről a csapattestet, amelynek kötelékébe tartozik, a bevonulás napját, továbbá azt, hogy a bevonult törvényes feleséget vagy törvényes gyermeket hagyott-e otthon és hogy ezeknek eltartásáról a behívott gondoskodott-e?

A kimutatás felterjesztése után bevonultakról esetről-esetre ugyan-
csak haladéktalanul a fentírt adatokat feltüntető külön jelentést kell tenni.

Kelt Budapesten, 1914. évi július hó 30-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 732/1915. I. M. E. számú rendelete,
a katonai szolgálatra bevonult igazságügyi állami
alkalmazottakról felterjesztendő kimutatások tár-
gyában 1914. évi 12.282. I. M. E. szám alatt kiadott
rendelet kiegészítéséről

A katonai szolgálatra bevonult igazságügyi állami alkalmazot-
takról felterjesztendő kimutatások tárgyában 1914. évi július hó
30-án 12.282. I. M. E. szám alatt kiadott igazságügyminiszteri ren-
delet kapcsán és a m. kir. minisztériumnak 1915. évi január hó
4-én 34. M. E. sz. a. kelt rendeletére*) való utalással felhívom az igaz-
ságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, hogy a tényleges
katonai szolgálatra bevonultakról felterjesztendő kimutatásban az
eddiggi adatokon felül a bevonult neve mellett annak születési évét,

*) Az 1915. évi 34. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny jelen számában a 27.
lapon.

hónapját és napját mindenkor, azon alkalmazott katonai szolgálati viszonya tekintetében pedig, aki még az 1912:XXX. t.-c. 16. §-ának harmadik bekezdésében és az 1912:XXXI. t.-c. 10. §-ának első bekezdésében meghatározott állításköteles korban van, vagy állításköteles korát még el nem érte és nem mint népfelkelő vonult be s nem is önként lépett a közös hadsereg vagy a honvédség kötelékébe, hanem a törvény szerinti rendes (egy, kettő, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett vétetett állományba, tüntessék fel azt is, hogy vajjon a bevonult állításakor nem mondatott-e ki az 1912:XXX. t.-c. 30., 31. és 32. §-aiban megjelölt valamely kedvezmény alapján a póttartalékba helyezendőnek?

Azon bevonultak katonai szolgálati viszonya tekintetében pedig, akik a rendes (egy, kettő, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségük egy részének teljesítése után még a mozgósítás előtt a közös haderő vagy a honvédség kötelékéből elbocsáttattak, most azonban újból behívtak vagy csak a jövőben fognak behívatni, a kimutatás megfelelő rovatában fel kell tüntetni, hogy a közös haderő vagy a honvédség kötelékéből annak idején felülvizsgálat útján bocsáttattak-e el, vagy pedig csak szabadságoltattak?

Ha az eddig már bevonultak között is volnának olyanok, akik a mozgósítás előtt a törvény szerinti rendes tényleges szolgálati kötelezettségük egy részének teljesítése után szabadságoltattak, azok nevét és hivatali állását közvetlen hivatali főnökeik az igazságügyminisztériumnak késedelem nélkül jelentsék be.

Ha végül valamelyik alkalmazott a közös haderő vagy a honvédség kötelékébe önként lépne be, a kimutatásnak a katonai szolgálati viszony feltüntetésére szolgáló hasábjába a hivatali főnökök az önkéntes belépést engedélyező rendelet keltét és számát jegyezzék be, azoknál a még állításköteles korban levő önként belépőknél pedig, akik katonai szolgálatra annak idején alkalmatlanoknak találattak, vagy rendes (egy, kettő, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségüknek részben vagy egészben való teljesítése után a közös haderő vagy a honvédség kötelékéből felülvizsgálati úton elbocsáttattak, még ezt a körülményt is tüntessék föl.

Felhívom továbbá az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, hogy azon alkalmazottak nevét, hivatali állását és

az illetményeiket utalványozó itteni rendelet keltét és számát hozzá-
m késedelem nélkül jelentsék, akik rendes (egy, kettő, három
vagy négy évi) tényleges katonai szolgálati kötelezettségük teljesí-
tése végett még a mozgósítás elrendelése előtt vonultak be és akik
részére a fizetés természetével bíró polgári illetmény — esetleg más
járandóságok is — azon a címen tétettek folyóvá, hogy rendes had-
kötelezettségük letelte után úgy a polgári, mint a katonai szolgál-
lati viszonyuk szempontjából olyanoknak tekintettek, mintha nem
rendes hadkötelezettségük teljesítésére tartattak volna vissza, hanem
a mozgósítás folytán hívatlak volna be tényleges katonai szolgál-
latra. Nemleges jelentést nem kell tenni.

Figyelmeztetem végül az igazságügyi hatóságok, hivatalok és
intézetek vezetőit, hogy a bevonulásuk után elhunyt igazságügyi
tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeit mindig az a hatóság
szünteti meg, amelyik a megszüntetendő illetményeket annak idején
utalványozta, továbbá, hogy az illetmények megszüntetése a m. kir.
minisztérium 1914. évi augusztus hó 18-án 6.233. M. E. szám alatt
Igazságügyi Közlöny XXIII. évf. 9. sz. 496. l.) kelt rendeletének
13. pontjában foglalt határozmányoknak megfelelően eszközendő,
végül, hogy az illetményeknek ily alapon történt megszüntetése
csak ideiglenes jellegű s az elhunyt alkalmazott közvetlen hivatali
főnöke a halotti anyakönyvi kivonatot a halálesetek utólagos anya-
könyvelése után késedelem nélkül beszerezni s az illetmények meg-
szüntetésére illetékes hatósághoz beküldeni tartozik. Az utalványozó
hatóság a beérkező halotti anyakönyvi kivonat alapján az illetmé-
nyek végleges megszüntetése iránt netán szükséges intézkedéseket
megtenni tartozik.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 18-án.

A m. kir. minisztériumnak 8.704/1914. M. E. számú rendelete,

az 1914. évi november hó 28. napján kelt legfelsőbb
elhatározással legkegyelmesebben jóváhagyott tengeri
zsákmánybírószági rendtartás kihirdetéséről.

Ő császári és apostoli királyi Felsége a monarchia két állama kor-
mányainak hozzájárulása után tett legalázatosabb előterjesztésre 1914.
évi november hó 28. napján kelt legfelsőbb elhatározásával addig is,

míg a két állam törvényhozásai e részben intézkednek, az alább következő tengeri zsákmánybírószági rendtartást legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

Ezt a rendtartást a m. kir. minisztérium a magyar szent korona országaiban kihirdeti.

Kelt Budapesten, 1914. évi december hó 9-én.

Melléklet

a m. kir. minisztériumnak 1914. évi 8.704. M. E. számú rendeletéhez.

Tengeri zsákmánybírószági rendtartás.

1. §.

A cs. és kir. hadihajók által a jelen háborúban elfogott ellenséges és gyanús hajók és rakományaik tekintetében az ítéltetésre Pólában elsőfokú tengeri zsákmánybírószág és a cs. és kir. hadügyminisztérium tengerészeti osztályának székhelyén másodfokon fellebbezési tengeri zsákmánybírószág szerveztetik.

2. §.

Az elsőfokú tengeri zsákmánybírószág áll egy ellentengernagyból vagy sorhajókapitányból mint elnökből és két haditengerészeti igazságügyi tisztből, akiknek egyike előadóként működik; a bírószág szótöbbséggel határoz. Az elnök a perek előkészítésére a cs. és kir. haditengerészeti igazgatáshoz tartozó egyénekből tengeri zsákmányvizsgálóbizottságot alakít. Ennek a bizottságnak, amelynek egyik tagja vizsgálatvezetőként működik, jogában áll a nemzetközi kereskedelmi kérdésekben járatos körökből szakértőket meghallgatni. A bizottság az érdekeltek javára és a vizsgálat előmozdítására még az ítéltetés előtt szükséges intézkedéseket a hajó, a rakomány és a legénység tekintetében megteszi (4. §. 2. bek.), az ítéltetésre megérett vizsgálati ügyiratokat a tengeri zsákmánybírószág elé terjeszti és az ítélteteket végrehajtja (9. §).

3. §.

A fellebbezési tengeri zsákmánybírószág áll egy magasabb rangú haditengerészeti vezértisztből mint elnökből, továbbá két magasabb rangú

haditengerészeti igazságügyi tisztből, akiknek egyike előadóként működik és a külügyminisztérium, az osztrák és a magyar kereskedelemügyi minisztérium egy-egy jogtudó tisztviselőjéből. A fellebbezési bíróság az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság ítéletei ellen irányuló fellebbezések fölött másod- és utolsó fokon határoz. A szavazatok egyenlősége esetében az elnök szavazata dönt.

4. §.

Elfogott ellenséges vagy gyanús hajókat rendszerint a pólai hadi kikötőbe kell kísérni. A hajó megérkezéséről az elfogó hadi járómű parancsnoka vagy a tengeri zsákmány kísérője a tengeri zsákmányvizsgálóbizottságnál azonnal jelentést köteles tenni. A vizsgálatvezető a parancsnok (tengeri zsákmánykísérő) és a hajós jelenlétében felnyitja a hajóokmányokat tartalmazó lepecsételt csomagot, haladéktalanul jegyzőkönyvbe veszi a parancsnoknak (tengeri zsákmánykísérőnek) a feltartóztatás és elfogás minden lényeges körülményéről tett vallomását és kihallgatja az elfogott hajó hajósát, akit mindaddig, amíg a hajó és a rakomány tekintetében érdekelt egyéb személyek nem jelentkeznek és magukat nem igazolják, ezek képviselőjének kell tekinteni.

A vizsgálatvezető hasonlóképen kihallgatja, amennyiben ez lényegesnek mutatkozik, a legénységet, amely a tengeri zsákmány elfogásánál vagy kísérésénél közreműködött, de minden esetben kihallgatja az elfogott hajó összes legénységét és a körülményekhez képest az utasokat és csak e kihallgatás után engedi meg, ha ez nem aggályos, a hajósnak és a legénységnek a közlekedést a szárazfölddel.

A hajós, a legénység és a szakértők kihallgatásánál, továbbá a helyszíni szemléknél bírósági tanukat kell alkalmazni, akik a jegyzőkönyveket szintén aláírják.

A tengeri zsákmányvizsgálóbizottság az elfogott hajót, mihelyt csak lehetséges, átveszi, a hajó és a rakomány leltározását szakértők útján elrendeli és szükség esetében a haditengerészeti (katonai) helyi hatósággal egyetértve minden intézkedést megtesz, amely a hajó és a rakomány biztosítására, valamint a legénység ellátására és őrizetére szükséges.

5. §.

A vizsgálatvezető lehetőleg sürgősen gondoskodik a tényállás teljes tisztázásáról; hivatalos eljárása közben egyenlő gondossággal kell

örködni mind a zsákmányolónak (captor), mind az elfogott hajónak érdekei fölött.

A zsákmányoló (captor) jogait közérdekből a hajóparancsnokság részéről kirendelt haditengerészeti képviselő érvényesíti, akinek a tengeri zsákmányra vonatkozó döntés tekintetében határozott kérelmet kell előterjesztenie.

A nyomozás befejezése után a vizsgálatvezető minden érdekeltnek megengedi az ügyiratok megtekintését és őket nyilatkozatra hívja fel, vajjon jogaik védelmére van-e még előadni valójuk. Erre a haditengerészeti képviselő és az ellenfelek jegyzőkönyvileg vagy írásban nyilatkoznak; azután az ügyiratokat, amennyiben a vizsgálóbizottság kiegészítésüket nem tartja szükségesnek, kísérelattal az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság elé kell terjeszteni.

6. §.

A tengeri zsákmányvizsgálóbizottság határozatának van fenntartva:

1. a hajó és a rakomány tekintetében érdekelték részére gondnokok rendelése;

2. a hajó kiürítése, a rakomány eladása és a befolyt vételár letétbe helyezése; az eladásnak csak akkor van helye, ha az összes érdekelték hozzájárulnak vagy ha azt a romlás veszélyének elhárítása teszi szükségessé;

3. a gyanutlannak talált hajó és a tengeri zsákmányra nem alkalmas rakomány szabadonbocsátása;

4. a legénységre és az utasokra vonatkozó összes intézkedések;

5. a vizsgálatvezető hivatalos eljárása ellen irányuló panaszok elintézése.

A tengeri zsákmányvizsgálóbizottság határozatai ellen külön jogorvoslatnak nincs helye. Esetleges panaszok fölött az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság az ítélettel egyidejűleg határoz.

7. §.

Az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság a tengeri zsákmányvizsgálóbizottság által eléje terjesztett ügyiratok kiegészítését rendelheti el, nevezetesen megengedheti az érdekeltéknek további bizonyítékok előterjesztését és e végből az ügyiratokat a tengeri zsákmányvizsgálóbizottsághoz küldheti vissza.

Az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság ítéletében kimondani köteles, vajjon jó zsákmánynak kell-e tekinteni az elfogott hajót és a rakományt és minő mértékben az utóbbit. A nevezett bíróság továbbá a hajó, a rakomány és a legénység tekintetében szükséges intézkedéseket megteszi, továbbá oly hajó szabadonbocsátása esetében, amelynek fedélzetén hadi dugárú volt, megállapítja a tengeri zsákmánybírósági eljárásból és a vizsgálat folyamán a hajó és a rakomány fenntartásából származott költségeket.

Az ítélethozásnál az érvényben levő törvények és egyéb szabályok, az esetleg érvényes idevágó államszerződések, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert alapelvei szolgálnak zsinórmértékül. Az ítélet meg kell okolni s a jogorvoslatokra vonatkozó felvilágosítással kell ellátni.

Az ítélet egy-egy példányát kézbesíteni kell minden olyan érdekeltnek, aki a tengeri zsákmánybíróság székhelyén iratátvételre meghatalmazottat nevezett meg, úgyszintén a zsákmányoló (captor) érdekében a cs. és kir. hadügyminisztérium tengerészeti osztályának; aziránt is intézkedni kell, hogy az ítélet a cs. és kir. Haditengerészet Rendeleti Közlönyében azonnal kihirdetessék.

8. §.

Ha az ítélet ellen a cs. és kir. Haditengerészet Rendeleti Közlönyében történt kihirdetése után harminc napon belül egyik érdekelt sem élt az elsőfokú tengeri zsákmánybíróságnál jogi megokolást is tartalmazó írásbeli fellebbezéssel, úgy az ítélet jogerőre emelkedik s az összes ügyiratokat az ítélet végrehajtása végett a tengeri zsákmányvizsgálóbizottsághoz kell megküldeni.

Fellebbezés esetében mindazoknak az érdekelteknek, akiknek az ítélet módosításából hátrányuk lehetne, szabadságukban áll a fellebbezési iratokat az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság elnökénél a fellebbezési határidő lejártától számított tizennégy napon belül megtekinteni és e tizennégy napon belül írásbeli ellenészrevételeket előterjeszteni.

Az említett tizennégy nap lejártá után az elsőfokú tengeri zsákmánybíróság a beérkezett iratokat a vizsgálati ügyiratokkal együtt a fellebbezési tengeri zsákmánybírósághoz juttatja el és erről a tengeri zsákmányvizsgálóbizottságot értesíti.

A fellebbezési tengeri zsákmánybíróság ítéletének hozására és közzétételére a 7. §. 2. és 3. bekezdéseinek szabályai irányadók.

Az ítélet hozása után az ügyiratokat az elsőfokú tengeri zsákmánybírósághoz kell küldeni az érdekeltek és a tengeri zsákmányvizsgálóbizottság értesítése végett.

9. §.

Ha a hajót vagy az egész rakományt vagy a rakomány egy részét jó zsákmánynak nyilvánítják, a tengeri zsákmányvizsgálóbizottságnak a hajóhadparancsnokságtól utasításokat kell kérnie.

Ha a hajót vagy a rakományt nem nyilvánítják jó zsákmánynak, a tengeri zsákmányvizsgálóbizottság a szabadonbocsátás és az átvételre jogosult személyek részére való visszaszolgáltatás tárgyában, a költségek levonása ellenében vagy azok levonása nélkül, a tengeri zsákmánybíró-sági ítélet rendelkezéséhez képest intézkedik.

A m. kir. igazságügyminiszternek 1.600/1915. I. M. számú rendelete,

a szegénységi jog megadásáról és a perbeli biztosíték szükségtelenségéről osztrák állampolgárokkal szemben.

1. §.

Az osztrák cs. kir. igazságügyminiszter 1915. évi január hó 4-én kelt rendeletének (1915. évi Osztrák Birodalmi Törvénylap 4. sz.) II. pontja értelmében a magyar állampolgárok az osztrák bíróságok előtt az osztrák polgári perrendtartás 63. §-ának 2. bekezdése alapján úgy részesülnek szegénységi jogban, mint az osztrák állampolgárok és az osztrák bíróságoknak az illetékes magyar hatóságoktól származó szegénységi bizonyítványokat, ha a szegénységi jog megadásához szükséges adatokat tartalmazzák, el kell fogadniok.

A polgári perrendtartásról szóló 1911:I. t.-c. 112. §-ának utolsó bekezdése megengedi azt, hogy külföldiek viszonyosság esetében a magyar bíróság előtt szegénységi jogban részesüljenek.

A szegénységi jog tekintetében az osztrák állampolgárookra nézve az 1894. évi május hó 10-én 14.390. I. M. szám alatt kelt magyar igazságügyminiszteri rendeletben (Igazs. Közl. III. évf. 6. sz. 158. 1.) megállapított viszonyosságon tehát az új magyar polgári perrendtartás életbelépésével változás nem áll be. Ennélfogva addig, amíg e részben a viszonyosság fennmarad, az osztrák állampolgárok a szegénységi jog

tekintetében az új magyar polgári perrendtartás életbelépése után is ugyanazokban a jogokban és kedvezményekben részesülnek, mint a magyar állampolgárok és e célból a magyar bíróságoknak az illetékes osztrák hatóságoktól származó szegénységi bizonyítványt is el kell fogadniok, ha az a szegénységi jog megadásához szükséges adatokat (előfeltételeket) tartalmazza.

2. §.

Az osztrák cs. kir. igazságügyminiszter 1915. évi január hó 4-én kelt rendeletének (1915. évi Osztrák Birodalmi Törvénylap 4. sz.) I. pontja értelmében az osztrák bíróságok előtt polgári perekben felperesekként fellépő magyar állampolgárok az osztrák polgári perrendtartás 57. §-ának 1. pontja alapján mentesek a perköltség fedezésére szolgáló biztosíték adásának kötelessége alól

Az 1911: I. t.-c. 124. §-ának 1. bekezdése az életbelépése előtt hatályban volt 1893: XVIII. t.-c. 9. és 220. §-ával megegyezően olyképp rendelkezik, hogy a külföldi felperes az alperes kívánatára a perköltség és az ítéleti illeték fedezéséül biztosítékot adni köteles, kivéve, ha abban az államban, amelynek a felperes polgára, a magyar állampolgárt megfelelő esetben biztosíték adására nem kötelezik.

Az osztrák állampolgárokra nézve e részben az 1897. évi december hó 22-én 71.391. I. M. szám alatt kelt magyar igazságügyminiszteri rendeletben (Igazs. Közl. VI. évf. 12. sz. 517. l.) megállapított viszonyoságon tehát az új magyar polgári perrendtartás idézett rendelkezése nem változtat. Ennélfogva addig, amíg e részben a viszonyosság fennmarad, osztrák állampolgároktól, akik a magyar bíróságok előtt polgári perekben mint felperesek fellépnek, a perköltség és az ítéleti illeték fedezéséül biztosíték az új magyar polgári perrendtartás életbelépése után sem követelhető.

3. §.

Az 1894. évi május hó 10-én 14.390. I. M. szám alatt és az 1897. évi december hó 22-én 71.391. I. M. szám alatt kelt magyar igazságügyminiszteri rendelet hatályát veszti.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 18-án.

A m. kir. belügyminiszternek 193.079/1914. B. M. számú rendelete,

a »Házassági Utasítás« 17. §-a némely rendelkezéseinek közelebbi értelmezése tárgyában.

A katonai és csendőrségi egyének nősülésére vonatkozólag a H. U. 17. §-ában foglalt rendelkezések közelebbi értelmezése céljából az igazságügyminiszter úrral egyetértőleg a következőket közlöm:

1. A H. U. 17. §. 1. pontjához:

A cs. és kir. hadügyminiszter úr s a m. kir. honvédelmi miniszter úr értesítése szerint, a hadi állapot tartama alatt hadiszolgálatra bevonult tartalékos tiszteknek, tartalékos zászlósoknak, tartalékos hadapródoknak, továbbá a hadiszolgálatra bevonult tartalékos és póttartalékos legénységnek házasságkötéséhez semminemű katonai hatósági nősülési engedélyre nincs szükségük.

Ehhez képest mindaddig, amíg e tekintetben újabb rendelkezés nem történik, a hadiszolgálatra bevonult fentebb felsorolt egyének házasságkötése esetén, a nevezettektől katonai hatósági engedély igazolása nem követelhető.

A hadiszolgálatra bevonult népfölkelő egyéneknek a törvény értelmében nősülési engedélyre szükségük nincsen, mivel az 1894 : XXXI. t.-c. 26. §-a és az 1912 : XXX. t.-c. 52. §-a szerint csupán a közös haderőnek és a honvédségnek kötelékébe tartozó, ott felsorolt egyének nem nősülhetnek a katonai hatóság engedélye nélkül, a népfelkelés azonban az 1912 : XXX. t.-c. 2. §-a szerint a közös hadsereg vagy a honvédség fogalma alá nem vonható.

2. A H. U. 17. §. 2. pontjához.

Az ideiglenesen nyugdíjazott csendőrlegénység közül csak azoknak az egyéneknek van nősülési engedélyre szükségük, akiknek felülvizsgálati lelete a következő:

»Csendőrségi szolgálatra jelenleg nem alkalmas, az ideiglenes nyugállományba helyezendő és egy év (hat hónap) elteltével újból felülvizsgálandó.«

A »Rokkant, csendőrségi szolgálatra mindenkorra alkalmatlan, ideiglenesen nyugállományba helyezendő«-nek osztályozott csendőrlegénységi egyének házasságkötése a csendőrkerületi parancsnokság engedélyéhez kötve nincsen.

Felhívom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, hogy a H. U. 17. §. 1. és 2. pontjában foglaltaknak közelebbi értelmezésére vonatkozó ezen rendelkezéseket és az állításkötelezettség alatt álló egyének nősülési tilalmának felfüggesztésére vonatkozó honvédelmi miniszteri rendeletre hivatkozást is tartalmazó azon szelvényeket, amelyek a jelen rendeletem közzététele kapcsán a »Belügyi Közlöny«-höz vannak csatolva »Az állami anyakönyvvezetők hivatalos kézi könyvé«-nek a saját birtokában lévő, valamint a törvényhatóság területén működő

(csak a vármegyei alispánoknak)

közvetlen felügyelő hatóságok és

(valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének)

állami anyakönyvvezetők birtokában levő példányaiban a 382. oldalon a lap alján levő 1. számú jegyzet törlése után ragasztassa be. A beragasztással kapcsolatban a szelvényen levő »Jegyzet« 1., 2. és 3. sorszámanak megfelelőleg a H. U. 17. §. első pontjának utolsó sora végén az 1., a második pont végén a 2., a harmadik pont végén a jelenlegi 1. utalási számjegy helyesbítésével a 3. utalási számjegyet jegyeztesse be.

A szelvény beragasztását s az elrendelt feljegyzés keresztülvezetését azután a felügyeleti vizsgálatok keretében ellenőrizze,

(csak a vármegyei alispánoknak)

illetőleg a közvetlen felügyelő hatóságok által ellenőriztesse.

Kelt Budapesten, 1914. évi december hó 17-én.

Melléklet

a m. kir. belügyminiszternek 193.079/1914. B. M. számú rendeletéhez.

»Az állami anyakönyvvezetők hivatalos kézikönyve« 382. oldalán a H. U. 17. §-ának jegyzete céljára szolgáló szelvény szövege a következő:

Jegyzet. 1.) A hadiszolgálatra bevonult tartalékos tisztek, tartalékos zászlósok, tartalékos hadapródok, továbbá a hadiszolgálatra bevonult tartalékos és póttartalékos legénység házasságkötése esetén a nevezettekől katonai hatósági nősülési engedély újabb rendelkezésig nem követelhető.

A hadiszolgálatra bevonult népfölkelő egyének házasságkötéséhez katonai hatósági engedélyre nincs szükség.

2.) Az ideiglenesen nyugdíjazott csendőrlegénység közül csak azoknak az egyéneknek van nősülési engedélyre szükségük, akiknek felülvizsgálati lelete a következő: »Csendőrségi szolgálatra jelenleg nem alkalmas, az ideiglenes nyugállományba helyezendő és egy év (hat hó) elteltével újból felül-

vizsgálendő.« A »Rokkant, csendőrségi szolgálatra mindenkorra alkalmatlan, ideiglenesen nyugálományba helyezendő«-nek osztályozott csendőrlegénységi egyének házasságkötése a csendőikerületi parancsnokság engedélyéhez kötve nincs.

3.) A honvédelmi minister az állítási kötelezettség alatt álló egyének nősülési tilalmát az 1912 : XXX. t.-c. 40. §-a alapján 9.000/1913. H. M. szám alatt kiadott rendeletével 1913. évi február hó 1-jétől kezdődő hatállyal esetleges újabb rendelkezésig felfüggesztette.

A m. kir. igazságügyminiszternek 2.521/1915. I. M. sz. rendelete,

Nyirbátor székhellyel kir. közjegyzőség rendszeresítése tárgyában.

Az 1874 : XXXV. t.-c. 5. §-ában nyert fölhatalmazás alapján és az 1874. évi december hó 17-én 4.164/I. M. E szám alatt (R. T. 182. sz.) kiadott igazságügyminiszteri rendeletnek, továbbá az 1893. évi január hó 14-én 39.005/1892. I. M. szám alatt (Igazs. Közl. II. évf. 38. l.) kibocsátott rendeletnek részben való megváltoztatásával a nyiregyházai kir. törvényszék területéhez tartozó nyirbátori kir. járásbírótság területére Nyirbátor székhellyel külön kir. közjegyzőséget rendszeresíték, amely a debreczeni kir. közjegyzői kamarához fog tartozni.

E rendszeresítés folytán a nyiregyházai kir. közjegyzőség hatósági köre jelen rendeletem hatályba léptének napjától kezdve csupán a nyiregyházai, nagykállói és tiszalöki kir. járásbíróságok területeire fog kiterjedni.

Ez a rendelet 1915. év április hó 1-én lép hatályba és az említett napig a nyirbátori kir. járásbíróság részéről a nyiregyházai kir. közjegyzőknek adandó megbízásokat ezek a kir. közjegyzők fogják teljesíteni.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 15-én.

Közlemények.

Az új kézbesítési rendelet nyomtatványai. A bírósági iratok kézbesítéséről szóló 42.300/1914. I. M. számú rendelet (Igazs. Közl. XXIII. évf. 7. sz. 3. mell.) alkalmazásához szükséges nyomtatványokkal a bíróságok a kézbesítést teljesítő közigazgatási hatóságokat (bejelentő hivatalokat, városi vagy községi kézbesítő közegeket) nem látják el; a váczi kir. országos fegyintézet nyomdája azonban köteles ezeket a nyomtatványokat a közigazgatási hatóságok megrendelése esetében részükre is a bíróságokkal szemben megállapított egységáron szállítani (715/1915. I. M. sz.).

A bírósági ügyvitel régi szabályaiban megállapított minták nyomtatványai. Az eddig használt nyomtatványok közül azok, amelyek az 1915. évi január hó 1. napján életbelépett ügyviteli szabályokban és a kapcsolatos rendeletekben megállapított nyomtatványmintákkal megegyeznek vagy azoktól alig különböznek, mint például a postakönyvek, a bünjeljegyzékek, egyes nyilvántartókönyvek, kézbesítési bizonyítványok (vevények) stb., az 1915. évi január hó 1. napja után is használhatók. A többi régi nyomtatványokat levélborítékul vagy más hasonló célra kell felhasználni (75.090/1914. I. M. sz.).

Hirdetmények egyes bíróságok megszüntetett működésének megkezdéséről. A bártfai kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy a közveszély beállta után 1914. évi december hó 30-án működését beszüntette s a közveszély megszűntével 1915. évi január hó 7-én újból megkezdette.

A giráti kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy miután működését az 1914. évi december hó 29-én megszüntette, azt az 1915. évi január hó 9-én újból megkezdte.

A homonnai kir. járásbíróság vezetője közzéteszi, hogy a homonnai kir. járásbíróság hivatalos működése az ellenséges orosz haderő betörése miatt 1914. évi november hó 23-án megszűnt. A bíróság működését 1914. évi december hó 21-én újból megkezdette.

A sztropkói kir. járásbíróság az orosz invázió folytán az 1914. évi november hó 30-án megszüntetett működését 1914. évi december hó 20-án újból megkezdette.

Az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott díjnokoknak havi segélyben részesítése. Az Országos Hadsegélyző Bizottság elhatározta, hogy abból az összegből, amely az 1914:XLVI. t.-c. alapján beszedendő adó tiszta hozadékból az Országos Hadsegélyző Bizottságnak fog rendelkezésére bocsáttatni, az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazásban álló díjnokok részére, visszamenőleg az 1914. év november havától kezdődőleg, utólagos részletekben kifizetendő havi segélyeket engedélyez.

Ezt a havi segélyt az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál tényleg alkalmazásban álló férfi- és nődíjnokok kapják, még pedig tekintet nélkül díjnoki alkalmaztatásuk idejére és arra, hogy Értesítéssel el vannak-e már látva vagy sem.

Nem részesülnek azonban ebben a havi segélyben a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult díjnokok, illetőleg ezeknek családjai, valamint azok a műszaki vagy egyéb szakdíjnokok, akiknek napidíja az öt (5) koronát meghaladja.

A havi segélynek összegét az Országos Hadsegélyző Bizottság — az élvezett napidíjak nagyságától teljesen függetlenül — az olyan díjnokok részére, akik családi pótlékot egyáltalán nem kapnak havi 10 koronával, az olyan díjnokok részére, akik évi 100 K vagy évi 200 K családi pótlékot kapnak havi 20 koronával, az olyan díjnokok részére pedig, akik évi 300 K családi pótlékot kapnak havi 30 koronával állapította meg.

Ezen havi segélyek megállapítása és utalványozása tárgyában a szükséges rendelkezések 1.189/1915. I. M. E. szám alatt egyidejűleg megtétettek (1.189/1915. I. M. E. sz.).

A díjnokok és napibéres szolgák a m. kir. államvasútak vonalain félárú utazási kedvezményre igényt nem tarthatnak. Ismételten előterjesztett kérelmekre a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 1914. évi december hó 25-én 90.098/III. szám alatt kelt átiratával közölte azt, hogy a m. kir. államvasútak vonalain rendszeresített utazási kedvezmények engedélyezésére nézve fennálló és minisztertanácsi határozaton alapuló szabályok értelmében a m. kir. államvasútak vonalain félárú utazási kedvezményre csakis a rendes alkalmazásban álló, vagyis tehát a végleges minőségben kinevezett, évi fizetéssel és nyugdíjigénynyel bíró, hivatalos esküt tett állami tisztviselők, altisztek és szolgák és a törvényhatósági és községi szoros értelemben vett közigazgatási tisztikar tagjai tarthatnak igényt. Ez alapon a kedvezményből ki vannak zárva az ideiglenesen alkalmazott állami tisztviselők és általában mindazok a közegek, akik bár állami és egyéb közhivatali szolgálatban állanak, de állásuk a rendes alkalmaztatás fenti körülményeinek meg nem felel. Ezek közé tartoznak a minisztériumoknál, bíróságoknál és más állami hatóságoknál, valamint a törvényhatóságoknál alkalmazott díjnokok és napibéresek is, és nem képeznek ezek közül kivételt azok a díjnokok sem, akik az 1897: XXIV. t.-c. értelmében u. n. értesítvénnel vannak ellátva, mert ezek a díjnokok is, az idézett törvény 2. §-ában részükre megállapított kedvezmények dacára, rendes alkalmazásban álló állami tisztviselők jellegével nem bírnak.

A szóbanforgó vasúti kedvezményt természetesen nem igényelhetik az utóbbiak családtagjai sem.

Hogy további kérvényezéseknek eleje vétessék, az igazságügyi hatóságok és intézetek vezetői az alájuk rendelt díjnoki és napibéres szolgálai személyzetet a fentiekről azzal értesítsék, hogy ez ügyben előterjesztett kérvényeik kedvező elintézésére nem számíthatnak (75.815/1914. I. M. sz.).

Meghatalmazottak rendelete a Teheránban működő külügyminiszteri bíróság előtt folyó ügyekben. A cs. és kir. közös külügyminisztérium értesítése szerint a külföldiek bizonyos pereiben nemzetközi szerződések alapján kifejlődött jogszokás értelmében Teheránban működő külügyminiszteri bíróság (Tribunal du Ministère des Affaires Etrangères) előtt folyó ügyekben a teheráni cs. és kir. követség a felek képviselőjét nem láthatja el, hanem kiküldöttei által a nevezett bíróságnál csupán ellenőrző tisztet gyakorol; ha tehát az említett kiváltságos bíróságot igénybevevő magyar állampolgárok a tárgyaláson személyesen meg nem jelennek, saját érdekükben megfelelő meghatalmazottal kell magukat képviseltetniök.

A teheráni cs. és kir. követség meghatalmazott megnevezése végett az érdekelt magyar állampolgároknak rendelkezésére áll; ily meghatalmazottul a többi között Farkas Jenő, a magyar királyi kereskedelmi muzeum teheráni levelezője is ajánlható (76.051/1914. I. M. sz.).

Az orosz és a szerb állampolgárok védelméről az Amerikai Egyesült-Államok fiumei konzula hivatali kerületének területén. Az ellenséges államok területén tartózkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén az ellenséges államokhoz tartozó külföldi állampolgároknak védelméről szóló

57.556/1914. I. M. számú közlemény II. részének további kiegészítéseül*) az igazságügyi hatóságok tudomásulvétel és miheztartás végett értesítettnek, hogy az amerikai Egyesült-Államok fumei konzula hivatali kerületére nézve az orosz és a szerb állampolgárok érdekeinek konzuli védelmét elvállalta (75.487/1914. I. M. sz.).

Zombor th. város lakbérleti szabályainak módosítása. Zombor th. város 1914. évi március hó 27-én 95. kgy. szám alatt hozott határozatával módosította lakbérleti szabályainak 16. §-át. E módosítást a m. kir. igazságügyminiszter 1914. évi november hó 23-án 48.804. I. M. szám alatt és a m. kir. belügyminiszter 1915. évi január hó 9-én 191.561/1914. III. a) szám alatt jóváhagyta. A módosítás a Budapesti Közlönynek 1915. évi január hó 17-én megjelent 14. számában tettett közzé (48.804/1914. I. M. sz.).

A dr. Vaisz-féle alapítványi vagyon állása az 1914. év végén. A hazai igazságügyi célokra, jelesül a bírói pályára készülő ifjak segélyezésére tett dr. Vaisz József-féle alapítványi tőkevagyon az 1914. év végén egy darab 534. számú, az alapítvány nevére kötményezett 4⁰/₀-os magyar földtehermentesítési kötvényből 460.800 korona névértékben és 1 darab 214. sz. az alapítvány nevére kötményezett

4⁰/₀-os magyar koronajáradék-kötvényből 63.800 »
névértékben, összesen tehát 524.600 korona
névértékű értékpapirosból és 21.980 korona 62 fillér készpénzből áll, mely utóbbi összeg a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél van gyümölcsözőleg elhelyezve.

Az alapítvány 1914. évi jövedelme volt:

1. az értékpapírok utáni kamatokban	20.984 K — f.
2. a takarékpénztárban elhelyezett tőkék kamataiban	680 » 25 »
összesen tehát	21.664 K 25 f.

Ebből a jövedelemből a Budapesten székelő kir. bíróságoknál alkalmazott joggyakornokok közül átlag 19 részesült egyenként évi 1.000 korona segélydíjban. Ezenkívül ugyanezen joggyakornokok vizsgadíjai is az alapítvány jövedelméből térítették meg. (76.281/1914. I. M. sz.)

A Budapesti Közlöny 1914. évi december hó 31-én megjelent 304. és 1915. évi január hó 1-től január hó 28-áig megjelent 1—23. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

	Szám
A m. kir. belügyminiszternek és a m. kir. igazságügyminiszternek 197.100/1914. B. M. számú rendelete, a községi polgári bíraskodásra vonatkozó szabályok tárgyában	304
A m. kir. belügyminiszternek és a m. kir. igazságügyminiszternek 197.200/1914. B. M. számú rendelete, a községi polgári bírósági ügyvitel szabályainak megállapítása tárgyában	304

*) Az 57.556/1914. I. M. számú közleményt lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 11. számában a 604. lapon; a kiegészítő 63.832/1914. I. M. számú közleményt pedig lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 735. lapon.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 89.112/1914. III. számú rendelete, a m. kir. államvasutak kezelésében álló egyes helyi érdekű vasúti vonalaknak a vasúti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény hatálya alá helyezése tárgyában 1

A m. kir. minisztériumnak 34/1915. M. E. számú rendelete, a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 6.233/1914. M. E. számú rendelet kiegészítése iránt 3

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 81.588/1914. számú rendelete, a m. kir. szabadalmi hivatal szervezeti és ügyviteli szabályzatának módosítása és kiegészítése tárgyában 3

A m. kir. minisztériumnak 40/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1914. évi október hó 2-án, 21-én és november hó 30-án 7.362/M. E., 7.861/M. E. és 8.757/M. E. szám alatt kiadott rendeletei kiegészítettnek, illetve módosítottatnak 3

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 913/1915. számú hirdetménye, mellyel a búzára, rozsra, árpára és tengerire, valamint az ezekből készült lisztre nézve a m. kir. minisztériumnak 1914. évi november hó 28-án 8.682/1914. M. E. számú rendelete értelmében megállapított legmagasabb árak közzétételnek 5

A m. kir. minisztériumnak 81/1915. M. E. számú rendelete, a váltóra, csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése tárgyában 7

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 76.311/1914. számú rendelete, a védjegyek oltalmáról szóló 1890:II. és 1895:XLI. törvénycikkekben megállapított határidők meghosszabbítása tárgyában 7

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 87.201/1914. számú rendelete, a találmányi szabadalmakról szóló 1895:XXXVII. törvénycikk 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbítása tárgyában 9

A m. kir. minisztérium által az 1915. évi január hó 8-án tartott minisztertanácsban a m. kir. közigatási bíróság részére megállapított ügyrend, az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke ügyében beadott panaszok elintézéséről 10

A m. kir. minisztériumnak 130/1915. M. E. számú rendelete, a részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről 12

A m. kir. minisztériumnak 240/1915. M. E. számú rendelete, a búzából, rozsából, árpából és zabból meglevő készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése tárgyában 12

A m. kir. honvédelmi miniszternek 198/1915. Elnöki/B. számú körren-

delete, a közös hadseregbe vagy a honvédségbe önként belépetteknek az egyévi önkéntesi kedvezményben való részesítése tárgyában	13
A m. kir. honvédelmi miniszternek 7.004/1914. eln. 20/b. számú körrendelete, a lóosztályozások alkalmával alkalmasaknak talált lovak nyilvántartása tárgyában	13
A m. kir. minisztériumnak 224/1915. M. E. sz. rendelete, magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	13
A m. kir. igazságügyminiszternek 48.804/1914. I. M. számú és a m. kir. belügyminiszternek 191.561/1914/VI/a. számú rendeletével jóváhagyott lakbérleti szabálymódosítása Zombor th. városnak	14
A m. kir. minisztériumnak 285/1915. M. E. számú rendelete, az útlevélkötelezettség elrendeléséről	14
A m. kir. kereskedelemügyi és a m. kir. pénzügyi minisztereknek 380/1915. K. M. számú rendelete, a 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	14
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 81.586/1914. számú rendelete, a háború következtében a peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedéseket megállapító 9.146/1914. M. E. számú rendeletnek a szabadalmi védjegy és mintaügyi eljárásban külföldi állampolgárokkal szemben való alkalmazásáról	14
A m. kir. igazságügyminiszternek 1.600/1915. I. M. számú rendelete, a szegénységi jog megadásáról és a perbeli biztosíték szükségtelenségéről osztrák állampolgárokkal szemben	15
A m. kir. honvédelmi miniszternek 2.500/1915—18. számú körrendelete, az 1915. évben a magyar szent korona országainak területén működő állandó vegyes felülvizsgáló bizottságoknak szervezése és összeállítása tárgyában	15
A m. kir. minisztériumnak 273/1915. M. E. számú rendelete, a gabona-nemüekért és lisztért követelhető legmagasabb árak tárgyában 8.682/1914. M. E. és 9.227/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészítéséről	16
A m. kir. miniszteriumnak 305/1915. M. E. számú rendelete, a korpakészleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése és e célra a korpáért követelhető legmagasabb ár megállapítása tárgyában	16
A m. kir. honvédelmi miniszternek 400/1915. eln. 18. számú körrendelete, az 1878. évtől 1886. évig terjedő időben született népfelkelésre kötelezettek bevonulása tárgyában	16
A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 147.664/1914. számú rendelete, a katonai szolgálatot teljesítő főiskolai hallgatók tanulmányi kedvezményei tárgyában	16
A m. kir. igazságügyminiszternek 2.521/1915. I. M. számú rendelete, Nyirbátor székhellyel kir. közjegyzőség rendszeresítése tárgyában	18
A m. kir. minisztériumnak 323/1915. M. E. számú rendelete, amellyel	

a káposztarepce- és repcemag, valamint az ólom és a pamutmagolaj vámja időlegesen felfüggesztetik, illetve mérsékeltek 19

A m. kir. honvédelmi miniszternek 500/1915. eln. 18. számú utasítás az 1896., 1895. és 1891. évben született népfelkelésre kötelezettek összeírása, bemutatása és behívása iránt 21

A m. kir. minisztériumnak 361/1915. M. E. számú rendelete, a zsákok ki- és átvitelének szabályozásáról 21

A m. kir. minisztériumnak 368/1915. M. E. számú rendelete, a cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételárkiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítése tárgyában 21

A m. kir. minisztériumnak 408/1915. M. E. számú rendelete, az 1914: L. t.-c. 5. §-a alapján igénybe vehető személyes szolgálatok és egyéb szolgáltatások tárgyában 23

A m. kir. minisztériumnak 412/1915. M. E. számú rendelete, a búza és a rozs őrlésének szabályozásáról a vámőrleő malmok tekintetében . . . 23

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 88.210/1914. számú hirdetménye, az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek a Németbirodalom alattvalóira való kiterjesztése tárgyában 23

Törvény kihirdetése. Az Országos Törvénytárnak 1915. évi január hó 9-én megjelent 1. számában kihirdettetett:

1915 : I. t.-c. az 1913 : XLV. törvénycikkbe iktatott választott bírósági egyezmény hatályban maradása iránt az Amerikai Egyesült Államokkal Washingtonban 1914. évi május hó 6. napján kötött egyezmény becikkelyezése tárgyában.

Hatásköri bírósági határozatok kivonata.*) 136/1914.) Ügyazonosság hiányában nincs hatásköri összeütközés, ha a pénzügyi hatóság azt a kérdést döntötte el, vajjon a fél köteles-e boritaladót a beszédési jog bérlőjének fizetni, a bíróság előtt pedig annak a kérdésnek a tárgyalása van folyamatban, hogy a bérlő ellen a boritaladónak végrehajtás útján való beszédése folytán tartozatlan fizetés, illetőleg alaptalan gazdagodás miatt fennáll-e a kártérítés, helyesebben a visszatérítés kötelezettsége.

Hatásköri összeütközés feltétele a személyek azonossága is (1914. évi december hó 7-én Hb. 93. sz.).

137/1914.) Nincs hatásköri összeütközés, ha a támasztott igény érvényesítése sem a közigazgatási bíróság, sem a rendes bíróság hatáskörébe nem vonható, a közigazgatási hatóság (igazságügyminiszter) pedig, aki hatáskörénél fogva erre hivatva van, az igény tárgyában érdemleges határozatot hozott.

Az 1896 : XXVI. t.-c. 83. §-ának 1. pontja az állami alkalmazottaknak csak azokra az igényeire nézve ad a kir. közigazgatási bírósághoz panaszjogot,

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak számozását az 1914. évben hozott első határozat kivonatának közlése alkalmából előlről kezdtük. Az itt közölt folyószámok megegyeznek azokkal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a »Hatásköri jogszabályok és hatásköri határozatok tára« című munka közli.

amelyek az 1893 : IV. t.-c. értelmében járó illetményekből eredően merülnek fel; gyalogolási díj nem ilyen illetmény.

Állami szolgálatból, tehát közjogi viszonyból merített igények csak akkor érvényesíthetők rendes bírói úton, ha valamely törvényes jogszabály azok érvényesítését a rendes bírói útra utalja; gyalogolási díjra ily jogszabály nincs.

Bírósági jegyzőnek gyalogolási díj iránt az állam ellen érvényesített követelése közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1914. évi december hó 7-én Hb. 105. sz.).

138/1914.) Közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik kertben lévő gyümölcsfának megrongálásával elkövetett mezőrendőri kihágás miatt indított ügy, tekintet nélkül arra, hogy a kert a község külső vagy belső területén fekszik (1914. évi december hó 7-én Hb. 117. sz.).

139/1914.) Nemcsak egyes időszakonként végzendő munkák vállalatszerű ellátására, hanem ezenfelül mezőgazdasági és konyhakertészeti és egyéb munkára vagyis személyes és folytonos szolgálatra vállalt kötelezettség cselédszerződést létesít és az ebből származó bérkövetelés elbírálása közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. A törvénynek közigazgatási hatáskört kötelezően megállapító szabályával szemben eltérésnek helye még akkor sincs, ha a felek szerződéssel a rendes bíróság hatáskörében állapodtak meg (1914. évi december hó 7-én Hb. 131. sz.).

140/1914.) Szövetkezet és üzletvezetője közötti szolgálati viszonyból felmerült vitás kérdésre az ipartörvényt kell alkalmazni, mihezképest első sorban iparhatóság hatáskörébe tartozik a szövetkezet, mint főnök részéről az alkalmazott irányában támasztott oly vagyoni jogi követelésnek érvényesítése, hogy az alkalmazott a munkaviszony tartama alatt kezére jutott értékeket szolgáltatassa vissza, vagy a hiányzó értékét térítse meg (1914. évi december hó 7-én Hb. 134. sz.).

141/1914.) Nincs a büntetésre irányuló kérelem tekintetében hatásköri összeütközés, ha büntetőjogi védelmet nyújtó jogszabály hiányában a cselekménynek büntetéssel való megtorlása sem a rendes bíróság, sem a közigazgatási hatóság hatáskörébe nem tartozik.

A mozgófényképszínház, mint olyan vállalat, amely pusztán a látogatóinak szórakoztatását célozza s nem foglalkozik anyagoknak feldolgozásával vagy árúk eladásával, sem ipari, sem kereskedelmi vállalatnak nem tekinthető, arra tehát sem az 1884 : XVII., sem az 1875 : XXXVII. t.-c. rendelkezései nem alkalmazhatók.

Ha nem a szerzői jog, hanem a szerzői név bitorlásáról van szó, az 1884 : XVI. t.-c. sem alkalmazható (1914. évi december hó 7-én Hb. 136. sz.).

142/1914.) Ha több állattulajdonos állatai különböző időben és ha ugyanazon időben is, de nem közös pásztor őrizete alatt legeltek és így a feljelentettek cselekményei sem tárgyi, sem alanyi összefüggésben nincsenek és a feljelentett tilos legeltetések a feljelentettek mindegyikével szemben a többiek tevékenységétől függetlenül elbírálandó külön önálló cselekményként mutatkoznak, ha továbbá az egész kárért négy személy között megoszló felelősség szerint a kár egyik ellenében sem haladhat meg hatvan koronát: a cselekmény, mint mezőrendőri kihágás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1914. évi december hó 7-én Hb. 139. sz.).

143/1914.) Kereskedősegéd részéről a szerződés teljesítésének elmulasztására alapított követelés első sorban közigazgatási hatóság (iparhatóság) hatáskörébe tartozik és az ily követelésnek rendes bíróság elé vitelét a közigazgatási hatóság (iparhatóság) érdemi határozatának kell megelőznie (1914. évi december hó 7-én Hb. 140. sz.).

Személyi hírek.

Nemességadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Kis József győri nyugalmazott kir. főügyésznek, valamint törvényes utódainak, nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismeréseül a magyar nemességet »Garamszöllősi« előnévvel, Molnár Géza kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott nyugalmazott nagyváradi kir. ítélőtáblai bírónak, valamint törvényes utódainak, nyugdíjazása alkalmából, a bírói pályán szerzett érdemei elismeréseül, a magyar nemességet »Tordai« előnévvel, díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége saját kérelmükre történt nyugalomba helyezettetésük alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataik elismeréseül: dr. Issekutz Gyula kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kolozsvári kir. törvényszéki bírónak a kir. kúriai bírói címet, Marián Miklós szabadkai kir. törvényszéki bírónak és Hoffer Mihály budapesti I—III. kerületi kir. járásbírónak az ítélőtáblai bírói címet; továbbá Kemény Dávid segédhivatali főigazgatói címmel felruházott kir. koronaügyészégi segédhivatali igazgatónak, nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréseül, a királyi tanácsosi címet; végül Boross Soma, Pollák József, Klein József, Kauser Gyula, François Lajos és Schunda V. József volt budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki kereskedelmi ülnököknek a kereskedelmi tanácsosi címet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: ítélőtáblai bírákká: dr. Gerhauser József szegedi kir. törvényszéki bírót a szegedi, Lakner Géza nagyszebeni kir. törvényszéki bírót a kolozsvári, Furdek Miksa pancsovai kir. törvényszéki bírót a temesvári kir. ítélőtáblához:

törvényszéki elnökké: dr. Pesthy Pál szekszárdi kir. járásbíró a szekszárdi kir. törvényszékhez;

VII. fizetési osztályba sorozott járásbírákká: dr. Kemény István dési kir. törvényszéki bírót az óradnai, Osztermann Ernő szepsii kir. járásbíró a gálszécsi, dr. Szabó Lajos lugosi kir. ügyészt az orsovai, Kun Aladár rimaszombati kir. törvényszéki bírót a feledi, dr. Fuchs Gyula verseczi kir. járásbíró a nagykárolyfalvi és Álmós Zoltán debreczeni kir. törvényszéki bírót a técsői kir. járásbíróvá;

járásbíróvá: dr. Lányi Rudolf fumei kir. alügyészt a fumei kir. járásbíróvá;

albírákká: Beleszlijin Sztanimir újvidéki kir. törvényszéki jegyzőt az újvidéki, Kócsy Ferenc pozsonyi kir. járásbírói jegyzőt a pozsonyi, ifj. Balázs József a pécsi kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági és Metz József sásdi kir. járásbírói jegyzőket az alsólendvai kir. járásbíróvá, Orbán János kecskeméti kir. törvényszéki jegyzőt a kecskeméti kir. törvényszékhez, Felszegi Róbert marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőt a zernesti kir. járásbíróvá, dr. Lejthényi Aladár budapesti kir. törvényszéki, dr. Riedl József budapesti központi kir. járásbírói, dr. Veress Jenő az igazságügyminiszteriumban alkalmazott bírósági, dr. Gedeon Alajos budapesti központi kir. járásbírói, dr. Gáborovitz József és dr. Sárói Szabó László. a kir. Kúriánál alkalmazott bírósági,

dr. Rácz Lajos dési kir. törvényszéki joggyakornokot a nagyilondai, dr. Bary Zoltán nagyváradvárosi kir. járásbírósi joggyakornokot a nagyváradvárosi, dr. Benicsik Sándor kiskúnfélegyházi kir. járásbírósi joggyakornokot a pancsovai, dr. Hajnal Ernő debreczeni kir. törvényszéki joggyakornokot a debreczeni kir. járásbíróshoz, dr. H. Nagy Jenő debreczeni kir. törvényszéki joggyakornokot a debreczeni, dr. Anca J. Leontin nagyváradi ügyvédjelöltet a nagyváradi kir. törvényszékhez, dr. Dénes Dezső péterrévi ügyvédet a nagyszőlősi, dr. Matis Albert kézdivásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a sepsiszentgyörgyi, dr. Sugár Miklós ügyvédjelöltet a sásdi kir. járásbíróshoz, dr. Kiss István szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot a szegedi kir. törvényszékhez, dr. Bakay Kálmán zólyomi ügyvédjelöltet a zólyomi kir. járásbíróshoz, dr. Szilágyi Sándor pestvidéki kir. törvényszéki joggyakornokot a pestvidéki, dr. Grabovics Gyula budapesti központi kir. járásbírósi joggyakornokot, dr. Keresztes Miklós Antal budapesti kir. törvényszéki és dr. Hoffmann Emil, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott, dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokokat, dr. Kölber Pál, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági joggyakornokot, továbbá dr. Rádai Géza, dr. Marcsek Sándor és dr. Cristofoly Vince budapesti kir. törvényszéki joggyakornokokat a budapesti kir. törvényszékhez, dr. Bíró Sándor budapesti kir. törvényszéki és dr. Rácz József, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokokat, dr. Mács Miklós, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági joggyakornokot, dr. Comsa János budapesti központi kir. járásbírósi dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokot és dr. Romhányi Rafael budapesti központi kir. járásbírósi joggyakornokot a budapesti központi kir. járásbíróshoz, dr. Balogh István, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokot a pestvidéki, dr. Ludinszky Zoltán, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági joggyakornokot a budapesti I–III. kerületi, dr. Szabó Kornél budapesti lakos, ügyvédet a budapesti központi, dr. Kaszás Géza szigetvári gyakorló ügyvédet a marczali kir. járásbíróshoz, dr. Ballay Gyula nyiregyházi kir. törvényszéki joggyakornokot a nyiregyházi kir. törvényszékhez, dr. Homola László nagybányai lakos, közjegyzői helyettest a nagybányai, Török Árpád kecskeméti kir. törvényszéki joggyakornokot a kecskeméti kir. járásbíróshoz, dr. Bock Pál soproni kir. törvényszéki joggyakornokot a győri kir. törvényszékhez, dr. Radnai Zoltán nagyváradi kir. törvényszéki joggyakornokot a székelykeresztúri, dr. Lányi Andor ügyvédjelölt, székelyudvarhelyi lakost a székelyudvarhelyi, dr. Gyurkovich Zsigmond ungvári kir. járásbírósi joggyakornokot a szerencsi kir. járásbíróshoz, dr. Tomola Béla budapesti ügyvédjelöltet a sátoraljaújhelyi, dr. Máthé Endre debreczeni kir. törvényszéki joggyakornokot a nagyikindai, dr. Balogh Árpád kolozsvárvidéki kir. járásbírósi joggyakornokot a tordai kir. törvényszékhez, Ámánt Béla közjegyzőjelölt, nagykárolyi lakost a puji, dr. Rafajlovits Milos battonyai ügyvédet a battonyai, dr. Steiger Gyula Ödön erzsébetfalvi kir. járásbírósi joggyakornokot az erzsébetfalvi kir. járásbíróshoz, dr. Gazsik Márk csaccai ügyvédjelöltet a trencsényi és dr. Corián János szamosújvári ügyvédet a fehértemplomi kir. törvényszékhez;

dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokokká: dr. Berger László, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági, Saigi László pestvidéki kir. törvényszéki, dr. Máry Gyula, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági joggyakornokot, Massány János, Csikesz Béla, dr. Schöffner Aladár és dr. Herczegfy Aladár budapesti központi kir. járásbírósi, valamint Sebők Zoltán budapesti kir. büntető járásbírósi joggyakornokokat;

telekkönyvezetők ké: Török Gyula nagybecskereki kir. járásbírósi irodatisztet a törökbecsei, Adamicza Emil nagytapolcsányi kir. járásbírósi irnokot a vágújhelyi kir. járásbíróshoz;

irnokokká: Minius Gábor temesvári kir. járásbírósi díjnokot a sárkányi, Lókody István nyárádszeredai kir. járásbírósi díjnokot a szászrégeni kir. járásbíróshoz, Forgách Ervin temesvári kir. törvényszéki díjnokot a fehértemplomi, Bartalis Béla kézdivásárhelyi kir. ügyészségi díjnokot a beregszászi kir. törvényszékhez, Elek József soproni kir. járásbírósi telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a kapuvári, Magyar Andor brassói kir. törvényszéki díjnokot a pétervásári, Freész József bicskei kir. járásbírósi díjnokot a budapesti kir. büntető, Moldován Gergely dési kir. törvényszéki díjnokot az óradnai kir. járásbíróshoz;

végrehajtóvá: Horváth László zilahi lakost a szinérváraljai kir. járásbíróshoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte :

L a d á n y i Béla és W e r n e r László budapesti központi kir. járásbírákat törvényszéki bírói minőségben a budapesti kir. törvényszékhez, dr. N a g y István komáromi kir. járásbíró a budapesti központi kir. járásbíróhoz, dr. V é k á s Lajos, a kolozsvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt petrozsényi kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a kolozsvári, dr. J o a n o v i t s György beregszászi kir. törvényszéki bírót a zilahi kir. törvényszékhez, S z ö g y é n i Gyula fehérgyarmati kir. járásbíró a debreczeni, N é m e t h Ödön csornai kir. járásbíró a komáromi, S t a v a r s z Húgó sárkányi kir. járásbíró a medgyesi kir. járásbíróhoz, Z o m b o r y János hódmezővásárhelyi kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a szegedi kir. törvényszékhez, S p e r l á g h Géza zalaegerszegi kir. törvényszéki bírót járásbírói minőségben a zalagerszegi kir. járásbíróhoz, B e n k ő Lajos técsői kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a debreczeni, P o n o r á n Döme nyiregyházi kir. törvényszéki bírót a máramarosszigeti kir. törvényszékhez és M i r t h László szekszárdi kir. törvényszéki bírót járásbírói minőségben a szekszárdi kir. járásbíróhoz saját kérelmükre ;

dr. T ö r ö k Emil verebélyi kir. járásbírói albirót az aranyosmaróti, dr. T o l n a y Iván budapesti központi kir. járásbírói albirót a budapesti, dr. A r d a y Janka Barnabás budapesti kir. törvényszéki albirót a pestvidéki, dr. T o m p a Gyula magyarpécskai kir. járásbírói albirót az aradi, dr. Z e k e Gyula kőhalmi kir. járásbírói albirót a zalaegerszegi, N a g y Elemér máramarosszigeti kir. törvényszéki albirót a nyiregyházi és T ó t h Lajos ógyallai kir. járásbírói albirót a komáromi kir. törvényszékhez saját kérelmükre ;

dr. A n g y a l Béla mohácsi kir. közjegyzőt Pécsre ;

dr. K i r á l y Zsigmond zilahi kir. törvényszéki jegyzőt a szatmárnémeti, K o v á c s Miklós nagyváradvárosi kir. járásbírói jegyzőt a nagyvárad kir. törvényszékhez, dr. M ó r i c z Sándor, dr. G y u r á n y i Ernő, dr. T a r c z a i Tivadar és dr. K á r o l y i Sándor budapesti kir. törvényszéki jegyzőket a budapesti központi kir. járásbíróhoz, dr. B e r z e v i c z y Jenő nagyvárad kir. törvényszéki, dr. N y ú l István budapesti központi és dr. K a r t s c h o k e Alajos erzsébetfalvai kir. járásbírói jegyzőket a budapesti, dr. V á l y i István szerencsi kir. járásbírói jegyzőt a sátorajauhelyi kir. törvényszékhez, dr. V e r e s s Gyula brassói kir. törvényszéki és dr. K a r á c s o n y i Bálint beszterczei kir. járásbírói jegyzőket kölcsönösen ;

K i e f e r Antal mohácsi kir. járásbírói irodatisztet a pécsi kir. törvényszékhez, H a d h á z y Béla balázsfalvi kir. járásbírói irodatisztet a kolozsvári kir. ítélőtáblához ; S z a b ó Gábor székelyudvarhelyi kir. járásbírói irodatisztet és O r b ó k Lajos székelyudvarhelyi kir. törvényszéki írnokot kölcsönösen ;

T ó t h Mariska miskolci kir. törvényszéki kezelőnőt a miskolci kir. járásbíróhoz ;

M a g y a r Andor hátszegi kir. járásbírói írnokot az algyógyi, S a r k a d y Rudolf aranyosmaróti kir. törvényszéki írnokot a mátészalkai, K m e t y István váci kir. járásbírói írnokot a budapesti kir. központi járásbíróhoz.

A m. kir. igazságügyminiszter O l a s z András kidei róm. kath. plébánost és K u p s a Gusztáv kupsafalvi görög keleti román plébánost a szamosújvári kir. javítóintézethez javítóintézeti lelkészekké nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter K a t o n a Aurél szegedi kir. kerületi börtöntisztet a budapesti kir. országos gyűjtőfogházhoz hivatalból áthelyezte.

A m. kir. igazságügyminiszter M a r e c s e k Rezső nagyenyedi kir. országos fegyintézetit tisztet fogházfelügyelői minőségben a beregszászi királyi törvényszéki fogházhoz hivatalból áthelyezte és ezen állásában véglegesítette.

A m. kir. igazságügyminiszter C z e t t i István lipótvári kir. országos fegyintézeti őrpáncsnokot fogházfelügyelői minőségben a jászberényi kir. járásbírói fogházhoz hivatalból áthelyezte és ezen állásában véglegesítette.

A m. kir. koronaügyész K á s z á s Gyula budapesti központi kir. járásbírói írnokot a koronaügyészséghez írnokká nevezte ki.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Balla Lajos Gyula, dr. Farkas Endre, dr. Ficker Ferenc, dr. Fuchs József, dr. Keller Rudolf budapesti, dr. Niemtschik Ferenc egri és dr. Salamon Ferenc pozsonyi, dr. Fábián László, dr. Hegedüs Jenő, dr. Szabó László, dr. Barsi Aladár, dr. Kolarovits Constantin, dr. Ungár Sándor budapesti, dr. Páva István buzsaí, dr. Szarvas Ágoston sükösi, dr. Oniga István urházi, dr. Friedlieb Ignác vágsellyei, dr. Lakatos Lajos zólyomi lakosokat végleges, dr. Szőke Lajos, dr. Szabó Miklós és Töttössy Béla budapesti, valamint Weisz Emil balassagyarmati lakosokat pedig ideiglenes minőségben;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. Julov Jenő ügyvédjelölt, debreczeni lakost, dr. Dániel Sándor ügyvédjelölt, nyíregyházai lakost, továbbá Bárány Béla técsői, Balta Zoltán szilágysomlyói és Sipos Sándor nyíregyházai lakos, jogszigorlót, utóbbi kettőt ideiglenes minőségben;

a győri kir. ítélőtábla elnöke dr. Ballay Géza ügyvédjelöltet;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Bartos Géza budapesti lakost;

a nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke dr. Hunyady László és dr. Simon Ernő ügyvédjelöltek;

a pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Koderle Ödön és Stony Ferencz ügyvédjelölt, pozsonyi lakosokat, utóbbi ideiglenes minőségben;

a szegedi kir. ítélőtábla elnöke Popovits Pál jogszigorló, ujvidéki lakost díjas joggyakornokokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Cristofoly Vince, dr. Dienesch András, dr. Hajnal Béla, Lakatos Lajos és dr. Rádai Géza budapesti kir. kereskedelmi és váltó, törvényszéki joggyakornokokat a budapesti kir. törvényszékhez, dr. Miholics Titusz budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki joggyakornokot a budapesti I—III. ker., Balás Károly, Bartha Antal, Dorosits Dezső, Németh Sándor, Schmilovits Ernő, Wiener Elemér és dr. Zdánszky Oszkár budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki joggyakornokokat a budapesti központi kir. járásbíróshoz;

a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Balogh Béni brassói kir. törvényszéki joggyakornokot a brassói kir. járásbíróshoz helyezte át.

A nagyvárad kir. főügyész Szvetlik István győri kir. törvényszéki díjnokot a nagyvárad kir. ügyészséghez írnokokká nevezte ki.

A budapesti kir. törvényszék Kakujay Károly magánmérnök, budapesti lakost a gépészeti, kisvasuti üzem és elektrotechnikai szakra, Ladányi Jenő okl. gépészmérnök, kir. ipari főfelügyelő, budapesti lakost a vasipari, gépészeti és gyárberendezési szakra, Dudás Kálmán okl. építőmester, budapesti lakost az építőmesteri szakra és ifj. Asbóth Oszkár magánmérnök, budapesti lakost a gépészeti szakra a budapesti kir. törvényszék és az ahhoz tartozó kir. járásbíróshoz területére állandó bírósági szakértővé nevezte ki.

A nagybecskereki kir. törvényszék dr. Petroviciu Kornél nagybecskereki lakos ügyvédet a nagybecskereki kir. törvényszék és kir. járásbíróshoz mellé hites román tolmácscsá nevezte ki.

A marosvásárhelyi kir. törvényszék elnöke Szabó József igazolványos altisztet a marosvásárhelyi kir. járásbíróshoz hivatalsszolgává nevezte ki.

A budapesti kir. törvényszék elnöke Nagy Sándor, Kamocsay József, Tamás István, Horváth János és Tóth Mihály budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki hivatalsszolgákat a budapesti kir. törvényszékhez;

a kolozsvári kir. törvényszék elnöke Zeier Mihályt és Papp Jánost, — a nagyvárad kir. törvényszék elnöke Vetési Lajost, — a vezetésük alatt álló kir. törvényszékeknél alkalmazott hivatalsszolgákat a székhelyükön lévő városi kir. járásbíróshoz, továbbá

a beszterczei kir. törvényszék elnöke Felföldi Pétert;

a besztercebányai kir. törvényszék elnöke Mizsur Pált;

a csikszeredai kir. törvényszék elnöke Jakab Károlyt;

a debreczeni kir. törvényszék elnöke Nagy Józsefet;

a dévai kir. törvényszék elnöke Klecz Sándort;
 az erzsébetvárosi kir. törvényszék elnöke Bardi Józsefet;
 a fehértemplomi kir. törvényszék elnöke Mata Józsefet;
 az ipolysági kir. törvényszék elnöke Tóth Gábort;
 a kecskeméti kir. törvényszék elnöke Hegedüs Miklóst és Vincze Lászlót;
 a kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnöke Bardócz Jánost;
 a pestvidéki kir. törvényszék elnöke Karl Józsefet;
 a pécsi kir. törvényszék elnöke Nemes Ferencet;
 a szolnoki kir. törvényszék elnöke Tóth Istvánt;
 a tordai kir. törvényszék elnöke Mezei Miklóst;
 a zilahi kir. törvényszék elnöke Hyeronimusz Gáspárt a vezetésük alatt álló kir. törvényszékeknél alkalmazott hivatalszolgákat a székhelyükön lévő kir. járásbírókhoz helyezték át hivatalból.

Esküdtbíróságok elnökei és helyettes elnöke.

A pécsi kir. ítélőtábla elnöke az 1897. évi XXXIII. t.-c. 2. §-a értelmében az 1915. évre a szekszárdi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróság elnökéül dr. Pesthy Pál kir. törvényszéki elnököt jelölte ki.

A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke az 1897. évi XXIII. t.-c. 2. §-a alapján a nyitrai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróság elnökéül az 1915. évre Hazslinszky Géza kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökéül dr. Havel József kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

A munkásbiztosítási választott bíróságok elnökei és helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a dési munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Balás Sándor ottani kir. törvényszéki bírót;

a dévai munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Fodor Ferenc ottani kir. törvényszéki bírót;

a körmöczbányai munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Göllner Frigyes ottani kir. járásbíró;

a pécsi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Szendrődy Dénes ottani kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökéül: Fesztl Nándor ottani kir. törvényszéki bírót;

a zalaegerszegi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Sperlágh Géza ottani kir. járásbíró, helyettes elnökéül: Sipos József ottani kir. törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

Gyuris Sándor ideiglenes minőségben alkalmazott perlaki kir. járásbíróági írnokot, Strang Ferenc, ideiglenes minőségben alkalmazott soproni kir. országos büntető intézeti tisztet, továbbá

Rieffel Lajos Márton kassai és Romancsik János székesfehérvári királyi javítóintézeti ideiglenes minőségű munkavezető-felügyelőket jelen állásukban véglegesítette.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Wessely Ferenc budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági joggyakornokot eddig ideiglenes minőségben viselt állásában végleg megerősítette.

A soproni kir. országos fegyintézet igazgatósága Csorba Pál és Plecskó József ideiglenes minőségű fegyőröket állásukban véglegesítette.

A szamosújvári kir. orsz. javítónevelő-intézet igazgatója Torkos András, Kökössi Gyula, Nagy Kalmán, Szabó Imre, Marton Miklós, Licska Lajos, Feldrihán György, Ráduly József, Homonnai Elek, Bondár Imre, Heichling Vilmos, Moldován István ideiglenes minőségű III. fizetési fokozatú családi felügyelőket jelen állásukban véglegesítette.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a nagykanizsai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Fischer József kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Székács Pál kir. törvényszéki bírót;

a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Nagy Béla kir. törvényszéki bírót;

a zalaegerszegi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Skóda Aurél kir. törvényszéki bírót;

a zombori kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Havel Jenő kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) *a budapesti kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Bartha József, dr. Kelemen Ernő és dr. Puchó Gusztáv budapesti kir. büntető törvényszéki, dr. Tarcai Tivadar budapesti és dr. Bencsik Géza kecskeméti kir. törvényszéki, Rampacher Pál és dr. Spur Endre budapesti központi kir. járásbírói jegyzőket;

b) *a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Hajnal Ernő debreczeni kir. járásbírói és dr. Hirsch József szatmárnémeti kir. törvényszéki jegyzőket;

c) *a győri kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Zrinyi Miklós és dr. Erdősi Ferenc szombathelyi kir. törvényszéki jegyzőket;

d) *a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Horváth Artur dési kir. járásbírói és dr. Bochandovits Zoltán gyulafehérvári kir. törvényszéki jegyzőket;

e) *a szegedi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Krausz Gyula csongrádi kir. járásbírói jegyzőt;

f) *a temesvári kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Pető Jenő lugosi kir. törvényszéki jegyzőt.

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Lakatos Dezső pancsovai, dr. Aradszki Demeter ujvidéki kir. törvényszéki jegyzőket az ottani kir. ügyészségekhez, a kassai kir. ügyészséghez beosztott dr. Laczkó Gyula bírósági jegyzőt pedig újból a kir. törvényszékhez osztotta be.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a brassói kir. ügyészség kerületébe:

dr. Karácsonyi Bálint ottani kir. törvényszéki jegyzőt;

a pancsovai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Lakatos Dezső ottani kir. törvényszéki jegyzőt;

a pestvidéki kir. ügyészség kerületébe:

dr. Csányi Gusztáv budapesti gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a szabadkai kir. ügyészség kerületébe:

Crainiceanu Mihály ítélőtáblabírói címmel felruházott nyugalmazott kir. törvényszéki bíró, szabadkai lakost;

a szekszárdi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Frey Ármin Gyula dombovári lakos, ügyvédjelöltet ideiglenesen:

az ujvidéki kir. ügyészség kerületébe:

dr. Aradszki Demeter ottani kir. törvényszéki jegyzőt.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

az élesdi kir. járásbíróság mellé: Balázs Jenő ottani kir. járásbíróági joggyakornokot;

a hosszúaszói kir. járásbíróság mellé: dr. Zakariás Lajos ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a nagyilondai kir. járásbíróság mellé: dr. Rácz Lajos ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a pécsváradi kir. járásbíróság mellé: dr. Gallós László és dr. Rihmer Oszkár ottani gyakorló ügyvédek ideiglenesen;

a privigyei kir. járásbíróság mellé: dr. Galó Mihály ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a sásdi kir. járásbíróság mellé: dr. Sugár Miklós ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróság mellé: dr. Matis Albert ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a szamosújvári kir. járásbíróság mellé: dr. Köves Sándor ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a lécsői kir. járásbíróság mellé: Bárány Béla ottani kir. járásbíróági joggyakornokot;

a tiszafüredi kir. járásbíróság mellé: dr. Niemtschik Ferenc ottani kir. járásbíróági joggyakornokot;

a trsztenai kir. járásbíróság mellé: dr. Langer Gyula ottani gyakorló ügyvédet;

a zalaegerszegi kir. járásbíróság mellé: dr. Weiss Endre ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a zólyomi kir. járásbíróság mellé: dr. Bakay Kálmán ottani kir. járásbíróági jegyzőt az ugyanottani kir. ügyészségi megbizottak állandó helyetteseiül.

Az igazságügyi orvosi tanács tagjai és jegyzője.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Preisz Hugó egyetemi ny. r. tanárt, dr. Salgó Jakab orsz. tébolydai főorvos, egyetemi m. tanárt és dr. Schächter Miksa kórházi főorvos, egyetemi m. tanárt az igazságügyi orvosi tanács tagjaivá három év tartamára újból kinevezte és egyuttal dr. Schächter Misa tanácstagot az igazságügyi orvosi tanács körül a jegyzői tennivalók ellátásával továbbra is megbízta.

Megbízás.

A m. kir. igazságügyminiszter a majorsági zsellérbirtokoknak országos közvetítéssel való megváltása iránt a kassai kir. törvényszéknél folyamatba tett vagy folyamatba teendő ügyekben a jogbiztosi teendőkkel az 1896: XXV. t.-c. 11. §-ának 2. pontja alapján Benkó Andor pénzügyi segédtitkár, földadónyilvántartási biztos, kassai lakost bizta meg.

Fiatalkorúak bírának kijelölése.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1913: VII. t.-c. 2. §-a alapján három év tartamára Baráth Zoltán kir. ítélőtáblai bíró címmel és jelleggel felruházott budapesti kir. büntető törvényszéki bírót a budapesti kir. büntető törvényszékhez a fiatalkorúak bírójává jelölte ki.

A katolikus főpapi hagyatékokra vonatkozó kérdések elbírálása végett szervezett bizottság igazságügyi tagjai az 1915. évre.

A királyi javadalmakat élvező római és görög katolikus főpapok elhalálózása után maradt törzsvagyon elkülönítése és a hagyatékok rendezése tárgyában 1883. évi 13.429. I. M. szám alatt kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet 34. §-a értelmében szervezett bizottság tagjai az 1915. év tartamára a m. kir. igazságügyminiszter a m. kir. igazságügyminisztérium részéről bélyei Rickl Gyula m. kir. igazságügyi államtitkárt, a m. kir. Kúria részéről pedig dr. Adolf Sebestyén és dr. Szűts Miklós kir. kúriai bírákat nevezte ki.

Az osztrák-magyar bank választott bíróságának tagjai az 1915. évben a m. kir. Kúria részéről.

Az osztrák-magyar banknak az 1878:XXV. t.-cikkben foglalt alapszabályai közül a bank szabadalmainak meghosszabbításáról szóló 1899:XXXVII. t.-c. által módosított 53. §-a értelmében a kormány és a bank között felmerülendő vitás kérdések eldöntésére felállított választott bíróság 1914. évi november hó 14-én Bécsben tartott alakuló ülésében az 1915. évre elnökévé dr. báró Ruber Ignácot a cs. kir. legfőbb törvényszék és semmítőszék elnökét választotta meg.

Ugyanezen bírósághoz a m. kir. Kúria elnöke a m. kir. Kúria részéről tagokul dr. Adolf Sebestyén, dr. Szűts Miklós és Kolos Jenő kir. kúriai bírákat jelölte ki.

Az országgyűlési képviselőválasztások érvényessége feletti bíráskodásra és a képviselőválasztói jogosultság kérdésében a m. kir. Kúriához beadott fellebbezések eldöntésére az 1908:XXXVII. t.-cikkkel hatályában meghosszabbított 1899:XV. t.-c. 14. és 179 §-ai értelmében alakított két tanács tagjainak névsora az 1915. évre.

I. Tanács. Rendes tagok: Fittler Imre, Staud Lajos, Karay Lajos, Bucz Lajos és Reichard Zsigmond. Póttagok: Schulek Kálmán, Witt László és Eördögh András. Jegyzők: Vékey Károly és Zachár Vilmos kir. kúriai tanácsjegyzők, törvényszéki jegyzők.

II. Tanács. Rendes tagok: Zachár Emil, Weis Károly, Avedik Simon, Kolos Jenő és Olchváry Zoltán. Póttagok: Polgár József, Spóner Gyula és Rötth László. Jegyzők: Kiczko Kálmán kir. kúriai tanácsjegyző járásbírói jegyző és Téglás Géza kir. kúriai tanácsjegyző törvényszéki jegyző.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsainak beosztása az 1915. évre.

(Ppé. 70. §. és 59.200/1912. I. M. sz. rendelet 2. §-a.)

I. tanács (közpolgári). Elnök: Günther Antal, a m. kir. Kúria polgári szakosztályának vezetője. Rendes tagok: Zachár Emil kir. kúriai tanácselnök, egyúttal az elnök helyettese, Fittler Imre kir. kúriai tanácselnök, Balázsovich József tanácsvezetői joggal felruházott kúriai bíró, Staud Lajos, Lallossevits János, Szűts Miklós, Pap István, Popu György, Dobi Imre, Bodolla Béla kir. kúriai bírák. Póttagok: Adolf Sebestyén, Rötth László, Szalay Tamás, Rác Lajos, Haller Gábor kir. kúriai bírák. Jegyző: Fabinyi Tihamér kir. törvényszéki jegyző.

II. tanács (telekkönyvi, úrbéri és birtokrendezési). Elnök: Günther Antal, a m. kir. Kúria polgári szakosztályának vezetője. Rendes tagok: Havass Károly kir. kúriai tanácselnök, egyúttal az elnök helyettese, Bubla Ferenc és Somogyi Mihály kir. kúriai tanácselnökök, Avedik Simon, Zsiros Kálmán, Dévay Ignác, Tomcsányi László, Schulek Kálmán, Hrehuss Viktor, Zöld Adorján kir. kúriai bírák. Póttagok: Fogler Béla, Wesztermayer Vidor, Geiger Dezső, Bocskor Antal, Frank Lajos kir. kúriai bírák. Jegyző: Rasch József Károly kir. törvényszéki jegyző.

III. tanács (váltó, kereskedelmi és csőd). Elnök: Günther Antal, a m. kir. Kúria polgári szakosztályának vezetője. Rendes tagok: Beck Hugó kir. kúriai tanácselnök, egyúttal

az elnök helyettese, Grecsák Károly kir. kúriai tanácselnök, Karay Lajos, Túry Sándor, Kolos Jenő, Bakó József, Perczel János, Schmör Gyula, Reichard Zsigmond, Dezső Kálmán kir. kúriai bírák. Póttagok: Pap Móríc, Kéler József, Jurka János, Longauer Ferenc, Grün József kir. kúriai bírák. Jegyző: Jókay Sándor kir. törvényszéki jegyző.

IV. tanács (büntető). Elnök: Vavrik Béla, a m. kir. Kúria büntető szakosztályának vezetője. Rendes tagok: Rhorer Miklós kir. kúriai tanácselnök, egyúttal az elnök helyettese, Tarnai János és Vargha Ferenc kir. kúriai tanácselnökök, Szegheő Ignác, Weis Károly, Deák Péter, Polgár József, Vaikó Pál, Tahy Mihály, Haupt Albert kir. kúriai bírák. Póttagok: Ribossy Kálmán, Spóner Gyula, Búcz Lajos, Füzessey Tibor, Eördögh András kir. kúriai bírák. Jegyző: Jánosy Aurél kir. törvényszéki bíró.

A m. kir. Kúria tanácsainak beosztása az 1915. évre *)

I. polgári tanács. Elnök: Günther Antal a m. kir. Kúria elnöke. Bírák: Lajossevits János, Szüts Miklós, Pap István, Plopu György, Rácz Lajos. Tanácsjegyzők: Kondor Aladár kir. járásbíró, Fabinyi Tihamér kir. törvényszéki jegyző, egyúttal az elnöki titkár segédje.

II. polgári tanács (a S. E. és Pp.-ben szabályozott eljárás alá tartozó ügyek). Elnök: Havass Károly tanácselnök. Bírák: Avedik Simon a tanácselnök helyettese, Wessermayer Vidor, Dániel Lajos, Bodolla Béla, Keczer Gyula. Kisegítő szavazók: csütörtökön: Both Miklós és Grün József, pénteken: Gridi Papp Imre és Frank Lajos. Tanácsjegyzők: H. Kiss György kir. törvényszéki jegyző, Rosnyay Dávid kir. törvényszéki jegyző, egyúttal az elnöki titkár segédje.

III. polgári tanács (egyszersmind úrbéri). Elnök: Somogyi Mihály tanácselnök. Bírák: Zsiros Kálmán, Hrehuss Viktor, Pap Móríc, Geiger Dezső, Bocskor Antal, Both Miklós. Tanácsjegyző: Rácz Béla kir. járásbíró.

IV. polgári tanács (váltó, keresk., csőd.) Elnök: Beck Hugó tanácselnök. Bírák: Karay Lajos, Kolos Jenő, Bakó József, Perczel János, Schmör Gyula, Reichard Zsigmond, Longauer Ferenc, Dezső Kálmán, Tanácsjegyzők: Jókay Sándor, Gabrovitz József és Parcsetich László kir. törvényszéki jegyzők.

V. polgári tanács (egyszersmind bánya). Elnök: Bubla Ferenc tanácselnök. Bírák: Dévay Ignác, Dobi Imre, Zöld Adorján, Raskó István, Szentkirályi Gyula, Frank Lajos. Tanácsjegyző: Rasch József Károly kir. törvényszéki jegyző.

VI. polgári tanács. Elnök: Fittler Imre tanácselnök. Bírák: Túry Sándor, Rötth László, Fogler Béla, Kéler József, Jurka János, Grün József. Tanácsjegyző: Vékey Károly kir. törvényszéki jegyző.

VII. polgári tanács. Elnök: Zachár Emil tanácselnök. Bírák: Staud Lajos, Kecskeméthy Dániel, Haller Gábor, Gallasz Károly, Gridi Papp Imre, Gaár Vilmos. Tanácsjegyző: Kiczko Kálmán kir. járásbíró.

VIII. polgári tanács. Elnök: Grecsák Károly tanácselnök. Bírák: Adolf Sebestyén, Tomcsányi László, Schulek Kálmán, Olchváry Zoltán, Sereghy Mihály, Traeger Zsigmond. Tanácsjegyző: Gyarmathy Sándor kir. járásbíró.

IX. polgári tanács. Elnök: Balázsovich József tanácsvezetői joggal felruházott kir. kúriai bíró. Bírák: Nyeviczkey Antal, Szalay Tamás, Witt László, Görgey Sándor, Hokkes József. Tanácsjegyzők: Spolarich Lajos és Sárói Szabó László kir. járásbíróági jegyzők.

I. büntető tanács (sajtó). Elnök: Vavrik Béla, a m. kir. Kúria másodelnöke. Bírák: Szegheő Ignác, Deák Péter, Vaikó Pál, Haupt Albert. Tanácsjegyzők: Mariska István kir. járásbíró, Jánosy Aurél kir. törvényszéki bíró.

II. büntető tanács. Elnök: Rhorer Miklós tanácselnök. Bírák: Weis Károly, Polgár József, Füzessey Tibor, Balogh Samu, Sélley Barabás. Tanácsjegyzők: Bogsch Árpád kir. törvényszéki albíró, Németh Ödön kir. törvényszéki jegyző.

III. büntető tanács. Elnök: Tarnay János tanácselnök. Bírák: Ribossy Kálmán, Búcz Lajos, Agoraszto Péter, Magyar István. Tanácsjegyzők: Kraner Viktor kir. törvényszéki jegyző, Hainiss Leó kir. járásbíróági jegyző.

*) Megjegyzés. A tanácsülések és tárgyalások kedden kezdődnek.

IV. büntető tanács. Elnök: Vargha Ferenc tanácselnök. Bírák: Onáciu Sándor, Spóner Gyula, Tahy Mihály, Istvánffy Lajos, Eördögh András. Tanácsjegyzők: Hammersberg Miklós kir. járásbíró, Zachár Vilmos kir. törvényszéki jegyző.

A m. kir. közigazgatási bíróság tanácsainak beosztása az 1915. évre.¹⁾

I. közigazgatási tanács. Elnök: dr. Wlassics Gyula. Helyettes elnök: Harmos Gábor. Bírák: dr. Szinyei Merse József, Gózony László, Nagy János, gr. Lázár Árpád, dr. Lampel Hugó. Jegyzők: dr. Balás Kornél, dr. Szentgyörgyi Károly.

II. közigazgatási tanács. Elnök: dr. Wlassics Gyula. Helyettes elnök: Harmos Gábor. Bírák: dr. Gyurkovich László, dr. Benkő Albert, Szeless László, dr. Ebergényi Sándor, dr. Schlamadinger Jenő. Jegyzők: dr. Márffy István, dr. Suján Imre.

Képviselőválasztói jogi ügyekben bíraskodó tanácsok. Elnök: dr. Wlassics Gyula. Helyettes elnökök: Benedek Sándor, Harmos Gábor. Bírák: dr. Szinyei Merse József, Gózony László, dr. Gyurkovich László, gr. Lázár Árpád, dr. Benkő Albert, dr. Lampel Hugó, dr. Szeless László, dr. Ebergényi Sándor, dr. Schlamadinger Jenő. Jegyzők: dr. Balás Kornél, Márffy István, dr. Szentgyörgyi Károly, dr. Suján Imre.

Fegyelmi tanács. Elnök: dr. Wlassics Gyula. Helyettes elnök: Benedek Sándor. Bírák: dr. Sárffy Guidó, br. Ábele Rezső, Harmos Gábor, Csipkay Károly.

I. pénzügyi tanács. Elnök: Benedek Sándor. Bírák: Baróti Ede, br. Feilitzsch Berthold, dr. Gulya László, dr. Wallon Dezső, Brabács Sándor, dr. Brandis Pál, Várady József, dr. Le Fèvre Dezső. Jegyzők: Simontsitz Lajos, dr. Csekó Béla.

II. pénzügyi tanács. Elnök: dr. Sárffy Guidó. Bírák: Koeten Samu, dr. Hensch Aurél, Horváth Géza, Bieber Gyula, Kossuth Árpád, dr. Balassa István, dr. Vásárhelyi Domokos. Jegyzők: dr. Poič Félix, dr. Telegdy Géza, dr. Domokos László.

III. pénzügyi tanács. Elnök: br. Ábele Rezső. Bírák: Csipkay Károly, Makay Dezső, dr. Horváth Ödön, dr. Szűts István, Turián József, Lawadowski Alfréd, dr. Exner Kornél, dr. Baumgarten Nándor. Jegyzők: dr. Tury Zoltán, Főző Sándor.

A budapesti kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.²⁾

I. polgári tanács (fellebbezési és más polgári ügyek, váltó-, kereskedelmi és csődügyek). Elnök: dr. Forrágy Ferenc tanácselnök. Bírák: Ádám György, dr. Szekeres Sándor, Brezanóczy Sándor, dr. Simay Gyula, Alföldi Ede, dr. Szappanos Sándor, dr. Kozma Endre, dr. Laudon Gyula, dr. Kecskeméti Emil, dr. Totth István, dr. Endler Miklós, dr. Zsitvay Géza, Kramasza Imre, dr. Bánrévy József. Tanácsjegyzők: dr. Sármar Antal kir. törvényszéki bíró, dr. Mács Miklós, dr. Berger László és dr. Parád Jenő joggyakornokok.

II. polgári tanács (fellebbezési és más polgári ügyekben, váltó-, kereskedelmi-, csőd- és bányaugygyek). Elnök: dr. Róth Ferenc tanácselnök. Bírák: Fövényessy Lajos, dr. Schmidt Gusztáv, dr. Fehér Tamás, dr. Genthon Ferenc, dr. Prugberger Vince, dr. Gönczy Gyula, dr. Benyovits Lajos, dr. Lukáts Jenő, dr. Nitsche Győző, dr. Schermann István, dr. Gallia Béla, dr. Minich Jenő, dr. Udránszky Sándor, dr. Körtvélyessy György. Tanácsjegyzők: dr. Kozmutza Hermil járásbíró,

¹⁾ Közigazgatási tanácsok ülései: I. tanács ülése minden kedden. II tanács ülése minden szerdán. Pénzügyi tanácsok ülései: I. tanács ülése minden pénteken és a következő napokon. II. tanács ülése minden kedden és következő napokon. III. tanács ülése minden csütörtökön és következő napokon.

²⁾ Az I—III. polgári és I—II. büntető tanács hetenként kedden, szerdán, csütörtökön, és ha a kijelölt napok valamelyike ünnepre esnék, vagy kitűzött ügyek e napokon elintézését nem nyerhetnék: folytatólag, vagy a szükséghez képest a következő hétköznapon is, a IV. polgári tanács pedig minden hétköznapon tart tárgyalásokat és tanácsüléseket.

Rosa Silvius kir. járásbíró, dr. Winter Ernő és dr. Ossoinack Nereó kir. bírósági jegyző, dr. Haszler Kálmán joggyakornok.

III. polgári tanács (fellebbezési és más polgári ügyek, úrbéri ügyek). Elnök: Bartho-deiszky Emil tanácselnök. Bírák: dr. Izsák Gyula, Geiger Miklós, dr. Láng Ferenc, dr. Andorffy Károly, Kéler Gyula, Térfi Dezső, Antalffy Gábor, dr. Székács Aladár, Koch Károly, dr. Bothos Gyula, dr. Mezey László. Tanácsjegyzők: Jávor Lehel bírósági jegyző, dr. Hoffmann Emil joggyakornok.

IV. polgári tanács (fellebbezési, felülvizsgálati és más polgári ügyek). Elnök: dr. Sebes Dénes tanácselnök. Bírák: dr. Lauffer Gyula, dr. Pataki Gyula, Csapó Ferenc, dr. Oswald István, dr. Szász Béla, dr. Kovács Marcell, dr. Endes Miklós, dr. Szücs Zoltán, dr. Láng Ernő. Tanácsjegyzők: dr. Auer György bírósági jegyző, dr. Balogh István joggyakornok.

I. büntető tanács (büntető ügyek). Elnök: Horváth Béla tanácselnök. Bírák: Balonyi Imre kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházva, dr. Pataky Gyula (olasz ügyek), dr. Aczél Nándor, dr. Makucz Arthur, dr. Zelenka Lajos, dr. Novotny Károly, dr. Kuszka Géza, dr. Kállay Miklós. Tanácsjegyzők: dr. Rácz József, dr. Eigen Kálmán és dr. Deák Imre joggyakornokok.

II. büntető tanács (büntető és pénzügyi — jövedéki — kihágási ügyek). Elnök: Ráth Zsigmond tanácselnök. Bírák: dr. Bakonyi Kálmán, dr. Slavek Ferenc, Madarassy Béla, Dusárdy István, dr. Bolla Árpád, Uzonyi Géza. Tanácsjegyzők: dr. Homann Ottó járásbíró, dr. Ludinszky Z. Lajos és Weszely Ferenc joggyakornokok.

A debreczeni kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.¹⁾

I. polgári tanács. Polgári-, úrbéri- és bányauügyek. Fellebbezési és felülvizsgálati tanács. Elnök: dr. Pajor Kálmán kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Czébel Gusztáv, dr. Matolay Gábor, Szoboszlai Sándor, Budaházy Zoltán, Fekete Gedeon, Vodicska Ferenc. Tanácsjegyzők: dr. Kerekes István járásbíró, dr. Liska Károly jegyző.

II. polgári tanács. Polgári-, kereskedelmi-, váltó- és csődügyek. Fellebbezési és felülvizsgálati tanács. Elnök: Weér György tanácselnök. Bírák: Deák Ferenc, Papolczy Lajos, Kelemen Ernő, dr. Oláh Miklós, Szarukán Zoltán, dr. Réczai Sándor, Tóth Aurél. Tanácsjegyzők: Cseresnyés Zoltán jegyző, Kun Elemér jegyző.

Büntető tanács. Elnök: Igyártó Sándor, a kir. ítélőtábla elnöke. Bírák: dr. Dicsőfi Sándor, egyúttal elnökhelyettes, Kolbenhayer Kálmán, dr. Várady Sándor, Szabó József, Pavletits Béla, Czipott György. Tanácsjegyzők: Csics Ákos jegyző, Balogh István jegyző.

A győri kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.²⁾

I. közpolgári, úrbéri tanács. Elnök: dr. Hodossy Lajos kir. ítélőtáblai elnök. Helyettese: Kun Sándor kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Kun Sándor kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró, Hannig Alajos, dr. Rédly Sándor, Hutás József, Koloszar László. Tanácsjegyzők: dr. Morvay Aurél albíró, dr. Huszthy Mihály jegyző.

II. közpolgári, csőd-, váltó-, kereskedelmi tanács. Elnök: Jalsovitzky Lajos kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyettese: Proszt János táblai bíró. Bírák: Proszt János, Thirring Béla, Szirmay Béla, dr. Németh Rudolf, Stringovits Béla. Tanácsjegyzők: dr. Huszthy Mihály jegyző, dr. Hajnal Endre jegyző.

III. felülvizsgálati tanács. Elnök: dr. Hodossy Lajos kir. ítélőtáblai elnök. Helyettes elnök: Jalsovitzky Lajos kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Kun Sándor kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró, Proszt János, Szirmay Béla,

¹⁾ Tárgyalási napok az I. és II. polgári tanácsnál: kedd, szerda, csütörtök. Tanácsülési nap: kedd. Tárgyalási napok a büntető tanácsnál: szerda, csütörtök, péntek.

²⁾ A felülvizsgálati III. tanács minden heten, rendszerint hétfőn, esetleg kedden is tartja üléseit és tárgyalásait. Az I. és II. polgári tanács minden héten, rendszerint szerdán kezd s a következő napokon folytatja üléseit s tárgyalásait; a büntető fellebbezési főtárgyalások és büntető tanácsülések napjai pedig kedd és szerda.

Hannig Alajos, dr. Rédly Sándor, dr. Németh Rudolf, Hutás József, Koloszar László, Stringovits Béla. Tanácsjegyzők: dr. Morvay Aurél albíró, dr. Huszthy Mihály jegyző, dr. Hajnal Endre jegyző.

Büntető tanács. Elnök: Jalsovitzky Lajos kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyettese: dr. Gerő Antal táblai bíró. Bírák: dr. Gerő Antal, dr. Feichtinger Ernő, Horváth Zoltán. Tanácsjegyzők: dr. Schadt Ernő jegyző, dr. Illés Antal jegyző.

A kassai kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.¹⁾

I. polgári tanács. Elnök: Hedry Lőrinc, a kir. ítélőtábla elnöke. Bírák: Raisz Béla, Harsányi Gusztáv, Péchy Pál, Chanát Miklós, Balpatak József, Windegg Rezső, dr. Juhász Béla. Tanácsjegyző: Pallaghy Zoltán.

II. polgári tanács. Elnök: dr. Góth Ferenc kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Emődy Béla, Harsányi Gusztáv, Ruttkay János, Ury Lajos, dr. Kálniczky Géza, Balás Elemér. Tanácsjegyző: Schmidt József.

III. polgári tanács. Elnök: Kulin Imre kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Vekerdy Pál, dr. Kálniczky Géza, dr. Pap Kálmán, Fuhrmann Imre, Balpatak József, dr. Juhász Béla. Tanácsjegyző: dr. Petrogalli Lajos.

IV. (felülvizsgálati) tanács. Elnök: dr. Góth Ferenc kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Vekerdy Pál, Péchy Pál, Ruttkay János, Ury Lajos, Balás Elemér. Windegg Rezső. Tanácsjegyző: Lator István albíró

Büntető tanács. Elnök: Kulin Imre kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: dr. Madzsar Károly, Ujfalussy Béla, Hubay Gyula, Chanát Miklós, Fuhrmann Imre, Balpatak József. Tanácsjegyzők: Szakady Géza, dr. Varga Ede.

A kolozsvári kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.²⁾

I. polgári tanács (egyszersmind II. fokban váltó, keresk., csőd, úrbéri, és bányá-ügyek). Elnök: Fekete Gábor b. t. t. kir. ítélőtáblai elnök. Bírák: dr. Ákontz János polgári, váltó, keresk. és csőd.; dr. Jékey Dániel polgári, váltó, keresk., csőd.; dr. Bella János polgári, váltó, keresk., csőd és bánya; Szále János polgári (dologi); Haupt Gusztáv polgári; dr. Ujvárossy Miklós úrbéri. Tanácsjegyzők: dr. Farkas Béla jegyző, dr. Poszler Gyula jegyző.

II. polgári tanács (egyszersmind felülvizsgálati). Elnök: Hamza Géza kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Pozsoni Antal kir. kúriai bíró, (polg. kötelmi és örök.) szükség esetén tanácsvezető, dr. Borbély Sándor polg. (status perek), dr. Scharntner Sándor polg. (kötelmi), dr. Nyisztor Adorján polg. (dologi, örök.), Dózsa Ferenc polg. (dologi, örök.), dr. Ternovszky Béla polg. (váltó, keresk.). Tanácsjegyzők: dr. Vékás Lajos, dr. Farkas Béla, dr. Poszler Gyula.

III. büntető tanács (egyszersmind pénzügyi kihágási ügyek). Elnök: Gál Jenő kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Nyirő Géza, szükség esetén tanácsvezető, dr. Ujvárossy Miklós, dr. Diószeghy Gábor, Szabó Jenő, Budovszky János, kisegítő előadó: Szále János. Tanácsjegyzők: dr. Seszták Lajos, Demeter Attila.

Az egyes tanácsok tagjai szükség esetében kisegítők a többi tanácsokban.

¹⁾ Tárgyalási napok: Az I. polgári tanácsnál hétfő és kedd; a II. polgári tanácsnál hétfő és csütörtök; a III. polgári tanácsnál szerda és csütörtök; a IV. (felülvizsgálati) tanácsnál kedd és szerda; a büntetőtanácsnál hétfő és kedd.

²⁾ Tanácsülési és tárgyalási napok:

1. Rendes (rég) perek és a Pp. szerinti fellebbezések nyilvános előadása kedden és a következő napokon.
2. A Pp. szerinti fellebbezési tárgyalások kedden és a következő napokon.
3. Felülvizsgálati tárgyalások hétfőn és a következő napokon.
4. Felülvizsgálatok nyilvános előadása csütörtökön és a következő napokon.
5. Büntető tanácsülések kedden.
6. Büntető fellebbviteli főtárgyalások szerdán és a következő napokon (semmisségi panaszok folytán a tárgyalások szükséghez képest szerdán) tartatnak.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.¹⁾

I. polgári (felülvizsgálati) tanács. Elnök: Pap Farkas kir. ítélőtáblai elnök. Állandó helyettese: Göldner Károly kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Göldner Károly, Csipkés Árpád, Császár Béla, Fekete Imre. Kisegítő bíró: dr. Csiki Kálmán. Tanácsjegyzők: dr. Stefáni Károly, dr. Ruttner Kálmán.

II. polgári (fellebbezési) tanács. [Egyszersmind az 1912. LIV. t.-c. 4. és következő §-ai értelmében hatályban maradt eddigi eljárási szabályok szerint elintézendő ügyek tanácsa.] Elnök: dr. Pósoni Gábor kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyettese: Filipek Ferenc, kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Filipek Ferenc, dr. Szepesi József, Lokody Géza, Bella Ede, dr. Csiki Kálmán. Kisegítő bírák: Jakab Rudolf, Csipkés Árpád, Fekete Imre. Tanácsjegyzők: dr. Stefáni Károly, dr. Ruttner Kálmán.

Büntető tanács. Elnök: dr. Pósoni Gábor, a kir. ítélőtábla tanácselnöke. Bírák: Jakab Rudolf, dr. Illyés Lőrinc, dr. Simó Balázs, Széplaki Ödön. Kisegítő bíró: Császár Béla. Tanácsjegyzők: dr. Stefáni Károly, dr. Ruttner Kálmán.

A nagyvárad kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.²⁾

I. polgári (egyszersmind I. felülvizsgálati) tanács. Elnök: dr. Lábán Lajos, kir. ítélőtáblai elnök. Bírák: Fekete József, Geleta Géza, dr. Csulyok Béla, dr. Szegedy Lajos, dr. Bazala Béla. Tanácsjegyzők: dr. Urszinyi József albíró, Boglutz László jegyző.

II. polgári (egyszersmi II. felülvizsgálati) tanács. Elnök: dr. Imrik Péter, kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Lehoczky Lajos, Kepes Miklós, Korn Lajos, dr. Petrőczy Zoltán, Vámosy Mihály. Tanácsjegyzők: dr. Farkas László, dr. Tóth Imre jegyzők.

Büntető tanács. Elnök: dr. Lábán Lajos, kir. ítélőtáblai elnök. Helyettes elnök: Harmathy Károly kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott tanácsvezető kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Böhm Jenő, Gálbory József, Hubay Lajos, Domokos László (a fiatakorú terheltek harmadfokú ügyeiben: Böhm Jenő és Domokos László). Tanácsjegyzők: Boglutz László, dr. Tóth Imre, dr. Lányi Sándor jegyzők.

A pécsi kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.³⁾

I. polgári tanács. Elnök: Varga Nagy István tanácselnök. Bírák: dr. Vass Antal, Jobst Béla, dr. Huszár Sándor, Kelemen József, dr. Porges Miksa. Tanácsjegyzők: dr. Balta Béla kir. járásbíró, dr. Farkas Jenő bírói jegyző, szükség esetében még: ifj. Balázs József bírói jegyző.

II. polgári tanács. Elnök: dr. Huszár Sándor tanácsvezetés jogával felruházott kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: dr. Neusiedler Antal, dr. Gajary Béla, Knorr Kálmán, Makara Iván. Tanácsjegyzők: dr. Balta Béla kir. járásbíró, dr. Farkas Jenő bírói jegyző, szükség esetén még: dr. Dettre Pál bírói jegyző.

Büntető tanács. Elnök: Arnold Sándor, kir. ítélőtáblai elnök. Helyettese: Varga Nagy István. Bírák: Göbel Gyula, Módly Béla, Finkey Pál. Kisegítő szavazó bíró: Makara Iván. Tanácsjegyzők: ifj. Balázs József és Dettre Pál bírói jegyzők.

¹⁾ A polgári felülvizsgálati tanács a hét kedd és szerda napjain, a polgári fellebbezési tanács a hét kedd, szerda, csütörtök és péntek napjain, a büntetőtanács a hét péntek és szombat napjain tartják üléseiket. Ha e napok egyike törvénykezési szünnapra esik, az ülések a felülvizsgálati és a fellebbezési tanácsban hétfőn, a büntető tanácsban csütörtökön kezdődnek.

Megjegyzés: A Pp. életbeléptetéséről szóló 1912. LIV. t.-c. 58., 61. és 69. §-aiban megjelölt ügyeket a polgári ügyek szakosztályába beosztott bírák intézik el.

²⁾ Az I., II. polgári tanács és a büntető tanács üléseit és tárgyalásait hetenként hétfőn, kedden, szerdán és szükség esetében csütörtökön tartja.

³⁾ Ülési napok (I. és II. polgári tanács): Hétfő, kedd, szerda, esetleg csütörtök is. Büntető tanács: Hétfő, kedd, szerda.

A pozsonyi kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.¹⁾

I. polgári tanács (váltó-, kereskedelmi, csőd, úrbéri ügyekben szaktanács): Elnök: Küchler Gyula kir. ítélőtáblai elnök. Helyettes elnök: Horváth József kir. ítélőtáblai bíró. Előadó bírák: Horváth József, dr. Láng Jenő, dr. Sporzon Gyula, dr. Szabó Gyula. Szavazó bírák: Petri József, Pongrácz Dezső, Ejury Lajos. Tanácsjegyzők: dr. Aixinger László kir. albíró, dr. Hacker Ervin jegyző.

II. polgári tanács (status-perekben szaktanács). Elnök: Mérey Ottó kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyettes elnök: Petri József kir. ítélőtáblai bíró. Előadó bírák: Petri József, Pongrácz Dezső, Ejury Lajos. Szavazó bírák: dr. Láng Jenő, dr. Sporzon Gyula, dr. Szabó Gyula. Tanácsjegyzők: Dóka Lóránt jegyző, dr. Hacker Ervin jegyző.

III. polgári tanács (felülvizsgálati ügyek): Elnök: Küchler Gyula kir. ítélőtáblai elnök. Helyettes elnök: Mérey Ottó, kir. ítélőtáblai tanácselnök. Előadó bírák: Horváth József, Petri József, dr. Láng Jenő, dr. Sporzon Gyula, dr. Szabó Gyula, Pongrácz Dezső, Ejury Lajos. Tanácsjegyzők: dr. Aixinger László, kir. albíró, dr. Hacker Ervin jegyző.

Büntető tanács (büntető és jövedéki ügyek). Elnök: Fabinyi Gusztáv, kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes elnök: dr. Akay Kornél kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: dr. Akay Kornél, dr. Pazár Zoltán, Samarjay Károly. Tanácsjegyzők: Dóka Lóránt és dr. Hacker Ervin jegyzők.

A szegedi kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.²⁾

I. polgári tanács (az 1911: I. t.-c. IX. címén alapuló perek, csődügyek, cégügyek). Elnök: Mennyei László kir. ítélőtáblai elnök. Bírák: dr. Tóth Aurél, Kemény Béla, dr. Guthy Tódor, dr. Polgár Ármán. Tanácsjegyző: Zsoldos Benő kir. járásbíró.

II. polgári tanács. Elnök: Hubacsek Pál tanácselnök. Bírák: dr. Polgár Sándor, Kovács Károly, Borcsiczky Béla, Sarkady György, dr. Balsay József, Junker János, dr. Kindris Gábor. Tanácsjegyző: dr. Papp Béla jegyző.

III. polgári tanács (felülvizsgálati tanács, birtokrendezési és kisajátítási ügyek). Elnök: dr. Orkonyi Ede kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott ítélőtáblai bíró. Bírák: Kiss Bertalan, Batta János, dr. Radány Dezső, dr. Apó Lipót, dr. Masa János. Tanácsjegyző: Sáfár Sándor járásbíró.

Büntető tanács (pénzügyi — jövedéki — kihágási ügyek). Elnök: Ringhofer Lajos tanácselnök. Bírák: Biró Vilmos, Dalmay Pál, Molnár Elemér, Csizinszky Ágost, Orosz Pál, dr. Salánky József. Tanácsjegyzők: dr. Schäfer Béla és dr. Buday Kálmán jegyzők.

A temesvári kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évre.³⁾

I. polgári tanács (polgári, keresk., váltó- és csődügyek; felülvizsgálati tanács.) Elnök: Szekeres János tanácselnök. Bírák: Kotócz Pál, dr. Balázs Adolf, dr. Debreczeni József, dr. Argay Béla, Nauer György, László Izidor. Tanácsjegyző: dr. Lányi János jegyző.

II. polgári tanács (fellebbezési tanács, polgári és úrbéri ügyek). Elnök: dr. Nyékhegyi Lotár tanácselnök. Bírák: Havás Antal, Raszlaviczky Géza, dr. Kovács Károly, Hermann Béla, Fehér Antal. Tanácsjegyző: Radu Tivadar járásbíró.

Büntető tanács (büntető ügyek). Elnök: dr. Laszly József kir. ítélőtáblai elnök. Helyettes elnök: Stein József kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Abay Leó, Scholmáschi Adolf, dr. Pálffy Dezső. Tanácsjegyzők: dr. Sofró Béla és dr. Joánnovics Emil jegyzők.

¹⁾ Tárgyalási és tanácsulási napok: az I. polgári tanácsnál hétfő, kedd és a szükséghez képest szerda. A II. polgári tanácsnál szerda, csütörtök és a szükséghez képest péntek. A III. polgári tanácsnál péntek, szombat és a szükséghez képest hétfő. A büntető tanácsnál hétfő, kedd és a szükséghez képest péntek.

²⁾ Tárgyalási napok: az I. polgári tanácsnál kedd, szerda, csütörtök, péntek; a II. polgári tanácsnál hétfő, szerda, péntek, szombat; a III. polgári tanácsnál hétfő, kedd, csütörtök, péntek; a büntető tanácsnál hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek.

³⁾ Tárgyalási napok: az I. polgári tanácsnál hétfő, kedd, szerda; a II. polgári tanácsnál hétfő, kedd, szerda; a büntető tanácsnál szerda és csütörtök.

A királyi és országos legfőbb fegyelmi bíróság tagjai (1871: VIII. t.-c. 35. §) a m. kir. Kúria részéről az 1915. évre.

I. Rendes tagok: dr. Rhorer Miklós, dr. Beck Hugó, Zachár Emil, Fittler Imre, dr. Tarnai János, Vargha Ferenc, Havass Károly, Grecsák Károly, Bubla Ferenc és Somogyi Mihály kir. kúriai tanácselnökök, Balázsovich József a tanácsvezetés jogával felruházott kir. kúriai bíró, dr. Szegheő Ignác, Onaciu Sándor, dr. Staud Lajos, dr. Karay Lajos, dr. Lallošsevits János, Weis Károly és Avedik Simon kir. kúriai bírák.

II. Póttagok: Zsiros Kálmán, Túry Sándor, Deák Péter, dr. Nyeviczkey Antal, Szüts Miklós és Ribossy Kálmán kir. kúriai bírák.

A m. kir. Kúria fegyelmi tanácsai az 1915. évre.

I. *Nagyobb fegyelmitanács.* Rendes tagok: Wesztermayer Vidor, Adolf Sebestyén, Schmör Gyula, Füzeses Tibor, dr. Dévay Ignác, dr. Nyeviczkey Antal, Vaikó Pál, Zöld Adorján kir. kúriai bírák. Póttagok: Szalay Tamás, Avedik Simon, dr. Lallošsevits János, Zsiros Kálmán, Perczel János, Olchváry Zoltán, Rötth László, dr. Bodolla Béla kir. kúriai bírák. Jegyző: Kondor Aladár tanácsjegyző, járásbíró.

II.) *Kisebb fegyelmi tanács.* Rendes tagok: Traeger Zsigmond, Istvánffy Lajos, Bóth Miklós, Tahy Mihály, Geiger Dezső, Hokkes József kir. kúriai bírák. Póttagok: Sélley Barnabás, Fogler Béla, Magyar István, Kecskeméty Dániel, Agoraszó Péter, Haller Gábor kir. kúriai bírák. Jegyző: Jánosy Aurél tanácsjegyző, törvényszéki bíró.

A kir. ítélőtáblák fegyelmi bizottságainak tagjai az 1915. évre.

A budapesti kir. ítélőtáblánál.

Elnök: Csathó Ferenc kir. ítélőtáblai elnök. Rendes tagok: dr. Nietzsche Győző, dr. Prugberger Vince, dr. Szappanos Sándor, dr. Genthon Ferenc. Póttagok: dr. Szlavek Ferenc, dr. Székács Aladár, dr. Makucz Artur, dr. Schermann István.

A debreczeni kir. ítélőtáblánál.

Elnök: Iggyártó Sándor kir. ítélőtáblai elnök. Rendes tagok: Deák Ferenc, dr. Dicsőfi Sándor, Kolbenhayer Kálmán, dr. Oláh Miklós kir. ítélőtáblai bírák. Póttagok: Szoboszlai Sándor, dr. Várady Sándor, Szarukán Zoltán, Tóth Aurél kir. ítélőtáblai bírák.

A győri kir. ítélőtáblánál.

Elnök: dr. Hódossy Lajos kir. ítélőtáblai elnök. Helyettes elnök: Jalsovitzky Lajos kir. ítélőtáblai tanácselnök. Rendes tagok: Koloszar László, Hannig Alajos, dr. Feichtinger Ernő és dr. Rédly Sándor kir. ítélőtáblai bírák. Póttagok: Hutás József, Stringovits Béla, Proszt János, dr. Gerő Antal kir. ítélőtáblai bírák.

A kassai kir. ítélőtáblánál.

Elnök: Hedry Lőrincz kir. ítélőtáblai elnök. Rendes tagok: Emődy Béla, Péchy Pál, Ury Lajos, Balás Elemér kir. ítélőtáblai bírák. Póttagok: Raisz Béla, Wkerdy Pál, Windegg Rezső, dr. Juhász Béla kir. ítélőtáblai bírák.

A kolozsvári kir. ítélőtáblánál.

Elnök: Fekete Gábor kir. ítélőtáblai elnök. Rendes tagok: Budovszky János, dr. Borbély Sándor, dr. Bella János, Lakner Géza kir. ítélőtáblai bírák. Póttagok: dr. Ternovszky Béla, dr. Nyisztor Adorján, Száde János, Nyirő Géza kir. ítélőtáblai bírák.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: Papp Farkas kir. ítélőtanács elnök. Rendes tagok: dr. Illyés Lőrinc kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtanács bíró, Filipek Ferenc, Fekete Imre, dr. Csiki Kálmán kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: dr. Simó Balázs, Csipkés Árpád, Széplaki Ödön, Császár Béla kir. ítélőtanács bírák.

A nagyvárad kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: dr. Lábán Lajos kir. ítélőtanács elnök. Helyettes elnök: dr. Imrik Péter kir. ítélőtanács tanácselnök. Rendes tagok: Lehoczky Lajos, Fekete József, Hubay Lajos és dr. Domokos László kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Böhm Jenő, dr. Csulyok Béla, Kepes Miklós, dr. Szegedy Lajos kir. ítélőtanács bírák.

A pécsi kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: Arnold Sándor kir. ítélőtanács elnök. Rendes tagok: Finkey Pál, Gőbel Gyula, Módly Béla és Knorr Kálmán kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: dr. Porges Miksa, dr. Gajáry Béla, dr. Vass Antal és Kelemen József kir. ítélőtanács bírák.

A pozsonyi kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: Kuchler Gyula kir. ítélőtanács elnök. Rendes tagok: dr. Szabó Gyula, Ejury Lajos, dr. Pazár Zoltán és dr. Sporzon Gyula kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Pongrácz Dezső, Petri József, dr. Akay Kornél és Samarjai Károly kir. ítélőtanács bírák.

A szegedi kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: Ringhofer Lajos kir. ítélőtanács tanácselnök. Rendes tagok: Borcsiczky Béla, Csizinszky Ágost, dr. Balsay József, Junker János kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Kemény Béla, dr. Polgár Ármán, Molnár Elemér, dr. Apór Lipót kir. ítélőtanács bírák.

A temesvári kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: dr. Laszy József kir. ítélőtanács elnök. Rendes tagok: Havas Antal, dr. Balázs Adolf, dr. Pálffy Dezső és Nauer György kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Stein József kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtanács bíró, dr. Debreczeni József, Scholmáschi Adolf és László Izidor kir. ítélőtanács bírák.

A kir. ítélőtanács telekkönyvi vizsgálóbizottságai az 1915. évre.*A budapesti kir. ítélőtanácsnál.*

Elnök: dr. Forráshy Ferenc kir. ítélőtanács tanácselnök. Rendes tagok: dr. Laudon Gyula, dr. Szappanos Sándor kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: dr. Szekeres Sándor, Ádám György, dr. Kozma Endre, dr. Totth István és dr. Endler Miklós kir. ítélőtanács bírák.

A debreczeni kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: Czébel Gusztáv kir. ítélőtanács bíró. Rendes tagok: dr. Matolay Gábor kir. ítélőtanács bíró (egyúttal elnökhelyettes), Fekete Gedeon kir. ítélőtanács bíró. Póttagok: Szoboszlai Sándor, Budaházy Zoltán kir. ítélőtanács bírák.

A győri kir. ítélőtanácsnál.

Elnök: Jalsovitzky Lajos kir. tanácselnök. Helyettes elnök: Prosz János kir. ítélőtanács bíró. Rendes tagok: Thirring Béla, Szirmay Béla kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Hannig Alajos, Koloszar László kir. ítélőtanács bírák.

A kassai kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: Hedry Lőrinc kir. ítélőtanács elnök. Rendes tagok: Harsányi Gusztáv és dr. Pap Kálmán kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: dr. Kálniczky Géza és Windeg Rezső kir. ítélőtanács bírák.

A kolozsvári kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: Hamza Géza kir. ítélőtanács tanácselnök. Elnökhelyettes: Pozsonyi Antal kir. kúriai bíró. Rendes tagok: dr. Borbély Sándor, dr. Jékey Dániel, dr. Bella János, dr. Scharntner Sándor, dr. Nyisztor Adorján, Száde János, Dózsa Ferenc, dr. Ternovszky Béla, Haupt Gusztáv és Lakner Géza kir. ítélőtanács bírák.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: dr. Illyés Lőrinc kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtanács bíró. Helyettes elnök: Göldner Károly kir. ítélőtanács bíró. Rendes tagok: Filipek Ferenc és Fekete Imre kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Császár Béla, dr. Szepesi József és Bella Ede kir. ítélőtanács bírák.

A nagyvárad kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: dr. Imrik Péter kir. ítélőtanács tanácselnök. Elnökhelyettes: Fekete József kir. ítélőtanács bíró. Rendes tagok: Fekete József, Geleta Géza kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Böhm Jenő és dr. Bazala Béla kir. ítélőtanács bírák.

A pécsi kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: Arnold Sándor kir. ítélőtanács elnök. Elnökhelyettes: Jobst Béla kir. ítélőtanács bíró. Rendes tagok: Jobst Béla és dr. Gajáry Béla kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Kelemen József és Makara Iván kir. ítélőtanács bírák.

A pozsonyi kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: Mérey Ottó kir. ítélőtanács tanácselnök. Elnökhelyettes: Horváth József. Rendes tagok: Horváth József, Petri József kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Pongrácz Dezső, Ejury Lajos kir. ítélőtanács bírák.

A szegedi kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: Hubacs Pál kir. ítélőtanács tanácselnök. Rendes tagok: Kiss Bertalan és Kovács Károly kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: Sarkady György és dr. Radány Dezső kir. ítélőtanács bírák.

A temesvári kir. ítélőtanácsánál.

Elnök: dr. Laszky József kir. ítélőtanács elnök. Elnökhelyettes: dr. Nyékhegyi Lóthár kir. ítélőtanács tanácselnök. Rendes tagok: Havas Antal és Hermann Béla kir. ítélőtanács bírák. Póttagok: dr. Kovács Károly és Fehér Antal kir. ítélőtanács bírák.

A kolozsvári földmérővizsgáló bizottság az 1915. évre.

Elnök: Fekete Gábor kir. ítélőtanács elnök. Helyettese: Hamza Géza kir. ítélőtanács tanácselnök. Bizottsági tagok: Pozsonyi Antal kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtanács bíró, dr. Ujvárosy Miklós kir. ítélőtanács bíró, dr. Ürmössy Kálmán kir. ítélőtanács bírói címmel és jelleggel felruházott kolozsvári kir. törvényszéki bíró, dr. Grandpierre Emil kolozsvári kir. törvényszéki bíró; dr. Isácu Aurél, dr. Bruckner Antal, dr. Deák Albert és dr. Bíró Balázs ügyvédek, a kolozsvári felmérési felügyelő-

ség vezetője és annak helyettese; Csányi Gusztáv kolozsvári, Kelemen Ádám marosvásárhelyi, Stotter László nagyszebeni és Bónis Ferencz székelykeresztúri lakos, földmérők.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

dr. Issekutz Gyula kir. kúriai birói címmel és kir. ítélőtáblai birói jelleggel felruházott kolozsvári kir. törvényszéki bíró;

dr. Dorgó Gábor rimaszombati és Marián Miklós szabadkai kir. törvényszéki bírák;

Dobsa Géza gyöngyösi, Hoffer Mihály budapesti I—III. ker. és Reiner Aladár gálszécsi kir. járásbírák;

Erdős József budapesti központi, Korányi Adolf túróczszentmártoni, Orbán Mihály nezsideri és Scheravitz Antal dettai kir. járásbírói irodatisztek;

Biró Márton csikszeredai és Török Mihály gyulai kir. törvényszéki, valamint Szabó István egri kir. ügyészégi hivatalszolgák.

Állásukról lemondottak.

Micsinay István pestvidéki és Ruttkay Ernő pozsonyi kir. törvényszéki joggyakornokok;

Józsa Gábor marosvásárhelyi, Petkó Zoltán csáki, Telegdi Sándor apatini és dr. Zeller Károly lugosi kir. járásbírói ügyészégi megbízottak;

Tóth Ferenc miskolci kir. törvényszéki fogházőr.

A közszolgálat más ágába lépett.

Dr. Faluhelyi Ferenc győri kir. törvényszéki jegyző, ki a pécsi jogakadémiához tanárrá neveztetett ki.

Meghaltak.

Dr. Farbak István igazságügyminiszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott igazságügyminiszteri titkár;

Szupits Antal kir. ítélőtáblai birói címmel és jelleggel felruházott zalaegerszegi kir. járásbíró;

dr. Oláh István komáromi és dr. Zsembéry Tivadar lugosi kir. törvényszéki bírák;

dr. Ballagi Tibor pestvidéki kir. törvényszéki és Makovicsky Imre csaczi kir. járásbírói albírák;

dr. Harmat Emil nagyváradai és dr. Schmidt Ádám nagyikindai kir. törvényszéki, valamint Turcsányi Tibor ógyallai kir. járásbírói jegyzők;

dr. Franzen Péter temesvári és dr. Puszkás Jenő budapesti kir. büntető törvényszéki joggyakornokok;

Pál János erzsébetvárosi kir. törvényszéki irodaigazgató;

Onderkó Sándor budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki irodafőtiszt;

Kertész Ignác pécsi kir. törvényszéki, Gergely István marczali, Kentz Keresztély temesvári és Kürthy Kornél mátészalkai kir. járásbírói irodatisztek;

Biró István szászrégeni, Balázs János és Mészáros Vince hódmezővásárhelyi kir. járásbírói hivatalszolgák;

Jakab Imre székelyudvarhelyi kir. törvényszéki fogházőrmester;

Stéví István zombori kir. törvényszéki fogházőr;

Csepregi Mihály váci, Pócs Sándor illavai és Stáncs János nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti fegyőrök.

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A budapesti kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Kálmán Antal budapesti X. ker. kir. közjegyző elhalálása folytán megüresedett budapesti kir. közjegyzői iroda részére, az állás betöltéséig terjedő hatállyal, a budapesti kir. közjegyzői kamara dr. Gröber Aladár erzsébetfalvi kir. közjegyzőhelyettest rendelte ki.

A kolozsvári kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Kőrössy Bertalan Pozsonyba áthelyezett kir. közjegyző Beszterczén közjegyzői működését folyó évi január 12-én megszüntette és hogy a beszterczei kir. közjegyzői iroda részére helyettessé dr. Schreiber Miklós naszódi kir. közjegyzőt hivatalból kirendelte.

A szegedi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyző, kamarai elnök elhalálása folytán megüresedett kulai kir. közjegyzői állásra, annak betöltéséig, hivatalból helyettessé dr. Szegheő Gyula kir. közjegyzőhelyettest rendelte ki s részére a helyettesi rendelvényt kiadta.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Salacz Elemér szarvasi ügyvéd az aradi;
 dr. Elek Endre, dr. Erős Róbert, dr. Glück Mihály és dr. Schwartz Lajos budapesti ügyvédek a budapesti;
 dr. Grünberger János nyiregyházai, dr. Lechner József és dr. Szilágyi Imre debreczeni ügyvédek a debreczeni;
 dr. Kopasz Árpád és dr. Faerber Nándor lőcsei, dr. Baumöhl József szepesváraljai és dr. Klein Jenő lipótújvári ügyvédek az eperjesi;
 dr. Oberländer Sándor és dr. Vadász Jenő kassai ügyvédek a kassai;
 dr. Sárközy Jenő kecskeméti ügyvéd a kecskeméti;
 dr. Hirsch Ferencz és Hirsch József dési, dr. Goldstein Manó, dr. Nagy Ferenc és dr. Neufeld Mihály kolozsvári ügyvédek a kolozsvári;
 dr. Schuller Rudolf beszterczei ügyvéd a marosvásárhelyi;
 dr. Ecker B. Jenő érmihályfalvi, dr. Muresianu Virgil tasnádi és dr. Andrei Domsa Gyula zilahi ügyvédek a nagyvárad, dr. Dumbravicsán János és Papp Béla nagyvárad, dr. Chirita Viktor facsádi, dr. Behavetz János és dr. Landesmann Oszkár temesvári, valamint dr. Zappe Leó verseczi ügyvédek a temesvári ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Fényes Kálmán aradi ügyvéd fegy. elmozdítás folytán az aradi;
 dr. Pallós Albert*) balassagyarmati ügyvéd elköltözés folytán a balassagyarmati;
 dr. Schick Lajos gyetvai ügyvéd elköltözés folytán a beszterczébányai;
 dr. Freund Miksa¹⁾, Obál Ferenc*), Mandl Ármán²⁾, Stein Mór³⁾, dr. Várady Károly⁴⁾ és dr. Vargay István⁵⁾ budapesti ügyvédek elhalálása folytán, dr. Fodor Lajos⁶⁾, dr. Gonda Dezső⁷⁾, dr. Müller József⁸⁾, dr. Németh Kálmán*), dr. Rott Frigyes*), dr. Spur Endre*) és dr. Tóth Béla*) budapesti ügyvédek lemondás folytán a budapesti;
 Márk Endre debreczeni ügyvéd lemondás folytán a debreczeni;
 dr. Maléter Ernő lőcsei, dr. Friedman Miksa korompai, Gyurcsák János trsztenai és Zavadszky Antal ólublói ügyvédek elhalálása folytán az eperjesi;
 Mattyasovszky Kálmán⁹⁾ esztergomi ügyvéd elhalálása folytán a győri;
 dr. Bochdanovits Zoltán nagyenyedi ügyvéd és dr. Tuka Viktor kolozsvári ügyvéd elhalálása folytán a kolozsvári;
 dr. Halmy István¹⁰⁾ szepsii ügyvéd lemondás folytán a kassai;

dr. Nagy Péter miskolci és dr. Szabó Endre rimaszombati ügyvédek lemondás folytán a miskolci;

dr. Schuller Rudolf nagyszebeni ügyvéd elköltözés folytán, Harsányi Papp László*) nagyszebeni ügyvéd lemondás folytán és dr. Schultze Guido¹¹⁾ nagyszebeni ügyvéd elhalálozás folytán a nagyszebeni;

dr. Papp Gyula és dr. Ember János szilágycschi, dr. Földes Béla élesdi, dr. Beszedits Dezső nagyváradi ügyvédek lemondás folytán, Cseresnyés Albert nagyváradi ügyvéd elhalálozás folytán a nagyváradi;

dr. Jung Gyula mohácsi ügyvéd elköltözés folytán és Varga Alajos mohácsi ügyvéd lemondás folytán a pécsi;

Csernák Breznay Károly verbói ügyvéd gondnokság alá helyezés folytán, Grünfeld Náthán nyitrai és dr. Lange Kálmán trencsényi ügyvédek elhalálozás folytán a pozsonyi;

dr. Deutsch Jenő,¹²⁾ dr. Szabadi Vilmos Géza, dr. Varhane Ferencz¹³⁾ székesfehérvári és Barcza Kálmán¹⁴⁾ devecseri ügyvédek elhalálozás folytán a székesfehérvári;

dr. Török Kálmán perlaszi, dr. Radak Milivoj⁵⁾ verseczi és dr. Rosenbergsz Izso¹⁶⁾ temesvári ügyvédek elhalálozás folytán, továbbá Fodor Ödön és Rotariu Pál temesvári ügyvédek lemondás folytán a temesvári ügyvédi kamaránál.

A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy hadbavonult és állítólag orosz fogságban levő dr. Kovács József kézdivásárhelyi ügyvéd irodájában folyamatban maradt ügyek továbbvitele és befejezése céljából dr. Petrovszky György kézdivásárhelyi ügyvédet ideiglenes gondnokká rendelte ki;

a budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az elmebetegség címén jogerős ítélettel gondnokság alá helyezett dr. Haáz István budapesti ügyvéd irodája részére gondnokká dr. Weber Salamon budapesti ügyvéd, az állítólag a harctéren elhalálozott dr. Németh Aladár budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká dr. Rajner Béla budapesti ügyvéd rendeltetett ki;

az eperjesi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a dr. Kovács Viktor eperjesi ügyvéddel szemben a kamara fegyelmi bíróságának 1914. évi 855. számú ítéletével kiszabott hat havi felfüggesztési határidő 1915. évi január hó 17-én lejárván, nevezett ügyvéd az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetik;

a debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Spett Ernő ügyvéd székhelyét Mezőtúrról Szolnokra tette át és hogy néhai dr. Udvardy Viktor törökszentmiklósi ügyvéd irodája részére gondnokká a hadbavonult dr. Rácz Albert törökszentmiklósi ügyvéd helyett dr. Vigh Gyula szolnoki ügyvédet rendelte ki;

a nagyváradi ügyvédi kamara tudatja, hogy dr. Ficsek Emil nagyváradi ügyvédet, az 1887. évi XXVIII. t.-c. 4. §. f) pontja alapján az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette s irodája részére gondnokká dr. Békésy Jenő nagyváradi ügyvédet kirendelte; továbbá, hogy dr. Földes Mihály ügyvéd székhelyét a kamara területén belül Nagyváradról Élesdre helyezte át s végül, hogy dr. Kovács Géczy József ügyvédhelyettest saját kérelmére az ügyvédhelyettesek névjegyzékéből törölte;

a szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Biró Pál katymári ügyvéd lakóhelyét Jánoshalmára helyezte át.

*) Gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

1) Irodája részére gondnokul dr. Fuchs Adolf budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

2) dr. Mandl Sándor

3) Stein Mór ügyvéd irodája részére még 1908. október 1-én, — amikor Stein Mór elmeegógyintézetbe szállított, — rendeltetett ki gondnok dr. Havlik János ügyvéd személyében.

4) Irodája részére gondnokul dr. Nemes Bertalan budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

5) dr. Benedek János

6) Iratait dr. Szende Dezső budapesti ügyvédnek adta át.

7) dr. Strausz Andor

8) dr. Moskovits Mór

9) Irodája részére gondnokul dr. Matyasovszky Béla esztergomi ügyvéd rendeltetett ki.

10) Iratait dr. Halmy Károly kassai ügyvédnek adta át

11) Irodája részére gondnokul dr. Kormos Emil nagyszebeni ügyvéd rendeltetett ki.

12) dr. Löwy Márk székesfehérvári

13) dr. Vermes Mihály székesfehérvári

14) Barcza Béla devecseri

15) dr. Bucsz Béla verseczi

16) dr. Bárvig Ödön temesvári

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
Albíró a szepsi jbnál	Kassai tszék elnökéhez	1915 jan. 31.	13. sz.
» a kézdivásárhelyi tszéknél	Kézdivásárhelyi » »	» febr. 1.	14. sz.
» a dési »	Dési » »	» » 5.	18. sz.
Alügyész a lugosi ügyészségnél	Temesvári kir. főügyészhez	» » 5.	18. sz.
Közjegyző Kassán	Kassai közj. kam. elnökéhez	» jan. 31.	13. sz.
Jegyző a nagyenyedi jbnál	Gyulafehérvári tszék elnökéhez	» » 29.	11. sz.
» az ujvidéki tszéknél	Ujvidéki » »	» » 30.	12. sz.
» a marosvásárhelyi tsznél	Márosvásárhelyi » »	» febr. 3.	16. sz.
» a nagyvárad »	Nagyvárad » »	» » 5.	18. sz.
Telekkönyvvezető a siklósi jbnál	Pécsi » »	» » 11.	23. sz.
Írnok az aradi tszéknél	Aradi tszék elnökéhez	» » 28.	2. sz.
» a kiskunhalasi jbnál	Kalocsai » »	» febr. 4.	4. sz.
» a kapuvári »	Soproni » »	» » 6.	6. sz.
» a temesvári »	Temesvári » »	» » 7.	7. sz.
» a marcali »	Kaposvári » »	» » 7.	7. sz.
» a kunszentmártoni »	Szolnoki » »	» » 7.	7. sz.
» a túróczszentmártoni »	Beszterczebányai » »	» » 10.	11. sz.
» a hátszegi »	Dévai » »	» » 13.	13. sz.
» a nezsideri »	Győri » »	» » 13.	13. sz.
» a kecskeméti »	Kecskeméti » »	» » 14.	14. sz.
» a dettai »	Fehértemplomi » »	» » 17.	16. sz.
» az aranyosmaróti tszéknél	Aranyosmaróti » »	» » 17.	16. sz.
» a bpesti »	Bpesti » »	» » 7.	16. sz.
» a mohácsi jbnál	Pécsi » »	» » 20.	19. sz.
» a vácsi »	Pestvidéki » »	» » 20.	19. sz.
» a pécsi tsznél	Pécsi » »	» » 23.	21. sz.
» a nagytapolcsányi jbnál	Nyitrai » »	» » 23.	21. sz.
» a németujvári »	Szombathelyi » »	» » 24.	22. sz.
» » a nagybecskereki »	Nagybecskereki » »	» » 25.	23. sz.
Fogházőrmester a székelyudvar- helyi jbnál	Székelyudvarhelyi ügyészség vezetőjéhez	» » 12.	11. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölveti határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915 évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együttlévé 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztősnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősege.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a „Pesti könyvnyomda részvénytársaság”-nál. (Hold-utca 7.)

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

FEBRUÁR 26.

TARTALOM. Rendeletek: A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt vagy annak következtében elhalt (eltűnt) igazságügyi állami tisztviselők, díjnokok, altisztek és szolgák családtagjait megillető polgári és katonai ellátások megállapítása és folyósítása. — A háború következményeképpen az igazságügyi igazgatás körében felmerült állami kiadások, károsodások és elmaradt bevételek nyilvántartása. — A házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések. — A 20.000 1906. I. M. számú házassági utasítás 103. §-ához tartozó II. számú függelék további módosítása és kiegészítése. — A 9.051/1914. M. E. számú rendeletben Oroszországgal szemben elrendelt fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése. — A magyar szent korona országainak területén aranyban teljesítendő fizetések. — A katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért járó kárpótlások. — A rendőri büntető eljárás tolyamán kiszabott elzárásbüntetések végrehajtási költségeinek megtérítése. — Közlemények: A perfelvételi határnap elmulasztásáról szóló feljegyzés és a mulasztási ítélet kiadmánya a törvényszékeknél. — Iratminták az új polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez. — Igazságügyi kezelői tanfolyamok és vizsgák. — A budapesti bírósági végrehajtók igazolványa. — Kötélverő árúk beszerzése. — A cs. és kir. osztrák-magyar konzuli hivatalok kerületi beosztása. — A budapesti olasz kir. főkonzulátushoz új alkonzul beosztása. — Az adáliei alkonzulátus vezetőjének közreműködése házasságkötéseknél és anyakönyvvezetői hatásköre. — A Budapesti Közlöny 1915. évi 24—47. számaiban közzétett rendelkezések sorozata. — A Magyarországi Rendeletek Tára 1914. évi IX—X. füzetében megjelent rendeletek sorozata. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. igazságügyminiszternek 1.979/1915. I. M. E. számú rendelete,

a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt vagy annak következtében elhalt (eltűnt) igazságügyi állami tisztviselők, díjnokok, altisztek és szolgák családtagjait megillető polgári és katonai ellátások megállapítása és folyósítása tárgyában.*)

A hadsereg, haditengerészet, honvédség és népfölkelés tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887 : XX. és 1907 : XVI. törvénycikk értelmében, minden a hadsereg, haditengerészet, honvédség és népfölkelés kötelékébe tartozó és az ellenség előtt elesett vagy az ellenség előtt avagy másképp is saját hibája nélkül, közvetlenül valamely katonai szolgálat teljesítésekor szenvedett sebesülés vagy külső sérülés vagy a szolgálati tartózkodásra kijelölt helyen uralkodó járványos vagy helyi vagy kórházban való szolgálattétel következté-

*) Ugyanebben a tárgyban a m. kir. pénzügyminiszter 1915. év január hó 25-én 150.000/1914. P. M. szám alatt adott ki rendeletet.

ben kapott ragályos betegség vagy végül hadi fáradalom következtében elhalt tiszt, altiszt és közkatona özvegyének és árvájának — a szükséges feltételek fennforgása esetén — igénye van állandó katonai ellátásra (özvegyi nyugdíjra, nevelési járulékra).

Ez az állandó katonai ellátás, az 1887 : XX. t.-c. 37. §-a szerint az eltűnt és fogvatékba vett s eltűnése alkalmával katonai illeték (havi-díj, zsold, nyugdíj) élvezetében állott tisztnek, altisztnek és közkatónának a feleségét és gyermekeit is ideiglenesen vagyis mindaddig megilleti, amíg a férj, illetőleg atya elő nem kerül vagy törvényesen haltnak nem nyilvánítottatik.

Az idézett törvények rendelkezéseiből nyilvánvaló, hogy minden a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra — akár behívási parancs folytán, akár önként — bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt vagy annak következtében elhalt (eltűnt) állami alkalmazott (tisztviselő, díjnok, altiszt, szolga, napszámos és munkás) özvegyének és árvájának (feleségének és gyermekének) — a szükséges feltételek fennforgása esetén — igénye van állandó katonai ellátásra, még pedig tekintet nélkül arra, hogy van-e az illetőnek igénye polgári ellátásra vagy sem és hogy a férj (atya) mennyi ideig állott tényleges katonai szolgálatban.

Az 1887 : XX. t.-c. 6., 17. és 33. §-ai értelmében azonban azt az özvegyet (árvát), akinek férje (atyja) polgári állami vagy azzal egyenlőnek tartott szolgálatban állott, elsősorban a katonai özvegyi nyugdíj (katonai nevelési járulék) illeti meg és az ilyen özvegy (árva) a férjnek (atyának) polgári alkalmazása után csak akkor és csak annyiban tarthat igényt állandó ellátásra (özvegyi nyugdíjra, nevelési járulékra), ha és amennyiben az őt egyébként megillető polgári állandó ellátásnak (özvegyi nyugdíjnak, nevelési járuléknak) az összege a katonai állandó ellátásnak (özvegyi nyugdíjnak az idézett t.-c. 5. és 24. §-a értelmében járó 50⁰/o-os pótlék nélkül, illetőleg nevelési járuléknak) az összegét meghaladja.

Ebből következik, hogy a katonai állandó ellátás megállapításának a polgári állandó ellátás megállapítását meg kellene előznie.

Nehogy azonban a katonai ellátásoknak hosszabb időt igénybevevő megállapításáig és folyósításáig a hátrahagyottak ellátás nélkül maradjanak, a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt vagy annak következtében elhalt (eltűnt) állami tisztviselő, díjnok, altiszt és szolga özvegyét, árváját (feleségét,

gyermekét) a férj (atya) polgári alkalmazása után az 1912 : LXV. t.-c. rendelkezései szerint megillető polgári állandó ellátásokat (özvegyi nyugdíjat és nevelési járulékot), valamint az egyszersmindenkorra szóló ellátásokat (végkielégítést, nyugdíj- különbözetet és temetési járulékot) — a törvényes feltételek fennforgása esetén — az igazságügyminisztérium az igényjogosultak előterjesztett kérelmére ideiglenesen teljes összegükben utalványozza és egyidejűleg a katonai állandó ellátásuk megállapítása iránt szükséges tárgyalásokat is megindítja.

A katonai állandó ellátás megállapítása után az ideiglenesen folyósított polgári állandó ellátás a katonai állandó ellátás élvezetébe lépés napjától módosul és pedig ahhoz képest, hogy a katonai állandó ellátás a polgári állandó ellátásnál alacsonyabb, vagy annál magasabb összegben állapított meg.

Abban az esetben, ha a polgári állandó ellátás meghaladja a katonai állandó ellátás összegét, minden a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra a katonai havidíjasok vagy legénység állományába bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt az ellenség előtt elesett vagy az ellenség előtt kapott sebesülés vagy hadi fáradoalmak következtében egy év lefolyása alatt elhalt állami alkalmazott özvegyének igénye lesz:

a) a katonai özvegyi nyugdíjra 50⁰/o-os pótlék nélkül, továbbá

b) a polgári özvegyi nyugdíjból arra az összegre, amennyivel a polgári özvegyi nyugdíj meghaladja az 50⁰/o-os pótlék nélküli katonai özvegyi nyugdíjat s ezeken felül

c) a katonai özvegyi nyugdíjnak az 1887 : XX. t.-c. 5. és 24. §-a értelmében járó 50⁰/o-os pótlékára;

az ilyen állami alkalmazott árváinak pedig igényük lesz:

a) a katonai nevelési járulékra, amelynek megállapításánál a katonai özvegyi nyugdíjnak 50⁰/o-os pótléka már figyelembe vétetett s ezenfelül

b) a polgári nevelési járulékból arra az összegre, amennyivel a polgári nevelési járulék meghaladja az 50⁰/o-os pótlék figyelembevételével megállapított katonai nevelési járulékot.

A zászlósok és a velük hasonló rangúak tulajdonképen a katonai legénység állományába tartoznak ugyan, ezeknek özvegyei és árvái részére azonban, az őket törvény szerint megillető katonai ellátásokon felül, olyan összegű katonai kegyelmi ellátások fognak engedélyeztetni, amelyek a törvény szerint nekik járó katonai ellátásokat a XII. rang-

osztályba sorozott havidíjasok özvegyeit és árváit törvény szerint megillető katonai ellátások összegeire egészítik ki. A polgári ellátásokból járó különbözetek megállapításánál ezek a katonai kegyelmi ellátások is számításba vétetnek, vagyis ebből a szempontból az az állami alkalmazott, aki a katonaságnál zászlós vagy ezzel hasonló rangú volt, olyannak tekintetik, mintha a XII. rangosztályba sorozott havidíjas lett volna.

A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt eltűnt állami alkalmazott feleségét és gyermekeit megillető katonai ellátások az imént említett ellátásoktól annyiban térnek el, hogy a feleség a nyugdíjnak 50⁰/o-os pótlékára igényt nem tarthat, minélfogva a gyermekeket megillető katonai nevelési járulék megállapításánál sem jöhet számításba az özvegyi nyugdíjnak 50⁰/o-os pótléka.

Ha a katonai állandó ellátás összege magasabb a polgári állandó ellátás összegénél, az utóbbi az előbbinek folyósítása napjától teljes összegében megszűnik.

Minden olyan esetben, amikor az előadottakhoz képest a polgári ellátásnak akár leszállítása, akár teljes megszüntetése válik szükségessé, a polgári állandó ellátásnak ez a csökkentése visszaható erővel bír arra az időre, amelytől kezdve a jogosultak részére a katonai állandó ellátás megállapított és az ilyképen a polgári állandó ellátásból illetéktelenül felvett összegeket, a jogosultak, a részükre folyósított katonai állandó ellátásból azonnal és egy összegben visszatéríteni kötelesek. A polgári állandó ellátásból visszatérítendő összeg ugyanannyi, mint amennyi katonai állandó ellátás jár a visszatérítés idejére, kivéve, ha a katonai állandó ellátás nagyobb, mint a polgári állandó ellátás, amely esetben az egész felvett polgári ellátást kell visszatéríteni.

Ha az özvegy (feleség, illetve árva gyermek) a polgári állandó ellátásból visszatérítendő összeget nem fizetné azonnal egy összegben vissza, az a részére megállapított polgári és katonai vagy csak katonai ellátásból hivatalból fog levonatni.

Minthogy pedig a polgári ellátások az 1912 : LXV. t.-c. 75. §-ában foglaltak szerint csak az azok felvételére jogosítottak kérelmére állapíthatók meg, felhívom az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, hogy mihelyt a hivatalosan közzétett Veszteségi Lajstrom adataiból, vagy valamely katonai vagy polgári hatóságnak hivatalos

értésítéséből, vagy bármely más módon a vezetésük alatt álló hatóság, hivatal vagy intézet kötelékébe tartozó igazságügyi alkalmazott haláláról vagy eltűnéséről tudomást szereznek, a családtagokat az őket megillető polgári nyugellátás megállapítására irányuló és kellően felszerelt kérvényüknek az elhunyt (eltűnt) alkalmazott közvetlen hivatali főnökénél való haladéktalan benyújtására szólítsák fel.

A nyugellátás megállapítására irányuló kérelmeket a minisztérium, valamint a katonai hatóság érdemlegesen csak abban az esetben tárgyalhatja, ha az igénylők a következő okmányokat is rendelkezésre bocsátják :

1. A férj (atya) halálának igazolására halotti anyakönyvi kivonatot, vagy valamely katonai, esetleg polgári hatóságnak az elhalálozást (eltűnést) igazoló hivatalos értesítését. Ilyen okiratok hiányában a hivatalos Veszteségi Lajstrom vonatkozó adatainak megjelölése is elégséges.

2. Az elhalt (eltűnt) férjjel (atyával) kötött törvényes házasságot igazoló házassági, ezenfelül a szülőtlen árváknál (gyermekeknél) az anya halálát igazoló halotti, és úgy az atyátlan, mint a szülőtlen árvák (gyermek) születési anyakönyvi kivonatát;

3. helyhatósági bizonyítványt arról :

a) hogy az özvegy (feleség) elhalt (eltűnt) férjével annak bevonulásaig együtt élt;

b) hogy a név és életkor szerint is megjelölt atyátlan árvák vagy szülőtlen árvák (gyermek) életben vannak és velük szemben az 1912 : LXV. t.-c. 70. és 71. §-aiban felsorolt, a nevelési járulék élvezetét kizáró okok egyike sem forog fenn; végül

c) abban az esetben, ha temetési járulék megállapítása is kéretik, helyhatósági bizonyítványt arról, hogy az elhaltat tényleg az igénylő temettette el, illetőleg, hogy az elhaltnak gyógykezeléséről és eltemetéséről ő gondoskodott s hogy ebből kifolyólag gyógykezelési és temetési, vagy csak temetési költségei tényleg fölmerültek.

A helyhatósági bizonyítványt az a közigazgatási hatóság (községi, kerületi előljáróság, polgármester) állítja ki, amelynek területén a férj (atya) a bevonulást közvetlenül megelőzőleg állandóan lakott.

Egy helyhatósági bizonyítványban a fentebb felsorolt valamennyi kellék igazolása összefoglalható.

A közvetlen hivatali főnök az ekként felszerelt kérvényeket szolgálati úton az igazságügyminisztériumhoz késedelem nélkül felterjeszti.

Oly célból, hogy a családtagok addig se maradjanak minden ellátás nélkül, amíg az igazságügyminisztérium a polgári ellátásokat folyóvá teheti, az elhunyt (eltűnt) férj (atya) részére az 1914. évi 6.233. M. E. számú,¹⁾ illetőleg az 1915. évi 34. M. E. számú²⁾ rendelet alapján utalványozott polgári illetmények jövőben a hátrahagyottak polgári ellátásának megállapításáig érintetlenül hagyatnak, a családtagok azonban — amennyiben a polgári illetményeket olyan hónapokra is felvették, amelyekre azok a férj (atya) elhalálozásának (eltűnésének) napjához képest tulajdonképpen már nem lettek volna kifizethetők — az illetéktelenül felvett polgári illetményeket a részükre megállapított polgári ellátásokból (polgári özvegyi nyugdíj, polgári nevelési járulék, polgári végkielégítés) visszatéríteni tartoznak.

Ezen újabb rendelkezés folytán az 1915. évi 732. I. M. E. számú³⁾ rendelet utolsó bekezdésében foglaltakat oda módosítom, hogy az átruházott hatáskörben utalványozási joggal bíró hatóságok a tényleges katonai szolgálat teljesítése közben elhunyt (eltűnt) igazságügyi tisztviselő, altiszt és szolga illetményeinek megszüntetése iránt csak akkor tartoznak intézkedni, ha annak nyugellátásra igényjogosult hozzátartozói nincsenek, azok illetményeinek a megszüntetésére nézve pedig, akik után nyugellátásra igényjogosult családtagok maradtak, esetről-esetre nyernek az igazságügyminisztériumtól utasítást.

A nyugellátásra igényjogosult családtagok hátrahagyása nélkül elhalt (eltűnt) tisztviselő, altiszt és szolga illetményeinek megszüntetése tekintetében továbbra is az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendelet (Igazságügyi Közlöny XXIII. évf., 9. sz. 491. lap) 13. §-ában foglalt intézkedések tartandók szem előtt, úgy, hogy a havi részletekben folyósított illetmények annak a hónapnak, a negyedévi részletekben folyósított illetmények pedig annak az évnegyednek a végével szüntetendők meg, amelyben az elhalálozás (eltűnés) az utalványozási joggal felruházott hatóságnak tudomására jut.

Avégből, hogy az utalványozási joggal felruházott hatóságnak tudomása legyen arról, hogy az elhunyt (eltűnt) alkalmazott illetményei az

¹⁾ Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 9. számában a 491. lapon.

²⁾ Az 1915. évi 34. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 1. számában a 27. lapon.

³⁾ Az 1915. évi 732. I. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 1. számában a 44. lapon.

1914. évi 6.233. M. E. és 1915. évi 34. M. E. számú rendelet határozmányai folytán a bevonulás alkalmával változtak-e vagy sem, a közvetlen hivatali főnök minden egyes esetben jelenteni tartozik az elhalt (eltűnt) által utoljára élvezett megszüntetendő illetményeket.

Megjegyzem végül, hogy bár a napszámosok és munkások családtagjai polgári ellátásokra az 1912 : LXV. t.-c. 52. §-ának *f)* pontjában és 63. §-ának *d)* pontjában foglalt rendelkezések értelmében igényt nem tarthatnak, a fentiek szerint kellően felszerelt kérvényeik benyújtására mégis felszólítandók, hogy az 1887 : XX. t.-c. határozmányai szerint őket megillető katonai állandó ellátások folyósítása iránt a szükséges tárgyalások az illetékes katonai hatósággal megindíthatók legyenek.

Elvárom az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőitől, hogy a gyámol nélkül maradt családtagokat a nyugellátás iránti folyamodványok helyes felszerelése körül és azok gyors továbbításával készségesen támogatni fogják.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 23-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 828/1915. I. M. E. számú rendelete,

a háború következményeképen az igazságügyi igazgatás körében felmerült állami kiadások, károsodások és elmaradt bevételek nyilvántartása tárgyában.

A hadi állapotnak az igazságügyi igazgatás körében az állami vagyonra gyakorolt hatásáról statisztikai adatok gyűjtése végett a következőket rendelem:

Az igazságügyi hatóságok és intézetek vezetői kötelesek a multa nézve azonnal, a jövőre nézve pedig minden hónapról legkésőbb a következő hó 10. napjáig közvetlenül a m. kir. igazságügyminisztérium számvevőségével közölni:

1. a kezelésük alatt álló átalányokból kifizetett és számadásukban véglegesen elszámolt azoknak a kiadásoknak jogcímét és összegét, amelyek a háború folytán váltak szükségessé;

2. azoknak a károknak összegét, amelyek a gondjaikra bízott vagyontárgyaknak a hadi célok érdekében történt használata vagy elhasználása folytán megrongálása, megsemmisülése, elveszése vagy értékcsökkenése következtében keletkeztek és

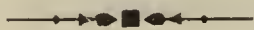
3. az ingatlanokból vagy egyes részeikből, továbbá az iparüzletekből remélt, de az előző évi eredményekhez hasonlítva a háború miatt elmaradt jövedelem nagyságát.

Ha az 1—3. pontokban felsorolt kiadás, károsodás vagy bevételi elmaradás nem következett be, ezt a nemleges körülményt a m. kir. igazságügyminisztérium számvevőségével közölni nem kell.

Mellőzendő az oly kiadások vagy károk közlése, amelyekre nézve az igazságügyi hatóság vagy intézet vezetője, utalványozás végett a m. kir. igazságügyminisztériumhoz már jelentést tett vagy fog tenni, valamint azoknak a kiadásoknak közlése, amelyek a katonai igazgatás helyett a megtérítés kölcsönös kikötése mellett teljesítették.

A jelen rendelet az 1914. évi október hó 23-án 62.522/1914. I. M. szám alatt a kir. ítélőtáblák és a kir. törvényszékek elnökeihez intézett rendelet helyébe lép és valamennyi igazságügyi hatóság és intézet vezetőjére irányadó.

Kelt Budapesten, 1914. évi február hó 24-én.

A m. kir. minisztériumnak 647/1915. M. E. számú rendelete,

a házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és a hadi szolgáltatásokról szóló 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A gyámhatóság a kiskorú házasságkötéséhez szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést a házassági jogról szóló 1894:XXXI. t.-c. 8. §-ának utolsó bekezdése értelmében pótolhatja akkor is, ha a házasságkötés a háborús események következtében vagy más okból sürgős és a kiskorú házasuló részére szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést kellő időben azért nem lehet megszerezni, mert a házasuló, vagy a törvényes képviselő, vagy a beleegyezésre jogosult szülő katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot

teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik (9.146/1914. M. E. számú*) rendelet 3. §-a), vagy a törvényes képviselői vagy a szülői beleegyezésnek megszerzését a háborús események egyébként gátolják.

A hiányzó törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést a kiskorú tartózkodó helye szerint illetékes gyámhatóság is pótolhatja.

Azt, hogy az 1. bekezdésben a beleegyezés pótlására megszabott előfeltételek megvannak-e, a gyámhatóság a viszonyok gondos mérlegelésével állapítja meg. A megállapítás tévessége azonban a házasság érvényességére nincs befolyással.

2. §.

A gyámhatóság a határozat hozatala előtt lehetőleg hallgassa meg — esetleg távirati úton — a kiskorúnak legközelebbi hozzátartozóit, ha tartózkodásuk helye ismeretes és meghallgatásuk nem jár a célt meggyújtó idővesztéssel. A gyámhatóságra az 1894:XXXI. t.-c. 10. §-ának rendelkezése ebben az esetben is irányadó.

A gyámhatóság részéről a jelen rendelet értelmében megadott beleegyezés ellen nincs helye fellebbevitelnek.

3. §.

Ha Magyarországon rendes lakhellyel bíró kiskorú külföldi a házasságkötéshez hazájának törvényei szerint szükséges szülői vagy gyámi beleegyezést önhibáján kívül az 1. §. 1. bekezdésében említett okból megszerezni nem képes, az ily külföldinek nemcsak lakhelye, hanem tartózkodóhelye szerint illetékes magyar gyámhatóság is jogosítva van arra, hogy az 1894:XXXI. t.-c. 112. §-a értelmében intézkedjék, feltevé, hogy a házasságnak ez alapon megkötését eltérő államszerződés (1911:XXI. t.-cikkbe iktatott nemzetközi egyezmény) ki nem zárja.

Az 1. §. 3. bekezdését és a 2. §-t a jelen §. esetében is alkalmazni kell.

4. §.

Az állami anyakönyvekről szóló 1894:XXXIII. t.-c. 59. §-ának 2. bekezdésében meghatározott tanusítványt a háborús események által indokolt esetben a kihirdetésről kiadott bizonyítvány, vagy a kihirdetés

*) Az 1914. évi 9.146. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 815. lapon.

alól felmentő határozat nélkül is lehet adni. Ilyen esetben a házasságot kihirdetés vagy ez alól felmentő határozat nélkül is szabad megkötni.

Az 1. bekezdésben említett tanusítványt szövetséges vagy semleges állam területén működő valóságos (nem tiszteletbeli) cs. és kir. konzuli hatóságok, továbbá oly cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hatóságok is megadhatják, amelyeknek élén a fogalmazó szakhoz tartozó valóságos konzuli tisztviselő áll, vagy amelyekhez ilyen tisztviselő van beosztva, ha a házasságkötés törvényszabta előfeltételei előttük közvetlenül ismeretesek vagy hitelt érdemlő módon igazolva vannak. Szükség esetében a házasulóktól esküt is vehetnek ki.

Az előbbi bekezdés főképen a Németbirodalomban, Olaszországban, Svájcban, Rumániában és Bulgáriában működő ily cs. és kir. konzuli hatóságokra nyer alkalmazást.

5. §.

Ez a rendelet 1915. évi február hó 19. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 15-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 6.343/1915. I. M. számú rendelete,

a 20.000/1906. I. M. számú házassági utasítás 103. §-ához tartozó II. számú függelék további módosítása és kiegészítése tárgyában.

A 20.000/1906. I. M. számú házassági utasítás (R. T. 1906. évf. 2148. 1. Igazs. Közl. XV. évf. 11. számának melléklete) 103. §-ához tartozó s legutóbb az 1914. évi november hó 17. napján 65.303/1914. I. M. szám alatt (Igazs. Közl. XXIII. évf. 721. 1.) kelt rendelettel módosított II. számú függelék felsorolja azokat a követségeket és konzuli hivatalokat, amelyeknek mindenkori vezetőjét és ezek helyettesét a magyar kir. kormány az 1894:XXXI. t.-c. 29. §-ának e) pontjában és az 1894:XXXIII. t.-c. 79. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a magyar törvények értelmében a házasság megkötésénél való közreműködés jogával és magyar anyakönyvvezetői hatáskörrel felruházta.

A magyar kir. kormány újabban 1915. évi március hó 1. napjától kezdődő hatállyal az adáliei cs. és kir. alkonzulátus mindenkori vezetőjét és ennek helyettesét is felruházta hasonló joggal és hatáskörrel;

ennélfogva az említett függelékben foglalt betűrendes jegyzék további módosításra és kiegészítésre szorul és pedig a következőképen:

Az aleppoi konzulátusra vonatkozó adatok folyószáma »1/a«-ra igazítandó ki s azután az ekként 1/a folyószámmal jelzett adatok elé a betűrendes jegyzéknek mind az öt rovatában a következő adatok jegyzendők be:

(1. Folyószám) »1.«

(2. A hivatali székhely neve magyar nyelven) »*Adália (Kis-Ázsia, Ozmánbirodalom)«.

(3. A hivatal megjelölése)

»Alkonzulátus«.

(4. A hivatal címe francia nyelven)

»Viceconsulat I. et R.«

(5. A hivatali székhely neve francia nyelven) »Adalia (Asie Mineure, Empire Ottoman)«.

Felhívom tehát az állami anyakönyvvezetőket és anyakönyvi felügyelő hatóságokat, hogy az Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyvének 420. lapján a 20.000/1906. I. M. számú házassági utasítás 103. §-ához tartozó II. számú függelékben foglalt betűrendes jegyzéket jelen rendeletem értelmében módosítsák és egészítsék ki s e módosítást és kiegészítést a jelzett helyen, mint 25. számú Pótlékot tüntessék fel.

Megjegyzem, hogy az adáliai alkonzulátussal a magyar államí anyakönyvvezető portómentesen nem levelezhet. Ezért van hivatali székhelyének neve — az említett függelékben használt jelzésnek megfelelően — csillaggal (*) megjelölve.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 15-én.

A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi minisztereknek 90.299/1914. K. M. számú rendelete,

a 9.051/1914. M. E. számú rendeletben Oroszországgal szemben elrendelt fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt.

A pénz és értékpapír elvonásának Oroszországgal szemben való tilalma iránt 1914. évi december hó 14-én 9.051/1914. M. E. szám

alatt¹⁾ kiadott rendeletben, illetve az 1914. évi november hó 9-én 8.286/1914. M. E. számú²⁾ 'rendelet 5. §-ában nyert felhatalmazás alapján a szabadalmi-, védjegy- és mintajogok megszerzése, megtartása vagy meghosszabbítása céljából Oroszországban teljesítendő fizetéseket az ezen országgal szemben elrendelt általános fizetési tilalom hatálya alól további intézkedésig ezennel kivesszük.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 1-én.

A m. kir. minisztériumnak 9.420/1914. M. E. számú rendelete,

a magyar szent korona országainak területén aranyban teljesítendő fizetések tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A magyar szent korona országainak területén teljesítendő kereskedelmi ügyleten, váltón vagy más magánjogi címen alapuló oly pénztartozásokat, amelyeknek fizetése a koronaérték arany értékérméiben van kikötve, a jelen rendelet hatályának ideje alatt névértékben a koronaérték bármely törvényes fizetési eszközével lehet teljesíteni.

2. §.

A magyar szent korona országainak területén teljesítendő kereskedelmi ügyleten, váltón, vagy más magánjogi címen alapuló oly pénztartozásokat, amelyeknek fizetése aranyforintban, körmöci vagy császári aranyokban vagy külföldi aranyértékben van kikötve, a jelen rendelet hatályának ideje alatt a koronaérték bármely törvényes fizetési eszközével lehet teljesíteni.

A m. kir. államkincstár ily tartozásainak koronaértékre való átszámításánál alkalmazandó árfolyamot a m. kir. pénzügyminiszter állapítja meg. Az 1. bekezdés alá eső egyéb tartozásoknak koronaértékben

¹⁾ Az 1914. évi 9.051. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 814. lapon.

²⁾ Az 1914. évi 8.286 M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 717. lapon.

való teljesítésénél az átszámítandó érmenem vagy aranyérték akkori egyenértéke irányadó.

3. §.

A hitelező legkésőbb akkor, amikor az adós az 1. vagy a 2. §. alapján a fizetést a kikötött érmenemtől vagy értéktől eltérő fizetési eszközben felajánlja, kívánhatja, hogy az adós tartozását a jelen rendelet hatályának megszűnte után a kikötött érmenemben vagy értékben teljesítse.

A halasztás idejére mind a tőke-, mind a kamatkövetelés után a kikötött, ilyenek hiányában a törvényes kamat számítható fel, kivéve a magyar államadóssági címleteken és a magyar állam részéről kamatbiztosítást élvező címleteken alapuló tőke és kamatköveteléseket.

Ha a hitelező a teljesítés elhalasztását kívánta, az adóstól a jelen rendelet hatályának megszűntéig teljesítést nem követelhet.

4. §.

A jelen rendelet rendelkezései mind a hatálybalépésének napja előtt keletkezett, mind az ez után keletkező jogcímen alapuló tartozásokra kiterjednek.

5. §.

E rendelet hatálya Horvát-Szlavonorszáგokra annyiban terjed ki, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra vonatkozik.

6. §.

A jelen rendelet 1914. évi december hó 30. napján lép hatályba.
Kelt Budapesten, 1914. évi december hó 29-én.

A m. kir. minisztériumnak 487/1915. M. E. számú rendelete,

a katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért járó kárpótlások tárgyában 6.217/1914. M. E., 6.600/1914. M. E. és 6.754/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészítéséről.

A m. kir. minisztérium az 1912: LXIII. t.-c. 16. §-ában és az 1914: L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A m. kir. minisztériumnak 1914. évi augusztus hó 18. napján 6.217/1914. M. E., továbbá 1914. évi augusztus hó 31. napján 6.600/1914. M. E. és 1914. évi szeptember hó 10. napján 6.754/1914. M. E. szám alatt¹⁾ kiadott rendeleteiben foglalt szabályok kiterjednek azon összegeknek végrehajtás alóli mentességére, továbbá azon összegek iránti követeléseknek átruházására és azon összegeknek a hadbavonult igényjogosult részére való kifizetésére is, amely összegek a katonai igazgatás részére az 1914: L. t.-c. 16. §-a alapján végleg átengedett járművekért és állatokért járnak az igényjogosultnak az államkincstártól.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi január hó 31-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 7.802/1915. I. M. számú rendelete,

a rendőri büntető eljárás folyamán kiszabott elzárás-büntetések végrehajtási költségeinek megtérítése tárgyában.

Az 1880. évi február hó 1-én 26.842/1879. I. M. szám alatt²⁾ és az 1882. évi február hó 19-én 1.051/1881. I. M. szám alatt³⁾ kelt rendeletek

¹⁾ Az 1914. évi 6.217., 6.600. és 6.754. M. E. számú rendeleteket 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 9. és 10. számában az 500., 549. és 548. lapokon.

²⁾ Az 1879. évi 26.842. I. M. számú rendeletet 1. a Magyarországi Rendeletek Tára 1880. évi folyamában a 134. lapon.

³⁾ Az 1881. évi 1.051. I. M. számú rendeletet 1. dr. Marschalkó Jánosnak: A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye című munkájában az V. kötet 766. lapján.

kiegészítéseként a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértőleg elrendelem, hogy a rendőri büntető eljárás során kiszabott elzárásbüntetéseknek kir. bírósági fogházban való végrehajtásából felmerült rabtartási költségeket tekintet nélkül arra, hogy azok az elítélteken behajthatók-e, a kihágási átalányból az igazságügyi tárca javára minden esetben meg kell téríteni. Ezért tehát az idézett rendeletekben említett évnegyedes kimutatásokat pontosan kiállítva meg kell küldeni a kihágási ügyben eljáró I. fokú hatóságoknak, melyekkel, amennyiben szükségessé válik, közölni kell azt is, hogy a szóbanforgó költségek megtérítését a m. kir. belügyminiszter úrnak 1915. évi január hó 25. napján 191.315/1914. VI—b. szám alatt kelt rendelete szabályozza.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 14-én.

Közlemények.

A perfelvételi határnap elmulasztásáról szóló feljegyzés és a mulasztási ítélet kiadmánya a törvényszékeknél (Pp. 440. §., Tusz. 133. §.). A m. kir. igazságügy-miniszter kijelentette, hogy a perfelvételi határnap elmulasztásáról szóló feljegyzésnek és a mulasztási ítélet kiadmányának céljára bélyegzők beszerzése kisebb forgalmú törvényszékeknél nem szükséges; mert az említett feljegyzésnek és ítéletnek kézzel vagy géppel írása — az esetek csekélyebb száma miatt — nem okoz számottevő munkát, ha a törvényszék arra szorítkozik, hogy a törvényben megszabott legszükségesebb adatokat foglalja írásba a következő minták szerint:

1. Feljegyzés a mulasztásról:

Megjelent..... a felperes
 aki a kereseti kérelmet
 és alperes..... ellen mulasztási ítéletet kér. A kir. törvényszék
 elnöklete alatt
 bírák részvételével
 a kereseti kérelem értelmében mulasztási ítéletet hoz. Perköltség K
 f. Teljesítési határidő nap

Kihirdettetett:

..... 191..... évi hó napján.

..... s. k.,
 elnök.

..... s. k.,
 jegyzőkönyvvezető.

II. Mulasztási ítélet.

Ő Felsége a Király nevében!

A kir. törvényszék
alperes.....t az itt megjelölt kereseti kérelem értelmében és K
..... f. perköltség megfizetésében elmarasztalja. Teljesítési határidő nap
.....
.....
.....

..... 191..... évi hó napján.

A kir. törvényszék. (4361/1915. I. M. sz.).

Iratminták az új polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez. A polgári perrendtartásról szóló 1911:I. törvénycikkben és a polgári perrendtartást életbeléptető 1912:LIV. törvénycikkben szabályozott perekben és ügyekben gyakran előforduló intézkedésekre készült iratminták szállítása, amelyről az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 732. lapján közzétett 68.570/1914. I. M. számú közlemény szólt, befejezést nyert.

Ezek az iratminták, a gyakorlati alkalmazásuk közben szerezhető tapasztalathoz képest esetleg szükséges módosításuk után, éppúgy könyvalakban is meg fognak jelenni, mint az 1913. évi 9900. I. M. számú (Igazs. Közl. XXII. évf. 89. l.) rendelettel rendszeresített iratminták.

Az új iratminták sorozata a következő:

1. Általános meghatalmazás bejelentésének elintézése (Pp. 102. §.).
2. Az általános meghatalmazás visszavonását vagy felmondását bejelentő beadvány elintézése (Pp. 102. §.).
3. Jegyzőkönyv a szóval előadott keresetről (Pp. 135. §.).
4. Jegyzőkönyv általános használatra (Pp. 138., 139., 251., 482. stb. §.).
5. Egyességi kíséreltetre idézés (Pp. 139. §.).
6. Keresetlevél vagy egyéb beadvány visszaadása kijavítás végett (Pp. 140. §. 2. és 6. bek.).
7. Járásbírósi eljárásban a fél idézése a keresetlevél vagy egyéb beadvány kijavítása végett (Pp. 140. §. 3. és 6. bek.).
8. Keresetlevélnek hivatalból visszautasítása (Pp. 141. §.).
9. Községi bíróságtól járásbírósi bíróság elé vitt ügyben idéző végzés (Pp. 763. §.).
10. Járásbírósi eljárásban idéző végzés a keresetlevélre, kivéve a váltópert és az 1000 koronát meghaladó értékű más pert (Pp. 142. §. 2. bek.).
11. Járásbírósi eljárásban idéző végzés a keresetlevélre váltóperben vagy 1000 koronát meghaladó értékű más perben (Pp. 142. §. 2. bek.).
12. Törvényszéki eljárásban idéző végzés keresetlevélre (Pp. 142. §. 1. bek.).
13. Járásbírósi eljárásban idéző végzés és az alperes hirdetményi perbeidézése, kivéve a váltópert és az 1000 koronát meghaladó értékű más pert (Pp. 142., 176. §.).
14. Járásbírósi eljárásban idéző végzés és az alperes hirdetményi perbe-

idézése, váltóperben vagy 1000 koronát meghaladó értékű más perben (Pp. 142., 176. §.).

15. Törvényszéki eljárásban idéző végzés és az alperes hirdetményi perbeidézése (Pp. 142., 176. §.).

16. Megkeresés az idéző hirdetménynek a helyi szokás szerint közzétételére (Pp. 176. §., 42.300/914. I. M. sz. rendelet 66. §.).

17. Megkeresés a fegyveres erő, a csendőrség, a rendőrség, vagy a pénzügyőrség tagja részére szükséges kézbesítéshez (Pp. 164. §.).

18. Értesítés a fegyveres erő, a csendőrség, a rendőrség és a pénzügyőrség tagjának közvetlen idézéséről (Pp. 164. §.).

19. Ügygondnok kinevezés az alperes (adós stb.) részére (Pp. 163. §.).

20. Hirdetményi kézbesítést megengedő végzés (Pp. 174. §.).

21. Az ellenfél értesítése okiratletételről (Pp. 201. §., 205. §. 2. bek.).

22. Az ellenfél felhívása írásbeli vagy szóbeli meghallgatásra (Pp. 254., 557 stb. §.).

23. Határnap elnapolása az egyik fél kérelmére (Pp. 238. §.).

24. Határnap elnapolása a felek közös megegyezésével (Pp. 240. §.).

25. Járásbíróági tárgyalás elhalasztása ügyvédi képviselő hiánya miatt (Pp. 99. §.).

26. Törvényszéki tárgyalás elhalasztása ügyvédi képviselő hiánya miatt (Pp. 99. §.).

27. A járásbíróság előtt tartott szóbeli tárgyalás jegyzőkönyve (Pp. 243. §.).

28. A törvényszék előtt tartott szóbeli tárgyalás jegyzőkönyve (Pp. 243. §.).

29. Az előkészítő eljárásra határnap vagy új határnap kitűzése (Pp. 256. §. 1. bek., 260. §. 2. bek.).

30. Új határnap kitűzése az egyedül megjelent félnek előkészítő irattal nem közölt előadása következtében (Pp. 259. §. 3. bek.).

31. Határnap kitűzése az ügy tárgyalásának folytatására az előkészítő eljárás befejezése után (Pp. 260. §. 1. bek.).

32. Idézés szóbeli tárgyalásra, kivéve a perfelvételi tárgyalást (Pp. 254., 275. §. 2. bek., 446., 475. stb. §.).

33. Megkeresés vagy kiküldés tanu kihallgatása végett (Pp. 313. §.).

34. Megkeresés áttétele (Pp. 15. §.).

35. Bizonyításfelvételre határnap kitűzése a kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság előtt (Pp. 277. §. 1., 2. bek., 279. §.).

36. Jegyzőkönyv a tanu (esetleg a fél eskü alatti) kihallgatásáról a megkeresett bíróság vagy a kiküldött bíró előtt (Pp. 289., 375. §.).

37. Tanuidézés (Pp. 291. §.).

38. Tanuidézés katonai büntető bíróságnak alávetett személy részére (Pp. 291. §.).

39. A tanuállító fél felhívása a meg nem idézhető tanu nevének vagy lakásának bejelentésére (Pp. 286. §.).

40. Tanunak pénzbüntetésben és költségben marasztalása és újabb idézése (Pp. 296. §.).
41. Idézés szakértő részére (Pp. 357. §.).
42. A félnek személyes megjelenésre idézése (Pp. 204. §., 205. §. ut. bek., 226. §.).
43. A fél idézése eskü alatti kihallgatására (Pp. 368., 375. §.).
44. Közzolgálatban stb. álló személynek tanuként, szakértőként vagy félként megidézéséről fellebbvalójának értesítése (Pp. 294., 365., 375. §.).
45. Katonai vagy katonailag megszállott épület (hajó) parancsnokának értesítése tanuhallgatásról vagy szemléről (Pp. 289. §. ut. bek., 341. §. 2. bek.).
46. Járásbírósági ítélet (Pp. 181., 387., 388., 391. stb. §.).
47. Törvényszéki elsőfokú ítélet (Pp. 181., 387., 388., 391. stb. §.).
48. Járásbírósági eljárásban tárgyalási jegyzőkönyv és ítélet a követelésnek egészben vagy részben elismerése esetében (Pp. 390. §.).
49. Járásbírósági tárgyalási jegyzőkönyv bírói egyességgel (Pp. 423. §.).
50. Törvényszéki tárgyalási jegyzőkönyv bírói egyességgel (Pp. 423. §.).
51. Idézés feloldása (Pp. 439. §.).
52. Járásbírósági eljárásban idézés ismételése vagy új perfelvételi és tárgyalási határnap kitűzése, kivéve a váltópert és az 1000 koronát meghaladó értékű más pert (Pp. 439., 446. §.).
53. Járásbírósági eljárásban idézés ismételése vagy új perfelvételi és tárgyalási határnap kitűzése váltóperben vagy 1000 koronát meghaladó értékű más perben (Pp. 439., 446. §.).
54. Törvényszéki eljárásban idézés ismételése, vagy új perfelvételi határnap kitűzése (Pp. 439., 446. §.).
55. Járásbírósági eljárásban kereseti kérelem (Pp. 440. §.).
56. Járásbírósági eljárásban mulasztás következményei kimondásának megtagadása és idéző végzés, kivéve a váltópert és az 1000 koronát meghaladó értékű más pert (Pp. 442. §., 443. §. 3., 4. pont).
57. Járásbírósági eljárásban mulasztás következményei kimondásának megtagadása és idéző végzés váltóperben vagy 1000 koronát meghaladó értékű más perben (Pp. 442. §., 443. §. 3., 4. pont).
58. Törvényszéki eljárásban mulasztás következményei kimondásának megtagadása és idéző végzés (Pp. 442. §., 443. §. 3., 4. pont).
59. Igazolási kérelem visszautasítása (Pp. 455. §.).
60. Tárgyalási határnap kitűzése határnap elmulasztása miatt beadott igazolási kérelemre (Pp. 453. §. 2. bek., 456. §.).
61. Kizárt vagy elkésett ellentmondás visszautasítása (Pp. 463. §.).
62. Tárgyalási határnap kitűzése ellentmondásra (Pp. 464. §.).
63. Fellebbezésnek vagy felülvizsgálati kérelemnek hivatalból visszautasítása (Pp. 486., 490., 529. §.).
64. Végzés a fellebbezés vagy a felülvizsgálati kérelem visszavonása esetében (Pp. 496., 547. §.).

65. A fellebbezés szóbeli tárgyalására idéző végzés (Pp. 485. §.).
66. Közlése olyan fellebbezésnek, amelynek elintézését a fél szóbeli tárgyalás nélkül kívánja (Pp. 512. §.).
67. Szóbeli tárgyalás nélküli elintézésre kerülő fellebbezés közlése (Pp. 513. §. 3. bek.).
68. Nyilvános előadásra szánt fellebbezésnek szóbeli tárgyalásra kitűzése (Pp. 512. §. 2. bek., 517. §.).
69. Fellebbezés visszautasítása a fellebbező fél meg nem jelenése miatt (Pp. 510. §.).
70. A törvényszék fellebbezési tanácsa előtt tartott szóbeli tárgyalás vagy nyilvános előadás jegyzőkönyve.
71. Az ítélőtábla fellebbezési tanácsa előtt tartott szóbeli tárgyalás vagy nyilvános előadás jegyzőkönyve.
72. A fellebbezési bíróság érdemleges határozata (Pp. 503., 504. stb. §.).
73. A felülvizsgálati ügy előadására és tárgyalására határnap kitűzése (Pp. 530. §.).
74. Közlése olyan felülvizsgálati kérelemnek, amelyet nyilvános előadás alapján kell elintézni (Pp. 545. §. 2. bek.).
75. A felülvizsgálati tárgyalás jegyzőkönyve (Pp. 532. §.).
76. A felülvizsgálati bíróság érdemleges határozata (Pp. 543. §.).
77. A felek értesítése a felfolyamodás felterjesztéséről (Jüsz. 80. §., Tüsz. 80. §.).
78. Felfolyamodás elintézése a felfolyamodási bíróságnál (Pp. 557. §.).
79. Telekkönyvi ügy elintézése másodfokon.
80. Végrehajtási ügy elintézése másodfokon.
81. Hagyatéki ügy elintézése másodfokon.
82. Felfolyamodás elintézése harmadfokon (Pp. 557. §.).
83. Telekkönyvi ügy elintézése harmadfokon.
84. Végrehajtási ügy elintézése harmadfokon.
85. Hagyatéki ügy elintézése harmadfokon.
86. Értesítés a felek részére az ügynek az illetékes felsőbírósághoz áttételéről (Füsz. 39. §.).
87. Idéző végzés perújítási keresetlevélre a törvényszékek és a felsőbíróságok részére (Pp. 570. §.).
88. Fizetési meghagyás visszautasítása (Pp. 591. §.).
89. Fizetési meghagyás készpénzkövetelésre (Pp. 592. §.).
90. Fizetési meghagyás helyettesíthető dolgok vagy értékpapirosok szolgáltatására (Pp. 592. §.).
91. Határnap kitűzése a fizetési meghagyás ellen beadott ellentmondás folytán, ha a per tárgyának értéke 1.000 koronát nem halad meg (Pp. 603. §.).
92. Határnap kitűzése a fizetési meghagyás ellen beadott ellentmondás folytán, ha a per tárgyának értéke 1.000 koronát meghalad (Pp. 603. §.).
93. Járásbirósági eljárásban 1.000 koronát meg nem haladó értékű csekk,

kereskedelmi utalvány vagy kötelezőjegy alapján kért meghagyás kibocsátásának megtagadása és idéző végzés (Pp. 608. §.).

94. Járásbírósági eljárásban váltó alapján és 1.000 koronát meghaladó értékű csekk, kereskedelmi utalvány és kötelezőjegy alapján kért meghagyás kibocsátásának megtagadása és idéző végzés (Pp. 608. §.).

95. Törvényszéki eljárásban meghagyás kibocsátásának megtagadása és idéző végzés (Pp. 608. §.).

96. Járásbírósági eljárásban váltófizetési meghagyás és idéző végzés (Pp. 608. §. 4., 5. bek.).

97. Törvényszéki eljárásban váltófizetési meghagyás és idéző végzés (Pp. 608. §. 4., 5. bek.).

98. Járásbírósági eljárásban váltófizetési meghagyás (Pp. 609. §.).

99. Törvényszéki eljárásban váltófizetési meghagyás (Pp. 609. §.).

100. Járásbírósági eljárásban váltóbiztosítási meghagyás (Pp. 609. §.).

101. Törvényszéki eljárásban váltóbiztosítási meghagyás (Pp. 609. §.).

102. Járásbírósági eljárásban fizetési meghagyás csekk, kereskedelmi utalvány vagy kötelezőjegy alapján, ha a per tárgyának értéke 1.000 koronát meg nem halad (Pp. 620. §.).

103. Járásbírósági eljárásban fizetési meghagyás csekk, kereskedelmi utalvány vagy kötelezőjegy alapján, ha a per tárgyának értéke 1.000 koronát meghalad (Pp. 620. §.).

104. Törvényszéki eljárásban fizetési meghagyás csekk, kereskedelmi utalvány vagy kötelezőjegy alapján (Pp. 620. §.).

105. Kifogás visszautasítása (Pp. 615., 620. §.).

106. Járásbírósági eljárásban perfelvételi és tárgyalási határnap kitűzése 1.000 koronát meg nem haladó értékű csekk, kereskedelmi utalvány vagy kötelezőjegy alapján kibocsátott meghagyás elleni kifogás folytán (Pp. 615., 620. §.).

107. Járásbírósági eljárásban perfelvételi és tárgyalási határnap kitűzése váltó alapján vagy 1.000 koronát meghaladó értékű csekk, kereskedelmi utalvány vagy kötelezőjegy alapján kibocsátott meghagyás elleni kifogás folytán (Pp. 615., 620. §.).

108. Törvényszéki eljárásban perfelvételi és tárgyalási határnap kitűzése meghagyás elleni kifogás folytán (Pp. 615., 620. §.).

109. Jegyzőkönyv a bérleti viszony megszüntetése tárgyában szóval előterjesztett felmondásról vagy felhívásról (Pp. 621., 627. §.).

110. Felmondás vagy felhívás visszautasítása (Pp. 623. §.).

111. A felmondás vagy felhívás közzlése (Pp. 624. §.).

112. A felmondásnak vagy felhívásnak ügygondnok kezéhez kézbesítése (Pp. 625. §.).

113. Felmondás vagy felhívás ellen beadott kifogás visszautasítása (Pp. 630. §.).

114. Idéző végzés bérleti viszony megszüntetése iránt indított ügynek perré alakulása esetében (Pp. 631. §.).

115. Idéző végzés bérleti viszony megszüntetése iránti keresetlevélre (Pp. 638. §.).

116. Végrehajtás elrendelése bérleti viszony megszüntetése végett (Pp. 628., 632. §.).
117. Idézés előzetes békéltetésre házaspár között (Pp. 645., 646., 654. §.).
118. Jegyzőkönyv a házaspár bírói békéltetéséről (Pp. 646., 654. §.).
119. Végzés a békéltetés nem sikerültéről (P. 647. §.).
120. Házassági életközösség visszaállítására kötelezés az 1894 : XXXI. t.-c. 77. §. a) pontja esetében (Pp. 648. §.).
121. Házassági életközösség visszaállítására kötelezés az 1894 : XXXI. t.-c. 77. §. b) pontja esetében (Pp. 649. §.).
122. Előkészítő eljárás rendelése személyállapotot tárgyzó perben (Pp. 655., 696., 707., 717., 719., 723., 725. és 731. §.).
123. Határnap kitűzése személyállapotot tárgyzó perben az előkészítő eljárás folytatására (Pp. 655., 657., 696., 710. §.).
124. Határnap kitűzése személyállapotot tárgyzó perben a szóbeli tárgyalásra vagy folytatására (Pp. 662., 671., 696., 710. stb. §.).
125. Ágytól és asztaltól való különélés elrendelése (Pp. 665. §.).
126. Szóbeli tárgyalás kitűzése a különélés elrendelése után (Pp. 665. §. 3., 4. bek.).
127. Ideiglenes intézkedések az 1894 : XXXI. t.-c. 72., 98. és 102. §-a alapján (Pp. 674. §.).
128. Házasságot felbontó ítélet.
129. Előkészítő eljárás rendelése gondnokság alá helyezés iránt indított perben zárlat (1885 : VI. t.-c. 5. §.) elrendelésével (Pp. 719., 723. §.).
130. Elmeállapot szakértői megvizsgálásának elrendelése (Pp. 711., 723. §.).
131. Elmeállapot megfigyelése végett gyógyintézetbe helyezés elrendelése (Pp. 712., 723. §.).
132. Kiskorúságot meghosszabbító vagy gondnokság alá helyező ítélet (végzés) közlése és közzététele (Pp. 713., 720., 722., 723. §.).
133. Ügygondnok rendelése a kiskorú részére gondnokság alá helyezésének vagy kiskorúsága meghosszabbításának megszüntetése végett (Pp. 717., 726. §.).
134. Kiskorúság meghosszabbítását vagy gondnokság alá helyezést megszüntető ítélet (végzés) közlése és közzététele (Pp. 717., 728., 729. §.).
135. Idéző végzés a fellebbezés szóbeli tárgyalására személyállapotot tárgyzó perekben (Pp. 677., stb. §.).
136. Holtnaknyilvánítási eljárás megindítása (Pp. 736. §.).
137. Holtnaknyilvánítási eljárásban a szóbeli tárgyalásra idéző végzés (Pp. 738. §.).
138. Elsőfokú ítélet a holtnaknyilvánítási eljárásban (Pp. 743. §.).
139. A fellebbezési bíróság érdemleges határozata a holtnaknyilvánítási eljárásban (Pp. 744. §.).
140. A felülvizsgálati bíróság érdemleges határozata a holtnaknyilvánítási eljárásban (Pp. 745. §.).
141. Okirat megsemmisítése iránti eljárás megindítása (Pp. 749., 751. §.).

142. Okiratot semmisnek nyilvánító végzés (Pp. 753. §.).
143. Ügyvédi díj megállapítása iránt beadott kérvényre az ellenfél meghallgatása, ha a bíróság szóbeli tárgyalást nem tart szükségesnek (Ppé. 18. §.).
144. Ügyvédi díj megállapítása iránt indított ügyben az ügyvéd felhívása a költségjegyzék bemutatására, ha azt a fél nem csatolta (Ppé. 18. §. 2. bek.).
145. Ügyvédi díj megállapítása iránti ügyben szóbeli tárgyalás kitűzése (Ppé. 18. §.).
146. Szakértői vizsgálat elrendelése elmeagyógyintézetbe felvétel kérdésében (Ppé. 19. §.).
147. Szakértői vizsgálat elrendelése elmeagyógyintézetből elbocsátás kérdésében (Ppé. 20. §.).
148. Jegyzőkönyv az elmeállapot megvizsgálásáról (Ppé. 19., 20. §.).
149. Elmeállapot megfigyelésére határidő kitűzése (Ppé. 19., 20. §.).
150. Elmeagyógyintézetbe felvétel vagy elbocsátás megengedése vagy megtagadása (Ppé. 19., 20. §.).
151. Készpénzbeli (kamatozó) bírói letét elfogadása.
152. Korábban elfogadott kamatozó bírói letétnek kiutalványozása.
153. Kamatozó bírói letét elfogadása és egyúttal kiutalványozása.
154. A bírói letétet kiutalványozó végzés jogerőre emelkedésének közlése.
155. Az érdekeltek felhívása az iratokhoz tartozó melléklet kiadása elleni kifogásuk bejelentésére (Jüsz. és Tüsz. 90. §.).
156. A melléklet kiadását kérelmező felhívása a melléklet átvételére (Jüsz. és Tüsz. 90. §.).
157. Jegyzőkönyv a szegénységi jog megadása iránt szóval előterjesztett kérelemről (Pp. 115. §.).
158. Szegénységi jog megadása a Pp. 112. §-ának 1. bekezdése alapján ügyvéd kirendelése nélkül (Pp. 112. §. 1. bek., 116. §.).
159. Szegénységi jog megadása a Pp. 112. §-ának 1. bekezdése alapján ügyvéd kirendelésével (Pp. 112. §. 1. bek., 116. §.).
160. Szegénységi jog megadása a Pp. 112. §-ának 2. bekezdése alapján ügyvéd kirendelése nélkül (Pp. 112. §. 2. bek., 116. §.).
161. Szegénységi jog megadása a Pp. 112. §-ának 2. bekezdése alapján ügyvéd kirendelésével (Pp. 112. §. 2. bek., 116. §.).
162. A szegény fél kirendelt ügyvédje kérelmére más ügyvéd kirendelése a megkeresés foganatosításához vagy a fellebbezési tárgyaláshoz (Pp. 117. §.). (9.951/1915. I. M. sz.).

Igazságügyi kezelői tanfolyamok és vizsgák. Az igazságügyi kezelői tanfolyamok és vizsgák beosztása tekintetében 1914. évi 35.986. I. M. szám alatt (Igazs. Közl. XXIII. évf. 429. l.) tett rendelkezésemtől a háború okozta rendkívüli körülmények következtében eltérve, azt rendelem, hogy az 1915. év első felére kitűzött igazságügyi kezelői tanfolyamok és vizsgák közül egyelőre csak a győri és a szegedi kir. ítélőtáblán tartassék meg a tanfolyam és a vizsga és hogy a tanfolyam mind a két kir. ítélőtáblán 1915. évi május hó 3. napján vegye kezdetét. E két

tanfolyamra és vizsgára más kir. ítélőtábla területén alkalmazott olyan kezelők is bocsáthatók, akiknek az idézett rendelet beosztása szerint módjuk lett volna a vizsgát saját ítélőtáblájukon az év első felében letenni.

A tanfolyamra és a vizsgára bocsátás kérdésében annak az ítélőtáblának az elnöke, illetőleg az a főügyész határoz, amely ítélőtáblának, illetőleg főügyészségnek területén a jelentkező alkalmazva van. A tanfolyamra bocsátás kérdésében a 43.600/1911. I. M. számú (Igazs. Közl. XX. évf., 273. lap) rendelet 8. §-ának 3. bekezdésében foglalt rendelkezést a legszigorúbban szem előtt kell tartani, mindazonáltal a lehetőség szerint módot kell nyújtani a vizsga letételére azoknak a kezelőknek, akiket vizsgájuk visszautasítása miatt új tanfolyamra utasítottak, akik telekönyvi vizsgát kívánnak tenni, vagy akik ranghelyöknél fogva a közel jövőben kinevezésre számíthatnak. A tanfolyamra és a vizsgára bocsátásról a tanfolyamot és vizsgát tartó ítélőtábla elnökét értesíteni kell (6941/1915. I. M. sz.).

A budapesti bírósági végrehajtók igazolványa. A m. kir. igazságügyminiszter elrendelte, hogy a budapesti I—III. ker. és a budapesti központi kir. járásbíróságoknál alkalmazott bírósági végrehajtók működésük jogosultságának igazolására arcképes igazolvánnyal láttassanak el, amelyet a bíróság vezetője állít ki (2438/1915. I. M. sz.)

Kötélverő-árúk beszerzése. A lipótvári országos fegyintézet iparüzlete a kötélverő árúk gyártását egyelőre beszüntette; ennél fogva az igazságügyi hatóságoknak a szükséges kötélverő-árúkat további rendelkezésig nem az 1888. évi november hó 4-én 40.841. I. M. szám alatt¹⁾ kelt rendeletben megállapított módon, hanem az 1907. évi 55.800 K. M. számú Közzsállítási Szabályzat (Igazs. Közl. XVI. évf. 8. sz. mell.) rendelkezései szerint kell beszerezniök (4714/1915. I. M. sz.).

A cs. és kir. osztrák-magyar konzuli hivatalok kerületi beosztása. A cs. és kir. osztrák-magyar konzuli hivatalok jelenlegi állományának és kerületi beosztásának átnézetét a Budapesti Közlöny 1915. évi február hó 6. napján megjelent 30. száma táblázatos összeállításban közli. A táblázat államok szerint csoportosítva tartalmazza a konzuli hivatalok székhelyét és címét, vezetőik nevét és rangsorát, valamint a hivatali kerület megjelölését (9913/1915. I. M. sz.).

A budapesti olasz kir. főkonzulátushoz új alkonzul beosztásáról. Giovanni Modica volt budapesti olasz kir. alkonzul²⁾ más szolgálati beosztást nyert és helyére a budapesti olasz kir. főkonzulátushoz Carlo Cesare Conti Tornielli di Crestvolant olasz kir. alkonzult osztották be.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett alkonzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (9886/1915. I. M. sz.).

Az adáliei alkonzulátus vezetőjének közreműködése házasságkötéseknél és anyakönyvvezetői hatásköre. A magyar királyi kormány az 1894 : XXXI. t.-c. 29. §-ának e) pontjában és az 1894 : XXXIII. t.-c. 79. §-ában nyert felhatalmazás alapján a

¹⁾ Az 1888. évi 40.841. I. M. számú rendeletet l. dr. Marschalkó Jánosnak: »A hatályban lévő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkájában az V. kötet 704. lapján.

²⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 6. számában a 289. lapon megjelent 33.933/1914. I. M. számú közleményt.

magyar törvények értelmében a házasság megkötésénél való közreműködés jogával és a magyar állami anyakönyvvezetői hatáskörrel újabban az 1915. évi március hó 1. napjától kezdődő hatállyal felruházta saját hivatali kerületében az adáliei cs. és kir. alkonzulátus mindenkori vezetőjét s ennek helyettesét.

Az Igazságügyi Közlöny XV. évfolyamának 437. lapján megjelent közleményben foglalt s 52.882/1913. I. M. és 65.303/1915. I. M. számok alatt*) kiegészített és módosított jegyzék szerint ily joggal és hatáskörrel felruházott követségek és konzuli hivatalok mindenkori vezetőin és ezeknek helyettesein kívül tehát 1915. évi március hó 1. napjától kezdve a házasság megkötésénél való közreműködés joga és magyar állami anyakönyvvezetői hatáskör Törökországban az adáliei cs. és kir. alkonzulátus mindenkori vezetőjét és ennek helyettesét is megilleti (6343/1915. I. M. sz.).

A Budapesti Közlöny 1915. évi január hó 29-től február hó 26-áig megjelent 24—47. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

Szám

A m. kir. minisztériumnak 422/1915. M. E. számú rendelete, a búza-, rozs-, árpa-, tengeri-, burgonya- és rizslisztből meglevő készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése, valamint a gabonaneműekért és a lisztért követelhető legmagasabb árak körül tapasztalt visszaélések megtorlása tárgyában 24

A m. kir. pénzügyminiszternek 11.501/1915. számú rendelete, a cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételárkiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéseül megállapított ár közhírré tétele tárgyában 25

A m. kir. pénzügyminiszternek 149.700/1914. számú körrendelete, a hadsegélyezés céljaira a jövedelemadónak ideiglenes és részleges életbe léptetéséről szóló 1914 : XLVI. t.-c. végrehajtása tárgyában 25

A m. kir. pénzügyminiszternek 478/1915. számú körrendelete, a jövedelemadó 1915. évre szóló kivetésének megindítása tárgyában 26

A m. kir. minisztériumnak 411/1915. M. E. számú rendelete, a búza- és a rozsliszt kenyérlisztpótló anyagokkal való keverése arányának módosításáról 26

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 913/1915. eln. számú rendelete, a tényleges népfelkelési szolgálatra behívandó főiskolai, középiskolai és a középiskolákkal hasonlórangú intézetek növendékei részére nyújtandó tanulmányi kedvezmények tárgyában 27

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 2644/1915. számú hirdetménye, mellyel az árpára nézve hatóságilag megállapított legmagasabb ár egyes törvényhatóságok területén megváltozik és közzétételük 27

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 80.533/1914. számú hirdetménye, az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek az északamerikai Egyesült-Államok polgáira való kiterjesztése tárgyában 27

*Az 52.882/1913. I. M. számú közleményt l. az Igazs. Közl. XXII. évfolyamának 10. számában a 479. lapon, a 65.303/1914. I. M. számú közleményt pedig l. az Igazs. Közl. XXIII. évfolyamának 13. számában a 734. lapon.

- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 81.178/1914. számú hirdetménye, az ipari tulajdonjogi oltalom tekintetében fennálló kivételes rendeletek hatályának Olaszország alattvalóira való kiterjesztése tárgyában 27
- A mi. kir. kereskedelemügyi miniszternek 6.460/1915. számú hirdetménye, az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek Dánországnak, Norvégia és Svájc alattvalóira való kiterjesztése tárgyában 27
- A m. kir. minisztériumnak 487/1915. M. E. számú rendelete, a katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért járó kárpótlások tárgyában 6.217/1914. M. E., 6.600/1914. M. E. és 6.754/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészítéséről 28
- A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 10.561/1915. IV. számú rendelete, a háború idején helyettes kör- vagy községi orvosi, illetőleg kórházi és járványorvosi szolgálatot teljesítő negyed- és ötödéves orvostanhallgatók ezen működésének beszámítása tárgyában 28
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 92.135/I. B. 1914. számú rendelete, a Nagyősz község kövezetvámszedési jogánál alkalmazott vámdíj-szabályzat megállapítása tárgyában 30
- A m. kir. minisztériumnak 504/1915. M. E. számú rendelete, egyes fémek és ötvözetek készleteinek bejelentése tárgyában 31
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 1.597/H. M. eln. 20/b. 1915. számú rendelete, egyes fémek és ötvözetek készleteinek hadicélokra igénybevétele tárgyában 31
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 7.677/VI. C. 1915. számú rendelete, a honvédelmi miniszter által hadicélokra igénybe vett fémek és ötvözetek némely mennyiségének a birtokos rendelkezésére való bocsátása tárgyában 31
- A m. kir. minisztériumnak 551/1915. M. E. számú rendelete, több cikk ki- és átvitelének tilalmáról 32
- A m. kir. minisztériumnak 553/1915. M. E. számú rendelete, a búzáért követelhető legmagasabb árra vonatkozó egyes rendelkezésének módosításáról 32
- A m. kir. minisztériumnak 575/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk ványa időlegesen felfüggesztetik 33
- A m. kir. belügyminiszternek 8.170/VII/c. 1915. B. M. számú körrendelete, az érvényben levő gyógyszerárszabványhoz kiadott függelék tárgyában 33
- A m. kir. belügyminiszternek 191.315/VI—b. 1914. B. M. számú körrendelete, a rendőri büntető eljárás során kiszabott elzárásbüntetések végrehajtási költségeinek megtérítése tárgyában 34
- A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi miniszternek 90.299/1914. K. M. számú rendelete, a 9.051/1914. M. E. számú rendeletben Oroszországgal szemben elrendelt fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt 34
- A m. kir. minisztériumnak 598/1915. M. E. számú rendelete, polgári

orvosoknak a katonai megfigyelő kórházakban személyes szolgálatra való berendeléséről	35
A m. kir. minisztériumnak 578/1915. M. E. számú rendelete, a Bulgáriával való kereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezése tárgyában	36
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 77.380/1914. számú rendelete, a helytelenül kirótt mértékhitelítési díjak és pótdíjak visszatérítése iránt benyújtott kérvények bélyegmentessége tárgyában	36
A m. kir. belügyminiszternek 11.418/VI.—a. 1915. B. M. számú körrendelete, a gépjárműveket előkészítő X. rendes tanfolyam meghirdetése tárgyában	37
A m. kir. minisztériumnak 610/1915. M. E. számú rendelete, a 240/1915. M. E. számú rendeletnek a tengeriből és az idézett rendeletben nem említett egyéb mezőgazdasági terményekből meglevő készletekre kiterjesztése és annak módosítása tárgyában	38
A m. kir. minisztériumnak 639/1915. M. E. számú rendelete, a malátát előállító üzemek korlátozásáról	38
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 8.470/1915. számú rendelete, az 1874 : VIII. t.-c. alapján felállított hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január hó 7-én 1.054. szám alatt kiadott rendelet hatályának újabbi meghosszabbítása iránt	38
A m. kir. honvédelmi miniszternek 1.814/1915. eln. számú körrendelete, az 1878. évtől 1882. évig terjedő időben született és népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezettek bevonulásának elhasztása tárgyában	39
A m. kir. minisztériumnak 649/1915. M. E. számú rendelete, a buza- és rozsliszt kiméréséről	39
A m. kir. igazságügyminiszternek 6.343/1915. I. M. számú rendelete, a 20.000/1906. I. M. számú házassági utasítás 103. §-ához tartozó II. számú függelék további módosítása és kiegészítése tárgyában	40
A m. kir. honvédelmi miniszternek 1.923/1915. B. számú körrendelete, az 1895. és 1896. évi születésű hadköteleseknek az egyévi tényleges szolgálat kedvezményében részesítése tárgyában	40
A m. kir. minisztériumnak 647/1915. M. E. számú rendelete, a házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések tárgyában	41
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 10.455/1915. számú rendelete, a m. kir. minisztérium által a malátát előállító üzemek korlátozásáról 639/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletben előírt adatszolgáltatás tárgyában	41
A m. kir. minisztériumnak 721/1915. M. E. számú rendelete, a tengeriliszt legmagasabb árának újból való megállapításáról	44
A m. kir. "pénzügyminiszternek 21.203/1915. számú körrendelete, a jövedelemadó alá eső adózók jövedelmi vallomásának beadására kitűzött határidőnek meghosszabbítása tárgyában	44

A m. kir. minisztériumnak 736/1915. M. E. sz. rendelete, mellyel a 34. tsz. alá tartozó rizs és a 89. t. sz. alá tartozó zsírok vámja időlegesen felfüggesztetik 45

A m. kir. minisztériumnak 761/1915. M. E. számú rendelete, a buza- és rozsliszt kimélése tárgyában 649/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet életbeléptetésének elhalasztásáról 47

A m. kir. belügyminiszternek 14.440/V. a. 1915. számú rendelete, a »Fiumei Hiradó« című időszakos lap megjelenésének és terjesztésének eltiltása tárgyában 47

A m. kir. pénzügyminiszternek 22.434/1915. számú rendelete, a cukor-répa szállítása iránt kötött szerződésekben vételárkiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéseül megállapított ár közhírré tétele tárgyában 47

A Magyarországi Rendeletek Tára 1914. évi IX—X. füzetében megjelent rendeletek sorozata a következő:

Folyószám	Oldal
248.) 6.651/1914. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalmáról . .	2231
249.) 6.754/1914. M. E. sz. A katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért hadbavonult igényjogosult részére járó kárpótlás összegének kifizetéséről	2232
250.) 6.796/1914. M. E. sz. A magánjogi kötelezettségek teljesítésére halasztás engedése (moratórium) tárgyában 1914. évi augusztus hó 12. napján 6.045/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről	2233
251.) 6.981/1914. M. E. sz. A találmányi szabadalmakra és a védjegyek oltalmára vonatkozó kivételes intézkedésekről.	2239
252.) 6.982/1914. M. E. sz. Hadi kölcsönpénztár felállításáról	2240
253.) 7.205/1914. M. E. sz. Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	2244
254.) 7.248/1914. M. E. sz. A kolera elleni védekezésről	2260
255.) 7.362/1914. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalmáról . .	2264
256.) 7.364/1914. M. E. sz. Az állami, törvényhatósági és községi hatóságok (hivatalok) magatartásáról ellenséges megszállás esetében	2274
257.) 7.423/1914. M. E. sz. Az árúknak a háborús állapotra való tekintettel leendő vámkezeléséről	2277
258.) 7.512/1914. M. E. sz. Az üsző borjúk, három évesnél fiatalabb üszők és a hasas tehének vasúton való szállításának és levágásának tilalmáról	2278
259.) 7.808/1914. M. E. sz. Ellenséges államok polgárai és lakosai javára fennálló tartozásokra vonatkozó kivételes intézkedésekről és egyes vállalatok felügyelet alá helyezéséről	2278
260.) 7.861/1914. M. E. sz. Több cikk ki- és átviteli tilalmáról	2281
261.) 7.968/1914. M. E. sz. A 7.205/1914. M. E. számú harmadik moratóriumi rendelet kiegészítéséről	2282
262.) 7.964/1914. M. E. sz. Az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal a kölcsönös végrehajtási jogsegély szabályozása	

tárgyában kötött és az 1914: XLII. törvénycikkbe iktatott szerződés 21. cikkéhez megállapított kiegészítő rendelkezésekről	2285
263.) 6.586/1914. B. M. eln. sz. A sebesült katonáknak szeszes italok és nyers gyümölcsök élvezetétől való óvásáról	2286
264.) 155.587/1914. B. M. sz. Az élelmiszerek és egyéb elsőrendű szükségleti cikkek tulzott áremelésének megtorlásáról	2287
265.) 159.000/1914. B. M. sz. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására előirt határidők újabb megállapításáról . . .	2289
266.) 6.059/1914. B. M. eln. sz. Az állami, törvényhatósági és községi alkalmazottak részére biztosított vasúti kedvezményekről	2291
267.) 159.906/1904. B. M. sz. A harctéren megsebesültek és megbetegültek ellátásának a társadalom részéről való támogatásáról	2310
268.) 161.200/1914. B. M. sz. A 6045/1914. M. E. sz. (moratorium) rendelet kiegészítéséről szóló 6796/1914. M. E. számú rendelet 12. §-ának végrehajtásáról	2312
269.) 4.220/1914. B. M. res. sz. A polgári őrségek szervezéséről . . .	2314
270.) 162.830/1914. B. M. sz. Az üresedésben levő körorvosi állások teendőinek ellátásáról	2326
271.) 159.589/1914. B. M. sz. A gyógyszerésznövendékek egyetemi kiképzése, valamint a gyógyszerészdoktorátus tárgyában alkotott új szabályzatokról	2328
272.) 159.332/1914. B. M. sz. A beteg és sebesült katonák vasúti szállítása alkalmával felmerülhető fertőző betegségek esetén követendő eljárásról	2329
273.) 164.000/1914. B. M. sz. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének első összeállításánál a kihagyottak tekintetében követendő eljárásról	2331
274.) 5.130/1914. B. M. res. sz. A hadviselés alkalmából a magyar állam területére menekülő osztrák állampolgárokkal szemben követendő eljárásról	2332
275.) 165.475/1914. B. M. sz. A kolera ellen való védekezésről . . .	2335
276.) 7.270/1914. B. M. eln. sz. A jótékony vagy emberbaráti célra forgalomba hozott jelvények védelméről	2336
277.) 7.271/1914. B. M. eln. sz. A hadviseléssel kapcsolatos álhírek koholásának és terjesztésének tilalmáról	2337
278.) 167.995/1914. B. M. sz. Az ázsiai kolera ellen a gyermekvédelmi közigazgatás körében való védekezésről	2338
279.) 167.996/1914. B. M. sz. Az ázsiai kolera ellen a gyermekvédelmi közigazgatás körében való védekezésről	2339
280. 169.000/1914. B. M. sz. A harmadik moratorium rendelet (7205/1914. M. E. sz.) 8. §. harmadik bekezdésének végrehajtásáról	2340
281.) 170.291/1914. B. M. sz. A magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratorium) tárgyában 7.205/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet 8. §-ának a gyámpénztárak pénzügyi betétjeire vonatkozó részében való végrehajtásáról	2341
282.) 166.115/1914. B. M. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult községi alkalmazottak illetményeiről	2345

283.) 170.400/1914. B. M. sz. Az iskolahelyiségeknek a tanítás céljára való szabadon tartásáról	2346
284.) 170.900/1914. B. M. sz. A kórházi ápolásban levő katonák után felmerült ápolási költségek megtérítéséről	2348
285.) 171.593/1914. B. M. sz. A hadbavonultak családtagjainak állami segélyezésre való igényéről a családtagoknak a bevonultak munkaadói által egészen vagy részben ellátása, illetőleg jótéteményben részesítése esetén . .	2349
286.) 172.998/1914. B. M. sz. Ő császári és apostoli királyi Felségének legfelsőbb kegyelméről azok rendőri büntető bírósági kihágásait illetőleg, akik katonai vagy népfelkelői tényleges szolgálatukat hiven teljesítették	2351
287.) 7.666/1914. B. M. eln. sz. A jótékony vagy emberbaráti célra forgalomba hozott jelvények védelméről szóló (7.270/1914. B. M. eln. sz.) körrendelet közelebbi értelmezéséről	2355
288.) 176.131/1914. B. M. sz. A kolera ellen való védőoltásokról . .	2357
289.) 164.507/1914. B. M. sz. A városok szervezési szabályrendeleteinek az 1912 : LVIII. t.-c. 28. §-a értelmében szükséges átalakításáról	2360
290.) 106.880/1914. F. M. sz. Alapszabályai a Szokolczavidéki ideiglenes árvédelmi és belvízrendező társulatnak	2361
291.) 103.550/1914. F. M. sz. Az üszőborjuk és a hasas tehenek levágására és szállítására vonatkozó tilalom alól való felmentésről	2372
292.) 16.564/1914. H. M. eln. sz. A főiskolai önkéntesek altisztképző iskolájának szervezéséről	2373
293.) 142.400/1914. H. M. sz. Az ujoncjutalék 1914. évi számbavételéről	2379
294.) 42.600/1914. I. M. sz. Az ingatlan értékének megállapítására szolgáló becslésről és a hatósági adó- és becslési bizonyítvány kiállításáról .	2385
295.) 42.700/1914. I. M. sz. Az önkéntes bírói becslés tárgyában . .	2399
296.) 42.500/1914. I. M. sz. A bíróságok kimutatásairól	2405
297.) 49.695/1914. I. M. sz. Rábapatona és Gyirmót községek egyes ingatlanrészeinek törvénykezési átcsatolásáról	2454
298.) 28.887/1914. I. M. sz. Vámosmárga község törvénykezési átcsatolásáról	2456
299.) 61.300/1914. I. M. sz. Nagysomkut székhellyel kir. közjegyzőség rendszeresítéséről	2457
300.) 19.400/1914. I. M. E. sz. A moratórium következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapításáról . . .	2458
301.) 57.922/1914. K. M. sz. Egyesített engedélyokirata a kőrös—belovár—verőcze—barcsi helyi érdekű vasútnak	2468
302.) 1.919/B/1914. K. M. eln. sz. A külföldre szóló levelek nyitva feladásáról	2485
303.) 66.933/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	2487
304.) 72.550/1914. K. M. sz. A politikai napilapok díjmentes postai szállításáról	2488
305.) 72.764/1914. K. M. sz. Egyesített engedélyokirata a debreczen—nyirbátori helyi érdekű vasútnak	2490

306.) 73.903/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasút- vonalak jegyzékéről	2527
307.) 76.311/1914. K. M. sz. A védjegyek oltalmáról intézkedő 1890 : II. és 1895 : XLI. törvénycikkekben megállapított határidők meghosszabbításáról	2527
308.) 76.431/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasút- vonalak jegyzékéről	2529
309.) 77.511/1014. K. M. sz. Függelék a pápa—bánhidai helyi érdekű gőzmozdonyú vasút engedélyokiratához	2530
310.) 77.601/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	2551
311.) 121.653/1914. P. M. sz. A fogyasztási adó alá eső szeszfőzdék üzemének a lakosság élelmezésére, valamint az állatállomány eltartására szükséges termények biztosítása céljából való korlátozásáról	2552
312.) 110.100/1914. P. M. sz. Az egyenesadók 1915. évre illetőleg az 1915. és 1916. évekre vonatkozó kivetésének megindításáról	2555
313.) 112.745/1914. V. M. sz. Szabályzat a gyógyszerész növendékek egyetemi kiképzéséről	2574
314.) 112.745/1914. V. M. sz. Szabályzat a gyógyszerészdoktorátusról	2584
315.) 115.000/1914. V. M. sz. Az országos tanári nyugdíj intézetre vonatkozó 1914 : XXXVI. törvénycikk végrehajtása tárgyában	2587

Hatásköri bírósági határozatok kivonata.*) 1.) Iparhatósági határozat végrehaj-
tása során befolyt árverési vételárra törvényes zálogjog alapján bejelentett vitás
elsőbbségi igény eldöntése rendes bíróság hatáskörébe tartozik.

Közigazgatási hatóságnak pénzbeli marasztalásra szóló olyan határozata alap-
ján, amelynek végrehajtását maga a közigazgatási hatóság rendeli el és foganato-
sítja, ingóságra vezetett végrehajtás esetében az eljárásra nézve a közadók kezelésé-
ről szóló törvénynek a közadók és közadók módjára behajtandó követelések végre-
hajtására vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni (1915. évi január hó
25-én 1914. Hb. 112. sz.).

2.) Hatásköri összeütközést nem létesít az, hogy a belügyminiszter az egylet
alapszabályait megerősítette, a rendes bíróság pedig az egylet tagja részéről az
egylet ellen ügylet érvényességének kimondása iránt indított perben kimondotta,
hogy az egylet és tagja közötti ügylet biztosítási ügylet s az erre alapított követe-
lés a kereskedelmi és váltótörvényszék hatáskörébe tartozik és elrendelte ily tartalmú
végzésének a céghivatallal közlését (1915. évi január hó 25-én 1914. Hb. 132. sz.).

3.) Szőlőbeli munkának, ottani munka hiányában pedig a gazdaság más ágá-
ban lévő munkának végzésére szegődött alkalmazott, gazdasági cseléd és ebből a
szerződéséből támasztott követelésének érvényesítése közigazgatási hatóság hatás-
körébe tartozik (1915. évi január hó 25-én 1914. Hb. 144. sz.).

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak számozását az 1915. évben hozott első hatá-
rozat kivonatának közlése alkalmával előlről kezdjük. Az itt közölt folyószámok megegyeznek azok-
kal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a »Hatásköri jogszabályok
és hatásköri határozatok tára« című munka közli.

4.) Ha az árverési vevő harmadik személy által állítólag jogosulatlanul beszedett mezei termény kiadását követeli, annak az elhatározása, hogy az 1894 : XII. t.-c. 93. §-ának a) pontjába vagy a büntetőtörvényekbe ütköző valamely cselekménynek a jelenségei fennforognak-e s annak alapján a jogtalanul elvitt terményeknek lefoglalása és esetleg a jogosult részére kiadása iránt a szükséges lépések megindítandók-e, hogy továbbá ebből a célból a karhatalom közreműködése igénybe vehető-e, a főszolgabírónak mint az 1894 : XII. t.-c. 103. §-ában meghatározott hatóságnak (Rendőri Bünt. Elj. 83., 94., 95. §-ai) esetleg mint a nyomozást teljesítő hatóságnak a hatáskörébe tartozik (1915. évi január hó 25-én 1914. Hb. 145. sz.).

5.) Nem cselédszerződés az oly szerződés, amely meghatározott számú évek, hónapok, hetek vagy napok számában ki nem fejezhető és még felmondási idővel sincs korlátozva; az ily szerződésre alapítottan nem bizonyos és szabatosan meghatározható időhöz viszonyított bér iránti követelés közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. évi január hó 25-én 1914. Hb. 146. sz.).

6.) Ha a közigazgatási hatóság (főszolgabíró) rendes nyomozás alapján meghozott határozatában kimondotta, hogy a vitás útterület nem mezői közös dűlőút, az így tisztán magánútnak tekintendő útterület használata iránt felmerült vita eldöntése a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi január hó 25-én 1914. Hb. 148. sz.).

7.) Oltóanyag előállítására szükséges, magasabb tudományos képzettséget igénylő munka végzésére felfogadott alkalmazottnak ebből az alkalmaztatásából származó követelése érvényesítése nem az iparhatóságnak, hanem iparhatósági előzetes eljárás nélkül a rendes bíróságnak hatáskörébe tartozik akkor is, ha az alkalmazó az oltóanyag előállítását iparigazolvány alapján gyakorolja (1915. évi január hó 25-én 1914. Hb. 151. sz.).

Személyi hírek.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi február 15-én kelt legfelső elhatározásával dr. Ákontz János kolozsvári kir. ítélőtáblai bírónak, saját kérelmére történt nyugalomba helyeztetése alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, a kir. kúriai bírói címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Konstantinápolyi konzuli főtörvényszék főbírája.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi január hó 18-án kelt legfelső elhatározásával a Konstantinápolyban felállított osztrák császári és magyar királyi konzuli főtörvényszékhez magyar főbíróul dr. ifjabb Berczelly Jenő m. kir. igazságügyminiszteri titkárt a legkegyelmesebben beosztani méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:
ítélőtáblai bíróvá: dr. Miksa Pompejus nagyszebeni kir. törvényszéki bírót a kolozsvári kir. ítélőtáblához;

VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá: dr. Horváth József nagybányai kir. járásbíró az élesdi kir. járástírószékhez;

albírákká: Arnold Gyula szegedi kir. járásbírószági jegyzőt a szegedi, Németh Pál soproni kir. törvényszéki jegyzőt a felsőöri, Sándor Béla veszprémi és dr. Koltai Tóth István székesfehérvári kir. törvényszéki jegyzőket a csornai, dr. Merkl János adonyi kir. járásbírószági jegyzőt az adonyi, dr. Sült József pápai kir. járásbírószági jegyzőt az ógyallai, dr. Hugai Péter titeli kir. járásbírószági jegyzőt a perlaszi, dr. Bata Imre dévai kir. törvényszéki jegyzőt a mócsi, végül dr. Rácz József sátoraljaújhelyi kir. törvényszéki jegyzőt a szepesófalvi kir. járásbírószághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

közjegyzővé: dr. Schiffbauer Alfréd besztercei gyakorló ügyvédet Beszterczére;

jegyzőkké: dr. Eigen Kálmán a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági joggyakornokot és dr. Berger László a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott, dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokot a budapesti kir. büntető, dr. Csaba Ágoston pestvidéki kir. törvényszéki, dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokot a pestvidéki kir. törvényszékhez, dr. Nyeviczkey Lóránd budapesti ügyvédjelöltet az erzsébetfalvi kir. járásbírószághoz, dr. Major Károly zombori kir. törvényszéki joggyakornokot és dr. Hary Ferenc nagyszentmiklósi ügyvédjelöltet az újvidéki kir. törvényszékhez, dr. Hutter Károly besztercei kir. törvényszéki joggyakornokot a naszodi kir. járásbírószághoz, dr. Kapp Ernő gyönki ügyvédet a kecskeméti, dr. Borosnyai Oszkár brassói gyakorló ügyvédet a szászvárosi, dr. Hekler Elek budapesti lakos, ügyvédjelöltet a miskolci kir. járásbírószághoz;

dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokká: Grenzer Gyula budapesti központi kir. járásbírószági joggyakornokot;

telekkönyvvezetővé: Millig Károly sziráki kir. járásbírószági irodatisztet az abádszalóki kir. járásbírószághoz;

irnokká: Baksa József budapesti kir. büntető törvényszéki díjnokot a budapesti kir. büntető törvényszékhez;

végrehajtóvá: Pauletig Alajos fumei kir. törvényszéki nyugalmazott irodaigazgatót a fumei kir. járásbírószághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Keresztesy József nagyszalontai kir. járásbíró a nagyvárad-vidéki, dr. Koncz Mihály csongrádi kir. járásbíró a szabadkai kir. járásbírószághoz, továbbá törvényszéki bírói minőségben Konratovics Viktor lugosi kir. járásbíró a beregszászi, Rád Márton kőösbányai kir. járásbíró a dévai, dr. Horváth József mócsi kir. járásbíró a kolozsvári, dr. Müller Károly nagyszebeni kir. járásbíró a nagyszebeni, Vattay Albert battonyai kir. járásbíró a rimaszombati, Kecskeméthy Gyula budapesti központi kir. járásbíró a pestvidéki kir. törvényszékhez saját kérelmükre;

Szűcs Béla teregovai kir. járásbírószági albíró a nagyszalontai, Ginovszky Miklós rimaszombati kir. törvényszéki albíró a battonyai kir. járásbírószághoz saját kérelmükre;

dr. Teőke Béla késmárki kir. közjegyzőt a Budapest székesfőváros X. kerületébe, dr. Árkosy Gyula dicsőszentmártoni kir. közjegyzőt Kolozsvárra;

Gergely József nagyszebeni kir. járásbírószági jegyzőt a nagykanizsai és Mathey Béla nagybereznaí kir. járásbírószági jegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez, dr. Villányi Ferenc balázsfalvi kir. járásbírószági jegyzőt a nagyenyedi, dr. Ungár Elemér szabadkai kir. törvényszéki jegyzőt a szabadkai és dr. Kapossy Arthur zalaegerszegi kir. járásbírószági jegyzőt a pápai kir. járásbírószághoz;

Szende Alajos kir. tanácsos, budapesti kir. ítélőtáblai segédhivatali főigazgatót a m. kir. Kúriához;

Péteri Imre abádszalóki kir. járásbírószági telekkönyvvezetőt a sziráki kir. járásbírószághoz;

Székelly Bernát adonyi kir. járásbírószági irodatisztet a budapesti kir. törvényszékhez, Regéczi Gyula budapesti kir. büntető törvényszéki irodatisztet a budapesti központi kir. járásbírószághoz, továbbá Pujda János szatmárnémeti kir. törvényszéki és Rosenbaum Gyula szatmárnémeti kir. járásbírószági irodatiszteteket kölcsönösen;

C s e t e Bálint gyergyószentmiklósi kir. járásbíróági irnokot az ujvidéki, K á n y i k Károly girálti kir. járásbíróági irnokot a szeniczei, K l i c s u József técsői kir. járásbíróági irnokot a kapuvári és S z ó r á d i György rétsági kir. járásbíróági irnokot a kiskunhalasi kir. járásbíróághoz;

T i h a n y i Vilmos nezsideri kir. járásbíróági végrehajtót a debreczeni, H e r b s z t János szolnoki kir. járásbíróági végrehajtót a pozsonyi kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter N a g y József szatmárnémeti főpénztárnokot a könyvitelre és az írásvizsgálatra nézve a szatmárnémeti kir. törvényszékhez b ű n ü g y e k b e n á l l a n d ó s z a k é r t ő v é n e v e z t e k i .

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. V e n e t u János aradi, dr. N e m e s Károly kiskunfélegyházi, dr. Z i e h n Emil és dr. W o l f Ernő budapesti lakos, ügyvédjelöltek, továbbá G r a e b e l d i n g e r György államtudor, lovrini és K o v á c s Béla jogszigorló, rákoskeresztúri lakosokat, utóbbi kettőt ideiglenes minőségben;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. A u e r b a c h Miklós ügyvédjelölt, debreczeni lakost és P a p Traján nagybányai lakos, jogszigorlót;

a győri kir. ítélőtábla elnöke dr. M i k l ó s Géza ügyvédjelöltet;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. S t a r k Arisztia kassai ügyvédet és L a c z k ó Béla kassai lakos, ügyvédjelöltet, ez utóbbit ideiglenes minőségben;

a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke dr. K ü h b a c h e r Árpád és dr. P o r d e a János végzett joghallgatókat, továbbá dr. B o g d á n Jenő államtudort és T a m á s István végzett joghallgatót, ez utóbbi kettőt ideiglenes minőségben;

a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke dr. S z á n t h ó Vitus sepsiszentgyörgyi lakos, ügyvédjelöltet;

a pécsi kir. ítélőtábla elnöke dr. Z ö l d Jenő szentesi lakos ügyvédjelöltet;

a szegedi kir. ítélőtábla elnöke G e r a István és M a d i n c e a Gyula szegedi lakos, jogszigorlókat, továbbá dr. L á s z l ó A n d o r nagykanizsai kir. járásbíróági joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. S z i l á g y i Jenő zilahi kir. törvényszéki joggyakornokot a budapesti kir. büntető törvényszékhez;

a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke dr. S i m o n Miklós nagyváradi kir. törvényszéki joggyakornokot a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületébe helyezte át.

A debreczeni kir. főügyész V á r a d y József debreczeni kir. főügyészségi díjnokot a máramarosszigeti kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Tanácsvezetés jogával felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912: LIV. t.-c. 82. §-a alapján B a r a k Imre pancsovai kir. törvényszéki bírót a t a n á c s v e z e t é s j o g á v a l r u h á z t a f e l .

A munkásbiztosítási választott bíróságok helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a nagyszebeni munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: G e r b e r t János ottani kir. törvényszéki bírót;

a rimaszombati munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: F o d o r Zoltán ottani kir. törvényszéki bírót;

a verseczi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: B u ó c z Imre ottani kir. járásbíró három év tartamára kinevezte.

Véglegesítés.

A m. kir. igazságügyminiszter V á g ó Károly budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi ideiglenes minőségű tanítót ebben az állásában v é g l e g e s í t e t t e .

Berendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Almási Antal pestvidéki kir. törvényszéki bírot a m. kir. Kúriához;

dr. Bornemiza Károly kolozsvárvárosi kir. járásbíróági albírot a kolozsvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelte.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

az aranyosmaróti kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: ifj. Hets Ödön kir. törvényszéki bírót;

a besztercei kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Preineszberger Géza kir. törvényszéki bírót;

a komáromi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Cseh Ernő kir. törvényszéki bírót;

a máramarosszigeti kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Kosinszky Károly kir. törvényszéki bírót;

a nagyszebeni kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Klie Antal kir. törvényszéki bírót;

a nyiregyházai kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Petneházy Zsigmond Boldizsár kir. törvényszéki bírót;

a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Kun József kir. törvényszéki bírót;

a szegedi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Márton József kir. törvényszéki bírót;

az ujvidéki kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Vékey Zoltán kir. törvényszéki bírót;

a veszprémi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Schätzler István kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912: VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) *a budapesti kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Varga Zoltán budapesti kir. törvényszéki, dr. Fejes Mihály budapesti I—III. ker. és dr. Szabó Kornél budapesti központi kir. járásbíróági jegyzőket;

b) *a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Somló Kálmán máramarosszigeti kir. járásbíróági jegyzőt;

c) *a kassai kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Hegedüs Ferenc sátoraljaujhelyi kir. járásbíróági jegyzőt;

d) *a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Vadasdy Péter székelyudvarhelyi kir. járásbíróági jegyzőt;

e) *a nagyváradi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Vermes János nagyhalmágyi kir. járásbíróági jegyzőt;

f) *a temesvári kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Schmidt Miklós karánsebesi kir. törvényszéki jegyzőt,

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Tóth János és dr. Tomcsányi Albert budapesti kir. törvényszéki jegyzőket az ottani kir. ügyészséghez, továbbá Nagy Pál brassói kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt újból az ugyanottani kir. törvényszékhez, dr. Karácsonyi Bálint brassói kir. törvényszéki jegyzőt pedig az ugyanottani kir. ügyészséghez osztotta be.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

az aradi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Hollósy Kálmán borosjenői gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a besztercebányai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Milch Gyula stubnyafürdői gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a brassói kir. ügyészség kerületébe:

dr. Papp Rezső fogarasi járási szolgabíró ideiglenesen;

a budapesti kir. ügyészség kerületébe:

dr. Tóth János és dr. Tomcsányi Albert a budapesti kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőket, továbbá dr. Zimmermann Lajos, dr. Goitein Sándor és dr. Pósch Gyula budapesti gyakorló ügyvédek, ez utóbbi hármat ideiglenesen;

a balassagyarmati kir. ügyészség kerületébe:

dr. Romhányi Gusztáv rétsági gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a csikszeredai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Vitos Pál csikszentmártoni gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a győri kir. ügyészség kerületébe:

dr. Kaszás Jenő győri ügyvédet ideiglenesen;

a gyulai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Tobak István orosházi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a gyulafehérvári kir. ügyészség kerületébe:

dr. Ürmössy Károly abrudbányai ügyvédet;

a kalocsai kir. ügyészség kerületébe:

Safáry Gyula kiskőrösi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a kézdivásárhelyi kir. ügyészség kerületébe:

Veres Menyhért nyugalmazott kir. járásbíró, sepsiszentgyörgyi lakost ideiglenesen;

a komáromi kir. ügyészség kerületébe:

Csányi László udvardi járási tb. főszolgabíró;

a nagykanizsai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Freyler Adolf nagykanizsai gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a pécsi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Kováts Aladár dárdai gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a szombathelyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Rácz Imre sárvári gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a trencsényi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Marer Sándor zsolnai és dr. Sztranyovszky József vágbeszterczei gyakorló ügyvédek ideiglenesen;

a veszprémi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Herczog Manó pápai gyakorló ügyvédet.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a balassagyarmati kir. járásbíróság mellé: dr. Weisz Emil ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a battonyai kir. járásbíróság mellé: dr. Rafajlovits Milos ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

az erzsébetfalvi kir. járásbíróság mellé: dr. Nyeviczkey Lóránt és dr. Steiger Gyula Ödön ottani kir. járásbíróági jegyzőket;

a kiskunfélegyházi kir. járásbíróság mellé: dr. Nemes Károly ottani kir. járásbíróági joggyakornokot;

a marczali kir. járásbíróság mellé: dr. Kaszás Géza ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a naszodi kir. járásbíróság mellé: dr. Hutira Károly ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a nagybányai kir. járásbíróság mellé: dr. Homola László ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a nagyenyedi kir. járásbíróság mellé: dr. Villányi Ferenc ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a nagylaki kir. járásbíróság mellé: Buck Adolf ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a nyírbátori kir. járásbíróság mellé: dr. Szabó Sándor nyírbátori gyakorló ügyvédet;

a pápai kir. járásbíróság mellé: dr. Kapossy Arthur ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a puji kir. járásbíróság mellé: Ámánt Béla ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a salgótarjáni kir. járásbíróság mellé: dr. Sommel István ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróság mellé: dr. Szánthó Vitus ottani kir. járásbíróági joggyakornokot;

a szászvárosi kir. járásbíróság mellé: dr. Borosnyai Oszkár ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a szerencsi kir. járásbíróság mellé: dr. Gyurkovich Zsigmond ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a székelykereszturi kir. járásbíróság mellé: dr. Radnai Zoltán ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a vámosmikolai kir. járásbíróság mellé: dr. Friedlieb Ignác ottani kir. járásbíróági joggyakornokot az ottani kir. ügyészségi megbízottak állandó helyetteseiül.

Marosvásárhelyi egységes birói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagja.

A m. kir. igazságügyminiszter Lokody Géza marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai bírót az 1913: LIII. törvénycikk 19 §-a alapján a marosvásárhelyi egységes birói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagjává az 1916. év végéig terjedő időre kinevezte.

A Budapesten alakított szerzői jogi szakértő bizottság elnöke. *)

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a budapesti szerzői jogi szakértő bizottságot az 1920. évi december hó 31-éig terjedő újabb hat év tartamára ujjaalakította s a bizottság elnökévé újból Szily Kálmán miniszteri tanácsost, a Magyar Tudományos Akadémia főkönyvtárosát, a bizottság eddigi elnökét nevezte ki.

A fiatalok felügyelő hatóságának tagjai.

A m. kir. igazságügyminiszter a 27.400/1909. I. M. számú igazságügyminiszteri rendelet 4. §-ának II. pontja értelmében a fiatalok nagyvárad felügyelő hatóságának tagjaivá:

A nagyvárad kir. törvényszék székhelyéről: Balázs Miksa kir. járásbírói irnokot, a Nagyvárad és Biharmegyei Patronázs Egyesület (N. B. P.) tagját, Czékus Kálmán főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Dayka Endre rendőralkapitány, iparhatósági biztost, Dernyei Imre ipariskolai tanítót, a N. B. P. tagját, Eisele Sándor tanítót, a N. B. P. tagját, Eleméry Ferenc városi tanácsost, Farkas Etelka tanítónőt, a N. B. P. tagját, dr. Gerő Ármán rendőrfőkapitányt, a N. B. P. tagját, Grócz Béla prépostkanonokot, a N. B. P. tagját, dr. Guttmann Dezső ügyvédjelöltet, a N. B. P. tagját, Györgyi Adorján kereskedőt, a N. B. P. tagját, Hegedüs Árpád főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Hegedüs János kereskedőt, Kappel György főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, dr. Kassay Kálmán tb. megyei tiszti főorvost, a N. B. P. tagját, Katona József főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Kemény L. Ignác rendőralkapitányt, Kemény L. Ignácnét, a N. B. P. tagját, Kepes L. Miklós kir. ítélőtáblai bírót, a N. B. P. tagját, Kerekes Manó felsőkereskedelmi iskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Kiss István kir. segédtanfelügyelőt, a N. B. P. tagját, dr. Konrád Márk kir. tanácsos nyugalmazott bábaképezdei igazgatót, a N. B. P. tagját, Kotzmann János felsőkereskedelmi iskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Kristóf Gyula igazgatótanítót, a N. B. P. tagját, Matkó Benjámán ipariskolai h. igazgatót, a N. B. P. tagját, dr. Léva Béla ügyvédet, a N. B. P. tagját, dr. Matolay Károly orvost, a N. B. P. tagját, May Sándor kir. főmérnököt, a N. B. P. tagját, Máth Lajosnét, a N. B. P. tagját, Mikes Ödön ipariskolai tanítót, a N. B. P. tagját, dr. Ney Pál ügyvédet, a N. B. P. tagját, Nosz Gusztáv főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Olti Mózes főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, özv. Óváry Sándornét, a Nagyvárad Kath. Nővédő Egyesület elnökét, Palánkay Károlynét, a N. B. P. tagját, dr. Papp Károly ügyvédet, a N. B. P. tagját, Pálosy Ferenc felsőkereskedelmi iskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Perényi György tanítót, a N. B. P. tagját, dr. Popper Akos takarékpénztári igazgató, törvényhatósági bizottsági tagot, a N. B. P. tagját, dr. Prodanovits Tódor ügyvédet, a N. B. P. tagját, dr. Rozvány Jenő ügyvédet, a N. B. P. tagját, dr. Sarkadi Sándor ügyvédet, a N. B. P. tagját, Schuszték Adolf felsőkereskedelmi iskolai tanárt, a N. B. P. tagját, dr. Stokker József ügyvédet, a N. B. P. tagját, Szabados Pál tanítót, a N. B. P. tagját, Szabó Bertalan ref. lelkészt, a N. B. P. tagját, Száhlender Károly nagybirtokos, törvényhatósági bizottsági tagot, a N. B. P. tagját, dr. Szilas Izidor főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Tátray Sándor gyáros, törvényhatósági bizottsági tagot, dr. Tóth Ferenc ügyvédet, a N. B. P. tagját, dr. Tóth Ferencnét, a N. B. P. tagját, Szmazsenka Ernő vasuti igazgatót, a N. B. P. tagját, Varga Dezső ref. tanítóképző intézeti tanárt, a N. B. P. tagját, Varga Gábor főreáliskolai tanárt, a N. B. P. tagját, Veres Bálint ref. lelkészt, a N. B. P. tagját, dr. Weisberger Lipót ügyvédet, a N. B. P. tagját, Zachariás Jenő tanítót, a N. B. P. tagját;

a berettyóújfalusi kir. járásbírói területéről: Boross Gyula gyógyszerészt, a N. B. P. tagját, Miskolczy László ref. lelkészt, a N. B. P. tagját, Nagy Márton ref. lelkészt;

a magyarszéki kir. járásbírói területéről: dr. Breider Mór orvost, a N. B. P. tagját;

a margittai kir. járásbírói területéről: dr. Bartha Béla ügyvédet, a N. B. P. tagját, dr. Pálffy Gyula ügyvédet;

a nagyszalontai kir. járásbírói területéről: H. Fekete Péter polgári iskolai igazgatót, a N. B. P. tagját, Ungváry Gyula ref. lelkészt, a N. B. P. tagját;

*) Lásd az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 11. számában az 544. lapon 56.165/1913. I. M. sz. a. megjelent közleményt.

a nagyváradvidéki kir. járásbírótság területéről: Mann Ferenc községi jegyzőt, a N. B. P. tagját, Pászthy Ferenc községi jegyzőt, a N. B. P. tagját, Polonkay Gyula szabómestert, a N. B. P. tagját;

a székhelyhídi kir. járásbírótság területéről: dr. Káldy József orvost, a N. B. P. tagját, Rácz Béla tanítót, a N. B. P. tagját, Véghe József ref. lelkészt, a N. B. P. tagját;

továbbá a fiatakorúak szegedi felügyelő hatóságának tagjaivá: Batta Gyulát, Breisach Béla róm. kath. plebánost, Gábris Gyula kir. járásbíró, Gombár Gyula kir. járásbíró, Hubacsék Gizellát. özv. Keglovics Emilnét, dr. Kovács Rókus kir. törvényszéki elnököt, Peterdy Béla kir. járásbíró, Somlyódi István kir. járásbíró, dr. Szöllősy Ernőnét, Teleki Lászlónét, Waisz Tivadar kir. járásbíró,

továbbá az idézett rendelet 6. §-a értelmében a nevezett felügyelőhatóság tanácselnökeivé: Gábris Endre kir. járásbíró, Gombár Gyula kir. járásbíró, dr. Kovács Rókus kir. törvényszéki elnököt, Peterdy Béla kir. járásbíró és Waisz Tivadar kir. járásbíró;

továbbá a fiatakorúak pécsi felügyelő hatóságának tagjává: dr. Dettre Pál, a pécsi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzői szolgálatra berendelt törvényszéki jegyzőt és Peitler Imre kir. ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

végül a fiatakorúak debreczeni felügyelő hatóságának tagjává, továbbá az idézett rendelet 6. §-a értelmében ugyanezen felügyelő hatóság tanácselnökévé: dr. Bernolák Nándor debreczeni egyetemi tanárt az 1915. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra ki-nevezte.

Fiatakorúak biráinak kijelölése.

A m. kir. igazságügyminiszter Klie Antal nagyszombati, Krasznay Sándor nyiregyházi Szabó István dési, Turtsányi Károly nyitrai és Joób Imre szekszárdi kir. törvényszéki bírót az 1913: VII. t.-c. 2. §-a alapján, három év tartamára az ugyanottani kir. törvényszékhez a fiatakorúak bírójává jelölte ki.

Birtokrendező földmérői jogosítvánnyal felruházás.

Az 1908: XXXIX. t.-c. 4. §-a értelmében Budapesten szervezett földmérővizsgáló bizottság előtt az 1914. évben földmérői jogosítványt nyertek: Asztalos Imre, Dénes Gábor, Frank Dezső, Gárdonyi Jenő, Havas Ferenc, Kemény Béla, Majva István, Merszék Róbert, Mónitz János, Nagy Miksa, Pulmann Endre, Simenszky Kálmán, Szávits Szilárd, Szendrey Ferenc, Szenes Kornél, Tápai János, Vidos Simon és Wéttig Gusztáv kataszteri mérnökök, Ehrenfeld Nándor és Landau Jenő okleveles mérnökök, Varga György okleveles bányamérnök.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

dr. Ákontz János kir. kúriai bírói címmel felruházott kolozsvári kir. ítélőtáblai bíró;
Domokos Péter kecskeméti kir. járásbíró;

Lőrinczy Ferenc kir. kúriai segédhivatali főigazgató;

Kiss István segédhivatali főigazgatói címmel felruházott kir. kúriai segédhivatali igazgató;

Pauletig Alajos fiumei kir. törvényszéki irodaigazgató;

Alberger Bertalan mátészalkai kir. járásbíróági telekkönyvvezető;

Virág Zsigmond zilahi kir. törvényszéki irodafőtiszt;

Lacsny István borosjenői kir. járásbíróági irodatiszt;

Kautsky Sylveszter németújvári kir. járásbíróági írnok;

Kutas János lugosi kir. törvényszéki, Bezdan Gyula szegedi, Nemes Sándor székhelykeresztúri, Izsóf Gáspár vágsellyei és Jármay István nagybányai kir. járásbíróági hivatalszolgák;

Gombosi Miklós szobathelyi kir. törvényszéki fogházőr.

Állásukról lemondottak.

Balázs Jenő élesdi kir. járásbírói és Micsinay István pestvidéki kir. törvényszéki joggyakornokok ;

dr. Bulla Sándor orosházi, dr. Egri Arpád kolozsvár-városi és Molnár Samu abrudbányai kir. járásbírói ügyészégi megbízottak.

Meghaltak.

Csulei János fehértemplomi kir. törvényszéki betétszerkesztő bíró ;

Halász Ernő kőszegi kir. járásbíró ;

dr. Buday Ákos nyíregyházi kir. törvényszéki, dr. Baróti Sándor munkácsi, dr. Rosenauer Jenő Béla besztercebányai, dr. Setz Kurt Frigyes gyulafehérvári és Szilágyi Rezső törökbecsei kir. járásbírói jegyzők ;

Gerő Pál m. kir. igazságügyminiszteriumi számvizsgáló ;

Csertán István siklósi és Tanító Kálmán zalaegerszegi kir. járásbírói telekkönyvvezetők ;

Bencze János edelényi, Fodor József színérváraljai és Muntján Miklós gyulafehérvári kir. járásbírói irodatisztek ;

Oláh Károly szegedi kir. ítélőtáblai, Boday Béla edelényi kir. járásbírói betétszerkesztő és Bagi Mihály kecskeméti kir. járásbírói írnokok ;

Bordé Mihály gyulai és Kovalovszky József budapesti kir. törvényszéki hivatalosolgák ;

Plevák József illavai kir. járásbírói, Andrikovics József nyíregyházi, Jakubek János trencsényi, Kiss Károly gyulafehérvári és Molnár Sámuel dési kir. törvényszéki fogházőrök ;

Bravjak László nagyenyedi fegyintézeti és Molnár Vince budapesti kir. gyűjtőfogházi fegyőrök.

Érvényüket veszített altiszti igazolványok.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter által közölt jegyzéke azon altiszteknek, akiknek részére az 1883:II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők :

1914. Igjakovič Marian (20.628), Mekenyisatz Péter (20.683), Reiner Lázár (21.906), Matirko Ferenc (22.933), Rónai Ábrahám (24.780), Salfer Károly (26.000), Rosandić Dániel (26.111), Jakobi András (26.378), Maletić Andrija (26.415), Kornokovics Frigyes (26.704), Pfau József (26.708), Panity Milán (26.787), Cizmek Mirko (26.813), Göbel József (27.319), Nagy Lajos (27.576), Schiller Simon (27.611), Traun Miklós (27.613), Lutz János (28.677), Juhos Imre (28.734), Friedl Ferenc (28.806), Nagler Vilmos (29.524), Micalacean György (29.615), Karaska Jakab (29.619), Cloos András (29.667), Ziegler György (29.710), Schmalz Vilmos (29.806), Kovács Gábor (29.808), Schiel Lukács (29.851), Bonfert Mihály (30.278), Eisenburger Albert (30.378), Pokorný Ferenc (30.382), Sekereš József (30.384), Mayer Antal (30.425), Hartung József (30.587), Crnkovič János (30.622), Gillich Mátyás (30.727), Schadl János (31.149), Wellmann Albert (31.150), Kokotovič Milos (31.575), Novák János (31.923), Szabó György (31.959), Heršak Péter (32.102), Gerendás Márton (32.176), Bujanovič Iván (32.325), Kónya József (32.434), Dénes József (32.877), Rozsnyai József (33.011), Sárosi Ferenc (33.098), Köcsky Gyula (33.368), Boór II. István (33.639), Ehrenhöfer Alajos (33.755), Jánossy Sándor (34.001), Simon Mihály (34.077), Körösi Szilveszter (34.086), Finster József (34.119), Ciucaşiu Demeter (34.382).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A debreczeni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Szotyori Nagy Sándor, mint Lestyán Adorján debreczeni kir. közjegyzőnek kiendelt állandó helyettese hivatalos működését 1915. évi február hó 4. napján megkezdette.

A kolozsvári kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy D o r g ó Albert kolozsvári kir. közjegyző folyó évi február hó 14-én elhalt és hogy irodája részére helyettesse dr. G i d ó f a l v y István kolozsvári kir. közjegyzőt hivatalból kirendelte.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Daróczy János, dr. Darvas István, dr. Földes Dávid, dr. Kazay László, dr. Lavotta Miklós, dr. Seprényi Imre és dr. Strasser József budapesti, dr. Fuchs Jenő ujbudapesti és dr. Máté Tóth Jenő kalocsai ügyvédek a budapesti;

dr. Balkányi Andor kisvárdai, dr. Böhm Ignác és dr. Katonka Bertalan nyiregyházi, valamint dr. Szabó Sándor nyirbátori ügyvédek a debreczeni;

dr. Zimmermann Lajos abaujszántói ügyvéd a kassai;

dr. Ghibu Valér marosvásárhelyi és dr. Lőrinczy Balázs mezőbándi ügyvédek a marosvásárhelyi;

dr. Rasofszky Elek és dr. Hoffmann Ottó pécsi ügyvédek a pécsi;

dr. Nuspl György őrszállási ügyvéd a szabadkai;

dr. Makár Károly szatmárnémeti ügyvéd a szatmárnémeti ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Szabó Frigyes¹⁾ aradi ügyvéd önkéntes lemondás folytán, dr. László Gyula²⁾ borosjenői és dr. Tolnai János³⁾ aradi ügyvédek elhalálozás folytán az aradi;

dr. Makár Károly⁴⁾ budapesti ügyvéd elköltözés folytán, Kugler Nep. János⁴⁾ budapesti és dr. Tarajosy Sándor⁵⁾ kalocsai ügyvédek önkéntes lemondás folytán, báró Purczell Andor⁵⁾ és dr. Tyroler Sándor⁶⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás folytán a budapesti;

dr. Szokolay Gyula⁷⁾ nyiregyházi ügyvéd kir. alügyészség kinevezés folytán a debreczeni;

dr. Ury József⁸⁾ egri ügyvéd, kamarai elnök elhalálozás folytán az egri;

dr. Vajda József⁹⁾ hernádzsadányi ügyvéd önkéntes lemondás folytán a kassai;

Indre László¹⁰⁾ kolozsvári ügyvéd elhalálozás folytán, id. Patitia Rubin¹¹⁾ gyulafehérvári ügyvéd lemondás folytán, dr. Cserba Béla¹²⁾ bánffyahunyadi ügyvéd kir. albíróvá és dr. Nestor Lőrincz balázsfalvi ügyvéd kir. járásbíróvá kinevezés folytán a kolozsvári;

dr. Vadasdy Péter¹³⁾ marosvásárhelyi ügyvéd bírósági jegyzővé kinevezés folytán a marosvásárhelyi;

dr. Titieni Péter¹⁴⁾ nagysinkai ügyvéd elhalálozás és dr. Mihály Gyula¹⁵⁾ nagyszebeni ügyvéd gondnokság alá helyezés folytán a nagyszebeni;

Donáth Manó trencsényi ügyvéd elhalálozás folytán és Fodor József galgóczi ügyvéd lemondás folytán a pozsonyi;

dr. Dénes Dezső¹⁶⁾ péterrévai ügyvéd bírósági jegyzővé kinevezés folytán a szabadkai;

dr. Olsavszky Gyula nagysomkúti ügyvéd a szatmárnémeti;

dr. Wattay Pelbárt Dezső nagybecskereki ügyvéd árvaszéki elnökké választás folytán, dr. Buzás Imre¹⁷⁾ nagyikindai, dr. Györky Imre¹⁸⁾ hódmezővásárhelyi, dr. Putics Péter¹⁹⁾ és dr. Szőri József²⁰⁾ szegedi ügyvédek elhalálozás folytán, dr. Blau Géza makói és dr. Balázs Győző módosi ügyvédek elköltözés folytán a szegedi ügyvédi kamaráknál.

A balassagyarmati ügyvédi kamara közzéteszi, hogy Lehoczky Gusztáv korpona ügyvédet, az ellene lefolyt fegyelmi ügyből kifolyólag a nagyméltóságú m. kir. Kúria ügyvédtanácsának 377/1914. ü. t. számú ítélete folytán, az ügyvédség gyakorlásától 3 (három) hav időre felfüggesztette;

a brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az önkéntes hadiszolgálat teljesítésére bevonult dr. Fekete András kézdivásárhelyi ügyvéd irodájában folyamatban maradt ügyek továbbvitele s illetve érdekeinek védelme céljából szükséges intézkedések megtétele iránt dr. Petrovsky György kézdivásárhelyi ügyvédet ideiglenes gondnokká rendelte ki, — továbbá:

haddbavonult dr. Incze Gyula baróti ügyvéd irodája részére, dr. Fábán László baróti ügyvédet ideiglenes gondnokká rendelte ki;

a budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az állítólag a harctéren elhalálozott dr. Dömény Lajos budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká Deutsch Sándor budapesti ügyvéd neveztetett ki; továbbá az állítólag a harctéren elhalálozott dr. Freyler József budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká dr. Zlinszky János budapesti ügyvéd neveztetett ki; végül hogy Rubin László ügyvédjelölt a dr. Polányi Károly ügyvédnél folytatott joggyakorlatáról szóló 2.676/1914. számú arcképes igazolványát elvesztvén, az megsemmisített;

a szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Terék József óbecsei ügyvédet az 1887:XXVIII. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával az ügyvédi gyakorlattól az ok megszűntéig felfüggesztette; továbbá dr. Hajnal Mihály bácsk kereszturi ügyvéd a lakóhelyét Kulára helyezte át;

a szatmárnémeti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Friedmann Árpád szatmárnémeti ügyvéddel szemben a kamara fegyelmi bíróságának 317/1914. f. sz. alatt hozott és a m. kir. Kúria ügyvédi tanácsának 318/1914. Ü. T. számú ítéletével helybenhagyott ítélettel kikiszabott három havi felfüggesztési idő 1915. február 8-án lejárván, nevezett ügyvéd az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetik;

a szatmárnémeti ügyvédi kamara fegyelmi bírósága közhírré teszi, hogy dr. Székely József színerváraljai ügyvédet az 563/1914. f. számú jogerős határozattal az ügyvédség gyakorlatától az 1887:XXVIII. t.-c. 4. §-ának b) pontja alapján felfüggesztette.

*) Gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

1) Iratait dr. Mandl Vilmos és dr. Fuchs Albert aradi ügyvédeknek adta át.

2) Irodája részére gondnokul dr. Burdán Tivadar borosjenői ügyvéd rendeltetett ki.

3) dr. Schütz Henrik aradi " " "

4) Iratait dr. Langheim Henrik budapesti ügyvédeknek adta át

5) Irodája részére gondnokul dr. Técsői Mór budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

6) dr. Erőss Zsigmond " " "

7) Iratait dr. Bergstein Jenő nyíregyházi ügyvédeknek adta át.

8) Irodája részére gondnokul dr. Kolossváry István egri ügyvéd rendeltetett ki.

9) Iratait dr. Laufer Lajos kassai ügyvédeknek adta át.

10) Irodája részére ügygondnokul Nemes Simon, leltározó biztosul dr. Dragomir Sándor kolozsvári ügyvédek rendeltettek ki.

11) Irodája ügyeit ifj. dr. Patitia Rubin gyulafehérvári ügyvédeknek adta át.

12) dr. Kabdebó Szilárd bánffy hunyadi

13) Helyébe néhai dr. Katona Manó ügyvéd irodája részére gondnokká dr. Mikó Károly marosvásárhelyi ügyvéd rendeltetett ki.

14) Irodája részére a halaszthatatlan teendők teljesítésére gondnokul dr. Vasu Sándor nagysinkai ügyvéd rendeltetett ki.

15) " " " " " " " dr. Kormos Emil nagyszebeni ügyvéd rendeltetett ki.

16) Iratait dr. Hoffer Ignác péterrévei ügyvédeknek adta át.

17) Irodája részére gondnokul dr. Jankovits Miklós nagyikindai ügyvéd rendeltetett ki.

18) " " " dr. Bakay Lóránd hódmezővásárhelyi " " "

19) " " " dr. Kovács Antal szegedi " " "

20) " " " dr. Czibula Antal " " "

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VII. fiz. o. jbíró a mócsi jbnál	Kolozsvári tszék elnökéhez	1915. márc. 2.	38. sz.
Albíró a teregovai »	Karánsebesi » »	» » 5.	41. sz.
« a nagybányai »	Szatmárnémeti » »	» » 11.	46. sz.
Jegyző az adonyi »	Székesfehérvári » »	» » 2.	38. sz.
» a titeli »	Ujvidéki » »	» » 5.	41. sz.
» a s.-a.-ujhelyi tszéknél	Sátoraljaujhelyi » »	» » 5.	41. sz.
» a gyulafehérvári jbnál	Gyulafehérvári » »	» » 5.	41. sz.
» a törökbecsei »	Nagybecskereki » »	» » 6.	42. sz.
» a balázsfalvi »	Gyulafehérvári » »	» » 7.	43. sz.
» a dévai tszéknél	Dévai » »	» » 7.	43. sz.
» a nagybereznei jbnál	Beregszászi » »	» » 11.	46. sz.
» a brassói tszéknél	Brassói » »	» » 11.	46. sz.
» a nyiregyházi »	Nyiregyházi » »	» » 11.	46. sz.
» a zalaegerszegi »	Zalaegerszegi » »	» » 27.	47. sz.
Joggyakornok (több) a nagyváradi ítélőtábla területén	Nváradai ítélőtábla elnökéhez	» » 5.	41. sz.
Telekkönyvvezető a mátészalkai jbnál	Szatmárnémeti tszék elnökéhez	» » 22.	44. sz.
Telekkönyvvezető a zalaegerszegi jbnál	Zalaegerszegi » »	» » 11.	46. sz.
Írnok a balázsfalvi jbnál	Gyfehérvári » »	» » 22.	30. és 47. sz.
» a gyergyószentmiklósi »	Csikszeredai » »	» » 7.	31. sz.
» a dicsőszentmártoni »	Erzsébetvárosi » »	» » 9.	32. sz.
» az adonyi »	Székesfehérvári » »	» » 13.	36. sz.
» a kecskeméti »	Kecskeméti » »	» » 20.	39. sz.
» az édelényi »	Miskolczi » »	» » 19.	42. sz.
» a giráltyi »	Eperjesi » »	» » 20.	42. sz.
» a borosjenői »	Aradi » »	» » 23.	44. sz.
» a gyulafehérvári »	Gyfehérvári » »	» » 23.	44. sz.
» a bpesti btő tszéknél	Bpesti büntető » »	» » 24.	45. sz.
» a tordai »	Tordai » »	» » 25.	46. sz.
» a zilahi »	Zilahi » »	» » 25.	46. sz.
» a színérváraljai jbnál	Szatmárnémeti » »	» » 26.	46. sz.
» a perlaki »	Nagykanizsai » »	» » .	47. sz.
Végrehajtó a nezsideri »	Győri » »	» » 3.	39. sz.
Tolmács (bolgár) a bpesti btő trvszéknél	Bpesti btő » »	» » 5.	41. sz.
Tolmács (szerb) a nagyikindai trvszéknél	Nagyikindai » »	» » 31.	47. sz.
Tolmács (szerb és román) a billédi jbnál	» » »	» » 31.	47. sz.
Intézeti tiszt (XI. fiz. o.) a székes- fehérvári javítónevelőintézetnél	Székesfehérvári javítónevelőintézet igazgatójához	» » 18.	46. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáiraiba fölvetett határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915. évvel XV. évfolyamát kezdi meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együtvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

BUDAPESTEN, 1915.

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

MÁRGIUS 28.

TARTALOM. Rendeletek: Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium). — Hajó-összeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 2.693/1913. M. E. sz. rendelet kiegészítése. — A törvénykezési illetékről szóló 1914: XLIII. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 140.800/1914. sz. a. kiadott rendelet kiegészítése. — Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegy-hamisítványok ismertetése. — A haszonbérletől mivelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok. — A cukorrépa-termelés iránt szerződéssel vállalt kötelezettség. — Kir. ítélőtáblai határozattárba fölvetett határozat, A budapesti kir. ítélőtábla 12. sz. polgári jogi elvi határozata. — Közlemények: Birtokrendezések során a kihasításnak idő előtt való megkezdése a birtokbaadásnak bírói közbenjárás nélkül való fogantatása. — A katonai bűnvádi ügyiratokról másolatok vétele és ügyészi közeg által bejelentett semmisségi panasz vagy felelősség megokolásának a védő részére kézbesítése. — A berni vasúti árufuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változások. — A póstai szállításhoz kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása. — Kedvezmények Buziás gyógyfürdőben. — A Budapesti Közlöny 1915. évi 43—73. számaiban közzétett általános rendeletek sorozata. — Hirdetmény a Jeszenák János-féle alapítványból való segélyezés tárgyában. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 1.040/1915. M. E. számú rendelete,

magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában.

Hatodik moratóriumi rendelet.)*

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikket és az 1912:XLVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. Halasztás alá eső pénztartozások.

1. §.

A magánjogi kötelezettségek teljesítésére az 1915. évi január hó 14. napján 224/1915. M. E. szám alatt kiadott ötödik moratóriumi rendelettel

*) Azok a szövegrészek, amelyek tekintetében ez a rendelet a 224/1915. M. E. számú ötödik moratóriumi rendelethől (Igazságügyi Közlöny XXIV. évf. 1. sz. 1. l.) eltér, dült betűkkel vannak jelezve.

engedélyezett halasztás mindazokra a pénztartozásokra nézve, amelyeket a jelen rendelet a halasztás alól ki nem vesz, *1915. évi július hó 31. napjáig* bezárólag meghosszabbíttatik.

Az *1915. évi március hó 31. napja* után *1915. évi július hó 31. napjáig* bezárólag lejáró pénztartozások teljesítésére, amelyek *1914. évi augusztus hó 1. napja* előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi címen alapulnak, amely *1914. évi augusztus hó 1. napja* előtt keletkezett, *1915. évi július hó 31. napjáig* bezárólag halasztás (moratórium) engedtetik.

Oly pénztartozások tekintetében, melyek után kikötés alapján vagy törvéynél fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható.

2. §.

A halasztás ideje alatt a halasztás alá eső váltó, kereskedelmi utalvány, közraktári jegy és csekk tekintetében a fizetés végetti bemutatás és a fizetés hiánya miatt felvett óvás, csekknél pedig az 1908:LVIII. t.-c. 17. §-ában említett igazolás is hatálytalan, amennyiben a 4. §. II. pontjából, valamint az 5. §. utolsó bekezdéséből más nem következik. Látra vagy lát után bizonyos időre szóló váltónál a lejárat megállapítását célzó bemutatás hatályos.

Az óvás felvételére hivatott személy az óvás felvételét meg nem tagadhatja arra való hivatkozással, hogy az a jelen rendelet szerint hatálytalan.

A váltóbirtokos az *1914. évi augusztus hó 1. napja* előtt moratórium alá eső követelés okából kapott kitöltetlen váltót csak *1914. évi augusztus hó 1. napja* előtti kelettel van jogosítva kitölteni. Az ezzel ellenkező kitöltést megállapodásellenesnek kell tekinteni.

Az *1914. évi augusztus hó 1. napja* előtt kiállított váltó tekintetében a halasztás ideje alatt az 1876:XXVII. t.-c. 25.—29. §-aiban szabályozott biztosítási visszkeresetnek helye nincs.

Halasztás alá nem eső olyan váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegy tekintetében, amely *1915. évi augusztus hó 1. napja* előtt járt vagy jár le, a fizetés végetti bemutatásra és a fizetés hiánya miatti óvás felvételére az előző moratóriumi rendeletekben vagy a törvényben meg-

szabott határidő 1915. évi augusztus hó 3. napjáig bezárólag meghosszabbíttatik. Ugyanezen idő alatt történhetik halasztás alá nem eső váltónál a névbecsülési fizetés végetti bemutatás.

Az előbbi bekezdésben említett papírok tekintetében az 1876:XXVII. t.-c. 40. §-ában meghatározott letétel joga az elfogadót a lejáratot követő két köznap elteltével illeti meg. Ugyane papírok tekintetében bármelyik előző követelheti, hogy a papir birtokosa a papirt lejárata után fizetés végett mutassa be; ha a papir birtokosa a hozzá intézett felhívás vétele után ennek haladéktalanul nem tesz eleget, az ebből eredő kárért felelős.

3. §.

A találmányi szabadalmi évi díjakra vonatkozó halasztásról a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a m. kir. minisztérium 6.981/1914. M. E. számú rendelete alapján kibocsátott külön rendelete intézkedik.

II. Halasztás alá nem eső pénztartozások

4. §.

I. Az 1. §-ban engedett halasztás alá nem esnek:

1. állami és államilag biztosított adósságok kamatai, tőketörlesztő részletei és járadékai;

2. zálogleveleknek, valamint gyámi pénzek elhelyezésére alkalmas vagy óvadékképessé nyilvánított egyéb kötvényeknek kamatszelvényei és kisorsolt címletei;

3. törlesztéses záloglevélkölcsönöknek 1914. évi augusztus hó 1. napján és az után esedékessé váló kamatai és tőketörlesztő részletei a jelzálogadóssal szemben — ideértve az ingatlan tulajdonosa, mint személyes adós elleni követelést is — valamint olyan követeléseknek ily kamatai és tőketörlesztő részletei, amely követelések az I. 2. pontban említett egyéb kötvényeknek kibocsátására alapul szolgálhatnak;

ha az adós az előbbi bekezdésben megszabott fizetési kötelezettségének a hitelező felhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt bármely részben nem tesz eleget, a hitelező az összes korábban lejárt kamatok és tőketörlesztő részletek megfizetését is követelheti; *annak*

a bizonyítására, hogy a hitelező az adóst a fizetésre felhívta, elegendő, ha a hitelező póstai igazolvánnyal bizonyítja, hogy az adós részére ajánlott levelet adott fel; az adóst terheli annak a bizonyítása, hogy a levél nem fizetési felhívást tartalmazott vagy hogy a fizetésre megszabott határidő még nem telt el;

törlesztéses kölcsönnek a jelen és az I. 10. pont alkalmazásában azt kell tekinteni, amelynél a tőke lefizetése előre megállapított törlesztési terv szerint legalább tizenöt évre van elosztva;

4. a vízvezetéki és világítási műveknek, általában közüzemeknek használatáért fizetendő díjak, *a kéményseprési díjak, ha szerződésileg vannak is megállapítva*, továbbá egyesületi tagdíjak;

5. oly pénztartozások, amelyek az adóst a Vörös-Kereszt-Egylettel szemben vagy a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére vagy a háború alkalmából másnemű segélynyújtásra rendelt alappal szemben közvetlenül vagy utalványozás alapján terhelik;

6. tartásdíjak és életjáradékok;

7. a biztosítási ügyletből eredő tartozások közül:

a) a hadiszolgálatban bekövetkezett halál esetére külön kötött vagy arra külön díj fejében kiterjedő biztosításnál, amennyiben a halál a hadiszolgálat következménye, valamint a katonai szolgálat esetére szóló biztosításnál az egész biztosítási összeg kifizetése és a biztosítási díjak fizetése egészen; úgy azonban, hogy a hadiszolgálatban bekövetkezett halál esetére külön díj fejében kiterjedő biztosításnál csak a külön díj fizetendő egészen, míg az alapidő a *b)* pont alá esik;

b) más életbiztosításnál, ideértve a balesetbiztosítást is, a biztosítási összeg huszonöt százalékanak, de legfeljebb ötezer koronának és legalább ötszáz koronának kifizetése, valamint a biztosítási díjak fizetése a díj huszonöt százaléka erejéig; járadékbiztosításnál a biztosító a járadékokat egészen (I. 6. pont), a biztosított (a szerződő fél) pedig a díjakat huszonöt százalék erejéig köteles fizetni;

c) a biztosító azon tartozása, amely az életbiztosítási kötvény visszavásárlására vagy az ily kötvény alapján kölcsön folyósítására irányul, huszonöt százalék, de legfeljebb kétezer korona és legalább kétszáz korona erejéig;

d) tűz- és jégkárbiztosításnál, valamint állatbiztosításnál az egész kárösszeg kifizetése és a biztosítási díjak fizetése egészen;

e) minden más kárbiztosításnál a kárösszeg huszonöt százalékanak, de legfeljebb négyezer koronának és legalább négyszáz koronának kifizetése, valamint a biztosítási díjak fizetése a díj huszonöt százaléka erejéig;

f) a viszontbiztosítónak a biztosításból eredő tartozásai az a)–e) pontok értelmében a biztosító által fizetendő összegek arányában, a viszontbiztosítási díjak pedig abban az arányban, amelyben a biztosított (a szerződő fél) a biztosítási díjakat fizetni köteles;

g) a biztosítási díjak fedezetéül adott váltók és a biztosítási díjak címén fennálló folyószámlatartozások, a folyószámlai viszonyra vonatkozó megállapodások sérelme nélkül, ugyanabban a mértékben vannak kivéve a moratórium alól, mint maguk a biztosítási díjak;

h) az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött biztosítási szerződésen alapuló biztosítási díjak egészen moratórium alá esnek, ha akkor, amikor fizetendők volnának, a biztosított katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik;

ha a jelen pontban említett tartozásra *akár korábbi, akár a jelen moratóriumi rendelet értelmében már egy vagy több ízben* huszonöt százalék volt fizetendő, az előbbi huszonöt százalék esedékessége napjától számított két-*ket* hónap elteltével további huszonöt-*huszonot* százalékot kell fizetni; a biztosító által fizetendő újabb részletek tekintetében szintén a b), c) és e) alpontokban meghatározott legkisebb és legnagyobb összegek irányadók;

8. *ingó dolgok, lakások vagy egyéb helyiségek bérletéből eredő bértartozások; kivéve a lakás vagy egyéb helyiség bérletéből eredő bértartozásokat*, ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik;

nem esik azonban moratórium alá a katonai szolgálatot teljesítő vagy ezzel egy tekintet alá eső egyén lakbértartozása, ha a kötelezett szolgálati vagy alkalmazási viszonyból folyó rendes járandóságaiban vagy legalább lakpénzben vagy lakbér céljára nyújtott közsegélyben részesül; ha a kötelezett fél csupán lakpénzben vagy lakbér céljára nyújtott közsegélyben részesül, a bértartozás csak az élvezett lakpénznek vagy közsegélynek megfelelő mértékben fizetendő; a lakásnak vagy

egyes részeinek albérletbe adása esetében a bérösszeg az albérletől járó bér erejéig szintén ki van véve a moratórium alól;

nem esik továbbá moratórium alá az üzleti vagy üzemi helyiségek bére, ha az üzlet vagy üzem a tulajdonos hadbavonulása ellenére is tovább folyik;

9. haszonbértartozások;

10. bérbe vagy haszonbérbe adott ingatlanokon jelzálogjoggal biztosított s az I. 3. pont alá nem eső törlesztéses kölcsönöknek 1914. évi augusztus hó 1. napján és az után esedékessé váló tőketörlesztő részletei a jelzálogadóssal szemben — ideértve az ingatlan tulajdonosa, mint személyes adós elleni követelést is — kivéve ha a kötelezett igazolja, hogy a tényleg befolyt bér vagy haszonbér az ingatlant terhelő köztartozásoknak, az I. 3. pont értelmében fizetendő kamatoknak és tőketörlesztő részleteknek, végül az ingatlant előző rangsorban terhelő s az 5. §. értelmében fizetendő többi kamattartozásnak levonása után — amennyiben mindezek az illető bérleti vagy haszonbérleti időszakra esnek — a jelen pontban említett többi tőketörlesztő tartozást nem fedezi; amennyiben az így kiszámított összeg az utóbb említett tőketörlesztő tartozásokat csak részben fedezi, a fizetés ezen részösszeg erejéig teljesítendő, a fizetési kötelezettségek sorrendjére nézve pedig a telekkönyvi rangsor irányadó;

11. szolgálati viszonyokból eredő tartozások, ideértve a mezőgazdasági, kereskedelmi vagy ipari munkaviszonyból eredő tartozásokat is, *tekintet nélkül arra, hogy melyik szerződő fél az adós;*

12. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt adott megbízásból és hasonló más személyes munkateljesítmények iránt ezen nap előtt kötött szerződésekből eredő költség- és díjtartozások, ideértve az orvosi, ügyvédi, mérnöki, írói és művészi, alkuszi, közvetítői, ügynöki és bizományi költségeket és díjakat, a lejárt tartozás huszonöt százaléka erejéig, tekintet nélkül a munka teljesítésének idejére; ha pedig az ilyen tartozásra korábbi moratóriumi rendelet értelmében már egy vagy több ízben huszonöt százalék volt fizetendő, az első huszonöt százalék esedékessége napjától számított két-két hónap elteltével további huszonöt-huszonöt százalékot kell fizetni;

az ügyvéd a felével szemben bíróilag megállapított díj- és költség-

követelését az ellenféltől az érvényesített követelésre befolyt összeg erejéig teljes összegében érvényesítheti;

a szállítmányozási és a fuvarozási ügyletből eredő tartozások általában nem esnek moratórium alá, kivéve a szállítmányozó által a megbízónak adott kölcsönöket és előlegeket;

13. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött szerződés alapján szállított ingó dolgok vételára címén és az e nap előtt kötött szerződés alapján végzett ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások, tekintet nélkül a szállítás vagy a munka teljesítésének idejére, havonként a lejárt tartozás tíz százaléka erejéig, amely tíz százalékot mindig a lejárt tartozás eredeti összege után s ha a tartozás a szerződés értelmében részletekben fizetendő, külön mindegyik részlet után kell számítani;

az egyes tíz százalékos részleteket minden hónapnak azon a napján kell megfizetni, amely számánál fogva megfelel a tartozás lejáratának, illetőleg az első részletre nézve megállapított fizetési napnak és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján;

ha a fenti szabályok értelmében a tartozásból akár a jelen rendelet életbelépése előtt, akár az után már legalább öt részlet vált fizetendővé, az adós fizetési kötelezettsége a további részletekre nézve a minisztérium újabb rendelkezéseig nem áll be;

ha a tartozás a szerződés szerint tíznél több részletben fizetendő, s egy-egy részlet nem halad meg huszonöt koronát, a részletek fizetésére a jövőre nézve a szerződés kikötései irányadók;

vételi bizomány esetében a bizományos az általa fizetett vételár megtérítését ugyancsak a jelen pontrendelkezései értelmében követelheti megbízójától;

14. a munkavállalót alvállalkozójával szemben terhelő tartozások, az I. 13. pont szerint fizetendő részleteken felül is, abban az arányban, amelyben a munkavállaló a teljesített munkáért az ellenértéket kézhez kapta;

15. idegen vagyon kezeléséből — ideértve az eladási bizományt is — akár a halasztás ideje alatt befolyó, akár az azt megelőzően befolyt értékek kiszolgáltatása, a vagyonkezelőt megillető jogok épségben tartásával; továbbá a biztosító társaságok ügynökeinek a biztosító társaságokkal szemben ezen viszonyuk alapján fennálló tartozásai, ide-

értve az e címen fennálló folyószámlatartozásokat is, a folyószámlai viszonyra vonatkozó megállapodások sérelme nélkül;

16. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött, de a moratórium fennállásának ideje alatt teljesítendő szerződés alapján az elállás-jogának gyakorlásából, avagy a szerződés nemteljesítéséből vagy nem kellő teljesítéséből eredő pénztartozások; ha pedig a szerződés 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt volt teljesítendő, az említett tartozásoknak huszonöt százalékát kell fizetni az 1915. év június havának azon a napján, amely számánál fogva megfelel a tartozás lejáratának és ha a tartozás csak az 1915. év június vagy július havában jár le, a lejárat napján;

17. tiltott cselekményekből és vétlen károkozásból eredő tartozások; továbbá bírói határozat alapján teljesített fizetések visszatérítésére irányuló tartozások, ha a határozatot, amelynek alapján a fizetést teljesítették, jogerős bírói határozat megváltoztatta, hatályon kívül helyezte vagy korlátozta;

18. családjogi és öröklési jogi címen alapuló és az I. 6. pont alá nem eső pénztartozások, valamint a társasági viszonyból, vagy a vagyonszövetség megszűntetéséből eredő pénztartozások huszonöt százalék erejéig; ez a huszonöt százalék az 1915. év június havának azon a napján fizetendő, amely számánál fogva megfelel a tartozás lejáratának és ha a tartozás csak az 1915. év június vagy július havában jár le, a lejárat napján.

II. A halasztás alá eső váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen és csekken alapuló tartozások törlesztésére a következő 1.—10. pontok szabályai irányadók:

1. E tartozások után a halasztás ideje alatt — a negyedik és az ötödik moratóriumi rendeletben megszabott részletfizetéseken felül — a következő részleteket kell fizetni:

a) az 1914. évi október hó 1. napja előtt lejárt vagy a látra szóló papírok után további tíz százalékot az 1915. év május havában;

b) az 1914. év október és november havában lejárt papírok után további tíz százalékot az 1915. év június havában;

c) az 1914. év december és az 1915. év január havában lejárt papírok után további tíz százalékot az 1915. év július havában;

d) az 1915. év február és március havában lejárt papírok után tíz százalékot az 1915. év május havában;

e) az 1915. év április és május havában lejáró papirok után tíz százalékot az 1915. év július havában.

2. A tíz százalékos részleteket minden esetben a tartozás eredeti összege után kell számítani. A részleteket az illető hónapnak azon a napján kell megfizetni, amely számánál fogva a lejárat napjának megfelel és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján.

3. A II. 1. pontban említett részletekre vonatkozó kereset vagy visszkereset fenntartása végett a törvény értelmében szükséges bemutatás mindaddig megtörténhetik, amíg a bemutatásra rendelt határidő a tartozás fennmaradó hátraléka tekintetében is le nem telt. Ha ezen az időn belül a bemutatás valamely esedékes részlet fizetése céljából megtörtént, a papirt később esedékessé váló részlet okából a kereset vagy visszkereset fenntartása végett újból bemutatni nem kell. Az 1875:XXXVII. t.-c. 448. §-ának második bekezdésében megszabott harminc napi határidőt a tartozás utolsó részletének esedékességétől kell számítani.

4. A fizetendő részlet tekintetében a kereset vagy a visszkereset fenntartása végett törvényben előírt óvás felvételére — a látra és a lát után bizonyos időre fizetendő papirok kivételével — nincs szükség; a netalán mégis felvett óvás hatályos ugyan, de annak költségeit csak abban az esetben kell megtéríteni, ha a papirból kötelezettek valamelyike külföldön lakik; ha a kötelezett a bemutatás megtörténtét tagadja, a bizonyítás terhe őt illeti.

5. A visszkeresetre jogosult hitelező a fizetendő részlet után számított váltódíjat abban az esetben is követelheti, ha a fizetés végett bemutatott papirt nem óvatoltatta.

6. Az előzők értesítésére nézve az 1876:XXVII. t.-c. 45.—47. §-ait abban az esetben is megfelelően kell alkalmazni, ha a birtokos a papirt fizetés hiánya miatt nem óvatoltatta; az utóbbi esetben az értesítést a bemutatás után tizenöt nap alatt kell teljesíteni.

7. A 2. §. utolsó bekezdésének rendelkezései megfelelően ide is kiterjednek azzal a módosítással, hogy a lejárat napja helyébe az a nap lép, amelyen a tartozás részlete a *korábbi vagy a jelen* moratóriumi rendelet szerint fizetendő.

8. A váltóbirtokos köteles a részfizetés tényét és hogy az mikor és kinek részéről történt, a váltóra feljegyezni. A váltókötelezett követelheti, hogy neki a részfizetésről a váltó másolatán nyugtatvány

adassék. A fizetési visszkeresetnek alávetett váltókötelezett ezenfelül az egész váltóösszeg tekintetében hatályosan felvett óvás hiteles másolatának vagy az 1914. évi július hó 31. napja után a részfizetés nemteljesítéséről felvett eredeti óvásnak kiadását is követelheti. Ha óvás nem vétetett fel, a váltóbirtokos a váltómásolatot, melyen a részfizetést nyugtatja, a váltókötelezett kívánságára és költségére hitelesíttetni köteles; az Osztrák-Magyar Banknak a váltómásolatra vezetett tanusítása a váltómásolat hitelesítését pótolja. Mindezek a szabályok a kereskedelmi utalványra, a közraktári jegyre és a csekkre is megfelelően állanak.

9. A II. 1.—8. pontok rendelkezései nem terjednek ki azokra a kötelezettekre, akiknek állandó üzleti telepe, üzeme vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Szerém, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye vagy Szatmár-Németi törvényhatósági joggal felruházott város vagy Zemun város területén van.

10. Azzal szemben, aki az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón a moratórium alól részben vagy egészen kivett tartozásokból vállalt váltói kötelezettséget, a váltóbirtokos, akinek javára az említett köztörvényi tartozás fennáll, a váltón alapuló követelést ugyanabban a mértékben érvényesítheti, amely mértékben az említett köztörvényi tartozás a moratórium alól ki van véve. A II. 3.—8. pontokban foglalt rendelkezések a moratórium alól részben kivett váltók tekintetében itt is állanak. A jelen pont szabályai a kereskedelmi utalványra, a közraktári jegyre és a csekkre megfelelően szintén kiterjednek.

5. §.

A 4. §. I. 1.—3. pontjaiban nem említett kamatok, amennyiben 1914. évi július hó 31. napja után jártak vagy járnak le, vagy határozott lejárat hiányában 1914. évi augusztus hó 1. napjánál nem régibb időre esnek, szintén ki vannak véve az 1. §-ban engedett halasztás alól.

Határozott napon lejáró kamatokat a lejáratkor kell megfizetni.

Határozott lejárat hiányában a kamatok — eltérő megállapodás sérelme nélkül — két hónaponként utólag fizetendőek. Ha a kamat 1914. évi augusztus hó 1. napjánál régibb idő óta folyik, a két hónapot 1914. évi augusztus hó 1. napjától kell számítani.

Ha az adós kamatfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a hitelező az összes hátralékos kamatok megfizetését is követelheti.

A moratórium alól kivett tőkerészlettel együtt az egész tartozás után a tőkerészlet fizetésének napjáig lejárt kamat megfizetését is lehet követelni, tekintet nélkül az előbbi két bekezdés szabályaira. Ez a rendelkezés az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtti időre eső kamatra is kiterjed.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltónak, kereskedelmi utalványnak, közraktári jegynek (zálogjegynek) és csekknek lejáratától folyó kamatok iránti követelés fenntartása és érvényesítése tekintetében a 4. §. II. 3.—8. pontjaiban foglalt szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

6. §.

Betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betétekről, ideértve az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt lejárt kamatokat is, a betevő — a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — az e rendelettel engedett halasztás ideje alatt csak az alább következő korlátok között rendelkezhetik.

Ha a betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betét 1914. évi augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta folyó egész időre kétszáz koronának, ha pedig kétezer koronát meghaladt, havonként kétszáz koronának kifizetését követelheti; az utóbbi esetben azonban a halasztás egész ideje alatt az 1914. évi augusztus hó 1. napján fennállott betétből legfeljebb tíz százaléknak kifizetését lehet követelni.

A folyószámla tulajdonosa betétének kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, amennyiben hitelt érdemlően kimutatja, hogy a kifizetendő összegre:

1. alkalmazottai fizetésének vagy munkabérének, üzemi vagy üzleti helyiségei bérének, a 4. §. I. 3. pontjában említett tartozásainak, vagy a 4. §. I. 7. pontja értelmében általa fizetendő biztosítási díjaknak, a 4. §. I. 12., 13., 18. és II. pontjai és a 10. §. második bekezdése szerint fizetendő tartozásainak, vagy az 5. §. szerint fizetendő kamatoknak kiegyenlítésére,

2. mező- és erdőgazdasági, ipari vagy kereskedelmi vállalatában vagy üzemében anyag- vagy árubeszerzés végett,

3. közcélokat szolgáló épület vagy más ily célú munkálat létesítése végett, amely épület vagy munkálat létesítését a felügyeletre hivatott kormányhatóság halaszthatatlannak jelenti ki, vagy 1914. évi október hó 28. napja előtt már megkezdett építkezés folytatása végett

múlhatatlanul szüksége van és az e végből szükséges összeget az arra jogosult javára utalja át.

Az első bekezdésben említett, betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betétekből a betevő az őt terhelő adók vagy más köztartozások kiegyenlítéseül, vagy — a pénzügyminiszter által megállapítható módok szerint és korlátok között — az állam kölcsöneire történő befizetések céljából bármilyen összeget a beszedésükre vagy átvételükre hivatott pénztárhoz utalhat át.

Pénzintézetek vagy betéti üzlettel foglalkozó más cégek és biztosító intézetek folyószámlára elhelyezett betéteikről összegre való tekintet nélkül rendelkezhetnek, amennyiben hitelt érdemlően kimutatják, hogy a kívánt összegre a 4. §. I. 2., 6., 7., 18. és II. pontjai, az 5. §., a jelen §. vagy a 8. §. értelmében őket terhelő tartozások kiegyenlítésére szükségük van.

A betevő a jelen §. harmadik, negyedik és ötödik bekezdésében meghatározott jogával csak úgy élhet, ha a szükségelt összeget — amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincs — legalább nyolc nappal előbb írásban bejelenti.

Hitelszövetkezeteknél a jelen §. szerint követelhető összeg a betét felét egyik esetben sem haladhatja meg.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napján fennállott betétből e napon vagy később kifizetett összegek a második bekezdés alapján utóbb követelt összegekbe beszámíthatók.

Ha a betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég a betétre nézve 1914. évi július hó 31. napján fennállott kamatlábat akár a jelen rendelet életbelépése előtt, akár az után egyoldalúan leszállította, a teljes betét kifizetését a moratóriumra való hivatkozással nem tagadhatja meg, hacsak a kamatlábat a jövőre nézve az 1914. évi július hó 31. napján fennállott kamatláb magasságára nem emeli. Amennyiben az intézet vagy cég a betét kifizetésére a felmondási időt igénybe veszi, erre az időre sem fizethet kisebb kamatot, mint amilyenre 1914. évi július hó 31. napján volt kötelezve.

7. §.

A betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég az e rendelettel engedett halasztásra való hivatkozással nem tagadhatja meg a betevő olyan rendelkezésének a foganatosítását, amelynél fogva betétéből valamely összeg ugyanazon intézetnél vagy cégnél más folyószámlának javára irassék vagy az átutalásra vonatkozó záradékkal ellátott betéti könyvre vitessék át. Az így más személy javára átutalt összeg felett ez a személy a halasztás ideje alatt csak a közte és a betevő között létrejött és az intézettel vagy céggel közölt megállapodás korlátaiban belül és csak annyiban rendelkezhetik, amennyiben arról a betevő átutalás nélkül rendelkezhetett volna; a betevő ebben az esetben megmaradó betéte felett a megfelelő összeg erejéig nem rendelkezhetik. A betevő a saját folyószámlájára vagy betéti könyvére átutalt összeg kifizetését szintén csak ugyanabban a mértékben követelheti, amelyben ezt az átutalás nélkül követelhette volna.

Betéti könyvekre elhelyezett tizezer koronánál nem kisebb összeget a betevő ugyanazon intézetnél vagy cégnél meglevő vagy újonnan nyitandó folyószámlájára utalhat át és e folyószámlai követelése felett úgy rendelkezhetik, mintha az összeg eredetileg is folyószámlán lett volna elhelyezve.

8. §.

Közalapoknak folyószámlára vagy betéti könyvre elhelyezett betétei a felmerült szükséghez képest, melyet a felügyeletre hivatott kormányhatóság állapít meg — a kikötött felmondási idő épségben tartása, de legalább nyolc nappal előbb történt írásbeli bejelentés mellett — korlátlanul kifizetendők. A szükséglet mértékét a rendezett tanácsú városok, a nagy- és kisközségek alapjaira vonatkozólag ötezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, ötezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a vármegye alispánja állapítja meg.

Ugyanez áll a munkásbiztosító pénztáraknak és a bányatársládáknak betéteire nézve. A munkásbiztosító pénztárak tekintetében a szükséglet mértékét az állami munkásbiztosítási hivatal állapítja meg.

Városok és községek, valamint a gyámpénztárak folyószámlára vagy betéti könyvre elhelyezett betéteikről folyó szükségleteik fedezése végett — a kikötött felmondási idő épségben tartása, de legalább nyolc nappal előbb történt írásbeli bejelentés mellett — a 6. és a 7. §-ban meg-

szabott korlátokra való tekintet nélkül rendelkezhetnek. A folyó szükséglet mértékét Budapest székesfővárosra nézve húszezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, húszezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a tanács, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városokra nézve a belügyminiszter, a nagy- és kisközségekre nézve ötezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, ötezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a vármegye alispánja állapítja meg. A gyámpénztárakra nézve a folyó szükséglet megállapítására az árvaszék van hivatva.

A gyámpénztárban kezelt és a gyámsági vagy gondnoksági viszony megszűnése következtében esedékessé vált készpénzt csak kivételesen és csak olyan mértékben szabad kifizetni, amely mértékben azt a belügyminiszter esetről-esetre megállapítja.

A vízrendező társulatok az általuk az 1885:XXIII. t.-c. 148. §-a értelmében alakított és valamely pénzügyintézetnél folyószámlára vagy betéti könyvre elhelyezett árvédelmi tartalékalapokról a felmerült szükséghez képest, melyet a felügyeletre hivatott kormányhatóság állapít meg, a 6. és a 7. §-ban foglalt korlátokra tekintet nélkül rendelkezhetnek.

9. §.

Ha a moratórium alá nem eső pénztartozásra kötelezett adóssal szemben tartozásátvállalás alapján vagy más alapon más valaki van kötelezve a tartozás megfizetésére vagy a kifizetett összeg megtérítésére, ez az utóbbi tartozás sem esik moratórium alá.

10. §.

A budapesti áru- és értéktőzsdén érvényben álló áru- és értéktőzsdéi lezároló rend határozmányai alá tartozó ügyletek alapján a lezárolásban résztvevő tőzsdetagokat egymással szemben, úgyszintén az ilyen ügyletre megbízást adott tőzsdetagot a megbízott tőzsdetaggal és viszont ez utóbbit a megbízó tőzsdetaggal szemben a lezárolás eredményeképp terhelő pénztartozások nem esnek moratórium alá. A 9. §. szabálya ide ki nem terjed.

A megbízott tőzsdetag és a tőzsdén kívül álló megbízó közötti viszonyban, ha az utóbbi kereskedő, az első bekezdésben meghatározott ügyletek alapján fennálló tartozásokat 1915. évi február hó 15. napjától számított havi tíz százalékos részletekben kell törleszteni.

A 4. §. I. 13. pontjának harmadik bekezdésében foglalt szabály ide is kiterjed.

11. §.

Az 1881:XIV. t.-cikkben említett kézizálogkölcsonügyleteknél a zálogkölcsondíj nem esik moratórium alá; az árverést azonban csak a kereskedelemügyi miniszter által esetről-esetre adott engedély alapján lehet megtartani. A zálogkölcsondíjat az 1881:XIV. t.-c. 15. §-ában meghatározott időn túl is lehet szedni. A királyi zálogházakra ezek a szabályok megfelelően állanak.

III. A kétoldalú szerződések teljesítése.

12. §.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött kétoldalú szerződés alapján pénztartozással terhelt fél a nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett féltől a moratórium tárgyában kiadott rendelet fennállásának ideje alatt csak úgy követelhet teljesítést, ha saját tartozását már teljesítette, vagy a nem-pénzbeli szolgáltatással egyidőben teljesíti, vagy pedig — amennyiben a nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett félnek a szerződés szerint előre kell teljesítenie — lemond arról, hogy saját tartozására nézve moratóriumot vegyen igénybe és egyszersmind ugyanabból a szerződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását teljesíti.

13. §.

Ha az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött kétoldalú szerződés alapján pénztartozással terhelt fél a másik féltől neki felajánlott teljesítéssel szemben saját tartozására nézve — ideértve az ugyanabból a szerződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását is — moratóriumot kíván igénybe venni, a másik fél a szerződéstől elállhat; elállása azonban csak úgy hatályos, ha azt a pénztartozással terhelt féllel szemben haladéktalanul (vétkes késlekedés nélkül) kijelenti.

Ugyanígy elállhat a szerződéstől a pénztartozással terhelt fél is, ha a másik fél a lejáratkor csak az esetre hajlandó teljesíteni, ha a pénztartozással terhelt fél lemond arról, hogy saját tartozására nézve moratóriumot vegyen igénybe és ha egyszersmind ugyanabból a szer-

ződésből vagy hasonló tárgyú szerződésekből eredő hátralékos tartozását teljesíti.

Ha a nem-pénzbeli szolgáltatásnak részletekben kell történnie, az első és a második bekezdés szerint elállani csak az esedékes részlet tekintetében lehet; az egész szerződés tekintetében pedig csak akkor, ha a szolgáltatás oszthatatlan.

14. §.

Az elállás joga a nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett felet akkor is megilleti, ha a pénztartozással terhelt felet már a teljesítés felajánlása előtt nyolc napi határidő kitűzésével nyilatkozatra hívta fel az iránt, hogy hajlandó-e tartozását moratórium igénybevétele nélkül (13. §. első bekezdése) teljesíteni, a határidő pedig sikertelenül telt le.

Ugyanez az előzetes elállási jog megilleti a pénztartozással terhelt felet is, ha a másik felet nyolc napi határidő kitűzésével nyilatkozatra hívta fel az iránt, hogy a lejáratkor kész-e abban az esetben is teljesíteni, ha a pénztartozással terhelt fél moratóriumot vesz igénybe (13. §. második bekezdése), a határidő pedig sikertelenül telt le.

Az elállást az első és a második bekezdés eseteiben magában a felhívásban előre is ki lehet jelenteni. A felhívott fél nyilatkozata nem késett el, ha a fél az azt tartalmazó ajánlott levelet a nyolc napi határidő alatt póstára adta.

Az első és a második bekezdésben említett felhívásnak nincs helye, amennyiben a nem-pénzbeli szolgáltatás csak 1915. évi július hó 31. napja után válik esedékessé.

A 13. §. harmadik bekezdésének szabályát e §. eseteiben is megfelelően alkalmazni kell, azzal a hozzáadással, hogy az elállás jogát csak azon részletek tekintetében lehet gyakorolni, amelyekre a felhívás kiterjed és az előbbi bekezdés értelmében nincs kizárva.

15. §.

Ha az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött kétoldalú szerződés alapján nem-pénzbeli szolgáltatásra kötelezett fél késznek nyilatkozik arra, hogy a szolgáltatást a lejáratkor abban az esetben is teljesíti, ha a pénztartozással terhelt fél moratóriumot vesz igénybe (13. §. második bekezdése), a szerződés érintetlenül marad, a pénztartozással terhelt fél azonban saját tartozására nézve a moratóriumot még akkor

is igénybe veheti, ha a pénztartozás lejáratkor már nem esnék a jelenleg fennálló moratórium alá, de a moratórium megszüntetése tárgyában kiadandó rendelet értelmében részesül halasztásban.

16. §.

Az állam vagy állami intézmények és vállalatok részére szükséges szállítások iránt elvállalt kötelezettségek teljesítését a 12.—15. §-ok szabályai nem érintik; az ilyen kötelezettséget a fél a moratóriumra való tekintet nélkül köteles teljesíteni.

Nem terjednek ki a 12.—15. §-ok szabályai az olyan kétoldalú szerződésekre sem, amelyeknél a pénztartozás lejáratára való tekintet nélkül ki van véve a moratórium alól.

A 12.—15. §-ok szabályai ingatlanok adásvételére azzal a módosítással terjednek ki, hogy elállásnak más megállapodás hiányában nincs helye, ha a vevő az ingatlannak birtokába lépett. Ha a vevő a vételárra nézve moratóriumot vesz igénybe, az eladó akár a tulajdonjognak a vevő javára történő bejegyzésével egyidejűleg, akár az után a vételárhátraléknak az ingatlanon jelzálogjoggal való biztosítását erre irányuló szerződési kikötés nélkül is követelheti.

IV. A bérleti viszonyra vonatkozó rendelkezések.

17. §.

I. 1. Lakás vagy egyéb helyiség bérbeadója a moratóriumi rendelet fennállásának ideje alatt a részére a szerződésben, szabályrendeletben vagy más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bér nemfizetése esetére a bérletet a szerződés felbontásával vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, heti vagy havi bérleteknél egyáltalában nem, hosszabb tartamú bérleteknél pedig csak moratórium alá nem eső bér nemfizetése okából és ez alapon is csak akkor gyakorolhatja, ha a bérlő a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap ötödik napjának elteltéig meg nem fizeti. Ez a jog azonban az illető bérleti időszak utolsó hónapjának tizedik napja után többé nem gyakorolható.

2. Az előbbi pont rendelkezései a moratórium alá nem eső bértartozásokat nem helyezik moratórium alá, tehát nem érintik egyebek közt a bérbeadónak azt a jogát sem, hogy ily bérkövetelését az egész bérösszeg erejéig érvényesíthesse. A bérbeadó a bérnek a lejáratkor ki nem egyenlített része után késedelmi kamatot követelhet.

3. Az I. 1. pont szabálya lakásbérlet esetében nem áll, ha a bérlő szolgálati vagy alkalmazási viszonyából kifolyóan lakpénzben részesül és a felvett lakpénzt nem fordítja a bértartozás teljesítésére. *Ha a katonai szolgálatot teljesítő vagy az ily egyénnel egy tekintet alá eső bérlő vagy családtagja a lakás céljára kapott közsegélyt és emellett a lakásnak vagy egyes részeinek esetleges albérletbe adásából befolyt jövedelmet is pontosan beszolgáltatja: vele szemben a rendkívüli felmondás joga akkor is ki van zárva, ha a beszolgáltatott összeg az I. 1. pontban említett összegnél kevesebbet tesz ki.*

II. 1. *A bérbeadó a katonai szolgálatot teljesítő vagy az ilyen egyénnel egy tekintet alá eső személy által bérelt lakás bérletét, amelynek bére egy éven át Budapesten 1.500 K-át, 20.000-nél nagyobb lakosszámú helységben 1.000 K-át, ennél kisebb helységben pedig 700 K-t meg nem halad, a minisztérium további rendelkezéséig rendes felmondással sem szüntetheti meg:*

- a) *ha a bérlő a bért az I. pontnak megfelelően megfizeti, vagy*
- b) *ha a bérlő szolgálati vagy alkalmazási viszonyából kifolyóan csak lakpénzben részesül vagy a bérlővel közös háztartásban élő családtag lakbér céljára nyújtott közsegélyt kap és a bérlő vagy családtagja a lakpénzt vagy közsegélyt és emellett a lakásnak vagy egyes részeinek esetleges albérletbe adásából befolyó jövedelmet is a bértartozás teljesítésére fordítja.*

2. *Arra az időre, amely alatt a bérbeadó a bérletet a jelen II. pont értelmében fel nem mondhatja, béremelésnek sincsen helye.*

3. *A jelen II. pont szabályai nem érintik a bérbeadónak a rögtöni hatályú felmondásra való jogát.*

III. *Ha a lakás bérlője a bérleti szerződés megkötése után kezdi meg katonai szolgálatát vagy jut olyan helyzetbe, amelynél fogva a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik: a bérbeadó a bérelt lakás használatba vételét meg nem tagadhatja, sem a bérleményt az első bérösszeg meg nem fizetése okából rögtöni hatállyal fel nem mondhatja, habár a bérlő az első bérösszeget kellő időben nem fizette is meg egészen, de a foglalo betudásával az első bérösszegnek legalább harmadrészét kellő időben megfizette.*

IV. *Az üzleti vagy üzemi helyiség bérlője, aki katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik, a határozott időre szóló bérleti szerződést is megszüntelheti a határozatlan időre kötött bérleti szerződésekre megszabott felmondás útján,*

ha az üzlet vagy az üzem megszűnt. Ez a szabály megfelelően az olyan lakás bérletére is áll, amelyet a bérlő egyúttal keresetszerű foglalkozásának céljára is használ.

18. §.

Főbérlet esetében a főbérbeadó a bér nemfizetése okából nem szüntetheti meg a főbérlővel kötött bérleti szerződést, ha a főbérlő kimutatja, hogy a bérösszegnek hátralékos részét — rendelkezésére álló egyéb vagyon hiányában — azért nem egyenlíthette ki, mert a hátralékos bérnek megfelelő összeget az ő bérlői az őket megillető moratórium következtében nem fizették meg. A 17. §. I. 2. pontja erre az esetre is áll.

Főbérlet e rendelet értelmében az olyan szerződés, amelynél fogva valaki (a főbérlő) több lakásból álló házat vagy a házban több lakást bérel abból a célból, hogy másnak bérbeadja.

19. §.

Ha a főbérbeadó a főbérleti szerződést (18. §. második bekezdése) akár felmondással, akár anélkül megszünteti, a megszüntetés alapján nem követelheti a főbérlő bérlőjétől a bérben bírt helyiség visszabocsátását, hacsak oly körülmény nem forog fenn, amelynek alapján ezt — figyelemmel a 4. §. I. 8. pontjának és a 17. §-nak szabályaira — a főbérlő is követelhetne volna tőle.

20. §.

Ha főbérlet esetében (18. §. második bekezdése) a *főbérlő katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik*, a főbérbeadónak törvényes zálogjoga van a főbérlőnek saját bérlője ellen fennálló bérkövetelésén; a főbérlő bérlője azonban a folyó bért mindaddig hatályosan fizetheti a főbérlő kezéhez, amíg a főbérbeadó őt ettől el nem tiltja.

Az eltiltás után a főbérbeadó a főbérlőnek saját bérlőjével szemben fennálló törvényes zálogjogát gyakorolhatja. A főbérlőnek e zálogjogról való lemondása vagy a főbérlő és az ő bérlője közötti oly megállapodás, mely e zálogjogot kizárja vagy korlátozza, a főbérbeadóval szemben hatálytalan.

E §. szabályait egyes lakásnak vagy lakásrésznek albérletbeadása esetére is megfelelően kell alkalmazni.

V. Kivételes rendelkezések a háborús események által érintett adósok tekintetében.

21. §.

A nemteljesítés esetére megállapított jogkövetkezmények — a késedelmi kamat fizetésére irányuló kötelezettséget kivéve — nem állanak be azon idő alatt, amíg az adós lakóhelyén vagy üzleti telepén a bíróság működése a háborús események következtében szünetel.

22. §.

Ha az adós kimutatja, hogy ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események következtében az ezek által érintett vidéken levő vagyonában olyan kárt szenvedett, amely miatt pénztartozását — saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzátartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes, a bíróság az adós kérelmére moratórium alá nem eső pénztartozása tekintetében, a tartozás keletkezésének idejére való tekintet nélkül, a teljesítési határidőt oly idővel hosszabbíthatja meg, amely alatt az adós teljesítőképeségének helyreállása várható. Ha a bíróság által engedett halasztás túlterjed azon a napon, amelyet a minisztériumnak a moratóriumot megszüntető rendelete erre való tekintettel meg fog állapítani, a halasztás a most említett napon megszűnik. A bíróság a teljesítési határidő meghosszabbítását akár az egész követelésre, akár annak egy részére mondhatja ki és a meghosszabbítást szabad belátása szerint megállapított biztosítéktól teheti függővé.

Az első bekezdésnek megfelelően meghosszabbíthatja a bíróság az adós olyan pénztartozásának a teljesítési határidejét is, amely 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett jogcímen alapul ugyan, de a jelen rendelet 4. §-ának I. 3., 8., 9., 12., 13., 16., 18. és II. pontja, az 5. §. vagy a 10. §. második bekezdése értelmében ki van véve a moratórium alól, ha a tartozás az adósnak olyan gazdasági vállalatával vagy üzemével kapcsolatos, amelyre nézve az adós a kereskedelemügyi miniszter által kiállított bizonyítvánnyal kimutatja, hogy a vállalatot vagy üzemet a háborús események következtében szüneteltetni kénytelen, vagy hogy a vállalat vagy üzem túlnyomóan a vámkülföldre vagy Bosznia és Hercegovinának vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságoknak és országoknak a háborús események által érintett vidékeire

való kivitelre szánt árukat állít elő vagy szállít, vagy hogy általában a vállalatban vagy üzemben előállított árukat a háborús események következtében hosszabb ideig nem volt képes forgalomba hozni.

Az előbbi bekezdés szabálya kiterjed a gyógyfürdőkre, *a fürdőhelyeken kizárólag a fürdőideny tartama alatt folytatott kereskedelmi vállalatokra*, és az idegenforgalomra alapított más olyan vállalatokra is, amelyeknek idényhez kötött üzemét a háborús események következtében idő előtt be kellett szüntetni, vagy amelyeknek üzeme a háborús események következtében oly mértékben csökkent, hogy a vállalat rendes üzemben levőnek nem tekinthető, ha az adós ezt a körülményt a belügyminiszter által kiállított bizonyítvánnyal igazolja.

A kereskedelemügyi miniszter és a belügyminiszter az e §-ban említett bizonyítványt kérelemre általánosságban, egyes jogügyekre való vonatkozás nélkül is kiállíthatja.

Ha az adós öröklési jogi címen alapuló pénztartozását az öröklés útján reá szállt vagyonból csak olyan vagyontárgyak értékesítése útján fedezhetné, amelyeknek értékesítése esetében a fennálló körülmények folytán aránytalanul károsodnék: a bíróság az adós kérelmére a teljesítés határidejét — megfelelő dologi biztosíték adásától feltételezetten — oly időre halaszthatja, amikorra a vagyontárgyak kellő értékesítése remélhető, kiveve ha a hitelezőn ezzel méltánytalan serelem esnék. Ez a szabály megfelelően akkor is áll, ha társasági vagy más közös vagyonból a társaság tagjának vagy a részesnek járó illetményt pénzben kellene kiszolgáltatni. A jelen bekezdés szabályait az 1914. évi július hó 31. napja után keletkezett tartozásokra is alkalmazni kell.

E §. szabályai az 1911 : I. t.-c. értelmében elbírálandó ügyekben nem érintik az idézett t.-c. 397. §-ában foglalt azt a szabályt, hogy a bíróság rendkívüli körülmények között az alperes kérelmére a rendesnél hosszabb teljesítési határidőt szabhat.

23. §.

A végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtást szenvedő kérelmére a végrehajtást a 22. §-ban említett tartozások tekintetében az ugyanott meghatározott okból az ott megjelölt időtartamra felfüggesztheti.

Az adós a végrehajtható közokirat tekintetében a végrehajtás elrendelése előtt is kérheti, hogy a végrehajtás elrendelésére hivatott bíróság

a közokirat végrehajthatóságát a 22. §-ban meghatározott okból az ott megjelölt időtartamra függessze fel.

Az első és a második bekezdés szabálya nem áll, ha a bíróság a teljesítési határidőt a jelen rendelet 22. §-a alapján meghosszabbította.

24. §.

A pénzügyminiszter a betéti üzlettel foglalkozó pénzügyintézet vagy más ily cég tekintetében, melynek székhelye az ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események által közvetlenül érintett vidéken van, a 6.—8. §-okban foglalt szabályok hatályosságát általában vagy esetről-esetre, előre meghatározott vagy bizonytalan időre egészen vagy részben felfüggesztheti.

Ha a betevő az előbbi bekezdés értelmében tett intézkedés következtében betétéről nem rendelkezhetik, a 6. §. harmadik bekezdésében felsorolt tartozások teljesítését egészen vagy megfelelő részben megtagadhatja, amennyiben kimutatja, hogy e tartozásokat a betétéről való rendelkezés nélkül — saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzá tartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes.

VI. Vegyes és záró rendelkezések.

25. §.

A lejáratkor való nemteljesítés esetére bárminő módon megállapított jogkövetkezmények nem állanak be, ha a pénztartozással terhelt fél a moratóriumot vette igénybe.

26. §.

Abból az okból, hogy az adós a 4. §. I. 3., 10., 12., 13., 16., 18. és II. pontjai, az 5. §., vagy a 10. §. második bekezdése szerint halasztás alá nem eső tartozásokat nem teljesítette, a hitelező a nemteljesítés esetére megállapított jogkövetkezményeket — amennyiben ebből a rendeletből más nem következik (4. §. I. 3. pontjának második bekezdése, 5. §. negyedik bekezdése) — a minisztérium további intézkedéséig nem érvényesítheti, kivéve a lejárt kamatoknak és tőkerészleteknek, valamint járulékaiknak érvényesítését, ideértve a kamat vagy tőkerészlet

nemfizetése esetére ez után kikötött kötbért is. Ez a rendelkezés visszaható hatállyal azokra a tartozásokra is áll, amelyek 1914. évi augusztus hó 1. napja óta voltak fizetendőek.

27. §.

Annak a biztosítási díjnak a megfizetését, amely valamely korábbi vagy a jelenlegi moratóriumi rendelet szerint egészen vagy részben moratórium alá esett vagy esik, a biztosított (a szerződő fél) a halasztás idejének eltelte után nem tagadhatja meg arra való hivatkozással, hogy a biztosítás a díj nemfizetése következtében megszűnt; kivéve ha a biztosított (a szerződő fél) a biztosítási díj lejáratának napját vagy a biztosítótól engedett avagy a törvényes halasztás (1875 : XXXVII. t.-c. 505. §. 3. pontja) leteltét követő tizenöt napon belül a biztosítóval írásban közli, hogy a biztosítást megszüntetni kívánja, vagy e határidőn belül a biztosító címére ily tartalmú ajánlott levelet póstára ad.

Amennyiben azt a biztosítási díjat, amely korábban moratórium alá esett, a harmadik vagy *későbbi* moratóriumi rendelet a moratórium alól kiveszi és a biztosított (a szerződő fél) a moratórium alól kivett díjat vagy annak a moratórium alól kivett részletét a törvényes határidőben (első bekezdés) nem fizette meg, a biztosító a szerződést megszüntetheti, de csak úgy, ha a biztosítottat (a szerződő felet) a díj megfizetésére ajánlott levélben felhívta és a biztosított (a szerződő fél) a díjat vagy annak a moratórium alól kivett részletét a levél vételétől számított harminc nap alatt meg nem fizette. A megszüntetést a díj nemfizetésének esetére a felhívásban előre is ki lehet jelenteni.

28. §.

A negyedik moratóriumi rendelet 28. §-ának rendelkezését az időközben megalkotott 1914 : L. t.-c. 13. §-a foglalja magában, amely törvénytörvényszakasz szövege a következő:

A törvényes népfelkelői kötelezettség teljesítése esetére, vagy az ily kötelezettség teljesítése következtében beálló halál, sérülés vagy megbetegedés esetére akár törvényben, akár szerződésben biztosított magánjogok és magánjogi kötelezettségek szempontjából törvényes népfelkelői kötelezettségnek kell tekinteni azt is, amelyet a népfelkelőköteles korban levő egyén önkéntes belépése folytán teljesít.

29. §.

Az a körülmény, hogy valamely követelés moratórium alá esik, nem zárja ki a követelésnek beszámításra való felhasználását.

30. §.

A halasztás ideje a moratórium alá eső tartozások tekintetében sem az elévülés idejébe, sem a jogok érvényesítésére vagy fenntartására megállapított határidőbe nem számítható be. Ez a szabály a váltónak és más értékpapirnak láttamozás vagy elfogadás végetti bemutatására megszabott határidő tekintetében is áll.

Az elévülés a moratórium alól a negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontja és utolsó bekezdése, az ötödik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. és 19. pontja és a jelen rendelet 4. §. *II. pontja* alapján kivett tőkerészlet, valamint az idézett rendelkezésekben felsorolt papírok után járó kamatok tekintetében csakis a tartozás hátralékára vonatkozó elévüléssel együtt fejeződik be.

31. §.

A vasútak alkalmazottainak illetményeiből az 1914:XVII. t.-c. 25. §-a alapján engedett levonásokat a moratórium ideje alatt a következő szabályok szerint kell eszközölni:

I. A hadba nem vonult alkalmazottaknak illetményeiből a levonásokat — a moratóriumra való tekintet nélkül — ezután is változatlanul kell eszközölni.

II. A mozgósítás folytán katonai szolgálatra bevonult alkalmazottak illetményeiből teljesítendő levonások a következőkép szabályoztatnak:

1. Mindaddig, amíg a hadbavonult alkalmazott állandó illetményeit a vasúttól csorbítatlanul megkapja, a levonásokat az illetményekből változatlanul, azaz úgy kell teljesíteni, mintha az illető katonai szolgálatra be nem vonult volna.

2. Azoknál az alkalmazottaknál, akiknek állandó illetményei a hadbavonulás folytán csökkenést szenvednek, az állandó illetmények csökkenésének időpontjától kezdve a levonásokat a következőkép kell teljesíteni:

a) az 1914:XVII. t.-c. 22. §-ában említett jóléti intézetek tagsági díjait és járulékait az illető intézetek alapszabályai szerint a csökkent illetményekből is változatlanul le kell vonni;

b) a zálogjoggal biztosított követelések levonásánál ügyelni kell arra, hogy — a katonai havidíjnak évi összegét teljesen figyelmen kívül hagyva — fizetésnek nem a fizetés természetével bíró állandó illetményeknek eredeti összegét, hanem csak a szabályoknak megfelelően leszállított összegét lehet tekinteni s hogy ennél fogva a zálogjoggal biztosított követeléseket — minden újabb bírói eljárás nélkül — az 1908: XLI. t.-c. 6. §-a értelmében csak ennek a leszállított összegnek egyharmada erejéig, de évi kétezer koronának érintetlenül hagyásával lehet levonni. E határozmány alól kivételnek azok a zálogjoggal biztosított követelések, amelyeknél a levonás a fizetésnek emelkedése esetén sem változó egyenlő havi részletekben történik, amelyeket tehát a fizetés természetével bíró állandó illetményeknek csökkenése dacára továbbra is a bíróilag előjegyzett havi részletekben kell levonni, de az 1914: XVII. t.-c. 25. §. IV. pontjában megállapított korlátok sérelme nélkül;

c) a vasútak kebelében vagy az alkalmazottak körében létesült és az 1914: XVII. t.-c. 22. §-ában nem említett jóléti intézmények, jótékonycélú egyletek és szövetkezetek követeléseinek, valamint tagsági díjainak (1914: XVII. t.-c. 25. §. III. 5. pontja) levonását be kell szüntetni.

III. A jelen rendelet életbelépése előtt teljesített levonásokat visszakövetelni nem lehet, valamint az ezt megelőző időre levonásokat sem lehet utólag követelni.

32. §.

A munkásbiztosító pénztáraknak és a bányatársládáknak járulékköveteléseire, valamint segély- és járadéktartozásaira ez a rendelet nem terjed ki.

33. §.

Ez a rendelet nem érinti az erőhatalom (vis major) hatására vonatkozó jogszabályokat.

34. §.

A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy közterhek kivetésére jogosított testületeknek a 4. §. I. 3. pontjában említett olyan tartozásaik fizetésére, amelyek e közterhekből fedeztetnek, halasztást engedhessen, amennyiben e közterhek fizetésére halasztás adatott.

35. §.

Amennyiben e rendelet fennállásának ideje alatt a moratórium alá eső tartozások körének kiterjesztése vagy megszorítása válnék szükségessé, ebben a tárgyban a minisztérium a felmerült szükséghez képest kiadandó rendelettel intézkedik.

36. §.*)

Amennyiben a m. kir. minisztérium másként nem rendelkezik, külföldi államok polgárainak vagy lakosainak követeléseire és tartozásaira az alábbi bekezdésekben foglalt megszorításokkal szintén a jelen rendelet szabályai irányadók.

Ha magyar állampolgár más államban valamely magánjogi követelést csak kisebb mértékben vagy messzebbmenő korlátozásokkal érvényesíthet, mint ahogyan azt a jelen rendelet megállapítja, akkor az ily állam kötelékébe tartozó hitelezőnek követelése a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek. Ha pedig a magyar szent korona országainak lakosa érvényesíthet más államban valamely magánjogi követelést csak kisebb mértékben vagy messzebbmenő korlátozásokkal, mint ahogyan azt a jelen rendelet megállapítja, akkor az ily állam területén lakó oly hitelezőnek követelése, aki valamely ellenséges állam kötelékébe tartozik, a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek.

Ha magyar állampolgárnak valamely magánjogi tartozására más államban az ott engedett moratórium vagy egyáltalában nem terjed ki, vagy az általánosnál szűkebb körben érvényesül, akkor az ily állam kötelékébe tartozó adósnak tartozásai a magyar szent korona országai-
ban hasonló megszorítások alá esnek. Ha pedig a magyar szent korona országai lakosának valamely magánjogi tartozására más államban az ott engedett moratórium vagy egyáltalában nem terjed ki, vagy az általánosnál szűkebb körben érvényesül, akkor az ily állam területén lakó oly adósnak tartozásai, aki valamely ellenséges állam kötelékében áll, a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek.

*) A jelen §. rendelkezései az 1914. évi szeptember hó 30. napján 7.205/1914. M. E. szám alatt kiadott — harmadik — moratóriumi rendelet 27. §-ának, az 1914. évi november hó 30. napján 8.680/1914. M. E. szám alatt kiadott — negyedik — moratóriumi rendelet 36. §-ának és az 1915. évi január hó 14-én 224/1915. M. E. szám alatt kiadott — ötödik — moratóriumi rendelet 36. §-ának rendelkezéseivel tartalmukban teljesen megegyeznek s azoktól csak a második és a harmadik bekezdés szövegében térnek el.

Nem esnek a második és a harmadik bekezdésben foglalt megszorítások alá külföldi államok polgárainak vagy lakosainak oly követelései és tartozásai, amelyek a magyar szent korona országaiban folytatott kereskedelmi vagy ipari üzletükből vagy gazdaságukból származnak.

A jelen §. rendelkezéseit a jogi személyekre megfelelően kell alkalmazni.

37. §.

Minden oly bírói intézkedést, amely az adóst a magyar szent korona országaiban irányadó moratóriumtól vagy az ezzel kapcsolatos jogoktól akarata ellenére megfosztaná, hazai tiltó törvénybe (hazai közrendbe) ütközőnek és hazai törvény céljával ellenkezőnek kell tekinteni.

38. §.

A moratórium következtében a peres és nem peres eljárásban szükséges szabályokat az igazságügyminiszternek, Horvát-Szlavonországokban a bánnak külön rendelete állapítja meg.

39. §.

A moratórium 1915. évi július hó 31. napján megszűnik. Az ezen nap után lejáró pénztartozások teljesítése, tekintet nélkül keletkezésük idejére, lejáratukkor teljes összegükben követelhető, amennyiben a minisztériumnak a moratórium megszüntetése tárgyában kiadandó rendelete a tartozások bizonyos nemeire vagy bizonyos adósokra nézve kivételt nem tesz.

A moratórium megszüntével kapcsolatos rendelkezéseket kellő időben kiadandó külön rendelet fogja megállapítani. Ez a külön rendelet fogja különösen meghatározni azt is, hogy az 1915. évi július hó 31. napjáig már lejárt azok a tartozások, amelyek a jelen rendelet szerint moratórium alá esnek, 1915. évi július hó 31. napja után milyen részletekben törlesztendőek.

40. §.

E rendelet hatálya, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra vonatkozik, Horvát-Szlavonországokra is kiterjed.

A 8. §. értelmében a közalapok, a városok és községek, valamint a gyámpénztárak folyó szükségletei mértékének megállapítására hivatott hatóságot Horvát-Szlavonországok területére nézve a bán határozza meg.

41. §.

Ez a rendelet — melyet *hatodik* moratóriumi rendeletként kell idézni — 1915. évi *április* hó 1. napján lép életbe.

Ettől a naptól fogva az 1915. évi *január* hó 14. napján 224/1915. M. E. szám alatt kiadott — *ötödik* — moratóriumi rendelet helyébe a jövőre nézve a jelen rendelet rendelkezései lépnek.

Ahol jogszabály, bírói vagy más hatósági intézkedés korábbi moratóriumi rendeletnek valamely rendelkezésére hivatkozik, ehelyett a jelen rendeletnek azt a rendelkezését kell érteni, amely a korábbi rendelet illető rendelkezésének helyébe lépett.

Kelt Budapesten, 1915. évi március hó 24. napján.

A m. kir. minisztériumnak 312/1915. M. E. számú rendelete,

a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről.

A magyar királyi minisztérium az újabban érkezett hivatalos értesítések alapján az 1913. évi május hó 5. napján 2.693. M. E. szám alatt (R. T. 716. lap) és legutóbb az 1914. évi július hó 16. napján 4.908. M. E. szám alatt (R. T. 1.402. lap) kelt rendeletek*) kapcsán köztudomásra hozza a következőket:

I.

A hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember

*) Az 1913. évi 2.693. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 5. számában a 235. lapon; az 1914. évi 4.908. M. E. számú rendeletet pedig l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 7. számában a 407. lapon.

tember hó 23. napján Bruxellesben létrejött és az 1913 : I. törvény-cikkbe iktatott két nemzetközi egyezményhez újabban

Nagybritannia csatlakozott Canada részéről,

Portugál pedig összes gyarmatai részéről.

II.

Ennélfogva a jelen rendelet I. pontjában említett egyezmények most már Canada brit külbirtokra, valamint Portugál összes gyarmataira nézve is hatályban vannak.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 20-án.

A m. kir. pénzügyminiszternek 6.700/1915. P. M. számú rendelete,

a törvénykezési ügyekről szóló 1914 : XLIII. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 140.800/1914. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről.

A törvénykezési ügyekről szóló 1914 : XLIII. t.-c. 93. §. alapján a törvény életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 140.800/1914. szám alatt kiadott rendelet*) kiegészítéseképpen a gyakorlatban felmerülő kételyek eloszlatása végett a m. kir. igazságügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

Az ügyeknek az 1914 : XLIII. t.-c. 40. §-a első mondatában megszabott lerovását úgy kell teljesíteni, hogy a bélyeget a beadvány első példányára kell ragasztani s ezen példányon kell az idézett §. második bekezdésében meghatározott feljegyzést is teljesíteni.

Ha a bíróság valamely ügyekköteles beadványt akképen intéz el, hogy az elintézés folytán a beadványból a bíróságnál példány nem marad, ebben az esetben köteles az a kezelő, aki a határozat kiadmányát készíti, az elintézés tartalmazó lapon névaláírással hitelesítve feljegyezni:

1. a beadvány példányainak, íveinek, felzeteinek és mellékleteinek számát;

2. a beadvány összes példányainak, íveinek, felzeteinek és mellékleteinek ügyek fejében a beadvány első példányára felragasztott bélyegek értékét, bélyeghiány esetében pedig a leletezés megtörténtét.

Kelt Budapesten, 1915. évi március hó 8-án.

*) A 140.800/1914. P. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számához tartozó 2. mellékleten.

A m. kir. pénzügyminiszternek 2.612/1915. P. M. számú rendelete,

az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegy-hamisítványok ismertetése tárgyában.

Az Osztrák-magyar bank 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyeinek kevésbé sikerültnek minősített hamisítványa került legutóbb forgalomba.

Ezen hamisítványoknak biztosabb felismerhetése, valamint a hamisítók és forgalomba hozók könnyebb tettenérhetése végett azok kiválóbb ismertető jeleit a következőkben közlöm:

1. A kék jegykép kivitele hiányos, az eszményi fej arckifejezése a hamisítványon keményebb, mint a valódi bankjegyen, a kettős szám guillocherozettája gyengébben van kitöltve és vonalai eltérők.

2. Az első oldal barnaszínű alapnyomásában vízszintes, egyenes árnyékvonalak láthatók, míg a valódi bankjegyen az alapnyomás hullámvonalakból áll.

3. A szövegben a következő hibák fordulnak elő:

a) A baloldalon fent, ahol a bankjegy értéke a különböző nemzeti-ségi nyelvekben fel van tüntetve, alulról számítva a harmadik sorban »Dvne Krune« áll »Dvijs Krune« helyett.

b) Jobboldalt a magyar szövegben a »Buda« szó után hiányzik a választójel »Buda-«.

c) A »Kormányzó« szóban az »á« betűn nincs ékezet és a »Főtanácsos« szóban az »ő« betű felett csak egy vonás van.

d) A hamisítvány a német szövegben 1914. augusztus 3-áról, a magyarban ellenben 1914. augusztus 5-éről van keltezve.

Utasítom a pénzkezelő hivatalokat, hogy az 1914. évi 2 K-ás bankjegyek elfogadása körül a legnagyobb óvatossággal járjanak el, azokat minden egyes fizetés alkalmával tüzetes és beható vizsgálat alá vegyék, hamisítványok felfedezése esetén pedig a m. kir. adóhivatalok szolgálatára vonatkozó utasításnak az általános pénztári ügykezelést tartalmazó II. füzetének 22. §-ában, illetve a m. kir. központi állampénztár szolgálatára vonatkozó utasítás I. rész 27. §-ának 11. pontjában előírt rendelkezéseknek megfelelően járjanak el.

Kelt Budapesten, 1915. évi február hó 18-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.019/1915. M. E. számú rendelete,

a haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Ha olyan mezőgazdasági ingatlan haszonbérletje, amelyet gazdasági rendeltetése vagy a szokásos gazdasági vetésforgó szerint a folyó gazdasági évben termelésre kell használni, katonai vagy ezzel egy tekintet alá eső szolgálat teljesítése végett távol van vagy a bérleményt egyéb okból elhagyta anélkül, hogy a termények előállításához vagy betakarításához szükséges gazdasági munkáknak idejében való elvégzéséről akár maga, akár megbízottja vagy hozzátartozója útján vagy más módon gondoskodott volna, vagy arról bármely okból idejében nem gondoskodnék avagy gazdasági helyzeténél fogva olyan viszonyok közé jutott, amelyek miatt a gazdasági munkák idejében való elvégzéséről előreláthatóan nem fog gondoskodhatni: a haszonbérbeadónak joga van arra, hogy az ekként kellő megművelés vagy hasznosítás nélkül maradó ingatlant — a haszonbérleti viszonyoknak egyébként érintetlenül hagyásával — birtokába visszavegye és a folyó gazdasági évben a szükséges gazdasági munkák elvégzéséről akár saját kezelésében, akár más módon ideiglenesen gondoskodjék. Amennyiben az ingatlannak ily módon való megműveléséhez vagy hasznosításához szükséges, a haszonbérbeadó a bérleményhez tartozó épületeket és gazdasági felszerelést is használatba veheti.

A haszonbérbeadó által birtokba vett ingatlannak a folyó gazdasági évben bészédendő hasznai felől a haszonbérbeadó rendelkezhetik, a haszonbérlet csak az ingatlanra eső haszonbérnek elengedését és a termények előállítása végett esetleg általa az ingatlanra fordított költségeinek megtérítését követelheti, de mindezt csak oly összeg erejéig, amely a haszonbérbeadónak az ingatlanból nyert tiszta jövedelmét meg nem haladja.

Ha a haszonbérbeadó a jelen §. szerint őt megillető joggal nem élt, a haszonbérlő e miatt sem bérelengedést, sem kártérítést nem követelhet.

2. §.

A haszonbérbeadott ingatlannak az 1. §. alapján a haszonbérbeadó részéről való birtokbavétele tekintetében felmerülő vitás kérdések elintézésére hivatva van:

1. kis- és nagyközségekben, ha a vitás ingatlan 50 kataszteri holdnál nem nagyobb, első fokon a községi előljáróság, második és utolsó fokon a főszolgabíró, ellenkező esetben pedig első fokon a főszolgabíró, második és utolsó fokon az alispán;

2. városokban — tekintet nélkül a vitás ingatlan nagyságára — első és utolsó fokon a tanács.

Ha a haszonbérelt ingatlan több község (város) területén fekszik, az ingatlan fekvése szerint illetékes hatóságok bármelyike határozhat az egész ingatlanra nézve.

A közigazgatási hatóság határozatával meg nem elégedő fél igényeit a jogerős határozat közlésétől számított 30 nap alatt rendes bírói úton érvényesítheti.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonorszáგokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi március hó 24. napján.

A m. kir. minisztériumnak 1.066/1915. M. E. számú rendelete,

a cukorrépatermelés iránt szerződéssel vállalt kötelezettség tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Aki az 1915. évi január hó 1. napja előtt cukorgyári vállalattal kötött szerződésben arra kötelezte magát, hogy a szerződésben meghatározott nagyságú területen 1915. évben cukorrépát fog termelni, az, amennyiben a háború által előidézett körülmények következtében ennek a kötelezettségnek eleget tenni nem képes, és a termelésnek ez évi korlátozására nézve a cukorgyári vállalattal külön meg nem egyezett, a jelen rendelet életbeléptetésétől számított 15 nap alatt kérheti, hogy a jelen rendelet értelmében alakítandó bizottság döntsön afelől, vajjon ebben az évben szerződése alapján egyáltalában köteles-e, és ha igen, mily nagy területen köteles cukorrépát termelni.

Ebben a kérdésben megállapítási pert indítani nem lehet s a netalán már megindított ily pereket a perköltség kölcsönös megszüntetésével hivatalból is meg kell szüntetni.

2. §.

A kérelmet a cukorrépatermelés helye szerint illetékes főispánnál kell előterjeszteni, aki a kérelem elbírálására az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete által kijelölt szakértőknek megállapított névsorából, egy elnökből és két tagból álló bizottságot küld ki, még pedig úgy, hogy az elnök az elnöki tisztekre kijelöltetnek, az egyik tag a termelők, a másik tag a gyárosok szakértőinek névsorából választott szakférfiú legyen. A bizottság előadójaul a főispán a vármegyei gazdasági felügyelőség vezetőjét, ennek akadályoztatása esetében pedig a közigazgatási tisztviselői kar egyik tagját rendeli ki. A bizottság tagjainak működése tiszteletbeli.

3. §.

A bizottság a kérelmezőt és a másik szerződő felet a kérelem tárgyalására meghívja s mindkét fél meghallgatása után a helyi gazdasági és munkásviszonyok gondos mérlegelése alapján megállapítja, hogy forognak-e fenn a háború által előidézett olyan körülmények, amelyek a termelőre nézve lehetetlenné teszik, hogy a cukorrépa termelése tekintetében elvállalt kötelezettségének ez évben eleget tegyen s végérvényesen dönt afelől, hogy a termelő ez évben köteles-e, s ha igen, mily kiterjedésű területen köteles cukorrépát termelni.

4. §.

Ha a kitűzött tárgyalásra bármelyik fél vagy megbízottja meg nem jelenne, a bizottság a tárgyalásra legkésőbb negyednapra egy ízben új határnapot tűzhet ki; de ha ezt szükségesnek nem tartja, vagy ha a fél az új határnapon sem jelennék meg, a kérelem tárgyában — mindkét fél távollétében is — végérvényesen határoz.

Ha a bizottság tagjai a határozat tekintetében megegyezésre jutni nem tudnának, az elnök dönt. A bizottság előadójának nincs szavazati joga.

A határozatot indokolás nélkül jegyzőkönyvbe kell foglalni.

5. §.

A bizottság határozatát az elnök azonnal kihirdeti s a felekkel írásban is közli és a jegyzőkönyvet a főispánhoz beterjeszti. A bizottság határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A bizottság határozata mindkét félre kötelező és az azzal eldöntött kérdés perben sem lehet vita tárgya. A határozattal szemben a szerződés alapján sem a termelő a cukorrépának a bizottság által megállapítottnál nagyobb területen való termelésére, sem a cukorgyári vállalat az esetleg nagyobb területen termelt cukorrépa átvételére nem kötelezhető s a cukorrépatermelésnek a bizottság határozata alapján történt csökkentése vagy teljes elmaradása miatt a felek egymással szemben kártérítésre igényt nem támaszthatnak.

Ha a bizottság akként határoz, hogy a termelésre kötelezett ez évben a cukorrépát a szerződéssel megállapított területnek felénél kisebb területen köteles termelni, a cukorgyári vállalat jogosítva van azt kívánni, hogy a termelő az ő részére ez évben cukorrépát egyáltalában ne termeljen. Ha a cukorgyári vállalat e jogával élni kíván, köteles erről a termelőt legkésőbb a bizottság határozatának közlésétől számított 3 nap alatt postára adott tértivevényes ajánlott levélben értesíteni. A termelés elmaradása miatt ez esetben sincs semminemű kártérítési igénynek helye.

6. §.

A bizottság által megállapított területen termelt cukorrépának a szerződésben kikötött feltételeknek megfelelő átvételét a cukorgyári vál-

lalat — hacsak az 5. §. utolsó bekezdésében biztosított jogával nem élt, — meg nem tagadhatja; viszont ha a termelő a bizottság által megállapítottnál nagyobb területen termelne cukorrépát, a cukorgyári vállalat követelheti, hogy a termelő az egész területen termelt cukorrépát a szerződésben kikötött feltételeknek megfelelően neki adja át.

7. §.

Ha a termelő a cukorgyári vállalatától a szerződésileg kötelezett cukorrépatermés árára előleget vagy az évi termés árából részletekben törlesztendő kölcsönt kapott, ezt az 1915. évben csak oly arányban köteles törleszteni, amily arányban áll a bizottság határozata értelmében megművelendő vagy tényleg megművelt cukorrépaterület a szerződésileg megállapított területhez; viszont a cukorgyári vállalat is csak ugyanily arányban köteles a termelőnek szerződésileg esetleg kikötött termelési előleget adni.

Ha a termelő a bizottság határozata értelmében az 1915. évben cukorrépát egyáltalában nem vagy a szerződésben meghatározottnál kisebb területen termel, az 1915. évi termelésre netalán már felvett előleget, hacsak tartozása moratórium alá nem esik, más megállapodás hiányában a termelési terület csökkenésének megfelelő arányban visszafizetni köteles. Ha azonban a cukorgyári vállalat az 5. §. utolsó bekezdése alapján azt kívánta, hogy a termelő az ő részére ez évben cukorrépát egyáltalában ne termeljen, az ez évi termésre nyújtott előleg visszafizetését 1915. évi november hó 1. napja előtt nem követelheti.

8. §.

Ez a rendelet egyébként nem érinti az erőhatalomra (vis major) vonatkozó jogszabályokat.

9. §.

Ez a rendelet 1915. évi március hó 29. napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonorszáგokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi március hó 24. napján.

Kir. ítélőtáblai határozattárba fölvetett határozat.

A budapesti kir. ítélőtábla 12. számú polgári jogi elvi határozata.*) A bérbeadó részére az 1881:LX. t.-c. 72. §-ában biztosított törvényes zálogjog kiterjed-e a bérelt helyiségben talált ingóságokra a Budapest főváros lakbérleti szabályai 25. §-ában szabályozott főbérleti jogviszony esetében?

Határozat:

Budapest főváros lakbérleti szabályai 25. §-ában szabályozott főbérleti jogviszony esetében a bérbeadó részére az 1881:LX. t.-c. 72. §-ában biztosított törvényes zálogjog nem terjed ki a bérelt helyiségben talált ingóságokra.

Indokok:

A Budapest fővárosi lakbérleti szabályok 25. §-a szerint szabályozott főbérleti jogviszony esetében a tulajdonos, illetve haszonélvezetre jogosult a házat már azzal a célzattal adja bérbe, hogy a bérbevevő főbérlő a házban levő lakásokat és egyéb helyiségeket nem saját használatára tartja bérben, hanem a bérelt helyiségeket további bérbeadással hasznosítsa. Lényegileg ipari vállalkozásról van tehát szó, amely jogviszonynál a tulajdonos a saját kezeléssel és a részleges bérbeadással járó veszélyt a főbérlőre hárítja, tudva azt, hogy a főbérlő az általa is bérbeadandó helyiségekre ingó dolgokat nem hoz és a kikötött főbérösszeg fizetésének biztosítását abban találja, hogy a főbérlő a bérletek útján oly keresményre tesz szert, amely a főbér kifizetését lehetővé teszi. A törvényes zálogjog lényegét tevő tárgyi biztosíték tehát már a jogviszony természeténél fogva sem szolgál a szerződésre lépett felek között a bérfizetés biztosítására.

Ezen bérleti jogviszonynak folyománya az is, hogy a főbérlő mindazokat a jogokat gyakorolhatja, amelyeket a bérbeadó tulajdonos érvényesíteni jogosítva van, nevezetesen a végrehajtási törvény 72. §-ában a bérbeadó javára biztosított törvényes zálogjog a bérlőkkel szemben a főbérlőt feltétlen megilleti.

A jogviszonynak eme sajátos természetéből és az abban foglalt jogátruházásból tehát az következik, hogy a tulajdonos a vele szerződési viszonyban nem álló bérlőkkel szemben a bérbeadó jogait nem gyakorolhatja, nevezetesen a főbérösszeg nem fizetése esetére a bérlők ingóságaira törvényes zálogjogot nem érvényesíthet.

Ez az álláspont nem ellenkezik a végrehajtási törvény 72. §-ával, mert a törvényhozó az e szakaszban foglalt általános jogszabály megalkotásával kétségtelenül a bérleti jogviszony általános jogtartalmára, de nem a törvény alkotásánál mai jelentőségében ismeretlen jogviszonyra volt tekintettel és nem lehetett célja a fenti törvényszakaszban foglalt jogszabályt a főleg csakis városokban előforduló további bérbeadással kapcsolatos bérletekre kiterjeszteni, ami végeredményben a csupán a fő-

*) A budapesti kir. ítélőtábla határozattárába felvett 11. számú polgári határozatot l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 5. számában a 233. lapon..

bérlővel jogviszonyban álló bérbevevők a jogrenddel és igazsággal össze nem egyeztethető megkárosítására vezetne.

Ez okokból — a biztosítási végrehajtásnak — az albérlőknek a főbérlet területén levő ingóságaira való elrendelése céljából beadott felfolyamodásnak helyt adni nem lehetett.

Budapesten, a kir. ítélőtáblának 1915. évi február hó 9. napján tartott ülésében.

Hitelesítettett a kir. ítélőtáblának 1915. évi február hó 17. napján tartott ülésében.

Közlemények.

Birtokrendezések során a kihasításnak idő előtt való megkezdése s a birtokba adásnak bírói közbenjárás nélkül való foganatosítása. A m. kir. igazságügyminiszter panasz folytán arról értesült, hogy egyik község tagosítási ügyében alkalmazott földmérők az új tagoknak kihasítását a kiosztási munkálatok felülvizsgálása előtt megkezdték s az új tagokat a birtokosoknak ki is mutatták, minek következtében azoknak egy része az új tagokat bírói közbenjárás nélkül nyomban birtokba is vette. Minthogy a földmérőknek ez az eljárása nagy gazdasági hátrányokkal jár és beláthatatlan bonyodalmakra vezethet, és minthogy különben is tilos a kiosztást bírói intézkedés nélkül megkezdeni s az új tagokat a birtokosoknak idő előtt birtokba adni, a m. kir. igazságügyminiszter intézkedett, hogy a jövőben mind a törvényszék elnöke, mind a birtokrendező bírák éber figyelemmel kísérjenek minden birtokrendezési ügyet és elfojtsanak minden olyan törekvést, amely a kihasításnak idő előtt való megkezdését vagy a birtokba adásnak nem olyan módon való foganatosítását célozná, amiként azt az e részben részletesen rendelkező eljárási szabályok megszabják (13.412/1915. I. M. sz.).

A katonai bünvádi ügyiratokról másolatok vétele és ügyészi közeg által bejelentett semmisségi panasz vagy fellebbezés megokolásának a védő részére kézbesítése tárgyában a m. kir. honvédelmi miniszter, valamint a cs. és kir. hadügyi miniszter a katonai (hadseregi és honvéd) bíróságokat és ügyészi közegeket a következőképen utasította:

Azokban az esetekben, amelyekben az 1912 : XXXII. és XXXIII. t.-c. vagyis a két katonai bünvádi perrendtartás (Ktbp.) értelmében a vádlott védőjének jogában áll az ügyiratokról másolatokat venni (Ktbp. 101. §. 2. bek.), vagy amelyekben az ily másolatok kiszolgáltatását a terhelt védőjének megengedték (Ktbp. 123. §. 2. bek.), a védőként eljáró ügyvédek e másolatok vételére a hadseregi és a haditengerészeti, valamint a honvédbíróságok számára kiadott utasítás és ügyviteli szabályzat (a közös haderő D. 4. és a honvédség D. 9. jelzési szolgálati könyvei) 25. §-ának 1. bekezdésében, valamint az illetékes parancsnokok és az ügyészi közegek számára kiadott utasítás és ügyviteli szabályzat (a közös haderő D. 5. és a honvédség D. 10. jelzésű szolgálati könyvei) 24. §-ának 1. bekezdésé-

ben megszabott felügyelet alatt, szabályszerű igazolási okmányokkal ellátott irodai személyzetüket is alkalmazhatják.

Az említett utasítások és ügyviteli szabályzatok idézett §-ai értelmében iratok megtekintése és róluk másolat vétele az ügyészi nyomozóeljárás tartama alatt az ügyészi közegnek felügyelete alatt, a bírósági eljárás folyamán pedig a bíróság-vezető által kijelölt igazságügyi tisztnek vagy bírósági irodatisztviselőnek felügyelete alatt és az ügyiratok között netalán fekvő tanácskozási (ülési) jegyzőkönyvek előzetes kiemelése után történik.

A katonai és a honvédügyész (ügyészi tiszt) köteles a semmisségi panasz és fellebbezés megokolását — ha a sokszorosítás könnyen lehetséges — két példányban a bírósághoz benyújtani. E példányok egyikét a bíróság a vádlott kirendelt védőjének a Ktbp. 338. és 361. §-ában megszabott értesítés alkalmával, a választott védőnek pedig, ha őt az elítélt a perorvoslati eljárásban is megbízta védelmével, — kívánatra kézbesíti. (T. 344/36. sz.).

A berni vasúti árúfuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változás. A vasúti árúfuvarozás tárgyában Bernben 1890. évi október hó 14. napján létrejött és az 1892 : XXV. törvénycikkbe iktatott és az 1894 : XVII., az 1901 : XXV., valamint az 1908 : XLIV. törvénycikkekbe foglalt nyilatkozattal, pótegyezménnyel és második pótegyezménnyel kiegészített nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó vasútak és vasúti vonalak jegyzékében újabban beállott változások a következők :

Az említett nemzetközi egyezmény hatálya alá helyeztettek :

I.

Magyarországon.

1. A magyar királyi államvasutak kezelése alatt álló szlavoniai helyi érdekű vasút 1914. évi november hó 18-án megnyitott 12·187 km. hosszú pozega—velikai vonalrészre a megnyitás napjától kezdődő érvénnyel.

A vasúti vonalak jegyzékének kiegészítésére nincs szükség.

2. Az 1914. évi november hó 8-án megnyitott 25·798 kilométer hosszú komárom—gutai helyi érdekű vasút.

3. A baja—bezdán—zombor—apatin—szondi helyi érdekű vasútnak 1914. évi november hó 12-én megnyitott szond—hódsági 22·465 km. hosszú vonala.

A vasúti vonalak jegyzékében kiegészítésre nincs szükség.

II.

Olaszországban.

4. Olaszországban az államvasutak Casarsa—Gemona—Ospedaletto vonalának Pinzanó—Gemona—Ospedaletto 21·357 km. hosszú vonalrészre az 1914. évi november hó 1-től (a megnyitás napjától) számítva.

Mínthogy az üzemvezető államvasúti igazgatóság a vasúti vonalak jegyzékében már fel van véve, a jegyzék kiegészítésére nincs szükség.

III.

Svédországban.

5. A Lysekils-vasút, a 39 km. hosszú Munkedal—Lysekil vonallal ;

6. a Malmö—Trälleborgs-vasút, a 34 km. hosszú Malmö västra—Trälleborg nedre vonallal.

A vasúti vonalak jegyzéke Svédország I. Rendes vasutak cím alatt következő kiegészítést nyerte :

23. a Lysekils vasút.

24. a Malmö—Trälleborgs vasút.

Az új vonalak 1915. évi február hó 24-én léptek be a nemzetközi árufuvarozás szolgálatába (N. E. 58. cikk 2. bekezdés).

IV.

Svájcban.

7. A Svájcban az Orbe—Chavornay rendes nyomtávú villamos vasút 3·9 km. hosszú vonala az 1915. évi március hó 6-ikától számítva (N. E. 58. cikk 2. bekezdése.)

Ennek következtében a vasúti vonalak jegyzékében következő kiegészítés vezetett el keresztül : Svájc. »I. Rendes nyomtávú vasutak« fejezete alatt 8/a. Orbe—Chavornay-vasút beiktattatott.

A felsorolt vasúton és vasúti vonalakon közvetlen fuvarlevelek alapján teljesített szállításokból keletkezett peres ügyekből kifolyólag az eljáró külföldi bíróságoknak a nemzetközi egyezmény határozatai alapján hozott ítéletei az 1892. évi 45.790. szám alatt (1892. R. T. 3044. lap és Igazs. Közl. I. évf. 443. lap) kiadott igazságügyminiszteri rendelet 4. §-a értelmében a viszonzosság igazolása nélkül hajtandók végre.

Az 1892 : XXV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi egyezmény 56. cikke szerint a nemzetközi fuvarozási szerződés alapján indított keresetknél a perköltségekre nézve biztosíték (cautio judicatum solvi) nem követelhető (10.211/1915. I. M. sz.).

A póstai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása.
Az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 846. lapon megjelent közlemény folytatásaként az igazságügyi hatóságok tudomására hozatik, hogy a Bukarestben megjelenő »Dreptatea« című napilaptól ; a Bukarestben megjelenő »Ardealul« című, román nyelvű laptól ; a Roxroy Randolph azelőtt londoni, jelenleg pedig hágai (Hollandia) lakos által nyitott borítékokban szétküldött mindazon nyomtatványoktól, melyekben nevezett feladó a közönséget arra szólítja föl, hogy általa jósoltasson magának ; a Chicagóban megjelenő »Zájmy Lidu« és »Hlasatel«, a Clevelandban megjelenő »Prumyslovi Delnik«, a Cedar-Rapidoban (Jowa állam) megjelenő »Cedar Rapidske Listy«, a St. Louisban megjelenő »Hlas«, az Alleghenyben (Pennsylvania állam) megjelenő »Alleghenske Listy« című, cseh nyelvű

lapoktól; a »Rovnost Ludu« című, chicagói hirlap kiadásában és Matlocha János és Marusiak József szerkesztése alatt megjelenő »Robotnický Kalendar« című, 1915. évre szóló, tót nyelvű naptártól; a Chicagóban, Hruba Antal szerkesztésében, cseh nyelven megjelenő »Spravedlnost« című napilaptól; az Északamerikai Egyesült-Államok Hallettsville (Texas) városában, Pasar Vencel szerkesztésében, cseh nyelven, hetenként kétszer megjelenő »Našinec«, továbbá a Chicagóban, Hlin Miloszlava és Kabát Róza kiadásában, ugyancsak cseh nyelven, hetenként egyszer megjelenő »Ženšké Listy« című lapoktól; a Milwaukee városban, lengyel nyelven megjelenő »Kuryer Polski« című napilaptól; az Északamerikai Egyesült-Államokban, Pittsburgban megjelenő »Narodni Denník«, a New-Yorkban, Paszvolszki Mihály szerkesztésében, orosz nyelven megjelenő »Russkoye Slovo«, a Chicagóban megjelenő »Hospodářské Listy«, az ugyanott Sokolowsky M. kiadásában lengyel nyelven megjelenő »Dziennik Ludowy« és Chrzanowski János szerkesztésében, lengyel nyelven megjelenő »Dziennik Narodowy«, s végül a Buffalóban, Brzezicki M. szerkesztésében ugyancsak lengyel nyelven megjelenő »Polak w Ameryce« című lapoktól; az Omaha állam St. Paul-Minneapolis városában »Minnesotsky Pokrok« cím alatt, cseh nyelven és a Coloradó állam Puebló városában »L'Unione« cím alatt, olasz nyelven megjelenő időszakos lapoktól; az Északamerikai Egyesült-Államok Pennsylvána államában Pittsburg városban és Losa V. szerkesztésében »Křestanské Listy« cím alatt, cseh nyelven megjelenő hetilaptól; végül az Antofagastában (Chile) megjelenő »Pokret« című hirlaptól a postai szállítás joga a magyar szent korona országainak területére nézve megvonatott (11.164/1915. I. M. sz.).

Kedvezmények Buziás gyógyfürdőben. Buziás gyógyfürdő igazgatósága a m. kir. igazságügyminisztérium főfelügyelete alá tartozó összes tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint családtagjaik részére az 1915. évre is följánlotta azokat a fürdőkedvezményeket, amelyeket az Igazságügyi Közlöny XXI. évfolyamának 2. számában a 63. lapon a 4.437/1912. I. M. sz. a. megjelent közlemény ismertet (11.032/1915. I. M. sz.).

A Budapesti Közlöny 1915. évi február hó 27-étől március hó 28-áig megjelent 48—73. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

	Szám
A m. kir. minisztériumnak 790/1915. M. E. számú rendelete, a 240/1915. M. E. számú rendeletnek a tengeriből és egyéb ott nem említett mezőgazdasági terményekből meglevő készletekre való kiterjesztése és módosítása tárgyában kiadott 610/1915. M. E. számú rendelet kiegészítéséről	50
A m. kir. minisztériumnak 312/1915. M. E. számú rendelete, a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a rájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről	51
A m. kir. minisztériumnak 780/1915. M. E. számú rendelete, egyes nitrogéntartalmú anyagok készleteinek bejelentése tárgyában	52

- A m. kir. minisztériumnak 798/1915. M. E. számú rendelete, a 610/1915. M. E. számú rendelete alapján tengeri készletekre vonatkozólag tett egyes bejelentéseknek hatálytalanná nyilvánítása tárgyában 52
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 2.509/el. 20/b. 1915. számú rendelete, egyes nitrogén tartalmú anyagok készleteinek hadicélokra igénybevétele tárgyában 52
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 12.977/1915. VI. C. számú rendelete, a honvédelmi miniszter által hadicélokra igénybe vett gáz- (ammoniak-) vizet és kénsavas ammoniakot előállító koksz- és gázgyárak további üzemére vonatkozó rendelkezések tárgyában 52
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 2.000/el. 18. 1915. számú rendelete, az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben született népfelkelésre kötelezettek összeírása, bemutatása és behívása iránt 53
- A m. kir. minisztériumnak 816/1915. M. E. számú rendelete, a tengeri- liszt legmagasabb árának újból való megállapítása tárgyában kiadott 721/1915. M. E. számú rendelet helyes értelmezéséről 54
- A m. kir. minisztériumnak 800/1915. M. E. számú rendelete, egyes bőrkészleteknek és bőrgyártási célokra szükséges anyagkészleteknek bejelentése tárgyában 54
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 31.672/21.—1915. számú körrendelete, az 1914. évi január hó 1-étől 1914. évi december hó 31-éig terjedő idő alatt előfordult és az 1912 : XXX. t.-c. rendelkezései alapján letárgyalt büntetési esetek számainak bejegyzésére szolgáló rovatos kimutatások kiállítása tárgyában 54
- A m. kir. minisztériumnak 825/1915. M. E. számú rendelete, a malátagyár- és sörgyárvállalatok maláta- és árpakészleteinek bejelentése tárgyában 55
- A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 730/1915. eln. számú leirata, a hitoktatás nyelvéről az ismétlő iskolákban 56
- A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 23.500/1915. VI. c. számú rendelete, a nem magyar tannyelvű elemi népiskolák rendtartási nyomtatványainak kiállítása tárgyában 56
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 7.251/1915. számú rendelete, a posta szavatolásának korlátozása tárgyában 57
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 2.553/el. 18. 1915. számú körrendelete, a katonáknak a tavaszi vetési és szőlőművelési munkák végzésére való szabadságolása tárgyában 58
- A m. kir. pénzügyminiszternek 26.324/1915. számú rendelete, az ötödik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek a Bereg vármegye területén székelő betéti üzlettel foglalkozó intézetek és más ily cégek tekintetében való felfüggesztése tárgyában 59
- A m. kir. pénzügyminiszternek 6.700/1915. számú rendelete, a tör-

vénykezési illetékről szóló 1914 : XLIII. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 140.800/1914. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről	60
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 13.221/1915. számú hirdetménye, az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek Spanyolország és Svédország alattvalóira való kiterjesztése tárgyában	61
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 10.438/1915. számú rendelete, Franciaországgal való forgalomban hadifoglyokkal és internáltakkal táviratváltás tárgyában	61
A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 19.147/1915.—IV. számú rendelete, a hadiállapot miatt katonai szolgálatot teljesítő műegyetemi hallgatók részére nyújtandó tanulmányi kedvezmények tárgyában	62
A m. kir. belügyminiszternek 31.002/1915. III. számú rendelete, a m. kir. minisztériumnak a buza- és rozsliszt kiméléséről kiadott 649/1915. M. E. számú rendeletének életbeléptetése tárgyában	63
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 5.995/1915. számú rendelete, a Budapestre érkezett póstacsomagok után fekbér szedése tárgyában	63
A m. kir. minisztériumnak 955/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik	65
A m. kir. minisztériumnak 956/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítetik, illetve módosítatik	65
A m. kir. minisztériumnak 952/1915. M. E. számú rendelete, a búza-, rozs-, árpa-, tengeri- és burgonyakészleteknek, valamint az ezekből előállított lisztnek és a rizslisztnek vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában	67
A m. kir. minisztériumnak 977/1915. M. E. számú rendelete, a búza-, rozs-, árpa-, valamint az ezekből előállított lisztkészletek bejelentése és a bejelentett készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése tárgyában	67
A m. kir. minisztériumnak 993/1915. M. E. számú rendelete, az arany és ezüst ki- és átvitelének tilalmáról	68
A m. kir. minisztériumnak 1.019/1915. M. E. számú rendelete, a haszonbérletől mivelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában	71
A m. kir. minisztériumnak 1.040/1915. M. E. számú rendelete, magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	71
A m. kir. minisztériumnak 1.031/1915. M. E. számú rendelete, a nyers gummi és a géperejű járművek (automobilok) részére szolgáló gummiabroncsok készleteinek bejelentése tárgyában	72
A m. kir. minisztériumnak 1.058/1915. M. E. számú rendelete, a rézgalic és a peronospora viticola vagy más növényi gombabetegség ellen használt egyéb réztartalmú védekezőszerek készleteinek bejelentése tárgyában	72

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 14.450/1915. eln. számú rendelete, a rézgálic bejelentése tárgyában 72

A m. kir. minisztériumnak 1.066/1915. M. E. számú rendelete, a cukor-répatermelés iránt szerződéssel vállalt kötelezettség tárgyában 73

A m. kir. pénzügyminiszternek 4.778/1915. P. M. számú hirdetménye, az 1912 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátott 6⁰/o-os m. kir. adómentes állami járadékkölcsön-kötvényekről (hadikölcsön) kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélése tárgyában 73

Hírdetmény a Jeszenák János-féle alapítványból való segélyezés tárgyában.

A budapesti kir. ítélőtábla alapítványi bizottsága felhívja azokat a vagyontalan Budapesten gyakorlatot folytató kezdő ügyvédeket, akik a Jeszenák János-féle alapítvány jövedelméből üresedésbe jött s 1913. évi július hó 1. napjától kezdődő (3) három éven át (1) egy római katolikus és (2) két ág. evang. vallású Budapesten gyakorlatot folytató vagyontalan kezdő ügyvédnek adományozandó, egyenként 500 koronányi s minden év július hó elsején és január hó elsején 250—250 koronával esedékes segélyre igényt tartanak, hogy az említett feltételeket bizonyító okiratokkal felszerelt kérvényüket a kir. ítélőtábla elnöki irodájában 1915. évi május hó 30. napjáig nyujtsák be (1915. Eln. VII. I/14. budapesti kir. ítélőtáblai ügyszám.).

Személyi hírek.

Kitüntetés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége nyugdíjazásuk alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatuk elismeréseül: Lőrinczy Ferenc kir. tanácsos, m. kir. kúriai segédhivatali főigazgatónak a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét, Hosszú Béla tordai kir. törvényszéki irodaigazgatónak a koronás arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legfelső elhatározásával saját kérelmükre történt nyugalomba helyeztetésük alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataik elismeréseül: Kovács Károly szegedi kir. ítélőtáblai bírónak és Nemlaha Gyula kir. ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott kassai kir. törvényszéki bírónak kir. kúriai bírói címet, Kiss István segédhivatali főigazgatói címmel felruházott m. kir. kúriai segédhivatali igazgatónak nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréseül, a kir. tanácsosi címet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá: Ferdinandi Tihamér tornai kir. járásbíró a rahói kir. járásbíróshoz;

törvényszéki bíróvá: Laber Viktor alsójárai kir. járásbírósi albíró a nagyszebeni kir. törvényszékhez;

alügyészszé: dr. Ferch Gyula lugosi kir. törvényszéki jegyzőt a lugosi kir. ügyészséghez;

albírákká: Terestényi Jenő técsői kir. járásbíróági jegyzőt a rahói, Szaxun János dévai kir. törvényszéki jegyzőt a verebélyi kir. járásbíróághoz, Pati Nagy Sándor sárbogárdi kir. járásbíróági jegyzőt a szekszárdi kir. törvényszékhez, dr. Horváth Ferenc tordai kir. törvényszéki jegyzőt a tordai, Orbán Rezső fehértemplomi kir. járásbíróági jegyzőt a boksánbányai, Boglutz László a nagyvárad kir. ítélőtáblánál alkalmazott bíróági jegyzőt a nagyváradvárosi, dr. Udvarhelyi Ubol erzsébetfalvi kir. járásbíróági jegyzőt a váci, dr. Kirch János lugosi kir. járásbíróági jegyzőt a lugosi, dr. Huszthy Mihály, a győri kir. ítélőtáblánál alkalmazott bíróági jegyzőt a kőszegi kir. járásbíróághoz, dr. Tóth István szabadkai kir. járásbíróági jegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez, Doroz Sándor felsővisői kir. járásbíróági jegyzőt a nagysomkúti kir. járásbíróághoz.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi március hó 6-án kelt legfelső elhatározásával Száva Antai csikszeredai kir. járásbírónak az erzsébetvárosi, Bella Kálmán székelyudvarhelyi kir. törvényszéki bírónak járásbírói minőségben a csikszeredai és Malirsch Károly zsablyai kir. járásbírónak a makói kir. járásbíróághoz az 1912: LIV. t.-c. 83. §-a alapján leendő áthelyezését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte :

miniszteri fogalmazóvá: dr. Stolpa József budapesti kir. törvényszéki albírót a m. kir. igazságügyminisztériumhoz;

közjegyzőkké; dr. Krausz Győző sásdi gyakorló ügyvédet Mohácsra és dr. Buday Gyula nyírbátori gyakorló ügyvédet Nyírbátorba;

jegyzőkké: dr. Gyarmathy Béla nagyvárad kir. törvényszéki joggyakornokot a nagyvárad kir. törvényszékhez, dr. Rác Andor szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot a szegedi, dr. Bittera György besztercebányai lakos ügyvédjelöltet a besztercebányai, dr. Bene A. Szilárd középpeterdi lakos ügyvédjelöltet a hátszegi, dr. Turi Zoltán karczagi gyakorló ügyvédet a battonyai kir. járásbíróághoz, Stefkovics Kálmán rózsahegy kir. törvényszéki joggyakornokot a rózsahegy kir. törvényszékhez, dr. Kászonyi Gyula kassai kir. törvényszéki joggyakornokot a miskolci, Baráth Lajos komáromi kir. járásbíróági joggyakornokot az ógyallai, dr. Szabó István zombori kir. törvényszéki joggyakornokot a zentai, dr. Janovich Tibor debreczeni kir. törvényszéki joggyakornokot a szentágóti kir. járásbíróághoz, dr. Balla Ignác budapesti gyakorló ügyvédet a veszprémi kir. törvényszékhez, dr. Vécsey Béla budapesti gyakorló ügyvédet a zombori kir. járásbíróághoz, dr. Comes Péter hátszegi gyakorló ügyvédet a karánsebesi kir. törvényszékhez, dr. Paschek Jenő nyitrai kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki kir. járásbíróághoz, dr. Marinczer László budapesti I—III. kerületi kir. járásbíróági joggyakornokot a székesfehérvári kir. törvényszékhez, dr. Haberl Pál kassai kir. törvényszéki joggyakornokot a munkácsi, dr. Nádaszky Sándor eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot az adonyi kir. járásbíróághoz, dr. Kriszt Béla kaposvári kir. törvényszéki joggyakornokot a kaposvári kir. törvényszékhez, dr. Miklósi Emil aradi kir. járásbíróági joggyakornokot a nagyszebeni kir. járásbíróághoz, dr. Kenderey János ügyvédjelölt, székelyhidi lakost a nagyszebeni kir. törvényszékhez, Dobózi Sándor kecskeméti kir. járásbíróági joggyakornokot a titeli és dr. Muresianu András dévai kir. törvényszéki joggyakornokot a balázsfalvi kir. járásbíróághoz, dr. Virágháti Viktor dévai és dr. Jankulovits György karánsebesi kir. törvényszéki joggyakornokokat a dévai kir. törvényszékhez, dr. Horváth László nagykőrösi kir. járásbíróági joggyakornokot a devecseri kir. járásbíróághoz, dr. Brokés Ede pozsonyi kir. törvényszéki joggyakornokot a pozsonyi, dr. Számborovszky Rezső nagyvárad kir. törvényszéki joggyakornokot a gyulai, dr. Egry Aladár pécsi ügyvédjelöltet a szombathelyi, dr. Rác Kálmán sátoraljaujhelyi ügyvédjelöltet a sátoraljaujhelyi és dr. Schönfeld Péter nyíregyházi ügyvédjelöltet a nyíregyházi kir. törvényszékhez;

segédhivatali főigazgatóvá: Bernáth Elek segédhivatali főigazgatói címmel felruházott budapesti kir. ítélőtáblai segédhivatali igazgatót a budapesti kir. ítélőtáblához;

segédhivatali igazgatókká: Spáda Gyula kir. kúriai irodafőtisztet a m. kir. Kúriához, Flaschner János segédhivatali igazgatói címmel felruházott budapesti kir. ítélőtáblai irodafőtisztet a budapesti kir. ítélőtáblához;

törvényszéki irodaigazgatókká: Szász György hosszúaszói kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt az erzsébetvárosi és Bereznay Miklós fumei kir. ügyészégi irodatisztet a fumei kir. törvényszékhez;

telekkönyvvezetővé: Sass Ferenc pécsi kir. törvényszéki irodatisztet a siklói kir. járásbíróáshoz;

irodatiszté: Igaz László budapesti kir. ítélőtáblai irnokot a m. kir. Kúriához;

irnokokká: Büky Béla nagykanizsai kir. törvényszéki díjnokot a nagykanizsai kir. törvényszékhez, Micskei Andor szerencsi kir. járásbíróági díjnokot a szerencsi, Reininger László dunaszerdahelyi kir. járásbíróági díjnokot a dunaszerdahelyi, Sándor Lajos debreczeni kir. ítélőtáblai díjnokot a mohácsi kir. járásbíróáshoz, ifj. Tóth Sándor kisjenői kir. járásbíróági díjnokot az aradi kir. törvényszékhez, Hladik Árpád temesvári kir. törvényszéki díjnokot a temesvári, Medveczky Ágoston községi irnokot a marczali, Csergőffy Andor mezőkövesdi kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a kunszentmártoni, Neubauer Halbritter Herman nezsideri kir. járásbíróági díjnokot a nezsideri kir. járásbíróáshoz, Ruttkay Aladár komáromi kir. járásbíróági díjnokot az aranyosmaróti kir. törvényszékhez, Szász Gyula kecskeméti kir. járásbíróági díjnokot a kecskeméti kir. járásbíróáshoz, Csuri József szegedi kir. ítélőtáblai díjnokot a szegedi kir. ítélőtáblához, Roska János karánsebesi kir. járásbíróági díjnokot a dettai, Timár György mohácsi kir. járásbíróági díjnokot a nagytapolcsányi, Nagy Aladár marosillyei kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a mohácsi, Apa József dévai kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a hátszegi, Hesz Ferenc tamási kir. járásbíróági díjnokot a németújvári és Földes Antal újpesti kir. járásbíróági díjnokot az adonyi kir. járásbíróáshoz;

végrehajtóvá: Csupuliga György aradi lakos, ügyvédi irnokot a szolnoki kir. járásbíróáshoz.

A m. kir. igazságügyminiszter Meller Rudolfné budapesti lakost a budapesti kir. büntető törvényszékhez fizetés nélküli állami pártfogó tisztviselővé nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Feiler Miklós boksánbányai kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a lugosi, Németh János naszódi és dr. Koszte Emil dési kir. járásbírákat törvényszéki bírói minőségben a dési kir. törvényszékhez, Kádár Lajos sztrópkói kir. járásbíró a szikszói, dr. Székely Farkas színérváraljai kir. járásbíró a nyiregyházi, László Endre Gyula bánffy-hunyadi kir. járásbíró a váci, Dulánszky Lajos újpesti kir. járásbíró a budapesti központi, Kovács Károly máriaradnai kir. járásbíró a gyöngyösi, dr. Gyengő Kornél hód-sági kir. járásbíró az újpesti és Hilt Frigyes törökkanizsai kir. járásbíró a hódmezővásárhelyi kir. járásbíróáshoz saját kérelmekre;

Ónody Zoltán kapuvári kir. járásbíróági albíró a szentgotthárdi kir. járásbíróáshoz, dr. Rimler László nagykarolyfalvi kir. járásbíróági albíró a pancsovai, dr. Udvarhelyi Ubul váci kir. járásbíróági albíró a budapesti kir. törvényszékhez, Szűcs Béla nagyszalontai kir. járásbíróági és dr. Körtvélyesi Sándor dévai kir. törvényszéki albírákat kölcsönösen saját kérelmekre, dr. Bogdán Elek makói kir. járásbíróági albíró pedig az 1902 évi VII. t.-c. 9. §-a alapján, a zsablyai kir. járásbíróáshoz;

Szabó Emil nagyszebeni kir. törvényszéki jegyzőt az erzsébetfalvi, dr. Deák István aradi kir. járásbíróági jegyzőt a sárbogárdi kir. járásbíróáshoz, dr. Sütő Traján szentágotai kir. járásbíróági jegyzőt az erzsébetvárosi, dr. Bodnár Géza nagyajtai kir. járásbíróági jegyzőt a marosvásárhelyi, dr. Ederer István győri kir. törvényszéki jegyzőt a soproni, dr. Saskeőy József devecseri kir. járásbíróági jegyzőt a győri kir. törvényszékhez, dr. Székely Albert algyógyi kir. járásbíróági jegyzőt a gyulafehérvári és dr. Patonai László szabadkai kir. törvényszéki jegyzőt a zalaegerszegi kir. járásbíróáshoz;

Németh Imre aradi kir. járásbíróági irodatisztet a budapesti kir. törvényszékhez;

Horváth József erdődi kir. járásbíróági irnokot a színérváraljai, Philippsohn Adolf óradnai kir. járásbíróági irnokot a nagyváradvidéki, Warinszky Kálmán besztercebányai kir. törvényszéki irnokot a turócszentmártoni, Garass István oklándi kir. járásbíróági telekkönyvi betétszerkesztő irnokot, a bírósági irnokok rendes létszámába sorozása mellett, a

kiskőrösi kir. járásbíróshoz, Havas Ferenc dunaszerdahelyi kir. járásbírósi irnokot a pozsonyi kir. törvényszékhez, Horváth Miklós oklándi kir. járásbírósi irnokot a kézdivásárhelyi, Lacza Jónás czelldömölki kir. járásbírósi irnokot a vácsi, Vogel Károly antalfalvi kir. járásbírósi irnokot a nagybecskereki kir. járásbíróshoz, Hadnagy József marczi kir. járásbírósi irnokot a pécsi kir. törvényszékhez, Seghy Sándor nagybányai kir. járásbírósi irnokot a debreczeni kir. ítélőtáblához, Tóth Sándor debreczeni kir. járásbírósi irodatisztet és Laczkó Géza hajduszoboszlói kir. járásbírósi irnokot, valamint Bíró Ferenc nagyvárad kir. törvényszéki és Magyar Mihály nagyvárad-vidéki kir. járásbírósi, továbbá Szibinác Milán temesvári kir. törvényszéki és Hladek Árpád temesvári kir. járásbírósi irnokokat kölcsönösen.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Strassil Sándor jogtudor fumei és Szappanos Gerő jogtudor, budapesti lakosokat;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. Köves István nagybányai és dr. Gulyás Imre hajdunánási lakos, ügyvédjelölteket;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Beke Albert kassai lakos, ügyvédjelöltet;

a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Elekes Viktor végzett joghallgató, gyulafehérvári és dr. Muresián Sándor, államtudor, kolozsvári lakosokat ideiglenes minőségben;

a nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke dr. Höflich Béla ügyvédjelöltet;

a szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Teltsch Imre ügyvédjelölt, zombori lakost;

a temesvári kir. ítélőtábla elnöke Raszlavicz Zoltán temesvári lakos, jogszigorlót díjas joggyakornokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe

A budapesti kir. főügyész Nádas Jenő bicskei kir. járásbírósi irnokot a fumei kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

A budapesti kir. főügyész Bálint János lipótvári kir. országos fegyintézeti fegyőrt a kecskeméti kir. törvényszéki fogházhoz;

a marosvásárhelyi kir. főügyész Dávid Sándor marosvásárhelyi kir. törvényszéki fogházórt a székelyudvarhelyi kir. törvényszéki fogházhoz fogházőrmesterekké nevezték ki.

A nagyvárad kir. főügyész Kovács Gábor hegyközsáldobágyi lakost a nagyvárad kir. törvényszéki fogházhoz napidíjas őrré fogadta fel.

A budapesti kir. főügyész Stoics István monori kir. járásbírósi fogházórt a budapesti kir. törvényszéki fogházhoz;

a nagyvárad kir. főügyész Dormány Sándor nagyvárad kir. törvényszéki fogházórt hivatalból az aradi kir. törvényszéki fogházhoz, Horváth Imre belényesi kir. járásbírósi fogházórt hivatalból a nagyvárad kir. törvényszéki fogházhoz és Bott György aradi kir. törvényszéki fogházórt saját kérelmére a belényesi kir. járásbírósi fogházhoz helyezték át.

Az aradi kir. törvényszék dr. Deutsch Izsó aradi gyakorló ügyvédet ezen törvényszékhez állandó német tolmácská;

a nagyvárad kir. törvényszék Turgyan Emil nagyvárad lakost a tenkei kir. járásbíróshoz állandó oláh tolmácská;

a veszprémi kir. törvényszék dr. Rósenthal Sándor veszprémi lakos, ügyvédet a veszprémi kir. törvényszék mellé német tolmácská nevezte ki.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnöke Kilyén Dániel oklándi kir. járásbírósi hivatalszolgát a székelykereszturi és Ferenc Lőrinc székelykereszturi kir. járásbírósi hivatalszolgát az oklándi kir. járásbíróshoz saját kérésükre és költségeikre áthelyezte.

A szamosújvári kir. orsz. javító-nevelőintézet igazgatója Bíró Dezső napidíjas szövőmestert és Szabó Sándor kertészt a vezetése alatt álló kir. orsz. javító-nevelőintézethez ideiglenes minőségben III. fizetési fokozatú családi felügyelővé nevezte ki.

Tanácsvezetés jogával felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912: LIV. t.-c. 82. §-a alapján Klie Antal nagyszebeni kir. törvényszéki bírót a tanácsvezetés jogával ruházta fel.

A munkásbiztosítási választott bíróságok elnöke és helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a debreczeni munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: dr. Debreczeni Barna ottani kir. törvényszéki bírót;

a lugosi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: dr. Bock Bernát ottani kir. törvényszéki bírót;

a mohácsi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Visy Pál ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott ottani kir. járásbíró;

a szentgotthárdi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Ónody Zoltán ottani kir. járásbírói albíró három év tartamára kinevezte.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter Mészáros Gáspár kassai kir. javítóintézeti, Orosz Simon, Kedvessy Béla, Czeglédi György, Labró Gergely és Kőri Lajos szamosújvári kir. javítóintézeti ideiglenes minőségű családfősegédeket, valamint Bodolai Antal székesfehérvári kir. javítóintézeti ideiglenes minőségű munkavezető felügyelőt ebben az állásukban véglegesítette.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Grünwald Róbert ráczkevei és Massány János budapesti központi kir. járásbírói joggyakornokokat eddig ideiglenesen viselt állásukban megerősítette.

A márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézet igazgatósága Pataki János intézeti ideiglenes minőségű III. oszt. fegyőrt;

a szamosújvári kir. orsz. javító-nevelő intézet igazgatója Veres Mihály és Albert Ágoston ideiglenes minőségű III. fizetési fokozatú családi felügyelőket, jelen állásukban véglegesítették.

Kirendelés.

A m. kir. igazságügyminiszter a nagyikindai kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Horkai József kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Megbízás.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Dsida Sándor fehértemplomi járási orvost a fehértemplomi kir. törvényszéki fogháznál felmerülő orvosi teendők rendszeres ellátásával megbízta.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912: VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Blum János körösbányai kir. járásbírói jegyzőt;

b) *a szegedi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. V é c s e i Béla zombori kir. járásbíróági jegyzőt;

c) *a temesvári kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. C a r i á n János fehértemplomi kir. törvényszéki jegyzőt.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

az aranyosmaróti kir. ügyészség kerületébe:

R a s c h m a n n Tamás ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a beszterczebányai kir. ügyészség kerületébe:

dr. D r o t t n e r Elemér zólyomi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a budapesti kir. ügyészség kerületébe:

dr. R é n y i Aladár, dr. T ó t h Dezső és dr. U j l a k i Géza ottani gyakorló ügyvédeket ideiglenesen;

a kézdivásárhelyi kir. ügyészség kerületébe:

P e r é n y i Ferenc nyugalmazott kir. járásbíró;

a kolozsvári kir. ügyészség kerületébe:

dr. F i s c h e r József ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a lugosi kir. ügyészség kerületébe:

S i p o s Tibor Krassó-Szörény vármegyei aljegyzőt ideiglenesen;

a nyíregyházi kir. ügyészség kerületébe:

dr. N a g y Lajos ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a pestvidéki kir. ügyészség kerületébe:

dr. B a l o g h István pestvidéki kir. járásbíróági jegyzőt;

a pozsonyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. H a l m i Oszkár ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a rimaszombati kir. ügyészség kerületébe:

dr. B e n c s i k László rozsnyói gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a szekszárdi kir. ügyészség kerületébe:

dr. V á m o s i Ernő bonyhádi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a székesfehérvári kir. ügyészség kerületébe:

dr. H a j ó s Rezső ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a temesvári kir. ügyészség kerületébe:

dr. P o d h a j e c z k y Aladár csáki ügyvédet ideiglenesen;

az ujvidéki kir. ügyészség kerületébe:

dr. S c h w a r c z Henrik zsablyai gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a zombori kir. ügyészség kerületébe:

dr. H a j n a l Mihály kulai gyakorló ügyvédet ideiglenesen.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

az adonyi kir. járásbíróság mellé: dr. P a l k o v i c s István nyug. kir. albíró, ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen és dr. N á d a s k a y Sándor ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a balázsfalvi kir. járásbíróság mellé: dr. M u r e s i a n u András ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a battonyai kir. járásbíróság mellé: dr. T u r i Zoltán ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a csikszentmártoni kir. járásbíróság mellé: M á r t o n Sándor ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

az erzsébetfalvi kir. járásbíróság mellé: S z a b ó Emil ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a hátszegi kir. járásbíróság mellé: dr. B e n e A. Szilárd ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a munkácsi kir. járásbíróság mellé: dr. H a b e r l Pál ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a nagybányai kir. járásbíróság mellé: P a p Traján ottani kir. járásbírósági joggyakornokot;

a nagyszöllősi kir. járásbíróság mellé: dr. D é n e s Dezső ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

az ógyallai kir. járásbíróság mellé: B a r á t h Lajos ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a ráczkevei kir. járásbíróság mellé: dr. K á l m á n Lajos ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a sárbogárdi kir. járásbíróság mellé: dr. D e á k István ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a sajószentpéteri kir. járásbíróság mellé: dr. S t a r k Aristid ottani kir. járásbírósági joggyakornokot;

a szentágotai kir. járásbíróság mellé: dr. J a n o v i c h Tibor ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a titeli kir. járásbíróság mellé: D o b o z i Sándor ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a vágújhelyi kir. járásbíróság mellé: K a s p a r e k Lajos ottani kir. járásbírósági joggyakornokot;

a zentai kir. járásbíróság mellé: dr. S z a b ó István ottani kir. járásbírósági jegyzőt
az ugyanottani kir. ügyészségi megbízottak állandó helyetteseiül.

A Budapesten alakított szerzői jogi szakértő bizottság.*)

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az 1915/1920. évi hat éves ciklus tartamára ujjaalakított Szerzői Jogi Szakértő Bizottságba bizottsági tagokul pótlólag még a következő szakértőket nevezte ki: dr. C z a k ó Elemér, az Országos Magyar Iparművészeti Iskola igazgatóját, dr. F e j é r p a t a k y László budapesti tud. egyetemi nyilvános rendes tanárt és a Magyar Nemzeti Múzeum osztályigazgatóját, dr. G i e s s w e i n Sándor pápai prelátus, országgy. képviselő, a Szent István Társulat alelnökét, dr. P e t r o v i c s Elek miniszteri tanácsos, az Orsz. Magyar Szépművészeti Múzeum igazgatóját, S z i n y e i M e r s e Pál, az Orsz. m. kir. Képzőművészeti Főiskola igazgatóját, R a d i s i c s Jenő miniszteri tanácsos, az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum igazgatóját és T ó t h Imre, a Nemzeti Színház igazgatóját.

*) Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 2. számában a 123. lapon megjelent közleményt e bizottság elnökének kinevezéséről.

Hösi halált haltak:

- Dr. Bulyovszky István soproni kir. ügyész;
 Csulei János fehértemplomi, Héjja Kálmán gyulafehérvári, Schindler Márton soproni és dr. Zsemberi Tivadar lugosi kir. törvényszéki bírák;
 dr. Czieleszky Vilmos váci kir. járásbíró;
 dr. Török János aradi kir. alügyész;
 dr. Ballagi Tibor pestvidéki kir. törvényszéki, Czupor Miklós naszódi, dr. Komáromi Ferenc korponai és Makoviczky Imre csaczi kir. járásbírói albírák;
 dr. Dollinger Jenő nagykanizsai, dr. Feichtinger Ernő győri, Ferenczy Ernő csikszeredai, dr. Füredi Arthur budapesti kir. kereskedelmi és váltó, dr. Hegedüs Ernő szolnoki, Katona Lajos máramarosszigeti, dr. Magyar Béla ipolysági, dr. Miklós Zoltán szombathelyi, Miklóssy Dezső a debreczeni kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül beosztott zilahi, dr. Peregi Ödön szombathelyi, dr. Schmidt Ádám nagyikindai, dr. Tiszovszky Gyula nagyszebeni, Vass Pál szolnoki és ifj. Vojnich Guidó lugosi kir. törvényszéki, továbbá Balogh Gyula somorjai, dr. Baróti Sándor munkácsi, Kassay Endre máramarosszigeti, dr. Lányi Lajos puji, Rosenauer Jenő besztercebányai, dr. Somjai Béla óbecsei, Szilágyi Rezső törökbecsei és Turcsányi Tibor ógyallai kir. járásbírói jegyzők;
 dr. Bothár Béla kassai, dr. Franzen Péter temesvári kir. törvényszéki, dr. Markscheid Antal szolnoki, Serly Ferenc szatmárnémeti és Szathmáry László munkácsi kir. járásbírói joggyakornokok;
 Gerő Pál igazságügyminisztériumi számvizsgáló;
 Méder Mihály igazságügyminisztériumi számellenőr;
 Csemiczky Pál és Pintér Zoltán igazságügyminisztériumi számtisztek;
 Kisfaludy Pál kassai kir. javító-nevelőintézeti családfő;
 Tragor Béla komáromi kir. törvényszéki irodatiszt;
 Molnár Miksa karánsebesi kir. törvényszéki, Boday Béla edelényi kir. járásbírói betétszerkesztő, Cvenits József nagyhalmágyi, Czibula Antal dicsőszentmártoni, Knyazoviczky József homonnai, Mascuk István kiskőrösi, Náday Sándor csáktornyai és Noe Károly igali kir. járásbírói irnokok;
 Altmann Sándor kisszebeni kir. járásbírói díjnok;
 László Henrik késmárki kir. járásbírói végrehajtó;
 Ujlaczkay Ágoston lipótvári nyugalmazott fogházfelügyelő;
 Balázs János hódmezővásárhelyi, Biró István szászrégeni, Katrencsik Rezső privigyei, Molnár János nezsideri, Szalai Ferenc óradnai és Tóth András ilosvai kir. járásbírói hivatalszolgák;
 Hadi József miskolci, Kiss Károly gyulafehérvári, Miklós György balassagyamati, Mittág József pestvidéki, Molnár Sámuel dési, Páncsics Mihály szabadkai, Stevo István zombori, Szakó Sándor pécsi és Timár László csikszeredai kir. törvényszéki fogházőrök;
 Vincze Gyula kisvárdai kir. járásbírói és Zsigmond József brassói kir. törvényszéki napibéres fogházőrök;
 Molnár Vince budapesti gyűjtőfogházi, Csepregi Mihály váci és Pócs Sándor illavai kir. fegyintézeti fegyőrök;
 Kamarasán László szamosújvári kir. országos javítóintézeti havidíjas kertészsegéd.

Meghaltak.

Markó István szikszói kir. járásbíró;
 dr. Ghira Ferenc fiumei kir. törvényszéki fogházorvos;
 dr. Simon Ernő nagyvárad-vidéki kir. járásbíróági joggyakornok;
 dr. Simon Nesztor naszodi kir. járásbíróági ügyészségi megbizott;
 Szilágyi Gábor egri kir. járásbíróági telekkönyvvezető;
 Szeles Félix kir. járásbíróági irodatiszt;
 Gyuris Sándor perlaki kir. járásbíróági irnok;
 Sipőcz József budapesti központi kir. járásbíróági hivatalszolga;
 Darázs Dániel budapesti kir. törvényszéki fogházőrmester;
 Miklós György balassagyarmati és Mikulán Sándor aradi kir. törvényszéki fogházőrök;
 Berta András váci kir. országos fegyintézeti fegyőr.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:
 Kovács Károly kir. kúriai bírói címmel felruházott szegedi kir. ítélőtáblai és Nemlaha Gyula kir. kúriai bírói címmel s kir. ítélőtáblai jelleggel felruházott kassai kir. törvényszéki bírák;
 Mayer Károly szentgotthárdi kir. járásbíró;
 Hosszu Béla tordai kir. törvényszéki irodaigazgató;
 Adamis Pál nyitrai, Deák Lajos oklándi, Kálniczky Béla budapesti I—III. ker. és Sztankó László varannói kir. járásbíróági irodatisztok;
 Nyiri Lajos lugosi kir. törvényszéki fogházgondnok;
 Klitus Pál sátoraljaújhelyi, Prokaj István budapesti központi kir. járásbíróági, Szabó Károly szatmárnémeti kir. törvényszéki és Zóka Balázs zombori kir. járásbíróági hivatalszolgák;
 Madócs Sándor kecskeméti kir. törvényszéki, Kikinder Péter selmeczbányai és Plachy András bártfai kir. járásbíróági fogházőrök.

Állásukról lemondottak.

Dr. Darázs László nagykanizsai és Gábor Pál nagyajtai kir. járásbíróági ügyészségi megbizottak;
 Gombarcsik Nándorné szül. Hanák Karolin nyitrai kir. törvényszéki fogháznál alkalmazott nőfelügyelő.

Érvényüket veszített altiszti igazolványok.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter által közölt jegyzéke azon altiszteknek, akiknek részére az 1883: II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1906. Pásztor György (88.065).
 1908. Verba Béla (76.159).
 1909. Jakabos Géza (105.639).
 1910. Dosen József (139.222).
 1911. Kriszán Demeter (43.323), Galamb József (46.772), Csonka János (89.627), Veszprémi István (122.742).
 1912. Donka László (35.464), Balog József (148.159).
 1914. Palugyay Ernő (93.831), Gachó Ferenc (93.832), Szabó József (82.643), Pauer István (18.514).

A m. kir. honvédelmi miniszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1873: II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított altiszti igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1914. Szentgyörgyi Mátyás (28.168), Schummer Henrik (28.183), Kovalovsky Ottó (28.196), Rácz József (30.666), Götz Mihály (30.720), Jahoda Jenő (31.424), Urbán Gáspár (32.270).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

Az újvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Szabó József hódcsági kir. közjegyző, mint a szegedi kir. közjegyzői kamarának 100/1915. k. ü. számú végzésével dr. Várnay Ernő újvidéki kir. közjegyző irodája részére kiendelt helyettes, működését 1915. évi március hó 1-én megkezdte.

A kassai kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy az áthelyezés folytán megüresedett késmárki kir. közjegyzői állásra helyettesse dr. Wesselényi Mátyás iglói kir. közjegyzőt rendelte ki.

A kolozsvári kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Árkosy Gyula, Kolozsvárra áthelyezett dicsőszentmártoni kir. közjegyző Dicsőszentmártonban működését folyó évi március hó 28-án beszünteti.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvételek az ügyvédek lajstromába:

dr. Löwy Gyula szarvasi és dr. Schmitt Sándor aradi ügyvédek az aradi;
dr. Mazura Pál dombszögi ügyvéd a besztercebányai;
dr. Keresztes István nagyborosnyói, dr. Motoc Janos fogarasi és dr. Száva István brassói ügyvédek a brassói;
dr. Debreczeni Sándor, dr. Gál Lajos, dr. Lukács Béla, legifjabb dr. Miklós Gyula, dr. Plesch Árpád és dr. Stein Arthur budapesti ügyvédek a budapesti;
dr. Hubatfy Elemér nagykállói ügyvéd a debreczeni;
dr. Farkas Jenő gyöngyösi és dr. Schvarcz István egri ügyvédek az egri;
dr. Szluka Dezső szepsi ügyvéd a kassai;
dr. Dudás Dániel kecskeméti ügyvéd a kecskeméti;
dr. Allesz Ernő marosludasi és dr. Kozma Gyula nagyenyedi ügyvéd a kolozsvári;
dr. Iszlai Géza nyárádszeredai ügyvéd a marosvásárhelyi;
dr. Klein Pál miskolci ügyvéd a miskolci ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Schmitt Sándor és dr. Weil Hugó kézdivásárhelyi ügyvédek elköltözés folytán,
Schmidts Vilmos brassói ügyvéd elhalálozás folytán a brassói;
dr. Adler Mihály*) budapesti ügyvéd lemondás folytán, dr. Sárváry Ferenc¹⁾ és dr. Szabó Miklós²⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás folytán, dr. Juhász Dénes³⁾ budapesti ügyvéd törvényszéki jegyzővé kinevezés folytán a budapesti;
Kovács Lajos⁴⁾ kisvárdai ügyvéd elhalálozás folytán a debreczeni;
dr. Legeza János⁵⁾ sátorlajuhelyi ügyvéd elhalálozás folytán a kassai;
dr. Carián János⁶⁾ szamosújvári ügyvéd törvényszéki jegyzővé kinevezés folytán a kolozsvári;
dr. Bánó Vilmos⁷⁾ és Reisman Bertalan⁸⁾ ungvári ügyvédek elhalálozás folytán a máramarosszigeti;
dr. Stein Viktor pozsonyi ügyvéd lemondás és dr. Stern Mór pozsonyi ügyvéd elhalálozás folytán a pozsonyi;
dr. Joó Aurél⁹⁾ és Hoffmann József¹⁰⁾ szabadkai, továbbá dr. Zsibory József¹¹⁾ apatini ügyvédek elhalálozás folytán a szabadkai;
dr. Parragh Béla szatmárnémeti ügyvéd elköltözés folytán a szatmárnémeti;
dr. Vajda Béla¹²⁾ nagykanizsai és elmebetegsége miatt az 1889: XXVIII. t.-c. 4. §. f) pontja alapján felfüggesztett dr. Filkor Márton¹³⁾ alsólendvai ügyvédek elhalálozás, Fodor Pál drávafoki és Kapotsfy Jenő kaposvári ügyvédek önkéntes lemondás folytán, továbbá dr. Horváth Andor kaposvári ügyvéd kir. albiróvá kineveztetés folytán a zalaegerszegi ügyvédi kamaráknál.

A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Bárony Sándor brassói ügyvédet, a kir. Kúria ügyvédi tanácsa által helybenhagyott 439/1914. fegy. szám alatti határozattal az

1887: XXVIII. t.-c. 4. §-ának *b)* pontja alapján, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette, a felfüggesztés hatálya 1915. évi február hó 23. napján vette kezdetét; — továbbá az 1914. évi július hó 22-ik napja óta Romániában ismeretlen helyen tartózkodó dr. Ciurea Joachim brassói ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká dr. Garoiu János brassói ügyvédet rendelte ki;

az egri ügyvédi kamara közzéteszi, hogy az 1915. évi február hó 28-án megtartott rendkívüli közgyűlésen a kamara elnökévé Babócsay Sándor egri ügyvédet, az eddigi elnökhelyettet, elnökhelyettessé pedig dr. Alföldi Dávid egri ügyvéd, eddigi választmányi tagját választotta meg. Az így megüresedett választmányi tagsági helyre a kamara választmánya az 1874 : XXXIV. t.-c. 23. §-a alapján új választmányi tagul dr. Bárány Kálmán egri ügyvédet hívta be; — továbbá az állítólag hadifogságba került dr. Sammt Dezső hatvani ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká dr. Borhy Dániel hatvani ügyvédet rendelte ki;

a marosvásárhelyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. T. Nagy János ügyvéd székhelyét Székelykeresztúrról Maros-Vásárhelyre tette át;

a szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az ügyvédi kamara fegyelmi bírósága a m. kir. Kúria által is helybenhagyott ítéletével dr. Nagy Béla szabadkai ügyvédet az 1874:XXXIV. t.-c. 68. §-ának *b)* pontjába és a 69. §. *b)* pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt az ügyvédi gyakorlattól való három havi felfüggesztésre ítélte. A felfüggesztés az 1915. évi március hó 8-án kezdődik és 1915. évi június hó 8-án ér véget.

a) Gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

¹⁾ Irodája részére ügygondnokul V ö r ö s János budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

dr. Tóth Géza

³⁾ Iratait dr Gipsz Lipót budapesti ügyvédnek adta át

4) Irodája részére gondnokul dr. Szőnyi Jenő kisvárdai ügyvéd rendeltetett ki.

dr. Csapla k y Lipót sátoraljaujhelyi ügyvéd rendeltetett ki.

⁶⁾ Irodája ügyeit dr. Köves Sándor ügyvédnek adta át.

7) Irodája részére gondnokul dr. N o v á k Béla ungvári ügyvéd rendeltetett ki.

8) " " " dr. Reisman Henrik ungvári ügyvéd rendeltetett ki.

9) „ „ „ dr. Pleszkovics Lukács szabadkai ügyvéd rendeltetett ki.

¹⁰⁾ " " " Buchwald Lázár

11)	"	"	"	dr. Bruch Mör	apatini	"	"	"
	"	"	"			"	"	"

12)	"	"	"	dr. Krisler József	nagykanizsai	"	"	"
-----	---	---	---	--------------------	--------------	---	---	---

¹³⁾ Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott, mert nevezettnék az ügyvédség gyakorlaltól 1913. évben történt felfüggesztésekor irodáját dr. Vitéz Gyula alsórendvai ügyvéd vette át.

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VIII. fiz. o. vezető járásbíró a sztropkói jbnál	Sátoraljaujhelyi tszék elnökéhez	1915. márc. 30.	63. sz.
Albíró a dési jbnál	Dési » »	» » 31.	64. sz.
» az alsójárai »	Tordai » »	» ápr. 1.	65. sz.
» a színérváraljai »	Szatmárnémeti » »	» » 6.	69. sz.
Alügyész a győri ügyészségnél	Győri ügyészség vezetőjéhez	» márc. 31.	64. sz.
Közbíró Dicsőszentmártonban	Kolozsvári közbírói kamarához	» ápr. 4.	68. sz.
Jegyző a nagyigmándi jbnál	Komáromi tszék elnökéhez	» márc. 30.	63. sz.
» a lugosi »	Lugosi » »	» » 31.	64. sz.
» a » tszéknél	» » »	» » 31.	64. sz.
» a rózsahegy »	Rózsahegy » »	» » 31.	64. sz.
» a fehértemplomi jbnál	Fehértemplomi » »	» » 31.	64. sz.
» a tordai tszéknél	Tordai » »	» ápr. 1.	65. sz.
» a felsővisői jbnál	Máramarosszigeti » »	» » 6.	69. sz.
» a técsői »	» » »	» » 6.	69. sz.
Joggyakornok az eperjesi tszéknél	Kassai ítélőtábla elnökéhez	» » 10.	69. sz.
» a kaposvári »	Pécsi » »	» » 10.	72. sz.
Telekkönyvvezető a hosszúaszi jbnál	Erzsébetvárosi tszék elnökéhez	» márc. 30.	63. sz.
Telekkönyvvezető a bethleni jbnál	Dési » »	» ápr. 10.	72. sz.
» az aranyosmaróti »	Aranyosmaróti » »	» » 10.	72. sz.
» a szolnoki »	Szolnoki » »	» » 10.	72. sz.
Írnok a rétsági jbnál	Balassagyarmati » »	» márc. 30.	51. sz.
» a budapesti ítélőtáblánál	Budapesti ítélőtábla elnökéhez	» ápr. 5.	58. sz.
» » » »	» » »	» » 10.	62. sz.
» a besztercebányai tszéknél	Besztercebányai tszék elnökéhez	» » 7.	58. sz.
» az óradnai jbnál	Besztercei » »	» » 9.	60. sz.
» a dunaszerdahelyi »	Pozsonyi » »	» » 9.	60. sz.
» a pécsi tszéknél	Pécsi » »	» » 9.	60. sz.
» a técsői jbnál	Máramarosszigeti » »	» » 11.	62. sz.
» a kecskeméti »	Kecskeméti » »	» » 14.	62. sz.
» a czelldömölki »	Szombathelyi » »	» » 14.	64. sz.
» az erdődi »	Szatmárnémeti » »	» » 13.	65. sz.
» a nyitrai »	Nyitrai » »	» » 15.	65. sz.
» a nagyszebeni »	Nagyszebeni » »	» » 17.	67. sz.
» a marczali »	Kaposvári » »	» » 17.	67. sz.
» a bicskei »	Székesfehérvári » »	» » 20.	69. sz.
» a varannói »	Sátoraljaujhelyi » »	» » 21.	70. sz.
» az aradi »	Aradi » »	» » 21.	70. sz.
» az antalfalvi »	Pancsovai » »	» » 24.	72. sz.
Tolmács (német-szerb-tót) az uj- vidéki jbnál	Ujvidéki » »	» » 1.	53. sz.
Tolmács (magyar-német) a losonczi és salgótarjáni jbnál	Balassagyarmati » »	» » 3.	67. sz.
III. oszt. fogházőrmester a buda- pesti tszéki fogháznál	Budapesti ügyészség vezetőjéhez	» » 25.	73. sz.
Nőfelügyelő altiszt a fiatalkorú nők nyitrai fogházában	Nyitrai ügyészség vezetőjéhez	» » 17.	72. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölveti határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915. évvel XV. évfolyamát kezdi meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együtvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztősnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztőse.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

CONTENTS

Vol. 1, No. 1, January 1890

ORIGINAL ARTICLES

- 1. The History of the ...
- 2. The ...
- 3. The ...
- 4. The ...
- 5. The ...
- 6. The ...
- 7. The ...
- 8. The ...
- 9. The ...
- 10. The ...
- 11. The ...
- 12. The ...
- 13. The ...
- 14. The ...
- 15. The ...
- 16. The ...
- 17. The ...
- 18. The ...
- 19. The ...
- 20. The ...
- 21. The ...
- 22. The ...
- 23. The ...
- 24. The ...
- 25. The ...
- 26. The ...
- 27. The ...
- 28. The ...
- 29. The ...
- 30. The ...
- 31. The ...
- 32. The ...
- 33. The ...
- 34. The ...
- 35. The ...
- 36. The ...
- 37. The ...
- 38. The ...
- 39. The ...
- 40. The ...
- 41. The ...
- 42. The ...
- 43. The ...
- 44. The ...
- 45. The ...
- 46. The ...
- 47. The ...
- 48. The ...
- 49. The ...
- 50. The ...
- 51. The ...
- 52. The ...
- 53. The ...
- 54. The ...
- 55. The ...
- 56. The ...
- 57. The ...
- 58. The ...
- 59. The ...
- 60. The ...
- 61. The ...
- 62. The ...
- 63. The ...
- 64. The ...
- 65. The ...
- 66. The ...
- 67. The ...
- 68. The ...
- 69. The ...
- 70. The ...
- 71. The ...
- 72. The ...
- 73. The ...
- 74. The ...
- 75. The ...
- 76. The ...
- 77. The ...
- 78. The ...
- 79. The ...
- 80. The ...
- 81. The ...
- 82. The ...
- 83. The ...
- 84. The ...
- 85. The ...
- 86. The ...
- 87. The ...
- 88. The ...
- 89. The ...
- 90. The ...
- 91. The ...
- 92. The ...
- 93. The ...
- 94. The ...
- 95. The ...
- 96. The ...
- 97. The ...
- 98. The ...
- 99. The ...
- 100. The ...

Published by the ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

ÁPRILIS 30.

TARTALOM. Rendeletek: A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapítása. — A moratórium következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása. — Az igazságszolgáltatás szerveire nézve rendkívüli intézkedések megállapítása. — A hadi szállításokra vonatkozó szerződésekből származó követelések biztosítása. — Kiskorú gyermek örökbefogadásának megkönnyítéséről a háborus események által indokolt esetekben. — A hazáért hősi halált halt egyének megkülönböztetett megjelölése. — Budapest székesfőváros területén a májusi költözködési határidők meghosszabbítása. — A jövőbeli termés adásvételének tilalmáról és érvénytelenségéről. — A hatodik moratórium rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek a Bereg vármegye területén székelő, betéti üzlettel foglalkozó intézetek és más ily beregvármegyei cégek tekintetében való felfüggesztése. — A 8286/1914. M. E. és a 9051/1914. M. E. számú rendeletekben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése. — Jogegységi döntvények: A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 6. számú polgári döntvénye. — A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 3. számú büntető döntvénye. — Közlemények: Telekkönyvi betétszerkesztő munkálatok elrendelése. — A fumei olasz kir. főkonzulátushoz tiszteletbeli alkonzul kinevezése. — Felvétel a cs. és kir. közös hadseregbeli és a m. kir. honvédségi nevelő és képző intézetbe. — A Budapesti Közlöny 1915. évi március hó 30-ától április hó 30-áig megjelent 74—100. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata. — A Magyarországi Rendeletek Tára 1914. évi XI—XII. füzetében megjelent rendeletek sorozata. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — A felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 1380/1915. M. E. számú rendelete,

a háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról.*)

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában és az idézett törvénycikket, valamint az 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L.t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. Peres és meghagyásos eljárási rendelkezések.

1. §.

Ha valamelyik fél — ideértve a törvényes képviselőt is — háború idejében katonai szolgálatot teljesít (3. §. 1. bekezdésének 1—3. pontjai), vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik (3. §. utolsó bekezdése), az a bíróság, amely előtt az ügy folyamatban

* Azok a szövegrészek, amelyek tekintetében ez a rendelet a 9.146/1914. M. E. sz. rendelettől eltér, dűlt betűkkel vannak jelezve.

van, az eljárást — hivatalból is — felfüggeszteni köteles, *kivéve a 8. §. esetét és azt az esetet*, ha az ily fél maga kéri az eljárás folytatását.

Az előbbi bekezdés szempontjából a féllel egy tekintet alá esik az, aki az eljárási szabályok szerint a perbe beavatkozhatik.

Az 1. bekezdésben említett körülményt akár a fél, akár helyette más is bejelentheti, a kézbesítő pedig, ha ily körülmény a kézbesítés megkísérlésekor jut tudomására, bejelenteni köteles.

Ha az akadály valószínűnek látszik, a bíróság a bejelentést figyelembe venni köteles. A bíróság, ha szükségesnek látja, e körülményre nézve hivatalból is tudakozódhatik. A keresetlevelet az akadály miatt nem lehet visszautasítani.

Rendes perben e §. rendelkezése az akadály beállta előtt beadott fellebbvitel felterjesztését és felsőbbbíróági elintézését nem gátolja.

2. §.

Ha valamelyik félnek vagy beavatkozónak az ügyvédje teljesít háború idejében katonai szolgálatot (3. §. 1. bekezdésének 1—3. pontjai), vagy esik a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá (3. §. utolsó bekezdése), a bíróság (1. §.) szintén köteles az eljárást — hivatalból is — felfüggeszteni, *kivéve a 8. §. esetét és azt az esetet*, ha az ily ügyvéd vagy maga a fél kéri az eljárás folytatását. Az 1. §. 3—5. bekezdéseit erre az esetre is alkalmazni kell.

A jelen §. alapján csak akkor lehet az eljárást felfüggeszteni, ha az előbbi bekezdésben említett ügyvéd meghatalmazását az eljárási szabályok szerint már az akadály beállta előtt a bíróságnál bemutatták vagy bejelentették.

3. §.

E rendelet értelmében katonai szolgálatot teljesítenek:

1. a fegyveres erőnek (közös hadsereg, haditengerészet, honvédség, népfölkelés) tényleges szolgálatban álló tagjai;

2. a csendőrség, a pénzügyőrség és az állami erdészet személyzete, ha az 1886 : XX. t.-c. 2. §-a értelmében a népfölkeléshez csatlakozik, valamint a csendőrségnek és a pénzügyőrségnek azok az egyénei, akik a katonai határvédő (tengerpartvédő) szolgálatra vannak kirendelve;

3. azok az egyének, akik a véderőről szóló 1912 : XXX. t.-c.

7. §-a, vagy a hadi szolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. értelmében hadi célokra irányuló szolgálatokra alkalmaztatnak.

A katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esnek a tábori csendőrök, továbbá azok a polgári személyek, akik a hadrakelt sereghez hivatalos minőségben szolgálattételre vannak beosztva, vagy a hadrakelt sereg kíséretéhez tartoznak, végül a hadrakelt seregnél az önkéntes egészségügyi szolgálatban résztvevő, továbbá az ellenség által elfogott vagy túszerül letartóztatott egyének, valamint azok, akik oly helyen tartózkodnak, amellyel a háború következtében a bíróság székhelyéről közlekedni nem lehet.

4. §.

Az eljárás felfüggesztésével minden határidő folyása megszakad és a határidő a felfüggesztés megszűnésétől egészen újból kezd folyni.

Az eljárás felfüggesztésének tartama alatt bármelyik fél részéről véghezvitt perbeli cselekmény az ellenféllel szemben hatálytalan; hatálytalan a bíróság részéről hozott határozatok közlése is. *Ez a szabály nem érinti az 5. §-ban említett perbeli cselekmények és közlések hatályosságát.*

5. §.

A bíróság az eljárás felfüggesztését (1., 2. §.) *az ellenfél* kérelmére megszüntetheti, ha a per összes körülményeinek szorgos mérlegelésével arról győződik meg, hogy a felfüggesztés az ellenfélnek jelentékeny sérelmével jár és az eset körülményei szerint a méltányossággal ellenezik.

Ha kétségtelen, hogy a felfüggesztésnek az előfeltételei (1., 2. §.) nem voltak meg vagy már nincsenek meg, úgyszintén a 2. §. esetében akkor is, ha a fél az ügyvédjének adott megbízást visszavonta, a bíróság a felfüggesztést hivatalból köteles megszüntetni.

A bíróság a felfüggesztés vagy megszüntetése kérdésében a felek meghallgatása nélkül határozhat, a felfüggesztésnek az 1. bekezdés alapján kért megszüntetése kérdésében azonban a feleket írásban vagy szóval meg kell hallgatni. *Ha a kézbesítést az 1. §-ban meghatározott egyén vagy meghatalmazottja részére a bíróság székhelyén a fennálló szabályok szerint nem lehet teljesíteni, részére hirdetményi kézbesítés mellőzésével*

ügygondnokot kell kinevezni, aki az ily személyt az 1911 : I. t.-c. 104. §-a értelmében magában a perben is képviseli, ha ő képviselőről nem gondoskodott.

A fél az eljárás felfüggesztésének vagy a felfüggesztés megszüntetésének tárgyában akkor is személyesen járhat el, vagy az 1911 : I. t.-c. 95. §-ának 1—4. pontjaiban meghatározott meghatalmazottal képviseltetheti magát, ha az ügyben az ügyvédi képviselet különben kötelező.

A felfüggesztés megszüntetésének kimondásáról és ügygondnok kinevezéséről az 1. §-ban meghatározott egyént utolsó ismert lakására címzett ajánlott levélben értesíteni kell.

A bíróságnak az eljárás felfüggesztése vagy a felfüggesztés megszüntetése tárgyában hozott végzése ellen felfolyamodásnak van helye. *A bíróság a felfüggesztés megszüntetése esetében köteles a felperes kérelmére, a megszüntetést kimondó határozat jogerőre emelkedésére tekintet nélkül az eljárást folytatni.*

Ha a bíróság az eljárásnak a 2. §. alapján kimondott felfüggesztését a jelen §. alapján megszüntette, az ellenfél oly ügyben, amelyben *az ügyvédi képviselet nem kötelező, a fél személyes idézését, oly ügyben pedig, amelyben az ügyvédi képviselet kötelező, azt* kérheti, hogy a fél új ügyvédjének a bíróság által kitűzendő határidő alatti bejelentésére felhívassék; *a személyes idézést és a felhívást a félnek* úgy kell kézbesíteni, mint az idézéssel ellátott keresetlevelet az alperesnek.

Ha *az idézés vagy a felhívás* sikertelen marad, a féllel szemben úgy kell eljárni, mint azzal, aki képviseltetéséről nem gondoskodik.

6. §.

A bíróság, *amely előtt az ügy folyamatban van,* az eljárás befejezése után pedig az ügyben eljáró elsőbíróság kérelemre kimondhatja a felfüggesztés következményeit annak az időnek meghatározásával, amelyre a felfüggesztés ereje visszahatólag kiterjed, ha utólag az 1. §-ban meghatározott módon meggyőződik arról, hogy az eljárásban az 1. §-ban meghatározott egyén mint fél vagy beavatkozó vagy a 2. §-ban meghatározott ügyvéd volt érdekelve. Ezzel a határozattal hatályon kívül kell helyezni az abban az időben hozott határozatokat és tett intézkedéseket, amelyre a felfüggesztés ereje visszahatólag kiterjed.

A felfüggesztés ereje visszahatólag nem terjedhet tovább, mint:

1. olyan hadkötelezetteknél, akik a közös hadsereg (haditengerészet) vagy a honvédség kötelékében állanak, a mozgósítás kihirdetésének napjáig;

2. a népfölkelésre kötelezetteknél addig a napig, amelyen a népfölkelés behívása következtében szolgálatra bevonultak;

3. a csendőrség, pénzügyőrség és állami erdészet személyzeténél addig a napig, amelyen a népfölkeléshez csatlakoztak, illetőleg amelyen határvédő (tengerpartvédő) szolgálatukat megkezdték;

4. olyan egyéneknél, akik a véderőről szóló 1912:XXX. t.-c. 7. §-a vagy a hadi szolgáltatásokról szóló 1912:LXVIII. t.-c. értelmében hadi célok érdekében szolgálattételre kötelezhetők, addig a napig, amelyen erre a szolgálatra bevonultak;

5. a tábori csendőröknél, a hadrakelt sereget követő, valamint annak kíséretéhez tartozó személyeknél, továbbá az egészségügyi szolgálatban önként résztvevőknél (3. §. utolsó bekezdése) addig a napig, amelyen a szolgálatot megkezdték;

6. hadifoglyoknál és túszoznál addig a napig, amelyen az ellenség hatalmába kerültek, amennyiben a jelen §. továbbterjedő visszaható erőt nem állapít meg;

7. azoknál a személyeknél, akik a háború következtében a bírósággal nem közlekedhetnek, ennek az akadálynak beálltaig.

7. §.

A bíróság a felfüggesztést az után a nap után, amelyet a minisztériumnak a kivételes intézkedéseket hatályon kívül helyező rendelete meghatároz, a 6. §. 6. és 7. pontjában említett személyeket illetőleg pedig az akadály megszűntét követő harminc nap elteltével kérelemre megszünteti, hacsak az 1. vagy a 2. §-ban említett egyén kérelmére, vagy az 5. §. értelmében a felfüggesztést már előbb meg nem szüntette.

8. §.

Lakás, más helyiség vagy terület bérletére vonatkozó bírói felmondást (Pp. 621. §.), ha a felmondást szenvedő fél az 1. §-ban meghatározott egyén, magának az ily egyénnek, ha pedig az ily egyén a lakásban

nem található, a bérlemény helyén talált fel- vagy lemenő ágbeli rokonának, testvérének, házastársának, a bérlet tárgyát tevő ingatlana kezelőjének, üzletében talált kereskedelmi meghatalmazottjának vagy üzletvezetőjének, ha pedig ilyen személy a bérlemény helyén vagy az üzletben nincs, a bíróságtól kinevezett ügygondnoknak kell kézbesíteni. Ugyanígy kell kézbesíteni lakás, más helyiség vagy terület átadására vagy visszabocsátására indított perben hozott bírói határozatot is az 1. §-ban meghatározott egyénnek.

A bírói felmondást kézbesíteni lehet továbbá olyan egyénnek is, aki a fennálló jogszabályok szerint felmondás elfogadására jogosítva van.

Ügygondnokul ügyvédet vagy olyan személyt kell kinevezni, aki az 1. §-ban meghatározott személyt a Pp. 95. §-ának 1—3. pontjai értelmében mint meghatalmazott képviselheti. Az ügygondnok kinevezéséről az 1. §-ban meghatározott egyént utolsó ismert lakására címzett ajánlott levélben értesíteni kell.

Ahhoz a személyhez, akinek a kezéhez az 1. bekezdés szerint kézbesíteni lehet, a felmondást magánúton, vagy közjegyző útján is érvényesen lehet intézni s az ily személy a felmondást szenvedő fél nevében kifogást vagy a felmondásból származó követelés iránt keresetet terjeszthet elő és őt a Pp. értelmében képviselheti, anélkül, hogy a fél részéről meghatalmazásra lenne szüksége.

Bérleti viszony fennállásának vagy megszüntetésének kimondására irányuló eljárást, ideértve a peres eljárást is, a jelen rendelet alapján (1., 2. §.) nem lehet felfüggeszteni.

Ezt a §-t megfelelően a bírói felhívásra (Pp. 627. §.) is alkalmazni kell.

A hatodik moratoriumi rendelet 17. §-ában a katonai szolgálatot teljesítő vagy azokkal egy tekintet alá eső egyénekre a bérlet felmondása tekintetében megállapított korlátozások az említett személy házastársával mint egyetemleges bérlőtárssal szemben is hatályosak.

II. Nem peres eljárási rendelkezések.

9. §.

Az 1. §-ban meghatározott egyén ellen, ha e rendelet életbelépésekor már katonai szolgálatot teljesít vagy ily egyénnel már e rendelet

életbelépésétől egy tekintet alá esik, e rendelet életbelépésétől, különben pedig a 6. §. 2. bekezdésében meghatározott végső időponttól kezdve csakis oly végrehajtási cselekményeket lehet foganatosítani, amelyek a követelés biztosítására szolgálnak; de szoros zárt és átszállítást foganatosítani vagy a végrehajtást szenvedőtől a lefoglalt dolog birtokát bármi más módon elvonni nem lehet.

Ha az 1. §-ban meghatározott egyén ellen a végrehajtás már folyamatban van, a bíróság a biztosításon túlmenő végrehajtási lépéseket — hivatalból is — felfüggeszteni köteles. A felfüggesztés hatályára a 4. §-t kell megfelelően alkalmazni.

A felfüggesztés és az 1. bekezdésben meghatározott mentesség a 7. §-ban megállapított időpontban megszűnik, de a bíróság azt korábban is megszünteti, ha az ok a végrehajtást szenvedőre nézve már nincs meg.

Feleség, fel- vagy lemenő ágbeli rokon és törvénytelen gyermek javára megállapított tartás, továbbá a szolgálati szerződésből — ideértve a mezőgazdasági és ipari munkaviszonyt is — eredő követelés kielégítésére *ügyszintén bérelt lakás, más helyiség vagy terület átadására vagy visszabocsátására* irányuló végrehajtásra ezt a §-t nem lehet alkalmazni.

10. §.

Az előbbi §-nak rendelkezései nem gátolják:

1. az előbbi §. 1. bekezdésében említett időpont előtt jogerőre emelkedett árverés alapján befolyt vételárnak a felosztását;

2. ingatlan haszonélvezetére jogerősen vezetett végrehajtás során befolyt jövedelemnek a felosztását;

3. az árverésnek az 1881 : LX. t.-c. 104. vagy 233. §-ának eseteiben szükséges foganatosítását;

4. moratórium alá nem eső követelés kifizetése céljából közpénztárból vagy letétből felvehető követelésnek az utalványozását.

11. §.

Ha a végrehajtási eljárás folyamán a bírósági kiküldött tudomást szerez arról, hogy az eljárás a 9. §. értelmében felfüggesztendő, a bíróságnak haladéktalanul jelentést tesz.

12. §.

Ha az 1. §-ban említett egyén a végrehajtási eljárásban nem mint végrehajtást szenvedő vagy pedig a 10. §-ban említett eljárásokban mint végrehajtást szenvedő van érdekelve, részére szükség esetében ügygondnokot kell rendelni és *erről őt utolsó ismert lakására címzett ajánlott levélben értesíteni.*

Ha az 1. §-ban említett egyén, akinek részére ügygondnok nem volt kirendelve, a végrehajtási eljárás során valamely követelése érvényesítésének elmulasztása miatt hátrányt szenvedett, amennyiben ezt rendes jogorvoslati úton elhárítani nem lehet, a 7. §-ban említett időpont letelte után harminc nap alatt keresettel érvényesítheti jogait azok ellen, akik az ő hátrányára előnyben részesültek.

13. §.

Az 1881 : LX. t.-c. 72. §-ában meghatározott törvényes zálogjog a bérbeadót nemcsak félévi, hanem olyan időre járó bérösszeg erejéig illeti meg, amely idő alatt bérkövetelését katonai szolgálatot teljesítő (3. §. 1. bekezdésének 1—3. pontjai) bérlőjével vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá eső (3. §. utolsó bekezdése) bérlőjével szemben a *hatodik* moratóriumi rendelet vagy a m. kir. minisztériumnak ezzel kapcsolatos későbbi rendelkezése értelmében nem érvényesítheti.

14. §.

Ha *egyéb* nem peres eljárásban, ideértve a csődeljárást is, az 1. §-ban említett egyén van érdekelve, reá azok a szabályok állanak, amelyeket az illető eljárás szerint az ismeretlen helyen távollevőkre kell alkalmazni, *amennyiben az ily egyén képviseletéről nem gondoskodik.*

A 12. §. utolsó bekezdése *egyéb* nem peres eljárásra is áll.

III. Vegyes és záró rendelkezések.

15. §.

Az 1. §-ban meghatározott egyén peres vagy nem peres eljárásban oly meghatalmazást, amelyet a fennálló jogszabályok értelmében közokiratba vagy hitelesített magánokiratba kellene foglalni, érvényesen

kiállíthat oly alakban is, hogy a meghatalmazást sajátkezűleg írja és aláírja vagy két előttemező tanu jelenlétében aláírja vagy előttük az aláírást sajátkezű aláírásának elismeri, ha pedig írni nem tud, két előttemező tanu jelenlétében, akiknek egyike a kiállító nevét is aláírja, kézjegyével ellátja.

Ugyanez áll bírósághoz, más hatósághoz vagy hivatalhoz érkezett oly beadvány alakjára is, amelyet a fennálló jogszabályok értelmében közokiratba vagy hitelesített magánokiratba kell foglalni. Az oly beadványokra nézve, amelyeket a fennálló jogszabályok értelmében a most említett alakban vagy a teljes bizonyítékul szolgáló magánokiratokra megszabott (1911 : I. t.-c. 134., 317. §.) vagy más meghatározott alakban kell kiállítani, ennek az alaknak a hiányát a bíróság, más hatóság vagy hivatal nem veszi figyelembe akkor, ha a rendelkezésre álló adatokból, különösen az aláírásnak kétségtelenül valódi más aláírással való egybehasonlításával meggyőződik arról, hogy a beadványt az 1. bekezdésben említett személy írta alá.

Az 1. bekezdésben megjelölt személytől eredő megbízás vagy meghatalmazás, amely külön törvénnyel elismert alapszabályok vagy a cégjegyzék tartalma szerint bankügyletekkel foglalkozó cégnél betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betétre vagy ilyen cégnél elhelyezett letétre *vagy ilyen cégnél bérelt páncél-lelétpénztárrekeszre (safe)* vonatkozik, a megbízó halálával visszavontnak nem tekinthető, kivéve, ha a megbízó vagy a meghatalmazó nyilatkozatából ellenkező szándék tűnik ki.

Az ilyen megbízás vagy meghatalmazás alakjára az 1. bekezdés szabályát kell alkalmazni, még pedig akkor is, ha a felek valamelyike a 6. §. 1—7. pontjaiban meghatározott időpont előtt azt kötötte ki, hogy a meghatalmazást vagy a megbízást közokiratba vagy hitelesített magánokiratba kell foglalni.

Az e §-ban megállapított szabályok az 1914. évi augusztus hó 1-je óta kiállított meghatalmazásra vagy beérkezett beadványra vagy adott megbízásra is állanak.

16. §.

Ha az 1. §-ban meghatározott egyén a vagyonának kezelésére szükséges tennivalókat nem végezheti, ezeket a tennivalókat (pl. cég-

jegyzés, váltónyilatkozat tétele, pénzösszeg nyugtatványozása stb.) helyette az a személy végezi, akit a gyámhatóság az 1877 : XX. t. c. 28. §-a d) pontjának és 32. §-ának alkalmazásával a 32. §. 1. bekezdése szerint jogosult kérelmére gondnokul kirendel. Gondnok kirendelését a házastárs is kérheti.

17. §.

Ha az 1. §-ban meghatározott egyén közkereseti vagy betéti társaságnak képviselőre jogosított tagja, a társasággal szemben csak akkor lehet alkalmazni az említett egyénekre megszabott kivételes szabályokat, ha a társaságnak önálló képviselőre (cégjegyzésre) jogosított vagy együttes képviselőhez szükséges számú más tagja nincsen.

18. §.

Amennyiben e rendeletből más nem következik, a 6. §. 2. bekezdésének 1—7. pontjaiban meghatározott végső időponttól a 7. §-ban meghatározott időpontig terjedő idő nem számítható be abba a határidőbe, amely alatt az 1. §-ban említett egyénnek valamely jog megóvása végett keresetet kell indítania, vagy bíróság előtt más jogcselekményt kell teljesítenie. Az ilyen határidő nem fejeződik be korábban, mint harminc nappal a 7. §-ban meghatározott időpont után.

Ha a határidő kezdete esik az 1. bekezdés első mondatában meghatározott időbe, a határidő csak a 7. §-ban meghatározott időponttól kezd folyni.

19. §.

Ha a bíróság működése háború következtében megszűnik, a peres eljárás félbeszakad.

Az eljárás félbeszakadásával minden határidő folyása megszakad és a határidő a félbeszakadás megszűnésétől egészen újból kezd folyni.

Az eljárás félbeszakadásának tartama alatt bármelyik fél részéről véghezvitt perbeli cselekmény az ellenféllel szemben hatálytalan. Hatálytalan a bíróság részéről hozott határozatok közlése is.

A félbeszakadás azt a napot követő nyolcadik nappal szűnik meg, amely napon a bíróság működésének újból megkezdéséről szóló hirdetmény közzététetett.

Ha valamely félnek meghatározott határidőben olyan bíróságnál kellene keresetet indítania, amelyiknek működése háború következtében megszűnt, a keresetindítási határidőbe a működés megszűnésének idejét nem lehet beszámítani.

Azt a napot, amelyen a bíróság működése megszűnt és amelyen a bíróság működését újból megkezdette, a bíróság vezetője a működés újból megkezdésekor a Budapesti Közlönyben egyszer közzéteszi.

Hirdetmény közzétételének nincs helye, ha a bíróság működését az 1914. évi október hó 24. napja előtt kezdte újból meg. Ilyenkor a bíróság az eset körülményeihez képest határozza meg, hogy a fél a perbeli cselekményt kellő időben teljesítette-e.

20. §.

Az 1. §-ban meghatározott egyénekre a polgári peres és nem peres eljárás tekintetében megállapított rendkívüli intézkedések mindaddig, amíg a viszonyosság e részben fennmarad, megfelelően kiterjednek valamely szövetséges állam fegyveres erejének kötelékében szolgálatot teljesítő egyénekre és azokra, akik velük egy tekintet alá esnek.

21. §.

Ez a rendelet kihirdetésével lép életbe.

Ettől a naptól kezdve a m. kir. minisztérium által a polgári peres és nem peres eljárás tekintetében rendkívüli intézkedések megállapításáról 1914. évi *december* hó 18. napján 9.146/1914. M. E. szám alatt *) kiadott rendelet helyébe a jövőre nézve a jelen rendelet rendelkezései lépnek.

Ahol jogszabály, bírói vagy más hatósági intézkedés az előbbi bekezdésben idézett 9.146/1914. M. E. számú rendeletnek valamely rendelkezésére hivatkozik, ehelyett a jelen rendeletnek azt a rendelkezését kell érteni, amely a korábbi rendelet illető rendelkezésének helyébe lépett.

Kelt Budapesten, 1915. évi *április* hó 29. napján.

*) Az 1914. évi 9.146. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 815. lapon.

A m. kir. igazságügyminiszternek 7.400/1915. I. M. E. számú rendelete,
a moratórium következtében a polgári peres és nem
peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása
tárgyában.¹⁾

Negyedik moratóriumi eljárási rendelet.

A háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, *valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában* nyert felhatalmazás alapján a m. kir. minisztérium által az 1915. évi március hó 24. napján 1.040/1915. M. E. szám alatt²⁾ kibocsátott rendelet (*hatodik moratóriumi rendelet*) 38. §-a értelmében a következő szabályokat állapítom meg :

I. Peres és meghagyásos eljárási rendelkezések.

1. §.

Moratórium alá eső pénztartozás iránt keresetet indítani nem lehet és a bíróság hivatalból köteles visszautasítani az oly keresetlevelet, amelynek tartalmából nem tűnik ki, hogy az azzal érvényesíteni kívánt pénztartozás moratórium alá nem esik.

Az 1. bekezdés szabálya áll azokra a keresetekre is, amelyeket 1914. évi augusztus hó 15. napján vagy e nap után a jelen rendelet életbeléptéig adtak be.

A hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának II. 9. pontjában említett kötelezett ellen az idézett §. II. 1—8. pontjai alapján fizetési vagy biztosítási váltókeresetet vagy visszkeresetet indítani nem lehet és a bíróság az ily keresetlevelet hivatalból visszautasítani köteles. Az ily kötelezett ellen a 8.680/1914. M. E. számú³⁾ negyedik moratóriumi rendelet 4. §-ának 18. pontja alapján megindított váltó meghagyásos vagy váltói peres eljárás és az ebből eredő végrehajtási eljárás félbeszakad, hacsak maga az adós nem kéri az eljárás folytatását. A félbeszakadás hatálya a m. kir. minisztérium 1.380/1915. M. E. számú⁴⁾ rendeletének 4. §-át kell megfelelően alkalmazni. Ez a szabály csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre megfelelően áll.

¹⁾ Azok a szövegrészek, amelyek tekintetében ez a rendelet a 23.400/1914. I. M. E. sz. rendelethöz (a harmadik moratóriumi eljárási rendelethöz) eltér, dűlt betűkkel vannak jelezve.

²⁾ Az 1915. évi 1.040. M. E. számú hatodik moratóriumi rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 131. lapon

³⁾ Az 1914. évi 8.680. M. E. számú negyedik moratóriumi rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 688. lapon.

⁴⁾ Az 1915. évi 1.380. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny jelen számában a 187. lapon.

Az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt érkezett keresetlevél alapján a peres eljárást mind az elsőbíróság előtt, mind a fellebbviteli bíróság előtt a fennálló eljárási szabályok szerint folytatni kell a jelen rendeletben meghatározott eltérésekkel.

2. §.

Ha a bíróság az előbbi §. utolsó bekezdésében említett perben moratórium alá eső pénztartozásnak és járulékainak — ideértve a perköltséget is — megfizetésében marasztaló határozatot hoz, határozatában a teljesítés határidejét a *hatodik* moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 7., 12., 13., 16. és 18., *továbbá* II. pontja, 5. §-a *vagy* 10. §-ának 2. bekezdése alá tartozó perben *az idézett rendelkezések* értelmében vagy a m. kir. minisztériumnak *az idézett rendelkezések* helyébe lépő későbbi rendelkezése értelmében, más perben pedig úgy köteles megállapítani, hogy az a határozat jogerőre emelkedésétől számítandó annak az időnek a leteltét követő nappal kezdődjék, amely időt a m. kir. minisztériumnak a moratórium megszüntetéséről szóló rendelete állapít meg. Ezt az utóbbi szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a bíróság az alperest csak az ily per költségének megfizetésében marasztalja; ellenben, ha a bíróság a kereset elutasításával a felperest marasztalja a perköltségében, a teljesítési határidőt a moratóriumra tekintet nélkül kell megállapítani. Ugyanez áll a felperest fellebbviteli költségben marasztaló határozatra is.

Az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt indított perben hozott határozatban, amely az alperest az előbbi bekezdésben meghatározott pénztartozás megfizetésében meg nem jelenése alapján marasztalja, az alperest csak az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt végzett perbeli cselekményekkel okozott költségben lehet a felperes javára elmarasztalni.

Moratórium alá eső pénztartozás megfizetésében marasztaló oly határozatban, amely a fennálló eljárási szabályok értelmében fellebbvitelre tekintet nélkül végrehajtható lenne, ki kell mondani, hogy a határozat annyiban lesz fellebbvitelre tekintet nélkül végrehajtható, amennyiben a m. kir. minisztériumnak a moratórium részben vagy egészen megszüntetése tárgyában kibocsátandó rendelete a pénztartozást moratórium alól ki fogja venni.

A hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 13. pontja és 10. §-ának 2. bekezdése alá eső pénztartozásra kimondott marasztalás nem

érinti az idézett 4. §. I. 13. pontjának 3. bekezdésében foglalt azt a szabályt, hogy az adós fizetési kötelezettsége, ha a tartozásból 1915. évi április hó 1. napja előtt hat részlet vált esedékessé, a hetedik és ezt követő részletekre nézve, ha pedig a tartozásból 1915. évi április hó 1. napjáig csak öt vagy ennél kevesebb részlet vált esedékessé, a hatodik és ezt követő részletekre nézve a minisztérium újabb rendelkezéséig szünetel.

3. §.

Ha a *hatodik* moratóriumi rendelet értelmében a pénztartozás egy része vagy kamatja nem esik moratórium alá és az adós e rész vagy a kamat tekintetében nem tett eleget fizetési kötelezettségének, a hitelező keresetét azzal együttesen az egész pénztartozásra — ideértve a kamatot és egyéb járulékot is — megindíthatja, amely esetben a pénztartozásnak moratórium alá eső részére nézve a teljesítési határidőt a 2. §. értelmében kell megállapítani; a 2. §. utolsóelőtti bekezdése erre az esetre is alkalmazást nyer.

Ha a hitelező keresetét csak a pénztartozásnak moratórium alá nem eső részére vagy kamatjára indítja, az alperes viszontkeresetet indíthat a pénztartozás fenn nem állásának bírói megállapítására annak kimutatása nélkül, hogy a megállapítás az ő jogállapotának biztosítására a felperessel szemben szükségesnek mutatkozik.

4. §.

Ha a hitelező a 3. §. esetében a pénztartozásnak csupán egy része iránt indít keresetet, a bírói hatáskör szempontjából a pertárgy értékének a megállapításában a még fennálló egész követelés értéke, vagyis a lejárt követelésnek a moratórium következtében nem érvényesíthető része is irányadó, de a még le nem járt részletek figyelembe nem vétetnek.

5. §.

Ha a hitelező köztörvényi úton érvényesít a *hatodik* moratóriumi rendelet 4. vagy 5. §-a értelmében egészen vagy részben moratórium alá nem eső olyan pénztartozást, amelynek fejében az adós váltót adott, a marasztalást attól a feltételtől kell függővé tenni, hogy a hitelező a teljesített fizetést az 1876. : XXVII. t.-c. 39. §-a értelmében nyugtatja.

6. §.

Ha a *hatodik* moratóriumi rendelet értelmében a váltótartozás egy része vagy a váltótartozás kamatja nem esik moratórium alá, az e rész vagy a kamat iránt indított perre a váltóeljárás szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az eredeti váltó helyett a váltó hiteles másolatát kell mellékelni. Nem kell a váltó hiteles másolatát sem mellékelni akkor, ha a fizetés hiánya miatt felvett óvás vagy hiteles másolata van csatolva. Az osztrák-magyar banknak a váltómásolatra vezetett tanusítása a váltómásolat hitelesítését pótolja.

Váltótartozás egy részének vagy a váltótartozás kamatjának megfizetése iránt az eredeti váltó bemutatása nélkül indított váltóperben nincs helye biztosítási végrehajtásnak azon az alapon, hogy a meghagyás (sommás végzés) ellen kifogást adtak be.

7. §.

Ha a váltóbirtokos az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón a moratórium alól részben vagy egészen kivett tartozás okából vállalt váltói kötelezettség alapján a pénztartozást váltói úton érvényesíti (*hatodik* moratóriumi rendelet 4. §-ának II. 10. pontja), meghagyás kibocsátásának csak akkor van helye, ha a váltóbirtokos a meghagyásos eljárás egyéb előfeltételein felül a keresethez csatolt okirattal kimutatja, hogy a váltói kötelezettséget a moratórium alól kivett köztörvényi tartozás okából vállalták.

Az előbbi bekezdés a kereskedelmi utalványra, közraktári jegyre és a csekkre megfelelően kiterjed.

8. §.

Ha a bíróság a 2. vagy a 3. §. esetében a kereseti követelés egyes részeire nézve különböző teljesítési határidőket állapít meg, az összes körülmények mérlegelésével méltányosság szerint határoz afelől, hogy a perköltség melyik teljesítési határidőben és esetleg minő részletekben fizetendő.

9. §.

Ha a bíróság egészen vagy részben moratórium alá nem eső pénztartozás iránt indított perben marasztaló határozatot hoz, határozatában

kimondja, hogy a határozat egészen vagy meghatározott részben moratóriumra tekintet nélkül végrehajtható.

Ez a szabály a büntető bíróságnak magánjogi igény felől hozott, pénztartozásban marasztaló határozatára is áll.

10. §.

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet vissza kell utasítani, ha a kérelem tartalmából nem tűnik ki, hogy a meghagyással érvényesíteni kívánt egész pénztartozás moratórium alá nem esik. Ez a szabály az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt érkezett és e nap előtt meghagyás kibocsátásával még el nem intézett kérelemre is áll.

Ha az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt kibocsátott fizetési meghagyás ellen ellentmondást adtak be, az előterjesztett idézési kérelem alapján az ügy tárgyalására határnapot kell tűzni akkor is, ha az ellentmondást augusztus hó 15. napján vagy később adták be.

11. §.

Ha moratórium alá eső követelés iránt az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt beadott sommás váltókeresetre e nap előtt a bíróság sommás végzést még nem bocsátott ki, vagy ha a kibocsátott sommás végzés ellen kifogást adtak be, a váltókeresetnek tárgyalására határnapot kell kitűzni akkor is, ha a kifogást augusztus hó 15. napján vagy később adták be.

12. §.

Az elsőbíróság az előtte a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 9., 12., 13., 16., 17. és 18. pontjában meghatározott pénztartozás megfizetése iránt folyamatban lévő perben hozott ítéletében az alperes kérelmére a törvényben megszabott teljesítési határidőt a hatodik moratóriumi rendelet 22. §-ában említett eseteken kívül meghosszabbíthatja, ha a meghosszabbítás az alperes vagyoni helyzetét tekintve indokolt és a felperesnek aránytalan sérelmet nem okoz.

A meghosszabbításnak oly időre lehet helye, amely idő alatt az adós teljesítőképességének helyreállása várható, de a meghosszabbítás három hónapnál tovább nem terjedhet.

A meghosszabbított teljesítési határidő az elsőbírósági ítélet közlését követő napon kezdődik.

Az alperesnek a kérelem előterjesztésekor nyomban valószínűvé kell tennie azokat a tényállításokat, amelyekre kérelmét alapítja. Tárgyalás elhalasztásának e kérelem okából nincs helye.

A bíróság a teljesítési határidő meghosszabbítását akár az egész követelésre, akár egy részére mondhatja ki és a meghosszabbítást szabad belátása szerint megállapított biztosítéktól teheti függővé.

A kir. törvényszéknél 1915. évi január hó 1. napja előtt megindított rendes perekben a teljesítési határidő meghosszabbítása iránti kérelmet a pernek ítélet alá terjesztése előtt kell előterjeszteni.

A kérelemmel okozott költséget minden esetben a kérelmező fél viseli.

Az ítéletnek a kérelem tárgyában hozott határozatot tartalmazó része ellen fellebbezettelnek nincs helye.

A jelen §. 3—7. bekezdéseit a hatodik moratóriumi rendelet 22. §-ában említett esetekben is alkalmazni kell.

A fellebbezési eljárásban a teljesítési határidő meghosszabbításának a jelen §. alapján nincs helye.

A teljesítési határidőt az 1. bekezdésben említett ügyekben az 1911: I. t.-c. 397. §-ának 1. bekezdése alapján nem lehet meg hosszabbítani.

II. Végrehajtási eljárási rendelkezések.

Kielégítési végrehajtás. Biztosítási végrehajtás. Végrehajtási árverés.

13. §.

Moratórium alá eső követelés behajtására vagy biztosítására az 1914. évi augusztus hó 15. napjától kezdve kielégítési vagy az 1881: LX. t.-c. 223. és következő §-aiban szabályozott biztosítási végrehajtást elrendelni, az előbb elrendelt ily végrehajtást fogyanatosítani nem lehet, tekintet nélkül arra, hogy a végrehajtható közokirat mikor keletkezett.

Az elsőbíróság részéről végrehajtás tárgyában az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt hozott végzés felsőbbbíróági elintézését — ideértve a végrehajtást elrendelő végzés helybenhagyását is — a moratórium nem gátolja.

Az 1. bekezdés rendelkezése nem gátolja az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt fogyanatosított végrehajtás alapján :

1. az árverés alapján befolyt vételárnak a felosztását ;
2. a közpénztárból vagy letétből felvehető követelésnek utalványozását ;
3. ingatlan haszonélvezetére vezetett végrehajtási eljárásnak tovább folytatását.

Az 1. bekezdés rendelkezése nem gátolja továbbá :

a) az 1881 : LX. t.-c. 237. s következő §-aiban szabályozott és másnemű (pl. hagyatéki) zárlat elrendelését és a további zárlati eljárást ;

b) bírói letétben levő összegre kielégítési végrehajtás elrendelését, foganatosítását és ily összegnek kiutalványozását annak a követelésnek a kielégítésére, amelynek okából a bírói letétel történt, még pedig tekintet nélkül a 2. §-ban meghatározott teljesítési határidőre ;

c) visszvégrehajtásnak elrendelését és foganatosítását.

Hogy a követelés, amelynek kielégítésére vagy biztosítására a végrehajtás irányul, moratórium alá nem esik, ezt a bírói határozatban, a végrehajtást elrendelő végzésben, valamint a letiltó rendelvényben ki kell mondani. Ez a szabály a büntetőbíróság határozatára — ideértve a biztosítási végrehajtást rendelő végzést is — megfelelő alkalmazást nyer.

14. §.

A végrehajtható, ha olyan pénztartozásnak, amelynek egy része vagy kamatja nem esik moratórium alá, egy részére vagy kamatjára már foganatosított végrehajtást, kérheti, hogy a további rész vagy járulékaik erejéig a kielégítési végrehajtást a bíróság úgy rendelje el, hogy az kiküldött kirendelése nélkül a felülfoglalásnak és keltének az alapvégrehajtási jegyzőkönyvre feljegyzésével foganatosíttassék. A felülfoglalás keltére nézve a kielégítési végrehajtás elrendelésének a napja irányadó ; ha a bíróság ugyanaz nap több kielégítési végrehajtást rendelt el, ezeket úgy kell tekinteni, mintha egyidőben foganatosították volna.

Ha a végrehajtható ily kérelmet nem terjeszt elő, a végrehajtásnak kiküldött útján történt foganatosításával felmerült költség a végrehajtást szenvedő fél ellen csak akkor állapítható meg, ha a végrehajtható kimutatja, hogy az 1881 : LX. t.-c. 117. §-ának a) — c) pontjaiban meghatározott esetek valamelyike forog fenn.

15. §.

A végrehajtásnak törlesztéses záloglevélkölcson vagy a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának 3. pontjában meghatározott más követelés kamataira és tőketörlesztő részleteire közjegyzői okirat alapján elrendelése szempontjából az idézett 4. §. 3. pontjában megkívánt felhívás bizonyítására elegendő (1874: XXXV. t.-c. 111. §-ának 2. bekezdése), ha a hitelező postai igazolvánnyal bizonyítja, hogy az adós részére levelet adott fel.

16. §.

Ha a bíróság moratórium alá eső pénztartozás tekintetében marasztaló határozatot hozott és ez a pénztartozás a határozat meghozatala után a moratórium alól egészen vagy részben kivétetett, a moratórium alól kivett pénztartozás vagy a pénztartozásnak a moratórium alól kivett része tekintetében a kielégítési vagy a biztosítási végrehajtást a minisztériumnak a moratórium részben vagy egészen megszüntetéséről szóló rendeletében megállapított időponttól számítandó teljesítési határidő leteltével el kell rendelni, jöllehet a bíróság határozatában a teljesítési határidő felől másként rendelkezett és nem mondotta ki, hogy a határozat moratóriumra tekintet nélkül végrehajtható.

Ha a végrehajtás elrendelésének az előbbi bekezdésben meghatározott előfeltételei az iratokból meg nem állapíthatók, a végrehajtási kérelem érdemleges elintézése előtt a feleket meg kell hallgatni.

A hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 13. pontja és 10. §-ának 2. bekezdése értelmében havi 10⁰/o-os részletekben törlesztendő oly tartozások tekintetében, amelyekből az 1915. évi április hó 1. napja előtt hat részlet vált esedékessé, a végrehajtást a minisztérium újabb rendelkezéséig csak hat részlet erejéig, azok tekintetében pedig, amelyekből 1915. évi április hó 1. napja előtt csak öt vagy ennél kevesebb részlet vált esedékessé, legfeljebb öt részlet erejéig lehet elrendelni és foganatosítani.

17. §.

Tekintet nélkül arra, hogy az árverés útján kielégítendő követelés moratórium alá nem esik, az 1914. évi augusztus hó 5. napjától kezdve végrehajtási árverést, *ideértve az 1881: LX. t.-cz. 205. §-a szerinti önkéntes árverést is:*

1. ingatlanra csak akkor lehet foganatosítani, ha a telekkönyvi hatóság az 1914. évi augusztus hó 5. napja előtt megtartott árverésre beadott utóajánlat következtében újabb árverést rendelt és az utóajánlattevő *vagy bármelyik telekkönyvi érdekelt* az árverés foganatosítását kéri;

2. ingóra csak akkor lehet foganatosítani, ha az árverést az 1881: LX. t.-c. 104. vagy 233. §-ának esetében vagy az összes körülmények szorgos méltatásával más esetben a bíróság kérelemre elrendelte. A bíróság ne rendelje el ingóra az árverést akkor, ha azt találja, hogy az árveréstől kellő eredményt nem várhat.

Bármelyik érdekelt fél az árverésen megvett ingatlanra, amelyet a vevő vételi bizonyítvány alapján birtokba vett, zárlat elrendelését kérheti, ha:

a) az árverési vevőnek oly cselekményét vagy mulasztását bizonyítja, amely az ingatlan állagának jelentékeny sérelmét vagy értékcsonkulását eredményezi; vagy ha:

b) az árverési vevő a vételári részlet után járó kamat megfizetése iránti kötelezettségének a telekkönyvi hatóság felhívására a felhívásban megszabott határidőben eleget nem tesz; a hátralékos kamat lefizetésével az elrendelt zárlatot kérelemre meg kell szüntetni.

Erre a zárlatra az 1881: LX. törvénycikknek az e törvénycikk 237. §-ának f) pontja alapján elrendelhető zárlatra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

Külföldi bíróság végrehajtás iránti megkeresése.

18. §.

Ha a külföldi bíróságtól végrehajtásra irányuló megkeresés érkezik, a magyar bíróság a végrehajtás elrendelésének kérdésében a felek meghallgatása nélkül határoz, de a végrehajtás elrendelése előtt hivatalból vizsgálni köteles különösen azt, vajjon a külföldi közokirat, amely a végrehajtási kérelem alapjául szolgál, nem olyan-e, hogy érvényességének elismerése az adóst a magyar szent korona országaiban a megkeresés elintézésékor irányadó moratóriumtól vagy az ezzel kapcsolatos jogoktól — ideértve a moratóriumi rendelet értelmében gyakorolt elállási jogot is — akarata ellenére megfosztaná (*hatodik moratóriumi rendelet 36., 37. §-a*).

Igenlő esetben a végrehajtást meg kell tagadni, még ha a kül-

földi bíróság ki is mondotta, hogy a végrehajtás útján kielégítendő követelés nem esik moratórium alá. Meg kell tagadni a végrehajtást abban az esetben is, ha az 1912 : LIV. t.-c. 33. §-ában megszabott előfeltételek valamelyike hiányzik.

A magyar bíróság határozatának meghozatala előtt az 1. bekezdésben tárgyalt körülményekre nézve felvilágosításokat kérhet, ha e körülmények tekintetében kétsége van és a kétséget a megkeresésnek vagy mellékleteinek adatai el nem oszlatják.

19. §.

Külföldi bírói határozat alapján végrehajtást elrendelő végzés ellen a végrehajtást szenvedő, az 1912 : LIV. t.-c. 40. §-a szerint megengedett felfolyamodáson felül, az elrendelő bíróságnál a végzés kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt kifogást terjeszthet elő amiatt, hogy a végrehajtást a jelen rendelet 18. §-a ellenére rendelték el.

Kifogás előterjesztésének esetében a már foganatosított végrehajtási cselekmények hatályban maradnak, de a végrehajtási eljárás nem folytatható. A bíróság a kifogás következtében a végrehajtás elrendelésének kérdésében a felek meghallgatása után végzéssel határoz. Egyebekben a kifogásra az 1911 : I. t.-c. 129., 134., 135., 140., 141. §-ai megfelelően alkalmazandók; az 1911 : I. t.-c. 141. §-át akkor is alkalmazni kell, ha a fél a kifogást elkésetten terjesztette elő.

Amennyiben nemzetközi szerződés másként intézkedik, a jelen rendelet 18. és 19. §-a nem nyer alkalmazást.

III. Csődeljárási rendelkezések.

20. §.

A moratórium tartama alatt hitelező kérelmére csődnyitást elrendelni nem lehet. Az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt csődnyitás iránt hitelező részéről beadott kérelem tárgyában az eljárást a panaszlott kérelmére folytatni kell; ha a bíróság ez esetben csődnyitásnak helyét látja, az eljárást félbeszakítja, ha pedig csődnyitásnak nem látja helyét, a csődkérvényt elutasítja. Félbeszakítás esetében a bíróság a netán előbb elrendelt biztosítási intézkedések (1881 : XVII. t.-c. 86. §. 2. bek.) fenntartása vagy megszüntetése felől — szükség esetében az érdekeltek meghallgatása után — határoz.

A csődtörvény (1881 : XVII. t.-c.) 27. §-ának utolsó bekezdésében megszabott hat hónapi határidőbe nem számítható be az 1914. évi augusztus hó 1. napjától a moratórium megszüntetéséig terjedő idő.

IV. Vegyes és záró rendelkezések.

21. §.

Hogy a pénztartozás moratórium alá esik-e vagy nem, azt a jelen rendelet alkalmazásában a *hatodik* moratóriumi rendelet szerint kell megítélni, amennyiben a jelen rendeletről más nem következik.

22. §.

A moratóriumra vonatkozó rendelkezések nem érintik a telekkönyvi nem peres ügyekre vonatkozó szabályokat. Az a körülmény, hogy a követelés moratórium alá esik, nem akadályozza a telekkönyvi bejegyzést — ideértve az előjegyzést is — amennyiben annak egyébként helye van.

Lejárt váltó alapján telekkönyvi előjegyzésnek bármely váltókötelezett ellen óvás bemutatása nélkül is helye van.

23. §.

Bírói kiküldöttek, bírói megbízás alapján eljáró más személyeknek (pl. ügygondnok, zárgondnok, házasságvédő), valamint tanunak és szakértőnek bíróilag megállapított járandóságaira a moratóriummal kapcsolatos rendelkezések nem nyernek alkalmazást.

24. §.

A moratóriumnak hatását a birtokrendezési ügyek menetére az igazságügyminiszternek külön rendelete vagy külön rendelkezése szabja meg.

25. §.

Ha külföldön, de Ausztria területén kívül lakó hitelezőnek belföldi vagy belföldön lakó adósa hitelt érdemlően kimutatja, hogy a hitelező biztosítására belföldön lakó harmadik személynél (zálogtartónál) való letétel útján zálogot adott, a zálogtartó lakóhelye szerint illetékes járás-

bíróság a zálogtartónak meghagyhatja, hogy további bírói rendelkezésig a zálogot senkinek ki ne adja és a zálogot ne értékesítse, valamint meghagyhatja azt is, hogy a zálogot bírói letétbe helyezze. E meghagyás figyelmen kívül hagyása teljes kártérítésre kötelez.

A zálogtartó a zálogot megelőző bírói eljárás nélkül is bírói letétbe helyezheti, a zálogadó megjelölésével. A letétbe helyezett zálog kiadása kérdésében valamennyi érdekelt felet meg kell hallgatni.

Az előbbi bekezdéseket akkor is alkalmazni kell, ha a harmadik személy az adós által tartozásának fedezetéül lekötött ingóságot nem mint zálogtartó, hanem mint a hitelező letéteményese őrzi.

A meghagyás kibocsátása iránti kérelem elintézése előtt az érdekelteket meg kell hallgatni. A meghagyást tartalmazó végzés ellen halasztó hatállyal nem bíró egyfokú felfolyamodásnak van helye.

A járásbíróság meghagyását bármelyik érdekelt fél vagy a zálogtartó kérelmére valamennyi érdekelt fél meghallgatása után hatályon kívül helyezheti; a végzés ellen halasztó hatályú egyfokú felfolyamodásnak van helye.

Ha a bíróság a meghagyás hatályon kívül helyezése vagy a letét kiutalása (jelen §. 2. bekezdése) kérdésében megnyugvással nem határozhatna, a felek valamelyikét per útjára utasítja és a per megindítására megfelelő határidőt tűz ki.

E §. alkalmazásában lakóhely alatt a székhelyet, ilyennek hiányában a telep helyét is érteni kell.

26. §.

A pénzkövetelések kivételes biztosításáról 1914. évi november hó 30. napján 22.300. I. M. E. szám alatt) kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ának helyébe ugyane megjelöléssel a következő rendelkezés lép.*

Az 1881: LX. t.-c. 235. §-a a kivételes biztosítási végrehajtásra megfelelő alkalmazást nyer azzal az eltéréssel, hogy az idézett §-ban említett harminc napi zárhatáridőt egészen vagy részben moratórium alá eső követelést illetőleg a moratórium megszűnte után attól a naptól kell számítani, amely napon az egész pénztartozás vagy a pénztartozás utolsó részlete a m. kir. minisztériumnak a moratórium megszüntetéséről kibocsátandó rendelete értelmében fizetendő lesz.

Egyebekben ez a rendelet érintetlenül marad.

*) Az 1914. évi 22.300. I. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 713. lapon.

27. §.

Ha valamely követelés teljesítésében való marasztalás a m. kir. minisztérium 1914. évi november hó 9. napján 8.286. M. E. szám alatt és 1914. évi december hó 14. napján 9.051. M. E. szám alatt¹⁾ kiadott rendeleteiben vagy az ezután kiadandó hasonló rendeletekben foglalt pénz- és értékpapirelvonási tilalomba ütközik, az a bíróság, amelynél az ügy folyamatban van, az eljárást — ideértve a végrehajtási eljárást is — az eljárás bármely szakában hivatalból is felfüggeszteni köteles, tekintet nélkül arra, hogy az ügy az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt vagy e nap után indult meg.

A bíróság a felfüggesztést az után a nap után, amelyen az előbbi bekezdésben említett pénz- és értékpapirelvonási tilalom a keresettel érvényesíteni kívánt követelés tekintetében hatályát veszti, kérelemre megszünteti.

Egyebekben az 1911 : I. t.-c. 472—474. §-ai megfelelő alkalmazást nyernek.

28. §.

A jelen rendelet — amelyet negyedik moratóriumi eljárási rendeletként kell idézni — 1915. évi április hó 30. napján lép életbe.

Ettől a naptól fogva az 1914. évi december hó 18. napján 23.400. I. M. E. szám alatt²⁾ kiadott igazságügyminiszteri rendelet (harmadik moratóriumi eljárási rendelet) és az 1915. évi január hó 8-án 81. M. E. szám alatt³⁾ kelt rendelet 2. §-a helyébe a jövőre nézve a jelen rendelet rendelkezései lépnek.

Ahol jogszabály, bírói vagy más hatósági intézkedés korábbi moratóriumi eljárási rendeletnek valamely rendelkezésére hivatkozik, ehelyett a jelen rendeletnek azt a rendelkezését kell érteni, amely a korábbi rendelet illető rendelkezésének helyébe lépett.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 29.-én.

¹⁾ Az 1914. évi 8.286. és 9.051. M. E. számú rendeleteket l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. és 14. számában a 717. és 814. lapon.

²⁾ Az 1914. évi 23.400. I. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 824. lapon.

³⁾ Az 1915. évi 81. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 1. számában a 24. lapon.

A m. kir. minisztériumnak I.118/1915. M. E. számú rendelete,

az igazságszolgáltatás szerveire nézve rendkívüli intézkedések megállapítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvény-cikket és az 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Annak a bíróságnak, amely ellenséges betörés miatt, vagy a háborúból folyó más ok miatt eddigi székhelyén nem működhetik, az igazságügyminiszter ideiglenesen más székhelyet jelölhet ki.

2. §.

A hadi szintérhez közel fekvő járásbíróságok telekkönyvi hatóságát az igazságügyminiszter ideiglenesen más járásbíróságra ruházhatja át.

3. §.

Ha valamely bíróságnak működése a háború következtében megszűnt, vagy ügyforgalma a háború következtében jelentékenyen csökkent, ítélőbíráit beleegyezésükkel az igazságügyminiszter, meghatározott időtartamra, más, hasonló fokú bírósághoz helyezheti át.

Az 1. §. esetében a bíróság személyzete külön áthelyezés nélkül köteles a bíróságnak ideiglenesen kijelölt székhelyén működni.

A 2. §. esetében azt, hogy a járásbíróság személyzetének tagjai közül kik kötelesek annál a járásbíróságnál működni, amelyre a telekkönyvi hatóságot az igazságügyminiszter ideiglenesen átruházta, az igazságügyminiszter határozza meg.

4. §.

A bírósági hivatalnokokat és díjnokokat az igazságügyminiszter a belügyminiszternek megkeresésére a közigazgatási hatóságokhoz szolgáltatételre ideiglenesen hivatalból kirendelheti, ha erre a háború következtében szükség van és ezt a bíróság ügyforgalma megengedi.

5. §.

A bírósági személyzet tagjának, aki a jelen rendelet értelmében rendes hivatali székhelyén kívül működik, szabályszerű utiköltség és napidíj jár, de butorkárpótlás nem állapítható meg.

A bírósági hivatalnoknak és díjnoknak a rendes hivatali székhelyén levő közigazgatási hatóságnál a bírósági hivatalos órák tartama alatt teljesített szolgálataért külön díjazás nem jár.

6. §.

Az 1. §-t az ügyészségekre, a 3. §. 2. bekezdését és az 5. §-t az ügyészségek személyzetére, a 4. §-t az ügyészégi hivatalnokokra és díjnokokra megfelelően alkalmazni kell.

7. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-szlavonorszáგokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 10-én.

A m. kir. minisztériumnak 1.397/1915. M. E. számú rendelete,

a hadi szállításokra vonatkozó szerződésekből származó követelések biztosítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában és az idézett törvénycikket, valamint az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

1. §.

Az osztrák-magyar monarchiának vagy szövetségesének fegyveres ereje vagy az ezzel közösen működő fegyveres erő céljára teljesítendő szolgáltatás iránt a hatósággal vagy a hatóság közegével kötött szerződésből a kincstár megillető lejárt követelések biztosítása végett — ideértve a kártérítési követeléseket is — a biztosítási végrehajtást a kincstár képviselőjére hivatott hatóság megkeresésére vagy pervitelre jogosult képviselőjének kérelmére az 1881 : LX. t.-c. 227. §-án alapuló biztosí-

tási végrehajtásra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával a követelés fennállásának és lejáratának igazolása, a per megindítása és veszély kimutatása nélkül is el kell rendelni a megkeresésben vagy a kérelemben megjelölt összeg erejéig.

2. §.

Az 1. §. rendelkezését abban az esetben is alkalmazni kell, ha a szerződést e rendelet életbelépése előtt kötötték.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 22-én.

A m. kir. minisztériumnak 1.106/1915. M. E. számú rendelete,

kiskorú gyermek örökbefogadásának megkönnyítéséről
a háborús események által indokolt esetekben.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Kiskorú örökbefogadása iránt a törvényes képviselőre vonatkozó szabályok megtartásával kötött szerződést, ha a kiskorú a háborúban gyámolítóját elvesztette, valamint a háborús eseményekből folyó egyéb különös méltánylást érdemlő esetekben a gyámhatóság jóváhagyhatja és az igazságügyminiszter kormányhatóságilag megerősítheti akkor is, ha az örökbefogadásnak a fennálló jogszabályok szerint megkívánt valamely különös kelléke hiányzik, feltéve, hogy a szerződés az örökbefogadót az örökbefogadottal szemben terhelő törvényes eltartási kötelezettséget nem zárja ki.

Az így megerősített örökbefogadási szerződés érvényét nem érinti az, hogy az örökbefogadásnak az előbbi bekezdés szerint figyelmen kívül hagyható valamely különös kelléke hiányzik.

A gyámhatósági jóváhagyást, úgyszintén a kormányhatósági megerősítést tartalmazó záradékban hivatkozni kell arra, hogy a jóváhagyás vagy a megerősítés a jelen rendelet alapján történt.

2. §.

Ez a rendelet 1915. évi április hó 1. napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi március hó 30-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 15.146/1915. I. M. számú rendelete,

a hazáért hősi halált halt egyének megkülönböztetett megjelölése tárgyában.

A harctéren elesett, vagy az ott szerzett sebesülés avagy betegség következtében meghalt egyének hősi önfeláldozásukkal méltán kiérdemelték azt, hogy az utókor emléküket külsőleg is megkülönböztetett alakban hálásan őrizze meg.

Ennélfogva elrendelem, hogy az igazságügyi hatóságok és közegek azokban a hivatalos irataikban, amelyekben a harctéren elesett vagy az ott szerzett sebesülés vagy betegség következtében meghalt egyének névszerint vagy mint örökhagyók szerepelnek, az »elhunyt«, »elhalt« stb. kifejezés helyett, valamint az illető egyén családneve előtti jelzőként ezt a megkülönböztető kifejezést használják: »a hazáért hősi halált halt«.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 20-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.329/1915. M. E. számú rendelete,

Budapest székesfőváros területén a májusi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Budapest székesfőváros területén a székesfőváros törvényhatósága által 1.441/1909. kgy. sz. alatt alkotott lakásbérleti szabályrendelet 37. §-ának a lakóhelyiségek kiürítésére és a bérlemények átadására vonatkozó rendelkezései a folyó 1915. évi májusi bérévnegyedben ideiglenesen a következőkép módosíttatnak:

1. A hónapos lakások, valamint az egy szoba s mellékhelyiségekből álló lakások bérelői a kiköltözést akként kötelesek megkezdeni és fokozatosan folytatni, hogy az egész lakás május hó 3. napján esti 6 óráig kiürítve s átadható legyen.

2. A kétszobás s ennél nagyobb lakások bérelői a kiköltözést május hó 3. napján reggel akként kötelesek megkezdeni és fokozatosan folytatni, hogy ugyanezen nap esti 6 óráig egy szoba, a következő napokon egy-egy szoba legyen kiürítve, úgy azonban, hogy a kétszobás lakást május hó 4. napján délutáni 6 óráig, a háromszobás lakást május hó 5. napján délutáni 6 óráig, a négyszobás lakást május hó 6. napján délutáni 6 óráig, az ennél nagyobb lakásokat legkésőbb május hó 8. napján délutáni 6 óráig kell kiüríteni és átadni.

3. Az új bérelő a beköltözést május hó 3. napján reggel 8 órakor megkezdheti s a bérelt helyiségek használatát a kiürítésre fentmegállapított határidők alatt fokozatosan követelheti.

Az 1.441/1909. kgy. sz. szabályrendelet 37. §-ának a heti bérletekre, raktárakra, boltokra, ipari és kereskedelmi célokra bérelt más helyiségekre, a bérelt telkekre, valamint egyéb bérletekre vonatkozó, úgyszintén az 1—3. pontok által nem érintett egyéb rendelkezései érvényben maradnak.

Ugyanezen szabályrendelet 9 §-ának utolsó bekezdésében a 37. §-ra utalással megszabott határidők alatt a jelen §-ban megállapított határidőket kell érteni.

2. §.

Az 1. §. szabályainak megfelelően módosulnak azok a határidők is, amelyeket bírói határozat az 1915. évi április hó 30. napjával lejáró bérletek tekintetében a bérelt helyiség kiürítésére és visszabocsátására megállapított.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 16-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.198/1915. M. E. számú rendelete,

a jövőbeli termés adásvételének tilalmáról és érvénytelenségéről.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ezt a törvénycikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

1. §.

Tilos és semmis az olyan szerződés, amely a magyar szent korona országában az 1915. évben betakarítandó következő mezőgazdasági terményeknek, úgymint búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának, zabnak, tengerinek, hüvelyeseknek, repcének, olajmagvaknak és burgonyának átalányban történő vagy az ily termés reményének meghatározott áron való adás-vételére vonatkozik.

Ez a tilalom a fentebb fel nem sorolt mezőgazdasági és a kertészeti terményeknek, különösen a bornak és a gyümölcsnek adás-vételére nem terjed ki.

2. §.

További intézkedésig tilos az 1. §. 1. bekezdésében felsorolt, a magyar szent korona országában az 1915. évben betakarítandó mezőgazdasági terményeknek az 1. §. alá nem eső módon történő előre eladása és vétele is. Az ennek ellenére létrejött ügyletek semmisek.

Az 1. bekezdésben foglalt rendelkezések kiterjednek a búza, a rozs, a kétszeres, az árpa, a zab és a tengeri összes örleményeire is.

3. §.

Aki az 1. vagy a 2. §. rendelkezését megszegi, ily tiltott ügyletet közvetít, vagy megkötésében közreműködik, kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1912 : LXIII. t.-c. 15. §-ának második bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által az 1914 : L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

4. §.

Az 1. és a 2. §. rendelkezéseit a jelen rendelet életbelépte előtt létrejött ügyletekre is alkalmazni kell. Az ily ügyletek alapján adott vételárelőlegek és egyéb szolgáltatások visszakövetelhetők.

A 3. §. rendelkezéseit a jelen rendelet életbelépte előtt elkövetett cselekményekre nem lehet alkalmazni.

5. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya — amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott ügyletekre vonatkozik — Horvát-Szlavonorszá-
gokra is kiterjed.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 8-án.

A m. kir. pénzügyminiszternek 36.290/1915. P. M. számú rendelete,

a hatodik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek a Bereg vármegye területén székelő, betéti üzlettel foglalkozó intézetek és más ily beregvármegyei cégek tekintetében való felfüggesztése tárgyában.¹⁾

A m. kir. minisztérium 1915. évi március hó 24-én 1.040/1915. M. E. szám alatt kelt²⁾ hatodik moratóriumi rendelete 24. §-ában nyert felhatalmazás alapján az eme hatodik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésének azt a rendelkezését, mely szerint a betéti üzlettel foglalkozó intézetnél, vagy más ily cégnél betéti könyvekre elhelyezett,

¹⁾ Hasonló rendelkezést foglalt magában a m. kir. pénzügyminiszter úrnak 1915. évi március hó 9-én 26.324. P. M. szám alatt kelt rendelete, az ötödik moratóriumi rendelet 7. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezések felfüggesztése tárgyában. Az 1915. évi 26.324. P. M. számú rendelet helyébe a jelen rendelet lépett.

²⁾ Az 1915. évi 1040. M. E. számú rendeletet 1. az »Igazságügyi Közlöny« XXIV. évfolyamának 3. számában a 131. lapon.

tízezer koronánál nem kisebb összeget a betevő ugyanazon intézetnél vagy cégnél meglevő, vagy újonnan nyitandó folyószámlájára utalhat át és e folyószámlai követelése felett úgy rendelkezhetik, mintha az összeg eredetileg is folyószámlán lett volna elhelyezve, a Bereg vármegye területén székelő betéti üzlettel foglalkozó intézetekre és más ily bereg-vármegyei cégekre a hatodik moratóriumi rendelet hatályának tartamára felfüggesztem.

A betevők által a betéteknek folyószámlakövetelésekké való átalakítása tekintetében a hatodik moratóriumi rendelet hatályának tartama alatt tett ily rendelkezések foganatosítása tehát az említett vármegye területén székelő, betéti üzlettel foglalkozó intézetekre és más ily cégekre nem kötelező.

Ez a rendelet az 1915. évi április hó 1. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi március hó 27-én.

A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi minisztereknek 22.961/1915 K. M. számú rendelete,

a 8.286/1914. M. E. és a 9.051/1914. M. E. számú rendeletekben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt.

A m. kir. minisztérium 8.286/1914. és 9.051/1914. M. E. számú*) rendeleteinek 1. §-ában a Britbirodalommal, Franciaországgal és Oroszországgal szemben megállapított pénz- és értékpapírelvonási tilalom alól az előbb idézett rendelet 5. §-a alapján általában kivételnek azok a fizetések és egyéb szolgáltatások, amelyek britbirodalmi, franciaországi vagy oroszországi székhelyű egyéni vagy társas cégek javára e cégeknek a háborús események következtében a magyar szent korona országai vagy az Ő Felsége uralkodása alatt álló többi országok és tartományok vagy pedig valamely szövetséges vagy semleges állam területére költözött oly tagjai (cégtulajdonos, cégtárstulajdonos) részére történnek, akik magyar vagy osztrák állampolgárok vagy bosnyák-hercegovinai

*) Az 1914. évi 8.286. és 9051. M. E. számú rendeleteket l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. és 14. számában a 717. és 814. lapon.

tartományi illetőségű egyének vagy valamely szövetséges vagy semleges állam polgárai.¹⁾

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 16-án.

JOGEGYSÉGI DÖNTVÉNYEK.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 6. számú polgári döntvénye.²⁾

»A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. törvénycikknek akár 83., akár 84. §-a és az 1908 : XLI. törvénycikknek 18. §-a szerint lefoglalt s közpénztárból vagy bírói letétből felvehető, pénzbeli követelést a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után az 1881 : LX. t.-c. 133. §-a alapján hivatalból vagy csak a végrehajtató kérelmére kell-e utalványozni?«

(Vonatkozással a debreczeni kir. ítélőtábla területén fekvő kir. járásbíróóságoknak és a budapesti központi kir. járásbíróáságnak ellentétes gyakorlatára, különösen a szatmárnémetii kir. járásbíróáságnak 1910. Eg. 3/3. és a debreczeni kir. járásbíróáságnak 1914. Eg. 7/4. sz. ellentétes határozataira.)

Határozat:

A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. törvénycikknek akár 83., akár 84. §-a és az 1908 : XLI. törvénycikknek 18. §-a szerint lefoglalt s közpénztárból vagy bírói letétből felvehető, pénzbeli követelést a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után az 1881 : LX. t.-c. 133. §-a alapján hivatalból kell utalványozni.

¹⁾ Ugyancsak kivételt engedélyeznek az 1914. évi 8.286. M. E. és 9051. M. E. számú rendelettel megállapított fizetési tilalom alól a m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi minisztereknek 1914. évi 81.591., 90.299. és 1915. évi 380. K. M. számú rendeletei.

Az 1915. évi 380. K. M. sz. rendelet az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 1. számában a 26. lapon, az 1914. évi 90.299. K. M. számú rendelet az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 2. számában a 97. lapon jelent meg, az 1914. évi 81.591. K. M. számú rendelet szövege pedig a következő:

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek és a m. kir. pénzügyminiszternek 81.591/1914. K. M. számú rendelete,

a 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési alól kivétel engedélyezése iránt.

A m. kir. minisztérium által a pénz- és értékpapír elvonásának a Britbirodalommal és Franciaországgal szemben való tilalma iránt november hó 9-én 8.286/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet 5. §-ában nyert felhatalmazás alapján a szabadalmi védjegy- és mintajogok megszerzése, megtartása vagy meghosszabbítása céljából Nagybritanniában teljesített fizetések az ezen országgal szemben elrendelt általános fizetési tilalom hatálya alól további intézkedésig ezennel kivesszük.

Kelt Budapesten, 1914. évi november hó 11-én.

²⁾ A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 5. számú polgári döntvényét 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 834. lapon.

I n d o k o l á s :

I. A m. kir. igazságügyminiszter a m. kir. Kúria elnökéhez 19.734/1914. sz. a. intézett átiratában a Ppé. 70. §-ának 2. pontja alapján a jövőre szükségesnek találta annak a vitás elvi kérdésnek az egyöntetű eldöntését, hogy az 1881 : LX. t.-c. 133. §-a értelmében a közpénztárból járó pénzbeli követelés lefoglalása esetében az utalványozás a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után hivatalból vagy csak a végrehajtható félnek a kérelmére történjék-e?

Ennek a miniszteri átiratnak az alapja a debreczeni kir. ítélőtábla elnökének az a jelentése, amely szerint a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe tartozó járásbíróóságok a közpénztárból járó és lefoglalt fizetésnek a végrehajtható részére kiutalása kérdésében ellentétes gyakorlatot folytatnak.

Amint az ítélőtábla elnökének jelentéséhez csatolt harmincegy darab járásbírói jelentésből kitűnik, a debreczeni ítélőtábla kerületébe tartozó kir. járásbíróóságok — eltekintve a krasznai és nagysomkúti járásbíróóságoktól, amelyeknél idetartozó eset nem fordult elő — igen szétágazó, ellentétes gyakorlatot tartanak fenn arra nézve, hogy a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után hivatalból vagy csak a végrehajtható fél kérelmére utaltassék-e ki a közpénztárból felvehető pénzkövetelés.

A minisztertől érkezett iratokból nem vehető ugyan ki teljes világossággal az, vajjon a debreczeni ítélőtábla elnöke a felügyelete alá tartozó járásbíróóságok vezetőihez azt a kérdést intézte-e, hogy a járásbíróóságok minő gyakorlatot követnek a kiutalás körül akkor, ha a végrehajtást szenvedőt illető s közpénztárból felvehető követelést vagy bírói letétbe helyezett összeget foglaltak le az 1881 : LX. törvénycikknek, akár a 83., akár a 84. §-a értelmében vagy azt a kérdést intézte-e, hogy milyen a járásbíróóságok eljárása akkor, ha a végrehajtást szenvedőnek közpénztárból felvehető fizetését foglalják le, azonban az ítélőtáblai elnök jelentése alapján azt kell elfogadni, hogy az elnök kérdése csupán a fizetésre nézve és az idézett törvénycikk 83. és 84. §-aira való hivatkozás mellőzésével történt.

Az ítélőtáblai elnök kérdéséhez képest a járásbíróóságok legnagyobb része csupán arra nézve nyilatkozott, hogy minő az eljárás a közpénztárnál lefoglalt fizetés utalványozására nézve s ebben az irányban a járásbíróóságok legnagyobb részének a gyakorlata az, hogy az ilyen fizetésnek lefoglalt részét a foglalás jogerőre emelkedése után hivatalból utalványozza, a járásbíróóságok kisebb csoportja pedig a kiutaló végzést csupán a végrehajthatónak a kérelmére hozza meg, a fehérgyarmati, hajdúböszörményi, máramarosszigeti, szilágycsehi és tasnádi járásbíróóságok közpénztárnál lefoglalt követelést (tehát nemcsak fizetést) a foglalás jogerőre emelkedése után hivatalból utalnak ki.

A többi járásbíróóságtól eltérő álláspontot foglal el a debreczeni és a nagy-károlyi járásbíróóság, az előbbi ugyanis a 83. §. szerint eszközölt foglalásnál, ha a végrehajtást a végrehajtható közbenjöttével foganatosították, a kiutalást csak a végrehajtható kérelmére és minden más esetben hivatalból eszközli, az utóbbi járásbíróóság pedig a 83. §. esetében, akár a végrehajtható közbenjöttével, akár hivatalból teljesítette a bírósági kiküldött a végrehajtást, az utalványozó végzést csak a végrehajtható fél kérelmére, a 84. §. esetében pedig hivatalból hozza meg.

A budapesti központi kir. járásbíróság a helyettes vezetőnek a kir. Kúria elnökéhez 1914. El. II. 10/11. sz. a. intézett jelentése szerint ugyanezt az utóbb említett gyakorlatot folytatja.

II. Sem az 1881:LX., sem az 1908:LXI. törvénycikknek erre a kérdésre vonatkozó §-ai nem tartalmaznak rendelkezést arra nézve, hogy a bíróság az 1881:LX. t.-c. 83. és 84. §-a esetében a 133. §. alapján hivatalból, vagy csupán a végrehajtató kérelmére intézkedjék-e. Ebből folyólag a törvényhozó akaratát a törvény meghozásának a körülményeiből a törvény szóbanforgó intézkedéseinek a céljából, a törvény egész tartalmából kell megállapítani.

Az 1868:LIV. t.-c. 386. §-a szerint ha a foglalás bírói őrizet alatt levő pénzre, vagy olyan pénzekre intéztetett, melyeket a marasztalt fél közpénztárnál vehetett fel, a végrehajtást foganatosító bíróság kiküldöttet rendelt s akár a végrehajtató közbenjöttével, akár hivatalból folyt le a végrehajtási eljárás, a bíróság kiküldöttje a közpénztárhoz és az a felett álló hatósághoz intézett rendelvénnyel foglalta le az ilyen pénzt és követelést s az eljáró hatóság és a kiküldött bírósági tag utalványozta.

Az 1879. évi február hó 22-én a magyar országgyűlés képviselőházához a polgári törvénykezési rendtartás tárgyában az igazságügyi miniszter részéről beterjesztett az a törvényjavaslat, amelynek a végrehajtási eljárásra vonatkozó §-ai később az 1881:LX. törvénycikket alkották, indokolásában kiemeli, hogy a végrehajtási eljárás átdolgozásánál vezérelvül szolgált, hogy a végrehajtási eljárás a jogbiztonság szükséges garanciáinak a feláldozása nélkül legyen egyszerű, a kíméletet nem tekintő s rögtönös eljárás veszélyeinek kikerülése mellett legyen lehető gyors és mellőztessenek a felesleges költségek.

Szemben az 1868:LIV. t.-c. 386. §-ával, ez a miniszteri javaslat új intézményként illesztette be a végrehajtási eljárásba az 576. §-t, amely az 1881:LX. t.-c. 84. §-át alkotja és a 625. §-t, amely a lényegét nem érintő egy szó változtatásával, mint az 1881:LX. t.-c. 133. §-a nyert életet s az 576. §-nak a miniszteri javaslatban az indokolása ismét az, hogy ennek a §-nak a rendelkezését az egyszerűsítés és a költségkiméltetés indokolják.

A képviselőház igazságügyi bizottságának jelentése szerint is »vezérelvül szolgál a javaslatnak, hogy a végrehajtási eljárás egyszerű és lehetőleg kevés költséggel járó legyen«.

Egyszerűség és költségkiméltetés tehát az oka és célja annak, hogy az 1881:LX. t.-c. 84. §-a esetében bírósági kiküldött nincs, hogy a foglalásról a bíróság értesíti a pénztárt és az a felett álló hatóságot, hogy továbbá a 133. §. szerint a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után a bíróság az utalványozást rendeli el.

Az 1881:LX. t.-c. nyelvhasználata a döntés tárgyát képező kérdésre nézve irányt nem mutat, mert az egyes végrehajtási lépések megtételére vonatkozó rendelkezések némelyikénél meghatározza ugyan, hogy az a cselekmény hivatalból vagy csak a végrehajtató kérelmére végzendő-e, más rendelkezéseknél azonban nem ad útmutatást sem arra, hogy hivatalból, sem arra, hogy csupán a fél kérelmére kell-e azt a cselekményt elvégezni. A törvény vonatkozó egyes helyeinek az egybe-

vetése mégis arra mutat, hogy a »fél kérelmére« kifejezést a törvény ott használja, ahol annak a cselekménynek hivatalból elvégzését egyenesen ki akarja zárni, a »hivatalból« kifejezést pedig ott alkalmazza, ahol a bíróságnak a figyelmét különösen akarja felhívni arra, hogy az intézkedésnél a félnek a kérelmét nem kell bevárni. Ebből következőleg azt kell megállapítani, hogy azokat a végrehajtási lépéseket, amelyeknek a megtételét a végrehajtási törvény a fél kérelméhez vagy jelentkezéséhez nem kapcsolja, hivatalból kell megtenni.

Különösen áll ez akkor, ha az árverésen befolyt vételár, vagy a lefoglalt követelés bírói letétbe került. Az 1881: LX. t.-c. 118. §-a szerint a végrehajtás foganatosítására illetékes bíróság a 114. §-ában letett vételár felosztására rövid időre hatánapot tűz, a 119. §-a szerint a vételárat azonnal felosztja, a 125. §-a szerint az ügygondnok felperessége alatt behajtott összeget a végrehajtató követelésének a törlesztésére utalványozza, illetve a 126. §-a szerint, ha arra több végrehajthatónak van zálogjoga, a készpénz felosztására hatánapot tűz s a befolyt összeget a 118. és 119. §-oknak megfelelően osztja fel. A 126. §-ának negyedik bekezdése értelmében a 118. és 119. §-ok szerint kell eljárni akkor is, ha akár magánfél, akár közpénztár a nála többek részéről lefoglalt összeget a bíróságnál teszi le. Mindezekben a §-okban nem jut kifejezésre az, hogy a bíróság a sorrendi tárgyalás megtartása és a pénz kiutalása iránt nem az érdekeltek kérelmére, hanem hivatalból intézkedik. Ellenben az ingatlanra vezetett végrehajtási eljárás esetében az 1881: LX. t.-c., követve ebben a részben az 1868: LIV. t.-c. 443. §-ának a nyelvhasználatát, a 188. §-a szerint hivatalból tűz ki hatánapot a sorrendi tárgyalásra s a 200. §-a szerint hivatalból intézkedik azoknak a követeléseknek a kielégítése iránt, amelyeknek a kifizetése sem a netán beadott felfolyamodásoktól, sem a perreutasítástól nem függ.

Ha tehát az 1881: LX. törvénycikknek ezekből a rendelkezésekből kitetszőleg hivatalból történik a pénz kiutalása, a követelés kielégítése iránt a bíróság részéről az intézkedés akkor, amikor akár ingó, akár ingatlan vételára, ügygondnok útján behajtott követelés bírói letétbe került, amikor a közpénztár a nála lefoglalt követelést — legyen az akár fizetés, akár más természetű készpénz — a bírósághoz leteszi, nincs ok, amiért ne ez az eljárás követtessék akkor, ha a közpénztár a nála lefoglalt követelést a bíróságnál nem teszi le, hanem magánál tartja vissza.

És erre nézve a fentebbiekből kitetszőleg nem tehet különbséget sem az, hogy a foglalás az 1881: LX. t.-c. 83. §-ához képest bírói kiküldött útján hivatalból vagy a végrehajtató közbenjöttével történt-e, hogy továbbá csupán közpénztárból felvehető követelést vagy bírói letétben levő összeget vagy ezen felül egyéb ingót is foglaltak-e, sem az, hogy a foglalás az idézett t.-c. 84. §-ában előírt módon történt. Ilyen megkülönböztetést a 133. §-a sem tesz, sőt ez a §-a éppen hivatkozik a 83. §-ra. A zálogjog terjedelmére és hatályára nézve nem tesz különbséget az, hogy a bírói kiküldött hivatalból vagy a végrehajtató közbenjöttével foglalta-e le a közpénztárból felvehető követelést vagy a bírói letétet, valamint nem tesz különbséget az sem, hogy a foglalás tárgya csupán az ilyen követelés vagy bírói letét

volt-e vagy más egyéb dolgok is. A közpénztárból felvehető követelésnek vagy bírói letétnek a jogi természetén és a kielégítésre alkalmas voltán sem esik változás azzal, hogy a foglalás a törvényben megengedett módok egyike vagy másika útján történt.

Az eljárásnak az a módja, hogy az idézett 83. és 84. §-e setében az utalványozás hivatalból történjék, egyszerűbb, mert a bíróság a foglalási eljárásnak (tehát akár a 83. §. értelmében történt a foglalás és a rendelvénynak a megküldése, akár pedig a bíróság a 84. §-hoz képest a foglalásról a pénztárt, az a felett álló hatóságot és az utóbbi mellé rendelt számvevőséget a végrehajtást elrendelő végzésbe foglalt meghagyással értesítette) jogerőre emelkedését a Tüsz. 61., illetve a Jüsz. 60. §-ához képest munkát alig adó nyilvántartás útján állapíthatja meg, elkerüli tehát az ügy a fél részéről a többszörös esetleges utánanézést, az ezzel járó időmulasztást, a kérvényezést a kiutalás iránt, az ebből származó költséget.

A most mondottakból önként folyik az, hogy a hivatalból való utalványozás inkább megfelel a miniszteri javaslatban és a képviselőház igazságügyi bizottságának a jelentésében egyaránt hangsúlyozott annak a vezérelvnek is, hogy a felesleges költségek mellőztessenek, a végrehajtás kevés költséggel járjon, mert éppen a hivatalból való utalványozásnál esnek el az egyébként felmerülő s a végrehajtást szenvedőt feltétlenül terhelő azok a költségek, amelyek a jogerőre emelkedésnek a végrehajtató részéről megállapításával és az utalványozás kérésével felmerülnek.

A jogegységi tanácsnak álláspontjával szemben nem bír elég súllyal az az ellenvetés, hogy az 1881 : LX. t.-c. 133. §-ának második bekezdése szerint, ha a követelésről okirat van, azt a végrehajtató az utalványozásnak az eredeti okiratra leendő feljegyzése céljából az utalványozó végzés kiadása előtt a bíróságnak köteles bemutatni. Az idézett t.-c. 200. §-a szerint ugyanis ingatlanra vonatkozó végrehajtás esetében a telekkönyvi hatóság kifejezetten hivatalból intézkedik azoknak a követeléseknek a kielégítése iránt, amelyek a sorrendi végzés jogerőre emelkedésével már kifizethetők, intézkedik pedig a kifizetés iránt akként, hogy a fizetendő összeget a jogosított részére a letétből utalványozza és mégis a 201. §. szerint e végből a jogosított azt az eredeti okiratot, amelyre a fizetés feljegyzendő, ha azt a sorrendi tárgyalásnál be nem csatolta, a telekkönyvi hatósághoz beadni köteles. Amint nem gátolhatja a fizetendő összegnek a bírói letétből kiutalását az, hogy a jogosított az eredeti okiratot előzőleg be nem mutatta, az ingatlan letétbe helyezett vételárára nézve, épúgy nem lehet az a körülmény a bíróság hivatalból való eljárásának akadálya közpénztárból felvehető követelésre és bírói letétbe helyezett más készpénzre nézve sem.

A dolog természetében van, hogy ha a lefoglalt és közpénztárból felvehető követelésre vagy bírói letétbe helyezett összegre nézve halasztó hatállyal bíró igénykeresetnek van helye, az utalványozás az 1881 : LX. t.-c. 93. §-ának első bekezdésében megszabott határidő eltelte előtt nem történhetik meg.

Kelt Budapesten, a m. kir. Kúria I. jogegységi tanácsának 1915. évi március hó 20. napján tartott ülésében.

Hitelesítettett a m. kir. Kúria I. jogegységi tanácsának 1915. évi március hó 23. napján tartott ülésében.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 3. számú büntető döntvénye.*)

»Élhet-e a kir. ügyészség abban az esetben is semmisségi panasszal, ha a büntetés felfüggesztésének a Bn. 1. §-ában meghatározott valamelyik feltétele hiányzik?»

(A döntvény alapjául szolgáltak a m. kir. Kúriának B. II. 955/1915. és B. III. 962/1915. számú határozatai).

Határozat:

A kir. ügyészség abban az esetben is élhet semmisségi panasszal, ha a büntetés felfüggesztésének a Bn. 1. §-ában meghatározott valamelyik feltétele hiányzik.

Indokolás:

A felvetett kérdésben a kir. Kúria ellentétes elvi alapon nyugvó határozatokat hozott.

A B. II. 955/1915. számú bűnügyben ugyanis megállapított, hogy vádlott, egy 47 éves, nős, büntetlen előéletű, hídépítési vállalkozó, kinek a felügyelete alatt állott hídépítésnél, egy állványnak leeresztésével foglalkozó két munkás lezuhanva, a Vág folyóba esett, s ezek egyike a vízbeesésből származó betegség következtében meghalt, ennek halálát a foglalkozásában tanúsított gondatlansága által okozta.

Ezen tényállás alapján a kir. törvényszék vádlottat a Btk. 290. és 291. §-ai alá eső emberölés vétségében bűnösnek nyilvánította és ezért egy (1) havi fogházra, valamint behajthatlanság esetén további tíz (10) napi fogházra átváltoztató kétszáz (200) korona pénzbüntetésre ítélte el; a büntetés végrehajtását azonban a Bn. 1. §-a alapján felfüggesztette azzal az indokolással, hogy ettől az intézkedéstől figyelemmel vádlott társadalmi állására és egyéniségére, az elítélt magaviseletére kedvező hatást vár.

A kir. ügyésznek a büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt a Bp. 385. §-ának 2. pontjában megjelölt semmisségi okból a Bn. 10. §-a alapján, továbbá vádlottnak és védőjének a bűnösség megállapítása miatt közbevetett fellebbezésére a kir. ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét, — a büntetés végrehajtásának felfüggesztését illetően az eset körülményeit és vádlott életviszonyait is kiemelve — helybenhagyta.

A kir. főügyész részéről a büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt a Bp. 385. §-ának 2. pontja és a Bn. 10. §-a alapján, továbbá a vádlott védője részéről hivatkozással a Bp. 385. §. 1. a) pontjára, bejelentett semmisségi panasz folytán a kir. Kúria 1915. évi január hó 26-án B. II. 955/1915. szám alatt hozott végzésével a védő semmisségi panaszának elutasítása mellett a kir. főügyésznek a koronaügyész által is fenntartott semmisségi panaszát a Bp. 434. §-a alapján visszautasította azért, mert a Bn. 10. §-a értelmében a kir. főügyész a kir. ítélőtáblának, mint másodfokú bíróságnak ítéletét a büntetés végrehajtását felfüggesztő részében

*) A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 2. számú büntető döntvényét 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 837. lapon.

csak akkor támadhatja meg semmisségi panasszal, ha a bíróság a büntetés végrehajtását a törvény által kizárt esetben függesztette fel; már pedig az adott esetben e felfüggesztést a törvény nem zárja ki.

A B. III. 962/1915. számú bűnügyben az állapított meg, hogy vádlott, egy 53 éves, nős, 6 gyermekkel bíró, büntetlen előéletű kereskedő egy ellene folytatott váltóperben arra nézve, hogy a neki felmutatott 600 koronáról szóló váltót sem sajátkezűleg, sem meghatalmazott útján alá nem írta, gondatlanul, szándékosság nélkül hamis vallomást tett és azt esküvel is megerősítette.

Ezen tényállás alapján a kir. törvényszék a vádlottat a Btk. 221. §-ába ütköző gondatlanságból elkövetett hamis eskü vétsége miatt tizennégy (14) napi fogházra ítélte el.

A közvádlónak az eltérő minősítés, vádlottnak és védőjének pedig a bűnösség megállapítása miatt közbevetett fellebbezésére a kir. ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta; de figyelemmel vádlott eddigi magatartására, egyéniségére, életviszonyaira és az eset körülményeire, a vádlottra kiszabott fogházbüntetés végrehajtását a Bn. 1. §-a alapján három évi próbaidőre felfüggesztette.

E másodfokú ítéletet a közvádló a büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt a Bp. 385. §-ának 2. pontja és a Bn. 10. §-a alapján; továbbá a vádlott védője a Bp. 385. §-ának 1a), 1c) és 3. pontja alapján semmisségi panasszal támadták meg.

A kir. Kúria 1915. évi január hó 26-án B. III. 962/1915. szám alatt hozott ítéletével a védő semmisségi panaszát részben vissza-, részben elutasította; ellenben a kir. főügyész részéről emelt, a koronaügyész által is fenntartott semmisségi panasznak helyt adva, a kir. ítélőtábla ítéletének a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezését megsemmisítette és a felfüggesztést mellőzte, mert úgy találta, hogy annak a Bn. 1. §-ában meghatározott feltételei nem forognak fenn.

Az 1908 : XXXVI. t.-c. (Bn.) a büntetés végrehajtásának felfüggesztését új intézményként és oly alakulattal illesztette be jogrendszerünkbe, mely azt alkalmassá teszi az egyéniesítés (individualisatio) eszméjének, valamint a célszerűség jogpolitikai követelményének megvalósítására és arra, hogy emellett a jogrendnek is elégtételt nyújtson a bűncselekmény által rajta ejtett sérelemért.

Az utóbbi szempontnak megfelel a törvény ama rendelkezése, mely szerint a felfüggesztés csak a már bíróilag megállapított büntetésre nézve mondható ki, egyszersmind a cselekmény jogsértő jellegének kijelentésében, a bűnösség és a büntetés megállapításában nyilvánulván meg az az erkölcsi büntetés, melyet a bűnösnek a felfüggesztés mellett is el kell szenvednie.

A felfüggesztés feltételeit a Bn. 1. §-a határozza meg olykép, hogy a bíróság az egy hónapot meg nem haladó tartamban kiszabott fogházbüntetés és a pénzbüntetés végrehajtását különös méltánylást érdemlő okból felfüggesztheti, ha ettől az elítélt magaviseletére, egyéniségének, életviszonyainak és az eset összes többi körülményeinek figyelembevételével kedvező hatás várható.

Arra nézve, hogy melyek azok a körülmények, melyek a büntetés felfüggesztését indokolják, a törvény határozott útbaigazítást nem tartalmazván, a bírónak

minden egyes esetben meg kell állapítani azokat a tényeket, melyekből következtetés vonható arra, hogy a felfüggesztés alapjául szolgáló különös méltánylást érdemlő ok fennforog-e, vagy nem? — ha ettől a törvény által kívánt kedvező hatás várható.

A felfüggesztés feltételeinek a Bn. 1. §-ában foglalt meghatározásán felül a Bn. 2. §-a felsorolja a bűncselekmény súlyából, az elítélt előéletéből és a cselekmény indokából merített azokat a körülményeket, melyek a büntetés felfüggesztését kizárják.

Ámde az a tény, hogy a törvény a felfüggesztés alkalmazásának határait az 1. §-ban a felfüggeszthető büntetéseknek és a felfüggesztés általános feltételeinek meghatározásával pozitív irányban, a 2. §-ban pedig a felfüggesztést kizáró körülmények felsorolásával negatív irányban állapítja meg, egyáltalában nem lehet indok arra, hogy a törvény ama két szakaszának rendelkezései ellentétbe állíttassanak, s hogy azoknak az eredmény szempontjából egymástól eltérő hatály vagy jelentőség tulajdoníttassék.

Ellenkezően a törvény helyes magyarázata nem enged kétséget aziránt, hogy a büntetés felfüggesztésének a törvény által kizárt esetével állunk szemben úgy akkor, midőn a Bn. 2. §-ában felsorolt kizáró okok valamelyike fennforog, valamint akkor is, ha a felfüggesztésnek az 1. §-ban meghatározott feltételei hiányzanak.

Ez a megállapítás a felvetett kérdés eldöntése szempontjából lényeges.

A Bn. 10. §-ának második bekezdése szerint a másodfokú ítélet ellen csak a kir. ügyészség és csak akkor élhet semmisségi panasszal, ha a bíróság a büntetés végrehajtását a törvény által kizárt esetben függesztette fel.

Minthogy ez a rendelkezés a Bn. 2. §-ában felsorolt negatív feltételek fennforgása és az 1. §-ban foglalt pozitív feltételek hiánya között nem tesz különbséget, ebből következik, hogy a semmisségi panasz használatát a Bn. 2. §-ában szabályozott esetre szorítani és az 1. §-esetében kizárni nem lehet.

Ennek a felfogásnak a helyességét az 1908: XXXVI. törvénycikkre vonatkozó törvényelőkészítő munkálatok is bizonyítják.

Az eredeti javaslat 10. §-a a semmisségi panaszt abban az esetben engedte meg, ha a bíróság a büntetés végrehajtását »törvény ellenére« függesztette fel.

Ennek indokolása utalva arra, hogy törvénysértés forog fenn akkor, ha a felfüggesztés kedvezményét oly esetekben alkalmazzák, mikor annak a törvény 1. vagy 2. §-a szerint nem lett volna helye; ennek orvoslása végett a kir. ügyészségnek a semmisségi panasz igénybevételének jogát megadja.

A képviselőház igazságügyi bizottsága a javaslatnak első ízben történt bemutatásakor tett jelentésében a 10. §. szövegezésére vonatkozóan azt a módosítást ajánlotta, hogy annak utolsó mondatában a »törvény ellenére« szavak helyére az irány szabatosabbá tétele végett a »törvény által kizárt esetben« szavak helyetteszenek és a vonatkozó indokolásban a következőket emelte ki: »önként érthető, hogy a törvény által kizárt esetek közé nemcsak a 2. §-ban felsorolt negatív feltételek fennforgása, hanem egyúttal az 1. §-ban foglalt pozitív feltételek hiánya is

tartozi; a törvény éppen úgy kizárja a felfüggesztést arra az esetre, ha a kedvezmény megadását valamely tényköriülmény fennforgásától teszi függővé s az adott esetben e tényköriülmény hiányzik, mint arra, amikor a 2. §-ban felsorolt valamely körülmény a kedvezményt kizáró ok.«

Ezt a módosítást az igazságügyi bizottság a törvényjavaslatnak másodikban történt bemutatásakor tett újabb jelentésében is magáévá tette és a 10. §. ezen módosított szövegben törvénné vált.

Kitűnik ezekből, hogy a törvényhozás összes tényezői a 10. §. második bekezdésének a fent kifejtett értelmet tulajdonították.

Mindezeknél fogva a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

Kelt Budapesten, a m. kir. Kúria büntető jogegységi tanácsának 1915. évi április hó 9-ik napján tartott ülésében.

Hitelesítettett a m. kir. Kúria büntető jogegységi tanácsának 1915. évi április hó 13-ik napján tartott ülésében.

Közlémények.

Telekkönyvi betétszerkesztő munkálatok elrendelése. A m. kir. igazságügy-miniszter az 1886:XXIX., az 1889:XXXVIII., az 1891:XVI., az 1900:XV. és az 1912:VII. törvénycikkek értelmében a telekkönyvi betétszerkesztő munkálatok fogadtatbavételét a békési kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság területére nézve elrendelte (17.300/1915. I. M. sz.).

A fiumei olasz kir. főkonzulátushoz tiszteletbeli alkonzul kinevezése. Tagini Giovanni olasz állampolgárt a fiumei olasz királyi főkonzulátushoz tiszteletbeli alkonzullá nevezték ki.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett alkonzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (17.060/1915. I. M. sz.).

Felvétel a cs. és kir. közös hadseregbeli és a m. kir. honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe. Az 1915/16. iskolai év kezdetén a cs. és kir. katonai al- és főreáliskolákban, a cs. és kir. hadapródiskolákban, a cs. és kir. haditengerészeti akadémiában, a katonatiszti árvák és a katonatiszti leányok nevelőintézeteiben, továbbá a m. kir. honvéd hadapródiskolákban és a m. kir. honvéd főreáliskolákban kincstári (államköltséges), alapítványi és fizetési helyek kerülnek betöltésre.

A cs. és kir. katonai reáliskolákban magyar honos ifjak részére összesen 266 hely fog rendelkezésre állani s ezek a kőszegi és marosvásárhelyi katonai alreáliskolákban, a kismartoni, kassai és pozsonyi katonai főreáliskolákban lesznek betöltendőik. A felvétel az 1915. évben csak a katonai alreáliskolák I. évfolyamába, a katonai főreáliskolák I., II. és III. évfolyamába történik. Olyan ifjak azonban, akik már katonai nevelésben vannak, kedvezményesebb helyre bármely évfolyamban áthelyezhetők.

A cs. és kir. hadapródiskolákban magyar honos ifjak részére nagyobb számú egészen ingyenes magyar állami alapítványi hely, három szintén egészen ingyenes magán alapítványi hely és ezeken kívül több tandíjfizetési hely fog betöltés végett rendelkezésre állani. A felvétel a gyalogsági hadapródiskolák I., II. és III. évfolyamaiba, a lovassági hadapródiskola I. évfolyamába és a tüzérségi hadapródiskola I. és II. évfolyamaiba történik.

A cs. és kir. haditengerészeti akadémiában több egészen ingyenes vagy féldíjmentes alapítványi hely kerül betöltés alá. Felvételnek az I. évfolyamba van helye; a II. évfolyamba csak kivételesen.

A katonatiszti árvák és katonatiszti leányok nevelőintézeteiben több egészen ingyenes kincstári, valamint néhány egészen díjmentes és féldíjmentes magánalapítványi hely fog betölteni.

A m. kir. honvédhadapródiskolák I. évfolyamában magánalapítványi és tandíjfizetési helyek állanak rendelkezésre betöltés végett. Felvétel az 1915/6. tanévre azonban egyelőre csak a pécsi honvéd hadapródiskolába történik.

A m. kir. honvéd főreáliskola I. évfolyamában 50, részint teljesen díjmentes, részint féldíjmentes államköltséges alapítványos és fizetési hely fog közvetlenül a polgári nevelésből belépő ifjakkal betölteni.

A katonai akadémiákba, valamint a honvéd Ludovika Akadémiába a háború tartama alatt közvetlenül a polgári nevelésből nem vétetnek fel ifjak. A leszerelés után azonban azoknak a megfelelő tanulmányi előképzettséggel bíró ifjaknak, akik a háború alatt besoroztattak, a katonai akadémiákba, valamint a Ludovika Akadémiába való belépés, hivatásos tisztekké leendő kiképzés céljából lehetővé fog tétetni.

A fentebb felsorolt közös hadseregbeli és honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe való felvétel feltételeit azok a pályázati hirdetmények tartalmazzák, amelyeket a m. kir. honvédelmi miniszter a Budapesti Közlönyben tett közzé. E hirdetmények közül a cs. és kir. katonai reáliskolák, a cs. és kir. haditengerészeti akadémia, valamint a katonatiszti árvák és a katonatiszti leányok nevelőintézeteibe való felvételre vonatkozó pályázati hirdetményt a Budapesti Közlönynek 1915. évi március hó 23-án megjelent 69. száma, a m. kir. honvéd főreáliskolába való felvételtől szóló pályázati hirdetményt a Budapesti Közlönynek 1915. évi március hó 24-én megjelent 70. száma, végül a cs. és kir. közös hadseregbeli és a m. kir. honvéd hadapródiskolákban betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetményt a Budapesti Közlönynek 1915. évi április hó 7-én megjelent 80. száma és az ezeket követő számok foglalják magukban. (21.570/1915. I. M. IV.)

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi március hó 30-ától április hó 30-áig megjelent 74—100. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

Szám.

A m. kir. minisztériumnak 1.100/1915. M. E. számú rendelete, a cink (horgany) készleteknek bejelentése tárgyában 74-

A m. kir. minisztériumnak 1.101/1915. M. E. számú rendelete, egyes

meghatározott fémekből és ötvözetekből készült fél- és készgyártmányok készleteinek bejelentése tárgyában	74
A m. kir. honvédelmi miniszternek 3.820/el. 20/b. 1915. számú rendelete, egyes fémek és ötvözetek 1915. évi február hó 7. napja óta kezelt készleteinek hadicélokra igénybevétele tárgyában	74
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 19.432/1915. számú rendelete, a honvédelmi miniszter 3.820/el. 20/b. 1915. számú rendeletével hadi célokra igénybevett fémek és ötvözetek egyes mennyiségeinek a tulajdonos szabad rendelkezésére való bocsátása tárgyában	74
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 623/B. 1915. számú közleménye, Oroszországban hadifogságban levő katonáinkkal való levelezéshez levelezőlapok használata tárgyában	74
A m. kir. pénzügyminiszternek 36.290/1915. számú rendelete, a hatodik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek a Bereg vármegye területén székelő betéti üzlettel foglalkozó intézetek és más ily beregvármegyei cégek tekintetében való felfüggesztése tárgyában	74
A m. kir. minisztériumnak 1.111/1915. M. E. számú rendelete, a korpának forgalomba bocsátásáról és a korpáért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	75
A m. kir. minisztériumnak 1.112/1915. M. E. számú rendelete, a korpakészletek bejelentése tárgyában	75
A m. kir. minisztériumnak 1.113/1915. M. E. számú rendelete, a közfogyasztásra szánt búza-, rozs-, árpa- és tengeriliszt előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról	75
A m. kir. minisztériumnak 1.114/1915. M. E. számú rendelete, a tengeriért és az egyes gabonaneműekből készült lisztekért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	75
A m. kir. minisztériumnak 1.106/1915. M. E. számú rendelete, kiskorú gyermek örökbefogadásának megkönnyítéséről a háborús események által indokolt esetekben	76
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 685/B/1915. számú közleménye, táborban levő német csapatoknak szóló levélpóstaiküldemények címezése tárgyában	77
A m. kir. minisztériumnak 1.151/1915. M. E. számú rendelete, a 952/1915. M. E. számú rendeletben nem említett őrleményeknek és malomtermékeknek vasúton, hajón, vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában	79
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 668/B/1915. számú közleménye, Oroszországon megszállott területeken felállított posta- és távirdahivatalok tárgyában	79
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 17.375/1915. számú rendelete, hadifoglyok, internáltak és Vöröskereszt-Egyletek Nagybritanniával való	

táviratváltása, továbbá Montenegróval való forgalomban hadifoglyoknak szóló táviratoknál válaszfizetés kikötése tárgyában	80
A m. kir. minisztériumnak 1.198/1915. M. E. számú rendelete, a jövőbeli termés adásvételének tilalmáról és érvénytelenségéről	82
A m. kir. pénzügyminiszternek 20.000/1915. számú rendelete, a törvénykezési illetékekről szóló 1914 : XLIII. törvénycikknek Horvát-Szlavonországokban való életbeléptetése és végrehajtása iránt	82
A m. kir. földművelésügyi miniszternek 42.912/1915. számú rendelete, a korpa forgalomba bocsátásának szabályozása tárgyában	85
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 20.259/1915. számú közleménye, a Galicziával való csomagforgalom kiterjesztése tárgyában	86
A m. kir. minisztériumnak 1.118/1915. M. E. számú rendelete, az igazságszolgáltatás szerveire nézve rendkívüli intézkedések megállapítása tárgyában	87
A m. kir. pénzügyminiszternek 37.121/1915. számú rendelete, a darabonként eladásra kerülő szivarok és szivarkáknak a vevők részéről való válogatásának eltiltása tárgyában	88
A m. kir. minisztériumnak 1.329/1915. M. E. számú rendelete, Budapest székesfőváros területén a májusi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában	89
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 21.561/III.—1915. számú rendelete, a vasúti kisajátításoknak az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságokkal való közlése tárgyában	89
A m. kir. minisztériumnak 1.337/1915. M. E. számú rendelete, egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezéseknek bejelentése tárgyában	91
A m. kir. honvédelmi miniszternek 4.600/el. 20/b—1915. számú rendelete, a hadicélokra igénybevett fémekért és ötvözetekért megállapított térítések tárgyában	91
A m. kir. honvédelmi miniszternek 4.611/el. 20/b.—1915. számú rendelete, a hadi célokra igénybevett fémek átvételi bizottságainak megalakítása tárgyában	91
A m. kir. honvédelmi miniszternek 4.612/el. 20/b.—1915. számú rendelete, a hadicélokra igénybevett fémeknek és ötvözeteknek az átvételi bizottságokhoz való elszállítása tárgyában	91
A m. kir. honvédelmi miniszternek 4.700/el. 20/b.—1915. számú rendelete, egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezéseknek hadicélokra igénybevétele tárgyában	91
A m. kir. belügyminiszternek 12.770/1915. B. M. eln. számú körrendelete, lakásbérnegyedek alkalmával a költözködési költségek aránytalanul magas megszabásának tilalmáról	91
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 20.472/1915. számú hirdetménye, a védjegyoltalom terén tett kivételes intézkedéseknek a Német-birodalom alattvalóira való kiterjesztése tárgyában	91

A m. kir. minisztériumnak 1.371/1915. M. E. számú rendelete, a burgonyakészleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedése és e célra a burgonyáért követelhető legmagasabb ár megállapítása tárgyában	92
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 22.041/1915. számú közleménye, a Görögországgal és Lybiával való csomagforgalom beszüntetése tárgyában	92
A m. kir. honvédelmi miniszternek 5.000/el. 18.—1915. számú körrendelete, az 1891. és 1895. években született népfölkelésre kötelezetteknek tényleges szolgálatra bevonulása tárgyában	93
A m. kir. minisztériumnak 1.397/1915. M. E. számú rendelete, a hadi szállításokra vonatkozó szerződésekből származó követelések biztosítása tárgyában	94
A m. kir. kereskedelemügyi és a m. kir. pénzügyi minisztereknek 22.961/1915. K. M. számú rendelete, a 8.286/1914. M. E. és a 9.051/1914. M. E. számú rendeletekben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	94
A m. kir. minisztériumnak 1.401/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik	95
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 24.901./III.—1915. számú rendelete, a vasúti üzletszabályzat C) melléklete VI. fejezetének 1. és 2. pontja alatt felsorolt rothadásnak alávetett anyagok szállítása tárgyában	95
A m. kir. minisztériumnak 1.427/1915. M. E. számú rendelete, a rizsnek és ebből előállított őrleményeknek és malomtermékeknek vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában	96
A m. kir. minisztériumnak 1.441/1915. M. E. számú rendelete, a burgonyakeményítőgyártás korlátozásáról	96
A m. kir. honvédelmi miniszternek 5.038/el. 20/B—1915. számú rendelete, a folyó évi április hó 19-én 4.612/el. 20/b—1915. szám alatt kelt és az igénybevett fémek és ötvözetek elszállításáról szóló rendeletének módosítása tárgyában	96
A m. kir. honvédelmi miniszternek 5.220/el. 20/b—1915. számú rendelete, a budapesti fémátvételi bizottságnak szóló fémküldemények címzése tárgyában	98
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 24.685/1915. számú rendelete, a találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. t.-c. 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbítása tárgyában	99
A m. kir. minisztériumnak 1.488/1915. M. E. számú rendelete, a rézgálic legmagasabb árának megállapítása és a rézgálickészleteknek gazdasági célra való igénybevétele tárgyában	100
A m. kir. földművelésügyi miniszternek 48.055/1915. számú rendelete, a rézgálickészleteknek gazdasági célra való igénybevétele tárgyában	100
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 2.736/1915. VI. D. számú	

rendelete, az 1907 : XIX. t.-c. alapján kibocsátott rendeleteknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetéséről szóló 1.746/1911. számú rendelet kiegészítése s illetve módosítása tárgyában 100

A m. kir. minisztériumnak 1.380/1915. M. E. számú rendelete, a háború következtében a polgári peres és peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 100

A m. kir. igazságügyminiszternek 7.400/1915. I. M. számú rendelete, a moratórium következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában 100

A Magyarországi Rendeletek Tára 1914. évi XI—XII. füzeteiben megjelent rendeletek sorozata a következő:

Folyószám	Oldal
316.) 6.815/1914. M. E. sz. Több cikk ki- és bevitelének tilalmáról .	2599
317.) 6.612/1914. M. E. sz. A hadrakelt seregek sebesültjei és betegei sorsának javítása végett Genfben kötött és az 1911 : XX. törvénycikkbe iktatott egyezményeket illető változás tárgyában	2600
318.) 8.317/1914. M. E. sz. A közfogyasztásra szánt búza- és rozsliszt előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról	2601
319.) 8.286/1914. M. E. sz. Pénz és értékpapir elvonásának tilalmáról a Britbirodalommal és Franciaországgal szemben	2605
320.) 8.681/1914. M. E. sz. A közfogyasztásra szánt búza-, rozs-, árpa- és tengeriliszt előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról . . .	2607
321.) 8.682/1914. M. E. sz. A búzáért, rozsért, árpáért és tengeriért, úgyszintén az ezekből előállított lisztért, valamint a burgonya- és rizslisztért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	2611
322.) 8.680/1914. M. E. sz. Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	2616
323.) 8.757/1914. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalmáról .	2639
324.) 8.795/1914. M. E. sz. A polgári peres és nem peres eljárásban megállapított egyes rendkívüli intézkedések kiterjesztéséről a Németbirodalom fegyveres erejére	2641
325.) 8.796/1914. M. E. sz. A híradásra alkalmas fény- és egyéb jelzések eltiltásáról	2642
326.) 8.800/1914. M. E. sz. Az eladásra szánt kenyér előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról	2643
327.) 8.912/1914. M. E. sz. A vámörlésekről	2646
328.) 8.704/1914. M. E. sz. Az 1914. évi november hó 28. napján kelt legfelsőbb elhatározással legkegyelmesebben jóváhagyott tengeri zsákmánybírószági rendtartás kihirdetéséről	2647
329.) 9.051/1914. M. E. sz. Pénz és értékpapir elvonásának tilalmáról Oroszországgal szemben	2652
330.) 9.090/1914. M. E. sz. A búzában vagy rozsban kötelezett terménybeli járandóságok tárgyában	2653

- 331.) 9.103/1914. M. E. sz. Az állami, törvényhatósági és községi hatóságoknak (hivataloknak) ellenséges megszállás esetében követendő magatartásáról 7.364/1914. M. E. szám alatt kibocsátott m. kir. minisztériumi rendelet módosításáról és kiegészítéséről 2654
- 332.) 9.146/1914. M. E. sz. A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 2655
- 333.) 9.227/1914. M. E. sz. A zabért követelhető legmagasabb ár megállapításáról 2664
- 334.) 9.420/1914. M. E. sz. A magyar szent korona országainak területén arányban teljesítendő fizetések tárgyában 2666
- 335.) 72.500/1914. I. M. sz. A szegénységi jog megadásáért a bírósági eljárásban előterjesztett kérelem alapjául szolgáló hatósági bizonyítvány kiállításáról 2667
- 336.) 197.100/1914. B. M. sz. A községi polgári bíráskodásra vonatkozó eljárási szabályok tárgyában 2688
- 337.) 197.200/1914. B. M. sz. A községi polgári bírósági ügyvitel szabályainak megállapítása tárgyában 2721
- 338.) 173.900/1914. B. M. sz. A sebesült és beteg katonák, hadifoglyok és menekültek között előforduló fertőző betegségek bejelentéséről és a felügyeletről 2732
- 339.) 171.300/1914. B. M. sz. Önkéntes betegápolónőknek fertőzőbeteg-ápolására való alkalmazásáról 2734
- 340.) 179.796/1914. B. M. sz. A vasúton szállított beteg és sebesült katonáknak üdítőszerekkel, étellel, itallal ellátásáról 2735
- 341.) 183.058/1914. B. M. sz. A kolera elleni védekezésről 2738
- 342.) 173.466/1914. B. M. sz. A hadbavonult katonaegyenek halálesetének anyakönyvezéséről 2739
- 343.) 8.200/1914. B. M. eln. sz. A nyilvános helyeken és alkalmakkor használható jelvények színeinek szabályozásáról 2740
- 344.) 8.223/1914. B. M. eln. sz. A hadi szükségletek fedezése céljából kibocsátandó kölcsön sikerének előmozdításáról 2741
- 345.) 161.000/1914. B. M. sz. A hadbavonultaknak és kiskorú gyermekeiknek fokozott gyámhatósági védelméről 2744
- 346.) 188.071/1914. B. M. sz. A végleg megüresedett községi és körjegyzői állások betöltéséről 2754
- 347.) 8.626/1914. B. M. eln. sz. A monarchiával hadi állapotba jutott államok internálva nem lévő alattvalóinak összeírásáról 2754
- 348.) 187.047/1914. B. M. sz. Az 1914. évi 6⁰/o-os magyar királyi adómentes állami járadékkölcsön (hadikölcsön) kötvényeinek a városi alkalmazottak és nyugdíjasok által való jegyzéséről 2758
- 349.) 187.283/1914. B. M. sz. A járványkórházak készenlétbe helyezéséről 2764
- 350.) 187.044/1914. B. M. sz. Az 1914. évi 6⁰/o-os magyar királyi adó-

mentes állami járadékkölcsön (hadikölcsön) kötvényeinek a vármegyei alkalmazottak és nyugdíjasok által való jegyzéséről	2765
351.) 185.400/1914. B. M. sz. Az ellenséges államokba internálva volt, de hazabocsátott és gyámolításra szoruló magyar honosok támogatásáról .	2766
352.) 172.437/1914. B. M. sz. A törvényhatósági vagy községi (r. t. városi) hatóság, vagy a törvényhatósági vagy községi (r. t. városi) szolgálatban álló közhivatalnok elleni rágalmazás vagy becsületsértés üldözésére szükséges felhatalmazásról	2768
353.) 8.675/1914. B. M. eln. sz. A háborús eseményekkel kapcsolatos ügyiratok gondos megőrzéséről	2770
354.) 186.546/1914. B. M. sz. A harcterről hazatérő katonák egészségügyi megfigyeléséről	2771
355.) 5.066/1914. B. M. res. sz. Az internált egyének érintkezésének és postaí küldeményeinek ellenőrzéséről	2772
356.) 9.379/1914. B. M. eln. sz. A karácsonyi tábori postacsomagforgalomról	2775
357.) 9.491/1914. B. M. eln. sz. A honvédelmi minisztérium hadsegélyező hivatala által jótékony célra forgalomba hozott jelvényeknek, egyéb emléktárgyaknak és levelezőlapoknak terjesztéséről	2778
358.) 9.512/1914. B. M. eln. sz. A háborúval kapcsolatos nyomtatványoknak a »Magyar Nemzeti Múzeum«-hoz való beküldéséről	2780
359.) 9.176/1914. B. M. eln. sz. A tábori postacsomagforgalomról .	2781
360.) 190.391/1914. B. M. sz. Az állati (vér) szén gyógyszerül való forgalombahozataláról	2782
361.) 188.951/1914. B. M. sz. A kolerás betegek leadására kijelölt állomások járványkórházainál népfölkelők szolgálatának igénybevételéről	278
362.) 194.358/1914. B. M. sz. A harcterről sebesülten visszaérkezett, szabadságon levő, magánápolásban álló katonák után felmerült gyógy- és kötszerköltségek fedezéséről	2785
363.) 188.918/1914. B. M. sz. A hadi állapot következtében a vármegyéket, a városokat és a községeket ért károsodások nyilvántartásáról . .	2785
364.) 193.079/1914. B. M. sz. A »Házassági Utasítás« 17. §-a némely rendelkezéseinek közelebbi értelmezéséről	2792
365.) 199.837/1914. B. M. sz. A személyazonosság igazolására szolgáló »Igazolási Jegy«-ek beszerzéséről	2794
366.) 198.159/1914. B. M. sz. A képviselőválasztói jogra vonatkozó közigazgatási bírósági panaszok felterjesztésének módjáról	2794
367.) 10.561/1914. B. M. eln. sz. A háborúval vonatkozásban levő hivatalos nyomtatványoknak a cs. és kir. udvari levéltár számára való beküldéséről	2795
368.) 125.584/1914. F. M. sz. Jóváhagyott alapszabályai a »Szentendreszigeti ármentesítő társulat«-nak	2797

369.) 49.003/1914. I. M. sz. Tápiógyörgye község törvénykezési átcsatolásáról	2810
370.) 65.303/1914. I. M. sz. A 20.000/1906. I. M. számú házassági utasítás 103. §-ához tartozó II. számú függelék módosításáról	2810
371.) 68.300/1914. I. M. sz. A kereskedelmi és váltóügyekben követendő nem peres eljárás szabályozása tárgyában	2811
372.) 68.400/1914. I. M. sz. A kereskedelmi bíróságok hatáskörébe utalt vétségek eseteiben követendő eljárás tárgyában	2824
373.) 68.500/1914. I. M. sz. A szerzői jogról szóló 1884 : XVI. t.-c. értelmében bíróság elé tartozó ügyekben követendő eljárás tárgyában	2837
374.) 68.600/1914. I. M. sz. A végrehajtási eljárással kapcsolatos egyes rendelkezések tárgyában	2844
375.) 22.300/1914. I. M. E. sz. Pénzkövetelések kivételes biztosításáról	2848
376.) 70.351/1914. I. M. sz. Az Újgörögországban és Krétában gyakorolt konzuli bíraskodás megszüntetése tárgyában a cs. és kir. közös külügyminiszter 1914. évi 93.136/7. számú rendeletének kihirdetéséről	2852
377.) 72.000/1914. I. M. sz. A telekkönyvi hatóság gyakorlásáról	2853
378.) 72.700/1914. I. M. sz. A polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. törvénycikknek, valamint az 1912 : LIV. t.-c. és az 1912 : LV. törvénycikknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetése tárgyában	2854
379.) 68.700/1914. I. M. sz. A polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. t.-c. (Pp.) s az ezt életbeléptető 1912 : LIV. t.-c. (Ppé.) alapján kibocsátott bírósági ügyviteli szabályok és kapcsolatos rendeletek életbeléptetése, valamint az átmeneti rendelkezések s a budapesti bíróságokra vonatkozó eltérések megállapítása tárgyában	2862
380.) 72.600/1914. I. M. sz. A szegénységi jog tekintetében szükséges bírósági intézkedések tárgyában	2896
381.) 23.400/1914. I. M. E. sz. A moratórium következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában .	2913
382.) 72.100/1914. I. M. sz. Az 1908 : XXXIX. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezési ügyekben követendő eljárásról szóló 30/1909. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában	2923
383.) 72.200/1914. I. M. sz. Az 1908 : VII. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezési ügyekben követendő eljárásról szóló 500/1908. I. M. számú utasítás módosítása és kiegészítése tárgyában	2932
384.) 72.800/1914. I. M. sz. A törvénykezési illetékről szóló 1914 : XLIII. t.-c., valamint az ennek életbeléptetése és végrehajtása iránt kiadott 140.800/1914. számú pénzügyminiszteri körrendelet következtében hatályukat veszített rendeletekről	2948
385.) 72.400/1914. I. M. sz. Az iparhatóságtól vagy az ipartestület békéltető bizottságától a járásbíróság elé vitt ügyekben követendő eljárás szabályozása tárgyában	2951
386.) 72.300/1914. I. M. sz. Polgári bírói határozatok, egyességek és	

egyéb végrehajtható közokiratok kölcsönös végrehajtásáról más országokkal szemben	2954
387.) 74.800/1914. I. M. sz. Az Ausztriával kötött végrehajtási jogsegélyszerződés (1914 : XLII. t.-c.) végrehajtása tárgyában	2959
388.) 70.364/1914. K. M. sz. Az 1895 : XXXVII. t.-c. 34. §-ában foglalt határidő meghosszabbításáról	2964
389.) 81.591/1914. K. M. sz. A 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezéséről	2965
390.) 84.233/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	2965
391.) 84.204/1914. K. M. sz. A m. kir. minisztérium által a közfogyasztásra szánt búza- és rozsliszt előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról 8.317/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet végrehajtásáról	2966
392.) 2.248/1914. K. M. sz. Internáltak levelezésének ellenséges államokkal való közvetítéséről	2974
393.) 80.603/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	2977
394.) 85.004/1914. K. M. sz. II. függelék a borzsavölgyi gazdasági vasút engedélyokiratához	2978
395.) 84.467/1914. K. M. sz. I. függelék a debreczeni villamos közúti vasút építésére és üzemeltetésére vonatkozólag kiadott engedélyokirathoz	2980
396.) 89.112/1914. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	2982
397.) 76.311/1914. K. M. sz. A védjegyek oltalmáról szóló 1890 : II. és 1895 : XLI. törvénycikkekben megállapított határidők meghosszabbításáról	2983
398.) 90.638/1914. K. M. sz. II. függelék a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi helyi érdekű vasút engedélyokiratához	2984
399.) 100.000/1914. P. M. sz. Utasítás a mozgósítás esetén bevonultak gyámol nélküli családjainak segélyezése tárgyában	2985
400.) 6.800/1914. P. M. sz. Az 1914. évi 6 ⁰ /o-os magyar királyi adómentes állami járadékkölcsön (hadikölcsön) kötvényeinek az állami alkalmazottak által kedvezményes módon való jegyezhetőségéről	3023
401.) 66.579/1914. P. M. sz. A benzolnak, mint az általános szeszdenaturáló szer alkatrészének megvizsgálására vonatkozó határozmányok módosításáról	3029
402.) 137.038/1914. P. M. sz. A vámilletékeknek váltófedezet mellett való hitelezéséről	3029
403.) 145.740/1914. P. M. sz. Boszniába és Hercegovinába illetékmentesen átutalható cukormennyiségnek az 1915. évre való megállapításáról	3049
404.) 9.226/1914. P. M. sz. Az 1912 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátott 1914. évi 6 ⁰ /o-os m. járadékkölcsönre (hadikölcsön) betétek alapján történt jegyzésekről	3049

- 405.) 140.800/1914. P. M. sz. A törvénykezési illetékről szóló 1914 : XLIII. t.-c. életbeléptetéséről és végrehajtásáról 3051
- 406.) 154.000/1914. V. M. sz. Az 1914 : XXXVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1914. évi 115.000—X/b. számú körrendelet kiegészítése iránt 3120
- 407.) 147.664/1914. V. M. sz. A tanulmányukat megszakító hadbavonult ifjak némi kárpótlásáról 3121

Hatásköri bírósági határozatok kivonata.*) 8.) Nem gazdasági cseléd földművesiskolát végzett oly gazdasági alkalmazott, akinek munkaköre az, hogy a gazdasági teendőket a cselédekkel és munkásokkal elvégeztesse, a cselédek és munkások feletti felügyeletet gyakorolja és a leltárt vezesse. Ehhez képest a szolgálati viszonyából felmerült vitás kérdés megbírálása rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 97. sz.).

9.) Ha a jogosított fél az 1884 : XVII. t.-c. 141., illetve 176. §-a alapján nyert marasztaló határozat alapján a kötelezett fél ingatlanát akarja végrehajtás alá vonni, az erre irányuló kérelmet az illetékes bíróságnál tartozik előterjeszteni s a végrehajtásnak az ingatlanra elrendelése tárgyában a bíróság határoz (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 143. sz.).

10.) Az 1914 : XVI. t.-c. 55. §-ának 4. pontja esetében a gyámhatóság által kirendelt ügygondnok díjának a megállapítása a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 153. sz.).

11.) Meghatározott időn át tartó szabászati tanfolyamhoz felfogadott szabónő nem szabóipari üzemben van alkalmazva, mihezképest alkalmaztatásából felmerülő díjkövetelése iparhatósági előzetes eljárás nélkül rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 154. sz.).

12.) Nincs összeütközés oly követelés tekintetében, amelyre csak az egyik hatóság eljárása terjeszkedett ki.

Folytonos személyes szolgálat teljesítésére egy hónapot meghaladó időn át kötelezett vincellér akkor is cseléd, ha a kötelezett szolgálat mennyisége következtében segédmunkásokat is kell alkalmaznia (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 155. sz.).

13.) Hatáskör szempontjából a keresetben érvényesített jogalap az irányadó. Község által kanásznak történt felfogadás alapján jogosulatlan elbocsátás miatt támasztott követelés tárgyában az eljárás közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

Községi kanász gazdasági cseléd akkor is, ha illetménye nemösszegszerűen előre meghatározott átalányban, hanem a rábizott sertések számához képest határozott meg akkép, hogy minden sertés után mennyi javadalmazásban részesül (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 156. sz.).

14.) Perköltség és az ügyvéd részére megállapított járandóság csak abban a perben minősül a főkövetelés járulékának, amelyben felmerült, megszűnik azonban

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak itt közölt folyószámai megegyeznek azokkal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a »Hatásköri jogszabályok és hatásköri határozatok tára« című munka közli.

a pertárgy értékének megállapítása szempontjából ez a járuléki minőség, ha a per-költség és az ügyvédi járandóság kárként más perben egységesen érvényesíttetik, mint a kárösszeg egyik tétele.

Negyven korona kár és korábbi perben felmerült költség megtérítése iránt indított per tárgyának értéke meghaladván a községi bíróság értékhatárát, az ily per a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi március hó 22-én 1914. Hb. 157. sz.).

15.) Cséplések elvállalásával iparszerűen foglalkozónak ebben a foglalkozásában a cséplőgép mellett alkalmazott gépésze iparossegéd és ebből a munkaviszonyból felmerült keresete első sorban iparhatóság hatáskörébe tartozik.

Az 1912 : LIV. t.-c. 26. §-ának az a rendelkezése, amely szerint, ha az iparhatóság jogerősen kimondotta hatáskörének hiányát, a bíróság a megelőző eljárás hiánya miatt nem tagadhatja meg az eljárást, nem nyer alkalmazást azokban a perekben, amelyekben a járásbíróság 1915. évi január hó 1-én az ítélethozatalt megelőző tárgyalást még nem fejezte be (1915. évi március hó 22-én Hb. 4. sz.).

16.) Közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik az eljárás orvosi kör közsegeinek oly kérvénye tárgyában, amelyben azt kéri, hogy a körorvosi lakáspénznek a vármegyei orvosi alapba való befizetése alól felmentessenek (1915. évi március hó 22-én Hb. 5. sz.).

17.) Az 1914 : XVI. t.-c. 35. §-ának 4. pontja esetében a gyámhatóság által kirendelt ügygondnok díjának a megállapítása a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi március hó 22-én Hb. 7. sz.).

18.) Rendőrkapitány és városi tanács, mint iparhatóság között felmerült hatásköri összeütközés elintézése nem tartozik a hatásköri bíróság elé (1915. évi március hó 22-én. Hb. 15. sz.).

A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke. *)

Sorszám:	A vállalat neve:	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügyszáma:	A felügyelő biztos neve:	A vállalat jellege:	A vállalat székhelye:
1.	The Neuchatel Asphalt Company Limited	1914. dec. 17. 81.581/1914. K. M. IV.	dr. Hegyeshalmy Lajos nyug. máv. elnökhelyettes-igazgató	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
2.	Compagnie Internationale des Waggon's Lits et des Grands Express Européens magyarországi osztálya	1914. dec. 17. 87.422/1914. K. M. III.	Jókits Lajos máv. felügyelő	francia	Főtelep: Bruxelles. Fióktelep: Budapest.

*) A 7.808/1914. M. E. számú rendeletet lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 12. számában a 626. lapon.

Sorszám:	A vállalat neve:	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügyszáma:	A felügyelő biztos neve:	A vállalat jellege:	A vállalat székhelye:
3.	The Gresham Life Assurance Society Limited	1914. dec. 19. 10.333/1914. K. M. eln.	dr. Gerenday György ny. miniszteri tanácsos	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
4.	Standard életbiztosító-társaság	1914. dec. 19. 10.333/1914. K. M. eln.	dr. Rajnik Béla budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: Edinburgh. Fióktelep: Budapest.
5.	The Law Union and Rock Insurance Company Limited	1914. dec. 19. 10.333/1914. K. M. eln.	dr. Koós Elemér budapesti ügyvéd, utóbb dr. Rudnyánszky Béla budapesti ügyvéd *)	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
6.	Star biztosító-társaság	1914. dec. 19. 10.333/1914. K. M. eln.	dr. Wertheimer Manó budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: London. Fióktelepek: Budapest és Zagreb.
7.	The Consolidated Assurance Company Limited magyarországi vezérképviselte	1914. dec. 19. 10.333/1914. K. M. eln.	dr. Ruttkay Vilmos miniszteri osztálytanácsos	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
8.	Le Conservateur életbiztosító-társaság	1914. dec. 19. 10.333/1914. K. M. eln.	dr. Hállay Ferencz miniszteri titkár	francia	Főtelep: Páris. Fióktelep: Budapest.
9.	North British and Mercantile Insurance Company magyarországi igazgatósága	1914. dec. 28. 12.603/1914. K. M. eln.	dr. Horváth Tivadar budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
10.	L'Aigle francia életbiztosító-társaság	1914. dec. 28. 12.603/1914. K. M. eln.	dr. Fenyő Soma Kornél budapesti ügyvéd	francia	Főtelep: Páris. Fióktelep: Budapest.
11.	London and Budapest Oil Syndicate	1914. dec. 28. 83.749/1914. K. M. IV.	dr. Dáni Vilmos budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
12.	Société Anonyme de Charbonnage de Szurduk (Szurduki Kőszénbánya R.-T.)	1915. febr. 25. 366/1915. K. M. IV.	dr. Gyomai Zsigmond budapesti ügyvéd	francia	Főtelep: Páris. Fióktelep: Budapest.
13.	Goldenweiser E., a Pathé Frères párisi cég képviselője Magyarország részére	1915. febr. 25. 4.413/1915. K. M. IV.	dr. Benkő Géza budapesti ügyvéd	francia	Főtelep: Budapest.

*) Dr. Koós Elemér budapesti ügyvéd hadiszolgálatra történt behívása következtében az 1915. évi február hó 25. napján 9358/1915. K. M. szám alatt kelt rendelettel a felügyeleti teendők végzése alól felmentetett s helyette felügyelő biztossá dr. Rudnyánszky Béla budapesti ügyvéd neveztetett ki.

Sorszám :	A vállalat neve :	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügy-száma :	A felügyelő biztos neve :	A vállalat jellege :	A vállalat székhelye :
14.	Pathé Frères & Comp. Ges. m. b. H. budapesti fiókja	1915. febr. 25. 4.413/1915. K. M. IV.	dr. Benkő Géza budapesti ügyvéd	francia	Főtelep : Wien. Fióktelep : Budapest.
15.	Éclair francia film- és mozgóképtársaság korlátolt felelősséggel	1915. febr. 25. 4.413/1915. K. M. IV.	dr. Vári Rezső budapesti ügyvéd	francia	Főtelep : Budapest.
16.	Léon Gaumont	1915. febr. 25. 4.413/1915. K. M. IV.	dr. Vári Rezső budapesti ügyvéd	francia	Főtelep : Berlin. Fióktelep : Budapest.
17.	Neuville János	1915. febr. 25. 4.413/1915. K. M. IV.	dr. Vári Rezső budapesti ügyvéd	francia	Főtelep : Budapest.
18.	Magyar csipkegyár részvénytársaság	1915. febr. 25. 80.489/1914. K. M. IV.	Szóts Árpád győri ügyvéd	angol	Főtelep : Győr.
19.	Massey-Harris Co. részvénytársaság	1915. márc. 16. 5.719/1915. K. M. IV.	dr. Balkányi Kálmán az O. M. K. E. igazgatója	angol	Főtelep : Budapest.
20.	Lorilleux Co. és társa betéti társaság	1915. ápr. 13. 4.934/1915. K. M. IV.	dr. Christián Géza budapesti ügyvéd	francia	Főtelep : Budapest.

Személyi hírek.

Cím- és jellegadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi április hó 4-én kelt legfelső elhatározásával Dalmay Pál szegedi és Emődy Béla kassai kir. ítélőtáblai bírácoknak, valamint Lehoczy Sándor miskolci kir. törvényszéki elnöknek a kir. kúriai bírói címet és jelleget; Szabó József nagykálói, Z. Nagy Dénes sárkányi, Mattyasovszky Mór szepesváraljai, Kovács Lajos szeghalmi, Seemayer Béla verseczi, dr. Sonnewend Frigyes bonyhádi, dr. Szagmeister Lajos kiskőrösi, Szentmiklósy József nagybányai kir. járásbíráknak, dr. Tholt István budapesti kir. büntető törvényszéki bírónak, Brády Attila kőrösbányai, Stépán László szobránczi kir. járásbíráknak, Pap Elemér komáromi kir. törvényszéki bírónak, Major Károly bajai, Vincenti Lajos nagyenyedi kir. járásbíráknak, dr. Kenedi Imre nagykanizsai kir. törvényszéki bírónak, Marek László zirczi, Batta Béla szigetvári kir. járásbíráknak, Kócsi Andor kolozsvári, Garaffius Károly székelyudvarhelyi, Bodányi László székesfehérvári, dr. Szász János temesvári kir. törvényszéki bírácoknak, Ordódy Aladár nagybereznai kir. járásbírónak, dr. Roósz Lajos kecskeméti kir. törvényszéki bírónak, Lösch Antal zsombolyai, Takács Gyula monori, Polgár István

szabadkai, dr. Wrchovszky Károly soproni, Gyöngyösi Lajos krasznai, Pákozdy István szentesi, dr. Malatinszky Kálmán budapesti központi, Gajzágó Miklós újpesti kir. járásbíráknak, Dröxler Róbert pozsonyi, Brückler István győri kir. törvényszéki bírának és dr. Hennig Alfréd szombathelyi kir. járásbírónak a kir. ítélőtáblai bírói címet és jelleget; dr. Mészáros István rimaszombati kir. ügyésznek pedig a kir. főügyési helyettesi címet és jelleget legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ö császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

ítélőtáblai bírákká; Molnár István újvidéki kir. törvényszéki bírót a szegedi, dr. Töreky Géza egri kir. törvényszéki bírót és dr. Börcsök Andor kir. betétszerkesztő bírót a budapesti kir. ítélőtáblához;

törvényszéki tanácselnökökké: Végh Ferenc kolozsvári, Bisze Alajos besztercei, Zsindely Ferenc komáromi, Wildt József dévai, dr. Eötvös József egri, dr. Borsitzky Imre budapesti, Mályusz Egyed szombathelyi, dr. Jászoly Mihály budapesti, Dluhovics Béla rózsahegy, Haupt Frigyes nagyszebeni kir. ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott, dr. Solti Károly szabadkai, Bényey Gyula máramaroszigeti, Ág Miklós kecskeméti, Horváth Mihály besztercebányai, dr. Rázsó Gyula miskolci, dr. Hódy Sándor kassai, Hubert Ottó debreczeni, Nagy Imre dési, dr. Körtevényessy Dezső eperjesi, dr. Muntján István temesvári, Görömbey Balázs sátoraljaújhegyi, Stachó Szevér nagyváradi, Panghy Ignác pozsonyi, dr. Gáspár Lajos nyitrai, dr. Bock Bernát lugosi, Jándl Kálmán pestvidéki, dr. Mándi Ede budapesti, dr. Kemény Zoltán szolnoki, Kovács Kálmán nagyikindai, Szendrődy Dénes pécsi, Czikó János karánsebesi, dr. Szalay Béla aradi, Hunyor Ödön szatmárnémeti, dr. Szabó Imre marosvásárhelyi kir. törvényszéki bírakat az ugyanottani, dr. Kovács László karánsebesi kir. járásbíró a fehértemplomi, dr. Sten gl Antal soproni, Elekes Andor brassói, Kováts Zsigmond győri, Elekes Gyula szegedi, dr. Hritz Lajos lőcsei kir. törvényszéki bírakat, dr. Martényi Árpád trencsényi és dr. Szabó Bertalan beregszászi kir. járásbírákat, dr. Sebestyén Imre zombori, dr. Fischer József nagykanizsai, Medgyesy Géza zilahi, dr. Madarász Kálmán gyulai, Áldor Ödön szekszárdi, dr. Musotter Miklós rimaszombati, dr. Szent-Györgyi Imre és dr. Vida Zoltán budapesti kir. törvényszéki bírakat az ugyanottani, dr. Bodó Farkas kézdivásárhelyi kir. törvényszéki bírót a csikszeredai, Csongrádi-Schopf Endre budapesti, dr. Kis János nagybecskereki kir. törvényszéki bírakat az ugyanottani, dr. Nagy Emil Pál dicsőszentmártoni kir. járásbíró a kézdivásárhelyi, dr. Paradeiser János és dr. Földi Károly budapesti, dr. Karcsei Gyula és Bakóczy István pestvidéki, valamint dr. Berger Rezső és dr. Tóth Miklós budapesti kir. törvényszéki bírakat az ugyanottani kir. törvényszékekhez;

VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírákká, járásbírákká, illetve ügyészekké: Aranyossy Béla balassagyarmati, Fejes Ernő sátoraljaújhegyi, dr. Cvenits Antal rózsahegy kir. törvényszéki bírakat, Lajpczig Antal nagykanizsai, Horkay István királyhelmezi, Mirt László szekszárdi kir. járásbírákat, Gombos József kassai, Szoboszlai Zoltán nagyikindai kir. törvényszéki bírakat, Éles Simon aradi, Scheffer Frigyes pozsonyi, B. Kis Gyula kecskeméti, Buttyán József orsovai, Merász István hatvani kir. járásbírákat, dr. Csekmanek Rezső nagybecskereki, dr. Schwaiger József szegedi, dr. Grandpierre Emil kolozsvári kir. törvényszéki bírakat, Penyigey Manczur Lajos miskolci kir. ügyészt, dr. Fábián Aladár szabadkai kir. járásbíró, dr. Margitai Valér zombori, Pethő János kolozsvári kir. törvényszéki bírakat, Ébner Lajos miskolci, dr. Kis Dénes dévai, Klausz Endre pécsi kir. ügyészeket, dr. Debreczeni Barna debreczeni, Hermann Aladár nagyváradi kir. törvényszéki bírakat, Haris Andor szamosújvári kir. járásbíró, dr. Fischer Ede nyitrai kir. ügyészt, Jakubovich Kornél nagymartonai kir. járásbíró, Égi Kálmán karánsebesi, Gregor Kálmán besztercebányai kir. ügyészeket, Stanila Miklós karczagi, Simonyi Dezső csáki kir. járásbírákat, Baróthy Zoltán zilahi kir. ügyészt, Janovjak Károly stubnyafürdői kir. járásbíró, dr. Fülöp Dezső kassai kir. ügyészt, dr. Patthy László csepregi kir. járásbíró, dr. Kozacsek József szekszárdi, Fildán Emil fehértemplomi kir. ügyészeket, Jáb-

Lánczy Sándor ipolysági kir. járásbíró, Karácsonyi István újvidéki, Kóczian Gyula egri kir. ügyészeket, lovag Gruppenberg Fehrentheil Róbert vizaknai, dr. Adleff Emil nagysinkai kir. járásbírákat, Csajághy Károly veszprémi kir. törvényszéki bírót, Fest Géza eperjesi, dr. Popovics Szilárd budapesti kir. ügyészeket, dr. Fenes Ferenc és dr. Szmetán Ignác László budapesti kir. törvényszéki bírákat és dr. Nagy Béla budapesti kir. ügyészt jelenlegi székhelyükön, B. Kiss Jenő szegedi kir. járásbíró a csongrádi kir. járásbíróshoz;

törvényszéki bírákká, illetve járásbíróvá: dr. Fikker Károly aradi kir. ügyészt az aradi, dr. Surgóth Gyula szolnoki kir. ügyészt a budapesti büntető, Törköly László szentlőrinczi kir. járásbíróshoz, dr. Szász Albert mócsi gyakorló ügyvéd a mócsi kir. járásbíróshoz;

ügyésszé: dr. Rejtő Jenő debreczeni kir. járásbíróshoz, dr. Fiumei kir. ügyészhez;

albírákká: dr. Böhm Zoltán oraviczabányai kir. járásbíróshoz, dr. nagy-károlyfalvi, dr. Szabó Géza medgyesi kir. járásbíróshoz, dr. sárkányi, Szakady Géza, a kassai kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a tornai, dr. Konthy Géza budapesti gyakorló ügyvéd a szentlőrinczi, dr. Mikó Károly marosvásárhelyi gyakorló ügyvéd pedig a kőhalmi kir. járásbíróshoz;

alügyésszé: dr. Tompa Gyula aradi kir. törvényszéki albíró az aradi kir. ügyésszékhez;

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával Petrovits Ferenc nyárádszeredai kir. járásbíró a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez, Ádámkovich Győző homonnai kir. járásbíró a szepsi és Beleszlijin Sztanimir újvidéki kir. járásbíróshoz, dr. albíró a kapuvári kir. járásbíróshoz az 1912. évi LIV. törvénycikk 83. §-a alapján leendő áthelyezését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Chudovszky József trencsényi kir. törvényszéki bírónak az 1912: LIV. t.-c. 83. §-a alapján a trencsényi kir. járásbíróshoz leendő áthelyezését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

közjegyzővé: dr. Barabás Béla kolozsvári kir. közjegyzői helyettes Dicsőszentmártonba;

jegyzőkké: dr. Gyuk Miklós eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybereznai, Földi Antal az igazságügyminisztériumban alkalmazott budapesti kir. törvényszéki írnokot a törökbecsei, dr. Draskóczy Ede újvidéki kir. törvényszéki joggyakornokot az óbecsei kir. járásbíróshoz, dr. Gábos István marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a brassói kir. törvényszékhez, dr. Hrusztek Lajos budapesti ügyvédjelöltet az erzsébetfalvi, dr. Lux Károly újaradi ügyvédjelöltet a fehértemplomi és dr. Mikita Sándor debreczeni ügyvédjelöltet a karczagi, dr. Fábry Gyula kolozsvári ügyvédjelöltet a nagyigmándi kir. járásbíróshoz;

telekkönyvvezetőkké: Geiger László hatvani kir. járásbíróshoz, dr. irodatiszt az egri és Lovonyák Oszkár zalaegerszegi kir. törvényszéki írnokot a zalaegerszegi kir. járásbíróshoz;

irodatiszté: Rothmann József dévai kir. ügyésségi irodatisztet a gyulafehérvári kir. járásbíróshoz;

írnokokká: Munkácsi Péter rózsahegyí kir. ügyésségi írnokot az edelényi, Durugy József dicsőszentmártoni kir. járásbíróshoz, dr. díjnokot a dicsőszentmártoni kir. járásbíróshoz, Bittner Lajos budapesti központi kir. járásbíróshoz, dr. díjnokot a budapesti kir. büntetőtörvényszékhez, Baczó Ferenc zilahi kir. törvényszéki díjnokot a zilahi kir. törvényszékhez.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Discantni Imre illavai kir. járásbíró a trencsényi, Boitner Károly halmi kir. járásbíró a nagybányai, Szekeres Dezső eperjesi kir. törvényszéki bírót járásbírói minőségben az eperjesi kir. járásbíróshoz, továbbá törvényszéki bírói minőségben dr. Radványi Géza eperjesi kir. járásbíró a kassai, Illykóvics István homonnai kir. járásbíró az eperjesi és Gruman Károly újvidéki kir. járásbíró az újvidéki kir. törvényszékhez saját kérelmükre, Stelczer Viktor kismartoni kir. járásbíró az 1912:VII. t.-c. 9. §-a alapján a halmi kir. járásbíróshoz, valamint dr. Koncz Mihály szabadkai kir. járásbíró és Józsa Benedek szabadkai kir. törvényszéki albíró saját kérelmükre kölcsönösen;

dr. Martinyi László nagyváradvidéki kir. járásbírói albíró a szegedi kir. járásbíróshoz és Orbán Rezső boksánbányai kir. járásbírói albíró a lugosi kir. törvényszékhez saját kérelmükre;

dr. Werner János nagyhalmágyi kir. járásbírói jegyzőt az aradi kir. járásbíróshoz;

Rehák Gyula puhói kir. járásbírói telekkönyvvezetőt a móri, Kecske Imre móri kir. járásbírói telekkönyvvezetőt a szolnoki kir. járásbíróshoz, Byély Jenő debreczeni és Bányász Zsigmond erzsébetvárosi kir. járásbírói telekkönyvvezetőket pedig kölcsönösen;

Fleischmann Jenő székesfehérvári kir. törvényszéki irodatisztet a soproni kir. törvényszékhez, Biró Imre máramarosszigeti kir. járásbírói irodatisztet és Aczberger Géza técsői kir. járásbírói irnokot, valamint Eörssy Károly budapesti központi kir. járásbírói irodatisztet és Tóth Károly budapesti kir. törvényszéki irnokot kölcsönösen;

Lőrincz Vencel óradnai kir. járásbírói irnokot a gyergyószentmiklósi, Kuli András nagykőrösi kir. járásbírói irnokot a kecskeméti, Gudlin Ferenc ipolysági kir. törvényszéki irnokot a perlaki, Dolinszky Károly nagyszebeni kir. törvényszéki irnokot a borosjenői kir. járásbíróshoz, Kassza nyiczky Gyula námesztői kir. járásbírói irnokot a beszercebányai kir. törvényszékhez.

A m. kir. igazságügyminiszter Stichleutner Erzsébet budapesti lakost, a budapesti kir. büntető törvényszékhez, Kiss Ida győri lakost a győri kir. törvényszékhez fizetés nélküli állami pártfogó tisztviselővé nevezte ki.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Mihálkóvics János közjegyzőjelölt, budapesti, dr. Szabó Ambrus ügyvédjelölt nagykőrösi, Bartek Lajos ügyvédjelölt, kecskeméti, Biczó László államtudor, budapesti és Tóth Elemér jogszigorló, egri lakosokat, utóbbi hármat ideiglenes minőségben;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. Pinkóczy László ügyvédjelölt, botpaládi lakost és Tegze Sándor jogszigorló, huszti lakost, utóbbi ideiglenes minőségben;

a győri kir. ítélőtábla elnöke ifj. dr. Kramolin Viktor győri lakost;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Drucker Róbert jogtudor kassai, dr. Goocs Lajos ügyvédjelölt homonnai és Rosenthal Arthur végzett joghallgató, eperjesi lakosokat, utóbbi ideiglenes minőségben;

a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Baróthy Ferenc végzett joghallgató;

a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Bényey Kristóf szamosújvári lakos, végzett joghallgató;

a pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Csebi Pogány Géza nagykereskényi és Kaprinay László ügyvédjelölt, pozsonyi lakosokat;

a szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Funák Ottó szegedi lakost díjas joggyakor-
nokokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Berger Sándor gödöllői és dr. Oniga István budapesti központi kir. járásbírói joggyakor-
nokokat kölcsönösen saját kérelmükre és költségükre;

a szegedi kir. ítélőtábla elnöke Madincea Gyula zombori kir. törvényszéki joggyakor-
nokot a szegedi kir. törvényszékhez helyezte át.

A kolozsvári kir. főügyész Vincze György gyulafehérvári kir. járásbíróági irnokot a dévai kir. ügyészséghez irnokká;

Veress József nagyszebeni kir. törvényszéki címzetes fogházőrmestert ugyanoda fogházőrmesterré nevezte ki.

A budapesti kir. főügyész Papp Márton nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti fegyőrt a budapesti kir. törvényszéki fogházhoz fogházőrré nevezte ki.

Az aradi kir. törvényszék dr. Dán Szabin kőrösbökényi ügyvédet a kőrösbökényi kir. járásbíróshoz állandó román tolmácsná;

a nagyikindai kir. törvényszék Módosi Gyuritskó Miklós jogszigorló, nagyikindai lakost a nagyikindai kir. törvényszék mellé magyar-szerb tolmácsná nevezte ki.

Véglegesítés.

A soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatósága Barát József, Bokor Károly, Hegedüs János és Pecznik János ottani fegyőröket eddig ideiglenesen viselt állásukban véglegesítette.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a lőcsei kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Prihradny Miklós kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Várjon Jenő kir. törvényszéki bírót;

a soproni kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Bartha Elemér kir. törvényszéki bírót;

a szabadkai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Costán Miklós kir. törvényszéki bírót;

a szatmárnémeti kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Székely Eduárd kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Valentin Károly nagylaki kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a szabadkai, dr. Halaktovics Jenő munkácsi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót pedig a máramarosszigeti kir. törvényszékhez, továbbá Meldt Rezső huszti kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a karánsebesi, dr. Sörös Gyula nagykárolyi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a fehértemplomi, Hainess Elemér mezőkaszonyi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a nagykárolyfalvai kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatósághoz, továbbá Majnik Géza soproni kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a békési, Sági Ármin pécsi kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a győri, Nahóczky Béla bonyhádi kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a szarvasi, Karácsonyi János buziásfürdői kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a fehértemplomi, Buzás Árpád kassai kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot az edelényi, Langhammer Sándor módosi kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a karánsebesi, Kávics István módosi kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a nagykárolyfalvi, végül Cserr Antal nagymarton kir. járásbíróági betétszerkesztő irnokot önálló működési körrel való egyidejű felruházása mellett az oklándi kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte,

továbbá Buzás Árpád kassai kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnoknak az edelényi kir. járásbíróshoz történt kirendelését visszavonta és az utóbb nevezett kir. járásbíróshoz önálló működési körrel való egyidejű felruházása mellett Kula József miavai kir. járásbíróági betétszerkesztő irnokot rendelte ki.

Tanácsvezetés jogával felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:LIV. t.-c. 82. §-a alapján tanácsvezetés jogával ruházta fel:

dr. László Adolf szegedi kir. törvényszéki bírót és
dr. Jellachich Lajos pécsi kir. törvényszéki bírót.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnöke és helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a hódmezővásárhelyi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Hirt Frigyes ottani kir. járásbírót;

a nagyszebeni munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Haupt Frigyes ottani kir. törvényszéki tanácselnököt;

a pápai munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: dr. Keresztes Ferenc ottani kir. járásbírót;

a váci munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: László Endre ottani kir. járásbírót három év tartamára kinevezte.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) *a győri kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Kovács Lajos zalaegerszegi kir. törvényszéki jegyzőt;

b) *a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületében:*

Nagy Pál brassói kir. törvényszéki jegyzőt.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a balassagyarmati kir. ügyészség kerületébe:

Aranyosi Sándor losonci gyakorló ügyvédet;

a gyulai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Lusztig István ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a kolozsvári kir. ügyészség kerületébe:

dr. Schilling Lajos mócsi kir. közjegyzőt és dr. Lerner Sándor ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a nagyvárad kir. ügyészség kerületébe:

dr. Jakabfi Ferenc élesdi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a pestvidéki kir. ügyészség kerületébe:

dr. Gál Elek gödöllői és Tóth Béla erzsébetfalvi gyakorló ügyvédek ideiglenesen

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte :

a battonyai kir. járásbíróság mellé: dr. B o c k Róbert ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen ;

a devecseri kir. járásbíróság mellé: dr. H o r v á t h László ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

az erzsébetfalvi kir. járásbíróság mellé: dr. H r u s z t e k Lajos ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a gödöllői kir. járásbíróság mellé: dr. O n i g a István ottani kir. járásbíróági joggyakornokot ;

a karczagi kir. járásbíróság mellé: dr. M i k i t a Sándor ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a makói kir. járásbíróság mellé: dr. K u t i Lipót ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a nagybereznai kir. járásbíróság mellé: dr. G y u k Miklós ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a nagykörösi kir. járásbíróság mellé: dr. S z a b ó Ambrus ottani kir. járásbíróági joggyakornokot ;

az óbecsei kir. járásbíróság mellé: dr. D r a s k ó c z y Ede ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a törökbecsei kir. járásbíróság mellé: Földi Antal ottani kir. járásbíróági jegyzőt az ottani kir. ügyészségi megbízottak állandó helyetteseiül.

A törvényszéki orvosi vizsgáló bizottság tagjai.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. B ó k a y Árpád, dr. L i e b e r m a n n Leó, dr. L ő t e József és dr. V e s z p r é m i Dezső egyetemi tanárokat, dr. V á l i Ernő kórházi főorvost és dr. R o t t e n b i l l e r Fülöp m. kir. igazságügyminiszteri tanácsost a törvényszéki orvosi vizsgáló bizottság tagjaivá három év tartamára kinevezte.

Dr. I s t v á n i t s Ernő és dr. T s c h u r l Károly soproni kir. törvényszéki, valamint K é p e s s y Gyula karczagi és dr. P ó l y a Endre nagyrőczei kir. járásbíróági jegyzők ;

R a b o c s k a y István oklándi kir. járásbíróági irnok ;

V a r g a Imre kolozsvári kir. javító-nevelőintézeti családfősegéd ;

K u b i r i d z s á k András jászberényi kir. járásbíróági fogházőr ;

K e s z e i Sándor és M a j o r István soproni kir. orsz. fegyintézeti fegyőrök.

Helyreigazítás. Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 150. lapon a hősi halált haltak között felsorolt K a t o n a Lajos máramarosszigeti és dr. M a g y a r Béla ipolysági kir. törvényszéki jegyzőkről utólag az nyert megállapítást, hogy orosz fogságba kerültek, N o e Károly igali kir. járásbíróági irnok elhalálása pedig kétségesé vált.

Meghaltak.

K a b d e b ó János sepsiszentgyörgyi kir. járásbíró ;

K ö r t v é l y e s i Pál szolnoki és M a r k o v i t s Zoltán bethleni kir. járásbíróági telekkönyvvezetők ;

T i h a n y i Dezső felsővisói kir. járásbíróági irnok ;

S z i v e r i János szegedi kir. törvényszéki hivatalszolga ;

B a b i n c s á k János kassai kir. törvényszéki fogházőr ;

S z é k e l y Károly gyergyószentmiklósi kir. járásbíróági fogházőr.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek :

Kovács Károly kir. kúriai bírói címmel felruházott szegedi kir. ítélőtáblai bíró ;
Nemlaha Gyula kir. kúriai bírói címmel s kir. ítélőtáblai bírói jelleggel felruházott kassai kir. törvényszéki bíró ;
Huszár Aurél verseczi kir. járásbíró ;
Molnár Béla budapesti kir. büntető törvényszéki jegyző ;
Bozsinka Fabiusz aranyosmaróthi, Fodor Sándor sepsiszentgyörgyi, Majdán Miklós szekszárdi és Wahrmann József perlaszi kir. járásbírói telekkönyvvezetők ;
Görcsös József feledi, Kovács Pál törökbecsei és Kremnicza Antal pozsonyi kir. járásbírói irodatisztek ;
Csernyitzky Károly egri kir. törvényszéki, Földes Szabó Péter móri és Kovács József lévai kir. járásbírói hivatalszolgák ;
Mészáros András temesvári kir. törvényszéki, Botos Pál halmi, Lévai Mózes szászrégeni és Szabó István tekei kir. járásbírói fogházőrök ;
Szántai Rókus szegedi kir. kerületi börtönőr.

Állásáról lemondott.

Szabó Gábor budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi fegyőr.

A közszolgálat más ágába léptek.

Dr. Nitsche Győző budapesti kir. ítélőtáblai bíró, ki a m. kir. szabadalmi hivatal elnökévé és
dr. Szász Béla budapesti kir. ítélőtáblai bíró, ki a közigazgatási bírósághoz ítélőbíróvá neveztetett ki.

Érvényüket veszített altiszti igazolványok.

A m. kir. honvédelmi miniszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1873 : II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők :

1906. Dorkó Mihály (16.012).
1908. Koszorús Sándor (141.147).
1910. Soós Mihály (110.476).
1912. Vujanović Lázár (58.670).
1913. Szedlák Ferenc (25.213), Kovács Gyula (96.946), Molnár Pál (10.575), Weber Nándor Antal (11.217).
1914. Mészáros Kálmán (56.681).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A nagyvárad kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. közjegyzői kamara 256/1915. kjk. számú végzésével Kovács Jenő közjegyzőhelyettes dr. Stettner János székelyhidi kir. közjegyző állandó helyettesévé 1915. évi március hó 22-ik napjától kezdődő joghatállyal kirendelte.

A szegedi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Mikosevits Kanut szegedi kir. közjegyzőnek a szegedi kir. közjegyzői kamara által 155/1915. sz. a. kirendelt helyettese, dr. Hennyei László kir. közjegyzői helyettes helyettesi működését 1915. évi március hó 15-én megkezdette.

A szatmárnémeti kir. törvényszék az 1874 : XXXV. t.-c. 15. §-a értelmében közhírré teszi, hogy dr. Olasovszky Gyula nagysomkuti kir. közjegyző irodáját 1915. évi február hó 24-én megnyitotta és működését megkezdette.

A budapesti kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy az elhalálozás folytán megüresedett gödöllői kir. közjegyzői iroda részére az állás betöltéséig terjedő hatállyal dr. Bartha Nándor budapesti kir. közjegyzői helyettes hivatalból kirendeltetett.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Faragó Dezső, dr. Kepes Miklós, dr. Nagy Lajos, dr. Neményi Bertalan, dr. Toronyi János Sándor, dr. Varsány Géza budapesti és dr. Tarajosy Béla kalocsai ügyvédek a budapesti;

dr. Áldor Dániel debreczeni és dr. Palatinus Mihály törökszentmiklósi ügyvédek a debreczeni;

dr. L. Tóth Kálmán czeplédi ügyvéd a kecskeméti;

dr. Hocman István kolozsvári ügyvéd a kolozsvári;

dr. Turnovszky Sándor és dr. Fülöp Dénes marosvásárhelyi ügyvédek a marosvásárhelyi;

dr. Pokorny József volt pöstyéni, jelenleg felsőpulyai ügyvéd a soproni;

dr. Nikolits Kornél zombori ügyvéd a szabadkai;

dr. Buha József lugosi és dr. Balázs Győző temesvári ügyvédek a temesvári ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Éles Béla¹⁾ aradi ügyvéd önkéntes lemondás és dr. Jellinek Henrik²⁾ aradi ügyvéd elhalálozás folytán az aradi;

Kiss János³⁾ budapesti ügyvéd elhalálozás folytán a budapesti;

dr. Orbán Ferenc⁴⁾ kecskeméti ügyvéd elhalálozás folytán a kecskeméti;

dr. Szász Albert⁵⁾ mócsi ügyvéd a kolozsvári;

dr. Katrics Kálmán ökörmezői ügyvéd elköltözés folytán a máramarosszigeti;

dr. Brambring Imre⁶⁾ rozsnyói és dr. Gergely Dezső⁷⁾ miskolci ügyvédek elhalálozás folytán a miskolci;

dr. Pokorny József pöstyéni ügyvéd elköltözés folytán, dr. Tarján Károly galgóczi és dr. Schlésinger Mór illavai ügyvédek elhalálozás folytán a pozsonyi;

dr. Radocsay László temesvári ügyvéd önkéntes lemondás folytán, dr. Kilburg József⁸⁾ vingai és dr. Petroviciu Gyula⁹⁾ lugosi ügyvédek elhalálozás folytán a temesvári ügyvédi kamaráknál.

Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a néhai dr. László Gyula volt borosjenői ügyvéd irodája részére kirendelt gondnokot, dr. Burdán Tivadar borosjenői ügyvédet ezen tisztétől felmentette és helyette dr. Pascutiu Silvius borosjenői ügyvédet rendelte ki az iroda gondnokává; — továbbá a hadifogságba jutott dr. Popper Sándor aradi ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Molnár Oszkár aradi ügyvédet rendelte ki;

a budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az állítólag hadifogságba jutott dr. Stróbl Márton budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Bárdos György budapesti ügyvéd rendeltetett ki; — dr. Gergely Mihály dunakeszi lakos, ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Vácra, dr. Róth Zsigmond szentendrei lakos, ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Budapest, V., Alkotmány-utca 20. szám alá helyezte át; — a harctéren állítólag elhalálozott dr. Császár Elemér budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Reichl Károly budapesti ügyvéd rendeltetett ki; — az ügyvédek lajstromából az 1908: XL. t.-c. 7. §.a alapján 1912. évi szeptember hó 19-én kitörölt dr. Scheimann Albert ügyvéd, aki a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának 1912. évi szeptember hó 17-én 1823/1912. fegy. sz. a. kelt ítéletét helybenhagyó kúriai ítélettel és a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának 1913. évi január hó 21-én 155/1913. fegy. sz. a. kelt ítéletét helybenhagyó kúriai ítélettel az ügyvédségtől már két ízben elmozdított, — a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának 1914. évi június hó 6-án 1.566/1914. fegy. szám alatt kelt ítéletét helybenhagyó 427/1914. ü. t. számú kúriai ítélettel az 1874: XXXIV.

t.-c. 68. §-ának *b)* pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt az ügyvédségtől újból elmozdított; — dr. V á r a d y Pál ujbpesti ügyvéd, a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának 1914. évi február hó 6. és 8-án 369/1914. fegy. szám alatt kelt ítéletét helybenhagyó 359/1914. ü. t. számú kúriai ítélettel az 1874:XXXIV. t.-c. 68. §. *b)* és 69. §. *c)* pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt az ügyvédségtől három hónapra felfüggesztetett;

a debreczeni ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy az állítólag hadifogságba esett dr. T e r e s t é n y i István debreczeni ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká dr. K u n Mihály debreczeni ügyvédet rendelte ki; — továbbá állítólag a harctéren hősi halált halt dr. S z a b ó Sándor debreczeni ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká dr. V e r e s s Sándor debreczeni ügyvédet nevezte ki;

a szabadkai ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy az ügyvédi kamara fegyelmi bírósága a m. kir. Kúria által is helybenhagyott ítéletével dr. K o l l e r Imre bajai ügyvédet az 1874:XXXIV. t.-c. 68. § *a)* és *b)* pontjaiba ütköző fegyelmi vétség miatt az ügyvédi gyakorlattól való hat havi felfüggesztésre ítélte; a felfüggesztés az 1915. évi április hó 1-én kezdődik és 1915. évi szeptember hó 30-án ér véget;

a szatmárnémeti ügyvédi kamara fegyelmi bírósága közhirre teszi, hogy dr. S z é k e l y József színérváraljai ügyvédnek 563/1911. f. számú határozattal kimondott felfüggesztését megszüntette és nevezett ügyvédet az ügyvédség gyakorlatába visszahelyezte;

a temesvári ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy K e r e s z t u r y István teregovai ügyvéd, ügyvédi irodáját a kamara területén belül Buziásfürdőre, dr. F r e u d e r Miksa bálinczi ügyvéd, ügyvédi irodáját szintén a kamara területén belül Lugosra helyezte át.

¹⁾ Iratait dr. V a j d a István aradi ügyvédnek adta át.

²⁾ Irodája részére gondnokul dr. K e l l i Lipót aradi ügyvéd rendeltetett ki.

³⁾ " " " dr. C s a t ó Ferenc budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

⁴⁾ " " " dr. D u d á s Dániel kecskeméti " " "

⁵⁾ " " " dr. S z a c s v a y József kolozsvári " " "

⁶⁾ " " " dr. S t r o m p Ignác rozsnói " " "

⁷⁾ " " " dr. K o r m o s Géza miskolci " " "

⁸⁾ " " " dr. M u t h Gáspár temesvári " " "

⁹⁾ " " " dr. D o b r i n György lugosi " " "

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VII. fiz. o. járásbíró a nyárad- szeredai jbnál	Marosvásárhelyi tszék elnökéhez	1915. máj 4.	91. sz.
VII. fiz. o. vezető-járasbíró az illavai jbnál	Trencsényi » »	» » 4.	91. sz.
VII. fiz. o. járásbíró a dicső- szentmártoni jbnál	Erzsébetvárosi » »	» » 4.	91. sz.
VII. fiz. o. járásbíró a beregszászi jbnál	Beregszászi » »	» » 7.	94. sz.
VII. fiz. o. járásbíró az illavai jbnál	Trencsényi » »	» » 8.	95. sz.
VII. fiz. o. járásbíró a karánse- besi jbnál	Karánsebesi » »	» » 12.	98. sz.
Alügyész a szolnoki ügyészségnél	Szolnoki ügyészség vezetőjéhez	» » 4.	91. sz.
Joggyakornok a kaposvári tszéknél	Pécsi ítélőtábla elnökéhez	» » 9.	96. sz.
Telekkönyvvezető a szelistyei jbíroságnál	Nagyszebeni tszék elnökéhez	» » 16.	100. sz.
Irodaigazgató a nagyikindai tszéknél	Nagyikindai » »	» » 14.	100. sz.
Irnök az óradnai jbnál	Besztercei » »	» » 8.	83. sz.
» a felsővisói »	Máramarosszigeti » »	» » 8.	83. sz.
» a nagykőrösi »	Kecskeméti » »	» » 9.	84. sz.
» a zalaegerszegi tszéknél	Zalaegerszegi » »	» » 9.	84. sz.
» a rózsahegyi ügyészségnél	Rózsahegyi ügyészség vezetőjéhez	» » 15.	89. sz.
» az oklándi jbnál	Székelyudvarhelyi tszék elnökéhez	» » 14.	89. sz.
» a törökbecsei »	Nagybecskereki » »	» » 16.	90. sz.
» a hatvani »	Egri » »	» » 16.	90. sz.
» a feledi »	Rimaszombati » »	» » 17.	91. sz.
» az ipolysági tszéknél	Ipolysági » »	» » 18.	91. sz.
» a fiumei »	Fiumei » »	» » 19.	93. sz.
» a nagyszebeni »	Nagyszebeni » »	» » 21.	93. sz.
» a námesztói jbnál	Rózsahegyi » »	» » 22.	95. sz.
Végrehajtó a hajdúnánási jbnál	Debreczeni » »	» » 4.	91. sz.
Tolmács (szerb és román) a billédi jbnál	Nagyikindai » »	» » 10.	82. sz.
Fogházőrmester a beregszászi tszéki fogháznál	Beregszászi ügyészség vezetőjé- hez	» » 27.	99. sz.
Kapus (altiszt) a budapesti táb- lánál	Budapesti ítélőtábla elnökéhez	» jun. 15.	100. sz.
Gépész az igazságügyminisztéri- umnál	Igazságügyminisztérium segédhiv- tali főigazgatójához	» máj. 8.	95. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölveti határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915. évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együtvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

MÁJUS 28.

TARTALOM. Rendeletok: A katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapítása. — A mozgósított fegyveres erőhöz tartozó egyének haláleset adatkéntnek hagyatéki eljárás céljára közlése. — A jövőbeli mezőgazdasági termésből várt egyes terményekre előlegnyújtásáról. — Az állam, a törvényhatóságok és a községek részéről egyeseknek vetőmag beszerzésére az 1915. év első felében nyújtott kölcsönök behajtása. — Az értékpapírrészletügyletről. — Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről szóló 1908: XL. törvénycikket kiegészítő 1914: LII. törvénycikk életbelépése. — Az uzsora üldözése. — Az ellenséges államoktól érkező időszaki lapok behozatalának és terjesztésének eltiltása és az onnan érkező más sajtótermékek ellenőrzése és lefoglalása. — A rendőri felügyelet alá helyezésnek és az őrizet alá vételnek szabályozása. — Az új tíz esetleg húsz filléres váltópénzérmekek veretése és forgalomba hozatala. — Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyhamisítványok ismertetése. — A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi állami tisztviselők (gyakornokok) névjegyzékének a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz megküldése tárgyában. — Közlemények: Alapítvány létesítése a hazáért hősi halált halt igazságügyi alkalmazottak árvái részére. — Katonai házassági óvadék erejéig jelzálogjog vagy aljelzálogjog bekebelezése. — Polgári küldemények vasúti szállítása. Katonai fuvarlevelek. — Az országos bűnügyi nyilvántartás céljaira szolgáló ujjnyomatok felvételének ellenőrzése. — Az igazságügyi hatóságok elhelyezésére szolgáló épületekben a villamoscsengők és villanyvilágítás vezetékeinek megóvása. — Törvények kihirdetése. — A Budapesti Közlöny 1915. évi május hó 1-étől május hó 28-áig megjelent 101—123. számaiban közétett általános rendelkezések. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — Hirdetmény elveszett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról. — Kimutatások a birtokrendezési ügyekben működő földmérők vállalatairól. — Személyi Hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

MELLÉKLET: Rendeletok a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó rendeletek módosítása és kiegészítése tárgyában.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 1.445/1915 M. E. számú rendelete,

a katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium 1906. évi október hó 15. napján 2.700. M. E. szám alatt kelt rendeletének (1906. évi Rendeletok Tára 1740. lap, Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyve 345. lap) 8., 10. és 11. §-a szerint a katonai egyéneknél, valamint a katonai kötelékbe nem tartozó, de a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyéneknél háború (mozgósítás) idejében előforduló halálesetekről a katonai (hadi tengerészeti) hatóságok által hivatalból kiállított hiteles adatokat a m. kir. belügyminiszter küldi meg anyakönyvi bejegyzés végett a magyar állami anyakönyvvezetőnek:

a) ha a haláleset az 1894: XXXIII. és az 1904: XXXVI. t.-c. hatályosságának területén fordult elő, vagy

b) ha a haláleset nem az idézett törvénycikkek hatályosságának területén fordult ugyan elő, de a meghalt egyénnek ezen a területen volt községi illetősége.

Ehhez a jogszabályhoz járul az 1914. évi augusztus hó 17. napján 151 917/IV. c. szám alatt kelt belügyminiszteri körrendeletnek (1914. évi Rendeleték Tára 1554. lap) az a rendelkezése, hogy a magyar állami anyakönyvvezetők a jelen rendelet 1. bekezdésének *a)* vagy *b)* pontjában említett haláleseteket, ha ilyenekről nem a m. kir. belügyminiszter útján, hanem bármi más úton nyernek tudomást, egyelőre az 1906. évi 80.000. B. M. számú anyakönyvi utasítás (1906. évi Rendeleték Tára 1778. lap, Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyve 81. lap) 175. §-ában érintett nyilvántartásba vezessék be és a haláleset anyakönyvi bejegyzését csak a m. kir. belügyminisztertől nyerendő hivatalos adatok útján teljesítsék.

Mindezék előrebocsátása után a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. kir. minisztérium a következőket rendeli:

1. §.

A jelen rendelet 1. bekezdésének akár *a)*, akár *b)* pontja alá eső katonai és polgári egyének haláleseteinek felvétele céljából az állami anyakönyvvezetők a halálesetekről szóló azokat az írásbeli közléseket, amelyek a katonai és polgári hatóságoktól vagy egészségügyi intézményektől hozzájuk érkeznek és amelyeket a jelen rendelet 2. bekezdésében idézett 151.917/1914. számú belügyminiszteri körrendelet értelmében nyilvántartásba kell venniök, késedelem nélkül tegyék át annak a községnek az előljáróságához (városi tanácshoz), Budapest székesfővárosban pedig annak a kerületnek az előljáróságához, amely az írásbeli közlésben, mint az elhunyt lakóhelye, lakóhely megjelölésének hiányában pedig, mint illetőségi községe van megjelölve és az áttételt a községi (kerületi) előljáróság (városi tanács) megnevezésével és az átküldés napjának megjelölésével az idézett 151.917/1914. számú belügyminiszteri körrendeletben jelzett nyilvántartásban tüntessék fel. Ha a halálesetekről szóló írásbeli közlésekben a székesfőváros van illetőségi községnek megjelölve vagy ha a székesfővárosi lakás megjelöléséből a kerület meg

nem állapítható, az említett közléseket a székesfőváros IV kerületének előljáróságához kell áttenni.

Ha a jelen rendelet 1 bekezdésének akár *a*), akár *b*) pontja alá eső katonai és polgári egyének haláleseteiről szóló említett hiteles írásbeli közlések a kir. járásbíróshoz, mint hagyatéki bírósághoz vagy nem az előbbi bekezdésben említett községi (kerületi) előljárósághoz (városi tanácshoz) érkeznek, a kir. járásbíróság és a községi (kerületi) előljáróság (városi tanács) ezeket az írásbeli közléseket a haláleset felvétele céljából az előbbi bekezdésben említett községi (kerületi) előljáróságnak (városi tanácsnak) küldi meg.

A községi (kerületi) előljáróság (városi tanács) a haláleset felől az előbbi bekezdések értelmében az állami anyakönyvvezetőtől, a községi (kerületi) előljáróságtól (városi tanácstól), a kir. járásbíróstól vagy pedig a katonai és a polgári hatóságtól vagy egészségügyi intézménytől hozzá küldött hiteles írásbeli közléseket akként tartozik kezelni, mint a községi halottkémnek vagy a halottkémlést teljesítő más közegnek a halálesetről szóló, az 1894 : XVI. t.-c. 9. §-ában meghatározott jelentését. Ily esetben a haláleset felvétele is a katonai és a polgári hatóság vagy egészségügyi intézmény által a halálesetről kiállított hiteles írásbeli közlés alapján történik és nincs szükség arra, hogy a hagyatéki bíróság az örökösödési eljárásról szóló 1894 : XVI. törvénycikk végrehajtása tárgyában 43.194/1895. I. M. szám alatt kibocsátott rendelet (1895. évi Rendeleték Tára II. kötet 546. lap) 6. §-ának 1. bekezdése értelmében a haláleset felvételét elrendelje. A halálesetet közeg felvevő köteles a felvételi ívet az 1894 : XVI. t.-c. 20. §-ában meghatározott nyolc nap helyett harminc nap alatt annak a kir. járásbírósnak beküldeni, amelynek területén az ő székhelye van.

2. §.

A jelen rendelet 1. §-a nem zárja ki, hogy a hagyatéki bíróság az érdekeltek kérelmére a haláleset felvételét az idézett 43.194/1895. I. M. számú rendelet 6. §-ának 3. bekezdésében említett hiteles adat alapján a jelen rendelet 1. bekezdésének akár *a*), akár *b*) pontja alá eső katonai és polgári egyénekre is elrendelje. A haláleset felvétele elrendelhető az idézett 6. §. 3. bekezdése értelmében a katonai hiteles veszteségglajstrom alapján is, ha az örökhagyó személyazonossága kétségtelenül megállapítható.

3. §.

Azokra a katonai egyénekre vagy a katonai kötelékbe nem tartozó, de a mozgósított fegyveres erőt követő azokra a polgári egyénekre nézve, akik háború (mozgósítás) idejében az 1894 : XXXIII. és az 1904 : XXXVI. törvénycikk hatályosságának területén kívül haltak meg és nem esnek a jelen rendelet 1. bekezdésének *b)* pontja alá, a haláleset felvételét a hagyatéki bíróság az örökhagyó személyazonosságának megállapítása után az idézett 43.194/1895. I. M. számú rendelet 6. §-ának 3. bekezdése értelmében a katonai hiteles veszteséglajstrom alapján is elrendelheti, ha az örökhagyó az 1894 : XVI. törvénycikk hatályosságának területén fekvő ingatlant vagy oly ingó vagyont hagyott hátra, amelyre nézve az 1894 : XVI. t.-c. 8. §-a értelmében a magyar hagyatéki bíróságnak kell eljárnia.

4 §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 6-án.

A m. kir. belügyminiszternek 56.000/1915. B. M. számú rendelete,

a mozgósított fegyveres erőhöz tartozó egyének haláleseti adatainak hagyatéki eljárás céljára közlése.

A mozgósított fegyveres erőhöz tartozó egyénekre vonatkozó anyakönyvi bejelentések tárgyában 1914. évi augusztus hó 17. napján 151.917/1914. IV—c. számú körrendeletem¹⁾ utolsóelőtti bekezdésében az anyakönyvi nyilvántartás lehető teljessége érdekében akképen intézkedtem, hogy az állami anyakönyvvezetők, amennyiben nem az én közlésem alapján, hanem bármi más úton tudomást szereznek arról, hogy

¹⁾ Az 1914. évi 151.917. B. M. számú rendeletet 1. a Magyarországi Rendeleték Tára 1914. évi folyamában az 1554. lapon.

katonai kötelékbe tartozó vagy az ilyen köteléken kívül álló, de a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyén kerületükben elhalálozott, az elhalt egyén nevét és esetleg csapattestét az A. U. 175. §-ában érintett nyilvántartásba vezessék be, s a halálesetet mindaddig nyilvántartsák, amíg annak anyakönyvvezése iránt nem intézkedem.

Erre a rendelkezésemre utalással a m. kir. minisztérium 1915. évi május hó 6. napján 1.445/1915. M. E. szám alatt »A katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapítása tárgyában« kiadott rendeletével*) elrendelte, hogy a szóbanforgó egyének halálesetéről a katonai és a polgári hatóságoktól, vagy egészségügyi intézményektől az állami anyakönyvvezetőkhez érkezett írásbeli közlések a haláleset felvételére alapul felhasználtassanak, s azok e célból az anyakönyvvezetők részéről a haláleset felvételére hivatott hatóságoknak késedelem nélkül megküldessenek; az elküldés ideje pedig, annak a hatóságnak megjelölésével, ahova az írásbeli közlések elküldettek, az A. U. 175. §-ában említett nyilvántartásban feljegyeztessék.

A m. kir. minisztériumnak ezen rendelkezése folytán kötelesek az állami anyakönyvvezetők úgy azokat az említett írásbeli közléseket, amelyek hozzájuk már korábban érkeztek, valamint azokat, amelyek hozzájuk ezután fognak megküldetni — abban az esetben, ha az írásbeli közlésekben jelzett halálesetek anyakönyvvezése az általam közölt adatok alapján még nem foganatosított volt — haladéktalanul megküldeni annak a községnek (városnak), Budapesten azon kerület előljáróságának, amely község, illetőleg Budapesten, amely kerület az írásbeli közlésben mint az elhunyt lakóhelye van megjelölve; ha azonban az írásbeli közlésben az elhunyt lakóhelye megjelölve nincsen, de az illetőségi községe közölve van, ebben az esetben említett közléseket, a Magyarországon községi illetőséggel bíró egyénekre nézve az illetőségi község (város) előljáróságához, Budapesten a székesfőváros IV. kerületének előljáróságához azonnal áttenni. Azt a körülményt, hogy a kérdéses írásbeli közlések hová és mikor küldettek el, a már jelzett nyilvántartás »Jegyzet« rovatába bejegyezni kötelesek.

Tekintettel arra, hogy a kérdéses közlemények a fentiek szerint az anyakönyvi hivatal irattárában nem fognak megőriztetni, a közleményben foglalt adatoknak ellenőrzés céljából való felhasználhatása szempont-

*) Az 1915. évi 1.445. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny jelen számában a 253. lapon.

jából a nyilvántartásba nemcsak az elhalt egyén nevét és csapatbeosztását kell bejegyezni, amint azt a 151.917/914. számú körrendelet meg szabja, hanem ezen adatokon kívül most már, és pedig utólag is a haláleset idejét (év, hó, nap), az elhalt életkorát, vallását, netalán ismert polgári foglalkozását (állását) is fel kell tüntetni.

A szóban levő írásbeli közléseket nem kell továbbítani abban az esetben, ha az írásbeli közlésben megjelölt egyén halálesetének anyakönyvvezése külön rendelettel közölt adatok alapján időközben már fogatosított.

Elrendelem egyúttal, hogy az anyakönyvvezetők a szóban forgó egyénekre vonatkozólag külön rendelettel esetről-esetre közölt adatok alapján fogatosított valamennyi halotti anyakönyvi bejegyzésről a bejegyzéssel egyidejűleg — hagyatéki ügyben a halálesetfelvétel céljára — szószerint egyező anyakönyvi kivonatot állítsanak ki s azt »halálesetfelvétel céljára díj- és bélyegmentes« felirattal ellátva, az anyakönyvi kerületben elhunyt egyénekre nézve a községi, Budapesten a kerületi előljáróságához, a külföldön elhunyt egyénekre és azokra az egyénekre nézve pedig, akiknél az elhalálozás helye nem ismeretes, az 1894:XVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 43.194/1895. I. M. számú*) rendelet 6. §-ára tekintettel, ahhoz a járásbírószághoz, amelyhez a község, illetőleg kerület tartozik, hivatalból minden kísérő irat nélkül haladéktalanul küldjék meg.

Hasonló célból mielőbb pótolják a szóban forgó egyénekre vonatkozólag már korábban fogatosított anyakönyvi bejegyzések anyakönyvi kivonatainak megküldését.

Az anyakönyvi kivonat első oldalán, a bejegyzések rovatain kívül a lap szélén feltűnő módon fel kell tüntetni az általam közölt adatok alapján az elhunyt egyén születési helyét és azt a községet, amely mint az elhunyt illetőségi helye volt megjelölve. A halotti anyakönyvi kivonatot két példányban kell kiállítani, ha az anyakönyvvezető előtt tudva van, hogy az elhalt egyén után kiskorú maradt, vagy gondnokság alá helyezett személy is van érdekelve.

Felhívom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, hogy ezt a körrendeletet az állami anyakönyvvezetőkkel tudomásvétel és mihez tartás végett

(csak az alispánoknak)

*) Az 1895. évi 43.194. I. M. számú rendelet az Igazságügyi Közlöny IV. évfolyamának 12. számához külön mellékletként van csatolva.

az anyakönyvi közvetlen felügyelő-hatóságokkal pedig ellenőrzés céljából
(*valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.*)

soronkívül közölje.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 16.-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.761/1915. M. E. számú rendelete,

a jövőbeli mezőgazdasági termésből várt egyes termé-
nyekre előleg nyújtásáról.

A m. kir. minisztérium az 1914 : L. t.-c. 14. §-a alapján a jövő-
beli termés adásvételének tilalmáról és érvénytelenségéről 1.198/1915.
M. E. szám alatt*) kiadott rendeletének kiegészítéséül a következőket
rendeli:

1. §.

A m. kir. póstatakarékpénztárnál jelentkező és ez utóbbi által erre
kijelölt pénzintézetek — ideértve a hitelszövetkezeteket is — a m. kir.
póstatakarékpénztár által részükre e végből nyújtandó hitel erejéig a
termelőknak az 1915. évi termésből várható búza, árpa, zab és repce
terményeire előleget adhatnak a következő feltételek mellett:

1. előleget csak a várható termésnek a termelő gazdasági és ház-
tartási szükségletét meghaladó része erejéig és csak bezárólag 1915. évi
július hó 25. napjáig lehet adni;

2. az előleg búzánál métermázsánként 20 koronát, rozsnál, árpánál,
zabnál és repcénél métermázsánként 15 koronát meg nem haladhat;

3. az előleg fedezetéül négy hónapnál nem hosszabb lejáratú, pósta-
takarékpénztárhoz telepített váltót kell adni és a váltó összege után
jutalék és költség felszámítása nélkül az osztrák-magyar bank váltó-

*) Az 1915. évi 1.198. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának
4. számában a 216. lapon.

leszámítolási kamatlábát legfeljebb $1\frac{1}{2}\%$ -kal meghaladó kamatot lehet számítani;

4. a termelő a termésből várt azt a terménymennyiséget, amelyre előleget kapott, az előleget nyújtó pénzüintézetnek a meghatározott minta szerint kiállított kötlevéll eladásra leköti a termények átvételének idejére nézve hatóságilag megállapítandó legmagasabb árban;

5. a terményeknek eladásra lekötése csak úgy érvényes, ha a 3. pontban említett váltót a póstatakarékpénztár az előleget nyújtó pénzüintézetnek leszámítolja;

6. a termelő az ügylettől az előleg egyidejű visszafizetésével elállhat.

A váltónak az 5. pont értelmében történt leszámítolásáról az előleget nyújtó pénzüintézet a termelőt haladéktalanul értesíteni köteles.

2. §.

A termelő a jövőbeli terméséből várható azt a terménymennyiséget, amely az 1. §. értelmében a kapott előleg fejében le van kötve, másnak el nem idegenítheti, azon másnak jogot nem engedhet, sem azzal egyébként nem rendelkezhetik. (5. §.)

3. §.

Az előlegnek a termelő kezéhez kifizetése és a terményeknek ez alapon eladásra lekötése a hitelezőkkel és az ingatlan árverési vevőjével szemben is hatályos.

4. §.

A minisztérium gondoskodik arról, hogy azok a termények, amelyeket a pénzüintézet az 1. §. értelmében megvett, a közszükséglet céljára átvétessenek. A pénzüintézet e végből köteles a termény megőrzéséről gondoskodni és azt a minisztérium rendelkezése értelmében a kijelölendő hatóságnak vagy személynek (cégnek) az 1. §. 4. pontjában említett átvétel idejére nézve hatóságilag megállapított legmagasabb áron átengedni. Az átvételi ár kifizetése a póstatakarékpénztár útján történik, amely az

előleg fedezetül adott váltó kiegyenlítéséig az erre szükséges összeget a váltókötelezett javára az Osztrák-magyar bank váltóleszámítolási kamatlába mellett folyószámlán kezeli. Erre az összegre a váltóhitelező sérelmére harmadik személy jogot nem szerezhethet.

5. §.

Az a termelő, aki az előlegezéssel lekötött termények betakarításáról, beszedéséről és megőrzéséről a rendes gazdálkodásnak megfelelően nem gondoskodik, vagy az említett terményeket a jelen rendelet ellenére elidegeníti, azokon másnak jogot enged, vagy azokkal a jelen rendelet ellenére egyébként rendelkezik, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1912 : LXIII. t.-c. 15. §-ának második bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által az 1914 : L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

6. §.

Az 1.198/1915. M. E. számú rendelet rendelkezései egyebekben érintetlenül maradnak.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 20-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.735/1915. M. E. számú rendelete,

az állam, a törvényhatóságok és a községek részéről egyeseknek vetőmag beszerzésére az 1915. év első felében nyújtott kölcsönök behajtásáról.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Azok a kölcsönök, amelyeket az állam akár saját közgei útján, akár a törvényhatóságok vagy községek útján, úgyszintén azok,

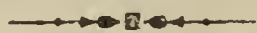
amelyeket a törvényhatóságok és a községek az 1915. év első felében egyeseknek vetőmag beszerzésére adtak vagy adnak, az adóstól járulékaikkal együtt közigazgatási úton közadók módjára hajtatnak be.

Az adós a követelés fenn nem állása vagy időelőtti érvényesítése esetében őt megillető jogait birtokon kívül rendes bírói úton érvényesítheti.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 17-én.

A m. kir. minisztériumnak 1762/1915. M. E. számú rendelete,

az értékpapírrészletügyletről.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a részletügyletről szóló 1883 : XXXI. törvénycikkben foglalt szabályok kiegészítéséül a következőket rendeli:

1. §.

Az 1883 : XXXI. törvénycikkben szabályozott részletügyletet a budapesti értéktőzsde hivatalos forgalmának szünetelése alatt a minisztérium további rendelkezéséig részvényekre nézve egyáltalában nem lehet kötni, más értékpapírokra nézve pedig nem lehet magasabb árfolyam alapulvételével kötni, mint amelyen az értékpapírt a budapesti tőzsdén 1914. évi július hó 25. napján jegyezték.

Az 1914. évi július hó 25. napja óta kibocsátott állami kölcsönök kötvényeire nézve az 1883 : XXXI. törvénycikkben szabályozott részletügyletet csak a pénzügyminiszter által erre feljogosított cég köthet, a pénzügyminiszter által megszabott feltételek mellett.

Az előbbi bekezdésekben foglalt szabályok ellenére kötött részletügylet — akár kifejezetten mint ilyen, akár más ügylet alakjába burkoltan jött létre — érvénytelen. Ez a rendelkezés az 1914. évi július hó 25. napja után a jelen rendelet életbelépéséig kötött ügyletekre is áll.

2. §.

Az 1883 : XXXI. törvénycikkben szabályozott olyan részletügyleteken alapuló tartozások, amelyeket az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötöttek, 1915. évi június hó 1. napjától kezdve egészen kivételenek a moratórium alól. Az értékpapir vevője köteles a részletügyletben meghatározott összegű részleteknek az ott megszabott módozatok szerinti fizetését az 1915. évi június havában a lejáratnak megfelelő napon megkezdeni. Az ilyen ügyletek alapján már lejárt hátralékos részleteket is a vevő nem egy összegben, hanem a szerződésben meghatározott összegű részletekben köteles megfizetni s ennek következtében a részletfizetések ideje oly idővel hosszabbodik meg, amennyi időre eső részletekkel a vevő hátralékban maradt. A hátralék után a vevő legkésőbb az utolsó részlettel együtt az eredeti lejáratától 1915. évi június hó 1. napjáig számított törvényes kamatot köteles megfizetni.

3. §.

Az eladó az 1883 : XXXI. t.-c. alá eső azt a részletügyletet, amelyet az idézett t.-c. 9. §-a alapján 1914. évi július hó 31. napján megszüntethetett volna, a jelen rendelet életbelépésének napját követő tizenöt nap alatt az idézett §-ban meghatározott módon megszüntetheti. Ha az eladó ezzel a jogával él, az értékpapírt nem számolhatja el alacsonyabb árfolyamon, mint amelyen az értékpapírt a budapesti tőzsdén 1914. évi július hó 25. napján jegyezték. Az eladó a jelen bekezdésben meghatározott joggal nem élhet, ha az 1883 : XXXI. t.-c. 9. §-ában említett tizenöt napi határidő 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt már letelt.

Az előbbi bekezdés esetén kívül az eladó az 1883 : XXXI. törvénycikk alá eső olyan részletügyletet, amelyet 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött, megszüntetheti, ha a vevő a jelen rendelet 2. §-ában meghatározott fizetési kötelezettségének a részlet esedékességét követő tizenöt nap alatt nem tesz eleget. Az eladó ezt a jogot e tizenöt napi határidő elteltét követő huszonegy nap alatt gyakorolhatja és annak gyakorlásáról a vevőt ajánlott levélben haladéktalanul értesíteni köteles. Ilyen megszüntetés esetében az eladót az eladott értékpapir megtartása mellett a vételárnak tizenöt százaléka illeti meg; az ezen felül fizetett összegeket az eladó a vevőnek visszatéríteni köteles. A vevő az esetleges hiányt

pótolni nem köteles. Az 1883 : XXXI. t.-c. 9. §-ának szabályai ebben az esetben nem állanak.

Ha az eladó az 1883 : XXXI. t.-c. alá eső olyan részletügyletet, amelyet 1914. évi július hó 31. napja után kötött, a budapesti értéktőzsde hivatalos forgalmának szünetelése alatt az idézett törvénycikk 9. §-a értelmében megszüntet, az értékpapírt nem számolhatja el alacsonyabb árfolyamon, mint amelyen az értékpapírt a budapesti tőzsdén 1914. évi július hó 25. napján jegyezték. Az 1914. évi július hó 25. napja óta kibocsátott állami kölcsönök kötvényei tekintetében az elszámolásnál alapul veendő árfolyamot a pénzügyminiszter határozza meg.

4. §

Azok, akik a jelen rendelet intézkedéseit vagy tilalmait megszegik, az 1883 : XXXI. t.-c. 14. §-a értelmében a kir. bíróság által az ott meghatározott büntetéssel büntetendőek.

5. §.

Ez a rendelet, melynek hatálya Horvát-Szlavonországra is kiterjed, 1915. évi május hó 22. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 21-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 25.800/1915. I. M. E. számú rendelete,

az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről szóló 1908:XL. törvénycikket kiegészítő 1914:LII. törvénycikk életbelépése tárgyában.

Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről szóló 1908:XL. törvénycikket kiegészítő 1914 : LII. t.-c. 7. §-a alapján a pénzügyminiszterrel egyetértve rendelem:

Az 1914:LII. törvénycikk 1915. évi június hó 1. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 20-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 16.537/1915. I. M. számú rendelete,

az uzsora üldözése tárgyában.

Valamennyi kir. ügyészség vezetőjéhez.

A háború és a vele kapcsolatos kivételes állapotok az egész közgazdasági életre nagy súllyal nehezednek. Az állam támogató és segítő keze sem képes mindenütti és minden esetben meggátolni, hogy egyesek súlyos anyagi viszonyok közé ne jussanak.

Különösen gondot kell tehát fordítani arra, hogy a nehéz viszonyokat egyesek jogtalanul a maguk céljaira ki ne használhassák.

A kir. ügyészségeknek e téren nemcsak a törvényeken alapuló, hanem a magyar ügyészi intézmény multjában gyökeredző nagy és fontos hivatása van.

Feladatuk nevezetesen megfigyelni a társadalmi és közgazdasági élet jelenségeit és közbe kell lépniök ott, ahol segítségre és oltalomra van szükség.

Tudomásom szerint az uzsora több vidéken ismét erősebben lépett fel.

E bűncselekmény üldözése tárgyában egyik hivatali elődöm 1907. évi március hó 12-én 2.007. I. M. III. szám alatt kelt rendeletével részletes utasítást is adott ki. E rendelet fenntartása mellett, újból felhívom a kir. ügyészségek figyelmét arra, hogy az uzsoraügyeket fokozott figyelemmel kísérjék és azokban a legerélyesebben járjanak el.

Az uzsoratörvények hiányosságaik dacára is kellő módot nyújtanak arra, hogy a legkülönbözőbb alakban jelentkező és formákba burkolt uzsoraesetek megtorlást nyerjenek.

Felhívom ennél fogva a kir. ügyész urat, hogy hatósága területén a közgazdasági életet kísérje e szempontokból éber figyelemmel. Kérje fel erre a néppel közvetlenül érintkező közigazgatási hatóságok figyelmét is. Keressen módot arra, hogy a bíróságoknál folyó polgári perek idevágó adatait megismerhesse.

Az eléje kerülő ügyekben fektessen kiváló súlyt arra, hogy e bűncselekmények tényállása pontosan felderíttessék, különösen azokban az esetekben, amelyekben a sértett gyengébb értelmisége vagy hitelezőjétől való félelme az eljárást rendszerint megnehezíti. Képviselje a vádat teljes súllyal és eréllyel, a büntetés kiszabása kérdésében pedig hivatkozzék a háború okozta nehéz helyzet önös célokra való kihasználá-

sával elkövetett bűncselekmény aljas voltára és a szegények védelmében rejlő fontos állami érdekekre is és szorgalmazza a törvény teljes szigorának alkalmazását.

Oly területeken, amelyeken az uzsora hivatalból történő üldözése elrendelve nincs, ha a kir. ügyészség arról győződik meg, hogy egyes vidékeken vagy községekben az általános elszegényedést az uzsora elharapódzása okozza: vigye adatait az 1883 : XXV. t.-c. 10. §-a értelmében a közigazgatási bizottság elé, hogy az az ügyállás megvizsgáltatása után az uzsora hivatalból leendő üldözésének elrendelése iránt előterjesztését hozzám megtehesse.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 8-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.809/1915. M. E. számú rendelete,

az ellenséges államokból érkező időszakos lapok behozatalának és az onnan érkező más sajtótermékek ellenőrzéséről és lefoglalásáról.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 11. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

A Szerbiából érkező időszakos lapok behozatalának és terjesztésének eltiltásáról és az onnan érkező más sajtótermékek ellenőrzéséről és lefoglalásáról szóló 5.485/1914. M. E. számú¹⁾ m. kir. minisztériumi rendeletben foglalt rendelkezések — amelyeknek hatálya az 5.858/1914. M. E. számú²⁾ rendelet értelmében az Oroszországból érkező időszakos lapokra és más sajtótermékekre már kiterjed, — megfelelően kiterjesztetnek a többi ellenséges államokból érkező időszakos lapokra és más sajtótermékekre is.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 24-én.

¹⁾ Az 1914. évi 5.485. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 7. számában a 318. lapon.

²⁾ Az 1914. évi 5.485. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 8. számában a 471. lapon.

**A m. kir. belügyminiszternek, a m. kir. igazságügyminiszterrel egyetértőleg kiadott
10.962/1915. B. M. számú rendelete,**

a rendőri felügyelet alá helyezésnek és az őrizet alá vételnek szabályozásáról.

A hadviselés szempontjából az állam érdekeire, vagy a közrendre és a közbiztonságra aggályos egyének rendőri felügyelet alá helyezésének vagy őrizet alá vételének szabályait — az 1914 : L. t.-c. 10. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a m. kir. igazságügyminiszterrel egyetértőleg — az alábbiakban állapítom meg.

ELSŐ FEJEZET.

Rendőrhatósági felügyelet alá helyezés és őrizet alá vétel.

1. §.

A háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. törvénycikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t. c. 10. §-a alapján — a minisztérium felhatalmazásával — olyan egyének, akiknek az ország bizonyos vidékén tartózkodása a hadviselés szempontjából az állam érdekeire, vagy a közrendre és a közbiztonságra aggályos, e vidékről — tekintet nélkül községi illetőségükre — kitilthatók és rendőrhatósági felügyelet vagy a szükséghez képest őrizet alá helyezhetők.

Ha ilyen egyénnek tartózkodási helyéről való kitiltása nem mutatkozik feltétlenül szükségesnek, őt rendes tartózkodási helyén lehet rendőrhatósági felügyelet alá helyezni; ha pedig már kitiltották volna, a rendőrhatósági felügyelet fenntartása mellett, rendes tartózkodási helyére vissza lehet bocsátani.

2. §.

A rendőrhatósági felügyelet alá helyezésnek hatálya az, hogy az ilyen rendőrhatósági felügyelet alá helyezett egyén:

a) azt a területet, amelyet a rendőrhatóság megállapít, további intézkedésig rendőrhatósági engedély nélkül nem hagyhatja el;

b) köteles az elsőfokú rendőrhatóságnál, és ha ez nincs helyben a községi előljárásnál, a rendőrhatóság által megjelölt időközökben

és a napnak meghatározott órájában személyesen jelentkezni; a jelentkezés nem kívánható meg gyakrabban, mint naponként legfeljebb kétszer, és nem történhetik ritkábban, mint hetenként legalább egyizben;

c) köteles a tartózkodási hely belterületén szándékolt lakásváltoztatását legalább 24 órával előbb a rendőrhatóságnál, kis- és nagyközségekben az előljáróságnál bejelenteni, amely a választott új lakás ellen indokolt kifogást tehet; a község külterületén a rendőrhatósági felügyelet alatt álló egyén csak akkor lakhatik, ha ezt a lakást részére a rendőrhatóság jelölte ki;

d) személyes szabadságában bizonyos korlátozásoknak van alávetve, amelyeket az elsőfokú rendőrhatóság egyénenként állapít meg. Ilyenek különösen: lakásáról a nap bizonyos szakában (pl. este 8 órától reggel 6 óráig) való eltávozásának megtiltása; a nyilvános helyek, vagy némelyikük látogatásának tilalma vagy korlátozása; meghatározott katonai vagy polgári közművek megközelítésének eltiltása stb. Ezeket a korlátozásokat úgy kell megállapítani, hogy azok a sükségen túl ne akadályozzák a rendőrhatósági felügyelet alatt álló egyént rendes foglalkozásában és keresetében;

e) táviratokat csak rendkívüli esetekben a rendőrhatóság engedélyével és ellenőrzése mellett válthat; a távbeszélőt nem használhatja; postaküldeményei ellenőrzés alatt állanak, amelynek szabályait külön rendelet (5066/1914. B. M. res.) állapítja meg;

f) eltiltható attól, hogy rendes környezetén kívül mással, különösen idegenekkel érintkezzék. Ily egyénekkel való érintkezés csak kivételesen, rendőrhatósági engedéllyel és az ellenőrzéssel megbízott személy jelenlétében történhetik.

A rendőrhatósági felügyelet alatt álló egyéneket a rendőrhatóság lefényképeztetheti.

A rendes lakó- vagy tartózkodási helyéről eltávolított és rendőrhatósági felügyelet alá helyezett egyénnek azok a családtagjai, akikkel közös háztartásban élt és akiknek eltartásáról gondoskodni képes, a kijelölt tartózkodási hely elsőfokú rendőrhatóságának engedélyével hozzá költözhetnek. Ebben az esetben azonban a rendőrhatósági felügyelet a családtagokra is kiterjed. Az említett rendőrhatóság indokolt esetben az odaköltözött családtagokat eltávolíthatja.

3. §.

Az őrizet alá helyezett egyének a számukra kijelölt községekben sem lakhatnak szabadon, hanem a rendőrhatóság által megjelölt épületekben helyeztetnek el.

Erre a célra elsősorban kedvező fekvésű és legalább éjszaka elzárható nagy épületeket kell felhasználni. Ha ilyenek nem állnak rendelkezésre, az őrizet alá vételt kisebb épületekben, apróbb csoportonként kell fogatosítani. Egyenként az őrizet alatt állókat csak elkerülhetetlen szükség esetében lehet elhelyezni.

Az elhelyezésnél figyelemmel kell lenni arra, hogy az ugyanabból a községből valók lehetőleg külön, a családtagok ellenben, hacsak különös okok nem teszik kívánatosná az elkülönítést, együtt vagy egymás közelében helyeztessenek el.

Ha az őrizet alatt álló személyek erre a célra szolgáló külön épületben vagy épületrészben csoportosan vannak elhelyezve, kötelesek azokhoz a rendszabályokhoz (házirend) alkalmazkodni, amelyeket az elsőfokú rendőrhatóság megállapít.

Fegyvert vagy fegyverül használható más eszközt, különösen nagy kést vagy rögzíthető pengéjű zsebkést az őrizet alá helyezett nem tarthat magánál; nem tarthat továbbá magánál nagyobb pénzösszeget, mint amennyi legfeljebb egy havi ellátására szükséges. Ha tilos tárgyak, vagy a megengedettnél nagyobb pénzösszeg van birtokában, köteles azt a rendőrhatóságnak megőrzés végett átadni.

Azt az épületet vagy épületrészt, amelyben az őrizet alatt álló személyek el vannak helyezve, legalább éjjelre kívülről be kell zárni.

Az őrizetbe vettek mozgási szabadságát az épületen belül és kívül az elsőfokú rendőrhatóság állapítja meg. A nappali órákban az őrizet alá helyezettek mozgási szabadságát rendszerint csak annyira kell korlátozni, amennyire az szökésük elkerülése végett, vagy közbiztonsági szempontból szükségesnek, vagy cél nélküli csavargásuk elkerülése végett kívánatosnak mutatkozik.

Egyebekben az őrizet alá vett egyénekkel szemben is a rendőrhatósági felügyelet alatt állókra a 2. §-ban megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni.

MÁSODIK FEJEZET.

Hatóságok.

4. §.

Egyeseknek az 1. §. értelmében az ország bizonyos vidékéről kitiltását a belügyminiszter rendeli el és egyidejűleg megállapítja a kitiltott egyén részére kijelölt tartózkodási helyet.

Sürgős esetekben — a belügyminiszter utólagos jóváhagyásával — egyeseket az illetékes kormánybiztos is kitilthat; a tartózkodási helyet azonban az ilyenek részére is a belügyminiszter jelöli ki. A kivételes kitiltási jog azt a kormánybiztost, aki valamelyik vezénylő katonai parancsnok mellé van kinevezve, ennek egész működése területén megilleti.

Egyesek kitiltását a katonai parancsnokság is kezdeményezheti.

A belügyminiszternek és a kormánybiztosnak az előbbi bekezdések értelmében tett intézkedései ellen jogorvoslatnak nincs helye, és a tett intézkedések következtében szenvedett vagyoni hátrányért térítés nem jár.

5. §.

Azt, hogy a kitiltott egyént rendőrhatósági felügyelet, avagy őrizet alá kell-e helyezni, rendszerint a belügyminiszter, és ha sürgős esetekben a kormánybiztos mondta ki az eltávolítást (4. §. 2. bek.), a kormánybiztos; kivételesen (15. §. 2. bek.) az illetékes elsőfokú rendőrhatóság állapítja meg.

A 2. és a 3. §-ban megállapított rendőri intézkedések részleteit a tartózkodási hely szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóság állapítja meg. Az elsőfokú rendőrhatóságnak ebbeli intézkedései és határozatai ellen nincs helye fellebbezésnek, és az érdekelt egyén csak panaszos kérelemmel fordulhat a belügyminiszterhez.

6. §.

A lakó- vagy tartózkodási helyéről kitiltottnak visszatérhetése kérdésében a belügyminiszter az illetékes polgári hatóságok meghallgatása után és a katonai parancsnokság kívánságának figyelembevételével határoz.

HARMADIK FEJEZET.

Eljárás ellenséges államok polgáraival szemben.

7. §.

Az ebben a rendeletben szabályozott kivételes rendőri intézkedéseket megfelelően kell alkalmazni az ellenséges államoknak azon polgáraival szemben is, akiknek az 1903 : V. t.-c. 10. §-a alapján az állam területéről kiutasítása vagy eltávolítása — a háborús viszonyokra való tekintettel — nem mutatkozik indokoltnak vagy kivihetőnek.

Ily rendőri intézkedések alá esnek az ellenséges államoknak az ország területén tartózkodó mindazon polgárai, akik nem hadifoglyok.

Hadifoglyok az ellenséges államoknak fogságba került katonái, továbbá azok az elfogott vagy önként jelentkező katonaszökevényei, akik a hadi állapot bekövetkezése után léptek az ország területére.

A hadifoglyok a katonai hatóság őrizete és rendelkezése alatt állanak.

8. §.

Azt, hogy az ellenséges államok polgáraival szemben minő kivételes rendőri szabályok alkalmaztassanak, rendszerint a tartózkodási helyük szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóság állapítja meg. Rendes tartózkodási helyükről való eltávolításukat és őrizet alá helyezésüket azonban mindig a belügyminiszter rendeli el.

9. §.

Az ellenséges államoknak az ország területén tartózkodó azon férfi állampolgáraival szemben, akik nyilvánvalóan nem állanak védképes korban, vagy nyilvánvalóan nem védképesek, továbbá a nőkkel és gyermekekkel szemben, ha teljesen gyanútlanok és eddigi tartózkodási helyükön való meghagyásuk a hadviselés érdekei szempontjából nem aggályos, a tartózkodási helyük szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóság a rendőrhatósági felügyelet alá helyezésnek ama legenyhébb módját is alkalmazhatja, hogy őket csak nyilvántartásba foglalja, de rendes foglalkozásukban meghagyja és ha szükségesnek látja, őket ottlétük ellenőrzése végett, — időnkint való személyes jelentkezésre kötelezi.

A kis- és nagyközségeekben tartózkodó ilyen egyéneknek az első-

fokú rendőrhatóság megengedheti, hogy a meghatározott időközökben tartózkodási községük előljáróságánál jelentkezessenek.

Kivételesen ugyanily kedvezményes elbánásban részesíthetők az ellenséges államoknak azon védképeseknek látszó, teljesen gyanútlan férfi állampolgárai is, akikről a hatósági orvos megállapítja, hogy katonai szolgálatra alkalmatlanok, vagy akikért megbízható magyar állampolgár szavatosságot vállal.

Ha az ily jelentkezésre kötelezett egyén tartózkodási helyét változtatni kívánja, köteles ezt — újonnan választott tartózkodási helyének megjelölésével — az elsőfokú rendőrhatóságnak, és ha ilyen nincs helyben, a községi előljáróságnak bejelenteni, amely utóbbi a bejelentést az elsőfokú rendőrhatósághoz haladék nélkül továbbítja.

Az elsőfokú rendőrhatóság, ha a bejelentett új tartózkodási hely a hadviselés érdekei szempontjából nem mutatkozik aggályosnak, a bejelentést tudomásul veszi és erről, ha a régi vagy az új tartózkodási hely kis- vagy nagyközség: ezeknek előljáróságát, ha pedig az új tartózkodási hely más elsőfokú rendőrhatóság területén van: ezt is értesíti.

Az elsőfokú rendőrhatóság nem veszi tudomásul a bejelentést, ha a választott új tartózkodási helyet a hadviselés szempontjából hátrányosnak tartja. A jelentkezési kötelezettség alatt álló egyén mindaddig nem hagyhatja el régi tartózkodási helyét, amíg arra rendőrhatósági engedélyt nem kapott.

10. §.

Az ellenséges államoknak látszólag védképes korban álló férfi polgárait, amennyiben nem esnek a 9. §. harmadik bekezdése alá, mindig, nem védképes korban álló férfi polgárait, továbbá a nőket és a gyermekeket pedig akkor, ha magatartásuk államellenes volta miatt nem állanak minden gyanún felül, — a jelen rendelet 2. vagy 3. §. rendelkezéseinek megfelelően — rendőrhatósági felügyelet vagy őrizet alá kell helyezni.

NEGYEDIK FEJEZET.

Vegyes rendelkezések.

11. §.

Mindazokról, akikkel szemben ezen rendelet értelmében kivételes rendőri intézkedések nyernek alkalmazást, a belügyminiszter központi

nyilvántartást vezetett. Ezért az ilyen egyének személyi viszonyaiban beállott mindazokról a változásokról, amelyek a nyilvántartás szempontjából figyelembe jönnek, a belügyminiszterhez haladéktalanul jelentést kell tenni.

Az említett egyénekről a tartózkodási hely szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóság — kis- és nagyközségekben az előjáróság is — pontos nyilvántartást vezet, még pedig külön a rendőri felügyelet alá helyezettokról és külön az őrizet alá vett egyénekről. Ezt a két nyilvántartást az a hatóság, amely vezeti, a beállott változásokhoz képest azonnal kiigazítja.

12. §.

Az a község, ahová a belügyminiszter ezen rendelet 4. §-a értelmében más községi illetőségűeket, vagy a 8. §. értelmében idegen állampolgárokat utal, az odautaltakat befogadni, elhelyezésük és ellátásuk körül támogatóan közreműködni, ellenőrzésükről (nyilvántartás, jelentkezés), esetleg őrzésükről is gondoskodni köteles. Köteles továbbá őket támadások és méltatlanságok ellen megvédeni és gondoskodni arról, hogy emberséges bánásmódban, szükség esetében megfelelő támogatásban részesüljenek. A közegészségügyi feladatok tekintetében köteles a község velük szemben ugyanúgy eljárni, mint saját lakosaival szemben.

Kis- és nagyközségek előjáróságait az ellenőrzés, esetleg az őrzés módozataira nézve az elsőfokú rendőrhatóság látja el utasítással.

13. §

Ha az ezen rendelet 4. vagy 8. §-a értelmében rendes lakó- vagy tartózkodási helyéről eltávolított egyénnek megfelelő vagyona vagy keresete van, fenntartásáról maga gondoskodhatik.

Ha azonban az ilyen egyén vagyonnal nem rendelkezik és keresetéből sem tudja magát fenntartani, közélélmzésben kell őt részesíteni. Ennek fejében az ilyen egyént képességeinek megfelelő munkára kell kötelezni és e végből neki kijelölt tartózkodási helyén lehetőleg olyan munkára kell alkalmat szerezni vagy nyújtani, amelyre rendes foglalkozásánál fogva alkalmas.

Az előbbi bekezdésben említett egyének eltartási költségeit az államkincstárral szemben a 9.389/1885. B. M. számú rendelet értelmé-

ben kell érvényesíteni. E címen azonban a község nem tarthat igényt a katonai átvonulási illetékeknél magasabb összegű megtérítésre.

14. §.

A rendőrhatósági felügyelet vagy őrizet alatt álló egyének a tartózkodási helyük szerint illetékes rendőrhatóságoknak vannak alárendelve.

A felsőbb (felügyelő) közigazgatási hatóságok a rendőrhatósági felügyelet és őrizet alatt álló egyének ügyeire különös gondot kötelesek fordítani.

15. §.

A rendőri felügyelet vagy őrizet alá helyezett az az egyén, aki a jelen rendelet értelmében kiadott rendelkezéseket megszegi, vagy a hatósági közegek (felügyelő- vagy őrszemélyzet) jogos hatáskörben tett intézkedéseinek és utasításainak nem engedelmeskedik, kihágást követ el és — az 1914:L. t.-c. 9. §-a alapján — két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. A kihágási eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság, a budapesti m. kir. államrendőrség területén az illető kerületi kapitányság hatáskörébe tartozik.

Kisebb mérvű szabálysértés vagy engedetlenség esetében jogában áll az elsőfokú rendőrhatóságnak az illető ellen — fegyelmi büntetéseken — a rendőri felügyelet foganatosítását szigorítani (5. §.), vagy a rendőri felügyeletnek szigorúbb módját alkalmazni, vagyis azokra, akik csak jelentkezési kötelezettség alatt állanak (9. §.), a rendőrhatósági felügyelet alá helyezést (2. §.), a rendőrhatósági felügyelet alatt állókra az őrizet alá helyezést (3. §.) megállapítani. Ily irányú rendelkezéseit köteles a rendőrhatóság — fölöttes hatósága útján — a belügyminiszterhez bejelenteni.

16. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és a háború esetére szóló kivételes intézkedésekkel egyszerre hatályát veszti.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 9-én.

A m. kir. pénzügyminiszternek 7533/1915. P. M. számú rendelete,

az új tiz esetleg húsz filléres váltópénzérmék veretése és forgalomba hozatala tárgyában.

A magyar szent korona országai kormányának a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányával a törvényhozás jóváhagyása utólagos kieszközlésének fenntartása mellett létesített megállapodáshoz képest 20 millió koronát meg nem haladható összeg erejéig 10 esetleg 20 filléres érmék fognak 50 rész rezet, 40 rész horganyt és 10 rész nikkel tartalmazó ötvözetből veretni.

Az ötvözet egy kilogrammjából 333 darab 10 filléres, illetőleg 250 darab húsz filléres fog veretni. A tiz filléresek átmérője 19 milliméter, a húsz filléreseké 21 milliméter lesz.

Ezen érmék mindkét államban csakis az illető állam számlájára veretnek. Mindkét államban 20 millió korona erejéig veretendő ezen érmékből a magyar szent korona országaiban 6 millió korona és a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban 14 millió korona fog veretni.

A 10 filléres érmék a cs. kir. ausztriai pénzügyminiszter úrral egyetértőleg folyó évi május 10-étől kezdődőleg fognak forgalomba hozatni.

A magyar szent korona országaiban vert ezen érmék hátlapjára az értékjelzés és alája két keresztbe tett babérág, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban vert ezen érmék hátlapjára pedig tölgylombkoszorúban az értékjelzés és a veretés évszáma jön. Ezen érmék külső kiállítása egyébként a nikkel tiz és husz filléresekével azonos lesz.

Egyebekben a törvényeknek, illetőleg az érme és pénzrendszerre vonatkozó szerződésnek a nikkelérmékre vonatkozó rendelkezései a fentemlített ötvözetből vert váltópénzérmékre is alkalmazandók.

Az új tizfilléres érmékre vonatkozó rajzok alábbi lenyomatban közzétételnek.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 7-én.

Melléklet

a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 7.533/1915. P. M. számú rendelethez.

Magyar veretű tízfilléres
hátlapjának rajza :

Ausztriai veretű tízfilléres
hátlapjának rajza :

A m. kir. pénzügyminiszternek 43.782/1915. P. M. számú rendelete,
az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyhamisítványok ismertetése tárgyában.

Az osztrák-magyar bank 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyeinek egy újabb, teljesen nem sikerültnek minősített hamisítványa került legutóbb forgalomba.

Ezen hamisítványok biztosabb felismerhetése, valamint a hamisítók és forgalomba hozók könnyebb tettenérhetése végett azok leginkább szembetűnő ismertető jeleinek leírását a következőkben közlöm:

1. A hamisítvány mindkét oldala halavány és elmosódott.
2. A hamisítvány összes vonalai eredetileg kék színűek, míg azok a valódi bankjegy szövegoldalán háromszínű, a hátlapon pedig zöldszínű nyomással készítették.
3. A szövegoldal kétféle színnel festetett át, még pedig a keret sárga, a benne lévő kép pedig vöröses színnel.
4. A hátlap összrajza halavány-sárgás, az értékmegjelölés, a sorozat és szám pedig sárgásbarna fedőszínnel festettek át.

A régebbi hamisítvány leírásában felsorolt (l. Pénzügyi Közlöny 1915. évfolyam 9. számában közzétett 2.612/1915. P. M. számú körrendelet*) szöveghibák az újabb hamisításnál nincsenek.

Utasítom a pénzkezelő hivatalokat, hogy az 1914. évi 2 koronás bankjegyek elfogadása körül a legnagyobb óvatossággal járjanak el, azokat minden egyes fizetés alkalmával tüzetes és beható vizsgálat alá vegyék, hamisítványok felfedezése esetén pedig a m. kir. adóhivatalok

*) Az 1915. évi 2.612. P. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 160. lapon.

szolgálatára vonatkozó utasításnak az általános pénztári ügykezelést tartalmazó II. füzetének 22. §-ában, illetve a m. kir. központi állampénztár szolgálatára vonatkozó utasítás I. rész 2. §-nak 11. pontjában előírt rendelkezéseknek megfelelően járjanak el.

Kelt Budapesten, 1915. évi április hó 26-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 6.510/1915. I. M. E. számú rendelete,

a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult igazságügyi állami tisztviselők (gyakornokok) névjegyzékének a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz megküldése tárgyában.

A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselők (gyakornokok) családtagjai részéről családi illeték iránt támasztott igények elbírálhatása céljából a cs. és kir. hadügyminisztériumnak szüksége van mindazon bevonult igazságügyi állami tisztviselők (gyakornokok) névjegyzékére, akik az 1.245/1878. M. E.,¹⁾ a 6.233/1914. M. E.²⁾ és a 34/1915. M. E.³⁾ számú kormányrendeletek alapján polgári illetményeik élvezetében egészben vagy részben a bevonulásuk után is megmaradtak.

Felhívom ennél fogva az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, hogy a vezetésük alatt álló hatóság, hivatal vagy intézet személyzetéből a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tisztviselőket (gyakornokokat) — még ha a tényleges katonai szolgálatuk időközben bármely okból meg is szűnt volna — az alábbi minta szerint szerkesztett kimutatásban sorolják fel és a kimutatást az egyes rovatok pontos kitöltése után a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz kísérő irat nélkül és közvetlenül mielőbb terjesszék fel. Nemleges kimutatást felterjeszteni nem kell.

Az ezután bevonuló tisztviselőkre (gyakornokokra) vonatkozólag esetről-esetre kell majd a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz ugyanilyen kimutatást felterjeszteni.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 22-én.

¹⁾ Az 1878. évi 1.245. M. E. számú rendeletet l. a Magyarországi Rendeletek Tára 1878. évi folyamában a 292. lapon.

²⁾ Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 9. számában a 491. lapon.

³⁾ Az 1915. évi 34. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 1. számában a 27. lapon.

5. sz. IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY XXIV. 279

Kimutatás

a.....től.....
azokról az igazságügyi állami tisztviselőkről (gyakornokokról), akik polgári illetményeiket az 1.245/1878. M. E.,
6.233/1914. M. E. és 34/1915. M. E. számú kormányrendeletekkel megszabott korlátok között bevonulásuk után is
élvezték, illetőleg élvezik.

Folyószáma	A bevonult				A csapattest, katonai hatóság vagy intézet megnevezése, amelyhez bevonult	A bevonulás éve, hónapja és napja	A katonai szolgálat megszűnésének ideje s oka	Jegyzet
	neve	hivatali állása	családi állapota	katonai szolgálati viszonya és rangfokozata				
1.	Kovács István	kir. járásbíró	nős 2 gyermeke	népfőlkelő hadnagy	Soproni 18. népfőlkelő parancsnokság	1914. augusztus 2.		
2.	Dr. Nagy Gábor	kir. járásbíró jegyző	nős	tartalékos zászlós	Cs. és kir. 66. gy. ezred	1914. július 28.	1914. november hóban hősi halált halt	
3.	Acsádi Karoly	kir. járásbíró írnok	nőtlen	újonc	Dési m. kir. 32. honvéd gy. ezred	1914. október 1.	—	Polgári illetményeit csak 2 hónapig élvezte

Kelt..... 1915. évi május hó 30-án.

(P. H.)
(A hivatali főnök névalírása.)

Közlemények.

Alapítvány létesítése a hazáért hősi halált halt igazságügyi alkalmazottak árvái részére. Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület Farkas Bálint beregszászi kir. törvényszéki bíró kezdeményezésére gyűjtést indított a hazáért hősi halált halt igazságügyi alkalmazottak árváinak nevelését előmozdító alapítvány létesítése végett. A nemes hazafiúi és kartársi érzésből fakadó mozgalom felkarolást érdemel s a m. kir. igazságügyminiszter azt az igazságügyi alkalmazottak jóindulatába ajánlja (22.938/1915. I. M. sz.).

Katonai házassági óvadék erejéig jelzálogjog vagy aljelzálogjog bekebelezése. A m. kir. honvédelmi miniszter úr szóvá tette, hogy a telekkönyvi hatóságok gyakran nem megfelelően járnak el azoknak a bejegyzéseknek fogantatásánál, amelyeket a katonai házassági biztosíték erejéig jelzálogjog bejegyzésére irányuló kérvények alapján rendelnek el, mert e bejegyzések elrendelésénél nincsenek figyelemmel arra, hogy az 1913. évi szeptember hó 1-én jóváhagyott és most is érvényben levő Nősülési Szabályzat szemben az 1887. évben kiadott és már 1908-ban hatályon kívül helyezett Nősülési Szabályzattal a biztosítékul való lekötés tartamát nem »a házasság tartamára«, illetve »a férj korábbi elhalálozása esetében a nő özvegységének idejére« állapítja meg, hanem kiterjesztette »az óvadéki kötelék tartamára«.

Minthogy ily téves bekebelezés mellett a házassági óvadék szabályszerűen biztosítottak nem tekinthető: az érdekelt feleket a téves telekkönyvi bekebelezés kiigazítására kell utasítani, ami nemcsak a m. kir. honvédelmi minisztériumnak, hanem az illető telekkönyvi hatóságnak is tetemes munkát ad, emellett pedig a házasulandóknak, akiknek maguknak kell ily téves bejegyzések helyesbítéséről gondoskodniok, felesleges kiadásokat okoz s késlelteti ügyeik befejezését.

A m. kir. igazságügyminiszter ennél fogva a telekkönyvi hatóságok figyelmét a következőkre hívja fel:

I. A katonai házassági óvadék, amelyet az 1908 : XLI. t.-c. 9. §-a katonai házassági biztosítéknak nevez, az 1913. évi szeptember hó 1. napján jóváhagyott új »Nősülési Szabályzat a m. kir. honvédség és csendőrség számára« című szabályrendelet szerint, amely lényegében megegyezik az 1908-ban kiadott szabályzattal, arra szolgál, hogy a katonatiszti házastársak javára állászerű megélhetésük javítására a szabályszerű óvadéktőkének legalább négy százalékat kitevő összeg legyen évenként biztosítva. Ha az óvadéktőkét harmadik személy nyújtja, ez köteles az óvadéktőke után esedékes jövedelmet, illetőleg az óvadéki tőkének legalább négy százalékaiban meghatározott összeget a katonatiszti házastársaknak a mondott célra évenként az óvadéki kötelék tartama alatt átengedni, illetőleg szolgáltatni. A házassági biztosíték nemcsak a házasságnak, illetve a nő özvegységének idejére szól,

hanem az utóbbinak elhalálozása esetében is fennmarad a gyermekek nagykorúságáig vagy korábbi ellátásáig vagy elhalálozásáig.

Az óvadéki tőke erejéig az ingatlanra jelzálogjog, ingatlanon levő jelzálogjoggal biztosított követelésre aljelzálogjog kebelezhető be a meghatározott évi jövedelem biztosítása céljából.

II. Az I. alatt foglaltakból következik, hogy a kérdéses biztosíték erejéig a jelzálogjog bejegyzése a legcélszerűbben a lekötés tartamának megemlítése nélkül a következő mintának megfelelő szöveggel fogatosítható:

»Az 1915. évi december hó 4-én kelt ajánlati okmány alapján a jelzálogjog Kettőezer korona évi jövedelem biztosítására rendelt és a szabályszerű rendelkezési korlátozás alá eső Ötvenezer korona katonai házassági biztosítéki tőke erejéig az A. I. 1—8. sorszámú jószágtestre és annak haszonélvezetére

Nagy István m. kir. honvédfőhadnagy

és jegyese Kiss Erzsébet b—i lakosok javára bekebeleztetik.«

Az aljelzálogjog bekebelezésére mintául a következő bejegyzési szöveg szolgálhat:

»Az 1915. évi december hó 4-én kelt ajánlati okmány alapján az aljelzálogjog a Kettőezer korona évi jövedelem biztosítására rendelt és a szabályszerű rendelkezési korlátozás alá eső Ötvenezer korona katonai házassági biztosítéki tőke erejéig a C. 2. sorszám alatt Egyszázötvenezer korona tőke és járulécai erejéig bekebelezett jelzálogjogra

Nagy István m. kir. honvédfőhadnagy

és jegyese Kiss Erzsébet b—i lakosok javára bekebeleztetik.«

Természetesen ezeknek a mintáknak megfelelően kell szövegezni már a bejegyzést rendelő végzéseket is (12.703/1915. I. M. sz.)

Polgári küldemények vasúti szállítása. Katonai fuvarlevelek. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a polgári küldemények elszállításához szükséges vasúti kocsik megrendelése körül ezidőszert is ugyanazt az eljárást kell követni, mint békében. Nevezetesen a küldemények részére a kocsikat az illető feladási állomáson kell megrendelni és amennyiben az állomás a megrendelést figyelembe nem venné, vagy más akadály merülne fel, megfelelő intézkedés végett nem a katonai igazgatás valamelyik szervéhez, hanem a feladási állomás felettes igazgatóságához kell fordulni. Az említett polgári küldemények elszállításához katonai fuvarleveleket beszerezni nem szabad, ilyen fuvarlevelek kizárólag a katonai igazgatás küldeményeinek szállításánál használhatók (16.472/1915. I. M. sz.).

Az országos bűnügyi nyilvántartás céljaira szolgáló ujjnyomatok felvételének ellenőrzése. Az Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal 1914. évi ügyforgalmát feltüntető adatok szerint a nevezett hivatalhoz beérkezett ujjnyomatlapoknak 33⁰/₀-a (az 1914. évben beérkezett 22.229 ujjnyomatlap közül 9.965) nem volt alkalmas a nyilvántartáshoz szükséges osztályozásra.

A szerzett tapasztalat szerint az ujjnyomatfelvétel alá kerülő egyének közül

legfeljebb 10⁰/o-nak ujjfelülete sérült vagy kopott olyan mértékben, hogy ujjnyomataik a nyilvántartáshoz szükséges osztályozásra alkalmatlanok, az említett ujjnyomatok többi 23⁰/o-ának használhatatlanságát az okozza, hogy az ujjnyomatokat felvevő közegek nem tartják meg pontosan az 1908. évi 24.300. I. M. számú (Igazságügyi Közlöny XVII. évf. 10. sz. mell.) rendelet A) függelékében foglalt utasítást. Jelesül az ujjnyomatokat fölvevő közegek nem fordítanak kellő figyelmet arra, hogy az ujjak egészen tiszták és szárazak legyenek s szükség esetében e célból terpentinnel is ledörzsöltsessenek; az ujjakat túlerősen vagy igen gyöngén nyomják a fölvétel céljára szolgáló papiroslapra; az egyes ujjakat a horganylemeznek gyakran ugyanazon a helyén hengerítik meg s így a megfestett bőrfodrok nyomán képződött vonalak rajza nem tiszta és nem eléggé éles; a homályos ujjnyomat helyett más ujjnyomatot nem vesznek föl; az ujjakat nem hengerítik át teljesen vagy hengerítés közben az ujjakat elcsusztatják.

Minthogy az ujjnyomatrendszer a személyazonosság megállapításának eddig legjobban bevált eszköze s így az ujjnyomatlaponk használhatóságához a büntetőjogszolgáltatásnak fontos érdekei fűződnek, az ujjnyomatok felvétele körül észlelt hibáknak megszüntetése végett az illetékes igazságügyi hatóságok vezetői kötelesek az ujjnyomatokat felvevő közegeket az 1908. évi 24.300. I. M. számú rendelet A) függelékében foglalt utasításnak pontos megtartására figyelmeztetni és gondosan ellenőrizni, hogy az ujjnyomatok felvétele az idézett utasítás 8., 10., 14., 15. és 16. pontjaiban foglalt rendelkezéseknek megfelelően fogantossítsassék (15.342/1915. I. M. sz.).

Az igazságügyi hatóságok elhelyezésére szolgáló épületekben a villamoscsengők és villanyvilágítás vezetékeinek megóvása. Egyes igazságügyi hatóságok elhelyezésére szolgáló épületekben a villamoscsengőknek és a villanyvilágításnak vezetékei főleg a festési és meszelési munkák végrehajtása folytán szenvednek sokat, amennyiben ily munkálatok alkalmával a vezetékek festékekkel, illetve mésszel vonatnak be, mely anyagok a vezetékek szigetelését megmarják és időelőtti pusztulásukat okozzák, továbbá a csupasz vezetékek oxidációját is elősegítik és főleg a szigetelésnél alkalmazott kötőhuzalt támadják meg és végül a falátmene-teknél alkalmazott porcellán bevezetők és szigetelő Bergmann-csövek végeit fogják be és ennek következtében földzárlatot okoznak.

Az Igazságügyi Közlöny XX. évfolyamának 3. számában 4.400/1911. I. M. szám alatt közzétett rendelethez mellékletként csatolt Épületrendtartás függelékének 13. pontjában a villamoscsengő és a villanyvilágítás vezetékeinek gondozása végett kívánt intézkedéseken felül az igazságügyi hatóságok vezetői kötelesek arról is gondoskodni, hogy az időközi szobafestések vagy a meszelések alkalmával a vezetékek a befestéstől vagy bemeszeléstől lehetőleg megóvassanak, ami akkép érhető el, ha a vezeték alá azon a részen, ahol a festést vagy a meszelést végzik, papirost csúsztatnak s ezzel a festőanyagot a vezetéktől távol tartják. A falátmene-teknél a festési vagy meszelési munkák befejezése után az összes porcellán bevezetőket a netán rájuk tapadt méstől gondosan meg kell tisztítani s ezzel a vezetékhalózat időelőtti tönkremenetele meggátolható.

Ha a festési és meszelési munkákat vállalati úton hajtják végre, a gondozási munkákra a vállalkozókat szerződésileg is kötelezni kell (23.083/1915. I. M. sz.).

Törvények kihirdetése. Az Országos Törvénytárnak 1915. évi május hó 4-én megjelent 2. számában kihirdettetett:

az 1915:II. t.-c. a népfölkelésről szóló 1886:XX. törvénycikknek a jelen háború tartamára szóló módosítása és kiegészítése tárgyában;

az 1915:III. t.-c. a népfölkelésre kötelezett magyar állampolgároknak a Galiciából és Bukovinából kiegészülő osztrák seregtestekbe a háború tartamára történő beosztásáról.

Kihirdettetett továbbá az Országos Törvénytárnak 1915. évi május hó 26-án megjelent 3. számában:

az 1915:IV t.-c. az országgyűlés tartamának kivételes meghosszabbításáról.

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi május hó 1-étől május hó 28-áig megjelent 101—123. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

	Szám
A m. kir. minisztériumnak 1.442/1915. M. E. számú rendelete, az 1.113/1915. M. E. számú rendeletben a tengeriliszttel való keverésre vonatkozólag megállapított szabályok kiegészítéséről	101
A m. kir. belügyminiszternek 50.358/1915. VI—a. számú körrendelete, a gépjárműveket előkészítő XI. rendes tanfolyam meghirdetése tárgyában	101
A m. kir. pénzügyminiszternek 45.804/1915. számú rendelete, a fogyasztási adóhitelek korlátozására vonatkozó határozmányoknak az 1915/1916. termelési időszakra való fenntartása tárgyában	101
A m. kir. minisztériumnak 1.559/1915. M. E. számú rendelete, a közlélelmezés érdekében szükséges intézkedésekről	103
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek I. ad 24.901/III—1915. számú rendelete, a vasúti üzletszabályzat C) melléklete VI. fejezetének 1. és 2. pontja alatt felsorolt, rothadásnak alávetett anyagok szállítása tárgyában kiadott 24.901/III—1915. számú rendelet szövegében előforduló másolási hibák kiigazítása tárgyában	103
A m. kir. minisztériumnak 1.581/1915. M. E. számú rendelete, a gyapjuért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	105
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 25.395/III—1915. számú értesítése, a németalföldi államvasutak üzemét vezető társaság Heerlen—Valkenburgi vonalának a vasuti árúfuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény hatálya alá helyezése tárgyában	105
A m. kir. pénzügyminiszternek 49.390/1915. számú rendelete, a szesz	

eladási módja és a kincstárnak a szesz eladási árában való részesedése tárgyában	106
A m. kir. pénzügyminiszternek 7.533/1915. P. M. számú rendelete, új tíz- esetleg huszfilléres váltópénz-érmék veretése és forgalomba hozatala tárgyában	107
A m. kir. minisztériumnak 1.445/1915. M. E. számú rendelete, a katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapítása tárgyában . .	108
A m. kir. pénzügyminiszternek 53.006/1915. számú rendelete, a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. augusztus 1-je előtt betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratórium alá eső betéteknek az 1915 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátásra kerülő 1915. évi 5 ^{1/2} 0/0-os és 6 ⁰ 0/0-os m. járadékkölcsönök (hadikölcsön) kötvényeire történő befizetésekre való igénybe vehetése tárgyában	108
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 24.603/1915. számú közleménye, Galiciának az oroszok által megszállott területére levelek küldésének beszüntetése tárgyában	109
A m. kir. honvédelmi miniszternek 5.811/1915. eln. B. számú körrendelete, a fegyveres népfölkelői szolgálatra bevont vagy alkalmasnak talált <i>B</i>) alosztályú népfölkelésre kötelezett községi és körjegyzőknek, illetőleg segédjegyzőknek az egyévi önkéntesi karpaszomány viselésére való igényjogosultsága tárgyában	110
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 911./B. 1915. eln. számú közleménye, francia gyarmatokban levő hadifoglyoknak és ilyeneknek tekintendő polgári internáltaknak szóló póstaküldemények tárgyában	110
A m. kir. minisztériumnak 1.663/1915. M. E. számú rendelete, a gyapjúkészletek bejelentése tárgyában	112
A m. kir. minisztériumnak 1.697/1915. M. E. számú rendelete, az ellenséges államokból származó árúk behozatalának és átvitelének korlátozásáról	112
A m. kir. minisztériumnak 1.698/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a zsiros olajok vámja időlegesen felfüggesztetik	112
A m. kir. minisztériumnak 1.699/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E. és 1915. évi március hó 18-án 956. M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítettik, illetve módosítatik . . .	112
A m. kir. honvédelmi miniszternek 5.620/el. 20—b. 1915. számú rendelete, a hadicélokra igénybevett nitrogéntartalmú anyagoknak elszállítása tárgyában	112
A m. kir. honvédelmi miniszternek 5.985/el. 20/b. 1915. számú ren-	

delete, a hadicélokra igénybevett nitrogéntartalmú anyagokért megállapított térítések tárgyában 112

A m. kir. pénzügyminiszternek 54.017/1915. számú rendelete, a szesz eladási módja és a kincstárnak a szesz eladási árában való részesedése tárgyában 1915. évi 49.390. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről . . . 112

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 28.118/1915. számú rendelete, Orosz-Lengyelország területén megszállott területen felállított egyes helyekre magántáviratok küldése tárgyában 113

A m. kir. igazságügyminiszternek 22.000/1915. I. M. számú rendelete, az 1908 : XXXIX. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó 60/1909. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában 114

A m. kir. igazságügyminiszternek 22.100/1915. I. M. számú rendelete, az 1908 : VII. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó 800/1908. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában 114

A m. kir. minisztériumnak 1.735/1915. M. E. számú rendelete, az állam, a törvényhatóságok és a községek részéről egyeseknek vetőmag beszerzésére az 1915. év első felében nyújtott kölcsönök behajtásáról . . . 115

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 27.623/III—1915. számú rendelete, hulláknak nyitott kocsíkon való szállítása tárgyában 115

A m. kir. minisztériumnak 1.761/1915. M. E. számú rendelete, a jövőbeli mezőgazdasági termésből várt egyes terményekre előleg nyújtásáról . 117

A m. kir. minisztériumnak 1.762/1915. M. E. számú rendelete, az értékpapírrészletügyletről 118

A m. kir. minisztériumnak 1.692/1915. M. E. számú rendelete, a malátakészletek bejelentése tárgyában 119

A m. kir. igazságügyminiszternek 25.800/1915. I. M. E. számú rendelete, az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézettről szóló 1908 : XL. t.-c.-et kiegészítő 1914 : LII. törvénycikk életbelépése tárgyában 119

A m. kir. honvédelmi miniszternek 124.831/20b.1915. számú rendelete, a malátakészletek hadicélokra való igénybevétele tárgyában 119

A m. kir. minisztériumnak 1.800/1915. M. E. számú rendelete, az 1.113/1915. M. E. számú rendeletben a buza kiőrlésére, valamint a buza és rozslisztnak kenyérlisztpótlóanyagokkal való keverésére vonatkozólag foglalt rendelkezések kiegészítéséről 121

A m. kir. minisztériumnak 1.809/1915. számú rendelete, az ellenséges államokból érkező időszakos lapok behozatalának és terjesztésének eltiltásáról és az onnan érkező más sajtótermékek ellenőrzéséről és lefoglalásáról . . 121

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a belügyminiszterrel és a horvát-szlavon országos kormányval egyetértőleg kiadott 31.364/915. számú rendelete járványos betegségeknek a hadműveleti területről postacsomagokban való továbbhurcolásának megakadályozása tárgyában 121

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1.098/B. számú rendelete, Olaszországgal való posta- és távirdaforgalom felfüggesztése tárgyában . . . 121

A m. kir. minisztériumnak 1.661/1915. M. E. számú rendelete, a nyers marha- és lóbőrökért, valamint a kész marha- és lóbőrökért követelhető legmagasabb árak megállapításáról 122

A m. kir. belügyminiszternek 54.334/V.—a. 1915. B. M. számú körrendelete, az Augusztá-alap által készített hadi emlékérmek védelme tárgyában 122

A m. kir. pénzügyminiszternek 8.657/1915. P. M. számú rendelete, a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus 1-je előtt elhelyezett betéteknek az 1915. évi 5¹/₂⁰/0-os és 6⁰/0-os m. járadékkölcsönök (hadikölcsön) kötvényeire történő befizetésekre való igénybevehetésére vonatkozólag kiadott 1915. évi 53.006. számú pénzügyminiszteri rendelet kiegészítése tárgyában 122

A m. kir. pénzügyminiszternek 8.657/1915. P. M. számú hirdetménye, az 1912. évi LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátásra kerülő 1915. évi 5¹/₂⁰/0-os és 6⁰/0-os m. kir. adómentes állami járadékkölcsönök (hadikölcsön) aláírási határidejének meghosszabbítása tárgyában 122

A m. kir. honvédelmi miniszternek 6.730/el. 20. b) 1915. számú rendelete egyes meghatározott fémek és ötvözetek készleteinek hadicélokra igénybevétele és ezeknek, valamint az 1915. évi március hó 29-én 3.820/el. 20. b) szám alatt kelt rendelettel igénybevett egyes anyagoknak az átvételi bizottságokhoz való elszállítása tárgyában 123

A m. kir. honvédelmi miniszternek 6.731/el. 20. b) 1915. számú rendelete, egyes, hadi célokra igénybevettnek kijelentett anyagoknak az igénybevétel alóli föloldása tárgyában 123

Hatásköri bírósági határozatok kivonata.*) 19.) Ügyazonosság hiányában nincs hatásköri összeütközés.

Nincs ügyazonosság, ha különbözők azok a cselekmények, amelyek miatt a büntetőbíróság és a közigazgatási fegyelmi hatóság eljár (1915. évi április hó 26-án 1914. Hb. 130. sz.).

20.) A Kbt. 112. §-a csak arra alkalmazható, aki a vaspályán vagy az ahhoz tartozó épületekben a biztonság szempontjából kiadott nem általános jelentőségű

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak itt közölt folyószámai megegyeznek azokkal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a »Hatásköri jogszabályok és hatásköri határozatok tára« című munka közli.

valamely egyes rendeletet vagy intézkedést sért; aki pedig a vaspályákra vonatkozó, az életbiztonság és az egészség oltalma végett kiadott általános rendeletet szegi meg, annak cselekménye a Kbtk. 111. §-a alá esik.

Vasuti vágányhálózaton való átjárás vagy ott tartózkodás a Kbtk. 111. §-ába ütközik és e miatt az eljárás a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi április hó 26-án 1914. Hb. 141. sz.).

21.) Nem merült fel összeütközés, ha gondatlanságból okozott emberölés és súlyos testi sértés miatt folyamatban lévő ügyben a közigazgatási hatóság nem állapította meg hatáskörét, a vizsgálóbíró pedig boncolást és nyomozatot teljesített és a kir. ügyészség a nyomozást megszüntette.

A kir. ügyészség nem bíróság, mihez képest határozata a közigazgatási hatósággal szemben a hatásköri bíróság elé tartozó összeütközést nem létesít (1915. évi április hó 26-án 1914. Hb. 142. sz.).

22.) Idegen vadászterületen vaddisznónak lebunkózása vadászati kihágás és elbírálása a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. évi április hó 26-án 1914. Hb. 150. sz.).

23.) Rendes bíróság hatáskörébe tartozik az eljárás a szülésznőnek a miatt a mulasztása miatt, hogy a születést, amelynél közreműködött, nem jelentette be az anyakönyvvezetőnek (1915. évi április hó 26-án Hb. 8. sz.).

24.) Hatáskör szempontjából a feljelentett tény az irányadó.

A miatt tett feljelentés, hogy a feljelentett egyén nyilvános helyen botrányt okozó részeg állapotban tartózkodott, nem az 1913:XXI. t.-c. 1., illetőleg 2. §-ába ütköző vétség, de a Kbtk. 84. §-a alá eső kihágás ismérveit feltűntető tényt foglalja magában, mihez képest a miatt közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik az eljárás (1915. évi április hó 26-án Hb. 9. sz.).

25.) Jogosulatlan legeltetés miatt rendes bíróság hatáskörébe tartozik az eljárás, ha az okozott kár a községi mezőőrnek szóval előadott becslése szerint hatvan koronát meghalad (1915. évi április hó 26-án. Hb. 22. sz.).

26.) Ha a sértett kifejezetten becsületsértés miatt kéri a terhelt megbüntetését, az eljárás a rendes bíróság hatáskörébe tartozik, az ügy érdemében lévén eldöntendő az a kérdés, hogy a használt kifejezés megállapítja-e a becsületsértés vétségének a tényálladékát.

Amennyiben csak az 1879:XL. t.-c. 43. §-ába ütköző kihágást látná megállapíthatónak, a rendes bíróság, az 1896:XXXIII. t.-c. 22. §-a értelmében, a kisebb hatáskörű közigazgatási hatóság elé utalt ennek a büntetendő cselekménynek elbírálására is hivatva van (1915. évi április hó 26-án Hb. 26. sz.).

27.) Határon útlevél nélkül átcsempésztett egyéneknek külföldre kalauzolása miatt rendes bíróság hatáskörébe tartozik az eljárás, amennyiben csak az érdemleges tárgyalás lefolytatásával dönthető el az a kérdés, hogy a határon egyszerre átcsempésztett egyének nagyobb számában megvannak-e az üzletszerűség jelenségei.

Kétség esetében a magasabb hatáskörű hatóság eljárása indokolt, mert ez az

érdemi eljárás befejeztével, ha csak a kisebb hatáskör elé tartozó cselekményt állapíthatná meg, ebben is ítélni jogosult (1915. évi április hó 26-án Hb. 28. sz.).

Hirdetmény elveszett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló 67.300/1913. I. M. számú rendelet 59. §-a alapján közhírré teszem, hogy dr. Fisch József munkácsi lakos által Budapesten 1905. évi május hó 16. napján letett ügyvédi vizsgáról szóló oklevél állítólag elveszett és hogy ennek az oklevélnek pótlására, a hivatkozott rendelet 58. §-a értelmében, bizonyítványt állítottam ki, mely azonban elveszti érvényét, ha az eredeti oklevél megkerül. Budapesten, 1915. évi május hó 15-én. *Zachár Emil* s. k., az egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság elnöke.

Kimutatások a birtokrendezési ügyekben működő földmérők vállalatairól. A legszorosabb értelemben vett magyarországi területen, vagyis az ország erdélyi részeinek, továbbá a volt Kraszna-, Közép-Szolnok, Zaránd megyéknek és a volt Kővárvidéknek területén kívül birtokrendezési ügyekben működő földmérők vállalatait az 1909. évi 40. I. M. számú rendelet¹⁾ 15. §-a értelmében áttekinthető kimutatásba kell foglalni.

Ugyanilyen kimutatást kell készíteni az 1908. évi 600. I. M. számú rendelet²⁾ 14. §-a értelmében az ország erdélyi részeiben, továbbá a Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kővárvidék területén birtokrendezési ügyekben működő földmérők vállalatairól is.

E kimutatások a következők:

¹⁾ Az 1909. évi 40. I. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 339. lapján.

²⁾ Az 1908. évi 600. I. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyamának 3. számához tartozó melléklet 237. lapján.

I. Az 1908 : XXXIX. t.-c. hatályosságának területén működő földmérők vállalatai (1909. évi 40. I. M. számú*) rendelet 15. §-a).

Sorszám	A földmérő neve	A k ö z s é g				Az eljárás neve				A földmérői munkálatok egységére		A kiegészítő munkálatok				Jegyzet	
		neve	rendezendő			általános tagosítás	részleges tagosítás	arányosítás	ürbéri elkülönítés	közösök felosztása	területe	bir- tok- rész- letek száma	egység- ára				
			területe	birtok- részle- teinek száma	K								f				
														kat. hold	-öl		K
1.	Barta Jenő	Apatin Bilke	11.513	—	20.600	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti. Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti. Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.	
		Óléc	2.126	—	1.001	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—		—
		Trencsénselmecz	5.251	—	20.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
		Vágszék	332	—	1.200	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
2.	Baumann Miklós	Alsótisztás Szuhány Zólyomlábó	1.065	—	2.947	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
			2.805	—	6.552	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
			600	—	1.764	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
3.	Baumöhl Leó	Törökkanizsa	5.472	—	3.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.	
		Trizs	980	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
4.	Berczeller Lipót	Perlasz	16.344	—	6.360	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Zsákits Györggyel együtt végzi.	
5.	Bitsánszky Kornél	Biccseszabadi Bitérfalva Boronás Csavaja Háromszléc	297	—	1.400	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Még nem jogerős.	
			593	—	3.700	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
			1.123	—	9.276	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
			1.611	—	6.555	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
			2.134	—	12.885	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

*) Az 1909. évi 40. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 339. lapján.

Sorszám	A földmérő neve	A k ö z s é g				Az eljárás neve					A földmérői munkálatok egységára		A kiegészítő munkálatok				Jegyzet	
		neve	rendezendő			tagosítás	részleges tagosítás	arányosítás	ürbéri elkülönítés	közösök felosztása	K	f	területe	bir- tok- rész- letek száma	egység- ára			
			kat. hold	□-öl	száma													
5.	Bittsánszky Kornél	Karasznyán Kelestény Kisjeszencze Kosárfalva Nizsna Pálfalu I., II. rész Szedernye Szolopna Vágszállás	872 872 440 2.177 3.609 356 573 1.295 369	— — — — — — — — —	2.604 5.094 2.994 25.000 2.218 3.245 2.114 2.653 450	1 1 1 — 1 1 1 1 1	— — — 1 — — — — —	— — — — — — — — —	— — — — — — — — —	— — — — — — — — —	12 12 16 13 8 15 15 17 14	50 — 50 50 — 50 50 20 —	1.752 14 130 — 81 40 361 26 9	220 49 230 — 74 160 280 225 27	2 12 16 — 8 15 7 17 7	— — 50 — — 50 — 20 —	Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.	
6.	Borossi Lipót Mihály	Berencsbukóc Nagykovalló	1.853 1.868	— —	4.094 5.467	1 1	— —	— —	— —	— —	8 10	50 80	836 499	1.496 384	1 1	50 —	— —	Még nem jogerős.
7.	Czeglédy Endre	Tamáslaka Tárkány	10.600 3.141	— —	4.412 5.130	— 1	— —	— —	— —	— —	4 5	40 50	809 —	1.520 —	1 —	50 —	— —	Goda Gyulával együtt végzi.
8.	Damjanov Gójkó	Ferdinándfalva Orlód	5.492 6.884	— —	1.973 2.800	1 1	— —	— —	— —	— —	3 —	80 —	176 —	647 —	1 —	— —	— —	A rendezendő egész területre vonatkozólag a kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.
9.	Donáth Géza	Kunszentmárton	560	—	145	—	—	1	—	—	2	32	—	—	1	15	—	A rendezendő egész területre vonatkozólag a kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.
		Mesterszállás	2.030	—	786	—	—	1	—	—	2	32	—	—	1	15	—	A rendezendő egész területre vonatkozólag a kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.
		Tiszaszentimre	2.260	—	3.667	1	—	—	—	—	5	50	9.135	3.905	—	60	—	Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.
	Tiszabó		1.893	—	2.434	1	—	—	—	—	5	—	4.200	2.428	1	20	—	Kiegészítést felméri felügyelőség végezteti.

10.	Dömötör Bertalan	Ujszentanna I., II. r.	{ 727 5.849	—	—	1	—	—	—	—	—	50	691	—	74	2	—
11.	Ehrenfeld Nándor	Nagysalló	4.489	—	—	1	—	—	—	—	—	50	1.099	—	1.440	1	20
12.	Erdélyi Ignác	Fényőfő	135	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
		Ócs	1.700	—	—	1	—	—	—	—	10	—	681	—	486	3	—
		Veszprém	4.850	—	—	1	—	—	—	—	—	80	{ 3.304 680	—	3.868	{ 3 5	{ 70
13.	Faragó Zsigmond	Dunaalmás	1.328	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1.266	—	1.500	1	30
14.	Fényes Loránd	Kőrösszáldobágy	1.399	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1.852	—	558	3	—
		Vaskóh	774	837	—	1	—	—	—	—	10	—	1.267	—	527	3	—
15.	Frank Dezső	Kolaróc	4.555	—	—	1	—	—	—	—	—	—	114	—	—	1	80
16.	Gál Jenő	Erdőd	5.875	—	—	1	—	—	—	—	—	60	10.978	—	3.594	1	—
		Mezőpetri	2.663	—	—	1	—	—	—	—	5	70	1.508	—	517	1	—
17.	Gáspár Imre	Disznósd (gabonapuszta)	607	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3.213	—	3.515	2	—
		Domaháza (Eper- jeske puszta)	1.066	—	—	—	1	—	—	—	16	50	—	—	—	—	—
		Gilvác	1.855	—	—	1	—	—	—	—	4	80	480	—	488	1	50
		Gyöngy	87	—	—	1	—	—	—	—	5	50	1.116	—	621	1	50
18.	Gáspár József	Királylehotá	3.111	—	—	1	—	—	—	—	10	—	300	—	400	1	—
		Nagymajtény	4.820	1.218	—	1	—	—	—	—	4	50	944	—	1.647	1	—
		Rákosterebes	1.943	—	—	1	—	—	—	—	6	—	1.466	—	448	—	60
		Vetés	850	—	—	—	1	—	—	—	5	30	4.301	—	1.700	1	—
		Bánlak	4.559	—	—	1	—	—	—	—	4	50	2.820	—	855	1	—
19.	Giurgiu Lőrincz	Delibát I. r.	12.063	—	—	1	—	—	—	—	6	80	—	—	—	—	—
		Kevevára	12.828	—	—	1	—	—	—	—	4	50	3.464	—	2.620	—	90
		Magyarapáca	1.793	—	—	1	—	—	—	—	7	—	1.038	—	424	2	—
		Marosberkes	430	—	—	—	1	—	—	—	15	—	4.256	—	2.000	3	—
		Nagykőcse	493	358	—	—	1	—	—	—	7	—	4.252	—	4.304	2	—
		Susztra	1.704	—	—	1	—	—	—	—	6	—	728	—	605	1	50

Sorszám	A földmérő neve	A k ö z s é g					Az eljárás neve					A földmérői munkálatok egységára		A kiegészítő munkálatok				Jegyzet		
		neve	rendezendő			általános tagosítás	részleges tagosítás	arányosítás	ürbéri elkülönítés	közösök felosztása	K	f	területe	bir- tok- rész- leték száma	egység- ára	K	f			
			területe	kat. hold	□-öl														kat. hold	□-öl
20.	Gottschling Hermann és Kosilkov Markó	Köcse Lucski Nagyszentmiklós Németszentmiklós Párnicza Pokrivács Zázriva	3.069 1.252 13.605 4.905 6.182 669 1.280	1.380 — — 801 — — —	1.480 2.504 6.898 3.264 12.060 5.508 3.639	1 1 1 1 1 1 —	— — — — — 1 —	— — — — — — —	— — — — — — —	6 14 5 4 10 13 15	— — — 80 — — —	877 366 5.498 1.086 840 182 —	— — — — — — —	4.929 2.863 4.087 539 2.577 9 —	— — — — — — —	2 3 1 1 2 13 —	— — — — — — —	{ Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti az érdekeltséggel együtt, amely holdankint 55 fl- lérrel hozzájárul.		
21.	Govrik Ákos	Berettyóújfalu Biharkeresztes Csökmő	9.327 5.311 3.809	— — —	7.112 5.680 4.171	1 1 1	— — —	— — —	— — —	3 5 5	62 80 —	4.586 2.311 1.405	— — —	9.104 3.246 10.869	— — —	1 1 —	50 74	Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti. Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti.		
22.	Katona Béla	Feketepatak Hasznos Mezősas Nagyrozdóvágy Vári Vaskút Zseliz	1.307 1.330 4.189 305 4.952 6.985 1.531	— — — — — — —	1.256 3.266 5.518 508 8.686 10.500 —	1 1 1 — 1 1 —	— — — 1 — — —	— — — — — — —	— — — — — — —	9 8 6 { 11 } 2 } 6 5 9	— 50 — — 80 — 50	192 1.578 998 — 1.275 3.878 2.685	— — — — — — —	92 6.430 398 — 1.076 5.440 —	— — — — — — —	3 1 1 — 3 2 —	— — — — — — —	Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti. Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti. Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti. Még nem jogerős.		
23.	Kelemen Ádám	Szamosdob Szatmárnémeti (németi határrész)	1.900 10.929	— —	2.300 6.563	1 —	— 1	— —	— —	4 4	80 80	765 —	— —	3.604 —	— —	1 —	— —	Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti. Novák Antallal együtt végzi.		

24.	Kemény Károly	Karácsony Órisziget Szend Vasjobbágy	77 796 1.597 70	— — — —	— 1 1 —	— — — 1	— — — —	1 — — —	15 17 5 20	— — — —	60 50 2.529 —	— — — —	— 407 678 —	5 10 1 10	— — — —
25.	Komán Artur	Lőrinczvágyás	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—
26.	Kovács Dénes	Mócsa	5.493	—	1	—	—	—	5	30	9.988	—	41.35	—	60
		Átány	3.992	—	1	—	—	—	4	80	5.179	—	2.308	1	—
		Baranda I., II. r.	8.799	—	1	—	—	—	3	80	1.006	—	986	—	80
		Bátor (Kisbátorpuszta)	430	—	—	1	—	—	9	—	4.357	—	1.879	—	90
27.	Kovacevich Simon	Besenyőtelek I., II. r. Szany	1.351 4.380	563 —	1 1	— —	— —	— —	5 5	— —	7.169 1.557	—	2.034 1.529	— 1	86 50
															Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti.
28.	Krausz Adolf	Magyarmedves	1.347	—	1	—	—	—	5	80	3.697	—	593	—	70
29.	Landau Jenő	Temesújlak	2.500	—	1	—	—	—	5	—	945	—	650	2	—
		Csanáros I., II. r.	4.106	—	1	—	—	—	3	50	1.980	—	1.516	—	80
30.	Lippe Henrik	Forgolány Homokos II. r.	1.180 1.377	847 —	1 1	— —	— —	— —	6 6	50 —	438 —	—	681 —	1 —	50 —
															Kiegészítést felméri részi felügyelőség végezteti.
31.	Martos Béla	Kisnyárad Ógyalla (Vékpuszta)	1.002 248	— —	— —	— 1	— —	— —	5 8	50 —	570 —	—	1.949 —	1 —	50 —
32.	Milassin János	Árkod Bátmonostor	10.183 4.642	— —	1 1	— —	— —	— —	4 5	50 —	363 1.445	—	1.344 3.873	1 2	— —
33.	Nagymihály Pál	Czifer Mosonszentjános Vigvár	1.346 9.000 1.133	— 1.494 —	1 1 1	— — —	— — —	— — —	5 3 9	— 90 —	2.537 5.852 1.035	—	724 3.500 706	1 — 2	— 90 —
		Dunadombó	3.038	—	—	1	—	—	5	50	16.694	—	3.361	—	45
34.	Ninkov Pál	Gálya Homokbálványos I. r. Homokszil Kevedobra	5.748 16.782 8.751 8.857	— — — —	— 1 1 1	1 — — —	— — — —	— — — —	5 5 5 5	— 50 80 —	3.626 2.061 1.876 503	—	2.468 4.367 4.178 1.507	1 2 1 1	— 50 60 —

Sorszám	A földmérő neve	A k ö z s é g				Az eljárás neve					A földmérői munkálatok egységára		A kiegészítő munkálata				Jegyzet		
		neve	rendező			alkalmas tagosítás	részleges tagosítás	arányosítás	ürbéri elkülönítés	közösök felosztása	K	f	területe	bir- tok- rész- letek száma	egység- ára				
			kat. hold	-öl	száma										K	f			
35.	Novák Antal	Bolyk	1.097	—	3.360	1	—	—	—	—	6	50	856	—	470	2	50		
36.	Papp György	Karácsonyliget	1.761	—	1.138	1	—	—	—	—	5	—	2.354	—	684	1	—		
37.	Ifj. Popják György	Felsőricsó	743	—	2.189	1	—	—	—	—	{	19	—	224	—	220	8	50	
		Szentmárton	3.483	—	2.439	1	—	—	—	—		4	50		1.125	—	1.721	1	40
38.	Radovics Péter	Törökbecse	9.916	222	5.295	1	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	
39.	Ifj. Rohrbök Benus	Guotfalva	120	—	1.568	1	—	—	—	—	16	50	5	—	171	16	50	Kiegészítést felméri	
		Hosszúrét	85	—	362	—	1	—	—	—	14	—	962	—	620	2	50	rési felügyelőség végezteti.	
		Kislednicz	2.240	—	10.116	1	—	—	—	—	14	50	403	—	200	5	—	Kiegészítést felméri	
		Neczpál	1.513	—	950	1	—	—	—	—	13	50	5.965	—	480	3	—	rési felügyelőség végezteti.	
40.	Rolla János	Németlipese	3.086	—	6.080	1	—	—	—	—	7	—	13.174	—	1.776	1	50	Kiegészítést felméri	
		Horlyó	2.991	—	6.180	1	—	—	—	—	11	—	453	—	—	2	75	rési felügyelőség végezteti.	
41.	Rotschild Lajos	Nagybaraeska (I, II. rész)	4.350	—	4.200	1	—	—	—	—	5	—	3.646	—	2.200	1	60	Földművelésügyi miniszter megbízásából.	
42.	Rozvány Pál	Nadab	3.996	1.510	2.084	—	1	—	—	—	5	—	4.736	—	1.246	—	—	Kiegészítést felméri	
		Nádas	1.603	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	rési felügyelőség végezteti.	
43.	Szél Ignác	Bögölypatony	969	—	1.432	1	—	—	—	—	5	—	231	—	68	1	50	Átlagár 7.600 K.	
		Erdőtelek	2.377	—	4.320	1	—	—	—	—	5	—	9.020	—	3.572	—	80	Kiegészítést felméri	

II. Az 1908: VII. t.-c. hatályosságának területén működő földmérők vállalatai (1908. évi 600. I. M. számú rendelet) 14. §-a).**

Sorszám	A földmérő neve	A k ö z s é g					Az eljárás neve					A földmérői munkálatok egységára		Jegyzet
		neve	rendezendő			birtok- részelei- nek száma	általános tagosítás	részleges tagosítás	arányosítás	ürbéri elkülönítés	közösök felosztása	K	f	
			területe											
			kat. hold	□-öl										
1.	Antal Jakab	Borzás Brullya Csömörölő Dános Keménynagyszőlős Kendermál Királyhalma Nagysink Sárpatak Szászivánfalva Székásszabadja Volkány	39 49 496 2.602 3.834 948 3.317 64 1.870 148 107 18	535 1.384 1.562 1.029 984 — 352 1.102 782 1.513 134 1.575	233 1.476 1.705 6.950 10.217 800 5.423 796 2.500 1.503 1.111 369	— — 1 1 1 1 1 — 1 — — — —	1 1 — — — — 1 — — 1 1 1	— — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — —	45 50 7 5 8 10 5 50 5 40 55 50	— — — — — — — — — — — — —	Szőlődüülő tagosítása. » »		
2.	Augusztin József	Kudzsir Vicze Volkány	20.000 2.968 7.200	— 65 —	— 3.110 8.298	— 1 1	— — —	— — —	1 — —	— — —	3 4 4	20 — 40		
3.	Barabás Miklós	Aranyosfő Magyarnemegye	1.000 2.524	— 188	1.126 2.447	— 1	— —	— —	1 —	— —	5 —	— —	Átlagár 14.571 K.	
4.	Bónis Ferenc	Csáklya Csikszentgyörgy	1.297 8.322	1.315 —	49 50	— —	— —	— —	— 1	— —	— 2	— 10	Átlagár 1.000 K.	
5.	Csányi Gusztáv	Csiktaplócza Kolozsvár Vizakna	3.328 22.586 10.642	101 112 373	38 10.870 10.900	— 1 1	— — —	— — —	1 — —	— — —	— 4 4	50 50 —		
6.	Gábor Dániel	Magyarborosbocsárd Sebes	2.229 840	1.444 —	361 1	— —	— —	— —	1 1	— —	4 1	50 68		
7.	Gál Jenő	Jeder	2.261	202	4.000	—	1	—	—	—	12	50		
8.	Giurgiu Lőrinc	Sztrigyplop	606	—	2.112	1	—	—	—	—	8	—		

[illegible]

*) Az 1908. évi 600. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyamának 3. számához tartozó melléklet 237. lapján.

Sorszám	A földmérő neve	A k ö z s é g				Az eljárás neve					A földmérői munkálatok egységára		Jegyzet
		neve	rendezendő			általános tagosítás	részleges tagosítás	arányosítás	tűrbéri elkülönítés	közösök felosztása	K	f	
			területe	birtok-részletek száma	kat. hold								
17.	Maxim János	Alsóegres	255	—	8	—	—	—	1	—	6	—	Átlagár 11.818 K 40 f.
		Borkút	2.778	—	2.332	1	—	—	—	—	4	80	
		Csatt	1.068	—	3.795	1	—	—	—	—	6	—	
		Fericse	900	—	—	—	—	1	—	—	5	—	
		Kissomkút	2.001	—	1.800	1	—	—	—	—	10	—	
		Kőd	3.476	248	3.873	1	—	—	—	—	—	—	
		Nyén	4.102	—	1.140	—	1	—	—	—	5	—	
		Révkápolnok	1.354	—	1.588	1	—	—	—	—	4	—	
		Paptelke	1.699	—	1.829	1	—	—	—	—	4	30	
		Szappanpatak	80	—	97	—	—	1	—	—	4	—	
18.	Müller Arnold	Prázmár	12.080	910	23.703	1	—	—	—	1	76	Átlagár 8.500 K.	
		Szászszentgyörgy	65	85	785	—	1	—	—	—	—		—
19.	Papp Ödön	Désháza	953	—	4.500	1	—	—	—	—	6	50	Átlagár 500 K.
		Kisbozinta	866	342	496	1	—	—	—	—	5	—	
		Karuly	66	66	2	—	1	—	—	—	—	—	
		Kovács	4.790	—	6.175	1	—	—	1	—	5	—	
		Milvány	1.989	475	4.875	1	—	—	—	—	10	—	
		Usztató	—	—	1	—	—	1	—	—	8	—	
20.	Smidt György	Vervölgy	1.092	—	4.100	1	—	1	—	—	6	—	
		Csikszentmiklós	7.018	—	—	—	—	1	—	—	1	80	
		Havasgyörgy	860	1.334	32	—	—	—	—	1	3	60	
		Nagykaján	1.707	—	2.476	—	1	—	—	—	4	50	
		Szászmagyaros	10.154	735	12.772	1	—	—	—	—	9	—	
21.	Stojka Aurél	Baresd	1.912	—	41.632	1	—	—	—	—	11	—	
		Batizháza	1.290	42	1.310	1	—	—	—	—	10	—	
		Gyulafehérvár	5.387	643	5.926	1	—	—	—	—	11	—	
		Homoród	3.983	—	7.200	1	—	—	—	—	30	—	
		Nagylupsa	5.270	—	289	—	—	1	—	—	2	50	
		Otótán	4.456	1.188	12.200	1	—	—	—	—	4	—	

21.	Stojka Aurél	Petrény Ponor, Mogos, Remete Prihodesd Ribicze Sósszentmárton Szászpatak Székelyhidas Tataresd Tompaháza Tűr Vadverem Váralja Táté	1.769 6.340 2.872 2.300 1.213 1.579 1.469 1.993 1.100 197 1.580 2.360 2.159	— 1.045 — — 657 1.100 1.287 — 155 518 — 1.554 1.154	5.300 138 5.320 6.300 1.116 2.282 18 3.460 985 3 1.980 9.325 4.432	1 — 1 1 1 1 — 1 1 — 1 1 1	— — — — — — — — — 1 — — — —	— 1 — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —	10 1 11 8 5 11 2 11 10 20 11 11 11	— 60 80 — — 50 — 80 — — — — 60	
22.	Stotter László	Alsó-, Felsőmocs és Simon Csekefalva Csíkszépvíz Telekirécse Vajdarecse	2.012 10.006 28.282 2.608	— — — 770	8 461 8.822 5	— — 1 —	1 1 — 1	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	1 1 1 3 1	80 80 60 —
23.	Székely Gyula	Alsógyékényes Gáncs Letka Szászníyres Szurdokápolnok	1.991 4.489 1.610 5.452 2.832	1.530 — — 1.460 —	2.548 2.967 3.048 5.155 4.937	1 1 1 1 1	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	3 — 4 3 4	90 40 30 60 40
24.	Técsy Iván	Almásnyíres Középföld Magyarókereke Nagyfentős	6.583 4.926 1.795 1.400	1.346 — 804 —	5.167 2.768 3.142 2.960	1 1 1 1	— — — —	— — 1 —	— — — —	— — — —	— — — —	11 9 5 12 5 10	— — — — — —
25.	Teimer Boleszláv	Akmár	2.575	622	75	—	—	—	—	—	—	2	30
26.	Vánki Kálmán	Csikborsova Korond Zetelaka	3.533 5.418 6.962	— — —	509 103 103	— — —	— — —	1 1 1	— — —	— — —	— — —	1 — —	80 80 —
27.	Verzár Ferencz	Nagyhalmagy	581	605	11	—	—	—	—	—	—	—	—

Naponként 20 K.
Átlagár 800 K.

Naponként 20 K.
Átlagár 800 K.

Személyi hírek.

Rendjelviselési engedély.

Ő császári és apostoli királyi Felsége az 1915. évi március hó 20-án kelt legfelsőbb elhatározásával megengedni méltóztatott, hogy dr. Tőry Gusztáv igazságügyi államtitkár a bolgár polgári érdemrend nagykeresztjét elfogadja és viselje.

Kinevezések és áthelyezések.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

közjegyzővé: dr. Róth László kassai kir. közjegyzőhelyettes Késmárkra;

jegyzőkké: dr. Fernbach Zoltán lugosi kir. törvényszéki joggyakornokot a lugosi, dr. Stark Arisztid sajószentpéteri kir. járásbíróági joggyakornokot a sátoraljaujhelyi, dr. Sziller Péter budapesti központi kir. járásbíróági joggyakornokot a budapesti kir. törvényszékhez, dr. Kovács Béla pestvidéki kir. törvényszéki joggyakornokot az erzsébetfalvi kir. járásbíróághoz;

telekkönyvvezetőkké: Novák János székelyudvarhelyi kir. törvényszéki irnokot a sepsiszentgyörgyi, Berán Artúr hosszúaszoí kir. járásbíróági irnokot a hosszúaszoí és Papp Lajos betleni kir. járásbíróági irnokot a betleni kir. járásbíróághoz;

irnokokká: Csató István oklándi kir. járásbíróági díjnokot az oklándi, Ságghy László szatmárnémeti kir. törvényszéki díjnokot a színerváraljai és Soós Lajos dunaszerdahelyi kir. járásbíróági díjnokot a dunaszerdahelyi kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Sáfár Sándor a szegedi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt módosi kir. járásbíró a szegedi kir. járásbíróághoz, Lakner Antal máramarosszigeti kir. törvényszéki bírót a szabadkai kir. törvényszékhez saját kérelmükre;

lovag Berks Lajos nagysomkúti kir. járásbíróági albíró a debreczeni, dr. Sárvári Sándor szabadkai kir. törvényszéki albíró a nagyvárad-vidéki, dr. Guta József szobránczi kir. járásbíróági albíró a munkácsi, Bincsik Gyula felsőpulyai kir. járásbíróági albíró a kismartoni és dr. Barkányi M. Ödön nagyikindai kir. járásbíróági albíró a törökkanizsai kir. járásbíróághoz saját kérelmükre;

dr. Fekete László derecskei kir. közjegyzőt Gödöllőre;

dr. Hrusztek Lajos erzsébetfalvi kir. járásbíróági jegyzőt a budapesti kir. büntető-törvényszékhez, továbbá dr. Muránszky Emil monori kir. járásbíróági és dr. Mauks Endre szolnoki kir. törvényszéki, valamint dr. Rácz Ferenc pécsi és dr. Egrý Aladár szombathelyi kir. törvényszéki jegyzőket kölcsönösen;

Freész József budapesti kir. büntető járásbíróági irnokot a bicskei kir. járásbíróághoz, Bak János budapesti kir. törvényszéki, Garami Károly budapesti I—III. ker. kir. járásbíróági, Takács István komáromi kir. törvényszéki és Nagy István budapesti központi kir. járásbíróági irnokokat a budapesti kir. ítélőtáblához.

A m. kir. igazságügyminiszter Luczu József budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi díjnokot a székesfehérvári kir. javítóintézethez, — egyelőre ideiglenes minőségben — a XI. fizetési osztályba tartozó tisztté nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Szabó Ferenc szegedi kir. ker. börtönőrt, valamint Radler János soproni és Barthá Ferenc nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti, Farkas Ferenc budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi és Gáspár Alajos illavai kir. orsz. fegyintézeti fegyőröket jelenlegi alkalmazásuk helyén börtönőrmesterré, illetve főfegyőrökké nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Reichardspér Józsefet, a Közgazdasági bank és takarékpénztár igazgatóját, dr. Citrom Oszkárt, az Agrár Takarékpénztár cégvezetőjét és Nemes Eleket, az Erdélyi kereskedelmi és hitelbank igazgatóhelyettesét, marosvásárhelyi lakosokat a kereskedelmi könyvvitelre nézve a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó szakértőkké nevezte ki.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Jónás Endre ügyvédjelölt, budapesti lakost;
a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. Bota Gergely ügyvédjelölt, máramarosszigeti lakost;
a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke dr. Friedenliebi Fritz László ügyvédjelöltet;
a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Nagy Elek végzett joghallgató, marosvásárhelyi lakost;
a pécsi kir. ítélőtábla elnöke dr. Knausz László nagykanizsai lakost;
a szegedi kir. ítélőtábla elnöke ifj. dr. Szőke Károly módosi lakost, díjas joggyakornokokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A budapesti kir. főügyész Kecskés Imre kaposvári kir. törvényszéki fogházort a budapesti kir. törvényszéki fogházhoz fogházőrmesterré nevezte ki.

A pozsonyi kir. főügyész Takács Lajos lipótvári fegyintézeti fegyőrt a pozsonyi kir. törvényszéki fogházhoz fogházőrré kinevezte.

A balassagyarmati kir. törvényszék dr. Schneller Ignác losonczy ügyvédet és losonczy kir. járásbíróági tót tolmácsot a losonczy és a salgótarjáni kir. járásbíróságok mellett rendszeresített német tolmácsi állásra állandó német tolmáccsá;

a budapesti kir. törvényszék dr. Pallady Leontin m. kir. belügyminiszteri fordítót a budapesti kir. törvényszék és az ahhoz tartozó kir. járásbíróságok területére állandó hites román és olasz tolmáccsá;

a nagyikindai kir. törvényszék dr. Stojkovic Péter ügyvédjelölt, dárdai kir. járásbíróági tolmácsot a nagyikindai kir. járásbíróság mellé állandó hites magyar-szerb tolmáccsá nevezte ki.

A balassagyarmati kir. törvényszék elnöke Fábián Márton balassagyarmati kir. törvényszéki hivatalszolgát a balassagyarmati kir. járásbírószághoz hivatalból áthelyezte.

A szamosújvári m. kir. javító-nevelő intézet igazgatója Pap Gyula napidíjas kertészsegédet a vezetése alatt álló intézethez ideiglenes minőségű III. fizetési fokozatú családi felügyelővé nevezte ki.

Tanácsvezetés jogával felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter Jurkovic Othmár újvidéki kir. törvényszéki bírót az 1912: LIV. t.-c. 82. §-a alapján tanácsvezetés jogával ruházta fel.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnöke és helyettes elnöke.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a gyöngyösi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Kovács Károly ottani kir. járásbíró;

az újvidéki munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Török Miklós ottani kir. törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

Esküdtbíróság helyettes elnöke.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke az 1897. évi XXXIII. t.-c. 2. §-a alapján az 1915. év hátralevő tartamára a kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróság helyettes elnökéül: dr. Nagy Emil Pál kézdivásárhelyi kir. törvényszéki tanácselnököt jelölte ki.

Véglegesítések.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Weisz Emil balassagyarmati,
a kassai kir. ítélőtábla elnöke Révész Arthur eperjesi és
a szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Schattler Manó szabadkai kir. járásbíróági joggyakornokokat eddig ideiglenesen viselt állásukban véglegesítették.

A soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatója Czuppon István fegyőrt,
a szegedi kir. kerületi börtön igazgatója Raffai János börtönőrt eddig ideiglenes minőségben viselt állásukban véglegesítették.

A szamosújvári kir. orsz. javító nevelő intézet igazgatója Menyikán János ideiglenes minőségű III. fizetési fokozatú családi felügyelőt jelen állásában véglegesítette.

Berendelés.

A m. kir. igazságügyminiszter Dely Károly szegedi kir. járásbíróági albíró a szegedi, dr. Goldmann Bernát budapesti kir. törvényszéki albíró a budapesti kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:
a balassagyarmati kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Székely Miksa kir. törvényszéki bírót;
a beregszászi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Glatz Árpád kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Köves Antal kir. törvényszéki bírót;
a budapesti kir. büntető törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Vass Károly kir. törvényszéki bírót;
a miskolczi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Tyrnauer Márk kir. törvényszéki bírót;
a nagykanizsai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Saághy János kir. törvényszéki bírót;
a rimaszombati kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Fodor Zoltán kir. törvényszéki bírót;
a temesvári kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Sárga József kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Erdős Géza marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőt az ottani kir. ügyészséghez, továbbá dr. Weigl Károly beregszászi kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt újból az ugyanottani kir. törvényszékhez, dr. Govrik Jenő beregszászi kir. törvényszéki joggyakornokot, valamint Borovánszky László rózsahegy kir. törvényszéki jegyzőt pedig az ugyanottani kir. ügyészséghez osztotta be.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912: VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) a győri kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Patonai László zalaegerszegi kir. járásbíróági jegyzőt;

b) *a pécsi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. K a s z á s Géza marcali kir. járásbírósi jegyzőt;

c) *a pozsonyi kir. ítélőtábla kerületében:*

M a l o b i c z k y Károly nagyszombati kir. járásbírósi jegyzőt;

d) *a szegedi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. K u t i Lipót makói kir. járásbírósi jegyzőt;

e) *a temesvári ítélőtábla kerületében:*

dr. A n d r e i Gyula lugosi kir. törvényszéki jegyzőt.

Kir. ügyészégi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészégi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a beregszászi kir. ügyészség kerületébe:

dr. G o v r i k Jenő, a beregszászi kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt és dr. P o l c h y István ottani gyakorló ügyvédet, ez utóbbit ideiglenesen;

a besztercebányai kir. ügyészség kerületébe:

dr. G r ü n Béla ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a marosvásárhelyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. E r d ő s Géza, a marosvásárhelyi kir. ügyészséghez beosztott bírósági joggyakornokot és dr. H a j d ú István ottani gyakorló ügyvédet, ez utóbbit ideiglenesen;

a máramarosszigeti kir. ügyészség kerületébe:

dr. S. M á n Elemér felsővisői gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a rózsahelyi kir. ügyészség kerületébe:

B o r o v á n s z k y László, a rózsahelyi kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a beregszászi kir. járásbírósi mellé: dr. I c z k o v i c s Mór ottani gyakorló ügyvédet;

a bonyhádi kir. járásbírósi mellé: dr. B i t t e r Károly bonyhádi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

az erzsébetfalvi kir. járásbírósi mellé: dr. K o v á c s Béla ottani kir. járásbírósi jegyzőt;

a máramarosszigeti kir. járásbírósi mellé: G r á d Demeter ottani kir. járásbírósi jegyzőt;

a nagyigmándi kir. járásbírósi mellé: dr. F á b r y Gyula ottani kir. járásbírósi jegyzőt az ottani kir. ügyészégi megbizottak állandó helyetteseiül.

Dr. H ó m a n n Ottó, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott tanácsjegyző, kir. járásbíró;

K a t o n a Lajos máramarosszigeti kir. törvényszéki jegyző;

Mezey Andor alibunári kir. járásbíróági betétszerkesztő szakdíjnok ;
Partl Rezső galgóczi kir. járásbíróági hivatalszolga ;
Polgár János soproni kir. járásbíróági napidíjas szolga ;
Léhárt János zalaegerszegi és Lipcsey János máramarosszigeti kir. törvényszéki fogházőrök ;
Süveg János váci kir. orsz. fegyintézeti és Tóth Lajos budapesti kir. orsz. gyűjtő-fogházi fegyőrök.

Meghaltak.

dr. Illyés Lőrinc kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai bíró ;
dr. Millasevits Sándor kir. főügyészi helyettes, szolnoki vezető ügyész ;
Fényes Vince zilahi kir. törvényszéki bíró ;
dr. Berczelly Kálmán gyöngyösi kir. járásbíró ;
Fest Géza eperjesi kir. ügyész ;
Gyulai Viktor hódmezővásárhelyi kir. járásbíróági telekkönyvvezető ;
Korda Gyula budapesti kir. ítélőtáblai irodafőtiszt ;
Schisser József budapesti kir. ítélőtáblai és Kazi Antal szentesi kir. járásbíróági irnokok ;
Marecsk Rezső beregszászi kir. törvényszéki fogházfelügyelő ;
Herbszt Mihály budapesti kir. ítélőtáblai kapus ;
Csók Bálint beregszászi kir. törvényszéki fogházőrmester ;
Páncsics Mátyas zombori kir. törvényszéki címzetes fogházőrmester ;
Molnár István aradi kir. törvényszéki és Székely Károly gyergyószentmiklósi kir. járásbíróági fogházőrök.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek :

Dalmay Pál kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott szegedi kir. ítélőtáblai bíró ;
Vincenti Lajos kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nagyenyedi kir. járásbíró ;
Sántha Ármin ujvidéki kir. törvényszéki bíró ;
Rákosy Jenő munkácsi kir. járásbíró ;
Gergely Ferenc székelyudvarhelyi kir. járásbíróági jegyző ;
Soulay Antal szelistyei kir. járásbíróági telekkönyvvezető ;
Fridrich Gyula nagyikindai kir. törvényszéki irodaigazgató ;
Berényi Ede debreczeni kir. ítélőtáblai irodafőtiszt ;
Densz Manó és Koscsó István kassai kir. törvényszéki, Papp Sándor erdődi kir. járásbíróági, Balogh János kecskeméti és Árffy Mihály szombathelyi kir. ügyészégi irodatisztek ;
Sztancsó János kir. kúriai, Biró István máramarosszigeti és Pék István szombathelyi kir. törvényszéki, Gerincz Lajos kevevárai, Hajnal András egri és Poll Ferencz pápai kir. járásbíróági hivatalszolgák ;
Kapróczay Mihály kalocsai kir. törvényszéki fogházőrmester ;
Tankó Bálint brassói kir. törvényszéki címzetes fogházőrmester ;
Gyarmati Ferenc margittai kir. járásbíróági, Szabó János szekszárdi, Takács Mihály budapesti, Tobák József kassai, Trenkó Ferenc pozsonyi, Német János és Tóth Mihály szombathelyi kir. törvényszéki fogházőrök.

Állásukról lemondottak.

Friedmann Sándor szolnoki és dr. Tóth Béla szegedi kir. járásbíróági joggyakornokok ;
Mikó Károly marosvásárhelyi és dr. Schneller Ignác losonci kir. járásbíróági ügyészi megbízottak ;
Valentin Miklós fumei állami pártfogó tisztviselő.

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A szabadkai kir. törvényszék tudatja, hogy dr. Nagy Péter zentai kir. közjegyző közjegyzői irodáját Zentán 1915. évi március hó 26-ik napján megnyitotta.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvételek az ügyvédek lajstromába:

dr. Esze Ferenc soroksári, dr. Áldor Gyula, dr. Bánóczy Dénes, dr. Hédervári Lajos, dr. Kemény Ignác, dr. Koródi István, dr. Lehel István, dr. Minke Béla és dr. Szabó Sándor budapesti ügyvédek a budapesti;

dr. Katrics Kálmán ógyallai és dr. Raab Árpád győri ügyvédek a győri;

dr. Mertens Alfréd nagymihályi ügyvéd a kassai;

dr. Petrován Kelemen és dr. Szegvári Sándor kápolnokmonostori ügyvédek a kolozsvári;

dr. Király Péter szilágyzoványi ügyvédet a nagyváradi;

dr. Solt Ármin galgóczi, dr. Ringwald Lajos trencségi és Zamaróczy Károly trencsénbányai ügyvédek a pozsonyi ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

a hazáért hősi halált halt dr. Gremesperger József¹⁾ csorvási ügyvéd az aradi;

Nékám Ede²⁾ salgótarjáni ügyvéd elhalálozás folytán a balassagyarmati;

Ádám Károly*) brassói ügyvéd elhalálozás folytán a brassói;

dr. Eisler Mihály József³⁾ budapesti ügyvéd elköltözés folytán, dr. Kende Ernő⁴⁾ budapesti ügyvéd önkéntes lemondás folytán, dr. Balla Ignác⁵⁾ és dr. Kálnai Andor*) budapesti ügyvédek kir. törvényszéki jegyzővé történt kinevezés folytán, dr. Kádelburg Ignác⁶⁾, dr. Mandel Samu⁷⁾ és Veszter Imre⁸⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás folytán a budapesti;

Wolff Károly⁹⁾ egri ügyvéd elhalálozás folytán az egri;

dr. Jantner Ervin iglói ügyvéd önkéntes lemondás folytán és a hazáért hősi halált halt dr. Spira Ede rózsahegy-i ügyvéd az eperjesi;

dr. Mikó Károly¹⁰⁾ marosvásárhelyi ügyvéd kir. járásbíróvá kinevezése folytán és a hazáért hősi halált halt dr. Albert Gábor¹¹⁾ csíkszentmártoni ügyvéd a marosvásárhelyi;

dr. Vadász Bertalan¹²⁾ huszti és Gavaliér Lajos¹³⁾ máramarosszigeti ügyvédek elhalálozás folytán a máramarosszigeti;

a hazáért hősi halált halt dr. Liess Ferenc¹⁴⁾ segesvári ügyvéd a nagyszebeni;

dr. Ecker B. Jenő érmihályfalvai és dr. Haraus Gyula nagyváradi ügyvédek saját kérelemre, dr. Friedländer János, dr. Mendelényi Béla, dr. Wallner Ödön nagyváradi és dr. Podhráczky Rezső nagyszalontai ügyvédek elhalálozás folytán a nagyváradi;

dr. Krausz Győző¹⁵⁾ sásdi ügyvéd kir. közjegyzővé kinevezés folytán a pécsi;

Pirk Flóris pozsonyi ügyvéd elhalálozás folytán a pozsonyi ügyvédi kamaráknál.

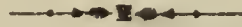
A balassagyarmati ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Lehoczky Gusztáv korponai ügyvédet, ki a m. kir. Kúria ügyvédi tanácsának 377/1914. sz. ítélete folytán f. évi 45. sz. végzéssel az ügyvédség gyakorlásától 3 havi időre felfüggesztetett, minthogy ezen felfüggesztési idő f. évi május 5-én lejárt, az ügyvédség gyakorlatába visszahelyezte;

a budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Léderer Márton mátyásfüldei ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Budapest, VIII., Baross-tér 10. szám alá helyezte át és hogy dr. Fischer Mihály budapesti ügyvéd az 1.625/1899. számú ügyvédi igazolványát elvesztvén, az semmisnek nyilváníttatik;

a debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Kányássy I. Elemér, állítólag a harctéren a hazáért hősi halált halt debreczeni ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Ádor Dániel debreczeni ügyvédet rendelte ki;

a máramarosszigeti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Groszman Dezső ügyvéd nagybereznai lakost az 1887 : XXVIII. t.-c. 4. §-a alapján az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette.

- *) Gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.
- 1) Irodája részére gondnokul dr. Külle y Pál orosházi ügyvéd rendeltetett ki.
- 2) " " " Pap Gyula salgótarjáni ügyvéd rendeltetett ki.
- 3) Iratait dr. Iványi Pál budapesti ügyvédnek adta át
- 4) " dr. Obláth Károly
- 5) Irodája részére gondnokul dr. Képes Miklós budapesti ügyvéd rendeltetett ki.
- 6) " " " dr. Barta Antal " " "
- 7) " " " dr. Mandel Elemér " " "
- 8) " " " dr. Deutsch Arthur " " "
- 9) " " " dr. Petró Kálmán egri " "
- 10) Ügyvédi Irodáját átadta dr. Hajdú István marosvásárhelyi ügyvédnek.
- 11) Irodája részére gondnokul dr. Vitos Pál csíkszentmártoni ügyvéd rendeltetett ki.
- 12) " " " dr. Székelyhid y József huszti " "
- 13) " " " dr. Kösztenbaum Manó máramarosszigeti ügyvéd rendeltetett ki.
- 14) " " " Zikes János segesvári " " "
- 15) " " " dr. Müllherr Alajos sásdi " " "

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
Alügyész az eperjesi ügyészségnél	Eperjesi ügyészség vezetőjéhez	1915. jun. 10.	122. sz.
Közjegyző Derecskén	Debreczeni közjegyzői kamarához	» » 1.	114. sz.
Telekkönyvvezető a pancsovai jbnál	Pancsovai tszék elnökéhez	» » 12.	123. sz.
Írnok a debreczeni ítélőtáblánál	Debreczeni ítélőtábla elnökéhez	» » 12.	112. sz.
» a kecskeméti ügyészségnél	Kecskeméti ügyészség vezetőjéhez	» » 18.	103. sz.
» a székesfehérvári tszéknél	Székesfehérvári tszék elnökéhez	» » 3.	104. sz.
» a székelyudvarhelyi »	Székelyudvarhelyi » »	» » 1.	105. sz.
» a bethleni jbnál	Dési » »	» » 3.	105. sz.
» a hosszúaszói jbnál	Erzsébetvárosi » »	» » 3.	105. sz.
» a budapesti büntető jbnál	Budapesti büntető » »	» » 5.	107. sz.
» a kassai tszéknél	Kassai » »	» » 13.	113. sz.
» a komáromi »	Komáromi » »	» » 14.	115. sz.
» a szombathelyi ügyészségnél	Szombathelyi ügyészség vezetőjé- hez	» » 15.	115. sz.
» a szentesi jbnál	Szegedi tszék elnökéhez	» » 17.	116. sz.
» az erdődi »	Szatmárnémeti » »	» » 17.	117. sz.
» a budapesti I—III. ker. jbnál	Budapesti » »	» » 19.	118. sz.
» a » központi »	» » »	» » 19.	118. sz.
» a kassai tszéknél	Kassai » »	» » 23.	121. sz.
» a sátorajauhelyi tszéknél	Sátorajauhelyi » »	» » 27.	123. sz.
» a soproni jbnál	Soproni » »	» » 27.	123. sz.
Díjnok a törökbecsei jbnál	Nagybecskereki » »	» » 6.	119. sz.
Fogházőrmester a kalocsai tszéki fogháznál	Kalocsai ügyészség vezetőjéhez	» » 26.	110. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölveti határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915 évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együttvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

Könyvtár

Melléklet
az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának
5. számához.

Rendeletek

a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó rendeletek módosítása és kiegészítése tárgyában.

TARTALOMJEGYZÉK.

A m. kir. igazságügyminiszternek 22.000/1915. I. M. számú rendelete

	Lapszám
az 1908 : XXXIX. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó 60/1909. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában	5
I. számú minta	16
II. számú minta	17
III. számú minta	18

A m. kir. igazságügyminiszternek 22.100/1915. I. M. számú rendelete

az 1908 : VII. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó 800/1908. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában	19
I. számú minta	31
II. számú minta	32
III. számú minta	33

**A m. kir. igazságügyminiszternek 22.000/1915. I. M. számú
rendelete,**

a z 1908:XXXIX. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó 60/1909. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában.

Az 1908:XXXIX. t.-c. 4. és 8. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

A birtokrendezési költség egyéni kivetése.

1. §.

A birtokosokra kivetett birtokrendezési költség befizetésére megszabott határidő (30/1909. I. M. számú ¹⁾ igazságügyminiszteri rendelet 196. §-ának 4. bekezdése) rendszerint azzal az évvel kezdődik, amely évben a törvényszék a jóváhagyó záradékkal ellátott kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak megküldi.

A 60/1909. I. M. számú ²⁾ igazságügyminiszteri rendelet (= R.) 14. §-a értelmében felosztott birtokrendezési költség első évi részletét tehát a jelen §. 1. bekezdésében említett évre kell előírni.

Ha a törvényszék a kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak csak október havának 1. napja után küldené meg, a birtokrendezési költség befizetésére megszabott határidő a következő évvel kezdődik s a birtokrendezési költség első évi részletét is csak a most említett évre kell előírni.

Ha a törvényszék a kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak a jelen rendelet életbelépésekor már megküldötte, a jelen §. 1—3.

¹⁾ A 30/1909. I. M. számú rendelet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 27. lapján.

²⁾ A 60/1909. I. M. számú rendelet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 365. lapján.

bekezdése nem nyer alkalmazást, hanem a kivetés első évének továbbra is azt az évet kell venni, amelyet a törvényszék már megállapított.

2. §.

A földmérő köteles a R. 14. §-a értelmében kitöltött kivetési lajstromokat és az összesítő kimutatást a törvényszék részéről a körülményekhez képest megszabott határidő alatt a törvényszékhez betérjeszteni.

A határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a kivetési lajstromokat a földmérőnek vétbizonyítvány ellenében átadták.

A határidő három hónapnál hosszabb nem lehet.

Ha a földmérő a kellően elkészített kivetési lajstromokat a kitűzött határidőben be nem mutatja, ellene a 40/1909. I. M. számú¹⁾ rendelet 20. §-a értelmében kell eljárni.

3. §.

A törvényszék a kivetési lajstromok beszerzésénél, a költségvetés jóváhagyásánál, a kivetés kulcsának megállapításánál s a birtokosokra eső költség egyéni kivetésénél soronkívül és késedelem nélkül köteles eljárni.

Ha a törvényszék a jóváhagyó záradékkal ellátott kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak az eljárást megengedő ítélet (egyeséget jóváhagyó végzés) jogerőre emelkedését követő év október havának 1. napjáig sem küldhetné meg (R. 15. §.), az eljáró bíró előterjesztésére a törvényszék elnöke az igazságügyminiszterhez az akadályokról kimerítő jelentést köteles tenni és ebben előadni azokat az intézkedéseket, amelyeket az akadályok elhárítására saját hatáskörében tett.

A birtokrendezési költségjárulékok befizetésének ellenőrzése.

4. §.

Az a kir. adóhivatal, amelynek a törvényszék birtokrendezési költség beszédése végett kivetési lajstromokat küldött meg (R. 15. §.), számfejtőkönyve nyomán (R. 17. §.) minden év március havának

^{*)} A 40/1909. I. M. számú rendelet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 139. lapján.

1. napjáig köteles a törvényszékkal közölni, hogy az előző évben a birtokosoktól minden egyes birtokrendezési ügyben mennyi birtokrendezési költségjárulék folyt be a birtokrendezési állami alapba.

Ha a birtokrendezési állami alapba kevesebb folyt be, mint amennyinek a kivetés szerint az egyes ügyekben abban az évben be kellett volna folyni, a törvényszék a hátralék behajtásának szorgalmazása végett a pénzügyigazgatóságot megkeresi s erről az igazságügyminiszternek jelentést tesz.

A birtokrendezési költség előzetes befizetése az egyéni kivetés előtt.

5. §.

A törvényszék a birtokosokra eső birtokrendezési költség egyéni kivetését (R. 14. és 15. §.) mellőzi, ha az érdekeltség legkésőbb a 30/1909. I. M. számú rendelet 79. §-a értelmében tartott tárgyaláson bejelenti, hogy az előírányzott birtokrendezési költségnek a birtokosokra eső összegét — tagosítási ügyekben a jelen rendelet 6. §-ában megállapított engedmény levonásával — az ott említett határidő alatt a kir. adóhivatalnál egy vagy két részletben befizeti.

A jelen §. 1. bekezdésének esetében a törvényszék a költség-előírányzat jóváhagyása után a kir. adóhivatallal és szokott módon a birtokosokkal is közli a naptárilag meghatározott egy vagy két határidőt, amely alatt a megjelölt összeget be kell fizetni; közli továbbá a birtokosokat terhelő költségjárulékok teljes összegét, valamint a jelen rendelet 6. §-a értelmében kiszámított engedményt.

6. §.

Ha tagosítási ügyben a birtokosok az előírányzott költségnek a birtokosokra eső részét az engedmény levonásával a földmérői szerződést és a költségelőírányzatot jóváhagyó végzés (30/1909. I. M. számú rendelet 86. §.) jogerőre emelkedésétől, a 30/1909. I. M. számú rendelet 87. §-ának 2. bekezdése esetében pedig a költségelőírányzatot jóváhagyó végzés keltétől számított 3 hónap alatt egyszerre egy összegben befizetik, a birtokosokra eső birtok-

rendezési költség 18⁰/o-ában megállapított engedményben részesülnek.

Az engedmény a birtokosokra eső birtokrendezési költségnek 17⁰/o-át teszi, ha a birtokosok az említett összegnek felét az előző bekezdésben említett határidőben, a másik fele részét pedig az említett határidő utolsó napját követő egy év alatt egy-egy összegben befizetik.

7. §.

Ha a birtokosok a jelen rendelet 6. §-a szerint megállapított összeget a megszabott határidőben befizetik, a kir. adóhivatal erről a törvényszéket értesíti; a törvényszék pedig a befizetésről a jelen rendelet 5. §-ának 2. bekezdésében említett adatok közlésével az igazságügyminiszternek jelentést tesz.

A kir. adóhivatal a törvényszéket akkor is értesíti, ha a birtokosok a befizetést a kitűzött határidőben nem teljesítik.

Az előző bekezdésben említett értesítés vétele után a törvényszék a birtokrendezési költség egyéni kivetéséről sürgősen gondoskodik. Ebben az esetben azonban a birtokosokra akkora összeget kell kivetni, amekkora az előírányzott költségből a birtokosokra esik, hozzáadva még — amennyiben az igazságügyminiszter méltányos esetekben másként nem intézkedik — ennek az összegnek arra az időre 5⁰/o-kal számított kamatját, amely idő alatt a törvényszék határozata értelmében a birtokosoknak a költséget az engedmény levonásával be kellett volna fizetniök (jelen rendelet 6. §.). A birtokrendezési költséghez ekként hozzáadott összeg a birtokrendezési állami alapot illeti (R. 23. §.). Ennek az összegnek nagyságát a törvényszék az igazságügyminiszternek jelenti.

Ha az érdekeltség valószínűvé teszi, hogy a birtokrendezési költség egyéni kivetéséhez jogos érdeke fűződik, a törvényszék a költség egyéni kivetését abban az esetben is foganatosíttatja, amelyben a birtokosok a reájuk eső költségjárulékokat különben a kellő időben befizették (jelen §. 1. bekezdése) vagy befizetni hajlandók.

A birtokrendezési költség előzetes befizetése az egyéni kivetés után az összes birtokosok részéről.

8. §.

A birtokosok a birtokrendezési költség egyéni kivetésének foganatosítása (R. 15. §.) és a jelen rendelet 6. §-ában említett határidő eltelte után is előre befizethetik a reájuk eső költséget és ebben az esetben tagosítási ügyekben a következő táblázatban megállapított engedményben részesülnek. Ennek az engedménynek azonban csak akkor van helye, ha a kir. adóhivatalnál az engedmény levonásával az összes birtokosok egyszerre egy összegben befizetik a reájuk eső még be nem fizetett költségjárulékokat, tehát úgy a netán hátralékos költségjárulék-részleteket, mint a befizetés évében esedékes, valamint csak a következő években esedékes költségjárulék-részleteket is.

A befizetésnek legkésőbbben a befizetéskor folyó év november havának 1. napjáig kell megtörténnie s engedményt csak azoknak a költségjárulék-részleteknek az összege után szabad számítani, amelyek a befizetés évét követő években válnak esedékessé.

A befizetést a költségjárulékok befizetésére szabott határidő hányadik évében foganatosítják	A befizetés évét követő években esedékes költségjárulék-részletek után hány % engedménynek van helye
1	16.5
2	15
3	13.5
4	12
5	10.5
6	9
7	7
8	5
9	—
10	—

Ha a táblázatban említett 9. és 10. évre egyáltalában nincs, vagy együttvéve nincs legalább is akkora költség (pótköltség, R. 40. §.) kivétel, mint amekkorát a kivetés első nyolc évének egy-egy évére vetettek ki, akkor a 6., 7. és 8. évben az engedmény a táblázatban megállapítottnál 2%-kal kevesebb.

9. §.

A jelen rendelet 8. §-ának esetében a birtokosok a törvényszékhez fordulnak az engedmény megállapítása végett.

A kérvényt a csoportképviselőknak és az egyéni képviselőkre jogosult birtokosoknak vagy képviselőiknek kell aláírniok. A kérelmet az eljáró bíró előtt jegyzőkönyvbe is lehet mondani.

A törvényszék a kir. adóhivatalt az I. számú mintának megfelelő nyomtatványon megkeresi, hogy számfejtőkönyve nyomán (R. 17. §.) közölje, mindössze mennyi birtokrendezési költséget vetettek ki a birtokosokra; mely évekre; a birtokosok a reájuk kivetett összegből mennyit fizettek már be a birtokrendezési állami alapba; mekkora az az összeg, amelyet már be kellett volna fizetniök, de amellyel még hátralékban vannak; mekkora összeg van kivette a folyó évre s mekkora a következő kivetési évekre.

A közlött adatok alapján a törvényszék megállapítja az engedményt s egyebekben a jelen rendelet 5. §-a értelmében jár el.

A jelen rendelet 7. §-ának 1. és 2. bekezdése megfelelő alkalmazást nyer.

A birtokrendezési költség előzetes befizetése az egyéni kivetés után egyes birtokosok részéről.

10. §.

Ha a birtokosoknak csak egy része óhajtja a reá eső birtokrendezési költségjárulékokat előre befizetni, tagosítási ügyekben a jelen rendelet 8. §-ában jelzett elvek megfelelő alkalmazásával szintén helye van engedménynek, de csak akkor, ha az egyszerre befizetendő összeg legalább 10⁰/o-a az összes birtokosokra kivetett költségnek.

Az előző bekezdés esetében az engedmény a jelen rendelet 8. §-ában említetttnél egy-egy ⁰/o-kal csekélyebb.

11. §.

A jelen rendelet 10. §-a esetében az engedmény megállapítását a törvényszéktől azoknak a birtokosoknak kell kérniök, akik a reájuk kivetett költségjárulékokat előre óhajtják befizetni. A kér-

vény beadásakor igazolni kell azt, hogy a folyamodók a birtokrendezési állami alapba már előre befizették azt az összeget, amelyet saját számításuk szerint az említett 10. §. értelmében avégből be kell fizetniök, hogy engedményben részesüljenek. A megfelelő összeg befizetésének igazolása végett a kérvényhez kell csatolni a II. számú melléklet szerint összeállított kimutatást, továbbá a folyamodók díjkönyvecskéit (R. 18. §.), amelyekben a minden egyes folyamodó részéről befizetett összeg szabályszerűen nyugtázva van.

Azt, aki a díjkönyvecskét más nevében bemutatja, a kérelem előterjesztésére is meghatalmazottnak kell tekinteni.

A törvényszék az előterjesztett kérelem folytán a már rendelkezésére álló adatok — esetleg az I. számú mintának megfelelő nyomtatványon a kir. adóhivataltól beszerzett további adatok — alapján megállapítja, hogy engedménynek a jelen rendelet értelmében van-e helye. Ha engedménynek helye van, a törvényszék szükség esetében a földmérő igénybevételével megállapítja az engedményt és hogy abból minden egyes folyamodóra mennyi esik. Megállapítja továbbá a törvényszék, hogy folyamodóknak az engedmény levonásával egyenkint és mindössze mennyit kell befizetniök. Ha kevesebbet fizettek be, felhívja őket, hogy közülök azok, akiknek még befizetést kell teljesíteniök, a külömbözetet a birtokrendezési állami alapba a végzésben naptár szerint meghatározott 30 napi határidő alatt befizessék, mert különben nem részesülnek engedményben.

Ha a folyamodók a birtokrendezési állami alapba elegendő nagy összeget fizettek be vagy az előre befizetett összeget megfelelően kiegészítik s ezt igazolják, a törvényszék — szükség esetében a földmérővel — a folyamodók díjkönyvecskéinek »Tartozás« című hasábjában az »Összes tartozás« feliratú sor alatt »Engedmény P. /1915. sz. a.« felirással bevezeteti az engedményt. E bevezetés alatt a törvényszék pecsétjét kell alkalmazni.

A bevezetés megtörténte után a törvényszék a díjkönyvecskéket folyamodóknak kézbesítetteti, a kir. adóhivatallal a megállapított engedményt a III. számú mintának megfelelő kimutatáson közli, az igazságügyminiszternek pedig az engedmény végösszegét jelenti.

A kir. adóhivatal a vett kimutatás alapján a számfejtőkönyv-

ben és az általa kezelt kivetési lajstromokban az engedményt a jelen §. 4. bekezdésének megfelelő alkalmazásával bevezeti, a községi (városi) közegekkel pedig a náluk kezelt kivetési lajstromokba bevezetteti.

A községi (városi) közegek az engedmény végösszegét az összesítő kimutatás jegyzet hasábjában (R. 19. §.) az engedményt megállapító törvényszéki végzés számára hivatkozva feltüntetik.

Az engedményre vonatkozó egyéb rendelkezések.

12. §.

Abból az okból, hogy a törvényszék engedményt nem állapított meg, vagy hogy az engedményt kérő birtokosok többet fizettek be előre, mint kellett volna, a birtokrendezési állami alaptól visszatérítésnek egyelőre helye nincs. A befizetett összeg és a végleg megállapított birtokrendezési költségjárulékok között a befizetők javára mutatkozó különbözetet a költségek végleges elszámolása-kor kell a R. 41. §-a szerint megtéríteni.

A földmérő részére a jelen rendelet 11. §-a értelmében végzett munkáért a törvényszék külön díjazást állapíthat meg. A díj megállapításánál az 50/1909. I. M. számú rendelethez *) mellékelt díjszabás 4. rovatában megállapított tételeket kell alapul venni. A megállapított díj a birtokrendezési költségek közé számít.

A birtokrendezési költségjárulékok bevételezése a községek részéről.

13. §.

A községi (városi) közegek a befizetett birtokrendezési költségjárulékokat (R. 19. §. 3. bekezdés) az adóbeszedési naplóban is bevételezhetik.

A birtokrendezési költségjárulék visélése birtokváltozás esetében.

14. §.

Ha a birtokrendezési költségjárulékok kivetése után birtokváltozás esetében (R. 27—29. §.), az érdekelt felek között vitássá

*) Az 50/1909. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 353. lapján.

lesz az, hogy a birtokrendezési költségjárulékot közülök melyik és milyen mértékben köteles fizetni, elsőfokon a pénzügyigazgatóság, másod- és végsőfokon a pénzügyminiszter dönt.

A birtokrendezési költségjárulékok bevételezése az adóhivatal részéről.

15. §.

A kir. adóhivatal a közvetlen adófizetők által befizetett, valamint a községek által beszállított birtokrendezési költségjárulékokat a R. 32. §-ában megszabott módon közvetlenül a birtokrendezési állami alapnaplóban vételezi be, hacsak a befizetések nagyobb tömege melléknaplók nyitását nem teszi szükségessé.

A hitelezőirányzat szerkesztése és felterjesztése.

16. §.

A R. 34. §-ában említett *H)* mintájú hitelezőirányzatban a törvényszék eljárásonkint elkülönítve részletesen sorolja fel azokat a költségeket, amelyek fedezése végett hitelnyitást kér (például: -----i általános tagosítás: 1. eljáró bíró költsége: *a)* első tárgyalási határnapon -----K ---f; *b)* határjárásnál -----K ---f; 2. határleíró kataszteri mérnök díja -----K ---f; 3. földmérő díjának első részlete -----K ---f).

Ha a törvényszék olyan birtokrendezési ügyben felmerülő költség fedezésére kér hitelt, amelyben csak a birtokrendezési állami alapba befolyt költségjárulékok erejéig szabad a költségeket utalványozni (R. 36. §-ának 2. bekezdése; jelen rendelet 19. §-a) a *H)* mintájú hitelezőirányzatnak jegyzet rovatában említse meg, hogy a birtokrendezési állami alapba befolyt költségjárulékok fedezik-e a kért hitelt.

A *H)* mintájú hitelezőirányzatot minden év április havának 1. napjáig kell az igazságügyminiszterhez felterjeszteni.

A költségek utalványozása.

17. §.

A birtokrendezési állami alapból nyitott hitel terhére csupán azokat a költségeket szabad utalványozni (R. 35. §.), amelyek fel vannak sorolva abban a hitelelőirányzatban, amelynek alapján az igazságügyminiszter a hitelt nyitotta.

A törvényszék előterjesztésére (R. 34. §-ának 3. bekezdése) az igazságügyminiszter a már nyitott hitel terhére azoknak a költségeknek az utalványozását is megengedheti, amelyek a törvényszék előterjesztéséhez mellékelt póthitelelőirányzatban vannak felsorolva.

Állami hozzájárulás és a földmérő díjazása.

18. §.

Amennyiben a törvényszék a tagosító érdekeltség és a földmérő között az utóbbi díjának felemelése tárgyában az eljáró bíró előtt létrejött megegyezést méltányos esetekben jóváhagyná, a felemelés összege után állami hozzájárulásnak (R. 48. §.) csak akkor van helye, ha a felemeléshez a felmérési felügyelőség hozzájárult. A törvényszék a tagosító érdekeltség és a földmérő között létrejött megegyezésről, mielőtt jóváhagyása kérdésében határozná, a felmérési felügyelőséget véleményének közlése végett értesíti.

A felmérési felügyelőség a földmérő díjának felemelése tárgyában hozott határozat ellen is ép úgy, mint a földmérő kinevezésének és a földmérői szerződés jóváhagyásának tárgyában hozott határozat ellen (30/1909. I. M. számú rendelet 86. §.) olyan fellebbevitellel élhet, mint bármely érdekelt birtokos.

19. §.

Ha az után az összeg után, amellyel a földmérő díját felemelték, állami hozzájárulásnak nincs helye (jelen rendelet 18. §.), a földmérő díjrészeinek a felemelés folytán növekedő részét a birtokrendezési állami alapból nyitott hitel terhére csak akkor szabad kiutalványozni, ha a birtokosokra a megfelelő összeg már ki van vetve és ha a birtokrendezési állami alapba befolyt költség-

járulékok legalább is a földmérő díjának felemelt részét teljesen fedezik.

Az előző bekezdés rendelkezése alól a tagosító érdekelttség vagy a földmérő indokolt kérésére az igazságügyminiszter méltányos esetekben kivételt tehet.

20. §.

A pénzügyminiszter indokolt esetben az állami hozzájárulásból (R. 48. §.) esedékességének beállása előtt a birtokrendezési állami alapba előleget utalványozhat.

Előleget utalványozhat a birtokrendezési állami alapba a földművelésügyi miniszter is a R. 49. §-ában említett költségek fedezése végett.

Vegyes rendelkezések.

21. §.

A R. 35. §-ának 6. és 7. bekezdésében s 37. §-ának 2. bekezdésében a költségvetési évet (1913 : XXVI. t.-c.) s annak utolsó hónapját kell érteni.

22. §.

A R. 30. és 31. §-a hatályát veszti.

Életbelépés.

23. §.

Ez a rendelet 1915. évi május hó 20. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 15. napján.

Dr. Balogh Jenő s. k.

m. kir. igazságügyminiszter.

I. számú melléklet a 22.000/1915. I. M. számú rendelethez.

----- szám. A ----- kir. törvényszék.

A kir. adóhivatalnak

----- község ----- ügyében sziveskedjék a kir. adóhivatal ezt a nyomtatványt az alább kért adatokkal kitöltve mielőbb visszaküldeni.

Kelt ----- 19... évi ----- hó ... napján.

A fent megjelölt ügyben ----- évekre ----- K ... f birtokrendezési költség van a birtokosokra kivetve.

Ebből a birtokosok már befizettek K ... f-t,
hátralékban vannak még K ... f-rel
a folyó ----- kivetési évre kí van vetve
reájuk K ... f
a következő ----- kivetési évekre pedig
összesen K ... f.

A ----- i kir. adóhivatal.

Kelt ----- 19... évi ----- hó ... napján.

(P. H.)

II. számú melléklet a 22.000/1915. I. M. számú rendelethez.

Ai kir. törvényszék.

Kimutatás

.....községügyében birtokrendezési költségjárulékaikatévben
előre befizető birtokosokról.

Folyó szám	A birtokos neve és lakóhelye	Kivetési lajstromának lapszáma	Mennyi birtok- rendezési költség- járulék van rá összesen kivételre		Ebből mennyit fizetett be azév végéig		Mennyivel van azév végén hátralék- ban		Mennyi van rá a folyóév- re kivételre		Mennyit kell neki a követke- ző..... években befizetni		A megelőző három hasábnak az összege		Mennyit fizetett be a rendelet 11. §-a alapján		Jegyzet
			K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	

III. számú minta a 22.000/1915. I. M. számú rendelethez.

.....szám. A kir. törvényszék.
 A kir. adóhivatalnak.

..... község ügyében a kir. törvényszék felkéri a kir. adóhivatalt, hogy számfejtőkönyvében valamint az alább megnevezett birtokosok kivetési lajstromában a 22.000/1915. I. M. számú rendelet 11. §-a értelmében megállapított engedményt bevezetni illetőleg bevezettetni s az engedmény végösszegét a községi (városi) közegekkel az összesítő kimutatás jegyzet rovatában is feltüntetettetni sziveskedjék.

Folyó szám	A birtokos neve és lakóhelye	Kivetési lajstromának lapszáma	Engedmény		Jegyzet
			K	f	
Összesen					

Kelt 19... évi..... hó ... napján.

**A m. kir. igazságügyminiszternek 22.100/1915. I. M. számú
rendelete,**

az 1908:VII. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, beszedését, behajtását és kezelését szabályozó 800/1908. I. M. számú rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában.

Az 1908:VII. t.-c. XIV. és XVII. cikkelyében kapott felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

1. A birtokrendezési költség egyéni kivetése.

1. §.

A birtokosokra kivetett birtokrendezési költség befizetésére megszabott határidő (1908:VII. t.-c. 33. §-ának 4. bekezdése) rendszerint azzal az évvel kezdődik, amely évben a törvényszék a jóváhagyó záradékkal ellátott kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak megküldi.

A 800/1908. I. M. számú¹⁾ igazságügyminiszteri rendelet (= R.) 7. §-a értelmében felosztott birtokrendezési költség első évi részletét tehát a jelen §. 1. bekezdésében említett évre kell előírni.

Ha a törvényszék a kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak csak október havának 1. napja után küldené meg, a birtokrendezési költség befizetésére megszabott határidő a következő évvel kezdődik s a birtokrendezési költség első évi részletét is csak a most említett évre kell előírni.

¹⁾ A 800/1908. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyamának 3. számához tartozó melléklet 263. lapján.

Ha a törvényszék a kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak a jelen rendelet életbelépésekor már megküldötte, a jelen §. 1—3. bekezdése nem nyer alkalmazást, hanem a kivetés első évének továbbra is azt az évet kell venni, amelyet a törvényszék már megállapított.

2. §.

A földmérő köteles a R. 7. §-a értelmében kitöltött kivetési lajstromokat és az összesítő kimutatást a törvényszék részéről a körülményekhez képest megszabott határidő alatt a törvényszékhez beterjeszteni.

A határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a kivetési lajstromokat a földmérőnek vétbizonyítvány ellenében átadták.

A határidő három hónapnál hosszabb nem lehet.

Ha a földmérő a kellően elkészített kivetési lajstromokat a kitűzött határidőben be nem mutatja, ellene a 600/1908. I. M. számú¹⁾ rendelet 19. §-a értelmében kell eljárni.

3. §.

A törvényszék a kivetési lajstromok beszerzésénél, a költségvetés jóváhagyásánál, a kivetés kulcsának megállapításánál s a birtokosokra eső költség egyéni kivetésénél soronkívül és késedelem nélkül köteles eljárni.

Ha a törvényszék a jóváhagyó záradékkal ellátott kivetési lajstromokat a kir. adóhivatalnak az eljárást megengedő ítélet (egyeséget jóváhagyó végzés) jogerőre emelkedését követő év október havának 1. napjáig sem küldhetné meg (R. 8. §.), az eljáró bíró előterjesztésére a törvényszék elnöke az igazságügyminiszterhez az akadályokról kimerítő jelentést köteles tenni és ebben előadni azokat az intézkedéseket, amelyeket az akadályok elhárítására saját hatáskörében tett.

A birtokrendezési költségjárulékok befizetésének ellenőrzése.

4. §.

Az a kir. adóhivatal, amelynek a törvényszék birtokrendezési költség beszédése végett kivetési lajstromokat küldött meg (R. 8. §.), számfejtőkönyve nyomán (R. 10. §.) minden év március havának

¹⁾ A 600/1908. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyamának 3. számához tartozó melléklet 237. lapján.

1. napjáig köteles a törvényszékkal közölni, hogy az előző évben a birtokosoktól minden egyes birtokrendezési ügyben mennyi birtokrendezési költségjárulék folyt be a birtokrendezési állami alapba.

Ha a birtokrendezési állami alapba kevesebb folyt be, mint amennyinek a kivetés szerint az egyes ügyekben abban az évben be kellett volna folyni, a törvényszék a hátralék behajtásának szorgalmazása végett a pénzügyigazgatóságot megkeresi s erről az igazságügyminiszternek jelentést tesz.

A birtokrendezési költség előzetes befizetése az egyéni kivetés előtt.

5. §.

A törvényszék a birtokosokra eső birtokrendezési költség egyéni kivetését (R. 7. és 8. §.) mellőzi, ha az érdekeltség legkésőbb az 500/1908. I. M. számú¹⁾ utasítás 64. §-a értelmében tartott tárgyaláson bejelenti, hogy az előírányzott birtokrendezési költségnek a birtokosokra eső összegét — tagosítási ügyekben a jelen rendelet 6. §-ában megállapított engedmény levonásával — az ott említett határidő alatt a kir. adóhivatalnál egy vagy két részletben befizeti.

A jelen §. 1. bekezdésének esetében a törvényszék a költség-előírányzat jóváhagyásának jogerőre emelkedése után a kir. adóhivatallal és szokott módon a birtokosokkal is közli a naptárilag meghatározott egy vagy két határidőt, amely alatt a megjelölt összeget be kell fizetni; közli továbbá a birtokosokat terhelő költségjárulékok teljes összegét, valamint a jelen rendelet 6. §-a értelmében kiszámított engedményt.

6. §.

Ha tagosítási ügyben a birtokosok az előírányzott költségnek a birtokosokra eső részét az engedmény levonásával a földmérői szerződést és költségelőírányzatot jóváhagyó végzés jogerőre emelkedésétől (500/1908. I. M. számú utasítás 69. §.; 72.200/1914. I. M. számú²⁾ rendelet 25. §.) számított 3 hónap alatt egyszerre egy összegben befizetik, a birtokosokra eső birtokrendezési költség 18⁰/o-ában megállapított engedményben részesülnek.

¹⁾ Az 500/1908. I. M. számú utasítást l. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyamának 3. számához tartozó melléklet 17. lapján.

²⁾ A 72.200/1914. I. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 790. lapján.

Az engedmény a birtokosokra eső birtokrendezési költségnek 17⁰/₀-át teszi, ha a birtokosok az említett összegnek felét az előző bekezdésben említett határidőben, a másik fele részét pedig az említett határidő utolsó napját követő egy év alatt egy-egy összegben befizetik.

7. §.

Ha a birtokosok a jelen rendelet 6. §-a szerint megállapított összeget a megszabott határidőben befizetik, a kir. adóhivatal erről a törvényszéket értesíti; a törvényszék pedig a befizetésről a jelen rendelet 5. §-ának 2. bekezdésében említett adatok közlésével az igazságügyminiszternek jelentést tesz.

A kir. adóhivatal a törvényszéket akkor is értesíti, ha a birtokosok a befizetést a kitűzött határidőben nem teljesítik.

Az előző bekezdésben említett értesítés vétele után a törvényszék a birtokrendezési költség egyéni kivetéséről sürgősen gondoskodik. Ebben az esetben azonban a birtokosokra akkora összeget kell kivetni, amekkora az előírányzott költségből a birtosokra esik, hozzáadva még — amennyiben az igazságügyminiszter méltányos esetekben másként nem intézkedik — ennek az összegnek arra az időre 5⁰/₀-kal számított kamatját, amely idő alatt a törvényszék határozata értelmében a birtokosoknak a költséget az engedmény levonásával be kellett volna fizetniök (jelen rendelet 6. §-a). A birtokrendezési költséghez ekként hozzáadott összeg a birtokrendezési állami alapot illeti (R. 16. §.). Ennek az összegnek nagyságát a törvényszék az igazságügyminiszternek jelenti.

Ha az érdekelttség valószínűvé teszi, hogy a birtokrendezési költség egyéni kivetéséhez jogos érdeke fűződik, a törvényszék a költség egyéni kivetését abban az esetben is foganatosíttatja, amelyben a birtokosok a reájuk eső költségjárulékokat különben a kellő időben befizették (jelen §. 1. bekezdés) vagy befizetni hajlandók.

A birtokrendezési költség előzetes befizetése az egyéni kivetés után az összes birtokosok részéről.

8. §.

A birtokosok a birtokrendezési költség egyéni kivetésének foganatosítása (R. 8. §.) és a jelen rendelet 6. §-ában említett

határidő eltelte után is előre befizethetik a reájuk eső költséget és ebben az esetben tagosítási ügyekben a következő táblázatban megállapított engedményben részesülnek. Ennek az engedménynek azonban csak akkor van helye, ha a kir. adóhivatalnál az engedmény levonásával az összes birtokosok egyszerre egy összegben befizetik a reájuk eső még be nem fizetett költségjárulékokat, tehát úgy a netán hátralékos költségjárulék-részleteket, mint a befizetés évében esedékes, valamint csak a következő években esedékes költségjárulék-részleteket is.

A befizetésnek legkésőbbben a befizetéskor folyó év november havának 1. napjáig kell megtörténnie s engedményt csak azoknak a költségjárulék-részleteknek az összege után szabad számítani, amelyek a befizetés évét követő években válnak esedékessé.

A befizetést a költségjárulékok befizetésére szabott határidő hányadik évében foganatosítják	A befizetés évét követő években esedékes költségjárulék-részletek után hány % engedménynek van helye
1	16.5
2	15
3	13.5
4	12
5	10.5
6	9
7	7
8	5
9	—
10	—

Ha a táblázatban említett 9. és 10. évre egyáltalában nincs vagy együttvéve nincs legalább is akkora költség (pótköltség; R. 31. §.) kivétel, mint a mekkorát a kivétel első nyolc évének egy-egy évére vetettek ki, akkor a 6., 7. és 8. évben az engedmény a táblázatban megállapítottnál 2%-kal kevesebb.

9. §.

A jelen rendelet 8. §-ának esetében a birtokosok a törvényszékhez fordulnak az engedmény megállapítása végett.

A kérvényt a csoportképviselőknak és az egyéni képviselőkre jogosult birtokosoknak vagy képviselőiknek kell aláírniok. A kérelmet az eljáró bíró előtt jegyzőkönyvbe is lehet mondani.

A törvényszék a kir. adóhivatalt az I. számú mintának megfelelő nyomtatványon megkeresi, hogy számfejtőkönyve nyomán (R. 10. §.) közölje, mindössze mennyi birtokrendezési költséget vetettek ki a birtokosokra; mely évekre; a birtokosok a reájuk kivetett összegből mennyit fizettek már be a birtokrendezési állami alapba; mekkora az az összeg, amelyet már be kellett volna fizetniök, de amellyel még hátralékban vannak; mekkora összeg van kivette a folyó évre s mekkora a következő kivetési évekre.

A közlött adatok alapján a törvényszék megállapítja az engedményt s egyebekben a jelen rendelet 5. §-a értelmében jár el.

A jelen rendelet 7. §-ának 1. és 2. bekezdése megfelelő alkalmazást nyer.

A birtokrendezési költség előzetes befizetése az egyéni kivetés után egyes birtokosok részéről.

10. §.

Ha a birtokosoknak csak egy része óhajtja a reá eső birtokrendezési költségjárulékokat előre befizetni, tagosítási ügyekben a jelen rendelet 8. §-ában jelzett elvek megfelelő alkalmazásával szintén helye van engedménynek, de csak akkor, ha az egyszerre befizetendő összeg legalább 10⁰/o-a az összes birtokosokra kivetett költségnek.

Az előző bekezdés esetében az engedmény a jelen rendelet 8. §-ában említettnél egy-egy ⁰/o-kal csekélyebb.

11. §.

A jelen rendelet 10. §-a esetében az engedmény megállapítását a törvényszéktől azoknak a birtokosoknak kell kérniök, akik a reájuk kivetett költségjárulékokat előre óhajtják befizetni. A kérvény beadásakor igazolni kell azt, hogy a folyamodók a birtokrendezési állami alapba már előre befizették azt az összeget, amelyet saját számításuk szerint az említett 10. §. értelmében avégből be kell fizetniök, hogy engedményben részesüljenek. A megfelelő összeg befizetésének igazolása végett a kérvényhez kell csatolni a II. számú melléklet szerint összeállított kimutatást, továbbá a folya-

modók díjkönyvecskéit (R. 11. §.), amelyekben a minden egyes folyamodó részéről befizetett összeg szabályszerűen nyugtázva van.

Azt, aki a díjkönyvecskét más nevében bemutatja, a kérelem előterjesztésére is meghatalmazottnak kell tekinteni.

A törvényszék az előterjesztett kérelem folytán a már rendelkezésre álló adatok — esetleg az I. számú mintának megfelelő nyomtatványon a kir. adóhivataltól beszerzett további adatok — alapján megállapítja, hogy engedménynek a jelen rendelet értelmében van-e helye. Ha engedménynek helye van, a törvényszék szükség esetében a földmérő igénybevételével megállapítja az engedményt és hogy abból minden egyes folyamodóra mennyi esik. Megállapítja továbbá a törvényszék, hogy folyamodóknak az engedmény levonásával egyenkint és mindössze mennyit kell befizetniök. Ha kevesebbet fizettek be, felhívja őket, hogy közülök azok, akiknek még befizetést kell teljesíteniök, a külömbözetet a birtokrendezési állami alapba a végzésben naptár szerint meghatározott 30 napi határidő alatt befizessék, mert külömben nem részesülnek engedményben.

Ha a folyamodók a birtokrendezési állami alapba elegendő nagy összeget fizettek be, vagy az előre befizetett összeget megfelelően kiegészítik s ezt igazolják, a törvényszék — szükség esetében a földmérővel — a folyamodók díjkönyvecskéinek »Tartozás« című hasábjában az »Összes tartozás« feliratú sor alatt »Engedmény P/1915. sz. a.« felirással bevezeteti az engedményt. E bevezetés alatt a törvényszék pecsétjét kell alkalmazni.

A bevezetés megtörténte után a törvényszék a díjkönyvecskéket folyamodóknak kézbesítetteti, a kir. adóhivatallal a megállapított engedményt a III. számú mintának megfelelő kimutatáson közli, az igazságügyminiszternek pedig az engedmény végösszegét jelenti.

A kir. adóhivatal a vett kimutatás alapján a számfejtőkönyvben és az általa kezelt kivetési lajstromokban az engedményt a jelen §. 4. bekezdésének megfelelő alkalmazásával bevezeti, a községi (városi) közegekkel pedig a náluk kezelt kivetési lajstromokba bevezeteti.

A községi (városi) közegek az engedmény végösszegét az összesítő kimutatás jegyzet hasábjában (R. 12. §.) az engedményt megállapító törvényszéki végzés számára hivatkozva feltüntetik.

Az engedményre vonatkozó egyéb rendelkezések.

12. §.

Abból az okból, hogy a törvényszék engedményt nem állapított meg, vagy hogy az engedményt kérő birtokosok többet fizettek be előre, mint kellett volna, a birtokrendezési állami alaptól egyelőre visszatérítésnek helye nincs. A befizetett összeg és a végleg megállapított birtokrendezési költségjárulékok között a befizetők javára mutatkozó különbözetet a költségek végleges elszámolásakor kell a R. 32. §-a szerint megtéríteni.

A földmérő részére a jelen rendelet 11. §-a értelmében végzett munkáért a törvényszék külön díjazást állapíthat meg. A díj megállapításánál a 700/1908. I. M. számú¹⁾ rendelethez mellékelte díjszabás 4. rovatában megállapított tételeket kell alapul venni. A megállapított díj a birtokrendezési költségek közé számít.

A birtokrendezési költségjárulékok bevételezése a községek részéről.

13. §.

A községi (városi) közegek a befizetett birtokrendezési költségjárulékokat (R. 12. §. 3. bekezdés) az adóbeszedési naplóban is bevételezhetik.

A birtokrendezési költségjárulék viselése birtokváltozás esetében.

14. §.

Ha a birtokrendezési költségjárulékok kivetése után, birtokváltozás esetében (R. 21—22. §.), az érdekelt felek között vitássá lesz az, hogy a birtokrendezési költségjárulékot közülök melyik és milyen mérvben köteles fizetni, első fokon a pénzügyigazgatóság, másod és végső fokon a pénzügyminiszter dönt.

A birtokrendezési költségjárulékok bevételezése az adóhivatal részéről.

15. §.

A kir. adóhivatal a közvetlen adófizetők által befizetett, valamint a községek által beszállított birtokrendezési költségjárulékokat, ha befizetésük vagy beszállításuk valamely hónapban nagyon töme-

¹⁾ A 700/1908. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyamának 3. számához tartozó melléklet 251. lapján.

ges, nem közvetlenül a birtokrendezési állami alapnaplóban, hanem a R. 23. §-ában megszabott módon ugyan, de az illető község részére nyitandó birtokrendezési költségjáruléki melléknaplóban vételezi be. E melléknapló végeredményét azután a hó végén — és pedig külön-külön hasáb alatt a tőkét és a késedelmi kamatokat községenként elkülönítve az egyes községek neve s a birtokrendezési eljárás nemének megjelölése mellett — a birtokrendezési állami alapnaplóban elszámolja.

A hitelezőirányzat szerkesztése és felterjesztése.

16. §.

A R. 25. §-ában említett *H)* mintájú hitelezőirányzatban a törvényszék eljárásonként elkülönítve részletesen sorolja fel azokat a költségeket, amelyek fedezése végett hitelnyitást kér (például:i általános tagosítás: 1. eljáró bíró költsége: *a)* első tárgyalási határnapon.....K.....f; *b)* határjárásnál.....K.....f; 2. határleíró kataszteri mérnök díja.....K.....f; 3. földmérő díjának első részlete.....K.....f).

Ha a törvényszék olyan birtokrendezési ügyben felmerülő költség fedezésére kér hitelt, amelyben csak a birtokrendezési állami alapba befolyt költségjárulékok erejéig szabad a költségeket utalványozni (R. 27. §-ának 2. bekezdése; R. 36. §-ának *b)* pontja; jelen rendelet 19. §-ának 3. bekezdése és 21. §-a), a *H)* mintájú hitelezőirányzatnak jegyzet rovatában említse meg, hogy a birtokrendezési állami alapba befolyt költségjárulékok fedezik-e a kért hitelt.

A *H)* mintájú hitelezőirányzatot minden év április havának 1. napjáig kell az igazságügyminiszterhez felterjeszteni.

A költségek utalványozása.

17. §.

A birtokrendezési állami alapból nyitott hitel terhére csupán azokat a költségeket szabad utalványozni (R. 26. §.), amelyek fel vannak sorolva abban a hitelezőirányzatban, amelynek alapján az igazságügyminiszter a hitelt nyitotta.

A törvényszék előterjesztésére (R. 25. §-ának 3. bekezdése) az igazságügyminiszter a már nyitott hitel terhére azoknak a költségeknek az utalványozását is megengedheti, amelyek a törvényszék előterjesztéséhez mellékelt póthitelelőirányzatban vannak felsorolva.

Nyomtatványok.

18. §.

A R. 33. §-ában említett hitelnyilvántartás (I. minta) többé nem számít a fizetési nyomtatványok közé. Azt tehát a kir. adóhivatalok ezután díjtalanul kapják.

A községek nevén kezelt külön birtokrendezési alapok.

19. §.

A R. 36. §-ának a) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

Az a kir. adóhivatal, amely az előző bekezdésben említett a) pont alapján egyes községek nevén ezidőszert külön birtokrendezési költségletétnaplót még vezet, ezt a letétnaplót a jelen rendelet életbelépése után nyomban lezárja és a lezárás eredményeként mutatkozó külömbözetet a letéti naplóban és letéti főkönyvben kiadja, a birtokrendezési állami alapnaplóban pedig a községnek s az eljárásnak megnevezésével bevételezi.

A további kiadásokat és bevételeket azután épen úgy kell elszámolni, mint más birtokrendezési ügyben, amelyben a kiadásokat a birtokrendezési állami alaphoz utalványozzák, de utalványozásnak csak a birtokrendezési állami alapba befolyt összeg keretén belül van helye.

Avégből, hogy a törvényszék az említett keretet át ne lépje, a kir. adóhivatal a jelen §. 2. bekezdésében említett átszámolás eredményét, valamint az esetleges későbbi bevételezéseket is a R. 24. §-ának megfelelő alkalmazásával közli a törvényszékkal.

A törvényszék a kir. adóhivatal közlése alapján az igazságügyminiszternek az átszámolás eredményéről jelentést tesz.

Állami hozzájárulás és a földmérő díjazása.

20. §.

Amennyiben a törvényszék a tagosító érdekeltség és a földmérő között az utóbbi díjának felemelése tárgyában az eljáró bíró előtt létrejött megegyezést méltányos esetekben jóváhagyná, a felemelés összege után állami hozzájárulásnak (R. 41. §.) csak akkor van helye, ha a felemeléshez a felmérési felügyelőség hozzájárult. A törvényszék a tagosító érdekeltség és a földmérő között létrejött megegyezésről, mielőtt annak jóváhagyása kérdésében határozná, a felmérési felügyelőséget véleményének közlése végett értesíti.

A felmérési felügyelőség a földmérő díjának felemelése tárgyában hozott határozat ellen is ép úgy, mint a földmérő kinevezésének és a földmérői szerződés jóváhagyásának tárgyában hozott határozat ellen (500/1908. I. M. számú utasítás 69. §.) olyan fellebbvitellel élhet, mint bármely érdekelt birtokos.

21. §.

Ha az után az összeg után, amellyel a földmérő díját felemelték, állami hozzájárulásnak nincs helye (jelen rendelet 20. §.), a földmérő díjrészleteinek a felemelés folytán növekedő részét a birtokrendezési állami alapból nyitott hitel terhére csak akkor szabad kiutalványozni, ha a birtokosokra a megfelelő összeg már **van** vetve és ha a birtokrendezési állami alapba befolyt költségjárulékok legalább is a földmérő díjának felemelt részét teljesen fedezik.

Az előző bekezdés rendelkezése alól a tagosító érdekeltség vagy a földmérő indokolt kérésére az igazságügyminiszter méltányos esetekben kivételt tehet.

22. §.

A pénzügyminiszter indokolt esetben az állami hozzájárulásból (R. 41. §.) esedékességének beállása előtt a birtokrendezési állami alapba előleget utalványozhat.

Előleget utalványozhat a birtokrendezési állami alapba a földművelésügyi miniszter is a R. 42. §-ában említett költségek fedezése végett.

Ha birtokrendezési ügyekben a műszaki munkálatokat a földművelésügyi miniszter saját közlegeivel végeztette el (72.200/1914. I. M. számú rendelet 24. §.), a törvényszék a földmérői díjakat nem részletekben, hanem a hitelesített végrehajtás jogerőre emelkedése után (500/1908. I. M. számú utasítás 133. §.) egy összegben akként utalványozza, hogy az adóhivatallal a birtokrendezési állami alapból a földművelésügyi tárca javára átszámoltatja s az utalványozó végzést kísérő jelentés nélkül a földművelésügyi miniszternek is fölterjeszti.

Vegyes rendelkezések.

23. §.

A R. 26. §-ának 6. és 7. bekezdésében s 28. §-ának 2. bekezdésében a költségvetési évet (1913 : XXVI. t.-c.) s annak utolsó hónapját kell érteni.

24. §.

Ahol a 800/1908. I. M. számú rendelet (pl. R. 12—16. §-aiban) az 1883 : XLIV. törvénycikkre hivatkozik, az említett törvénycikk helyett a közadók kezeléséről szóló törvények és rendeletek megfelelő szabályát kell érteni.

Életbelépés.

25. §.

Ez a rendelet 1915. évi május hó 20. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 15. napján.

Dr. Balogh Jenő s. k.,
m. kir. igazságügyminiszter.

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

JUNIUS 26.

TARTALOM. Rendeletek: A gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak életbeléptetése. — A gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapítása. — A házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése. — A gyámhatósági eljárásban a háború következtében szükséges kivételes intézkedésekre a belügyminiszter felhatalmazása. — A háború következtetésében a gyámhatósági eljárásban szükséges kivételes intézkedések megállapítása. — A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6233/M. E. számú és 1915. évi 34/M. E. számú rendeletek kiegészítése. — A tényleges szolgálati kötelezettségük teljesítése végett katonai szolgálatra bevonuló állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményei. — Az X sugaras lemezeknek megfelelő kezelése. — A szegénységi joggal perlekedő fél helyett a bíróság irodaátalányából előlegezett költségek behajtása. — Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének azzal egybefüggő körülményeknek igazolása. — Jogegységi döntvények: A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 7. számú polgári döntvénye. — Közlemények: A büntetőlap kiállítása a kir. törvényszék mint a fiatalok bírósága előtt befejezett ügyekben. — Az évi számadások és szakleltárak beküldési határidejének módosítása. — Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907 : XIX. t.-c. alapján kibocsátott rendeleteknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetéséről szóló 1746/911. számú rendelet kiegészítése és módosítása. — A karlsruhei és a mannheimi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatalok felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. — Fiumében az argentiniai alkonzulátus működésének ideiglenes felfüggesztéséről. — Az olasz konzulok működhetési jogának (exequatur) visszavonásáról — Az Olaszország területén tartózkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén tartózkodó olasz állampolgároknak védelméről. — A berni vasúti áruforgatási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változásról. — A póstai szállításhoz kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása. — Bicske községnek lakbérosztályba sorozása. — Igazságügyi Kezelők Kézikönyve. — Törvények kihirdetése. — A Budapesti Közlöny 1915. évi május hó 29-étől június hó 26-áig megjelent 124—147. számaiban közétett általános rendelkezések sorozata. — Hirdetmény elvesztett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 2.060/1915. M. E. számú rendelete,

a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak életbeléptetéséről.¹⁾

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 12. §-ának 4. pontjában nyert felhatalmazás alapján, továbbá az 1915 : XIX. t.-c. 15. és 16. §-aiban foglalt rendelkezések végrehajtásául a következőket rendeli:

I. A gyorsított bünvádi eljárás rendes szabályai.

1. §.

Amennyiben az 1912 : XXXIII. t.-c. 14. §-a alapján — az 5.491/1914. M. E. szám alatt²⁾ kiadott rendelet, továbbá az 5.735/1914.

¹⁾ Azok a szövegrészek, amelyek tekintetében ez a rendelet az 5.488/1914. M. E. számú (Igazs. Közl. XXIII. évf. 7. szám. 321. 1.) rendeletről eltér, *dült betűkkel* vannak szedve.

²⁾ Az 5.491/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 7. számában a 339. lapon.

*M. E. szám alatt*³⁾ kiadott rendeletnek 12. pontja értelmében — a katonai büntetőbíráskodás alá nem esnek, tekintet nélkül a terhelt korára, a gyorsított bünvádi eljárásnak az igazságügyminiszter által megállapított rendes szabályai nyernek alkalmazást:

1. valamennyi kir. törvényszéknél az 1915: XIX. t.-c. 16. §-ában felsorolt bűncselekmények eseteiben;

2. az aranyosmaróti, beregszászi, beszterczei, besztercebányai, brassói, csíkszeredai, dési, dévai, eperjesi, erzsébetvárosi, fehértemplomi, fiumei, gyulafehérvári, karánsebesi, kassai, kézdivásárhelyi, kolozsvári, löcsei, lugosi, marosvásárhelyi, máramarosszigeti, nagybecskereki, nagyikindai, nagy-szebeni, nyitrai, pancsovai, pécsi, pozsonyi, rózsahegyi, sátoraljaújhelyi, szabadkai, szegedi, székelyudvarhelyi, temesvári, tordai, trencsényi, újvidéki, zilahi és zombori kir. törvényszékek területén lévő polgári büntetőbíróóságoknál a 2. §-ban felsorolt bűncselekmények eseteiben.

A gyorsított bünvádi eljárásnak rendes szabályait kell alkalmazni akkor is, ha a bűncselekményt a jelen rendelet életbelépésének napja előtt követték el, kivéve, ha a bűncselekmény miatt rendes eljárást indítottak és ennek során a főtárgyalást (járásbíróági ügyben a tárgyalást) már kitűzték.

2. §.

Az 1. §. 2. pontja értelmében a gyorsított bünvádi eljárás rendes szabályai alá tartoznak a következő bűncselekmények:

I.

A felségsértés (Btk. 126., 127., 130 — 135. §-ok); a király és a királyi ház tagjainak bántalmazása (Btk. 139 — 141. §-ok); a király megsértése (1913 : XXXIV. t.-c. 2. §.); a hűtlenség (Btk. 142 — 149. §-ok, 1912 : LXIII. t.-c. 18. §.); a lázadás (Btk. 152 — 158., 161. §-ok); a hatóságok vagy országgyűlési tagok elleni erőszak (1914 : XL. t.-c. 2. és 11. §-ok); az alkotmány, a törvény vagy a hatóságok elleni izgatás (Btk. 172., 173. §-ok, 1912 : LXIII. t.-c. 19. §.); a királyság intézményének megtámadása (1913 : XXXIV. t.-c. 3. §.); az 1912 : LXIII. t.-c. 20. §-ában meghatározott bűncse-

³⁾ Az 5.735/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 8. számában a 468. lapon.

lekmények; a vaspályákon, távirdákon (távbeszélőkön) vagy tengeralatti kábelén elkövetett közveszélyű cselekmények (Btk. 434—441. §-ok, 1912 : LXIII. t.-c. 21. §., 1888 : XXXI. t.-c. 12. §., 1888 : XII. t.-c. 5. és 6. §.); a fegyveres erő elleni bűntettek és vétségek (Btk. 453., 454., 455. 456. §-ok, 1912 : XXX. t.-c. 66., 67., 69. §-ok, 1912 : LXIII. t.-c. 22., 23. és 29. §-ok); a katonai behívási parancs iránt engedetlenségre való csábítás (1890 : XXI. t.-c. 6. §.); a Btk. 465., 467., 470., 471., 475., 478—481. §-aiban meghatározott hivatali bűntettek és vétségek; az 1912 : LXIII. t.-c. 24., 25. és 26. §-aiban meghatározott bűncselekmények; az 1915 : XIX. t.-cikkben meghatározott bűntettek és vétségek, a Btk. 171. §-ában meghatározott felhívás és a Btk. 174. §-ában meghatározott feldícsérés, ha a fentebb felsorolt bűncselekmények valamelyikére irányulnak.

II.

Amennyiben a közös hadsereg (haditengerészet), a magyar vagy az osztrák honvédség, a magyar vagy az osztrák népfölkelés tényleges szolgálatában álló egyéneivel vagy a tábori csendőrség közegeivel, a csendőrség, pénzügyőrség és az állami erdészeti személyzet kötelékébe tartozó egyénekkal, avagy a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. 4. §-a alapján bevont oly egyénekekkel szemben követték el, akik katonailag szervezett vasút vagy távirda (távbeszélő) biztosító szolgálatban vagy katonailag szervezett határvédő (tengerpartvédő) szolgálatban állanak, a következő bűncselekmények: hatóság közege elleni erőszak (1914 : XL. t.-c. 4., 5. és 11. §-ok); az ember élete elleni bűntettek és vétségek (278—283. §-ok, 287. §. 2. és 3. bekezdése, 288. §.); szándékosan elkövetett testi sértés (Btk. 301—303., 305—309. §-ok); a Btk. 336. §. 5. pontjába és a Btk. 337. §-ába ütköző lopás; a rablás (Btk. 344—346. §-ok); a zsarolás (Btk. 350., 351. és 353. §-ok); a Btk. 171. §-ában meghatározott felhívás és a Btk. 174. §-ában meghatározott feldícsérés, ha a fentebb felsorolt bűncselekmények valamelyikére irányulnak; az 1879 : XL. t.-c. 41. §-ában meghatározott közcsend elleni és 46. §-ában meghatározott hatóság elleni kihágás.

III.

Amennyiben a katonai igazgatás használatában vagy üzemében álló dolgon vagy a II. pontban felsorolt egyének veszélyeztetésével vagy a fegyveres erő érdekének megsértésével vagy végül a hadjárat sikeres eredményének veszélyeztetésével követték el, a következő bűncselekmények: a közegészség elleni bűntett és vétség (Btk. 314—315. §-ok); a csalás (1908 : XXXVI. t.-c. 50. §., Btk. 380—383. §-ok); más vagyonának megrongálása (Btk. 418—421. §-ok); a gyújtogatás büntette (Btk. 422—424, 428. §-ok); a vizáradás okozásának büntette (Btk. 429—431. §-ok); a hajókon elkövetett közveszélyű cselekmények büntettei (Btk. 434. és 444. §-ok); az 1914 : XIV. t.-c. 24. §-ának 7. pontjában meghatározott bűncselekmény; a Btk. 171. §-ában meghatározott felhívás és a Btk. 174. §-ában meghatározott feldicsérés, ha a fentebb felsorolt bűncselekmények valamelyikére irányulnak.

3. §.

A jelen rendelet 1. §-ának 1. pontja alá eső bűncselekmények esetében valamennyi kir. törvényszéknél a kir. törvényszéknek öt tagból alakított tanácsa előtt kell megtartani a főtárgyalást.

Ha a főtárgyalás a jelen rendelet életbelépésének napja előtt már megkezdett, tovább is az eddigi szabályok szerint alakított tanács jár el.

4. §.

Az 1915 : XIX. t.-c. 15. §-a alá eső azokban az ügyekben, amelyekben a főtárgyalást már kitűzték, az eddig illetékes kir. törvényszék jár el, az ítélőtanácsot azonban ily esetben is öt tagból kell megalakítani.

II. A gyorsított bünvádi eljárás rögtönbíráskodási szabályai.

5. §.

Előzetes kihirdetés után rögtönbíráskodásnak lehet helye a kihirdetés után elkövetett, az 1912 : LXIII. t.-c. 12. §-ának 4. pontjában megjelölt következő büntettek nézve: a hűtlenségre, a lázadás büntettére, a gyilkosságra, a szándékos emberölésre, a közegészség ellen halál okozásával elkövetett büntettre, a rablásra, a gyújtogatásra, a vizáradás okozásának büntettére, a vaspályákon,

távirdákon (távbeszélőn) vagy hajókon elkövetett közveszélyű cselekmények büntetteire nézve.

A rögtönbíráskodás kihirdetésének ezekben az esetekben is csak akkor van helye, ha a felsorolt büntettek oly fenyegető módon harapóznak el, hogy a katonai fegyelem csorbulásának vagy a közbiztonság veszélyeztetésének vagy az állam hadierejét fenyegető bűncselekmények szélesebb körű elterjedésének megakadályozása végett elrettentő példaadás válik szükségessé.

Mihelyt a rögtönbíráskodás elrendelésének oka megszűnt, főleg ha a halálbüntetésnek egy vagy több bűnösön foganatosított végrehajtásával az elrettentő példa már megadatott, a rögtönbíráskodás megszüntetését azonnal ki kell mondani és mindig ugyanoly módon ki kell hirdetni mint a rögtönbíráskodás elrendelését.

A rögtönbíráskodás kihirdetésének szükségessége, valamint a kihirdetett rögtönbíráskodás megszűnése fölött az igazságügy-miniszter a belügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel egyetértve határoz. Ugyanők jelölik ki azt a területet és azokat a büntetteket, amelyekre a rögtönítelő eljárás hatályba lép.

A rögtönítelő eljárásra a gyorsított bűnvádi eljárásnak rögtönbíráskodási szabályai irányadók.

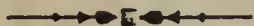
III. Záró rendelkezések.

6. §.

Ez a rendelet 1915. évi június hó 17. napján lép életbe.

Ettől a naptól kezdve a m. kir. minisztérium által a gyorsított bűnvádi eljárás szabályainak életbeléptetése tárgyában 1914. évi július hó 27. napján 5.488/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet, továbbá a m. kir. minisztérium által a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott egyes rendeletek hatályának kiterjesztése tárgyában 1914. évi augusztus hó 1. napján 5.735/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet 11. pontja, végül a m. kir. minisztérium által ugyane tárgyban 1914. évi augusztus hó 14. napján 6.082/1914. M. E. szám alatt¹⁾ kiadott rendelet 3. pontja helyébe a jövőre nézve a jelen rendelet rendelkezései lépnek.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 17-én.

¹⁾ A 6.082/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 8. számában a 473. lapon.

A m. kir. igazságügyminiszternek 9.550/1915. I. M. E. számú rendelete,
a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített
szabályainak megállapítása tárgyában.¹⁾

A háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:
LXIII. t.-c. 31. §-ában nyert felhatalmazás alapján a gyorsított bűn-
vádi eljárásnak *módosított és kiegészített* szabályait a következőkben
állapítom meg:

I. FEJEZET.

A gyorsított bünvádi eljárás rendes szabályai.

I. Általános rendelkezések.

1. §.

Azokat a bűncselekményeket, amelyek a gyorsított bünvádi
eljárás alá tartoznak, úgyszintén azt a területet, amelyre ezeknek
az eljárási szabályoknak hatályossága kiterjed, valamint e szabályok
életbelépésének időpontját a m. kir. minisztériumnak az 1912: LXIII.
t.-c. 12. §-ának 4. pontjában nyert felhatalmazás alapján *1915. évi
junius hó 17. napján 2.060/1915. M. E. szám alatt*²⁾ kibocsátott rendelete
határozza meg.

A gyorsított bünvádi eljárásnak csak annyiban van helye,
amennyiben a terhelt vagy a cselekmény nem tartozik a katonai
büntetőbíráskodás alá.

2. §.

A gyorsított bünvádi eljárásban a bünvádi perrendtartásról szóló
1896: XXXIII. t. c. (Bp.) rendelkezéseit, *valamint az e törvényt módo-
sító és kiegészítő törvények rendelkezéseit* a jelen rendeletből folyó eltéré-
sekkel kell alkalmazni.

3. §.

Pótmagánvádnak a gyorsított bünvádi eljárásban nincs helye.

A vádat a Bp. 41. §-a alá eső bűncselekmények miatt is a kir.
ügyészség képviseli.

¹⁾ Azok a szövegrészek, amelyek tekintetében ez a rendelet a 12.002/1914. I. M. E. számú ren-
delettől (Igazságügyi Közlöny XXIII. évf., 7. szám. 325. l.) eltér, *dült betűkkel* vannak szedve.

²⁾ A 2.060/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának jelen
számában a 309. lapon.

4. §.

Magánjogi igény kérdésében a bíróság a tárgyalást és az ítélethozást mellőzi, ha ez a bünvádi eljárást késleltetné.

5. §.

Minden intézkedést a lehető legnagyobb sürgősséggel kell elrendelni és foganatosítani, tekintet nélkül a vasárnapra és ünnepnapokra és a nap szakára. *Ugyanez áll a határnapok megállapítása tekintetében is.*

A határidőkbe a vasárnapot és a Gergely-naptár szerinti ünnepet be kell számítani akkor is, ha az a határidő utolsó napjára esik.

6. §.

A gyorsított bünvádi eljárásra a cselekmény elkövetésének helye szerint illetékes bírósággal egyenlően illetékes az a bíróság, amelynek területén a terheltet kézrekerítették vagy fogva tartják, ha a gyorsított eljárásra az is fel van hatalmazva.

Ez a rendelkezés nem érinti azokat a jogszabályokat, amelyek a kir. ítélőtáblák székhelyén működő kir. törvényszékeknek, Budapesten a budapesti kir. büntetőtörvényszéknek kivételes hatáskörét állapítják meg.

Ha az illetékes bíróság előtt az eljárás megindítása vagy folytatása nehézségekbe ütköznék, az ügyben a gyorsított bünvádi eljárásra hivatott az a bíróság válik illetékessé, amelyhez a kir. ügyészség fordul.

Az ügy áttételének más illetékes bírósághoz csak a kir. ügyészség indítványára van helye.

7. §.

Az ügyek egyesítésének és az egyesítés mellőzésének vagy megszüntetésének csak a kir. ügyészség indítványára és csak akkor van helye, ha az az eljárás gyors befejezését nem akadályozza.

Gyorsított bünvádi eljárás alá tartozó ügy nem egyesíthető olyan üggyel, amely nem tartozik gyorsított eljárás alá.

Az egyesítést az a bíróság rendeli el, amelyiknél a kir. ügyészség erre irányuló indítványt terjeszt elő, feltéve, hogy e bíróság hatáskörét egyik ügy sem haladja meg.

8. §.

Ha a Bp. 55. §-ának megfelelő védő nem áll azonnal rendelkezésre, védőül ügyvédjelölt vagy más alkalmas jogtudó egyén is választható vagy kirendelhető azokban az esetekben, amelyekben a védőt hivatalból kell kirendelni. A védőt az ügyvédi kamara székhelyén is a törvényszék elnöke rendeli ki.

A védő a vádirat benyújtásáig a terhelttel csak hatósági személy ellenőrzése mellett érintkezhetik és az iratokat csak akkor tekintheti meg, ha ez az eljárás célját nem veszélyezteti.

A védő kérelmére a főtárgyalást a védelem előkészítése céljából nem lehet elhalasztani. A védő elmaradása vagy az, hogy védő nem volt kirendelhető, a Bp. 56. §. 1., 3. és 4. pontjának esetein kívül a főtárgyalás megtartását nem akadályozza.

2. Előkészítő eljárás.

9. §.

Vizsgálatnak nincs helye. A vizsgálatot a nyomozás pótolja.

A nyomozást a kir. ügyészség maga is teljesítheti. A nyomozásban a kir. ügyészséget ugyanazok a jogok illetik meg, mint a Bp. szerint a vizsgálóbíró a vizsgálat folyamán.

A rendőri hatóság a Bp. 98 §-ának harmadik bekezdésében megjelölt intézkedéseket kivéve, bármely nyomozó cselekményt elrendelhet és foganatosíthat, de köteles erről a kir. ügyészséget késedelem nélkül, lehetőleg távirat vagy távbeszélő útján értesíteni.

A posta- vagy távirdahivatalban, továbbá a szállító- és fuvarozó intézeteknél lefoglalt levelek, táviratok és egyéb küldemények átvételére a rendőrhatalóság vagy annak valamely tagja is feljogosítható.

A nyomozást a kir. ügyészség a határrendőrségre is bízhatja.

Egyes nyomozó cselekmények foganatosítása végett a katonai hatóságok is megkereshetők.

10. §.

A nyomozó eljárásban minden hosszadalmasságot kerülni kell. Jegyzőkönyvet csak oly nyomozó cselekményekről kell szer-

keszteni, amelyek a főtárgyalásnál bizonyítékul fognak szolgálni és ott nem lesznek megismétlendők; más esetekben elég, ha a kihallgatott egyén vallomásának lényeges tartalmáról a jegyzőkönyvvezető vagy a cselekményt foganatosító közeg maga rövid feljegyzéseket tesz és ezt aláírja.

A nyomozó cselekménynél csak akkor kell bírósági tanut alkalmazni, ha a kir. ügyészség szükségesnek találja.

Szakértői szemlénél és vélemény adásánál egy szakértő alkalmazása minden esetben elégséges s a halottszemlénél és a boncolásnál szükség esetében a kezelőorvos is alkalmazható ily szakértőül, ha alkalmazása aggályosnak nem mutatkozik.

11. §.

Az előzetes letartóztatás tartamára a vizsgálati fogságra vonatkozó szabályok irányadók.

Az előzetes letartóztatás tartamának meghosszabbítása tárgyában a kir. ügyészség határoz.

Annak megengedése, hogy a terheltet előzetes letartóztatása alatt lakásán vagy a fogházon kívül eső más helyiségben őrizték, a kir. ügyészség hatáskörébe tartozik.

Az előzetes letartóztatás megszüntetése tárgyában a főtárgyalás kitűzéséig a kir. ügyészség határoz.

A letartóztatott terhelt biztosíték ellenében szabadlábra nem helyezhető.

12. §.

A nyomozó hatóságnak intézkedése ellen, amennyiben a Bp. a perorvoslatot megengedi, huszonnégy óra alatt előterjesztésnek van helye az első fokon eljáró bírósághoz. Törvényszéki ügyekben az előterjesztés felől a törvényszék büntető tanácsa határoz. A bíróságnak ily előterjesztés folytán hozott határozata ellen a 2. bekezdésben említett esetek kivételével perorvoslatnak nincs helye.

A bíróságnak oly határozata ellen, amely előterjesztés folytán a terheltnek szabadlábra helyezését rendeli el vagy az előzetes letartóztatásban levő terheltnek a fogházon kívül eső helyiségben való őrizését engedi meg, a kir. ügyészség felfolyamodással élhet, amelynek felfüggesztő hatálya van.

13. §.

A kir. ügyészség, mihelyt a nyomozás adataiból a vádemelésre elegendő alapot talál, késedelem nélkül, lehető rövidséggel szerkesztett vádiratot terjeszt a bíróság elé, amelyben az ügy főtárgyalására határnap kitűzését is kéri.

A vádiratot a főtárgyalási tanács elnökénél kell benyújtani, aki a főtárgyalásra határnapot tűz, a vádiratot a terhelttel az idézéssel együtt közli és megteszi a főtárgyalás előkészítéséhez szükséges egyéb intézkedéseket.

A vádirat ellen kifogásnak nincs helye.

14. §.

A főtárgyalás határnapját akként kell kitűzni, hogy a vádiratnak a terhelttel közlése és a főtárgyalás határnapja közé legalább három napi időköz essék, kivéve, ha a terhelt ez időköz megrövidítésbe kifejezetten beleegyezik.

A vádlottnak új bizonyítékok megszerzése iránt indítványát legkésőbb a vádirat közlését követő *harmadik* napon kell megtennie.

A főtárgyalásra távirat vagy távbeszélő útján is lehet idézni.

3. Főtárgyalás.

15. §.

A bíróság elnöke a nyilvánosságot a Bp. 293. §-ában meghatározott eseteken kívül kizárja, ha a főtárgyalás nyilvánossága az állam biztonságát, vagy a katonai szolgálati érdekeket veszélyeztetné. Ha a nyilvánosság az állambiztonság veszélyeztetésének okából van kizárva, a főtárgyaláson a vádlott bizalmiférfit sem lehetnek jelen.

16. §.

A főtárgyalás elhalasztásának vagy elnapolásának csak elkerülhetetlen szükség esetében és csak a lehető legrövidebb időre van helye. Ha bizonyítás kiegészítése szükséges, ezt a tárgyaló bíróság kiszállással vagy egyik tagjának kiküldésével is foganatosíthatja.

17. §.

Az ítéletet mindjárt meghozása után ki kell hirdetni.

Az ítéletnek tartalmaznia kell annak megemléztetését is, hogy a bíróság a gyorsított bünvádi eljárás rendes szabályai szerint járt el.

4. Perorvoslatok.

18. §.

Az ítélet ellen egyfokú perorvoslatnak van helye, amennyiben a perorvoslatot a Bp. ki nem zárja.

Az 1915. XIX. t.-c. 16. §-ában felsorolt bűncselekmények eseteiben, amelyekben a főtárgyalást a kir. törvényszéknek öt tagból alakított tanácsa előtt kell megtartani, a kir. törvényszék ítélete ellen semmisségi panasznak van helye, amely felől a kir. Kúria határoz. A semmisségi panasz a Bp. 428. §-ának 1. bekezdésében említett okokon felül a büntetés súlyosítása és enyhítése végett is használható.

A perorvoslatot azonnal, az ítélet kézbesítése esetében pedig ettől számított három nap alatt kell bejelenteni, indokait pedig a határozat közlésétől számított három nap alatt lehet beadni; a Bp. 388. §-ának utolsó bekezdésében említett halasztásnak nincs helye.

Perorvoslat bejelentése esetében az elsőfokú bíróság az iratokat három nap letelte után haladék nélkül köteles a felsőbírósághoz felterjeszteni.

A kir. ügyészség által bejelentett perorvoslatnak a fogva lévő vádlott szabadlábra helyezésére halasztó hatálya van.

19. §.

A fellebbviteli tárgyalás a vádlottnak a Bp.-ban megkívánt jelenléte nélkül is megtartható, ha a vádlott nem volt megidézhető vagy előállítható. Ha azonban a vádat oly büntett miatt emelik, amelyre a törvény öt évig terjedhető szabadságvesztésbüntetésnél súlyosabb büntetést állapít meg, az alsóbíróság által felmentett vádlottat a fellebbviteli bíróság a vád tárgyául szolgáló cselekményért csakis a Bp. szabályainak megfelelő eljárással ítélni el.

Ha a bizonyítás kiegészítése szükséges, azt a fellebbviteli bíróság egyik tagjának kiküldésével is fogyanatosíthatja.

20. §.

A 18. §. 2. bekezdése alá eső ügyekben, ha a kir. Kúria úgy találja, hogy a kir. törvényszék ténymegállapítása az iratok tartalmával ellentétben áll, vagy helytelen ténybeli következtetéssel történt és a tényállás az iratok alapján helyesen megállapítható, a kir. Kúria a ténymegállapítást helyesbíti és a Bp. 387. §-ában foglalt rendelkezések szem előtt tartásával a törvénynek megfelelő határozatot hoz.

Ha az iratok alapján a tényállás helyesen megállapítható nem volna, és csupán egyes ténybeli megállapítások helyességére nézve merült fel kétség, vagy csupán egyes bizonyítékoknak felvétele, illetőleg megszerzése vált szükségessé, a kir. Kúria az ítélet megsemmisítése nélkül a bizonyítás kiegészítését rendeli el és a bizonyítás felvételére saját bíróját vagy annak a bíróságnak a bíróját küldi ki, amelynek területén a bizonyítás felvétele a legcélszerűbben megtörténhetik. Ilyenkor a bizonyítás felvételére nézve a Bp. 406. §-ában foglalt rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni.

Ha pedig az előbbi bekezdésben említett bizonyítás-kiegészítés nem mutatkozik célravezetőnek, a kir. Kúria az ítéletet megsemmisíti, új eljárást rendel el és ezt akár az eljárást, akár hasonló hatáskörű más kir. törvényszékre bízta.

E §. alapján a kir. Kúria csupán hivatalból intézkedhetik, a felek e tárgyban indítványt nem tehetnek.

A jelen §-ban foglalt rendelkezések az 1914 : XIII. t.-c. 35. §-ának 1. bekezdésében foglalt rendelkezések hatályát nem érintik.

5. Vegyes rendelkezések.

21. §.

Halálbüntetés megállapítása esetében az a bíróság, amelyik a jogerős ítéletet hozta, a Bp. 497. §-a 2. bekezdésének megfelelő eljárás után a bűnügyi iratokat az esetleg beadott kegyelmi kérvénnyel, valamint a kir. ügyészségnek és a bíróságnak véleményével a kegyelmezés kérdésében a királyhoz intézendő felterjesztés végett közvetlenül az igazságügyminiszterhez küldi.

22. §.

A gyorsított bűnvádi eljárásnak az 1—5., 7—20. §-okban foglalt szabályait a nyomtatvány útján elkövetett bűncselekmény esetében is alkalmazni kell.

A gyorsított bünvádi eljárási szabályok hatályosságának területén mindegyik kir. törvényszéknek van sajtóbíróági hatásköre és mindegyik kir. ügyészségnek sajtóközvédlői jogosultsága.

Az illetékességre a Bp. 562. §-a irányadó. E rendelet 6. §-ának 3. és 4. bekezdéseiben foglalt szabályok itt is állanak.

A nyomozás a felelős személy kipuhatolására szorítkozik.

A lefoglalás hatályát veszti, ha a kir. ügyészség a lefoglalástól számított nyolc nap alatt a nyomozást meg nem indítja.

A terhelt a vádirat benyújtása után a sajtójogi felelősséget más felelős személyre át nem háríthatja.

23. §.

A kir. járásbíróóságok a gyorsított bünvádi eljárás alá tartozó ügyekben is a Bp.-nak a járásbíróóság előtti eljárás tekintetében irányadó szabályai szerint járnak el. Az 1—7. §-oknak, a 9. §. 2—5. bekezdéseinek, a 10—12. §-oknak és a 15—19. §-oknak szabályai azonban a kir. járásbíróóságok előtti eljárásban is alkalmazandók.

24. §.

Újrafelvételnek és a jogegység érdekében perorvoslatnak a gyorsított bünvádi eljárásban hozott határozatok ellen is a Bp. szabályai szerint van helye.

II. FEJEZET.

A gyorsított bünvádi eljárás rögtönbíráskodási szabályai.

I. A rögtönbíráskodás kihirdetése.

25. §.

A gyorsított bünvádi eljárásnak a jelen fejezetben megállapított rögtönbíráskodási szabályai csak akkor nyernek alkalmazást, ha a rögtönbíráskodás kihirdetését az igazságügyminiszter a minisztériumnak az 1912: LXIII. t.-c. 12. §-ának 4. pontja alapján kiadott rendelete értelmében a belügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel egyetértve elrendelte. Ugyanez a rendelet jelöli ki azt a

területet és azokat a bűntetteket, amelyekre a rögtönítélő eljárás hatályba lép.

A Bp. szabályait ezekben az ügyekben csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben az alábbi rendelkezésekből más nem következik.

26. §.

Ha a minisztériumnak az előbbi §-ban említett rendelete értelmében a rögtönbíráskodás kihirdetése el van rendelve, erről a rögtönítélő eljárás hatályosságának területén azonnal hirdetményt kell közzétenni.

A hirdetménynek tartalmaznia kell:

1. azoknak a bűntetteknek megjelölését, amelyek miatt, és azt a területet, amelyre a rögtönbíráskodást elrendelték;

2. azt a felhívást, hogy az ily bűntettek elkövetésétől mindenki óvakodjék és

3. azt a figyelmeztetést, hogy a polgári büntetőbíráskodás alá tartozó minden olyan egyén, aki a kihirdetés után a megjelölt területen ily bűncselekményt követ el, rögtönítélő eljárás alá kerül és halállal bünhődik.

A hirdetményt a kir. törvényszék elnöke bocsátja ki; ugyanő teszi meg a hirdetmény közzététele végett szükséges intézkedéseket.

A hirdetményt a rögtönítélő eljárás hatályosságának területén levő mindegyik kir. bíróságnál ki kell függeszteni; továbbá kifüggesztés és a helyben szokásos kihirdetés végett közölni kell a rögtönítélő bíróság területén levő közigazgatási hatóságokkal (főszolgabíró, polgármester, rendőrkapitány) és a községi elöljáróságokkal; ezenfelül a közzététel hirlapok útján is történhetik.

27. §.

A kir. törvényszék elnöke azonnal kijelöli a rögtönítélő eljárásra hivatott tanács (rögtönítélő bíróság) tagjait.

A rögtönítélő bíróság az elnökön kívül négy tagból áll. Elnöke a kir. törvényszék elnöke vagy ennek helyettese; tagjait a kir. törvényszék ítélőbírái közül kell kijelölni. Ezenkívül a rögtönítélő bírósághoz egy pótbíró és jegyzőkönyvvezetőt kell kirendelni.

Ha a rögtönítelő bíróság a kir. törvényszék tagjai sorából meg nem alakítható, a kir. törvényszék székhelyén vagy ehhez közel levő kir. járásbíróság ítélőbírái is kijelölhetők.

A rögtönítelő bíróság tagjául albírókat nem szabad kijelölni.

28. §.

A kir. ügyészség vezetője azonnal kijelöli a kir. ügyészségnek egy vagy több tagját, aki a rögtönítelő bíróság mellett a közvádoló tennivalóit ellátja és erről a törvényszék elnökét azonnal értesíti.

29. §.

A rögtönítelő eljárás kihirdetéséről s a rögtönítelő bíróság és a kir. ügyészség tagjainak kijelöléséről az igazságügyminiszterhez haladéktalanul, ha lehet, táviratilag jelentést kell tenni.

2. A rögtönítelő eljárás megindítása.

30. §.

A terhelt csak akkor állítható a rögtönítelő bíróság elé, ha tetten érték vagy ha bűnössége minden valószínűség szerint haladéktalanul be fog bizonyulni.

Nem állíthatók a rögtönítelő bíróság elé az elmebeteg, mulékony súlyos betegségben szenvedő egyének, valamint teherben levő nők felgyógyulásuk előtt.

Ha a terhelt ellen rendes bünvádi eljárást vagy az I. Fejezetben szabályozott gyorsított bünvádi eljárást rendeltek el, rögtönítelő eljárásnak ugyanazon cselekmény miatt többé nincs helye.

31. §.

A rögtönítelő bíróság eljárhat tekintet nélkül a terhelt ellen a rendes bíróság előtt folyó más bünvádi ügyekre.

A rögtönítelő bíróság a kir. törvényszék területén bármely helyen összeülhet azon a kerületen belül, amelyre a rögtönítelő eljárást kihirdették.

32. §.

Az eljárásra a cselekmény elkövetésének helye szerint illetékes rögtönítelő bírósággal egyenlően illetékes az a rögtönítelő bíróság, amelynek területén a terheltet kézrekerítették vagy fogva tartják.

Ha az illetékes rögtönítelő bíróság előtt az eljárás megindítása vagy folytatása nehézségekbe ütköznék, az ügyben az a rögtönítelő bíróság válik illetékessé, amelyhez a kir. ügyészség fordul.

Az ügy áttételének más illetékes bírósághoz csak a kir. ügyészség indítványára van helye.

33. §.

A rögtönítelő eljárás alá tartozó bűncselekménnyel terheltet letartóztatásba kell helyezni és haladéktalanul a kir. ügyészség elé kell állítani, aki a terheltnek a rögtönítelő bíróság összeüléseiig szükséges fogvatartása iránt intézkedik.

34. §.

Mihelyt a rögtönítelő eljárás megindítása szükségessé válik, erről a kir. ügyészség a rögtönítelő bíróság elnökét haladéktalanul értesíti, aki köteles mindjárt az értesítés beérkezése után a legnagyobb gyorsasággal intézkedni aziránt, hogy a rögtönítelő bíróság összeüljön. A kir. ügyészség továbbá gondoskodni köteles arról, hogy a rögtönítelő bíróság biztonsága és a halálbüntetés esetleges végrehajtása végett szükséges karhatalom rendelkezésre álljon és hogy a rögtönbíráskodás megtartására kijelölt helyen a szükséges hivatalos felszerelés készenlétben, egy lelkész, egy orvos és esetleg a hóhér jelen legyen és hogyha halálbüntetés mondatnék ki, annak végrehajtását, amennyiben az elítélt kegyelmet nem kapott, semmi se akadályozza.

35. §.

Sem alakszerű nyomozó eljárásnak, sem vádirat benyújtásának nincs helye. Az egész eljárás elejétől végig az együttülő rögtönítelő bíróság előtt és hacsak lehet, félbeszakítás nélkül folyik le.

A terheltet mindjárt a rögtönítelő bíróság összeülése után ez elé kell állítani.

A kir. ügyészség kötelessége a tárgyaláshoz szükséges bizonyítékokat előteremteni, főleg a sértettet, a tanukat és a szakértőket, ha szükséges, közvetlenül megidézni vagy elővezetésük iránt is intézkedni.

A rögtönbíráskodás bármely órában és a szabad ég alatt is megtartható.

Az egyes terheltek ellen az eljárás leghosszabb tartama, ideértve az ítélethozást, háromszor huszonnégy óra s ezt a határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a terheltet a rögtönítélő bíróság elé állították. Ha ez a határidő be nem tartható, amennyiben az I. Fejezetben szabályozott gyorsított bűnvádi eljárásnak helye van, ez az eljárás, különben pedig a rendes bűnvádi eljárás indul meg.

3. Tárgyalás a rögtönítélő bíróság előtt.

36. §.

A rögtönítélő bíróság előtt a tárgyalást minden hosszadalmaság kerülésével a Bp. XVIII. fejezetében foglalt szabályok megfelelő alkalmazásával kell lefolytatni, amennyiben az alábbiakban nincs eltérés megállapítva.

A terhelt védőt választhat s e jogáról őt a kir. ügyésznek mindjárt a rögtönítélő eljárás elrendelése után, mindenesetre azonban a rögtönítélő bíróság elé állítása előtt fel kell világosítania. Ha a terhelt e jogával nem él, vagy ha a választott védőt a tárgyalásra azonnal meghívni lehetetlen, a bíróság hivatalból rendel védőt. Ha e célra a Bp. 55. §-ának megfelelő védő nem áll azonnal rendelkezésre, ügyvédjelölt és más alkalmas jogtudó egyén is kirendelhető.

37. §.

A tárgyalás azzal kezdődik, hogy a kir. ügyész a vádirat felolvasása helyett a terhelt ellen fennforgó tényeket előadja.

Az eljárás rendszerint annak a tettnek bizonyítására szorítkozik, amely miatt a rögtönítélő eljárást megindították; az ügyész indítványára azonban kiterjeszthető más oly cselekményekre is, amelyek

rögtönítelő eljárás alá tartoznak, ha ennek következtében a rögtönítelő eljárást megghiúsító késedelemtől tartani nem kell. A terhelt egyéb bűncselekményét figyelmen kívül kell hagyni.

A tettestársak és a bűnrészesek kipuhatolását is szem előtt kell ugyan tartani, de emiatt a vádlott ellen az ítélet meghozását és végrehajtását elhalasztani nem szabad.

A bizonyító eljárás befejeztével a kir. ügyész annak eredményét kifejti és indítványát megteszi. Erre a vádlott és védője felel és ha az ügyész még válaszol, az utolsó felszólalás joga mindig a vádlottat és védőjét illeti.

38. §.

Ezután az elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és a vádlottat eltávolíttatja, mire a rögtönítelő bíróság zárt tanácskozás után határoz.

A rögtönítelő bíróság, ha a terheltet a rögtönítelő eljárás alá tartozó valamely büntetttben egyhangúlag bűnösnek nyilvánítja, ítéletében egyúttal halálbüntetést szab ki.

Oly vádlottra, aki a tett elkövetésekor huszadik életévét még be nem töltötte, halálbüntetés helyett tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházbüntetést, ha pedig a vádlott a tett elkövetésekor életének tizennyolcadik évét nem töltötte be, öt évtől tíz évig terjedhető fogházbüntetést kell kiszabni. Ezenkívül a rögtönítelő bíróság, ha a halálbüntetésnek egy vagy több, a büntetésre legméltóbb egyénen foganatosított végrehajtása a nyugalom és a rend helyreállítására szükséges elrettentő példát már megadta, fontos okokból a kevésbbé bűnös részesekre halálbüntetés helyett életfogytig vagy tíztől tizenöt évig terjedhető fegyházbüntetést szabhat ki. A büntetés további enyhítése nincs megengedve.

Ha a rögtönítelő eljárás alá tartozó büntettekre nézve a Bp. 326. §. 1–3. pontjában említett valamelyik feltétel forog fenn, a rögtönítelő bíróság a vádlottat ítéletével felmenti.

39. §.

Az ítéletet rövid indokolással együtt azonnal írásba kell foglalni.

4. Végrehajtás.

40. §.

A rögtönítelő bíróság határozatai ellen perorvoslatnak — az újrafelvétel és a jogegység érdekében használható perorvoslatot ide nem értve — nincs helye és az az ellen bárki által benyújtott kegyelmi kérvénynek nincs felfüggesztő hatálya.

Ha a vádlottat halálra ítélték, a rögtönítelő bíróság a Bp. 497. §-ának megfelelő eljárás után azonnal határoz abban a kérdésben, hogy az elítéltet kegyelemre ajánlja-e vagy sem.

Ha a bíróság az elítéltet kegyelemre ajánlandónak nem találta, az ítélet kihirdetése után az elítélt mellé, amennyiben lehetséges, lelkészt ad és a halálra előkészülés végett adott megfelelő határidő letelte után, rendszerint két órán belül, a halálbüntetést rajta végrehajtják.

Ha a rögtönítelő bíróság a halálra ítéltet kegyelemre ajánlandónak találta, a bűnügyi iratokat az esetleg beadott kegyelmi kérvénnyel, valamint a kir. ügyészségnek és a bíróságnak véleményével együtt azonnal az igazságügyminiszterhez terjeszti fel. Ha a halálra ítélt kegyelmet nem kapott, ennek kihirdetése után a halálbüntetést az előbbi bekezdésnek megfelelően kell végrehajtani.

41. §.

A rögtönítelő bíróság által kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtását az ítélet kihirdetése után azonnal meg kell kezdeni.

Felmentő ítélet hozása esetében annak kihirdetése után a vádlottat, ha a további letartóztatását törvényes ok szükségessé nem teszi, azonnal szabadlábra kell helyezni.

5. Vegyes rendelkezések.

42. §.

A rögtönítelő eljárásban hozott minden ítéletet jogerőre emelkedése, illetőleg a 40. §. utolsó bekezdése esetében az iratok visszaérkezése után a tárgyalási iratokkal együtt legkésőbb tizennégy nap alatt a kir. főügyészhez kell küldeni, aki az iratok átvizsgálása és

a netalán szükséges intézkedések elrendelése után az igazságügy-miniszternek jelentést tesz.

Ujrafelvételnek és a jogegység érdekében perorvoslatnak a Bp. szabályai szerint van helye.

43. §.

Ha a rögtönítélő bíróság az ügyet rögtönbírószági eljárás alá tartozónak nem találja, vagy ha büntető ítélet csak abból az okból nem hozható, mert egyhangú határozat nem jött létre, vagy ha a terhelt ellen súlyos gyanuok forognak ugyan fenn arra nézve, hogy a terhelt rött bűncselekményt elkövette, de bűnösségének bizonyítása a törvényes határidőn belül lehetetlen, vagy ha a tárgyalás alatt derül ki, hogy a terhelt a 30. §. 2. bekezdésében megjelölt valamely állapotban van, végül ha a törvényes határidőn belül ítéletet hozni egyáltalán nem lehet, a rögtönítélő bíróság úgy határoz, hogy további rögtönítélő eljárásnak nincs helye.

A rögtönítélő bíróság végzését a vádlottal és a kir. ügyészszéggel közli, és az ügyet, amennyiben az I. Fejezetben szabályozott gyorsított bűnvádi eljárásnak helye van, az erre hivatott bírósághoz, különben pedig a rendes bírósághoz teszi át; egyúttal arról is határoz, vajjon a terhelt továbbra is fogva maradjon-e vagy sem.

44. §.

A rögtönítélő bíróság előtt tartott tárgyalásról jegyzőkönyvet kell szerkeszteni, de tartalmát a tárgyalásnak csakis a lényegére kell szorítani. A jegyzőkönyvet az elnök és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

45. §.

A rögtönbíráskodás megszüntetése iránt az igazságügyminiszter intézkedik a belügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel egyetértve. A rögtönbíráskodás megszüntetését ugyanoly módon ki kell hirdetni, mint elrendelését.

A függőben levő bűnvádi ügyekben, ideértve azokat is, amelyekben már halálos ítéletet hoztak, de azt még végre nem hajtották, a rögtönbíráskodás megszüntetését a terhelt tudtára kell adni, az ügyet, amennyiben az I. Fejezetben szabályozott gyorsított bűnvádi

eljárásnak helye van, az erre hivatott bírósághoz, különben pedig a rendes bírósághoz kell áttenni. Az a bíróság, amelyhez az ügyet áttették, úgy jár el, mintha a rögtönítelő eljárás meg sem lett volna indítva.

A kiszabott szabadságvesztésbüntetés végrehajtását a rögtönbíráskodás megszüntetése nem érinti.

III. FEJEZET.

Záró rendelkezések.

46. §.

Ez a rendelet 1915. évi június hó 17. napján lép életbe.

Ettől a naptól kezdve a gyorsított bünvádi eljárás szabályainak megállapítása tárgyában 1914. évi július hó 27. napján 12.002/1914. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet helyébe a jövőre nézve a jelen rendelet rendelkezései lépnek.

A jelen rendelet 18. §-ának 2. bekezdésében, úgyszintén 20. §-ában foglalt rendelkezések nem nyernek alkalmazást azokban az ügyekben, amelyekben a jelen rendelet életbelépésének napja előtt a főtárgyalás már megkezdett.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 17-én.

A m. kir. minisztériumnak 1.923/1915. M. E. számú rendelete,

**a házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések
kiegészítése tárgyában.**

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és a hadi szolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések tárgyában kibocsátott 1915. évi 647. M. E. számú rendelet ¹⁾ kiegészítéseként, a következőket rendeli:

¹⁾ Az 1915. évi 647. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 2. számában a 94. lapon.

1. §.

Az igazságügyminiszter az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. t.-c. 59. §-ának 2. bekezdésében meghatározott tanúsítvány kiadására az 1915. évi 647. M. E. számú rendelet 4. §-ában megállapított feltételek mellett oly cs. és kir.tiszteletbeli konzuli hatóságokat is felhatalmazhat, amelyekhez a kezelőszakhoz tartozó valóságos konzuli tisztviselő van beosztva.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.²⁾
Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 7-én.

A m. kir. minisztériumnak 1.174/1915. M. E. számú rendelete,

a gyámhatósági eljárásban a háború következtében szükséges kivételes intézkedésekre a belügyminiszter felhatalmazása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. törvénycikk 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszterre bízva azoknak az egyes kivételes intézkedéseknek megállapítását, amelyek a gyámhatósági eljárásban a háború következtében szükségesek.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 19-én.

A m. kir. belügyminiszternek 60.410/1915. B. M. számú rendelete,

a háború következtében a gyámhatósági eljárásban szükséges kivételes intézkedések megállapítása tárgyában.

A háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás

²⁾ A kihirdetés a Budapesti Közlöny 1915. évi június hó 8-án megjelent 131. számában történt.

alapján a m. kir. minisztériumnak 1.174/1915. M. E. szám alatt kibocsátott rendelete értelmében a következő szabályokat állapítom meg:

I.

Katonai szolgálatot teljesítő és velük egy tekintet alá eső személyek.

E rendelet szempontjából katonai szolgálatot teljesítő egyéneknek tekintetnek a következők:

1. A fegyveres erőnek (közös hadsereg, haditengerészet, honvédség, népfölkelés) tényleges szolgálatban álló tagjai;

2. a csendőrség, a pénzügyőrség és az állami erdészet személyzete, ha az 1886 : XX. t.-c. 2. § a értelmében a népfelkeléshez csatlakozik, valamint a csendőrségnek és a pénzügyőrségnek azok a személyei, akik katonai határvédő (tengerpartvédő) szolgálatra vannak kirendelve;

3. azok az egyének, akik a véderőről szóló 1912 : XXX. t.-c. 7. §-a vagy a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. értelmében hadicélokra irányuló szolgálatokra alkalmaztatnak.

A katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esnek a tábori csendőrök, továbbá azok a magyar honos polgári személyek, akik a hadrakelt sereghez hivatalos minőségben szolgálattételre vannak beosztva vagy akik a hadrakelt sereg kíséretéhez tartoznak vagy a hadrakelt seregnél önkéntes egészségügyi szolgálatot teljesítenek, vagy akiket az ellenség visszatartott (internált), elfogott vagy túszokul letartóztatott vagy végül, akik olyan helyen tartózkodnak, amellyel a háború következtében a gyámhatóság székhelyéről közlekedni nem lehet.

II.

Ideiglenes gondnok kirendelése.

Ha a kiskorúnak vagy gyámhatóság alatt álló más személynek törvényes képviselője háború idejében katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esik és emiatt a kiskorú vagy a gyámhatóság alatt álló más személy személyi és vagyoni ügyeinek intézésében tartósan gátolva van, a gyámhatóság a kiskorú vagy gyámhatóság alatt álló más személy részére hivatalból is ideiglenes gondnokot rendel.

Ideiglenes gondnokot rendel a gyámhatóság a vagyonkezelés és a számadás intézésére akkor is, ha a vagyonkezelő gondnok van az előbbi bekezdés értelmében tartósan gátolva.

Mihelyt a törvényes képviselőnek vagy a vagyonkezelő gondnoknak gátoltsága megszűnik, a gyámhatóság az ideiglenes gondnok kirendelését hivatalból is haladéktalanul megszünteti.

A II. alatti intézkedéseket az a gyámhatóság is köteles megtenni, amelynek területén a kiskorú vagy a gyámhatóság alatt álló más személy tartózkodik.

III.

A gyámhatóság tennivalója háború idejében katonai szolgálatot teljesítő vagy vele egy tekintet alá eső személy önjogúvá válása esetében.

1. Ha a háború idejében katonai szolgálatot teljesítő vagy vele egy tekintet alá eső személy önjogúvá válik, a gyámhatóság alól való felszabadulására vonatkozó véghatározatban, azokon a rendelkezéseken felül, amelyeket a gyámhatóság ilyen esetben az 1877 : XX. t.-c. értelmében tesz, a következőket kell elrendelni:

a) az önjogúvá vált személynek pénze és pénzértéke — eltérően az 1877 : XX. t.-c. 286. §-tól, — gyámpénztári kezelésben marad, ha csak az önjogúvá vált személy pénzének vagy pénzértékének kiadását nem kéri (c) és d) pont);

b) a gyámpénztári kezelésben maradt pénz vagy pénzérték jövedelméből az önjogúvá válástól fogva a gyámpénztári tartalékalap javára semmit sem lehet levonni;

c) a gyámpénztári kezelésben maradt tőke után folyó kamatot a jogosult a gyámpénztárból bármikor felveheti;

d) a tőkepénzt vagy egy részét a jogosult csak akkor veheti fel, ha a belügyminiszter ennek felvételét az 1914. évi október hó 6-án 170.291. B. M. szám alatt kiadott rendelet értelmében megengedte. Az engedelem iránti kérelmet akár — a személyazonosság igazolása mellett — szóval, akár az e) pontban meghatározott alaku beadványban írásban az árvaszéknél kell előterjeszteni és abban tüzetesen elő kell adni és a községi előljáróság (városi tanács, ker. előljáróság) által kiállított bizonyítvánnyal vagy más módon valószínűvé kell tenni azt az okot, amelynél fogva az önjogúvá vált személynek a tőkére vagy egy részére elengedhetetlenül szüksége van;

e) a kamatot (c) pont) és a belügyminiszter rendelete szerint kiadható tőkét (d) pont) annak is kiutalványozhatja az árvaszék és kiadhatja a gyámpénztár, akit az önjogúvá vált személy a pénzfelvételre különösen meghatalmazott. A meghatalmazást az az önjogúvá vált személy, aki háború idejében katonai szolgálatot teljesít vagy vele egy tekintet alá esik, érvényesen oly alakban is kiállíthatja, hogy a meghatalmazást sajátkezűleg írja és aláírja vagy két előttemező tanú jelenlétében aláírja vagy előttük az aláírást sajátkezű aláírásának elismeri, ha pedig írni nem tud, két előttemező tanú jelenlétében, akiknek egyike a kiállító nevét is aláírja, kézjeggyével ellátja;

f) a beadvány tekintetében az e) pontban megszabott alak hiányát nem veszi az árvaszék figyelembe, ha a rendelkezésre álló adatokból, különösen az aláírásnak kétségtelen valódi más aláírással való egybe-hasonlításával meggyőződik arról, hogy a beadványt az előbbi pontban említett személy írta alá.

2. Ha az önjogúvá vált egyén külföldön internálva van, az árvaszék a következők szerint jár el:

Az árvaszék a gyámhatóság alól való felszabadulásra vonatkozó véghatározatot hozzám telterjeszti avégett, hogy az illető részére a cs. és kir. közös külügyminiszter úr útján kézbesíttessék.

E véghatározatnak, ha a pénzfelvételre jogosult Angliában van internálva, magában kell foglalnia mindazokat az intézkedéseket, amelyek az 1. pontban fel vannak sorolva. Ezeken felül a véghatározat adjon felvilágosítást arról is, hogy Angliába az illető részére hatósági úton csupán 300 korona készpénz küldhető, amelyet az illető teljes összegében megkap. Ez idő szerint az átszámítási árfolyam 1 font sterling = 30 korona.

A Franciaországban internált magyar állampolgár gyámhatóság alóli felszabadulására vonatkozó véghatározatnak magában kell foglalnia mindazokat az intézkedéseket, amelyek az 1. pontban felsorolva vannak. Ezeken felül magában kell foglalnia a következőket:

a) Franciaországba az illetők részére hatósági úton csupán 300 korona készpénz küldhető;

b) a francia hatóságok az átutalt pénzből rendszerint csak 20 franknyi részleteket, nagyobb részösszegeket pedig csak sürgős beszerzésre szolgáltatnak ki;

c) ezidősszerint az átszámítási árfolyam 100 frank = 127 korona.

Más ellenséges államokban internáltaknak gyámpénztárilag kezelt pénzei és egyéb értékei hatósági úton kézbesíthetők nem lévén, az árvaszék csakis az illetők ügyeiben hozott határozatait és megkereséseit terjeszti fel hozzám.

A gyámhatóság alóli felszabadulásra vonatkozó véghatározatnak magában kell foglalnia mindazokat az intézkedéseket, amelyek az 1. pontban vannak felsorolva. Ezeken felül magában kell foglalnia a következőket:

a) a gyámpénztárilag kezelt pénz- és egyéb érték a háborús állapot következtében nem kézbesíthető;

b) a fel nem vett kamatok a tőkéhez csatoltatnak.

3. Az Amerikában lakó magyar állampolgárok gyámpénztárilag kezelt pénzei és egyéb értékei a világháború következtében kézbesíthetők szintén nem lévén, az árvaszék ez esetben is csak az illetők ügyeiben hozott határozatait és megkereséseit terjeszti fel hozzám. A gyámhatóság alól történt felszabadulásra vonatkozó véghatározatnak azokon a rendelkezéseken felül, amelyek az 1. pontban a)–d), továbbá az előbbi bekezdésben a) és b) alatt felsorolva vannak, magában kell foglalnia azt is, hogy a kifizetésre engedélyezett összeg annak utaltatik ki, akit az önjogúvá lett egyén szabályszerűen kiállított meghatalmazással a pénzfelvételre feljogosított.

Végül a fentiekkel kapcsolatban felhívom az árvaszéket, utasítsa a központi nyilvántartót, hogy a gyámhatóság alól felszabadult azokat a személyeket, akik a III. pont alá esnek és akiknek gyámpénztárilag kezelt pénzei és egyéb értékei a háborús események következtében nem voltak kifizethetők, tartsa nyilván. E nyilvántartás adatait, mihamar az okok, amelyek a kivételes intézkedést szükségessé tették, megszűnnek, az árvaszékhez 15 napon belül jelentse be, az árvaszék pedig annak idején minden egyes esetben azonnal szabályszerűen intézkedjék.

IV.

A gyámhatóság tennivalói, ha háború idejében katonai szolgálatot teljesítő, vagy vele egy tekintet alá eső önjogú személy örökösödési eljárásban van érdekelve.

Ha háború idejében katonai szolgálatot teljesítő vagy vele egy tekintet alá eső önjogú személy az örökösödési eljárásban van érdekelve,

reá a polgári peres és nem peres eljárás tekintetében rendkívüli intézkedések megállapításáról szóló 9.146/1914. M. E. számú rendelet*) 13. §-a értelmében azok a szabályok állanak, amelyeket az 1894 : XVI. t.-c. 54. §-a szerint az ismeretlen helyen távollevőkre kell alkalmazni.

Ez okból az árvaszék a kir. közjegyzőnek azt a megkeresését, amellyel az ily személy, mint távollevő részére hagyatéki tárgyalás tartására gondnok kirendelését kéri, sürgősen teljesítse.

Felhívom azonban az árvaszéket, hogy a gondnokrendeléssel kapcsolatban a katonai szolgálatot teljesítő vagy vele egy tekintet alá eső egyénnel az érintkezést kísérelje meg, a külföldön tartózkodó részére szóló értesítést azonnal — a cs. és kir. közös külügyminiszter úr útján leendő kézbesíthetés végett — hozzám terjessze fel.

Az értesítésnek magában kell foglalnia a következőket:

a) a tárgyalás helyét, határnapját és a hagyatéki tárgyalás vezetésével megbízott királyi közjegyző nevét;

b) a kirendelt gondnok nevét;

c) azt, hogy a kirendelt gondnok csak akkor fog helyette eljárni, ha a tárgyaláson nem jelenik meg, vagy meghatalmazottat nem nevez;

d) azt, hogy ha a hagyatéki ügyben való eljárásra valakit meg akar hatalmazni, a meghatalmazást e rendelet III. 1. e) pontja alatt említett alakban is érvényesen kiállíthatja.

(Csak a vármegyei árvaszékeknek.)

Rendelem végül, hogy ezt a körrendeletemet a gyámhatósága területén fekvő és az 1877 : XX. t.-c. 171. §-a alapján gyámhatósági hatáskörrel felruházott, úgyszintén a kiskorúak és gondnokoltak vagyonának önálló kezelésére az idézett törvény 285. §-a alapján jogot nyert községekkel megfelelően közölje és az e körrendeletben foglalt rendelkezéseknek az illető községek részéről való teljesítését kellően ellenőrizze.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 26-án.

*) Az 1914. évi 9.146. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 815. lapon.

A m. kir. minisztériumnak 2.096/1915. M. E. számú rendelete,

a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú és 1915. évi 34/M. E. számú rendeletek kiegészítése iránt.

A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú¹⁾ és 1915. évi 34/M. E. számú²⁾ rendeletek kiegészítéseként a m. kir. minisztérium, a minisztertanácsnak 1915. évi június hó 5-én hozott határozata alapján, a következőket rendeli:

1. A mozgósítás folytán teljesítendő tényleges katonai szolgálat tartama alatt járó polgári illetmények szempontjából azokkal, akik a törvényes egy évi vagy ennél hosszabb időtartamú tényleges katonai szolgálati kötelezettségüknek már eleget tettek, — az 1914. évi 6.233/M. E. számú rendelet 6. pontjának második bekezdésében említett póttartalékosokon és népfölkelőkön, valamint az 1915. évi 34/M. E. számú rendelet 1. a), b), c) és d) pontjaiban említetteken kívül — egy tekintet alá esik az a póttartalékos is, aki rendes tényleges szolgálati kötelezettségnek teljesítése, vagyis első katonai kiképeztetése végett csak a mozgósítás folytán vonult be tényleges katonai szolgálatra.

2. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult olyan állami és vármegyei tisztviselőnél, altisztnél és szolgánál, aki a reá nézve érvényben álló törvényes szabályok alapján a tényleges katonai szolgálat tartama alatt szerez igényt arra, hogy fizetés természetével bíró polgári illetményei emelkedjenek, ezeket a magasabb összegű fizetés természetével bíró polgári illetményeket ugyanattól az időponttól kezdve kell folyósítani, mint amelytől kezdve azok abban az esetben járnának, ha az illető tisztviselő, altiszt vagy szolga nem vonult volna be tényleges szolgálatra.

Amennyiben az ilyen tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának fize-

¹⁾ Az 1914. évi 6.233. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 9. számában a 191. lapon.

²⁾ Az 1915. évi 34. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 1. számában a 27. lapon.

tés természetével bíró polgári illetményei, az 1914. évi 6.233/M. E. számú, illetőleg az 1915. évi 34/M. E. számú rendelet értelmében, csak leszállított mértékben járnak, a fizetés természetével bíró polgári illetményeket — a fentebb említett időponttól kezdve és az idézett rendeletekben foglaltaknak szem előtt tartásával — újból kell megállapítani és folyósítani.

Ennél a megállapításnál, tekintet nélkül arra, hogy az illető tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának katonai havidíja időközben esetleg emelkedett, azt a katonai havidíjat kell alapul venni, amely alapul szolgált a fizetés természetével bíró polgári illetmények legutóbbi megállapításánál.

Amennyiben az e pont első bekezdésében említett tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának, az 1914. évi 6.233/M. E. számú rendelet 6. pontjának első bekezdése, illetőleg az 1915. évi 34/M. E. számú rendeletnek 2. pontja értelmében, az első katonai kiképeztetés nyolc heti (két havi) időtartamának letelte után, a tényleges katonai szolgálatnak további időtartamára semmiféle polgári illetményre sincsen igénye, a magasabb összegű fizetés természetével bíró polgári illetmények is csak a tényleges katonai szolgálat megszűnésének napját követő legközelebbi esedékességi időponttól kezdve járnak.

3. A jelen rendelet 2. pontjában foglaltakat kell alkalmazni a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult olyan tisztviselő, altiszt és szolga magasabb összegű fizetés természetével bíró polgári illetményeinek megállapításánál és folyósításánál is, akit a tényleges katonai szolgálat tartama alatt, fizetés természetével bíró illetményekkel (gyakornoki segélydíjjal) egybekötött állásból, magasabb összegű fizetés természetével bíró illetményekkel egybekötött állásra nevezték ki anélkül, hogy az illető tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának állomáshelye e kinevezés folytán változott volna.

Amennyiben az ilyen tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának e kinevezés folytán magasabb összegű lakáspénzre is van igénye, ez a magasabb összegű lakáspénz:

a) abban az esetben, ha az illető tisztviselő, altiszt vagy szolga lakáspénzét, az 1914. évi 6.233/M. E. számú rendelet 3. pontjának első bekezdése értelmében, a tényleges katonai szolgálat tartama alatt is megtartja, ugyanattól az időponttól kezdve jár, mint amelytől kezdve

az abban az esetben járna, ha az illető tisztviselő, altiszt vagy szolga nem vonult volna be tényleges szolgálatra.

b) abban az esetben, ha az illető tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának a tényleges katonai szolgálat tartama alatt nincsen igénye lakáspénzre, csak a tényleges katonai szolgálat megszűnésének napját követő legközelebbi esedékességi időponttól jár.

Ha az első bekezdésben említett tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának állomáshelye a kinevezés folytán változik s a kinevezett új állását abból a körülményből kifolyólag, hogy tényleges katonai szolgálatot teljesít, idejében el nem foglalhatja, ezt a körülményt hivatalos akadálynak kell tekinteni s a magasabb összegű fizetés természetével bíró polgári illetményeket, valamint az új állomáshelyen az új állással járó s az eddiginél akár magasabb, akár alacsonyabb összegű lakáspénzt — feltéve, hogy azok a fentiek szerint a tényleges katonai szolgálat tartama alatt is folyósítandók — a kinevezési rendelvénnyel keltét követő legközelebbi esedékességi időpontoktól kezdve kell folyósítani.

4. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult olyan fizetéstelen tisztviselő vagy évi segélydíj élvezetében nem állott gyakornok részére, aki a hivatali esküt ebben a minőségében még a tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás előtt letette, s akit a tényleges katonai szolgálat tartama alatt fizetés természetével bíró illetményekkel egybekötött tisztviselői, vagy évi segélydíj élvezetével egybekötött gyakornoki állásra neveznek ki, az 1914. évi 6.233/M. E. számú, illetőleg az 1915. évi 34/M. E. számú rendelet értelmében járó polgári illetményeket a kinevezési rendelvénnyel keltét követő legközelebbi esedékességi időpontoktól kezdve kell folyósítani.

A mozgósítás folytán teljesített tényleges katonai szolgálat tartama alatt kinevezett ítélőbírakat és kir. ügyészeket, az 1914. évi 6.233/M. E. számú, illetőleg az 1915. évi 34/M. E. számú rendelet értelmében megillető polgári illetmények folyósításának kezdő időpontja tekintetében az 1869:IV. t.-c. 14. §-ában foglaltak irányadók.

5. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult olyan egyén részére, aki a bevonulás időpontjában nem állott állami vagy vármegyei szolgálatban, vagy aki — a 4. pontban említettek kivételével — a bevonulás időpontjában nem töltött be fizetés természetével bíró illetményekkel egybekötött állást, s akit a tényleges katonai szolgálat tartama alatt fizetés természetével bíró illetményekkel (gyakornoki segély-

díjjal) egybekötött tisztviselői, altiszti vagy szolgai állásra neveznek ki, az összes polgári illetményeket csak a tényleges katonai szolgálat megszűnése után, az állás tényleges elfoglalásának napját követő legközelebbi esedékességi időpontoktól kezdve lehet folyósítani.

Ezt a rendelkezést akkor is kell alkalmazni, ha a fentiek szerint kinevezett tisztviselő, altiszt vagy szolga a hivatali esküt esetleg a tényleges katonai szolgálat tartama alatt leteszi, valamint akkor is, ha még a tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás előtt kinevezett s egyébként a jelen pont rendelkezései alá eső egyén állását a tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás előtt már nem foglalhatta el.

Az e pontban említett kinevezés nem szolgálhat okul arra, hogy az így kinevezett tisztviselőnek, altisztnek vagy szolgának családja ne részesíttessék az őt az 1882. évi XI., 1912. évi LXVIII., illetőleg 1914. évi XLV. törvénycikk alapján esetleg megillető állami segélyben.

6. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult s a katonaságnál a havidíjasok (ideértve a zászlósokat is, az azokkal egyenrangúakat és a hadapródokat is) sorába tartozó olyan tisztviselő, altiszt és szolga részére, aki a tényleges katonai szolgálat tartama alatt hadifogságba jutott, a fizetés természetével bíró polgári illetményeket, az illetők katonai illetményeinek beszüntetését követő hó elsejétől kezdve mindaddig, amíg a katonai illetmények újból nem folyósíttatnak, teljes összegükben kell kifizetni. Az ilyen tisztviselő, altiszt és szolga egyéb polgári illetményeire nézve az 1914. évi 6.233/M. E. számú, illetőleg 1915. évi 34/M. E. számú rendelet határozmányai irányadók.

7. Arra az állami és vármegyei tisztviselőre, altisztre és szolgára nézve, aki a mozgósítás folytán nem vonult be tényleges katonai szolgálatra, aki azonban a háború tartama alatt az ellenség kezébe került s általa hadifogoly vagy kezes gyanánt elvitetett, az 1915. évi 34/M. E. számú rendelet 8. pontjában foglaltak irányadók.

Az ilyen tisztviselőnek, altisztnek és szolgának polgári illetményeit tehát nem lehet a család részére sem egészben, sem részben kifizetni, az illetőnek neje és gyermekei részére azonban — amennyiben állami tisztviselőről, altisztről vagy szolgáról van szó — az 1912. évi LXV. törvénycikk 74. §-a értelmében járó ellátások megállapíthatók.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 16-án.

A m. kir. minisztériumnak 1.779/1915. M. E. számú rendelete,

a tényleges szolgálati kötelezettségük teljesítése végett katonai szolgálatra bevonuló állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményei tárgyában.

A m. kir. minisztérium, az 1898. évi 17.016. M. E. számú¹⁾ rendelet idevonatkozó határozmányainak módosításával, a minisztertanácsnak 1915. évi május hó 14-én hozott határozata alapján a következőket rendeli:

Azok az állami tisztviselők, altisztek és szolgák, akik mint póttartalékosok, az 1912 : XXX. törvénycikk 43. §-ában, illetőleg az 1912 : XXXI. törvénycikk 8. §-ában említett első katonai kiképeztetésük céljából tényleges katonai szolgálatra bevonulnak, polgári illetményeik élvezetében ennek az első katonai kiképeztetésnek tíz heti időtartamára, vagyis hetven napra hagyatnak meg.

Ellenben azok az állami tisztviselők, altisztek és szolgák, akik rendes (egy, két, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségüknek teljesítése végett vonulnak be tényleges katonai szolgálatra, polgári illetményeiket ezentúl is csak az első katonai kiképeztetésnek nyolc heti (két havi) időtartamára, vagyis hatvan napra kapják meg, még pedig a következő módon:

1. Ha a tisztviselő, altiszt vagy szolga valamely hónapnak első napján vonul be tényleges katonai szolgálatra,

ennek a hónapnak első napján az előzetes havi részletekben esedékes illetményeknek egy havi összegét és az előzetes negyedévi (fél-évi, egész évi) részletekben ebben a hónapban esedékes illetményeknek két havi összegét,

a közvetlenül következő hónapnak első napján pedig az előzetes havi részletekben esedékes illetményeknek egy havi összegét és az előzetes negyedévi (fél-évi, egész évi) részletekben ebben a hónapban esedékes illetményeknek egy havi összegét kell kifizetni ;

2. ha pedig a tisztviselő, altiszt vagy szolga olyan napon vonul be tényleges katonai szolgálatra, hogy a fentebb említett hatvan napnak egy része a bevonulás hónapjától számított harmadik hónapra esik — a bevonulás hónapjának első napján már felvett illetményeken felül,

¹⁾ Az 1898. évi 17.016. M. E. számú rendeletet l. a Magyarországi Rendeleték Tára 1898. évi folyamának II. kötetében az 1162. lapon.

a közvetlenül következő hónapnak első napján az előzetes havi részletekben esedékes illetményeknek egy havi összegét és az előzetes negyedévi (félévi, egész évi) részletekben ebben a hónapban esedékes illetményeknek annyi napra járó összegét, ahány nap a fentebb említett hatvan napból még hátra van,

a harmadik hónapnak első napján pedig az ebben a hónapban előzetes részletekben esedékes összes illetményeknek annyi napra járó összegét kell kifizetni, ahány nap a fentebb említett hatvan napból erre a harmadik hónapra esik.

Az összes, utólagos részletekben esedékes illetményekből — a tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás napjáig esedékes részleteken felül — az egyes megállapított esedékességi időpontban, csak annyi napra járó összeget lehet kifizetni, ahány nap a fentebb említett hatvan napból az esedékesség időpontjáig már eltelt.

Annál a tisztviselőnél, altisztnél vagy szolgánál, aki rendes (egy, két, három vagy négy évi) tényleges szolgálati kötelezettségének teljesítése végett már egyszer bevonult, a tényleges katonai szolgálattól azonban — mielőtt első katonai kiképeztetésének nyolc heti (két havi) időtartama letelt volna — elbocsáttatott és tényleges katonai szolgálatra újból bevonult, a fentebb említett hatvan napot együttesen kell számítani, vagyis az ilyen tisztviselő, altiszt vagy szolga részére a polgári illeiményeket, újabb tényleges katonai szolgálata alatt, csak annyi napra lehet kifizetni, ahány nap a fentebb említett hatvan napból, a korábbi tényleges katonai szolgálattal töltött napok leszámítása után, az újabb tényleges katonai szolgálatra esik.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 23-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 11.769/1915. I. M. E. számú rendelete,
az X. sugaras lemezeknek megfelelő kezelése tárgyában.

Az igazságügyi orvosi tanácshoz Röntgen-lemezek a periratokhoz csatolva gyakran olyan megrongált, összetöredezett állapotban érkeznek, hogy ebbeli állapotuk miatt a helyes, szakszerű tájékozást megnehezítik, vagy éppen lehetetlenné teszik.

Ennek elkerülése végett, illetve az X sugaras lemezeknek a felül-

bírálásra alkalmas sértetlen állapotban megőrzése érdekében a következő óvó rendszabályok megtartását rendelem el:

A bizonyításul szolgáló X sugaras képeknek kiméletes kezelésére és sértetlenül ép állapotban tartására minden körülmények közt különös gondot kell fordítani.

Ha e képeknek elküldése válik szükségessé, a következőket kell szem előtt tartani:

Az elküldés alá kerülő eredeti üveglemezképnek azt az oldalát, melyen a fényérzékeny réteg van, az eljáró orvosnak mindig hasonló, illetve ugyanakkora nagyságú üveglemezzel kell befedni.

A két üveglapot a szélén ragasztópapírossal könnyű szerrel egymáshoz lehet erősíteni.

Az eredeti lemezképnek illetően védeése nagy fokban növeli ellenálló képességét külső behatások ellen.

Az így védett lemezképet vagy lemezképeket megfelelő nagyságú fadobozban vagy erős papirdobozban kell elhelyezni.

A kisebb méretű: 13×18 , 18×24 cm. nagyságú lemezeket papirdobozban kell elhelyezni, de vagy bordás papíros vagy gyapot közé, mert ez az ellenálló képességet szintén fokozza. A bordás papírosból vagy a gyapotból annyit kell venni, hogy a lemezek ide-oda ne mozoghassanak.

A 24×30 , a 30×40 , a 40×50 cm. nagyságú lemezek csomagolására csak fadobozt lehet használni. A lemezképek elcsomagolásánál akkor is bordás papírost, gyapotot vagy más puha anyagot kell használni.

Ha az X sugaras kép filmen vagy az üveglemezt helyettesítő papíroson készült, akkor — bár darabokra nem törik — kiméletes kezelése és megvédése épen úgy szükséges, mint a másolatoké, mert dörzsölés által az is olvashatlanná válhatik.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 5-én.

A m. kir. pénzügyminiszternek 52.075/1915. P. M. számú rendelete,

a szegénységi joggal perlekedő fél helyett a bíróság irodaátalányából előlegezett költségek behajtása tárgyában

A szegénységi jog tekintetében szükséges bírósági intézkedések tárgyában 1914. évi 72.600. I. M. szám alatt kibocsátott igazságügy-

miniszteri rendeletet*) amelynek 14—16. §-ai szabályozzák a szegénységi joggal perlekedő fél helyett a bíróság átalányából előlegezett költségek behajtását és a behajtott összegek elszámolását, tudomásvétel és mihez-tartás végett a következő kiegészítő rendelkezésekkel adom ki:

1. A kir. adóhivatal (a budapesti IX. ker. állampénztár) a bírósági iroda által behajtás végett kimutatott költségelőlegeket az 1913. évi 50.000. szám alatt kiadott hivatalos összeállítás 162. §-ához 61. szám alatt mellékelte s a behajtás végett kimutatott köztartozások nyilvántartására szolgáló nyomtatványon (Nagy Medián, Egyenes adó *E*) 10. rakt. szám) felfektetendő nyilvántartásban egyénenkint írja elő és szabályszerűen behajtja, illetve, ha erre a közadók kezelésére nézve érvényben lévő törvények és szabályok rendelkezései értelmében illetékes nem lenne, a behajtás végett az illetékes hatóságnak (hivatalnak) kimutatja.

2. A kir. adóhivatal (a budapesti IX. ker. állampénztár) által a behajtás végett megkeresett hatóság (hivatal) az általa behajtott összegeket a kir. adóhivatalba (a budapesti IX. ker. állampénztárba) azonnal beszállítani köteles.

3. A behajtás végett kimutatott költségelőlegek befizetésére abban az esetben, ha a fél időleges fizetéseképtelenségét igazolja és a kincstár érdeke veszélyeztetve nincs, az esedékességtől számítandó egy évi időtartamra a kir. pénzügyigazgatóság, hosszabb időre pedig csak a pénzügyminiszter adhat halasztást.

4. A behajthatatlan költségelőlegnek törlése az esetben, ha a behajtás körül közhivatalt vagy tisztviselőt mulasztás nem terhel és a követelés a járulékok nélkül 200 koronát meg nem halad, a kir. pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik. Ha a követelés 200 koronánál nagyobb vagy ha kisebb is, de a behajtás körül mulasztást követtek el vagy ha a törlés ingatlan végrehajtás mellőzésével lenne foganatosítandó, a törlést csak a pénzügyminiszter engedélyezheti.

Kelt Budapesten, 1915. évi május hó 31-én.

*) Az 1914. évi 72.600. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számának 1. mellékletében a 25. lapon.

A m. kir. belügyminiszternek 48.272/1915. B. M. számú rendelete,

az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének s azzal egybefüggő körülmények igazolása tárgyában.

Az 1895. évi szeptember hó 18. napján kiadott 81.418. B. M. számú¹⁾ rendeletnél fogva az állami vagy egyéb közpénztárakból állandó vagy ideiglenes ellátásban (nyugdíjban, kegydíjban, nevelési járuléokban) részesülő felek életbenlétének, ilyen ellátásban részesülő özvegyi minőségének és árvák ellátatlan állapotának — az illető ellátásban részesülők nyugtatványain való — igazolása kizárólag a községi előljáróság kötelessége.

A községi előljáróság ezen kötelességét kiterjesztem az 1908 : XL. t.-c. által alakított Országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből állandó vagy ideiglenes ellátásban (segélyben) részesülő igényjogosultak életbenlétének az ilyen ellátásban részesülő özvegyek özvegyi minőségének és árvák ellátatlan állapotának, valamint annak a körülménynek igazolására is, hogy a 18 éven aluli igényjogosult árva az özvegy anyja gondozása (eltartása) alatt van.

Az igazolásra hívatott közegek megjelölésére és az eljárás módjára nézve a fentidézett 81.418/1895. B. M. számú rendeletben s az ezen rendelet kiegészítéséül 1896. évi szeptember hó 12. napján kiadott 67.774. B. M. számú²⁾ körrendeletben foglaltak megfelelőleg alkalmazandók.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletemet az összes községi előljáróságokkal ahhoz való szoros alkalmazkodás végett haladéktalanul közölje és az ellátásban részesülő felek tájékoztatása végett a törvényhatóság területén tegye közhírré.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 5-én.

¹⁾ Az 1895. évi 81.418. B. M. számú rendeletet 1. a Magyarországi Rendeleték Tárának 1895. évi folyamának II. kötetében a 147. lapon.

²⁾ Az 1896. évi 67.774. B. M. számú rendeletet 1. a Magyarországi Rendeleték Tárának 1896. évi folyamának II. kötetében a 230. lapon.

JOEGYSÉGI DÖNTVÉNYEK.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 7. számú polgári döntvénye.*)

»I. Síroknak és sírboltoknak az 1908 : XLI. t.-c. 2. §-ának 1. pontjában említett és ugyanazon t.-c. 3. §-ának első bekezdése alapján lefoglalhatónak kimondott felszerelésére lehet-e a végrehajtást akkor is foganatosítani, ha azt a felszerelést a köztemetőben levő sírnál vagy sírboltnál már elhelyezték?»

»II. A síroknak vagy sírboltoknak köztemetőben elhelyezett felszerelésére foganatosított végrehajtás során a bírósági kiküldöttnek eljárása, végzése (határozata) és intézkedése ellen előterjesztésnek és az előterjesztés felett hozott bírósági végzés ellen felfolyamodásnak van-e helye a köztemetőnek tulajdonosa, fenntartója (1876 : XIV. t.-c. 116. §-a) felügyelője részéről?»

(Vonatkozással a budapesti kir. ítélőtábla 86/1913., 289/1913., 6608/1913., 3334/1914., 6126/1914. és 12.279/1914. p. számú ellentétes határozataira.)

Határozat.

I. Síroknak és sírboltoknak az 1908 : XLI. t.-c. 2. §-ának 1. pontjában említett és ugyanazon t.-c. 3. §-ának első bekezdése alapján lefoglalhatónak kimondott felszerelésére a végrehajtást akkor is lehet foganatosítani, ha azt a felszerelést a köztemetőben levő sírnál vagy sírboltnál már elhelyezték.

II. A síroknak vagy sírboltoknak köztemetőben elhelyezett felszerelésére foganatosított végrehajtás során a bírósági kiküldöttnek eljárása, végzése (határozata) és intézkedése ellen előterjesztésnek és az előterjesztés fölött hozott bírósági végzés ellen felfolyamodásnak a köztemetőnek a tulajdonosa, fenntartója (1876 : XIV. t.-c. 116. §-a), felügyelője részéről is helye van.

Indokolás.

A volt budapesti V. ker. kir. járásbíróságnak beszerzett ügyiratai szerint a bírósági kiküldöttek a végrehajtást elrendelő bíróságoknak a megkereséseikhez képest a budapesti köztemetőkben a síroknál, sírboltoknál már fellállított és felirásokkal ellátott sírköveket foglaltak le.

A foglalás ellen Weisz Mór egyes esetekben már a végrehajtás foganatosításakor tiltakozott és minden egyes esetben előterjesztéssel élt.

Weisz Mórnak az eljárása ezeknél az előterjesztéseknél az volt, hogy az előterjesztések külzetén ő mint rabbi is vagy mint a pesti Chevra Kadisa központi temetőjének a lelkésze vagy mint a központi izraelita temető lelkésze szerepel, az előterjesztések szövegét azonban már nem a saját nevében, hanem a pesti Chevra Kadisa nevében és megbízásából vagy a pesti Chevra Kadisa előljáróságának a megbízásából írja alá.

*) A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 6. számú polgári döntvényét 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 219. lapon.

Az első bíróságnak az ekként beadott előterjesztéseket érdemben elutasító végzései ellen Weisz Mór mindannyiszor felfolyamodással élt a felfolyamodások külzete szerint mint a pesti Chevra Kadisa központi temetőjének a lelkésze, a felfolyamodások szövegét követő aláírás szerint azonban a pesti Chevra Kadisa előjáróságának a megbízásából.

A budapesti kir. ítélőtábla a felfolyamodást 86/1913. p. sz. a. hozott végzésében úgy tekintette, hogy azt Weisz Mór a saját személyében nyújtotta be s a felfolyamodást visszautasította azzal az indokolással, mikép az iratokból nem állapítható meg, de a felfolyamodó fel sem hozta azt, hogy bármely magánjogi igényét a végrehajtás érintette, így tehát felfolyamodó a végrehajtás foganatosítását, illetve az árverés kitűzését az 1881 : LX. t.-c. 34. §-ában szabályozott előterjesztés útján megtámadni nem jogosult, amiből következőleg az előterjesztés tárgyában hozott elsőbírósági végzés ellen felfolyamodási joggal sem bír. A többi esetekben az ítélőtábla azt a kijelentést tette, hogy az ügyet Weisz Mórnak mint a temető lelkészének a felfolyamodására intézi el, tehát a felfolyamodást mint a temető lelkésze részéről beadottat fogadta el.

Ami az előterjesztések érdemét illeti, akár a végrehajtást szenvedő, akár ennek az ügygondnoka, akár Weisz Mór mint az izraelita temető lelkésze, vagy mint a pesti Chevra Kadisa megbízottja adta azt be, a másodfokú bíróság végzéseiben habár azonos tényállás mellett ugyanazt az egy jogkérdést kellett eldönteni, más és más ellentétes felfogás jut kifejezésre.

A 6.608/1913. és a 6.126/1914. p. sz. végzéssel az ítélőtábla az előterjesztést csupán azért utasítja el, mert a bíróság a sírkövet az 1908 : XLI. t.-c. 3. §-a alapján lefoglalhatónak jelentette ki, ebben az utóbbi végzésben hivatkozván az ítélőtábla még arra is, hogy éppen azért volt szükség az idézett 3. §-ra, mert a sírkő forgalmonkívüli dolog.

Ugyanaz az ítélőtábla a 289/1913. és 3.334/1914. p. sz. a. kelt végzésében a sírnál felállított sírkőre foganatosított végrehajtásokat abból az okból találta megsemmisítendőknak, mert a foglalás csak addig teljesíthető, amíg az ingó a végrehajtást szenvedőnek a birlalatában található, de nem akkor is, ha már a kegyelet és valósi szertartás céljaira a temetőben forgalmon kívül helyezett.

Végül a budapesti ítélőtábla a 12.279/1914. p. sz. a. hozott végzésében ugyan ezen az álláspoton van ugyan, de úgy találja, hogy az emlék olyan műtárgy, mely nem csupán a jelzett célra alkalmas s mely értéke anyagánál vagy műbecsénél fogva, tulajdonképpen rendeltetésétől eltekintve, önmagában is értéket képvisel és a sír megbolygatása nélkül a sírkertből elvihető; az ily műtárgy továbbra is a tulajdonos birtokában levőnek tekintendő, azt le lehet foglalni annál is inkább, mert az ily műtárgynak a tulajdonos által esetleg a hitelező kárával járó értékesítése a temetőben történt elhelyezése dacára nincs kizárva.

Sem az 1868 : LIV. t.-c.-nek a végrehajtásról szóló nyolcadik címe, sem az 1881 : LX. t.-c. nem foglal magában olyan rendelkezést, hogy a sírok és sírboltok felszerelése a végrehajtás alól ki van véve s ennél fogva le sem foglalható. Az 1881 : LX. t.-c. módosítása és kiegészítése tárgyában az 1907. évben az ország-

gyűlés képviselőházához benyújtott miniszteri javaslat az 1908 : XLI. t.-c. 2. §-ának szóbanforgó rendelkezését azzal indokolta, hogy a javaslat annyiban tér el az eddigi szabályozástól, mikép kifejezetten kivonja a végrehajtás alól a sírok, sírboltok felszerelését, hogy továbbá ez a rendelkezés nem szorul indokolásra, az ily tárgyak lefoglalása a kegyeletet a legmélyebben sértené.

A miniszteri javaslat tehát nem alapította a tervbe vett rendelkezést sem arra, hogy a sírnak, sírboltnak felszerelése már nincs a végrehajtást szenvedőnek birtokában, sem arra, hogy ez a felszerelés forgalmon kívül helyezett dolog, amely végrehajtás útján sem helyezhető ismét forgalomba. A javaslat indokolása egyedül a kegyeleti érzésre hivatkozik.

A foglalás alól való mentesítésre ezt a kegyeleti érzést, ennek a kimélését nem tartja elég oknak az 1908 : XLI. t.-c. 3. §-a abban az egyetlen esetben, ha a sír vagy sírbolt felszerelésének a vételára hajtandó be.

A lefoglalhatóság szempontjából nem döntő az, vajjon a sírnak vagy sírboltnak a felszerelése a végrehajtást szenvedő birtokában vagy birlalatában levőnek tekintendő-e. A törvény kifejezetten úgy intézkedik, hogy a sír vagy sírbolt felszerelése foglalható le. Ilyen felszereléssé pedig a felszerelés fogalmánál fogva csak akkor válik valamely ingó (sírkő, emléktábla, emlékszobor, emlékfestmény, műkoszorú, lámpa- vagy fáklyatartó stb.), ha azt a sírral vagy sírbolttal már oly kapcsolatba hozták, hogy az már a sírhoz, a sírbolthoz tartozik. Maga az akarat, hogy valamely dolgot a végrehajtást szenvedő a sírnak vagy a sírboltnak a felszerelésére szándékozik fordítani, még nem elég; felszereléssé a dolog csak a valóságos elhelyezéssel válik és felszerelésül csak az elhelyezés tartama alatt tekinthető. Akár úgy fogja fel a bíróság, hogy a tulajdonos végrehajtást szenvedőnek a felszerelés nincs a birtokában és nincs a birlalatában, akár abban a jogi felfogásban van, hogy a felszerelés a tulajdonosnak a birtokában maradt, a birlalatában van, a kiküldött eljárását ebből a szempontból kiindulva nem szabad megblrálnia.

Nem ruházható fel döntő fontossággal a kérdés elbírálásánál az sem, hogy a sírnak, sírboltnak a felszereléseként alkalmazott dolog az alkalmazás folyománya-ként forgalmon kívül levőnek tekintendő-e. Az 1908 : XLI. t.-c. 3. §-ának a következménye ugyanis az, hogy a sírnak, a sírboltnak a felszerelését nem teszi a foglalás alól mentessé az, mikép az a felszerelés forgalmon kívül van; a törvény szóbanforgó rendelkezése magában foglalja azt, hogy a zálogjog érvényesítése a forgalmonkívüliséget megszünteti épp úgy a sírnak és sírboltnak a felszerelésére, mint például az idézett t.-c. 2. §-ának 1. pontjában felsorolt s az istentiszteletra közvetlenül szánt tárgyakra, a 2. pontban említett vallási ereklyékre.

A lefoglalhatóság kérdésében nem kapcsolható nagyobb jelentőség ahhoz sem, hogy a foglalás tárgyául szolgáló felszerelés az ingó dolog jellegét elvesztette-e. Döntő csak az, hogy a dolog felszerelés legyen. A lefoglalhatóságot nem szünteti meg az, hogy például az emléktáblát a falba erősítették, hogy az emlékkövet a köztemető földjébe beépített talapzatra emelték és azzal szilárdul összekötötték, mert ezek a körülmények nem szüntetik meg a dolognak felszerelési jellegét.

Nem lehet végül döntő a foglalásnál a felszerelésül szolgáló dolognak a

művészi kidolgozásban, vagy az anyagban határozódó értéke sem, valamint nem lehet döntő az sem, hogy az a felszerelési tárgy ebbeli jellegétől megfosztva, értékében veszít-e. A törvény olyan megkülönböztetést, hogy csak a bizonyos összeget meghaladó értékkel bíró, vagy csak az értékében valamely meghatározott százaléknál a köztemetőből való eltávolítás következtében többet nem veszítő felszerelés foglalható le, nem tesz, amiből folyólag a törvényt alkalmazó bíróság sem tehet ilyen megkülönböztetést.

Ezek szerint az 1908 : XLI. t.-c. 3. §-ának helyes értelme az, hogy sírnak és sírboltnak a köztemetőben elhelyezett felszerelése lefoglalható.

Az előterjesztésről, amelyet új intézményként a végrehajtási eljárásba az 1881 : LX. t.-c. hozott be, ennek a törvénycikknek 34—36., 48., 115., 165., 178. és 245. §-ai intézkednek.

Amennyiben az előterjesztés elnevezése alatt összefoglalt különböző természetű s a bírósággal szemben végzendő cselekmények az ingatlanra vezetett végrehajtásra vonatkoznak, a 165., 178. és 245. §-ok meghatározzák azoknak a körét is, akiket az előterjesztés joga megillet, ellenben a 34—36. és 115. §-ok ilyen meghatározást nem foglalnak magukban, csupán a 48. §. mond annyit, hogy a lefoglalt ingóság bírlalóját az eljárás ellen előterjesztési jog illeti, kétségtelen azonban, hogy a 48. §-nak ezzel a kijelentésével még arra az esetre sincs meghatározva az előterjesztésre jogosítottaknak a köre, amikor a bírósági kiküldött nem a végrehajtást szenvedőnek a bírlalásában levő ingóságot foglal le.

Az 1881 : LX. t.-c. 34. §-a a Ppé. 40. §-ának utolsó bekezdése szerint hatályát veszítette ugyan, de a 34. §-nak az előterjesztésre vonatkozó rendelkezése azzal az egyetlen eltéréssel, hogy a »végzései« szó helyébe a »határozata« szó került, szószerint felvételt talált a Ppé. 40. §-ának utolsóelőtti bekezdésében, afelől azonban, hogy az előterjesztésre ki és minő korlátok között van jogosítva, a Ppé. sem intézkedik.

Kifejezett törvényes intézkedés hiányában az előterjesztésnek a jogrendszerben való elhelyezéséből, természetéből, alapjából és céljából kell megállapítani azt, hogy a köztemető tulajdonosa, fenntartója, felügyelője a bírósági kiküldöttnek a köztemetőben levő sírnak vagy sírboltnak ott elhelyezett felszerelésére foganatosított végrehajtásnál követett eljárása, tett intézkedése, hozott végzése, illetve a Ppé. 40. §-a szerint hozott határozata ellen élhet-e előterjesztéssel.

Az előterjesztés az 1881 : LX. t.-c. 34. §-a és a Ppé. 40. §-a szerint a közpolgári bíróság kiküldöttjének, tehát magánjogi igény érvényesítése körül eljáró hatósági személynek az eljárása, intézkedése, végzése (határozata) ellen irányul, azt támadja meg, annak a megsemmisítését, megváltoztatását, a jog azzal okozott sérelmének a megszüntetését célozza, a kiküldött részéről megsértett jog helyreállítását kívánja a kiküldött felett hatóságot gyakorló bíróságnál.

Az előterjesztés tehát jogorvoslat. Erre mutat az is, hogy úgy az 1881 : LX. t.-c. 34. §-a, mint a Ppé. 40. §-a a felfolyamodással együtt ugyanabban a §-ban említi. Az 1881 : LX. t.-c. alapjául szolgáló miniszteri javaslat az 526. §-hoz (1881 : LX. t.-c. 34. és 35. §-a) kapcsolt indokolásában ismételten jogorvoslatnak

nevezi az előterjesztést, ugyan ilyenként említi a 670. és 671. §-okhoz (1881 : LX. t.-c. 178. és 179. §-a) fűződő miniszteri indokolás is.

Az előterjesztés alapja a jognak a bírósági kiküldött részéről a végrehajtási eljárás során elkövetett, tehát alaki sérelme, a célja pedig ennek az alaki sérelemnek a megszüntetése.

Az előterjesztésnek a természete, alapja és célja szerint tehát ezt a jogorvoslatot az használhatja, akinek a jogi érdekét a kiküldött eljárása, intézkedése, végzése (határozata) sérti.

A megsértett jogi érdek nem szorítható épen az anyagi magánjogra és nem szorítható a végrehajtási törvények eljárási formáira sem, amely formák különben első sorban szintén a magánjogi érdekek védelmére szolgálnak, hanem lehet ez a jogi érdek olyan is, amely csak közvetve bír magánjogi jelentőséggel.

A köztemető tulajdonosának, fenntartójának, felügyelőjének nincs közvetlen magánjogi érdeke abban, hogy a temetőben levő sírnak vagy sírboltnak a felszerelésére a végrehajtó zálogjogot ne szerezzon, mert az a felszerelés nem az ő tulajdona, a felszerelés felett ő magánjogi tekintetben nem is rendelkezhetik. Az ő magánjogi érdeke abban határozódik meg és abban merül ki, hogy a sírnak, sírboltnak az ő tulajdonát képező, az ő részéről fentartott, az ő felügyelete alatt levő temetőben elhelyezett felszerelése a sírnál vagy sírboltnál az azt felszerelő harmadik személynek a jogi érdekében megmaradjon.

Ehhez a magánjogi érdekhez kapcsolódik azonban a köztemetőhöz való viszonyával, az ő állásával együttjáró az az érdek, hogy a köztemetőben elhelyezett s a kegyelet tárgyaiul szolgáló sírok és sírboltok felszerelése háborítva ne legyen, hogy a kegyeletnek általános érzése meg ne sértessék, hogy a végrehajtási törvényeknek úgy az eljárás formájára, mint tartalmára vonatkozó szabályai a köztemetőben fogantatosított végrehajtási eljárásnál megtartassanak.

Ezek a szempontok megkövetelik, hogy a síroknak vagy sírboltoknak köztemetőben elhelyezett felszerelésére fogantatosított végrehajtás során a bírósági kiküldöttnek eljárása, végzése (határozata) és intézkedése ellen a köztemető tulajdonosa, fenntartója, felügyelője részére az előterjesztés joga meglegyen.

Akinek az előterjesztéshez joga van, azt már ebből a jogából folyólag az előterjesztés felett hozott bírósági végzés ellen a felfolyamadás joga is megilleti.

Kelt és hitelesített a m. kir. Kúria I. sz. jogegységi tanácsának 1915. évi május hó 29-én tartott ülésében.

Közzelmények.

A büntetőlap kiállítása a kir. törvényszék mint a fiatalok bírósága előtt befejezett ügyekben. A m. kir. igazságügyminiszter felvetett kérdés alkalmából kijelentette, hogy mivel az 1913 : VII. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott rendeletek nem tartalmazzak olyan intézkedést, mely az országos bűnügyi nyilvántartás tárgyában kibocsátott 24.300/1908. I. M. számú (Igazs. Közl. XVII.

évf. 10. sz. melléklete) rendelet 1. §-ában a büntetőlapok kiállítására vonatkozó szabályt módosítaná: ennél fogva a kir. törvényszék mint a fiatalok bírósága előtt befejezett ügyekben a büntetőlapok kiállítása a kir. ügyészség hatáskörébe tartozik (30.250/1915. I. M. sz.).

Az évi számadások és szakleltárak beküldési határidejének módosítása. A m. kir. igazságügyminiszter az igazságügyi állami hatóságok és intézetek vezetőit részint közvetlenül, részint felügyelő hatóságaik útján felhívta arra, hogy számadásaikat az 1913: XXVI. t.-c. 1. §-a szerint megállapított új költségvetési évnél megfelelően július hó 1-étől június hó 30-áig bezárólag vezessék, vagyis hogy azokat december hó 31-ike helyett minden év június hó 30-ával zárják le és az így lezárt számadásokat minden év július hó közepéig az igazságügyminisztérium számvevőségéhez küldjék be.

Minthogy pedig az 58.377/1900. I. M. sz. rendelethez mellékelt Útmutatás (Igazs. Közl. IX. évf. 394. l.) II. 2., valamint II. B. 6. bekezdése értelmében az ezen túl minden év június hó 30-ával lezárandó leltári napló végeredményének a szakleltárával egyeznie kell, a m. kir. igazságügyminiszter egyúttal felhívta az igazságügyi állami hatóságok és intézetek vezetőit arra is, hogy az említett Útmutatás II. B. 7. bekezdésében foglalt rendelkezéstől eltérve, a szakleltárakat is ne a naptári, hanem úgy, mint a leltári naplókat a költségvetési, illetőleg számadási évekre szerkesszék s az ekként egybeállított, június hó 30-ával lezárt szakleltárakat öt évenként és pedig a legközelebb lezártakat az 1914/15. költségvetési év végén 1915. évi július hó közepéig a beterjesztendő számadásokkal együtt, azontúl a 0. és az 5. számjeggyel végződő évekké lezárt szakleltárakat pedig az illető év július havának közepéig az igazságügyminisztérium számvevőségéhez küldjék be (ad 8.583/1915. I. M. sz.)

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907: XIX. t.-c. alapján kibocsátott rendeleteknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetéséről szóló 1.746/911. számú rendelet kiegészítése és módosítása. Az Igazságügyi Közlöny XX. évfolyamában a 80. és a következő lapon 1911. T. 145/75. sz. a. megjelent közlemény alakjában ismertetve voltak azok a módosítások, amelyekkel a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a belügyi, az igazságügyi és a pénzügyminiszterekkel egyetértőleg 1911. évi február hó 18-án 1.746. szám alatt kelt rendelete az 1907: XIX. törvénycikket Fiume városában és kerületében is életbeléptette. E módosítások 2. pontjának hatodik bekezdése szerint »a fellebbviteli bíróság határozata a szükséges lefordítás és a választott bírósághoz való továbbítás végett a fiumei kormányzóhoz küldendő«. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ezt a rendelkezést 1915. évi április hó 24-én ^{2736 1915.}
^{VI. D.} szám alatt a belügyi és az igazságügyi miniszterekkel egyetértőleg kiadott rendeletével hatályon kívül helyezte és helyébe a következő rendelkezést léptette:

»A fellebbviteli bíróság határozatainak lefordításáról a fiumei munkásbiztosítási választott bíróság elnöke gondoskodik, oly módon, hogy az ítéleteket lefordítás végett tolmácsnak adja ki, kinek díjazása az 1907: XIX. törvénycikk 115. és 166. §-a, valamint a 49.157/1908. számú rendelet 198. §-a értelmében az országos

munkásbetegségélyező és balesetbiztosító pénztár, végeredményben a kereskedelemügyi tárca terhére történik (22.031/1915. I. M. sz.).

A karlsruhei és a mannheimi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatalok felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. A m. kir. igazságügyminiszter a m. kir. minisztérium 1.923/1915. M. E. számú¹⁾ rendeletének 1. §-a alapján felhatalmazta a karlsruhei és a mannheimi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatalokat arra, hogy az állami anyakönyvekről szóló 1894 : XXXIII. t.-c. § 59. §-ának 2. bekezdésében meghatározott tanusítványokat az 1915. évi 647. M. E. számú²⁾ rendelet 4. §-ában megállapított feltételek mellett kiadhassanak (28.591/1915. I. M. sz.).

Fiumében az argentiniai alkonzulátus működésének ideiglenes felfüggesztéséről. Argentina köztársaság kormánya a köztársaság fiumei alkonzulátusa ügyvezetőjének, Kremesek Leónak hivatalos működését³⁾ a jelenlegi háború tartamára felfüggesztette (28.323/1915. I. M. sz.).

Az olasz konzulok működhetési jogának (exequatur) visszavonásáról. Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi május hó 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával a magyar szent korona országainak területén működő olasz királyi konzuli hivatalok vezetőitől a működhetési jogot visszavonni méltóztatott.

Ennélfogva megszűnt:

1. a budapesti olasz királyi főkonzulátus, amely Martin-Franklin Albert főkonzul⁴⁾ vezetése alatt állott és

2. a fiumei olasz királyi főkonzulátus, amelynek vezetője di Lucchi Guido lovag főkonzul⁵⁾ volt.

Ugyancsak megszűntek:

a) a Carnelutti Ubaldo tiszteletbeli konzuli ügynök⁶⁾ vezetése alatt álló zagrebi,

b) a Cappa Angelo tiszteletbeli konzuli ügynök vezetése alatt álló kraljevica-bakari és

c) a Krajacz László tiszteletbeli konzuli ügynök⁷⁾ vezetése alatt álló senji olasz királyi tiszteletbeli konzuli ügynökségek is.

Az említett olasz konzuli hivatalok megszüntetése következtében megszűnt személyzetüknek hivatali ténykedése is.

¹⁾ Az 1915. évi 1.923. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny jelen számában a 329. lapon.

²⁾ Az 1915. évi 647. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 2. számában a 94. lapon.

³⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XX. évfolyamának 2. számában a 47. lapon megjelent 3.862/1911. I. M. sz. közleményt.

⁴⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 12. számában az 592. lapon megjelent 66.048/1913. I. M. sz. közleményt.

⁵⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 7. számában a 430. lapon megjelent 41.978/1914. I. M. sz. közleményt.

⁶⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 4. számában a 191. lapon megjelent 18.722/1913. I. M. sz. közleményt.

⁷⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XVI. évfolyamának 4. számában a 123. lapon megjelent 11.799/1907. I. M. sz. közleményt.

Erről az igazságügyi hatóságok tudomásvétel és miheztartás végett értesítettnek (29.559/1915. I. M. sz.).

Az Olaszország területén tartózkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén tartózkodó olasz állampolgároknak védelméről. Az ellenséges államok területén tartózkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén az ellenséges államokhoz tartozó külföldi állampolgároknak védelméről szóló 57.556/1914. I. M. számú közlemény további kiegészítéseül¹⁾ az igazságügyi hatóságok tudomásulvétel és miheztartás végett a következőkről értesítettnek:

I. Az Olaszország területén tartózkodó magyar állampolgároknak és az ottani magyar érdekeknek védelme az olasz királyi udvarnál akkreditált spanyol királyi nagykövetségre bízott. A livornoi, palermoi, turini és velencei konzuli kerületekben az említett helyeken működő svájci konzuli hivatalok fogják érdekeinket a konzuli hatáskörön belül képviselni.

II. A magyar szent korona országainak területén tartózkodó olasz állampolgároknak és az itteni olasz érdekeknek védelmét az Amerikai Egyesült-Államok bécsi nagykövetsége vette át (31.699/1915. I. M. sz.).

A berni vasúti árúfuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változásról. A vasúti árúfuvarozás tárgyában Bernben 1890. évi október hó 14. napján létrejött és az 1892 : XXV. törvénycikkbe iktatott és az 1894 : XVII., az 1901 : XXV., valamint az 1908 : XLIV. törvénycikkekbe foglalt nyilatkozattal, pótegyezménnyel és második pótegyezménnyel kiegészített nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó vasutak és vasúti vonalak jegyzékében újabban beállott változások a következők:

Az említett nemzetközi egyezmény hatálya alá helyeztettek:

I.

Magyarországon.

1. A marostordai keskenyvágányú helyi érdekű vasút marosvásárhely—végkiterőmezőbándi, mezőbánd—mezőméhesi és maroskeresztur—deményházai vonala, a megnyitás napján, azaz 1915. évi február hó 1-én. Ezen 98.766 km. hosszú vonalat a m. kir. államvasút kezeli.

A vasúti vonalak jegyzéke módosítást nem igényel, mivel az üzletkezelő vasút a jegyzékbe már fel van véve (II. Magyarország A. 1.).

¹⁾ Az 57.556/1914. I. M. számú közleményt lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 11. számában a 604. lapon; a kiegészítő 63.832/1914. és 75.487/1914. I. M. számú közleményeket pedig lásd ugyanazon évfolyamnak 13. számában a 735. lapon és a XXIV. évfolyamnak 1. számában az 57. lapon.

II.

Németalföldön.

2. A németalföldi államvasutak üzemét vezető társaságnak Heerlen-Valkenburgi 12·380 km. hosszú vonala az 1915. évi március hó 1-től (megnyitás napjától) számítva.

A vasúti vonalak jegyzéke módosítást nem igényel, mert az üzletkezelő társaság a jegyzékbe már fel van véve. (Németalföld A. 1.).

III.

Svájcban.

3. A svájci szövetségi vasutaknak a Vallorbe melletti határból bezárólag Vallorbe pályaudvarig terjedő, az 1915. évi május hó 16-án megnyitott új vasúti vonala a megnyitás napjától számítva.

A vasúti vonalak jegyzékében Svájc B., külföldi igazgatóság üzemében vagy közös használatban levő vasúti vonalak. »III. Francia igazgatóságok« fejezetben az 52. és 53. számok alatt bevezetett la Plaine melletti Genf Cornavinig és Le Locle-Col-des Roches melletti le Locle-Stadig vonalak között beíratott:

52./a. Vallorbe mellett Vallorbeig.

A felsorolt vasúton és vasúti vonalakon közvetlen fuvarlevelek alapján teljesített szállításokból keletkezett peres ügyekből kifolyólag az eljáró külföldi bíróságoknak a nemzetközi egyezmény határozatai alapján hozott ítéletei az 1892. évi 45.790. szám alatt (1892. R. T. 3044. lap és Igazs. Közl. I. évf. 443. lap) kiadott igazságügyminiszteri rendelet 4. §-a értelmében a viszonyosság igazolása nélkül hajtandók végre.

Az 1892 : XXV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi egyezmény 56. cikke szerint a nemzetközi fuvarozási szerződés alapján indított kereseteknél a perköltségekre nézve biztosíték (cautio judicatum solvi) nem követelhető (27.281/1915. I. M. sz.).

A póstai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 169. lapon megjelent közlemény folytatásaként az igazságügyi hatóságok tudomására hozatik, hogy a Milanóban »Almanacco Popolare Sonzogno« címmel megjelent s 1915. évre szóló naptártól, a Chicagóban cseh nyelven megjelenő »Slavie« című időszaklaptól, a Clarksonban (Nebraska államban) cseh nyelven megjelenő »Ozvena Zapadu« című időszaklaptól, az Északamerikai Egyesült-Államok Nebraska államának Omaha városában Janák János szerkesztésében megjelenő »Hospodar« című cseh nyelvű időszaklaptól, a New-Yorkban »Vek-Rozumu« cím alatt cseh nyelven megjelenő folyóirattól, az Északamerikai Egyesült-Államok New-York városában »Golos-Truda« cím alatt orosz nyelven megjelenő időszaklaptól, az Északamerikai Egyesült-Államok New-York városában Gessay Ignác szerkesztésében tót nyelven megjelenő »New

Jorsky Dennik» című időszakai laptól, az Északamerikai Egyesült-Államok Creta városában Bures Vencel szerkesztésében »Cretesky Pokrok« cím alatt cseh nyelven megjelenő időszakai laptól, és az Északamerikai Egyesült-Államok Cleveland városában Svoboda S. J. kiadásában »Nedelni American« cím alatt cseh nyelven megjelenő időszakai laptól a póstai szállítás joga a magyar szent korona országainak területére nézve megvonatott (27.592/1915. I. M. sz.).

Bicske községnek lakbérosztályba sorozása. A m. kir. minisztérium 1915. évi június hó 12-én 1.956/M. E. szám alatt kibocsátott és a Budapesti Közlönynek 1915. évi június hó 15-én megjelent 137. számában közzétett rendeletével Bicske községet, amely eddig a lakáspénzekre nézve megállapított osztályok egyikébe sem tartozott, de ujabban igazságügyi tisztviselőknek, altisztnek és szolgáknak is állomáshelyévé vált, a hatodik osztályba sorozta. A nevezett községben állomásozó állami (és vármegyei) tisztviselők, altisztek és szolgák a hatodik osztályra nézve megállapított magasabb lakáspénzekre attól a naptól fogva tarthatnak igényt, amely napon első ízben részesültek Bicske községben lakáspénzben.

Az Igazságügyi Közlöny XX. évfolyamának 6. számában 5.004/1911. I. M. E. sz. alatt az igazságügyi hatóságok székhelyein járó lakpénzekről közzétett táblázat megfelelően módosul (9.217/1915. I. M. E. sz.).

Igazságügyi Kezelők Kézikönyve címmel a m. kir. igazságügyminiszter megbízásából az igazságügyi kezelői tanfolyamok céljára készült munka második kiadása megjelent. Ára fűzve 10 K, kötve 12 K. A munka kiadója Grill Károly könyvkiadóvállalata (Budapest IV., Veres Pálné-utca 3. sz.).

Törvények kihirdetése. Az Országos Törvénytárnak 1915. évi május hó 29-én megjelent 4. számában kihirdettetett:

az 1915: V. t.-c. a sajtóról szóló 1914: XIV. törvénycikk 61. §-ának módosításáról.

Kihirdettetett továbbá az Országos Törvénytárnak 1915. évi június hó 15-én megjelent 5. számában:

az 1915: VI. t.-c. a törvényhatósági választói jogról;

az 1915: VII. t.-c. az 1901—1915. évi országgyűlések tartama alatt a főrendi házban örökös tagsági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybe iktatásáról;

az 1915: VIII. t.-c. Csanád vármegye közönségének 5⁰/₀-ot meghaladó vármegyei pótdadó kivetésére adandó felhatalmazásról;

az 1915: IX. t.-c. Szatmár vármegye közönségének 5⁰/₀-ot meghaladó vármegyei pótdadó kivetésére adandó felhatalmazásáról;

az 1915: X. t.-c. Krassó-Szörény vármegyének 5⁰/₀-ot meghaladó óvármegyei pótdadó kivetésére adandó felhatalmazásáról;

az 1915: XI. t. c. Ung vármegyének 5⁰/₀-ot meghaladó vármegyei pótdadó kivetésére adandó felhatalmazásáról;

az 1915: XII. t.-c. az állami számvitelről szóló 1897: XX. t.-c., valamint a m. kir. legfőbb állami számvevőszékről szóló 1870: XVIII. és 1880: LXVI. t.-cikknek némely rendelkezéseinek megváltoztatásáról;

az 1915 : XIII. t.-c. a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvények kiegészítéséről;

az 1915 : XIV. t.-c. a közadókat érintő egynémely kérdésnek a hadi állapot folytán szükségessé vált kivételes szabályozása tárgyában ;

az 1915 : XV. t.-c. az 1915/16. költségvetési év első hat hónapjában vise-
lendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról.

Kihirdettetett továbbá az Országos Törvénytárnak 1915. évi június hó 17-én megjelent 6. számában :

az 1915 : XVI. t.-c. a borzsavölgyi gazdasági vasút engedélyezéséről szóló 1907 : XLII. törvénycikk kiegészítése és módosítása tárgyában ;

az 1915 : XVII. t.-c. az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíraskodás-
ról szóló 1899 : XV. törvénycikk módosítása tárgyában ;

az 1915 : XVIII. t.-c. a hazaárulók vagyoni felelősségéről ;

az 1915 : XIX. t.-c. a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekményeki
különösen a hadi szállítások körül elkövetett visszaélések megtorlásáról.

Kihirdettetett végül az Országos Törvénytárnak 1915. évi június hó 26-án megjelent 7. számában :

az 1915 : XX. t.-c. a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1906 : X. t.-c. hatályának újabbi meghosszabbításáról.

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi május hó 29-étől június hó 26-áig megjelent 124—147. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata :

Szám

A m. kir. belügyminiszternek 7.444/1915. B. M. eln. számú körrende-
lete, a jótékony vagy emberbaráti célra forgalomba hozott jelvények védel-
méről szóló 7.270/1914. B. M. eln. sz. és a 7.666/1914. B. M. eln. sz.
körrendeletek módosítása tárgyában 125

A m. kir. honvédelmi miniszternek 6.000/el. 18—1915. számú utasí-
tása, különösen az 1897. évben született népfölkelésre kötelezettek össze-
írása, bemutatása, behívása és nyilvántartásbavétele iránt 125

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek ad 188/VI. A. 1915. számú
rendelete, a csizmadia- és cipésmesterségnek egy iparágként feltüntetése tár-
gyában 126

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 20.554/1915. számú rende-
lete, tábori árúminta-küldemények csomagolása tárgyában 126

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 7.035/1915. II. B/1. számú
körrendelete, a felesketett erdőtisztek és erdőőrök által adómentesen tart-
ható fegyverek tárgyában pótlólag kiadott 132.231/1914. számú pénzügy-
miniszteri rendelet közlése tárgyában 128

A m. kir. minisztériumnak 1.662/1915. M. E. számú rendelete, a
gyapjúkészletek felhasználásának és forgalombahozatalának korlátozásáról 128

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 33.003/VI. C. 1915. számú
rendelete, a gyapjúkészletek felhasználása és forgalombahozatala iránti en-
gedélyek tárgyában 128

A m. kir. minisztériumnak 1.896/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E. és 1915. évi május hó 15-én 1.699/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítettik	129
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 8.717/1915. számú rendelete, a nemzetközi válaszdíjszelvény (Coupon-Réponse International) árának megváltoztatása tárgyában	129
A m. kir. honvédelmi miniszternek 6.410/el. 20/b. 1915. számú rendelete, a tüskésdrót-készleteknek hadicélokra igénybevétele tárgyában . . .	129
A m. kir. minisztériumnak 1.939/1915. M. E. számú rendelete, a burgonya igazolvány nélkül való szállításának megengedése tárgyában . .	130
A m. kir. minisztériumnak 1.174/1915. M. E. számú rendelete, a gyámhatósági eljárásban a háború következtében szükséges kivételes intézkedésekre a belügyminiszter felhatalmazása tárgyában	130
A m. kir. belügyminiszternek 60.410/1915. B. M. számú rendelete, a háború következtében a gyámhatósági eljárásban szükséges kivételes intézkedések megállapítása tárgyában	130
A m. kir. minisztériumnak 1.923/1915. M. E. számú rendelete, a házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítése tárgyában .	131
A m. kir. minisztériumnak 1.924/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi repcetermésnek zár alá vételéről és a repcének vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	131
A m. kir. honvédelmi miniszternek 6.765/el. B. 1915. számú körrendelete, a békéscsabai és orosházai hatosztályú állami polgári iskolákkal kapcsolatos egyéves gazdasági tanfolyamot elvégzett ifjaknak az egyévi önkéntesi kiegészítő vizsgára bocsáthatása tárgyában	134
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 34.557/1915. V. számú rendelete, élelmiszereknek tábori postai magán csomagokban való elhelyezésének megtiltása tárgyában	135
A m. kir. minisztériumnak 1.956/1915. M. E. számú rendelete, az állami (és vármegyei) tisztviselők, altisztek és szolgák állomáshelyeit képező városoknak és községeknek a lakáspénzekre nézve megállapított új osztályokba való besorozásáról szóló 1908. évi 5.830/M. E., illetőleg 1911. évi 2.926/M. E. és 1912. évi 1.662/M. E. számú rendeletek kiegészítése tárgyában	137
A m. kir. minisztériumnak 2.009/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik	137
A m. kir. minisztériumnak 2.010/1915. M. E. számú rendelete, a repcéért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	137
A m. kir. belügyminiszternek 48.272/IV.—c/1915. B. M. számú körrendelete, az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének s azzal egybefüggő körülményeknek igazolása tárgyában	137

A m. kir. honvédelmi miniszternek 7.553/el. B—1915. számú rendelete, az 1897. évben született és fegyveres népfölkelési szolgálatra kötelezett hadköteleseknek egyévi tényleges szolgálata tárgyában	137
A m. kir. pénzügyminiszternek 18.985/1915. P. M. számú rendelete és utasítása, az 1914 : XLVI. t.-c. alapján kivetett jövedelemadó külön kezelése tárgyában	138
A m. kir. minisztériumnak 2.060/1915. M. E. számú rendelete, a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak életbeléptetéséről	139
A m. kir. igazságügyminiszternek 9.550/1915. I. M. E. számú rendelete, a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapítása tárgyában	139
A m. kir. minisztériumnak 2.071/1915. M. E. számú rendelete, a vámórló malmok tekintetében az 1.113/1915. M. E. számú rendeletben megállapított rendelkezések hatályon kívül helyezéséről	139
A m. kir. minisztériumnak 2.072/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről	139
A m. kir. pénzügyminiszternek 52.600/1915. P. M. számú utasítása, a földadókra vonatkozó 1. §-ának végrehajtása iránt	139
A m. kir. pénzügyminiszternek 24.000/1915. P. M. számú körrendelete, a dohánykisárusok által fizetendő haszonbérek tárgyában	140
A m. kir. minisztériumnak 2.096/1915. M. E. számú rendelete, a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233/M. E. számú és 1915. évi 34/M. E. számú rendeletek kiegészítése iránt	143
A m. kir. minisztériumnak 2.108/1915. M. E. számú rendelete, a cséplési eredmények kötelező bejelentéséről	144
A m. kir. minisztériumnak 1.779/1915. M. E. számú rendelete, a tényleges szolgálati kötelezettségük teljesítése végett katonai szolgálatra bevonuló állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményei tárgyában	145
A m. kir. minisztériumnak 2.077/1915. M. E. számú rendelete, a búzáért, rozsért, kétszeresért, árpáért és zabért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	145
A m. kir. belügyminiszternek 64.878/VI.—c. 1915. B. M. számú körrendelete, egyes gyógyszerek árának módosítása tárgyában	145
A m. kir. minisztériumnak 2.177/1915. M. E. számú rendelete, a repceolaj zár alá vételéről, a repceolajkészletek bejelentéséről és a repceolajnak vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	146

A m. kir. minisztériumnak 2.212/1915. M. E. számú rendelete, a részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérlegkészítésről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában 147

Hirdetmény elveszett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló 67.300/1913. I. M. számú rendelet 59. §-a alapján közhírré teszem, hogy dr. Raabstein (most Győri) Miksa újaradi lakos által Budapesten 1896. évi június hó 23. napján letett ügyvédi vizsgáról szóló oklevél állítólag elveszett és hogy ennek az oklevélnek pótlására, a hivatkozott rendelet 58. §-a értelmében, bizonyítványt állítottam ki, mely azonban elveszti érvényét, ha az eredeti oklevél megkerül. Budapesten, 1915. évi június hó 17-én. *Zachár Emil* s. k., az egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság elnöke.

Személyi hírek.

Kitüntetés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legfelsőbb elhatározásával Sztancsó János kir. kúriai hivatalszolgának nyugdíjazása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: ítéltáblai tanácselnökké: dr. Degré Miklóst, a budapesti központi kir. járásbírósnak kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott vezetőjét a budapesti kir. ítéltáblához;

VII. fizetési osztályba sorozott járásbírákká: dr. Gébert József erzsébetvárosi kir. törvényszéki bírót a dicsőszentmártoni, Rottár Sándor aradi kir. törvényszéki bírót a máriaradnai és dr. Tóth Gyula szegedi kir. törvényszéki bírót a hódási kir. járásbíróshoz;

ügyészé: dr. Polgár Kálmán szigetvári kir. járásbíró a kaposvári kir. ügyészséghez;

alügyészekké: Maklár Dániel szombathelyi kir. törvényszéki albíró a győri és dr. Kullmann Sándor devecseri kir. járásbírósi albíró a szolnoki kir. ügyészséghez;

albírákká: dr. Farkas Béla a kolozsvári kir. ítéltáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a kolozsvárvárosi, dr. Molnár Árpád aradi kir. törvényszéki jegyzőt a nagysomkúti és dr. Parragh Béla szatmárnémeti gyakorló ügyvéd a gyöngyösi kir. járásbíróshoz.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

közjegyzővé: dr. Brósz Lajos kassai gyakorló ügyvédet Kassára;

IX. fizetési osztályba sorozott bírósági jegyzőkké: Gavrilovics István nagybecskereki kir. törvényszéki, Nyíry Béla bácsalmási kir. járásbírósi, dr. Balla Emil nagybecskereki kir. törvényszéki, S. Tóth István módosi, Simonides Károly nagy-kikindai, dr. Novák Béla kolozsvárvárosi, Sántha Benján nyárádszeredai, ifj. Farkas Lajos eperjesi kir. járásbírósi, dr. Magyar Béla ipolysági, Greskovits Ernő egri, Podolay Juszti nagykanizsai kir. törvényszéki, dr. Weichart Rezső gyöngyösi kir. járásbírósi, dr. Gamburgszky Guidó budapesti kir. büntetőtörvényszéki, Kraner Viktor a kir. Kúriánál alkalmazott bírósági, dr. Flóris Endre temesvári, Cziráki János igali, Tombor László nyitrai, Makó Béla sátoraljaujhelyi, dr. Gregorich Otmár fumei, Gál Dezső szentesi kir. járásbírósi, dr. Bistyák Ferenc szabadkai kir. tör-

vényszéki, Kovács Mihály törökbecsei, dr. Antal Zoltán kunszentmiklósi, Kiss Jenő besztercei, Eltzenbaum Viktor csikszeredai kir. járásbírósi, dr. Matievich Dezső szabadkai, dr. Harkabusz András lőcsei kir. törvényszéki, Marcel Kálmán dunaszerdahelyi kir. járásbírósi, dr. Joannovits Emil a temesvári kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósi, Sohár Pál székesfehérvári kir. járásbírósi, Schmidt József, és dr. Petrogalli Lajos a kassai kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósi dr. Szondy István zombori és dr. Miller István budapesti kir. büntetőtörvényszéki jegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén;

jegyzőkké: dr. Borody Dezső nagykarolyi gyakorló ügyvédet a soproni kir. törvényszékhez, Simon Ferenc székelyudvarhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a nagyajtai és dr. Fülöp Béla aradi kir. járásbírósi joggyakornokot a borosjenői kir. járásbíróshoz;

VIII. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetővé: Martinu Gábor aradi kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén;

IX. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetőkké: Pozsonyi Ferenc szentesi kir. járásbírósi betétszerkesztő, Decker Gyula vasvári, Ürmösi János fogarasi, Rosenmüller József sátoraljaujhelyi, Kovács Antal csikszentmártoni kir. járásbírósi, Baranyi Károly soproni kir. járásbírósi betétszerkesztő, Cseh Ottó puji és Hegyi Dénes gyulafehérvári kir. járásbírósi telekkönyvvezetőket jelenlegi alkalmazásuk helyén;

Telekkönyvvezetővé, illetve betétszerkesztő telekkönyvvezetőkké: Reichmann Ármin mátészalkai kir. járásbírósi irodatisztet a mátészalkai kir. járásbíróshoz, továbbá Verb János bonyhádi, Leszich Gyula battonyai, Mezey József mohácsi, Müller József pápai, Sodics József nagykarolyfalvi, Máthé László szarvasi, Almássy Simon nagytapolcsányi, Pálmai István edelényi, Schiszler István makói és Égi Ádám mezőkaszyi kir. járásbírósi betétszerkesztő irnokokat jelenlegi alkalmazásuk helyén;

irodaigazgatókká: Fejér György tordai, Jánosi Károly fehértemplomi, Korányi Ferenc egri, Ludeser János beregszászi, Jano Sándor lugosi és Ponesz Lajos pozsonyi kir. törvényszéki irodatiszteteket jelenlegi alkalmazásuk helyén;

iroda főtisztékké: Kövesi Bódog irodaigazgatói címmel felruházott budapesti központi kir. járásbírósi irodatisztet, Papp Elek Pál kir. kúriai, Szoyka Árpád kassai kir. ítélőtáblai és Csorba Kálmán feledi kir. járásbírósi irodatiszteteket jelenlegi alkalmazásuk helyén;

irodatisztékké: Maizel Tivadar székesfehérvári kir. törvényszéki, Kaszás József zentai, Czompó József gyönki, Klingler Miklós zsombolyai, Csizék Albert nagyváradvárosi kir. járásbírósi, Pandur Antal székesfehérvári kir. törvényszéki, Cserveny József liptóújvári, Székely Rezső tiszafüredi, Horváth Dénes pozsonyi, Saáry Ernő csurgói kir. járásbírósi, Debreczeni József debreczeni kir. törvényszéki, Liska Károly budapesti központi kir. járásbírósi, Körmendy Ferenc budapesti kir. törvényszéki, Izsak L. Sándor székelyudvarhelyi, Enyedy Elemér medgyesi, Bakos Jenő halmi, Békesi Sándor váci kir. járásbírósi, Balassa János szegedi, Bürger Gyula kassai kir. törvényszéki, Jakobovits Ignác kaposvári, Perényi Viktor belényesi, Lukács Jenő tenkei kir. járásbírósi, Polacsek Áron kassai, Gond Ferenc lőcsei kir. törvényszéki, Bethlen Jenő szilágysomlyói, Csukovits József enyingi, Petrásovics Miklós turócszentmártoni, Nemcsik Gyula ungvári, Orbók Lajos székelyudvarhelyi kir. járásbírósi, Weér Gyula kolozsvári kir. ítélőtáblai, Sarkadi Sándor debreczeni kir. törvényszéki, Molnár Ferenc abrudbányai, Jakab József sárvári kir. járásbírósi, Deák József kalocsai kir. törvényszéki, Ribényi Dániel brassói, Szerendán Döme újaradi, Benkő József tamási, Csányi Pál tapolczai kir. járásbírósi, Kellner Lipót nagybecskereki, Bognár Gyula székesfehérvári, Turcsányi Gyula komáromi, Braun János kaposvári kir. törvényszéki, Horváth Béla ujbudapesti, Puszkás Lajos székelyudvarhelyi, Bogisics László budapesti központi kir. járásbírósi, Berecz Mihály pozsonyi kir. törvényszéki, Arleth Alajos vágbesztercei, Szabó László szilágycsehi kir. járásbírósi, Pintér Kálmán kassai kir. törvényszéki, Eder Károly tasnádi, Voda József zsablyai, Kömle Károly esztergomi, Ujlaky Károly nagyváradvidéki, Nyikos Kálmán budapesti központi, Borka Ignác, szarvasi, Eppel-

dauer György lippai kir. járásbíróági, Zoltán Ödön zalaegerszegi kir. törvényszéki, Mandelik Gusztáv stubnyafürdői, Kozlik István nyiregyházi kir. járásbíróági, Hoffmann József szabadkai kir. törvényszéki, Szabó József szatmárnémeti, Grubésich Czelesztin gyöngyösi, Mereszkó János temesrékási, Szalai József kaposvári, Sárközi Antal szolnoki, Boda István győri, Kuthy Gyula ráczkevei kir. járásbíróági, Klimberger Miksa aradi kir. törvényszéki, Vitecs Imre kolozsvárvárosi, Gádnai János vágsellyei, Vermes Miksa nagyigmándi kir. járásbíróági, Rózsa Mátyás soproni, Kiss Zoltán brassói és Győry Ferenc miskolczi kir. törvényszéki irnokokat jelenlegi alkalmazásuk helyén;

irnokokká: Horváth Ferenc csikszeredai kir. ügyészségi irnokot a tordai kir. törvényszékhez, Antal Miklós komáromi kir. járásbíróági telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a girálti, Gábris Elek nagyszentmiklósi kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a kecskeméti, Pércsy Gyula kolozsvárvárosi kir. járásbíróági díjnokot a gyulafehérvári, Csényi Aladár egri kir. ügyészségi díjnokot a rétsági és Semsch Rezső gyulafehérvári kir. törvényszéki díjnokot a balázsfalvi kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte a m. kir. igazságügyminisztérium számvevő-ségéhez:

Számvizsgálóvá: Vinkó István számellenőrt;

számellenőrökké: Mátrai Gyula és Jegesi Viktor számtiszteket.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Németh Ödön budapesti királyi büntetőtörvényszéki orvost és egyetemi magántanárt az Igazságügyi országos megfigyelő- és elmegyógyító-intézet igazgatójává a VIII. fizetési osztályba kinevezte.

A m. kir. igazságügyminiszter Kereczmann Rezső jászberényi kir. járásbíróági fogházőzmestert a budapesti kir. országos gyűjtőfogházhoz ideiglenes minőségben büntető-intézeti tisztté nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Diószeghy Sándor asztalosmester gyulai lakost a szegedi kir. ker. börtönhöz munkavezetővé kinevezte.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Kórody Lajos munkácsi kir. járásbíró a beregszászi, Schabátka Mihály szarvasi kir. járásbíró a felsőpulyai és Vass Zsigmond mócsi kir. járásbíró a dési kir. járásbíróághoz saját kérelmükre;

dr. Keresztes Béla budapesti kir. törvényszéki albíró saját kérelmére a budapesti kir. büntető törvényszékhez;

dr. Nagy Péter zentai kir. közjegyzőt Kulára és Csala Sándor abádszalóki kir. közjegyzőt Zentára;

dr. Krausz Gyula csongrádi kir. járásbíróági jegyzőt a szegedi kir. törvényszékhez;

Horváth Mór máriaradnai kir. járásbíróági irnokot a budapesti kir. törvényszékhez és Juhász József beregszászi kir. törvényszéki irnokot a budapesti kir. büntetőtörvényszékhez.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Draskóczy Aladár losonczi, dr. Nemes József nagybégányi és dr. Apór Róbert budapesti lakos ügyvédjelölteket, dr. Léva Imre jászapáti lakos, közjegyzőjelöltet, dr. Polgár Imre m. kir. földmívelésügyi miniszteri fizetetlen számtisztet és Szirmai István jogszigorló budapesti lakosokat, utóbbi kettőt ideiglenes minőségben;

a győri kir. ítélőtábla elnöke Kis László pápai lakos, jogszigorlót;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Molnár István ügyvédjelölt és Mikita Elemér végzett joghallgató, kassai lakosokat, utóbbi ideiglenes minőségben;

a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Kovács László székelyudvarhelyi lakos, végzett joghallgatót;

a nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke dr. Révész Mihály ügyvédjelöltet és Petz Gyula újaradi lakos, végzett joghallgatót, utóbbit ideiglenes minőségben, díjas joggyakornokokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Kovács Géza gödöllői kir. járásbíróági joggyakornokot a budapesti kir. törvényszékhez;

a nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke dr. Révész József beregszászi kir. járásbíróági joggyakornokot a nagyvárad kir. törvényszékhez helyezték át.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Küvér Alajos budapesti kir. ítélőtáblai hivatal-szolgát a kir. ítélőtáblához kapussá nevezte ki.

A budapesti kir. főügyész Gyepes Mihály budapesti kir. ügyészségi irnokot;

a nagyvárad kir. főügyész Mihálka Béla nagyvárad kir. főügyészségi irnokot jelenlegi alkalmazásuk helyén irodatiszteké nevezték ki.

A budapesti kir. főügyész Faddi Zsigmond szabadkal kir. ügyészségi irnokot a kecskeméti kir. ügyészséghez;

a győri kir. főügyész Lacza Jónás váci kir. járásbíróági irnokot a szombathelyi kir. ügyészséghez;

a pozsonyi kir. főügyész Bacsá János aranyosmaróti kir. ügyészségi díjnokot a rózsahegy kir. ügyészséghez irnokokká nevezték ki.

A győri kir. főügyész Pers János soproni kir. törvényszéki fogházőrt címzetes fogházőrmesterré;

a kassai kir. főügyész Orosz Károly beregszászi kir. törvényszéki címzetes fogházőrmestert valóságos fogházőrmesterré nevezték ki jelenlegi állomás helyükön.

A pozsonyi kir. főügyész, Stevula Károly nyitrai kir. törvényszéki fogházőrmestert, hasonló minőségben, a trencsényi kir. törvényszéki fogházhoz hivatalból áthelyezte.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnöke és helyettes elnöke.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a szekszárdi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Salamon Iván ottani kir. törvényszéki bírót; helyettes elnökéül: Fejős Imre ottani kir. törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

dr. Fekete István beszteczebányai kir. törvényszéki jegyzőt;

Csopely Elek soproni kir. országos fegyintézeti fogalmazót és

Lindenberger Lajos illavai kir. országos fegyintézeti büntetőintézeti tisztet eddigi ideiglenes minőségben viselt állásukban végleg megerősítették.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Méhes Ignác és dr. Sztehlik Károly budapesti központi kir. járásbíróági joggyakornokokat;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Illgenn Aurél lőcsei és dr. Horváth István beregszászi kir. törvényszéki joggyakornokokat eddig ideiglenes minőségben viselt állásukban megerősítették.

A soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatója Geszler János fegyőrt eddig ideiglenesen viselt állásában véglegesítette.

Az igazságügyi orvosi tanács tagjai.

A m. kir. igazságügyminiszter:

dr. Bársony János egyetemi ny. r. tanár, udvari tanácsost, dr. Bókay Árpád egyetemi ny. r. tanár, udvari tanácsost, dr. Tauffer Vilmos egyetemi ny. r. tanár, udvari tanácsost, dr. Tóth Lajos miniszteri tanácsost, dr. Erőss Gyula egyetemi ny. rk. tanárt, dr. Krepuska Géza egyetemi ny. rk. tanárt, dr. Oláh Gusztáv budapesti lipótmezei m. kir. állami elmegyógyintézeti igazgatót és dr. Ritóók Zsigmond kórházi főorvos, egyetemi m. tanárt az igazságügyi orvosi tanács tagjaivá három év tartamára újból kinevezte.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

dr. Ilykócs Endre huszti kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a szatmárnémeti kir. törvényszékhez, továbbá dr. Török István csepregi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a pápai. Jankó Antal komáromi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a kevevárai. Ujváry Béla nyirbátori kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a szombathelyi kir. járásbíró-sághoz mint telekkönyvi hatósághoz, továbbá Böhm Dezső nagymartoni kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a szeghalmi, Vámos Kálmán nyirbátori kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő írnokot a felsőpulyai, végül Murinyi Gyula komáromi kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő írnokot a nagykarolyfalvi kir. járásbíró-sághoz, mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Vadász Lajos fehértemplomi kir. törvényszéki jegyzőt az ottani kir. ügyészséghez, továbbá dr. Schipper Miklós a fehértemplomi kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt újból az ugyanottani kir. törvényszékhez osztotta be.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) *a budapesti kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Balogh István pestvidéki kir. járásbíróági jegyzőt;

b) *a nagyvárad kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Kállay György nagyvárad kir. törvényszéki jegyzőt;

c) *a szegedi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Ungár Elemér szabadkai kir. járásbíróági jegyzőt.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a budapesti kir. ügyészség kerületébe:

dr. Vékei Károly, dr. Téglás Géza, dr. Auer György és dr. Rádai Géza a budapesti kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőket;

a debreczeni kir. ügyészség kerületébe:

dr. Kiss Sándor ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a fehértemplomi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Vadász Lajos, az ottani kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt;

a kassai kir. ügyészség kerületébe:

Gavel Ernő cserhádi járási írnok, tb. szolgabíró;

a szegszárdi kir. ügyészség kerületébe:

Merényi Árpád dunaföldvári gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a székelyudvarhelyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Kovács Jenő ottani gyakorló ügyvédet.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a gödöllői kir. járásbíróság mellé: dr. Apor Róbert ottani kir. járásbírósági joggyakornokot;

a losonczy kir. járásbíróság mellé: dr. Draskóczy Aladár ottani kir. járásbírósági joggyakornokot;

a monori kir. járásbíróság mellé: dr. Mauks Endre ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

az ungvári kir. járásbíróság mellé: dr. Molnár István ottani kir. járásbírósági joggyakornokot az ugyanottani kir. ügyészségi megbízottak állandó helyetteseiül.

Szüneti tanácsok a felsőbbíróságoknál.

A m. kir. Kúria szüneti tanácsai. Július 4-től július 31-ig: *Elnök:* Tarnai János tanácselnök. *Bírák:* Szegheő Ignác (bünt.), Karay Lajos (polg. váltó), Tahy Mihály (bünt. fegy.), Wessermayer Vidor (polg.), Görgey Sándor (polg.). *Jegyzők:* Jánossy Aurél kir. törvényszéki bíró, H. Kiss György kir. törvényszéki jegyző, Zachár Vilmos kir. törvényszéki jegyző, Sáffy Andor kir. törvényszéki jegyző. Augusztus 1-től 28-ig: *Elnök:* Somogyi Mihály tanácselnök. *Bírák:* Szegheő Ignác (bünt.), Spóner Gyula (bünt.), Balogh Samu (bünt.), Wessermayer Vidor (polg.), Schmőrr Gyula (polg. váltó). *Jegyzők:* Bogsch Árpád kir. törvényszéki albíró, Kraner Viktor kir. törvényszéki jegyző, Kiczko Kálmán kir. járásbírósági jegyző, Parcsetich László kir. törvényszéki jegyző.

A budapesti kir. ítélőtábla szüneti tanácsai. Július 4-től július 31-ig: *Elnök:* Csathó Ferenc, a kir. ítélőtábla elnöke. *Bírák:* Az I. polgári tanácsban: dr. Forrássy Ferenc tanácselnök, Ádám György, dr. Szekeres Sándor, Alföldi Ede, dr. Endler Miklós, dr. Zsitvay Géza, dr. Bánrévy József; a II. polgári tanácsban: Fövenyessy Lajos, dr. Schmidt Gusztáv, dr. Fehér Tamás, dr. Genthon Ferenc, dr. Prugberger Vince, dr. Minich Jenő, dr. Udránszky Sándor, dr. Körtvélyessy György; a III. polgári tanácsban: Barthodeiszky Emil tanácselnök, dr. Láng Ferenc, dr. Andorffy Károly, Kéler Gyula, dr. Székács Aladár, dr. Bothos Gyula, dr. Mezey László; a IV. polgári tanácsban: Lauffer Gyula, Csapó Ferenc, dr. Oswald István, dr. Kovács Marcell, dr. Endes Miklós; az I. büntető tanácsban: Balonyi Imre kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró, dr. Kállay Miklós, dr. Tőrekgy Géza; a II. büntető tanácsban: Ráth Zsigmond tanácselnök, dr. Dusárdy István, dr. Bolla Árpád.

Augusztus 1-től augusztus 28-ig: *Elnök:* Sebens Dénes tanácselnök. *Bírák:* Az I. polgári tanácsban: Brezanóczky Sándor, dr. Simay Gyula, dr. Szappanos Sándor, dr. Kozma Endre, dr. Laudon Gyula, dr. Kecskeméti Emil, dr. Totth István.

dr. Zsitvay Géza; a II. polgári tanácsban: dr. Róth Ferenc tanácselnök, dr. Gönczy Gyula, dr. Benyovits Lajos, dr. Lukáts Jenő, dr. Schermann István, dr. Gallia Béla, dr. Minich Jenő, dr. Kuszka Géza; a III. polgári tanácsban: Izsák Gyula, Gaiger Miklós, Térfi Dezső, Antalfy Gábor, dr. Székács Aladár, Koch Károly, dr. Bothos Gyula; a IV. polgári tanácsban: dr. Endes Miklós, dr. Szücs Zoltán, dr. Láng Ernő; az I. büntető tanácsban: dr. Makucz Artur, dr. Zelenka Lajos, dr. Novotny Károly; a II. büntető tanácsban: dr. Bakonyi Kálmán, dr. Slavek Ferenc, Madarassy Béla, dr. Uzonyi Géza.

A debreczeni kir. ítélőtábla szüneti tanácsai. I. Polgári tanács. Július hó 4-től 31-éig: *Elnök:* Weér György tanácselnök. *Bírák:* Deák Ferenc, Czébel Gusztáv, Szoboszlai Sándor, dr. Réczey Sándor és Tóth Aurél. Augusztus hó 1-től 28-áig: *Elnök:* dr. Pajor Kálmán tanácselnök. *Bírák:* Papolczy Lajos, dr. Matolay Gábor, Kelemen Ernő, Budaházy Zoltán és Fekete Gedeon. II. Büntető tanács. Július hó 4-től 31-éig: *Elnök:* Ignyártó Sándor kir. ítélőtáblai elnök. *Bírák:* Kolbenhayer Kálmán, dr. Oláh Miklós, Szabó József, Czipott György. Augusztus hó 1-től 28-ig: *Elnök:* augusztus hó 15-éig: Ignyártó Sándor kir. ítélőtáblai elnök; augusztus hó 16-tól végig: dr. Dicsőfy Sándor kir. ítélőtáblai bíró. *Bírák:* dr. Dicsőfi Sándor, dr. Várady Sándor, Pavletits Béla.

A győri kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. *Elnök:* a szünet egész tartama alatt: dr. Hódossy Lajos, a kir. ítélőtábla elnöke. *Bírák:* július 4-től augusztus 1-ig: Hannig Alajos, Thirring Béla, dr. Rédly Sándor (polg.), dr. Gerő Antal (bünt.); augusztus 1-től 29-ig: Szirmay Béla, Hutás József, Koloszar László (polg.), Horváth Zoltán (bünt.).

A kassai kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. *Elnök:* július 4-től július 31-ig: Hedry Lőrinc, a kir. ítélőtábla elnöke; augusztus 1-től 28-ig: dr. Góth Ferenc tanácselnök. *Bírák:* július 4-től július 31-ig: Emődy Béla kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró, dr. Madzsar Károly, Vekerdy Pál, dr. Pap Kálmán; augusztus 1-től 28-ig: Emődy Béla kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró, Vekerdy Pál, Hubay Gyula, dr. Pap Kálmán. A nevezett bírák közül Emődy Béla, a fegyelmi tanács rendes tagja, Hubay Gyula pedig e tanácsnak póttagja.

A kolozsvári kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. *Elnök:* július 4-től július hó 31-ig: Hamza Géza tanácselnök; augusztus hó 1-től augusztus hó 28-ig: Gál Jenő tanácselnök. *Bírák:* július hó 4-től augusztus hó 28-ig: dr. Ujvárossy Miklós, Lakner Géza; július hó 4-től 31-ig: Dózsa Ferenc, Szabó Jenő; augusztus hó 1-től 28-ig: Budovszky János, Haupt Gusztáv.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. Július havára. *Elnök:* Jakab Rudolf kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró. *Bírák:* Széplaki Ödön (fegy.), Fekete Imre (fegy.), Lokody Géza, dr. Csiki Kálmán (fegy.). Augusztus havára: *Elnök:* Jakab Rudolf kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró; *bírák:* augusztus hó 1-től 22-ig: Széplaki Ödön (fegy.); augusztus hó 22-től pedig dr. Simó Balázs (fegy.); augusztus hó 1-től 28-ig Göldner Károly, Szipkés Árpád (fegy.) és Lokody Géza. A fegyelmi ügyek előadója Széplaki Ödön, illetőleg Szipkés Árpád kir. ítélőtáblai bíró.

A nagyvárad kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. Július 4-től július 31-ig: *Elnök:* július hó 17-ig dr. Lábán Lajos kir. ítélőtáblai elnök, azontul Harmathy Károly kir. kúriai bíró. *Bírák:* Harmathy Károly kúriai bíró, Böhm Jenő, Gálbory József, dr. Csulyok Béla, dr. Bazala Béla, Korn Lajos, Vámosy Mihály. Augusztus hó 1-től augusztus hó 28-ig: *Elnök:* augusztus hó 14-ig Harmathy Károly kir. kúriai bíró, azontul dr. Lábán Lajos kir. ítélőtáblai elnök. *Bírák:* Kepes Miklós, Fekete József, Böhm Jenő (augusztus 14-ig) Gálbory József, dr. Szegedy Lajos, Hubay Lajos, Domokos László.

A pécsi kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. *Elnök:* a szünet egész tartama alatt: Arnold Sándor a kir. ítélőtábla elnöke. *Bírák:* július hóban: Jobst Béla, dr. Neusiedler Antal, dr. Porges Miksa, Knorr Kálmán, Finkey Pál és Kelemen József; augusztus hóban: Jobst Béla, dr. Porges Miksa, Knorr Kálmán, Makara Iván, Finkey Pál és Kelemen József.

A pozsonyi kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. *Elnök:* a szünet egész tartama alatt: Küchler Gyula a kir. ítélőtábla elnöke. *Bírák:* július 4-től augusztus 1-ig: dr. Akay Kornél, dr. Láng Jenő, dr. Sporzon Gyula, Samarjay Károly és Ejury Lajos; augusztus 1-től augusztus 29-ig: Horváth József, Petri József, dr. Pazár Zoltán, Pongrácz Dezső és Ejury Lajos.

A szegedi kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. Július 4-től július 31-ig: I. tanács. *Elnök:* Hubacssek Pál tanácselnök. *Bírák:* Keméndy Béla, dr. Apor Lipót, dr. Polgár Ármin, dr. Masa János. II. tanács. *Elnök:* Ringhofer Lajos tanácselnök. *Bírák:* Sarkady György, Orosz Pál, dr. Kindris Gábor, dr. Gerhauser József, Molnár István. Augusztus hó 1-től 28-ig: I. tanács. *Elnök:* Mennyei László a kir. ítélőtábla elnöke. *Bírák:* Tóth Aurél, Keméndy Béa, dr. Apor Lipót, dr. Guthy Tódor, dr. Polgár Ármin. II. tanács. *Elnök:* dr. Orkányi Ede kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró. *Bírák:* Biró Vilmos, Kiss Bertalan, Batta János, Csizinszky Ágost, dr. Radány Dezső, Junker János, dr. Salánky József.

A temesvári kir. ítélőtábla szüneti tanácsa. Július hó 4-től augusztus hó 29-ig. *Elnök:* dr. Nyékhegyi Lothár tanácselnök. *Bírák:* polgári ügyben: Havas Antal, Raszlavicz Géza, dr. Debreczeni József, büntető ügyben: Scholmáschi Adolf. *Tanácsjegyzők:* Radu Tivadar és dr. Joannovits Emil július 4-től augusztus 1-ig, dr. Szigriszt Antal Tibor augusztus 1-től augusztus 29-ig.

A fiatalok felügyelő hatóságának tagjai.

A m. kir. igazságügyminiszter a 27.400/1909. I. M. számú igazságügyminiszteri rendelet 4. §-ának II. pontja értelmében a fiatalok felügyelő hatóságának tagjaivá:

A szegedi kir. járásbírók területéről: özv. Biedl Adolfné, özv. Budinszky Ernőné, özv. Engel Lajosné, özv. Fábián Károlyné tanítónő, Frankó Andorné, Jánossy Valériát, Mennyei Lászlóné, Zsoldos Benő kir. járásbíró, kir. ítélőtáblai tanácsjegyzőt;

a battonyai kir. járásbírók területéről: Becsek Imréné tanítónő, Eberlein Antalné, Kálnoki Domokos tanítót, Kálnoki Domokosné tanítónő, Köhler Rezsőné, Üveges Jánosné postamesternő, Vagács Ödön róm. kath. plébánost, id. Vágó Pál nyug. tanítót;

a csongrádi kir. járásbírók területéről: Tóth József nyug. községi jegyzőt;

a makói kir. járásbírók területéről: Balga Zsuzsannát, dr. Bánffy József árvaszéki ülnököt, dr. Diósszilágyi Sámuel orvost, dr. Dózsa Ferencné, Földes Jankát, dr. Fried Ármin ügyvédet, Gebe Mihályné, dr. Gerő Géza ügyvédet, Gerő Hermint, dr. Hász Sándorné, Hubert Mihályné, Kuliner Boriskát, Lóránt Manóné, dr. Petrovits György árvaszéki ülnököt, Pollák Sándorné;

a nagylaki kir. járásbírók területéről: dr. Kósa Gáspárné, Mayer Józsefné, Popovics Sándor gör. kel. szerb lelkészt, Urszinyi Endre szolgabíró, Veress Erzsébet tanítónő;

a nagyszentmiklósi kir. járásbírók területéről: Juhász József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. járásbíró;

a törökkanizsai kir. járásbírók területéről: báró Gerliczy Félix nagybirtokost;

továbbá az idézett rendelet 6. §-a értelmében az említett hatóság tanácselnökeivé: Juhász József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. járásbíró, Lederer Gusztáv kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. járásbíró, báró Gerliczy Félix nagybirtokost, Reök Ivánné, dr. Thury Károly róm. kath. plébánost és özv. Zelenka Jánosné, az 1915. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra kinevezte.

Hősi halált haltak:

Dr. Czagány Szilárd trsztenai kir. járásbíró.

Dr. Daróczy József székelyudvarhelyi, dr. Dettrich Árpád budapesti kir. törvényszéki és dr. Turi Dénes budapesti központi kir. járásbírói joggyakornokok;

Vitus Károly erzsébetvárosi kir. törvényszéki fogházfelügyelő;
 Soós János oraviczabányai kir. járásbírói hivataliszolga;
 Molnár Sámuel dési, Puskás Lajos beregszászi és Ulveczki András debreczeni
 kir. törvényszéki fogházőrök;
 Szabó Lajos nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti fegyőr.

Meghaltak.

Zalay István miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott igazságügyminiszteri osztálytanácsos;
 dr. Várady Béla nagyilondai kir. járásbíró;
 Dolny Róbert székelyudvarhelyi kir. ügyészségi megbízott;
 Szvidrony Bonifác illavai kir. orsz. fegyintézeti lelkész;
 Török Gyula törökbecsei kir. járásbírói és Nadányi Andor nyirbátori betétszerkesztő telekkönyvvezetők;
 Almásy Balázs soproni kir. járásbírói és Farkas Ignác kolozsvári kir. ügyészségi irodatisztek;
 Golszky Ferenc fehértemplomi kir. járásbírói írnok;
 Hubik János szakolczai, Miskó András eperjesi és Petrecz Miklós szászvárosi kir. járásbírói hivataliszolgák.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:
 Horváth Béla budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnök;
 Vodicska Ferenc debreczeni kir. ítélőtáblai bíró;
 Deésy István beszterczei kir. törvényszéki bíró;
 Petróczy János mohácsi és Szádeczky Sándor módosi kir. járásbírók;
 Barta Károly szombathelyi, Bereczky György nagyszalontai kir. járásbírói, Lofcsányi Mihály budapesti kir. büntető és Palásthy Géza sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki irodatisztek;
 Bokor József budapesti kir. büntető járásbírói, Gallai Mihály budapesti kir. ügyészségi, Szakmány Lajos budapesti kir. büntető törvényszéki és Varró András vizaknai kir. járásbírói hivataliszolgák;
 Benke József paksi, Kovács Lajos marosludasi kir. járásbírói és id. Győri Béni pestvidéki kir. törvényszéki fogházőrök;
 Kobza József illavai kir. orsz. fegyintézeti fegyőr.

Állásukról lemondottak

Dr. Kovács Ferenc debreczeni és Zábránszky József szepsi kir. járásbírói ügyészi megbízottak.

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A debreczeni kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Fekete László derecskei kir. közjegyző Gödöllőre helyeztetvén át, ujabbi székhelyén működését f. é. május hó 28-ik napján megkezdette, e napon tehát derecskei működése megszűnt;

továbbá az 1886:VII. t.-c. 14. §-a alapján közhírré teszi, hogy dr. Sáray Bertalan técsői kir. közjegyző folyó évi június hó 9-ik napján meghalt; helyetteséül már előzően dr. Justh Dezső huszti kir. közjegyző volt kirendelve, ki a közjegyzői működést ezután is teljesíteni fogja.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Augner Rezső kecskeméti ügyvéd a kecskeméti;

dr. Fuló Mihály és dr. Rozsy Béla kolozsvári ügyvédek a kolozsvári;

dr. Molnár Andor marosvásárhelyi ügyvéd a marosvásárhelyi;
 dr. Comsia I. Oktáv nagysinkai és dr. Dörr Albert nagyszebeni ügyvédek a nagyszebeni;
 dr. Eisler Mihály József galgóczi ügyvéd a pozsonyi;
 dr. Pascu István pancsovai ügyvéd a temesvári ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

a hazáért hősi halált halt dr. Boros Rezső¹⁾ borossebesi ügyvéd az aradi;
 dr. Vass Károly budapesti ügyvéd fegyelmi ítélettel történt kizárás folytán a budapesti;
 dr. Széll László püspökladányi és dr. Tarján Leó debreczeni ügyvédek elköltözés folytán a debreczeni;
 dr. Szántó Gáspár tatatóvárosi ügyvéd elhalálozás folytán a győri;
 dr. Tauffer Ferenc elhalálozás folytán a kolozsvári;
 dr. Nagy Samu²⁾ székelyudvarhelyi ügyvéd elhalálozás folytán a marosvásárhelyi;
 dr. Stur Gyula bazini ügyvéd elhalálozás folytán a pozsonyi;
 dr. Skultéti János zentai ügyvéd elhalálozás folytán a szabadkai;
 dr. Borbola Dezső*) teregovai ügyvéd lemondás folytán a temesvári ügyvédi kamaráknál.

Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Hollósy Kálmán borosjenői ügyvéd székhelyét Borossebesre helyezte át;

a brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Bárony Sándor brassói ügyvéd ellen az 1887: XXVIII. t.-c. 4. §. b) pontja alapján elrendelt felfüggesztést — az ok megszűnte miatt — megszüntette;

a debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az állítólag a harctéren hősi halált halt dr. Kányássy I. Elemér debreczeni ügyvéd részére ideiglenes gondnokul kirendelt dr. Ádor Dániel debreczeni ügyvédet ezen tiszte alól felmentette s újabb ideiglenes irodagondnokul Des Combes Henrik debreczeni ügyvédet rendelte ki; továbbá hogy dr. Tarján Leó debreczeni ügyvéd részére 617/1905. szám alatt kiadott és elveszett ügyvédi igazolványt semmisnek nyilvánítja;

a kassai ügyvédi kamara közzéteszi, hogy dr. Bródy Kálmán királyhelmecezi ügyvéd székhelyét, a kamara területén belül Sátorajújhelybe tette át;

a nagyszebeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Harsányi P. László nagyszebeni ügyvéd törlési ügyében kelt 991/1914. ü. k. sz. határozata a m. kir. Kúria ügyvédi tanácsának Ü. T. 3.776/1915. számú másodfokú határozatával hatályon kívül helyezett s hogy annak folytán Harsányi P. László, mint gyakorló ügyvéd, Nagyszeben székhelylyel, tovább is az ezen kamaránál vezetett ügyvédek lajstromába bejegyezve marad;

a szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Mihajlovics István hódcsági ügyvéd lakóhelyét Zomborba helyezte át;

a temesvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Naszluhác Ödön orsovai ügyvéd irodáját a kamara területén belül »Pancsovára« tette át; és hogy dr. Beráriu János verseczi ügyvéd a kamara fegyelmi bíróságának fegy. 858/1914. sz. és a kir. Kúria által 1915. évi 28/ü. t. sz. alatt helybenhagyott határozatával az ügyvédség gyakorlatától további rendelkezésig felfüggesztetett.

*) Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

¹⁾ Irodája részére gondnokul dr. Hollósy Kálmán borossebesi ügyvéd rendeltetett ki.

²⁾ „ „ „ dr. Nagy Elek székelyudvarhelyi „ „ „

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
Közjegyző Kevevárán	Temesvári közjegyzői kamarához	1915. jul. 3.	141. sz.
Irnok a beregszászi tszéknél	Beregszászi tszék elnökéhez	» » 6.	131. sz.
» a fehértemplomi jbnál	Fehértemplomi » »	» » 6.	131. sz.
» a máraradnai »	Aradi » »	» » 6.	131. sz.
» a szombathelyi »	Szombathelyi » »	» » 15.	139. sz.
» a nagyszalontai »	Nagy-Váradi » »	» » 23.	146. sz.
» a mátészalkai »	Szatmárnémeti » »	» » 22.	147. sz.
» a debreczeni »	Debreczeni » »	» » 25.	147. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölvetett határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915. évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együtvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÓRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

BUDAPESTEN, 1915.

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

JÚLIUS 31.

TARTALOM. Rendeletek: Magánjogi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztás (moratórium) fokozatos megszüntetése. — A moratórium fokozatos megszüntetése következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása. — Budapest székesfőváros területén az augusztusi költözködési határidők meghosszabítása. — A részvénytársaságok és szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérlegkészítésről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése. — Az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál az 1914/15. évi állami költségvetéssel rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások. — Az 1914: XXVII. t.-c. 11. §-a alapján rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások betöltéséről a bíróságoknál. — A védkötelesek növelésére vonatkozó jegyzeteknek „Az állami anyakönyvvezetők hivatalos kézikönyvé”-ben való módosítása. — A közszállításokból való kizárást megállapító jogerős bírói ítéleteknek a kereskedelemügyi miniszterrel közlése. — A Vaskapu szabályozási kölcsönkötvényeknek új szélvényívekkel ellátása. — Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyhamisítványok ismertetése. — **Közlemények:** Válaszok a bírósági ügyvitel új szabályainak értelmezése körül felmerült kérdésekre. — A bíróság ügyviteli szabályai. — Magyarország igazságügye az 1913 évben. — Bűnügyi muzeumoknak meg nem küldhető tárgyak. — A háborúra vonatkozó írott emlékek és nyomtatványok gyűjtése. — Fogházbüntetésre ítélt fiatalok büntetése kezdőnapjának megállapítása. — Az ingatlan állami vagyon törzskönyveinek és leltárának megküldési időpontja és az 1915. évi ingatlanbecslés ideiglenes elhalasztása. — A fiumei német konzulátus ideiglenes vezetésében beállott változásról. — Hirdetmény az ökörmézői kir. járásbíróság megszüntetett működésének megkezdéséről. — A Budapesti Közlöny 1915. évi 148—176. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata. — A Magyarországi Rendeletek Tára 1915. évi I—III. füzetében megjelent rendeletek sorozata. — A hatásköri bíróság ügyrendjének módosítása. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 2807/1915. M. E. számú rendelete,

a magánjogi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztás (moratórium) fokozatos megszüntetéséről.

Moratóriumfeloldó rendelet.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikket és az 1912: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914: L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. A halasztás alá eső pénztartozások törlesztése.

1. §.

Az 1915. évi július hó 31. napjáig bezárólag lejárt pénztartozások, amelyek 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón, keres-

kedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában oly kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi címen alapulnak, amely 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett — amennyiben a tartozás az 1915. évi március hó 24. napján 1.040/1915. M. E. szám alatt*) kiadott hatodik moratóriumi rendelet értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett, — a jelen rendeletben meghatározott módokat szerint törlesztendő.

Az 1915. évi július hó 31. napja után lejáró pénztartozások teljesítése, tekintet nélkül keletkezésük idejére, lejáratukkor teljes összegükben követelhető, amennyiben a jelen rendelet kivételt nem tesz.

Amennyiben a pénztartozás a jelen rendelet értelmében halasztás alá esik és a tartozás után kikötés alapján vagy törvéynél fogva kamat jár, a kamatot a hátralék után a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható.

1. Törlesztéses és kötvénykibocsátás alapjául szolgáló kölcsönök.

2. §.

Törlesztéses záloglevélkölcsönöknek, valamint gyámi pénzek elhelyezésére alkalmas vagy óvadékképessé nyilvánított egyéb kötvények kibocsátására alapul szolgáló követeléseknek 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt esedékessé vált kamatai és tőketörlesztő részletei, amelyek a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 3. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá estek, négy egyenlő részletben törlesztendő, és pedig az 1915. év november, az 1916. év május és november, valamint az 1917. év május havában, a lejárat napjának megfelelő napon és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján.

Az első bekezdés értelmében törlesztendő az ott említett követeléseknek oly kamatai és tőketörlesztő részletei is, amelyek 1914. évi augusztus hó 1. napján vagy az után 1915. évi július hó 31. napjáig bezárólag váltak esedékesekké, amennyiben oly adósról van szó, aki a tartozásért a jelzálogadóson kívül felelős.

Az első bekezdés szabálya az ingatlanon jelzálogjoggal biztosított másnemű törlesztéses kölcsönnek 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt esedékessé vált kamataira és 1915. évi július hó 31. napjáig bezárólag

*) Az 1.040/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 131. lapon.

esedékessé vált tőketörlesztő részleteire is kiterjednek, amennyiben a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 10. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá estek.

Ha az adós az első vagy a harmadik bekezdésben említett tartozásoknak akár folyó kamatai és tőketörlesztő részletei, akár az ugyanott említett hátralékok tekintetében a hitelező oly felhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt, — amely felhívása az adóst a nemteljesítésnek erre a következményére kifejezetten figyelmezteti — fizetési kötelezettségének bármely részben nem tesz eleget, a hitelező az összes korábban lejárt kamatok és tőketörlesztő részletek megfizetését is követelheti; ebben az esetben annak a bizonyítására, hogy a hitelező az adóst a fizetésre felhívta, elegendő, ha a hitelező póstai igazolvánnyal bizonyítja, hogy az adós részére ajánlott levelet adott fel; az adóst terheli annak a bizonyítása, hogy a levél nem fizetési felhívást tartalmazott vagy hogy a fizetésre megszabott határidő még nem telt el.

Törlesztéses kölcsönnek a jelen rendelet alkalmazásában azt kell tekinteni, amelynél a tőke lefizetése előre megállapított törlesztési terv szerint legalább tizenöt évre van elosztva.

3. §.

Az olyan adós, aki a 2. §-ban említett törlesztéses kölcsönért a jelzálogadóson kívül felelős, a tartozás teljesítését mind a folyó, mind a hátralékos kamatok és tőketörlesztő részletek tekintetében megtagadhatja, amíg a jelzálogadás katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik és emiatt ellene a követelést bírói úton érvényesíteni nem lehet.

4. §.

Bérbeadott ingatlan tulajdonosa megtagadhatja az ingatlanon jelzálogjoggal biztosított törlesztéses kölcsön kamatainak és tőketörlesztő részleteinek kielégítését annyiban, amennyiben bebizonyítja, hogy a tartozást — rendelkezésére álló egyéb vagyon hiányában — azért nem egyenlítheti ki, mert a hátralékos tartozásnak megfelelő összeget az ő bérelői az őket a jelen rendelet értelmében megillető halasztás következtében nem fizették meg.

Bérbeadott házon jelzálogjoggal biztosított törlesztéses kölcsönnek folyó kamatait és tőketörlesztő részleteit az adós mindaddig, amíg a

25. §. hatálya fennáll, egyenlő havi részletekre felosztva fizetheti kamatostúl, de kötbér nélkül.

2. Biztosítások.

5. §.

A biztosítási ügyletekből eredő tartozások hátralékát, amely a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 7. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett — amennyiben a 6. §. kivételt nem tesz — a következő időpontokban kell törleszteni:

az 1915. év március havának végéig lejárt tartozások hátralékát 1915. évi szeptember hó 30. napján;

az 1915. év április havában lejárt tartozások hátralékát 1915. évi október hó 31. napján;

az 1915. év május havában lejárt tartozások hátralékát 1915. évi november hó 30. napján;

az 1915. év június és július havában lejárt tartozások hátralékát 1915. évi december hó 31. napján.

6. §.

Biztosítási díjak, akár a jelen rendelet életbelépte előtt jártak le, akár az után járnak le, egészen halasztás alá esnek, ha akkor, amikor fizetendők volnának, a biztosított katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik.

Az előbbi bekezdés értelmében halasztás alá eső tartozásokat a halasztás alapjául szolgáló körülmény megszűnése után három hónaponként négy részletben kell törleszteni. Az első részletet attól a naptól számított három hónap elteltével kell megfizetni, amelyen a kötelezettre nézve a katonai szolgálat vagy az ezzel egy tekintet alá eső helyzet megszűnt.

7. §.

Annak a biztosítási díjnak a megfizetését, elyam a moratóriumi rendeletek szerint egészen vagy részben moratórium alá esett vagy a jelen rendelet szerint halasztás alá esik (6. §.), a biztosított (a szerződő fél) a halasztás idejének eltelte után nem tagadhatja meg arra való hivatkozással, hogy a biztosítás a díj nemfizetése következtében meg-

szünt; kivéve, ha a biztosított (a szerződő fél) a biztosítási díj lejáratának napját, vagy a biztosítótól engedett, avagy a törvényes halasztás (1875 : XXXVII. t.-c. 505. §. 3. pontja) leteltét követő tizenöt napon belül a biztosítóval írásban közölte, hogy a biztosítást megszüntetni kívánja. Ennek bizonyítására elegendő, ha a biztosított (a szerződő fél) póstai igazolvánnyal bizonyítja, hogy e határidőn belül a biztosító címére ajánlott levelet adott póstára; a biztosítót terheli annak bizonyítása, hogy a levél nem tartalmazott a biztosítást megszüntető nyilatkozatot.

Abból az okból, hogy a biztosított (a szerződő fél) a jelen rendelet értelmében törlesztendő biztosítási díjat az 5. és a 6. §-ban meghatározott határidőben nem fizette meg, a biztosító a szerződést meg nem szüntetheti. Az ilyen díjra az 1875 : XXXVII. t.-c. 487., 506. és 514. §-aiban meghatározott megrövidített elévülés nem terjed ki, hanem a díj járulékaival együtt a rendes magánjogi elévülés alá esik.

3. Bértartozások.

8. §.

Lakás vagy egyéb helyiség bérletére nézve kötött szerződésből eredő bértartozás, akár a jelen rendelet életbelépte előtt járt le, akár az után jár le, egészen halasztás alá esik, ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik.

Nem esik azonban e halasztás alá a katonai szolgálatot teljesítő, vagy ezzel egy tekintet alá eső egyén lakbértartozása, ha a kötelezett szolgálati vagy alkalmazási viszonyból folyó rendes járandóságaiban vagy legalább lakpénzben vagy lakbér céljára nyújtott közsegélyben részesül. Ha a kötelezett fél csupán lakpénzben vagy lakbér céljára nyújtott közsegélyben részesül, a bértartozás csak az élvezett lakpénznek vagy közsegélynek megfelelő mértékben fizetendő. A lakásnak vagy egyes részeinek albérletbe adása esetében a bérösszeg az albérlőtől járó bér erejéig szintén ki van véve a halasztás alól. Nem esik továbbá halasztás alá az üzleti vagy üzemi helyiségek bére, ha az üzlet vagy üzem a tulajdonos hadbavonulása ellenére is tovább folyik.

Az előbbi bekezdések értelmében halasztás alá eső tartozások törlesztése a 6. §. második bekezdése értelmében történik.

4. Megbízások és hasonló munkaszerződések.

9. §.

A megbízásból és hasonló más személyes munkateljesítmények iránt kötött szerződésekből eredő tartozások hátraléka, amely a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 12. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett, kéthavonként huszonöt százalékos részletekben törlesztendő. A fizetési határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a hatodik moratóriumi rendelet értelmében a tartozásra legutóbb kellett részletfizetést teljesíteni. A részleteket az 1914. évi augusztus hó 1. napján hátralékban maradt és az ezen naptól 1915. évi július hó 31. napjáig bezárólag lejárt valamennyi tartozás teljes összege után kell számítani.

Az ügyvéd a felével szemben bíróilag megállapított díj- és költségkövetelését az érvényesített követelésre befolyt összeg erejéig teljes összegében érvényesítheti.

5. Ingó dolgok vételára és ipari munkateljesítmények ellenértéke.

10. §.

Az ingó dolgok vételára és ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások hátralékát, amely a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 13. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett, a következő részletekben kell törleszteni:

a) az 1915. évi március hó végéig lejárt tartozásokat kéthavonként tíz százalékos részletekben;

b) az 1915. évi április, május, június és július hónapjaiban lejárt tartozások hátralékát havonként tíz százalékos részletekben; ha azonban ily módon — a hatodik moratóriumi rendelet értelmében fizetendő részletek hozzászámításával — már öt részlet vált esedékessé, a további részletek már csak kéthónaponként fizetendők.

A részleteket mindig a tartozás eredeti összege után és ha a tartozás a szerződés értelmében részletekben fizetendő, külön mindegyik részlet után kell számítani. Az első részletet az 1915. év szeptember havának azon a napján kell megfizetni, amely számánál fogva a korábbi részletekre nézve megállapított fizetési napnak megfelel és ha ez a nap szeptember havában hiányzik, szeptember hó 30. napján.

Az előbbi bekezdések szabályait megfelelően kell alkalmazni a hatodik moratóriumi rendelet 10. §-ának második bekezdésében említett tartozásokra is.

Vételi bizomány esetében a bizományos az általa fizetett vételár megtérítését ugyancsak az első bekezdés értelmében követelheti megbízójától.

A munkavállalót alvállalkozójával szemben terhelő tartozások az első bekezdés szerint törlesztendő részleteken felül is fizetendők abban az arányban, amelyben a munkavállaló a teljesített munkáért az ellenértéket kézhez kapta.

6. Elálláson és szerződésszegésen alapuló tartozások.

11. §.

Oly szerződés alapján, amely 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt volt teljesítendő, az elállás jogának gyakorlásából, avagy a szerződés nemteljesítéséből vagy nem kellő teljesítéséből eredő pénztartozások hátralékát — amennyiben a hátralék a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 16. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett — három egyenlő részletben kell törleszteni az 1915. év szeptember és november, valamint az 1916. év január havának azon a napján, amely az első részlet fizetésére a hatodik moratóriumi rendeletben megszabott napnak megfelel.

Ha az adós az előbbi bekezdésben meghatározott valamely részletet a hitelező felhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt meg nem fizet, az egész hátralék egyszerre válik esedékessé.

7. Családjogi és öröklési jogi címen, valamint társaságon és közösségen alapuló tartozások.

12. §.

Családjogi és öröklési jogi címen alapuló, valamint a társasági viszonyból vagy a vagyonközösség megszűntetéséből eredő pénztartozások hátralékát — amely a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 18. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett — három egyenlő részletben kell törleszteni az 1915. év október, valamint az 1916. év március és október havának azon a

napján, amely az első részlet fizetésére a hatodik moratóriumi rendeletben megszabott napnak megfelel.

8. Váltón és más forgatható értékpapíron alapuló tartozások.

13. §.

A hatodik moratóriumi rendelet szerint részben vagy egészen halasztás alá eső váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen és csekken alapuló tartozások hátralékát — amely a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának II. pontja értelmében 1915. évi július hó 31. napján még halasztás alá esett — amennyiben a 19. §. kivételt nem tesz, két egyenlő részletben kell törleszteni és pedig a látra szóló, vagy az 1914. évi november hó 1. napja előtt lejárt papírok után az 1915. év október és az 1916. év október havában, a halasztás alá eső többi papir után az 1915. év november és az 1916. év november havában, minden esetben az illető hónapnak azon a napján, amely számánál fogva a lejárat napjának megfelel és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján.

Az első bekezdés rendelkezései nem terjednek ki azokra a kötelezetteknek, akiknek állandó üzleti telepe, üzeme vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Szerém, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye vagy Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott város vagy Zemun város területén van. Azt, hogy az ilyen kötelezettek az első bekezdésben említett tartozásokat mikor és milyen részletekben kötelesek megfizetni, a pénzügyminiszter külön rendelettel állapítja meg, ez a rendelet a fizetési kötelezettség mértékét az egyes vármegyéken belül vidékenként különbözőképen is megszabhatja.

Azzal szemben, aki az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón oly tartozás okából vállalt váltói kötelezettséget, amely a jelen rendelet értelmében törlesztendő, a váltóbirtokos, akinek javára az említett köztörvényi tartozás fennáll, a váltón alapuló követelést az előbbi bekezdésekben meghatározottnál nagyobb mértékben is érvényesítheti, amennyiben az említett köztörvényi tartozásból a jelen rendelet szerint már nagyobb részlet vált esedékessé. Ezek a szabályok a kereskedelmi utalványra, a közraktári jegyre és a csekkre megfelelően szintén kiterjednek.

9. Betélek.

14. §.

Betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt folyószámlára elhelyezett betétekről a folyószámla tulajdonosa — a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — összegre való tekintet nélkül rendelkezhetik.

Betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt betéti könyvre elhelyezett betétekről, ideértve az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt lejárt kamatokat is, a betevő — a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — a minisztérium további rendelkezéséig csak az alább következő korlátok között rendelkezhetik.

Ha a betéti könyvre elhelyezett betét 1914. évi augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta folyó egész időre kétszáz koronának, ha pedig kétezer koronát meghaladt, havonként kétszáz koronának kifizetését követelheti, az utóbbi esetben azonban a halasztás egész ideje alatt az 1914. évi augusztus hó 1. napján fennállott betétből legfeljebb tíz százaléknak kifizetését lehet követelni.

A második bekezdésben említett, betéti könyvre elhelyezett betétekből a betevő az őt terhelő adók vagy más köztartozások kiegyenlítéseül, vagy — a pénzügyminiszter által megállapítható módozatok szerint és korlátok között — az állam kölcsöneire történő befizetések céljából bármilyen összeget a beszedésükre vagy átvételükre hivatott pénztárhoz utalhat át.

A betéti könyvre elhelyezett betét kifizetését a betevő összegre való tekintet nélkül követelheti, amennyiben hitelt érdemlően kimutatja, hogy valamely halasztás alá esett tartozását, amelyre a moratóriumi rendeletek, vagy a jelen rendelet értelmében fizetést kell teljesítenie, a betétével való rendelkezés hiányában — saját vagy vele szemben eltarásra jogosult hozzátartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes és az evégből szükséges összeget a hitelező javára utalja át. A betevőnek ki kell mutatnia azt is, hogy a betéttel való rendelkezés joga őt már 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt megillette, vagy hogy e jogot azóta öröklés útján szerezte meg.

A betevő az előbbi két bekezdésben meghatározott jogával csak úgy élhet, ha a szükségelt összeget — amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincs — legalább nyolc nappal előbb írásban bejelenti.

Hitelszövetkezeteknél a jelen §. szerint követelhető összeg a betéti könyvre elhelyezett betét felét egyik esetben sem haladhatja meg.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napján fennállott betétből e napon vagy később kifizetett összegek a harmadik bekezdés alapján utóbb követelt összegekbe beszámíthatók.

Ha a betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég a betétre nézve 1914. évi július hó 31. napján fennállott kamatlábat akár a jelen rendelet életbelépése előtt, akár azután egyoldalúan leszállította, a teljes betét kifizetését nem tagadhatja meg, hacsak a kamatlábat a jövőre nézve az 1914. évi július hó 31. napján fennállott kamatláb magasságára nem emeli. Amennyiben az intézet vagy cég a betét kifizetésére a felmondási időt igénybe veszi, erre az időre sem fizethet kisebb kamatot, mint amilyenre 1914. évi július hó 31. napján volt kötelezve.

A betétekről való rendelkezésnek a jelen rendeletben foglalt korlátozásait a minisztériumnak külön rendelete fogja a szükséghez képest feloldani.

15. §.

A betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég a 14. §-ra hivatkozással nem tagadhatja meg a betevő olyan rendelkezésének a foganatosítását, amelynél fogva betétéből valamely összeg ugyanazon intézetnél vagy cégnél az átutalásra vonatkozó záradékkal ellátott más betéti könyvre vitessék át. Az így más személy javára átutalt összeg felett ez a személy a rendelkezési korlátozások feloldásáig csak a közte és a betevő között létrejött és az intézettel vagy céggel közölt megállapodás korlátaiban belül és csak annyiban rendelkezhetik, amennyiben arról a betevő átutalás nélkül rendelkezhetett volna; a betevő ebben az esetben megmaradó betéte felett a megfelelő összeg erejéig nem rendelkezhetik. A betevő a saját betéti könyvére átutalt összeg kifizetését szintén csak ugyanabban a mértékben követelheti, amelyben ezt az átutalás nélkül követelhetette volna.

16. §.

Közalapoknak betéti könyvre elhelyezett betétei a felmerült szükséghez képest, melyet a felügyeletre hivatott kormányhatóság állapít

meg — a kikötött felmondási idő épségben tartása, de legalább nyolc nappal előbb történt írásbeli bejelentés mellett — korlátlanul kifizetendők. A szükséglet mértékét a rendezett tanácsú városok, a nagy- és községek alapjaira vonatkozólag ötezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, ötezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a vármegye alispánja állapítja meg.

Ugyanez áll a munkásbiztosító pénztáraknak és a bányatársulásoknak betéteire nézve. A munkásbiztosító pénztárak tekintetében a szükséglet mértékét az állami munkásbiztosítási hivatal állapítja meg.

Városok és községek, valamint a gyámpénztárak betéti könyvre elhelyezett betéteikről folyó szükségleteik fedezése végett — a kikötött felmondási idő épségben tartása, de legalább nyolc nappal előbb történt írásbeli bejelentés mellett — a 14. és a 15. §-ban megszabott korlátokra való tekintet nélkül rendelkezhetnek. A folyó szükséglet mértékét Budapest székesfővárosra nézve húszezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, húszezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a tanács, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városokra nézve a belügyminiszter, a nagy- és községekre nézve ötezer koronát meghaladó összegek tekintetében a belügyminiszter, ötezer koronát meg nem haladó összegek tekintetében a vármegye alispánja állapítja meg. A gyámpénztárakra nézve a folyó szükséglet megállapítására az árvaszék van hivatva.

A gyámpénztárban kezelt és a gyámsági vagy gondnoksági viszony megszűnése következtében esedékessé vált készpénzt csak kivételesen és csak olyan mértékben szabad kifizetni, amely mértékben azt a belügyminiszter esetről-esetre megállapítja.

A vizrendező társulatok az általuk az 1885 : XXIII. t.-c. 148. §-a értelmében alakított és valamely pénzintézetnél betéti könyvre elhelyezett árvédelmi tartalékalapokról a felmerült szükséghez képest, melyet a felügyeletre hivatott kormányhatóság állapít meg, a 14. és a 15. §-ban foglalt korlátokra tekintet nélkül rendelkezhetnek.

10. Egyéb tőketartozások.

17. §.

A 2—16. §-okban és a 19. §-ban nem említett minden olyan tartozás, amely a hatodik moratóriumi rendelet értelmében 1915. évi július

hó 31. napján halasztás alá esett, az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt lejárt kamattal együtt három részletben törlesztendő, olyképen, hogy a tartozásnak huszonöt-huszonöt százaléka az 1915. év október és az 1916. év március havában fizetendő, a maradék pedig az 1916. év október havában, minden esetben a hónapnak azon a napján, amely számánál fogva a tartozás lejáratának felel meg, és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik vagy határozott lejáratú nap megállapítva nem volt, a hónap utolsó napján.

Azt, hogy az ingatlanok árverési vételárának halasztás alá eső hátraléka milyen módozatok szerint törlesztendő, az igazságügyminiszternek a 40. §. alapján kibocsátandó rendelete állapítja meg.

18. §.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött szerződésekből ingatlanok, vállalatok vagy üzletek vételára címén keletkezett, 1915. évi július hó 31. napja után december hó 31. napjáig bezárólag lejáratú pénztartozások, illetőleg ily tartozásoknak az említett idő alatt lejárt részletei két egyenlő részletben törleszthetők. Az első részletet az 1915. év augusztus és szeptember havában lejáratú tartozások után a lejáratot követő két hónap elteltével, az 1915. év október, november és december havában lejáratú tartozások után a lejárat napján, a második részletet pedig mindegyik esetben az első részletre megszabott fizetési napot követő négy hónap múlva kell megfizetni.

A hatodik moratóriumi rendelet 12—16. §-aiban foglalt rendelkezéseket az előbbi bekezdésben említett tartozások tekintetében megfelelően alkalmazni kell.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött másnemű szerződésből eredő és 1915. évi július hó 31. napja után december hó 31. napjáig bezárólag lejáratú pénztartozások tekintetében, amelyeknek biztosítására értékpapírok vannak zálogul lekötve, az első bekezdés szabálya a zálogtárgyból való kielégítésre megfelelően szintén kiterjed.

19. §.

Helyi érdekű vasút építési és üzletberendezési költségeinek fedezése céljából 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt vállalt tőketartozások, amelyeknek biztosítására az illető helyi érdekű vasút címletei vannak zálogul lekötve, tekintet nélkül lejáratukra, egészben halasztás alá esnek.

Ugyanez áll az ilyen tartozás okából vállalt váltókötelezettségre nézve is, a szerződő felek egymásközi viszonyában, tekintet nélkül a váltó kiállításának idejére. Ez a szabály nem érinti az adósnak a váltó időközönkénti megújítására és a kamatok fizetésére vonatkozó kötelezettségét.

Az első bekezdésben említett tartozást csak a háború befejezését (1912 : LXIII. t.-c. 13. §.) követő hat hónapra lehet felmondani. Ha a tartozás a háború befejezése előtt felmondás nélkül járt le, a tartozást csak a háború befejezését követő hat hónap elteltével kell megfizetni.

Az előbbi bekezdésekben meghatározott kedvezményeket az adós elveszti, ha a tartozás kamatait a szerződésnek megfelelően a hozzá evégből intézett felhívás vételétől számított tizenöt nap alatt meg nem fizeti, vagy a váltók megújítására irányuló kötelezettségének ugyanilyen idő alatt nem tesz eleget.

11. Kamatok.

20. §.

A 2—18. §. értelmében fizetendő tőkerészlettel együtt az egész hátralékos tartozás után a tőkerészlet fizetésének napjáig lejárt kamat megfizetését is lehet követelni.

A 14. §-ban említett, betéti könyvre elhelyezett betéteknek 1914. évi augusztus hó 1. napjától járó kamatait a betevő más megállapodás hiányában bármikor követelheti.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt lejárt — a 2. § alá nem eső — kamatot, melynek tőkéje nem esik a jelen rendeletben meghatározott törlesztés alá, a 17. §. értelmében kell törleszteni. Ha az adós valamelyik esedékes részletet a hitelező felhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt meg nem fizeti, az egész kamathátralék egyszerre válik esedékessé.

II. Váltókra és más forgatható értékpapírokra vonatkozó különös szabályok.

21. §.

A váltóbirtokos azt a váltót, amelyet adósa neki az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kitöltetlenül oly követelés okából adott, amely a jelen rendelet értelmében törlesztendő, a halasztás letelte előtt

csak 1914. évi augusztus hó 1. napja előtti kelettel van jogosítva kitölteni. Az ezzel ellenkező kitöltést megállapodásellenesnek kell tekinteni.

Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltó tekintetében a halasztás ideje alatt az 1876 : XXVII. t.-c. 25—29. §-aiban szabályozott biztosítási visszkeresetnek helye nincs.

22. §.

A 13. §. értelmében fizetendő részletekre vonatkozó kereset vagy visszkereset fenntartása végett a törvény értelmében szükséges bemutatás mindaddig megtörténhetik, amíg a bemutatásra rendelt határidő a tartozás fennmaradó hátraléka tekintetében is le nem telt. Ha ezen az időn belül a bemutatás valamely esedékes részlet fizetése céljából megtörtént, a papírt később esedékessé váló részlet okából a kereset vagy visszkereset fenntartása végett újból bemutatni nem kell. Az 1876 : XXXVII. t.-c. 448. §-ának második bekezdésében megszabott harminc napi határidőt a tartozás utolsó részletének esedékességétől kell számítani.

A 13. §-ban említett halasztás alá eső papírok tekintetében a kereset vagy a visszkereset fenntartása végett törvényben előírt óvás felvételére — a látra és a lát után bizonyos időre fizetendő papírok kivételével — nincs szükség; ha a kötelezett a bemutatás megtörténtét tagadja, a bizonyítás őt terheli. A netalán mégis felvett óvás hatályos ugyan, de annak költségeit csak abban az esetben kell megtéríteni, ha a papírból kötelezettek valamelyike külföldön lakik.

Ugyancsak meg kell téríteni annak az óvásnak a költségeit, amelyet a papírbirtokos az 1914. évi augusztus hó 3. napjáig bezárólag az első moratóriumi rendelet ellenére vett fel.

A visszkeresetre jogosult hitelező a fizetendő részlet után számított váltódíjat abban az esetben is követelheti, ha a fizetés végett bemutatott papírt nem óvatoltatta.

Az előzők értesítésére nézve az 1876 : XXVII. t.-c. 45—47. §-ait abban az esetben is megfelelően kell alkalmazni, ha a birtokos a papírt fizetés hiánya miatt nem óvatoltatta; az utóbbi esetben az értesítést a bemutatás után tizenöt nap alatt kell teljesíteni.

A váltóbirtokos köteles a részfizetés tényét és hogy az mikor és kinek részéről történt, a váltóra feljegyezni. A váltókötelezett követelheti, hogy neki a részfizetésről a váltó másolatán nyugtatvány adassék. A fizetési visszkeresetnek alávetett váltókötelezett ezenfelül az egész váltó-

összeg tekintetében hatályosan felvett óvás hiteles másolatának vagy az 1914. évi július hó 31. napja után a részfizetés nemteljesítéséről felvett eredeti óvásnak kiadását is követelheti. Ha óvás nem vétetett fel, a váltóbirtokos a váltómásolatot, melyen a részfizetést nyugtatja, a váltókötelezett kívánságára és költségére hitelesíttetni köteles; az Osztrák-Magyar Banknak a váltómásolatra vezetett tanusítása a váltómásolat hitelesítését pótolja. Mindezek a szabályok a kereskedelmi utalványra, a közraktári jegyre és a csekkre is megfelelően állanak.

23. §.

A moratóriumi rendeletek vagy a jelen rendelet értelmében halasztás alá nem eső váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegy tekintetében, amely 1915. évi december hó 1. napja előtt járt vagy jár le, a fizetés végetti bemutatásra és a fizetés hiánya miatti óvás felvételére a moratóriumi rendeletekben vagy a törvényben megszabott határidő 1915. évi december hó 3. napjáig bezárólag meghosszabbíttatik. Ugyanezen idő alatt történhetik az említett papírok tekintetében a névbecsülési fizetés végetti bemutatás.

24. §.

Az 1876 : XXVII. t.-c. 40. §-ában meghatározott letétel joga az elfogadót két köznap elteltével illeti meg, mely a 13. §-ban említett papírok tekintetében attól a naptól számítandó, amelyen a tartozás részlete a moratóriumi rendeletek vagy a jelen rendelet szerint fizetendő, a 23. §-ban említett papírok tekintetében pedig a lejárat napjától.

Bármelyik előző követelheti, hogy a papír birtokosa a papírt fizetés végetti mutassa be és pedig a 13. §-ban említett papírok tekintetében azon nap eltelte után, amelyen a tartozás részlete a moratóriumi rendeletek vagy a jelen rendelet szerint fizetendő, a 23. §-ban említett papírok tekintetében pedig a lejárat után; ha a papír birtokosa a hozzá intézett felhívás vétele után ennek haladéktalanul nem tesz eleget, az ebből eredő kárért felelős.

III. A bérleti viszonyra vonatkozó rendelkezések.

25. §.

I. 1. Lakás vagy egyéb helyiség bérbeadója a jelen rendelet fennállásának ideje alatt a részére a szerződésben, szabályrendeletben vagy

más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bér nemfizetése esetére a bérletet a szerződés felbontásával vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, heti vagy havi bérleteknél egyáltalában nem, hosszabb tartamú bérleteknél pedig csak halasztás alá nem eső bér nemfizetése okából és ez alapon is csak akkor gyakorolhatja, ha a bérlő a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap ötödik napjának elteltéig meg nem fizeti. Ez a jog azonban az illető bérleti időszak utolsó hónapjának tizedik napja után többé nem gyakorolható

2. Ha a bérlő a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét az illető hónap ötödik napjáig megfizeti, a bérbeadó a folyó bérösszeg hátralevő részére vonatkozó követelését nem érvényesítheti. A bérbeadó a bérnek a lejáratkor ki nem egyenlített része után késedelmi kamatot követelhet.

3. Az I. 1. és 2. pont szabálya lakásbérlet esetében nem áll, ha a bérlő szolgálati vagy alkalmazási viszonyából kifolyóan lakpénzben részesül és a felvett lakpénzt nem fordítja a bértartozás teljesítésére. Ha a katonai szolgálatot teljesítő vagy az ily egyénnel egy tekintet alá eső bérlő vagy családtagja a lakás céljára kapott közsegélyt és emellett a lakásnak vagy egyes részeinek esetleges albérletbe adásából befolyt jövedelmet is pontosan beszolgáltatja: vele szemben a rendkívüli felmondás joga akkor is ki van zárva, ha a beszolgáltatott összeg az I. 1. pontban említett havi részleteknél kevesebbet tesz ki.

II. 1. A bérbeadó a katonai szolgálatot teljesítő vagy az ilyen egyénnel egy tekintet alá eső személy által bérelt lakás bérletét, amelynek bére egy éven át Budapesten 1.500 koronát, 20.000-nél nagyobb lakosszámú helységben 1.000 koronát, ennél kisebb helységben pedig 700 koronát meg nem halad, a minisztérium további rendelkezéésig rendes felmondással sem szüntetheti meg:

a) ha a bérlő a bért az I. pontnak megfelelően megfizeti, vagy

b) ha a bérlő szolgálati vagy alkalmazási viszonyából kifolyóan csak lakpénzben részesül, vagy a bérlővel közös háztartásban élő családtag lakbér céljából nyújtott közsegélyt kap és a bérlő vagy családtagja a lakpénzt vagy közsegélyt és emellett a lakásnak vagy egyes részeinek esetleges albérletbe adásából befolyó jövedelmet is a bértartozás teljesítésére fordítja.

2. Arra az időre, amely alatt a bérbeadó a bérletet a jelen II. pont értelmében fel nem mondhatja, béremelésnek sincsen helye.

3. A jelen II. pont szabályai nem érintik a bérbeadónak a rögtöni hatályú felmondásra való jogát.

III. Ha a lakás bérlője a bérleti szerződés megkötése után kezdi meg katonai szolgálatát vagy jut olyan helyzetbe, amelynél fogva a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik: a bérbeadó a bérelt lakás használatba vételét meg nem tagadhatja, sem a bérleményt az első bérösszeg meg nem fizetése okából rögtöni hatállyal fel nem mondhatja, habár a bérlő az első bérösszeget kellő időben nem fizette is meg egészen, de a foglalo betudásával az első bérösszegnek legalább harmadrészét kellő időben megfizette.

IV. Az üzleti vagy üzemi helyiség bérlője, aki katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik, a határozott időre szóló bérleti szerződést is megszüntetheti a határozatlan időre kötött bérleti szerződésekre megszabott felmondás útján, ha az üzlet vagy az üzem megszűnt. Ez a szabály megfelelően az olyan lakás bérletére is áll, amelyet a bérlő egyúttal keresetszerű foglalkozásának céljára is használ.

26. §.

Főbérlet esetében a főbérlő megtagadhatja a bértartozás teljesítését annyiban, amennyiben bebizonyítja, hogy a bérösszegnek hátralékos részét — rendelkezésére álló egyéb vagyon hiányában — azért nem egyenlíthette ki, mert a hátralékos bérnek megfelelő összeget az ő bérlői az őket a jelen rendelet értelmében megillető halasztás következtében nem fizették meg.

Főbérlet e rendelet értelmében az olyan szerződés, amelynél fogva valaki (a főbérlő) több lakásból álló házat vagy a házban több lakást bérel, abból a célból, hogy másnak bérbe adja.

27. §.

Ha a főbérbeadó a főbérleti szerződést (26. §. második bekezdése) akár felmondással akár anélkül megszünteti, a megszüntetés alapján nem követelheti a főbérlő bérlőjétől a bérben bírt helyiség visszabocsátását, hacsak oly körülmény nem forog fenn, amelynek alapján ezt a főbérlő is követelhette volna tőle.

28. §.

Ha főbérlet esetében (26. §. második bekezdése) a főbérlő katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esik, a főbérbeadónak törvényes zálogjoga van a főbérlőnek saját bérlője ellen fennálló bérkövetelésén; a főbérlő bérlője azonban a folyó bért mindaddig hatályosan fizetheti a főbérlő kezéhez, amíg a főbérbeadó őt ettől el nem tiltja.

Az eltiltás után a főbérbeadó a főbérlőnek saját bérlőjével szemben fennálló törvényes zálogjogát gyakorolhatja. A főbérlőnek e zálogjogról való lemondása vagy a főbérlő és az ő bérlője közötti oly megállapodás, mely e zálogjogot kizárja vagy korlátozza, a főbérbeadóval szemben hatálytalan.

E §. szabályait egyes lakásnak vagy lakásrésznek albérletbeadása esetére is megfelelően kell alkalmazni.

IV. Kivételes rendelkezések a háborús események által érintett adósok tekintetében.

29. §.

A nemteljesítés esetére megállapított jogkövetkezmények — a késedelmi kamat fizetésére irányuló kötelezettséget kivéve — nem állanak be azon idő alatt, amíg az adós lakóhelyén vagy üzleti telepén a bíróság működése a háborús események következtében szünetel.

30. §.

Azokat az eseteket, amelyekben a bíróság a jelen rendelet értelmében törlesztendő tartozás tekintetében a teljesítés határidejét meghosszabbíthatja, az igazságügyminiszternek, Horvát-Szlavonországokban a bánnak külön rendelet határozza meg.

31. §.

A pénzügyminiszter a betéti üzlettel foglalkozó pénzügyintézet vagy más ily cég javára, melynek székhelye az ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események által közvetlenül érintett vidéken van, az intézetnél vagy a cégnél elhelyezett betétekről való rendelkezés tekintetében általában vagy esetről-esetre, előre meghatározott vagy bizony-

talan időre a 13 – 15. §-okban foglalt szabályokon túl terjedő korlátozásokat állapíthat meg.

Ha a betevő az előbbi bekezdés értelmében tett intézkedés következtében betétéről nem rendelkezhetik, a jelen rendelet értelmében törlesztendő tartozások teljesítését egészen vagy megfelelő részben megtagadhatja, amennyiben kimutatja, hogy e tartozásokat a betétéről való rendelkezés hiányában — saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzátartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes.

V. Vegyes és záró rendelkezések.

32. §.

Abból az okból, hogy az adós a jelen rendelet értelmében törlesztendő tartozásnak valamely esedékes részletét meg nem fizette, a hitelező — amennyiben a jelen rendelet mást nem rendel — a nemteljesítés esetére megállapított jogkövetkezményeket a minisztérium további rendelkezéséig nem érvényesítheti, kivéve az esedékes részleteknek és járulékainak érvényesítését, ideértve a részlet nemfizetése esetére ez után kikötött kötbért is.

Ugyanez áll a minisztérium további rendelkezéséig abban az esetben is, ha az adós az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt folyósított törlesztéses kölcsönnek (2. §. utolsó bekezdése) vagy gyámi pénzek elhelyezésére alkalmas vagy óvadékképessé nyilvánított kötvények kibocsátására alapul szolgáló követelésnek hátralékos kamatát vagy tőketörlesztő részletét meg nem fizette, tekintet nélkül arra, hogy a kamat vagy tőketörlesztőrészlet a jelen rendelet életbelépte előtt vagy az után vált-e esedékessé. A 2. §. negyedik bekezdésének szabályát ez nem érinti.

33. §.

A 32. §. első bekezdésének szabálya kiterjed annak az adósnak halasztás alá nem eső minden pénztartozására is, aki katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkal egy tekintet alá esik. Kötbért az ilyen tartozás nemteljesítése esetében nem lehet követelni.

Az előbbi bekezdésben megjelölt személy halála esetében az ott

meghatározott kedvezmény az örökhagyó tartozásai tekintetében a halálesettől számított hat havi időre az örököszt is megilleti.

Ha az első bekezdésben megjelölt személy gazdasági vállalata vagy üzeme a kedvezmény alapjául szolgáló körülmény ellenére tovább folyt, a jelen §. szabályai a gazdasággal vagy üzemmel kapcsolatos pénztartozások tekintetében nem állanak.

34. §.

Az a körülmény, hogy valamely követelés a jelen rendelet szerint halasztás alá esik, nem zárja ki a követelésnek beszámításra való felhasználását.

35. §.

A halasztás ideje a tartozásnak halasztás alá eső része tekintetében sem az elévülés idejébe, sem a jogok érvényesítésére vagy fenntartására megállapított határidőbe nem számítható be.

Az elévülés a 13. §-ban említett értékpapirokon alapuló tartozásoknak bármely részlete tekintetében csakis a tartozás hátralékára vonatkozó elévüléssel együtt fejeződik be.

A váltón, kereskedelmi utalványon és közraktári jegyen alapuló követelés elévülésének ideje, tekintet nélkül a kiállítás idejére, egy évben állapíttatik meg azokban az esetekben, amelyekben az 1876: XXVII. t.-c. szerint számítandó elévülési idő egy évnél rövidebb volna. Ezt a rendelkezést a jelen rendelet életbelépte előtt már befejezett elévülésre nem lehet alkalmazni.

36. §.

A vasutak alkalmazottainak illetményeiből az 1914: XVII. t.-cikk 25. §-a alapján engedett levonásokat a minisztérium további rendelkezéséig a következő szabályok szerint kell eszközölni:

I. A hadba nem vonult alkalmazottaknak illetményeiből a levonásokat ezután is változatlanul kell eszközölni.

II. A mozgósítás folytán katonai szolgálatra bevonult alkalmazottak illetményeiből teljesítendő levonások a következőkép szabályoztatnak:

1. Mindaddig, amíg a hadbavonult alkalmazott fizetését, személyi és korpótlékát, havidíját, napidíját vagy napibérét a vasúttól csorbíttat-

lanul megkapja, a levonásokat ezekből az illetményekből változatlanul, azaz úgy kell teljesíteni, mintha az illető katonai szolgálatra be nem vonult volna.

2. Azoknál az alkalmazottaknál, akiknek állandó illetményei a hadbavonulás folytán csökkenést szenvednek, az említett állandó illetmények csökkenésének időpontjától kezdve a levonásokat a következőkép kell teljesíteni:

a) az 1914 : XVII. t.-c. 22. §-ában említett jóléti intézetek tagsági díjait és járulékait az illető intézetek alapszabályai szerint a csökkent illetményekből is változatlanul le kell vonni;

b) a zálogjoggal biztosított követelések levonásánál, illetőleg az 1908 : XLI. törvénycikkben megszabott végrehajtási korlátozások alkalmazásánál ügyelni kell arra, hogy — a katonai illetménynek évi összegét teljesen figyelmen kívül hagyva — illetménynek az előbb említett állandó illetményeknek nem eredeti összegét, hanem csak a szabályoknak megfelelően leszállított összegét lehet tekinteni. E határozmány alól kivételnek azok a zálogjoggal biztosított követelések, amelyeknél a levonás az illetménynek emelkedése esetén sem változó egyenlő havi részletekben történik, amelyeket tehát a fizetés természetével bíró állandó illetményeknek csökkenése dacára továbbra is a bíróilag előjegyzett havi részletekben kell levonni, de az 1914 : XVII. t.-c. 25. IV. pontjában megállapított korlátok sérelme nélkül.

c) a vasutak kebelében vagy az alkalmazottak körében létesült és az 1914 : XVII. t.-c. 22. §-ában nem említett jóléti intézmények, jótékony-célú egyletek és szövetkezetek követeléseinek, valamint tagsági díjainak (1914 : XVII. t.-c. 25. §. III. 5. pontja) levonását be kell szüntetni.

37. §.

A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy közterhek kivetésére jogosított testületeknek a hatodik moratóriumi rendelet 4. §-ának I. 3. pontjában említett olyan tartozásaik fizetésére, amelyek e közterhekből fedeztetnek, halasztást engedhessen, amennyiben e közterhek fizetésére halasztás adatott.

38. §.

Nem ellenséges külföldi államok polgárainak követeléseire és tartozásaira az alábbi 2. és 3. bekezdésben foglalt megszorításokkal szintén

a jelen rendelet szabályai irányadók, ellenséges állam kötelékébe tartozó külföldiek követelései és tartozásai pedig az alábbi 4. és 5. bekezdés szabályai alá esnek.

Ha magyar állampolgár más, nem ellenséges államban valamely magánjogi követelést csak kisebb mértékben vagy messzebbmenő korlátozásokkal érvényesíthet, mint ahogyan azt a jelen rendelet megállapítja, akkor az ily állam kötelékébe tartozó hitelezőnek követelései a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek.

Ha magyar állampolgárnak valamely magánjogi tartozására más, nem ellenséges államban az ottani állampolgárok részére engedett kedvezmények vagy egyáltalában nem terjednek ki, vagy az általánosnál szűkebb körben érvényesülnek, akkor az ily állam kötelékébe tartozó adósnak tartozásai a magyar szent korona országaiban hasonló megszorítások alá esnek.

Ellenséges állam kötelékébe tartozó hitelező — a jelen rendeletben foglalt korlátozásokkal — követelését csak annyiban érvényesítheti, amennyiben bebizonyítja, hogy hazájában, ha pedig más ellenséges állam területén lakik, lakóhelyének államában is, az ott fennálló jogszabályok szerint, magyar állampolgár megfelelő esetben követelését nem kisebb mértékben és nem messzebb menő korlátozásokkal érvényesítheti, mint ahogyan azt a jelen rendelet megállapítja.

Ellenséges állam kötelékébe tartozó adós a jelen rendeletben az adósok részére biztosított kedvezményeket csak annyiban veheti igénybe, amennyiben bebizonyítja, hogy hazájában, ha pedig más, ellenséges állam területén lakik, lakóhelyének államában is, az ott fennálló jogszabályok szerint magyar állampolgároknak tartozásai megfelelő esetben a belföldi adósok tartozásaival egyenlő elbánásban részesülnek.

Akár ellenséges, akár nem ellenséges külföldi államok polgárainak oly követeléseire és tartozásaira, amelyek a magyar szent korona országaiban folytatott kereskedelmi vagy ipari üzletükből vagy gazdaságukból származnak, a jelen rendelet szabályai a fenti 2—5. bekezdésben foglalt megszorítások nélkül irányadók.

A jelen §. szabályait a jogi személyekre megfelelően kell alkalmazni.

A jelen §. szabályai csak annyiban állanak, amennyiben a m. kir. minisztériumnak 7:808/1914. M. E. számú¹⁾ rendeletén alapuló rendelet

¹⁾ A 7.808/1914. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 12. számában a 626. lapon.

vagy pedig a 8 286/1914. M. E.,¹⁾ vagy a 9.051/1914. M. E. szám alatt²⁾ kibocsátott vagy más érvényes rendelet másképen nem rendelkezik.

39. §.

Minden oly külföldi bírói intézkedést, amely az adóst a moratóriumi rendeletekben vagy a jelen rendeletben engedett kedvezményektől akarata ellenére megfosztaná, hazai tiltó törvénybe (hazai közrendbe) ütközőnek és hazai törvény céljával ellenkezőnek kell tekinteni.

40. §.

A jelen rendelet következtében a peres és nem peres eljárásban szükséges szabályokat az igazságügyminiszternek, Horvát-Szlavonországokban a bánnak külön rendelete állapítja meg.

41. §.

E rendelet hatálya, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra vonatkozik, Horvát-Szlavonországokra is kiterjed.

A 16. §. értelmében a közalapok, a városok és községek, valamint a gyámpénztárak folyó szükségletei mértékének megállapítására hivatott hatóságot Horvát-Szlavonországok területére nézve a bán határozza meg.

42. §.

A jelen rendeletben megállapított határidőket a magyar királyi minisztérium az 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás erejénél fogva arra az esetre is irányadóknak jelenti ki, ha a háború befejezésének napján (1912 : LXIII. t.-c. 13. §.) túlterjednek.

43. §.

Ez a rendelet — melyet moratóriumfeloldó rendeletként kell idézni — 1915. évi augusztus hó 1. napján lép életbe.

¹⁾ A 8.286/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 716. lapon.

²⁾ A 9.051/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 814. lapon.

Ettől a naptól fogva az 1915. évi március hó 24. napján 1.040/1915. M. E. szám alatt kiadott hatodik moratóriumi rendelet rendelkezéseinek hatálya — amennyiben a jelen rendelet másként nem intézkedik — a jövőre nézve megszűnik.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 28. napján.

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.000/1915. I. M. E. számú rendelete,

a moratórium fokozatos megszüntetése következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában.

A háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914: L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. minisztérium által az 1915. évi július hó 27. napján 2.807/1915. M. E. szám alatt¹⁾ kibocsátott rendelet 40. §-a értelmében a következő szabályokat állapítom meg:

I. Peres és meghagyásos eljárási rendelkezések.

1. §.

Az 1915. évi április hó 29-én 7.400/1915. I. M. E. szám alatt²⁾ kiadott igazságügyminiszteri rendelet 1. §-ában kereset indítására és 10. §-ában fizetési meghagyás kibocsátására megállapított tilalom a jelen rendelet életbelépésével megszűnik.

A jelen rendelet életbelépése előtt érkezett keresetlevél alapján folyamatban levő perekben, valamint a jelen rendelet életbelépése után megindított perekben a peres eljárást mind az elsőbíróság előtt, mind a fellebbviteli bíróság előtt a fennálló eljárási szabályok szerint kell folytatni a jelen rendeletben meghatározott eltérésekkel.

2. §.

Ha a bíróság a jelen rendelet életbeléptekor folyamatban levő olyan perben, amelyet az 1915. évi március hó 24-én 1.040/1915. M. E. sz. alatt³⁾ kiadott hatodik vagy korábbi moratóriumi rendelet értelmében egészen

¹⁾ A 2.807/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 7. számában a 371. lapon.

²⁾ A 7.400/1915. I. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 198. lapon.

³⁾ Az 1040/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 131. lapon.

vagy részben halasztás alá eső pénztartozás iránt indítottak, a pénztartozásnak és járulékainak — ideértve a perköltséget is — megfizetésében marasztaló határozatot hoz, határozatában a teljesítés határidejét a m. kir. minisztériumnak 1915. évi július hó 27. napján 2.807/1915. M. E. sz. a. kiadott rendeletében (moratóriumfeloldó rendelet) foglalt rendelkezések értelmében köteles megállapítani.

3. §.

Ha az adós a moratóriumfeloldó rendelet értelmében részletekben törlesztendő pénztartozásnak egy része vagy a kamat tekintetében nem tett eleget fizetési kötelezettségének, a hitelező keresetét azzal együttesen az egész pénztartozásra — ideértve a kamatot és egyéb járulékot is — megindíthatja, amely esetben a teljesítési határidőt a moratóriumfeloldó rendelet értelmében kell megállapítani.

Ha a hitelező keresetét csak a pénztartozásnak egy részére vagy kamatjára indítja, az alperes viszontkeresetet indíthat a pénztartozás fenn nem állásának bírói megállapítására annak kimutatása nélkül, hogy a megállapítás az ő jogállapotának biztosítására a felperessel szemben szükségesnek mutatkozik.

4. §.

Ha a hitelező a 3. §. esetében a pénztartozásnak csupán egy része iránt indít keresetet, a bírói hatáskör szempontjából a pertárgy értékének a megállapításában a még fennálló egész követelés értéke, vagyis a lejárt követelésnek a moratóriumfeloldó rendelet értelmében még nem érvényesíthető része is irányadó, de a még le nem járt részletek figyelembe nem vétetnek.

5. §.

Ha a hitelező köztörvényi úton érvényesít a moratóriumfeloldó rendelet értelmében részletekben törlesztendő olyan pénztartozást, amelynek fejében az adós váltót adott, a marasztalást attól a feltételtől kell függővé tenni, hogy a hitelező a teljesített fizetést az 1876:XXVII. t.-c. 39. §-a értelmében nyugtatja.

6. §.

A moratóriumfeloldó rendelet értelmében részletekben törlesztendő váltótartozásnak része vagy kamatja iránt indított váltókeresethez vagy

visszkeresethez az eredeti váltó helyett a váltó hiteles másolatát lehet mellékelni. Nem kell a váltó hiteles másolatát sem mellékelni akkor, ha a fizetés hiánya miatt felvett óvás vagy hiteles másolata van csatolva. Az osztrák-magyar banknak a váltómásolatra vezetett tanusítása a váltómásolat hitelesítését pótolja.

Váltótartozás egy részének vagy a váltótartozás kamatjának megfizetése iránt az eredeti váltó bemutatása nélkül kibocsátott meghagyás alapján nincs helye biztosítási végrehajtásnak amiatt, hogy a meghagyás ellen kifogást adtak be.

7. §.

Ha a váltóbirtokos az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kiállított váltón alapuló pénztartozást a moratóriumfeloldó rendelet 13. §-ának utolsó bekezdése alapján az e §. előbbi bekezdéseiben meghatározottnál nagyobb mértékben érvényesíti, meghagyás kibocsátásának csak akkor van helye, ha a váltóbirtokos a meghagyásos eljárás egyéb előfeltételein felül a keresethez csatolt okirattal kimutatja, hogy a váltói kötelezettséget a moratóriumfeloldó rendelet szerint a váltótartozásra meghatározottnál nagyobb mértékben törlesztendő tartozás okából vállalták.

Az előbbi bekezdés a kereskedelmi utalványra, közraktári jegyre és a csekkre megfelelően kiterjed.

8. §.

Ha a bíróság a 2. vagy a 3. §. esetében a kereseti követelés egyes részeire nézve különböző teljesítési határidőket állapít meg, az összes körülmények mérlegelésével méltányosság szerint határoz afelől, hogy az alperes a perköltséget melyik teljesítési határidőben és esetleg minő részletekben fizesse. Ha a bíróság a kereset elutasításával a felperest marasztalja a per költségében, a teljesítési határidőt a peres eljárás általános szabályai értelmében kell megállapítani.

9. §.

Az elsőbíróság az előtte a következő §-ban meghatározott pénztartozás megfizetése iránt folyamatban lévő perben hozott ítéletében az alperes kérelmére a törvényben megszabott teljesítési határidőt meg-

hosszabbíthatja, ha a meghosszabbítás az alperes vagyoni helyzetét tekintve indokolt és a felperesnek aránytalan sérelmet nem okoz.

A meghosszabbításnak oly időre lehet helye, amely idő alatt az adós teljesítőképességének helyreállása várható, de a meghosszabbítás három hónapnál tovább nem terjedhet.

A meghosszabbított teljesítési határidő az elsőbírósági ítélet közlését követő napon kezdődik.

Az alperesnek a kérelem előterjesztésekor nyomban valószínűvé kell tennie azokat a tényállításokat, amelyekre kérelmét alapítja. Tárgyalás elhalasztásának e kérelem okából nincs helye.

A bíróság a teljesítési határidő meghosszabbítását akár az egész követelésre, akár egy részére mondhatja ki és a meghosszabbítást szabad belátása szerint megállapított biztosítéktól teheti függővé.

A kir. törvényszéknél 1915. évi január hó 1. napja előtt megindított rendes perekben a teljesítési határidő meghosszabbítása iránti kérelmet a pernek ítélet alá terjesztése előtt kell előterjeszteni.

A kérelemmel okozott költséget minden esetben a kérelmező fél viseli.

Az ítéletnek a kérelem tárgyában hozott határozatot tartalmazó része ellen fellebbezésnek nincs helye.

A fellebbezési eljárásban a teljesítési határidő meghosszabbításának a jelen §. alapján nincs helye.

A teljesítési határidőt az 1. bekezdésben említett perekben az 1911 : I. t.-c. 397. §-ának 1. bekezdése alapján nem lehet meghosszabbítani.

10. §.

Azok a pénztartozások, amelyek megfizetése iránt folyamatba tett perekben a teljesítési határidőt az előbbi §. alapján meg lehet hosszabbítani, a következők:

1. haszonbértartozás,

2. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt adott megbízásból és hasonló más személyes munkateljesítmények iránt ezen nap előtt kötött szerződésekből eredő költség- és díjtartozások, ideértve az orvosi, ügyvédi, mérnöki, írói és művészi, alkuszi, közvetítői, ügynöki és bizományi költségeket és díjakat és a szállítmányozási és fuvarozási ügyletből eredő tartozások;

3. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött szerződés alapján szállított ingó dolgok vételára címén és az e nap előtt kötött szerződés alapján végzett ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások, továbbá a bizományos által fizetett vételár megtérítése;

4. az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött, de a moratorium fennállásának ideje alatt teljesítendő volt szerződés alapján az elállás jogának gyakorlásából, avagy a szerződés nemteljesítéséből vagy nem kellő teljesítéséből eredő pénztartozások;

5. tiltott cselekményekből és vétlen károkozásból eredő tartozások; továbbá bírói határozat alapján teljesített fizetések visszatérítésére irányuló tartozások, ha a határozatot, amelynek alapján a fizetést teljesítették, jogerős bírói határozat megváltoztatta, hatályon kívül helyezte vagy korlátozta;

6. családjogi és öröklési jogi címen alapuló pénztartozások — kivéve a tartásdíjakat és életjáradékokat — valamint a társasági viszonyból vagy a vagyonközösség megszűntetéséből eredő pénztartozások.

11. §.

Az elsőbíróság az előtte folyamatban levő perben hozott ítéletében az alperes kérelmére — ha ez az ő vagyoni helyzetét tekintve indokolt — a törvényben megszabott teljesítési határidő meghosszabbítását a pénztartozás minőségére és a három hónapi korlátozásra tekintet nélkül oly időre mondhatja ki, amely idő alatt az adós teljesítő képességének helyreállása várható:

1. ha az adós kimutatja, hogy ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események következtében az ezek által érintett vidéken levő vagyonában, vagy annak következtében, hogy ő katonai szolgálatot teljesített vagy a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esett, bármely vagyonában olyan kárt szenvedett, amely miatt pénztartozását — saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzátartozói megélhetésének, vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes;

2. az adósnak olyan gazdasági vállalatával vagy üzemével kapcsolatos pénztartozására, amely vállalatra vagy üzemre nézve az adós a kereskedelemügyi miniszter által kiállított bizonyítvánnyal kimutatja, hogy a vállalatot vagy üzemet a háborús események következtében

szüneteltetni kénytelen, vagy hogy a vállalat vagy üzem túlnyomóan a vámkülföldre vagy Bosznia és Hercegovinának vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságoknak és országoknak a háborús események által érintett vidékeire való kivitelre szánt árúkat állít elő vagy szállít, vagy hogy általában a vállalatban vagy üzemben előállított árúkat a háborús események következtében hosszabb ideig nem volt képes forgalomba hozni;

3. a gyógyfürdőknek, fürdőhelyeken kizárólag a fürdőidény tartama alatt folytatott kereskedelmi vállalatoknak és az idegenforgalomra alapított más olyan vállalatoknak a jelen rendelet életbelépte előtt keletkezett jogcímen alapuló pénztartozásaira, amelyeknek idényhez kötött üzemét a háborús események következtében idő előtt be kellett szüntetni, vagy amelyeknek üzeme a háborús események következtében oly mértékben csökkent, hogy a vállalat rendes üzemben levőnek nem tekinthető, ha az adós ezt a körülményt a belügyminiszter által kiállított bizonyítvánnyal igazolja; ha a marasztalás tőkeösszege ezer koronát meghalad, a teljesítési határidőt a fürdőidény végére lehet megállapítani és a teljesítést legfeljebb három fürdőidényre is fel lehet osztani.

A kereskedelemügyi miniszter és a belügyminiszter az e §-ban említett bizonyítványt kérelemre általánosságban, egyes jogügyekre való vonatkozás nélkül is kiállíthatja.

Ha az adós öröklési jogi címen alapuló pénztartozását az öröklés útján reászállt vagyonból csak olyan vagyontárgyak értékesítése útján fedezhetné, amelyeknek értékesítése esetében a fennálló körülmények folytán aránytalanul károsodnék: a bíróság az adós kérelmére a teljesítés határidejét — megfelelő dologi biztosíték adásától feltételezetten — oly időre halaszthatja, amikorra a vagyontárgyak kellő értékesítése remélhető, kivéve, ha a hitelezőn ezzel méltánytalan sérelem esnék. Ez a szabály megfelelően akkor is áll, ha társasági, vagy más közös vagyonból a társaság tagjának, vagy a részesnek járó illetményt pénzben kellene kiszolgáltatni.

A 9. §. 3—7. bekezdéseit az e §-ban említett esetekben is alkalmazni kell.

Ha a bíróságtól e §. alapján engedett halasztás túlterjed azon a napon, amelyet a m. kir. miniszteriumnak további rendelete meg fog állapítani, a halasztás a most említett napon megszűnik.

II. Végrehajtási eljárási rendelkezések.

Végrehajtásra vonatkozó rendelkezések.

12. §.

A végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtást szenvedő kérelmére a végrehajtást a 11. §-ban említett tartozások tekintetében az ugyanott meghatározott okból az ott megjelölt időtartamra felfüggesztheti.

Az adós a végrehajtható közokirat tekintetében a végrehajtás elrendelése előtt is kérheti, hogy a végrehajtás elrendelésére hivatott bíróság a közokirat végrehajthatóságát a 11. §-ban meghatározott okból az ott megjelölt időtartamra függeszse fel.

Az első és a második bekezdés szabálya nem áll, ha a bíróság a teljesítési határidőt a 11. §. alapján meghosszabbította.

13. §.

A végrehajtható, ha már foganatosított végrehajtást olyan pénztartozásnak egy részére vagy kamatjára, amely a moratóriumfeloldó rendelet értelmében részletekben fizetendő, kérheti, hogy a további rész vagy járulécai erejéig a kielégítési végrehajtást a bíróság úgy rendelje el, hogy az kiküldött kirendelése nélkül a felülfoglalásnak és keltének az alapvégrehajtási jegyzőkönyvre feljegyzésével foganatosíttassék. A felülfoglalás keltére nézve a kielégítési végrehajtás elrendelésének a napja irányadó; ha a bíróság ugyanaz nap több kielégítési végrehajtást rendelt el, ezeket úgy kell tekinteni, mintha egyidőben foganatosították volna.

Ha a végrehajtható ily kérelmet nem terjeszt elő, a végrehajtásnak kiküldött útján történt foganatosításával felmerült költség a végrehajtást szenvedő fél ellen csak akkor állapítható meg, ha a végrehajtható kimutatja, hogy az 1881:LX. t.-c. 117. §-ának *a—c)* pontjaiban meghatározott esetek valamelyike forog fenn.

14. §.

A végrehajtásnak törlesztéses záloglevélkölcson vagy a moratóriumfeloldó rendelet 2. §-ának 1. és 3. bekezdésében meghatározott más követelés kamataira és tőketörlesztő részleteire közjegyzői okirat alapján elrendelése szempontjából az idézett §. 4. bekezdésében megkívánt fel-

hívás bizonyítására elegendő (1874:XXXV. t.-c. 111. §-ának 2. bekezdése), ha a hitelező póstai igazolvánnyal bizonyítja, hogy az adós részére levelet adott fel, amelynek feladásától legalább húsz nap már eltelt.

15. §.

Ha a bíróság a hatodik vagy korábbi moratóriumi rendelet értelmében moratórium alá eső pénztartozás tekintetében marasztaló határozatot hozott és ez a pénztartozás a határozat meghozatala után a moratórium alól egészen vagy részben kivétetett, a moratórium alól kivett pénztartozás vagy a pénztartozásnak a moratórium alól kivett része tekintetében a kielégítési vagy a biztosítási végrehajtást a marasztaló határozat alapján a minisztériumnak moratóriumfeloldó rendeletében a részletfizetésekre megállapított időpontban el kell rendelni, jöllehet a bíróság határozatában a teljesítési határidő felől másként rendelkezett és nem mondotta ki, hogy a határozat moratóriumra tekintet nélkül végrehajtható.

Ha a végrehajtás elrendelésének az előbbi bekezdésben meghatározott előfeltételei az iratokból meg nem állapíthatók, a végrehajtási kérelem érdemleges elintézése előtt a feleket meg kell hallgatni.

Árverésre vonatkozó rendelkezések.

16. §.

Végrehajtási árverést ingóra csak akkor lehet foganatosítani, ha az árverést az 1881:LX. t.-c. 104. vagy 233. §-ának esetében vagy az összes körülmények szorgos méltatásával más esetben a bíróság kérelemre elrendelte. A bíróság ne rendelje el ingóra az árverést akkor, ha azt találja, hogy az árveréstől kellő eredményt nem várhat.

17. §.

Végrehajtási árverést ingatlanra csak akkor lehet elrendelni s az elrendelt árverést csak akkor lehet foganatosítani:

1. ha az árverést törlesztéses záloglevélkölcsönügylet alapján jogosított végrehajtható kéri, az adós pedig az árverési kérelem előterjesztésekor kettőnél több tőketörlesztő részlettel hátralékban van és az árverési kérelmet megelőző egy év alatt legalább két ilyen részletet nem fizetett;

2. ha utóajánlatot adtak be;

3. ha az árverési vevő, tekintet nélkül az árverés időpontjára, a bármelyik telekkönyvi érdekelt kérelmére ujonnan megállapítandó fizetési határidőknek a kitűzött időben eleget nem tett, a telekkönyvi hatóság a fizetési határidőket az eredeti árverési feltételek figyelembevételével állapítja meg, a határidőket meg is hosszabbíthatja, úgy azonban, hogy a meghosszabbítás az utolsó részletre nézve se terjedjen túl 1916. évi július hó 1. napján.

Házadó alá eső ingatlanra, amennyiben az ily ingatlan nem gazdasági művelés céljára szolgáló ingatlannal egy birtoktest, csak a 2. pont esetében és e pont esetében is csak az 1914. augusztus hó 5. napja előtt megtartott árverésre beadott utóajánlat következtében lehet árverést rendelni vagy foganatosítani.

A jelen § 2. és 3. pontja és utolsó bekezdése végrehajtási árverés hatályával bíró önkéntes árverésre (1884: LX. t.-c. 205. §.) is alkalmazást nyer.

18. §.

A telekkönyvi hatóság, ha a 17. §. 1. pontjára alapított árverési kérvényben előadottakból megállapítja, hogy a végrehajtást szenvedett kettőnél több tőketörlesztő részlettel hátralékban van és hogy az árverési kérelmet megelőző év folyamán legalább két ily részletet nem fizetett, az árverés megtartását a felek meghallgatása nélkül elrendeli s végzését — amely az elárverezendő ingatlannak, a feleknek és a behajtandó követelés tőkeösszegének megjelölését, valamint a kikiáltási árt tartalmazza — kézbesítetteti a tudott lakhellyel bíró telekkönyvi érdekelteknek, ha pedig a végrehajtást szenvedő lakhelye ismeretlen, a részére kinevezett ügygondnoknak.

Az árverés elrendelése ellen ilyen esetben a végzés kézhezvételétől nyolc nap alatt előterjesztést adhat be:

1. a végrehajtást szenvedő azon az alapon, hogy tartozását saját vagy vele szemben eltartásra jogosult hozzátartozói megélhetésének vagy gazdasága, gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül nem volt képes teljesíteni;

2. mind a végrehajtást szenvedő, mind más telekkönyvi érdekelt azon az alapon, hogy a helyi viszonyokra tekintettel az árveréstől kielégítő eredmény (20. §.) nem várható.

A telekkönyvi hatóság az előterjesztés felől a felek és az előterjesztést tevő meghallgatásával határoz. Az 1. és a 2. pontban említett

körülményeket elég valószínűvé tenni. A telekkönyvi hatóság, ha az előterjesztésnek helyt ad, az árverést elrendelő határozatát hatályon kívül helyezi, ha pedig az árverést megtartandónak találja vagy ha előterjesztést nem adtak be, árverési hirdetményt bocsát ki. Az árverés időpontját az 1915. évi október hó 1. napja előtti időre nem lehet kitűzni.

19. §.

A végrehajtási törvénynek a csatlakozásra vonatkozó rendelkezései a 17. §. 1. pontja alapján elrendelt árverés esetére nem nyernek alkalmazást.

20. §.

Ha a végrehajtást szenvedett a 17. §. 1. pontja alapján elrendelt árverés határnapja előtt legalább nyolc nappal hiteltérdemlően kimutatja, hogy lejárt tartozásának hátraléka két tőketörlesztő részletre apadt, vagy hogy az árverési kérelmet megelőző év folyamán legalább két ily részletet fizetett, kérelmére a telekkönyvi hatóság az árverést megszünteti s a végrehajtást szenvedettet az okozott költségben elmarasztalja.

Az ingatlant a 17. §. 1. pontja alapján elrendelt árverésen a jelzálogilag bekebelezett törlesztéses záloglevélkölcsön megadásának alapjául szolgált intézeti becslésben megállapított becsértéknél, ha pedig a kikiáltási ár ezt az összeget meghaladja, a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem lehet eladni. Az intézeti becslésről készült iratot az árverési kérvényhez kell csatolni.

Az árverés megsemmisítésének kérelemre azon az alapon is helye van, hogy a jelen rendelet szabályait nem tartották meg (1881 : LX. t.-c. 178. §.).

21. §.

Bármelyik érdekelt fél az árverésen megvett ingatlanra, amelyet a vevő vételi bizonyítvány alapján birtokba vett, zárlat elrendelését kérheti, ha:

1. az árverési vevőnek oly cselekményét vagy mulasztását bizonyítja, amely az ingatlan állagának jelentékeny sérelmét vagy értékcsönkulását eredményezi; vagy ha:

2. az árverési vevő a vételári részlet után járó kamat megfizetése iránti kötelezettségének a telekkönyvi hatóság felhívására a felhívásban megszabott határidőben eleget nem tesz; a hátralékos kamat lefizetésével az elrendelt zárlatot kérelemre meg kell szüntetni.

Erre a zárlatra az 1881 : LX. törvénycikknek az e törvénycikk

237. §-ának f) pontja alapján elrendelhető zárlatra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

22. §.

Ingatlannak a 17. §. alapján elárverezése esetében, úgyszintén ingatlannak haszonélvezetére vezetett végrehajtás esetében az ingatlant közvetlenül terhelő adók és más köztartozások elsőbbségére nézve az 1881 : LX. t.-c. 189. §-ában és az 1912 : LIII. t.-c. 35. és 36. §-ában megállapított három évi időtartam abban az esetben, ha a jogerőre emelkedett árverést az 1915. évi október hó 1. napján vagy e nap után három év alatt tartották meg vagy az ingatlannak végrehajtási zár alá vételét ez alatt az idő alatt rendelték el, az 1914. évi augusztus hó 5-étől 1915. évi szeptember hó 30-áig terjedő idővel meghosszabbíttatik.

Külföldi bíróság végrehajtás iránti megkeresése.

23. §.

Ha a külföldi bíróságtól végrehajtásra irányuló megkeresés érkezik, a magyar bíróság a végrehajtás elrendelésének kérdésében a felek meghallgatása nélkül határoz, de a végrehajtás elrendelése előtt hivatalból vizsgálni köteles különösen azt, vajjon a külföldi közokirat, amely a végrehajtási kérelem alapjául szolgál, nem olyan-e, hogy érvényességének elismerése az adóst a magyar szent korona országaiban a megkeresés elintézésékor irányadó fizetési határidőktől, vagy a fennállott moratóriummal kapcsolatos jogoktól — ideértve a fennállott moratóriumi rendeletek értelmében gyakorolt elállási jogot is — akarata ellenére megfosztaná.

Igenlő esetben a végrehajtást meg kell tagadni, még ha a külföldi bíróság ki is mondta, hogy a végrehajtás útján kielégítendő követelés nem esik halasztás alá.

A magyar bíróság, határozatának meghozatala előtt az 1. bekezdésben tárgyalt körülményekre nézve felvilágosításokat kérhet, ha e körülmények tekintetében kétsége van és a kétséget a megkeresésnek vagy mellékleteinek adatai el nem oszlatják.

24. §.

Külföldi bírói határozat alapján végrehajtást elrendelő végzés ellen a végrehajtást szenvedő, az 1912 : LIV. t.-c. 40. §-a szerint megengedett

felfolyamodáson felül, az elrendelő bíróságnál a végzés kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt kifogást terjeszthet elő amiatt, hogy a végrehajtást a jelen rendelet 23. §-a ellenére rendelték el.

Kifogás előterjesztésének esetében a már foganatosított végrehajtási cselekmények hatályban maradnak, de a végrehajtási eljárás nem folytatható. A bíróság a kifogás következtében a végrehajtás elrendelésének kérdésében a felek meghallgatása után végzéssel határoz. Egyebekben a kifogásra az 1911 : I. t.-c. 129., 134., 135., 140. és 141. §-ai megfelelően alkalmazandók; az 1911 : I. t.-c. 141. §-át akkor is alkalmazni kell, ha a fél a kifogást elkéssetten terjesztette elő.

Amennyiben nemzetközi szerződés másként intézkedik, a jelen rendelet 23. és 24. §-a nem nyer alkalmazást.

III. Csődeljárási rendelkezések.

25. §.

A minisztérium további rendelkezéséig hitelező kérelmére csődnyitást elrendelni nem lehet. Az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt csődnyitás iránt hitelező részéről beadott kérelem tárgyában az eljárást a panaszlott kérelmére folytatni kell; ha a bíróság ebben az esetben csődnyitásnak helyét látja, az eljárást félbeszakítja, ha pedig csődnyitásnak nem látja helyét, a csődkérvényt elutasítja. Félbeszakítás esetében a bíróság a netán előbb elrendelt biztosítási intézkedések (1881 : XVII. t.-c. 86. §. 2. bek.) fenntartása vagy megszüntetése felől — szükség esetében az érdekeltek meghallgatása után — határoz.

A csődtörvény (1881 : XVII. t.-c.) 27. §-ának utolsó bekezdésében megszabott hat hónapi határidőbe, úgyszintén a csődtörvény 28. §-ában megszabott két évi határidőbe nem számítható be az 1914. évi augusztus hó 1. napjától a minisztérium további rendelkezésében meghatározandó időpontig terjedő idő.

IV. Vegyes és zárórendelkezések.

26. §.

A moratóriumfeloldó rendeletnek részlettörlesztéseket megállapító rendelkezései nem érintik a telekkönyvi nem peres ügyekre vonatkozó

szabályokat. Az a körülmény, hogy a követelés részletekben törlesztendő, nem akadályozza az egész követelésre vonatkozó telekkönyvi bejegyzést — ideértve az előjegyzést is — amennyiben annak egyébként helye van.

Lejárt váltó alapján telekkönyvi előjegyzésnek bármely váltókötelezett ellen óvás bemutatása nélkül is helye van.

27. §.

A birtokrendezési ügyek menetére vonatkozó kivételes szabályokat az igazságügyminiszternek külön rendelete vagy külön rendelkezése állapítja meg.

28. §.

Ha külföldön, de Ausztria területén kívül lakó hitelezőnek belföldi vagy belföldön lakó adósa hiteltérdemlően kimutatja, hogy a hitelező biztosítására belföldön lakó harmadik személynél (zálogtartónál) való letétel útján zálogot adott, a zálogtartó lakóhelye szerint illetékes járásbíróság a zálogtartónak meghagyhatja, hogy további bírói rendelkezésig a zálogot senkinek ki ne adja és a zálogot ne értékesítse, valamint meghagyhatja azt is, hogy a zálogot bírói letétbe helyezze. E meghagyás figyelmen kívül hagyása teljes kártérítésre kötelez.

A zálogtartó a zálogot megelőző bírói eljárás nélkül is bírói letétbe helyezheti, a zálogadó megjelölésével. A letétbe helyezett zálog kiadása kérdésében valamennyi érdekelt felet meg kell hallgatni.

Az előbbi bekezdéseket akkor is alkalmazni kell, ha a harmadik személy az adós által tartozásának fedezetéül lekötött ingóságot nem mint zálogtartó, hanem mint a hitelező letéteményese őrzi.

A meghagyás kibocsátása iránti kérelem elintézése előtt az érdekelteket meg kell hallgatni. A meghagyást tartalmazó végzés ellen halasztó hatállyal nem bíró egyfokú felfolyamodásnak van helye.

A járásbíróság meghagyását bármelyik érdekelt fél vagy a zálogtartó kérelmére valamennyi érdekelt fél meghallgatása után hatályon kívül helyezheti; a végzés ellen halasztó hatályú egyfokú felfolyamodásnak van helye.

Ha a bíróság a meghagyás hatályon kívül helyezése vagy a letét kiutalása (jelen §. 2. bekezdése) kérdésében megnyugvással nem hatá-

rozhatna, a felek valamelyikét per útjára utasítja és a per megindítására megfelelő határidőt tűz ki.

E §. alkalmazásában lakóhely alatt a székhelyet, ilyennek hiányában a telep helyét is érteni kell.

29. §.

A pénzkövetelések kivételes biztosításáról 1914. évi november hó 30. napján 22 300. I. M. E. szám alatt¹⁾ kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet 8. §-át ugyane megjelöléssel a következő rendelkezés helyettesíti:

Az 1881 : LX. t.-c. 235. §-a a kivételes biztosítási végrehajtásra megfelelő alkalmazást nyer azzal az eltéréssel, hogy az idézett §-ban említett harminc napi zárhatáridőt egészen vagy részben moratórium alá eső követelést illetőleg a moratórium megszűnte után attól a naptól kell számítani, amely napon az egész pénztartozás, vagy a pénztartozás utolsó részlete a m. kir. minisztériumnak a moratórium megszüntetéséről kibocsátandó rendelete értelmében fizetendő lesz.

Egyebekben ez a rendelet érintetlenül marad.

30. §.

Ha valamely követelés teljesítésében való marasztalás a m. kir. minisztérium 1914. évi november hó 9. napján 8.286. M. E. szám alatt²⁾ és 1914. évi december hó 14. napján 9.051. M. E. szám alatt³⁾ kiadott rendeleteiben, vagy az ezután kiadandó hasonló rendeletekben foglalt pénz- és értékpapirelvonási tilalomba ütközik, az a bíróság, amelynél az ügy folyamatban van, az eljárást — ideértve a végrehajtási eljárást is — az eljárás bármely szakában hivatalból is felfüggeszteni köteles, tekintet nélkül arra, hogy az ügy az 1914. évi augusztus hó 15. napja előtt, vagy e nap után indult meg, kivéve, ha az adós az eljárás folytatását kéri.

Ha a bíróság az eljárásnak az adós kérelmére folytatása esetében marasztaló határozatot hoz, határozatában a teljesítési határidőt úgy

¹⁾ A 22.300/1914. I. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 713. lapon.

²⁾ A 8.286/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 717. lapon.

³⁾ A 9.051/1914. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 14. számában a 814. lapon.

állapítja meg, hogy az azzal a nappal kezdődjék, amely napon a pénz- és értékpapírelvonási tilalom a megítélt követelés tekintetében hatályát veszti.

A bíróság a felfüggesztést az után a nap után, amelyen az előbbi bekezdésben említett pénz- és értékpapírelvonási tilalom a keresettel érvényesíteni kívánt követelés tekintetében hatályát veszti, kérelemre megszünteti.

Egyebekben az 1911 : I. t.-c. 472—474. §-ai megfelelő alkalmazást nyernek.

A jelen §. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell olyan eljárásra is, amely ellenséges állam kötelékébe tartozó hitelezőnek a moratóriumfeloldó rendelet 38. §-a értelmében nem érvényesíthető követelésére vonatkozik.

31. §.

A felsővizközi járásbíróság területén lakó adós ellen fizetési meghagyást (1911 : I t.-c. 592., 608., 620. §§.) kibocsátani nem lehet, és őt akár félként, akár tanuként határnapra idézni csak akkor lehet, ha a felek valamelyike valószínűvé teszi, hogy a késedelemből helyrehozhatatlan kára származik. Az ily adós ellen a végrehajtás biztosításon túl nem terjedhet, kivéve az 1881 : LX. t.-c. 104. és 233. §-ában említett árverés esetét.

32. §.

A jelen rendelet 1915. évi augusztus hó 1. napján lép életbe.

Ettől a naptól fogva az 1915. évi április hó 29. napján 7.400. I. M. E. szám alatt*) kiadott igazságügyminiszteri rendelet (negyedik moratóriumi eljárási rendelet) hatályát veszti.

Ahol jogszabály, bírói vagy más hatósági intézkedés korábbi moratóriumi eljárási rendeletnek valamely rendelkezésére hivatkozik, ehelyett a jelen rendeletnek azt a rendelkezését kell érteni, amely a korábbi rendelet illető rendelkezésének helyébe lépett.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 31-én.

*) A 7.400/1915. I. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 198. lapon.

A m. kir. minisztériumnak 2.683/1915. M. E. számú rendelete,

Budapest székesfőváros területén az augusztusi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912:LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezén törvénycikket és az 1912:LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914:L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Budapest székesfőváros területén a székesfőváros törvényhatósága által 1.441/1909. kgy. szám alatt alkotott lakásbérleti szabályrendelet 37. §-ának a lakóhelyiségek kiürítésére és a bérlemények átadására vonatkozó rendelkezései a folyó 1915. évi augusztusi bérévnegyedben ideiglenesen a következőkép módosíttatnak:

1. A hónapos lakások, valamint az egy szobából és mellékhelyiségekből álló lakások bérlői a kiköltözést legkésőbb augusztus hó 3. napján reggel akként kötelesek megkezdeni és fokozatosan folytatni, hogy az egész lakás augusztus hó 3. napján esti 6 óráig kiürítve átadható legyen.

2. A kétszobás s ennél nagyobb lakások bérlői a kiköltözést augusztus hó 3. napján reggel akként kötelesek megkezdeni és fokozatosan folytatni, hogy ugyanezen nap esti 6 óráig egy szoba, a következő napokon egy-egy szoba legyen kiürítve, úgy azonban, hogy a kétszobás lakást augusztus hó 4. napján esti 6 óráig, a háromszobás lakást augusztus hó 5. napján esti 6 óráig, a négyszobás lakást augusztus hó 6. napján esti 6 óráig, az ötszobás és ennél nagyobb lakásokat pedig legkésőbb augusztus hó 7. napján esti 6 óráig kell kiüríteni és átadni.

3. Az új bérlő a beköltözést augusztus hó 3. napján reggel 8 órakor megkezdheti s a bérelt helyiségek használatát a kiürítésre fent megállapított határidők alatt fokozatosan követelheti.

4. Az 1.441/909. kgy. számú szabályrendelet 37. §-ának a heti bérletekre, raktárakra, boltokra, ipari és kereskedelmi célokra bérelt más helyiségekre, a bérelt telkekre, valamint egyéb bérletekre vonatkozó, úgyszintén az 1—3. pontok által nem érintett egyéb rendelkezései érvényben maradnak.

Ugyanazon szabályrendelet 9. §-ának utolsó bekezdésében a 37. §-ra utalással megszabott határidők alatt a jelen §-ban megállapított határidőket kell érteni.

2. §.

Az 1. §. szabályainak megfelelően módosulnak azok a határidők is, amelyeket bírói határozat az 1915. évi július hó 31. napjával lejáró bérletek tekintetében a bérelt helyiség kiürítésére és visszabocsátására megállapított.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 22-én.

A m. kir. minisztériumnak 2.212/1915. M. E. számú rendelete,

a részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérlegkészítésről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A m. kir. minisztérium az 1914 : L.t.-c. 12. §-ában kapott felhatalmazás alapján az 1915. évi január hó 14. napján 130/1915. M. E. szám alatt*) kibocsátott rendeletének kiegészítéséül a következőket rendeli :

1. §.

Az 1898 : XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitel-szövetkezetnek, valamint a »Hangya« a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezetének kötelékébe tartozó szövetkezetek igazgatósága az 1914. évi üzleti évre vonatkozólag a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása végett tartandó közgyűlést, amelyet a m. kir. minisztériumnak 130/1915. M. E. számú rendelete értelmében 1915. évi június hó 30. napjáig bezárólag kellene megtartani, az 1915. évi október hó 31. napjáig bezárólag halaszthatja.

*) Az 1915. évi 130. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának számában a 26. lapon.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 25-én.

A m. kir. minisztériumnak 2.378/1915. M. E. számú rendelete,

az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál az 1914/15. évi állami költségvetéssel rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások tárgyában.

Az 1914/15. évi állami költségvetésről szóló 1914:XXVII. törvénycikknek 11. §-a felhatalmazta a kormányt, hogy az alsóbbrendű közigazgatási teendők ellátására a tisztviselői állások helyett rendszeresítendő s rangban s illetményekben a tisztviselői és altiszti állások közé sorolt kezelők (kezelőnők) szolgálati viszonyait, valamint illetményeit és nyugellátását — az állami alkalmazottak többi csoportjaira nézve érvényben álló törvényes határozmányoktól a szükséghez képest megállapítandó eltérésekkel — rendeleti úton szabályozza.

A m. kir. minisztérium által e felhatalmazás alapján kiadott s az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott kezelők és kezelőnők szolgálati viszonyairól szóló Szabályzat-ot az alábbi lenyomatban közlöm.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 7-én.

Melléklet

a m. kir. minisztériumnak 2.378/1915. M. E. számú rendeletéhez.

Szabályzat

az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott kezelők és kezelőnők szolgálati viszonyairól.

1. §.

Az 1914/15. évi állami költségvetésről szóló 1914:XXVII. törvénycikk 11. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állami hatóságok-

nál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál, a kezelési, valamint a kisebb fogalmazási teendőknek segédmunkási minőségben való ellátására kezelői (kezelőnői) állások rendszeresíttetnek, amely állásokat betöltő egyének állami alkalmazottak, de nem állami tisztviselők.

Az egyes szolgálati ágazatoknál az állami költségvetések során rendszeresítendő kezelői (kezelőnői) állásokat az állami költségvetés illető fejezeténél és címénél a részletes előirányzatban külön kell feltüntetni.

A kezelői (kezelőnői) állások betöltése s a kezelők (kezelőnők) szolgálati viszonyai tekintetében a jelen szabályzat rendelkezései irányadók.

2. §.

Kezelővé (kezelőnővé) csak azt lehet kinevezni:

1. aki magyar állampolgár;
2. aki testileg és szellemileg szolgálatképes;
3. aki magyar nyelven (Horvát-Szlavonországokban leendő alkalmazás esetében horvát nyelven) tökéletesen tud olvasni, írni és beszélni;
4. akire nézve nem forog fenn a 3. §-ban megállapított kizáró okok valamelyike.

Ezekén a feltételeken kívül: kezelővé csak azt a férfit lehet kinevezni, aki huszonnegyedik életévét már betöltötte és aki beigazolja, hogy rendes hadkötelezettségének már teljesen eleget tett, illetőleg, hogy ez alól végleg felmentették; kezelőnővé pedig csak azt a nőt, aki huszadik életévét már betöltötte.

Iskolai tanulmányok végzését nem kell igazolni.

3. §.

Kezelővé (kezelőnővé) nem lehet kinevezni:

- a) azt, akit a bíróság jogerős ítélettel hivatalvesztésre, vagy viselt hivatalának vagy állásának elvesztésére ítélt, illetőleg akit a bíróság olyan büntetendő cselekmény miatt ítélt el jogerősen szabadságvesztés-büntetésre, amellyel a közhivatalnak vagy szolgálatnak elvesztése, mint törvény szerint következő hatály van egybekötve;
- b) azt, akit bármilyen közszolgálatból bármikor jogerős fegyelmi határozat alapján büntetésből elbocsátottak;
- c) azt, aki olyan nyugellátást vagy kegyelmi ellátást élvez, amelyet

állami vagy államvasuti pénztár fizet ki, hacsak az illető erről a nyug. ellátásáról vagy kegyelmi ellátásáról, illetőleg a nyugellátás vagy kegyelmi ellátás alapját képező alkalmazás után járó bármilyen ellátásra való igényéről hivatalos úton előterjesztett írásbeli nyilatkozatban véglegesen le nem mond.

4. §.

A 2. §-ban meghatározott általános feltételeken kívül kezelővé (kezelőnővé) csak azt lehet kinevezni:

a) aki bármilyen állami hatóságnál, hivatalnál, intézetnél vagy vállalatnál díjnoki vagy a díjnoki alkalmazással egy tekintet alá eső, vagy kezelési gyakornoki minőségben legalább hat évig szolgált anélkül, hogy ellene bármi tekintetben kifogás merült volna fel;

b) aki úgy a gépírásban, mint a gyorsírásban megfelelő jártassággal bír.

Az a) pont alatt említettek közül elsőbbséggel birnak azok, akik vagy a gépírásban vagy a gyorsírásban megfelelő jártassággal birnak.

5. §.

A kezelő (kezelőnői) állásokat kinevezés útján a miniszter (legfőbb állami számvevőszék elnöke) tölti be, aki azonban — akár esetről-esetre, akár állandóan, a netán szükségesnek látszó megszorításokkal — felhatalmazhatja a közvetlenül alája tartozó hatóságnak a főnökét, az illető hatóságnál, illetőleg az az alá tartozó hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál rendszeresített kezelői (kezelőnői) állásoknak kinevezés vagy át-helyezés útján való betöltésére.

A kezelői (kezelőnői) állások betöltése — az ilyen állásokra jelentkezőkről az állások betöltésére illetékes hatóság által vezetendő nyilvántartás alapján — a pályázati út mellőzésével hivatalból történik.

6. §.

A kezelői (kezelőnői) állások betöltésére illetékes hatóság, a hozzá érkezett kérvények alapján azokról a jelentkezőkről, akik a 2. és 4. §-okban megkívánt feltételeknek megfelelnek, nyilvántartást vezet, amelyben a jelentkezők alkalmazhatósága, valamint a figyelmet érdemlő egyéb körülmények is feltüntetendők; azokat a jelentkezőket pedig,

akik a 2. és 4. §-okban megkívánt feltételeknek nem felelnek meg, kérelmükkel elutasítja.

7. §.

Kezelői (kezelőnői) állásra — feltétlenül sajátkezűleg írt és a szükséges okmányokkal vagy okmánymásolatokkal (születési bizonyítvány, közhatósági orvosi bizonyítvány, az előéletet, az erkölcsös magaviseletet, valamint a rendes hadkötelezettség teljesítését, illetőleg az ez alól történt végleges felmentést igazoló bizonyítvány, a gépírásban és a gyorsírásban való jártasságot tanusító bizonyítvány) felszerelt kérvényben — jelentkezhetik mindenki, aki a 2. és 4. §-okban megkívánt feltételeknek megfelel.

A kérvényt a már állami alkalmazásban állók közvetlen hivatali főnöküknek kötelesek átadni, aki azt — a jelentkező alkalmazhatóságára vonatkozó kimerítő jelentés kíséretében — haladék nélkül az illető kezelői (kezelőnői) állás betöltésére illetékes hatósághoz juttatja.

Az állami alkalmazásban nem állók kérvényüket közvetlenül az illető minisztériumhoz (legfőbb állami számvevőszékhez) vagy a kezelői (kezelőnői) állás betöltésére illetékes hatósághoz terjesztik elő.

8. §.

A kezelő (kezelőnő) alkalmazását kizárja az a körülmény, ha a kezelő (kezelőnő) ugyanazon hatóság, hivatal, intézet, vagy vállalat főnökének vagy főnökhelyettesének, illetőleg a hatóság, hivatal, intézet vagy vállalat ugyanazon osztálya főnökének vagy főnökhelyettesének, a pénztári (adóhivatali) szolgálatban alkalmazott kezelő (kezelőnő) ugyanazon állampénztár (adóhivatal) bármelyik alkalmazottjának:

- fel- vagy lemenő ágban rokona vagy sógora;
- oldalrokona unokatestvérig bezárólag;
- örökbefogadó szülője vagy örökbefogadó gyermeke;
- házastársa;
- nejének fitestvére vagy nőtestvérének férje.

Ha a fentebb említett körülmény a kezelő (kezelőnő) alkalmazása után áll be, a felettes hatóság köteles erről a miniszternek (legfőbb állami számvevőszék elnökének) haladék nélkül jelentést tenni, aki a körülményekhez képest megfelelően intézkedik.

9. §.

A kezelők (kezelőnők) évi fizetése és évi lakáspénze a következő:

Fizetési fokozat	Évi fizetés	Évi lakáspénz az							
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
		lakáspénzosztályba sorozott állomáshelyeken							
korona									
9.	1,000	}	600	540	480	420	360	300	240
8.	1,100								
7.	1,200								
6.	1,400								
5.	1,500								
4.	1,600								
3.	1,800								
2.	1,900								
1.	2,000								

10. §.

A kinevezés kezelővé (kezelőnővé) rendszerint a 9. fizetési fokozatba történik. Eltérésnek ettől csak abban az esetben van helye, ha a 4. §-ban említett olyan díjnokot neveznek ki kezelővé (kezelőnővé), akinek megszakítás nélkül díjnoki alkalmazása a tíz évet meghaladja, amely esetben a tíz évet meghaladó idő óta megszakítás nélkül alkalmazott díjnokot a 8., a tizenöt évet meghaladó idő óta megszakítás nélkül alkalmazott díjnokot a 7. és a husz évet meghaladó idő óta megszakítás nélkül alkalmazott díjnokot a 6. fizetési fokozatba kell kinevezni.

A fent említett fizetési fokozattal egybekötött fizetésen és a megfelelő lakáspénzen felül a kezelő (kezelőnő) részére abban az esetben sem lehet bármilyen címen kiegészítő pótlékot engedélyezni, ha az illető a kezelői (kezelőnői) kinevezést megelőzőleg bármilyen állásban bármilyen magasabb összegű illetményeket élvezett.

11. §.

A kezelő (kezelőnő) kinevezése mindig ideiglenes.

Három évi kezelői (kezelőnői) szolgálat után a kezelőt (kezelőnőt) — abban az esetben, ha ellene semmi tekintetben sem merült fel kifogás — a közvetlenül magasabb fizetési fokozatba való előlépéssel egyidejűleg véglegesíteni kell.

A kezelői (kezelőnői) kinevezést az ideiglenesség tartama alatt bármikor vissza lehet vonni, sőt ha a kezelő (kezelőnő) ellen az ideiglenesség tartama alatt bármi tekintetben kifogás merül fel, a kinevezést vissza kell vonni.

A kinevezés visszavonása iránt az intézkedik, aki a kezelőt (kezelőnőt) kinevezte. Ha a kinevezést valamely alárendelt hatóságnak a főnöke vonta vissza, a kezelő (kezelőnő) ez ellen — a kinevezés visszavonásáról szóló értesítés kézhezvételétől számított tizenöt nap alatt — fellebbezéssel élhet a miniszterhez (legfőbb állami számvevőszék elnökéhez), aki a kinevezés visszavonásának kérdésében végérvényesen dönt.

Azt a kezelőt (kezelőnőt), akit a 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból neveztek ki kezelővé (kezelőnővé) s akinek ezt a kinevezését az ideiglenesség tartama alatt visszavonták, saját kérelmére vissza lehet helyezni korábbi díjnoki alkalmazásába. Ha a kezelői (kezelőnői) kinevezés visszavonása és a korábbi díjnoki alkalmazásba való visszahelyezés között megszakítás nincsen, az illetőnek igénye van arra, hogy napi-díjai úgy állapíttassanak meg, mintha a kezelői (kezelőnői) szolgálat alatt is díjnoki alkalmazásban állott volna. Ebből a szempontból nem lehet megszakításnak tekinteni a kezelői (kezelőnői) kinevezés visszavonása és a korábbi díjnoki alkalmazásba való visszahelyezés közé eső — és a napidíj és nyugellátás szempontjából számításba nem vehető — időtartamot abban az esetben, ha az illető a visszahelyezést a kezelői (kezelőnői) kinevezés visszavonása alkalmával azonnal kérte, de korábbi díjnoki alkalmazásába hivatalos ok miatt nem volt azonnal visszahelyezhető.

12. §.

A kezelő (kezelőnő) részére a 9. §-ban meghatározott fizetésen és lakáspénzen, a 20. §. negyedik bekezdésében említett rendkívüli pótlékon, valamint a 23. §-ban említett családi pótlékon felül semmiféle más illetményt vagy pótlékot, tehát természetben kiszolgáltatandó járandóságot, élelmezést vagy ellátást sem lehet engedélyezni, még abban az esetben sem, ha az illetőnek magasabb iskolai képzettsége volna, vagy ha teendőinek ellátásához különös szakképzettségre lenne szükség.

13. §.

Fizetéstelen kezelővé vagy fizetéstelen kezelőnővé senkit sem lehet kinevezni és senkinek sem lehet a kezelői (kezelőnői) cím vagy cím és jelleg adományozását javaslatba hozni.

A kinevezett kezelőt (kezelőnőt) nem lehet más állásra fizetéstelen minőségben kinevezni és a kinevezett kezelő (kezelőnő) részére nem lehet más állás címének vagy címének és jellegének adományozását javaslatba hozni.

Azt a díjnokot, akit a jelen szabályzat hatálybalépése előtt neveztek ki fizetéstelen irodasegédtsztté vagy fizetéstelen írógépkezelőnővé, dacára ennek a körülménynek kezelővé (kezelőnővé) ki lehet nevezni.

14. §.

A kezelő (kezelőnő) kineveztetéséről, valamint véglegesítéséről rendelvénny útján (1., 2. és 3. számú mellékletek), a magasabb fizetési fokozatba való előlépéséről, illetőleg előléptetéséről pedig ennek a körülménynek a fizetési könyvecskéjébe való bejegyzése által értesül.

A kinevezési rendelvénnyel egyidejűleg a kezelő (kezelőnő) részére a jelen szabályzatnak egy példányát is kézbesíteni kell.

15. §.

A kezelő (kezelőnő) köteles az ilyen minőségben való szolgálatának megkezdése előtt, a kinevezési rendelvénnyben megjelölt hatóságnál hivatali eskút tenni (4. számú melléklet).

A kinevezési rendelvénnyben megjelölt hatóságnak főnöke, illetőleg annak helyettese köteles a kezelőtől (kezelőnőtől) a hivatali eskút azon a napon kivenni, amely napon az illető annak letételére jelentkezik.

A kezelői (kezelőnői) szolgálat a hivatali eskű letételének napjától számít.

16. §.

A kezelőt (kezelőnőt) a 7. fizetési fokozatban töltött három év után a 6. fizetési fokozatba, illetőleg a 4. fizetési fokozatban töltött három év után a 3. fizetési fokozatba a miniszter (legfőbb állami számvévőszék elnöke), illetőleg amennyiben a kezelőt (kezelőnőt) valamely alárendelt hatóságnak a főnöke nevezte ki, ez a főnök léptetheti elő

abban az esetben, ha a kezelő (kezelőnő) egyáltalán érdemes az előléptetésre és ha ellene semmi tekintetben sem merült fel kifogás.

Ha az alárendelt hatóság főnöke által kinevezett kezelőt (kezelőnőt) ez a főnök, a fent említett három év elteltével a magasabb fizetési fokozatba bármely okból nem lépteti elő, a kezelő (kezelőnő) az előléptetésnek elmaradása ellen — a három év elteltétől számított 15 nap alatt — fellebbezéssel élhet a miniszterhez (legfőbb állami számvevőszék elnökéhez), aki az előléptetés kérdésében végérvényesen dönt.

A miniszter (legfőbb állami számvevőszék elnöke) által kinevezett kezelő (kezelőnő) előléptetésének elmaradása ellen fellebbezésnek helye nincs.

17. §.

A kezelő (kezelőnő)

a 9. fizetési fokozatból a 8.-ba,

a 8. fizetési fokozatból a 7.-be,

a 6. fizetési fokozatból az 5.-be,

az 5. fizetési fokozatból a 4.-be,

a 3. fizetési fokozatból a 2.-ba és

a 2. fizetési fokozatból az 1.-be,

automatice a közvetlenül alacsonyabb fizetési fokozatban töltött három év után hivatalból lép elő.

Az a kezelő (kezelőnő), akit a 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból közvetlenül a 7. fizetési fokozatba neveztek ki, az ebben a fizetési fokozatban töltött három év után — feltéve, hogy ellene az ideiglenesség tartama alatt semmi tekintetben sem merült fel kifogás — a 6. fizetési fokozatba is — eltérően a 16. §-ban foglalt rendelkezéstől — hivatalból lép elő.

A hivatalból való előlépés iránt az intézkedik, aki a kezelőt (kezelőnőt) kinevezte.

18. §.

A 8. fizetési fokozatba — illetőleg amennyiben a kinevezés a 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból közvetlenül a 8., 7. vagy 6. fizetési fokozatba történt, a közvetlenül magasabb fizetési fokozatba — való előlépés iránti intézkedést a hivatali eskü letételének napjától számított három év elteltének napját követő hó elsejétől, amennyiben pedig

a kezelő (kezelőnő) a hivatali esküt valemely hónapnak első napján tette le, ettől a naptól számított három év után kezdődő hatállyal kell foganatosítani.

A 6. és a 3. fizetési fokozatba való előléptetést — amennyiben a kezelő (kezelőnő) az előléptetésre egyáltalán érdemes és amennyiben ellenő semmi tekintetben sem merült fel kifogás — a közvetlenül alacsonyabb fizetési fokozatban töltött három évet követő hó elsejétől kezdve, ellenkező esetben pedig — a közvetlenül alacsonyabb fizetési fokozatban töltött három év után — azt a napot követő hó elsejétől kell foganatosítani, amely napon megszűnt az az ok, amely miatt a kezelőt (kezelőnőt) a közvetlenül alacsonyabb fizetési fokozatban töltött három év elteltével nem lehetett előléptetni.

A 7., 5., 4., 2. és 1. fizetési fokozatba való előléptetés iránti intézkedés — a jelen szakasz első bekezdésében említett esetek kivételével — a közvetlenül alacsonyabb fizetési fokozatban töltött három évet követő hó elsejétől kezdve kell foganatosítani.

19. §.

A magasabb fizetési fokozatokba való előlépés (17. §.), illetőleg előléptetés (16. §) szempontjából kizárólag csak a jelen szabályzat alapján rendszeresített kezelői (kezelőnői) állásban töltött időt lehet számításba venni, ebből a szempontból tehát semmiféle más szolgálatban vagy alkalmazásban töltött idő figyelembe nem jöhet.

A kezelőnek (kezelőnőnek) magasabb fizetési fokozatba való előlépése, illetőleg előléptetése szempontjából megfelelően alkalmazni kell az 1904:I. törvénycikkben nyert felhatalmazás és az 1906. évi állami költségvetésről szóló 1906:IX. törvénycikk alapján kibocsátott 1906. évi 4.600/M. E. számú*) rendeletnek 27., 28. és 29 §-aiban foglalt rendelkezéseket is.

20. §.

A kezelők (kezelőnők) fizetésének és lakáspénzének utalványozása és beszüntetése tekintetében, az állami tisztviselők fizetésének és lakáspénzének utalványozása és beszüntetése tekintetében érvényben álló határozmányokat kell alkalmazni.

*) Az 1906. évi 4.600. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XV. évfolyamának 9. számában a 297. lapon.

A kezelők (kezelőnők) fizetése és lakáspénze ugyanolyan természetű járandóságok, mint az állami tisztviselők fizetése és lakáspénze.

A kezelőknél (kezelőnőknél) — eltérően az Adóhivatali Utasítás IX. füzet I. részének 17. §-ában foglaltaktól — az ideiglenes kinevezés is szolgálati díj alá esik.

Az a kezelő (kezelőnő), akit a 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból neveztek ki kezelővé (kezelőnővé), az első kinevezés után fizetendő szolgálati díj erejéig egyszersmindenkorra szóló rendkívüli pótlékban részesül, amelyet ugyanolyan részletekben kell folyósítani, mint amilyen részletekben vonják le a kezelő (kezelőnő) fizetéséből a szóban levő szolgálati díjat.

A kezelők a tényleges katonai szolgálat (fegyvergyakorlat, mozgósítás vagy kivételes tényleges katonai szolgálatra történt behívás) tartama alatt, továbbá úgy a kezelők, mint a kezelőnők akkor, ha betegség miatt nem teljesíthetnek tényleges kezelői (kezelőnői) szolgálatot, illetményeik ugyanolyan mértékére tarthatnak igényt, mint az állami tisztviselők.

21. §.

Hivatalos kiküldetés esetén a kezelő (kezelőnő) öt korona napidíjra tarthat igényt; egyebekben pedig — mindaddig, amíg e tekintetben más szabályozás nem történik — ugyanazokat az úti illetményeket számíthatja fel, mint a XI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselő.

Áthelyezés esetén a kezelő (kezelőnő) az átköltözködési költségeket — mindaddig, amíg e tekintetben más szabályozás nem történik — az állami tisztviselőkre nézve érvényben álló rendelkezések szerint számíthatja fel, a napidíj azonban ebben az esetben is öt korona.

22. §.

Fegyelmi eljárás szempontjából a kezelők (kezelőnők) — mindaddig, amíg e tekintetben más szabályozás nem történik — az állami tisztviselőkkel esnek egyenlő elbánás alá.

Azt a kezelőt (kezelőnőt) azonban, akit a bíróság büntett miatt elítélt, vagy más bűncselekmény miatt hat havi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztésbüntetésre ítélt, a bírói ítélet jogerőre emelkedésének napjával a tényleges szolgálat kötelékéből végleg elbocsátottnak kell tekinteni. Azt a kezelőt (kezelőnőt) pedig, akinek sikerült ezt az állást

elnyernie, dacára annak, hogy nála a 2. §. 1., 2. és 3. pontjaiban említett előfeltételek valamelyike hiányzott, vagy hogy reá nézve a 3. §-ban megállapított kizáró okok valamelyike fennforgott, amint ez a körülmény kiderül, a tényleges szolgálat kötelékéből azonnal el lehet bocsátani.

23. §.

A kezelők (kezelőnők) ugyanolyan családi pótlékre tarthatnak igényt, mint azok az alkalmazottak, akik az 1912:XXXV. t.-c. 2. §-ában említett második csoportba tartoznak s az idézett törvénycikknek mindama határozmányait, amelyek a második csoport 1., 3., 4., 5., 6. és 7. pontjai alatt felsorolt alkalmazottakra vonatkoznak, a kezelőkre (kezelőnőkre) is alkalmazni kell.

24. §.

A kezelők (kezelőnők), valamint azok özvegyeinek és árváinak nyugellátásai tekintetében az 1912: LXV. törvénycikknek az állami tisztviselőkre, valamint azoknak özvegyeire és árváira vonatkozó határozmányait kell megfelelően alkalmazni az alábbi eltérésekkel, illetőleg kiegészítésekkel:

Az 1912: LXV. t.-c. 11., továbbá 79—91. §-aiban foglalt határozmányok egyáltalán, a 31 §. első és második bekezdéseinek az ideiglenes minőségben alkalmazott tisztviselőkre vonatkozó határozmányai pedig a 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból kinevezett kezelőkre (kezelőnőkre), valamint azok özvegyeire és árváira nem nyerhetnek alkalmazást. *nyerhet*

A tényleges szolgálat kötelékéből a jelen szabályzat 22. §-ának második bekezdése alapján elbocsátott, vagy elbocsátottnak tekintendő kezelőnek (kezelőnőnek), valamint özvegyének és árvájának semmiféle ellátásra sincsen igénye.

A kezelői (kezelőnői) kinevezést közvetlenül megelőzőleg díjnoki minőségben töltött idő beszámítása tekintetében az 1912: LXV. t.-c. 14. §-ában foglalt határozmányok nyernek alkalmazást.

A véglegesített kezelők (kezelőnők) beszámítható javadalmazásuk után egy százalék nyugdíjjárulékot kötelesek fizetni.

A 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból kinevezett kezelő (kezelőnő) nyugellátás szempontjából, az ideiglenesség tartama alatt, a díjnokokkal esik egy tekintet alá s ennél fogva mindaddig, amíg az ilyen kezelőt

(kezelőnőt) nem véglegesítik, úgy az ő, mint özvegyének és árváinak nyugellátásai tekintetében az 1912 : LXV. törvenycikknek a díjnokokra, valamint azoknak özvegyeire és árváira vonatkozó határozmányait kell alkalmazni s a kezelői (kezelőnői) minőségben töltött időt olyannak kell tekinteni, mintha az díjnoki minőségben töltetett volna el. Amennyiben pedig az ilyen kezelőnek (kezelőnőnek) kinevezését, az ideiglenesség tartama alatt visszavonták, a kezelői (kezelőnői) kinevezés visszavonása és a korábbi díjnoki alkalmazásba való visszahelyezés közé eső — és nyugellátás szempontjából számításba nem vehető — időtartamot az ellátások megállapítása szempontjából nem lehet megszakításnak tekinteni abban az esetben, ha az illető a visszahelyezést a kezelői (kezelőnői) kinevezés visszavonása alkalmával azonnal kérte, de korábbi díjnoki alkalmazásába hivatalos ok miatt nem volt azonnal visszahelyezhető.

A véglegesített kezelőnek (kezelőnőnek) ideiglenes kezelői (kezelőnői) minőségben töltött szolgálati ideje ugyanolyan beszámítás alá esik, mint végleges kezelői (kezelőnői) minőségben töltött szolgálati ideje.

A véglegesített kezelőnek (kezelőnőnek) nyugdíja — eltérően az 1912 : LXV. t.-c. 37. §-ában a tisztviselők részére megállapított legkisebb nyugdíj összegétől — évi 600 koronánál nem lehet kevesebb.

A 4. §-ban említett díjnoki alkalmazásból kinevezett és véglegesített kezelő (kezelőnő) az 1912 : LXV. t.-c. 103. §-ában meghatározott összegű nyugdíjra tarthat igényt abban az esetben, ha neki — a kezelői (kezelőnői) minőségben töltött időt is olyannak tekintve, mintha az díjnoki minőségben töltetett volna el — az 1912 : LXV. t.-c. 103. §-a alapján magasabb összegű nyugdíjra lenne igénye, mint amilyen összegű ellátás őt a kezelői (kezelőnői) állása után — a díjnoki alkalmazásban töltött időnek az 1912 : LXV. t.-c. 14. §-ában meghatározott beszámítása dacára — nyugdíj és lakbérnyugdíj címén együttvéve megilletné. Ebben az esetben a kezelőnek (kezelőnőnek) lakbérnyugdíjra igénye nincsen.

A véglegesített kezelőnek (kezelőnőnek) özvegye és árvája, amennyiben állami vagy államvasuti pénztár által kifizetendő más nyugellátásra is igénye lenne, a kezelői (kezelőnői) alkalmazás után járó ellátásra a megkívánt egyéb feltételeknek fennforgása esetén is csak akkor tarthat igényt, ha az említett más nyugellátásáról írásbeli nyilatkozatban lemond.

A nevelési járulék élvezete a véglegesített kezelők (kezelőnők) gyermekeinél tizenhat éves koruk betöltéséig vagy korábban bekövetkezett ellátásukig tart. A véglegesített kezelő (kezelőnő) olyan gyermekénél, aki tanulmányait kiváló eredménnyel még tizenhatodik életévének betöltése után is folytatja, az 1912 : LXV. t.-c. 68. §-ának második, harmadik és negyedik bekezdéseiben foglalt határozmányok nyernek alkalmazást.

Az 1912 : LXV. t.-c. 73. §-ának hatodik bekezdésében foglalt határozmány alkalmazásánál a véglegesített kezelő özvegyét megillető legkisebb özvegyi nyugdíjnak összege évi 600 koronával állapítatik meg.

A temetési járuléknak összege a véglegesített s akár a tényleges szolgálatban, akár a nyugdíjazott állapotban elhalt kezelő (kezelőnő) után — az élvezett javadalmasra vagy nyugellátásra való tekintet nélkül — 300 koronával állapíttatik meg.

25. §.

Azokra a kérdésekre nézve, amelyek az igényjogosultakat a jelen szabályzat alapján megillető illetményekre vagy ellátásokra való igényből erednek, valamint az ebből az igényből folyólag az államkincstárral szemben támasztható követelésekre nézve, a határozat hozatalára — minden más eljárás kizárásával — az illetmény vagy ellátás megállapítására hivatott közigazgatási hatóság s végső fokban a miniszter (legfőbb állami számvevőszék elnöke) illetékes.

A miniszter (legfőbb állami számvevőszék elnöke) határozata ellen nincsen helye a közigazgatási bíróság előtti eljárásnak.

26. §.

Attól az időponttól kezdve, amikor az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál a jelen szabályzat alapján rendszerezített kezelői állások száma az ötezret meghaladja, a betöltésre kerülő kezelői állások felének, vagyis minden második betöltendő kezelői állásnak elnyerésére az 1873 : II. törvénycikk alapján igazolvánnyal ellátott altisztek, ha arra valók, minden más pályázóval szemben előnyben részesülnek.

Az arravalóság megállapítására, valamint az egyéb részletekre vonatkozó utasítások annak idején fognak kiadatni.

27. §.

A jelen szabályzat rendelkezései nem terjednek ki:
a m. kir. állami vasutaknál,
az állami vasgyáraknál,
az állami kőszénbányászatnál és
a postánál, távirdánál és távbeszélőnél
alkalmazott kezelőkre és kezelőnőkre, továbbá a bárhol másutt alkalmazott azokra az állami tisztviselőkre, altisztekre és szolgákra, akiknek címe (elnevezése) kezelő vagy kezelőnő.

28. §.

Jelen szabályzat a közzététel napján lép hatályba.

Minták

a 2378/1915. M. E. számú rendelettel közölt szabályzathoz.

1. számú melléklet.

Kinevezési rendelvény minta

kinevezendő olyan kezelők és kezelőnők részére, akik díjnoki alkalmazásban vannak.

Tekintetes

*Szepesi Zoltán
napidíjas urnak*

Kevevára.

Kinevezem önt a kezelők (kezelőnők) részére megállapított 9. fizetési fokozatba ideiglenes minőségű kezelővé a temesvári m. kir. pénzügyigazgatósághoz.

Ezzel az állással évi 1.000 K (egyezer korona) fizetés és az állomáshelyére nézve a mellékelt Szabályzat 9. §-a szerint megállapított lakáspénz jár.

Erről azzal a felhívással értesítem, hogy a hivatali eskü letétele céljából, a jelen alkalmazása alól történt felmentése után, haladék nélkül jelentkezzék a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál.

Fentmegjelölt illetményeinek folyósítása iránt a hivatali eskü letétele után fogok intézkedni.

Véglegesítése iránt három év elteltével fogok intézkedni abban az esetben, ha Ön ellen ez alatt a három év alatt semmi tekintetben sem merült fel kifogás.

Az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott kezelők és kezelőnők szolgálati viszonyáról szóló Szabályzatot ./- alatt mellékelem.

Temesvárott, 1914. évi július hó 2-án.

2. számú melléklet.

Kinevezési rendelvényminta

kinevezendő olyan kezelők és kezelőnők részére, akik nincsenek állami alkalmazásban.

Vécsey Janka
kisasszonynak

Soroksár.

Kinevezem Önt a kezelők (kezelőnők) részére megállapított 9. fizetési fokozatba ideiglenes minőségű kezelőnővé a vezetésem alatt álló pénzügyminisztériumhoz.

Ezzel az állással évi 1.000 K (egyezer korona) fizetés és az állomáshelyére nézve a mellékelt Szabályzat 9. §-a szerint megállapított lakáspénz jár.

Erről azzal a felhívással értesítem, hogy a hivatali eskü letétele céljából haladék nélkül jelentkezzen Gombos Károly segédhivatali főigazgatónál.

Fentmegjelölt illetményeinek folyósítása iránt a hivatali eskü letétele után fogok intézkedni.

Véglegesítése iránt három év elteltével fogok intézkedni abban az esetben, ha Ön ellen ez alatt a három év alatt semmi tekintetben sem merült fel kifogás.

Az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott kezelők és kezelőnők szolgálati viszonyairól szóló Szabályzatot ./- alatt mellékelem.

Budapesten, 1914. évi július hó 2-án.

3. számú melléklet.

Véglegesítési minta

olyan kezelők és kezelőnők részére, akik ellen a három évi ideiglenesség tartama alatt semmi tekintetben sem merült fel kifogás.

Vécsey Janka
kezelőnőnek

Budapest.

A kezelőnői minőségben 1914. évi július hó 20-án tett hivatali eskü napjától kezdve eltöltött három évi kifogástalan szolgálata alapján Önt kezelőnői állásában véglegesítem.

Budapesten, 1917. évi július hó 25-én.

4. számú melléklet.

Esküokmány.

..... 19..... évi..... hó..... n.....
szám alatt kelt rendeletével kinevezett magyar királyi kezelő (kezelőnő)
az alulírt napon és helyen a következő hivatali esküt tette le:

„Én..... esküszöm az élő Istenre, hogy Ő császári és apostoli királyi Felségéhez, Ő Felsége uralkodó házához, a magyar szent korona országainak alkotmányához hű leszek, a törvényeket, a törvényes szokásokat, rendeleteket, utasításokat és szabályokat megtartom, hivatali előjáróimnak engedelmeskedem, a hivatali titkot megőrzöm, a hivatalommal járó kötelességeket részrehajlatlanul, lelkiismeretes pontossággal és legjobb tehetségem szerint teljesítem.

Isten engem úgy segítjen!«

Kelt..... 19..... évi..... hó..... n.....

A m. kir. igazságügyminiszternek 11.094/1915. I. M. E. számú rendelete,

az 1914 : XXVII. t.-c. 11. §-a alapján rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások betöltéséről a bíróságoknál.

A m. kir. minisztériumnak 2.378/1915. M. E. számú*) rendelete következtében a bíróságoknál ez alkalommal 40 kezelői és kezelőnői állás kerül betöltésre, még pedig:

a budapesti központi járásbíróságnál 15, a pestvidéki törvényszéknél 3, az erzsébetfalvai járásbíróságnál 2, a beregszászi, a miskolczi, a magyarláposi, a nagyilondai járásbíróságnál, a dévai törvényszéknél, a körösbányai, a vajdahunyadi, a petrozsényi, a bánffyhungyadi, az alsójárai, a felvinczi, a nagyajtai, az aradi, a nagyvárad-városi, a berettyóújfalui, a siklósi járásbíróságnál, a szabadkai törvényszéknél, a szegedi, a battonyai és a makói járásbíróságnál 1—1 állás.

A felsorolt kezelői és kezelőnői állásoknak betöltését magamnak tartom fenn és megjegyzem, hogy a minisztertanácsnak 1915. évi június hó 24-én hozott határozata értelmében az ez alkalommal betöltés alá kerülő kezelői és kezelőnői állások kizárólag csak olyanokkal tölthetők be, akik valamely állami hatóságnál, hivatalnál, intézetnél vagy vállalatnál díjnoki minőségben vagy a díjnoki alkalmazással egy tekintet alá eső, vagy kezelési gyakornoki minőségben legalább 6 évig szolgáltak, akik ellen semmi tekintetben sem merült fel kifogás és akiknek nem kellett a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonulniok.

Az igazságügyi hatóságok és intézetek vezetői kötelesek azoknak az érdekelteknek, akik a fentebbi feltételeknek megfelelnek, haladéktalanul tudomásukra juttatni, hogy az idézett 2.378/1915. M. E. számú rendelet kíséretében közölt Szabályzat 7. § ában említett és kellőképen felszerelt kérvényüket közvetlenül hivatalfőnöküknek, legkésőbb folyó évi augusztus hó 20. napjáig adják át és a kérvényben azt is említsék fel, hogy kezelői vagy kezelőnői állást bárhol vagy csak a kérvényben név szerint megjelölendő egy vagy több állomáshelyen óhajtják-e elnyerni.

A közvetlen hivatali főnökök a nekik átadott kérvényeket a jelentkezők alkalmazhatóságára vonatkozó kimerítő jelentés kíséretében, vala-

*) A 2.378/1915. M. E. számú rendeletet 1. az »Igazságügyi Közlöny« XXIV. évfolyamának 7. számában a 411. lapon.

mint a jelentkezők minősítéssel ellátott törzskönyvlapjának másolatával, a rendes szolgálati úton legkésőbb szeptember hó 1. napjáig felterjesztik az illetékes kir. ítélőtábla elnökéhez, aki a folyamodókra vonatkozó adatokat a pályázatokra nézve megszabott jegyzékbe foglaltatja és ezt a jegyzéket, valamint az összes iratokat véleménynyilvánítás mellett szeptember hó 5. napjáig elem terjeszti.

A jelentésekben arra is ki kell terjeszkedni, hogy a jelentkezők megfelelnek-e a Szabályzat 2. §-ában, illetőleg 4. §-ának a) pontjában megkívtat feltételeknek s hogy nem forog-e fenn rájuk nézve a Szabályzat 3. §-ában megállapított kizáró okok valamelyike, vagy a kezelői alkalmazást a 8. §. értelmében kizáró körülmény.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 18-án.

A m. kir. belügyminiszternek és a m. kir. igazságügyminiszternek 57.122/1915. B. M. számú rendelete,

a védkötelesek nősülésére vonatkozó jegyzeteknek »Az állami anyakönyvvezetők hivatalos kézikönyvé«-ben való módosítása tárgyában.

Az Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyvé-ben az új véderőtörvényből kifolyólag szükséges módosítások tárgyában 218.000. 1913. B. M. szám alatt¹⁾ kibocsátott belügyi és igazságügyi miniszteri rendelet megállapítván azokat a módosításokat, amelyek az említett kézikönyvben az 1912:XXX. törvénycikkbe foglalt véderőtörvényből kifolyólag szükségessé váltak, az 1., az 5. és a 6. pontban csillag jelek alatt az állításköteles egyének nősülési tilalmának felfüggesztésére vonatkozó azonos szövegű megjegyzések felvételét rendelte el a kézikönyv 50, 320. és 382. lapjain. Ezek közül a 382. lapra tartozó megjegyzés a 193.079/1914. B. M. számú²⁾ körrendelet jegyzetében 3. sorszám alatt szerepel.

Az említett 218.000/1913. B. M. számú rendelettel megállapított megjegyzés eddigi szövegét most töröljük és a kézikönyv idézett lap-

¹⁾ A 218.000/1913. B. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 12. számában az 571. lapon.

²⁾ A 193.079/1914. B. M. számú rendeletet l. a »Magyarországi Rendeletek Tára« 1914. évi folyamának 2792. lapján.

jaira tartozó megjegyzés szövegét ugyancsak csillag-jelek alatt a következővel helyettesítjük:

»A honvédelmi miniszter úr az állításköteles kort még el nem ért, valamint az állítási kötelezettség alatt álló egyének nősülési tilalmát az 1912:XXX. t.-c. 40. §-a alapján 9.000/1913. H. M. szám alatt*) kiadott rendeletével 1913. évi február hó 1-étől kezdődő hatállyal esetleges újabb rendelkezésig felfüggesztette.«

Jelen körrendeletünk következtében a 218.000/1913. B. M. szám alatt kiadott körrendeletünk 1., 5. és 6. pontjának az említett megjegyzésekre vonatkozó rendelkezése, továbbá a 193.079/1914. B. M. számú körrendelethez csatolt szelvény 3. jegyzetének szövege hatályát veszti.

Felhívjuk Alispán (Polgármester) urat, hogy ezt a módosítást, mint 26. számú pótlékot »Az Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyvé«-nek a saját birtokában levő, valamint a törvényhatóság területén működő

(csak a vármegyei alispánoknak)

közvetlen felügyelő hatóságok és

(valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének)

állami anyakönyvvezetők birtokában levő példányaiban akképen vezettesse keresztül, hogy a Belügyi Közlönynek e körrendeletünket tartalmazó példányához beragasztás céljára mellékelt szelvényén közölt módosítást a megfelelő helyekre ragasztassa be. A pótlék keresztülvezetését azután a felügyeleti vizsgálatok keretében ellenőrizze,

(csak a vármegyei alispánoknak)

illetőleg a közvetlen felügyelő hatóságok által ellenőriztesse.

Kelt Budapesten, 1915. évi június hó 16-án.

*) A 9.000/1913. H. M. számú rendeletet 1. a Magyarországi Rendeleték Tára 1913. évi folyamának 62. lapján.

A m. kir. igazságügyminiszternek 11.412/1915. I. M. E. számú rendelete,

a közszállításokból való kizárást megállapító jogerős bírói ítéleteknek a kereskedelemügyi miniszterrel közlése tárgyában.

A hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekmények, különösen a hadi szállítások körül elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló 1915 : XIX. t.-c. 13. §-a értelmében a törvény 3. §-a szerint büntendő bűntettek eseteiben a bíróság az 1907 : III. t.-c 15. §-ában említett kizárást is elrendelheti.

Felhívom a kir. törvényszékeket, hogy azokat a jogerős bírói ítéleteket, melyek az idézett §. alapján kizárást állapítanak meg, a kereskedelemügyi miniszter úrral mindenkor sürgősen közöljék.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 22. napján.

A m. kir. igazságügyminiszternek 32.608/1915. I. M. számú rendelete,

a Vaskapu szabályozási kölcsönkötvényeknek új szelvényívekkel ellátása tárgyában.

A m. kir. pénzügyminiszter úrnak folyó évi június hó 26-án kelt 68.748. számú átíratá szerint az 1895 : XVI. t.-c. alapján kibocsátott, 3⁰/o-kal aranyban kamatozó Vaskapú szabályozási kölcsönkötvényekhez kiadott II. sorozatú szelvényívek utolsó szelvénye folyó évi július hó 1-én lejárván, a különböző pénztáraknál letétben őrzött ilyenemű kötvények új szelvényívekkel lesznek ellátandók.

Ehhez képest egyidejűleg utasítottam a letéti pénztárakként működő budapesti IV., V. és IX. kerületi kir. állampénztárakat, valamint az összes kir. adóhivatalokat, hogy amennyiben az általuk kezelt bírói, közjegyzői vagy igazságügyi letétek között az 1895 : XVI. t.-c. alapján kibocsátott 3⁰/o-kal aranyban kamatozó Vaskapú szabályozási kölcsönkötvények őriztetnének, azok szelvényíveinek kiutalványozása iránt az illetékes kir. bíróságok, kir. ügyészségek, illetve kir. országos büntető- és javítóintézetek vezetőihez haladéktalanul tegyenek jelentést és a kiutalás megtörténte után az új sorozatú szelvényíveket a Budapesti Közlöny folyó évi június hó 29-én és július hó 1-én megjelent számaiban közzétett hirdetményben, illetve az 1897. évi

december hó 21-én kiadott és a Pénzügyi Közlöny 1897. évi 33. számában közzétett utasításban körülírt módon szerezzék be.

Felhívom az igazságügyi hatóságok vezetőit, valamint az országos büntető- és javítóintézetek igazgatóit, hogy a kérdéses kötvények új szelvényíveinek kiutalványozása tekintetében akként intézkedjenek, hogy a kötvények az új szelvényívekkel kellő időben elláthatók legyenek.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 16-án.

A m. kir. pénzügyminiszternek 75.806/1915. P. M. számú rendelete,

az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyhamisítványok ismertetése tárgyában.

Az Osztrák-magyar bank 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyeinek egy újabb, kevésbé sikerültnek minősített hamisítványa került forgalomba.

Ezen hamisítványok biztosabb felismerhetése, valamint a hamisítók és forgalombahozók könnyebb tettenérhetése végett azok leginkább feltűnő ismertető jeleinek leírását a következőkben közlöm:

A kék jegykép kivitele hiányos. A fejen az arc- és hajrészleteknek üres világos helyei, valamint a merevebb arckifejezés tűnnek fel, a szövegben pedig a betűknek határozatlan alakjai. A szövegoldalon a zöld alap guilloche rajzának vonalai sok helyütt szakadozottak. Különösen szakadozott a jegy alsó szélének egyenes záróvonala.

A hullámalakú barna alapon levő vonalaknak közei egyenlőtlenek, ami az alsó részen az aláírásoktól jobbra és balra különösen feltűnik.

A szövegben következő hibák fordulnak elő:

a »GESETZLICHEM« szóban a »Z« betű jobbra hajlik,

a »METALL« szóban a »T« betű balra,

a második »L« betű pedig jobbra hajlik,

a »BÁRKI« szóban az »Á« betűn hiányzik az ékezet,

a »FŐTANÁCSOS« szóban az »Ő« betűn a két vonás hiányzik.

A hátlapon a keresztszegélynek vastagabb fehér vonalai ötlenek szembe.

E hamisítvány az A. sorozatú jegyeknek sorozat- és számmegjelölését viseli.

Utasítom a pénzkezelő hivatalokat, hogy az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyek elfogadása körül a legnagyobb óvatossággal járjanak el, azokat fizetés alkalmával tüzetes és beható vizsgálat alá vegyék, hamisítványok felfedezése esetén pedig a m. kir. adóhivatalok szolgálatára vonatkozó utasításnak az általános pénztári ügykezelést tartalmazó II. füzetének 22. §-ában, illetve a m. kir. központi állam-pénztár szolgálatára vonatkozó utasítás I. rész 2. §-ának 11. pontjában előírt rendelkezéseknek megfelelően járjanak el.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 5-én.

Közlemények.

Válaszok a bírósági ügyvitel új szabályainak értelmezése körül felmerült kérdésekre.

1. A járásbírói ügyvitel szabályainak értelmezése.)*

A Jüsz. 2. §-ához.

Ha a járásbírói vezetőjének a Jüsz. 2. §-a értelmében tett intézkedését a törvényszék elnöke felügyeleti joga alapján megváltoztatja, ezt a változtatást az idézett §. utolsó bekezdésében jelzett módon szintén közölni kell.

A Jüsz. 10. §-ához.

Gazdasági, számviteli és pénzkezelési ügyeknek önálló ellátására a részletes szabályokat megállapító rendelet kibocsátásáig megbízás nem adható.

A Jüsz. 11. §-ához.

Nagy járásbírói az, amelynél a rendszeresített bírói állások száma hármat meghalad. A négy bíróval ellátott járásbírói tehát nagy járásbírói, habár egyik bíróját kizárólag telekkönyvi ügyekkel foglalkozik is.

A Jüsz. 23. §-ához.

Az olyan ügyeket, amelyek a főljástrom 3—9. rovatainak egyikébe sem tartoznak, az egyéb ügyek (10.) rovatába kell bejegyezni. Ha az ilyen ügyből később a főljástrom 3—9. rovatába tartozó ügy lesz, (például ha valamely nyomozási cselekmény fogantatására vonatkozó megkeresés teljesítése után a váditanács a Bp. 110. §-a alapján az egész vizsgálat teljesítését a járásbírói bízta), ez az ügy új főljástromszámot kap s mint új ügy a megfelelő 3—9. rovatok egyikébe kerül.

*) Az 42.100/1914. I. M. számú Jüsz. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 7. számához 1. mellékletként van csatolva.

A Jüsz. 25. §-ához.

Ha a keresetlevélen vagy egyéb beadványon az ügy tárgyának értéke nincs kitüntetve, a főljajstrom 12—16. rovataiban az értéket akkor sem kell kitüntetni, ha az érték később megállapítást nyer.

A Jüsz. 27. §-ához.

1. Az egyességi kísérletre idézés iránt előterjesztett kérelmet a főljajstrom Észrevételek (21.) rovatában is jelezni kell oly célból, hogy az ügyforgalmi és tevékenységi kimutatás készítése alkalmával e kérelmek száma megállapítható legyen.

2. Letét érkezését a főljajstromban akképen lehet jelezni, hogy kezdőiratnál a főljajstromszámot, utóiratnál pedig az erre vonatkozó feljegyzést (a 20. rovatban) színes ceruzával aláhúzzuk.

3. Kis járásbírósnál a főljajstrom Észrevételek (21.) rovatában azokon az adatokon fölül, amelyeket a Jüsz. 23. §-ának utolsó bekezdése és 26. §-ának utolsó előtti bekezdése említ meg, fel kell tüntetni mindazokat az adatokat is, amelyeknek a Jüsz. 49. §-a szerint nagy járásbírósnál az ügykönyvek Észrevételek rovatában van helye.

A Jüsz. 28. és 29. §-ához.

1. Minden keresetlevél kezdőirat és új főljajstromszámot kap akkor is, ha más beadvány (például szegénységi jog megadására irányuló kérvény) előzte meg.

2. Kezdőirat a perújítási kereset is, ellenben a viszontkeresetet nem lehet kezdőiratnak tekinteni.

2. Hivatalból foganatosítandó végrehajtást elrendelő határozat kiadmányait a Jüsz. 28. §-ának 3. bekezdése értelmében a végrehajtási ügynek adott új főljajstromszámmal kell ellátni s ugyanez alatt a szám alatt kell a végrehajtási ügyet nyilvántartani.

4. Ha biztosítási végrehajtás kérése következtében a Jüsz. 28. §-ának 3. bekezdéséhez képest végrehajtási ügy keletkezik és később kielégítési végrehajtást kérnek, sem a kielégítési végrehajtásnak hivatalból foganatosítását elrendelő határozat, sem a kielégítési végrehajtás foganatosításáról készült jegyzőkönyv nem kap új főljajstromszámot, hanem utóirata lesz a már korábban keletkezett (biztosítási) végrehajtási ügynek.

5. A kielégítési végrehajtási kérvény akkor is utóirat, ha fizetési meghagyásra van alapítva. Ebben az esetben végrehajtási ügy (új főljajstromszám alatt) szintén a Jüsz. 28. §-ának 3. bekezdésében megszabott módon keletkezik.

6. Fizetési meghagyás ellen beadott ellentmondás akkor is a fizetési meghagyásnak az utóirata, ha az ellentmondást a kielégítési végrehajtás elrendelése vagy foganatosítása után terjesztették elő.

7. Minden halálesetfelvételi ív külön főljajstromszámot kap és ez alatt a szám alatt folyik a hagyatéki ügy.

A halálesetekről az 1895. évi 43.194. I. M. számú (Igazságügyi Közlöny IV. évf. 12. sz. mell.) rendelet 2. §-a szerint érkező havi kimutatások közül mindegyik

községe nézve csak az év elején érkező első kimutatás lesz kezdőirat és kap új főlajstromszámot. Ugyanarra a községe ugyanabban az évben érkező további havi kimutatások utóiratok lesznek.

8. Nyomtatvány elkobzását és megsemmisítését kimondó olyan ítéletek közül, amelyek más bíróságtól a Bp. 478. §-a értelmében érkeznek, évenként csak az első ízben érkező ítéletet kell kezdőiratnak tekinteni és új főlajstromszámmal ellátni, ezután ugyanabban az évben bármelyik bíróságtól érkező ilyen ítéletet utóiratként kell kezelni.

Hasonló eljárást lehet követni más bíróságtól vagy hatóságtól csupán tudomásulvétel vagy kifüggesztés végett évenként nagyobb számban érkező egyéb iratoknál.

9. Sem a hivatalos jelentést, sem a kézbesítő jelentését a főlajstromba utóiratként bejegyezni nem kell.

A Jüsz. 30. §-ához.

A bíróságnál a tárgyalásról vagy bizonyításfelvételtől készült jegyzőkönyvre, a hivatalos jelentésre és a kézbesítő jelentésére az érkezéssel kapcsolatos feljegyzést teljesíteni nem kell.

A Jüsz. 34. §-ához.

Ha az eljárás folyamában kiderül, hogy a vezérszóként használt név helytelenül volt megjelölve, a vezérszó kiigazítását nemcsak a mutatóban, hanem a főlajstromban is foganatosítani kell.

A Jüsz. 41. §-ához.

A külön intézkedés tárgyaként folyamatban levő ügyet nem kell központi intézkedésre utalni, ha abban olyan irat érkezik is, amely egyébként központi intézkedésre tartoznék.

A Jüsz. 43. §-ához.

Ha a központi intézkedéseket teljesítő bíró külön intézkedésre tartozó ügyeket is ellát, részére a külön intézkedésre tartozó ügyekről kiosztókönyvet kell vezetni.

A járásbíróság vezetője határozza meg, hogy ki vezesse a kiosztókönyvet.

A bűnügyi megkereséseket a kiosztókönyvbe bevezetni nem kell.

A Bp. 110. §-án alapuló vizsgálatokat a kiosztókönyvbe a bűnügyek (5.) rovatába kell bejegyezni.

A Jüsz. 44. és 47. §-ához.

Az a halálesetfelvételi ív, amely szerint a hagyatéki eljárást az 1894: XVI. t.-c. 2. §-a értelmében hivatalból kell megindítani, azonnal a különirodába kerül, ahol a hagyatéki ügyet bejegyzik a Pk. ügykönyvbe s a további intézkedéseket a nyilvántartással együtt teljesítik. Ilyen módon a hagyatéki ügyek nagy része is a főlajstromszámok sorrendjében kerül a Pk. ügykönyvbe.

Abban a kivételes esetben, ha valamely ügyet nem lehet a főlajstromszámok

sorrendjében bevezetni a Pk. ügykönyvbe, az ily ügy főljatszomszámának megfelelő helyen jelezni kell, hogy az ügy melyik főljatszomszám után következik.

A Jusz. 53. §-ához.

A polgári per iratborítékának alján a per szünetelésének vagy elnapolása folytán beállott megszakításának kezdő és végső napját, valamint időtartamát a tárgyaló bíró vagy segédje jegyezheti fel, de e feljegyzéssel a járásbírószág vezetője erre alkalmas kezelőt is megbízhat.

A Jusz. 54. §-ához.

Az ügyben szereplő személyek közül az iratboríték értesítő részébe azokat kell beírni, akiknek részére az ügy folyamában kézbesítés szüksége merülhet fel.

Az iratboríték értesítő részének kitöltése után a kiadói utasításokban mellőzhető azok neveinek ismételt felsorolása, akiknek kézbesíteni kell, e felsorolás helyett egyszerűen utalni lehet az iratboríték értesítő részének arra a sorszámára (például 1., 2., 3. és 5.), amely alatt megnevezett egyéneknek a határozatot kézbesíteni kell.

Minthogy ekkép az értesítő rész a kiadói utasítást egészíti ki, az iratboríték e részének kitöltésére, ha a járásbírószág vezetője máskép nem rendelkezik, az ügy elintézője hivatott.

A Jusz. 58. §-ához.

1. Ha a bíróság a kitűzött határnapon a kézbesítési bizonyítvány be nem érkezése miatt a mulasztás kérdésében nem határoz (Pp. 442. §. 2. bek.), a tárgyalási naplóban egyéb eredményt kell bejegyezni és ha később a beérkező kézbesítési bizonyítvány alapján a bíróság a mulasztás következményeit kimondja, az ügynek ezt az eredményét a tárgyalási naplóban új bevezetéssel kell feltüntetni.

2. Ha a központi intézkedést ellátó bíró külön intézkedésre tartozó ügyet (Jusz. 41. §. 2. bek.) is tárgyal, ezért nem kell két naplót vezetnie, hanem célszerű a napló Észrevételek rovatában jelezni, hogy az ügy külön intézkedés tárgya volt.

A központi intézkedést ellátó bíró naplójában a külön intézkedésre más bíróhoz került ügyet egyéb eredményként számolhatja el.

A Jusz. 61. §-ához.

A bíróság vezetője határozza meg, hogy ki vezesse a befejezések nyilvántartókönyvét.

A Jusz. 78. §-ához.

Felterjesztő jelentés esetében is kell felterjesztőlapot készíteni.

A felterjesztőlapot ahhoz a bírósághoz kell címezni, amelyhez az ügyet elbírálás végett felterjesztik.

Ha iratborítékkal el nem látott ügy kerül fellebbvitelre, az iratokat olyan iratborítékba kell helyezni, amely az ügy természetének megfelel (Jusz. 51. §.).

A Jüsz. 87. §-ához.

A központi irodából a tárgyalási határnap bekövetkeztéig vagy egyéb nyilvántartási idő lejártáig a Jüsz. 60. §-ának 2. bekezdése értelmében az irattárba küldött iratok főljajstromszámát az irattári könyvben (✓) jellel ellátni nem kell, mert ezek az ügyek nincsenek végleg az irattárba utalva. Az ilyen ügyekben a tárgyalási határnapot vagy nyilvántartási idő lejártának napját célszerű a fehér napijegyzéken (Jüsz. 94. §.) a főljajstromirodával közölni és e napot a főljajstromnak Észrevételek (21.) rovatába bevezetni. Így a főljajstromból megállapítható, hogy az ügy iratai meddig találhatók az irattárban és mikor kerülnek vissza a központi irodába.

A Jüsz. 97. §-ához.

Tudakozódólap használata esetében is irányadók az iratok megtekintésének a Jüsz. 97. §-ában megállapított feltételei, csupán a megtekintés ideje nincs a 98. §-ban említett korlátok közé szorítva.

A Jüsz. 110. §-ához.

Telekkönyvi ügyben csupán azokat a kézbesítői jelentéseket kell beiktatni, amelyek alapján bírói intézkedés válik szükségessé.

A Jüsz. 112. §-ához.

A telekkönyvi iktatókönyv 5. rovatát csak abban az esetben kell kitölteni, ha az erre vonatkozó adatokat az irat (iktatmány) magában foglalja.

A Jüsz. 119. §-ához.

A kiskorúság törlésére irányuló kérelmet a mutatókönyvbe be kell vezetni. Más hatóságtól érkező megkereséseknél vezérszóként a megkereső hatóság nevét is célszerű beírni a mutatókönyvbe.

A Jüsz. 134. §-ához.

A kir. adóhivataltól zálogjog bejegyzése iránt érkező minden egyes megkeresést külön irattári jel alatt kell kezelni.

A Jüsz. 154. §-ához.

Elnöki ügyekről mutatókönyvet mindenesetre vezetni kell s e célra a rendszeresített nyomtatványok közül a Jüsz. XXXIII. számú mintájának megfelelő mutatókönyv használható.

A Jüsz. 172. §-ához.

A hagyatéki osztályt tartalmazó jegyzőkönyvekről a kir. közjegyző által az 1912 : VII. t.-c. 29. §-a értelmében készített kivonatokat a kir. közjegyzőnek nem kell hitelesítő záradékkal ellátnia.

2. *A törvényszéki ügyvitel szabályainak értelmezése. *)*

A Tüsz. 2. §-ához.

Ha a törvényszék elnökének a Tüsz. 2. §-a értelmében tett intézkedését az előtábla elnöke felügyeleti joga alapján megváltoztatja, ezt a változást az idézett §. utolsó bekezdésében jelzett módon szintén közölni kell.

A Tüsz. 12. §-ához.

Gazdasági, számviteli és pénzkezelési ügyek önálló ellátására a részletes szabályokat megállapító rendelet kibocsátásáig megbízás nem adható.

A Tüsz. 23. §-ához.

1. Az olyan ügyeket, amelyek a főljástrom 3—13. rovatainak egyikébe sem tartoznak, az egyéb per és ügy (14.) rovatába kell bejegyezni. Ha az ilyen ügyből később a főljástrom 3—13. rovatába tartozó ügy lesz, az ügy új főljástromszámot kap s mint új ügy, a megfelelő 3—13. rovatok egyikébe kerül.

2. A jövedéki kihágás miatt kiszabott pénzbüntetéseknek szabadságvesztés-büntetésre átváltoztatása iránti megkereséseket a főljástrom 12. rovatában pénzügyi kihágási ügyként kell feltüntetni.

A Tüsz. 28. és 29. § ához.

1. Minden keresetlevél kezdőirat és új főljástromszámot kap akkor is, ha más beadvány (például házassági életközösség visszaállítására irányuló kérvény) előzte meg.

Kezdőirat a perújítási kereset is, ellenben a viszontkeresetet nem lehet kezdőiratnak tekinteni.

2. Sem a hivatalos jelentést, sem a kézbesítő jelentését a főljástromba utóiratként bejegyezni nem kell.

3. Nyomtatvány elkobzását és megsemmisítését kimondó olyan ítéletek közül, amelyek más bíróságtól a Bp. 478. §-a értelmében érkeznek, évenként csak az első ízben érkező ítéletet kell kezdőiratnak tekinteni és új főljástromszámmal ellátni, ezután ugyanabban az évben bármelyik bíróságtól érkező ilyen ítéletet utóiratként kell kezelni.

Hasonló eljárást lehet követni más bíróságtól vagy hatóságtól csupán tudomásvétel vagy kifüggesztés végett évenként nagyobb számban érkező egyéb iratoknál.

4. A törvényszékhez tartozó minden bűnügy rendszerint egy főljástromszámot kap s ezt a számot az ügy az eljárás minden szakában (a vizsgálat során, a vád tanács előlőtt, a fargyaláson) megtartja.

*) A 42.200/1914. I. M. számú Tüsz. az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 7. számához 2. mellékletként van csatolva.

A Tüsz. 30. §-ához.

A törvényszéknél a tárgyalásról, tanácskozásról, vagy bizonyításfelvételről készült jegyzőkönyvre, a hivatalos jelentésre és a kézbesítő jelentésére az érkezéssel kapcsolatos feljegyzést teljesíteni nem kell.

A Tüsz. 31. §-ához.

Az ügy számában az ügykönyvek jelét, tehát nemcsak a Tüsz. 31. §-ában példaképen említett P., B. és Cs. betűket, hanem a Pf., Pkf., Bf. és V. betűket is fel kell tüntetni mind a kiadmányokon, mind a kézbesítési bizonyítványokon.

A Tüsz. 35. §-ához.

Ha az eljárás folyamában kiderül, hogy a vezérszóként használt név helytelenül volt megjelölve, a vezérszó kiigazítását nemcsak a mutatóban, hanem a fő-lajstromban is foganatosítani kell.

A Tüsz. 45. §-ához.

Ha váltó, kereskedelmi utalvány, kötelező jegy vagy csekk alapján meghagyásra irányuló keresettel indított ügy fellebbvitel következtében a törvényszékhez kerül, azt a Pf., nem pedig a Pkf. ügykönyvbe kell bevezetni.

A Pkf. ügykönyvbe különösen a fellebbvitt telekkönyvi, végrehajtási és hagyatéki ügyek, valamint a Jüsz. 23. §-ának 2. bekezdésében megjelölt s fellebbvitt ügyek tartoznak.

A Tüsz. 46. §-ához.

1. Ha évközben állandó tanács alakul, ennek részére külön ügykönyvet kell nyitni.

2. Ha a vádiratot a kir. ügyészség a vizsgálóbírónál adja be, a bűnügyet rendszerint akkor kell a B. ügykönyvbe bevezetni, amikor a vizsgálóbíró a vádirat kézbesítése után az iratokat beterjeszti.

3. A vizsgálóbírótól a törvényszék vádtanácsához felfolyamodás folytán felterjesztett ügyek a Bf. ügykönyvbe nem kerülnek.

A Tüsz. 53. §-ához.

1. A polgári per iratborítékának alján a per szünetelésének, vagy elnapolása folytán beállott megszakításának kezdő és végső napját, valamint időtartamát az előadó vagy a jegyző tüntetheti fel, de e feljegyzéssel alkalmas kezelő is megbízható.

2. Az iratborítékon célszerű feljegyezni az ügykönyv folyószámát és az esetleg kijelölt előadó nevét.

A Tüsz. 54. §-ához.

Az ügyben szereplő személyek közül az iratboríték értesítő részébe azokat kell beírni, akiknek részére az ügy folyamában kézbesítés szüksége merülhet fel.

Az iratboríték értesítő részének kitöltése után a kiadói utasításokban mellőzhető azok neveinek ismételt felsorolása, akiknek kézbesíteni kell, hanem e felsorolás helyett egyszerűen utalni lehet az iratboríték értesítő részének arra a sorszámára (például 1., 2., 3. és 5.), amely alatt megnevezett egyéneknek a határozatot kézbesíteni kell.

Minthogy ekkép az értesítő rész a kiadói utasítást egészíti ki, az iratboríték e részének kitöltésére, ha az elnök másképp nem rendelkezik, az ügy elintézője hivatott.

A Tüsz. 59. §-ához.

1. Ha a bíróság a kitűzött határnapon a kézbesítési bizonyítvány be nem érkezése miatt a mulasztás kérdésében nem határoz (Pp. 442. §. 2. bek.), a tárgyalási naplóban egyéb eredményt kell bejegyezni és ha később a beérkező kézbesítési bizonyítvány alapján a bíróság a mulasztás következményeit kimondja, az ügynek ezt az eredményét a tárgyalási naplóban új bevezetéssel kell feltüntetni.

2. A fellebbvitt polgári perek és ügyek tárgyalási naplójának (XIX. sz. minta) tárgyalás megtartása nélkül elintézését feltüntető (18.) rovatába nemcsak a tárgyalásra kitűzött, és tárgyaláson kívül elintézett ügyeket, hanem a tárgyalásra ki sem tűzött ügyek számát is be kell írni.

A rendelvénnyel elintézett ügyek eredménye a 17. rovatba kerül s az ügy befejezését ilyenkor a 19—23. rovatok egyikében sem lehet feltüntetni.

A Tüsz. 78. §-ához.

Felterjesztő jelentés esetében is kell felterjesztőlapot készíteni.

A felterjesztőlapot ahhoz a bírósághoz kell címezni, amelyhez az ügyet elbírálás végett felterjesztik.

Ha iratborítékkal el nem látott ügy kerül fellebbvitelre, az iratokat olyan iratborítékba kell helyezni, amely az ügy természetének megfelel (Tüsz. 51. §.).

A Tüsz. 82. §-ához.

A fellebbviteli bíróság kezelője az iratokat a Tüsz. 82. §-a alapján csak akkor küldheti vissza, amikor az ügy már a főljajstromba és a megfelelő ügykönyvbe be van vezetve.

A Tüsz. 94. és 95. §-ához.

Tudakozódólap használata esetében is irányadók az iratok megtekintésének a Tüsz. 94. és 95. §-ában megállapított feltételei, csupán a megtekintés ideje nincs a 96. §-ban említett korlátok közé szorítva.

A Tüsz. 107. §-ához.

Ha az elnöki ügyek főcsoportjainak valamelyikében az alcsoportok száma meghaladja az A. B. C. betűinek számát, Aa., Ab., Ac. stb. jelzést lehet használni.

A Tüsz. 111. §-ához.

Elnöki ügyekről mutatókönyvet mindenestre vezetni kell s e célra a rendszeresített nyomtatványok közül a Jüsz. XXXIII. számú mintájának megfelelő mutatókönyv használható.

A Tüsz. 139—144., 149—152. §-ához.

A tanácskozás, a szavazás, a tanácskozási jegyzőkönyv készítése, a határozatok aláírása és a kiadmányok tekintetében a Ppé. 61. §-a alapján a régi eljárás szerint folyó perekben is a Tüsz. nyernek alkalmazást.

3. A felsőbírósági ügyvitel szabályainak értelmezése.¹⁾

A Füz. 31. és 39. §-ához.

A tanácskozás, a szavazás, a tanácskozási jegyzőkönyv készítése, a határozatok aláírása és a kiadmányok tekintetében a Ppé. 61. §-a értelmében a régi eljárás szerint folyó perekben is a Tüsz. és Füz. nyernek alkalmazást.

4. A bíróságok kimutatásairól szóló 42.500/1914. I. M. számú rendelet értelmezése.²⁾

A 42.500/1914. I. M. számú rendelet értelmezése körül felmerült kétséget a bírósági kimutatások céljára rendszeresített nyomtatványok és a rájuk vezetett útmutatások oszlatják el, amelyekben az eddig felvetett kérdések megoldást nyernek.

A kimutatásoknak szétküldésre kerülő nyomtatványai különösen a telekkönyvi statisztikai adatok gyűjtését könnyítik meg.

Már az 1915. évi kimutatások számára szükséges adatok gyűjtésénél és e kimutatások készítésénél is a rendszeresített nyomtatványok szövege és a rájuk vezetett útmutatások irányadók.

Az ekkép rendszeresített nyomtatványok közül a járásbírósági ügyforgalmi és tevékenységi kimutatás borítékívén, valamint a belső íven B., C., D. és FII. alatt foglalt adatokat a járásbíróságoknak törvényszéki együttes kimutatásába, a törvényszéki ügyforgalmi és tevékenységi kimutatás borítékívén, valamint a belső íven B., F. és G. alatt foglalt adatokat pedig a törvényszékeknek ítélőtáblai együttes kimutatásába nem kell felvenni (6. §. 2. bek. és 8. §. 2. bek.).

Afelől, hogy az 1915. évben eddig gyűjtött adatokat miképen vezessék be az említett kimutatásokba, a bíróságok vezetői rendelkeznek (37.000/1915 I. M. sz.).

A bírósági ügyvitel szabályai című munka II. kötetét ³⁾ Grill Károly könyvkiadóvállalata annyi példányban küldi meg a kir. bíróságoknak, hogy a munkából

¹⁾ A 42.400/1914. I. M. számú Füz. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 9. számához külön mellékletként van csatolva.

²⁾ A 42.500/1914. I. M. számú rendelet az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 11. számához külön mellékletként van csatolva.

³⁾ Az I. kötetről szóló 61.370/1914. I. M. számú közleményt l. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 12. számában a 636. lapon.

mindegyik segédhivatali főigazgató, telekkönyvvezető, segédhivatali igazgató, iroda-főtiszt, irodatiszt és irnok részére, a betétszerkesztő személyzet kivételével, egy-egy példány jusson.

A kir. bíróságokhoz érkező ezekről a könyvpéldányokról szóló s a küldeményhez csatolt átvételi elismervényt a hivatalfőnök köteles aláírásával és a hivatalos pecséttel ellátni, azután visszaküldeni a fentnevezett könyvkiadóvállalathoz.

Az említett munka II. kötetét az igazságügyi hatóságoknak példányonként 5 K értékben kell felvenniök a szakleltárba illetőleg a leltári naplóba és ezt az összeget az irodaátalány-számadásban elszámolni nem kell (37.001/1915. I. M. sz.).

Magyarország Igazságügye az 1913. évben cím alatt a m. kir. igazságügy-miniszter külön lenyomatot készíttetett »A magyar királyi kormány 1913. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentés és statisztikai évkönyv« címmel megjelent abból a munkából, amelyet a m. kir. miniszterelnök az 1897 : XXXV. t.-c. 5. §-a értelmében az országgyűlés elé terjesztett.

Az említett külön lenyomat, amelyet a m. kir. igazságügyminiszter valamennyi igazságügyi hatóságnak és intézetnek megküldetett, az előző évi lenyomatokhoz hasonlóan a következő három részből áll: I. A magyar királyi igazságügyminiszter jelentése. II. A jogszolgáltatás eredményeinek statisztikai ismertetése. III. Statisztikai táblázatok (34.156/1915. I. M. sz.).

Bűnügyi muzeumoknak meg nem küldhető tárgyak. A m. kir. igazságügy-miniszter utasította az igazságügyi hatóságokat, hogy a kémkedési ügyekből folyólag elkobzott tárgyakat (iratokat, képeket, fényképeket stb.) a bűnügyi muzeumok részére ne engedjék át (29.557/1915. I. M. sz.).

A háborúra vonatkozó írott emlékek és nyomtatványok gyűjtése. A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatósága, a Magyar Tudományos Akadémia kebelében alakított Hadtörténelmi Bizottsággal egyetértőleg elhatározta, hogy egybe-gyűjti az összes írott emlékeket és nyomtatványokat, amelyek a most dúló hábo-rúra, előzményeire és okaira vonatkoznak. A gyűjtött nyomtatványokat (könyveket, önálló füzeteket, naptárakat, térképeket, képes ábrázolásokat, falragaszokat stb.) és kéziratokat (hadi naplókat, tábori leveleket és levelezőlapokat, hadifoglyoknál talált följegyzéseket stb.) a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi könyvtárának vagy a Magyar Tudományos Akadémia által kiadott Hadtörténelmi Közlemények szerkesztőségének (Budapest, VIII., Ludoviceum-utca 4. sz.) kell beküldeni (28.381/1915. I. M. sz.).

Fogházbüntetésre ítélt fiatalkorú büntetése kezdőnapjának megállapítása. Olyan esetben, amidőn a fogházbüntetésre ítélt fiatalkorú büntetésének kezdőnapja az ítéletből vagy a kísérőiratokból meg nem állapítható, felvilágosításért a fiatal-korúaknak ahhoz a bírójához kell fordulni, aki a fiatalkorúnak beutalása végett az 56.000/1913. I. M. számú *) rendelet 77. §-a értelmében szükséges előterjesztést tette. A Fb. 55. §-a értelmében ugyanis a fogházbüntetés végrehajtása iránt a fiatalkorúak bírója intézkedik. A fiatalkorúak bírójának ügykörébe tartozik tehát

*) Az 56.000/1913. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 12. számához csatolt 1. sz. melléklet 9. lapján.

annak elbírálása, hogy a fogházbüntetés foganatbavétele előtt a fiatalkorú érdekében védő vagy óvóintézkedést lehet-e és kell-e alkalmazni, avagy, az ottani fogház viszonyaira és az eset összes körülményeire tekintettel, megkezdje-e a fiatalkorú azonnal, már a beutalás előtt is, a fogházbüntetést. A fiatalkorúak bírójának ügykörébe tartozik a határozathozatal a fogházbüntetés esetleges elhalasztása tárgyában is és ő teszi meg az evégből esetleg szükséges előterjesztést. Az 56.000/1913. I. M. sz. rendelet 87. §-a értelmében az ügyre vonatkozó iratok az esetben is a fiatalkorúak bírójához küldetnek vissza, ha a határozatot a rendes bíróság hozta. Ugyane rendelet 77. §-a szerint az egy hónapot meghaladó fogházbüntetésre ítélt fiatalkorúnak fiatalkorúak fogházába beutalása végett szükséges előterjesztést minden esetben, tehát akkor is a fiatalkorúak bírója teszi meg, ha az ítéletet a rendes bíróság hozta. A fogházbüntetés kezdőnapjának megállapítása tárgyában esetleg szükséges felvilágosítás megadására ehhez képest minden esetben a fiatalkorúak bírója és nem a kir. ügyészség vezetője jogosult (18.370/1915. I. M. sz.).

Az ingatlan állami vagyon törzskönyvének és leltárának megküldési időpontjáról és az 1915. évi ingatlanbecslés ideiglenes elhalasztásáról. Tekintettel az állami költségvetési évet megváltoztató 1913 : XXVI. törvénycikkre, az ingatlan állami vagyon törzskönyvének és leltárának szerkesztéséről 42.799/1906. I. M. szám alatt kiadott utasítás (Igazságügyi Közlöny XVI. évf. 1. szám melléklete) 17. §-ának utolsó bekezdése olyképen módosul, hogy a törzskönyvet és leltárt, ha az ingatlanokban időközben változás nem történt, minden 5 évben és pedig mindenkor az 5. és 0. számjeggyel végződő évek augusztus havának végéig, ha pedig valamely költségvetési év folyamán az ingatlanokban változás történik, a költségvetési évet követő augusztus hó végéig kell június 30.-ával lezártnak, az igazságügyminisztérium számvevőségéhez megküldeni.

A fenthivatkozott utasítás 27. §-a értelmében az 1915. év folyamán megújítandó ingatlanbecslés tekintetében később fognak az igazságügyi hatóságok és intézetek vezetői utasítást nyerni (35.255/1915. I. M. sz.).

A fiumei német konzulátus ideiglenes vezetésében beállott változásról. A fiumei német császári konzulátus ideiglenes vezetésével megbizott Schillinger Ágoston konzulnak *) katonai szolgálatra történt bevonulása következtében az említett konzulátus ideiglenes vezetésével Hopman Eduárd német császári főkonzult bizták meg.

Az igazságügyi hatóságoknak a fiumei német császári konzulátus ideiglenes vezetőjét e minőségben megfelelő támogatásban kell részesíteniök (36.905/1915. I. M. sz.).

Hirdetmény az ökörmezői kir. járásbíróság megszüntetett működésének megkezdéséről. Az ökörmezői kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy működését 1915. évi július hó 1-én ismét megkezdette.

*) Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 11. számában a 603. lapon megjelent 54.878/1914. I. M. számú közleményt.

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi június hó 27-étől július hó 31-éig megjelent 148—176. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

	Szám
A m. kir. honvédelmi miniszternek 8.500/el. 18—1915. számú rendelete, az 1896. évben, valamint az 1878. évtől 1890. évig terjedő időben, továbbá az 1892., 1893. és 1894. évben született népfölkelésre kötelezett egyéneknek bevonulása tárgyában	150
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 40.000/IV. 1915. számú rendelete, a védjegyek oltalmáról szóló 1890 : II. és 1895 : XLI. törvényekben megállapított határidők meghosszabbítása tárgyában	153
A m. kir. minisztériumnak 2.357/1915. M. E. számú rendelete, a húsfogasztás korlátozásáról	153
A m. kir. minisztériumnak 2.388/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551. M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E., 1915. évi május hó 15-én 1.699. M. E. és 1915. évi június hó 6-án 1.896. M. E. szám alatt kiadott rendelete módosíttatik	155
A m. kir. minisztériumnak 2.378/1915. M. E. számú rendelete, az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál az 1914/15. évi állami költségvetéssel rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások tárgyában	157
A m. kir. pénzügyminiszternek 72.109/1915. számú rendelete, a cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételárkiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéséül megállapított ár közhírré tétele tárgyában	157
A m. kir. belügyminiszternek — a m. kir. igazságügyminiszterrel egyetértőleg kiadott — 10.962/1915. B. M. eln. számú rendelete, a rendőri felügyelet alá helyezésnek és az őrizet alá vételnek szabályozásáról	159
A m. kir. minisztériumnak 2.405/1915. M. E. számú rendelete, a búzában vagy rozsban kötelezett terménybeli járandóságok tárgyában 9.090/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletnek hatályon kívül helyezéséről	160
A m. kir. minisztériumnak 2.449/1915. M. E. számú rendelete, egyes térképek, utikönyvek, képes levelezőlapok és ábrázolatok terjesztésének korlátozása tárgyában	160
A m. kir. minisztériumnak 2.374/1915. M. E. számú rendelete, a nyers marha- és lóbőrökért, valamint a kész marha- és lóbőrökért követelhető legmagasabb árak újabb megállapításáról	161
A m. kir. minisztériumnak 2.375/1915. M. E. számú rendelete, a nyers marhabőrök és a nyers lóbőrök forgalomba hozatala tárgyában	161
A m. kir. minisztériumnak 2.376/1915. M. E. számú rendelete, a bőrök nehezítésének tilalmáról	161
A m. kir. minisztériumnak 2.470/1915. M. E. számú rendelete, egyes	

mezőgazdasági termények és lisztneműek szállításához szükséges igazolványokra vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról	161
A m. kir. minisztériumnak 2.502/1915. M. E. számú rendelete, a búza- és rozsliszt kémeléséről 649/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletnek hatályon kívül helyezése tárgyában	161
A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 70.000 1915. számú körrendelete, az országos tanári nyugdíjintézetre vonatkozó 1914: XXXVI. törvénycikk végrehajtása ügyében az 1914. évi szeptember hó 10-én kiadott 115.000/X. b. sz. körrendeletnek kiegészítése tárgyában . . .	161
A m. kir. minisztériumnak 2.468/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről 2.072/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítése tárgyában . . .	162
A m. kir. pénzügyminiszternek 11.120/1915. P. M. számú rendelete, a költségvetésileg rendszeresített és az 1915. évi február hó 21-étől bezárólag 1915. évi július hó 31-éig elhalálozás vagy nyugdíjazás folytán megüresedett tisztviselői, altiszti és szolgai állások betöltése tárgyában	162
A m. kir. honvédelmi miniszternek 9.717/el. 20—b. 1915. számú rendelete, a hadicélokra igénybevett maláta-készleteknek az igénybevétel alóli feloldása tárgyában	166
A m. kir. honvédelmi miniszternek 9.000/el. 18—1915. számú utasítása, különösen az 1865. évtől 1872. évig bezárólag terjedő időközökben született népfölkelésre kötelezettek összeírása, bemutatása és behívása iránt	166
A m. kir. minisztériumnak 2.684/1915. M. E. számú rendelete, a fogyasztási cukorért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	168
A m. kir. minisztériumnak 2.683/1915. M. E. számú rendelete, Budapest székesfőváros területén az augusztusi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában	169
A m. kir. minisztériumnak 2.704/1915. M. E. számú rendelete, a hadköteles férfi személyek kivándorlásának megtiltásáról	171
A m. kir. minisztériumnak 2.726/1915. M. E. számú rendelete, a közfogyasztásra szánt búza- és rozsliszt előállításának és forgalombahozatalának új szabályozásáról	171
A m. kir. minisztériumnak 2.727/1915. M. E. számú rendelete, a búzalisztért és rozslisztért követelhető legmagasabb árak megállapításáról . . .	171
A m. kir. igazságügyminiszternek 11.412/1915. I. M. E. számú rendelete a közszállításokból való kizárást megállapító jogerős bírói ítéletnek a kereskedelemügyi miniszterrel való közlése tárgyában	171
A m. kir. minisztériumnak 2.757/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi termésből az 1915/1916. évi termelési időszakban sörgyártás céljaira vásárolható és feldolgozható árpamennyiségek tárgyában	172
A m. kir. minisztériumnak 2.776/1915. M. E. számú rendelete, az égett szeszes italok kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó üzletek mikénti gyakorlása tárgyában	172

A m. kir. minisztériumnak 2.795/1915. M. E. számú rendelete, a száraz (érett) babért, borsóért és lencséért követelhető legmagasabb árak megállapításáról 173

A m. kir. minisztériumnak 2.807/1915. M. E. számú rendelete, a magánjogi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztás (moratórium) fokozatos megszüntetéséről 174

A m. kir. minisztériumnak 2.811/1915. M. E. számú rendelete, a Hadi-terményrészvénytársaság és bizományosai részére felajánlott búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermények megvételéről 174

A m. kir. minisztériumnak 2.812/1915. M. E. számú rendelete, a búzáért, rozsért, kétszeresért, árpáért és zabért követelhető legmagasabb árak megállapításáról szóló 2.077/1915. M. E. számú rendeletnek a Hadi-termény részvénytársaság és bizományosai által kötött ügyletekre vonatkozó módosítása tárgyában 174

A m. kir. minisztériumnak 2.813/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről 2.072/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítése tárgyában . . . 174

A m. kir. minisztériumnak 2.817/1915. M. E. számú rendelete, a hadi műveletek folytán elpusztított vagy megrongált községek helyreállítása érdekében szükséges szolgáltatások idénybevételéről 175

A m. kir. minisztériumnak 2.826/1915. M. E. számú rendelete, a hadba-bonult gazdatisztekről 176

A m. kir. belügyminiszternek 88.185/VII-b. 1915. B. M. számú rendelete, az égetett szeszes italok kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó üzletek mikénti gyakorlása tárgyában 176

A Magyarországi Rendeletek Tára 1915. évi I—III. füzetekben megjelent rendeletek sorozata:

1.) 34/1915. M. E. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 6.233/1914. M. E. számú rendelet kiegészítéséről 1

2.) 40/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1914. évi 7.362. M. E., 7.861. M. E. és 8.757. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészítéséről, illetőleg módosításáról 6

3.) 81/1915. M. E. sz. A váltóra, csekkre, kereskedelmi utalványra és közraktári jegyre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítéséről . . . 9

4.) 130/1915. M. E. sz. A részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről 10

5.) 224/1915. M. E. sz. Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában 11

6.) 240/1915. M. E. sz. A búzából, rozsából, árpából és zabból meglevő készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedéséről . . . 35

7.) 285/1915. M. E. sz. Az útlevelek kötelezettség elrendeléséről . . . 38

8.) 273/1915. M. E. sz. A gabonaneműekért és lisztért követelhető legmagasabb árak tárgyában 8.682/1914. M. E. és 9.227/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészítéséről	40
9.) 305/1915. M. E. sz. A korpakészleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedéséről és e célra a korpáért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	41
10. 323/1915. M. E. sz. A káposztarepce- és repcemag, valamint az ólom és a pamutmagolaj vámja időleges felfüggesztéséről, illetőleg mérsékléséről	42
11.) 361/1915. M. E. sz. A zsákok ki- és átvitelének szabályozásáról	43
12.) 368/1915. M. E. sz. A cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételárkiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéséről	45
13.) 408/1915. M. E. sz. Az 1914:L. t.-c. 5. §-a alapján igénybe vehető személyes szolgálatok és egyéb szolgáltatások tárgyában	46
14.) 411/1915. M. E. sz. A búza- és a rozsliszt kenyérlisztpótló anyagokkal való keverése arányának módosításáról	47
15.) 412/1915. M. E. sz. A búza és a rozs őrlésének szabályozásáról a vámőrlő malmok tekintetében	48
16.) 422/1915. M. E. sz. A búza-, rozs-, árpa-, tengeri-, burgonya- és rizslisztből meglevő készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése, valamint a gabonaneműekért és a lisztért követelhető legmagasabb árak körül tapasztalt visszaélések megtorlása tárgyában	50
17.) 487/1915. M. E. sz. A katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságért járó kárpótlások tárgyában 6.217/1914. M. E., 6.600/1914. M. E. és 6.754/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletek kiegészítéséről	51
18.) 504/1915. M. E. sz. Egyes fémek és ötvözetek készleteinek bejelentéséről	52
19.) 553/1915. M. E. sz. A búzáért követelhető legmagasabb árakra vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról	55
20.) 551/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalmáról . . .	56
21.) 598/1915. M. E. sz. Polgári orvosoknak a katonai megfigyelő kórházakba személyes szolgálatra való berendeléséről	66
22.) 578/1915. M. E. sz. A Bulgáriával való kereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről	67
23.) 610/1915. M. E. sz. A 240/1915. M. E. számú rendeletnek a tengeriből és az idézett rendeletben nem említett egyéb mezőgazdasági terményekből meglevő készletekre kiterjesztéséről és annak módosításáról	67
24.) 639/1915. M. E. sz. A malátát előállító üzemek korlátozásáról	69
25.) 647/1915. M. E. sz. A házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedésekről	70
26.) 649/1915. M. E. sz. A búza- és rozsliszt kiméléséről	72

27.) 721/1915. M. E. sz. A tengeriliszt legmagasabb árának újból való megállapításáról:	75
28.) 312/1915. M. E. sz. A hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 2.693/1913. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről	77
29.) 736/1915. M. E. sz. A 34. t. sz. alá tartozó rizs és a 89. t. sz. alá tartozó zsirok vámjának időleges felfüggesztéséről	78
30.) 761/1915. M. E. sz. A búza- és rozsliszt kimélése tárgyában 649/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet életbeléptetésének elhalasztásáról	78
31.) 790/1915. M. E. sz. A 240/1915. M. E. számú rendeletnek a tengeriből és egyéb ott nem említett mezőgazdasági terményekből meglevő készletekre való kiterjesztése és módosítása tárgyában kiadott 610/1915. M. E. számú rendelet kiegészítéséről	79
32.) 780/1915. M. E. sz. Egyes nitrogéntartalmú anyagok készleteinek bejelentéséről	80
33.) 798/1915. M. E. sz. A 610/1915. M. E. számú rendelet alapján tengeri készletekre vonatkozólag tett egyes bejelentéseknek hatálytalanná nyilvánításáról	82
34.) 800/1915. M. E. sz. Egyes bőrkészleteknek és bőrgyártási célokra szükséges anyagkészleteknek bejelentéséről	83
35.) 816/1915. M. E. sz. A tengeriliszt legmagasabb árának újból való megállapítása tárgyában kiadott 721/1915. M. E. számú rendelet helyes értelmezéséről	86
36.) 825/1915. M. E. sz. A malátagyár- és sörgyárvállalatok maláta- és árpakészleteinek bejelentéséről	86
37.) 952/1915. M. E. sz. A búza-, rozs-, árpa-, tengeri- és burgonyakészleteknek, valamint az ezekből előállított lisztnek és a rizslisztnek vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról . . .	88
38.) 977/1915. M. E. sz. A búza-, rozs-, árpa-, valamint az ezekből előállított lisztkészletek bejelentése és a bejelentett készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedéséről	92
39.) 955/1915. M. E. sz. Több cikk vámjának időleges felfüggesztéséről	94
40.) 956/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 551. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről, illetve módosításáról	94
41.) 993/1915. M. E. sz. Az arany és ezüst ki- és átvitelének tilalmáról	96
42.) 1.019/1915. M. E. sz. A haszonbérletől mívelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanokról	97
43.) 1.040/1915. M. E. sz. Magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában	99
44.) 1.031/1915. M. E. sz. A nyers gummi és a géperejű járművek (automobilok) részére szolgáló gummiabroncsok készleteinek bejelentéséről	122

45.) 1.058/1915. M. E. sz. A rézgálic és a peronospora viticola vagy más növényi gombabetegség ellen használt egyéb réztartalmú védekezőszerek készleteinek bejelentéséről	124
46.) 1.066/1915. M. E. sz. A cukorrépatermelés iránt szerződéssel vállalt kötelezettségről	130
47.) 1.100/1915. M. E. sz. A cink- (horgany-) készleteknek bejelentéséről	133
48.) 1.101/1915. M. E. sz. Egyes meghatározott fémekből és ötvözetekből készült fél- és készgyártmányok készleteinek bejelentéséről	134
49.) 1.111/1915. M. E. sz. A korpának forgalomba bocsátásáról és a korpáért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	136
50.) 1.106/1915. M. E. sz. Kiskorú gyermek örökbefogadásának megkönnyítéséről a háborús események által indokolt esetekben	137
51.) 1.112/1915. M. E. sz. A korpakészletek bejelentéséről	138
52.) 1.113/1915. M. E. sz. A közfogyasztásra szánt búza-, rozs-, árpa- és tengeriliszt előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról . .	140
53.) 1.114/1915. M. E. sz. A tengeriért és az egyes gabonaneműekből készült lisztekért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	145
54.) 7.895/1914. B. M. eln. sz. A népfölkelésre kötelezettek felmentéséről	147
55.) 817/1915. B. M. eln. sz. A „Hungária Hadi Biztosító Pénztár” támogatásáról	152
56.) 7.454/1915. B. M. sz. Németországban és Hollandiában elrendelt útlevél- és útlevél-láttamozási kényszerről	153
57.) 6.754/1914. B. M. sz. Az útlevéلكötelezettség elrendelése következtében az útlevél kiállításánál követendő eljárásról	154
58.) 5.939/1915. B. M. sz. A benzinmotoroknak az ipari üzemeknél gőzgépekkel való helyettesítéséről	157
59.) 202.924/1914. B. M. sz. Az Északamerikai Egyesült-Államok állampolgárainak útleveleiről	158
60.) 2.438/1915. B. M. eln. sz. A hazájukba visszatérni, illetőleg ittmaradni óhajtó francia és angol állampolgárok nyilatkozatainak bekívánásáról	160
61.) 7.219/1915. B. M. sz. Az ötödik moratóriumi rendelet (224/1915. M. E. sz.) 8. §. harmadik bekezdésének végrehajtása tárgyában	166
62.) 5.974/1915. B. M. sz. Árvizveszedelem esetén az élet- és vagyonbiztonság megóvásáról	166
63.) 191.315/1914. B. M. sz. A rendőri büntető eljárás során kiszabott elzárásbüntetések végrehajtási költségeinek megtérítéséről	167
64.) 166.539/1914. B. M. sz. Magyarországi kórházakban és gyógyintézetekben ápolott osztrák állampolgárok után felmerült gyógyköltségek felszámítási jogának elévüléséről	168
65.) 200.562/1914. B. M. sz. A háborúban hősi halált halt katonai egyéneknek a halotti anyakönyvekben megkülönböztetett megjelöléséről	169
66.) 10.500/1915. B. M. sz. A magánjogi kötelezettségek teljesítésére	

újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában kiadott 224/1915. M. E. sz. rendelet 8. §-ának a gyámpénztárak pénzügyi betétjeire vonatkozó részében való végrehajtásáról	170
67.) 8.170/1915. B. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerárszabványhoz kiadott függelék tárgyában	171
68.) 11.130/1915. B. M. sz. A hadbavonultak gyámol nélküli családtagjai részéről felmerült panaszok elintézéséről	191
69.) 11.086/1915. B. M. sz. A városokban a közszükségletek helyes sorrendjének megállapításáról és a külterületek gondozásáról	192
70.) 11.439/1914. B. M. eln. sz. A háborúban hősi halált halt katonai egyéneknek a gyámhatósági iratokban megkülönböztetett megjelöléséről .	194
71.) 10.200/1915. B. M. sz. Az 1914:XLV. t.-c. 11. §-ának rendelkezéséhez képest követendő gyámhatósági eljárásról	195
72.) 8.171/1915. B. M. sz. A hólyagos himlő terjedésének megakadályozásáról	200
73.) 201.496/1914. B. M. sz. A „Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület” részére a háborúban megvakult harcosok felkarolása és a számukra felállítandó intézet céljaira engedélyezett gyűjtés támogatásáról	201
74.) 5.574/1914. B. M. eln. sz. A népfölkelésre kötelezettek felmentéséről	202
75.) 5.957/1915. B. M. eln. sz. Lengyel és ukrainai légiók egyenruháját viselő egyének ellenőrzéséről	203
76.) 14.450/1915. B. M. sz. Időszaki lapok utcai árusításánál 14-ik évüket betöltött egyének alkalmazásáról	206
77.) 21.887/1915. B. M. sz. A harcvonalban levő katonák látogatásának megszüntetéséről	207
78.) 3.969/1915. B. M. eln. sz. A harctéren elhalt katonai személyek holttestének exhumálásáról és elszállításáról	207
79.) 6.850/1915. B. M. eln. sz. A vasúti forgalomnak az északi hadtápvonalakon való megszorításáról	209
80.) 6.540/1915. B. M. eln. sz. Menekültek részére Amerikából érkező pénzküldemények kézbesítéséről	211
81.) 27.186/1915. B. M. sz. A Romániába szóló útlevelek konzuli láttamozásáról és a láttamozásért fizetendő konzuli illetékről	213
82.) 8.844/1915. B. M. eln. sz. A hadiszolgáltatásokról szóló 1912:LXVIII t.-c. alapján használatra igénybe vett s az 1914:L. t.-c. 16. §-a értelmében végleg átvett járművek és állatok után járó összegek kifizetése tekintetében szükséges munkálatok fogantatásánál követendő eljárásról	214
83.) 1.236/1915. B. M. res. sz. A „Národny Hlásnik” c. lap megjelenésének és terjesztésének eltiltásáról	217
84.) 8.591/1915. B. M. eln. sz. Az ellenséges államok területén hadifogságban levő katonáink és ugyanott internálthonfitársaink részére szánt postai küldemények feladásimódozatairól	218

85.) 27.093/1915. B. M. sz. A „Vakokat Gyámolító Országos Egyesület” részére engedélyezett gyűjtés támogatásáról	225
86.) 31.002/1915. B. M. sz. A m. kir. minisztérium 649/1915. M. E. számú rendeletének életbeléptetéséről.	228
87.) 20.988/1915. B. M. sz. A 20.000/1906. I. M. szám alatt kibocsátott Házassági Utasítás 103. §-ához tartozó II. sz. függelék újabb kiegészítéséről	229
88.) 21.371/1915. B. M. sz. A visszatérő láz (febris recurrens) elleni védekezésről	231
89.) 7.907/1915. B. M. sz. Az elhalt katonai személyek utóházasság által törvényesített gyermekeinek az igényjogosult hátramaradottak kimutatásába való bejegyzéséről	233
90.) 9.061/1915. B. M. eln. sz. A Bosznia, Hercegovina és Dalmácia területén levő katonai személyek látogatásának megtiltásáról	234
91.) 24.565/1915. B. M. sz. A munkanélküliek segélyezése tekintetében az osztrák állampolgároknak a magyar állampolgárokkal azonos elbánásban részesítéséről	235
92.) 29.140/1915. B. M. sz. A községi közigazgatási tanfolyamokról és a községi közigazgatási vizsgáról szóló 120.000/1913. B. M. sz. szabályrendelet módosításáról	236
93.) 9.941/1915. B. M. eln. sz. Az Orosz-Lengyelország okkupált területére való utazáshoz szükségelt utazási igazolványról	238
94.) 35.279/1915. B. M. sz. A gazdasági munkaszerződések megkötése és teljesítése körüli hatósági eljárás szabatos fogantatásáról.	239
95.) 7.340/1915. B. M. eln. sz. Népfölkelésre kötelezettek felmentéséről	240
96.) 35.400/1915. B. M. sz. A hatodik moratóriumi rendelet (1.040/1915. M. E.) 8. §. harmadik bekezdésének végrehajtásáról	242
97.) 167.167/1914. B. M. sz. Titkos összetételű gyógyszerek hirdetéséről	242
98.) 32.150/1915. B. M. sz. A fogolytáborokból és az internáltak telepeiről távozó fertőzésre gyanús katonai és polgári egyének megfigyeléséről	244
99.) 1.593/1915. B. M. res. sz. Állami és közmunkákra hadifoglyok alkalmazásáról	244
100.) 2.800/1915. F. M. eln. sz. A mezőgazdasági munkák elvégzéséről	248
101.) 12.700/1915. F. M. eln. sz. A fölös gabonakészletek bejelentéséről	253
102. 14.450/1914. F. M. eln. sz. A rézgálic bejelentéséről	256
103.) 18.880/1914. H. M. eln. sz. A hadiszolgáltatási térítések és károk megállapítására hivatott községenkinti bizottságok megalakításáról	257
104.) 7.004/1914. H. M. eln. sz. A nyilvántartó lappal ellátott lovak e minőségének a marhaleveleken feljegyzéséről	259
105.) 1.003/1915. H. M. eln. sz. A lengyel és ukrainai (ruthén) légionáriusok jogállására vonatkozó alapelvekről	261
106.) 1.597/1915. H. M. sz. Különféle fémeknek hadiszolgáltatásként igénybevételeiről	262

107.) 25.900/1915. H. M. sz. A rokkant katonák családjainak kivételes segélyezéséről	265
108.) 20.440/1915. H. M. eln. sz. Olasz katonaszökevények felszerelésének visszaszolgáltatásáról	268
109.) 45.500/1915. H. M. sz. Az elesett, eltűnt vagy meghalt hadbavonult családja részére kivételes segély engedélyezéséről	268
110.) 2.509/1915. H. M. eln. sz. Egyes nitrogén tartalmú anyagok készleteinek hadicélokra igénybevétele tárgyában	272
111.) 2.553/1915. H. M. eln. sz. A katonáknak a tavaszi vetési és szőlőművelési munkák végzésére való szabadságolásáról	275
112.) 3.820/1915. H. M. eln. sz. Egyes fémek és ötvözetek 1915. évi február hó 7. napja óta keletkezett készleteinek hadicélokra igénybeviteléről	280
113.) 2.521/1915. I. M. sz. Nyirbátor székhellyel kir. közjegyzőség rendszeresítéséről	282
114.) 1.600/1915. I. M. sz. A szegénységi jog megadásáról és a perbeli biztosíték szükségételenségéről osztrák állampolgárokkal szemben	282
115.) 913/1915. K. M. sz. A búzára, rozsra, árpára és tengerire, valamint az ezekből készült lisztre nézve a m. kir. minisztériumnak 8.682/1914. M. E. számú rendelete értelmében megállapított legmagasabb árakról.	284
116.) 87.021/1914. K. M. sz. A találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. törvénycikk 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbításáról	294
117.) 81.586/1914. K. M. sz. A háború következtében a peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedéseket megállapító 9.146/1914. M. E. számú rendeletnek a szabadalmi védjegy- és mintaügyi eljárásban külföldi állampolgárokkal szemben való alkalmazásáról	296
118.) 380/1915. K. M. sz. A 8.286/1914. M. E. számú rendeletben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezéséről	297
119.) 88.210/1914. K. M. sz. Az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek a Németbirodalom alattvalóira való kiterjesztéséről	297
120.) 80.533/1914. K. M. sz. Az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek az Északamerikai Egyesült-Államok polgáraitra való kiterjesztéséről	298
121.) 6.460/1915. K. M. sz. Az ipari tulajdonjogi oltalom terén tett kivételes intézkedéseknek Dánország, Norvégia és Svájc alattvalóira való kiterjesztéséről	298
122.) 90.299/1914. K. M. sz. A 9.051/1914. M. E. számú rendeletben Oroszországgal szemben elrendelt fizetési tilalom alól kivétel engedélyezéséről	299
123.) 2.644/1915. K. M. sz. Az árpára nézve hatóságilag megállapított legmagasabb áraknak egyes törvényhatóságok területén megváltoztatásáról és közzétételéről	299
124.) 5.825/1915. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	300

- 125.) 7.677/1915. K. M. sz. A honvédelmi miniszter által hadicélokra igénybe vett fémek és ötvözetek némely mennyiségének a birtokos rendelkezésére bocsátásáról 301
- 126.) 8.470/1915. K. M. sz. Az 1874 : VIII. t.-c. alapján felállított hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január hó 7-én 1.054. sz. alatt kiadott rendelet hatályának újabbi meghosszabbításáról 303
- 127.) 10.455/1915. K. M. sz. A m. kir. minisztérium által a malátát előállító üzemek korlátozásáról 639/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletben előírt adatszolgáltatásról 304
- 128.) 9.696/1915. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről 309
- 129.) 10.948/1915. K. M. sz. Kézbesíthetetlen tábori árú- minta- és nyomtatványküldemények kezeléséről 309
- 130.) 12.072/1915. K. M. sz. Az „Országos hadsegélyzőbizottság” portómentességéről 310
- 131.) 12.977/1915. K. M. sz. A honvédelmi miniszter által hadicélokra igénybe vett gáz- (ammoniak) vizet és kénsavas ammoniakot előállító koks- és gázgyárak további üzemére vonatkozó rendelkezésekről 311
- 132.) 10.438/1915. K. M. sz. Franciaországgal való forgalomban hadifoglyokkal és internáltakkal való táviratváltásról 312
- 133.) 7.251/1915. K. M. sz. A posta szavatolásának korlátozásáról 313
- 134.) 7.589/1915. K. M. sz. Az ipartestületi békéltető-bizottság előtt az ügyvédi képviselétről 314
- 135.) 4.302/1915. K. M. sz. Hadifoglyok és internáltak utalványforgalmának kiterjesztéséről 315
- 136.) 14.887/1915. K. M. sz. Gyulékony és robbanó tárgyak tábori árú- mintákban és póstacsomagokban való szállításának tilalmazásáról 315
- 137.) 8.259/1915. K. M. sz. A magyar szent korona országai külkereskedelmi statisztikájáról szóló 1906 : XXIII. törvénycikknek a póstai forgalomban való végrehajtására nézve kiadott 1.600/1907. számú rendelet kiegészítéséről 316
- 138.) 623/B/1915. K. M. sz. Oroszországban hadifogságban levő katonáinkkal való levelezéshez levelezőlapok használatáról 316
- 139.) 17.623/1915. K. M. sz. III. Függelék a szlavoniai— drávavidéki helyi érdekű vasút egyesített engedélykiratához 317
- 140.) 685/B/1915. K. M. sz. A táborban levő német csapatoknak szóló levélpóstai küldemény címezéséről 318
- 141.) 5.808/1915. K. M. sz. Bukovina egyes helyeivel való forgalomban fennállott értékcorlátozás megszüntetéséről 319
- 142.) 19.412/1915. K. M. sz. Egyes fémekből készült fél- és készgyártmányok összeírásáról 319
- 143.) 19.432/1915. K. M. sz. A honvédelmi miniszter 3.820/1915. eln.

számú rendeletével hadicélokra igénybe vett fémek és ötvözetek egyes mennyiségeinek a tulajdonos szabad rendelkezésére való bocsátásáról . . .	321
144.) 17.375/1915. K. M. sz. Hadifoglyok, internáltak és Vörös Kereszt-Egyletek Nagybritanniával való táviratváltásáról, továbbá Montenegroval való forgalomban hadifoglyoknak szóló táviratoknál válaszfizetés kikötéséről	323
145.) 149.700/1914. P. Ü. M. sz. A hadsegélyezés céljaira a jövedelemadónak ideiglenes és részleges életbeléptetéséről szóló 1914 : XLVI. t.-c. végrehajtása tárgyában	324
146.) 130.000/1914. P. Ü. M. sz. A mozgósítás esetén bevonultak gyámol nélküli családjainak segélyezése tárgyában kiadott 100.000/1914. pénzügyminiszteri számú Utasítás kiegészítéséről	511
147.) 979/1915. P. M. sz. A hadi célokra használatra igénybe vett járművek és állatok végleges átvételéért járó összegek kifizetéséről	544
148.) 1.000/1915. P. M. sz. Az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál alkalmazott díjnokoknak havi segélyben részesítéséről	547
149.) 150.000/1914. P. Ü. M. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt vagy annak következtében elhalt (eltűnt) állami tisztviselők, díjnokok, altisztek és szolgálók családjait megillető polgári és katonai ellátásoknak megállapításáról és folyósításáról	550
150.) 478/1915. P. Ü. M. sz. A jövedelemadó 1915. évre szóló kivetésének megindításáról	557
151. 21.203/1915. P. Ü. M. sz. A jövedelemadó alá eső adózók jövedelmi vallomásának beadására kitűzött határidőnek meghosszabbításáról . . .	580
152.) 20.000/1915. P. Ü. M. sz. A törvénykezési ügyekről szóló 1914 : XLIII. t.-cikknek Horvát-Szlavonországban való életbeléptetéséről és végrehajtásáról	582
153.) 6.700/1915. P. Ü. M. sz. A törvénykezési ügyekről szóló 1914 : XLIII. törvénycikk életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 140.800/1914. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről	637
154.) 26.324/1915. P. Ü. M. sz. Az ötödik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek a Bereg vármegye területén székelő betéti üzlettel foglalkozó intézetek és más ily cégek tekintetében való felfüggesztéséről	638
155.) 4.778/1915. P. M. sz. Az 1912 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátott 6%-os m. kir. adómentes állami járadékkölcsön-kötvényekről (hadikölcsön) kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicseréléséről	639
156.) 36.290/1915. P. Ü. M. sz. A hatodik moratóriumi rendelet 7. §-a második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek a Bereg vármegye területén székelő, betéti üzlettel foglalkozó intézetek és más ily Bereg vármegyei cégek tekintetében való felfüggesztéséről	642

157.) 6.482/1914. V. M. eln. sz. A világháborúra vonatkozó kiadományoknak az udvari könyvtár részére megküldése iránt	643
158.) 5.431/1915. V. M. sz. A hadbavonult főiskolai hallgatók ösztöndíjának meghagyásáról és a megüresedett ösztöndíjak 1914—15. tanévi adományozásáról	644
159.) 10.561/1915. V. M. sz. A kör- és községi, kórházi és járványorvosi szolgálatnak az egy évi orvosi gyakorlatba beszámításáról	645
160.) 913/1915. V. M. eln. sz. A tényleges népfölkelési szolgálatra behívandó főiskolai, középiskolai és a középiskolákkal hasonlórangú intézetek növendékei részére nyújtandó tanulmányi kedvezményekről	646
161.) 730/1915. V. M. eln. sz. A hitoktatás nyelvéről az ismétlő iskolákban	656
162.) 23.500/1915. V. M. sz. A nem magyar tannyelvű elemi népiskolák rendtartási nyomtatványainak kiállításáról	657
163.) 19.147/1915. V. M. sz. A hadiállapot miatt katonai szolgálatot teljesítő műegyetemi hallgatók részére nyújtandó tanulmányi kedvezményekről	659

A hatásköri bíróság ügyrendjének módosítása. A hatásköri bíróságnak az 1908. évi május hó 9. napján tartott teljes ülésében megállapított és a m. kir. minisztérium 1908. évi május hó 25. napján tartott tanácsában jóváhagyott ügyrendjét (Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyama 6. számának melléklete) a hatásköri bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1911: I. törvénycikk életbelépése következtében 1915. évi május hó 17. napján tartott teljes ülésében 1915. Hb. 1/7. ügyszám alatt módosította s ezt a módosítást a m. kir. minisztérium 1915. évi június hó 24. napján tartott tanácsában 2.299/M. E. II. b. szám alatt jóváhagyta.

A módosítás a következő:

I. Az ügyrend 16—20. §-ai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

Bírósági személyek kizárása.

16. §. A hatásköri bíróság tagja már a törvéynél fogva nem járhat el olyan ügyben:

1. amelyben mint fél szerepel, vagy a féllel együtt jogosítva vagy kötelezve van, avagy az ügy eredményétől függő megtérítéssel tartozik;

2. amelyben felesége vagy volt felesége, jegyese, egyenes ágban rokona, vagy sógora, oldalágban rokona unokatestvérig bezárólag, feleségének a testvére, vagy testvérének a háztartása van az 1. pont értelmében érdekelve;

3. amelyben oly személy van az 1. pont értelmében érdekelve, akivel örökbe fogadó szülői vagy nevelő szülői, illetőleg gyermeki vagy gyámi vagy gondnoki viszonyban áll;

4. amelyben mint valamelyik félnek törvényes képviselője, meghatalmazottja vagy ügyvéde közreműködött, továbbá amelyben valamelyik félnek törvényes képviselőjével, meghatalmazottjával vagy ügyvédével, a 2. vagy 3. pontban meghatározott viszonyban áll;

5. amelyben mint tanut vagy szakértőt kihallgatták;

6. amelynek bírósági vagy közigazgatási hatósági eldöntésében részt vett.

A hatásköri bíróság hivatalból ügyel arra, hogy az előbbi §. értelmében tör-

vénynél fogva kizárt bíró az eljárásban részt ne vegyen. Az a bíró, akinek tudomása van arról, hogy ellene ily kizáró akadály van, azonnal köteles ezt a hatásköri bíróság elnökének bejelenteni.

A törvénynél fogva kizárt bírót bármelyik fél mindaddig kifogásolhatja, amíg a hatásköri bíróság a határozat (T. 19. §.) meghozatala végett vissza nem vonult.

17. §. Bármelyik fél kifogására ki kell zárni azt a bírót is, aki az ügyben aggályos.

Aggályos a bíró, ha oly okok forognak fenn, amelyek az ügyre való tekintettel elfogulatlansága iránt alapos kétséget támasztanak.

A bíró elleni hivatali kötelősségére vonatkozólag elkövetett becsületsértés vagy rágalmazás, vagy ellene a hatásköri bíróság előtti eljárás megindítása (T. 8. §. és 25. §.) után tett bűnvádi vagy fegyelmi feljelentés magában véve aggályosság okául nem szolgálhat.

A fél a bírót aggályossága okából többé nem kifogásolhatja, ha anélkül, hogy a már meglevő és előtte ismert aggályossági okot érvényesítette volna, a bíró előtt tárgyalásba bocsátkozott (Ügyrend 102. §. hatodik bekezdésének első mondata).

Az a bíró, aki aggályosság miatt kifogásolható, jogosítva van az aggályosság okának bejelentése mellett kívánni, hogy az eljárásban való részvételtől fölmentsék.

18. §. A kizárási kérelmet a félnek a hatásköri bíróságnál a tárgyalás előtt írásban vagy a tárgyaláson szóval — mindkét esetben ügyvédi képviselettel T. 13. §. — kell előadnia.

A kifogásoló félnek nyomban valószínűvé kell tenni a kérelem okát, ideértve azt a körülményt is, hogy az aggályossági ok akkor, amikor a bíró előtt tárgyalásba bocsátkozott, még nem állott fenn vagy előtte ismeretlen volt (Ügyrend 16. §. negyedik bekezdés).

A valószínűsítés végett a kifogásolt bíró nyilatkozatára is lehet hivatkozni. A kifogásolt bíró a kifogás felől nyilatkozni tartozik.

A bíró kizárása felől a hatásköri bíróság zárt tanácsülésben határoz. A kifogásolt bíró a határozathozatalban részt nem vehet.

A kizárási kérelem a kifogásolt bíró beleegyezésével az ügyvezetés körében helyettesítés útján határozathozatal nélkül is elintézhető.

A kifogásolt bíró a kizárási kérelem elintézéséig csak olyan cselekményeket végezzen, amelyek halasztást nem tűnnek.

19. §. Az előző §. megfelelően alkalmazandó kizárási kérelem esetén kívül is, midőn a bíró bejelenti, hogy törvénynél fogva ki van zárva vagy erre nézve egyébként kétség merül fel, valamint ha a bíró aggályosság alapján felmentését kívánja.

A határozatot ezekben az esetekben a felek meghallgatása nélkül kell meghozni.

A felek meghallgatása egyéb esetekben is mellőzhető.

20. §. A 16—19. §§. a hatásköri bíróság jegyzőjére megfelelően alkalmazandók.

II. Az Ügyrend 54. §-ának első bekezdése helyébe következő rendelkezés lép: A hatásköri bíróság átiratát a hatásköri bíróság elnöke írja alá; a hatásköri

biróság határozatának kiadmányát a hatásköri bíróság jegyzője látja el »A kiadmány hitelül« záradék után aláírásával.

Hatásköri bírósági határozatok kivonata. *) 28.) Parádés kocsis belső cseléd.

Sem az az összeg, amelyet a cseléd felfogadása napjától a szolgálat megkezdése napjáig rendelkezési állapotban eltöltött időre felszámított szolgálati bér címén követel, sem a felmondási időre járó bérösszeg nem kártérítés, mihez képest az ily címen támasztott követelés közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. évi június hó 14-én 1914. Hb. 94. sz.).

29.) Ha az ítélet — alakja ellenére is — nem a vitás tartási kötelezettség érdemében, hanem csak a hatáskör kérdésében hozott jogerős határozat, nem alkalmazható az 1907 : LXI. t.-c. 7. §-ának utolsóelőtti bekezdésében foglalt az a rendelkezés, hogy a rendes bíróság érdemi határozatának jogerőre emelkedése után nincs helye a hatásköri bíróság előtt eljárásnak azon az alapon, hogy az ügy a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

Magánjog körébe vágó jogviták eldöntése a rendes bíróság hatáskörébe tartozik.

Rendes bíróság hatáskörébe tartozik törvényes születésű kiskorú gyermek tartása iránt a szülő ellen a házassági perrel való kapcsolat nélkül, vagy a nagyszülő ellen a törvényes kötelezettség alapján támasztott követelés akkor, ha nem csupán a tartási összeg vitás, hanem az is, hogy fennforognak-e az eltartás és neveltetés iránt való törvényes kötelezettség előfeltételei. A hatásköri összeütközést aszerint a jogszabály szerint kell elintézni, amely az összeütközés felmerültekor hatályban volt (1915. évi június hó 21-én Hb. 10. sz.).

30.) Aki a kereskedővel mint főnökkel szolgálati viszonyban és az üzletben kereskedelmi tevékenység kifejtése végett állandóan alkalmazva van — kereskedősegéd, akinek a szolgálati viszonyára alapított bérkövetelése elsősorban közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. Kereskedőnek üzletvezető igazgatója kereskedősegéd (1915. évi június hó 21-én Hb. 11. sz.).

31.) Akinek sem gazdatiszti oklevele, sem gazdaszáti szakképzettsége nincs, gazdatisztnak nem tekinthető.

Cselédekkel való rendelkezés, munkájuk ellenőrzése, a munkások felfogadása, a gazdaság vezetése, az afölött való felügyelet meghaladja a személyes szolgálatok keretét, mihez képest az erre szerződött gazdasági alkalmazott, akivel szemben a szolgálat folytonossága sincs kikötve, nem cseléd, hanem a munkaadójával fennálló szolgálati viszonya különös alakszerűségek betartása nélkül létrejött munkabérszerződéses viszony, amelyből származott követelés tárgyában az eljárás a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi május hó 10-én Hb. 12. sz.).

32.) Közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik az eljárás az orvosi kör községeinek oly kérvénye tárgyában, hogy a körorvosi lakáspénznek a vármegyei orvosi alaptól való befizetése alól felmentessenek (1915. évi június hó 14-én Hb. 13. sz.).

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak itt közölt folyószámai megegyeznek azokkal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a »Hatásköri jogszabályok és határozatok tára« című munka közli.

33.) Közvetett államadóra kivetett városi póttadóinak szabályrendelet alapján az egyes adófizetőkre kirovása és fizetése körül támadt vitás kérdés a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi május hó 10-én Hb. 16. sz.).

34.) A földművelésügyi minisztertől segélyezett kincstári róm. kath. jellegű elemi népiskolai tanító korpótléka iránti vitás ügyben az eljárás sem a közigazgatási bíróság, sem a rendes bíróság hatáskörébe nem tartozik (1915. május hó 10-én Hb. 17. sz.).

35.) M. kir. gazdasági akadémiába szerződött kerékgyártó nem iparossegéd, hanem gazdasági cseléd és illetménykövetelése közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. június hó 14-én Hb. 18. sz.).

36.) Az 1884 : XVII. t.-c. 176. §-ában jelzett törvény rendes útja alatt a rendes bíróságok előtti eljárást, — rendes bíróságok alatt pedig törvényeink szerint a bírói hatóságot gyakorló királyi bíróságokat — szemben a bizonyos ügyekben bíraskodó közigazgatási hatósággal kell érteni.

Negyven koronát meg nem haladó értékű ügyben az ipartestület békéltető bizottságának határozata ellen nem a községi bírósághoz, hanem a járásbírósághoz kell fordulni (1915. június hó 21-én Hb. 19. sz.).

37.) Az 1907 : LX. t.-c. 1. §-ának az a kifejezése, hogy »a törvényhatóságra sérelmes«, a panaszjog feltételeként nem azt kívánja meg, hogy a törvényhatóság valóban sérelmet szenvedjen, — mert ennek elbírálása már az ügy érdemére tartozik, — hanem azt jelenti, hogy a panaszt emelő törvényhatóságnak érdekeltnek kell lennie.

Az 1907 : LX. t.-c. szerint a közigazgatási bíróság hatásköre fennáll, mihelyt a miniszternek a törvényhatóság előterjesztésére kiadott rendeletét a felsorolt hármas alap bármelyikén a törvényhatóság megtámadja, mert ezzel olyan kérdés vált vitássá, melyet a törvény a közigazgatási bíróság hatáskörébe utal.

Közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik a törvényhatóságnak a pénzügyminiszter határozata ellen amiatt emelt panasza, hogy a panasz a házadóról szóló 1909 : VI. törvénycikket sérti (1915. évi május hó 10-én Hb. 20. sz.).

38.) Az adófelszólamlási bizottságnak oly határozata ellen, amellyel nyilvános számadásra kötelezett vállalat adóalapját megállapította, beadott jogorvoslat tárgyában az eljárás a kir. közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik (1915. május hó 10-én Hb. 21. sz.).

39.) Fölmerült a hatásköri összeütközés, ha a járásbíróság jogerős végzése kifejezetten azt tartalmazza, hogy a kereseti követelés elbírálása a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik, a rendőrfőkapitány határozatának az a rendelkezése pedig, amely szerint a panaszlót panaszával a polgári perútra utasította, a hatáskör megtagadásával egyértelmű s e rendelkezés joghatályán nem változtat az a körülmény, hogy a határozat indokolása nem a hatáskör hiányára vonatkozik, hanem az ügy érdemét érinti.

Cselédbérkövetelés érvényesítése közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik és ezen a hatáskörön nem változtat az, hogy a közigazgatási hatóság a panaszos

tanuját érdekeltség miatt nem vette figyelembe, az eskü kivételére pedig nem jogosult (1915. június hó 14-én Hb. 27. sz.).

40.) Gyógyszerészsegédnek díj iránti követelése nem tartozik az iparhatóság hatáskörébe (1915. május hó 10-én. Hb. 30. sz.).

41.) Nincs összeütközés, ha az eljárás nem a hatáskört megtagadó két hatóságnak, hanem harmadik hatóságnak a hatáskörébe tartozik, amely hatóság az ügy érdemében határozott is. Állami szénbányák központi igazgatóságánál alkalmazott díjnak illetménykövetelésének érvényesítése közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. június hó 21-én Hb. 31. sz.).

42.) Nincs hatásköri összeütközés, ha a bíróság a hivatalszolga által ruha-illetmény címén támasztott követelés felől ítélt, a közigazgatási hatóság pedig abban a kérdésben határozott, hogy az elbocsátott hivatalszolga előbbi állásába visszahelyeztessék-e (1915. június hó 14-én Hb. 33. sz.).

43.) Ügyazonosság hiányában nem merült fel hatásköri összeütközés, ha a rendes bíróság előtt az alapítványt illető s a hagyatéki bíróságnál bírói letétben levő értékeknek a kiutaltványozása kérdésében folyik a per, a miniszter mint közigazgatási hatóság pedig az alapítólevélnek nála jóváhagyás céljából bemutatása tárgyában határozott (1915. június hó 21-én Hb. 35. sz.).

A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke.*)

(Folytatás.)

Sorszám:	A vállalat neve:	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügyszáma:	A felügyelő biztos neve:	A vállalat jellege:	A vállalat székhelye:
21.	Vetter Adrien fakereskedő cég	1915. jún. 26. 5.737/1915. K. M. IV.	Podhráczky Kornél nyug. főszolgabíró Lugos.	francia	Főtelep : Szvinicza.
22.	Apenta részvénytársaság	1915. jún. 26. 9.112/1915. K. M. IV.	dr. Ferenczy Ferenc nyug. miniszteri osztálytanácsos	angol	Főtelep : Budapest.
23.	Magyar Cérnagyár részvénytársaság	1915. jún. 26. 11.319/1915. K. M. IV.	dr. Ullmann Pál budapesti ügyvéd	angol	Főtelep : Pozsony. Fióktelep : Budapest :
24.	Mestre és Bladgé részvénytársaság	1915. jún. 26. 15.394/1915. K. M. IV.	dr. Frank Sala budapesti ügyvéd	francia	Főtelep : Párizs. Fióktelep : Budapest.

*) Az előző jegyzéket (1.—20. sorszám) lásd az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 238. lapon.

Sorszám:	A vállalat neve:	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügyszáma:	A felügyelő biztos neve:	A vállalat jellege:	A vállalat székhelye:
25.	John Fowler & Co. közkereseti társaság	1915. jún. 26. 15.898/1915. K. M. IV.	dr. Lakner István kereskedelemügyi miniszteri segédfogalmazó	angol	Főtelep: Budapest.
26.	Gramophone Company Limited magyarországi vezérképviselősége	1915. jún. 26. 15.899/1915. K. M. IV.	dr. Lénárt Albert budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: London. Fióktelep: Budapest.
27.	C. Ash and Sons közkereseti társaság	1915. jún. 26. 15.900/1915. K. M. IV.	dr. Párczer Tivadar budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: Berlin. Fióktelep: Budapest.
28.	White Child and Béney	1915. jún. 26. 15.901/1915. K. M. IV.	dr. Bakonyi Pál budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: Bécs. Fióktelep: Budapest.
29.	The Berlitz Schools of Languages nemzetközi részvénytársaság	1915. jún. 26. 25.684/1915. K. M. IV.	dr. Langer Rezső kereskedelemügyi miniszteri segédfogalmazó	francia	Főtelep: Párizs. Fióktelep: Budapest.
30.	Roneo részvénytársaság	1915. jún. 26. 25.686/1915. K. M. IV.	dr. Darányi Ferenc budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: Budapest. Fióktelepek: Bécs és Prága.
31.	Tiberghien fiai közkereseti társaság	1915. jún. 26. 27.497/1915. K. M. IV.	Szalavszky Gyula b. t. t., Trencsén vármegye kormánybiztosa	francia	Főtelep: Trencsén. Fióktelep: Bécs.
32.	Központi gáz- és villamosági részvénytársaság	1915. jún. 26. 29.069/1915. K. M. IV.	Geduly Gyula nyug. miniszteri tanácsos	angol	Főtelep: Budapest: Fióktelepek: Eszék, Érsek- újvár, Kassa, Miskolcz, Nyitra és Szeged.
33.	Pasteur-Chamberland-intézet, Rouget P. A. párizsi Pasteur-intézet törzstenyésztete	1915. jún. 26. 33.395/1915. K. M. IV.	dr. Sömjén Géza budapesti ügyvéd	francia	Főtelep: Budapest.

Személyi hírek.

Rendjeladományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Csathó Ferenc belső titkos tanácsosnak, a budapesti kir. ítélőtábla elnökének, nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata, valamint a bírói pályán szerzett kiváló érdemei elismerésül, a Ferencz József-rend nagykeresztjét, Horváth Béla budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnöknek és dr. Szűts

Miklós kir. kúriai bírónak, nyugdíjazásuk alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatuk elismeréseül a Lipót-rend lovagkeresztjét, Lucich Kelemen ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott fumei törvényszéki bírónak nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréseül, a harmadosztályú vaskorona-rendet a legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kitüntetés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Bereczky György nagyszalontai járásbírói irodatisztnek nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréseül, az arany érdemkeresztet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Hummer Mihály balassagyarmati, Bittner János volt budapesti ker. és váltó, Puschmann Ignác és ifj. Rosenauer Lajos beszterczebányai, Sirola János fumei, Gregus Gyula kalocsai, Beretvás Pál és Fuchs Samu kecskeméti, Wertheim Ármin székesfehérvári, Konsitzky György szolnoki, Bechert Manó debreczeni, Somogyi Ferenc, Fejér Antal és Csapódy Sándor máramarosszigeti, Groák Ödön nyiregyházi, Wallon Lajos szatmárnémeti, Jankovich Károly győri, Gyarmati Vilmos és Graner Géza zalaegerszegi, Auer Károly és Katz Bertalan beregszászi, Galotsik László és Fried Simon eperjesi, Pollák Lajos miskolci, Braun Zsigmond és Grosinger Miksa rimaszombati, Behyna Miklós sátoraljaujhelyi, Laurentzi János beszterczei, Hirsch Adolf dévai, Binder Gusztáv nagyszebeni, Polonyi Sándor tordai, Dávid Antal kézdivásárhelyi, Kohlmann Ferenc, Braun Mór és Czinczár Adolf gyulai, ifj. Moskovits Mór nagyváradi, Königsberg Viktor és Darnay Kajetán kaposvári, Weisz Tivadar nagykanizsai, Steinsdörfer József szekszárdi, Taizs József és ifj. Fürst Gyula pécsi, Pető Bertalan és Eisenberg Károly aranyosmaróti, Schlésinger Sándor és ifj. Kátser Henrik trencsényi, Eisenstädter Ignác nagybecskereki, Messinger Hugó nagyikindai, Ohrmann Kálmán szabadkai, Frey Imre zombori, Schweinitzer I. Mór fehértemplomi, Pártos Ignác karánsebesi, Schieszler Zsigmond lugosi, Pausz László és Rieger Ferenc temesvári kir. törvényszéki volt kereskedelmi ülnököknek a kereskedelmi tanácsosi címet díjmentesen a legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

ítélőtáblai elnökké: dr. Juhász Andort, a budapesti kir. törvényszék elnökét a budapesti kir. ítélőtáblához;

a budapesti központi kir. járásbíróság vezetőjévé: Rabács János ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott budapesti központi kir. járásbíró;

VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá: Szvoboda József báni kir. járásbíró az illavai kir. járásbíróshoz;

VIII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá: dr. Davidu Elek naszódi gyakorló ügyvédet a naszódi kir. járásbíróshoz;

albírákká: Láng Gyula budapesti központi kir. járásbírói jegyzőt a budapesti központi kir. járásbíróshoz, Csics Ákos, a debreczeni kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírói jegyzőt a zilahi kir. törvényszékhez, Tóth Miklós kapuvári kir. járásbírói jegyzőt a czell-dömölki, Nagy Ferenc marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőt a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróshoz, dr. Jókay Sándor, a kir. Kúriánál alkalmazott bírói jegyzőt a budapesti kir. törvényszékhez, Rád Illés aradi kir. törvényszéki jegyzőt a szinerváraljai kir. járásbíróshoz, dr. Papp Béla, a szegedi kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírói jegyzőt az ujvidéki kir. törvényszékhez, Keresztes József veszprémi kir. törvényszéki jegyzőt a devecseri kir. járásbíróshoz és dr. Majos Ferenc beregszászi gyakorló ügyvédet a homonnai kir. járásbíróshoz;

alügyészekké: dr. Harkabusz András lőcsei kir. törvényszéki jegyzőt az eperjesi és dr. Hayde Jenő kecskeméti kir. törvényszéki jegyzőt a szolnoki kir. ügyészséghez.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

közjegyzőkké: dr. Gvallér Aladár máramarosszigeti gyakorló ügyvédet Abádszalókra, dr. Ertsey Péter budapesti gyakorló ügyvédet Derecskére, dr. Baranyi Antal temesvári kir. közjegyzői helyettest Kevevására és dr. Ring Béla aradi gyakorló ügyvédet Vingára;

jegyzőkké: dr. Kleinhempel Adolf tordai kir. törvényszéki joggyakornokot a tordai kir. törvényszékhez és dr. Kovácsy Pál rimaszombati ügyvédjelöltet a nagyrőczei kir. járásbíróshoz, dr. Sztelik Károly budapesti központi kir. járásbíróági joggyakornokot a rózsahegy és dr. Dömötör Jenő budapesti kir. törvényszéki joggyakornokot a soproni kir. törvényszékhez;

írnokká: Kapu András m. kir. kúriai díjnokot a budapesti kir. büntető járásbíróshoz;

végrehajtókka: Szük Jenő debreczeni kir. ügyészségi díjnokot a hajdunánási, Petróczy József rahói kir. járásbíróági díjnokot a rahói és Margitai Gyula derecskei járási végrehajtót a derecskei kir. járásbíróshoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

dr. Félix Antal pestvidéki kir. törvényszéki elnököt saját kérelmére a budapesti kir. törvényszékhez;

dr. Balsay József szegedi kir. ítéltáblai bírót a pozsonyi kir. ítéltáblához saját kérelmére;

Susztér Géza teregovai kir. járásbíró a karánsebesi, Kelemen László sásdi kir. járásbíró a szigetvári kir. járásbíróshoz, dr. Wanie Rezső marosludasi kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a szegedi, Palotay János budapesti központi kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a budapesti kir. törvényszékhez, dr. Lányi Rudolf fiumei kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a fiumei, Szenttamási Miklós fehértemplomi kir. törvényszéki bírót a szegedi kir. törvényszékhez, dr. Lithvay Antal hidalmási kir. járásbíró a bánffyahunyadi, Oláh Béla fogarasi kir. járásbíró a boksánbányai kir. járásbíróshoz, továbbá Tormássy Géza zilahi kir. törvényszéki bírót és Tájnél Jenő szilágycsehi kir. járásbíró, valamint Kun Aladár feledi kir. járásbíró és Törköly László rimaszombati kir. törvényszéki bírót kölcsönösen saját kérelmükre;

dr. Lange Iván antalfalvi kir. járásbíróági albírót a csaczai, dr. Seybold Kálmán nagyváradvárosi kir. járásbíróági albírót a körmendi kir. járásbíróshoz, dr. Koller Iván czelldömölki kir. járásbíróági albírót a szombathelyi kir. törvényszékhez, Bretán Sándor sztropkói kir. járásbíróági albírót az orosházi kir. járásbíróshoz és dr. Berger Albert dévai kir. törvényszéki albírót a beszterczei kir. törvényszékhez saját kérelmükre;

dr. Balogh Árpád tordai kir. törvényszéki jegyzőt a kolozsvárvárosi kir. járásbíróshoz, dr. Szilágyi Zoltán huszti kir. járásbíróági jegyzőt a máramarosszigeti kir. törvényszékhez, továbbá dr. Csiky Károly aradi és dr. Bodnár Béla marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőket, valamint Dicső Kálmán beszterczei kir. törvényszéki és dr. Veres Gyula beszterczei kir. járásbíróági jegyzőket kölcsönösen;

Csada Mihály salgótarjáni kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt a hódmezővásárhelyi, Wappler Gusztáv perlaszi kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt a pancsovai és Nagy Vilmos rahói kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt az aranyosmaróti kir. járásbíróshoz;

Vukovich Lajos máramarosszigeti kir. járásbíróági irodatisztet a szentesi, Székely József vasvári kir. járásbíróági irodatisztet pedig a budapesti I—III. ker. kir. járásbíróshoz;

ifj. Melánkovits Antal budapesti központi kir. járásbíróági írnokot a nagykőrösi, Büky Béla nagykanizsai kir. törvényszéki írnokot a csáktornyai, Palásthy Imre máramarosszigeti kir. járásbíróági írnokot a törökbecsei, Györfly Árpád élesdi kir. járásbíróági írnokot az aradi kir. járásbíróshoz, Alasztics István alsólendvai kir. járásbíróági írnokot a zalaegerszegi, Csáji Jenő gálszécsi kir. járásbíróági írnokot a sátoraljaujhelyi,

Czimerer Albin ógyallai kir. járásbíróági irnokot a komáromi és Lipcsey István margittai kir. járásbíróági irnokot a beregszászi kir. törvényszékhez.

A m. kir. igazságügyminiszter Szifniosz Gyula kir. orsz. büntető intézeti tanítót a szegedi kir. kerületi börtöntől a váci kir. orsz. fegyintézethez hivatalból áthelyezte.

A m. kir. igazságügyminiszter özv. dr. Krémer Gyuláné budapesti és Plachy Aranka váci lakost a budapesti kir. büntetőtörvényszékhez fizetés nélküli állami pártfogó tisztviselővé nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Jámory Lajos szegedi lakost a szegedi kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó fegyverszakértővé, Link Gusztáv temesvári lakos, főkönyvelőt, a kereskedelmi könyvvitelre nézve a temesvári kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó szakértővé nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Ágoston Lajos budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi főfegyőrt a jászberényi kir. járásbíróági fogházhoz fogházőrmesteri minőségben hivatalból áthelyezte.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Holló Gábor jogtudor budapesti lakost;
a győri kir. ítélőtábla elnöke dr. Tömböl Samu mihályi lakost;
a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Kassay F. Gyula székelyudvarhelyi lakos végzett joghallgatót;
a nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke Markovits Zoltán nagyvárad lakos végzett joghallgatót ideiglenesen;
a szegedi kir. ítélőtábla elnöke Bunea József kolozsvári és Márkus Valér érgirolti lakosokat végzett joghallgatókat díjas joggyakornokokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe.

A szegedi kir. főügyész Schreiber Dávid zombori kir. ügyészségi irnokot a szabadkai kir. ügyészséghez;
a temesvári kir. főügyész Hladik Árpád temesvári kir. törvényszéki irnokot a temesvári kir. főügyészséghez irnokokká nevezték ki.

A budapesti kir. főügyész Kálóczy Antal kalocsai kir. törvényszéki címzetes fogházőrmestert a kalocsai kir. törvényszéki fogházhoz fogházőrmesterré nevezte ki.

A nagyvárad kir. főügyész Bódis Gyula tenkei kir. járásbíróági fogházőrt, a közszolgálat érdekében, a nagyvárad kir. törvényszéki fogházhoz helyezte át.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter a nagybecskereki kir. járásbíróágnál ideiglenes minőségben alkalmazott Scheibl Mihály irnokot ebben az állásában végleg megerősítette.

A magyar kir. igazságügyminiszter Véghely Gábor és Ardeleán György szamosújvári kir. javítóintézeti családfősegédeknek ebben az állásukban véglegesen megerősítette.

A pécsi kir. ítélőtábla elnöke dr. Sigora Lajos Attila, a szekszárdi kir. törvényszékhez ideiglenes hatálylyal kinevezett díjas joggyakornokot, valamint dr. Budai Kálmán pécsi ideiglenes hatályú díjas joggyakornokot állásukban véglegesen megerősítette.

Kijelölés.

A budapesti kir. törvényszék elnöke a budapesti központi kir. járásbíró-ság vezetőjének helyetteséül, az 1914. évi június hó 20-án 35.700/1914. I. M. számú rendelet 2. §-a alapján dr. Malatinszky Kálmán kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott budapesti központi kir. járásbíró-sági járásbíró-t jelölte ki.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnökei és helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a brassói munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Wittich József brassói kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökéül: Sándor József ugyanottani kir. törvényszéki bírót;

a karánsebesi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Suszter Géza karánsebesi kir. járásbíró-t;

a munkácsi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Densz Sándor munkácsi kir. járásbíró-t;

a nagykanizsai munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: dr. Kenedi Imre ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nagykanizsai kir. törvényszéki bírót; helyettes elnökéül: dr. Fischer József ugyanottani kir. törvényszéki bírót;

a nyiregyházi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökéül: Szabó László ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nyiregyházi kir. törvényszéki bírót;

a soproni munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: dr. Zundel Frigyes soproni kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökéül: Domokos Sándor ugyanottani kir. törvényszéki bírót és

a szikszói munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Kadár Lajos szikszói kir. járásbíró-t három év tartamára kinevezte,

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

Az aradi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Fikker Károly kir. törvényszéki bírót;

a brassói kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Staroszlowsky Ödön kir. törvényszéki bírót;

a csikszeredai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: László Géza kir. törvényszéki bírót;

az ipolysági kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Oravetz Béla kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Dégel Ferenc kir. törvényszéki bírót;

a marosvásárhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Patay István kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Bán József kir. törvényszéki bírót;

a pancsovai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Barak Imre kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Kiss Samu kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Ballay Gyula nyiregyházi, Gazda László zilahi, Mathey Béla szabadkai, dr. Bencsik Géza kecskeméti és dr. Thurzay Károly nagybecskereki kir. törvényszéki jegyzőket az ottani kir. ügyészségekhez, továbbá Pogonyi Andor szabadkai és dr. Virág Géza zilahi kir. ügyészségekhez beosztott bírósági jegyzőket újból az ugyanottani kir. törvényszékekhez osztotta be.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) *a budapesti kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. Sziller Péter budapesti kir. törvényszéki és dr. Erődi Tihamér budapesti központi kir. járásbíróági jegyzőket ;

b) *a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. Homola László nagybányai kir. járásbíróági jegyzőt ;

c) *a győri kir. ítélőtábla kerületében :*

Sándorfi Dezső és dr. Balla Ignác veszprémi kir. törvényszéki jegyzőket.

d) *a kassai kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. Jenei Zoltán eperjesi kir. törvényszéki jegyzőt ;

e) *a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületében :*

Dicső Kálmán beszterczei kir. járásbíróági jegyzőt ;

f) *a nagyvárad kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. Malisza Géza és dr. Kálnai Andor nagyvárad kir. törvényszéki jegyzőket ;

g) *a pécsi kir. ítélőtábla kerületében :*

Ifju Lajos kaposvári kir. törvényszéki jegyzőt ;

h) *a szegedi kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. Rafajlovits Milos battonyai kir. járásbíróági jegyzőt ;

i) *a temesvári kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. Pászti Alfréd lugosi kir. járásbíróági jegyzőt ;

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig :

a beregszászi kir. ügyészség kerületébe :

dr. Bogdán Péter ilosvai gyakorló ügyvédet ;

a beszterczei kir. ügyészség kerületébe :

dr. Stein Izsák naszódi gyakorló ügyvédet ;

a budapesti kir. ügyészség kerületébe :

dr. Balázs Pál ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen ;

a debreczeni kir. ügyészség kerületébe :

Kovács Gábor hajdúszoboszlói járási szolgabíró ideiglenesen ;

a kalocsai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Hofer Ferencz dunavecsei járási tb. szolgabíró ideiglenesen;

a kecskeméti kir. ügyészség kerületébe:

dr. Bencsik Géza az ottani ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt;

a nagybecskereki kir. ügyészség kerületébe:

dr. Thurzay Károly az ottani ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt;

a pécsi kir. ügyészség kerületébe:

Bognár Gyula hegyháti járási szolgabíró;

a pozsonyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Schiffer István nagyszombati gyakorló ügyvédet;

a rózsahegyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Schlésinger Mór námesztói gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a soproni kir. ügyészség kerületébe:

dr. Bátsmegyey Ferenc csepregi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a szabadkai kir. ügyészség kerületébe:

Mathey Béla. az ottani ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt;

a veszprémi kir. ügyészség kerületébe:

Belák István enyingi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a zilahi kir. ügyészség kerületébe:

Gazda László, az ottani ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a borosjenői kir. járásbíróság mellé: dr. Fülöp Béla ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a nagyajtai kir. járásbíróság mellé: Simon Ferenc ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a nagyrőczei kir. járásbíróság mellé: Kovácsy Pál ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a soproni kir. járásbíróság mellé: Szigethy Béla ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a törökkanizsai kir. járásbíróság mellé: Bunea József ottani kir. járásbírósági joggyakornokot;

az ungvári kir. járásbíróság mellé: dr. Maros Márk ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen az ugyanottani kir. ügyészségi megbízottak állandó helyetteseiül.

Dr. Kubinyi János nagyrőczei kir. közjegyző;
 Müller János szekszárdi kir. járásbíró és dr. Török Dezső pozsonyi kir. tör-
 vényszéki jegyzők;
 ifj. Vojnich Guidó lugosi kir. törvénytörvényességi joggyakornok;
 Vujkovic Károly zsablyai kir. járásbíró telekkönyvezető;
 Hübner Géza krasznai kir. járásbíró irnok;
 Domonkos Ede szegedi kir. ítélőtáblai hivataloszolga;
 Koleszár János váci kir. orsz. fegyintézet fegyőr.

Meghaltak.

Horváth József pozsonyi kir. ítélőtáblai bíró;
 Deutsch Frigyes budapesti központi kir. járásbíró;
 dr. Sáró Szabó László budapesti kir. törvénytörvényességi és Bincsik Gyula kismartoni
 kir. járásbíró albírók;
 Andaházy Antal belényesi kir. járásbíró jegyző;
 Baán Lajos temesvári kir. főügyészségi irodafőtiszt;
 Farkas Ignác kolozsvári kir. ügyészségi irodatiszt;
 Bagyura Ferenc zsolnai, Székér János zsibói, Szomolai Antal rimaszombati
 és Tóth Ferenc dunaföldvári kir. járásbíró hivataloszolgák;
 Gorgolya János kassai kir. törvénytörvényességi fogházőr.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:
 Csathó Ferenc, a budapesti kir. ítélőtábla elnöke;
 dr. Szüts Miklós kir. kúriai bíró;
 Lucich Kelemen flumei kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. tör-
 vénytörvényességi bíró;
 V. Kovács Lajos tamási és Rósa János alsólendvai kir. járásbíró telekkönyv-
 vezetők;
 Balla Kálmán debreczeni kir. járásbíró és Kertész Jenő privigyei kir. járás-
 bíró telekkönyvi betétszerkesztő irnokok;
 Horváth Tamás és Rézner Pál budapesti központi kir. járásbíró hivataloszolgák;
 Csüri András gyulai és Zeidner Keresztély szatmárnémeti kir. törvénytörvényességi fogház-
 őrmesterek;
 Jenei József bácsalmási kir. járásbíró, Farkas Károly kalocsai, Plevna János
 pestvidéki és Somodi Lajos marosvásárhelyi kir. törvénytörvényességi fogházőrök.

Állásukról lemondottak.

dr. Spur Kálmán budapesti központi kir. járásbíró joggyakornok;
 dr. Frankovszky Gyula nagyszombati és Kántor Győző ilosvai kir. járásbíró
 ügyészi megbízottak.

Érvényüket veszített altiszti igazolványok.

A cs. és kir.közös hadügyminiszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1873 : II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1915. Skender István (24.382), Vaszlavik Ferenc (25.049), Hagyó András (27.574), Hartmann János (27.614), Tasch Jakab (28.560), Ritzl Márton (28.656), Kertész Ferenc (28.763), Perko Mátyás (28.833), Formayer Ödön (28.837), Krizsan II. János (29.109), Giersch Márton (29.287), Lex János (29.427), Jakab József (29.610), Carević Vasilj (29.897), Engel János (29.973), Szabó János (30.211), Bertleff János (30.701), Greger Oszkár (31.064), Schneider György (31.081), Mihajlov György (31.488), Hadel Adolf (31.572), Cupurdija Emil (31.964), Hrnecsi István (32.701), Jerabek Ferenc (33.263), Karácsonyi István (33.313), Muskoi Pál (33.389), Hettlinger Mihály (33.516), Mihálik István (33.622), Gossler Jakab (34.168).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

Az aradi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Gyarmathy Ernő borosjenői kir. közjegyző 1915. évi július hó 22-én meghalt és hogy az üresedésbe jött borosjenői kir. közjegyzői állásra — a kinevezendő kir. közjegyző működésének megkezdése napjáig terjedő időre — az 1886. évi VII. t.-c. 7. §-a értelmében helyettesül dr. Pálmai Lajos aradi kir. közjegyzőt hivatalból kirendelte.

A kassai kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Kubinyi János nagyrőczei kir. közjegyző a harcztéren szerzett betegsége következtében Budapesten 1915. június 25-én hősi halált halt, s hogy a megüresedett nagyrőczei kir. közjegyzői állásra helyettesül dr. Markó János rozsnyói kir. közjegyző rendeltetett ki.

A pozsonyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Pállya Gyula galántai kir. közjegyzőhelyettes működését 1915. évi július hó elsején megkezdí.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Nemes József kovásznai ügyvéd a brassói;
dr. Hovhannesiár Eghia gödöllői és dr. Szilbermann Ábrahám budapesti ügyvédek a budapesti;
dr. Baróthy István tordai ügyvéd a kolozsvári;
dr. Nyéki Jenő nagyszebeni ügyvéd a nagyszebeni;
dr. Medveczky János ujbányai és ifj. dr. Somorjay Emil pozsonyi ügyvédek a pozsonyi ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Borosnyai Oszkár¹⁾ brassói ügyvéd jegyzővé kinevezés folytán a brassói;
dr. Czövek Lajos*) budapesti ügyvéd lemondás, Kéglly József²⁾ és dr. Radó Lajos³⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás, valamint dr. Vécsei Oszkár*) budapesti ügyvéd elköltözés folytán a budapesti;
dr. Buday Gyula⁴⁾ nyirbátori ügyvéd lemondás és dr. Schwarcz Pál⁵⁾ kisvárdai ügyvéd elköltözés folytán a debreczeni;
dr. Hegedűs Kálmán⁶⁾ mosoni ügyvéd lemondás és dr. Rapoch Frigyes⁷⁾ győri ügyvéd elhalálozás folytán a győri;
dr. Fejér Antal⁸⁾ csikszeredai ügyvéd elhalálozás folytán a marosvásárhelyi;
dr. Brandstein Béla⁹⁾ máramarosszigeti ügyvéd elhalálozás folytán a máramarosszigeti;

dr. Csillag József¹⁰⁾ szekszárdi és Dréher Antal¹¹⁾ dárdai ügyvédek elhalálozás folytán a pécsi;

Helmezy József szatmárnémeti ügyvéd, dr. Borody Dezső nagykárolyi ügyvéd jegyzővé kinevezés és dr. Róth Imre nagykárolyi ügyvéd elhalálozás folytán a szatmárnémeti ügyvédi kamaráknál.

Az aradi ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy a hadiszolgálatra bevonult dr. Vadász Armand aradi ügyvéd kérelmére, irodája részére gondnokul dr. Dani Pál aradi ügyvédet rendelte ki;

a budapesti ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy az állítólag a harctéren hősi halált halt dr. Györe Pál budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Boross Domokos budapesti ügyvéd, továbbá állítólag a harctéren elesett dr. Marczinkovszky János budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Gergely Bertalan budapesti ügyvéd, valamint állítólag a harctéren elhalálozott dr. Énkes Endre budapesti ügyvédi irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Pethő György budapesti ügyvéd rendeltetett ki, végül, hogy Milin Mózes ügyvédjelölt a dr. Schwarcz József ügyvédnél folytatott joggyakorlatáról szóló 1568/1912. számú arcképes igazolványát elveszítvén, az megsemmisített;

a debreczeni ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Buday Gyula nyirbátori ügyvéd részére 449/1906. szám alatt kiállított és elveszett ügyvédi igazolványt semmisnek nyilvánította, továbbá, hogy a hazáért a harctéren állítólag hősi halált halt dr. Cseh Jenő hajdúböszörményi ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká Major Gyula hajdúböszörményi ügyvédet, valamint a még 1914. november havában hadbavonult s azóta magáról életjelt nem adó dr. László Miksa kisvárdai ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Róth Sándor kisvárdai ügyvédet kirendelte;

az eperjesi ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Engländer Emil eperjesi ügyvéd az 1874: XXXIV. t.-c. 70. §-ának 4. pontja értelmében az ügyvédségtől való elmozdításra ítéltetett.

*) Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

1) Iratait dr. Glajár Vazul brassói ügyvédnek adta át.

2) Irodája részére gondnokul dr. Ladányi Ármin budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

3) dr. Németh Antal " " "

4) Iratait dr. Horvát Zsigmond nyirbátori ügyvédnek adta át. " " "

5) dr. Balkányi Andor kisvárdai

6) Irodája részére gondnokul dr. Steiner Győző magyaróvári ügyvéd rendeltetett ki.

7) dr. Rapoch Géza győri

8) Gondnok kirendelésére nem forgott fenn szükség, mert ügyvédi irodáját még életében dr. Kovács Gyárfás csikszeredai ügyvédnek adta át.

9) Irodája részére gondnokul dr. Rosenberg Sándor máramarosszigeti ügyvéd rendeltetett ki.

10) " " " dr. Pirnitzer Béla szekszárdi ügyvéd rendeltetett ki.

11) " " " dr. Kovács Aladár dárdai " " "

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VII. fiz. oszt. jbíró a báni jbgnál	Trencsényi tszék elnökéhez	1915. aug. 1.	165. sz.
» » » » a szepesófalui jbgnál	Lőcsei » »	» » 11.	173. sz.
VIII. fiz. oszt. jbíró a teregovai jbgnál	Karánsebesi » »	» » 4.	167. sz.
Albíró a nagyvárad városi jbgnál	Nagyváradí » »	» » 4.	167. sz.
» a módosi jbgnál	Nagybecskereki » »	» » 6.	169. sz.
» a szobránczi »	Beregszászi » »	» » 6.	169. sz.
» a trsztenai »	Rózsahegyi » »	» » 8.	171. sz.
» a homonnai »	Sátoraljaujhelyi » »	» » 8.	171. sz.
» a munkácsi »	Beregszászi » »	» » 10.	172. sz.
» az erzsébetvárosi tszéknél	Erzsébetvárosi » »	» » 10.	172. sz.
» a nagyszebeni jbgnál	Nagyszebeni » »	» » 14.	176. sz.
Jegyző a tordai tszéknél	Tordai » »	» » 3.	166. sz.
» a lugosi jbgnál	Lugosi » »	» » 3.	166. sz.
» az oraviczabányai jbgnál	Fehértemplomi » »	» » 3.	166. sz.
» a medgyesi jbgnál	Erzsébetvárosi » »	» » 3.	166. sz.
» a belényesi »	Nagyváradí » »	» » 4.	167. sz.
» a székelyudvarhelyi jbnál	Székelyudvarhelyi » »	» » 6.	169. sz.
» a marosvásárhelyi tszéknél	Marosvásárhelyi » »	» » 8.	171. sz.
» a lőcsei »	Lőcsei » »	» » 10.	172. sz.
» a pozsonyi »	Pozsonyi » »	» » 11.	173. sz.
» az aradi »	Aradi » »	» » 11.	173. sz.
» a nagybecskereki »	Nagybecskereki » »	» » 13.	175. sz.
Tkvvezető a törökbecsei jbgnál	Nagybecskereki » »	» » 3.	166. sz.
» az alsólendvai »	Zalaegerszegi » »	» » 6.	169. sz.
» a szekszárdi »	Szekszárdi » »	» » 6.	169. sz.
» a rahói »	Máramarosszigeti » »	» » 13.	175. sz.
Írnok a kolozsvári ügyészségnél	Kolozsvári ügyészség vezetőjéhez	» » 7.	158. sz.
» a nagykanizsai tszéknél	Nagykanizsai tszék elnökéhez	» » 12.	162. sz.
» a vácsi jbgnál	Pestvidéki » »	» » 13.	163. sz.
» az élesdi »	Nagyváradí » »	» » 20.	169. sz.
» az alsólendvai jbgnál	Zalaegerszegi » »	» » 21.	170. sz.
» a máramarosszigeti »	Máramarosszigeti » »	» » 22.	171. sz.
» az ógyallai jbgnál	Komáromi » »	» » 23.	171. sz.
» a temesvári »	Temesvári » »	» » 22.	171. sz.
» a gálszécsi »	Sátoraljaujhelyi » »	» » 22.	171. sz.
» a vasvári »	Szombathelyi » »	» » 26.	174. sz.
» a máramarosszigeti jbgnál	Máramarosszigeti » »	» » 27.	175. sz.
» a fiumei tszéknél	Fiumei » »	» » 27.	175. sz.
» a temesvári »	Temesvári » »	» » 27.	175. sz.
Dijnok a sátoraljaujhelyi tszéknél	Sátoraljaujhelyi » »	» » 10.	172. sz.
Végrehajtó az antalfalvi jbgnál	Pancsovai » »	» » 6.	169. sz.
» a kiskőrösi »	Kalocsai » »	» » 13.	175. sz.
Fogházőrmester a gyulai tszéknél	Gyulai ügyészség vezetőjéhez	» » 15.	153. sz.
» a marosvásár- helyi tszéknél	Marosvásárhelyi » »	» » 24.	172. sz.
Fogházőrmester a szatmárnémeti tszéknél	Szatmárnémeti » »	» » 24.	172. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölvetett határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915 évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együtvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

BUDAPESTEN, 1915.

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

AUGUSZTUS 28.

TARTALOM. Rendeletek: A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1.380/1915. M. E. szám alatt kiadott minisztériumi rendelet kiegészítése és módosítása. — A zálogtárgyak értékesítésének korlátozása. — A Budapesti Gíró- és Pénztáregylet Részvénytársaság által foganatósítandó értékpapír-árverések szabályainak megállapítása. — A 2.072/1915. M. E. számú rendelettel zár alá vett búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának és zabnak végrehajtás útján való lefoglalása esetében követendő eljárás. — A háborúra való tekintettel egyes társaságok vagy egyéb vállalatok részére szövetséges hatalom által kirendelt szervek jogköre. — A részvénytársaságok és szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése. — A gyermek elhelyezésének és a tartásnak kérdésére vonatkozó gyámhatósági hatáskör szabályozásáról az 1912: LIV. t.-c. 21. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása. — A háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli segély engedélyezése. — A háromnál több gyermekkel bíró igazságügyi alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése. — Az igazságügyi államszolgálatban a kezelést végző személyzet elnevezése. — A székesfővárosi Margitsziget törvénykezési átcsatolása. — Hosszuperesztég, Vashosszufalu és Bögöte községeknek törvénykezési átcsatolása. — A Magyarország Tiszti Cím- és Névtára című munka összeállításához szükséges adatok beszolgáltatására vonatkozó eljárás újabb szabályozása. — **Közlemények:** A belgiumi községek elleni kártérítési igények elbírálására alapított választott bíróságokról. — A dresdeni, leipzig-i és chemnitzi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatal felhatalmazása házassági tanusítványok kiadására. — Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához alkonzul kinevezése. — Az ellenséges államok területén tartózkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén az ellenséges államokhoz tartozó külföldi állampolgároknak védelméről. — Fűtőanyagul tűzifa helyet lehetőleg szén használása. — Utiszámlák záradéka kiegészítő vagy helyettesítő szolgálat esetében. — A Budapesti Közlöny 1915. évi augusztus hó 1-től augusztus hó 28-ig megjelent 177—199. számaiban közzétett általános rendelkezések. — Hirdetmények elvesztett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról. — A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 3021/1915. M. E. számú rendelete,

a háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1.380/1915. M. E. szám alatt kiadott minisztériumi rendelet kiegészítése és módosítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. t.-c. 16. §-ában és az idézett törvénycikket valamint az 1912: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914: L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1915. évi április hó

29. napján 1.380/1915. M. E. szám*) alatt kiadott minisztériumi rendelet 1. §-ának 1. bekezdése a következő mondattal egészített ki:

A bíróság nem függeszti fel az eljárást, ha olyan körülmények vannak, amelyek esetében a felfüggesztést az 5. §. alapján nyomban meg kellene szüntetni.

2. §.

Az 1.380/1915. M. E. számú rendelet 2. §-ának 1. bekezdése a következő mondattal egészített ki:

A bíróság nem függeszti fel az eljárást, ha olyan körülmények vannak, amelyek esetében a felfüggesztést az 5. §. alapján nyomban meg kellene szüntetni.

Az idézett rendelet 2. §-a a következő új bekezdéssel egészített ki:

Ha az ügyvéd valamelyik ügyben az eljárás folytatását kérte, az ő képviseletével ugyanannál a bíróságnál folyamatban lévő többi ügyben is folytatni kell az eljárást, kivéve, ha az eljárást az 1. §. alapján függesztették fel.

3. §.

Az 1.380/1915. M. E. számú rendelet 5. §-a 2. bekezdésének e szavai helyébe: »hivatalból köteles megszüntetni«, a következő szavak lépnek: »kérelemre megszüntetni köteles«, mihez képest ennek a bekezdésnek új szövege így szól:

Ha kétségtelen, hogy a felfüggesztésnek az előfeltételei (1., 2. §.) nem voltak meg, vagy már nincsenek meg, úgyszintén a 2. §. esetében akkor is, ha a fél az ügyvédjének adott megbízást visszavonta, a bíróság a felfüggesztést kérelemre megszüntetni köteles.

4. §.

Az 1.380/1915. M. E. számú idézett rendelet 7. §-ának a következő szavai után: »a minisztériumnak a« a következő szavakat kell tenni: »a katonai szolgálatot teljesítő személyekre és az ily szolgálatot teljesítőkkal egy tekintet alá eső személyekre vonatkozó«; mihez képest ennek a §-nak új szövege így szól:

*) A 1.380/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 187. lapon.

A bíróság a felfüggesztést az után a nap után, amelyet a minisztériumnak a katonai szolgálatot teljesítő személyekre és az ily szolgálatot teljesítőkkal egy tekintet alá eső személyekre vonatkozó kivételes intézkedéseket hatályon kívül helyező rendelete meghatároz, a 6. §. 6. és 7. pontjában említett személyeket illetőleg pedig az akadály megszűntét követő harminc nap elteltével kérelemre megszünteti, hacsak az 1. vagy a 2. §-ban említett egyén kérelmére, vagy az 5. §. értelmében a felfüggesztést már előbb meg nem szüntette.

5. §.

Az 1.380/1915. M. E. számú rendelet 9. §-ának 4. bekezdésében előforduló következő szavak: »ezt a §-t« helyébe e szavakat kell tenni: »ennek a §-nak előbbi bekezdéseit«, mihez képest a 9. §. 4. bekezdésének új szövege következőképen szól:

Feleség, fel- vagy lemenő ágbeli rokon és törvénytelen gyermek javára megállapított tartás, továbbá a szolgálati szerződésből — ideértve a mezőgazdasági és ipari munkaviszonyt is — eredő követelés kielégítésére, úgyszintén bérelt lakás, más helyiség vagy terület átadására vagy visszabocsátására irányuló végrehajtásra ennek a §-nak előbbi bekezdéseit nem lehet alkalmazni.

Az idézett rendelet 9. §-a a következő új, 5. bekezdéssel egészítetik ki:

Ha a végrehajtást szenvedő katonai szolgálatot teljesít, vagy az ily szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esik, végrehajtás alól ki van véve és ennél fogva még a végrehajtást szenvedő beleegyezésével sem foglalható le mezei gazdasággal foglalkozók részére az általuk művelt vagy műveltetett szántóföld műveléséhez szükséges vetőmag, takarmány, szalma, alom és trágya, a most felsorolt ingóságok hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzésükre szükséges összeg. Az 1908 : XLI. törvénycikknek azokat a rendelkezéseit, amelyek az 1908 : XLI. t.-c. 2. §-a 18. pontjának esetére vonatkoznak, a jelen bekezdés esetére megfelelően alkalmazni kell.

6. §.

Az 1.380/1915. M. E. számú rendelet 10. §-ának 4. pontjából ki maradnak ezek a szavak: »moratórium alá nem eső« és helyükbe »a« szót kell tenni, mihez képest ennek a pontnak új szövege így szól:

4. a követelés kifizetése céljából közpénztárból vagy letétből felvehető követelésnek az utalványozását.

7. §.

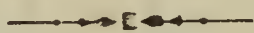
Az 1.380/1915. M. E. számú rendelet 13. §-ából kimaradnak ezek a szavak: »a hatodik moratóriumi rendelet vagy«, e szavaknak: »ezzel kapcsolatos későbbi rendelkezése« a helyébe pedig ezt a szót kell tenni: »moratóriumfeloldó rendelete«; mihez képest a 13. §. új szövege így szól:

Az 1881 : LX. t.-c. 72. §-ában meghatározott törvényes zálogjog a bérbeadót nemcsak félévi, hanem olyan időre járó bérösszeg erejéig illeti meg, amely idő alatt bérkövetelését katonai szolgálatot teljesítő (3. §. 1. bekezdésének 1—3. pontjai) bérlőjével, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekek egy tekintet alá eső (3. §. utolsó bekezdése) bérlőjével szemben a m. kir. minisztériumnak moratóriumfeloldó rendelete értelmében nem érvényesítheti.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetésével lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 14. napján.

A m. kir. minisztériumnak 2.842/1915. M. E. számú rendelete,

a zálogtárgyak értékesítésének korlátozásáról.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A hitelező, akit megillet a jog, hogy értékpapirból, mint zálogtárgyból bírói közbenjárás nélkül elégítheti ki magát, az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt részére lekötött értékpapirból csak az alábbi 2. és 3. §-ban foglalt módon és csak abban az esetben szerezhetsz kielégítést, ha az adóst kötelezettségének teljesítésére felhívta és az adós e felhívásnak, vételétől számított tizenöt nap alatt, nem tett eleget.

Az előbbi bekezdés szabályai megfelelően kiterjednek arra az esetre is, ha 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt eladott értékpapir tekintetében az eladót a vevő késedelme miatt az árú eladásának joga illeti meg.

2. §.

A budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírt csak nyilvános árverésen lehet eladni, de nem alacsonyabb árban, mint amely árfolyamon az értékpapírt a budapesti tőzsdén 1914. évi július hó 25. napján, e napi jegyzés hiányában pedig ezt a napot megelőzőleg utoljára jegyezték. Ugyanezen szabály megfelelően áll az olyan értékpapírra is, amelyet a budapesti tőzsdén nem, de a bécsi tőzsdén jegyeznek.

Az előbbi bekezdésben említett árverést a Budapesti Gíró- és Pénztáregylet Részvénytársaság foganatosítja. Az árverés szabályait az igazságügyminiszter külön rendelettel állapítja meg.

3. §.

A 2. §-ban nem említett értékpapírból a hitelező csak az 1875 : XXXVII. t.-c. 305. §-ában megszabott módon, bírósági árverés útján szerezhet kielégítést.

A bíróság az árverést csak abban az esetben rendelje el, ha azt találja, hogy az árverés elmaradása a hitelező érdekét lényegesen sértene. A bíróság az árverést elrendelő határozatában egyúttal meghatározza azt a legalacsonyabb árat, amelyen alúl az értékpapírt eladni nem lehet. Ez az ár nem lehet alacsonyabb az értékpapírnak 1914. évi július hó 25. napján volt forgalmi értékénél. A legalacsonyabb ár meghatározása végett a bíróság első sorban a legközelebbi kereskedelmi és iparkamara szakvéleményét kérje ki.

4. §.

Az 1. §-nak, a 2. §. első bekezdésének, valamint a 3. §. második bekezdésének szabályai megfelelően akkor is állanak, ha oly hitelező, aki végrehajtási eljáráson kívül kérheti a követelése fejében 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt zálogul lekötött értékpapir bírói eladását, e végett a bírósághoz folyamodik.

A bíróság a 2. §. első bekezdésének és a 3. §. második bekezdésének megfelelően jár el akkor is, ha a hitelező az 1914. évi augusztus

hó 1. napja előtt zálogul lekötött értékpapirnak végrehajtási árverésen való eladását kéri.

5. §.

A hitelező az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta zálogul lekötött értékpapirból is csak az 1—4. §-ok szerint szerezhethet kielégítést, ha tudomása van arról, hogy a zálogadós katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkkel egy tekintet alá esik; kivéve, ha e körülmények már a zálog adásakor is fennforogtak.

A bíróság a 2. §. első bekezdésének, valamint a 3. §. második bekezdésének megfelelő alkalmazásával jár el akkor is, ha a hitelező az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta zálogul lekötött értékpapir bírói eladását kéri és a bíróságnak tudomása van arról, hogy a zálogadós katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkkel egy tekintet alá esik; kivéve, ha e körülmények már a zálog adásakor is fennforogtak.

A jelen §. alkalmazásában az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta kibocsátott értékpapírok legalacsonyabb eladási árául a kibocsátási ár szolgál; az 1914. évi augusztus hó 1. napja óta kibocsátott állami kölcsönkötvényekből a bíróságon kívüli kielégítésre jogosított hitelező a 2. §. második bekezdésében meghatározott módon szerezhethet kielégítést.

6. §.

Ha a hitelező az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt kötött szerződés értelmében a 2. §-ban említett értékpapir árhanyatlása esetében pótfedezetet követelhet: arra nézve, hogy a pótfedezet követelésének előfeltételei fennállanak-e, szintén a 2. §. első bekezdésében meghatározott árfolyam irányadó.

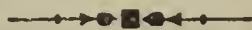
7. §.

Az 1881: XIV. t.-cikkben említett kezizálogkölcsönügyleteknél az árverést csak a kereskedelemügyi miniszter által esetről-esetre adott engedély alapján lehet megtartani. A zálogkölcsöndíjat az 1881: XIV. t.-c. 15. §-ában meghatározott időn túl is lehet szedni. A kir. zálogházakra ezek a szabályok megfelelően állanak.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra vonatkozik, Horvát-Szlavonországra is kiterjed. A 2. §-ban említett árverés foganatosításának szabályait Horvát-Szlavonországek területére nézve a bán állapítja meg.

Kelt Budapesten, 1915. évi július hó 31-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.620/1915. I. M. E. számú rendelete,

a Budapesti Giro- és Pénztáregylet Részvénytársaság által foganatosítandó értékpapir-árverések szabályainak megállapítása tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak a zálogtárgyak értékesítésének korlátozásáról 1915. évi július hó 31. napján 2.842/1915. M. E. szám*) alatt kiadott rendeletében — a 2. §. második bekezdésében — kapott felhatalmazás alapján az említett rendelet értelmében a Budapesti Giro- és Pénztáregylet-Részvénytársaság által foganatosítandó értékpapir-árverések szabályait a következőkben állapítom meg:

1. §.

Az elárverezendő értékpapirokat az árverési megkereséssel egyidejűleg — amelyben az adós nevét is meg kell jelölni — a Budapesti Giro- és Pénztáregylet-Részvénytársaságnak számjegyzék kíséretében elismervény ellenében át kell adni.

2. §.

Az árverés a megkereső fél nevében és veszélyére történik, anélkül, hogy a részvénytársaság a szerződő felek között fennforgó jogviszonynak, vagy az átadott címletek forgalomképességének vagy esetleges hiányainak vizsgálatába bocsátkozni volna köteles.

Ha azonban a részvénytársaságnak kétsége van afelől, hogy a megkereső felet csakugyan illeti-e oly követelés, amelynek alapján az

*) A 2.842/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 8. számában a 474. lapon.

árverést a 2.842/1915. M. E. számú rendelet értelmében meg lehet tartani, az árverés kitűzését felelősség és indokolás nélkül megtagadhatja, vagy az árverés kitűzését attól teheti függővé, hogy a megkereső fél előtte valószínűvé tegye azt a jogviszonyt, melynek alapján az árverés kitűzését kéri.

Az árverés kitűzésének megtagadása esetében a megkereső fél a 68.300/1914. I. M. számú*) rendelet 3. §-ának 1. bekezdése szerint illetékes járásbíróshoz folyamodhatik, amely az idézett rendelet alkalmazásával határoz afelől, hogy a részvénytársaság megtartsa-e az árverést vagy ne.

Ezeket a szabályokat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a részvénytársaságnak az árverés kitűzése után támad kétsége a 2. bekezdésben említett körülmény felől.

3. §.

Az árverést a részvénytársaság legkésőbb a megkeresés beérkezésének vagy a jogerősséget tanúsító záradékkal ellátott bírói határozat (2. §. 3. és 4. bekezdés) bemutatásának napját követő tizedik napra tűzi ki és kiküldöttje által foganatosítja.

Az árverésről a részvénytársaság legalább három nappal az árverés megtartása előtt hirdetményt tesz közzé, amelyben az árverés napját, óráját, helyét és az árverésre kerülő értékpapirokat megjelöli. A hirdetmény közzététele a részvénytársaság helyiségében való kifüggesztéssel történik; a részvénytársaság azonban a hirdetményt belátása szerint más módon is közzéteheti. Az árveréseket a társaság saját helyiségében foganatosítja.

4. §.

Hogy az egy napon — akár ugyanazon megkereső fél, akár különböző megkereső felek nevében — árverésre kerülő ugyanazon nemű értékpapírok minő tételekben bocsáttassanak árverésre, azt a részvénytársaság belátása szerint határozza meg.

5. §.

Az értékpapír kikiáltási árát a részvénytársaság határozza meg; a kikiáltási ár nem lehet alacsonyabb a 2.842/1915. M. E. számú rendeletben meghatározott legalacsonyabb eladási árnál.

*) A 68.300/1914. I. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 653. lapon.

Az árverést addig kell folytatni, míg ígéretet tesznek; ha további ígéretet nem tesznek, az értékpapírt a megígért árnak háromszori kiáltása után a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni még akkor is, ha más árverelő nem tett ígéretet (1881:LX. t.-c. 107. §. 2. bek.).

Ha a 2.842/1915. M. E. számú rendeletben meghatározott legalacsonyabb eladási áron vevő nem jelentkezik: a részvénytársaság az árverést felfüggeszti és a megkereső fél kívánságára újból kitűzi.

Az árverésen megvett minden értékpapír vételárát azonnal meg kell fizetni s a fizetés után az elárverezett értékpapírt azonnal a vevő birtokába kell adni. Ha a legtöbbet ígérő a vételárát azonnal meg nem fizeti, az értékpapírt azonnal újra kell árverelni. A nem-fizető árverelőnek a netaláni többletthez nincs igénye, de a netaláni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamában nem vehet részt (1881:LX. t.-c. 108. §. 1. bek.).

6. §.

Ha a részvénytársaság alaposan feltételezheti, hogy az árverés körül visszaélés merült fel, az árverés folytatását felelősség és indokolás nélkül megtagadhatja. A megtagadásról a megkereső felet értesíti.

7. §.

Az egy időben — akár ugyanazon megkereső fél, akár különböző megkereső felek nevében — történt árverésről a részvénytársaság kiküldöttje közös jegyzőkönyvet készít, amely a megkereső fél és az adós megnevezését, az árverelt értékpapírok megjelölését, a vevő nevét és az eladási árat foglalja magában. Az árverési jegyzőkönyvet a részvénytársaság kiküldöttje aláírja és a részvénytársaság megőrzi és akár a megkereső félnek, akár az adósnak kívánságára a jegyzőkönyvnek őt illető részéről kivonatos másolatot ad.

A részvénytársaság az árverésen eladott értékpapírokról a vevő részére számlát állít ki.

A részvénytársaság az árverés költségét a megkereső félnek számítja fel. Az árverési jegyzőkönyv bélyegét a megkereső fél előlegezni köteles.

Az értékpapírforgalmi adót az 1900:XI. t.-c. rendelkezései szerint kell leróni.

8. §.

A részvénytársaság köteles a befolyt vételárat a megkereső féllel az árverés megtartása után három nap alatt elszámolni.

9. §.

Ez a rendelet kihirdetésével lép éleibe.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 17-én.

A m. kir. minisztériumnak 2.958/1915. M. E. számú rendelete,

a 2.072/1915. M. E. számú rendelettel zár alá vett búzának rozsnek, kétszeresnek, árpának és zabnak végrehajtás útján való lefoglalása esetében követendő eljárás tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli :

1. §.

Az 1915. évi búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről 1915. évi június hó 16. napján 2.072/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet 3. §-ának utolsó bekezdése szerint (l. a Budapesti Közlönynek 1915. évi június hó 17-én megjelent 139. számát) a zár alá vétel a terményeknek végrehajtás útján való lefoglalását nem akadályozza. Az ilyen lefoglalt terményeket végrehajtási úton eladni csak akkor szabad, ha azoknak a közélélmezés vagy a közszükséglet céljára való megszerzése iránt a jelen rendelet értelmében intézkedés nem történik. Ez a szabály áll, akár a kir. bíróság, akár a pénzügyi vagy más közigazgatási hatóság rendelte el a végrehajtást.

2. §.

Ha a lefoglalt terményt vagy egy részét az idézett 2.072/1915. M. E. számú és a 2.468/1915. M. E. számú rendelet (l. a Budapesti Közlönynek 1915. évi július hó 15-én megjelent 162. számát) értelmében vásárlásra jogosult vevő a foglalás előtt elővétel útján lekötötte vagy készárúvétel útján megszerezte, a vevő a vételügylet igazolása és

a még ki nem fizetett vételárnak vagy hátralékának a végrehajtót kiküldő hatóságnál letétbe helyezése mellett a foglalástól számított tizenöt nap alatt kérheti, hogy ez a hatóság a megvett terményt a foglalás alól feloldja és részére kiadja.

Ugyanezen határidő alatt kérheti a foglalás feloldását az 1.761/1915. M. E. számú rendelet (l. a Budapesti Közlönynek 1915. évi május hó 21-én megjelent 117. számát) értelmében előleg nyújtására jogosult pénzügyintézet arra a terményre nézve, amelyet a végrehajtást szenvedő előleg fejében az idézett rendeletnek megfelelően eladásra lekötött.

A kiküldött végrehajtó az ilyen vevőt és pénzügyintézetet a foglalásról azonnal értesíteni és e végből a végrehajtási törvény értelmében kibocsátandó igénybejelentési felhívás egy példányát velük — a jelen §-ban meghatározott jogukra utalással — közölni köteles.

3. §.

Ha a 2. §-ban megszabott határidő alatt a terménynek a foglalás alól feloldását nem kérték, vagy a hatóság a kérelemnek helyt nem adott, vagy csupán a termény egy részének kiadását rendelte el, a kiküldött végrehajtó a kiküldő hatóságnak, a végrehajtást szenvedő nevének, a lefoglalt termények nemének, mennyiségének, minőségének és hollétének megjelölésével ajánlott levélben haladéktalanul értesíteni köteles az Országos Gazdasági Bizottságot (Budapest, V., Országház-tér, földművelésügyi minisztérium) a lefoglalt terményeknek a közélélmezés vagy a közszükséglet céljára való esetleges átvétele végett.

Ha az Országos Gazdasági Bizottság vagy megbízottja a végrehajtót kiküldő hatóságot az értesítés elküldésének napjától számított tizenöt nap alatt arról értesíti, hogy a lefoglalt terményeket átveszi, azokat az 1. bekezdésben megjelölt célra hatóságilag igénybevetteknek (rekviráltaknak) kell tekinteni és árverésen eladni nem szabad. A készleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedése tekintetében a 240/1915 M. E. számú (l. a Budapesti Közlönynek 1915. évi január hó 15-én megjelent 12. számát) és a 610/1915. M. E. számú (l. a Budapesti Közlönynek 1915. évi február hó 16-án megjelent 38. számát) rendeletnek a rendelkezései irányadók. Arról, hogy az igénybevett terményért járó vételár a végrehajtót kiküldő hatóságnál letétessék, az Országos Gazdasági Bizottság gondoskodik.

Ha az Országos Gazdasági Bizottság az előbbi bekezdésben emlí-

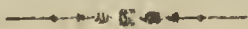
tett határidőben a lefoglalt termények megszerzése iránt nem intézkedik vagy a végrehajtót kiküldő hatóságot azzal értesíti, hogy a lefoglalt terményeket megszerezni nem kívánja, a lefoglalt terményekre a végrehajtási eljárás a fennálló szabályok szerint folytatható és árverést is lehet foganatosítani. Az árverési vevőkre a 2.072/1915. M. E. számú rendeletnek a vételi jogosultságot korlátozó rendelkezései nem nyernek alkalmazást.

4. §.

Azokban a folyamatban levő végrehajtási ügyekben, amelyekben az árverés még kitűzve nincs, a jelen rendeletet megfelelően kell alkalmazni. A 2. §-ban megszabott határidőt a jelen rendelet életbelépésének napjától kell számítani.

5. §.

Ez a rendelet 1915. évi augusztus hó 11. napján lép életbe.
Kelt Budapesten, évi augusztus hó 9-én.

A m. kir. minisztériumnak 2.985/1915. M. E. számú rendelete,

a háborúra való tekintettel egyes társaságok vagy egyéb vállalatok részére szövetséges hatalom által kirendelt szervek jogköréről.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezt a törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

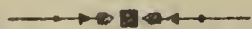
1. §.

Ha valamely szövetséges hatalom, tekintettel a háborúra, akár saját területén, akár általa katonailag megszállott területen egyes kereskedelmi vagy más társaságok vagy egyéb vállalatok felügyeletére vagy ügyeinek vitelére szervet rendel ki, ennek a szervnek jogkörére, tehát képviseleti jogkörére is, kizárólag azok a jogszabályok irányadók, amelyeket a kirendelő szövetséges hatalom e részben saját törvényei értelmében megállapított.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 11-én.

A m. kir. minisztériumnak 3.008/1915. M. E. számú rendelete,

a részvénytársaságok és szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A m. kir. minisztérium az 1914 : L. t.-c. 12. §-ában kapott felhatalmazás alapján az 1915. évi január hó 14. napján 130/1915. M. E. szám*) alatt kibocsátott rendeletének kiegészítéséül a következőket rendeli:

1. §.

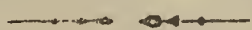
Ha valamely részvénytársaság vagy szövetkezet az 1914. évi augusztus hó 1. napján vagy azután záródó üzleti évre vonatkozólag a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása végett tartandó közgyűlését az alapszabályokban vagy a 130/1915. M. E. számú rendeletben megszabott határidőn belül a hadi állapot következtében előállott elháríthatatlan akadály miatt nem tarthatja vagy nem tarthatta meg, vagy ha a közgyűlésnek az említett határidőn túl halasztását a hadi állapottal összefüggő egyéb különös méltánylást érdemlő körülmények indokolják, a kereskedelemügyi miniszter az igazgatóság kérelmére a közgyűlés megtartására megszabott határidőt az illető részvénytársaság vagy szövetkezet tekintetében — a szükséghez képest esetleg ismételten is — megfelelő határozott időtartamra meghosszabbíthatja.

Az engedélyezett halasztásról a kereskedelemügyi miniszter az illetékes cégbíróságot egyidejűleg értesíti.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 13-án.

*) A 130/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 1. számában a 26. lapon. (V. ö. a 2.212/1915. M. E. számú rendelettel az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 7. számában a 410. lapon.)

A m. kir. belügyminiszternek és m. kir. igazságügyminiszternek 3.000/1915. I. M. számú rendelete,

a gyermek elhelyezésének és a tartásnak kérdésére vonatkozó gyámhatósági hatáskör szabályozásáról az 1912 : LIV. t.-c. 21. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában.

A polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. törvénycikket életbelépítő 1912 : LIV. t.-c. 109. §-a alapján az 1912 : LIV. t.-c. 21. §-ának végrehajtása tárgyában a következőket rendeljük:

A kir. törvényszék, mihelyt arról értesül, hogy a házassági perben álló házasfeleknek kiskorú gyermeke van, köteles a per megindításáról vagy az előzetes békéltetés kéréséről a kiskorú illetékes gyámhatóságát haladéktalanul értesíteni, továbbá a kiskorú elhelyezésének és tartásának kérdésében az 1911 : I. t.-c. 674. §-a alapján hozott határozatot és a házassági pert befejező határozatot jogerőre emelkedése után az illetékes gyámhatóságnak megküldeni.

A gyámhatóság köteles a per megindításáról vagy az előzetes békéltetés kéréséről hozzája érkezett bírósági értesítés után a nála folyamatban lévő gyermektartási és elhelyezési ügyre vonatkozó összes iratokat az értesítő törvényszékhez haladéktalanul áttenni.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 4-én.

A m. kir. minisztériumnak 2.973/1915. M. E. számú rendelete,

a háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése tárgyában.

A minisztertanács 1915. évi július hó 26 án tartott ülésében elhatározta, hogy a háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére, akik a családi pótlékról rendelkező 1912 : XXXV. törvénycikk értelmében legfeljebb évi 600 K, illetőleg évi 300 K családi pótlékot kaphatnak, 1915. évi július hó elsejétől kezdődő hatálylyal, a családi pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélyek engedélyeztessenek.

A minisztertanácsnak e határozata alapján a m. kir. minisztérium a következőket rendeli:

1. Az 1912 : XXXV. t.-c. alapján járó családi pótlékra igényjogosult összes alkalmazottak, akiknek háromnál több — az 1912 : XXXV. t.-c. 2—8. §-aiban megkívtant feltételeknek megfelelő — gyermekük van, a hármát meghaladó minden olyan gyermekük után, aki után az alkalmazottnak az 1912 : XXXV. t.-c. 2—8. §-aiban, valamint a m. kir. minisztériumnak 1912. évi 4.596/M. E.,¹⁾ 1912. évi 4.597/M. E.²⁾ és 1913. évi 3.441/M. E.³⁾ számú rendeleteiben foglaltak értelmében családi pótlékra egyébként igénye lenne, az 1915. évi július hó elsejétől kezdődő hatállyal, a háború tartamára, illetőleg a jelen rendelet hatályon kívül helyezéséig, rendkívüli évi segélyt kapnak.

2. A rendkívüli évi segélynek összege azoknál az alkalmazottaknál, akiknek az 1912 : XXXV. t.-c. értelmében évi 600 K családi pótlékra van igényük, a jelen rendelet 1. pontjában említett minden gyermek után évi 200 koronával, azoknál az alkalmazottaknál pedig, akiknek az 1912 : XXXV. t.-c. értelmében évi 300 K családi pótlékra van igényük, a jelen rendelet 1. pontjában említett minden gyermek után évi 100 koronával állapíttatik meg; az 1912 : XXXV. t.-c. 2. §-ában említett második csoport 3—9. pontjai alatt felsorolt alkalmazottaknál azonban azzal a korlátozással, hogy az az alkalmazott, akinek fizetés természetével bíró illetményei (bére, zsoldja) évi 600 koronát meg nem haladnak, ezt a rendkívüli évi segélyt egyáltalán nem kaphatja, annál az alkalmazottnál pedig, akinek fizetés természetével bíró illetményei (bére, zsoldja) az évi 600 koronát meghaladják, ez a rendkívüli évi segély összesen, az említett illetmények évi 600 koronát meghaladó s felfelé 100 koronára kikerekítendő részének felénél több nem lehet.

3. A rendkívüli évi segély minden tekintetben a családi pótlék természetével bír s ennél fogva az arra való igénynek bejelentése, valamint a rendkívüli évi segélynek megállapítása, utalványozása, kifizetése és beszüntetése tekintetében, a gyermek után járó családi pótlékra való igénynek bejelentése, valamint a gyermek után járó családi pótléknak megállapítása, utalványozása, kifizetése és beszüntetése tekintetében érvényben álló határozmányokat kell alkalmazni.

4. A rendkívüli évi segélyt azok, akik már 1915. évi július hó

¹⁾ A 4.596/1912. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXI. évfolyamának 8. számában a 315. lapon.

²⁾ A 4.597/1912. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXI. évfolyamának 8. számában a 317. lapon.

³⁾ Az 3.441/1913. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXI. évfolyamának 6. számában a 326. lapon.

elsejét megelőzőleg is családi pótlékra igényt adó alkalmazásban állottak, az 1915. évi július hó elsejét megelőzőleg, valamint az 1915. évi július, augusztus és szeptember hónapjaiban született gyermekek után, 1915. évi július hó elsejétől kezdve kapják.

5. Az alkalmazott részére az 1912 : XXXV. t.-c. 9. §-a alapján egyes családtagok után esetleg engedélyezett családi pótlék a jelen rendelet alapján járó rendkívüli évi segélybe betudandó.

6. Olyan alkalmazott részére, aki a jelen rendelet alapján rendkívüli évi segélyben részesül, nem lehet az 1912 : XXXV. t.-c. 9. §-a alapján, családtagok után, családi pótlékot engedélyezni.

7. A jelen rendelet alapján utalványozott rendkívüli évi segélyeket az 1912 : XXXV. t.-c. 19. §-a értelmében nyitott »Családi pótlékok« című alrovaton kell elszámolni, még pedig annál a költségvetési címnél, amelynek terhére az alkalmazott rendes illetményeit és családi pótlékát élvezi.

Az állami számvitelről szóló 1897 : XX. t.-c. 22. §-a értelmében azonban az állami zárszámadás indokolásában minden egyes költségvetési címnél számszerűleg is fel kell említeni, hogy milyen összeg utalványoztatott családi pótlékra és milyen összeg rendkívüli évi segély fejében.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 11-én.

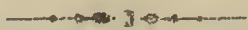

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.856/1915. I. M. E. számú rendelete,

a háromnál több gyermekkel bíró igazságügyi alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak a háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése tárgyában 1915. évi augusztus hó 11-én kibocsátott 2.973/M. E. számú rendeletét*) tudomásulvétel és miheztartás végett azzal a megjegyzéssel közlöm, hogy az igény bejelentésére az I. számú mintának megfelelő és házilag előállítandó nyomtatványok, az utalványozásnál pedig a II. számú mintának megfelelő nyomtatványok használandók fel.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 23-án.

*) A 2.973/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny jelen számában a 484. lapon.

Minták a 12.856/1915. I. M. E. számú rendelethez.

I. minta.

1. lap.

Magyar

királyi

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM ELNÖKSÉGE.

..... szám. Ér. 191.....

Egyuttal elintéztetett:

I. M. E.

Beadvány { száma
kelte

Előirat:

Utóirat:

Tárgy:

A

elnökének
vezetőjének

jelentése

kir.

családi pótlékot helyettesítő rend-
kívüli évi segélyének utalványo-
zása tárgyában.

Lássa kiadás:

Feljegyezte a m. kir. igazság-
ügyminiszteri számvevőség.....
számlakönyv.....lapján.

191

Irodába érkezett:

Másolata:

Egyeztetették:

Kiadatott:

csat.

I. minta.2. lap.

1. Az alkalmazott neve:
2. Hivatali állása:
3. Altiszteknél vagy szolgáknál a jelenleg élvezett:
 - a) fizetés és személyi pótlék együttes évi összege.....K.
 - b) egy $\frac{\text{napra}}{\text{hónapra}}$ eső szoros értelemben vett $\frac{\text{napibér}}{\text{havidíj}}$ összege.....
K.....f., amely egy évre — az évet 365 nappal szá-
 mítva — kitesz.....K.....f-t.
4. A tisztviselő betöltött huszonnégyszáz évnel, a díjnok, altiszt vagy szolga betöltött tizenhat évnel fiatalabb azon törvényes vagy törvényesített, édes vagy mostoha gyermekeinek neve és születésük időpontja, akik után az 1912:XXXV. t.-c. 2—8. §-aiban, valamint a m. kir. minisztériumnak 1912. évi 4.596/M. E. 1912. évi 4.597/M. E. és 1913. évi 3.441/M. E. számú rendeletei értelmében (L. az 1912. és 1913. évi Igazságügyi Közlöny 315., 317. és 326. lapjain) egyébként családi pótlék volna igényelhető:
 - a) szül.....évi.....hó.....-n.
 - b) » » » »
 - c) » » » »
 - d) » » » »
 - e) » » » »
 - f) » » » »
 - g) » » » »
5. A felsorolt gyermekek közül kik után élvez ezidőszerint családi pótlékot?.....
 az ezek után élvezett családi pótlék évi összegeK, és a vonatkozó utalványrendelet száma
6. A családtagok száma, akik után az alkalmazott az 1912 : XXXV. t.-c. 9. §-a alapján ezidőszerint családi pótlékot élvez
 az ezek után élvezett családi pótlék évi összege.....K és a vonatkozó utalványrendelet száma....

7. Esetleges megjegyzések.....
 A fenti adatok valódiságát igazolom.
1915. évi.....hó.....n.

II. minta.

A ^{m. kir. adóhivatalnak}
budapesti.....ker. kir. állampénztárnak.

Utalvány az 191..../191.... évre.

Rendes kiadások.

XXII. fejezet: Igazságügyminisztérium.

Cím:

1. rovat: Személyi járandóságok.

1. alrovat: Családi pótlékok.

(Családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély).

A m. kir. minisztériumnak 1915. évi augusztus hó 11-én 2.973.
M. E. szám alatt kelt rendelete értelmében

részére az 1912 : XXXV. t.-c. 6. §-a alapján

..... nevű ellátatlan gyermeke után
folyósított..... K családi pótlékon felül a nevezett.....

..... alább felsorolt ellátatlan gyermekei után, és pedig:

az évi hó -n született

az évi hó -n született

az évi hó -n született

az évi hó -n született

az évi hó -n született

után egyenkint K, összesen tehát K családi pótlékot
helyettesítő rendkívüli évi segély állapított meg.

Utasítom ennél fogva a m. kir. ^{adónivatali}
állampénztárt, hogy a fentemlített évi
..... korona, azaz korona családi

pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segélyt további intézkedésig, legkésőbb

azonban addig, amíg a felsorolt gyermekek valamelyike ^{huszonnegyedik}
tizenhatodik

életévet el nem éri, vagy másnemű ellátásban nem részesül, 191 évi

..... hó 1-től kezdve ^{előzetes}
utólagos naptári negyedévi részletekben a

..... által láttamozott ^{bélyegköteles}
bélyegtelen

nyugtakra fizesse ki s ezt a kiadást a fentírt módozatok szerint szá-
molja el.

Kelt Budapesten, 191 évi hó -n.

A m. kir. igazságügyminiszternek 43.800/1915. I. M. számú rendelete,
az igazságügyi államszolgálatban a kezelést végző
személyzet elnevezése tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak 1915. évi július hó 7-én 2378. M. E. szám alatt kelt rendeletével közölt szabályzat*) az 1914/15. évi állami költségvetésről szóló 1914 : XXVII. t.-c. 11. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál a kezelési, valamint a kisebb fogalmazási teendőknek segédmunkási minőségben való ellátására kezelői (kezelőnői) állásokat rendszeresít és az ilyen állásokat betöltő állami alkalmazottaknak a »kezelő (kezelőnő)« nevet adja.

Ekkép a »kezelő (kezelőnő)« elnevezéssel az igazságügyi államszolgálatban is ezután csak azok az állami alkalmazottak jelölhetők meg, akik az idézett 2378/1915. M. E. számú szabályzat alá esnek.

Minthogy az igazságügyi jogszabályok eddig a »kezelő« elnevezést a segédhivatalok tennivalóit végző tisztviselők és díjnokok megjelölésére gyűjtőnévül használták, ezután mindenütt, ahol e jogszabályokban kezelőkről van szó, kezelők helyett a »segédhivatali személyzetet«, vagy e személyzet tagját, tehát:

1. a segédhivatali tisztviselőket, köztük a részükre kijelölt munkakörben a telekkönyvvezetőket is, 2. a 2378/1915. M. E. számú szabályzat alá eső kezelőket (kezelőnőket), 3. a díjnokokat kell érteni.

Az eddig használt kezelőtisztviselő elnevezést a segédhivatali tisztviselő elnevezés váltja fel.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 25-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 35.432/1915. I. M. számú rendelete,
a székesfővárosi Margitsziget törvénykezési átcsatolása tárgyában.

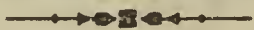
A m. kir. minisztérium 1915. évi július hó 26-án tartott tanácsában az 1913 : XXV. t.-c. 3. §-a alapján a budapesti székesfővárosi Margitsziget egész területét a budapesti kir. törvényszék kerületén belül

*) A 2378/1915. M. E. számú rendelettel közölt szabályzatot 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 7. számában a 411. lapon.

a budapesti központi kir. járásbíróság, úgyis mint telekkönyvi hatóság kerületéből a budapesti I—III. ker. kir. járásbíróság, úgyis mint telekkönyvi hatóság területéhez csatolta át.

Ez a rendelet 1915. évi október hó 1. napján lép hatályba.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 1-én.

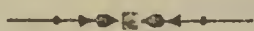
A m. kir. igazságügyminiszternek 36.136/1915. I. M. számú rendelete,

Hosszúpereszteg, Vashosszúfalu és Bögöte községeknek törvénykezési átcsatolása tárgyában.

A m. kir. minisztérium 1915. évi augusztus hó 13. napján tartott tanácsában az 1890:XXIX. t.-c. 2. §-a és az 1913:XXV. t.-c. 3. §-ának második bekezdése alapján Hosszúpereszteg, Vashosszúfalu és Bögöte Vas vármegyei községeket, melyek törvénykezési tekintetben a szombathelyi kir. törvényszék kerületén belül eddig a vasvári kir. járásbíróság, úgyis mint telekkönyvi hatósághoz tartoztak, ugyanezen törvényszék kerületén belül a sárvári kir. járásbíróság, úgyis mint telekkönyvi hatóság területéhez csatolta át.

Ez a rendelet folyó évi október hó 1. napján lép hatályba.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 17-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.395/1915. I. M. számú rendelete,

a Magyarország Tiszti Cím- és Névtára című munka összeállításához szükséges adatok beszolgáltatására vonatkozó eljárás újabb szabályozása tárgyában.

Felhívom az igazságügyi hatóságok és intézetek vezetőit, hogy a Magyarország Tiszti Cím- és Névtára című munka összeállításához szükséges adatok beszolgáltatása körül szorosan az alább közölt Tájékoztató*) értelmében járjanak el és különös gondot fordítsanak minél megbízhatóbb és pontos adatok szolgáltatására.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 9-én.

*) Az ezuttal közölt Tájékoztató az 1902. évi augusztus hó 9-én 8.845/1902. I. M. E. szám alatt (Igazságügyi Közlöny XI. évfolyam, 8. szám, 241. lap) kelt rendelettel közölt Tájékoztató helyébe lép.

Melléklet

a m. kir. igazságügyminiszternek 12.395/1915. I. M. E.
számú rendelethez:

Tájékoztató

a Magyarország Tiszti Cím- és Névtára című munka összeállításához
szükséges adatok beszolgáltatása iránt.

1.

A Tiszti Címtárhoz szükséges adatokat a magyar kir. központi statisztikai hivatal évenként egyszer gyűjti. Az adatgyűjtéshez szükséges kefelenyomatokat a hivatal a nagyobb hatóságoknak és intézeteknek minden év július havában, hogy a beküldési határidőig a változások pontos kijavítására több idő álljon rendelkezésre, kisebb hatóságoknak és intézeteknek minden év október havában küldi ki.

A kefelenyomatot az adatszolgáltató hatóság jelen tájékoztató szerint kiigazítani tartozik; ennek megtörténte után a kefelenyomat, az adatszolgáltató hatóság bélyegzőjével és az adatszolgáltatásért felelős tisztviselő aláírásával ellátva, a második pontban megszabott határidő mellett a m. kir. központi statisztikai hivatal által mellékelte borítékban minden kísérlőirat nélkül visszaküldendő.

Kivánatos, hogy a kijavítást ne tájékoztatlanabb, alantas közegek végezzék, hanem a hatóság vagy intézet a kefelenyomatot olyan alkalmazottjával is átnézesse, aki a hatóság vagy intézet szervezeti beosztását ismeri és így a kefelenyomatokon a szükségesnek látszó szervezeti változásokat, módosításokat pontosan keresztülvezetheti.

2.

A beterjesztendő adatoknak az illető év november 10-én létező állapotot kell feltüntetni.

A kért adatokat november 12-éig okvetlen be kell küldeni a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz még abban az esetben is, ha a beterjesztési határidőn túl, a közel jövőben változás várható, a bekövetkezett változást aztán külön átiratban lehet a statisztikai hivattal közölni. A fenti határidő előtt is megtörténhetik azonban az adatok beterjesztése, de csakis akkor, ha változás a beterjesztési határidőig előreláthatólag nem fog történni.

A határidő pontos megtartása igen fontos, mert késedelem esetén a nyomdai munkák, különösen az ívek tördelése fennakadást szenvednek és a nagy munkát igénylő névmutató készítése sem kezdhető meg mindjárt november 12-ike után.

3.

A kefe enyomatokba igazítandó adatok világosan kiírt betűkkel jegyzendők és minden esetre kerülendő az, hogy a kefelenyomat mellőzésével az illető hatóságokra vonatkozó adatok külön leirassanak, kivéve, ha a hatóság körében az év folyamán oly nagymérvű személyzeti változások fordultak elő, hogy azokat a kefelenyomatokba beigazítani nagy nehézséggel jár.

4.

Az adatszolgáltatásnak minden egyes egyénre nézve a következőkre és a következő sorrendben kell kiterjedni és pedig:

1. Esetleges nemesi előnév, vezetéknév és keresztnév, születési rang (bárá, gróf, herceg stb.).
2. Magyar és osztrák rendjelek, érdemkeresztek, érmek stb.
3. Külföldi rendjelek, érdemkeresztek, érmek stb.
4. Szaktanácsokban elfoglalt állások.
5. Magán- és tudományos intézeteknél, egyleteknél viselt tekintélyesebb tisztségek.
6. Udvari méltóságok (b. t. t., kamarás, asztalnok, stb.).
7. Legfelsőbb helyről adományozott címek és egyéb kitüntetések (mint pl. udvari és királyi tanácsos stb.).
8. Tudományos képesítések, jogtud., államtud., bölcsészettud., orvostud., hittud. kánonjogtud., műszaki doktor, a jubilárisak és a tiszteletbeliek is.

Végül az állás, melyet az illető hivatalnál vagy intézetnél elfoglalt, ezt azonban a Címtár megfelelő fejezetének beosztásához képest esetleg a név előtt kell kitüntetni.

5.

A 4. pontban felsorolt adatok lehetőleg rövidítésekkel mutatandók ki; a rövidítéseknek egyöntetű szerkeszthetése végett szolgáljon irányadóul az alábbi összefoglalt rövidítések jegyzéke.

a) A rendjelek- és kitüntetéseknel:

Általában.

(csd.)	= csillag díszítménnyel.
dj.	= díszjelvény.
dk.	= díszkereszt
dl.	= díszlovag.
(gyd.)	= gyémánt díszítménnyel.
(hd.)	= hadi díszítménnyel.
(kd.)	= kard díszítménnyel.
(kÉk. sz.)	= katonai érdemkereszt szalagján
ker.	= kereszt.
kisk.	= kis keresztes.
(kor. d.)	= korona díszítménnyel.
kk.	= középkeresztes.
l.	= lovag, lovag-keresztes.
nk.	= nagykeresztes.
nsz.	= nagyszalag.
nt.	= nagytiszt.
(od.)	= oroszán díszítménnyel.
tk.	= tiszti-keresztes.
(tld.)	= tölgyfalomb díszítménnyel.
(vé. sz.)	= vitézségi érem szalagján.
1., 2., 3., stb.	= első, 2-ik, 3-ik, stb. osztályú.

A belföldi rendjelek- és kitüntetéseknel.

Agyr.	= Aranygyapjas rend.
MTr.	= katonai Mária-Terézia rend.
sztIr.	= Szent István rend
Lr.	= Lipót rend.
VKr.	= Vas-Korona rend.
FJr.	= Ferenc József rend.
CsKr.	= Csillagkeresztrend.
Er.	= Erzsébet rend.
Nlr.	= Német lovagrend.
Mr.	= Máltai lovagrend.
MTdj.	= osztrák-magyar díszjelvény Művészetért és Tudomá- nyokért.

(1., 2., 3.) kÉk = első, 2-ik, 3-ik osztályú katonai érdemkereszt.

<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> e. </div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> Signum laudis </div> </div>	= ezüst katonai érdemérem a katonai érdemkereszt szalagján.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> </div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> Signum laudis </div> </div>	= bronz katonai érdemérem a katonai érdemkereszt szalagján.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> e. </div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> Signum laudis </div> </div>	= ezüst katonai érdemérem vörös szalagon.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> </div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> Signum laudis </div> </div>	= bronz katonai érdemérem vörös szalagon.
pkÉk.	= papi katonai érdemkereszt (pro piis meritis.)

pÉk.	= papi érdemkereszt.
⊙	= arany vitézségi érem.
kaÉk.	= koronás arany érdemkereszt.
aÉk.	= arany érdemkereszt
(1., 2.) ○	= ezüst vitézségi érem (1., 2. oszt.).
Eé.	= Erzsébet érem.
keÉk.	= koronás ezüst érdemkereszt.
eÉk.	= ezüst érdemkereszt
⊕	= bronz vitézségi érem.
Ⓜ	= hadiérem.
1., 2., 3. Sz.	= 1., 2., 3. osztályú katonai szolgálati jelvény tisztek számára.
④	= díszérem 40 évi hű szolgálatért.
1., 2. sz.	= 1., 2. osztályú katonai szolgálati jelvény legénység számára.
ⓐ	= arany jubileumi udvari érem.
ⓑ	= ezüst jubileumi udvari érem.
ⓒ	= bronz jubileumi udvari érem.
ar. Ⓚ	= arany jubileumi emlékérem a katonaság számára.
Ⓚ	= bronz jubileumi emlékérem a katonaság számára.
Ⓟ	= bronz jubil. emlékérem polgári állami tisztviselők számára.
Ⓤ	= udvari jubileumi kereszt.
Ⓚ	= katonai „ „
Ⓟ	= polgári „ „
Ⓡ	= bosznia—hercegovinai emlékérem.
⑬	= 1912/13. emlékkereszt.
TMé.	= érem Tudományokért és Művészetért.
Nrmk.	= Német rend mariáni keresztje.
Vk. é. cs.	= Vöröskereszt érdemcsillaga.
1. Vk. dj.	= Vöröskereszt 1. osztályú díszjelvénye.
Vk. t. dj.	= Vöröskereszt tiszti díszjelvénye.
2. Vk. dj.	= Vöröskereszt 2. osztályú díszjelvénye.
Vk. e. dé.	= Vöröskereszt ezüst díszérme.
Vk. b. dé.	= Vöröskereszt bronz díszérme.

A külföldi rendjelek- és kitüntetéseknel.

ang. Br.	= angol Bath.-rend.
„ Gyr.	= „ Szt. Györgyrend.
„ Mr.	= „ Szt. Mihályrend.
„ Tszr.	= „ Térdszalagrend.
„ Vr.	= „ Victoriarend.

anh. Ar.	= anhalti medve Albrecht házi rend.	lipp. dk.	= lippei díszkereszt.
bad. Br.	= bádeni I. Berthold rend.	„ Hr.	= lippei Házi rend.
„ Hr.	„ Hűség-rend.	lux. kpÉr.	= luxemburgi nassau Adolf katonai és polgári Érdem-rend.
„ KFr.	= „ Károly-Frigyes katonai érdemrend.	„ TKr.	= luxenburgi Tölgyfa-Korona-rend.
„ zOr.	= bádeni zähringi Oroszlán-rend.	meckl. Gr.	= mecklenburg-schwerini Grif-rend.
baj. kÉr.	= bajor katonai Érdem-rend.	„ Kr.	= „ „ Vend-Korona házi-rend.
„ Gyr.	= „ Szt. György-rend.	mex. Or.	= mexikói Oroszlán-rend.
„ Hr.	= „ Szt. Hubert-rend.	„ Qur.	= „ Quadeloupe-rend.
„ KÉr.	= „ Korona Érdemrend.	„ Sr.	= „ Sas-rend.
„ Kr.	= „ Koronarend.	mon. Kr.	= monacói szt.-Károly-rend.
„ Lr.	= „ Lajos-rend.	mont. Dr.	= montenegrói Daniló-rend.
„ Miksar.	= „ Miksa-rend (tudom. és művészet).	nalf. NOr.	= német-alföldi Nassaui-Orániai rend
„ MJr.	= „ Miksa-József-rend.	„ Or.	= német-alföldi Oroszlán-rend.
„ Mr.	= „ Szt. Mihály érdem-rend.	„ pÉr.	= német-alföldi polgári Oroszlán Érdemrend
„ Tr.	= „ Terézia-rend.	„ Vr.	= német-alföldi Vilmos katonai rend.
belg. Lr.	= belga Lipót-rend.	nas. Ar.	= nassau Adolf-rend.
„ pÉr.	= „ polgári Érdem-rend.	„ aOr.	= nassau arany Oroszlán házi-rend.
bolg. Fr.	= bolgár Ferdinánd-rend.	„ pÉr.	= nassau polgári Érdemrend.
„ pÉr.	= „ polgári Érdemrend.	„ pkÉr.	= nassau polgári és katonai Érdemrend.
„ Sr.	= „ szent Sándor-rend.	n. Vk.	= német vaskereszt.
braz. DKr.	= braziliai Déli Kereszt-rend.	norv. Olr.	= norvég Olaf-rend.
„ Rr.	= „ Rózsa-rend.	„ Or.	= norvég Oroszlán-rend.
br. Or.	= braunschweigi Oroszlán-Henrik-rend.	ol. Ar.	= olasz Annunciata-rend.
chin. Sr.	= chinai Sárkány-rend.	„ Kr.	= „ Korona-rend.
dán Er.	= dán Elefánt rend.	„ MLr.	= „ Szt. Mór és Lázár-rend.
„ Vr.	= dán Vitézségi (Danebrog) rend.	old. HÉr.	= oldenburgi Házi és Érdemrend.
est. Sr.	= estensiai Sas-rend.	or. Annar.	= orosz Szt. Anna-rend.
fr. Br.	= francia Becsület-rend.	„ Ar.	= „ Szt. András-rend.
„ kLr.	= „ katonai Lajos-rend.	„ fSr.	= „ fehér Sas-rend.
„ Lr.	= „ szt. Lélek-rend.	„ Gyr.	= „ Szt. György-rend.
gör. Mr.	= görög Megváltó-rend.	„ NSr.	= „ „ Nevsky-Sándor-rend.
han. EÁr.	= hannoveri Ernő-Ágost-rend.	„ Szr.	= orosz Szt. Szaniszló-rend.
„ Gr.	= „ Guelf-rend.	„ Vlr.	= „ „ Vladimir-rend.
„ Gyr.	= „ Szt. György-rend.	páp. EPdk.	= pápai „pro ecclesia et p o t fice“ díszkereszt.
haw. Kr.	= hawaii Kamekameha rend	„ Gr.	= pápai Gergely-rend.
hess. Fr.	= hesseni Bátor Fülöp érdem-rend.	„ Kr.	= „ Krisztus-rend.
„ Lr.	= „ Lajosrend.	„ Pr.	= „ Pius-rend.
„ vf. Or.	= „ választófejedelemségi Oroszlánrend.	„ Szr.	= „ Szylveszter-rend.
„ vf. Vr.	= hesseni választófejedelemségi Vilmos rend.	„ sztSr.	= „ szent Sir-rend.
jap. Chrr.	= japáni Chrysantem-házirend.	párm. CGyr.	= pármái Constantini Szt.-György rend.
„ FNr.	= „ Felkelő Naprend.		
„ Kr.	= „ Szent-Kincs-rend.		
„ Tr.	= „ Tükör-rend.		
joh. Kr.	= johorei Korona-rend.		

párm. Gyr.	= pármái katonai Szt.-György-rend.	sz. Ér.	= szász Érdem-rend.
„ Lr.	= pármái szt. Lajos-rend.	„ Hr.	= „ katonai Szt. Henrik-rend.
perzs. NOrr.	= perzsa Nap- és Oroszlán-rend.	„ Kr.	= „ Rutakoronarend.
por. fSr.	= porosz fekete Sas-rend.	szweim. fSr.	= szász-weimári fehér Súlyom-rend.
„ Hr.	= „ hohenzollerni Házi-rend.	szerb fSr.	= szerb fehér Sas-rend.
„ Jr.	= „ szent Johannita-rend.	szerb Szt.	= szerb szt. Száva-rend.
„ Kr.	= „ Korona-rend.	„ Tr.	= „ Takova-rend.
„ plmr.	= „ pour le mérite-rend.	tör. HAOrr.	= török Hanidani-Ali-Osman-rend.
„ vSr.	= „ vörös Sas-rend.	„ Mr.	= török Medsidje-rend.
port. Br.	= portugalli szt. Benedek-rend.	„ NÍr.	= „ Nisan-Imtiaz-rend.
„ Ir.	= „ Izabella-rend.	„ Or.	= „ „ Osmán-rend.
„ Jagor.	= „ San Jago-rend.	tosc. kÉr.	= toscániai katonai Érdem-rend.
„ Jr.	= „ szt. Jakab-rend.	„ sz. Ir.	= „ Szt. István-rend.
„ kÉr.	= „ katonai Érdemrend.	tosc. Jr.	= „ Szt. József-rend.
„ kKr.	= „ katonai Krisztusrend.	„ pÉr.	= „ polgári Érdem-rend.
„ Kr.	= „ Krisztus-rend.	tun. Ér.	= tunisi Érdem-rend.
„ pÉr.	= „ polgári Érdemrend.	„ NÍr.	= „ Nischan-Iftikar-rend.
„ TKr.	= „ Torony és Kardrend.	ven. Bolr.	= venezuelai Bolivia-rend.
„ VVr.	= „ Villa-Vicosa-rend.	„ Libr.	= „ Libertador-rend.
reuss. dk.	= reussi dísz-kereszt.	württ. Fr.	= württembergi I. Frigyes-rend.
rom. Csr.	= romániai „Románia csillaga“ rend.	„ kÉr.	= „ katonai Érdemrend.
„ Kr.	= „ Korona-rend.	„ Kr.	= „ Koronarend.
Smr.	= San-Marino köztársaság-rendje.	„ Or.	= „ Olga-rend.
sav. Kr.	= savoyai Katonai-rend.	zanz. aCsr.	= zanzibari arany Csillagrend.
„ pÉr.	= „ polgári Érdem-rend.	b) Általában ;	
sch. l. Hr.	= schauburg-lippei Házi-rend.	ad pers.	= ad personam, személyhez kötött.
siám. Chr.	= siámi Chak-kri rend.	á. dr.	= államtudományi doktor.
„ Csr.	= „ Családi rend.	ág. h. ev.	= ágostai hitvallású evangélikus.
„ fEr.	= „ fehér Elefánt-rend.	akad.	= akadémia.
„ Kr.	= „ Korona-rend.	áld.	= áldozár.
sic. CGyr.	= sicíliai Constantini szt. György-rend.	alesp.	= alesperes.
„ Szt. Fr.	= „ szt. Ferdinánd érdem-rend.	alezds.	= alezredes.
„ I. Fr.	= „ I. Ferenc-rend.	alisp.	= alispáni.
„ Gyr.	= „ katonai szt. György-rend.	áll.	= állami.
„ Jr.	= „ szt. Januárius-rend.	áll. főnök	= állomás-főnök.
sp. Ar.	= spanyol XII. Alfonz-rend.	áll. képv.	= állomási képviselő.
„ Fr.	= „ Szt. Ferdinánd-rend.	áll. vezető	= állomás-vezető.
„ Ir.	= „ katolikus Izabella-rend.	ált.	= általános.
„ Kr.	= „ III. Károly-rend.	altbngy.	= altábornagy.
„ MNr.	= „ del merito Navalrend.	arany.	= aranymisés.
sv. ÉCsr.	= svéd Észak-Csillag-rend.	bányab.	= bányabíróság.
„ Kr.	= „ XIII. Károly-rend.	b. dr.	= bölcsészettud. doktor.
„ Kardr.	= „ Kard-rend.	b. herc.	= boszniai és hercegovinai.
„ Szt.	= Szerafin-rend.	biz.	= bizottság.
„ Wr.	= „ Wasa-rend.	bor.	= borászati.
sz. Ar.	= szász Albrecht-rend.	br.	= báró.
eHr.	= „ ernestiniái Házi-rend.	b. sz. M.	= boldogságos szűz Mária.
		b. t. t.	= belső titkos tanácsos.

csász.	= császári.
csász. tan.	= császári tanácsos.
cs. és kir.	= császári és királyi.
c.	= címzetes, címmel.
c. és jell.	= cím- és jelleggel.
c. és r.	= cím- és ranggal.
dand.	= dandár.
díjt.	= díjtan.
doh. jöv.	= dohányjövedéki.
dr.	= doktor.
drag.	= dragonyos.
ds.	= dsidás.
egyet. tan.	= egyetemi tanár.
egyh.	= egyházi.
egyh.	= egyházmegye.
egyl.	= egyesület, együleti.
éh.	= élethossziglani.
eln.	= elnök, elnöki.
esp.	= esperes.
ezds.	= ezredes.
ezr.	= ezred.
felsz.	= felszentelt.
f. n.	= fizetés nélkül.
fogalm.	= fogalmazó.
főhg	= főherceg.
főhgy	= főhadnagy.
főisk.	= főiskola, -iskolai.
főjzö	= főjegyző.
főkonz.	= főkonzul.
főmérn.	= főmérnök.
főorv.	= főorvos.
freg. kap.	= fregatt kapitány.
gazd.	= gazdasági.
gimn.	= gimnázium.
gkath.	= görög katolikus.
gkel.	= görög keleti.
gr.	= gróf.
g. sz.	= görög szertartású.
gyal.	= gyalogsági, gyalog.
gyárt.	= gyártási.
gy. dr.	= gyógyszerész doktor.
gynok	= gyakornok.
h. alk.	= helyi alkalmazásban.
h. dr.	= hittud. doktor.
h. é.	= helyi érdekű.
hely.	= helyettes.
hg.	= herceg.
hgy.	= hadnagy.
hiv.	= hivatal.
honv.	= honvéd.
husz.	= huszár.
id.	= idős.

ideigl.	= ideiglenes.
ifj.	= ifjabb.
igazg.	= igazgató, igazgatóság, igazgatósági.
igazg. tan.	= igazgatósági tanácsos.
irg. n.	= irgalmas néne.
isk.	= iskola.
izr.	= izraelita.
jár.	= járási.
jb.	= járásbíró.
jbíró	= járásbíró.
j. dr.	= jogtud. doktor.
jub.	= jubiláris.
jzö	= jegyző.
kap.	= kapitány.
kápt.	= káptalan.
kat.	= katonai.
kataszt.	= kataszteri.
kegy. r.	= kegyesrendi.
ker.	= kerület.
keresk.	= kereskedelmi.
kieg. pnok.	= kiegészítő parancsnok.
kiérd.	= kiérdemült.
kir.	= királyi.
kir. tan.	= királyi tanácsos.
kj. dr.	= kánonjogtud. doktor.
k. k. áll.	= kiegészítő kerület állomása.
konz.	= konzul.
korm. tan.	= kormány-tanácsos.
kölcs.	= kölcsönös.
körj.	= körjegyző, körjegyzőség.
köv. tan.	= követségi tanácsos.
középisk.	= középiskola.
közig.	= közigazgatási.
közj.	= közjegyző.
közp.	= központi.
közs. tan.	= községi tanácsos.
l. a.	= lásd alább.
lak.	= lakik.
lelk.	= lelkész.
etéthiv.	= letéthivatal.
l. f.	= lásd fentebb.
lov.	= lovas, lovassági.
l. sz.	= latin szertartású.
lsz. f.	= létszámon felül.
l. t.	= levelező tag.
m.	= magán.
magy.	= magyar.
máv.	= magyar államvasút.
megh. min.	= meghatalmazott miniszter.
mérn.	= mérnök.
m. f.	= mint fent.

min.	= miniszteri.	szöl.	= szőlészeti.
min. tan.	= miniszteri tanácsos.	szöv.	= szövetség.
műsz.	= műszaki.	szsz. ü.	= szentszéki ülnök.
műsz. dr.	= műszaki doktor.	szt. b.	= szolgálattételre beosztva.
m. t. akad.	= magyar tudományos akadémia.	szül.	= született.
nagyköv.	= nagykövet.	takp.	= takarékpénztár.
nemz.	= nemzeti.	tan.	= tanácsos.
nyilv.	= nyilvános.	tanf.	= tanfelügyelő.
ny. r.	= nyilvános rendes.	tanint.	= tanintézeti.
ny. rk.	= „ rendkívüli.	tart.	= tartalékos.
nyug.	= nyugalmazott.	tart. gy.	= tartományi gyűlés.
o. dr.	= orvostud. doktor.	tart. vez.	= tartósan vezényelve.
okl.	= okleveles.	táv. b.	= távbeszélő.
orsz.	= országos.	tb.	= tiszteletbeli.
orszgy. képv.	= országgyűlési képviselő.	bk.	= tábornok.
oszt. főn.	= osztályfőnök.	tbngy.	= tábornagy.
oszt. tan.	= osztálytanácsos.	tbszngy	= táborszernagy
osztr.	= osztrák.	teng.	= tengerészeti.
örgr.	= örgróf.	t. és táv. b.	= távirda és távbeszélő.
örnngy	= őrnagy.	that.	= törvényhatósági.
páp.	= pápai.	thjf	= törvényhatósági joggal fel- ruházott.
pnok	= parancsnok.	titk.	= titkár.
pénzt.	= pénztári.	tkv.	= telekkönyv.
p. és t.	= posta- és távirdai.	tul.	= tulajdonos.
pleb.	= plebános.	tüz.	= tűzér.
pol.	= politikai.	t. v.	= tartósan vezényelve.
polg.	= polgári.	tv. sz.	= törvényszék.
prép.	= prépost.	tv. széki	= törvényszéki.
pu.	= pályaudvar.	udv. tan.	= udvari tanácsos.
pü.	= pénzügyi.	up.	= utolsó posta.
pü. b.	= pénzügyi bíróság.	urad.	= uradalmi.
p. t. és táv. b.	= posta, távirda és távbeszélő.	ut.	= utolsó távirda.
ref.	= református.	ügyv.	= ügyvéd.
rendk.	= rendkívüli.	ügyv. kam.	= ügyvédi kamara.
rkath.	= római katolikus.	üo.	= ügyosztály.
r. t.	= részvény társulat.	v.	= vagy.
r. t.	= rendes tag.	vad.	= vadász.
r. t. v.	= rendezett tanácsú város.	vál.	= választott.
s.	= segéd.	vál. püsp.	= választott püspök.
seb.	= sebész.	vár.	= városi.
ser. bíró	= seriat-bíró.	vezds.	= vezérezredes.
sh.	= segédhivatali.	vez. tbk.	= vezénylő tábornok.
szakoszt.	= szakosztály.	vil.	= világi.
számv.	= számvevő, számvevőség.	vízszab.	= vízszabályozási.
szbíró	= szolgabíró.	vk.	= vezérkari.
szdos	= százados.	vm.	= vármegye.
szegyh.	= székesegyházi.	vörngy.	= vezérőrnagy.
székh.	= székhely.	zalj.	= zászlóalj.
szf.	= számfeletti.	zls.	= zászlós.
sz. főv.	= székes-fővárosi.	zsv.	= zsinat-vizsgáló.
sz. k. v.	= szolgálaton kívüli viszonyban.	†	= kamarás.
sz. kir. v.	= szabad királyi város.	†	= meghalt.
szmérn.	= szakaszmérnök.		
sz. n. ülnök	= szavazat nélküli ülnök.		

6.

Ha oly adat bejegyzése válnék szükségessé, melynek rövidítése a fenti jegyzékben nem foglaltatik, az illető adat teljesen kiirandó.

A rendjeleknél különös gond fordítandó annak megjelölésére, hogy az illető az adományozott rendjel melyik osztályát bírja, esetleg milyen díszítménnyel.

7.

A Tiszti Címtár feladata még az is, hogy levelezések szétküldésénél használható legyen, szükséges tehát, hogy minden egyes hivatal, intézet székhelye pontosan kitüntetessék, Budapesten székelő hatóságoknál, intézeteknél pedig mindig megjelölendő, hogy az illető hatóság stb. melyik kerületben, utcában és házszám alatt van elhelyezve.

Oly Budapesten székelő hatóságoknál vagy intézeteknél, melyek több különféle helyen vannak elhelyezve, minden egyes helyiség lakcíme ki-teendő az ott levő személyzettel együtt, úgyszintén külön felsorolandók a különítmények, kirendeltségek, fiókintézetek is a székhely, vagy Budapesten a lakcím kitüntetésével együtt.

8.

Ha esetleg egy tisztviselőnek más székhelye van, mint annak a hivatalnak, intézetnek, melynek létszámához tartozik és létszámában fel van sorolva, a külön székhely is feltüntetendő. A lakcím külön kitüntetendő még minden egyes név után az országgyűlés tagjainál, a főváros képviselőinél, a magyar tudományos akadémia és a Kisfaludy-társaság tagjainál, a Budapesten székelő egyetemi tanároknál, a m. kir. Kúria és a budapesti kir. ítélőtábla, továbbá a közigazg. bíróság bíráinál, ügyvédeknek, közjegyzőknek.

9.

Ha valamely tisztviselő a költségvetésben rendszeresített és általa betöltött álláson kívül magasabb állás címével van felruházva, a kimutatás alapját mindig a költségvetésszerű állás képezze és a következőképen jegyzendő be:

N. N. min. titkár, min. oszt. tan. c. és jelleggel; vagy pedig: Min. titkár: N. N., min. oszt. tan. c. és jelleggel.

10.

A betöltetlen állások a megfelelő helyen mindig kimutatandók a következőképen :

Fogalmazók : N. N.

N. N.

N. N.

Egy állás betöltetlen.

Aljegyzők : N. N.

N. N.

Két állás betöltetlen.

11.

A kézikönyvben a szorosán vett címtári adatokon kívül még ki kell mutatni a következőket is :

1. a minisztériumoknál az ügybeosztást ;

2. a vármegyéknél a közigazgatási beosztást községi és körjegyzőségek szerint ;

3. a bíróságoknál az adó- és letéthivatal, a telekkönyvi hatóságot, az ügyvédi és közjegyzői kamarát ;

4. nagyobb hatóságoknál a területkört vármegyék vagy városok szerint, amelyre vagy amelyekre a hatóság hatásköre kiterjed ;

5. tanintézeteknél az alapítási évet és az internátusokat ;

6. egyleteknél, társulatoknál, részvénytársulatoknál az alapítási évet.

Mindezen adatok pontos és mindig a legújabb adatoknak megfelelő kitüntetésére különös gond fordítandó.

Közlemények.

A belgiumi községek elleni kártérítési igények elbírálására alakított választott bíróságokról. Belga jog szerint a községek magánjogi felelősséggel tartoznak oly károkért, amelyeket a község területén valamely csoportosult tömeg személyeken, a köz- vagy magánvagyonban jogtalanul elkövetett.

A belgiumi német császári főkormányzó ennek következtében 1915. évi február hó 3. napján kelt rendeletével elrendelte, hogy Belgium egyes tartományáiban külön választott bíróságok szerveztessenek azoknak a kártérítési igényeknek az elbírálására, melyeket az illető károsultak valamely község ellen támaszthatnak azon a címen,

hogy a község területén az 1914. évi augusztus havában elkövetett tömeges erőszakoskodások következtében szenvedtek kárt.

Ilyen választott bíróságok, amelyek előtt természetesen magyar állampolgárok is [érvényesíthetik jelzett kártérítési követeléseiket, eddig Brabant tartományban (Brüsszel székhellyel) és Antwerpen tartományban (Antwerpen székhellyel) alakultak. E bíróságoknak kézbesítésre vagy más jogsegélyre irányuló megkereséseit — ha egyébként a törvényes feltételek fennforognak — a 9.000/1909. I. M. számú rendelet (Igazs. Közl. XVIII. évf. 119. 1.) értelmében teljesíteni kell (30.046/1915. I. M. sz.).

A dresdeni, leipzig-i és chemnitzi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatal felhatalmazása házassági tanúsítványok kiadására. A m. kir. igazságügyminiszter a m. kir. minisztérium 1.923/1915. M. E. számú rendeletének¹⁾ 1. §-a alapján felhatalmazta a dresdeni, leipzig-i és chemnitzi cs. és kir. tiszteletbeli konzuli hivatalokat arra, hogy az állami anyakönyvekről szóló 1894 : XXXIII. t.-c. 59. §-ának 2. bekezdésében meghatározott tanúsítványokat az 1915. évi 647. M. E. számú rendelet²⁾ 4. §-ában megállapított feltételek mellett kiadhassanak (41.863/1915. I. M. sz.).

Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához alkonzul ki-nevezése. Az Északamerikai Egyesült-Államok, kormánya James L. A. Burrell-t a budapesti amerikai főkonzulátushoz alkonzullá nevezte ki.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett alkonzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (40.450/1915. I. M. sz.).

Az ellenséges államok területén tartózkodó magyar állampolgároknak, valamint a magyar szent korona országai területén az ellenséges államokhoz tartozó külföldi állampolgároknak védelméről.³⁾

I.

Az ellenséges államok területén, illetőleg a képviseleti hatóságaink által a háborús állapot folytán elhagyott területeken tartózkodó magyar állampolgárok s az ottani magyar érdekek védelmének elvállalásáról az újabban érkezett hivatalos értesítések alapján a következő összefoglaló jegyzék nyújt tájékoztatást:

¹⁾ Az 1.923/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 6. számában a 329. lapon.

²⁾ Az 647/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 2. számában a 94. lapon.

³⁾ Az előző hasonló tárgyú közleményeket lásd és pedig az 51.259/1914. I. M. számú közleményt az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 10. számában az 569. lapon és az 57.556/1914. I. M. számú közleményt ugyanazon évfolyam 11. számában a 604. lapon. Az utóbbi közleményt kiegészítették a 63.832/1914. I. M. számú (Igazs. Közl. XXIII. évf. 13. sz. 735. 1.), a 75.487/1914. I. M. számú (Igazs. Közl. XXIV. évf. 1. sz. 57. 1.) és a 31.699/1915. I. M. számú (Igazs. Közl. XXIV. évf. 6. sz. 352. 1.) közlemények.

Az ellenséges állam, illetve terület megnevezése, amelyben állampolgáraink és érdekeink védelemben részesülnek :		A védelmet elvállaló állam megnevezése :
1.	Szerbia	Amerikai Egyesült Államok (az Amerikai Egyesült Államok szerbiai követének székhelye : Bukarest)
2.	Oroszország ¹⁾	Amerikai Egyesült Államok
3.	Franciaország ²⁾	Amerikai Egyesült Államok
4.	Nagybritannia (Indiát is ide beleértve)	Amerikai Egyesült Államok
5.	Montenegro ³⁾	Görögország
6.	Belgium (a Németország által elfoglalt területek kizárásával)	Amerikai Egyesült Államok
7.	Japán	Amerikai Egyesült Államok
8.	Marokkó	Amerikai Egyesült Államok
9.	Egyiptom	Amerikai Egyesült Államok
10.	Olaszország ⁴⁾	Spanyolország

II.

A magyar szent korona országai területén az ellenséges államokhoz tartozó külföldi állampolgárok, valamint az itteni külföldi érdekek védelmének elvállalásáról az újabban érkezett hivatalos értesítések alapján a következő összefoglaló jegyzék nyújt tájékoztatást :

¹⁾ Azerbeidjanban az Amerikai Egyesült Államok teheráni követsége.

²⁾ Toulonban az ottani németalföldi kir. konzuli hivatal.

³⁾ Szkutariban az ottani görög kir. konzuli hivatal.

⁴⁾ Livornóban, Palermóban, Turinban és Velencében az ottani svájci konzulátusok ; Tripoliszban az Amerikai Egyesült Államok ottani konzuli hivatala.

Az ellenséges állam megnevezése, amelynek állampolgárai és érdekei a magyar szent korona országai területén védelemben részesülnek :		A védelmet elvállaló állam megnevezése :
1.	Szerbia *)	Spanyolország
2.	Oroszország *)	Spanyolország
3.	Franciaország	Amerikai Egyesült Államok
4.	Nagybritannia	Amerikai Egyesült Államok
5.	Montenegro	Görögország
6.	Belgium	Spanyolország
7.	Japán	Amerikai Egyesült Államok
8.	Olaszország	Amerikai Egyesült Államok

Mindezekről az igazságügyi hatóságok tudomásulvétel és miheztartás végett értesítetnek (38.707/1915. I. M. sz.).

Fűtőanyagul tüzifa helyett lehetőleg szén használása. Az utóbbi évben az országnak tüzifatermelése csökkent és az ezidőszerint rendelkezésre álló tüzifa-készletek a legközelebbi fűtési idény tüzifaszükségletének teljes kielégítésére nem lesznek elégségesek.

A tüzifahiány lehető csökkentése céljából kívánatos, hogy a tüzifaszükségletek a lehetőségig mérsékeltsenek.

Ez részben a szénnel való fűtésre áttéréssel, részben pedig a tüzifának a legnagyobb takarékossgal való felhasználásával lesz elérhető.

Ennélfogva az igazságügyi hatóságoknak és intézeteknek ott, ahol a kályhák szerkezete és a tüzelőanyag szállítása iránt fennálló szerződések azt lehetővé teszik, a tüzifa-fogyasztás helyett a szénnel való fűtésre kell áttérniök.

A szénnel való fűtésre áttérést mellőzendő ott, ahol evégből a kályhák szerkezetét nagyobb költséggel átalakítani kellene, vagy ahol a legközelebbi fűtési idényre a tüzifa már beszereztetett.

Ha a tüzelőanyagok szállítása iránt fennálló szerződések is a szénnel való fűtésre áttérést lehetővé teszik, úgy a tüzifa helyett a megállapított aránykulcs szerint megfelelő mennyiségű és minőségű magyar szén szállítására a vállalkozónak az engedély megadható és tüzifahiány esetére az okvetlenül szükséges szénmennyiség beszállítása a vállalkozó útján kellő időben már előre is biztosítandó.

Ily szerződések hiányában és amennyiben a kályhák szerkezete a szénnel való

*) Budapesten és Fiumében Szerbia és Oroszország állampolgárainak és érdekeinek védelmét az Amerikai Egyesült Államoknak az említett városokban székelő konzulai vállalták el. Budapesten az orosz állampolgárok védelmét egyidejűleg az ottani dán kir. főkonzulátus is ellátja.

fűtést lehetővé teszi, ez esetben a szén szállítását a legközelebbi fűtési idényre a Közszállítási Szabályzat idevonatkozó rendelkezései értelmében rövid határidőhöz kötött ajánlattételre való felhívás mellett kell biztosítani. E felhívás eredménytelensége esetében pedig a legközelebbi fűtési idényre okvetlenül szükséges szénmennyiséget kézi bevásárlás útján kell azonnal beszerezni.

Ott, ahol a tüzianyagok szállítása szerződések útján biztosítva van, haladéktalanul gondoskodni kell arról, hogy a legközelebbi fűtési idényre okvetlenül szükséges tüzelőanyagok mielőbb beszállíttassanak.

Ha a szénrel való fűtésre áttérni nem lehetne, úgy a tüzifaszükséglet a lehetőséghez képest korlátozandó.

E végből a tüzifa felhasználásában a legmesszebbmenő takarékosagra kell törekedni.

A megszakítás nélküli hivatali működés, avagy pedig az egyfolytában tartott hivatalos óráknak meghosszabbítása lehetővé teszik azt, hogy a hivatali helyiségek délutáni fűtése mellőztessék.

Egyes igazságügyi hatóságoknál és intézeteknél a hadbavonultak hivatali helyiségeivel kevesbedhetett a fűtendő helyiségek száma is. Ily esetekben a hadbavonultakra való figyelemmel a hivatali személyzetnek újabb összevont beosztásával a fűtendő helyiségek száma hasonlóképen csökkenthető.

Mindezeknél fogva az igazságügyi hatóságok és intézetek vezetői intézkedjenek az iránt, hogy a tüzifaszükséglet a legmesszebbmenő takarékoság mellett a lehető legnagyobb mértékben korlátoztassék és ez a legszigorúbban ellenőriztessék (40.311/1915. I. M. sz.).

Útiszámlák záradéka kiegészítő vagy helyettesítő szolgálat esetében. Kisegítő vagy helyettesítő szolgálatok alkalmával szerkesztendő útiszámlákban a 32.582/1896. I. M. számú (Igazs. Közl. V. évf. 406. l.) rendelettel és a 14.270/1907. I. M. E. számú*) utasítás 97. §-ában előírt záradékban igazolni kell azt is, hogy számláttevő az útiszámlában kitüntetett egész időtartam alatt az államkincstár vagy magánfél terhére eső olyan kiküldetésben — melyben napidíj felszámításának van helye — nem volt.

Ha a számláttevő a jelzett időtartam alatt külön kiküldetésben vagy szabadságon volt, ezt a körülményt a naptári napok részletes felsorolásával az igazoló záradékban meg kell jelölni (37.177/1915. I. M. sz.).

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi augusztus hó 1-étől augusztus hó 28-áig megjelent 177—199. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata :

Szám

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.000/1915. I. M. E. számú rendelete, a moratórium fokozatos megszüntetése következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában . . . 177

A m. kir. honvédelmi miniszternek 10.297/el. 20/b. 1915. számú ren-

*) A 14.270/1907. I. M. E. számú utasítást l. az »Igazságügyi Közlöny« XVI. évfolyama 12. számának mellékletén.

delete, a termelési adó alá eső szeszfőzdék berendezéseinek (pálinkafőző kis üstök) átadása tárgyában 177

A m. kir. honvédelmi miniszternek 10.298/el. 20/b. 1915. számú rendelete, a termelési adó alá eső szeszfőzdék berendezéseinek (a pálinkafőző kis üstök) átvételére hivatott átvételi bizottságok tárgyában 177

A m. kir. minisztériumnak 2.849/1915. M. E. számú rendelete, a hadi célokra igénybevett egyes szeszfőzőkészülékeknek a községek (városok) részére szesztermelési célra való ideiglenes átengedéséről 177

A m. kir. pénzügyminiszternek 78.500/1915. számú rendelete, a községeknek (városoknak) szesztermelési célra ideiglenesen átengedett főzőkészülékek használata tárgyában 177

A m. kir. pénzügyminiszternek 12.199/1915. P. M. számú rendelete, a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus 1-je előtt betéti könyvre elhelyezett betéteknek az 1912 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátott 1915. évi 5¹/₂%-os és 6%-os magyar járadékkölcsönökre (hadikölcsön) történt befizetések céljából felvett lombard kölcsönök részbeni törlesztésére való igénybevehetése tárgyában 177

A m. kir. honvédelmi miniszternek 10.500/el. 18—1915. számú rendelete, az 1878—1890. és 1892—1894. évi születésű s a pótszemlén alkalmasnak talált, valamint az 1876. és 1877. évi születésű és a népfölkelési bemutató szemlén, illetőleg utószemlén alkalmasnak talált népfölkelésre kötelezettek bevonulása tárgyában 177

A m. kir. minisztériumnak 2.842/1915. M. E. számú rendelete, a zálogtárgyak értékesítésének korlátozásáról 178

A m. kir. minisztériumnak 2.884/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E., 1915. évi május hó 15-én 1.699/M. E., 1915. évi június hó 6-án 1.896/M. E. és 1915. évi július hó 7-én 2.388/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítetik, illetve módosítatik 180

A m. kir. igazságügyminiszternek 11.094/1915. I. M. E. számú rendelete, az 1914 : XXVII. t.-c. 11. §-a alapján rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások betöltéséről a bíróságoknál 181

A m. kir. igazságügyminiszternek 35.432/1915. I. M. számú rendelete, a székesfővárosi Margitsziget törvénykezési átcsatolása tárgyában 181

A m. kir. minisztériumnak 2.866/1915. M. E. számú rendelete, egyes pamutanyagok készleteinek bejelentése, valamint elidegenítésüknek és feldolgozásuknak korlátozása tárgyában 182

A m. kir. belügyminiszternek és a m. kir. igazságügyminiszternek 3.000/1915. I. M. számú rendelete, a gyermek elhelyezésének és a tartásnak kérdésére vonatkozó gyámhatósági hatáskör kérdésére vonatkozó gyámhatósági hatáskör szabályozásáról az 1912 : LIV. t.-c. 21. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában 183

- A m. kir. minisztériumnak 2.936/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi termésből az 1915/1916. évi termelési időszakban szeszgyártás céljaira visszatartható, illetve beszerezhető és feldolgozható rozs- és árpa-mennyiségek meghatározása tárgyában 184
- A m. kir. minisztériumnak 2.949/1915. M. E. számú rendelete, az ipari minták oltalmi időtartamának meghosszabbítása tárgyában 184
- A m. kir. minisztériumnak 2.958/1915. M. E. számú rendelete, a 2.072/1915. M. E. számú rendelettel zár alá vett búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának és zabnak végrehajtás útján való lefoglalása esetében követendő eljárás tárgyában 184
- A m. kir. minisztériumnak 2.966/1915. M. E. számú rendelete, a korpa forgalomba bocsátásának szabályozásáról 184
- A m. kir. minisztériumnak 2.972/1915. M. E. számú rendelete, a tűzifakészletek bejelentéséről 185
- A m. kir. pénzügyminiszternek 65.613/1915. számú rendelete, a közadókat érintő egynémely kérdésnek a hadiállapot folytán szükségessé vált kivételes szabályozásáról szóló 1915 : XIV. törvénycikk végrehajtása tárgyában 185
- A m. kir. minisztériumnak 2.973/1915. M. E. számú rendelete, a háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segély engedélyezése tárgyában 186
- A m. kir. minisztériumnak 2.985/1915. M. E. számú rendelete, a háborúra való tekintettel egyes társaságok vagy egyéb vállalatok részére szövetséges hatalom által kirendelt szervek jogköréről 186
- A m. kir. minisztériumnak 4.272/1915. M. E. számú rendelete, a katonai büntetőtörvény II. részében foglalt rendelkezéseknek a hadifoglyokra való alkalmazásáról 186
- A m. kir. minisztériumnak 2.986/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi termésből az 1915/1916. évi termelési időszakban malátagyárak, valamint gabonát és lisztet feldolgozó egyéb ipari üzemek céljára, úgyszintén az iparszerű állathizlalás és részben a másnemű állattartás céljára felhasználható gabona-, illetve lisztmennyiségeknek és a vetőmagnak beszerzése tárgyában 187
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 10.601/eln. 4—1915. számú körrendelete, az 1915 : II. törvénycikk következtében újból népfölkelésre kötelezettekké vált volt tiszteknek, katonai (haditengerészeti vagy honvéd) tisztviselőknek vagy tiszt- (tisztviselő) jelölteknek, továbbá annak idején a tartalékos tiszti vizsgát sikerrel letett volt egyévi önkénteseknek a megfelelő rendfokozatba való kinevezéshez előjegyzésbe vétele tárgyában 187
- A m. kir. minisztériumnak 2.987/1915. M. E. számú rendelete, az idegenek és a náluk lévő tárgyak fokozott ellenőrzéséről 189
- A m. kir. minisztériumnak 3.008/1915. M. E. számú rendelete, a

részvénytársaságok és szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában . . . 190

A m. kir. minisztériumnak 3.021/1915. M. E. számú rendelete, a háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1.380/1915. M. E. szám alatt kiadott minisztériumi rendelet kiegészítése és módosítása tárgyában . . . 190

A m. kir. belügyminiszternek 91.955/VII—a. 1915. B. M. számú körrendelete, az okleveles bábák által a magyar szent korona országainak, illetőleg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományok területén űzhető gyakorlat kölcsönös megengedésének feltételei tárgyában . . . 191

A m. kir. pénzügyminiszternek 95.413/1914. számú rendelete, a szesz eladási árából az államkincstárnak beszolgáltatandó részesedési összeg némely esetekben való visszatérítése tárgyában . . . 192

A m. kir. igazságügyminiszternek 12.620/1915. I. M. E. számú rendelete, a Budapesti Gíró- és Pénztáregylet-Részvénytársaság által foganatosítandó értékpapír-árverések szabályainak megállapítása tárgyában . . . 193

A m. kir. honvédelmi miniszternek 11.605/eln. B. 1915. számú körrendelete, az 1865—1872. évi születésű népfölkelésre kötelezett egyéneknek az egyéves önkéntesi karp 2/3-omány viselésére való jogosultsága tárgyában . . . 193

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 91.300/1915. számú rendelete, a gabona és liszt szállítására szánt textilose zsákoknak ismertető jelzéssel való kötelező ellátása tárgyában . . . 194

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 54.400/1915. számú rendelete, a találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. t.-c. 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbítása tárgyában . . . 194

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 54.786/1915. számú rendelete, a m. kir. minisztérium 2.470/1915. M. E. számú rendelete hatályának gabonaneműekből vagy ezek lisztjéből előállított mindennemű cikkekre, valamint a felezett, törött vagy megőrölt babra, borsóra és lencsére vonatkozó kiterjesztéséről . . . 194

A m. kir. minisztériumnak 3.117/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik . . . 195

A m. kir. minisztériumnak 3.118/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E., 1915. évi május hó 15-én 1.699/M. E., 1915. évi június hó 6-án 1.896/M. E., 1915. évi július hó 7-én 2.388/M. E. és 1915. évi augusztus hó 5-én 2.884/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítettik, illetve módosítatják . . . 195

A m. kir. igazságügyminiszternek 36.136/1915. I. M. számú rendelete, Hosszupereszteg, Vashosszufalú és Bögöte községeknek törvénykezési átsatolása tárgyában . . . 195

A m. kir. minisztériumnak 3.144/1915. M. E. számú rendelete, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter által kijelölt közforgalmú vasutak személyzetének az ázsiai kolera elleni beoltása tárgyában . . . 197

A m. kir. minisztériumnak 3.171/1915. M. E. számú rendelete, a lenmagolajzár alá vételéről, a lenmagolajkészletek bejelentéséről, a lenmagnak és lenmagolajnak vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról 199

A m. kir. minisztériumnak 3.172/1915. M. E. számú rendelete, a lenmagért követelhető legmagasabb ár megállapításáról 199

Hirdetmények elveszett ügyvédi oklevelet pótló bizonyítvány kiállításáról. 114/1915. szám. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló 67.300/1913. I. M. számú¹⁾ rendelet 59. §-a alapján közhírré teszem, hogy dr. Kaál Elek jelenleg mátészalkai lakos által Budapesten 1891. évi november hó 10. napján letett ügyvédi vizsgáról szóló oklevél állítólag elveszett és hogy ennek az oklevélnek pótlására a hivatkozott rendelet 58. §-a értelmében bizonyítványt állítottam ki, mely azonban elveszti érvényét ha az eredeti oklevél megkerül. Budapesten, 1915. évi augusztus hó 6-án. *Zachár Emil* az egységes bírói és ügyvédi vizsgáló bizottság elnöke.

115/1915. szám. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló 67.300/1913. I. M. számú rendelet 59. §-a alapján közhírré teszem, hogy dr. Sgalitzer Árpád által Budapesten 1892. évi február hó 16. napján letett ügyvédi vizsgáról szóló oklevél állítólag elveszett és hogy ennek az oklevélnek pótlására a hivatkozott rendelet 58. §-a értelmében bizonyítványt állítottam ki, mely azonban elveszti érvényét ha az eredeti oklevél megkerül. Budapesten, 1915. évi augusztus hó 14-én. *Dr. Burián Béla* az egységes bírói és ügyvédi vizsgáló bizottság elnökének helyettese.

A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke.²⁾

(Folytatás.)

Sorszám:	A vállalat neve:	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügyszáma:	A felügyelő biztos neve:	A vállalat jellege:	A vállalat székhelye:
34	Danubia légszieszművilágítási és mérőkészülékek gyára részvénytársaság	1915. jul. 29. 44.927/1915. K. M. IV.	Dr. Barta Imre budapesti ügyvéd	francia	Főtelep: Bécs. Fióktelep: Budapest.
35	Bickford és társai közkereseti társaság	1915. jul. 29. 44.926/1915. K. M. IV.	Dr. Nagy Mihály nyug. főispán, budapesti ügyvéd	angol	Főtelep: Lajtaszentmiklós.

¹⁾ A 67.300/1913. I. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyama 12. számának 2. mellékletén.

²⁾ Az előző jegyzékeket (1.—20. és 21.—33. sorszám) lásd az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 238. lapon és 7. számában a 458. lapon.

Személyi hírek.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége K o p a s z Ferenc törökbecsei kir. járásbírónak saját kérelmére történt nyugalomba helyeztetése alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül a kir. ítélőtáblai bírói címet a legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

miniszteri titkárrá: dr. H o r v á t t h Dániel miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárt;

miniszteri segédtitkárrá: dr. S t r a s s e r Albert miniszteri segédtitkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazót;

miniszteri fogalmazóvá: dr. S v e h l a Ervin az igazságügyminisztériumban alkalmazott bírósági jegyzőt;

közjegyzővé: dr. G ú t h y János técsői ügyvédet Técsőre;

IX. fizetési osztályba sorozott jegyzőkké: dr. B i e g e l b a u e r Árpád budapesti büntető, dr. S t é f á n o v i c s Péter nagyikindai kir. törvényszéki, B o h á c s Mihály tornaljai, dr. F r i t z Géza turócszentmártoni, dr. P e t e r s b e r g e r Pál nagyváradvárosi, dr. S t r o b e l Alajos nagykárolyi kir. járásbíróági, K ó n y a Károly kalocsai, dr. B e ő t h y László kaposvári kir. törvényszéki, N é m e t h y Pál miskolci kir. járásbíróági, dr. N e m e s s z e g h i Árpád szabadkai kir. törvényszéki, dr. A s z ó d i Imre bajai kir. járásbíróági, dr. F a r k a s László a nagyváradi kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági, dr. T é t s i Endre nagyváradi kir. törvényszéki, dr. S p e n g l e r Sándor nagytapolcsányi, dr. N a g y Miklós kalocsai kir. járásbíróági, dr. H e g y m e g i K i s s György a kir. Kúriánál alkalmazott bírósági, dr. K i s Sándor pestvidéki kir. törvényszéki, dr. S p o l a r i c h Lajos a kir. Kúriánál és dr. W i n t e r Ernő a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági, dr. N y i r i Zoltán újpesti kir. járásbíróági, valamint dr. K i c z k ó Kálmán a kir. Kúriánál alkalmazott bírósági jegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén;

X. fizetési osztályba sorozott jegyzőkké: V á r a d y Gábor egri kir. törvényszéki joggyakornokot a técsői, dr. N e u r o h r Gyula szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai, dr. V a l k ó István gyöngyösi kir. járásbíróági joggyakornokot a dunaföldvári, S. M á n Artúr técsői kir. járásbíróági joggyakornokot a felsővisői, V i d o n y i Sándor kapuvári kir. járásbíróági joggyakornokot a kapuvári kir. járásbíróághoz, dr. T o k a y Gyula szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai kir. törvényszékhez, dr. L á s z l ó Géza dé-i kir. törvényszéki joggyakornokot az algyógyi, dr. W u j i c s Dragomir aradi kir. törvényszéki joggyakornokot a nagyhalmágyi, dr. B u d a y István máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornokot a huszti, dr. B o l l a Lajos Gyula budapesti kir. törvényszéki joggyakornokot a budapesti központi kir. járásbíróághoz, dr. B a l l a y Géza győri kir. törvényszéki joggyakornokot a veszprémi, dr. K o d e r l e Ödön pozsonyi kir. törvényszéki joggyakornokot a pozsonyi, dr. G u l y á s Imre debreczeni kir. törvényszéki joggyakornokot az aradi kir. törvényszékhez, dr. C a r p i n i s á n Kornél ügyvédjelölt, szászsebesi lakost a nagy-szebeni, dr. R é v é s z László kecskeméti ügyvédjelöltet a kecskeméti kir. járásbíróághoz, dr. S z ő l l ő s y Dezső tordai ügyvédjelöltet a tordai kir. törvényszékhez, N y á g u l y Béla kézdivásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a medgyesi kir. járásbíróághoz, S z a b ó Jenő marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez, dr. K e r t é s z Árpád újkécskei gyakórló ügyvédet a székelyudvarhelyi kir. járásbíróághoz és G a m a u f Ferenc eperjesi ügyvédet a lőcsei kir. törvényszékhez;

VIII. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetővé: M o r ó c z a Árpád kalocsai kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén;

IX. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetők ké: Jakab János nagyajtai, Löwi Albert halmi, Jakóbi Róbert nagyenyedi, Wagenhofer János malaczkai, Varga Ferenc kismartoni, Kozma Jenő ungvári és Sztankó Dezső tenkei kir. járásbíróági telekkönyvvezetőket, továbbá Hetényi Endre, Sembery Géza, Marssó György és Rajczy János betétszerkesztő telekkönyvvezetőket, végül Horváth Ödön mezőkövesdi kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazásuk helyén;

X. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetők ké: Sztolics Szilárd perlaszi kir. járásbíróági irodatisztet és Brassoványi Attila temesrékási kir. járásbíróági irnokot a perlaszi, Csengery Zoltán orosházi kir. járásbíróági irodatisztet az aranyosmaróti, Palos Ferenc móri kir. járásbíróági irodatisztet a móri, Voda József zsablyai kir. járásbíróági irodatisztet a zsablyai, Lukács Márk hátszegi kir. járásbíróági irnokot a szelistyei, Schermann Jenő vingai kir. járásbíróági irnokot a tamási, Csomor Mátyás salgótarjáni kir. járásbíróági irnokot a salgótarjáni és Pittner Lajos körmendi kir. járásbíróági irodatisztet a körmendi kir. járásbíróághoz;

irodaigazgatóvá: Vámos Vendel nagyikindai kir. járásbíróági irodatisztet a nagyikindai kir. törvényszékhez;

irodafejtisztekké: Hoffmann Ferenc nyiregyházi kir. törvényszéki, Nagy Károly debreczeni, Kostáczky Dezső rahói és Berki Lajos budapesti I—III. kerületi kir. járásbíróági irodatiszteteket jelenlegi alkalmazásuk helyén;

irodatisztékké: Istrate Kelemen gyulafehérvári kir. járásbíróági ideiglenesen nyugalmazott irodatiszt, naszodi lakost az óradnai kir. járásbíróághoz, Tarnóczy Antal besztercebányai, Illyés Károly nagylaki, Gajzágó Gerő csikszeredai, Vrancsics Sándor zalaegerszegi, Arató András máriaradnai, Demcsák Lajos nagyőrcei, Fülöp Bálint ceglédi, Gál László nagyenyedi, Oláh Imre aradi kir. járásbíróági, Kardos József pécsi, Galántai Endre kecskeméti kir. törvényszéki, Léránt József budapesti központi kir. járásbíróági, Horváth Sándor szolnoki, Perlaky József budapesti, Halbédli Géza nagyikindai kir. törvényszéki, László Lajos zsolnai kir. járásbíróági, Kiss István szabadkai kir. törvényszéki, Polák Sándor bajai, Szabó János székelyudvarhelyi, Alle József nagyváradvárosi, Soboltinszky József nagykatái, Ducs István kisvárdai, Gönczy István nyirbátori, Szondy István nagymihályi kir. járásbíróági, Bambach Alfréd temesvári kir. törvényszéki, Dencsior Péter puji, Makoldy Sámuel fehértemplomi, Gyorits Milutin verseczi, Szőke Gábor zernesti kir. járásbíróági, Kalmár Ignác kecskeméti kir. törvényszéki, Mátrai Imre debreczeni kir. ítélőtáblai, Fischer Hermann egri kir. járásbíróági, Gartner József aradi kir. törvényszéki, Vereb Mihály szegedi kir. ítélőtáblai, Noszián Lajos szabadkai kir. törvényszéki, Benedek Dávid sajószentpéteri kir. járásbíróági, Popa Terentius nagyváradai és Kárpáti Hugó pécsi kir. törvényszéki irnokokat jelenlegi alkalmazásuk helyén;

irnokokká: Walter Károly erzsébetvárosi kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a fehértemplomi, Kacsóh István máramarosszigeti kir. törvényszéki díjnokot a felsővisói, Deutsch József zilahi kir. járásbíróági díjnokot a námesztói kir. járásbíróághoz, Trankulov Imre kevevári kir. járásbíróági díjnokot a pécsi kir. törvényszékhez, Kató József Aladár bánffyhungyadi kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a nagy-szebeni, Toman Rezső nyitrai kir. járásbíróági díjnokot a nyitrai, Braun Ármin nyirbátori kir. járásbíróági díjnokot az erdődi, Zaboiský Ernő Dezső budapesti központi kir. járásbíróági díjnokot a budapesti központi, Filep Sándor beregszászi kir. törvényszéki díjnokot a varannói, Benkő Elek beszterczei kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot az óradnai kir. járásbíróághoz, Kmotrik Lajos nyiregyházi kir. járásbíróági díjnokot a debreczeni kir. ítélőtáblához, Laczó Antal kassai kir. ügyészségi díjnokot a kassai kir. törvényszékhez, Bergholcz Pál pancsovai kir. törvényszéki díjnokot az antalfalvi, Soltész Tamás huszti kir. járásbíróági telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a técsői kir. járásbíróághoz, Burghardt József székelyudvarhelyi kir. törvényszéki díjnokot a székelyudvarhelyi kir. törvényszékhez, Nemes Balázs székelyudvarhelyi kir. járásbíróági díjnokot az oklándi kir. járásbíróághoz, Fischer József újvidéki kir. járásbíróági díjnokot az ipoly-sági kir. törvényszékhez, Kovács Jenő szatmárnémeti kir. törvényszéki díjnokot az erdődi, Viktor Lajos máriaradnai kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a máriaradnai,

Nagy Kálmán szeghalmi kir. járásbíróági telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a mura-szombati, Miklósi József nagymartoni kir. járásbíróági telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a betleni, Neuner István zsombolyai kir. járásbíróági díjnokot a marczali, Köncse Antal csikszentmártoni kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a czell-dömölki kir. járásbíróághoz, Reisenbüchler János nagyszebeni kir. járásbíróági díjnokot a nagyszebeni, Alapfy Ákos m. kir. kúriai díjnokot a székesfehérvári kir. törvényszékhez, Krisán Péter zilahi kir. járásbíróági díjnokot a hosszuaszói, Oravec Béla budapesti központi kir. járásbíróági díjnokot a budapesti I-III. kerületi, Harácska Mihály m. kir. igazságügyminisztériumi díjnokot a feledi, Mikus István egri kir. járásbíróági díjnokot a hatvani, Németh János pozsonyi kir. járásbíróági díjnokot a pozsonyi kir. járásbíróághoz, Fülöp József cs. és kir. 38. számú gyalogezredbeli igazolványos altisztet a kassai kir. törvényszékhez, Czitrovsky Rezső nagyváradi kir. törvényszéki díjnokot a nagyszalontai és Fehér István karczagi kir. járásbíróági betétszerkesztő szakdíjnokot a mátészalkai kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

dr. Balázs Elemér tordai kir. törvényszéki elnököt a nagyváradi kir. törvényszékhez;

Zamaróczy István körösbökenyi kir. járásbíróát az 1912: VII. t.-c. alapján törvényszéki bírói minőségben a fehértemplomi kir. törvényszékhez, továbbá saját kérelmükre dr. Bényey Károly gyergyósentmiklósi kir. járásbíróát a gödöllői kir. járásbíróághoz, Semerey Zsigmond makói kir. járásbíróát a kecskeméti, dr. Sándor Béla nagyikindai kir. járásbíróát a nagyikindai, Géczy Imre puji kir. járásbíróát a dévai, dr. Szmertnik István nyitrai kir. törvényszéki bírót a budapesti kir. törvényszékhez, Koritsánszky József besztercebányai kir. járásbíróát és Kiszely Kornél besztercebányai kir. törvényszéki bírót, valamint Marslek Béla besztercei kir. járásbíróát és dr. Berger Albert besztercei kir. törvényszéki albíróát kölcsönösen;

dr. Knoblauch Rezső budapesti kir. büntető járásbíróági albíróát a budapesti kir. büntető törvényszékhez;

dr. Susich István körösbányai kir. közjegyzőt Nagybecskerekre;

Török Árpád kecskeméti kir. járásbíróági jegyzőt a kecskeméti kir. törvényszékhez, Hitter Győző dunaföldvári kir. járásbíróági jegyzőt a szekszárdi kir. járásbíróághoz;

Andrejkó Ferenc eperjesi és Ondrusek Róbert felsővizközi kir. járásbíróági telekkönyvvezetőket kölcsönösen;

Béressy Géza magyarcsékei kir. járásbíróági irodatisztet és Kulcsár Sándor élesdi kir. járásbíróági írnokot kölcsönösen;

Turicsék Géza nezsideri kir. járásbíróági írnokot a szombathelyi, Sztránay Miklós kisvárdai kir. járásbíróági írnokot a debreczeni, Kucsik Pál tapolczai kir. járásbíróági írnokot a soproni és Neuner István marczali kir. járásbíróági írnokot a nagyikindai kir. járásbíróághoz;

Ujházi Gyula alsóvereczei kir. járásbíróági végrehajtót a mezőkövesdi kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter Kondor János szamosújvári kir. javítóintézeti havidíjas gépészt, ugyanoda munkavezető-felügyelővé nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Kaufmann József kassai kir. javítóintézeti fogalmazót az aszódi kir. javítóintézethez helyezte át.

A m. kir. igazságügyminiszter Pinterits Károly, budapesti lakos, tanárt a kereskedelmi könyvvitelre és az írásvizsgálatra nézve a pestvidéki kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó szakértővé nevezte ki.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Lak József, dr. Szibenliszt Henrik, dr. Miklós Ferenc, dr. Homonnay Andor, dr. Molnár Márton és Gráf Elemér budapesti lakosokat, utóbb nevezettet ideiglenes minőségben;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. Kovách Elemér ügyvédjelölt, cs. és kir. 8. hegyi tüzérezredbeli zászlóst;

a pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Schusni Károly ügyvédjelölt, pozsonyi lakost díjas joggyakornokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Niemtschik Ferenc tiszafüredi kir. járásbíróági joggyakornokot saját kérelmére és költségére az egri kir. törvényszékhez áthelyezte.

A kassai kir. főügyész Borbély Sándor sátoraljaújhelyi kir. ügyészségi írnokot a sátoraljaújhelyi kir. ügyészséghez irodatisztté;

a kolozsvári kir. főügyész Józsa Lajos hadbavonult kolozsvári királyi ügyészségi díjnokot a kolozsvári királyi ügyészséghez írnokká;

a marosvásárhelyi kir. főügyész Csiszér Tamás csikszeredai kir. ügyészségi díjnokot a csikszeredai kir. ügyészséghez írnokká;

a pozsonyi kir. főügyész Bincsik Rezső pozsonyi kir. ügyészségi irodatisztet irodatisztté, Jäger Lőrinc pozsonyi kir. ügyészségi írnokot irodatisztté nevezték ki.

A budapesti kir. büntető törvényszék dr. Poic Félix pénzügyminiszteri osztálytanácsos, közig. bírósági tanácsjegyzőt horvát-szerb, Fodor Dezső igazságügyminiszteri számvizsgálót pedig német tolmács a kir. büntető törvényszékhez és a kir. büntető járásbíróáshoz kinevezte.

A nagyenyedi kir. országos fegyintézet igazgatója Balogh József fegyőrt címzetes főfegyőrre nevezte ki.

Véglegesítések.

A magyar kir. igazságügyminiszter:

Guóth László szécsényi kir. járásbíróági írnokot;

Midlik Emil kassai kir. javítóintézeti ideiglenes minőségű görög katolikus lelkészt;

Murányi Péter kalocsai és Strángos István szekszárdi kir. törvényszéki fogházfelügyelőket;

Filep Dezső szamosújvári kir. javítóintézeti munkavezető felügyelőt eddig ideiglenes minőségben viselt állásukban véglegesítette.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézet igazgatója Tellár Istvánt;

a soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatója Sandi Istvánt, ideiglenes minőségű fegyőröket állásukban véglegesítették.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnöke és helyettes elnöke.

A m. kir. igazságügyminiszter a nagybecskereki munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Török János nagybecskereki kir. járásbíró, helyettes elnökéül: Putics Oktáv nagybecskereki kir. törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

Berendelés.

A m. kir. igazságügyminister dr. Jókay Sándor budapesti kir. törvényszéki albíró a m. Kúriához tanácsjegyzőül rendelte be.

Kirendelés.

A m. kir. igazságügyminiszter a zombori kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Somody János kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Homoky Nagy László bánffyhungyadi kir. járásbíróági jegyzőt a kolozsvári kir. ügyészséghez ideiglenesen beosztotta

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) *a győri kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Angyal László esztergomi kir. járásbíróági jegyzőt;

b) *a kassai kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Dénes Dezső nagyszöllősi kir. járásbíróági jegyzőt;

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a beregszászi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Dózsa Mihály beregvármegyei közigazgatási gyakornokot ideiglenesen;

a sátoraljanjhelyi kir. ügyészség kerületébe:

Biringer Gyula gálszécsi járási tb. szolgabíró ideiglenesen;

a trencsényi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Pollák József zsolnai gyakorló ügyvédet ideiglenesen.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

az algyógyi kir. járásbíróság mellé: dr. László Géza ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a dunaföldvári kir. járásbíróság mellé: Valkó István ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a felsővisói kir. járásbíróság mellé: S. Mán Arthur ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a kapuvári kir. járásbíróság mellé: Vidonyi Sándor ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a keszthelyi kir. járásbíróság mellé: dr. Illés Mór ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a nagyhalmágyi kir. járásbíróság mellé: dr. Wujics Dragomir ottani kir. járásbíróági jegyzőt;

a técsői kir. járásbíróság mellé: Várady Gábor ottani kir. járásbíróági jegyzőt az ottani kir. ügyészségi megbizottak állandó helyetteseiül.

Hösi halált haltak:

Dr. Oblatt Samu budapesti központi kir. járásbíró;
 dr. Bányai Gyula nagyvárad és Lajszky Ede pozsonyi kir. törvényszéki jegyzők;
 dr. Juraskó Jenő rimaszombati kir. törvényszéki joggyakornok;
 Farkas Lajos bicskei kir. járásbírói irnok;
 ifj. Nagy Ferenc komáromi kir. törvényszéki díjnok;
 Pór Dániel derecskei kir. járásbírói hivatalsszolga;
 Barabás József zalaegerszegi kir. törvényszéki fogházőr;
 Ambrus József váci, Mékli Lajos soproni és Szirony József illavai kir. orsz.
 fegyintézeti fegyőrök.

Meghaltak.

Bary József kir. kúriai bírói címmel és jelleggel folruházott nagyvárad kir. törvényszéki elnök;
 Dr. Bartha László budapesti kir. büntető, dr. Eichenwald Gyula nagybecskereki és dr. Kobilicz Elek pécsi kir. törvényszéki bírák;
 dr. Fritsch József szepesófalui kir. járásbíró;
 Horváth János körmendi kir. járásbírói telekkönyvvezető;
 Balogh József csákgorbói és Novák István abaujszantói kir. járásbírói irodatisztek;
 Bogyó István battonyai kir. járásbírói irnok;
 Ivády Sándor budapesti központi és Tomann Mátyás nyitrai kir. járásbírói hivatalsszolgák;
 Hudek Péter illavai és Tegze Sándor váci kir. orsz. fegyintézeti fegyőrök.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

Benedek Jenő nagybecskereki kir. törvényszéki bíró;
 Zbiskó Alajos egri kir. törvényszéki jegyző;
 Bauer Ignác szeghalmi betétszerkesztő, Fogel Kálmán nagykárolyi és Perlaki József gyöngyösi kir. járásbírói telekkönyvvezetők;
 Németi Gergely nagyilondai, Novák Dezső vágsellyei, Pszotka József zombori és Vajda Manó Emil zalaegerszegi kir. járásbírói irodatisztek;
 Szekeres András ipolysági kir. törvényszéki fogházfelügyelő;
 Héraný Ferenc szabadkai kir. törvényszéki szolga;
 Kocsis József budapesti kir. törvényszéki és Kovács Antal módosi kir. járásbírói fogházőrök.

Állásukról lemondottak.

Dr. Pöllák Kálmán gyulai kir. törvényszéki joggyakornok;
 dr. Tobak István orosházi kir. járásbírói ügyészi megbízott.

Ervényüket veszített altiszti igazolványok.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1873: II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1915. Kirsch Mihály (24.093), Katzbeck Gusztáv (30.594), Simtjón János (30.970), Piehler József (31.017), Satoriusz Jakab (31.248), Gross Péter (31.275), Schuller Károly (31.705), Schey Károly (31.883), Halász Vilmos (32.109), Kattesch András (32.795), Kluger Sándor (33.090), Kotzian Károly (33.091), Barth Géza (33.302), Liess András (33.567), Bachmann János (33.719), Pataki Antal (33.800), Buchholzer Rudolf (34.334), Kovalovsky Oszkár (34.413), Berger István (34.519), Stuiber Viktor (34.567).

A m. kir. honvédelmi miniszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1873: II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1908. Veltruvski Alajos (49.263), Mičija Mihály (131.500).

1909. Kovačič Miklós (10.877).

1910. Nagy Péter (21.513), Balen Máté (120.100), Biró Rudolf (147.310).

1912. Fábrián Pál (81.012), Gencsi József (100.391), Papp József (123.084).

1914. Kazi József (7.452).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A debreczeni kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy Csala Sándor abádszalóki kir. közjegyző Zentára való áthelyeztetése okából működését Abádszalókon 1915. évi augusztus hó 15-ik napján beszüntette.

A fumei kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Gelletich Miklós fumei kir. közjegyző elhalálása folytán a közjegyzői állás üresedésbe jött s hogy utódja kinevezéséig helyettesül dr. Fésüs György fumei kir. közjegyzőt rendelte ki.

A zombori kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Nagy Péter kir. közjegyző irodáját Kulán 1915. évi augusztus hó 10-én megnyitotta.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Beke Géza nyirbátori ügyvéd a debreczeni;

ifj. dr. Kánitz Gyula egri ügyvéd az egri;

dr. Bornemiza Elemér bánffyhungyadi és dr. Colbazi János gyulafehérvári ügyvédek a kolozsvári;

Csedő István csikszeredai ügyvéd a marosvásárhelyi;

dr. Tar Béla bezdáni és dr. Vécsey Oszkár palánkai ügyvédek a szabadkai;

dr. Cráciun Demeter színérváraljai ügyvéd a szatmárnémeti;

dr. Lata Trifon lugosi ügyvéd a temesvári ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Brósz László kassai ügyvéd közjegyzővé kinevezés, dr. Gaiger Ignác¹⁾ kassai és Szöllősy Arthur²⁾ sátorlajuhelyi ügyvédek elhalálása folytán a kassai;

dr. Davidu Elek²⁾ naszódi ügyvéd járásbíróvá kinevezés folytán a kolozsvári;

Lemény József³⁾ réteni ügyvéd elhalálása folytán a nagyszebeni;

dr. Deutsch Antal⁴⁾ pécsi ügyvéd elköltözés folytán a pécsi;

dr. Rajk Aladár⁵⁾ bajai ügyvéd elhalálozás, Vértesi Károly zombori ügyvéd lemondás folytán a szabadkai;

dr. Peisner Arthur szatmárnémeti ügyvéd elköltözés és hősi halált halt dr. Nemes-tóthi Szabó Albert⁶⁾ nagykarolyi ügyvéd elhalálozás folytán a szatmárnémeti;

dr. Berariu János verseczi ügyvéd az 1908. évi XI. t.-c. 7. §-a alapján a temesvári ügyvédi kamaráknál.

A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Dants József sepsiszentgyörgyi ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Kovásznára helyezte át;

a debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Zoltán László nyiregyházi ügyvéd irodáját Nagykállóba tette át, s hogy korábbi 3.261/1912. számú elveszett ügyvédi igazolványt semmisnek nyilvánította;

a kolozsvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Kohn Hillel, mint dr. Farkas Mózes irodájában működő ügyvédhelyettest, Kolozsvár székhelylyel, az ügyvédhelyettesek névjegyzékébe felvette;

a pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a néhai dr. Csillag József volt szekszárdi ügyvéd irodája részére gondnokul kirendelt dr. Pirnitzer Béla ügyvéd helyett dr. Kron Ferenc szekszárdi ügyvédet rendelte ki gondnokul;

a szatmárnémeti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a kir. törvényszéki jegyzővé kinevezett és a lajstromból már törölt dr. Borody Dezső volt nagykarolyi ügyvéd irodája részére gondnokká Borody György nagykarolyi ügyvédet rendelte ki;

a temesvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Boskovits Dusán pancsovai ügyvéd az e kamara fegyelmi bíróságának fegy. 150/1915. számú jogerős határozatával az ügyvédség gyakorlatától további rendelkezésig felfüggesztetett.

*) Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

1) Irodája részére dr. Gádor Herbert kassai ügyvéd gondnokul kirendeltetett.

2) Iratait dr. Hodor Döme naszódi ügyvédnek adta át.

3) Irodája részére a halaszthatlan teendők elvégzésére gondnokká dr. Alba Kálmán volt szerdahelyi, jelenleg réteni ügyvéd rendeltetett ki.

4) Ügyvédi iratait dr. Schwarcz Gábor pécsi ügyvédnek adta át.

5) Irodája részére ügygondnokul dr. Kelemen József bajai ügyvéd rendeltetett ki.

6) Irodája részére gondnokul dr. Kölcsey Ferenc nagykarolyi ügyvéd rendeltetett ki.

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárt :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VII. fiz. oszt. jbíró a hidalmási jbgnál	Kolozsvári tszék elnökéhez	1915. szept. 2.	194. sz.
Albíró a körösbökényi jbgnál	Aradi » »	» » 8.	196. sz.
Albíró a gyergyószentmiklósi jbgnál	Csikszeredai » »	» » 9.	197. sz.
Közjegyző Körösbányán	Aradi közjegyzői kamarához	» » 10.	198. sz.
Jegyző nagyváradai tszéknél	Nagyváradai tszék elnökéhez	» » 8.	196. sz.
Törvényszéki orvos a lugosi tszéknél	Lugosi » »	» » 8.	196. sz.
Tkvvezető a gyöngyösi jbgnál	Egri » »	» » 2.	192. sz.
Irnok a margittai »	Nagyváradai » »	» » 3.	181. sz.
» a nezsideri »	Győri » »	» » 3.	181. sz.
» az abaujszántói »	Kassai » »	» » 4.	182. sz.
» a budapesti központi »	Budapesti » »	» » 5.	183. sz.
» a csákigorbói »	Dési » »	» » 9.	186. sz.
» a salgótarjáni »	Balassagyarmati » »	» » 11.	188. sz.
» a kisvárdai »	Nyiregyházi » »	» » 12.	190. sz.
» a orosházi »	Gyulai » »	» » 12.	192. sz.
» a zombori »	Zombori » »	» » 16.	192. sz.
» a zombori tszéknél	» » »	» » 16.	192. sz.
» a nagyikindai jbgnál	Nagyikindai » »	» » 16.	192. sz.
» a temesrékási »	Temesvári » »	» » 16.	192. sz.
» a vingai »	» » »	» » 16.	192. sz.
» a tapolczai »	Zalaegerszegi » »	» » 19.	194. sz.
» a nagyilondai »	Dési » »	» » 19.	194. sz.
» a perlaszi »	Pancsovai » »	» » 17.	195. sz.
» a hátszegi »	Dévai » »	» » 20.	196. sz.
» a zsablyai »	Ujvidéki » »	» » 21.	196. sz.
» a móri »	Székesfehérvári » »	» » 22.	196. sz.
» a körmendi »	Szombathelyi » »	» » 22.	196. sz.
» a vágsellyei »	Nyitrai » »	» » 23.	197. sz.
Végrehajtó az ökörmézői »	Máramarosszigeti » »	» » 10.	198. sz.
Tolmács (szerb-horvát) a zom- bori jbnál	Zombori » »	» » 3.	181. sz.
Hivatalsszolga a pancsovai jbgnál	Pancsovai » »	» » 26.	199. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölveti határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915 évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együttvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál (Hold-utca 7.)

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

BUDAPESTEN, 1915.

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

SZEPTEMBER 29.

TARTALOM. Rendeletek: A gyorsított bünvádi eljárásban a terhelt és a védelem érdekeinek megóvása. — A hazaárulók vagyonának zárlat alá vétele. — Az állami alkalmazottak részére a hadi állapot tartama alatt szükséges elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzésének megkönnyítése céljából beszerzési előlegek engedélyezése. — Az állami, vármegyei és vasúti alkalmazottak részére kiutalványozott beszerzési előlegeknek végrehajtás alóli mentessége. — A vasúti alkalmazottak részére engedélyezett beszerzési előlegeknek a járandóságokból való levonása. — A Haditermény-részvénytársaság polgári pereiben kivételes eljárási szabályok megállapítása. — A m. kir. miniszter um 8.286/1914. M. E. és 9.051/1914. M. E. számú rendeleteiben megállapított pénz- és értékpapírelvonási tilalom alól kivétel engedélyezése. — A hivatalos kiküldetések alkalmával a kiküldött tisztviselők részéről Budapest és Bécs városokban a vasúti vagy hajóállomásokhoz tett utakért, valamint a Bécs városában tett hivatalos utakért felszámítható bérkocsidíjak. — A hivatalos postaküldemények csomagolása. — Az országos büntető intézetek kimutatásainak felterjesztése. — Közlemények: A beszerzési előlegről szóló nyugta mintája. — Iratminták a polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez. — Joggyakorlatok áthelyezése hivatalból a kötelező bírósági joggyakorlat megszerzése végett. — A berni vasúti árúfuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változásról. — A postai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása. — Rokkant katonáink jövője című munka. — Hirdetmény a felsővízközi kir. járásbíróság megszüntetett működésének megkezdéséről. — A Budapesti Közlöny 1915. évi augusztus hó 29-től szeptember hó 9-ig megjelent 200—225. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata. — A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. igazságügyminiszternek 48.455/1915. I. M. számú körirata,

a gyorsított bünvádi eljárásban a terhelt és a védelem érdekeinek megóvása tárgyában.

Valamennyi kir. főügyészhez.

Két ügyvédi kamara hozzám intézett felterjesztésben panasz tárgyává tette, hogy a gyorsított bünvádi eljárás alá tartozó bűnügyekben egyes kir. ügyészségek a részükről teljesített nyomozás során a terhelt érdekeit háttérbe szorítják és a védelem megfelelő kifejtését megnehezítik, sőt lehetetlenné teszik.

Bár az ily bűnügyekben Méltóságod részéről hozzám intézett jelentések, amelyekkel gyakran az összes bűnügyi iratok is felterjesztettek, ezt az általánosságban tartott panaszt nem erősítik meg és így elismeréssel állapíthatom meg, hogy a kir. ügyészségek a szóban lévő bűnügyekben a köteles pártatlansággal képviselik az igazságszolgáltatás körül az állam közérdekeit, mégis szükségesnek tartom, hogy Méltó-

ságodnak és Méltóságod útján a kir. ügyészségeknek figyelmét felhívjam a következőkre:

1. A bűnügyekben eljáró hatóságoknak és hatósági közegeknek a Bp. 9. §-ában megállapított, a Bp. 100. §-ában pedig a kir. ügyészségekre nézve különösen kiemelt az a kötelessége, amely szerint törekedniök kell a mentő és az enyhítő körülmények kiderítésére is és a terhelt érdekében is gondot kell fordítaniok azoknak a bizonyítékoknak megszerzésére, amelyeknek megsemmisítésétől tartani lehet, a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyekben változatlanul fennáll. A kir. ügyészségnek ez a tárgyilagossága, amely különben hatósági jellegéből és az 1871:XXXIII. t.-c. 1. §-ában megjelölt hivatásából is folyik, a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyekben különös jelentőséggel bír azért, mert ezekben az ügyekben sem vizsgálat nincs, sem pedig kifogással nem lehet élni a vádirat ellen és a kir. ügyészségtől beszerzett bizonyítási anyag, ha a kir. ügyészség vád emelését tartja indokoltnak, a főképen a terhelt érdekének megvédésére szolgáló közbenső eljárás kizárásával, egyenesen és közvetlenül az ítélőbíróság döntése alá kerül.

2. A Bp.-nak mindazok a rendelkezései, amelyeknek célja a terhelt és a védelem érdekeinek megóvása, a gyorsított bűnvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapításáról szóló rendeletben kifejezetten felállított korlátozásoktól eltekintve, szintén változatlanul hatályosak.

Érintetlenül fennáll különösen az a joga a terheltnek, hogy a terhére rótt bűncselekményről tájékozást szerezzen (Bp. 133. §. 2. bekezdés) és ha oly tényekre és bizonyítékokra hivatkozik, amelyek ártatlanságának a megállapítására, vagy bűnösségének enyhébb színben való feltüntetésére alkalmasak, azok, hacsak a halogatás célzata nem nyilvánvaló, sürgősen megállapíttassanak, illetőleg beszereztesse (Bp. 133. §. 5. bekezdés).

Nincs korlátozva a terheltnek az a joga sem, hogy védelme érdekében egyes nyomozó cselekmények teljesítését a járásbíróságnál is kérhesse, amely kérelem alapján a járásbíróság e cselekményeket elrendelheti és foganatosíthatja (Bp. 100. §. 2. bekezdés).

Hasonlóképen érintetlenül áll fenn a terheltnek az a joga is, hogy az eljárás bármely szakában védő közreműködésével élhet és ha e jogával nem élt, helyette törvényes képviselője, házastársa, illetőleg felvagy lemenő ágbeli rokona önállóan választhatnak védőt (Bp. 53. §. 1. és 2. bekezdés).

A terheltet a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyben is figyelmeztetni kell különösen első kihallgatásakor, továbbá, ha ellene előzetes letartóztatás lett elrendelve, hogy védőt választhat, illetőleg felvilágosítandó a védő kirendelésének módozatairól és az ingyenes védelem eseteiről (Bp. 54. §. 1. bekezdés).

Végül a védő a terhelt érdekében a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyben is eljárhat az eljárás bármely szakában, a védelem érdekében akár beadványban, akár szóval előterjesztést tehet, amely utóbbiról jegyzőkönyvet kell felvenni (Bp. 62. §. 1. pont).

3. A gyorsított bűnvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapításáról szóló rendelet azon rendelkezései közül, amelyek korlátozzák a védelemnek a Bp.-ban megállapított jogait, különösen a 8. §. 2. bekezdésében foglalt rendelkezések gyakorlati jelentőségűek.

A Bp. 62. §-a szerint elvileg korlátlan a védőnek letartóztatott védettjével való érintkezése. Ez az érintkezés ugyanis rendszerint hatósági személy közbenjötté vagy ellenőrzése nélkül történik és csak ha az eljárás célja kívánja, kell elrendelni, hogy a védő levelei csak a hatóság engedelmével kézbesíthetők a terheltnek és hogy a terhelt csak hatósági személy jelenlétében érintkezhetik a védővel. Ezzel szemben az említett 8. §. 2. bekezdése szerint a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyben a védő kizárólag hatósági személy ellenőrzése mellett érintkezhetik a terhelttel.

Ez az ellenőrzés a terheltnek és a védőnek mind a levélben, mind pedig élő szóval történő érintkezésére kiterjed.

Megnyugvással bízom a kir. ügyészségek vezetőire annak eldöntését, hogy ki teljesítse az érintkezés ellenőrzését. Az ellenőrzést teljesítő hatósági tagokat és közegeket Méltóságod szives lesz azonban irányítással ellátni arra nézve, hogy az ellenőrzés módja és keretei tekintetében a Bp. törvényjavaslatához fűzött miniszteri indokolásban megadott irányelveket tartsák szem előtt. Eszerint nem felelne meg a törvény célzatainak az oly magyarázat, hogy a felügyelet a védekezésnek megszorítása és az eljárásra vonatkozó minden kérdés megbeszélésének kizárása végett szükséges. Csak azt kell megakadályozni, hogy a nyomozás titokban tartandó adatait el ne árulják és sem a terhelt, sem általa mások az eljárás meghiusítására értesítést, illetőleg utasítást ne kapjanak.

A Bp. 63. §-a szerint a terheltnek és a védőjének joga van az ügy iratait és csatolmányait megtekinteni és csak akkor kell megtagadni

az iratoknak vagy egy részüknek a terhelt vagy a védő részéről leendő megtekintését, ha ezt az eljárás célja kívánja, de ebben az esetben is meg kell engedni a terhelt kihallgatásáról, a szakértők nyilatkozatáról és az oly bírói cselekményekről felvett jegyzőkönyvek megtekintését, amelyeknél a terhelt jelenléte vagy a védő közbenjárása meg van engedve. Ezzel szemben az említett 8. §. 2. bekezdése szerint a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyekben a védő az iratokat csak akkor tekintheti meg, ha ez az eljárás célját nem veszélyezteti.

Nyilvánvaló, hogy a gyorsított bűnvádi eljárás alá eső ügyekben addig, amíg az iratok megtekintése az eljárás célját veszélyezteti, a Bp. 63. §. 2. bekezdésének utolsó mondatában említett és az imént elősorolt iratok megtekintését is meg kell tagadni.

Épen ezért szives lesz Méltóságod a kir. ügyészségeket utasítással ellátni arra nézve, hogy mindenkor különös gonddal és egyéniesítve mérlegeljék azt, hogy fennforog-e a szüksége a védelem ily irányú korlátozásának?

Ismeretes Méltóságod és a kir. ügyészségek előtt, hogy a közrend és a közbiztonság fenntartásának, valamint a hadviselés sikerének szempontjából mily fontos érdekek fűződnek ahhoz, hogy a szóban lévő ügyekben a bűnvádi eljárás eréllyel és késedelem nélkül szorgalmaztassék.

A kir. ügyészségek e feladatuk teljesítése körül tartsák szem előtt, hogy amennyiben a védelem a valódi tényállás kiderítését és a tárgyi igazság érvényre emelését kívánja előmozdítani, szintén a bűnvádi igazságszolgáltatás közérdekü céljainak elérését segíti elő.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 22-én.

A m. kir. minisztériumnak 3.512/1915. M. E. számú rendelete,

a hazaárulók vagyonának zárlat alá vételéről.

A m. kir. minisztérium a hazaárulók vagyoni felelősségéről szóló 1915 : XVIII. t.-c. 1. §-ának második bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A hazaárulók vagyoni felelősségéről szóló 1915 : XVIII. t.-c. 1. §-ában meghatározott zárlat elrendelése iránt az a kir. ügyészség tesz indítványt, amelyet az igazságügyminiszter erre kijelöl.

A zárlatot az idézett törvénycikk értelmében az igazságügyminiszter által külön kijelölendő vizsgálóbíró rendeli el.

2. §.

A zárlat elrendelése iránt tett indítványban a bűncselekményre vonatkozó adatokat az iratokkal vagy ezeknek hivatalos másolatával együtt a vizsgálóbíróval közölni kell.

A kir. ügyészség indítványában lehetőleg jelölje meg azokat az ingatlanokat és egyéb főbb vagyontárgyakat, amelyekre a zárlatot fogatosítani kell, továbbá azt a bíróságot, amely a zárlat fogatosítására illetékes (5. §.).

3. §.

Ha a zárlat elrendelésének az 1915 : XVIII. t.-c. 1. §-ában megszabott előfeltételei megvannak, a vizsgálóbíró az idézett törvénycikk értelmében a terheltnek belföldön található ingó és ingatlan vagyonára a zárlatot a kir. ügyészség indítványa alapján — a veszély igazolása nélkül is — azonnal végzéssel elrendeli, tekintet nélkül arra, hogy az elkövetett cselekmény miatt a bűnvádi eljárás vagy az állam igényének érvényesítése végett a polgári kereset már megvan-e indítva.

A vizsgálóbíró a zárlatot a terhelt meghallgatása nélkül rendeli el; ha azonban kétségek eloszlatása végett szükségesnek találja és a meghallgatás nem okoz a célt megheiusító késedelmet, a terheltet a zárlat elrendelése előtt akár közvetlenül, akár megkeresés útján meghallgathatja.

A zárlat elrendelésének kérdésében hozott végzés ellen a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-c. 378. és 379. §-ának megfelelő alkalmazásával, a végrehajtásra halasztó hatállyal nem bíró felfolyamodásnak van helye a vádtanácsához, ennek végzése ellen pedig a kir. ítélőtáblához.

4. §.

A zárlatot elrendelő végzést, úgyszintén a terhelt ellen folyamatba tett bűnvádi eljárást befejező jogerős véghatározatot a kir. kincstári jogügyi igazgatósággal is közölni kell.

Ha az indítvány előterjesztésekor a bűnvádi eljárás a terhelt ellen még megindítva nem volt, a kir. kincstári jogügyi igazgatóságot a bűnvádi eljárás megindításáról, esetleg ennek akadályáról értesíteni kell.

5. §.

A vizsgálóbíró az elrendelt zárlat foganatosítása végett a végrehajtási eljárás szabályai szerint illetékes polgári bíróságot keresi meg, mely egyúttal a zárlat folyamán esetleg felmerülő tartási igények (9. §.) kérdésében is határoz. Ha a zárlat foganatosítására több bíróság illetékes, közülük a vizsgálóbíró jelöli ki az esetleg felmerülő tartási igények elbírálására hivatott bíróságot.

A terheltnek több járásbíróság területén levő vagyonát lehetőleg egy zárgondnok kezelésére kell bízni, feltéve, hogy ez költségzaporítás nélkül történhetik.

Ha kitűnik, hogy a terheltnek oly járásbíróság területén is van vagyona, amelyet a vizsgálóbíró meg nem keresett, ennél a zárlat foganatosítását közvetlenül is lehet kérni.

Amennyiben a zárlattal az államnak telekkönyvi jogokra vonatkozó igényét kell biztosítani, a zárlat telekkönyvi feljegyzése végett az illetékes telekkönyvi hatóságot a vizsgálóbíró közvetlenül keresse meg, ha a rendelkezésére álló adatok erre elegendő alapot nyújtanak; különben pedig a zárlatot foganatosító bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a zárlat a telekkönyvben haladéktalanul feljegyeztessék.

A zárlat foganatosításáról az azt elrendelő vizsgálóbírót értesíteni kell.

6. §.

A zárlat foganatosítására, a terhelt értesítésére, a zárlat hatályára, a zárgondnoki utasításokra, a zárgondnok jogaira és kötelességeire, a zárgondnok elmozdítására, a zárgondnoki számadásokra, a zárgondnok kezelése alatt befolyt jövedelmi tárgyak értékesítésére és a zárgondnoki számadások elintézésére az 1881 : LX. t.-c. 239. §-ának 3. bekezdése, 240. §. 2. és 3. bekezdése, 241. §., 245. §. 1. és 3. bekezdése, 246., 247., 248. és 249. §-ai alkalmazandók azzal az eltéréssel, hogy az azokban a zárlatot elrendelő bíróságra ruházott hatáskör az 1912 : VII. t.-c. 28. §-ához képest a zárlatot foganatosító kir. járásbíróságot illeti.

A terhelt vagyonához tartozó követelések zárlat alá véte tekintetében megfelelően az 1881 : LX. t.-c. 79—84. és 122. §-ának, valamint az 1908 : XLI. t.-c. 18. §-ának a követelések lefoglalására vonatkozó rendelkezései irányadók.

Ha a terhelt távol van vagy meghalt, amennyiben az eljárás folyamán jogainak védelme érdekében szükséges, részére ügygondnokot kell rendelni.

A zárlatot kérőnek jogait a kir. kincstári jogügyi igazgatóság gyakorolja.

7. §.

Ha a terhelt vagyona csak készpénzből, értékpapirokból, arany- és ezüstművekből és egyéb drágaságokból áll, a zárlatot foganatosító járásbíróság a zárlatot — zárgondnok kinevezésének mellőzésével — az 1881 : LX. t.-c. 73. §-a szerint foganatosítja.

8. §.

A zárlatnak ingó vagyona foganatosításánál az 1881 : LX. t.-c. 48. és 49. §-ai megfelelően irányadók.

A zárlat foganatosítására illetékes kir. járásbíróság a házastárs kérelmére és a kir. kincstári jogügyi igazgatóság meghallgatása után, — ha a házastárs igényének alaposságát kétséget kizáróan kimutatja — a zárlat foganatosítását mellőzheti, illetőleg a foganatosított zárlatot megszüntetheti oly egyéb vagyontárgyak tekintetében is, amelyek a házastársat illetik vagy amelyeknek természetben való kiadására a házastárs a házassági vagyoni jog szabálya szerint a házasság megszűnése esetében a törvénynél fogva igényt tarthat.

Az állam igényének érvényesítésére irányuló polgári keresetnek beadása után az 1915 : XVIII. t.-c. 2. §-ának második bekezdésében megjelölt bíróság bármelyik peres fél kérelmére a polgári per adataihoz képest elrendelheti, hogy a zárlat szűkebb terjedelemben szoríttassék, mint ahogy foganatosítva lett, vagy hogy a terheltnek zárlat alá nem vett vagyontárgyaira is kiterjesztessék.

9. §.

Amennyiben a terhelt másnak (feleség, előd és ivadék) eltartására a törvénynél fogva köteles, a szükséges tartás mértékét és kiszolgáltatásának módozatait, ha jogerős bírói vagy gyámhatósági határozattal még megállapítva nem lennének, vagy e megállapítás a változott körülményeknek meg nem felelne, a jogosult kérelmére, a feleknek és a zárgondnoknak meghallgatása után a kir. járásbíróság (5. §.) a körülmények figyelembe vételével a méltányosság szerint végzéssel állapítja meg s ez a bíróság a zárgondnokot megfelelő utasítással látja el arra, hogy a befolyó jövedelemből az eltartásra jogosultnak, illetőleg törvényes képviselőjének a szükséges tartást kiszolgáltassa.

A tartás kiszolgáltatása olyképen is történhetik, hogy a bíróság a

terhelt vagyonának megfelelő részét a zárlat joghatályának és a zárgondnok hatáskörének egyébként érintetlenül hagyásával a tartásra jogosult használatára és kezelésére bízza.

10. §.

Ha harmadik személy egyes vagyontárgyakra nézve a zárlat mellőzését vagy megszüntetését tulajdoni vagy más korábban szerzett joga alapján kéri, e kérelem tárgyában a zárlat foganatosítására illetékes kir. járásbíró-ság a felek meghallgatása után végzéssel határoz. Ez a határozat nem zárja ki, hogy az ilyen harmadik személy jogát rendes bírói úton érvényesítse.

11. §.

A zárlat költségeinek előlegezése tárgyában — ideértve a zárgondnok költségeit is — bármely érdekelt fél kérelmére a zárlatot foganatosító bíróság határoz.

A zárlat tartama alatt felmerülő költségek a zárgondnok kezelése alatt befolyt jövedelemből fedezendő.

A zárlat költségeinek viseléséről az 1881:LX. t.-c. 251. §-ának megfelelő alkalmazásával az 1915:XVIII. t.-c. 2. §-ának második bekezdésében megjelölt kir. törvényszék határoz.

A zárlat költségeinek és a zárgondnok díjainak összegét a zárlatot foganatosító bíróság az 1881:LX. t.-c. 252. §-a értelmében állapítja meg.

12. §.

A kir. járásbírósnak a jelen rendelet alapján hozott határozatai ellen a végrehajtási eljárás szabályai szerint van helye jogorvoslatnak.

13. §.

Az 1915:XVIII. t.-c. alapján elrendelt zárlatot kérelemre fel kell oldani:

1. ha a zárlatot elrendelő végzésnek közlésétől számított egy év alatt sem a bünvádi eljárás megindítása iránt nem történt intézkedés, sem a kir. kincstári jogügyi igazgatóság az állam igényének érvényesítése végett a polgári keresetet meg nem indította;

2. ha a büntetőbíróság a zárlat elrendelésének alapjául szolgált cselekmény miatt a vádlottat jogerős ítélettel oly bűncselekményben mondja ki bűnösnek, melynek alapján az államot az 1915:XVIII. t.-c. 2. §-ában meghatározott igény meg nem illeti;

3. ha a zárlat elrendelésének alapjául szolgált cselekmény miatt folyamatba tett bünvádi eljárás a 2. pontban nem említett egyéb módon

nyert jogerős befejezést és a kir. kincstári jogügyi igazgatóság a jogerős határozatnak vele történt kézbesítésétől számított három hónap alatt az állam igényének érvényesítése végett a polgári keresetet meg nem indította ;

4. ha az 1915 : XVIII. t.-c. 2. §-ának második bekezdésében megjelölt bíróság az állam igényének érvényesítése végett megindított polgári keresetet jogerős ítélettel elutasította vagy jogerős ítélettel megállapította, hogy az államot ez az igény meg nem illeti ;

5. ha megállapítást nyer, hogy a zárlat elrendelésének valamely előfeltétele hiányzik ;

6. ha a zárlat feloldását a kir. kincstári jogügyi igazgatóság kéri.

A zárlat feloldása felől a zárlatot elrendelő vizsgálóbíró végzéssel határoz. Ha a terhelt kéri a zárlat feloldását, ezt a kérelmet indítványtétel végett közölni kell a zárlat indítványozására illetékes kir. ügyészséggel és a kir. kincstári jogügyi igazgatósággal. Ha a kir. kincstári jogügyi igazgatóság kéri a feloldást, a vizsgálóbíró azt a felek meghallgatása nélkül rendeli el. A feloldás elrendelése esetében a vizsgálóbíró haladéktalanul megkeresi a zárlatot foganatosító bíróságot a szükséges intézkedések megtétele végett.

A zárlat feloldásának kérdésében hozott végzés ellen a bünvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-c. 378. és 379. §-ának megfelelő alkalmazásával a feloldás foganatosítására halasztó hatállyal bíró felfolyamodásnak van helye a vádtanácsához, ennek végzése ellen pedig a kir. ítélőtáblához.

14. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonorságokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 25-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 14.538/1915. I. M. E. számú rendelete,

az állami alkalmazottak részére a hadiállapot tartama alatt szükséges elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzésének megkönnyítése céljából beszerzési előlegek engedélyezése tárgyában.

A minisztertanács 1915. évi szeptember hó 3-án hozott határozatával felhatalmazást adott arra, hogy az állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére oly célból, hogy az elsőrendű tömeg-

fogyasztási cikkeknek (liszt, dara, szárazbab, borsó, lencse, vöröshagyma, burgonya, rizs, cukor, kávé, zsír, szalonna, háj, szén, fa, kőolaj, szappan) biztosítása és előnyösebb beszerzése a hadiállapot tartama alatt megkönnyíttessék, a fizetési előleg természetével bíró beszerzési előlegek engedélyeztessenek és hogy az ilyen előlegek tekintetében a fizetési előlegek engedélyezésére nézve érvényben álló általános szabályoktól eltérő rendelkezések legyenek megállapíthatók.

Ezen minisztertanácsi határozat meghozatalánál a kormányt az a célzat vezette, hogy a jelenlegi rendkívüli viszonyok között az alkalmazottak elsőrendű szükségleteinek kielégítése, az árdrágulás ellen való lehető védekezés mellett biztosítható legyen, és hogy az erre a célra szükséges anyagi eszközök a megszabott és egyenlő havi részletekben kézhez vett fizetésre utalt alkalmazottak részére is rendelkezésre álljanak.

Tekintettel arra, hogy a szóbanforgó elsőrendű fogyasztási cikkek a legelőnyösebben a nagyban eszközölt bevásárlás útján szerezhetők be, ez pedig a fogyasztóknak beszerzési csoportokba való tömörülésével érhető el, a kormány a beszerzési előlegek nyújtásával az ilyen csoportok alakulásának előmozdítását is célba vette.

Az igazságügyi alkalmazottak részére rendelkezésre bocsátandó beszerzési előlegek rendeltetésszerű és célirányos felhasználásának érdekében tehát kívánatosnak tartom, hogy a beszerzési előleget igénybe vevő igazságügyi alkalmazottak ilyen célra csoportokat alakítsanak, illetőleg hogy a már létező ilyen beszerzési csoportokba lépjenek és hogy a szóban levő elsőrendű fogyasztási cikkeket a részükre engedélyezett beszerzési előlegeknek a beszerzési csoport rendelkezésére bocsátásával szerezzék be.

Az ilyen beszerzési csoportok alakításában látom továbbá legnagyobb biztosítékát annak is, hogy az engedélyezendő beszerzési előlegek a rendeltetésüknek megfelelőleg fognak felhasználtatni. Elvárom azonban, hogy a beszerzési előlegek felhasználásánál az igazságügyi alkalmazottak — akkor is, ha a viszonyok folytán nem csatlakozhatnak valamely beszerzési csoporthoz — már saját jól felfogott érdekükben is, önként és következetesen szem előtt fogják tartani az előlegnek rendeltetésszerű célját.

A beszerzési előlegek engedélyezése és azoknak visszafizetése tekintetében a következőket rendelem:

1. Beszerzési előlegben részesíthetők:

a) az állandó évi fizetés (évi bér, évi zsold) mellett alkalmazott igazságügyi állami tisztviselők, kezelők, kezelőnők, altisztek és szolgák;

b) az igazságügyi állami hatóságoknál, intézeiteknél és vállalatoknál napidíj, havibér vagy napibér mellett alkalmazott és legalább egy évi jó szolgálattal bíró díjnokok, altisztek és szolgák.

Különös méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén és ha arra egyébként is érdemesek, a b) pont alatt említett alkalmazottak részére akkor is lehet szerzési előleget engedélyezni, ha nincs is még egy évi jó szolgálatuk.

2. Az 1. a) pont alatt említett alkalmazottak által igénybevehető szerzési előleg nem lehet több, mint:

a)	400 K	annál	a	tisztviselőnél,	aki	családi	pótlékot	egyáltalán	nem	kap,	
	600 »	»	»	»	»	összesen	évi	200 K			} család pótlékot, illetőleg a család pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélyt kap;
	800 »	»	»	»	»	»	»	400 »			
	900 »	»	»	»	»	»	»	600 »			
	1.000 »	»	»	»	»	»	»	800 »			
	1.100 »	»	»	»	»	»	»	1.000 »			
	1.200 »	»	»	»	»	»	»	1.200 »			
										vagy annál több	

b) 300 K annál az egyéb alkalmazottnál, aki családi pótlékot egyáltalán nem kap,

	400 »	»	»	»	»	»	összesen	évi	100 K		} család pótlékot, illetőleg a család pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélyt kap.
	500 »	»	»	»	»	»	»	»	200 »		
	550 »	»	»	»	»	»	»	»	300 »		
	600 »	»	»	»	»	»	»	»	350 v. 400 K		
	650 »	»	»	»	»	»	»	»	450 » 500 »		
	700 »	»	»	»	»	»	»	»	550 » 600 »		
										vagy annál több	

A szerzési előlegnek az összegét — a fent megszabott határok figyelembevételével — úgy kell megállapítani, hogy a visszafizetés céljából történő levonások mellett, a fizetés természetével bíró illetmények végrehajtás alól mentesített részének (1908 : XLI. t.-c. 6. §.) a fele, vagyis 2.000 koronáig terjedő ilyen illetményekből legalább a felerész, 2.000 koronától 3.000 koronáig terjedő ilyen illetményekből legalább

1.000 K, a 3.000 koronát meghaladó ilyen illetményekből pedig legalább egyharmad rész, minden esetben érintetlenül maradjon.

3. Az 1. b) pont alatt említett alkalmazottak által igénybevehető beszerzési előleg nem haladhatja meg a napidíjnak, havibérnek, hetibérnek vagy napibérnek:

egy havi összegét annál az alkalmazottnál, aki családi pótlékot egyáltalán nem, vagy évi 100 K családi pótlékot kap,

két havi összegét annál az alkalmazottnál, aki összesen évi 200 K vagy 300 K,

három havi összegét annál az alkalmazottnál, aki összesen évi 300 koronánál több

családi pótlékot, illetőleg a családi pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélyt kap.

Az egy évnél rövidebb szolgálattal bíró alkalmazottak részére engedélyezhető beszerzési előleg nem haladhatja meg a napidíjnak, havibérnek, hetibérnek vagy napibérnek egy havi összegét.

Egy havi összeg alatt az említett illetmények egy napra eső összegének harmincszorosa értendő.

4. A beszerzési előleg a mellékelt 1. számú minta szerint készítenendő s a közvetlen hivatali főnöknek bármikor átadható, de legkésőbb 1915. évi december hó elsejéig átadandó bélyegmentes írásbeli bejelentés alapján engedélyeztetik.

A beszerzési előleg akkor is engedélyezhető, ha az alkalmazottak illetményeit korábban kapott fizetési előlegből származó térítmény vagy bírói letiltás terheli.

Az 1. b) pont alatt említett alkalmazottaknál a közvetlen hivatali főnök az írásbeli bejelentésen köteles nyilatkozni az iránt, hogy a beszerzési előleg engedélyezését indokoltnak és az alkalmazottat eddigi magatartása alapján az előleg visszafizetése szempontjából megbízhatónak tartja-e.

5. Az írásbeli bejelentésre az illetékes számfejtőhivatal (kir. adóhivatal, állampénztár, számvevőség), a házi pénztár által kifizetett illetményeknél pedig a számfejtést vagy a kifizetést teljesítő egyén köteles rávezetni:

a) a fizetés természetével bíró illetményeknek (évi bérnek, évi zsoldnak) egy évi és egy havi, illetőleg a napidíjnak, havibérnek, hetibérnek vagy napibérnek egy havi (harminc napi) összegét;

b) az a) pont alatt említett illetményeket terhelő havi levonásokat tételenként részletezve;

c) az alkalmazott által élvezett családi pótléknak és a családi pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélynek együttes összegét;

d) az 1. a) pont alatt említett alkalmazottaknál még azt is, hogy mennyi a fizetés természetével bíró illetmények végrehajtás alól mentesített részének a fele;

e) a szerzési előlegnek a 2. és 3. pontok szerint engedélyezhető legmagasabb összegét.

6. A közvetlen hivatali főnök és az illetékes utalványozási joggal felruházott hatóság köteles gondoskodni arról, hogy a szerzési előleg az írásbeli bejelentések után haladék nélkül engedélyeztessék és kiutalványoztassák.

Az utalványozott szerzési előleg a fizetési osztályokba sorozott tisztviselők által két, az egyéb alkalmazottak által három egyenlő részletben vehető fel és pedig az első részlet az utalványozás után azonnal, a második részlet három hónappal, a harmadik részlet pedig hat hónappal az első részletnek felvétele után.

Amennyiben azonban az alkalmazottnak közvetlen hivatali főnöke — az általa alkalmasnak talált módon szerzett meggyőződés alapján — a felveendő szerzési előlegről kiállított nyugtán igazolja, hogy az alkalmazott:

a) tagja valamely szerzési csoportnak és a szerzési előlegnek utalványozott összegét a szerzési csoportnak engedményezte, vagy

b) még a szerzési előleg felvétele előtt, a szerzési előlegnek felét, a három részletben felvehető előlegnél pedig annak egyharmadát, illetőleg kétharmadát meghaladó összegért rendelt vagy vásárolt a jelen körrendeletben említett elsőrendű fogyasztási cikkeket, vagy

c) a szerzési előlegnek felvett részletét, illetőleg részleteit rendeltetésének megfelelően már teljesen felhasználta;

a második, illetőleg harmadik részlet már korábban — esetleg az első részlettel egyidejűleg — is felvehető.

Az 1. b) pont alatt említett olyan alkalmazott, akinek részére a napidíjnak, havibérnek, hetibérnek vagy napibérnek egy havi összegét meg nem haladó szerzési előleg engedélyeztetett, ezt az előleget egy összegben is felveheti.

A szerzési előleget egyáltalán nem szabad kifizetni, illetőleg a szerzési előlegről kiállított nyugtát a közvetlen hivatali főnök nem láttamozhatja abban az esetben, ha annak első részletét az alkalmazott legkésőbb 1915. évi december hó 31-ig fel nem vette.

7. Az a körülmény, hogy az alkalmazottnak illetményei, vagy családi pótlékának (rendkívüli évi segélyének) az összege az írásbeli bejelentés átadását követő időpontban emelkedtek, nem szolgálhat alapul arra, hogy a szerzési előlegnek összege pótlólag szintén felemeltessék.

8. Az az alkalmazott, aki kevesebb szerzési előleget vett igénybe, mint amennyit a 2. és 3. pontok szerint kaphatna, nem igényelheti azt, hogy a szerzési előlegnek összege később felemeltessék.

9. A szerzési előleget az alkalmazottak — tekintet nélkül arra, hogy azt mikor vették fel — 1916. évi január hó 1-től számítandó tíz egyenlő és egymás után következő havi, illetőleg azok az alkalmazottak, akik illetményeiket félhavi részletekben kapják, 1916. évi január hó 1-től számítandó húsz egyenlő és egymás után következő félhavi részletben kötelesek visszafizetni.

10. Az az alkalmazott, akinél a korábban kapott fizetési előlegből származó térítmények levonása, az 1915. évi március hó 12-én hozott minisztertanácsi határozat alapján további rendelkezésig függőben tartott, a fizetési előleg még törlesztetlen részleteinek folytatólagos törlesztésére a szerzési előlegnek teljes visszafizetése, vagyis 1916. évi november hó 1. előtt nem kötelezhető.

11. Annál az alkalmazottnál, aki a jelen rendelet kiadása előtt fizetési előleget és a jelen rendelet alapján szerzési előleget kapott, a korábbi fizetési előlegből származó térítménynek a levonása az alkalmazott kívánságára függőben tartandó az 1916. évi január hó 1-től 1916. évi október hó végéig terjedő, vagyis arra az időtartamra, amíg a részére engedélyezett szerzési előlegnek a visszafizetése tart.

12. A jelen rendelet kiadása után — nem szerzési előleg címén — kapott fizetési előleget akkor is az engedélyezés napját követő hó elsejétől kezdve kell a meghatározott törlesztési részletekben visszafizetni, ha az alkalmazott részére engedélyezett szerzési előleg még nincs is teljesen visszafizetve.

13. A szerzési előleg engedélyezésére az 1912. évi 8.000. I. M. E. számú igazságügyminiszteri rendelet (Igazságügyi Közlöny XXI. év-

folyam 7. szám 251. lap) 1. §-ában említett utalványozási joggal felruházott hatóságok illetékesek.

Az utalványozási joggal felruházott hatóságok az engedélyezett beszerzési előleget azon alkalmazottak részére, akik fizetésüket, napidíjukat, napi-, heti- vagy havibérüket a közpénztárakból (kir. adóhivatal, állampénztár) élvezik, a mellékelt 2. számú minta szerint ugyancsak a közpénztáraknál utalványozzák ki.

Az olyan alkalmazottak beszerzési előlegét, akik a napidíjukat, napi-, heti- vagy havibérüket a házi pénztárból élvezik, az engedélyezésre illetékes hatóságtól vett értesítés és felhívás alapján szabályszerűen bélyegzett és a közvetlen hivatalfőnök által a jelen rendelet 6. pontjában foglaltaknak megfelelően záradékolt nyugták mellett a házi pénztár kezelője (felelős számadó) fizeti ki.

A kifizetett beszerzési előlegek, valamint a jelen rendelet 9. pontjában foglaltaknak megfelelően levont törlesztési részletek a kifizetéssel, illetőleg levonással egyidejűleg abban a számadásban (napló) nyernek elszámolást, amelyben az előleget nyert alkalmazott rendes díja vagy bére is rendszeresen elszámoltatik.

A házi pénztár kezelője (felelős számadó) a beszerzési előleget nyert alkalmazottak előlegtartozásáról a mellékelt 3. minta szerint nyilvántartást vezet, amelyben minden egyes beszerzési előleget nyert alkalmazottnak külön-külön lapot nyit.

A nyilvántartásba az engedélyezett beszerzési előleget az engedélyező hatóság rendeletének feltüntetése mellett a kifizetéssel, a levont egyes törlesztési részleteket pedig a levonással egyidejűleg be kell jegyezni.

A házi pénztár kezelője a számadási év végén a nyilvántartás minden egyes lapját lezárja, a mutatkozó előlegtartozást a következő évre nyitott nyilvántartásba átvezeti, a lezárt nyilvántartást pedig a vonatkozó pénzszámadáshoz csatolva, a számvevőséghez beküldi.

Ha a beszerzési előlegben részesített alkalmazott az állami szolgálatból végleg kilép (halál, lemondás, elbocsátás) a házi pénztárból esetleg még járó minden illetményét az előlegtartozás törlesztésére kell fordítani, az ezután is még törlesztetlenül maradt előlegtartozás beszedése iránt a pénztár kezelője az 1875. évi december hó 7-én 35.497. I. M. szám alatt kelt rendelet*), valamint az érvényben álló szabályok és gya-

*) A 35.497/1875. I. M. számú rendeletet 1. dr. Marschalkó Jánosnak »A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkájában az I. kötet 248. lapján.

korlat értelmében nyomban intézkedik, a behajthatlan előlegtartozásról pedig a nyilvántartás megfelelő lapjának hiteles másolatát felterjesztve, az igazságügyminisztériumhoz legkésőbb három hónap elteltével jelentést tesz.

Ha a beszerzési előlegben részesített alkalmazott más igazságügyi hatósághoz nyer áthelyezést, ahol rendes díját vagy bérét ugyancsak házi pénztárból élvezi, a nyilvántartás megfelelő lapját lezárva, hiteles másolatban, az előlegből még hátralékban levő törlesztési részletek levonása céljából, a felmentéssel egyidejűleg annak a házi pénztárnak a kezelőjéhez kell áttenni, amelyből az áthelyezett új állomáshelyén a díját vagy bérét élvezni fogja.

A házi pénztár kezelője a megküldött nyilvántartás másolata alapján az előleget nyert alkalmazottnak a saját nyilvántartásában lapot nyit, a még hátralékban levő előleget azon feljegyzi, a jelen rendelet 9. pontjában foglaltakhoz képest a törlesztési részleteket folytatólagosan levonja és a levont részleteket a nyilvántartásban, valamint abban a pénzszámadásban, amelyben az előleget nyert alkalmazottnak a rendes díja vagy bére elszámolást nyer, esetről-esetre elszámolja (4. minta).

Ha a házi pénztárból beszerzési előlegben részesített alkalmazott az igazságügyi szolgálat körében olyan állásba jut, amellyel egybekötött járandóságokat már közpénztár (kir. adóhivatal, állampénztár) fizeti ki, a nyilvántartás megfelelő lapját lezárva, hiteles másolatban, a felmentéssel egyidejűleg az új állással egybekötött járandóságok utalványozására illetékes igazságügyi hatósághoz, ha pedig bármely minőségben a közszolgálat más ágába lép át, közvetlenül az igazságügyminisztériumhoz kell beterjeszteni (5. minta).

14. A jelen rendelettel nem szabályozott kérdések tekintetében a beszerzési előleg egy tekintet alá esik a fizetési előleggel.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 20-án.

Minták az 1915. évi 14.538. I. M. E. számú rendelethez.

1. minta.

1. lap.

Beszerzési előleg-bejelentés.

Az 1915. évi 14.538. I. M. E. számú rendeletben említett elsőrendű fogyasztási cikkeknek nagyobb mennyiségben való beszerezhetése céljából részemre K
beszerzési előleg engedélyezését kérem.

A korábban kapott fizetési előlegből származó még törlesztetlen térítmény
levonásának függőben tartását kérem.

Illetményeimet a
számfejti, fizeti ki.

....., 1915. évi hó-n.

Az 1915. évi 14.538. I. M. E. számú rendelet 1. b) pontjában említett alkal-
mazottaktól származó bejelentésre a következő záradék is kell:

A beszerzési előleg engedélyezését indokoltnak és bejelentőt eddigi magatartása
alapján az előleg visszafizetése szempontjából megbízhatónak tartom.

.....
(a közvetlen hivatali főnök aláírása).

....., 1915. évi hó-n.

1. minta.

2. lap.

Az 1915. évi 14.538. I. M. E. számú rendelet 1. b) pontjában említett alkalmazottaknál :

Igazolom, hogy bejelentő napidíjának (havibérének, hetibérének, napibérének) egy havi (harminc napi) összegeKf, továbbá, hogy bejelentő ezidőszerint összesen éviK családi pótlékot és családi pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélyt élvez.

A napidíjat (havi-, heti-, napibért) a következő havi levonások terhelik :

.....Kf,
 » »
 összesen :Kf.

A fentiek alapján bejelentő részére legfeljebbKf beszerzési előleg engedélyezhető.

....., 1915. évihó ---n.

P. H.

Beszerzési előleg-bejelentés külszete.

 bejelentése
 beszerzési előleg engedélyezése iránt.

Igazoljuk, hogy a bejelentő fizetés természetével bíró illetményeinek (évi bérének, évi zsoldjának) összege egy évreK, továbbá, hogy az említett illetmények végrehajtás alól mentesített részének a feleKf és hogy bejelentő ezidőszerint összesen éviK családi pótlékot és családi pótlék természetével bíró rendkívüli évi segélyt élvez.

A fizetés természetével bíró illetményeknek egy havi részleteKf és azt a következő havi levonások terhelik :

IV. oszt. kereseti adóKf,
 országos betegápolási pótagó » »
 szolgálati díj » »
 nyugdíjjárulék » »
 bírói letiltás » »
 közigazgatási letiltás » »
 » »
 » »
 összesenKf.

A fentiek alapján bejelentő részére legfeljebbKf beszerzési előleg engedélyezhető.

....., 1915.hó ---n.

P. H.

2. minta.

A $\frac{\text{m. kir. adóhivatalnak}}{\text{budapesti..... ker. kir.}}$ állampénztárnak.

Utalvány az 1915/1916. évre.

R e n d e s k i a d á s o k.

XXII. fejezet. Igazságügyminisztérium.

Cím : -----

1. rovat : Személyi járandóságok.

1. alrovat : Fizetések, lakpénzek stb.

3. » Díjnokok díjazása.

(Adott beszerzési előleg.)

A m. kir. minisztériumnak 1915. évi szeptember hó 3-án hozott határozata alapján ----- kir. ----- részére ----- korona beszerzési előleget engedélyeztem.

Utasítom ennél fogva a m. kir. $\frac{\text{adóhivatalt,}}{\text{állampénztárt,}}$ hogy az említett ----- korona, azaz ----- korona beszerzési előleget a nevezett ----- $\frac{\text{nak}}{\text{nek}}$ 1916. évi január hó 1-től számított $\frac{\text{tíz}}{\text{hús}}$ egyenlő és egymásután következő $\frac{\text{havi}}{\text{félhavi}}$ részletben leendő törlesztés kötelezettsége mellett, szabályszerűen bélyegzett és a ----- $\frac{\text{elnöke}}{\text{vezetője}}$ által a folyó évi szeptember hó 6-án 14.000. P. M. szám alatt kelt körrendelet 6. pontjában foglaltaknak megfelelő záradékkal ellátott nyugták ellenében a záradék tartalmához képest egyszerre és egy összegben, vagy két, esetleg három egyenlő részletben fizesse ki s ezt a kiadást a fentírt módok szerint számolja el.

A korábban kapott fizetési előlegből még törlesztetlen térítmény levonása az 1916. évi október hó végéig függőben hagyandó.

Kelt Budapesten, 1915. évi ----- hó -----n.

3. minta.

1. lap.

Nyilvántartás.

A kir.^{ná}_{nél} beszerzési előlegben részesített azokról az igazságügyi alkalmazottakról, akik napidíjukat, illetőleg napi-, heti- vagy havibérüket a átalányból élvezik.

1915/1916. év.

3. minta.

2. lap.

Nagy József

kecskeméti kir. járásbírósaági díjnok.

Előírás						Lerovás						Jegyzet
Az engedély keletésszáma	A kifizetés éve, hónapja és napja	A pénzzámadás kiadási tételszáma, ahol a kifizetett előleg elszámolást nyert	A kifizetett előleg összege		A törlesz- tés hónapja és napja	A pénzzámadás bevételei tételszáma, ahol a törlesztett részletek elszámolást nyertek	A törlesz- tett összeg					
			K	f			K	f				
A budapesti kir. ítélőtábla elnökének 1915. évi szeptember hó 29-én 1915. El. 48/D. 33/5. sz. a. kelt rendelete	1915. IX. 30.	Díjnoki át. 95.	30	—		1916.						
	» XII. 30.	» » 143.	30	—	I. 15.	Díjnoki át. 18.	4	50				
	1916. III. 30.	» » 218.	30	—	I. 31.	» » 25.	4	50				
		Összesen	90	—	II. 15.	» » 29.	4	50				
		Lerovás	54	—	II. 28.	» » 36.	4	50				
		Maradt hátralék	36	—	III. 15.	» » 43.	4	50				
					III. 31.	» » 52.	4	50				
					IV. 15.	» » 60.	4	50				
					IV. 30.	» » 64.	4	50				
					V. 15.	» » 67.	4	50				
					V. 31.	» » 72.	4	50				
					VI. 15.	» » 80.	4	50				
					VI. 30.	» » 91.	4	50				
						Összesen	54	—				
	A zárlat szerint mutatkozó hátralék átvitetett az 1916/1917. évi nyilvántartás 5. lapjára.											

4. minta.**Kiss István**

miavai kir. járásbíróági betétszerkesztő szakdíjnok.

Előírás					Lerovás					Jegyzet
Az engedély kelte és száma	A kifizetés éve, hónapja és napja	A pénzszámadás kiadási tételszáma, ahol a kifizetett előleg elszámolást nyert	A kifizetett előleg összege		A törlesz- tés hónapja és napja	A pénzszámadás bevételi tételszáma, ahol a törlesztett részletek elszámolást nyertek	A törlesz- tett összeg			
			K	f			K	f		
A győri kir. ítélőtábla elnökének 1915. évi október hó 6-án 1915. El. 48/3. szám alatt kelt rendelete	—	A soproni kir. tör- vényszék elnöke által 1916. El. II/B. 12/3. sz. a. áttett nyilvántartási lap adatai szerint tör- lesztendő hátralék	36	—	1916.					
		VIII. 30.	Díjnoki át.	126.	12	—				
		IX. 30.	»	»	139.	12	—			
		X. 30.	»	»	150.	12	—			
		Összesen			36	—				
		Lerovás			36	—				
		Hátralék			—	—				

5. minta.**Kovács Péter**

ócsai kir. járásbíróági napibéres szolgál.

Előírás						Lerovás						Jegyzet
Az engedély kelte és száma	A kifizetés éve, hónapja és napja	A pénzszámadás kiadási tételszáma, ahol a kifizetett előleg elszámolást nyert	A kifizetett előleg összege		A törlesz- tés hónapja és napja	A pénzszámadás bevételi tételszáma, ahol a törlesztett részletek elszámolást nyertek	A törlesz- tett összeg					
			K	f			K	f				
A budapesti kir. ítélőtábla elnökének 1915. évi szeptember hó 24-án 1915. El. 16, E. 24/12. szám alatt kelt rendelete.	1915. IX. 29.	Díjnoki át. 89.	48	—								
	1916. I. 1.	» » 196.	24	—								
		Összesen	72	—								
		Lerovás	14	40								
		Maradt hátralék	57	60								

A m. kir. minisztériumnak 3.506/1915. M. E. számú rendelete,

az állami, vármegyei és vasúti alkalmazottak részére kiutalványozott beszerzési előlegeknek végrehajtás alóli mentessége tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-a és az 1914 : L. t.-c. 14. §-a alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az állami, vármegyei és vasúti alkalmazottak részére elsőrendű tömegfogyasztási cikkeknek beszerzése végett járandóságaik terhére kiutalványozott, de a jogosult által még fel nem vett előlegeket (beszerzési előleg) végrehajtási uton lefoglalni nem lehet.

Arra nézve, hogy a beszerzési előleg törlesztésére az alkalmazott járandóságai mennyiben vehetők igénybe, a beszerzési előlegeket engedélyező szabályok irányadók.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 24-én.

A m. kir. minisztériumnak 3.507/1915. M. E. számú rendelete,

a vasúti alkalmazottak részére engedélyezett beszerzési előlegeknek a járandóságokból való levonása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-a és az 1914 : L. t.-c. 14. §-a alapján a következőket rendeli:

1. §.

Vasúti vállalatok az alkalmazottaik részére elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzése végett engedélyezett előlegek (beszerzési előlegek) visszatérítésének módozatait a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával

akként szabályozhatják, hogy erre a célra az alkalmazottnak járandóságai a vasúti szolgálati rendtartásról szóló 1914 : XVII. t.-c. 25. §-ának IV. pontjában meghatározott mértéken túl is, a fizetésnek és — a lakás-pénzt ide nem értve — fizetés természetével bíró egyéb illetményeknek 70⁰/o-át meg nem haladó összeg erejéig igénybevehetőek legyenek.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 24-én.

A m. kir. minisztériumnak 3.265/1915. M. E. számú rendelete,

a Haditermény-részvénytársaság polgári pereiben kivételes eljárási szabályok megállapítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában és az idézett törvénycikket, valamint az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A Haditermény-részvénytársaság az olyan ügyletből felmerült pereket, amelyet mezőgazdasági terménynek vagy belőle előállított gyártmánynak megszerzése, tárolása, feldolgozása, forgalombahozatala vagy továbbítása körében kötött — ideértve a közvetlen kötelezettek tartozásának biztosítására harmadik személyekkel kötött ügyleteket is — a per tárgyának értékére tekintet nélkül a budapesti kir. törvényszék előtt is megindíthatja.

A részvénytársaság ellen az előbbi bekezdésben meghatározott ügyletből felmerült pert a per tárgyának értékére tekintet nélkül a budapesti kir. törvényszéknél kell megindítani, kivéve, ha a részvénytársaság magát más bíróságnak a fennálló jogszabályok értelmében alávetette, amely esetben a pert csak ennél a bíróságnál lehet ellene megindítani.

A budapesti törvényszék e perekben a 2—5 §-ok szerint jár el.

A jelen rendelet nem nyer alkalmazást az olyan perre, amelyben akár a felperes, akár az alperes termelő.

2. §.

Az 1. §. értelmében a budapesti kir. törvényszék elé tartozó perekben a polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. törvénycikknek a törvényszéki eljárásra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően a következő eltérésekkel kell alkalmazni :

1. az idéző végzésben a per felvételére és egyuttal érdemleges tárgyalására kell a határnapot kitűzni (Pp. 142. §.) és az érdemleges tárgyalást nyomban meg kell tartani a perfelvételi tárgyalás után (Pp. 181. §.);

2. a tárgyalást a kir. törvényszék székhelyén a bíróság hivatali helyiségén kívül is meg lehet tartani (Pp. 143. §.);

3. az érdemleges tárgyalás megkezdése előtt a felperes előkészítő iratot nem adhat, az alperes csak egy előkészítő iratot adhat a tárgyalási időköz első felében (Pp. 194—196. §.);

4. a tárgyalást a Pp. 204. §-ának 2—4. pontjaiban meghatározott módon elő kell készíteni, amennyiben ily előkészítés az eset körülményei szerint lehetséges ;

5. szerződési kikötés esetében vagy ha mind a két fél beleegyezik, az áru minőségére, minőségi súlyára és értékére vonatkozó szakértői vélemény adása végett a budapesti áru- és értéktőzsde szakértői bizottságát kell megkeresni ; a fél e bizottság véleményét előre is megszerezheti ; e bizottság a felek jelenléte nélkül is eljárhat. A szakértői bizottság szakértői véleménye mind a felekre, mint a bíróságra kötelező (Pp. 350. és 367. §.);

6. a teljesítési határidő meghosszabbításának nincs helye (Pp. 397. §.);

7. az ítélet fellebbvitelre tekintet nélkül végrehajtható és az ítéletben ilyenek nyilvánítandó (Pp. 415. §.);

8. az eljárásban ellentmondásnak nincs helye ; oly esetben, amidőn a polgári perrendtartás szerint ellentmondásnak van helye (Pp. 460. §.), a mulasztás következményeit igazolással lehet orvosolni.

3. §.

A kir. törvényszéknek a jelen rendelet szerinti eljárásra tartozó perekben hozott ítélete ellen más fellebbvitel kizárásával csak felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A kir. törvényszéknek hatáskörét vagy illetékességét megállapító ítélete vagy ítéletének a hatáskört vagy az illetékességet megállapító része ellen fellebbvitelnek nincs helye.

A felülvizsgálati kérelem és a felfolyamodás felett a kir. Kúria határoz.

4. §.

A jogerős végítélet vagy egyesség ellen a Pp. 563—574. §-ának megfelelő alkalmazásával perújításnak van helye. Perújítás alapján az alapperbeli ítélet vagy egyesség végrehajtását nem lehet felfüggeszteni.

5. §.

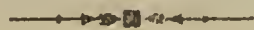
A jelen rendelet alá tartozó ügyeket minden fokon soron kívül kell elintézni.

6. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Hatálya Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 3-án.

A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi minisztereknek 52.729/1915. K. M. számú rendelete,

a m. kir. minisztérium 8.286/1914. M. E. és 9.051/1914. M. E. számú rendeleteiben megállapított pénz- és értékpapir-
elvonási tilalom alól kivétel engedélyezése iránt.

A m. kir. minisztérium 8.286/1914. és 9.051/1914. M. E. számú¹⁾ rendeleteinek 1. §-aiban a Britbirodalommal, Franciaországgal és Oroszországgal szemben megállapított pénz- és értékpapirelvonási tilalom alól az előbb idézett rendelet 5. §-a alapján kivételt engedélyezünk az osztrák-magyar haderő által megszállott és katonai közigazgatás alá helyezett orosz-lengyelországi területek tekintetében.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 26-án.

¹⁾ Az 1914. évi 8.286. és 9.051. M. E. számú rendeleteket 1. az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. és 14. számaiban a 717. és 814. lapon.

A m. kir. igazságügyminiszternek 41.033/1915. I. M. számú rendelete,

a hivatalos kiküldetések alkalmával a kiküldött tisztviselők részéről Budapest és Bécs városokban a vasúti vagy hajóállomásokhoz tett utakért valamint a Bécs városban tett hivatalos utakért felszámítható bérkocsidíjak tárgyában.

A minisztertanács 1915. évi július hó 26-án tartott ülésében elhatározta, hogy a hivatalos kiküldetések alkalmával, a kiküldött tisztviselők részéről, Budapest és Bécs városokban a vasúti vagy hajóállomásokhoz tett utakért, valamint a Bécs városban tett hivatalos utakért felszámítható bérkocsidíjak — az állami alkalmazottaknak hivatalos kiküldetések és átköltözködések alkalmával járó illetményekről szóló s az 1896. évi március hó 25-én tartott minisztertanács által megállapított és a 21.224/1896. I. M. számú szabályrendelet mellékletét képező Szabályzat (Igazs. Közl. V. évf. 166. 1) 29. §-ában foglaltaknak részbeni módosításával — az eddigi díjszabás szerinti díjak helyett, további rendelkezésig átalányösszegekkel állapíttassanak meg s ezeket az átalányösszegeket — a jelenlegi háború tartamára, illetőleg mindaddig, amíg Budapest és Bécs városában a jelenlegi magasabb bérkocsiviteldíjak vannak érvényben — a következőképen állapította meg:

1. Budapesten, az I—III. kerületekben fekvő kiindulási ponttól az ugyanezekben a kerületekben fekvő vasúti vagy hajóállomáshoz és onnan vissza, valamint a IV—X. kerületekben fekvő kiindulási ponttól az ugyanezekben a kerületekben fekvő vasúti vagy hajóállomáshoz és onnan vissza, minden menetért — az esetleges alagútvámot, valamint a bérkocsin fizetendő podgyászdíjat és az állomáson fizetendő podgyászvitelbért is beleszámítva — négy koronával;

2. Budapesten az I—III. kerületekben fekvő kiindulási ponttól a IV—X. kerületekben fekvő vasúti vagy hajóállomáshoz és onnan vissza, valamint a IV—X. kerületekben fekvő kiindulási ponttól a I—III. kerületekben fekvő vasúti vagy hajóállomáshoz és onnan vissza, minden menetért — a hidvámot és az esetleges alagútvámot, valamint a bérkocsin fizetendő podgyászdíjat és az állomáson fizetendő podgyászvitelbért is beleszámítva — hat koronával;

3. Bécsben bármely vasúti vagy hajóállomástól, illetőleg vasúti vagy hajóállomáshoz, minden menetért — a bérkocsin fizetendő podgyász-

díjat és az állomáson fizetendő podgyászvitelbért is beleszámítva — hat koronával;

4. a Bécs városában bérkocsin tett hivatalos utaknál, minden menetért — a bérkocsin esetleg fizetendő podgyászdíjat is beleszámítva — három koronával.

Az 1. és 2. pontok alatt említett esetekben kiindulási pont gyanánt, ha a tisztviselő Budapest belterületén kívül lakik, a hivatal helyiségét, minden más esetben a tisztviselő lakását kell tekinteni.

Mindezek tudomásulvétel és mihez tartás végett azzal közöltetnek, hogy a fenti átalányösszegek az 1915. évi július hó 26-tól kezdve tett hivatalos utaknál számíthatók fel.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 29-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 41.021/1915. I. M. számú rendelete,

a hivatalos póstaküldemények csomagolása tárgyában.

Tudomásomra jutott, hogy az igazságügyi hatóságok és intézetek hivatalos póstaküldeményei gyakran szakadt és megrongált burkolattal érkeznek meg, ami annak tulajdonítható, hogy a csomagolásra gyenge és silány minőségű papiros használtatott fel.

Az ebből származó hátrányok elkerülése végett az 1889. évi szeptember hó 20.-án 32.798/1889. I. M. szám alatt*) kiadott körrendelet és a 75.090/1914. I. M. számú közlemény (Igazs. Közl. XXIV. évf. 56. l.) kiegészítéseül, az 1894. évi május hó 23-án 19.461/1894. I. M. számú rendelet (Igazs. Közl. III. évf. 168. l.) érintetlenül hagyásával rendelem, hogy a Budapesti Közlöny régi számait és a használaton kívül helyezett régi nyomtatványokat csakis a vétivek és legfeljebb egy ívré terjedő csekély súlyú póstai küldemények borítékolására szabad felhasználni, míg a nagyobb súlyú és terjedelmű küldemények burkolására megfelelő erősségű és szükség esetében kétszeresen vett csomagoló papirost kell használni.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 5-én.

*) A 32.798/1889. I. M. számú rendeletet l. dr. Marschalkó Jánosnak »A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkájában az V. kötet 667. lapján.

A m. kir. igazságügyminiszternek 47.000/1915. I. M. számú rendelete,

az országos büntető intézetek kimutatásainak felterjesztése tárgyában.

Az 1870. évi június hó 10. napján kelt igazságügyminiszteri rendelettel¹⁾ megállapított fegyintézeti hárszabályok II. részének 25. §-ában, továbbá az 1869. évi 9.964., az 1884. évi 52.743., az 1885. évi 6.531. és az 1886. évi 42.962. I. M. számú²⁾ rendeletekben említett évi jelentést és tizenkét kimutatást jövőben nem a naptári, hanem a költségvetési évről kell elkészíteni és minden évben július hó 20. napjáig kell az igazságügyminiszterhez felterjeszteni.

Az országos büntető intézetek létszámváltozását feltüntető III. számú kimutatást ezenfölül még a naptári év adatairól is ki kell állítani és a lefolyt évet követő január hó 20. napjáig az igazságügyminiszterhez fel kell terjeszteni.

E rendelkezés folytán az ugyane tárgyban 1914. évi 14.835. I. M. szám alatt kiadott rendelet tárgytalanná vált.

A fentiekben meg nem említett rendeletekkel megállapított külön kimutatásokat a vonatkozó rendeletben meghatározott módon és időben továbbra is be kell küldeni.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 24-én.

Közlemények.

A beszerzési előlegről szóló nyugta mintája. Nyugta K
azaz: koronáról, mely összeget a
..... 1915. I. M. E. számú rendelettel utalványozott
..... K beszerzési előleg $\frac{\text{első}}{\text{második}} \frac{\text{harmadik}}$ részlete fejében a

¹⁾ Az 1870. évi június hó 10-én kelt I. M. számú rendeletet l. dr. Marschalkó Jánosnak a »A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkájában, a VI. kötet 52. lapján.

²⁾ A 9.964/1869., az 52.743/1884., a 6.531/1885. és a 42.962/1886. I. M. számú rendeleteket l. dr. Marschalkó Jánosnak »A hatályban levő igazságügyminiszteri rendeletek rendszeres gyűjteménye« című munkájában, a VI. kötet 205., 209., 434. és 215. lapján.

~~adóhivatal-
állampénztár-~~ből hiány nélkül felvettem.

----- 1915. évi ----- hó -----n.

Igazolom, hogy a nyugtázó

a) tagja valamely beszerzési csoportnak és a beszerzési előlegnek utalványozott összegét a beszerzési csoportnak engedményezte,
vagy

b) még a beszerzési előleg felvétele előtt a beszerzési előlegnek $\frac{\text{felét}}{\text{egyharmadát}} \frac{\text{kétharmadát}}{\text{rendelt}} \frac{\text{vásárolt}}$ meghaladó összegért a 14.538/1915. I. M. E. számú rendeletben részletezett elsőrendű fogyasztási cikkeket

vagy

c) a beszerzési előlegnek felvett részletét, illetőleg részleteit rendeltetésének megfelelően már teljesen felhasználta.

----- 1915. évi ----- hó -----n.

(P. H.)

Iratminták a polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez. Az új polgári perrendtartáshoz és életbeléptető törvényéhez készült iratminták, amelyekről az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 2. számában a 102. lapon 9.951/1915. I. M. sz. a. megjelent közlemény szólt, a váczi országos fegyintézet nyomdájánál állandósíttatnak. Az iratmintákat a bíróságoknak az 1916. évre nem kell megrendelniök, hanem a váczi országos fegyintézet nyomdája minden bíróság részére ugyanolyan mennyiséget fog belőlük szállítani, mint amilyen mennyiséget az Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 13. számában a 732. lapon 68.570/1914. I. M. sz. a. megjelent közlemény szerint a Pallas irodalmi és nyomdai r.-t. budapesti cég az 1915. évre szállított (23.845/1915. I. M.).

Joggyakornokok áthelyezése hivatalból a kötelező bírósági joggyakorlat megszerzése végett. A bírósági joggyakornokok előkészítő szolgálatának beosztásánál az 1913:LIII. t.-c. 12. §-a mellett az idézett t.-c. 7. §-a is irányadó; ehhez képest a kötelező joggyakorlat megszerzése végett a bírósági joggyakornokokat hivatalból kell törvényszéktől járásbírósághoz vagy viszont áthelyezni.

Az áthelyezés módját a 4.192/1891. I. M. E. számú (R. T. 1145. l.) rendelet 9. §-a szabályozza, amely e részben a 67.400/1913. I. M. számú (Igazs. Közl. XXII. évf. 12. sz. 2. mell. 39. l.) rendelet 24. és 47. §-ai szerint hatályban maradt. Az átköltözés költségére nézve a 21.224/1896. I. M. számú rendelettel közölt 811/1896. P. M. számú szabályzat (Igazs. Közl. V. évf. 166. l.) 4. és 50. §-ai nyernek alkalmazást (19.342/1915. I. M. sz.).

A berni vasúti áru fuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változásról. A vasúti áru fuvarozás tárgyában Bernben 1890. évi október hó 14-ik napján létrejött és az 1892:XXV. törvénycikkbe iktatott és az 1894:XVII. és az 1901:XXV., valamint az 1908:XLIV. törvénycikkekbe foglalt

nyilatkozattal és pótegyezménnyel és második pótegyezménnyel kiegészített nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó vasutak és vasúti vonalak jegyzékében újabban beállott változások a következők:

Az említett nemzetközi egyezmény hatálya alá helyeztettek:

I.

Ausztriában.

1. Az 1914. évi május hó 27-én megnyilt 49·914 km. hosszú Rudolfswert—Möttlíng—Landesgrenze (Bubnjarci) cs. kir. államvasúti vonal,

2. az 1914. évi augusztus hó 1-én megnyilt 18·272 kilométer hosszú Líttau—Grossenítzi helyi érdekű vasút a Líttau Chorelitztől Lautschig terjedő elágazással.

A vasúti vonalak jegyzéke az 1. pont alatt jelzett vasúti vonalra nézve kiegészítést nem igényel, a 2. alatt említett vonalra nézve ellenben a jegyzékben Ausztria A. 1. fejezet alatt beiktattatott:

12. a. Líttau—Grossenítzi helyi érdekű vasút elágazással Líttau Chorelitztől Lautschig.

II.

Németalföldön.

3. Az állam tulajdonát képező a németalföldi államvasutak üzemét vivő társaság üzemében álló 1914. évi november hó 16-án megnyilt, 17·158 km. hosszú Gouda—Schoonhoven vasúti vonal a megnyitás napjától számítva.

A vasúti vonalak jegyzéke kiegészítést nem igényel, mivel az üzemvivő a jegyzékben már fel van véve. (Németalföld, A. 1.)

4. Hollandiai villamos vasúti társaság Amsterdam (Willemspark) Bovenkerk—Aalsmeer és Bovenkerk—Uithoorn gőzüzemű vonalai az 1915. május hó 1-én történt megnyitás napjától számítva.

Az Amsterdam (Willemspark) Aalsmeer vonal hossza 14·008 kilométer a Bovenkerk—Uithoorn vonal hossza 7·873 kilométer. A két vonalat a hollandi vasút-társaság tartja üzemében.

A vasúti vonalak jegyzéke kiegészítést nem igényel, mivel az üzemvezető már fel van véve a jegyzékben (Németalföld A. 2.).

A felsorolt vasutakon és vasúti vonalakon közvetlen fuvarlevelek alapján teljesített szállításokból keletkezett peres ügyekből kifolyólag az eljáró külföldi bíróságoknak a nemzetközi egyezmény határozatai alapján hozott ítéletei az 1892. évi 45.790. szám alatt (1892. R. T. 3044. lap és Igazs. Közl. I. évf. 443. lap) kiadott igazságügyminiszteri rendelet 4. §-a értelmében a viszonyosság igazolása nélkül hajthatók végre.

Az 1892: XXV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi egyezmény 56. cikke szerint a nemzetközi fuvarozási szerződés alapján indított keresetknél a perköltségekre nézve biztosíték (cautio judicatum solvi) nem követelhető (46.057/1915. I. M. szám).

A póstai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása.
Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 6. számában a 353. lapon megjelent közlemény folytatásaként az igazságügyi hatóságok tudomására hozatik, hogy a

Bukarestben a szerkesztő és kiadó nevének feltüntetése nélkül »Sáptámána Rázboiului« cím alatt román nyelven megjelenő képes hetilaptól, az Északamerikai Egyesült-Államok Chicago városában »Dziennik zwiazkowy Zgoda«, a Toledó-Óhio-ban »Ameryka Echo«, a Readingban »Gazeta Readingska«, a Chicagóban »Rodzina Polska«, a Detroit-Michiganban »Dziennik Polski«, a Chicagóban »Dziennik Chicagowski« és »Gazeta Polska Narodowa«, a New-Yorkban »Gwiazda Wichodu«, valamint a Chicagóban »Solidarnosc«, »Wici« és »Bicz Bozy« cím alatt lengyel nyelven megjelenő időszakos lapoktól, a Chicago városában »Il Novimento« cím alatt olasz nyelven megjelenő időszakos laptól, a Pittsburg városában Belohlavek Károly szerkesztésében »Slovensky Hlasnik« cím alatt megjelenő tót nyelvű hetilaptól és végül a Philadelphiában Tarcai Lajos szerkesztése mellett és kiadásában magyar nyelven megjelenő »Világosság« című időszakos laptól a postai szállítás joga a magyar szent korona országainak területére nézve megvonatott. Egyúttal a Bécsben Danzer Károly szerkesztése mellett megjelenő »Danzer s Armee-Zeitung« című katonai szaklap ellen 1908. évi február hó 17-én 14.580. szám alatt kelt rendelettel kimondott szállítási tilalom feloldatott (44.368/1915. I. M. sz.).

Rokkant katonáink jövője címmel dr. Biesalski Konrád orvostanártól gróf Bethlen Balázsné fordításában a rokkant katonák orthopädiai kezelését és munkaképessé tételüket tárgyaló füzet jelent meg, melynek tiszta jövedelme a rokkant katonák gyógyítására szolgáló készülékek és műszerek beszerzésére fog fordíttatni. A füzet Lampel Róbert budapesti könyvkereskedésének kiadása és ára 1 korona (41.897/1915. I. M. sz.).

Hirdetmény a felsővízközi kir. járásbíróság megszüntetett működésének megkezdéséről. A felsővízközi kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy ellenséges megszállás miatt 1914. évi december hó 28-án megszüntetett működését 1915. évi szeptember hó 14-én újból megkezdte.

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi augusztus hó 29-étől szeptember hó 29-éig megjelent 200—225. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata :

	Szám
A m. kir. minisztériumnak 3.171/1915. M. E. számú rendelete, a lenmagolaj zár alá vételéről, a lenmagolajkészletek bejelentéséről, a lenmagnak és lenmagolajnak vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról (helyesbített közlés)	200
A m. kir. kereskedelemügyi miniszter által 54.008/1915. III. szám alatt kiadott II. Függelék, a naszódvidéki helyi érdekű vasút engedélyokiratához	200
A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi minisztereknek 52.729/1915. K. M. számú rendelete, a m. kir. minisztérium 8.286/914. M. E. és 9.051/914. M. E. számú rendeleteiben megállapított pénz- és értékpapírelvonási tilalom alól kivétel engedélyezése iránt	201
A m. kir. minisztériumnak 3.217/1915. M. E. számú rendelete, az árpagyöngy előállításáról, forgalombahozataláról és legmagasabb árának megállapításáról	202
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 57.483/1915. számú rende-	

	Szám
lete, a közélémezés és állattartás céljaira szolgáló gabonavásárlások határ- idejének meghosszabbítása tárgyában	202
A m. kir. honvédelmi miniszternek 12.246/el. 20. b—1915. számú rendelete, a salétromkészletek hadicélokra igénybevétele tárgyában	202
A m. kir. honvédelmi miniszternek 12.261/el. 20—b. 1915. számú rendelete, az átadott főzőkészülékekért megállapított térítés tárgyában	202
A m. kir. miniszterelnöknek 3.300/1915. számú rendelete, a csonkított és béna katonák orvosi utókezeléséről, mesterséges testrészekkel való ellá- tásáról és gyakorlati oktatásáról	207
A m. kir. miniszterelnöknek 3.301/1915. számú rendelete, a rokkant katonákat gondozó szervezetről	207
A m. kir. minisztériumnak 3.265/1915. M. E. számú rendelete, a Hadi- termény-részvénytársaság polgári pereiben kivételes eljárási szabályok meg- állapítása tárgyában	208
A m. kir. pénzügyminiszternek 99.700/1915. számú rendelete, a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdék üzemének az 1915/1916. évi termelési időszakban a lakosság élelmezésére, valamint az állatállomány eltartására szükséges termények biztosítása céljából való korlátozása tárgyában	208
A m. kir. pénzügyminiszternek 99.800/1915. számú rendelete, a szesz eladási módja és a kincstárnak a szesz eladási árában való részesedése tárgyában 1915. évi 49.390. szám alatt kiadott rendelet módosításáról	208
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 59.963/1915. számú rende- lete, a mezőgazdasági termények szállításához szükséges igazolványokra vonatkozó rendelkezések hatályának kiterjesztéséről	209
A m. kir. minisztertanács által a m. kir. legfőbb állami számvevőszék elnökének egyetértésével 3.307/1915. M. E. szám alatt kiadott Utasítás, az állami számvitelről szóló 1897 : XX. t.-c., valamint a m. kir. legfőbb állami számvevőszékről szóló 1870 : XVIII. és 1880 : LXVI. törvénycikkek némely rendelkezéseinek megváltoztatására vonatkozó 1915 : XII. törvénycikk végrehajtása tárgyában	211
A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszternek a m. kir. pénzügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértőleg 1915. évi 9.000. eln. szám alatt kiadott rendelete, a jelenlegi háború alatt rokkanttá vált katonai havidíjasok- nak a felső oktatás terén való továbbképzése körül nyújtandó kedvezmények tárgyában	212
A m. kir. minisztériumnak 3.391/1915. M. E. számú rendelete, a saját házi és gazdasági szükségletre szolgáló buza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermények bevásárlásáról	213
A m. kir. minisztériumnak 3.379/1915. M. E. számú rendelete, a pamut- és pamutfonalkészletek bejelentéséről és a pamut feldolgozásának korlátozásáról	214
A m. kir. minisztériumnak 3.380/1915. M. E. számú rendelete, a pamutkészletek bejelentéséről és a pamutfonalak, valamint a pamutárúk fel- dolgozásának és forgalombehozatalának korlátozásáról	214
A m. kir. minisztériumnak 3.381/1915. M. E. számú rendelete, a len forgalombahozatala tárgyában	214
A m. kir. belügyminiszternek 32.000/1915. eln. számú rendelete, a	

	Szám
hadműveleti területen a polgári személyforgalom korlátozásáról és az igazolási kötelezettség szabályozásáról	214
A m. kir. minisztériumnak 3.411/1915. M. E. számú rendelete, gabonának, hüvelyeseknek, lisztnek és takarmánycikkeknek a vámkülföldről való behozatala tárgyában.	215
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 59.542/1915. III. számú rendelete, magántanulóknak a vasúti tisztképző tanfolyamra való felvétele tárgyában	216
A m. kir. honvédelmi miniszternek 10.240/el. 1.—1915. számú körrendelete, az 1865—1872-ig, illetőleg 1874-ig született, népfölkelési kötelezett, katonaaállományú volt tisztek és tisztjelöltek részére kiképzési tanfolyamok felállítására tárgyában	216
A m. kir. honvédelmi miniszternek 12.900/Eln. 18.—1915. számú rendelete, az 1897. évben született s a népfölkelési bemutató szemlén, illetőleg utószemlén alkalmasnak talált népfölkelésre kötelezettek bevonulása tárgyában	219
A m. kir. minisztériumnak 3.465/1915. M. E. számú rendelete, a fogyasztási cukorért a nagykereskedési forgalomban, valamint a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban követelhető legmagasabb árak megállapításáról	220
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 59.741/1915. számú rendelete, az olasz nyelv használatának korlátozásáról	220
A m. kir. minisztériumnak 3.482/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E., 1915. évi május hó 15-én 1.699/M. E., 1915. évi június hó 6-án 8.896/M. E., 1915. évi július hó 7-én 2.388/M. E., 1915. évi augusztus hó 5-én 2.884/M. E. és 1915. évi augusztus hó 24-én 3.118/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítetik, illetve módosítatik	221
A m. kir. minisztériumnak 3.469/1915. M. E. számú rendelete, a bőrök nehezítésének tilalmáról 2.376/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet módosítása tárgyában	222
A m. kir. minisztériumnak 3.470/1915. M. E. számú rendelete, a nyers marhabőrök és a nyers ló bőrök forgalombahozatala tárgyában 2.375/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet módosításáról és kiegészítéséről	222
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 63.455/VI. C. 1915. számú rendelete, a nyers marha- és ló bőrök forgalmának korlátozása tárgyában	222
A m. kir. belügyminiszternek 33.200/1915. eln. sz. rendelete, a hadműveleti területen való utazás szabályozása tárgyában kiadott 32.000/1915. eln. számú rendelet kiegészítéséről	222
A m. kir. pénzügyminiszternek 75.793/1915. számú rendelete, az égett szeszes folyadékok után fizetendő szeszadó pótlékról és a szeszforgalmi adó megszüntetéséről szóló 1899:XXIV. t.-c. végrehajtása iránt kiadott utasítás módosítása tárgyában	222
A m. kir. minisztériumnak 3.471/1915. M. E. számú rendelete, a réz- és nikkelárúk pótlásául szolgáló öntött és kovácsolt vasárúk legmagasabb árának megállapítása tárgyában	223
A m. kir. minisztériumnak 3.506/1915. M. E. számú rendelete, az állami, vármegyei és vasúti alkalmazottak részére kiutaltványozott beszerzési előlegeknek végrehajtás alóli mentessége tárgyában	223

	Szám
A m. kir. minisztériumnak 3.507/1915. M. E. számú rendelete, a vasúti alkalmazottak részére engedélyezett beszerzési előlegeknek a járandóságokból való levonása tárgyában	223
A m. kir. minisztériumnak 3.511/1915. M. E. számú rendelete, az 1915. évi tengeritermésnek zár alá vételéről	223
A m. kir. pénzügyminiszternek 105.100/1915. számú körrendelete, az egyenesadók 1915. évre, illetőleg az 1915. és 1916. évekre vonatkozó kivetésének megindítása tárgyában	223
A m. kir. honvédelmi miniszternek 13.462/el. 20/b. 1915. számú rendelete, egyes meghatározott fémtárgyaknak hadicélokra való igénybevétele és beszolgáltatása tárgyában	223
A m. kir. honvédelmi miniszternek 13.263/el. 20/b. 1915. számú rendelete, hadicélokra igénybevett fémtárgyakért járó térítés megállapítása tárgyában	223
A m. kir. minisztériumnak 3.512/1915. M. E. számú rendelete, a hazaárulók vagyonának zárlat alá vételéről	224
A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által 82.894/1915. szám alatt kiadott szabályzat, a katonai nevelő- és képzőintézetekre képesítő tanári vizsgálatokról, amelyre a cs. és kir. hadsereg, illetve a m. kir. honvédség kormányzata részéről kiválasztott tényleges katonatiszt-tanárjelöltek bocsátatnak	224
A m. kir. honvédelmi miniszternek 262.315/20/b. 1915. számú rendelete, fémtárgyaknak a 13.462/el. 20/b. 1915. számú honvédelmi miniszteri rendelet 5. §-a szerint történő eladása esetére megállapított árak tárgyában	225

A m. kir. minisztérium 7.808/1914. M. E. számú rendelete alapján felügyelet alá helyezett vállalatok jegyzéke.*)

(Folytatás.)

Sorszám:	A vállalat neve:	A felügyelet alá helyező rendelet kelte és ügyszáma:	A felügyelő biztos neve:	A vállalat jellege:	A vállalat székhelye:
36	Magyar Humphreys részvénytársaság	1915. aug. 30. ad 51.592/1915. K. M. IV.	Dr. Bakonyi Pál budapesti ügyvéd	angol	Főtelep Budapest.

Jegyzet a jegyzék 28. tételéhez. A jegyzék 28. sorszáma alatt említett White, Child and Béney bécsi főteleppel bíró cégnek budapesti fióktelepével szemben elrendelt felügyelet alá helyezést az 1915. évi augusztus hó 30. napján kelt 44.446/1915. K. M. IV. számú rendelet visszavonta, mert a jelzett fióktelep megszűnt.

*) Az előző jegyzékeket (1.—20., 21.—33. és 34.—35. sorszámmal) 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 238. lapon, 7. számában a 458. lapon és 8. számában az 508. lapon.

Személyi hírek.

Kitüntetés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége nyugdíjazásuk alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataik elismeréseül Puhovich Pál felsőpulyai kir. járásbíróági irodafőtisztnek a koronás arany érdemkeresztet, Tolmacev Mihály pancsovai kir. járásbíróági hivatalszolgának az ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Cím- és jellegadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi augusztus hó 27-én kelt legfelső elhatározásával dr. Tóry József és dr. Nemes Lajos miniszteri osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi, dr. Berczelly Jenő a konstantinápolyi konzuli főtörvényszékhez magyar főbíróul beosztott, valamint dr. Magassy Dénes és dr. Tomcsányi Vilmos Pál miniszteri titkároknak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jelleget díjmentesen, dr. Asztalos Jenő, dr. Szivák Imre és dr. Ghyczy Dénes miniszteri segédtitkároknak a miniszteri titkári, dr. Staud Miklós, dr. Danilovits Pál, dr. Ambrózy Gyula és dr. Agárdy Jenő miniszteri fogalmazóknak a miniszteri segédtitkári, dr. Csiky Aladár, dr. Zilahy László, dr. Markos Olivér és dr. Rasch Gyula az igazságügyminisztériumban alkalmazott bírósági jegyzőknak a miniszteri fogalmazói címet és jelleget, dr. Mendelényi László kir. kúriai elnöki titkárnak az elnöki tanácsosi címet és jelleget díjmentesen, Biró Vilmos szegedi, Lehoczky Lajos nagyvárad kir. ítélőtáblai bíráknak a kúriai bírói címet és jelleget legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

miniszteri osztálytanácsossá: dr. Benárd Emil miniszteri osztálytanácsosi címmel és jellegel felruházott miniszteri titkárt;

ítélőtáblai bírákká: dr. Gulácsy Pál beregszászi kir. törvényszéki bírót a debreczeni, dr. Pollner Kálmán szegedi kir. törvényszéki bírót és dr. Marta Sándor lippai gyakorló ügyvédet a szegedi, Orosz Mihály marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai elnöki titkárt a marosvásárhelyi, az igazságügyminisztériumban alkalmazott dr. Zachár Gyula budapesti központi kir. járásbíróági járásbíró és dr. Ládai István nyitrai kir. ügyészt a budapesti kir. ítélőtáblához;

VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírákká, járásbírákká, ügyészekké, illetve betétszerkesztő bíróvá: dr. Bottlik István nagyenyedi kir. járásbíró a nagyilondai, Hampel Endre tordai kir. törvényszéki bírót a marosludasi kir. járásbíróshoz, továbbá dr. Kozmutza Hermil a budapesti kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt budapesti büntető, dr. Grüner Fülöp zombori, Bruck Lajos zalaegerszegi kir. járásbírákat, Czenger Nándor nagybecskereki kir. ügyészt, Görömbey István nyíregyházi, Hraball Ottó margittai kir. járásbírákat, Draskóczy Gábor máramaroszigeti kir. törvényszéki bírót, dr. Papp Gyula felsővisői kir. járásbíró, Horváth János aradi kir. törvényszéki bírót, dr. Sörös Gyula betétszerkesztő bírót, dr. Szabó Alajos csikszeredai, Bahunek Elemér máramaroszigeti, Palánkay Károly nagyvárad kir. dr. Menczer Rezső temesvári kir. törvényszéki bírákat, Ancean Viktor körösbányai kir. járásbíró, dr. Gyika Emil miskolci, dr. Pál István szatmárnémeti kir. törvényszéki bírákat, Romátka Jenő bajai, Báán Miklós losonci kir. járásbírákat, Rombauer Edgár pestvidéki, Szabó István dési kir. törvényszéki bírákat, Keményffy Aladár pápai kir. járásbíró, Marssó László egri kir. törvényszéki bírót, Csics Lajos nagykárolyi kir. járásbíró, Zombory János szegedi kir. törvényszéki bírót, Fr. Kis László mezőkövesdi, Papp Károly tenkei, König Ede hevesi kir. járásbírákat, Kiss Balázs egri kir. törvényszéki bírót, dr.

Hofbauer János kolozsvárvidéki kir. járásbíró, Borsos József beregszászi kir. ügyész, Vild Károly fehértemplomi, dr. György József marosvásárhelyi, Sztankay Jenő kecskeméti kir. törvényszéki bírakat, Kovács Zoltán dévai kir. ügyész, Kusztrich János kecskeméti, Lukácsy István zombori kir. törvényszéki bírakat, Ádám Dénes kolozsvárvárosi kir. járásbíró, Tóth Dezső miskolci kir. törvényszéki bírót, Bertin Ágoston csáktornyai kir. járásbíró, Ujfalussy József debreczeni, dr. Gallé Jenő marosvásárhelyi, dr. Dési Ferenc tordai, Balás Sándor dési kir. törvényszéki bírakat, Nagy Antal békéscsabai kir. járásbíró, Szigethy Antal kaposvári, Soltész Endre debreczeni, Nagy Kálmán székelyudvarhelyi kir. törvényszéki bírakat, Kathona Sándor komáromi kir. járásbíró, dr. Korpásy Gyula szegedi, dr. Benke Nándor pozsonyi kir. törvényszéki bírakat, Masika Miklós beregszászi kir. ügyész, dr. Tarlós Béla budapesti központi, dr. Radich Gyula budapesti büntető kir. járásbíró, dr. Fischer Frigyes ujvidéki kir. törvényszéki bírót, Sárkány Balázs vajdahunyadi, Kováts István budapesti központi kir. járásbíró, Surgóth Gyula és dr. Lázár Ernő budapesti büntető, dr. Rexa Viktor pestvidéki kir. törvényszéki bírakat, ifj. Vattay József budapesti kir. ügyész, dr. Balázs Emil és dr. Schwicker Richárd budapesti kir. törvényszéki bírakat, dr. Götz Béla pestvidéki kir. ügyész, dr. Hanskarl Sándor, és dr. Hoselitz Gyula és dr. Fertsek Gyula budapesti kir. törvényszéki bírakat, dr. Váry Albert és dr. Táby Mihály budapesti kir. ügyészeket, Themleitner Gyula, dr. Kramolin Ernő és dr. Petőcz Gyula budapesti kir. törvényszéki bírakat, dr. Szöllősy Oszkár pestvidéki, Pettkó-Szandtner Aladár budapesti kir. ügyész, végül dr. Tóth Béla hidalmási kir. járásbíró és dr. Scholtz Géza budapesti kir. ügyész jelenlegi székhelyükön;

törvényszéki bírákká, járásbírákká, ügyészekké, illetve betétszerkesztő bíróvá: Klonfár Alajos ilosvai, Szigethy Lajos kovásznai kir. járásbíró-sági, Szabó József kalocsai kir. törvényszéki, Dezső Sándor petrozsényi, Pécsvárady Sándor enyingi, dr. Kovácsy Zoltán székesfehérvári, dr. Horvátovich János székelyhidi kir. járásbíró-sági, Szücs Béla dévai kir. törvényszéki, dr. Dürr Mór pozsonyi kir. járásbíró-sági, Seless József nagyikindai kir. törvényszéki, Bauer Zsigmond hosszúaszói kir. járásbíró-sági, Tóth Lajos komáromi kir. törvényszéki, Wandler Rudolf huszti, Kőszegi Géza máramarosszigeti kir. járásbíró-sági, dr. Tormásy Lambert szabadkai, Horváth Dezső brassói kir. törvényszéki, Lacossil Ernő eperjesi, dr. Ridly István budapesti központi kir. járásbíró-sági, Kilb Lajos beregszászi kir. törvényszéki, dr. Kósa Gáspár nagylaki, Tóth Kálmán karczagi, dr. Jankovich Jenő debreczeni, dr. Fiala Kálmán boksánbányai, Kolthay Kornél nagyváradvárosi, dr. Kellner József verseczi kir. járásbíró-sági, dr. Bubits Jenő budapesti kir. büntető, dr. Fraller Jenő gyulai, dr. Balassa Gusztáv budapesti kir. büntető törvényszéki, Michelbach Jenő nagyikindai kir. járásbíró-sági, dr. Pásztor Ernő pestvidéki, dr. Tolnay Iván budapesti kir. törvényszéki, dr. András Ágoston szerdahelyi kir. járásbíró-sági albírákat, dr. Isaák Gyula egri kir. alügyész, Méssáros Kálmán szegedi, Constantinescu Viktor székelyudvarhelyi kir. törvényszéki, Lehoczky Károly szegedi kir. járásbíró-sági, Villy Mihály zombori kir. törvényszéki, dr. Hankovszky Dezső békéscsabai, Gyarmathy Miklós pécsi, dr. Artimovics Gábor békéscsabai, dr. Seybold Kálmán körmendi kir. járásbíró-sági, Nagy Elemér nyiregyházi, Gedeon József kassai kir. törvényszéki, Hordósy Lajos marosvásárhelyi, Sugfill János csáktornyai, dr. Jakab Zsigmond budapesti központi kir. járásbíró-sági albírákat, Csajka Dezső kassai kir. alügyész, Ónody Zoltán szentgotthárdi, dr. Patak László óbecsei kir. járásbíró-sági albírákat, dr. Kilényi Lóránt brassói kir. alügyész, dr. Morvay Aurél a győri kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt kőszegi, Eiszelt Emil felsővizközi kir. járásbíró-sági albírákat, Lutz József marosvásárhelyi kir. alügyész, Munteán Sempronius gyulafehérvári, Seless Lajos zilahi kir. törvényszéki, Moys Pál abrudbányai, Schrammel Benedek nezsideri, dr. Németh Bálint devecseri, Ráduly József beregszászi kir. járásbíró-sági albírákat, Moesz Géza aranyosmaróti kir. alügyész, Pászkan Sándor máramarosszigeti kir. törvényszéki, Pogány László budapesti központi, Ziegler Albert nagyajtai kir. járásbíró-sági, dr. Eckert Sándor fehértemplomi kir. törvényszéki, Liszer Lajos ócsai, Lator István a kassai kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt munkácsi, Kakasi Samu ungvári, dr. Lajos Ödön csákgorbói, dr. Aixinger László a pozsonyi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt pozsonyi, dr. Fejérváry Géza ipolysági kir. járásbíró-sági albírákat, dr. Tenzlinger József veszprémi krr. alügyész, dr. Jakab-

falvay Zoltán budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Koller Iván szombathelyi kir. törvényszéki, dr. Dömötör Győző zombori, dr. Fóris Ferenc nagyrócsei kir. járásbíróvá, dr. Horváth Zoltán balassagyarmati kir. alügyészt, dr. Návora László budapesti kir. törvényszéki al bírót, dr. Vén András dévai kir. alügyészt, Csorba Sándor titeli, dr. Kelemen Ede abrudbányai, dr. Farkas Tibor monori, Szentkirályi Sándor mura-szombati, Zsivora György vámosmikolai, Varga József szentlőrinczi, Koch Béla bazini, Emődi Géza letenyei kir. járásbíróvá, dr. Farkas Zoltán nagyvárad kir. törvényszéki, dr. Burghardt P. István budapesti központi, dr. Molnár József szelistyei, dr. Bárdos Benő miskolczi kir. járásbíróvá, Maklár Dániel győri kir. alügyészt, Bárd Béla balatonfüredi, Szvoboda Jenő budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Mokry Ödön karánsebesi kir. alügyészt, dr. Mladovits József budapesti, Nagy Dezső pozsonyi, Zechmeister József soproni kir. törvényszéki, dr. Dezső Sándor kiskőrösi, dr. Kruk Zoltán budapesti központi, dr. Tergovits Aurél besztercei, dr. Özevgyi Ferenc nagy-kaposi, Biber Dezső budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Nagy Vilmos komáromi, dr. Baruch Ernő kaposvári, dr. Csizmadia Géza karánsebesi, Kiss György pécsi kir. törvényszéki, Maklár Vilmos perlaki kir. járásbíróvá, Székely Gyula lugosi kir. alügyészt, Berkó Sándor gyöngyösi kir. járásbíróvá, dr. Arday Janka Barnabás pest-vidéki kir. törvényszéki, lovag Berks Lajos debreczeni kir. járásbíróvá, dr. Félegyházy Kálmán szatmárnémeti kir. törvényszéki, Malachovszky László teregovai kir. járásbíró-sági, dr. Parádi László tordai kir. törvényszéki al bírakat, dr. Mikes Jenő kézdivásárhelyi kir. alügyészt, dr. Menyhért János püspökladányi kir. járásbíróvá, dr. Demjén János dévai kir. törvényszéki, dr. Kapp Hugó vámosmikolai kir. járásbíróvá, Lázár Ernő kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéki, Sipos József székelykeresztúri, Éles András soproni, Molnár Miklós tordai, dr. Kabina Geza csaccai kir. járásbíróvá, dr. Fayl Ivor Emil budapesti kir. büntető törvényszéki al bírakat, Soós Imre komáromi kir. alügyészt, dr. Bures Lipót nyitrai kir. törvényszéki, dr. Szávits Sándor temesrékási, dr. Szitás Jenő kolozsvárvárosi, Fehér Ödön margittai, Alapy György nyárádszeredai, Persz Ferenc nagyváradvárosi, Pojtek Alajos miavai, dr. Doboz Ambrus monori, Kortsmáros Sándor székelyhidi kir. járásbíróvá, dr. Kövy József máramarosszigeti kir. alügyészt, dr. Tomcsányi László debreczeni kir. törvényszéki, Rézler Ervin debreczeni, Jégh Károly nagy-váradvárosi kir. járásbíróvá, dr. Rimay László pancsovai kir. törvényszéki, dr. Bornemisza Károly a kolozsvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt kolozsvárvárosi, dr. Neff Ferenc fehértemplomi kir. járásbíróvá, dr. Hunyadi Ferenc nagyvárad kir. alügyészt, Schultz Gyula miskolczi, Tiefenthaler József nagyszőlősi kir. járásbíró-sági, dr. Wimmer Imre trencsényi kir. törvényszéki, Bretán Sándor orosházi, Wallner Jenő monori, Záhonny Aladár sásdi, Dobny János vágbesztercei kir. járásbíróvá, dr. Schöpf Antal győri, Toldy Gyula fehértemplomi kir. törvényszéki, dr. Urszinyi József a nagyvárad kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt nagyváradvidéki kir. járásbíró-sági al bírakat, dr. Balázs Péter Elemér nagykikindai kir. alügyészt, dr. Szabó János sza-badkai kir. törvényszéki, dr. Papp Jenő Lajos oraviczbányai, Ternovszky Ferenc ma-rosvásárhelyi kir. járásbíróvá, dr. Kolosy Márton dévai, dr. Török Emil aranyos-maróti kir. törvényszéki, dr. Thomay Ernő dunavecsei, dr. Hajdú György budapesti központi kir. járásbíróvá, Csillag Róbert temesvári, dr. Elekes Mátyás budapesti kir. büntető törvényszéki, dr. Felföldy Elemér budapesti kir. büntető járásbíróvá, dr. Kereszt-es Béla budapesti kir. büntető törvényszéki, dr. Pál Gyula székelyudvarhelyi, dr. Rádi Timót boksánbányai, dr. Orel Koriolán sümegi, Szabó János alsólendvai kir. járásbíró-sági, Görög Péter és Szopós Gáspár csikszeredai kir. törvényszéki, Horváth Lajos tétéi, Pintér Jenő dárda kir. járásbíróvá, dr. Gayer Gyula szombathelyi kir. törvény-széki, Biró Lajos és Hlavathy Béla budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Demkóvits Leó és dr. Alkér Kálmán budapesti, dr. Gangel Ödön budapesti kir. büntető törvényszéki, dr. Kőszeghy Lajos budapesti büntető, dr. Lábán János budapesti köz-ponti kir. járásbíróvá, dr. Glatz Ede budapesti kir. törvényszéki, Reich Péter Kornél budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Téry Tivadar budapesti kir. törvényszéki, dr. Szeleczky Béla budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Bródy Tibor budapesti kir. törvényszéki, dr. Szemlér Lőrinc budapesti központi kir. járásbíróvá, dr. Goldmann Bernát a budapesti kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt budapesti kir. törvényszéki, dr. Keleti Jenő budapesti I—III. kerületi, dr. Tóthfalussy Ödön budapesti központi kir.

járásbíróági, dr. B ó k a Zoltán budapesti kir. törvényszéki albírákat, dr. K u l l m a n n Sándor szolnoki kir. alügyészt, dr. S z k i c s á k István szabadkai, dr. R i e d l Zoltán nagyváradi kir. törvényszéki, dr. F a r k a s Győző máriaradnai, dr. K ö v e s Mihály kisjenői kir. járásbíróági, H u b a c s e k Béla szegedi, dr. B o z á n Gyula kézdivásárhelyi kir. törvényszéki, dr. N a g y István sümegi, dr. B o l e m a n Andor szolnoki, dr. K o v á c s László enyingi, K u b i n y i Albert debreceni, dr. B a r t a l Mihály galántai, K e r e s z t e s József nagysinkai kir. járásbíróági, dr. N e u w i r t h György sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki, dr. F o r m a n e k Ágoston nagytapolcsányi, dr. Z i m a y Ödön bozovicsi, dr. P a p p Gyula szilágycsehi, dr. M a r t i n y i László szegedi, S z e n t - I m r e y Tamás kassai kir. járásbíróági albírákat, V a g á c s Antál rózsahegyí kir. alügyészt, H o d i n k a Ernő vágsellyei, dr. P e t r á s s Lajos margittai, dr. Z s é d e l y István budapesti központi kir. járásbíróági albírákat, dr. B a l o g István pécsi kir. alügyészt, dr. H o r v á t h Iván budapesti kir. törvényszéki, dr. E n y e d y Róbert székelykereszturi, dr. M á r k u s Ferenc soproni, K o p a c s e k József gyöngyösi kir. járásbíróági, D e b r e c z e n y József gyulafehérvári kir. törvényszéki, F o l k u s h á z y Sándor betétszerkesztő, dr. K n o b l a u c h Rezső budapesti büntető, dr. báró G a i z l e r Géza és dr. S ö m j é n László budapesti kir. törvényszéki, dr. B á l i n t Andor budapesti központi kir. járásbíróági, dr. B o g s c h Árpád a kir. Kúriához tanácsjegyzőül berendelt és dr. E g y e d István budapesti kir. törvényszéki albírákat j e l e n l e g i s z é k h e l y ü k ö n, dr. K ö n i g Antal mohácsi gyakorló ügyvédet a mohácsi kir. járásbíróághoz ;

a l b í r á k k á : S z e n e s Oszkár György budapesti kir. törvényszéki, dr. W i n t e r Ernő a budapesti kir. ítélőáblánál és dr. M i k l ó s Kálmán az igazságügyminisztériumban alkalmazott bírósági jegyzőket a budapesti központi, K r e m e r Ernő eperjesi kir. törvényszéki jegyzőt a sztrópkói kir. járásbíróághoz, F a r k a s Lajos eperjesi kir. járásbíróági jegyzőt az eperjesi kir. törvényszékhez, dr. G a m b e r s z k y Guidó budapesti kir. büntető törvényszéki jegyzőt a budapesti büntető, dr. G r e g o r i c h Otmár fiúmei kir. járásbíróági jegyzőt a fiúmei kir. járásbíróághoz, dr. P e t r o g a l l i Lajos a kassai kir. ítélőáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a sátoraljaujhelyi kir. törvényszékhez, dr. S o f r ó Béla a temesvári kir. ítélőáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a verseczi, dr. P o s z l e r Gyula a kolozsvári kir. ítélőáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a kőrösbányai, dr. S t r a u b e r t Jenő szegedi kir. törvényszéki jegyzőt a korponai, dr. T ó t h Kálmán debreczeni kir. járásbíróági jegyzőt a hódmezővásárhelyi, dr. B ó n i s György fehértemplomi kir. törvényszéki jegyzőt az antalfalvi, dr. S z o n d y Károly szolnoki kir. járásbíróági jegyzőt a makói, dr. S z a b ó Géza marosillyei kir. járásbíróági jegyzőt az alsójárai, dr. B o t t Lajos veszprémi kir. járásbíróági jegyzőt a sásdi, dr. H a j n a l Endre László a győri kir. ítélőáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a kismartoni kir. járásbíróághoz, dr. F a r k a s Béla győri kir. törvényszéki jegyzőt a nyitrai kir. törvényszékhez, dr. U n g v á r y Antal a nagyváradi kir. ítélőáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a teregovai és dr. B e n e Sándor újvidéki kir. járásbíróági jegyzőt a nagyikindai kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte :

e l n ö k i t i t k á r r á : dr. G e l l é Jenő marosvásárhelyi kir. törvényszéki bírót a marosvásárhelyi kir. ítélőáblához :

j e g y z ő k k é : dr. U d v a r d y Zoltán lugosi ügyvédjelöltet a lugosi, dr. R o s e n t h a l Ferenc nagyváradi kir. törvényszéki joggyakornokot az oraviczábányai, dr. I l l g e n n Aurél lőcsei kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki kir. járásbíróághoz, dr. i f j . S c h m ö l t z József székesfehérvári kir. járásbíróági joggyakornokot a székesfehérvári, dr. H e n d l Béla aradi kir. törvényszéki joggyakornokot az aradi kir. törvényszékhez, L e n k e i Árpád nagyváradi kir. törvényszéki joggyakornokot a belényesi kir. járásbíróághoz, dr. Z u b k o v i c s Pál budapesti kir. büntetőtörvényszéki joggyakornokot a kecskeméti, dr. M i h á l y i György budapesti központi kir. járásbíróági joggyakornokot és dr. M a t u s k a Miklós budapesti ügyvédet a budapesti, dr. P o r o s z l a y István budapesti kir. törvényszéki joggyakornokot a pestvidéki, dr. M i h a l e c z k y Vilmos budapesti kir. törvényszéki és dr. M i h a l i c s Titusz budapesti I—III. ker. kir. járásbíróági, dr. V a i s z alapítványi joggyakornokokat a budapesti kir. büntető törvényszékhez, dr. H a j d u József budapesti kir. törvényszéki joggyakornokot az upesti, H o k k e s Zoltán budapesti ügyvédjelöltet az erzsébetfalvi kir. járás-

bírósághoz, dr. Schöffler Aladár budapesti I—III. ker. kir. járásbíróági, dr. Vaisz alapítványi joggyakornokot az egri kir. törvényszékhez, dr. Horváth János balassagyarmati kir. járásbíróági joggyakornokot a salgótarjáni, Pap Sándor veszprémi kir. járásbíróági joggyakornokot a veszprémi kir. járásbíróághoz, dr. Török József szatmárnémeti kir. törvényszéki joggyakornokot a szatmárnémeti kir. törvényszékhez, Marosffy Gábor eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot az adonyi, dr. Molnár István ungvári kir. járásbíróági joggyakornokot az eperjesi, dr. Benedek Kálmán parajdi ügyvédjelöltet a marosillyei kir. járásbíróághoz, ifj. dr. Kramolin Viktor győri kir. járásbíróági joggyakornokot a győri, dr. Puskás István ügyvédjelölt, veszprémi lakost a veszprémi kir. törvényszékhez, dr. Bertók Géza budapesti kir. törvényszéki joggyakornokot a debreczeni, dr. Haász Béla Miklós lőcsei kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai kir. járásbíróághoz és dr. Lisszer Emil budapesti gyakorló ügyvédet a gyulai kir. törvényszékhez;

telekkönyvezetők ké: Apatits János pápai kir. járásbíróági írnokot az alsólendvai és Bernauer József titeli kir. járásbíróági írnokot a törökbecsei kir. járásbíróághoz;

írnokokká: Gumilár Kálmán nagykanizsai kir. törvényszéki díjnokot a nagykanizsai kir. törvényszékhez, Bouquet Sándor, Fritz Lipót, Vedlik Andor, Lipcsey Antal, Stefkovics Dezső, Vörös Ákos és Duzsek János betétszerkesztő szakdíjnokat a betétszerkesztéshez, Koró Vendel kecskeméti kir. törvényszéki díjnokot a váci, Faludy Kálmán huszti kir. járásbíróági betétszerkesztő szakdíjnokot a máramarosszigeti, Pintér Károly sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki díjnokot a gálszécsi, Gavrilovits György temesvári kir. törvényszéki díjnokot a temesvári, Oszlányi Mihály beregszászi kir. járásbíróági betétszerkesztő szakdíjnokot a vasvári, Hochwarter Károly esztergomi kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot az ógyallai, Molnár Lajos sárbogárdi kir. járásbíróági díjnokot az alsólendvai, Keller Viktor nagyvárad kir. törvényszéki díjnokot abaujszántói és Sukovich Kálmán budapesti központi kir. járásbíróági díjnokot a budapesti központi kir. járásbíróághoz;

végrehajtókká: Kőszegi Károly újvidéki kir. ügyészégi díjnokot a kiskőrösi és Csorba Antal túlterebesi lakost a halmi kir. járásbíróághoz;

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Varga József szentlőrinci kir. járásbíró a pécsi, dr. Csekmanek Rezső nagybecskereki kir. törvényszéki bírót a szabadkai kir. törvényszékhez, dr. Lajos Ödön csákgorbói kir. járásbíró a nagyszebeni, dr. Dékány János ilosvai kir. járásbíró a sztrapkói, Sarkady Imre orosházi kir. járásbíró a hódmezővásárhelyi kir. járásbíróághoz, dr. Kemény István óradnai kir. járásbíró a gyulafehérvári, Kosztáczky Sándor máramarosszigeti kir. járásbíró a máramarosszigeti kir. törvényszékhez és Gavallér Dezső ökörmezői kir. járásbíró a máramarosszigeti, Keresztes József nagysinkai kir. járásbíró a fogarasi kir. járásbíróághoz saját kérelmükre, Budai Zoltán kőrösbökényi kir. járásbíró pedig az 1912: VII. t.-c. 9. §-a alapján az újvidéki kir. járásbíróághoz;

dr. Bata Imre moci kir. járásbíróági albíró a nagyenyedi és dr. Solyom Kálmán nagyszalontai kir. járásbíróági albíró a nagyváradvárosi kir. járásbíróághoz saját kérelmükre;

dr. Kulir Rezső tamási kir. járásbíróági jegyzőt a dombovári kir. járásbíróághoz, dr. Stromszky Olivér pozsonyi kir. járásbíróági jegyzőt a pozsonyi, dr. Boda József nagybecskereki kir. járásbíróági jegyzőt a nagybecskereki kir. törvényszékhez, dr. Nyiri Zoltán újpesti kir. járásbíróági jegyzőt a budapesti központi kir. járásbíróághoz, dr. Kovács Béla erzsébetfalvi kir. járásbíróági jegyzőt a pestvidéki kir. törvényszékhez, dr. Sommer István salgótarjáni kir. járásbíróági jegyzőt a szolnoki kir. járásbíróághoz, dr. Nádas-kay Sándor adonyi kir. járásbíróági jegyzőt az eperjesi, dr. Ballay Géza veszprémi kir. törvényszéki jegyzőt a győri, Fluk Dezső aradi kir. törvényszéki és dr. Bary Zoltán nagyváradvárosi kir. járásbíróági jegyzőket a nagyvárad kir. törvényszékhez, Szamborovszky Rezső gyulai kir. törvényszéki jegyzőt a nagyváradvárosi kir. járásbíróághoz, dr. Nemes

Pál, a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a budapesti és dr. Ungár Elemér szabadkai kir. járásbíróági jegyzőt a szegedi kir. törvényszékhez;

Farkas Viktor dési és Gombár Ferenc csákgorbói kir. járásbíróági telekkönyvvezetőket kölcsönösen;

Györffy Gyula kőrösbányai kir. járásbíróági irodatisztet az élesdi kir. járásbíróághoz, Kiefer Antal pécsi kir. törvényszéki irodatisztet és Sándor Lajos mohácsi kir. járásbíróági irnokot kölcsönösen;

Schneider Jakab körmendi kir. járásbíróági irnokot a titeli, Oláh József técsői kir. járásbíróági irnokot a máramarosszigeti, Vallner Dezső malaczkai kir. járásbíróági irnokot a margittai kir. járásbíróághoz, Milunov Sándor szászabányai kir. járásbíróági irnokot pedig a temesvári kir. törvényszékhez;

Vigh Aladár szentgotthárdi kir. járásbíróági végrehajtót a dombovári kir. járásbíróághoz.

A m. kir. igazságügyminiszter Kuszka Gézané pestszentlőrinczi lakost a budapesti kir. büntető törvényszékhez fizetés nélküli állami pártfogó tiszviselővé nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Haner Viktor marosvásárhelyi felső kereskedelmi iskolai tanárt az írásvizsgálatra nézve a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó szakértővé nevezte ki.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Roth Béla ügyvédjelölt, budapesti lakost végleges minőségben;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Csuka L. Zoltán jogszigorló debreczeni lakost ideiglenes minőségben;

a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Isacu Eneás ügyvédjelölt, nagyszebeni lakost ideiglenes minőségben;

a pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke Lénárt Mihály jogszigorló, kisujfalui lakost a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe ideiglenes minőségben segélydíjas joggyakorlók ká nevezték ki.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Tavaszy József nagyszebeni kir. törvényszéki díjas joggyakorlót hasonló minőségben a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületébe áthelyezte.

A budapesti kir. főügyész Fazekas Géza nagyvárad kir. ügyészségi irodatisztet és Gál József edelényi kir. járásbíróági irnokot a budapesti kir. ügyészséghez áthelyezte.

A debreceni kir. főügyész Sarkady József lőcsei kir. törvényszéki fogházőrmestert a szatmárnémeti kir. törvényszéki fogházhoz;

a marosvásárhelyi kir. főügyész György Sándor fogarasi kir. járásbíróági fogházőrt a marosvásárhelyi kir. törvényszéki fogházhoz;

a nagyvárad kir. főügyész Szöllősi Lajos nagyvárad kir. törvényszéki címzetes fogházőrmestert a gyulai kir. törvényszéki fogházhoz — fogházőrmesterek ká nevezték ki.

A nagyvárad kir. főügyész Nagy József ártándi lakost a nagyvárad kir. törvényszéki fogházhoz napi díjas őrré fogadta fel.

A budapesti kir. büntető törvényszék úgy a kir. büntető törvényszékhez, mint a budapesti kir. büntető járásbíróághoz dr. Somogyi Edét német, francia és angol, dr. Sömjén Géza ügyvédet francia és spanyol, dr. Holló József ügyvédet olasz, dr. Bosányi Iván ügyvédet angol és francia állandó tolmácsok ká nevezte ki.

A trencsényi kir. törvényszék elnöke Szőnyi Dániel trencsényi kir. törvényszéki és Pechó Tamás trencsényi kir. járásbíróági hivatalszolgákat, azután előnevezettet és Kölenicsik Ferencz csaczai kir. járásbíróági hivatalszolgát kölcsönösen áthelyezte.

Dr. Vaisz-féle alapítvány gondnokának és pártfogójának kinevezése.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legfelsőbb elhatározásával dr. Juhász Andort, a budapesti kir. ítélőtábla elnökét a dr. Vaisz József-féle alapítvány gondnokává a legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott;

a m. kir. igazságügyminiszter Bubla Ferenc kir. kúriai tanácselnököt a dr. Vaisz József-féle alapítványnál viselt pártfogói tisztsége alól saját kérelmére felmentette és dr. Degré Miklós budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnököt ennek az alapítványnak pártfogójává kinevezte.

A budapesti kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1915. évi október hó 4. napjától kezdve.¹⁾

I. polgári tanács (fiumei és hiteljogi ügyek). Elnök: Forrásy Ferenc dr. tanácselnök. Bírák: Az a) tanácsban: Pataki Gyula dr., Alföldi Ede, Genthon Ferenc dr., Benyovits Lajos dr., Gallia Béla dr.; a b) tanácsban: Fövenyessy Lajos, Knorr Kálmán, Ury Lajos, Kecskeméti Emil dr., Koch Károly; a c) tanácsban: Csapó Ferenc, Gönczy Gyula dr., Fekete Imre, Kemény Béla, Zsitvay Géza dr.

II. polgári tanács (hiteljogi ügyek). Elnök: Róth Ferenc dr. tanácselnök. Bírák: Az a) tanácsban: Schmidt Gusztáv dr., Thirring Béla, Tóth Aurél, Minich Jenő dr., Bánrévy József dr.; a b) tanácsban: Fehér Tamás dr., Németh Rudolf dr., Schermann István dr., Kelemen József, Körtvélyessy György dr.; a c) tanácsban: Simay Gyula dr., Lukáts Jenő dr., Apor Lipót dr., Mezey László dr., Kuszka Géza.

III. polgári tanács (közpolgári ügyek). Elnök: Barthodeiszky Emil tanácselnök. Bírák: Az a) tanácsban: Izsák Gyula dr., Szappanos Sándor dr., Csulyok Béla dr., Láng Ernő dr., Udránszky Sándor dr.; a b) tanácsban: Gaiger Miklós, Andorffy Károly dr., Nyisztor Adorján dr., Kéler Gyula, Endes Miklós dr.; a c) tanácsban: Szekeres Sándor dr., Lauffer Gyula, Antalffy Gábor, Székács Aladár dr., Totth István dr.

IV. polgári tanács (közpolgári ügyek). Elnök: Sebess Dénes dr. tanácselnök. Bírák: Az a) tanácsban: Ádám György, Matolay Gábor dr., Laudon Gyula dr., Bothos Gyula dr., Kramasza Imre, Zachár Gyula dr.; a b) tanácsban: Brezanóczy Sándor, Láng Ferenc dr., Szálé János, Térfi Dezső, Endler Miklós dr.; a c) tanácsban: Oswald István dr., Kozma Endre dr., Prugberger Vince dr., Kovács Marcel dr., Szüts Zoltán dr.

I. büntető tanács. Elnök: Degré Miklós dr. tanácselnök. Bírák: Balonyi Imre kúriai bíró, Nyirő Géza, Pataki Gyula dr., Aczél Nándor dr., Makucz Artur dr., Zelenka Lajos dr., Novotny Károly dr., Kállay Miklós dr., Töreky Géza dr.

II. büntető tanács. Elnök: Ráth Zsigmond tanácselnök. Bírák: Bakonyi Kálmán dr., Slavek Ferenc dr., Madarassy Béla, Fuhrmann Imre, Dusárdy István, Bolla Árpád dr., Uzonyi Géza.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnöke és helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a beregszászi munkásbiztosítási választott bíróság elnökéül: Dudás Béla ottani kir. törvényszéki bírót, helyetteselnökéül: dr. Dedinszky Sándor ottani kir. törvényszéki bírót;

a makói munkásbiztosítási választott bíróság helyetteselnökéül: Szobonya Miklós ottani kir. járásbírót;

a szegedi munkásbiztosítási választott bíróság helyetteselnökéül: dr. Wanie Rezső ottani kir. törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

¹⁾ Tárgyalási napok: az I—II. polgári és az I. büntető tanácsnál hétfőn, kedden, szerdán; a III—IV. polgári és a II. büntető tanácsnál csütörtökön, pénteken és szombaton.

A Budapesten alakított szerzői jogi szakértőbizottság.¹⁾

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1915—1920. évi hat éves időszak tartamára ujjaalakított Szerzői Jogi Szakértő Bizottságba, az elhunyt Ellinger Ede fényképész helyébe, bizottsági tagul Hollenczer László fényképész szakértőt, a Magyar Fényképészek Országos Szövetségének elnökét nevezte ki.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter Szigeti Imre szamosújvári kir. javítóintézeti ideiglenes minőségű munkavezető-felügyelőt ebben az állásában véglegesítette.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Szőke Aladár székesfehérvári és dr. Szabó Zsigmond szolnoki kir. törvényszéki joggyakornokokat eddig ideiglenesen viselt állásukban megerősítette.

Berendelés.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Sármar Antal, a budapesti kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt balassagyarmati kir. törvényszéki bírót a m. kir. Kúriához tanácsjegyzőül rendelte be.

Kirendelés.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a balassagyarmati kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Kletzár Lajos kir. törvényszéki bírót;

az egri kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Papp Sándor kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Marssó László kir. törvényszéki bírót;

a kecskeméti kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Szabó László kir. törvényszéki bírót;

a miskolci kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Kalocsay Kálmán ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a nagyikindai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Schernhardt János kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Az igazságügyminiszter Arz Albert nagymartoni kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a színerváraljai kir. járásbíróságához, továbbá Domján Miklós nagymartoni kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a hajdúnánási, Nagy Antal nagylaki kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a bajai, Mezey Ferenc alibunári kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a módosi, Csepela Péter miavai kir. járásbíróági önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a szeniczei kir. járásbíróságához mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

Beosztás

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. Csébi Pogány Géza pozsonyi kir. törvényszéki joggyakornokot az ottani kir. ügyészséghez osztotta be.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) a budapesti kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Bolla Lajos Gyula budapesti központi kir. járásbíróági és dr. Zdánszky Oszkár budapesti kir. büntető törvényszéki jegyzőket;

¹⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 179. lapon megjelent közleményt e bizottság tagjainak kinevezéséről.

b) *a győri kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Madár Kálmán párkányi kir. járásbírósi jegyzőt;

c) *a kassai kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. Müller József munkácsi kir. járásbírósi jegyzőt.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a besztercebányai kir. ügyészség kerületébe:

Pollacsek Salamon zólyomi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a löcsei kir. ügyészség kerületébe:

dr. Klein Ignác szepesófalvi gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a nagykanizsai kir. ügyészség kerületébe:

dr. Bród Tivadar ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a nagyvárad kir. ügyészség kerületébe:

dr. Szabó Gyula György margittai gyakorló ügyvédet ideiglenesen.

a pozsonyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Csebi Pogány Géza az ottani kir. ügyészséghez beosztott bírósági joggyakornokot;

a rózsahégyi kir. ügyészség kerületébe:

Vilcsék Alfonz ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott nyugalmazott kir. törvényszéki bíró, trsztenai lakost és Stiegler Kálmán liptóújvári gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a szatmárnémeti kir. ügyészség kerületébe:

dr. Tarcza Aurél nagysomkúti lakos, ügyvédjelöltet ideiglenesen;

a trencsényi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Galvanek Ede vágbeszterczei járási szolgabírókat ideiglenesen.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a belényesi kir. járásbírósi mellé: Lenkei Árpád ottani kir. járásbírósi jegyzőt;

a dombovári kir. járásbírósi mellé: dr. Kulir Rezső ottani kir. járásbírósi jegyzőt;

az érsekújvári kir. járásbírósi mellé: dr. Stern Endre érsekújvári lakos, ügyvédjelöltet;

a medgyesi kir. járásbírósi mellé: Nyáuguly Béla ottani kir. járásbírósi jegyzőt;

a körmöczbányai kir. járásbírósi mellé: dr. Wildmann Adolf ottani gyakorló ügyvédet;

az oraviczabányai kir. járásbírósi mellé: dr. Rosenthal Ferenc oraviczabányai kir. járásbírósi jegyzőt és dr. Szabó József ottani gyakorló ügyvédet;

a salgótarjáni kir. járásbírósi mellé: Pap Gyula ottani gyakorló ügyvédet az ugyanottani kir. ügyészségi megbizottak állandó helyetteseiül.

Dr. S z e n d e István körmendi kir. járásbíró;
dr. K u z m a Albert pozsonyi és dr. M a r i n c z e r László székesfehérvári kir. törvényszéki jegyzők;
H a r a n g o z ó Lajos aszódi kir. javítóintézeti családfő;
L u t t e r á n János budapesti központi kir. járásbíró napibéres szolga;
S z a b ó János beszterczei kir. törvényszéki fogházőr.

Meghaltak.

N a g y Ernő hódmezővásárhelyi kir. járásbíró;
B e l á k István enyingi kir. járásbíró ügyészi megbízott;
D e z s ő János gödöllői kir. járásbíró telekkönyvvezető;
V a d ó c z Ferenc budapesti központi kir. járásbíró irodatiszt;
O n u s k a János sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki fogházőrmester;
K o d n á r István nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti főfegyőr;
Ó v á r y István nagykaposi kir. járásbíró hivatalszolga;
H a j d ó György erzsébetvárosi kir. törvényszéki fogházőr.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

dr. H o r t o b á g y i József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nagy-kikindai kir. törvényszéki bíró;
J á s z t e r Kálmán kecskeméti és S t r e l i c z k y Antal szabadkai kir. törvényszéki bírák;
F a b r i t i u s Henrik kolozsvárvidéki kir. járásbíró;
dr. Z s i l l e Károly pécsi kir. törvényszéki jegyző;
P u h o v i c h Pál felsőpulyai kir. járásbíró irodafőtiszt;
G r u b e s s i c h Celesztin gyöngyösi, H i l d e n s t a b György billédi és S á n t a Ignác pestvidéki kir. járásbíró irodatiszt;
S z a b ó Pál kecskeméti kir. törvényszéki fogházőrmester;
C s á k i Sándor nagyszebeni kir. ügyészségi, L ő r i n c z György czellödömölki, S z a b a d o s János hátszegi, T o l m a c s e v Mihály pancsovai, U h r i n e t z János bazini és V u c s á k József alsólendvai kir. járásbíró hivatalszolgák;
S i p o s János szatmárnémeti kir. törvényszéki fogházőr.

Állásáról lemondott.

dr. K á h á n Dezső máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornok.

A közszolgálat más ágába lépett.

Dr. F á b i á n László budapesti központi kir. járásbíró joggyakornok, ki a m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságához díjtalan fogalmazógyakornokká neveztetett ki; dr. B a r a k o n y i Jenő budapesti kir. törvényszéki joggyakornok, ki a m. kir. államvasutakhoz fogadtatott fel.

Érvényüket veszített altiszti igazolványok.

A m. kir. honvédelmi miniszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1883:II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1911. Moravcsik András (125.249), Hrnjak Mihály (121.011), Susujar Manojlo (131.200).

1913. Oláh György (35.312).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

Az aradi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy Kratochvill Gyula békési kir. közjegyző állásáról lemondott és hogy az üresedésbe jött békési kir. közjegyzői állásra — a kinevezendő kir. közjegyző működésének megkezdése napjáig terjedő időre — az 1886:VII. t.-c. 7. §-a alapján helyettesül dr. Tot Ákos szeghalmi kir. közjegyzőt hivatalból kirendelte.

Az aradi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Farkas Béla dévai kir. közjegyző 1915. évi augusztus hó 22-én meghalt és hogy az üresedésbe jött dévai kir. közjegyzői állásra — a kinevezendő kir. közjegyző működésének megkezdése napjáig terjedő időre — az 1886:VII. t.-c. 7. §-a értelmében helyettesül dr. Nemes József vajdahunyadi kir. közjegyzőt hivatalból kirendelte.

Az aradi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy az áthelyezés folytán üresedésbe jött körösbányai kir. közjegyzői állásra — a kinevezendő kir. közjegyző működésének megkezdése napjáig terjedő időre — az 1886:VII. t.-c. 7. §-a értelmében helyettesül dr. Ikrich Arnold nagyenyedi kir. közjegyzőhelyettest hivatalból kirendelte.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Schwartz Pál budapesti ügyvéd a budapesti;

dr. Puskás János kiskunfélegyházi és dr. Szöllősi Miksa abonyi ügyvédek a kecskeméti;

dr. Lándesberg Ernő bánffyhungyadi ügyvéd a kolozsvári;

dr. Oanea Lőrincz oláhszentgyörgyi ügyvéd a marosvásárhelyi;

dr. Breuer Oszkár, dr. Gerő Gusztáv és Révész Jakab nagyváradai ügyvédek a nagyváradai;

dr. Suták István nagykárolyi ügyvéd a szatmárnémeti;

dr. Deutsch Antal kaposvári, dr. Grész Gyula perlaki és dr. Korbai Károly zalaegerszegi ügyvédek a zalaegerszegi ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Ling Béla¹⁾ aradi ügyvéd lemondás és dr. Vangyel Tibor²⁾ orosházi ügyvéd elhalálozás folytán aradi;

dr. Ertsey Péter^{*)} és Krausz Gyula³⁾ budapesti ügyvédek lemondás, dr. Horváth Kálmán,⁴⁾ dr. Róz Imre⁵⁾ és dr. Waszilevics Emil⁶⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás folytán a budapesti;

Fejér Imre⁷⁾ nyiregyházi ügyvéd elhalálozás folytán a debreczeni;

dr. Nagy Ferenc⁸⁾ komáromi ügyvéd a harctéren bekövetkezett hősi halála és dr. Katrics Kálmán ógyallai ügyvéd elköltözés folytán a győri;

dr. Beke Géza királyhelmecezi ügyvéd elköltözés folytán a kassai;

dr. Fodor Gyula nagyváradai ügyvéd elhalálozás folytán a nagyváradai;

dr. Somlyay Kálmán pozsonyi és dr. Szántó Sándor nagytapolcsányi ügyvédek elhalálozás folytán a pozsonyi;

dr. Winkler Adolf⁹⁾ soproni ügyvéd lemondás folytán a soproni;

Mike Sándor*) nagybányai ügyvéd elhalálozás folytán a szatmárnémeti;
 dr. Bolla Lajos módosi ügyvéd bírósági joggyakornokká, dr. Rafajlovits Milos
 battonyai ügyvéd bírósági jegyzővé és dr. Segheő Gyula mezőkovácsházi ügyvéd köz-
 jegyzőhelyettesé történt kineveztetés, továbbá dr. Ormos Jenő¹⁰⁾ hódmezővásárhelyi,
 dr. Prokopp Jenő¹¹⁾ battonyai és Réthy Károly¹²⁾ makói ügyvédek elhalálozás folytán a
 szegedi;

Belák István¹³⁾ enyingi ügyvéd elhalálozás folytán a székesfehérvári;

dr. Jung Gyula nagybajomi ügyvéd elköltözés, dr. Kaszás Géza kaposvári és
 dr. Patonai László zalaegerszegi ügyvédek bírósági jegyzővé, dr. Szabady Géza kapos-
 vári ügyvéd albíróvá kineveztetés, dr. Bentzik József¹⁴⁾ s dr. Ferenczy György¹⁵⁾ nagy-
 kanizsai, dr. Marton Gyula¹⁶⁾ kaposvári és Zakál Gyula¹⁷⁾ letenyei ügyvédek elhalálozás
 folytán, továbbá dr. Koppányi Gyula tabi ügyvéd a Bt. 55. §. 2. pontja értelmében a
 zalaegerszegi ügyvédi kamaráknál.

A budapesti ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Várady Pál ujbpesti ügyvéd,
 miután a kir. Kuria 359/1914. ü. t. számú ítéletével helybeuhagyott 369/1914. fegy. számú
 télettel, az ügyvédségtől 3 hónapra történt felfüggesztése — mely a »Budapesti Közlöny«
 1915. évi április hó 2-án megjelent 17. számában tétetett közzé — lejárt, az ügyvédség gya-
 korlatába visszahelyeztetett, a harctéren állítólag hősi halált halt dr. Bergl Ernő soltvad-
 kerti és dr. Serényi Jenő budapesti ügyvéd irodája részére dr. Forró Pál budapesti,
 illetve dr. Komarniczki Román budapesti ügyvéd ideiglenes gondnokul kirendeltetett, dr.
 Boros Jakab ujbpesti ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Ujbpestről Budapestre, dr. Ugró
 Gyula budapesti ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Budapestről Ujbpestre helyezte át;

a kolozsvári ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Giurgiu János alsójárai ügyvéd
 székhelyét a kamara területén belül Kolozsvárra tette át;

a máramarosszigeti ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Groszman Dezső ügyvéd
 lakos ellen hozott 17/1915. és 183/1915. sz. alatti felfüggesztő határozatokat — mivel a fel-
 függesztés oka megszűnt — hatályon kívül helyezte s a felfüggesztést mindkét ügyben meg-
 szüntette.

a szegedi ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Petroviciu Kornél nagybecs-
 kereki ügyvéd előneve »dr. Petrovics«-ra kiigazított;

a zalaegerszegi ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Bernáth Béla keszthelyi
 ügyvéd ezen kamara fegyelmi bíróságának 411/II. 1913. szám alatt hozott jogerős ítéletével
 az 1874:XXXIV. t.-c. 68. §. a) pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt az ügyvédségtől három
 hónapra felfüggesztetett, mely felfüggesztés a »Budapesti Közlöny«-ben leendő közzététel nap-
 jától veszi kezdetét.

*) Gondnok kirendelésének szüksége nem merült fel.

¹⁾ Iratait dr. Fischer Jenő aradi ügyvédnek adta át.

²⁾ Irodája részére dr. Schiff Jenő orosházi ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

³⁾ Iratait dr. Hoffmann Dezső budapesti ügyvédnek adta át.

⁴⁾ Irodája részére dr. Loeszl Antal budapesti ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

⁵⁾ " " dr. Hercel Izidor " " " " " "

⁶⁾ " " dr. Héder Lajos " " " " " "

⁷⁾ " " Márkus Károly nyiregyházi " " " " " "

⁸⁾ " " dr. Haas Márk komáromi " " " " " "

⁹⁾ Irodáját dr. Hoffmann Vilmos soproni ügyvéd vette át.

¹⁰⁾ Irodája részére gondnokul dr. Erdős Jeromos hódmezővásárhelyi ügyvéd rendeltetett ki.

¹¹⁾ " " " dr. Bok Róbert battonyai " " " "

¹²⁾ " " " dr. Galamb Sándor makói " " " "

¹³⁾ " " " dr. Mihályfi József enyingi " " " "

¹⁴⁾ " " " dr. Bentzik Ferenc nagykanizsai " " " "

¹⁵⁾ " " " dr. Löke Emil " " " "

¹⁶⁾ " " " dr. Oláh Ödön kaposvári " " " "

¹⁷⁾ " " " dr. Havas József letenyei " " " "

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
Alügyész a temesvári ügyészség- ségnél (ideiglenes)	Temesvári főügyészhez	1915. okt. 6.	218. sz.
Közjegyző Békésre	Aradi közjegyzői kamarához	» » 8.	221. sz.
» Dévára	» » »	» » 8.	221. sz.
Írnok a pápai jbgnál	Veszprémi tszék elnökéhez	» » 2.	205. sz.
» a battonyai »	Szegedi » »	» » 5.	207. sz.
» a bicskei »	Székesfehérvári » »	» » 7.	209. sz.
» a pestvidéki »	Pestvidéki » »	» » 8.	209. sz.
» a körösbökenyi »	Aradi » »	» » 17.	217. sz.
» a técsői »	Máramarosszigeti » »	» » 17.	217. sz.
» a pétervásárai »	Egri » »	» » 22.	221. sz.
» a billédi »	Nagykikindai » »	» » 24.	223. sz.
» a szászkabányai »	Fehértemplomi » »	» » 26.	224. sz.
» az edelényi »	Miskolczi » »	» » 27.	225. sz.
Végrehajtó a lippai »	Temesvári » »	» » 8.	221. sz.
» a szentgotthárdi jbg.	Szombathelyi » »	» » 8.	221. sz.
Tolmács (szerb és román) a bil- lédi jbgnál	Nagykikindai » »	» » 10.	215. sz.
Fogházőrmester a kecskeméti tszéki fogháznál	Kecskeméti ügyészség vezetőjéhez	» » 15.	202. sz.
Fogházőrmester a sátoraljaúj- helyi tszéki fogháznál	Sátoraljaúj helyi » »	» » 10.	210. sz.
Fogházőrmester a lőcsei tszéki fogháznál	Lőcsei » »	» » 18.	211. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölvetett határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915. évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együtvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

OKTÓBER 26.

TARTALOM. Rendeletek: A hadmíveletek folytán elpusztult vagy megrongált községek belsősegeinek rendezése. — A birtokrendezési ügyekben eljáró kataszteri mérnökök határárási díja. — A haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában kiadott 1019 1915. M. E. számú rendelet hatályának meghosszabbítása. — Budapest székesfőváros területén a novemberi költözködési határidők meghosszabbítása. — Hitbizományi birtokos részéről történő hadikölcsönjegyzés előmozdítása. — Az egységes bírói és ügyvédi vizsgára, valamint a gyakorlati bírói vizsgálatra nézve a háború következtében szükségessé vált könnyítések. — Az állami alkalmazottak részére a hadi állapot tartama alatt szükséges elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzésének megkönnyítése céljából beszerzési előleg engedélyezése tárgyában 1915. évi 14.538. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítése. — A hadifoglyok szökésének elősegítésével járó következményekre való figyelmeztetés. — A hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1915. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítése. — Közlemények: Ügyfelek képviselése polgári hatóságok előtt katonai egyenruhában. — A póstahiyataloknál raktáron heverő csomagok fekbére. — A háború tartamára német császári konzul kinevezése Brassóba. — Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához alkonzul kinevezése. — A budapesti perzsa császári főkonzulátus vezetésében beállott változás. — A kassa-oderbergi vasút vonalain az államhivatalnokok részére biztosított személy- és áruszállítási kedvezmény. — Magyarország Igazságügye az 1913. évben című különlenyomat leltári értéke. — Az 1915: XII. törvénycikk végrehajtási utasítása. — A Budapesti Közlöny 1915. évi szeptember hó 30-ától október hó 26-áig megjelent 226—248. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata. — Hirdetmény a sztrófkói kir. járásbíróság megszüntetett működésének megkezdéséről. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 3.574/1915. M. E. számú rendelete,

a hadmíveletek folytán elpusztult vagy megrongált községek belsősegeinek rendezéséről.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. t-c 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914: L. t-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. A belsősegek rendezésének megengedése.

1. §.

A hadmíveletek folytán elpusztult vagy megrongált községek belsősegeit közegészségi, közlekedési és építészrendészeti érdekekből a jelen rendelet hatályosságának tartama alatt rendezés alá lehet venni.

A rendezés kiterjedhet a községek belsőségeinek egész területére (összes beltelkekre, utcákra, közterekre, közútszakaszokra stb.) vagy ennek a területnek csak egy részére.

A rendezés keretébe külsőségeket (kültelkeket) csak annyiban szabad bevonni, amennyiben bevonásukat a rendezés érdeke (például: meglevő utcák, közterek nagyobbítása, új utcák, közterek nyitása, közcélakat szolgáló épületek elhelyezésére szánt telkek létesítése az építkezési telkek megfelelő nagyobbítása stb.) szükségessé teszi, avagy amennyiben a községi belsőségeknek vagy egy részüknek a határ más részén való elhelyezéséről van szó.

2 §.

A rendezési ügyek intézésével kormányhatóságilag megbízott személy (21. §.) állapítja meg, hogy rendezésnek van-e és milyen terjedelemben van helye és hogy a rendezést mely elvek szem előtt tartásával kell keresztülvinni.

A kormányhatósági megbízott határozathozatal előtt köteles meghallgatni a község előljáróságát, a járási főszolgabíró, a vármegye alispánját, továbbá az államépítészeti és a kulturmérnöki hivatalt. A meghallgatás szóval is fogyanatosítható s azt csak akkor szabad mellőzni, ha a halasztás folytán a rendezés érdeke szenvedne.

3. §.

A kormányhatósági megbízott határozata ellen három nap alatt fellebbezésnek van helye.

A fellebbezés határidejét attól a naptól kell számítani, amelyen a kormányhatósági megbízott határozatát a községben szokásos módon közhirrre tették.

Fellebbezéssel élhet bármely érdekelt birtokos s ügykörüket érintő közérdekből a 2. §-ban említett hatóságok és hivatalok.

A fellebbezést elintézés végett haladéktalanul a közigazgatási bizottság elé kell terjeszteni s a felterjesztéstől számított 8 napon belül el kell intézni.

A fellebbezésnek az előmunkálatok megkezdésére halasztó hatálya nincsen.

II. A rendezés előmunkálatai.

4. §.

A rendezés megengedése után a kormányhatósági megbízott az előmunkálatok elkészítéséről gondoskodik s evégből az előmunkálatok elkészítésével foglalkozókat megfelelő utasítással ellátja.

5. §.

A rendezés mérnöki munkálatainak elkészítésére mérnököt a kormányhatósági megbízott alkalmaz. Ha nem hatósági mérnök alkalmazásáról van szó, a mérnöki munkálatok önálló végzésére csak olyan mérnököt szabad alkalmazni, akinek földmérői jogosítványa van (40/1909. I. M. számú *) rendelet).

A mérnök a szükséges felvételi munkálatokat a rendezés keretébe bevont egész területre köteles elkészíteni.

6. §.

A felvételi munkálatokhoz szükséges telekkönyvi adatokat lehetőleg a telekkönyvek megtekintése útján kell beszerezni; kivételesen a telekkönyvi adatok szolgáltatása végett a kormányhatósági megbízott a telekkönyvi hatósághoz is fordulhat. A telekkönyvi adatokat a telekkönyvi hatóság az I. számú mintának megfelelő kimutatáson bélyegmentesen szolgáltatja. A kormányhatósági megbízott megkeresésére a telekkönyvi hatóság, ha a különleges körülmények miatt szükséges, az I. számú kimutatás helyett a telekjegyzőkönyveknek (telekkönyvi betéteknek) bélyegmentes hiteles másolatát készítteti el. A másolat a megkeresésnek megfelelően egész vagy részleges, teljes vagy kivonatos legyen.

Minden esetben köteles a telekkönyvi hatóság kiadni a telekkönyvi térkép vonatkozó részének áttetsző papirosra készült bélyegmentes hiteles másolatát is, amely a rendezés keretébe már be nem vont szomszédos telekkönyvi részleteket is feltünteti.

A másolatokon azt a célt, amelyre a másolatot kiadták, a hitelesítési záradékban fel kell említeni.

*) A 40/1909. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyamának 1. számához tartozó melléklet 339. lapján.

III. A rendezés terve.

7. §.

A felvételi munkálatok befejezése után a mérnök a rendezés keretében bevont egész területre elkészíti a rendezés tervét. A terv elkészítésénél a 8. §-ban foglalt szabályok mellett azok az elvek irányadók, amelyeket a rendezést megengedő határozat vagy a hasonló módon létrejött kiegészítő határozat megállapított.

8. §.

Az új telkeket, még pedig, ha a helyi viszonyok engedik, lehetőleg régi helyükön vagy azok közelében úgy kell elhelyezni, hogy a régiekkel lehetőleg egyenértékűek legyenek. Az esetleges értékkülönbséget készpénzzel kell kiegyenlíteni.

Az új telek vagy más részlet minden tekintetben a régi helyébe lép. Ez áll a telek értékének kiegyenlítése (pótlása) fejében megállapított összegre is.

9. §.

A rendezés tervét a községben alkalmas helyen közszemlére kell kitenni s a jelentkező érdekelteknek meg kell magyarázni. A közszemlére kitétel megkezdésekor a községben szokásos módon közhírré kell tenni, hogy a közszemlére kitétel alatt felszólalással élhet bármely fél, akinek a terv jogos érdekét sérti.

A felszólalást a kormányhatósági megbízott részéről kijelölt s a közszemlére tétel helyén tartózkodó hatósági közegnek kell beadni vagy szóval előterjeszteni. A szóval emelt felszólalásokat ez a hatósági közeg jegyzőkönyvbe foglalja.

Ha felszólalással senki sem él, a tervet a kormányhatósági megbízott látja el jóváhagyó záradékkal.

Ha felszólalással éltek, a kormányhatósági megbízott megkísérli a felszólalásoknak békés kiegyeztetését s ha ez sikerül, az előbbi bekezdés értelmében jár el.

Ha a felszólalásoknak békés kiegyeztetése nem sikerül, a felszólalásokat a kormányhatósági megbízott meghallgatásával — lehetőleg a helyszínen — végérvényesen a közigazgatási bizottság dönti el s az ehhez képest netán módosított terv jóváhagyása tárgyában végérvényesen határoz.

IV. Kihasítás és birtokbaadás.

10. §.

A jóváhagyott rendezési terv alapján a mérnök egy példányban elkészíti a régi állapotot az új állapottal összehasonlító okiratot, továbbá három példányban elkészíti a kiosztási munkálatokat s azok alapján az új belsősegeket (bettelkeket, utcákat, köztereket stb.) kitűzi.

A kitűzés befejezése után a kormányhatósági megbízott az új telkek birtokbaadásáról s a kiegyenlítő összegek kifizetéséről vagy bírói letétbe helyezéséről gondoskodik. Az ekként birtokbaadott telkeken az építést nyomban meg lehet kezdeni.

A kiegyenlítő összeget csak akkor szabad a birtokos kezébe kifizetni, ha az ingatlan tehermentes és tulajdona nem vitás.

V. A rendezés hitelesítése.

11. §.

A birtokbaadás befejezése után a kormányhatósági megbízott a műszaki munkálatok áttételével megkeresi a törvényszéket a rendezés hitelesítése végett. A törvényszék a hitelesítésre egyik bíróját (1912: VII. t.-c. 5. §. 2. mondata) küldi ki. Ha az igazságügyminiszter megengedi, kivételesen kiküldhető annak a járásbírósnak a bírója is, amelynek területén fekszik a rendezés alá vett község.

A törvényszék a bíró kiküldéséről annak a napnak jelzésével, amelyen a bíró az eljárás megkezdése végett a községben megjelenik, hirdetményt bocsát ki s a budapesti m. kir. 22. felmérési felügyelőséget hitelesítő kataszteri mérnök kiküldése végett megkeresi. A hirdetményt a községben szokásos módon ki kell hirdetni s a hivatalos lapban egy ízben közzé kell tenni.

A közzétel igazolása előtt az eljárást a helyszínén megkezdeni nem szabad.

A hirdetményben figyelmeztetni kell az érdekelt feleket, hogy a kiküldött bíró előtt felszólhat az, aki jogait sértve véli akár amiatt, hogy az új telek a kiegyenlítés fejében kapott értékkel együtt a régi telek értékének meg nem felel, vagy hogy a kiegyenlítő összeg nem megfelelő, akár amiatt, hogy a kiosztás a rendezés jóváhagyott tervének meg nem felel vagy hogy a birtokbaadás nem megfelelően történt.

12. §.

A kiküldött bíró a kiosztási munkákat a hitelesítő kataszteri mérnök rendelkezésére bocsátja, a felszólalásokat pedig megvizsgálás végett kiadja a felszólalás tartalmához képest vagy az általa kinevezett szakértőnek vagy a hitelesítő kataszteri mérnöknek. A szakvéleménynek írásban benyújtása után a kiküldött bíró a felszólalásokat elintézi; azután a szükséghez képest helyesbített kiosztási munkákat a hitelesítő kataszteri mérnökkel együtt hitelesítő záradékkal ellátja, a még bírói letétbe nem helyezett kiegyenlítő összegek letétbe helyezése iránt intézkedik s az eljárást befejezettnek nyilvánítja.

A kiküldött bíró szükség esetében megkeresheti a m. kir. 22. felmérési felügyelőséget, hogy a hitelesítő kataszteri mérnököt a kitűzött hatánap előtt küldje ki a kiosztási munkálatoknak a helyszínén oly időben való megvizsgálása végett, hogy az 1. bekezdésben említett munkálatokat folytatólag lehessen foganatosítani.

13. §.

A hitelesítés folyama alatt felmerült sérelmek orvoslása végett előterjesztésnek van helye.

Az előterjesztést a hitelesítési eljárás folyama alatt a kiküldött bíró előtt szóval is elő lehet adni, aki azt az eljárásról készült jegyzőkönyvbe felveszi. A hitelesítés befejezése után emelt előterjesztést a hitelesítés befejezésétől számított 15 nap alatt a törvényszéknél írásban kell benyújtani vagy jegyzőkönyvbe kell mondani.

Az előterjesztés felett a törvényszék határoz, melynek határozata ellen egyfokú fellebbezésnek van helye a kir. ítélőtáblához.

Az előterjesztés s az annak folytán hozott határozat ellen beadott fellebbezés nem gátolja az építkezés megkezdését vagy folytatását. Az építkezőt jóhiszemű építkezőnek kell tekinteni.

Előterjesztéssel s fellebbezéssel élhet bármely érdekelt fél, továbbá közérdekből az államépítészeti hivatal főnöke és végül a kormányhatósági megbízott utasítására a vármegye tiszti ügyésze.

14. §.

Az előbbi §-ban említett előterjesztésen és fellebbezésen felül semmi más jogorvoslatnak vagy kiigazítási keresetnek helye nincsen.

VI. A bíróság tennivalói a hitelesítés befejezése után.

15. §.

A hitelesítés jogerőre emelkedése után a törvényszék megküldi:

1. az új kiosztási térkép, földkönyv és birtokívek másodpéldányát, továbbá a felvételi térképet a felmérési felügyelőségnek (11. §.);

2. a felvételi földkönyvet, birtokíveket s összesítésüket, továbbá az új kiosztási térkép, földkönyv és birtokívek első példányát, s az utóbbiak összesítését, valamint az összehasonlító okiratot a telekkönyv átalakítása végett a telekkönyvi hatóságnak;

3. a kiosztási térkép, földkönyv és birtokívek harmadpéldányát a föld- és házadókataszteri munkálatok átalakítása végett a pénzügyigazgatóságnak.

A szükséges másolatok elkészítése után a felmérési felügyelőség az új kiosztási térkép, földkönyv és birtokívek másodpéldányát a törvényszéknek visszaküldi, míg a felvételi térképet a telekkönyvi hatósághoz teszi át és erről a törvényszéket értesíti.

Az átalakítások befejezése után a telekkönyvi hatóság és a pénzügyigazgatóság az említett munkálatokat a törvényszéknek visszaküldi. A törvényszék az első- és másodpéldányokat irattárában helyezi el, a harmadpéldányokat pedig megőrzés végett kiadja a község előljáróságának.

Ha a rendezést követő építkezések ellenőrzése végett a hatóságnak a kiosztási munkálatok egy példányára szüksége van, a kiosztási munkálatokat négy példányban kell elkészíttetni.

16. §.

A telekkönyvi hatóság az áttett munkálatok alapján úgy alakítja át a telekkönyvet, mint más birtokrendezés után.

A telekkönyv átalakításával az általános telekkönyvhelyesbítő eljárást mindig egybe kell kapcsolni.

A telekkönyv átalakítására fennálló szabályokat a következő kiegészítésekkel kell alkalmazni:

1. ha a birtokbaadott új telek több különbözően terhelt régi telekkönyvi részlet helyébe lépett, a terhek átvitele végett az egységes telket a kormányhatósági megbízott engedélye nélkül vázrajzilag eldarabolni nem szabad, hanem a régi telekkönyvi részletekre bejegyzett terheket

eddig telekkönyvi rangsoruknak megóvásával az egész egységes telekre kell átvinni;

2. az új telket, mint egységes telket, a kormányhatósági megbízott engedélye nélkül telekkönyvi érdekből akkor sem szabad eldarabolni, ha az új telek két vagy több olyan telekkönyvi részlet helyébe lépett, amelyeknek telekkönyvi tulajdonosa nem ugyanaz, tényleges birtokosa ellenben ugyanaz a személy; ebben az esetben, ha a tényleges birtokost a fennálló szabályok alapján az egész új telekre tulajdonosul bejegyezni nem lehetne, a régi részletekre bejegyzett tulajdonosokat a régi telekkönyvi részletek becsértékének arányában közös tulajdonosok gyanánt kell az új telek telekjegyzőkönyvébe (telekkönyvi betétébe) átvinni; ezt a szabályt megfelelő értelemben kell alkalmazni akkor is, ha a tényleges birtokost csupán részben lehet tulajdonosul bejegyezni;

3. ha a tulajdonostársaknak a megosztva birtokolt ingatlanrészek helyett külön-külön új telket adtak birtokba, az egyes tulajdoni hányadrészeket terhelő telekkönyvi bejegyzéseket az illető tulajdoni hányadrészek helyébe lépett egyes külön telkekre kell átvinni;

4. a közutak, utcák és közterek számára kihasított területeket tehermentesen kell lejegyezni és felvételüket a telekkönyvbe mellőzni kell;

5. az új állapotnak bevezetését elrendelő végzésben, valamint a vonatkozó telekkönyvi bejegyzésben (37.497/1873. I. M. számú*) rendelet) meg kell említeni, hogy a címével és számával is idézett jelen rendelet értelmében folyt le az a rendezés, amelynek következtében a telekkönyvet átalakítják;

6. az igazságügyminiszter a község minden telekkönyvi részletének átszámozását és valamennyi telekjegyzőkönyv (telekkönyvi betét) helyett újnak szerkesztését elrendelheti.

Az átalakításnál felmerülő nehézségek elosztatása végett az igazságügyminiszter útmutatást adhat és az átalakítás szabályait a szükséghez képest egyes esetekre kiterjedőleg is módosíthatja vagy kiegészítheti.

17. §.

A bírói letétbe helyezett kiegyenlítő összeget a telekkönyvi hatóság csak akkor utalhatja ki az arra jogosult birtokos kezébe, ha a meg-

*) A 37.497/1873. I. M. számú rendeletet 1. a Rendeletek Tára 1874. évi I. kötetének 132. lapján.

felelő telekkönyvi részlet a telekkönyv tartama szerint tehermentes, vagy ha a bejegyzett terhek folytán jogosultak beleegyezése igazolva van. A kifizetést csak a kiutaló végzés jogerőre emelkedése után szabad foganatosítani.

Ha az előbbi bekezdés alkalmazásának nincs helye, a birtokos a hitelesítés befejezésétől számított három hónapon belül kérheti, hogy a kiegyenlítő összeget a hitelezők kielégítése helyett hatósági felügyelet alatt a telek értékét emelő építkezésekre fordíthassa.

A kérelem tárgyában a telekkönyvi hatóság meghallgatja a hivatalos lapban közzétett hirdetménnyel megidézett telekkönyvi érdekelteket. Ezeknek a hirdetményt a telekkönyvi bejegyzésekből kitűnő lakóhelyükre címzett ajánlott levélben postára is kell adni. A hirdetmény kézhez nem vételének jogi következménye nincsen. A tárgyaláson meg nem jelenő telekkönyvi érdekeltet beleegyezőnek kell tekinteni.

A telekkönyvi hatóság a 2. bekezdés alapján emelt kérelem teljesítését csak akkor tagadhatja meg, ha a bejegyzett terhek folytán jogosultak kimutatják, hogy a tervezett építkezés a telek értékét nem emeli az építkezésre fordított összegnek megfelelő arányban.

A kérelem teljesítése esetében a kiegyenlítő összeget az építkezést ellenőrző hatóság részére kell kiutalványozni, amely köteles azt is ellenőrizni, hogy a kiutalványozott összeget valóban a tervbe vett építkezésre fordítsák.

A 3. bekezdésben említett meghallgatást ugyanannak a községnek összes ingatlanaira nézve lehetőleg egy napra vagy folytatólagosan egymásután következő napokra kell kitűzni.

Ha a 2. bekezdés esetében kérelmet nem terjesztenek elő, vagy ha az előterjesztett kérelmet a telekkönyvi hatóság nem teljesíti, a kiegyenlítő összeget a 2. bekezdésben említett határidő eltelte, illetőleg a 2. bekezdés alapján előterjesztett kérelem jogerős elutasítása után úgy kell a bejegyzett terhek folytán jogosultak kielégítésére fordítani, mintha árverésen vételár gyanánt folyt volna be.

VII. A rendezés költségei.

18. §.

Az eljárás költségeit az elpusztult vagy megrongált belsőségek helyrehozására szánt államsegélyből kell fedezni.

19. §.

A hitelesítő kataszteri mérnököt kiszállás esetében előleggel a m. kir. 22. felmérési felügyelőség látja el a kiszállási költség, valamint a netán kiszolgáltatott kataszteri adatok másolásával járó költségek megtérítése végett a szabályszerű költségjegyzéket a kormányhatósági megbízottnak küldi meg.

A hitelesítéssel járó egyéb költségek fedezése végett a kormányhatósági megbízott megfelelő összeget bírói letétbe helyez.

20. §.

A kiegyenlítő összegeket a kiosztási munkálatokban megállapított méltányos részletekben kell befizetni. A kiegyenlítő összegeknek kellő időben be nem fizetett részleteit közadók módjára kell behajtani.

A kiegyenlítő összegek a birtokrendezési költségjárulékok minőségével (1912:LIII. t.-c. 35. §. utolsó bekezdése) bírnak.

Ha a kiegyenlítő összeget a 18. §-ban említett összegből előlegezték, a földművelésügyi miniszter a kellő időben be nem fizetett részletekre, a pénzügyminiszterrel egyetértően, indokolt esetben méltányos halasztást adhat.

VIII. Vegyes rendelkezések.

21. §.

A jelen rendeletben tárgyalt rendezési ügyeket, amennyiben a rendelet szerint nem a bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartoznak, az intézi, akit ezzel a belügyminiszter és a földművelésügyi miniszter egyetértve megbíz (kormányhatósági megbízott).

A kormányhatósági megbízott részére helyetteseket is lehet kirendelni.

A helyettes köteles a kormányhatósági megbízott utasításaihoz alkalmazkodni.

22. §.

Azokat a feladatokat, amelyeket ez a rendelet a közigazgatási bizottság hatáskörébe utal, ennek egy küldöttsége látja el, amelyet az 1881:XLI. t.-c. 33. §-ának megfelelően kell megalakítani.

23. §.

A rendezések sikere érdekében ennek a rendeletnek életbelépése után a rendezések teljes befejezéséig olyan területen fekvő ingatlant,

amelyen a jelen rendelet alkalmazást nyerhet, csak a kormányhatósági megbízott hozzájárulásával szabad elidegeníteni, tíz évet meghaladó időre bérbe vagy haszonbérbe adni, eldarabolni vagy megterhelni.

A hozzájárulást megtagadó határozat ellen tizenöt nap alatt fellebbezésnek van helye, amelyet a belügyminiszter és a földművelésügyi miniszter egyetértve intéz el.

Azt a területet, amelyre a jelen § hatálya kiterjed, a belügyminiszter, a földművelésügyi miniszter és az igazságügyminiszter egyetértve állapítják meg s ennek a §-nak hatályát az ingatlanoknak meghatározott körletére szoríthatják.

Az előbbi bekezdésben említett megállapítást kihirdetés végett a község előljáróságával, továbbá a járási főszolgabíróval, a vármegyei alispánnal és a telekkönyvi hatósággal is közölni kell. A telekkönyvi hatóság a községek jegyzékét, amelyekre a megállapítás kiterjed, a jelen rendelet hatályosságának tartama alatt hirdetményi tábláján kifüggesztve hagyja.

Az előbbi két bekezdést megfelelően alkalmazni kell annak megállapítására is, hogy a jelen § 1. bekezdése mely időponttól kezdve veszti el hatályát.

24. §.

A kormányhatósági megbízottnak a 23. §. 1. bekezdésében említett hozzájárulására nincs szükség,

1. ha a vonatkozó kérvényt a telekkönyvi hatósághoz a jelen rendelet életbelépése előtt már beadták;

2. ha a bérlő (haszonbérlő) az ingatlant a jelen rendelet életbelépése előtt már használatba vette;

3. ha hitelt érdemlően kimutatják, hogy a szerző fél az elidegenítőnek házastársa, fel- vagy lemenőágbeli rokona, unokatestvénél nem távolabbi ágból származó oldalrokona;

4. ha a terhelést olyan hitelintézet javára kell foganatosítani, amelynek zálogleveleit (kötvényeit) az 1889 : XXX. t.-c. 11. §-ában felsorolt befektetési célokra el kell fogadni, vagy ha a terhelést hagyatékátadó végzés alapján kell foganatosítani.

25. §.

Ha árverést kérnek olyan ingatlanra, amelyet a jelen rendelet alá eső rendezés keretébe bevontak vagy amelyet köz- vagy magánsegélyből újraépítenek s az árverést a 12.000/1915. I. M. E. számú*) igazságügy-

*) A 12.000/1915. I. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 394. lapján.

miniszteri vagy a netán helyébe lépő más rendelet értelmében fogantatni is kellene, a kérvény beadásáról a telekkönyvi hatóság értesítse a földművelésügyi minisztert.

A földművelésügyi miniszternek jogában áll a végrehajtató követelését az értesítésétől számított három hónapon belül beváltani vagy az általa kijelölt hitelintézettel beváltatni s az árverés mellőzését kérni.

Ha a végrehajtató a követelés átruházását megtagadná, a követelést és járulékait a végrehajtató javára bírói letétbe kell helyezni.

Ha az árverés elrendelésének a fennálló szabályok értelmében helye volna, azt csak akkor szabad elrendelni, ha a végrehajtató követelését a 2. bekezdésben említett három hónapon belül be nem váltják, illetve bírói letétbe nem helyezik.

26. §.

Minden egyes ingatlanra vonatkozólag, amelyet a jelen rendelet alapján a rendezés keretébe bevontak, vagy amelyen a jelen rendelet hatályosságának tartama alatt köz- vagy magánsegélyből épületet emelnek vagy állítanak helyre, meg kell állapítani, hogy mekkora az az összeg, amelyet a most említett összegekből az ingatlanba befektettek. A megállapítás eredményét közölni kell a telekkönyvi hatósággal.

Minthogy az ingatlanba belefektetett összeget elsősorban az ingatlan birtokosának gazdasági felsegélyezésére szánták, ennél fogva ha az ingatlanra a jelen rendelet életbelépésétől számított tíz éven belül árverést fogantatosítanak, a vételárból az említett összeget az 1912: LIII. t.-c. 35. §-ának utolsóelőtti bekezdésében említett tartozások sorrendjében ezeket követőleg kell sorozni s a birtokos javára a kormányhatósági megbízott (21. §.) kezéhez kiutaltványozni.

A kiutaltványozott összeget a birtokos meghallgatásával a kormányhatósági megbízott felügyelete alatt alkalmas módon a birtokos gazdasági helyzetének javítására kell fordítani. Ha a birtokos az összeg hova fordítását sérelmesnek tartja, tizenöt nap alatt fellebbezéssel élhet. A fellebbezést a belügyminiszter és a földművelésügyi miniszter egyetértve intézi el.

Az összeg s az arra vonatkozó igény végrehajtás alá nem vonható.

Ennek a §-nak rendelkezéseit a kormányhatósági megbízott hozzájárulása nélkül szerződéssel sem lehet korlátozni vagy kizárni. Minden ezzel ellenkező ügylet semmis. A 23. §. 2. bekezdése megfelelő alkalmazást nyer.

27. §.

A jelen rendelet alá eső rendezés során birtokba adott beltelket a 23. §-ban említett határidő lejárta után csak akkor szabad eldarabolni, ha a keletkező részletek a vármegye alispánjának megállapítása szerint a vármegyei építési szabályrendelet értelmében még építkezésre alkalmasak.

Az alispánnak határozata ellen fellebbezésnek van helye a közigazgatási bizottsághoz.

28. §.

A hadműveletek folytán elpusztult vagy megrongált községekben az 1. §-ban említett okokból kisajátításnak van helye, még ha a község belsőségeit rendezés alá nem is veszik.

A kisajátításra az 1881 : XLI. t.-c. 86. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a kisajátítási engedélyt a kormányhatósági megbízott adja.

29. §.

Ha különleges viszonyok indokolják, a belügyminiszter, a földművelésügyi miniszter és az igazságügyminiszter az ebben a rendeletben megállapított eljárási szabályoktól egyetértőleg eltéréseket engedhet s részletes utasításokat is bocsáthat ki.

30. §.

A jelen rendeletet megfelelő eltérésekkel alkalmazni kell a rendelet életbelépésekor már folyamatban levő hasonló ügyekre is.

A jelen rendelet életbelépésekor már megkezdett építkezések folytatását a jelen rendeletnek szabályai nem gátolják.

IX. Bélyeg- és illetékmentesség.

31. §.

A jelen rendeletben szabályozott eljárás, mint birtokrendezés, bélyeg- és illetékmentes (1908 : XXXIX. t.-c. 6. §.).

X. Életbelépés.

32. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 2.-án.

A m. kir. pénzügyminiszternek 106.021/1915. P. M. számú rendelete,
a birtokrendezési ügyekben eljáró kataszteri mérnökök
határjárási díja tárgyában.

Valamennyi felmérési felügyelőséghez, kataszteri térképtárhoz, a m. kir. háromszögelő hivatalhoz, a m. kir. állami nyomda igazgatóságához és a beszterczei m. kir. erdőigazgatósághoz.

Az 1908 : VII. és XXXIX. törvénycikkek alapján birtokrendezési ügyekben eljáró kataszteri mérnökök határjárási díja és annak mikénti felszámítása tekintetében követendő eljárásnak az említett ügyekben működő bírákra, bírósági hivatalnokokra és szakértői közegekre nézve mérvadó 1908. évi 700. I. M. számú¹⁾ és 1909. évi 50. I. M. számú²⁾ rendelet 6. §-a és »Díjszabása« szerint megállapított eljárással való egyöntetűvé tételét határoztam el.

Evégből az 1903. évi december hó. 3-án 99.423. szám alatt kiadott »Felmérési illetményszabályzat«-nak ide vonatkozó 30. §-át a m. kir. legfőbb állami számvevőszék hozzájárulásával következőleg módosítom:

»Az 1908 : VII. és XXXIX. törvénycikkek hatályosságának területén folyamatba tett birtokrendezési ügyekben eljáró kataszteri mérnököket a határon teljesített működés minden egész napjára hat (6) korona *határjárási díj* illeti meg.

Ez a határjárási díj azonban csak a *község belterületén kívül* eltöltött működési napokra és csak abban az esetben jár, ha naponként legalább 8 órai működés teljesített.

Ha azonban kivételes esetekben a határon való működés 8 óránál kevesebb időt vesz igénybe, úgy a határon eltöltött 4 óránál hosszabb időre egész napi, 4 órai vagy ennél rövidebb időre pedig félnapi határjárási díj számítható fel.

Ehhez képest a határban működéssel eltöltött egész és félnapokat, valamint az előbbi bekezdés eseteiben a kivétel okát is az eljáró bíróval igazoltatni és ezt az igazolványt az utiszámlához csatolni kell. A kivétel okának igazolása elmaradhat, ha a 8 óránál rövidebb működési idő az eljárás utolsó napjára esik, vagy ha az egész eljárás egy napnál hosszabb időt nem vett igénybe.

¹⁾ A 700/1908. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVII. évfolyama 3. számának mellékletén a 251. lapon.

²⁾ Az 50/1909. I. M. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XVIII. évfolyama 1. számának mellékletén a 353. lapon.

A határjárás és határleírás előzetes előkészítése eseteiben, ha a fentemlített igazolás az eljáró bírótól annak távolléte miatt beszerezhető nem volna, továbbá a részletes háromszögelés, felmérés és azonosítás helyszini megvizsgálása eseteiben a határban kint eltöltött működési időnek napi tartamát s ha az előbbi bekezdésben említett kivétel okát igazolni kell, ezt is, az illető községi előljáróság által kell igazoltatni.«

Jelen rendeletemről az alattas felmérési személyzet azonnal értesítendő.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 25-én.

A m. kir. minisztériumnak 3.836/1915. M. E. számú rendelete,

a haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában kiadott 1.019/1915. M. E. számú rendelet hatályának meghosszabbításáról.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. törvénycikk 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

1. §.

A m. kir. minisztérium a haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában 1915. évi március hó 24. napján 1.019/1915. M. E.¹⁾ szám alatt kibocsátott rendeletnek (l. a Budapesti Közlöny 1915. évi március hó 25-én megjelent 71. számában) hatályát az 1915. év őszével kezdődő gazdasági évre kiterjeszti.

2. §.

Ha a haszonbérbeadó az 1.019/1915. M. E. számú rendelet alapján a bérleményt már az 1914/1915. gazdasági év folyamán birtokába visszavette, ő az 1915/1916. gazdasági évben is az idézett rendelet szabályainak megfelelően a bérlemény birtokában marad.

Ha azonban az idézett rendelet 1. §-ában megjelölt körülmények már nem állanak fenn, a haszonbérbeadó a haszonbérlet kívánságára

¹⁾ Az 1.019/1915. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 161. lapon.

a bérleményt a haszonbérló birtokába visszabocsátani köteles. A haszonbérló ezt csak úgy kívánhatja, ha a haszonbérbeadónak megtéríti azokat a költségeket, amelyeket az az 1915/1916. gazdasági évi termelés céljából a bérleményre fordított. A haszonbérló a bérleménynek birtokába bocsátása iránti igényét az idézett rendelet 2. §-ának megfelelően az ott megjelölt közigazgatási hatóság előtt 1915. évi november hó 15. napjáig érvényesítheti.

Az a körülmény, hogy a haszonbérló az előbbi bekezdés alapján a bérleményt birtokába visszavette, nem zárja ki, hogy a haszonbérbeadó az ingatlant újból visszavegye, ha az a haszonbérló kezén újból kellő megművelés nélkül maradna.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 20-án.

A m. kir. minisztériumnak 3.835/1915. M. E. számú rendelete,

Budapest székesfőváros területén a novemberi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikket és az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. törvénycikk 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Budapest székesfőváros területén a székesfőváros törvényhatósága által 1.441/1909. kgy. szám alatt alkotott lakásbérleti szabályrendelet 37. §-ának a lakóhelyiségek kiürítésére és a bérlemények átadására vonatkozó rendelkezései a folyó 1915. évi novemberi bérévnegyedben ideiglenesen a következőkép módosíttatnak:

1. A hónapos lakások, valamint az egy szobából és mellékhelyiségekből álló lakások bérloői a kiköltözést legkésőbb november hó 2. napján reggel akként kötelesek megkezdeni és fokozatosan folytatni,

hogy az egész lakás november hó 2. napján esti 6 óráig kiürítve átadható legyen.

2. A kétszobás s ennél nagyobb lakások bérlői a kiköltözést november hó 2. napján reggel akként kötelesek megkezdeni és fokozatosan folytatni, hogy ugyanezen nap esti 6 óráig egy szoba, a következő napokon egy-egy szoba legyen kiürítve, úgy azonban, hogy a kétszobás lakást november hó 3. napján esti 6 óráig, a hámszobás lakást november hó 4. napján esti 6 óráig, a négyszobás lakást november hó 5. napján esti 6 óráig, az ötszobás és ennél nagyobb lakásokat pedig legkésőbb november hó 6. napján esti 6 óráig kell kiüríteni és átadni.

3. Az új bérlő a beköltözést november hó 2. napján reggel 8 órakor megkezdheti s a bérelt helyiségek használatát a kiürítésre fent megállapított határidők alatt fokozatosan követelheti.

4. Az 1.441/1909. kgy. számú szabályrendelet 37. §-ának a heti bérletekre, raktárakra, boltokra, ipari és kereskedelmi célokra bérelt más helyiségekre, a bérelt telkekre, valamint egyéb bérletekre vonatkozó, úgyszintén az 1—3. pontok által nem érintett egyéb rendelkezései érvényben maradnak.

Ugyanezen szabályrendelet 9. §-ának utolsó bekezdésében a 37. §-ra utalással megszabott határidők alatt a jelen §-ban megállapított határidőket kell érteni.

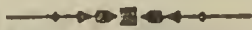
2. §.

Az 1. §. szabályainak megfelelően módosulnak azok a határidők is, amelyeket bírói határozat az 1915. évi október hó 31. napjával lejáró bérletek tekintetében a bérelt helyiség kiürítésére és visszabocsátására megállapított.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. október hó 20-án.

A m. kir. minisztériumnak 3.837/1915. M. E. számú rendelete,
hitbizományi birtokos részéről történő hadikölcsön-
jegyzés előmozdítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában és az idézett törvény-

cikket, valamint az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. törvénycikk 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

1. §.

A hitbizományi birtokos a hitbizományi jószágot a becsérték feléig megterhelheti, ha a kötelezvényből kitűnik, hogy a felveendő kölcsönt egész összegében magyar hadikölcsön jegyzésére fordítja és ha a hitbizományi birtokos írásban kötelezettséget vállal a kölcsön ily felhasználására és a hitelezőt erre feljogosítja. Ebben az esetben a hitbizományi hatóság a megterhelés jóváhagyását nem tagadhatja meg.

Az első bekezdés alapján felvett kölcsön felhasználásával jegyzett hadi kölcsönkötvények kamatjövedelmét a felvett kölcsön kamatjának fizetésére s a kölcsön törlesztésére kell fordítani.

Hadikölcsön jegyzése végett történő megterhelés iránti kérelem esetében a hitbizományi hatóság a hitbizományi gondnok és a várományosok meghallgatását mellőzheti. A meghallgatást mellőzni kell, ha a célt meggyőző késedelemmel járna.

2. §.

A becsérték megállapításánál a hitbizományi hatóság a hitbizományi leltáron kívül más érték-megállapítási alapot (pl. adóalapot vagy szakértői becslést) is alkalmazhat.

3. §.

A hitbizományi jószágnak, illetőleg haszonvételének lekötésével felveendő kölcsönön vásárolt hadikölcsönkötvények, mint a hitbizományt illető közkötelezvények az 1.090/1869. I. M. E. szám¹⁾ alatt kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet 7. § a értelmében bírói őrizet alá veendő és mint előmutatóra szóló közhitelpapírok ugyanezen rendelet 9. §-a értelmében a közpénztár részéről kötményezendők.

Ha azonban a felveendő kölcsönnek biztosítékaul a hitbizományi jószág megterhelése mellett egyszersmind maguk a jegyzett hadikölcsönkötvények is kézi zálogul lekötetnek, a bírói őrizetbevétel és a kötményezés csupán a kézi zálogfedezet alóli felszabadulás után vehető foganatba, amikor a hitelező a kézizálog alól felszabadult kötvényeket harminc nap alatt közvetlenül a hitbizományi hatóságnak köteles ki-

¹⁾ Az 1.090/1869. I. M. E. számú rendeletet 1. a Magyarországi Rendeletek Tára 1869. évi folyamának 301 lapján.

szolgáltatni. Ha e kötelezettséget a hitelező nem teljesíti, a hitbizományi hatóság a jelzálogjognak a kézizálog alól felszabadult, de a hitbizományi hatóságnak ki nem szolgáltatott kötvények vételára erejéig való kitörlése végett hivatalból megkeresi a telekkönyvi hatóságot.

A hitelező az e §-ban megszabott kötelezettséget a kölcsön nyújtásakor írásban elvállalni tartozik.

4. §.

A hitbizományi hatóság a hitbizomány mindenkori birtokosának kérelmére a hitbizományi kötelék alól feloldja s a birtokos szabad rendelkezésére adja a hadikölcsönkötvények oly arányos részét, amely rész vételárának megfelelő kölcsöntőkének általa történt megfizetését a hitbizományi birtokos a hitelező nyugtájával és az erre vonatkozó zálogjog kitörlésének bekebelezését a telekkönyvi hatóság jogerős végzésével igazolja.

Ilyen kérelmet csupán a kölcsöntőke megfelelő részének megfizetésétől számított egy éven belül lehet előterjeszteni.

5. §.

Az 1. §. második és harmadik bekezdését, továbbá a 2—4. §-okat oly esetben is alkalmazni kell, ha a hitbizományi jószágnak hadikölcsönjegyzés végett történő megterhelése a becsérték egyharmadát nem haladja túl.

6. §.

A hitbizományi birtokos a hitbizománynak tőkéjét vagy más ingó vagyonát korlátlanul magyar hadikölcsön jegyzésére fordíthatja.

A hitbizományi hatóság jóváhagyását a hitbizományi gondnok és lehetőleg a várományosok meghallgatása után adja meg.

7. §.

A hitbizományi hatóság abban a határozatában, amelyben a hadikölcsönjegyzés céljára a hitbizományhoz tartozó vagyon megterhelését vagy a vagyonnak ily célra fordítását megengedi, a jelen rendeletre hivatkozzék. Az e tárgyra vonatkozó beadványokat soron kívül kell elintézni.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napjával lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 19-én.

A m. kir. minisztériumnak 3.599/1915. M. E. számú rendelete,

az egységes bírói és ügyvédi vizsgára, valamint a gyakorlati bírói vizsgálatra nézve a háború következtében szükségessé vált könnyítések tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényeket kiegészítő 1915 : XIII. t.-c. 5. §-ának második bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az egységes bírói és ügyvédi vizsgára bocsátáshoz szükséges három évi joggyakorlat idejébe egész terjedelmében be kell számítani azt az időt, amelyet a vizsgára jelentkező a joggyakorlat megkezdéséhez megkívánt elméleti képesítés megszerzése után a háború ideje alatt (6. §.) katonai szolgálatban, vagy ezzel egy tekintet alá eső állapotban (7. §.) töltött, feltéve, hogy a jelentkező a három évi joggyakorlati időből — az 1913 : LIII. t.-c. 5. §-ában megengedett beszámítással — legalább két évet a joggyakorlat megkezdéséhez megkívánt elméleti képesítés megszerzése után az idézett t.-c. 4. §-ának első bekezdésében megjelölt hatóságoknál, hivataloknál vagy személyeknél tényleg és kizárólag joggyakorlatban töltött el és e joggyakorlat idejének legalább egyharmadrésze — habár megszakításokkal — bírósági és legalább egyharmadrésze ügyvédjelölti joggyakorlatra esik.

Ha a vizsgára jelentkező kimutatja, hogy a joggyakorlat megkezdéséhez szükséges elméleti képesítés megszerzésében hibáján kívül kése delmet szenvedett a miatt, mert ebben őt jogi és államtudományi tanulmányainak befejezése után a háború ideje alatt teljesített katonai szolgálata, vagy ezzel egy tekintet alá eső állapota akadályozta, a katonai szolgálatának, vagy ezzel egy tekintet alá eső állapotának a jogi és államtudományi tanulmányok szabályszerű befejezte után eső részét is be kell joggyakorlatának idejébe számítani; feltéve ebben az esetben is, hogy a jelentkező az első bekezdés értelmében szükséges legalább két évi joggyakorlatnak szabályszerű eltöltését kimutatja.

A katonai szolgálat, vagy ezzel egy tekintet alá eső állapot tartamát az illetékes hatóság által kiállított okirattal kell igazolni.

2. §.

Ha a vizsgára jelentkező polgári vagy katonai hatósági orvos bizonyítványával vagy általa felülvizsgált orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy a háború ideje alatt teljesített katonai szolgálatban vagy azzal egy tekintet alá eső állapotban szerzett sérülés vagy betegség akadályozta őt a joggyakorlat folytatásában, vagy a megkezdéséhez szükséges elméleti képesítés megszerzésében, a vizsgálóbizottság a vizsgára bocsátáshoz szükséges három évi joggyakorlat idejébe ennek az akadálnak idejét is a méltányossághoz képest egészen vagy részben beszámíthatja, feltéve, hogy a jelentkező az 1. §. első bekezdése értelmében szükséges legalább kétévi joggyakorlatnak szabályszerű eltöltését kimutatja.

3. §.

Az 1. §-ban említett katonai szolgálat és az ezzel egy tekintet alá eső állapot, valamint a 2. §-ban említett akadály idejét az egész vizsga ismételése és a pótvizsgára bocsátáshoz megkívánt joggyakorlatba is be kell számítani.

A pótvizsgára való jelentkezésre megszabott egy évi, úgyszintén a pótvizsga ismételése való jelentkezésre megszabott hat havi záros határidőt azokkal szemben, akik a jelentkezésben akár az egész záros határidő alatt, akár ennek egy része alatt az 1. és 2. §-ban megjelölt valamely körülmény miatt gátolva voltak, e gátló körülmény megszűntétől kell számítani.

4. §.

A jelen rendelet szabályait azokra, akik az 1913 : LIII. t.-c. 23. §-a értelmében az egységes bírói és ügyvédi vizsgára bocsátáshoz megkívánt joggyakorlatot a korábbi jogszabályokban az ügyvédi vizsgára bocsátáshoz megkívánt kellékeknek megfelelően is tölthetik, azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy őket a jelen rendeletben megjelölt körülmények fennforgása esetében vizsgára kell bocsátani akkor is, ha a jelen rendelet 1. §-ának első bekezdése értelmében szükséges joggyakorlat idejének felét ügyvédnél, kincstári vagy közalapítványi ügyészségnél töltötték el, feltéve, hogy a joggyakorlatban töltött időből legalább félév a jogtudorság megszerzése utáni időre esik.

5. §.

Azokra, akik az 1913 : LIII. t.-c. 23. §-a alapján a gyakorlati bírói vizsgálat letételére jelentkeznek, a jelen rendelet szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ilyeneknek a jelen rendelet 1. §-ának első bekezdése értelmében szükséges joggyakorlat idejéből kétharmadrészt kir. bíróságnál kell eltölteniök.

6. §.

E rendelet alkalmazásában háború ideje alatt az 1914. évi július hó 25. napjától addig a napig terjedő időt kell érteni, amelyet a minisztérium az 1912 : LXIII. törvénycikk alapján véghatárnapként meg fog állapítani.

Amennyiben a vizsgára jelentkező a háború ideje alatt töltött katonai szolgálatából, vagy ezzel egy tekintet alá eső állapotából hibáján kívül későbbi időpontban szabadul, mint amelyet a minisztérium rendelete a háború idejének véghatárnapjaként megállapít, katonai szolgálatának vagy ezzel egy tekintet alá eső állapotának ezt a tartamát is úgy kell tekinteni, mintha a háború ideje alatt töltötte volna el.

7. §.

E rendelet értelmében katonai szolgálat:

1. a fegyveres erőnél (közös hadsereg, haditengerészet, honvédség, népfölkelés) teljesített tényleges szolgálat;

2. a véderőről szóló 1912 : XXX. t.-c. 7. §-a, vagy a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. értelmében hadi célokra irányuló szolgálat.

A katonai szolgálattal egy tekintet alá esik a hadrakelt sereghez hivatalos minőségben történt beosztás következtében teljesített szolgálat, valamint a hadi fogolyként vagy tuszminőségben ellenséges letartóztatásban töltött idő.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonorszáგokra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 2-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 16.653/1915. I. M. E. számú rendelete,

az állami alkalmazottak részére a hadi állapot tartama alatt szükséges elsőrendű tömegfogyasztási cikkek beszerzésének megkönnyítése céljából beszerzési előleg engedélyezése tárgyában 1915. évi 14.538. I. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről.

Az igazságügyi állami alkalmazottak részére beszerzési előleg engedélyezése tárgyában 1915. évi szeptember hó 20-án 14.538. I. M. E. szám alatt*) kiadott igazságügyminiszteri rendelet alkalmazása körül felmerült kérdések egyöntetű szabályozása és miheztartás végett pótlólag a következőket rendelem:

1. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult alkalmazott részére is lehet beszerzési előleget engedélyezni, de csak abban az esetben, ha az alkalmazott polgári illetményeinek részben vagy egészben való élvezetében a tényleges katonai szolgálat tartama alatt is megmaradt és ha a beszerzési előleg engedélyezését maga az alkalmazott kéri.

Önként értetődik, hogy ilyen esetekben fizetés természetével bíró összilletmények alatt ezt az összeget kell érteni, amelyet a bevonult alkalmazott az erre vonatkozólag érvényben levő rendelkezések értelmében, a tényleges katonai szolgálat tartama alatt is megkap, továbbá, hogy a beszerzési előleg visszafizetésének ilyen esetekben is 1916. évi január hó elsejétől számítandó tíz egyenlő és egymás után következő havi (illetőleg húsz félhavi) részletben kell történnie.

2 Az 1915. évi 14.538. I. M. E. számú rendelet 1. a) pontjában említett állandó évi fizetés (évi bér, évi zsold) mellett alkalmazott olyan tisztviselő, kezelő, kezelőnő, altiszt és szolga részére, aki még nincs véglegesítve, továbbá az 1. b) pontban említett, napidíj, havibér, vagy napibér mellett felfogadott olyan alkalmazott részére, aki csak időről-időre, vagy külön engedélyezett hitel terhére, vagy átmeneti szolgálat-tételre vagy helyettesítésre alkalmaztatott, valamint a tisztviselőkkel különben egy szempont alá eső joggyakornokok részére is lehet beszerzési előleget engedélyezni, de csak abban az esetben, ha az illető saját háztartást visz, vagy ha olyan hozzátartozóinak (szüleinek, rokonainak

*) A 14.538/1915. I. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 9. számában az 527. lapján.

stb.) háztartásában él, akik maguk nem kaphatnak beszerzési előleget és csak annyiban, amennyiben ezek az alkalmazottak előreláthatólag legalább annyi ideig alkalmazásban fognak maradni, amennyi idő alatt e beszerzési előleget törleszteni kell.

Az ilyen alkalmazottak által benyújtott írásbeli bejelentésen a fentebb említett kellékek fennforgását a hivatali főnök minden esetben igazolni tartozik.

3. Beszerzési előleget lehet engedélyezni az olyan alkalmazott részére is, aki katonai szolgálati kötelezettségének még nem tett eleget, vagy rendelkezési állapotba helyeztetett.

4. A beszerzési előleg engedélyezését nem akadályozza az a körülmény, ha az alkalmazott a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat vagy fegyelmi eljárás, vagy fegyelmi ítélet hatálya alatt áll; az olyan alkalmazott részére azonban, aki állásától és fizetésétől fel van függesztve, nem lehet beszerzési előleget engedélyezni, minélfogva az ilyen alkalmazott által esetleg benyújtott írásbeli bejelentést a közvetlen hivatali főnök az illetékes utalványozási hatósághoz sem terjesztheti fel.

5. Az 1915. évi 14.138. I. M. E. számú rendelet 1. b) pontjában említett napidíj, havibér vagy napibér mellett felfogadott olyan alkalmazott részére, akinél az idézett rendelet 3. pontja értelmében a napidíj, havibér, vagy napibér egy, kettő vagy három havi összegének erejéig igénybevehető beszerzési előleg összege meghaladná az 1. a) pontban említett alkalmazottak által a 2. a) pont értelmében — az élvezett családi pótlék, illetőleg a családi pótlék természetével bíró rendkívüli évi segély összegéhez képest — igénybevehető beszerzési előleg összegét, legfeljebb csak a 2. a) pontban meghatározott összeg erejéig lehet beszerzési előleget engedélyezni.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 2-án.

A m. kir. belügyminiszternek 111.956/1915. B. M. számú rendelete,

a hadifoglyok szökésének elősegítésével járó következményekre való figyelmeztetés tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.

A katonai hatóságok megszökött hadifoglyok kézrekerítése alkalmával több esetben azt tapasztalták, hogy a közönség köréből egyesek élelemmel és útbaigazítással támogatják a hadifoglyok szökését.

Minthogy a hadifoglyok szökésének szándékos elősegítése a büntetőtörvénykönyv (1878 : V. t.-c.) 447. §-ába, esetleg a katonai büntető törvénykönyv 327. §-ába, vagy pedig a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekmények különösen a hadiszállítások körül elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló 1915 : XIX. t.-c. 11. §-ába ütköző bűncselekmény, ennél fogva szökevény-hadifoglyok kézrekerítése alkalmával az a közbiztonsági közeg, aki a hadifoglyot elfogta, köteles puhatolózni abban az irányban, vajjon a hadifogoly szökését egyesek nem segítették-e elő és ha biztos adatokat szerez arra nézve, hogy valaki a hadifoglyot, ebbeli minőségét ismerve, szökésében szándékosan támogatta, az illetőt nyomban le kell tartóztatnia és a legközelebbi kir. ügyészségnek írásba foglalt adatok közlése mellett, haladéktalanul át kell adni.

Felhivom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, hogy e rendeletemet a legszélesebb körben (minden községben az ott szokásos módon is) azonnal tétesse közhírré és az elsőfokú rendőrhatalóságokat (rendőrhatalóságot) e rendelet értelmében való eljárásra utasítsa.

Egyuttal tudomására hozom, hogy ezt a rendeletemet valamennyi csendőrkerületi parancsnoksággal és határszéli rendőrkapitánysággal mihez tartás végett egyidejűleg közöltem.

Kelt Budapesten, 1915. évi szeptember hó 28-án.

A m. kir. minisztériumnak 3.497/1915. M. E. számú rendelete,

a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1915. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről.

A magyar királyi minisztérium az ujabban érkezett hivatalos értesítés alapján az 1913. évi május hó 5. napján 2.693. M. E. sz. alatt (R. T. 716. lap) és legutóbb az 1915. évi február hó 20. napján 312.

M. E. sz. alatt (R. T. 77. lap) kelt rendeletek¹⁾ kapcsán köztudomásra hozza a következőket:

I.

A hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött és az 1913 : I. törvénycikkbe iktatott két nemzetközi egyezményhez újabban Uruguay is csatlakozott.

II.

Ennélfogva a jelen rendelet I. pontjában említett egyezmények most már Uruguayra nézve is hatályban vannak.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 2-án.

Közzelmények.

Ügyfelek képviselése polgári hatóságok előtt katonai egyenruhában. A cs. és kir. hadügyminiszter 1915. évi május hó 31-én 7.043/1915. Präs. szám alatt és a m. kir. honvédelmi miniszter 1915. évi június hó 24-én 7.519/el. I—1915. szám alatt kiadott rendeletével megtiltotta, hogy a katonai szolgálatra bevonult ügyvédek és ügyvédjelöltek ügyfeleiket a kir. bíróságok és egyéb hatóságok előtt katonai egyenruhában képviseljék. E tilalom alá nemcsak azok esnek, akik tiszti rendfokozatot viselnek, hanem azok is, akik a legénységi állományba tartoznak. Nem vonatkozik ez a tilalom a hadsereg és a honvédség bíróságai előtt alkalmilag előforduló, nem keresetszerű vagy hivatásszerű képviselésekre, amelyekre az ügyvédek, amíg ténylegesen szolgálnak, a közös haderő katonai bünvádi perrendtartásáról szóló 1912 : XXXII. t.-c. és a honvédség katonai bünvádi perrendtartásáról szóló 1912 : XXXIII. t.-c. 91. §-ának 1. és 2. pontja értelmében, a 99. §. harmadik bekezdésében említett feltétel fennforgása esetében jogosítva vannak (50.806/1915. I. M. sz.).

A póstahivataloknál raktáron heverő csomagok fekbére. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a 25.927/V. 1915. számú átiratában a következőket közölte: A póstahivataloknál a rendkívüli körülmények következtében előállott csomagtorlódások arra késztették, hogy minden olyan kézbesítendő csomag után, amely a póstaszolgálat hibáján kívül raktáron hever, fekbér szedessék. A fekbért a m. kir. kereskedelemügyi miniszter csomagonként és naponként 5 fillérben állapította meg.

¹⁾ A 2.693/1913. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXII. évfolyamának 5. számában a 235. lapon; a 312/1915. M. E. számú rendeletet pedig 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 3. számában a 158. lapon.

A fekbér úgy a bel- és külföldi csomagok, valamint a fiók- és raktárbérlők csomagjai után is jár.

Nem számítandó fekbér:

a) arra a napra, amelyen a csomag a rendeltetési pósthivatalhoz beérkezett és az azt követő két napra;

b) poste-restante címzett csomagoknál a beérkezés napját követő hét napra;

c) a pósthivatal székhelyét képező község külterületére és a pósthivatal külső kézbesítő kerületébe szólóknál, ha e helyekre nincs hetenként legalább hat-szori kézbesítés, szintén a beérkezés napját követő hét napra;

d) az igazgatósághoz felterjesztett kézbesíthetetlen térticsomagok után;

e) oly csomagoknál, amelyeknél a kézbesítés a címzett által előzőleg beszer-zendő okmány beérkeztéig fel van függesztve;

f) oly csomagoknál, amelyekről bármely okból jegyzőkönyv vétetett fel, vagy bármilyen okból csak hivatalos közbenjárás mellett kézbesíthetők;

g) olyan csomagoknál, amelyek a pósthivatal hibájából feküsznek a raktár-ban. Ezeknél ezt a körülményt a szállítólevélre fel kell jegyezni.

A csomagoknak belföldre való vissza- vagy utánküldése esetében a fekbért, az a)–g) pontok alatt foglalt korlátozások figyelembe vétele mellett kell felszá-mítani.

Ezek a rendelkezések az igazságügyi hatóságokkal szemben is alkalmazást nyernek (48.093/1915. I. M. sz.).

A háború tartamára német császári konzul kinevezése Brassóba. Lerchen H. A. németbirodalmi állampolgárt a háború tartamára Brassóba német császári valóságos konzullá nevezték ki.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett konzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (52.052/1915. I. M. sz.).

Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához alkonzul ki-nevezése. Ifj. Dreyfus G. Lajost, az Északamerikai Egyesült-Államok polgárát, az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusához valóságos alkonzullá nevezték ki.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett alkonzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (52.053/1915. I. M. sz.).

A budapesti perzsa császári főkonzulátus vezetésében beállott változásról. Kövesgyüri Freystädter Jenő budapesti lakost Budapestre perzsa császári tisztelet-beli főkonzullá nevezték ki.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett tiszteletbeli főkonzult e minőségében addig is, amíg a működhetési jogot elnyeri, megfelelő támogatásban kell részesi-teniök (51.004/1915. I. M. sz.).

A kassa-oderbergi vasút vonalain az államhivatalnokok részére biztosított személy- és áruszállítási kedvezményekről. A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút és az általa kezelt helyi érdekű vasútak vonalain félárú-jegy váltására jogosító

arcképes igazolványra igényt tarthatnak mindazok, akik hasonló igazolványra a m. kir. államvasutak vonalain is igénnyel bírnak.

Az igazolványok megváltása az említett vasút vonalai mentén székelő igényjogosultakra, valamint ezen igényjogosultak családtagjaira annyiban kötelező, hogy ezek részére 1916. évi január hó 1-től kezdve a vasút vezérigazgatósága egyes utazásra jogosító igazolványt nem fog kiállítani. Azok az igényjogosultak azonban, akik nem laknak az említett vasút vonalai mentén, beszerezhetnek ugyan arcképes igazolványt, ez azonban reájuk nézve nem kötelező, mert az ilyen igényjogosultak részére egyes utazásra jogosító igazolványok is ki fognak adatni.

Az igazolványok megváltása csak 1915. évi december hó végéig történhetik, azok kiállítását azonban lehetőleg még november hó folyamán kell kérelmezni.

Az arcképes igazolványok beszerzésére irányuló folyamodványok benyújtása, a folyamodványok tartalma s az azokhoz csatolandó fényképek, valamint a hivatali felsőbbbségeknek a hozzájuk benyújtott folyamodványokra vonatkozó további intézkedései tekintetében a m. kir. államvasútaktól kérelmezhető hasonló igazolványok beszerzését illető szabályok irányadók azzal az eltéréssel, hogy a kezelési illeték fejében fizetendő kettő (2) koronát a vasút vezérigazgatóságához készpénzben kell beküldeni s a beküldött illetékekről szóló póstai feladóvevényt a folyamodványhoz kell csatolni. A már kiállított igazolványnak a következő évre szóló érvényesítéseért egy (1) koronát kell a vezérigazgatóságnak készpénzben beküldeni.

Félárú menetjeggyel egyes utazásra jogosító igazolványra ezen vasút vonalain ugyanazok tarthatnak igényt, akik hasonló igazolványra a m. kir. államvasutak vonalain igénnyel bírnak. Ugyanez áll átköltözködési ingóságoknak kedvezményes szállítása végett 50%-os díjmérséklésre jogosító szállítási utalványok engedélyezésére vonatkozólag is.

A m. kir. államvasutak vonalain az államhivatalnokok részére biztosított személy- és áruszállítási kedvezmények tárgyában kiadott 48834/1914. I. M. E. számú rendeletet l. Igazságügyi Közlöny XXIII. évfolyamának 10. számában a 562. lapon). (1915/1915. I. M. E. sz.)

»Magyarország Igazságügye az 1913. évben« című különlenyomat leltári értéke. Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 7. számában a 441. lapon ismertetett »Magyarország Igazságügye az 1913. évben« című különlenyomatot, amely az igazságügyi hatóságoknak az 1915. év július havában 34.156/1915. I. M. szám alatt küldetett meg, a könyvekről vezetett leltári napló útján a megfelelő szakleltárba 80, azaz: Nyolcvan fillér értékben kell felvenni és ezt az összeget az irodaátalány számadásában bevételként és kiadásként keresztül kell vezetni. (48.927/1915. I. M. szám).

Az 1915 : XII. törvénycikk végrehajtási utasítása. Az állami számvitelről szóló 1897 : XX. törvénycikk, valamint a m. kir. legfőbb állami számvevőszékről szóló 1870 : XVIII. és 1880 : LXVI. törvénycikkek némely rendelkezéseinek megváltoztatására vonatkozó 1915 : XII. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott utasítás különlenyomatát a m. kir. államnyomda tartja raktáron. A bármikor szükséges (készletet közvetlenül a m. kir. államnyomda igazgatóságánál kell megrendelni 15.154/1915. I. M. sz.).

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi szeptember hó 30-ától október hó 26-áig megjelent 226—248. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata :

	Szám
A m. kir. minisztériumnak 3.551/1915. M. E. számú rendelete, az iparos- és kereskedőtanoncok tanviszonyának a háború következtében szükségessé vált kivételes szabályozása tárgyában	227
A m. kir. honvédelmi miniszternek 13.100/el. 18.—1915. számú rendelete, az 1873—1896. születésű népfölkelésre kötelezettek újbóli összeírása, pótszemléje és behívása tárgyában	228
A m. kir. minisztériumnak 3.462/1915. M. E. számú rendelete, a tölgy- és fenyőkéreg (cser) készletek forgalomba hozatala tárgyában	229
A m. kir. minisztériumnak 3.463/1915. M. E. számú rendelete, a gubacs forgalomba hozatala tárgyában	229
A m. kir. minisztériumnak 3.464/1915. M. E. számú rendelete, a tölgy- és fenyőkéregért (cserért), a gubacsért, valamint a tölgyfakivonatért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	229
A m. kir. minisztériumnak 3.572/1915. M. E. számú rendelete, a bükkönymagért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	230
A m. kir. minisztériumnak 3.573/1915. M. E. számú rendelete, a burgonyaért követelhető legmagasabb ár megállapításáról s a burgonya szállításához szükséges igazolványról	230
A m. kir. honvédelmi miniszternek 13.176/el. B. 1915. számú rendelete, az 1897. évben született s a főgimnáziumnak vagy a főreáliskolának VI. osztályába, vagy az ezekkel a középiskolákkal egyenlő értékű tanintézetnek a második évfolyamába beiratkozott ifjaknak az egyévi önkéntesi kedvezményben feltételesen részesítése tárgyában	230
A m. kir. minisztériumnak 3.574/1915. számú rendelete, a hadmíveletek folytán elpusztult vagy megrongált községek belsőségeinek rendezéséről	231
A m. kir. minisztériumnak 3.599/1915. M. E. számú rendelete, az egyseges bírói és ügyvédi vizsgára, valamint a gyakorlati bírói vizsgálatra nézve a háború következtében szükségessé vált könnyítések tárgyában	231
A m. kir. pénzügyminiszternek 15.703/1915. P. M. számú rendelete, a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1-je előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratórium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betéteknek az 1912 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátásra kerülő 6 ⁰ /o-os m. járadékkölcsön (harmadik hadikölcsön) kötvényeire történő befizetésekre való igénybe vehetése tárgyában	235
A m. kir. minisztériumnak 3.497/1915. M. E. számú rendelete, a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23-án Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó	

	Szám
aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről	236
A m. kir. belügyminiszternek 35.000/1915. eln. sz. rendelete, a hadműveleti területen való utazás szabályozása tárgyában kiadott 32.000/1915. eln. számú rendelet részbeni módosítása tárgyában	236
A m. kir. honvédelmi miniszternek 14.500/Eln. 18.—1915. számú rendelete, az 1873., 1874. és 1875. évben született s a népfölkelési bemutató szemlén, illetőleg utószemlén alkalmasnak talált, valamint az 1872., 1873., 1874. évi születésű vagy ennél fiatalabb és katonailag kiképzett A) alosztályú népfölkelésre kötelezettek bevonulása tárgyában	236
A m. kir. minisztériumnak 3.740/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik	238
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 69.377/1915. K. M. számú rendelete, a mezőgazdasági termények szállításához szükséges igazolványokra vonatkozó rendelkezések hatályának újabb kiterjesztéséről	239
A m. kir. minisztériumnak 3.740/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik	239
A m. kir. pénzügyminiszternek 15.295/1915. P. M. számú rendelete, a Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye vagy Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott város területén üzleti teleppel, üzemmel vagy gazdasággal, illetőleg lakóhellyel (székhellyel) bíró kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokon alapuló tartozásainak törlesztése tárgyában.	241
A m. kir. minisztériumnak 3.459/1915. M. E. számú rendelete, a gyapjúkészletek bejelentéséről 1.663/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítése tárgyában	242
A m. kir. minisztériumnak 3.460/1915. M. E. számú rendelete, a gyapjúkészletek felhasználásának és forgalombahozatalának korlátozásáról 1.662/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet módosítása tárgyában	242
A m. kir. minisztériumnak 3.461/1915. M. E. számú rendelete, a gyapjúért követelhető legmagasabb árak újabb megállapításáról	242
A m. kir. honvédelmi miniszternek 14.599/el. 20. b —1915. H. M. számú rendelete, a gyapjúkészletek igénybevétele tárgyában	242
A m. kir. minisztériumnak 3.819/1915. M. E. számú rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E., 1915. évi május hó 15-én 1.699/M. E., 1915. évi június hó 6-án 1.896/M. E., 1915. évi július hó 7-én 2.388/M. E., 1915. évi augusztus hó 5-én 2.884/M. E., 1915. évi augusztus hó 24-én 3.118/M. E. és 1915. évi szeptember hó 24-én 3.482/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítettik, illetve módosítatik	242
A m. kir. minisztériumnak 3.835/1915. M. E. számú rendelete, Buda-	

	Szám
pest székesfőváros területén a novemberi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában	244
A m. kir. minisztériumnak 3.836/1915. M. E. számú rendelete, a haszonbérletől művelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában kiadott 1.019/1915. M. E. számú rendelet hatályának meghosszabbításáról	244
A m. kir. minisztériumnak 3.837/1915. M. E. számú rendelete, hitbizományi birtokos részéről történő hadikölcsönjegyzés előmozdítása tárgyában	244
A m. kir. minisztériumnak 3.839/1915. M. E. számú rendelete, a talajművelőgépek zár alá vétele és használatuk szabályozása tárgyában	245
A m. kir. minisztériumnak 3.791/1915. M. E. számú rendelete, a kikészített (nem gerebenezett) kenderért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	246
A m. kir. minisztériumnak 3.859/1915. M. E. számú rendelete, az Országos Gazdasági Bizottság által kiállítandó szállítási igazolványok tárgyában	246
A m. kir. honvédelmi miniszternek 15.187/eln. B.--1915. számú rendelete, az 1892—1896. években született ifjak feltételes egyévi önkéntesi kedvezménye és az 1873—1891. években született népfölkelésre kötelezett egyéneknek egyévi önkéntesi karpaszomány viselési jogosultsága tárgyában	247
A m. kir. minisztereInöknek 3.867/1915. M. E. számú rendelete, a rokkant katonákat gondozó szervezetről szóló 1915. évi 3.301. számú rendeletének kiegészítése tárgyában	248
<p>Hirdetmény a sztropkói kir. járásbíróság megszüntetett működésének megkezdéséről. A sztropkói kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy az 1915. évi január hó 31-ike óta szünetelt működését 1915. évi október hó 1-én újból megkezdte.</p>	

Személyi hírek.

Cím- és jellegadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi október hó 8-án kelt legfelső elhatározásával Kovácsy Albert erzsébetvárosi kir. törvényszéki elnöknek a kir. kúriai bírói címet és jelleget, dr. Boross Dezső temesvári és Sárospatak József pécsi kir. ügyészeknek a kir. főügyész helyettesi címet és jelleget legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Cím adományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi szeptember hó 23-án kelt legfelső elhatározásával Liptai Endre tiszafüredi kir. járásbírónak nyugalomba helyeztetése alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataiért, a kir. ítélőtáblai bírói címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Legfelső elismerés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi szeptember hó 23-án kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy V a r g a N a g y István pécsi kir. ítélőtáblai tanácselnöknek nyugalomba helyeztetése alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataiért legfelső elismerése tudtul adassék.

Konstantinápolyi konzuli főtörvényszék helyettes-főbirája.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi szeptember hó 14-én kelt legfelső elhatározásával T é c s ő i M ó r i c Péter főkonzult, a Konstantinápolyban működő konzuli főtörvényszéknél viselt magyar helyettes-főbírói állásától felmenteni és a konzuli főtörvényszékhez magyar helyettes-főbíróul dr. G a j z á g ó Lászlót, a konzuli főtörvényszék titkárát a legkegyelmesebben beosztani méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

törvényszéki elnökké: dr. G á l l Endre kir. főügyész-helyettesi címmel és jelleggel felruházott pestvidéki kir. ügyészt a pestvidéki kir. törvényszékhez;

VII. fizetési osztályba sorozott járásbírákká: K a l t e n b a c h Rezső lőcsei kir. járásbíró a szepesófalvi, P e c z k ó József érsekújvári kir. járásbíró a báni, dr. B a r t h György erzsébetvárosi kir. törvényszéki bírót a hidalmási és D e m j á n o v i c h Miklós dévai kir. járásbíró a puji kir. járásbíróshoz;

a bírákká: K a m e n Manó nagybicscei kir. járásbírósi jegyzőt a beregszászi kir. törvényszékhez, K o b u l n i c z k y Miklós kassai kir. járásbírósi jegyzőt a munkácsi kir. járásbíróshoz, G e b a u e r Gusztáv pécsi kir. törvényszéki és H é v i z y József zombori kir. járásbírósi jegyzőket a nagybecskereki kir. törvényszékhez, S a h i n T ó t h István módosi kir. járásbírósi jegyzőt a módosi, dr. P é t e r s b e r g e r Pál nagyváradi kir. járásbírósi jegyzőt a nagy-sinki, K ó n y a Károly kalocsa kir. törvényszéki jegyzőt az ujvidéki, dr. G y u l a i Gyula mócsi és dr. H. N a g y László bánffyhungyadi kir. járásbírósi jegyzőket a mócsi, K o c s á n Kornél homonnai kir. járásbírósi jegyzőt a szobránczi, dr. T ó t h Imre a nagyváradi kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt az orosházi, dr. L á n y i Sándor a nagyváradi kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a nagyszalontai, dr. D e t t r e Pál a pécsi kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a szentlőrinci, dr. D e m e t e r Attila a kolozsvári kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt az óradnai, S z i r m a y Lajos máramarosszigeti kir. törvényszéki jegyzőt az ökörmézői, dr. H e r c z e g h Károly kassai kir. járásbírósi jegyzőt a homonnai kir. járásbíróshoz, dr. G o r o v e László erzsébetvárosi kir. törvényszéki jegyzőt az erzsébetvárosi, dr. C s i k y Károly marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőt a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez, I z s ó f Péter gyöngyösi kir. járásbírósi jegyzőt a trsztenai, dr. Z s i s k a Dániel nagyváradi kir. törvényszéki jegyzőt a teregovai kir. járásbíróshoz, dr. B á t k y Zoltán gödöllői kir. járásbírósi jegyzőt a szegedi, végül dr. H o r v á t h Artur dési kir. járásbírósi jegyzőt a tordai kir. törvényszékhez.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

jegyzőkké: dr. J ó n á s Sámuel budapesti kir. törvényszéki dr. Váisz-féle alapítványi joggyakornokot a kecskeméti kir. törvényszékhez, dr. G ö n y e Győző pestvidéki kir. törvényszéki joggyakornokot az ujpesti, dr. C s ó k Károly budapesti központi kir. járásbírósi joggyakornokot a budapesti központi, dr. E r n s t Lajos váci kir. járásbírósi joggyakornokot a sásdi, dr. G u t t j á n Ignác pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot a csurgói, dr. G o l d m a n n Imre ujvidéki kir. járásbírósi joggyakornokot az ujvidéki kir. járásbíróshoz, dr. H o r k a y Gyula miskolci kir. joggyakornokot a miskolci, dr. V á g ó István temesvári

kir. törvényszéki joggyakornokot az aradi kir. törvényszékhez és dr. V e k e r d y Géza hódmezővásárhelyi ügyvédjelöltet a nagyváradvárosi kir. járásbíróshoz ;

dr. V a i s z - f é l e a l a p í t v á n y i j o g g y a k o r n o k o k k á : B a r t h a Antal budapesti központi kir. járásbírósi, B a l á s Károly a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósi, B a n g h a István budapesti I—III. kerületi és dr. B i t t n e r Béla budapesti központi kir. járásbírósi joggyakornokokat ;

k e z e l ő k k é , i l l e t v e k e z e l ő n ő k k é : M é s z á r o s József, N e u m a n n Simon, G r e g u s c h i k József, G y ö r g y Istvánné P a t a k i Emilia pestvidéki kir. törvényszéki, Z á b o r s z k i Dezsőné G á s p á r Olga budapesti központi és S t e f á n Károly székesfehérvári kir. járásbírósi díjnokokat a pestvidéki, B a l o g h Géza, G r ó s z Malvin, F r i s c h Lajos, D o b r o v Adolfné M é s z á r o s Jolán, T ö r ö s Ilona és T ö r ö s Jolán budapesti kir. törvényszéki díjnokokat a budapesti kir. törvényszékhez, K e l e m e n Teréz, O c s k a y Flóra, H l i n á k Emilia, H ő b e Elekné S z u h Gizella és C s a t ó Jenő budapesti központi kir. járásbírósi díjnokokat a budapesti központi kir. járásbíróshoz, G o r d o s József és Z s i s k a Ernő budapesti kir. ítélőtáblai díjnokokat a budapesti kir. ítélőtáblához, V á r k o n y i Lászlóné K e r e s z t u r y Sarolta budapesti I—III. ker. kir. járásbírósi díjnokot a budapesti I—III. ker., özv. H u n y a d y Lászlóné M á r i á s s y Etelka munkácsi kir. járásbírósi díjnokot a beregszászi, H e l f e r Ödönné G a l l é Natália bátfai kir. járásbírósi díjnokot a miskolci, L ő r i n c z Sándor magyarlápósi kir. járásbírósi díjnokot a magyarlápósi, E s z t e g á r Mihály nagyilondai kir. járásbírósi díjnokot a nagyilondai kir. járásbíróshoz, C s á k a i Ferenc szamosújvári kir. járásbírósi díjnokot a dévai kir. törvényszékhez, R u s z k a János körösbányai kir. járásbírósi díjnokot a körösbányai, B e x a Rezső vajdahunyadi kir. járásbírósi díjnokot a vajdahunyadi, H o r v á t Mór tordai kir. járásbírósi telekkönyvi átalakító díjnokot a petrozsényi, B u z á s Lajos betleni kir. járásbírósi díjnokot a bánffyahunyadi, S z á s z Gerő alsójárai kir. járásbírósi telekkönyvi átalakító díjnokot az alsójárai, T a k á c s Ferenc felvinczi kir. járásbírósi díjnokot a felvinczi, B e d ő Áron nagyajtai kir. járásbírósi díjnokot a nagyajtai, W e i n b e r g e r Hedvig nyitrai kir. törvényszéki díjnokot az aradi, S z é p l a k i István nagyvárad kir. törvényszéki díjnokot a nagyváradvárosi, C s e t e Sándor székelvhi di kir. járásbírósi díjnokot az élesdi, I l l é s Gergely kaposvári kir. törvényszéki [díjnokot a siklósi kir. járásbíróshoz, K a p á s Sándor szabadkai kir. járásbírósi díjnokot a szabadkai kir. törvényszékhez, G y e n e s Boldizsárné K á r o l y i Mária szegedi kir. törvényszéki díjnokot a szegedi, P á t e r Antal battonyai kir. járásbírósi díjnokot a battonyai, végül özv. W a l l a Dezsőné B i n g e r t Anna battonyai kir. járásbírósi díjnokot a makói kir. járásbíróshoz ;

t e l e k k ö n y v v e z e t ő k k é : S z a b ó Károly szekszárdi kir. törvényszéki irodatisztet a szekszárdi, S z t á s Rezső hatvani kir. járásbírósi irodatisztet a gyöngyösi és S z e r e m l e y S z a b ó Lajos m. kir. igazságügyminisztériumi irodasegédtsztet az ógyallai kir. járásbíróshoz ;

i r n o k o k k á : B o d László szászrégeni kir. jár sbírósi telekkönyvi átalakító díjnoko a kisvárdai, R ó n a i Béla kolozsvári kir. törvényszéki telekkönyvi átalakító díjnokot a csáki-gorbói, S c h u s z t e r Alfréd temesvári kir. ítélőtáblai díjnokot a temesrékási, P a p i Imre hódmezővásárhelyi kir. járásbírósi díjnokot a salgótarjáni, S z a b a d y Antal soproni kir. járásbírósi betétszerkesztő szakdíjnokot a nezsideri, P á l f y József nagybecskereki kir. járásbírósi díjnokot a perlaszi, S z v i d e r k a Jenő zsablyai kir. iárásbírósi díjnokot a zsablyai, B a k o n y i István lugosi kir. ügyészségi díjnokot a tapolczai, E n d r é d y Sándor győri és T a n t ó Gábor kecskeméti kir. törvényszéki díjnokokat a körmendi, végül T e r s z t y á n s z k y Mátyás aranyosmaróti kir. törvényszéki díjnokot a marczali kir. járásbíróshoz ;

v é g r e h a j t ó v á : T y u s k a y Sándor ökörmezői kir. járásbírósi díjnokot az ökörmezői kir. járásbíróshoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte :

S á r o s p a t a k y József főügyészhelyettesi címmel és jelleggel felruházott pécsi kir. ügyészt saját kérelmére a pestvidéki kir. ügyészséghez ;

Kiss József ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kisvárdai kir. járásbíró a máriaradnai, Mayer Károly felsőpulyai kir. járásbíró a zirczi kir. járásbíróshoz, Rottár Sándor máriaradnai kir. járásbíró az aradi kir. törvényszékhez és Bauer Zsigmond hosszú-
aszói kir. járásbíró a nagyenyedi kir. járásbíróshoz saját kérelmükre;

dr. Molnár István eperjesi és dr. Kászonyi Gyula miskolci kir. járásbírósi jegyzőket a kassai, dr. Sugár Miklós sásdi kir. járásbírósi jegyzőt a gyöngyösi kir. járásbíróshoz, Szendrői Rezső csurgói kir. járásbírósi jegyzőt a pécsi, dr. Toldy Zoltán kecskeméti kir. törvényszéki jegyzőt a budapesti kir. büntető törvényszékhez;

Grumán Dezső ógyallai kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt a nagykarolyi kir. járásbíróshoz;

Vaál Antal zombori kir. törvényszéki irodatisztet a zombori, Józsa Pál szeghalmi kir. járásbírósi irodatisztet pedig az orosházi kir. járásbíróshoz;

Tormay Andor ipolysági kir. törvényszéki és Gyuricsin Károly hódási kir. járásbírósi írnokokat a zombori kir. törvényszékhez, Virágh Sándor nagymartoni kir. járásbírósi írnokot a móri, Mihajlovits Lázár bozovicsi kir. járásbírósi írnokot a vingai, Liszek József privigyei kir. járásbírósi írnokot a vágsellyei, Rettegi Árpád hidalmási kir. járásbírósi írnokot a nagyilondai kir. járásbíróshoz, Csáji Jenő sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki és Pintér Károly gálszécsi kir. járásbírósi írnokokat pedig kölcsönösen.

A m. kir. igazságügyminiszter Nyikora Judit, Oppenhausser Elvira és Litteczky Anna okl. elemi iskolai tanítónőket a rákospalotai kir. javító-nevelőintézethez egyelőre ideiglenes minőségben család-fősegédkékké nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Baross Dezső aradi lakost az írás vizsgálatára nézve az aradi kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó szakértővé nevezte ki.

A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Liedermann József jogszigorló, debreczeni lakost ideiglenes minőségben;

a győri kir. ítélőtábla elnöke dr. Boros Lajos végzett joghallgatót;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Bardócz Ferenc ügyvédjelölt, nagybaczoni és dr. Kaminszky János ügyvédjelölt, nagyszőlősi lakosokat, utóbbit ideiglenes minőségben;

a szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Jankelin Dragolyub ujvidéki ügyvédjelöltet és dr. Mennyei Géza szegedi lakost;

a temesvári kir. ítélőtábla elnöke dr. Vágó István temesvári lakos, jogtudort díjas joggyakornokokká nevezték ki a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe.

A kassai kir. főügyész Hrabár Mihály lőcsei és Macsuga Ferenc sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki fogházőröket ugyanoda fogház-őrmesterekké nevezte ki.

A nagyvárad kir. főügyész Losonczy Károly ártándi lakost a nagyvárad kir. törvényszéki fogházhoz napidíjas őrré fogadta fel.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter a budapesti kir. ítélőtáblánál ideiglenes minőségben alkalmazott Garami Károly írnokot ebben az állásában végleg megerősítette.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Szirmay István budapesti kir. büntető járásbírósi joggyakornokot;

a nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke dr. Bolcas Ágoston nagyvárad kir. törvényszéki joggyakornokot az eddig ideiglenesen viselt állásukban véglegesítették.

A nagyenyedi kir. országos fegyintézet igazgatója Köble György és Szász Mihály ideiglenes minőségű közfegyőröket véglegesítette.

A munkásbiztosítási választott bíróság elnökei és helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a gyulafehérvári munkásbiztosítási választott bíróság elnökeül: dr. Kemény István gyulafehérvári kir. törvényszéki bírót;

a hódmezővásárhelyi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökeül: Sarkady Imre hódmezővásárhelyi kir. járásbírót;

a szatmárnémeti munkásbiztosítási választott bíróság elnökeül: Knoll Béla szatmárnémeti kir. törvényszéki bírót;

a szeniczei munkásbiztosítási választott bíróság elnökeül: dr. Katona Sándor szeniczei kir. járásbírót;

a tordai munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökeül: Gegesi Árpád tordai kir. törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a budapesti kir. büntető törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Bubicz Jenő kir. törvényszéki bírót;

a fumei kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Kőporossy Tivadar kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Burgstaller Aurél kir. törvényszéki bírót;

a pestvidéki kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Hajós Géza kir. törvényszéki bírót;

a szatmárnémeti kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Leitner Emil kir. törvényszéki bírót;

a szekszárdi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Joób Imre kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Kovács Károly kir. törvényszéki bírót;

a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Mihály János kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Megbízás.

A kir. igazságügyminiszter dr. Vidakovich Lajos tiszteletbeli vármegyei főorvos járási tiszti orvos, lugosi lakost, az ottani kir. törvényszék területén felmerülő törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendes ellátásával bízta meg.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912:VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Virágh Géza zilahi kir. törvényszéki jegyzőt;

b) a szegedi kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Frey Imre zombori kir. törvényszéki és dr. Boross Sándor nagyszentmiklósi kir. járásbírói jegyzőket.

Kir. ügyészégi megbizottak és helyetteseik kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészégi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a gyulai kir. ügyészség kerületébe:

Tobak István orosházi ügyvédet ideiglenesen;

a nagyvárad kir. ügyészség kerületébe:

dr. Papp János nagyvárad kir. ügyvédjelöltet ideiglenesen;

a pécsi kir. ügyészség kerületébe :

V a r g a Alajos mohácsi ügyvédet ideiglenesen ;

a szabadkai kir. ügyészség kerületébe :

dr. G e r g ő Izor topolyai kir. közjegyzőt ideiglenesen ;

a szombathelyi kir. ügyészség kerületébe :

S o m o g y i Aladár czelldömölki járási szolgabíró ideiglenesen ;

a veszprémi kir. ügyészség kerületébe :

dr. K e n e s s e y Pongrác tb. főszolgabíró, enyingi lakost ideiglenesen.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte :

az adonyi kir. járásbíróság mellé : M a r o s f f y Gábor ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

az erzsébetfalvi kir. járásbíróság mellé : H o k k e s Zoltán ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a marosillyei kir. járásbíróság mellé : dr. B e n e d e k Kálmán ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a salgótarjáni kir. járásbíróság mellé : dr. H o r v á t h János ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

a szepesszombati kir. járásbíróság mellé : dr. K u r o v s z k y Géza tb. főszolgabíró, szepesszombati lakost ;

az újpesti kir. járásbíróság mellé : dr. H a j d u József ottani kir. járásbíróági jegyzőt az ottani kir. ügyészségi megbízottak állandó helyetteseiül.

Marosvásárhelyi egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagja és titkára.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. S z a b ó Imre marosvásárhelyi kir. törvényszéki tanácselnököt az 1913 : LIII. t.-c. 19. §-a alapján a marosvásárhelyi egységes bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagjává, dr. G a l l é Jenő marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai elnöki titkárt pedig a nevezett vizsgálóbizottság titkárává az 1916. év végéig terjedő időre kinevezte.

A fiatalok felügyelő hatóságának elnöke és tagja.

A m. kir. igazságügyminiszter a 27.400/1909. I. M. számú igazságügyminiszteri rendelet 4. §-ának II. pontja értelmében a fiatalok győri felügyelő hatóságának tagjává és az idézett rendelet 6. §-a értelmében az említett hatóság elnökévé dr. Z i s k a y Antal m. kir. udvari tanácsost, a győri ügyvédi kamara elnökét, az 1915. évi december hó 31. napjáig terjedő időtartamra kinevezte.

Hösi halált haltak :

M e c z l e r Endre nagyvárad kir. ítélőtáblai és D e p o l l i Evarisztus fiumei kir. törvényszéki írnokok ;

K i s s Endre kiskunfélegyházi kir. járásbíróági végrehajtó ;

B a r a b á s József dési kir. ügyészségi, M a r t o n József rimaszombati Mihály miskolczi kir. törvényszéki hivatalszolgák ;

B a g ó József czeglédi fiatalkorú fogházi, B i a l i s György zalaegerszegi kir. törvényszéki és P a p Sándor bethleni kir. járásbírói fogházőrök;
M a s z a r o v i c s József lipótvári kir. orsz. fegyintézeti fegyőr;
G a b á n y i János szamosujvári kir. javító-nevelőintézeti betegapoló.

Meghaltak.

M a r e k László kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott zirczi kir. járásbíró;
B e r n á t h Sándor kolozsvár-vidéki, F r i e d l Frigyes bánffyhungyadi és G ö l l n e r Gusztáv temesvári kir. járásbírói telekkönyvvezetők;
K o r s ó s Ambrus komáromi kir. törvényszéki és W a h l György nagyikindai kir. járásbírói irodatisztek;
K a t o n a Miklós budapesti állami pártfogó tisztviselő;
L á z á r Márton nagyváradi kir. járásbírói ügyészi megbízott;
G y ü r e Lajos miskolci kir. törvényszéki hivatalszolga;
H a j d ú György erzsébetvárosi kir. törvényszéki és M e z ő Bálint módosi kir. járásbírói fogházőrök.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

V a r g a Nagy István pécsi kir. ítélőtáblai tanácselnök;
L i p t a i Endre kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott tiszafüredi kir. járásbíró;
• K a t ó János székelyhidi kir. járásbíró;
E s z t e g á r László nagyikindai és F e h é r v á r i Károly monori kir. járásbírói telekkönyvvezetők;
F e r e n c z y Antal balassagyarmati kir. törvényszéki, P i n t e r i c s Tamás perlaki és S z o m b a t i Károly nagyikindai kir. járásbírói irodatisztek;
B o d n á r János pétervásári kir. járásbírói irnok;
D i ó s z e g h y Lipót nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti főtiszt;
S c s á p János soproni kir. törvényszéki fogházfelügyelő;
F o d o r Emilia szegedi kir. büntetőintézeti nőfelügyelő;
F a r a g ó János kapuvári kir. járásbírói hivatalszolga.

Állásukról lemondottak.

dr. E r ő d i Tihamér budapesti központi kir. járásbírói jegyző;
M i k s z á t h János budapesti kir. büntetőjárásbírói joggyakornok.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. E r ő d i Tihamér, dr. F e j é r Lajos, dr. K i r s c h t Ágost, dr. L á s z l ó József, dr. M a n n h e i m e r Ármán, dr. R e n k Félix, dr. S t r a s s e r Ignác és ifj. dr. V a s István budapesti ügyvédek a budapesti;
dr. H e l l i n g e r Ignác sártoraljaújhelyi ügyvéd a kassai;
dr. L i c a r e t i u Paraschivu alsójárai ügyvéd a kolozsvári;
dr. F i l e p József csikszeredai ügyvéd a marosvásárhelyi;
dr. S z e m á k Jenő máramarosszigeti ügyvéd a máramarosszigeti;
dr. M i n a r o v i t s Sándor aranyosmaróti ügyvéd a pozsonyi;
dr. P a l á s t h y Ödön zombori ügyvéd a szabadkai ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Mittler Izidor¹⁾ aradi ügyvéd elhalálozás folytán az aradi;

dr. Faragó Samu²⁾ és dr. Friedrich Imre³⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás, ifj. dr. Gál Dezső^{*}), dr. Hodossy Sándor⁴⁾, dr. Konthy Géza⁵⁾ és dr. Reichard Zsigmond^{*}) budapesti ügyvédek önkéntes lemondás, dr. Henney László^{*}) budapesti ügyvéd elköltözés folytán a budapesti;

dr. Kertész Árpád újkécskei ügyvéd bírósági jegyzővé történt kinevezés folytán a kecskeméti;

dr. Munteán Zakariás⁶⁾ gyulafehérvári ügyvéd elköltözés folytán a kolozsvári;

dr. Ösztreicher Gyula⁷⁾ máramarosszigeti ügyvéd önkéntes lemondás folytán a máramarosszigeti;

dr. Bara Bódog⁸⁾ marosvásárhelyi ügyvéd elhalálozás folytán a marosvásárhelyi;

dr. Faragó Lajos és dr. Znamenák István aranyosmaróti ügyvédek hősi elhalálozás és Szalavszky Pál trencsényi ügyvéd elhalálozás folytán a pozsonyi ügyvédi kamaráknál.

A budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy:

az 1914. augusztus 1. óta katonai szolgálatot teljesítő dr. Mandel József budapesti ügyvéd irodája részére, saját kérelmére, ideiglenes gondnokul dr. Steiner Ármin budapesti ügyvéd — teljes felelősség mellett — kirendeltetett, továbbá, hogy dr. Sperlinger Antal ügyvédjelölt a dr. Földesi B. Zoltán ügyvédnél folytatott joggyakorlatáról kiállított 1.840/1915. számú arcképes igazolványát elveszítvén, az semmisnek nyilvánítatik;

a pozsonyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Vándor Ignác ügyvéd székhelyét Nyitra-Zsámbokrétről Nagytapolcsányba tette át;

a szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Salzer Jenő kossuthfalvai ügyvéd a lakóhelyét Topolyára helyezte át;

a zalaegerszegi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi ügyvédi kamara fegyelmi bírósága a dr. Bernáth Béla keszthelyi ügyvéd ellen 411/II. 1913. szám alatt hozott, a »Budapesti Közlöny« 1915. évi szeptember hó 16-án 214. szám alatt megjelent ítéletének végrehajtását perújítás folytán felfüggesztetette.

^{*}) Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

¹⁾ Irodája részére gondnokul dr. Krausz Gyula aradi ügyvéd rendeltetett ki.

²⁾ " " " dr. Glasner Samu budapesti " " "

³⁾ " " " dr. Sipos Miklós " " "

⁴⁾ Iratait dr. Bangha Gyula budapesti ügyvédek adta át.

⁵⁾ " dr. Ziehn Alfréd

⁶⁾ " dr. Patitia Rubin gyulafehérvári ügyvédek adta át.

⁷⁾ Irodája részére gondnokul dr. Rosenberg Sándor máramarosszigeti ügyvéd rendeltetett ki.

⁸⁾ " " " dr. Sebess Jenő marosvásárhelyi " " "

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
Jegyző a nagybicscei jbnál	Trencsényi tszék elnökéhez	1915. nov. 4.	244. sz.
» az erzsébetvárosi tsznél	Erzsébetvárosi » »	» » 4.	244. sz.
» a marosvásárhelyi »	Marosvásárhelyi » »	» » 5.	245. sz.
» a homonnai jbnál	Sátoraljaujhelyi » »	» » 5.	245. sz.
» a bánffyhungyadi »	Kolozsvári » »	» » 5.	245. sz.
» a dési jbnál	Dési » »	» » 5.	245. sz.
» a módosi »	Nagybecskereki » »	» » 5.	245. sz.
» a zombori »	Zombori » »	» » 5.	249. sz.
» a máramarosszigeti tsznél	Máramarosszigeti » »	» » 10.	248. sz.
Joggyakornok a kolozsvári tábla kerületében	Kolozsvári tábla elnökéhez	» » 2.	242. sz.
Joggyakornok a miskolczi tsznél	Kassai » »	» » 14.	247. sz.
» a beregszászi »	» » »	» » 18.	248. sz.
» az eperjesi »	» » »	» » 18.	248. sz.
Irnok a nagyváradai ügyészségnél	Nagyváradai ügyészség vezetőjéhez	» » 2.	230. sz.
» az ipolysági tsznél	Ipolysági tszék elnökéhez	» » 2.	230. sz.
» a hódási jbnál	Zombori » »	» » 3.	231. sz.
» a nagyikindai »	Nagyikindai » »	» » 6.	234. sz.
» a » »	» » »	» » 14.	241. sz.
» a gyöngyösi »	Egri » »	» » 6.	234. sz.
a a fiumei tsznél	Fiumei » »	» » 6.	234. sz.
» a zalaegerszegi jbnál	Zalaegerszegi » »	» » 7.	235. sz.
» a perlaki »	Nagykanizsai » »	» » 10.	237. sz.
» a nagyváradai táblánál	Nagyváradai tábla » »	» » 10.	237. sz.
» a nagymartoni jbnál	Soproni tszék » »	» » 11.	238. sz.
» a privigyei »	Nyitrai » »	» » 12.	239. sz.
» a szentágotai »	Erzsébetvárosi » »	» » 14.	241. sz.
» a szeghalmi »	Gyulai » »	» » 14.	241. sz.
» a komáromi tsznél	Komáromi » »	» » 16.	242. sz.
» a hidalmási jbnál	Kolozsvári » »	» » 17.	243. sz.
» a szekszárdi tsznél	Szekszárdi » »	» » 18.	244. sz.
» a bozovicsi jbnál	Karánsebesi » »	» » 18.	244. sz.
Díjnok az oklándi jbnál	Székelyudvarhelyi tszék elnökéhez	» » 10.	148. sz.
Fogházőrmester az erzsébetvárosi tszéki fogháznál	Erzsébetvárosi ügyészség vezetőjéhez	» » 9.	234. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölvetett határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1915. évvel **XXIV. évfolyamába** lépett.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1915. évvel XV. évfolyamát kezdte meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1915. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együttvéve 5 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **6 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztősnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának** valamint az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősege.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

NOVEMBER 27.

TARTALOM. Rendeletok: Az osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek használatára szolgáló címről. — Az állami közép és kis címer, valamint az állampecsét új leírása és rajzai. — A halasztás alá nem eső váltók, kereskedelmi utalványok és közraktári jegyek bemutatásának és az ily papírokra vonatkozó óvás felvételének határideje. — A Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Ugocsa, Ung vagy Zemplén vármegye, vagy Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott város területén üzleti teleppel, üzenimel vagy gazdasággal, illetőleg lakóhellyel (székhellyel) bíró kötelezetteknek váltón és más forgatható értékpapírokra alapuló tartozásainak törlesztése. — A gyorsított bűnvádi eljárás szabályainak módosítása és kiegészítése. — A postai hadi bélyegeknél és árvizbélyegeknél a hadsegélyző hivatalhoz leendő megküldése. — Havasnagyfalu község egyes ingatlan részeitnek törvénykezelési átsatolása. — Közlemények: A polgári törvénykönyv törvényjavaslatának tárgyalása a képviselőház külön bizottságában. — A szegénységi jogra vonatkozó szabályok alkalmazása a Pp. életbelépésekor folyamatban volt ügyekben. — Postai adatszolgáltatásra irányuló megkeresés szerkesztése bűnügyekben. — Hadifoglyok szökésének szándékos elősegítése. — Felvétel a cs. és kir. közös hadseregi és a m. kir. honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe. — San Marino köztársaság budapesti tiszteletbeli főkonzulátusának megszűnéséről s a köztársaság állampolgárainak védelméről a magyar szent korona országai területén. — A Büntetőjogi Határozatok Tára V. kötetének 1. füzetek. — A Budapesti Közlöny 1915. évi október hó 27-től november hó 27-éig megjelent 249—275. számaiban közzétett általános rendeletek sorozata. — A Magyarországi Rendeletek Tára 1915. évi IV—VIII. füzetiben megjelent rendeletek sorozata. — Hatásköri Jogszabályok és Hatásköri Határozatok Tára VII. kötete. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

MELLÉKLET. Rendeletek a csődön kívüli kenyszeregyezési eljárás tárgyában.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 3.969/1915. M. E. számú rendelete,

az osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek használatára szolgáló címer tárgyában.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi október hó 11. napján a cs. és kir. Ház és a külügyek miniszteréhez intézett s egyidejűleg a m. kir. miniszterelnökkel is közölt legfelsőbb kéziratával (Budapesti Közlöny 1915. évi október hó 12. napján megjelent száma) az osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek használatára címert méltóztatott legkegyelmesebben megállapítani.

Szükséges, hogy a hatóságoknak és a lakosságnak az idézett legfelsőbb kézirat kíséretében már közölt címerleíráson felül a címerajzok is rendelkezésükre álljanak. A m. kir. minisztérium tehát a jelen rendelettel és mellékleteivel a közös címerre vonatkozó leírást és címerajzokat a következőkben összefoglalva teszi közzé:

7. (Harmadik sor, balról.) Tirol hercegesített grófság: Ezüstben aranykoronás és arannyal fegyverzett vörös sas, amelynek szárnyai egy-egy, lóherelevélben végződő arany pánttal vannak megrakva.

8. (Harmadik sor, középen, jobbról.) Vorarlberg tartomány: Ezüstben háromhasítékú vörös templomi zászló.

9. (Harmadik sor, középen, balról.) Isztria örgrófság: Kékben vörössel fegyverzett, lépő arany kecskebak.

10. (Legalsó sor, jobbról.) Bukovina hercegség: Kékkel és vörössel hasított mezőben három (1, 2) hatágú arany csillag között szembenéző, természetes színű bölényfej.

11. (Legalsó sor, balról.) Bosznia és Hercegovina: Aranyban a bal szélen ezüst felhőkből kinyuló, könyökben hajlott vörösruhás kar, puszta kezében arany markolatú, kivont görbe szablya.

12. (Legalsó sor, középen.) Görc és Gradiska hercegesített grófság: Hasított pajzs; elül harántvágott, fent kékben aranykoronás arany oroszlán, lent ezüsttel és vörössel ötször balharántvágott (Görc); hátul arannyal és kékkel vágott mezőben ezüst horgonykereszt (Gradiska).

13. (Betolt ék.) Trieszt közvetlen birodalmi város: Vágott mező ent aranyban mindkét fején aranykoronás és arannyal fegyverzett, fekete; kétfejű sas; lent vörösben ezüst pólya fölött a mező aljából kinövő, lilomosvégű arany lándzsacsúcs (u. n. szent Szergiusz lándzsája).

d) Az alappajzsban az osztrák császári méltóság jelképeként: Aranyban mindkét fején királyi koronás, arannyal fegyverzett, fekete kétfejű sas, amely jobb karmában kardot és kormánypálcát, bal karmában pedig birodalmi almát tart.

Az alappajzson az osztrák császári korona nyugszik; a pajzsot jobbról álló, arannyal fegyverzett, feketével és arannyal vágott griff tartja.

C) A magyar szent korona országainak balról álló egyesített címere nagypajzsot *b)* tüntet fel reáhelyezett középpajzzsal *a)*.

a) A hasított középpajzson a magyar állam kis címere: Jobbról vörössel és ezüsttel hétszer vágott mező; balról vörös mezőben zöld hármashalomnak aranykoronás, kiemelkedő középső részén ezüst, talpas kettőskereszt.

b) A nagypajzs négyelt; behajló szélű, betolt, hasított ékkel:

1. (Fent, jobbról.) Dalmát királyság: Kékben, három (2, 1) aranykoronás, szembenéző, arany oroszlánfej.

2. (Fent, balról.) Horvát királyság: Öt sorban ezüsttel és vörössel ötször-ötször sakkolt mező.

3. (Lent, jobbról.) Szlavon királyság: Kék mezőben két ezüst, hullámos keskeny pólya közt vörösben természetes színű, futó nyest, a felső keskeny pólya fölött lebegő, sugárzó, arannyal keretezett, hatágú vörös csillag.

4. (Lent, balról.) Erdély: Vörös keskeny pólyával osztott mező; fent kékben arannyal fegyverzett, kinövő fekete sas, amelyet a felső jobb sarokban sugaras arany nap, a felső bal sarokban fogyó ezüst holdsarló kísér; lent aranyban hét (4, 3) háromormú vörös bástya (vár) egy-egy zárt kapuval, két-két oromsorral — a felső három, az alsó négy ormú — és az oromsorok között két-két ablakkal.

5. (Ék, jobbról.) Bosznia és Hercegovina: Aranyban a bal szélen ezüst felhőkből kinyuló, könyökben hajlott vörösruhás kar, puszta kezében aranymarkolatú, kivont görbe szablya.

6. (Ék, balról.) Fiume: Vörösben sziklán álló, balra néző, arannyal fegyverzett, fekete kétfejű sas, amely bal karmát fekvő barna urnán tartja, ebből viz ömlik bőségesen a szikla alja felé; a kétfejű sas fölött kék bélésű, lengő kékszalagos lebegő császári korona.

A pajzson a magyar szent korona nyugszik és a pajzsot balról lebegő, fehérruhás angyal tartja.

A legfelsőbb uralkodóház címerpajzsát körülvevő aranygyapjas rend alatt a két állami címer között a három legmagasabb érdemrend nagykeresztjei foglalnak olyképen helyet, hogy a katonai Mária Terézia-rend a maga vörös-fehér-vörös szalagján legfelül van és ehhez csatlakozva következnek egy sorban egymás alatt — nyakláncaikon — a magyar királyi Szent István-rend és az osztrák császári Lipót-rend.

Az egész csoportosítás alatt levő díszítményen az »INDIVISIBILITER AC INSEPARABILITER« jelmondatot fekete lapidáris betűkben viselő, aranszélű, ezüst mondatszalog fonódik át.

II. A kis címer.

Ez a címer a legfelsőbb uralkodóház címeréből (A.) és a két államnak: Ausztriának és Magyarországnak jelmondatos szalaggal összekötött kis címereiből (B. és C.) alakul ugyanabban a csoportosításban, mint a közép címer, de a pajzstartók és az érdemrendek hiányzanak.

A) A legfelsőbb uralkodóház címere ugyanolyan, mint a közép címerben (Lásd fent I. A. alatt).

B) Ausztria kis címere arany pajzs, amelyben mindkét fején királyi koronás, arannyal fegyverzett, fekete kétfejű sas látható, amely jobb karmában kardot és kormánypálcát, bal karmában pedig birodalmi almát tart (A császári méltóság jelképe). A sas mellén vörös szívpajzsban ezüst pólya (»Ausztriai Ház«). A pajzson az osztrák császári korona nyugszik.

C) Magyarország kis címere hasított pajzs; jobbról vörössel és ezüsstel hétszer vágott mező, balról vörös mezőben zöld hármashalomban aranykoronás, kiemelkedő középső részén ezüst, talpas kettőskereszt. A pajzson a magyar szent korona nyugszik.

Közvetlenül a pajzsok alatt van az »INDIVISIBILITER AC INSEPARABILITER« jelmondatot fekete lapidáris betűkben viselő, aranyszélű, ezüst mondatszalog.

2. §.

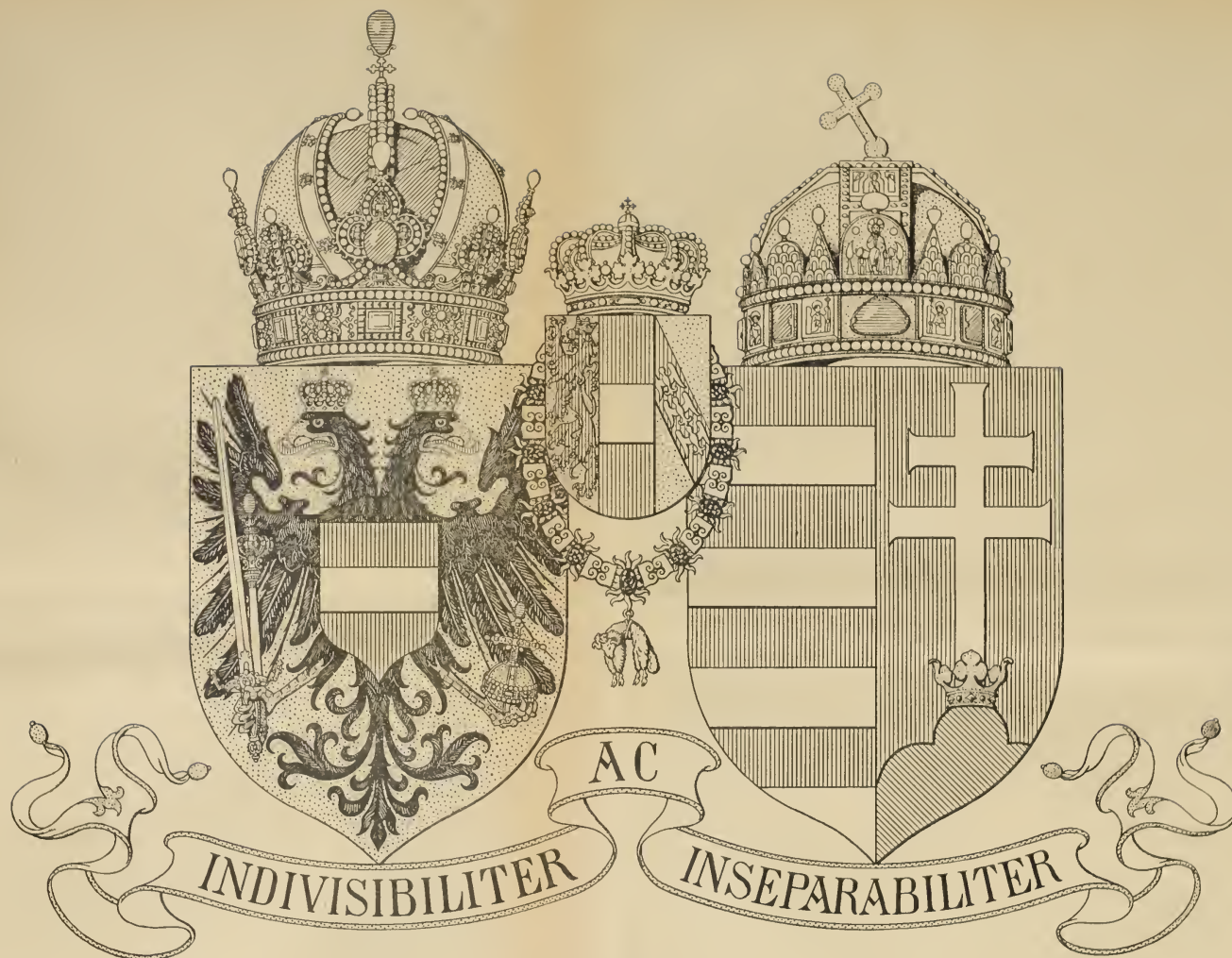
A közös intézmények használatára szolgáló címer két kategóriájának rajzát az idemellékelt I. és II. ábra tünteti fel.

3. §.

A közös intézmények használatára szolgáló címer alkalmazásáról külön szabályok rendelkeznek.

Kelt Budapesten, 1915. évi november hó 5-én.

II. ábra.

Megjegyzés az I. és II. ábrához.

A közös intézmények használatára szolgáló címerek fekete nyomású fenti rajzai közül csak a kis címer (II. ábra) tartalmazza teljesen a heraldikai színjelzést, míg a közép címerben (I. ábra) tisztán technikai okokból a színjelzést egészen mellőzni kellett.

Ennek szüksége az osztrák állami közép címerben előforduló címerképek nagy száma miatt merült fel; ezeket a címerképeket ugyanis aránylag kis helyre kellett összeszorítani és így sok részlet tekintetében a pontos színjelzést csak a világosság rovására lehetett volna alkalmazni.

A színes ábrázolásra azonban a címerleírás szövege kellő útmutatást nyújt. Egyébként a címereknek az eredeti tervezetekről készült nagyobb méretű színes képei legközelebb úgyis külön kiadásban fognak megjelenni.

ÁBRÁK

a m. kir. minisztériumnak 3,969/1915. M. E. számú rendeletéhez.

A m. kir. minisztériumnak 3.970/1915. M. E. számú rendelete,

az állami közép és kis címer, valamint az állampecsét új leírásáról és rajzairól.

A m. kir. minisztérium addig is, amíg a törvényhozás e részben intézkednék, a következőket rendeli:

1. §.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi október hó 10. napján kelt s a Budapesti Közlöny 1915. évi október hó 12. napján megjelent számában közzétett legfelsőbb kéziratával legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott a magyar szent korona országai egyesített címerének (röviden: állami közép címernek) új leírását és címerrajzait, amelyek — amint a jelen rendelet 2. §-ából és a 3. §-ban említett ábrák-ból kitűnik — a magyar szent korona országai egyesített (közép) címerének legutóbb az 1896. évi január hó 12-én 3.755/1895. M. E. számú rendelettel (1896. évi Rendeleték Tára II. köt. 671. l.) közzétett leírásához és címerrajzaihoz képest Bosznia és Hercegovina címerének felvételén felül Szlavonország, Erdély és Fiume címerének és a pajzstartó angyaloknak ábrázolásánál többrendbeli lényeges helyesbítést tartalmaznak.

2. §.

Az állami közép címer új leírása a következő:

Nagypajzs reáhelyezett középpajzzsal.

A hasított középpajzson Magyarország kis címere: Jobbról vörössel és ezüsstel hétszer vágott mező; balról vörös mezőben zöld hármashalomnak aranykoronás, kiemelkedő középső részén ezüst, talpas ketőskereszt.

A nagypajzs négyelt; behajló szélű, alul betolt, hasított ékkel:

1. (Felső jobb negyed.) Dalmátország: Kékben három (2, 1) aranykoronás, szembenéző, arany oroszlánfej.

2. (Felső bal negyed.) Horvátország: Öt sorban ezüsstel és vörössel ötször-ötször sakkolt mező.

3. (Alsó jobb negyed.) Szlavonország: Kék mezőben két ezüst, hullámos keskenypólya közt vörösben természetes színű, futó nyest, a felső keskenypólya fölött lebegő, sugárzó, arannyal keretezett hatágú, vörös csillag.

4. (Alsó bal negyed.) Erdély: Vörös keskeny pólyával osztott

mező; fent kékben arannyal fegyverzett, kinövő fekete sas, amelyet a felső jobb sarokban sugaras arany nap, a felső bal sarokban fogzó ezüst holdsarló kísér; lent aranyban hét (4, 3) vörös bástya (vár) egy-egy zárt kapuval, két-két oromsorral — a felső három, az alsó négy ormú — és az oromsorok között két-két ablakkal.

5. (Ék, jobb mező.) Bosznia és Hercegovina: Aranyban a bal szélen ezüst felhőkből kinyuló, könyökben hajlott, vörösruhás kar, pusztá kezében arany markolatú, kivont görbe szablya.

6. (Ék, bal mező.) Fiume: Vörösben sziklán álló, balra néző, arannyal fegyverzett, fekete kétfejű sas, amely bal karmát fekvő barna urnán tartja, ebből víz ömlik bőségesen a szikla alja felé; a kétfejű sas fölött kék bélésű, lengő kék szalagos, lebegő császári korona.

A nagypajzson a magyar szent korona nyugszik.

A nagypajzsot vagy: jobbról és balról egy-egy lebegő, fehérruhás angyal tartja, vagy pedig: jobbról cserfa-, balról olajág övezi.

3. §.

Az állami közép címer új címerrajzait az idemellékelt 1. és 2. ábra tünteti fel.

4. §.

Avégből, hogy az állami kis címer — amelyet az 1883 : XVIII. t.-c. »az ország külön címere«, a fentemlített 3.755/1895. M. E. számú rendelet pedig »Magyarország külön (kis) címere« kifejezéssel jelöl meg — ezentúl szintén ugyanolyan címerpajzsos, koronával, pajzs-tartókkal és lombdisszel ábrázoltassék, mint aminők a magyar szent korona országai újonnan megállapított egyesített címerének megfelelő részeiben is előfordulnak: a m. kir. minisztérium az állami kis címerre nézve is új leírást és címerrajzokat tesz közzé, amelynek — amint a jelen rendelet 5. §-ából és a 6. §-ban említett ábrákból kitűnik — Magyarország külön (kis) címerének legutóbb is ismételten idézett 3.755/1895. M. E. számú rendelettel közzétett leírását és címerrajzait lényegesen nem módosítják ugyan, de ezeknél szabatosabb megjelöléseket és rajzbeli részleteket tartalmaznak.

5. §.

Az állami kis címer új leírása a következő:

Hasított pajzson jobbról vörössel és ezüsttel hétszer vágott mező, balról vörös mezőben zöld hármashalomnak aranykoronás, kiemelkedő középső részén ezüst, talpas kettőskereszt.

A pajzson a magyar szent korona nyugszik.

A pajzsot vagy: jobbról és balról egy-egy lebegő, fehérruhás angyal tartja vagy pedig: jobbról cserfa, balról olajág övezi.

6. §.

Az állami kis címer új címerrajzait az idemellékelt 3. és 4. ábra tünteti fel.

7. §.

Az állami közép és kis címer ábrázolásánál ezentúl — a 8—10. §-okban foglalt kivételekkel — kizárólag a 2. és az 5. §-ban foglalt új leírások és a 3. és a 6. §-ban említett címerrajzok (1—4. ábra) irányadók.

8. §.

A magyar állampecsét — az 1. §. első bekezdésében említett legfelsőbb királyi kézirat szerint — a magyar szent korona országainak pajzstartó angyalokkal ábrázolt, egyesített új címerét (2. §.) tünteti fel, még pedig úgy, mint eddig, a középpajzson a legfelsőbb uralkodóház címerpajzsával mint szív pajzs szal és az egészet körülvevő ezzel a körirattal: „Első Ferencz József Isten kegyelméből Ausztriai Császár, Csehország Királya s a t. és Magyarország Apostoli Királya».

A legfelsőbb uralkodóháznak az előbbi bekezdésben említett címerpajzsa a következő: Kétszer hasított pajzs; középső vörös mezejében ezüst pólya (»Ausztriai Ház«); jobbról aranyban kékkoronás, kékkel fegyverzett, kiöltött kék nyelvű vörös oroszlán (Habsburg) és balról aranyban három, haránthelyzetű, csonkított ezüst sassal megrakott vörös harántpólya (Lotharingia).

Az állampecsét rajzát az idemellékelt 5. ábra tünteti fel.

9. §.

E je'en rendelet kihirdetése előtt keletkezett oly tárgyakra nézve, amelyek történelmi vagy közművelődési jelentőségűek avagy műértéket képviselnek, a 7. §. szabálya nem irányadó.

A jelen rendelet rendelkezései nem érintik a tengeri kereskedelmi hajókra nézve ezidőszert megállapított lobogót (1908 : XII. törvény-cikkbe iktatott kereskedelmi és forgalmi szerződés VII. cikkének 2. bekezdése).

A fegyveres erő és a csendőrség körében a címerhasználatról külön szabályok rendelkeznek.

10. §.

Átmenőleg az állami közép és kis címer eddig használatban volt ábrázolása helyet foghat:

1. a 9. §. alá nem eső zászlókon és lobogókon a most folyó háború befejezésétől számított két évig,

2. állami (államvasúti és egyéb állami vállalati), továbbá hatósági és iskolai épületeken, címtáblákon, felszerelési tárgyakon, pecsétnyomókon, bélyegzőkön, nyomtatványokon stb., úgyszintén a m. kir. posta és a m. kir. postatakarékpénztár értékcikkein a most folyó háború befejezésétől számított három évig,

3. jogosult magánfelek épületein, címtábláin, pecsétnyomóin, bélyegzőin, nyomtatványain, árúin stb. a most folyó háború befejezésétől számított öt évig.

Indokolt esetekben az előbbi bekezdés 1., 2. és 3. pontjában említett átmeneti időket a miniszterelnök meghosszabbíthatja.

Pénzérmék, bankjegyek, pénzügyi értékjegyek és értékjegyes nyomtatványok (bélyegjegyek, bélyegjegyes űrlapok stb.), továbbá állami, törvényhatósági, községi és egyéb köztisztviselői értékpapírok, postatakarékpénztári és egyéb pénzügyi takarékbetét könyvek, valamint a közforgalomban szereplő magán értékpapírok tekintetében a címerhasználatra vonatkozó átmeneti rendelkezéseket külön szabályok állapítják meg.

11. §.

A magyar szent korona országai igény- és emlékcímereit is magában foglaló nagy címernek (állami nagy címernek) új megállapítása későbbi időpontra marad.

12. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Ugyanekkor hatályukat veszti:

1. az 1896. évi január hó 12-én 3.755/1895. M. E. szám alatt kelt miniszterelnöki rendelet (1896. évi R. T. II. kötet 671. lap.),

2. az 1897. évi szeptember hó 14-én 86.674. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelet (1897. évi R. T. II. kötet 399. lap).

Kelt Budapesten, 1915. évi november hó 5-én.

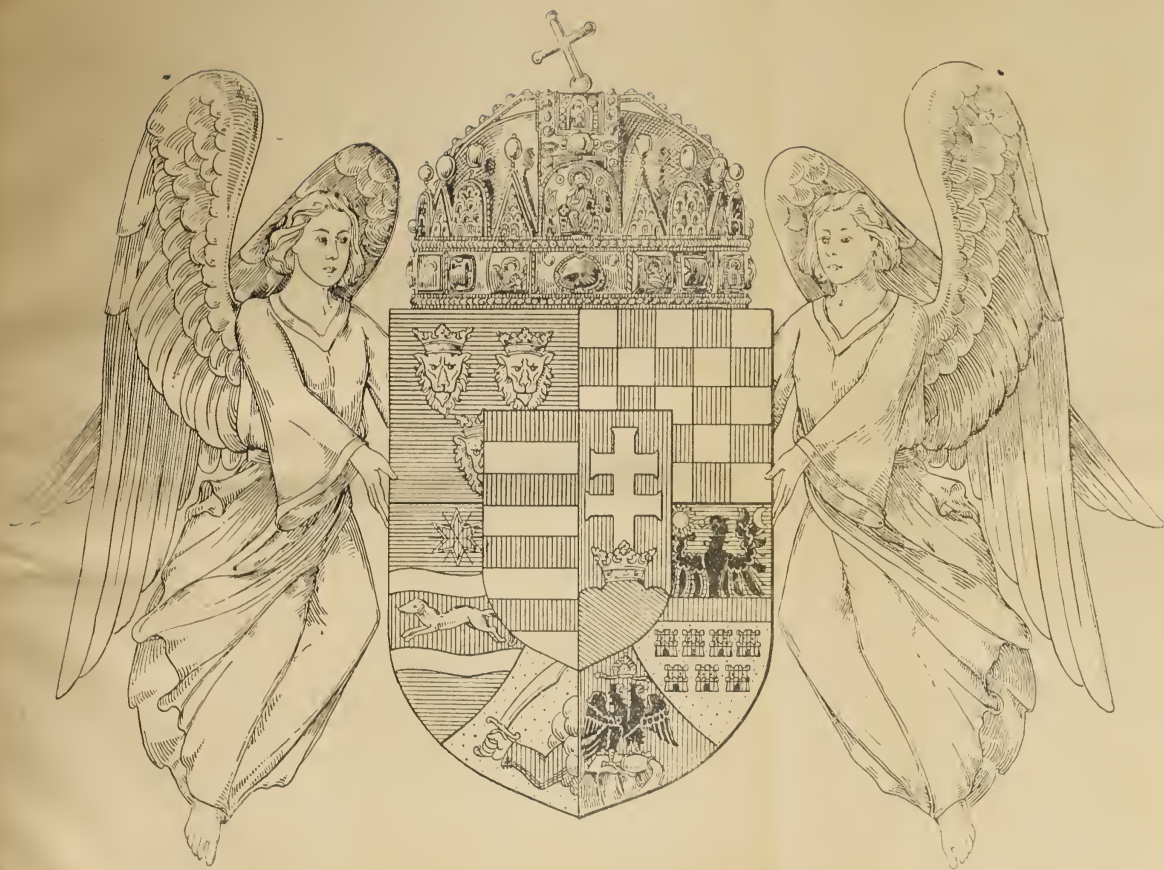

2. ábra.

ÁBRÁK

a m. kir. minisztériumnak 3,970/1915. M. E. számú rendeletéhez.

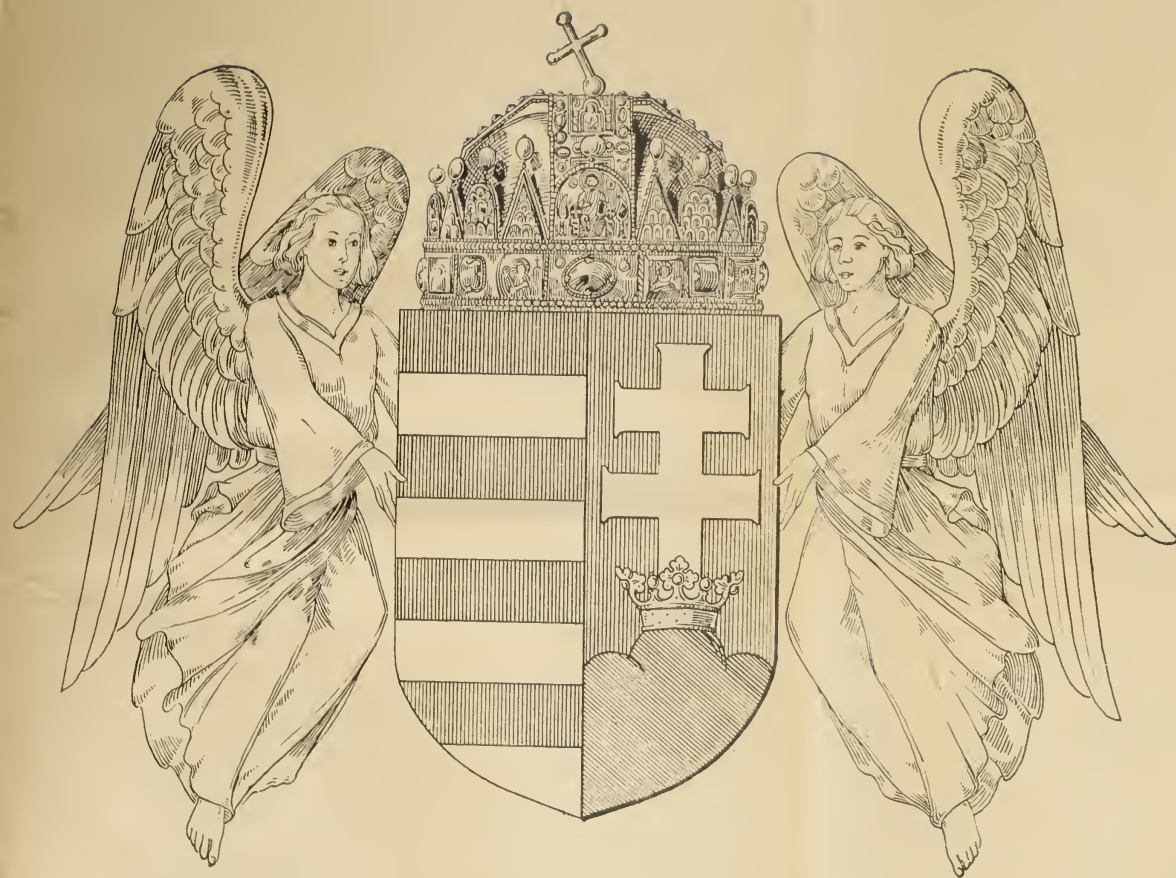
1. ábra.

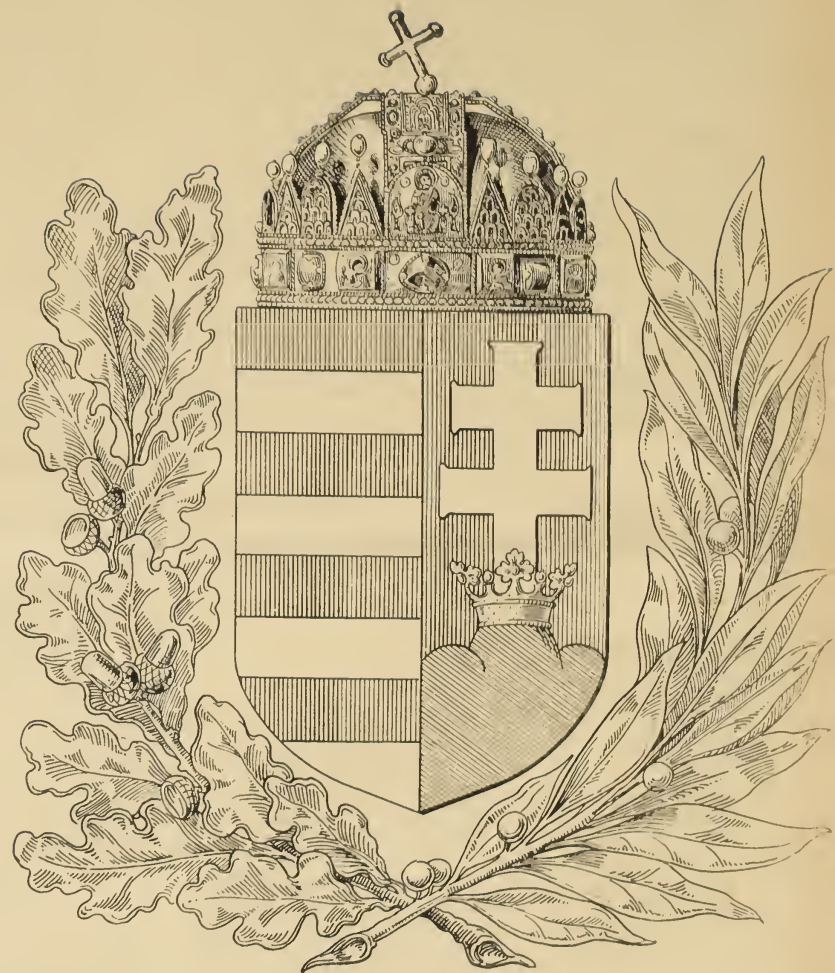
2. ábra.

4. ábra.

3. ábra.

4. ábra.

5. ábra.

A m. kir. minisztériumnak 3.926/1915. M. E. számú rendelete,

a halasztás alá nem eső váltók, kereskedelmi utalványok és közraktári jegyek bemutatásának és az ily papírokra vonatkozó óvás felvételének határideje tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az ugyanezen törvénycikket és az 1912: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914: L. t.-c. 14. §-ában kapott felhatalmazás alapján a 2.807/1915. M. E. számú¹⁾ moratóriumfeloldó rendelet kiegészítéséül a következőket rendeli:

1. §.

A moratóriumi rendeletek vagy a moratóriumfeloldó rendelet értelmében halasztás alá nem eső váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegy tekintetében, amely 1916. évi március hó 1. napja előtt járt le vagy jár le, a fizetés végetti bemutatásra és a fizetés hiánya miatti óvás felvételére a moratóriumfeloldó rendelet 23. §-ában vagy törvényben megszabott határidő 1916. évi március hó 5. napjáig bezárólag meghosszabbíttatik. Ugyanezen idő alatt történhetik az említett papírok tekintetében a névbecsülési fizetés végetti bemutatás.

A moratóriumfeloldó rendelet 24. §-ának szabályai az előbbi bekezdésben említett papírokra általában kiterjednek.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországokra is kiterjed.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 29-én.

¹⁾ A 2.807/1915. M. E. számú rendeletet 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 7. számában a 371. lapon.

A m. kir. pénzügyminiszternek 15.295/1915. P. M. számú rendelete,

a Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Ungocsa, Ung vagy Zemplén vármegye, vagy Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott város területén üzleti teleppel, üzemmel vagy gazdasággal, illetőleg lakóhellyel (székhellyel) bíró kötelezetteknek váltón és más forgatható érték-papírokon alapuló tartozásainak törlesztése tárgyában.

A m. kir. minisztérium által 1915. évi július hó 29. napján 2.807/1915. M. E. szám¹⁾ alatt kibocsátott moratóriumfeloldó rendelet 13. §-ában nyert felhatalmazás alapján elrendelem, hogy a moratóriumfeloldó rendelet 13. §-ának 1. bekezdésében említett tartozásokat azok a kötelezettek:

1. akiknek állandó üzleti telepe, üzeme, vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Sáros vármegye lemesi, eperjesi, kisszebeni, vagy héthársi járásának vagy Eperjes vagy Kisszeben sz. kir. r. t. városoknak, Ung vármegye nagykaposi járásának vagy Ungvár r. t. városnak avagy Zemplén vármegye szerencsi vagy tokaji járásának területén van,

két részletben és pedig 50⁰/o-ot az 1915. év december és 50⁰/o-ot az 1916. év november havában,

2. akiknek állandó üzleti telepe, üzeme vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Bereg vármegye területén, Máramaros vármegye területén az ökörmezői járás területének és a tiszavölgyi járásban Körösmező, Tiszaborkút, Bilin és Tiszabogdány községek területének kivételével, Szatmár vármegye területén az avasi járás területének kivételével, Ung vármegye szerednyei, szobráczi vagy ungvári járásának területén, Zemplén vármegye bodroγκözi, gálszécsi, nagymihályi, sárospataki, sátoraljaúj helyi, vagy varannói járásának vagy Sátoraljaúj hely r. t. városnak területén, avagy Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott városnak területén van,

négy részletben és pedig 20⁰/o-ot 1915. év december, 20⁰/o-ot 1916. év május, 40⁰/o-ot 1916. év november és 20⁰/o-ot 1917. év május havában,

3. akiknek állandó üzleti telepe, üzeme vagy gazdasága, ilyennek

¹⁾ A 2.807/1915. M. E. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 7. számában a 371. lapon.

hiányában pedig lakóhelye (székhelye) kizárólag Máramaros vármegye ökörmezői járásának vagy tiszavölgyi járásában Körösmező, Tiszaborkút, Bilin vagy Tiszabogdány községeknek területén, Szatmár vármegye ávasi járásának területén, Ugocsa vármegye területén, Ung vármegye nagybereznai vagy perecsényi járásának területén, Sáros vármegye bártfai, felsővizközi, vagy girálti járásának vagy Bártfa sz. kir. r. t. városnak területén, vagy végül Zemplén vármegye homonnai, mezőlaborczi, szinnai vagy sztropkói járásának területén van,

három részletben és pedig 40⁰/o-ot 1916. év november, 20⁰/o-ot 1917. év május és 40⁰/o-ot 1917. év november havában tartoznak törleszteni.

Azon tartozások után, amelyeknek törlesztése a fenti 3. pont szerint csak 1916. év november havában kezdődik, a kamatokat 1915. év november, 1916. év március és 1916. év július havában kell fizetni. Egyébként a kamatok a tőkerészlettel együtt fizetendők.

A tőketörlesztés és a kamatfizetés minden esetben az illető hónapnak azon a napján esedékes, amely számánál fogva a tartozás lejáratának napjának megfelel, és ha ez a nap az illető hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján.

A moratóriumfeloldó rendelet egyéb rendelkezései a jelen rendelet szerint törlesztendő tartozásokra is kiterjednek; a moratóriumfeloldó rendelet 22. és 24. §-ai a kamatok tekintetében megfelelően alkalmazandók.

Szerém vármegyére és Zemun városra vonatkozólag a moratóriumfeloldó rendelet 13. §-ában foglalt felhatalmazás alapján külön fogok intézkedni.

Kelt Budapesten, 1915. évi október hó 15-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 18.700/1915. I. M. E. számú rendelete,

a gyorsított bünvádi eljárás szabályainak módosítása és kiegészítése tárgyában.

A háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 31. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapítása tárgyában folyó évi június hó 17. napján 9.550/1915. I. M. E. szám alatt kiadott

rendeletet (Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyam, 314. lap) a következőkép módosítom, illetőleg egészítem ki:

1. A 11. §. 4. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

»Az előzetes letartóztatás megszüntetése tárgyában az elsőbíróság ítéletének kihirdetéséig a kir. ügyészség határoz.«

2. A 11. §. 5. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

»Biztosíték mellett szabadlábra helyezésnek vagy szabadlábon hagyásnak az eljárás egyik szakában sincs helye.«

3. A 12. §. 1. bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

»A nyomozó hatóságnak intézkedése ellen, amennyiben a Bp. a perorvoslatot megengedi, három nap alatt előterjesztésnek van helye az első fokon eljáró bírósághoz.«

4. A 13. §. új 1. bekezdéskép a következő rendelkezéssel egészítetik ki:

»Ha a kir. ügyészség a nyomozást befejezettnek vagy tovább nem folytathatónak tartja, erről a terheltet és a védőt értesíti. Ezek nyolc nap alatt a nyomozásnak kiegészítését kérhetik.«

5. A 14. §. 2. bekezdésében foglalt rendelkezés hatályát veszti.

6. A 18. §. utolsó bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

»A fogva lévő vádlott felmentése esetében, ha emiatt a kir. ügyészség perorvoslatot jelentett be, az elsőfokú bíróság külön végzéssel határoz a letartóztatás fenntartása vagy megszüntetése tárgyában. A kir. ügyészség részéről e végzés ellen bejelentett felfolyamodásnak a szabadlábra helyezésre felfüggesztő hatálya van.

A jelen §. 2. bekezdése alá eső ügyekben a kir. törvényszéknek az ítélet kihirdetése után hozott azt a végzését, amely a fogvalévő vádlottnak további fogvatartása vagy szabadlábra helyezése, vagy pedig a szabadlábon lévő vádlottnak előzetes letartóztatásba helyezése felől rendelkezik, ha ez ellen felfolyamodással éltek, a kir. Kúria vizsgálja felül.«

Ez a rendelet 1915. évi november hó 6. napján lép életbe.

Kelt Budapesten, 1915. évi november hó 4-én.

A m. kir. igazságügyminiszternek 23. 08/1915. I. M. E. számú rendelete,

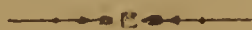
a póstai hadibélyegeknél és árvízbélyegeknél a Hadsegélyző Hivatalhoz leendő megküldése tárgyában.

A Hadsegélyző Hivatal a póstai hadibélyegek és árvízbélyegek gyűjtését és azoknak értékesítését határozta el.

Felhívom tehát az igazságügyi hatóságok, hivatalok és intézetek vezetőit, intézkedjenek aziránt, hogy a hozzájuk érkezett leveleken lévő hadibélyegek és árvízbélyegek az illető segédhivatalok vezetői által összegyűjtessenek és időnkint közvetlenül a Hadsegélyző Hivatalhoz (Budapest, V. ker., Országház) megküldessenek.

Megjegyzem, hogy az értékesítés szempontjából fontos, hogy a bélyegek a borítékból egy kis szegéllyel együtt legyenek kivágva.

Kelt Budapesten, 1915. évi november hó 13-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 49.464/1915. I. M. számú rendelete,

Havasnagyfalu község egyes ingatlan részeinek törvénykezési átcsatolása tárgyában.

A m. kir. minisztérium 1915. évi november hó 9-ik napján tartott tanácsában az 1890 : XXIX. t.-c. 2. §-a, valamint az 1913 : XXV. t.-c. 3. §-a alapján:

a Kolozs vármegyei Havasnagyfalu község 17. számú telekjegyzőkönyvében 722/4., 722/5., 722/7., 722/12., 722/13., 722/14., 722/15., 722/26., 722/27., 723/1., 723/2. és 723/3. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanokat;

továbbá az ugyanazon telekjegyzőkönyvben felvett 722/1—a. helyrajzi számú telekkönyvi részletből 8 kataszteri hold-, a 722/9. helyrajzi számú részletből 4 kataszteri hold-, a 722/10. helyrajzi számú részletből 1.000 □-öl-, a 722/11. helyrajzi számú részletből 5 kataszteri hold-, a 722/16. helyrajzi számú részletből 5 kataszteri hold-, a 722/25. helyrajzi számú részletből 6 kataszteri hold, a 722/29. helyrajzi számú részletből 10 kataszteri hold és a 722/31. helyrajzi számú részletből 30 kataszteri hold területet;

továbbá a havasnagyfalvi 358. számú telekjegyzőkönyvben 724. és 725/1., a havasnagyfalvi 362. számú telekjegyzőkönyvben 725/2. és

726/2. és a havasnagyfalvi 854. számú telekjegyzőkönyvben 726/1 helyrajzi szám alatt felvett ingatlanokat;

nemkülönben a telekkönyvezetlen 722/8. és 722/28. helyrajzi számú utakat,

a telekkönyvezetlen 722/6. helyrajzi számú út ama részét, mely az átcsatolt 722/4., 722/5. helyrajzi számú részletek, továbbá a 728, s a 722/1—a. helyrajzi számú részletek átcsatolt része közé esik;

a telekkönyvezetlen 728. helyrajzi számú patak területéből 10 kataszteri hold 390 □-ölnyi, a telekkönyvezetlen 729. helyrajzi számú folyó területéből mintegy 320 □-ölnyi és a telekkönyvezetlen 733. helyrajzi számú útból mintegy 450 □-ölnyi területet,

amelyek Havasnagyfalu község határából a szintén a Kolozs vármegyei újonnan alakult Jósikafalva nagyközség határához közigazgatásilag már átcsatoltattak, törvénykezési tekintetben a kolozsvári kir. törvényszék kerületén belül a kolozsvárvidéki kir. járásbíróság és telekkönyvi tekintetben a kolozsvárvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság területéből ugyancsak a kolozsvári kir. törvényszék kerületén belől a bánffyhungyadi kir. járásbírósághoz úgyis mint telekkönyvi hatóság területéhez csatolta át.

Ez a rendelet 1916. évi június hó 1-én lép hatályba.

Kelt Budapesten, 1915. évi november hó 14-én.

Közlemények.

A polgári törvénykönyv törvényjavaslatának tárgyalása a képviselőház külön bizottságában. A polgári törvénykönyv törvényjavaslatával a képviselőháznak erre a célra kiküldött ötven tagú külön bizottsága az 1914—1915. években foglalkozott. A háború okozta megszakítás ellenére a bizottság a reá bízott feladatot befejezte, a törvényjavaslatot egész terjedelmében végigtárgyalta és jelentését a képviselőház elé terjesztette. A bizottság tárgyalásainak anyagát a m. kir. igazságügy-miniszter könyvalakban is közzététette, oly célból, hogy a hatóságok, az érdekeltségek, valamint a jogászközönség ezt a törvényjavaslatot legújabb alakjában is tanulmányozhassák és megalkotásának még hátralévő szakában is eredményesen közreműködhessenek.

»A polgári törvénykönyv törvényjavaslatának tárgyalása a képviselőház külön bizottságában« című munka három kötetből áll. Az első kötet a törvényjavaslat általános tárgyalását közli, a második a részletes tárgyalás eredményeit feltüntető

bizottsági jelentést tartalmazza, végül a harmadik kötet a törvényjavaslatnak a bizottság határozatai alapján átdolgozott szövegét foglalja magában.

A bizottsági szöveget tartalmazó harmadik kötetet a m. kir. igazságügy-miniszter T. 340/275. számú rendeletével a kiadó cég (Grill Károly könyvkiadó-vállalata, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 3. sz.) útján megküldette valamennyi bíróságnak és ügyészségnek, még pedig annyi példányban, hogy az mindegyik bírónak és mindegyik ügyésznek külön rendelkezésére álljon.

Az említett munkának mindhárom kötete megjelent az Igazságügyi Javaslatok Tárában is mint a XV. évfolyam I., II. és III. külön száma (1915. T. 340/275. sz.).

A szegénységi jogra vonatkozó szabályok alkalmazása a Pp. életbelépésekor folyamatban volt ügyekben. A szegénységi jog tekintetében szükséges bírósági intézkedésekről szóló 72.600/1914. I. M. számú (Igazs. Közl. XXIII. évf. 14. sz. 1. mell.) rendelet 22. §-a második bekezdésének értelmezése kérdésében a m. kir. igazságügy-miniszter kijelentette, hogy az említett rendelet alkalmazása szempontjából nem a szegénységi jog megadására irányuló kérelem előterjesztésének, hanem az ügy folyamatbatételének időpontja irányadó ugyan, de ha a Pp. hatálybalépte előtt megindított valamely ügyben (például a Pp. 59. vagy 60. §-a alapján) a Pp. szabályait kell alkalmazni, velük együtt alkalmazni kell a fentemlített rendelet intézkedéseit is. Az irodaátalányból előlegezett költségek behajtására az említett rendelet szabályait kell alkalmazni mindazokban az esetekben, amelyekben a behajtási eljárást 1914. évi december hó 31-ike után teszik folyamatba (47.506/1915. I. M. sz.).

Póztai adatszolgáltatásra irányuló megkeresés szerkesztése bűnügyekben.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter egy felmerült esettel kapcsolatban rámutatott arra a nehézségre, amellyel a büntetőbíróságoknak póztai vagy távirdai küldeményekre vonatkozó adatok kiszolgáltatására irányuló megkeresése jár, különösen a nagyobb forgalmú póstahivataloknál akkor, amikor a megkeresés a kívánt adatok előfordulásának idejét meg nem jelöli.

Abból a célból, hogy az ilyen megkeresések minél rövidebb idő alatt és minél kisebb fáradsággal és költséggel legyenek teljesíthetők, a m. kir. igazságügy-miniszter felhívja a büntetőbíróságok figyelmét arra, hogy jelentékeny idő és költségmegtakarításra vezet, ha a bíróságok ily megkeresésekben a feladási vagy érkezési időt tüzetesen megjelölik; abban az esetben pedig, ha annak a megállapítása szükséges, hogy bizonyos egyén mily levelet, póstaküldeményt vagy táviratot adott fel vagy vett át valamely időtartamon belül, úgy ezt az időtartamot a szükséghez és lehetőséghez képest közelebbről megjelölik (43.581/1915. I. M.).

Hadifoglyok szökésének szándékos elősegítése. A hadifoglyok szökésének szándékos elősegítése esetleg a katonai büntetőtörvény 327. §-ába ütköző, az állam hadiereje ellen intézett büntett jelenségeit tünteti fel, amelynek elbírálására abban az esetben is a honvéd büntető bíróság van hivatva, ha azt polgári személy követte el, ennél fogva a kir. ügyészségeknek a hadifoglyok szökésének szándékos elősegítése miatt részükről indított nyomozásról az illetékes honvéd ügyészt minden esetben haladék nélkül értesíteniök kell (54.796/1915. I. M. sz.).

Felvétel a cs. és kir. közös hadseregi és a m. kir. honvédségi nevelő- és képző-

intézetekbe. Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 227. lapon 21.570/1915. I. M. sz. alatt megjelent közlemény kiegészítéseül az igazságügyi alkalmazottak figyelme felhívatik arra, hogy az 1915/16. iskolai évre a cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolák III. évfolyamában fizetési, a cs. és kir. katonai akadémiák I. évfolyamában kincstári és fizetési, végül a m. kir. honvéd Ludovika-Akadémiában díjmentes, államköltséges és fizetési helyek közvetlenül a polgári nevelésből belépő ifjakkal kerülnek betöltésre.

A fentebb felsorolt közös hadsereg és honvédségi nevelő- és képzőintézetekbe való felvétel feltételeit azok a pályázati hirdetmények tartalmazzák, amelyeket a m. kir. honvédelmi miniszter a Budapesti Közlönynek 1915. évi november hó 3-án megjelent 254. és ezt követő számaiban tett közzé (57.221/1915. I. M. sz.).

San Marino köztársaság budapesti tiszteletbeli főkonzulátusának megszűnéséről s a köztársaság állampolgárainak védelméről a magyar szent korona országai területén. San Marino köztársaság budapesti tiszteletbeli főkonzulátusa, amelynek vezetője Tiller Sámuel tiszteletbeli főkonzul*) volt, megszűnt.

A köztársaság állampolgárainak és érdekeinek védelmét a magyar szent korona országainak területén az Amerikai Egyesült-Államok bécsi nagykövetsége vette át.

Erről az igazságügyi hatóságok tudomásulvétel és mihez tartás végett értesítetnek (60.787/1915. I. M. sz.).

A Büntetőjogi Határozatok Tára V. kötetének 1. füzeté megjelent és az igazságügyi hatóságoknak ugyanannyi példányban küldetik meg, mint a Büntetőjogi Határozatok Tára korábbi kötetei (59.870/1915. I. M. sz.).

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi október hó 27-étől november hó 27-éig megjelent 249—275. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata :

	Szám
A m. kir. honvédelmi miniszternek 15.209/el. 20—b.—1915. számú rendelete, egyes meghatározott fémek és ötvözetek készleteinek hadicélokra igénybevétele és ezeknek, valamint a folyó évi március hó 29-én 3.820/el. 20—b.—1915. szám alatt kelt rendelettel igénybevett egyes anyagoknak az átvételi bizottsághoz való elszállítása tárgyában	249
A m. kir. minisztériumnak 3.908/1915. M. E. számú rendelete, a cukorrépa szállítása tárgyában	250
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 69.382/1915. számú rendelete, a Magyar Vöröskereszt Egylet budapesti tudósító irodája portómentességének kiterjesztése tárgyában	250
A m. kir. minisztériumnak 3.926/1915. M. E. számú rendelete, a halasztás alá nem eső váltók, kereskedelmi utalványok és közraktári jegyek bemutatásának és az ily papírokra vonatkozó óvás felvételének határideje tárgyában	252

*) Lásd az Igazságügyi Közlöny VIII. évfolyamának 9. számában a 261. lapon megjelent 50.865/1899. I. M. számú rendeletet.

A m. kir. minisztériumnak 3.925/1915. M. E. számú rendelete, a búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabkészleteknek, valamint az ilyen gabonaneműekből előállított lisztkészleteknek, továbbá a bab-, borsó- és lencsekészleteknek bejelentéséről, árúsításáról és közszükségleti célokra igénybevételéről . 252

A m. kir. minisztériumnak 3.976/1915. M. E. számú rendelete, egyes mezőgazdasági termények és lisztneműek szállításához szükséges igazolványokra vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról 255

A m. kir. igazságügyminiszternek 18.700/1915. I. M. E. számú rendelete, a gyorsított bűnvádi eljárás szabályainak módosítása és kiegészítése tárgyában 256

A m. kir. minisztériumnak 3.969/1915. M. E. számú rendelete, az osztrák-magyar monarchia közös intézményeinek használatára szolgáló címer tárgyában 257

A m. kir. minisztériumnak 3.970/1915. M. E. számú rendelete, az állami közép és kis címer, valamint az állampecsét új leírásáról és rajzairól 257

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 74.379/1915. számú rendelete, látképes levelező-lapok forgalmának korlátozásáról 258

A m. kir. minisztériumnak 4.031/1915. M. E. számú rendelete, az útlevél kötelezettség elrendeléséről szóló 285/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről 260

A m. kir. honvédelmi miniszternek 242.790/20/b. 1915. számú rendelete, a hadiszolgáltatási kötelesség megszegésének kihágássá minősítése és büntetése tárgyában 260

A m. kir. honvédelmi miniszternek 15.927/el. 20. b—1915. számú rendelete, az egyes meghatározott fémek és ötvözetek készleteinek hadicélokra való igénybevétele tárgyában közzétett 15.209/1915. el. 20/b. számú rendelet helyreigazításáról 260

A m. kir. honvédelmi miniszternek 16.419/el. 20/b.—1915. számú rendelete, a gyapjúkészletek igénybevétele tárgyában kiadott 14.599/el. 20/b. 1915. számú rendelet helyreigazításáról 263

A m. kir. minisztériumnak 4.080/1915. M. E. számú rendelete, a búzából előállított főzőliszt árának leszállításáról 264

A m. kir. minisztériumnak 4.070/1915. M. E. számú rendelete, a csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról 265

A m. kir. pénzügyminiszternek 129.190/1915. számú rendelete, a cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételár kiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéseül megállapított ár közhirre tétele tárgyában 265

A m. kir. minisztériumnak 4.118/1915. M. E. számú rendelete, a hadbavonult kereskedősegédeknek és az ipari és kereskedelmi vállalatok hadbavonult tisztviselőinek szolgálati viszonya tárgyában 267

A m. kir. minisztériumnak 4.133/1915. M. E. számú rendelete, a

takarmányozási célokra szolgáló ipari termékekért és hulladékokért követelhető legmagasabb ár megállapításáról s ezen cikkek előállításának, forgalomba hozásának és szállításának szabályozásáról	267
A m. kir. belügyminiszternek 126.314/VII.—c. 1915. B. M. számú rendelete, az új magyar »Gyógyszerárszabvány« tárgyában.	269
A m. kir. belügyminiszternek 62.363/1914. számú rendelete, a diphteria-ellenes vérsavó (serum) tartásának, forgalomba hozatalának, árszabásának és ellenőrzésének szabályozása tárgyában	269
A m. kir. minisztériumnak 4.190/1915. M. E. sz. rendelete, mellyel a m. kir. minisztériumnak több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 1915. évi február hó 9-én 551/M. E., 1915. évi március hó 18-án 956/M. E., 1915. évi május hó 15-én 1.699/M. E., 1915. évi június hó 6-án 1.896/M. E., 1915. évi július hó 7-én 2.388/M. E., 1915. évi augusztus hó 5-én 2.884/M. E., 1915. évi augusztus hó 24-én 3.118/M. E., 1915. évi szeptember hó 24-én 3.482/M. E. és 1915. évi október hó 19-én 3.819/M. E. szám alatt kiadott rendelete kiegészítettik, illetve módosítottak	271
A m. kir. minisztériumnak 4.191/1915. M. E. számú rendelete, az ellenséges államokból származó egyes árúk behozatala tárgyában	271
A m. kir. honvédelmi miniszternek 16.200/H. M. eln. 18—1915. számú rendelete, az 1892—1894., valamint az 1878—1890. években született és a népfölkelési bemutató pótszemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált egyének bevonulása tárgyában.	271
A m. kir. igazságügyminiszternek 49.464/1915. I. M. számú rendelete, Havasnagyfalu község egyes ingatlan részeinek törvénykezési átcsatolása tárgyában	271
A m. kir. minisztériumnak 4.207/1915. M. E. számú rendelete, a lakosságnak életszükségleti cikkekkel ellátásáról és az árdrágító visszaélésekről	273
A m. kir. igazságügyminiszternek 61.000/1915. I. E. számú rendelete, a csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4.070/1915. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában	273
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 77.607/1915. számú rendelete, a hitelesítés alá bocsátható mértékek és mérő eszközök kellékei, azoknak az első és időszakos hitelesítéskor, valamint a közforgalomban szabályszerű értéküktől megengedhető eltérései, továbbá az azokon alkalmazandó hitelesítési bélyegek alakja tárgyában 1908. évi december hó 30-án 107.225. szám alatt kiadott kereskedelmi miniszteri rendelet 47. §-ának kiegészítése és az 55. §-ának módosítása iránt	274
A m. kir. minisztériumnak 4.228/1915. M. E. számú rendelete, mellyel több cikk vámja időlegesen felfüggesztetik	275

A Magyarországi Rendeleték Tára 1915. évi IV.—VIII. füzetében megjelent rendeletek sorozata a következő:

164.) 1.151/1915. M. E. sz. A 952/1915. M. E. számú rendeletben nem említett őrlményeknek és malomtermékeknek vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	Lap 663
165.) 1.198/1915. M. E. sz. A jövőbeli termés adásvételének tilalmáról és érvénytelenségéről	664
166.) 1.118/1915. M. E. sz. Az igazságszolgáltatás szerveire nézve rendkívüli intézkedések megállapításáról	665
167.) 1.329/1915. M. E. sz. Budapest székesfőváros területén a májusi költözködési határidők meghosszabbítása tárgyában	667
168.) 1.337/1915. M. E. sz. Egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezéseknek bejelentéséről	668
169.) 1.371/1915. M. E. sz. A burgonyakészleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedéséről és e célra a burgonyáért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	671
170.) 1.397/1915. M. E. sz. A hadi szállításokra vonatkozó szerződésekből származó követelések biztosításáról	672
171.) 1.401/1915. M. E. sz. Több cikk vámjának időleges felfüggesztéséről	673
172.) 1.427/1915. M. E. sz. A rizsnek és ebből előállított őrlményeknek és malomtermékeknek vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	675
173.) 1.441/1915. M. E. sz. A burgonyakeményítőgyártás korlátozásáról	676
174.) 1.488/1915. M. E. sz. A rézgálic legmagasabb árának megállapításáról és a rézgálickészleteknek gazdasági célra való igénybevételéről	677
175.) 1.442/1915. M. E. sz. Az 1.113/1915. M. E. számú rendeletben a tengeriliszttel való keverésre vonatkozólag megállapított szabályok kiegészítéséről	679
176.) 1.559/1915. M. E. sz. A közélélmezés érdekében szükséges intézkedésekről	680
177.) 1.581/1915. M. E. sz. A gyapjuért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	681
178.) 1.445/1915. M. E. sz. A katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapításáról	682
179.) 1.663/1915. M. E. sz. A gyapjukészletek bejelentéséről	685
180.) 1.697/1915. M. E. sz. Az ellenséges államokból származó árúk behozatalának és átvitelének korlátozásáról	688
181.) 1.698/1915. M. E. sz. A zsiros olajok vámjának időleges felfüggesztéséről	690
182.) 1.699/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalma	

tárgyában 551/1915. M. E. és 956/1915. M. E. szám alatt kiadott rende- letek kiegészítéséről, illetőleg módosításáról.	690
183.) 1.735/1915. M. E. sz. Az állam, a törvényhatóságok és a községek részéről egyeseknek vetőmag beszerzésére az 1915. év első felében nyújtott kölcsönök behajtásáról	692
184.) 1.174/1915. M. E. sz. A gyámhatósági eljárásban a háború követ- keztében szükséges kivételes intézkedésekre a belügyminiszter felhatalmazá- sáról	693
185.) 1.761/1915. M. E. sz. A jövőbeli mezőgazdasági termésből várt egyes terményekre előleg nyújtásáról	693
186.) 1.762/1915. M. E. sz. Az értékpapírrészletügyletről	696
187.) 1.692/1915. M. E. sz. A malátakészletek bejelentéséről	698
188.) 1.800/1915. M. E. sz. Az 1.113/1915. M. E. számú rendeletben a buza kiőrlésére, valamint a buza- és a rozslisztnek kenyérpótló anyagokkal való keverésére vonatkozólag foglalt rendelkezések kiegészítéséről	700
189.) 1.809/1915. M. E. sz. Az ellenséges államokból érkező időszaki lapok behozatalának és terjesztésének eltiltásáról és az onnan érkező más sajtótermékek ellenőrzéséről és lefoglalásáról	701
190.) 1.661/1915. M. E. sz. A nyers marha- és lóbőrökért, valamint a kész marha- és lóbőrökért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	701
191.) 1.662/1915. M. E. sz. A gyapjukészletek felhasználásának és for- galombahozatalának korlátozásáról.	706
192.) 1.896/1915. M. E. sz. A m. kir. minisztérium több cikk ki- és át- vitelének tilalma tárgyában 551/1915. M. E., 956/1915. M. E. és 1.699/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeleteinek kiegészítéséről	709
193.) 1.939/1915. M. E. sz. A burgonya igazolvány nélkül való szállítá- sának megengedéséről	710
194.) 1.923/1915. M. E. sz. A házasságkötésre vonatkozó kivételes intézkedések kiegészítéséről	710
195.) 1.924/1915. M. E. sz. Az 1915. évi repcetermésnek zár alá véte- léről és a repcének vasúton, hajón, vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	711
196.) 1.956/1915. M. E. sz. Az állami (és vármegyei) tisztviselők, al- tisztok és szolgák állomáshelyeit képező városoknak és községeknek a lakáspénzekre nézve megállapított új osztályokba való besorozásáról szóló 1908. évi 5.830. M. E., illetőleg 1911. évi 2.926. M. E. és 1912. évi 1.662. M. E. számú rendeletek kiegészítéséről	713
197.) 2.010/1915. M. E. sz. A repcéért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	714
198.) 2.009/1915. M. E. sz. Több cikk vámjának időleges felfüggesz- téséről	715
199.) 2.071/1915. M. E. sz. A vámórló malmok tekintetében az	

1.113/1915. M. E. számú rendeletben megállapított rendelkezések hatályon kívül helyezéséről	716
200.) 2.072/1915. M. E. sz. Az 1915. évi buza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről	717
201.) 2.096/1915. M. E. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozása tárgyában kibocsátott 1914. évi 6.233. M. E. számú és 1915. évi 34. M. E. számú rendeletek kiegészítéséről	725
202.) 2.060/1915. M. E. sz. A gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak életbeléptetéséről	730
203.) 2.108/1915. M. E. sz. A cséplési eredmények kötelező bejelentéséről	734
204.) 1.779/1915. M. E. sz. A tényleges szolgálati kötelezettségük teljesítése végett katonai szolgálatra bevonuló állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeiről	737
205.) 2.077/1915. M. E. sz. A búzáért, rozsért, kétszeresért, árpáért és zabért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	739
206.) 2.177/1915. M. E. sz. A repceolaj zár alá vételéről, a repceolajkészletek bejelentéséről és a repceolajnak vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	746
207.) 2.212/1915. M. E. sz. A részvénytársaságok és a szövetkezetek közgyűlésének idejéről és a mérlegkészítésről szóló 130/1915. M. E. számú rendelet kiegészítéséről	750
208.) 2.299/1915. M. E. sz. A hatásköri bíróság ügyrendjének módosítása	751
209.) 203.700/1914. B. M. sz. A kiütéses tifusz ellen való védekezésről	754
210.) 35.000/1915. B. M. sz. A magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában kiadott 1.040/1915. M. E. számú rendelet 8. §-ának a gyámpénztárak pénzügyi betétjeire vonatkozó részében való végrehajtásáról	757
211.) 11.191/1915. B. M. eln. sz. A tutajozás szabályozásáról	757
212.) 21.291/1915. B. M. sz. A hasi tifusz elleni védőoltóanyag forgalombahozataláról	759
213.) 22.150/1915. B. M. sz. A hasi tifusz elleni védekezésről	761
214.) 10.962/1915. B. M. eln. sz. A rendőri felügyelet alá helyezésnek és az őrizet alá vételnek szabályozásáról	764
215.) 12.291/1915. B. M. eln. sz. A hadiszolgáltatás címén személyes szolgálatra kirendelt egyénekek követendő eljárásról	773
216.) 40.061/1915. B. M. sz. A tényleges katonai szolgálatban elhalt polgári közhivatali alkalmazottak özvegyeinek és árváinak ellátásáról	774
217.) 12.770/1915. B. M. eln. sz. Lakásbérnegyedek alkalmával a költözködési költségek aránytalanul magas megszabásának tilalmáról	775

218.) 179.055/1915. B. M. sz. A magyarországi kórházakban ápolt alsó-ausztriai illetőségű betegek továbbápolásának engedélyezéséről	776
219.) 13.250/1915. B. M. eln. sz. A népfölkelési bemutató szemléken alkalmasaknak minősített közszolgálatban álló állatorvosok felmentési ügyeinek kezeléséről	777
220.) 44.139/1915. B. M. sz. Árvizveszély esetén katonai karhatalomnak korlátozott mérvben való alkalmazásáról	778
221.) 13.195/1915. B. M. eln. sz. A hadicélokra szükséges különféle anyagok összeírása körül tapasztalt mulasztásokról	779
222.) 32.881/1915. B. M. sz. Gyulékony és robbanó anyagok tábori póstai szállításának tilalmáról	780
223.) 13.081/1915. B. M. eln. sz. A déli hadműveletek által érintett területre nézve megállapított forgalmi korlátozásokról	781
224.) 14.981/1915. B. M. eln. sz. A második hadikölcsön sikerének előmozdításáról	786
225.) 27.847/1915. B. M. sz. Romlandó tartalmú küldemények tábori postákhoz való feladásának mellőzéséről	787
226.) 14.139/1915. B. M. eln. sz. Magyarországon internált szerb és Szerbiában internált magyar állampolgárok egy részének hazabocsátásáról	788
227.) 54.334/1915. B. M. sz. Az Augusztá-alap által készített hadi emlékérmek védelméről	790
228.) 15.799/1915. B. M. eln. sz. A második hadikölcsönrevaló jegyzésekről	791
229.) 137.261/1915. B. M. sz. A kénmáj (Kalium sulfuratum pro balneo) árusításáról	793
230.) 37.880/1915. B. M. sz. Az emberen élősködő rovarok (tetvek) irtásáról	794
231.) 53.000/1915. B. M. sz. A katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben kivételes eljárási szabályok megállapításáról szóló 1.445/1915. M. E. sz. rendelet alapján a hadi árvák érdekében követendő gyámhatósági eljárásról	797
232.) 56.000/1915. B. M. sz. A mozgósított fegyveres erőhöz tartozó egyének haláleseti adatainak hagyatéki eljárás céljára közléséről	798
233.) 16.860/1915. B. M. eln. sz. A falusi népnek hadikölcsönkötvények jegyzésére való megnyeréséről	800
234.) 11.983/1915. B. M. eln. sz. Menekültek részére Amerikából érkező pénzküldemények kézbesítéséről	802
235.) 60.387/1915. B. M. sz. Az esküdtképes férfiak 1916. évi névjegyzékének összeállításáról	804
236.) 17.346/1915. B. M. eln. sz. Olasz állampolgárokkal szemben követendő eljárásról	805
237.) 60.410/1915. B. M. sz. A háború következtében a gyámhatósági eljárásban szükséges kivételes intézkedések megállapításáról	808

238.) 7.444/1915. B. M. eln. sz. A jótékony vagy emberbaráti célra forgalomba hozott jelvények védelméről szóló körrendeletek módosításáról .	813
239.) 29.166/1915. B. M. sz. Utazó katonák részére szeszes italok kiszolgáltatásának eltiltásáról	814
240.) 38.269/1915. B. M. sz. A kolera elleni védekezésről	815
241.) 47.300/1915. B. M. sz. A hadiállapottal összefüggő kihágásokra vonatkozó statisztikai adatszolgáltatásról	816
242.) 17.631/1915. B. M. eln. sz. Olasz állampolgárok internálásáról .	818
243.) 56.216/1915. B. M. sz. A kórházakba anya nélkül fölvetett egy éven aluli gyermekek ápolási díjáról	819
244.) 53.902/1915. B. M. sz. A harctéren elhalt katonai személyek holttestének exhumálása és elszállítása körülkövetendő eljárásról	820
245.) 40.621/1915. B. M. sz. Az útlevel-számadásnak és óvadék-nyilvántartásnak a költségvetési év szerint való szerkesztéséről	821
246.) 65.113/1915. B. M. sz. A lengyel légióból elbocsátott idegen állambeli alattvalókkal szemben követendő további eljárásról	822
247.) 48.272/1915. B. M. sz. Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetből ellátásban részesülő felek életbenlétének s azzal egybefüggő körülményeknek igazolásáról	823
248.) 18.801/1915. B. M. eln. sz. A hadikölcsön-kötvényekre vonatkozó részletügyek kötése körül előfordulható visszaélések megelőzéséről	824
249.) 2.856/1915. B. M. res. sz. Megszökött hadifoglyok elfogásának jutalmazásáról	826
250.) 58.969/1915. B. M. sz. A hadsereget kísérő polgári személyeknek visszatérésük alkalmával való orvosi megvizsgálásáról	826
251.) 64.878/1915. B. M. sz. Egyes gyógyszerek árának módosítása tárgyában kiadott II. függelék közzétételéről	827
252.) 20.235/1915. B. M. eln. sz. A váltópénz-érmék forgalomból való kivonásának meggátolásáról	830
253.) 18.987/1915. B. M. eln. sz. Hadi emlékművek emeléséről	831
254.) 66.034/1915. B. M. sz. A hadifoglyok között fellépett kolerajárványról	834
255.) 18.711/1915. B. M. eln. sz. Az olasz állampolgárok egy részének hazabocsátásáról	834
256.) 42.912/1915. F. M. sz. A korpa forgalomba bocsátásának szabályozásáról	837
257.) 20.600/1915. F. M. eln. sz. A tengeri-készletek összeírásáról . .	840
258.) 19.031/1915. F. M. eln. sz. Községek részére hadifoglyoknak rendelkezésre bocsátásáról	842
259.) 48.055/1915. F. M. sz. A rézgálickészleteknek gazdasági célra való igénybevételéről	848
260.) 24.065/1915. F. M. eln. sz. Gazdasági munkákra magánosok részéről hadifoglyoknak igénybevételéről	852

261.) 31.880/1915. F. M. sz. Állati zsigernek állati eledelül való felhasználásáról	857
262.) 17.262/1915. F. M. sz. A községek részére mezőgazdasági munkákra átengedett hadifoglyok fegyelmezéséről	858
263.) 4.600/1915. H. M. eln. sz. A hadicélokra igénybevett fémekért és ötvözetekért megállapított térítésekről	859
264.) 4.611/1915. H. M. eln. sz. A hadicélokra igénybevett fémek átvételi bizottságainak megalakításáról	862
265.) 4.612/1915. H. M. eln. sz. A hadicélokra igénybevett fémeknek és ötvözeteknek az átvételi bizottságokhoz való elszállításáról	863
266.) 4.700/1915. H. M. eln. sz. Egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezéseknek hadicélokra igénybevételéről	866
267.) 5.000/1915. H. M. eln. sz. Az 1891. és 1895. évben született népfölkelőkötelesek behívásáról	868
268.) 5.038/1915. H. M. eln. sz. Az igénybevett fémek és ötvözetek elszállításáról szóló 4.612/1915. eln. számú rendeletnek módosításáról	870
269.) 5.220/1915. H. M. eln. sz. A budapesti fémátvételi bizottságnak szóló fémküldemények címezéséről	871
270.) 5.811/1915. H. M. eln. sz. A községi (kör-) jegyzők és segédjegyzők egy évi önkéntességi jogáról	871
271.) 5.620/1915. H. M. eln. sz. A hadicélokra igénybe vett nitrogéntartalmú anyagoknak elszállításáról	872
272.) 5.985/1915. H. M. eln. sz. A hadicélokra igénybevett nitrogéntartalmú anyagokért megállapított térítésekről	873
273.) 124.831/1915. 20/b. H. M. sz. A malátakészletek hadicélokra való igénybevételéről	874
274.) 6.730/1915. H. M. eln. sz. Egyes meghatározott fémek és ötvözetek készleteinek hadicélokra igénybevételéről és ezeknek, valamint a 3.820. H. M. eln. számú rendelettel igénybevett egyes anyagoknak az átvételi bizottsághoz való elszállításáról	876
275.) 6.731/1915. H. M. eln. sz. Egyes hadi célokra igénybevetteknek kijelentett anyagoknak az igénybevétel alóli föloldásáról	880
276.) 5.820/1915. H. M. eln. sz. Az elesettek és a harctéren elhaltak exhumálásáról és elszállításáról	881
277.) 6.410/1915. H. M. eln. sz. A tüskésdrót-készleteknek hadicélokra igénybevételéről	882
278.) 6.765/1915. H. M. eln. sz. A békéscsabai és az orosházai gazdasági tanfolyamok alapján önkéntességi jog elnyeréséről	885
279.) 7.598/1915. H. M. eln. sz. Hadifoglyoknak magánmunkálatokra kiadásáról	885
280.) 7.553/1915. H. M. eln. sz. Az 1897. évben született hadkötelesek katonai szolgálatáról	893

- 281.) 8.500/1915. H. M. eln. sz. Az 1878—1890., 1892—1894. és 1896. évben született népfölkelésre kötelezettek bevonulásáról. 900
- 282.) 16.537/1915. I. M. sz. Az uzsora üldözéséről 903
- 283.) 15.146/1915. I. M. sz. A hazáért hősi halált halt egyének megkülönböztetett megjelöléséről 904
- 284.) 1.380/1915. M. E. sz. A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 905
- 285.) 7.400/1915. I. M. E. sz. A moratórium következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában 915
- 286.) 22.000/1915. I. M. sz. Az 1908 : XXXIX. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, behajtását és kezelését szabályozó 60/1909. I. M. számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről 927
- 287.) 22.100/1915. I. M. sz. Az 1908 : VII. t.-c. hatályosságának területén a birtokrendezések költségeinek kivetését, behajtását és kezelését szabályozó 800/1908. I. M. sz. rendelet módosításáról és kiegészítéséről 941
- 288.) 9.550/1915. I. M. E. sz. A gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapításáról 956
- 289.) 5.458/1915. K. M. sz. A kórházakban ápolt sebesült és beteg katonáktól eredő és azokhoz intézett levelezésnek a németországi forgalomban való portómentességéről 971
- 290.) 21.561/1915. K. M. sz. A vasuti kisajátításoknak az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságokkal való közléséről 972
- 291.) 22.558/1915. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasutvonalak jegyzékéről 973
- 292.) 20.472/1915. K. M. sz. A védjegyoltalom terén tett kivételes intézkedéseknek a Németbirodalom alattvalóira való kiterjesztéséről . . . 973
- 293.) 22.961/1915. K. M. sz. A 8.286/1914 M. E. és a 9.051/1914. M. E. számú rendeletekben megállapított fizetési tilalom alól kivétel engedélyezéséről 974
- 294.) 5.607/1915. K. M. sz. A Franciaországban visszatartott polgári egyének részére szóló postaküldeményekről 975
- 295.) 23.936/1915. K. M. sz. Egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezések bejelentéséről 975
- 296.) 24.901/1915. K. M. sz. A vasuti üzletszabályzat C) mellékletének VI. fejezet 1. és 2. pontja alatt felsorolt rothadásnak alávetett anyagok szállításáról. 977
- 297.) 24.685/1915. K. M. sz. A találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. törvénycikk 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbításáról 978
- 298.) 2.736/1915. K. M. sz. Az 1907 : XIX. t.-c. alapján kibocsátott rendeleteknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetéséről szóló 1.746/911. számú rendelet kiegészítése s illetőleg módosítása tárgyában. . 978

- 299.) 25.395/1915. K. M. sz. A Berni nemzetközi egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről. 979
- 300.) 901/B/1915. K. M. eln. sz. Francia gyarmatokban levő hadifoglyoknak és ilyeneknek tekintendő polgári internáltaknak szóló postaküldeményekről. 980
- 301.) 27.623/1915. K. M. sz. Hulláknak nyitott kocsikon való szállításáról 980
- 302.) 8.756/1915. K. M. sz. A hadifoglyokkal és internáltakkal való távirat forgalomban beállott változásokról 981
- 303.) 31.080/1915. K. M. sz. A berni nemzetközi egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről 981
- 304.) 20.554/1915. K. M. sz. Tábori árúminta-küldemények csomagolásáról 982
- 305.) 30.419/1915. K. M. sz. A malátakészletek bejelentéséről 983
- 306.) 31.364/1915. K. M. sz. A hadműveleti területről postacsomagokban járványos betegségek továbbhurcolásának megakadályozásáról 985
- 307.) 188/1915. K. M. sz. A csizmadia- és cipésmesterségnek egy iparágként feltüntetéséről 986
- 308.) 33.003/1915. K. M. sz. A gyapjukészletek felhasználása és forgalombahozatala iránti engedélyekről 987
- 309.) 38.614/1915. K. M. sz. III. függelék a borzsavölgyi gazdasági vasút építésére és üzemeltetésére vonatkozó engedélyokirathoz. 990
- 310.) 40.345/1915. K. M. sz. A repceolajkészletek összeírására szolgáló bejelentőlapok szétküldéséről. 992
- 311.) 40.000/1915. K. M. sz. A védjegyek oltalmáról szóló 1890 : II. és 1895 : XLI. törvénycikkben megállapított határidők meghosszabbításáról 994
- 312.) 17.000/1915. P. M. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és e katonai szolgálat tartama alatt, vagy annak következtében elhalt (eltűnt) állami tisztviselők, díjnokok, altisztek és szolgák családjait megillető polgári és katonai ellátásoknak megállapításáról és folyósításáról. 995
- 313.) 33.902/1915. P. Ü. M. sz. A be nem jelentett, elrejtett vagy eltitkolt főlős lisztkészletek kikutatásáról. 1001
- 314.) 37.121/1915. P. Ü. M. sz. A darabonként vásárolt szivarok és szivarkák válogatásának eltiltásáról 1007
- 315.) 45.804/1915. P. Ü. M. sz. A fogyasztási adóhitelek korlátozására vonatkozó határozmányoknak az 1915/1916. termelési időszakra való fenntartásáról 1007
- 316.) 49.390/1915. P. Ü. M. sz. A szesz eladási módjáról és a kincstárnak a szesz eladási árában való részesedéséről 1008
- 317.) 7.533/1915. P. M. sz. Új tiz-, esetleg húszfilléres váltópénzermék veretéséről és forgalombahozataláról 1014
- 318.) 53.006/1915. P. M. sz. A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s

- más ily cégeknél 1914. augusztus 1-je előtt elhelyezett betéteknek m. járadékkölcsönök (hadikölcsön) kötvényeire történő befizetésekre való igénybevehetéséről 1015
- 319.) 54.017/1915. P. Ü. M. sz. A szesz eladási módja és a kincstárnak a szesz eladási árában való részesedése tárgyában 1915. évi 49.390. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről. 1016
- 320.) 8.657/1915. P. M. sz. A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1-je előtt elhelyezett betéteknek az 1915. évi 5½%-os és 6%-os m. járadékkölcsönök (hadikölcsön) kötvényeire történő befizetésekre való igénybevehetésére vonatkozólag kiadott 53.006/1915. számú pénzügyminiszteri rendelet kiegészítéséről 1017
- 321.) 52.075/1915. P. Ü. M. sz. A szegénységi joggal perlekedő fél helyett a bíróság irodaátalányából előlegezett költségek behajtásáról 1019
- 322.) 18.985/1915. P. Ü. M. sz. Az 1914: XLVI. t.-c. alapján kivetett jövedelemadó külön kezeléséről. 1020
- 323.) 24.000/1915. P. Ü. M. sz. A dohánykisárusok által fizetendő haszonbérekről. 1043
- 324.) 52.600/1915. P. Ü. M. sz. A közadókat érintő egynémely kérdésnek a hadiállapot folytán szükségessé vált kivételes szabályozásáról szóló 1915: XIV. t.-c. földadóra vonatkozó 1. §-ának végrehajtása iránt 1052
- 325.) 3.627/1915. V. M. eln. sz. A háborúval összefüggő requirálásokkal kapcsolatos munkálatokra stb. az elemi népiskolai tanerők igénybevehetéséről 1057
- 326.) 48.853/1915. V. M. sz. Az állami elemi népiskolai tanerőknek, tanítóknak és tanítónőknek a háború tartama alatt állandóan, tehát az iskolai nagyszünidő alatt is szolgálatuk helyén köteles tartózkodásáról . . . 1058
- 327.) 575/1915. M. E. sz. Több cikk vámjának időleges felfüggesztéséről 1059
- 328.) 2.357/1915. M. E. sz. A húsfogyasztás korlátozásáról 1060
- 329.) 2.378/1915. M. E. sz. Az állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál az 1914/15. évi állami költségvetéssel rendszeresített új kezelői és kezelőnői állások 1061
- 330.) 2.388/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 551/1915. M. E., 956/1915. M. E., 1.699/1915. M. E. és 1.896/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletek módosításáról 1079
- 331.) 2.405/1915. M. E. sz. A búzában vagy rozsban kötelezett terménybeli járandóságok tárgyában 9.090/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletnek hatályon kívül helyezéséről 1080
- 332.) 2.449/1915. M. E. sz. Egyes térképek, útikönyvek, képes levelezőlapok és ábrázolatok terjesztésének korlátozásáról 1081
- 333.) 2.374/1915. M. E. sz. A nyers marha- és lóbőrökért, valamint a kész marha- és lóbőrökért követelhető legmagasabb árak újabb megállapításáról 1082

- 334.) 2.375/1915. M. E. sz. A nyers marhabőrök és a nyers lóbőrök forgalombahozataláról 1089
- 335.) 2.376/1915. M. E. sz. A bőrök nehezítésének tilalmáról 1092
- 336.) 2.468/1915. M. E. sz. Az 1915. évi búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről 2.072/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről 1094
- 337.) 2.470/1915. M. E. sz. Egyes mezőgazdasági termények és liszt-neműek szállításához szükséges igazolványokra vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról 1097
- 338.) 2.502/1915. M. E. sz. A búza- és rozsliszt kimeléséről 649/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletnek hatályon kívül helyezéséről 1098
- 339.) 2.684/1915. M. E. sz. A fogyasztási cukorért követelhető legmagasabb árak megállapításáról 1099
- 340.) 2.683/1915. M. E. sz. Budapest székesfőváros területén az augusztusi költözködési határidők meghosszabbításáról 1101
- 341.) 2.726/1915. M. E. sz. A közfogyasztásra szánt búza és rozsliszt előállításának és forgalombahozatalának új szabályozásáról 1102
- 342.) 2.727/1915. M. E. sz. A búzalisztért és rozslisztért követelhető legmagasabb árak megállapításáról 1106.
- 343.) 2.757/1915. M. E. sz. Az 1915. évi termésből az 1915—1916. évi termelési időszakban sörgyártás céljaira vásárolható és feldolgozható árpa mennyiségekről 1111
- 344.) 2.776/1915. M. E. sz. Az égetett szeszes italok kimérésével és kis mértékben való elárusításával foglalkozó üzletek miként gyakorlásáról . . . 1114
- 345.) 2.826/1915. M. E. sz. A hadbavonult gazdatisztekéről 1115
- 346.) 2.704/1915. M. E. sz. A hadköteles férfiszemélyek kivándorlásának megtiltásáról 1118
- 347.) 2.795/1915. M. E. sz. A száraz (érett) babért, borsóért és lencséért követelhető legmagasabb árak megállapításáról 1118
- 348.) 2.811/1915. M. E. sz. A Haditermény-részvénytársaság és bizományosai részére felajánlott búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermények megvételéről 1121
- 349.) 2.812/1915. M. E. sz. A búzáért, rozsért, árpáért és zabért követelhető legmagasabb árak megállapításáról szóló 2.077/1915. M. E. számú rendeletnek a Haditermény-részvénytársaság és bizományosai által kötött ügyletekre vonatkozó módosításáról 1122
- 350.) 2.813/1915. M. E. sz. Az 1915. évi búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről 2.072/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről 1123
- 351.) 2.807/1915. M. E. sz. A magánjogi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztás (moratórium) fokozatos megszüntetéséről 1125
- 352.) 2.817/1915. M. E. sz. A hadmíveletek folytán elpusztított vagy meg-

rongált községek helyreállítása érdekében szükséges szolgáltatások igénybe- vételéről	1147
353.) 2.842/1915. M. E. sz. A zálogtárgyak értékesítésének korlátozásáról	1149
354.) 2.849/1915. M. E. sz. A hadi célokra igénybevett egyes szeszfőző- készülékeknek a községek (városok) részére szesztermelési célra való ideig- lenes átengedéséről	1151
355.) 2.884/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 551/1915. M. E., 956/1915. M. E., 1.699/1915. M. E., 1.896/1915. M. E. és 2.388/1915. M. E. számú minisztériumi rendeletek kiegészítéséről, illetőleg módosításáról	1153
356.) 2.866/1915. M. E. sz. Egyes pamutanyagok készleteinek be- jelentéséről, valamint elidegenítésüknek és feldolgozásuknak korlátozásáról .	1154
357.) 2.936/1915. M. E. sz. Az 1915. évi termésből az 1915—1916. évi termelési időszakban szeszgyártás céljaira visszatartható, illetőleg beszerez- hető és feldolgozható rozs- és árpamennyiségek meghatározásáról	1157
358.) 2.966/1915. M. E. sz. A korpa forgalombabocsátásának szabá- lyozásáról	1161
359.) 2.949/1915. M. E. sz. Az ipari minták oltalmi időtartamának meg- hosszabbításáról	1165
360.) 2.958/1915. M. E. sz. A 2.072/1915. M. E. számú rendelettel zár alá vett búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának és zabnak végrehajtás útján való lefoglalása esetében követendő eljárásról	1166
361.) 2.972/1915. M. E. sz. A tűzifakészletek bejelentéséről	1169
362.) 2.973/1915. M. E. sz. A háromnál több gyermekkel bíró állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyet- tesítő rendkívüli évi segély engedélyezéséről	1176
363.) 2.985/1915. M. E. sz. A háborúra való tekintettel egyes társaságok vagy egyéb vállalatok részére szövetséges hatalom által kirendelt szervek jog- köréről	1178
364.) 2.986/1915. M. E. sz. Az 1915. évi termésből az 1915—1916. évi termelési időszakban malátagyárak, valamint gabonát és lisztet feldolgozó egyéb ipari üzemek céljára, úgyszintén az iparszerű állathizlalás és rész- ben a másnemű állattartás céljára felhasználható gabona-, illetve lisztmennyi- ségeknek és a vetőmagnak beszerzéséről	1178
365.) 3.008/1915. M. E. sz. A részvénytársaságok és szövetkezetek köz- gyűlésének idejéről és a mérleg készítéséről szóló 130/1915. M. E. számú ren- delet kiegészítéséről	1188
366.) 2.987/1915. M. E. sz. Az idegenek és a náluk lévő tárgyak fokozott ellenőrzéséről	1189
367.) 3.021/1915. M. E. sz. A háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról .1380/1915. M. E. szám alatt kiadott minisztériumi rendelet kiegészítéséről és módosításáról	1192

368.) 3117/1915. M. E. sz. Több cikk vámjának időleges felfüggesztéséről	1195
369.) 3.118/1915. M. E. sz. Több cikk ki- és átvitelének tilalma tárgyában 551/915. M. E., 956/1915. M. E., 1.699/1915. M. E., 1896/1915. M. E., 2.388/1915. M. E. és 2.884/1915. M. E. szám alatt kiadott minisztériumi rendeletek kiegészítéséről, illetőleg módosításáról	1196
370.) 3.144/1915. M. E. sz. A vasúti alkalmazottaknak kolera ellen való kötelező beoltásáról	1198
371.) 3.171/1915. M. E. sz. A lenmagolaj zár alá vételéről, a lenmagolajkészletek bejelentéséről, a lenmagnak és lenmagolajnak vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	1199
372.) 3.172/1915. M. E. sz. A lenmagért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	1200
373.) 3.217/1915. M. E. sz. Az árpagyöngy előállításáról, forgalomba hozataláról és legmagasabb árának megállapításáról	1201
374.) 4.272/1915. M. E. sz. A katonai büntetőtörvény II. részében foglalt rendelkezéseknek a hadifoglyokra való alkalmazásáról	1205
375.) 21.220/1915. B. M. eln. sz. Hadifoglyoknak mezőgazdasági munkára alkalmazásáról	1206
376.) 22.227/1915. B. M. eln. szám. A mozgósítás következtében tényleges katonai szolgálatra bevonult vármegyei alkalmazottak illetményeiről	1208
377.) 23.183/1915. B. M. eln. sz. Polgári személyeknek Bosznia-Hercegovinába és Dalmáciába való utazásáról	1209
378.) 23.530/1915. B. M. eln. sz. A húsfogyasztás korlátozásáról	1210
379.) 23.940/1915. B. M. eln. sz. A golyófogókból kiszedett és a lögyakorlatok után talált ólom beszolgáltatásáról	1212
380.) 58.878/1915. B. M. sz. A Hadsegélyző Hivatal által a háborúban elesett hősök özvegyei és árvái, úgyszintén a rokkantak alapjának gyarapítására ércel borított szobor felállításával tervezett gyűjtésről	1212
381.) 24.570/1915. B. M. eln. sz. A Fiume határában vont tábori csendőrkordonnal kapcsolatos igazolványok kiállításáról	1214
382.) 198.944/1915. B. M. sz. Az utalványrendeleteknek sajátkezű aláírásáról	1216
383.) 84.646/1915. B. M. sz. A lengyel és ukrainai legionáriusok ellenőrzéséről	1217
384.) 24.477/1915. B. M. eln. sz. A hazánkban élő francia és angol alattvalók hazatérésének feltétlenül megszabott korhatár újabb megállapításáról	1218
385.) 24.550/1915. B. M. eln. sz. Az orosz állampolgárok egy részének hazabocsátásáról	1219
386.) 81.500/1915. B. M. sz. A járványos agy- és gerincagyhártyalob ellen való védekezésről	1221

- 387.) 24.630/1915. B. M. eln. sz. A közigazgatási alkalmazottak felmentésének felülvizsgálatáról 1222
- 388.) 73.471/1915. B. M. sz. Az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfigyéneknél hadiszolgálatban előfordult halálesetről adandó értesítésről 1224
- 389.) 26.840/1915. B. M. eln. sz. A törvényhatóságok által a 2.072/1915. M. E. sz. rendelet 6. §-a alapján való gabonabeszerzésnél követendő eljárásról 1225
- 390.) 88.185/1915. B. M. sz. Az égetett szeszes italok kismértékben való elárusításának korlátozásáról 1239
- 391.) 89.412/1915. B. M. sz. A magánjogi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztás (moratórium) fokozatos megszüntetése tárgyában kiadott 1915. évi 2.807. M. E. számú rendelet 16. §-ának a gyámpénztárak pénzügyi betétjeire vonatkozó részében való végrehajtásáról 1240
- 392.) 89.340/1915. B. M. sz. A moratoriumfeloldó rendelet (1915. évi 2.807. M. E. sz.) 16. §. harmadik bekezdésének végrehajtásáról 1241
- 393.) 87.673/1915. B. M. sz. A katonaságnak a polgári hatóságokkal való egyetértő eljárásáról középületeknek kórházi vagy beszállásolási célokra való igénybevételeiről 1242
- 394.) 33.000/1915. B. M. sz. Az utóházasság által történt törvényesítés anyakönyvi följegyzése céljából teendő gyámhatósági intézkedésekről 1243
- 395.) 54.404/1915. B. M. sz. A gyámhatósági hatáskörben a perrendtartásról szóló 1911 : I. t.-c. 674. §-ának, valamint a perrendtartást életbeléptető 1912 : LIV. t.-c. 21. §-ának rendelkezései folytán beállott változásokról és a követendő eljárásról 1245
- 396.) 70.995/1915. B. M. sz. Az értéknélküli hivatalos postaküldemények kézbesítési módjának megváltoztatása következtében a V. Ü. Sz., Közs. Ü. Sz., Köz. Biz. Ü. Sz. és Gy. Ü. Sz. módosításáról 1247
- 397.) 27.234/1915. B. M. eln. sz. A szövetséges hadseregek által elfoglalt orosz-lengyel területek lakosaival szemben követendő eljárásról 1248
- 398.) 32.654/1915. B. M. sz. Beteg és gyanús egészségi állapotú egyének toloncolása körül követendő óvatossági rendszabályokról 1249
- 399.) 91.955/1915. B. M. sz. Az okleveles bábák által a magyar szent korona országai, illetőleg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományok területén folytatható gyakorlat kölcsönös megengedésének feltételeiről 1250
- 400.) 88.771/1915. B. M. sz. Az elmeállapotnak a polgári perrendtartás (1911 : I. t.-c.) életbeléptetéséről szóló 1912 : LIV. t.-c. 19. §-a alapján teljesített bírói megvizsgálása alkalmából felmerült szakértői díjról 1251
- 401.) 93.814/1915. B. M. sz. A harcvonalban levő katonák hozzátartozóinak látogatásáról 1252
- 402.) 23.861/1915. B. M. eln. sz. A rendőrhatalósági felügyelet alatt álló külföldi állampolgárok postai küldeményeinek forgalmáról 1253

- 403.) 3.389/1915. B. M. res. sz. A határátkelési pontok megállapításáról 1257
- 404.) 29.491/1915. B. M. sz. Az idegenek és a náluk levő tárgyak fokozott ellenőrzése tárgyában kiadott 2.987/1915. M. E. sz. rendelet végrehajtásáról 1258
- 405.) 93.450/1915. B. M. sz. A hadseregtől az ország belsejébe visszatérő polgári személyek egészségügyi megfigyeléséről 1259
- 406.) 96.219/1915. B. M. sz. A hadsereg számára szállító üzemek alkalmazottainak hólyagos himlő ellen való újraoltásáról 1260
- 407.) 47.400/1915. F. M. eln. sz. A gabona és őrlemény szállításához szükséges szállítási igazolványok kiállításáról 1261
- 408.) 91.300/1915. F. M. sz. A gabona és liszt szállítására szánt textilose zsákoknak ismertető jelzéssel való kötelező ellátásáról 1263
- 409.) 9.353/1915. H. M. eln. sz. Hadifoglyoknak ipari munkára kiadásáról 1265
- 410.) 9.717/1915. H. M. eln. sz. A hadicélokra igénybevett malátakészleteknek az igénybevétel alól való feloldásáról 1266
- 411.) 10.297/1915. H. M. eln. sz. A termelési adó alá eső szeszfőzdék berendezéseinek (pálinkafőző kis üstök) átadásáról 1266
- 412.) 10.298/1915. H. M. eln. sz. A termelési adó alá eső szeszfőzdék berendezéseinek (a pálinkafőző kis üstök) átvételére hivatott átvételi bizottságokról 1269
- 413.) 10.500/1915. H. M. eln. sz. Az 1876—1890. és 1892—1894. évi születésű népfölkelők bevonulásáról 1271
- 414.) 10.601/1915. H. M. eln. sz. Az ismét népfölkelőkötelesekké vált volt tiszteknek stb. korábbi rangfokozatukba kinevezéséről 1274
- 415.) 11.605/1915. H. M. eln. sz. Az 1865—1872. évi születésű népfölkelők egyévi önkéntesi karpaszomány viselésére való jogosultságáról 1278
- 416.) 12.246/1915. H. M. eln. sz. A salétromkészletek hadicélokra igénybevételéről 1286
- 417.) 12.261/1915. H. M. eln. sz. Az átadott főzőkészülékekért megállapított térítésről 1289
- 418.) 11.412/1915. I. M. E. sz. A közszállításokból való kizárást megállapító jogerős birói ítéletnek a kereskedelemügyi miniszterrel közléséről 1289
- 419.) 12.600/1915. I. M. E. sz. A moratórium fokozatos megszüntetése következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapítása tárgyában 1290
- 420.) 35.432/1915. I. M. sz. A székesfővárosi Margitsziget törvénykezési átcsatolásáról 1305
- 421.) 3.000/1915. I. M. sz. A gyermek elhelyezésének és a tartásnak kérdésére vonatkozó gyámhatósági hatáskör szabályozásáról az 1912 : LIV. t.-c. 21. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában 1306
- 422.) 12.620/1915. I. M. E. sz. A Budapesti Giro- és Pénztáregylet

Részvénytársaság által foganatosítandó értékpapír-árverések szabályainak megállapításáról	1307
423.) 36.136/1915. I. M. sz. Hosszuperesztég, Vashosszufalu és Bögöte községeknek törvénykezési átcsatolásáról	1310
424.) 39.403/1915. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	1310
425.) 46.997/1915. K. M. sz. Az olasz kormány által hadidugárúknak minősített tárgyak jegyzéke	1311
426.) 48.350/1915. K. M. sz. Külfölddel terjedelmes póstacsomagok váltásáról	1314
427.) 47.385/1915. K. M. sz. Internáltak Olaszországgal való postaforgalmáról	1314
428.) 54.400/1915. K. M. sz. A találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. törvénycikk 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbításáról	1315
429.) 54.786/1915. K. M. sz. A m. kir. minisztérium 2.470/1915. M. E. számú rendelete hatályának a gabonaneműekből vagy ezek lisztjéből előállított mindennemű cikkekre, valamint a felezett, törött vagy megőrölt babra, borsóra és lencsére vonatkozó kiterjesztéséről	1316
430.) 54.008/1915. K. M. sz. II. függelék a naszódvidéki helyi érdekű vasút engedélyokiratához	1317
431.) 54.282/1915. K. M. sz. A berni egyezmény hatálya alá eső vasútvonalak jegyzékéről	1318
432.) 52.729/1915. K. M. sz. A m. kir. minisztérium 8.286/1914. M. E. és 9.051/1914. M. E. számú rendeleteiben megállapított pénz- és értékpapírelvonási tilalom alól kivétel engedélyezéséről	1319
433.) 57.483/1915. K. M. sz. A közélémezés és állattartás céljaira szolgáló gabonavásárlások határidejének meghosszabbításáról	1319
434.) 70.000/1915. P. Ü. M. sz. A legénység állományába tartozott rokkantaknak és az elesettek, eltűntek, vagy meghaltak hátrahagyottainak az 1915 : XV. t.-c. 7. §-a alapján való segélyezéséről	1320
435.) 72.109/1915. P. Ü. M. sz. A cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételár kiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéseül megállapított ár közhirre tételéről	1362
436.) 78.500/1915. P. Ü. M. sz. A községeknek (városoknak) szesztermelési célra ideiglenesen átengedett főzőkészülékek használata tárgyában .	1363
437.) 12.199/1915. P. M. sz. A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus 1-je előtti betéti könyvre elhelyezett betéteknek az 1912 : LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátott, 1915. évi 5 ^{1/2} /0-os és 6 ⁰ /0-os magyar járadékkölcsönökre (hadikölcsön) történt befizetések céljából felvett lombardkölcsönök részbeni törlesztésére való igénybevehetéséről	1369
438.) 65.613/1915. P. Ü. M. sz. A közadókat érintő egynémely kér-	

désnek a hadiállapot folytán szükségessé vált kivételes szabályozásáról szóló	
1915 : XIV. törvénycikk végrehajtása tárgyában	1370
439.) 95.413/1915. P. Ü. M. sz. A szesz eladási árából az államkincstárnak beszolgáltatandó részesedési összeg, némely esetekben való visszatérítéséről	1380
440.) 70.000/1915. V. M. sz. Az országos tanári nyugdíjintézetre vonatkozó 1914 : XXXVI. törvénycikk végrehajtása ügyében az 1914. évi szeptember hó 16-án kiadott 115.000. sz. körrendeletnek kiegészítéséről	1381
441.) 6.144/1915. V. M. eln. sz. A József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület által a »Tüdővész elleni Országos Liga« címen indított mozgalom támogatásáról	1385

Hatásköri Jogsabályok és Hatásköri Határozatok Tára. Az e cím alatt 1908. évben megindult gyűjtemény VII. kötete megjelent. (Lásd az I. kötetre vonatkozólag: Igazságügyi Közlöny XVIII. évf. 16. lap; a II. kötetre és a III kötet első felére vonatkozólag: XIX. évf. 342. lap; a III. kötet második felére vonatkozólag: XX. évf. 223. lap; a IV. kötetre vonatkozólag: XXI. évf. 215. lap; az V. kötetre vonatkozólag: XXII. évf. 426. lap; a VI. kötetre vonatkozólag: XXIII. évf. 736 lap).

A gyűjteményt a m. kir. igazságügyminiszter megbízásából dr. Térfi Gyula miniszteri tanácsos állította össze. A VII. kötet az 1914. évben hozott hatásköri bírósági határozatokat tartalmazza. A gyűjtemény a hatásköri bíróságnak az említett időben hozott minden érdemleges határozatát közli, de közli ezeken felül más hatóságoknak, nevezetesen a rendes bíróságoknak, a közigazgatási bíróságnak, valamint a minisztereknek hatásköri határozatait is.

A m. kir. igazságügyminisztérium a VII. kötetet megküldötte a kir. bíróságoknak és a kir. ügyészségeknek, ugyanannyi példányban, mint az előbbi VI. kötetet. Ezt a kötetet 6 korona 38 fillér értékben kell a szakleltárba, illetőleg a leltári naplóba felvenni, de ezt az összeget az irodaátalányszámadásban átfutó tételként elszámolni nem kell.

A kötet 6 korona 38 fillér árban megrendelhető a Franklin-társulatnál (Budapest, IV.. Egvetem-utca 4.) (55.568/1915 I. M. sz.).

Hatásköri bírósági határozatok kivonata.*) 44.) A hatásköri bíróság felfüggeszti az eljárást, ha a félnek a tárgyalást rendelő határozatot hadbavonulása miatt nem lehetett kézbesíteni (1915. évi október hó 18-án Hb. 36. sz.).

45.) Ha az alispán által az 1907 : LXI. t.-c. 8. §-a alapján bejelentett hatásköri összeütközési bejelentést a belügyminiszter magáévá tette, tárgytalan az a kifogás, hogy a bejelentést ügyvédi képviselő nélkül tették.

Ha a hatásköri összeütközésre vonatkozó bejelentést még az ügy érdemi elintézése előtt megtették, a hatásköri bíróság a hatásköri összeütközés eldöntését — tekintet nélkül az 1907 : LXI. t.-c. 7. §-ának utolsóelőtti bekezdésében foglalt rendelkezésre — az ugyanezen törvény 10. §-a alapján, vagyis oly alapon, hogy

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak itt közölt folyószámai megegyeznek azokkal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a Hatásköri Jogsabályok és Hatásköri Határozatok Tára című munka közli.

a felmerült hatásköri összeütközés az eljárás folytatását és az érdemi határozat jogerőre emelkedését felfüggeszti, eljárása körébe vonja.

Ha a felperes ügyvéd a közigazgatási hatóság előtt tiszteletdíjat, a rendes bíróság útján viszont munkadíjat érvényesít, az ügyazonosság nem hiányzik.

Az ügy tárgyi azonosságát nem a használt kifejezések, hanem az eljárás tárgyává tett igény azonossága döntik el.

Vármegyei tiszteletbeli tisztviselőnek (tiszteletbeli tiszti ügyésznek) saját törvényhatóságával szemben hivatalos megbízás alapján teljesített munkájáért követelt díjazásának érvényesítése közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. évi október hó 18-án Hb. 45. sz.).

46.) Megvan az ügyazonosság, ha ugyanabból a jogviszonyból ugyanazon a jogalapon keletkezett, habár nem egyenlő összegű követelést érvényesít a fél mind a közigazgatási hatóság, mind a rendes bíróság előtt.

Mindazok a magánjogi jogviszonyokból eredő vitás kérdések, amelyeket törvény vagy törvényen alapuló szabály nem utal közigazgatási hatóság elé, a rendes bíróság elé tartoznak.

Nincs oly törvény vagy törvényen alapuló szabály, amely a birtokos (bérelő) és a gazdasági munkavállalkozó között létrejött szerződésből eredő vitás magánjogi kérdéseket közigazgatási hatóság elé tartozóknak mondaná ki.

A birtokos és a munkavállalkozó között kötött oly szerződés, amely szerint a munkavállalkozó arra vállalkozik, hogy az elvetett cukorrépa termelése körül szükséges összes gazdasági munkálatokat az általa felfogadandó és általa fizetendő, legalább negyven gazdasági munkással a termelés eredménye szerint igazodó összegért ellátja, nem esik az 1898: II. t.-c. határozmányai alá és nem intézkedik az ily szerződéseknek a közigazgatási hatóságok elé utalása iránt az 1899: XLII. t.-c. sem; mihez képest az ily szerződésre alapított követelésért folyó ügy a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi október hó 18-án Hb. 51. sz.).

47.) Az ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott, de szabályos ügyvédi meghatalmazással fel nem szerelt hatásköri összeütközési bejelentést a hatásköri bíróság visszautasítja. (1915. évi szeptember hó 1-én Hb. 54. sz.).

48.) Rendes bíróság hatáskörébe tartozik az eljárás, ha az ügy tárgya nem köztekinteteből szükséges kerítés létesítése, hanem a szomszédos telektulajdonosok között vitássá vált az a kérdés, hogy a telkeik határvonalán volt kerítés helyreállítása melyiküknek kötelessége (1915. évi október hó 18-án Hb. 59. sz.).

49.) Az ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott, de szabályos meghatalmazással fel nem szerelt hatásköri összeütközési bejelentést a hatásköri bíróság hivatalból visszautasítja (1915. évi szeptember hó 1-én Hb. 60. sz.).

50.) Az ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott, de szabályos meghatalmazással fel nem szerelt hatásköri összeütközési kijelentést a hatásköri bíróság hivatalból visszautasítja (1915. évi augusztus hó 31-én Hb. 61. sz.).

51.) Cselédbérkövetelés elbírálása ellenkövetelés támasztása esetében is a közigazgatási hatóság hatásköréhez tartozik (1915. évi október hó 18-án Hb. 65/3. sz.).

52.) Szolgálati szerződésen alapuló természetbeni cselédjárandóság egyenértéke iránti követelés nem kártérítési, hanem cselédbérekövetelés, amelynek érvényesítése közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik (1915. évi október hó 18-án Hb. 74. sz.).

53.) Nincs hatásköri összeütközés, ha a kérelem (ügyvédi fegyelmi ügyben bíróküldési kérelem) tárgyában csak egyik hatóság (a Kúria ügyvédi tanácsa) határozott, a másik hatóság (az igazságügyminiszter) ellenben nem intézkedett (1915. évi október hó 18-án Hb. 75. sz.).

54.) Rendes bíróságok közötti hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetében hatásköri bíróság előtti eljárásnak nincs helye (1915. évi október hó 18-án Hb. 76. sz.).

55.) Hatásköri bíróság előtti eljárásnak nincs helye, ha a rendes bíróság a bírói hatáskör hiánya miatt a községi bíróság, ellenben illetékességének hiánya miatt utasította vissza a keresetlevelet (1915. évi október hó 18-án Hb. 78. sz.).

Személyi hírek.

Méltóságadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége dr. Tőry Gusztáv igazságügyi államtitkárnak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Ujházi Sándor főügyészi helyettesi címmel és jelleggel felruházott székesfehérvári kir. ügyésznek, saját kérelmére történt nyugalomba helyeztetése alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, a kir. főügyészi címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Legfelső elismerés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy saját kérelmére történt nyugalomba helyeztetése alkalmából Fabinyi Gusztáv kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott pozsonyi kir. ítélőtáblai bírónak, sok évi hű és buzgó szolgálataiért legfelső elismerése tudtul adassék.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

tanácselnökké: Chudovszky Gézát, a rózsahegy kir. törvényszék elnökét a pécsi kir. ítélőtáblához;

törvényszéki elnökké: Belopotoczky Gyula rózsahegy kir. ügyészt a rózsahegy kir. törvényszékhez;

VII. fizetési osztályba sorozott járásbírákká: Janka Jenő egri kir. járásbíró a tiszafüredi, dr. Csupor Sándor szombathelyi kir. törvényszéki bírót a felsőpulyai és dr. Berényi Antal szatmárnémeti kir. törvényszéki bírót az óradnai kir. járásbíróshoz;

albírákká: Solymosi Gyula dévai kir. törvényszéki és dr. Farkas László a nagyvárad kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a kőrösbökenyi, Zayzon Kálmán gyergyószentmiklósi kir. járásbírósi jegyzőt a gyergyószentmiklósi, dr. Bodoky Zoltán nagyikindai kir. törvényszéki jegyzőt a nagyikindai kir. járásbíróshoz;

alügyészé: dr. Szigriszt Antal Tibor a temesvári kir. ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a temesvári kir. ügyészséghez.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

közjegyzővé: dr. Dömötör Sándor kecskeméti kir. közjegyzőhelyettes Szilágy-csehre

jegyzőkké: Perger L. Aladár pozsonyi kir. törvényszéki joggyakornokot a pozsonyi kir. járásbíróshoz, Széles István nagyváradvárosi kir. járásbírósi és dr. Bolcas Ágoston nagyvárad kir. törvényszéki joggyakornokokat a nagyvárad kir. Strassil Sándor fumei kir. járásbírósi joggyakornokot a fumei kir. törvényszékhez, Sarlay Lajos szombat-helyi kir. járásbírósi joggyakornokot a pécsi kir. járásbíróshoz, dr. Krisán Pál kolozsvári kir. törvényszéki joggyakornokot a kolozsvári kir. törvényszékhez, dr. Lányi Oszkár budapesti ügyvédjelöltet a szolnoki kir. járásbíróshoz, dr. Wilhelm Jenő szabadkai gyakorló ügyvédet a szabadkai, dr. Baumgartner Lajos budapesti kir. törvényszéki dr. Vaisz-féle alapítványi és dr. Szappanos József budapesti kir. büntetőtörvényszéki joggyakornokot a budapesti kir. büntetőtörvényszékhez, dr. Horváth István lőcsei kir. törvényszéki joggyakornokot a miskolci és dr. Szafir Miklós budapesti ügyvédjelöltet a zentai kir. járásbíróshoz;

a m. kir. igazságügyminisztérium számvevőségéhez:

számvisztekke: Szele Lajos kassai m. kir. pénzügyi számvisztet, Vadász József, Ortutay Gyula és Polgár Rudolf m. kir. igazságügyminisztériumi díjnokokat;

telekkönyvvezetővé: Pozsonyi Antal kolozsvárvárosi kir. járásbírósi irnokot a bánffyhunyadi kir. járásbíróshoz;

irnokokká: Menning Vilmos szentágotai kir. járásbírósi díjnokokot a bicskei, Szövérfy Dezső szentágotai kir. járásbírósi telekkönyvi átalakító díjnokokot a felsőpulyai, Nagy Lajos kőrösbökenyi kir. járásbírósi díjnokokot a kőrösbökenyi, dr. Dobrovics Tamás husztli kir. járásbírósi telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokokot a técsői és Onya Miklós szegedi kir. törvényszéki díjnokokot a battonyai kir. járásbíróshoz;

végrehajtóvá: Márton Béla szatmárnémeti városi végrehajtót a színerváraljai kir. járásbíróshoz.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Ferdinándi Tihamér rahói kir. járásbírói saját kérelmére a hatvani kir. járásbíróshoz;

dr. Szécsi József fumei kir. törvényszéki jegyzőt a fumei, dr. Szabó István zentai kir. járásbírósi jegyzőt a zombori, dr. Haász Béla szabadkai kir. járásbírósi jegyzőt az eperjesi kir. járásbíróshoz, dr. Göczi Károly tordai kir. törvényszéki jegyzőt a nagyvárad kir. törvényszékhez, továbbá dr. Éderer István soproni és dr. Szalay Jenő győri kir. törvényszéki, valamint Halliarszky Albert kézdivásárhelyi és Nyáguly Béla medgyesi kir. járásbírósi jegyzőket kölcsönösen;

Lőwy Albert halmi kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt a máramarosszigeti kir. járásbíróshoz;

Pomucz György rétsági kir. járásbírósi irodatisztet a balassagyarmati kir. törvényszékhez;

Vukelics Péter ráckevei kir. járásbírósi irnokot a pestvidéki kir. járásbíróshoz, valamint Bunta Zsigmond trencsényi kir. törvényszéki és Gverk Gyula csacjai kir. járásbírósi irnokokat kölcsönösen;

Ruszu ly Imre nagyenyedi és Schott János Lajos algyógyi kir. járásbíróági végrehajtókat kölcsönösen.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Markwarth Rezső, dr. László Árpád, dr. Schwarz Andor, Konrád Gyula és Kósa János budapesti, Főgel Zoltán egri, valamint Csizmadia László gyöngyösi lakosokat utóbbi négyet ideiglenes minőségben;

a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. László Imre végzett joghallgató, miskolci lakost;

a pécsi kir. ítélőtábla elnöke Brunner Árpád pécsi és Kamarás Geza szekszárdi lakos, jogszigorlókat ideiglenes minőségben a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe díjas joggyakornokokká nevezték ki.

A kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Zöld Jenő kaposvári kir. járásbíróági joggyakornokot saját kérésére s költségén hasonló minőségben a beregszászi kir. törvényszékhez áthelyezte.

A debreczeni kir. főügyész Antal Miklós szatmárnémetii kir. ügyészségi irnokot a vezetése alatti kir. főügyészséghez hasonló minőségben áthelyezte.

A budapesti kir. főügyész Gacs Gyula kecskeméti kir. törvényszéki címzetes fogház-őrmestert a kecskeméti kir. törvényszéki fogházhoz fogház-őrmesterré;

Szőnyi Dániel trencsényi kir. járásbíróági hivatalszolgát a pestvidéki kir. törvényszéki fogházhoz fogház-őrré nevezte ki.

A kassai kir. törvényszék dr. Gábor Herbert gyakorló ügyvédet a német nyelvre a kassai kir. törvényszékhez és járásbíróághoz állandó bíróági tolmácsná nevezte ki.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter a nagyszebeni kir. járásbíróágnál ideiglenes minőségben alkalmazott Kató József Aladár irnokot ebben az állásában végleg megerősítette.

A győri kir. ítélőtábla elnöke dr. Kis László ideigleges minőségű joggyakornokot állásában végleg megerősítette.

Esküdtbíróágok elnökei és helyettes elnökei.

A kir. ítélőtáblák elnökei az 1897 : XXXIII. t.-c. 2. §-a alapján a kir. ítélőtáblák területén levő kir. törvényszékeknél szervezett esküdtbíróágok elnökeiül és helyettes elnökeiül az 1916. év tartamára a következőket jelölték ki:

A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke:

A debreczeni kir. törvényszéknél elnökül: Hoffmann József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Nagy Kálmán kir. törvényszéki bírót;

a máramaroszigeti kir. törvényszéknél elnökül: Veréczy Gyula kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: V. Balás Pál kir. törvényszéki bírót;

a nyiregyházi kir. törvényszéknél elnököl: Szakolczay Lajos kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: dr. Sarvay János kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a szatmárnémeti kir. törvényszéknél elnököl: dr. Papolczy Gyula kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: dr. Némethy József kir. törvényszéki bírót.

A kassai kir. ítélőtábla elnöke:

A kassai kir. törvényszéknél elnököl: Münster Tivadar kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Mikita Emil kir. törvényszéki bírót;

a lőcsei kir. törvényszéknél elnököl: dr. Lupkovics József, kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: dr. Matavovszky Aladár kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a miskolczi kir. törvényszéknél elnököl: Lehoczky Sándor kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Maurer László királyi törvényszéki bírót.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke:

A brassói kir. törvényszéknél elnököl: Wittich József kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Elekes Andor kir. törvényszéki tanácselnököt;

a csikszeredai kir. törvényszéknél elnököl: Bigner József kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Kováts Lajos kir. törvényszéki bírót;

az erzsébetvárosi kir. törvényszéknél elnököl: Madaras Gábor kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnököl: Bodor Ödön kir. törvényszéki bírót;

a kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél elnököl: Hasz József kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: dr. Nagy Emil Pál kir. törvényszéki tanácselnököt;

a marosvásárhelyi kir. törvényszéknél elnököl: gróf Lázár Miklós kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnököl: Lázár Kálmán kir. törvényszéki bírót;

a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél elnököl: dr. Haan Béla kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Graffius Károly kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke:

A besztercei kir. törvényszéknél elnököl: Kendefi Domokos kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Bisze Alajos kir. törvényszéki tanácselnököt;

a dési kir. törvényszéknél elnököl: Almay Ferenc kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnököl: Pisztori Zoltán kir. törvényszéki bírót;

a dévai kir. törvényszéknél elnököl: dr. Papp Domokos kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Savu Mózes kir. törvényszéki bírót;

a gyulafehérvári kir. törvényszéknél elnököl: Lázár Emil kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: dr. Borzovay Béla kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a kolozsvári kir. törvényszéknél elnököl: báró Rudnyánszky Béla kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: dr. Grandpierre Emil kir. törvényszéki bírót;

a nagyszebeni kir. törvényszéknél elnököl: dr. Kemény Gyula kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnököl: Munteán Gyula kir. törvényszéki bírót.

A pécsi kir. ítélőtábla elnöke:

A kaposvári kir. törvényszéknél elnökül: Kisfaludy Ákos kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: dr. Takács László kir. törvényszéki bírót;

a pécsi kir. törvényszéknél elnökül: dr. Simon József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Vásárhelyi István kir. törvényszéki bírót;

a szekszárdi kir. törvényszéknél elnökül: dr. Pesthy Pál kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Kövessy Ödön kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

A szegedi kir. ítélőtábla elnöke:

A nagyikindai kir. törvényszéknél elnökül: Racsóv Lehel kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Békefy Iván kir. törvényszéki bírót,

a szegedi kir. törvényszéknél elnökül: Pókai Elek kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Hevesy Kálmán kir. törvényszéki bírót;

az újvidéki kir. törvényszéknél elnökül: Csarsch Dezső kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Fischer Frigyes kir. törvényszéki bírót.

A temesvári kir. ítélőtábla elnöke:

A temesvári kir. törvényszéknél elnökül: dr. Virágh Béla kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Szász János kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a budapesti kir. büntető törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Csopely Dénes kir. törvényszéki bírót;

a soproni kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: Pentelényi János kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Vedlik Andor békéscsabai kir. járásbírói önálló működési körrel fel nem ruházott betétszerkesztő irnokot a soproni kir. járásbírói körrel mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912: VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel:

a) a budapesti kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Vigh Gyula szolnoki kir. törvényszéki jegyzőt;

b) a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületében:

dr. Szathmáry Lajos algyógyi kir. járásbírói jegyzőt;

c) *a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületében:*

dr. P a t t a n t y u s Ábrahám János marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőt.

Beosztás.

A m. kir. igazságügyminiszter az előkészítő szolgálat érdekében dr. P a t t a n t y u s Ábrahám János a marosvásárhelyi kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt az ugyanottani kir. törvényszékhez, dr. T a v a s z y József marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot pedig az ottani kir. ügyészséghez osztotta be.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyettesek kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, és pedig:

a balassagyarmati kir. ügyészség kerületébe:

P a p Gyula salgótarjáni gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a budapesti kir. ügyészség kerületébe:

dr. A n g y a l László és dr. G u l y á s Imre a budapesti kir. ügyészséghez ideiglenesen beosztott bírósági jegyzőket;

a marosvásárhelyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. T a v a s z y József a marosvásárhelyi kir. ügyészséghez beosztott bírósági joggyakornokot;

a nyíregyházi kir. ügyészség kerületébe:

dr. B r ó d y Béla tiszalöki gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a pécsi kir. ügyészség kerületébe:

dr. G á l l o s László pécsváradi gyakorló ügyvédet ideiglenesen.

A m. kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a csurgói kir. járásbíróság mellé: dr. G u t t j á n Ignác ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a gyöngyösi kir. járásbíróság mellé: dr. S u g á r Miklós ottani kir. járásbírósági jegyzőt;

a sásdi kir. járásbíróság mellé: dr. E r n s t Lajos ottani kir. járásbírósági jegyzőt az ugyanottani kir. ügyészségi megbizottak állandó helyetteseiül.

Hösi halált haltak:

S i p e k y Balázs Zsigmond pestvidéki kir. törvényszéki jegyző;
S t i l l e r Arthur trsztenai és W e i s z Zoltán alsólendvai kir. járásbírósági írnokok;
B e n e d e k Lajos-csikszeredai kir. járásbírósági telekkönyvi átalakító díjnok;

Barabás József dési kir. ügyészségi és Márton József rimaszombati kir. törvényszéki hivatalszolgák;

Keresztúri József zalaegerszegi kir. törvényszéki fogházőr;

Csepeli József budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi fegyőr;

Nyíri István újpesti kir. járásbíróági napibéres szolga.

Meghaltak.

Dr. Rásky József szombathelyi kir. törvényszéki bíró;

dr. Schipper Miklós fehértemplomi kir. törvényszéki jegyző;

Lévay Lajos pécsváradi kir. járásbíróági ügyészi megbízott;

Hegedűs József máramarosszigeti és Nozdroviczky Arthur bajai kir. járásbíróági telekkönyvvezetők;

Nájer Béla debreceni kir. főügyészségi irodatiszt;

Jovián Gyula szentágotai kir. járásbíróági irnok;

Hnat László debreceni kir. törvényszéki és Veres Lajos zsibói kir. járásbíróági hivatalszolgák.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

Fabinyi Gusztáv kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott pozsonyi kir. ítélőtáblai bíró;

Ujházy Sándor kir. főügyészi címmel és kir. főügyész helyettesi jelleggel felruházott székesfehérvári kir. ügyész;

Rose Gyula kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott hatvani kir. járásbíró;

Farkas Viktor csákgorbói kir. járásbíró;

Juhászovits Manó nagysomkúti kir. járásbíróági jegyző;

Kozma István csikszeredai kir. járásbíróági telekkönyvvezető;

Bachó Kálmán budapesti kir. ítélőtáblai irodafőtiszt;

Gönczy Gyula dési, Hlaváthy Béla vámosmikolai kir. járásbíróági és Tóth Lajos nyiregyházi kir. törvényszéki irodatisztok;

Bittó István kőrösbányai kir. járásbíróági irnok;

Belovecz József sztrópkói kir. járásbíróági és Szondy Sándor nagyváradai kir. törvényszéki hivatalszolgák.

Érvényüket veszített altiszti igazolványok.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter által közölt jegyzéke azoknak az altiszteknek, akiknek részére az 1873:II. t.-c. alapján (a zárjelek között foglalt számok alatt) kiállított igazolványok érvénytelenekké váltak, a következők:

1915. Winkle Lipót (21.223), Schuh József (26.891), Vigh Éliás (27.573), Blickling Péter (27.918), Ács János (29.731), Kessler Pál (30.475), Glatz Mihály (30.485), Bielek Aladár (31.052), Nahm Antal (31.108), Ehling György (31.109), Kresoevič Milos (31.151), Hajdu Gusztáv (32.343), Gersy Tamás (32.399), Kovács István (32.436), Mornau Henrik (32.600), Leibinger Boldizsár (32.617), Fock von Hódos Adolf (32.660), Varga András (33.126), Moodt János (33.182), Pál István (33.223), Jekel Péter (34.572).

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A debreceni kir. közjegyzői kamara az 1886:VII. t.-c. 14. §-a alapján közhírré teszi, hogy Cholnoky Imre szatmárnémeti kir. közjegyző 1915. évi november hó 9-ik napján meghalt s helyettesül dr. Cholnoky Imre szatmárnémeti kir. közjegyzői helyettest rendelte ki az állás betöltéséig.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

Ábrahám László, dr. Csuppay Béla, dr. Ehrenfeld Jenő, dr. Erényi László és dr. Gyöngyösi Dezső budapesti ügyvédek a budapesti;
dr. Hajagos József kecskeméti ügyvéd a kecskeméti;
dr. Popu János balázsfalvi ügyvéd a kolozsvári;
dr. Ekker B. Jenő máramarosszigeti ügyvéd a máramarosszigeti;
dr. Zaleszky Mihály zsolnai ügyvéd a pozsonyi;
dr. Bíró Andor és dr. Mamusich Bódog szabadkai ügyvédek a szabadkai ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Onrdejovics Kálmán*) losonczy ügyvéd hősi elhalálozás folytán a balassagyarmati;
dr. Novák Jenő nagyborosnyói ügyvéd hősi elhalálozás folytán a brassói;
dr. Lisszer Emil és Személyi Kálmán²⁾ budapesti ügyvédek önkéntes lemondás,
dr. Lakatos Nándor,³⁾ dr. Rosenthal Henrik,⁴⁾ dr. Hajduska Emil,⁵⁾ Langheim Ignác,⁶⁾ dr. Róth Miksa,⁷⁾ dr. Sámuel Viktor⁸⁾ és Teuffel Mihály⁹⁾ budapesti ügyvédek elhalálozás folytán a budapesti;
dr. Bodnár István¹⁰⁾ és dr. Haás Emil¹¹⁾ nyiregyházi ügyvédek elhalálozás folytán a debreczeni;
dr. Baán Achill eperjesi ügyvéd elköltözés, Beniács D. Simon rózsahegy és Varga Ferenc löcsei ügyvédek, elhalálozás folytán az eperjesi;
Szóráth János¹²⁾ szobránczi ügyvéd elhalálozás folytán a máramarosszigeti;
dr. Szmattna Hugó pozsonyi ügyvéd hősi elhalálozás folytán a pozsonyi;
dr. Veszlovsky József zombori ügyvéd önkéntes lemondás folytán a szabadkai;
dr. Sternberg Endre¹³⁾ nagykárolyi ügyvéd önkéntes lemondás folytán a szatmárnémeti ügyvédi kamaráknál.

A budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az állítólag hadifogságba jutott ifj. dr. Schwarcz Gyula budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul ifj. dr. Sebestyén Jenő budapesti ügyvéd, az állítólag hadifogságba jutott dr. Tihanyi Arnold budapesti ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul Láng József budapesti ügyvéd rendeltetett ki, — a Budapesten lakó dr. Szabó Sándor ügyvéd neve mellé az »I« megkülönböztető jelző a lajstromba bejegyeztetett, — továbbá az ügyvédek lajstromából elhalálozás folytán 1914. november 28-án kitörölt dr. Győri Lipót budapesti ügyvéd irodája részére gondnokul kirendelt dr. Hevesi György budapesti ügyvéd katonai szolgálatra bevonulván, helyette újabb gondnokul dr. Brachfeld Lajos budapesti ügyvéd rendeltetett ki;

a debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a katonai szolgálatot teljesítő és állítólag hadifogságban levő dr. Sörös János nagykárolyi ügyvéd irodája részére a hadiállapot tartamára ideiglenes gondnokul dr. Keéky István nagykárolyi ügyvédet kirendelte, továbbá, hogy dr. Megyery Pál ügyvéd irodáját Kemecséről a kamara kerületében Nyiregyházára tette át;

a pozsonyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Gyuriss Emil zsolnai ügyvéd székhelyét Trencsénbe tette át.

*) Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

¹⁾ Irodája részére a halaszthatlan teendők teljesítésére gondnokul dr. Keresztes István nagyborosnyói ügyvéd rendeltetett ki.

²⁾ Iratait dr. Ziehn Alfréd budapesti ügyvédnek adta át.

³⁾ Irodája részére gondnokul dr. Popper Tódor budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

⁴⁾	"	"	dr. Spieler Jenő	"	"	"	"
⁵⁾	"	"	dr. Lichtenstein Adolf	"	"	"	"
⁶⁾	"	"	dr. Fleischmann Illés	"	"	"	"
⁷⁾	"	"	dr. Csukási Manó	"	"	"	"
⁸⁾	"	"	dr. Mérei Oszkár	"	"	"	"
⁹⁾	"	"	dr. Fischer Jenő	"	"	"	"
¹⁰⁾	"	"	dr. Megyery Pál nyiregyházi	"	"	"	"
¹¹⁾	"	"	dr. Füredi Lajos	"	"	"	"
¹²⁾	"	"	dr. Maxim Jenő szobránczi ügyvéd	"	"	"	"
¹³⁾	"	"	dr. Sternberg Zoltán nagykárolyi ügyvéd	"	"	"	"

rendeltetett ki.

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VII. fiz. oszt. sor. vezető járás- bíró a rahói jbnál	Máramarosszigeti tszék elnökéhez	1915. dec. 9.	273. sz.
VII. fiz. oszt. sor. vezető ügyész a rózsahegyi ügyészségnél	Pozsonyi főügyészhez	» » 5.	270. sz.
Alügyész a szombathelyi ügyész- ségnél	Szombathelyi ügyészség vezető- jéhez	» » 4.	269. sz.
Jegyző a gyergyószentmiklósi jbnál	Csíkszeredai tszék elnökéhez	» » 2.	267. sz.
» a dévai tsznél	Dévai » »	» » 5.	270. sz.
» a lugosi »	Lugosi » »	» » 12.	275. sz.
» az ipolysági jbnál	Ipolysági » »	» » 11.	275. sz.
Közjegyző Fiuméba	Fiumei » »	» » 9.	273. sz.
Telekkönyvvezető a pétervásári jbnál	Egri » »	» » 4.	269. sz.
Telekkönyvvezető a nagyikikindai jbnál	Nagyikikindai » »	» » 6.	234. sz.
Írnok a salgótarjáni jbnál	Balassagyarmati » »	» » 4.	257. sz.
» a kiskunhalasi »	Kalocsai » »	» » 13.	267. sz.
» a kolozsvárvárosi »	Kolozsvári » »	» » 17.	268. sz.
» a kőrösbányai »	Dévai » »	» » 9.	273. sz.
» a dési »	Dési » »	» » 24.	274. sz.
» a nyiregyházi tsznél	Nyiregyházi » »	» » 24.	275. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölveti határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1916. évvel **XXV. évfolyamába** lép.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1916 évvel XVI. évfolyamát kezdi meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1916. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együttvéve 6 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlönynek az 1915. év végével lezárandó XXIV. évfolyama melléklapjával együtt 5 koronáért csak az 1915. év végéig kapható, de már az 1916. évi január hó 1-étől kezdve a XXIV. évfolyamnak és melléklapjának ára 8 korona lesz.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **8 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztősnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának**, valamint a **XXIII. évfolyam 2. számához tartozó mellékletnek** vagyis a Rangsornak és névmutatójának, továbbá az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősege.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban,

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

Könyvtár

Melléklet
az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának
II. számához.

Rendeletek

**a csődön kívüli kényszeregyességi eljárás
tárgyában.**

TARTALOMJEGYZÉK.

I.

	Lapszám
A m. kir. minisztériumnak 4.070/1915. M. E. számú rendelete,	
a csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról	1
I. Fejezet. Az egyességi eljárás megindítása (1—15. §.)	1
II. Fejezet. A kérvény benyújtásának és az eljárás megindításá-	
nak joghatálya (16—20. §.)	6
III. Fejezet. Vagyonfelügyelő, ellenőrző biztos és ellenőrző	
bizottság (21—27. §.)	9
IV. Fejezet. Hitelezők (28—36. §.)	12
V. Egyességi tárgyalás (37—51. §.)	14
VI. Az egyesség jóváhagyása. Az eljárás befejezése és meg-	
szüntetése (52—59. §.)	18
VII. Fejezet. Fellebbvitel (60. §.)	21
VIII. Fejezet. Az egyesség joghatálya (61—63. §.)	22
IX. Fejezet. Az egyesség hatálytalanítása (64. §.)	23
X. Fejezet. Büntető rendelkezések (65—66. §.)	24
XI. Fejezet. Vegyes és életbeléptető rendelkezések (67—72. §.)	24

II.

A m. kir. igazságügyminiszternek 61.000/1915. I. M. számú rendelete,

a csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4.070/1915. M. E	
számú rendelet végrehajtása tárgyában	27

I.

A m. kir. minisztériumnak 4.070/1915. M. E. számú rendelete,
a csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 : LXIII. t.-c. 16. §-ában és az idézett törvénycikket, valamint az 1912 : LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914 : L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

I. FEJEZET.

Az egyességi eljárás megindítása.

1. §.

Az adós annak kijelentésével, hogy tartozásai vagyonát meghaladják vagy egyébként fizetőképtelen, a kereskedő és a kereskedelmi társaság pedig annak kijelentésével is, hogy fizetéseit megszüntette, a csődön kívüli kényszeregyességi eljárás (egyességi eljárás) megindítását kérheti.

Ha a kérelmet közkereseti társaságnak nem valamennyi tagja, betéti társaságnak nem valamennyi beltágya, vagy a megjelölt társaságoknak nem valamennyi felszámolója terjeszti elő, az eljárást csak akkor lehet megindítani, ha a fizetőképtelenség vagy a fizetések megszüntetése valószínűvé van téve.

A 2. bekezdés rendelkezései állanak akkor is, ha részvénytársaság, szövetkezet vagy általában jogi személy vagyona tekintében nem valamennyi a képviselőre jogosított személy kéri az eljárás megindítását.

Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképés adós nevében törvényes képviselője csak a gyámhatóság jóváhagyásával kérheti az eljárás megindítását.

Hagyatékra vonatkozólag az eljárás megindítását valamennyi örökösnek kell kérnie.

Nem kérheti az eljárás megindítását oly szövetkezet, amelynek tagjai annak tartozásaiért korlátlanul felelősek,

2. §.

Az egyességi eljárásra az a kir. törvényszék illetékes, amely a csődnyitásra illetékes volna.

Az egyességi eljárásban a kir. törvényszéknél egyesbíró jár el.

A bíróság illetékességét az egyesség jóváhagyása vagy az eljárás megszüntetése tárgyában intézkedő elsőfokú határozat meghozataláig hivatalból vizsgálja.

3. §.

Az eljárás megindítását kérvénnyel kell kérni. A kérvényt annyi példányban kell benyújtani, hogy a bíróságnak és minden ismert hitelezőnek egy-egy példány jusson. Ha az eljárás megindítását az adós személyesen vagy nem ügyvéd meghatalmazott útján (Pp. 95. §.) kéri, aláírásának a kérvényen, illetőleg a meghatalmazáson bírói vagy közjegyzői hitelesítéssel kell ellátva lennie.

4. §.

Az adós köteles a kérvénnyel egyességi ajánlatát előterjeszteni.

A kérvényhez mellékelni kell a hitelezők jegyzékét és oly ideiglenes mérleget, amely legalább a vagyon és a tartozások végösszegeinek szembeállítását tüntesse fel. Meg kell jelölni továbbá az adós ingatlanait és telekkönyvi jogait a rájuk vonatkozó telekkönyvi adatokkal (13. §.). A hitelezők jegyzékében fel kell sorolni az összes tartozásokat, valamennyi hitelező lakóhelyének, és ha a hitelező az adósnak rokona vagy sógora, ennek a viszónynak feltüntetésével. A jegyzékbe fel kell venni azokat is, akiket visszakövetelési vagy külön kielégítési jog illet meg, valamint azokat is, akiknek követelése váltókötelezett, adóstárs vagy kezes kötelezettségével vagy külön kielégítésre jogot nem adó más módon van biztosítva, és ezeknél a hitelezőknél fel kell tüntetni azt is, hogy a visszakövetelési vagy a külön kielégítési jog minő vagyontárgyakra vonatkozik, úgyszintén, hogy a jog vagy a biztosíték mely időből származik és minő jogcímen alapszik.

Az egyességi ajánlatnak, a hitelezők jegyzékének és az ideiglenes mérlegnek eredetijét az adósnak alá kell írnia. Ha más személyek az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására készeknek nyilatkoznak, e nyilatkozatot bírói vagy közjegyzői hitelesítéssel ellátva a kérvényhez kell mellékelni.

Az adós kérelmére a bíró a mellékletek előterjesztésére és a pótolható hiányok pótlására az adósnak legfeljebb tizenöt napi halasztást engedhet.

5. §.

Az adós egyességi ajánlatát vissza nem vonhatja és a szavazatra jogosult összes hitelezők beleegyezése nélkül a hitelezők hátrányára nem módosíthatja.

Ugyanez áll oly személyre is, aki az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására késznek nyilatkozott.

A bíró azt az adóst, aki az eljárás megindítását nyilván alaptalanul kérte, bármely érdekelt kérelmére az ennek okozott költség megtérítésében marasztalja. Az adóst előzetesen meg kell hallgatni.

6. §.

Az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg általános rendelettel megállapíthatja a tartozások kiegyenlítésére fizetendő azt a legkisebb hányadot, valamint a tartozások kiegyenlítésére megszabható azt a leghosszabb határidőt, amelynek felajánlása mellett egyességi eljárásnak helye van.

Ily rendelet kibocsátása esetében az eljárást nem lehet megindítani, ha az egyességi ajánlat az e rendelkezésben megállapított kellékeknek meg nem felel.

7. §.

Ha a kérelem a megszabott kellékeknek megfelel és a 2. bekezdésben felsorolt hiányok nem forognak fenn, a bíró az eljárást megindítja és vagyonfelügyelőt rendel ki, ellenesetben pedig a kérelmet hivatalból visszautasítja.

Az eljárást nem lehet megindítani:

1. ha az adós ellen korábban már egyességi eljárás volt folyamatban és azt az új kérelem előterjesztését megelőző egy éven belül az 56. §. 1. bekezdésének 2—6. pontjában említett valamely okból megszüntették;

2. ha az adós korábban már csődben volt és a hitelezők az 1. pontban megjelölt időn belül az adósnak a csődben tett kényszeregyességi ajánlatát el nem fogadták, vagy a bíróság a kényszeregyesség jóváhagyását jogerősen megtagadta.

8. §.

Vagyonfelügyelőül megbízható és a kellő szakismeretekkel rendelkező személyt kell kirendelni, aki az adóshoz nem áll

oly személyes viszonyban, amely tisztének ellátásában befolyásolhatná. Hatóságok és szaktestületek a bíró tudakozódására e tulajdonságok felől haladéktalanul nyilatkozni kötelesek.

A kirendelés részleteit az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg rendelettel szabályozhatja.

A vagyonfelügyelő kötelességeinek lelkiismeretes teljesítésére fogadalmat tesz. A fogadalom letétele után a bíró a vagyonfelügyelőnek kirendeléséről tanusítványt ad.

9. §.

Az egyességi eljárás megindítása után a bíró haladéktalanul megteszi mindazokat az intézkedéseket, amelyek az adós vagyonának biztosítására szükségesek. A bíró különösen megtilthatja az adósnak, hogy bizonyos jogcselekményeket az eljárás folyama alatt egyáltalában vagy a vagyonfelügyelő hozzájárulása nélkül végezzen.

Ha az adós az 1. bekezdés értelmében tett intézkedésnek nem tesz eleget, a bíró az eljárást megszüntetheti. Ha a késedelem veszéllyel nem jár, a bíró a határozat meghozatala előtt hallgassa meg az adóst és esetleg a vagyonfelügyelőt és a hitelezőket.

A bíró az adóst az előreláthatólag felmerülő és az eljárás céljára elkerülhetetlenül szükséges költségnek vagy a költség egy részének előlegezésére kötelezheti (56. §. 1. bekezdésének 2. pontja.). A bíró az adósnak kérelmére rövid halasztást adhat.

10. §.

Az egyességi eljárás megindítását hirdetménnyel haladéktalanul közzé kell tenni.

A hirdetménynek különösen tartalmaznia kell:

1. a vagyonfelügyelő nevét és lakcímét;
2. a hitelezőkhöz intézett felhívást, hogy követeléseiket a hirdetményben meghatározott időn belül, a 28. §-ban megszabott módon jelentsék be (43. §. 1., 2. bekezdése);
3. az egyességi tárgyalás határnapját;
4. annak a napnak a megjelölését, amellyel az eljárás megindításának joghatálya beáll (16. §.).

Az egyességi tárgyalás határnapját legfeljebb harminc napra kell kitűzni. Fontos okból a bíró hosszabb időközzel tűzhet ki határnapot.

A tárgyalás elnapolásának és elhalasztásának csak fontos okból van helye. A Pp. 240. §-a nem nyer alkalmazást.

11. §.

A hirdetményt a bíróság hirdető tábláján ki kell függeszteni. Ha az adós lakóhelye vagy vállalatának székhelye a bíróság székhelyén kívül van, a hirdetményt e helyek járásbíróságának hirdető tábláján is ki kell függeszteni.

A bíró elrendelheti a hirdetménynek valamely tőzsdén vagy más oly helyen való kifüggesztését, ahol az adós hitelezői üzleti ügyekben nagyobb számban szoktak megfordulni.

A hirdetményt az adósnak és oly személyeknek, akik kötelezettségeiért felelősség vállalására készeknek nyilatkoztak, továbbá azoknak a hitelezőknek, akiknek lakcíme ismeretes, úgy kell kézbesíteni, mint az idézéssel ellátott keresetlevelet az alperesnek, de hirdetményi kézbesítésnek nincs helye.

Oly hitelező részére, akinek belföldön sem lakóhelye, sem telepe nincs és belföldön kézbesítések átvételére meghatalmazottja sincs vagy az fel nem található, a kézbesítés a postára feladással történik (Pp. 154., 155. és 169. §-ai.). Ez a szabály egyéb határozatok közlésére is áll.

A hitelezőknek egyidejűleg kézbesíteni kell a kérvénynek egy-egy példányát mellékleteivel.

A kézbesítés meg nem történte vagy szabálytalansága nem gátolja a tárgyalás megtartását és határozat hozatalát.

A hirdetményt meg kell küldeni a pénzügyigazgatóságnak, Budapesten az adófelügyelőnek és a m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatalnak, és ha kiskorú vagy gondnokság alatt álló érdekeltek vannak, a gyámhatóságnak.

12. §.

A hirdetmény lényeges tartalmát (10. §. 2. bekezdése) a hivatalos lapban egyszer közzé kell tenni.

A bíró elrendelheti, hogy a hirdetményt egész terjedelmében, úgyszintén, hogy azt más, a körülményekhez képest külföldi hírlapokban is és a megállapított időközben többször is közzétegyék.

13. §.

A bíró az egyességi eljárás megindításának az adós ingatlanaira és egyéb telekkönyvi jogaira való feljegyzése végett a telekkönyvi hatóságot, a végrehajtási jegyzőkönyvekre való feljegyzés végett pedig azokat a járásbíróságokat keresi meg, amelyeknél az adós ingóságaira végrehajtást foganatosítottak.

A feljegyzésben meg kell jelölni az egyességi eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napját. A telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) »Jegyzet« rovatában utalni kell a feljegyzés sorszámaára mindazoknál a bejegyzéseknél, amelyeken alapuló jogok a 19. §. hatálya alá esnek.

Ha az adós bejegyzett kereskedő, a bíró az eljárás megindításának a cégjegyzékben való feljegyzéséről és ha az adós szabadalom tulajdonosa, annak a szabadalmi lajstromban, ha hajó tulajdonosa, a hajólajstromban, ha pedig más oly joga van, amelyről nyilvános jegyzéket vezetnek, e jegyzékben való feljegyzéséről is gondoskodik.

14. §.

Amennyiben ebből a rendeletből más nem következik, a bíró az egyességi eljárás egész folyamán hivatalból jár el és határoz. A bíró a lényeges körülmények megállapítása végett bizonyítás-felvételt és tudakozódásokat foganatosíthat. Különösen elrendelheti az érdekelteknek meghallgatását és kötelezheti őket a szükséges okiratok és más bizonyítékok előterjesztésére.

Az 1875 : XXXVII. t.-c. 36. §-a ide is kiterjed.

A felek eskü alatti kihallgatásának és egyességi eskűnek nincs helye.

15. §.

Az egyességi eljárásban az érdekeltek meghallgatása szóbeli tárgyaláson kívül a többi meghallgatandó személy távollétében és jegyzőkönyv készítése nélkül is történhetik; jegyzőkönyv készítésének hiányában azonban a meghallgatás eredményét az iratoknál röviden fel kell jegyezni. A meghallgatott személynek csak szükség esetében kell alkalmat adni arra, hogy más személyek előadására nyilatkozhassék (Pp. 254. §.).

A 11. §. 6. bekezdése meghallgatás esetében is megfelelően áll.

Igazolásnak az egyességi eljárásban nincs helye.

II. FEJEZET.

A kérvény benyújtásának és az eljárás megindításának joghatálya.

16. §.

Az egyességi eljárás megindításának joghatálya azzal a nappal áll be, amelyen a hirdetményt az eljáró bíróság hirdető táblájára kifüggesztették.

17. §.

Az adósnak a kérvény benyújtása napjától kezdve az eljárás megindításáig nem szabad ingatlanait elidegeníteni vagy megterhelni, vagyonához tartozó dolgon vagy jogon külön kielégítési jogot engedni és róluk élők között ingyenesen rendelkezni.

Az eljárás megindításától kezdve az 1. bekezdésben felsorolt jogügyleteknek, valamint oly ügyleteknek hatályosságához, amelyek az üzlet, a gazdaság vagy a kenyérkereset folytatásához rendszerint nem tartoznak, a vagyonfelügyelő hozzájárulása szükséges. Az adós köteles az üzlet, a gazdaság vagy a kenyérkereset folytatásához tartozó jogügyletet is abbahagyni, ha az ellen a vagyonfelügyelő kifogást tesz. A vagyonfelügyelő a befolyó pénz átvételét, fizetések vagy más kötelezettségek teljesítését magának tarthatja fenn.

Oly cselekmény, amelyet az adós az 1. bekezdés ellenére, vagy a 2. bekezdés esetében a vagyonfelügyelő hozzájárulása nélkül vagy kifogása avagy fenntartása ellenére végzett, az egyességi eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt (55. §.) a hitelezők irányában hatálytalan. Megfelelően állanak az oly jóhiszemű harmadik személyek javára szóló szabályok, akik nem jogosult személytől visszerhes ügylettel szereztek jogot.

A 3. bekezdés alapján beálló hatálytalanságot attól az időponttól számított hat hónap múlva nem lehet többé érvényesíteni, amikor a hitelező a hatálytalanság érvényesíthetővé váltáról tudomást szerzett. Az eljárás befejezetté nyilvánításától számított tíz év letelte után a hatálytalanságot többé egyáltalában nem lehet érvényesíteni. A hat hónapi határidő folyására az elévülés szabályai megfelelően állanak.

Ha az adós a 2. bekezdésben foglalt rendelkezések ellenére köt jogügyletet, a bíró a vagyonfelügyelő és az adós meghallgatása után az eljárást megszüntetheti.

Az adósnak szabad rendelkezésre igénye van oly összegre, amely a saját és ama személyeknek tartására szükséges, akiket jogszabálynál fogva eltartani köteles.

18. §.

Az egyességi eljárás megindításától kezdve az adós vagyonához tartozó dolgokra és jogokra végrehajtást elrendelni vagy foganatosítani nem lehet.

Az egyességi eljárás megindításától kezdve az adós ingatlanára vagy a telekkönyvbe bejegyzett egyéb jogára a telekkönyvi

rendtartás 88. §-ának *b)* és *c)* pontjai, úgyszintén 92. §-a alapján a jelzálogjog előjegyzését kérni nem lehet.

Nem lehet továbbá megtartási jogot gyakorolni az adós vagyonához tartozó oly dolgokra és jogokra, melyek az egyességi eljárás megindítása után kerültek a hitelező birtokába vagy rendelkezése alá.

Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem nyernek alkalmazást adók és más köztartozások javára szerzett külön kielégítési jogokra, valamint olyan személyek egy évnél nem régebb időben lejárt tartási követeléseire erejéig szerzett külön kielégítési jogokra sem, akiknek eltartására az adós jogszabálynál fogva köteles.

Az egyességi eljárás megindítása nem érinti az olyan dolgok visszakövetelésére irányuló jogokat, amelyek nem az adós tulajdonai, sem — a 19. §. eseteinek kivételével — az egyességi eljárás megindítása előtt szerzett külön kielégítési jogokat.

A bíró azonban a korábban szerzett külön kielégítési jog tárgyának elárverezését a kitűzött árverési határnaptól számított legfeljebb két hónapra felfüggesztheti, ha ez az értékesítés eredménye szempontjából előnyös, vagy ha a hitelezőknek károsodástól megóvása végett szükséges. Különösen fontos okból a bíró ezt a határidőt kérelemre legfeljebb egy hónappal meghosszabbíthatja.

19. §.

Az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt (55. §.) érvénytelenek az oly külön kielégítési jogok, amelyeket az egyességi ajánlat benyújtását megelőző két hónapon belül vagy az egyességi ajánlat benyújtása és az egyességi eljárás megindítása közötti időben az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra végrehajtás útján szereztek.

A 18. §. 2. bekezdésének rendelkezéseit itt is megfelelően alkalmazni kell.

Az 1. bekezdés szabálya nem gátolja az ott meghatározott külön kielégítési jog alapján az eljárás megindítása előtt kitűzött árverés foganatosítását. Bármelyik fél vagy a vagyonfelügyelő azonban az ily árverés felfüggesztését kérheti.

Ha akár az eljárás megindítása előtt, akár az eljárás folyamatban léte alatt foganatosított árverés folyamán az 1. bekezdés rendelkezései alá eső külön kielégítési jog tárgyaért valamely pénzösszeg folyt be és annak jogerős felosztása még meg nem történt, ennek azt a részét, amely a függőben lévő külön kielégítési jogra

esnék, az eljárás befejezetté nyilvánításáig a 22. §. 2. bekezdése értelmében kell kezelni.

Ezeket a rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni közpénztárból felvehető lefoglalt követelés kiutalására, úgyszintén akkor is, ha a végrehajtás útján szerzett külön kielégítési jog tárgyát nem árverés útján, hanem másként kellene értékesíteni.

E §. rendelkezései nem nyernek alkalmazást adók és más köztartozások javára szerzett külön kielégítési jogokra, úgyszintén olyan személyek egy évnél nem régibb időben lejárt tartási követeléseire erejéig szerzett külön kielégítési jogokra sem, akiknek eltarására az adós jogszabálynál fogva köteles.

20. §.

Az egyességi ajánlat benyújtásától kezdve szünetel az adós-
nak a fennálló törvényeken alapuló az a kötelezettsége, hogy
önmaga ellen csőd nyitását kérje.

Az egyességi eljárás megindításától kezdve az adós ellen
hitelező kérelmére csődöt nyitni nem lehet. Ha valamely hitelező
az egyességi eljárás megindítása előtt az adós ellen csődneyitást
kért, az adós az egyességi eljárás megindítását kérheti mindaddig,
amíg a bíróság a csődneyitást, habár nem jogerős határozattal, el
nem rendelte.

Az egyességi eljárás megindítása esetében a folyamatban levő
csődneyitási eljárást fel kell függeszteni (57. §. 3. bekezdése).

III. FEJEZET.

Vagyonfelügyelő, ellenőrző biztos és ellenőrző bizottság.

21. §.

A vagyonfelügyelő pontos tájékozódást köteles szerezni az
adós vagyoni helyzete és üzletének, gazdaságának vagy kenyér-
keresetének eddigi folytatása, fizetési nehézségeinek okai, kinnlevő-
ségeinek behajthatósága, a felajánlott egyességi hányad megfelelő
volta és általában a hitelezők elhatározására fontos minden körülmény felől. Köteles gondoskodni arról, hogy az adós üzlete, gazdasága vagy kenyérkeresete a lehetőséghez képest tovább folytat-
ható legyen és felügyelni arra, hogy az adós vagyonából semmit
el ne vonjanak. Felülvizsgálja az adós által előterjesztett hitelező-
jegyzéket és ideiglenes mérleget, közreműködik a vagyonkimutatás
és a végleges mérleg elkészítésében, ellenőrzi azok helyességét,

mindezek megtörténtét aláírásával tanusítja és ténykedéséről a tárgyalás előtt a bírónak írásban jelentést tesz.

A vagyonfelügyelő a tisztének kötelességellenes vitele folytán okozott vagyoni kárért az összes érdekeltnek felelős.

22. §.

Ha a vagyonfelügyelő a befolyó pénz átvételét és fizetések teljesítését magának tartotta fenn, az átvett pénzösszegekből fedezi a folyó kiadásokat és teljesíti különösen a 30. és a 31. §-ban felsorolt kötelezettségeket, amennyiben lejártak; amennyiben pedig még le nem jártak, azokat a lehetőség szerint biztosítja.

A fennmaradt vagy nélkülözhető összeget késedelem nélkül bírói letétbe helyezi vagy a bíró engedélyével gyümölcsözőleg másként helyezi el.

A vagyonfelügyelő csak oly folyó kiadásokat tehet, amelyek az üzlet, a gazdaság vagy a kenyérkereset folytatásához rendszerint szükségesek vagy amelyeket a 17. §. 2. bekezdése értelmében hatályos ügyletek tesznek szükségessé.

23. §.

A vagyonfelügyelő köteles a bírónak jelentést tenni, ha az adós a 9. §. 1. bekezdése értelmében tett bírói intézkedésnek vagy a 17. §. rendelkezéseinek ellenére cselekszik.

24. §.

A vagyonfelügyelő költségének megtérítésén felül ténykedéséért díjazást követelhet.

A bíró bármikor utasíthatja a vagyonfelügyelőt, hogy díj- és költség számláját közölje.

A vagyonfelügyelő díját és költségét a bíró állapítja meg. A határozat ellen a vagyonfelügyelő és az adós egyfokú felfolyamodással élhetnek.

A vagyonfelügyelő részéről az adóssal vagy a hitelezőkkel díja vagy költségének összege tekintetében kötött megállapodás semmis.

Az igazságügyminiszter rendelettel a vagyonfelügyelő díjazásánál irányadó díjszabást állapíthat meg.

25. §.

A bíró a vagyonfelügyelő ténykedését, számadásait és ténykedésére tartozó egyéb iratait bármikor megvizsgálhatja és a vagyonfelügyelőt jelentés és felvilágosítások adására utasíthatja.

Ha a vagyonfelügyelő kötelességeit kellően nem teljesíti, a bíró őt kötelességei teljesítésére esetenként hatszáz korónáig terjedhető pénzbírsággal szoríthatja és sürgős esetekben a vagyonfelügyelő költségére egyes tennivalók ellátásával más személyt bízhat meg.

A bíró a vagyonfelügyelőt fontos okból hivatalból vagy bármely érdekelt kérelmére tisztétől felmentheti. A határozat meghozatala előtt a vagyonfelügyelőt lehetőleg meg kell hallgatni.

26. §.

Ha az üzlet terjedelme vagy más fontos ok megkívánja, a bíró a vagyonfelügyelő mellé az érdekelt hitelezők közül ellenőrző biztost vagy legfeljebb öt tagból álló ellenőrző bizottságot rendelhet ki. A kirendelésnél a hitelezők javaslatára lehető figyelemmel kell lenni.

Az ellenőrző biztos és az ellenőrző bizottság tagjai díjtalanul működnek. Az igazolt és szükséges költséget javukra meg kell téríteni.

A bíró a kirendelést visszavonhatja.

27. §.

Az ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság megvizsgálja az adós vagyoni viszonyait, az adós üzletének, gazdaságának vagy kenyérkeresetének az eljárás megindítását megelőző időben történt folytatását, a vagyonkimutatást és az adós feljegyzéseit. A bíró az ellenőrző biztost vagy az ellenőrző bizottságot arra is felhatalmazhatja, hogy a vagyonfelügyelőt ellenőrizze. Ebben az esetben a vagyonfelügyelő az ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság utasításaitól el nem térhet.

Az ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság vizsgálata eredményéről jelentését legfeljebb tizenöt nap alatt a bíróhoz nyújtja be. A bíró fontos okból kérelemre rövid halasztást engedhet.

A 21. §. 2. bekezdése megfelelően ide is kiterjed.

A bíró az ellenőrző biztost vagy az ellenőrző bizottság tagjait szakértőkként is meghallgathatja.

IV. FEJEZET.

Hitelezők.

28. §.

A követeléseket a kir. törvényszéknél be kell jelenteni. A bejelentésnek írásban kell történnie. A Pp. 137. §-ában az írásbeli beadványokra megszabott kellékek a bejelentésre nem állanak.

Oly külön kielégítésre jogosított hitelező, aki követelését az egyességi eljárásban érvényesíti, köteles a bejelentésben a külön kielégítés alapját szabatosan megjelölni és nyilatkozni arra nézve, hogy a követelést a külön kielégítési jog előreláthatólag mily összeg erejéig fedezi (42. §.).

Ugyanez áll megfelelően oly hitelezőkre, akiknek követelése váltókötelezett, adóstárs vagy kezes kötelezettségével vagy külön kielégítésre jogot nem adó más módon van biztosítva.

Az a hitelező, aki előnyös kielégítésre (31. §.) tart igényt, a bejelentésben ezt és igényének jogalapját közölni köteles (62. §.).

A bejelentéseket az érdekeltek megtekinthetik.

29. §.

A követelés elévülése, bejelentésétől kezdve az egyességben megállapított fizetési határidő leteltéig, ha pedig az egyesség létre nem jött, az eljárás jogerős megszüntetéséig, nyugszik. A nyugvás megszűnte után tovább folyó elévülés harminc napnál rövidebb idő alatt nem fejeződik be.

30. §.

Az egyességi eljárás nem érinti az előnyösen kielégítendő követeléseket (31. §.) és a vagyonfelügyelőnek vagy az adósnak az eljárás megindítása után végzett hatályos jogcselekményeiből eredő követeléseket; azonban ily követelés alapján az adós ellen az eljárás folyama alatt csődnyitást nem lehet kérni.

Az egyességi eljárás nem érinti a bérleti, haszonbérleti és szolgálati viszonyokat, amennyiben azok az egyességi eljárás megindítása után folyamatban maradnak.

Az egyességi eljárás nem érinti az 1881 : XVII. t.-c. 65. §-ának 3. pontjában meghatározott követeléseket.

31. §.

Az egyességi eljárásban előnyös kielégítés illeti meg :

1. az egyességi eljárás költségeit, beleértve mindazokat a kiadásokat, amelyek az adós üzletvitelének, gazdálkodásának vagy

kenyérkeresete folytatásának ellenőrzésével és vagyoni állapotának megvizsgálásával járnak;

2. az 1881 : XVII. t.-c. 60. §-ának 1—4. pontjaiban felsorolt követeléseket, úgyszintén oly követeléseket, amelyeket külön jogszabály csőd vagy végrehajtás esetére ezekkel egyenlő vagy előnyösebb sorrendben kielégítendőknek mond ki.

Ha az adós betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég, előnyös kielégítés illeti azokat a hitelezőket, akiknek betéti könyvre elhelyezett tőkéje száz koronát meg nem halad.

32. §.

Oly követelést, amely nem pénzbeli szolgáltatásra irányul vagy amely összeg szerint határozatlan, az eljárás megindításakor volt pénzértéke szerint kell érvényesíteni.

33. §.

Kezes és egyetemleges adóstárs — beleértve a váltókötelezettet is — az egyességi eljárásban a részéről az eljárás megindítása előtt vagy után teljesített fizetések megfelelő hányadának megtérítését követelheti annyiban, amennyiben őt az adóssal szemben visszkereseti jog illeti.

Oly fizetések tekintetében, amelyekre felelőssége alapján esetleg a jövőben lenne kötelezve, követelését az egyességi eljárás során bejelentheti arra az esetre, ha a hitelező a követelést az eljárás során nem érvényesítené.

Az eljárás megindítása után az 1. bekezdésben megjelölt személy a követelést beválthatja. A beváltó a szavazati jog tekintetében a hitelező helyébe lép.

34. §.

A főkövetelést megillető előnyös kielégítés joga kiterjed a főkövetelésnek az eljárás megindításáig keletkezett járulékaire is.

Ha az adós helyett kifizetett tartozásért a fizető javára visszkereseti követelés keletkezik, a kifizetett követelést megillető előnyös kielégítés joga a visszkereseti követelésre is kiterjed.

35. §.

Oly követelést, amellyel szemben az adósnak az egyességi eljárás megindításakor beszámítható viszontkövetelése volt, az egyességi eljárás a beszámítható összeg erejéig nem érint.

A beszámíthatóságot nem zárja ki az, hogy a szembenálló követelések nem hasonneműek, vagy hogy a hitelező vagy az adós követelése az eljárás megindításakor még le nem járt vagy feltételtől függött. Különnemű követeléseket pénzértékük szerint kell számbavenni.

36. §.

Az egyességi eljárásban nem érvényesíthetők:

1. azok a költségek, amelyek a hitelező terhére az eljárásban való részvételéből folyólag merültek fel;
2. az 1881 : XVII. t.-c. 65. §-ának 2. pontjában meghatározott követelések.

V. FEJEZET.

Egyességi tárgyalás.

37. §.

Az adós az egyességi tárgyaláson személyesen köteles megjelenni, hacsak személyes megjelenését fontos ok nem gátolja.

Ha az adós igazolatlanul nem jelenik meg személyesen, a bíró az eljárást megszüntetheti.

A bíró az adós kérelmére a tárgyalást fontos okból legfeljebb tizenöt napra elhalaszthatja avégből, hogy azon az adós személyesen jelenhessen meg.

38. §.

Az adós köteles az egyességi tárgyalásra üzleti (gazdasági) könyveit és vagyoni állapotának megállapításához szükséges egyéb feljegyzéseit magával hozni, a vagyonfelügyelő ellenőrzése mellett készített és az ez által is aláírt vagyonkimutatást és végleges mérleget előterjeszteni és fizetési nehézségeinek okait előadni.

39. §.

A tárgyalás kezdetén a vagyonfelügyelő és az esetleg kirendelt ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság e célra felkért tagja ismerteti a benyújtott jelentést. Bármely érdekelt kérelmére a jelentést fel kell olvasni.

40. §.

A 39. §-ban körülírt előterjesztések megtétele után az adós köteles esküt tenni (Pp. 310. §. 4. bekezdése) arra, hogy az általa készített vagyonkimutatás és mérleg legjobb tudomása és meggyőződése

szerint helyes, vagyonából semmit el nem titkolt, követeléseit és tartozásait a valóságnak megfelelő összegben vette fel, hitelezői közül a vagyonkimutatásból senkit ki nem hagyott, sem olyant, aki nem hitelező, abba fel nem vett (56. §. 4. pontja).

A bíró az esküre kötelezettet az eskü letétele alól fontos okból felmentheti. A felmentés megadása felől a vagyonfelügyelőt és a hitelezőket meg kell hallgatni.

41. §.

Az eskü kivétele, esetleg az eskütétel alól felmentő határozat kihirdetése után a bíró felhívja a megjelenteket, hogy a bejelentett követelések, az előnyös kielégítésre igényt tartó hitelezők követelése, a hitelezők szavazati joga, az egyességi ajánlat elfogadása és az egyesség jóváhagyása tekintetében nyilatkozzanak és az ügyre vonatkozó esetleges egyéb előterjesztéseiket tegyék meg.

Aki valamely bejelentett követelés ellen nyilván alaptalan kifogást tesz, azt a bíró az ezzel okozott költségben marasztalja.

Amennyiben ebből a rendeletből más nem következik, a bírónál a tárgyalás befejezéséig írásban, ügyvédi ellenjegyzés mellett vagy bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesített alakban benyújtott vagy jegyzőkönyvbe mondott nyilatkozatot úgy kell tekinteni mintha a tárgyalás alkalmával szóval terjesztették volna elő.

42. §.

Azt a hitelezőt, akinek jogait az egyesség nem csorbítja, szavazati jog nem illeti.

Külön kielégítési joggal bíró hitelezőt szavazati jog csak a követelésnek a külön kielégítési joggal előreláthatólag nem fedezett része erejéig illet.

Ha a hitelező követelése váltókötelezett, adóstárs vagy kezes kötelezettségével, vagy külön kielégítésre jogot nem adó más módon van biztosítva, szavazati joga csak a követelésnek a biztosítékkal előreláthatólag nem fedezett része erejéig van.

Ha a külön kielégítésre jogosult hitelező a külön kielégítés jogáról vagy az előbbi bekezdés értelmében biztosított hitelező a biztosítékról lemond, a szavazati jog tekintetében őt a többi hitelezőkkel egyenlőnek kell tekinteni.

43. §.

Azt a hitelezőt, aki követelését kellő időben be nem jelentette, szavazati jog nem illeti.

A szavazásban való részvételre kell bocsátani azt a hitelezőt is, aki a kellő bejelentést elmulasztotta, ha mulasztásának vétlen voltát nyomban valószínűvé teszi.

Azok a hitelezők, akik nem a bíróság székhelyén laknak, a szavazás befejezéséig a bíróhoz benyújtott írásbeli beadvány (41. §. 3. bekezdése) útján is szavazhatnak.

Az írásbeli szavazatot a szavazás befejezéséig vissza lehet vonni.

44. §.

Ha bejelentett követelésen zálogjog áll fenn, a szavazati jog a biztosított követelés értéke erejéig a záloghitelezőt, az esetleges többlet erejéig pedig a bejelentőt illeti meg.

45. §.

Az adós fel- vagy lemenő ágbeli rokonát vagy sógorát, oldal-ágbeli rokonát az unokatestvérig bezárólag, házastársát és jegyesét, testvérének házastársát és házastársának testvérét szavazati jog csak annyiban illeti, amennyiben az egyességi ajánlat elfogadása ellen szavaz. Ugyanez áll azokra is, akik az illető követelést a nevezettektől élők közötti jogügylettel szerezték, ha a jogutódlás az eljárás megindítását követte vagy az eljárás megindítását megelőzőleg egy éven belül történt.

46. §.

A szavazásban való részvételre kell bocsátani azt a hitelezőt is, akit szavazati jog egyáltalán nem vagy csak kisebb összeg erejéig illet, vagy akinek szavazati jogát az érdekeltek valamelyike kifogásolta. A bíró az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzésben állapítja meg, vajjon a szavazat számba veendő-e és mily összegben.

47. §.

A szavazás tárgya az egész egyességi ajánlat elfogadása vagy el nem fogadása.

Ha az adós betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég és az egyességi ajánlat a betéti könyvön alapuló, de a 31. §. 3. bekezdésének hatálya alá nem eső követeléseket kedvezőbb hányadban vagy másnemű kedvezőbb elbánásban részesíti, azok a hitelezők, akik az ilyen kedvezményben nem részesített követelést jelentettek be, a kedvezmény meg vagy meg nem adása felől külön szavaznak és a bíró az egész egyességet csak ennek megtörténte

után bocsátja szavazás alá. Ha a külön szavazás során a szavazásra jogosultak tőke szerint számított egyszerű többsége a kedvezmény megadásához hozzájárult, az egyességi ajánlatot változtatlanul, ellenesetben pedig a külön kedvezményre vonatkozó intézkedések elhagyásával kell szavazás alá bocsátani.

48. §.

Az egyességi ajánlatot akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha az azt elfogadó hitelezők követeléseinek összeg szerint legalább kétharmadrészt teszik ki valamennyi hitelező követelésének, akit szavazati jog illet. Ha a 45. §-ban említett személy szavazati jogát nem gyakorolja, követelése a szavazatok többségének megállapításánál számításba nem jön.

Ha az 1. bekezdésben meghatározott többséget nem lehetett elérni, a bíró, az adós nyomban előterjesztett kérelmére, tizenöt napon belül eső újabb határnapot tűzhet ki.

Az újabb határnapra a kitűző végzés kihirdetésekor jelen nem volt érdekelteket a 11. és a 12. §. rendelkezései szerint kell megidézni.

Az újabb határnapon az előbb előterjesztett szavazat megtartja hatályát, hacsak a hitelező meg nem változtatja.

A szavazás megismétlését a bíró mellőzheti, ha nyilvánvaló, hogy az újabb szavazás az előbbi szavazás eredményén az egyességi ajánlat elfogadása vagy el nem fogadása szempontjából nem változtatna.

49. §.

Amennyiben ebből a rendeletből más nem következik, azokat a hitelezőket, akiket előnyös kielégítés nem illet, az egyességben egyforma elbánásban kell részesíteni.

Az egyességben meg lehet állapítani az adós részéről kifogásolt követelések biztosítását és annak közelebbi módozatait. A biztosítás terjedelme és módozatai nem lehetnek kedvezőbbek, mint amelyeket az egyesség hasonló természetű nem kifogásolt követelések kiegyenlítésére megállapít.

Az egyesség úgy intézkedhetik, hogy az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt érvénytelen és az 50. §. értelmében törlendő jelzálogjogi bejegyzés ranghelye fennmarad az egyességben meghatározott oly újabb jelzálogjognak javára, amely a törölnél nem terhesebb és amelyet az érvénytelen jelzálogjog törlésétől számított egy év alatt jegyeznek be. Az 51. §. rendelkezései megfelelően ide is kiterjednek.

50. §.

Amennyiben ebből a rendeletből más nem következik, semmis az adós vagy más személy és egyes hitelezők között létesült megegyezés, amely a hitelezőnek külön előnyöket ígér vagy biztosít.

Az ily megegyezés vagy annak elpalástolását célzó jogügylet alapján teljesített szolgáltatást a teljesítéstől számított két éven belül vissza lehet követelni. A két évi határidő folyására az elévülés szabályai megfelelően állanak. A magánjog szerint fennálló kártérítési követelés érintetlen marad.

Az 1. bekezdés rendelkezései nem nyernek alkalmazást bíróságon kívüli egyesség vagy kényszeregyesség előkészítése vagy létrehozása körül kifejtett hivatásszerű tevékenység megfelelő díjazására.

51. §.

Ha az egyesség értelmében jelzálogjoggal biztosítékot kell nyújtani, az egyességben a jogosult hitelezők részére gondviselőt lehet rendelni oly hatáskörrel, hogy a hitelezőket jogosító és kötelező hatállyal a jelzálogjog tekintetében meghatározott rendelkezéseket tehessen és a jelzálogjog alapításánál, érvényesítésénél és törlésénél a hitelezők helyett eljárhasson. A gondviselőt és a személyében bekövetkező változásokat a telekkönyvbe be kell jegyezni.

A hitelezőket, akiknek javára a jelzálogjogot bekebelezik, a telekkönyvben megnevezés helyett csak általánosan kell megjelölni.

Ha a gondviselő meghal vagy cselekvőképességét elveszíti, helyébe a bíró nevez ki más gondviselőt, hacsak az egyesség eltérőleg nem intézkedik. Ugyanez áll, ha az egyességben gondviselőül kirendelt személy e tisztelet el nem vállalja vagy utóbb tisztéről lemond.

VI. FEJEZET.

Az egyesség jóváhagyása. Az eljárás befejezése és megszüntetése.

52. §.

Az egyesség érvényességéhez a bíró jóváhagyása szükséges.

A jóváhagyás tárgyában hozott határozatot közzé kell tenni (10. §.). A határozatot az adósnak, valamennyi bejelentő hitelezőnek és mindazoknak az ismert érdekeltnek kézbesíteni kell, akik az ellen felfolyamodással élhetnek.

53. §.

Az egyesség jóváhagyását meg kell tagadni:

1. oly ok miatt, amely miatt az eljárást nem lehetett volna megindítani vagy meg kellett volna szüntetni;
2. ha lényeges eljárási szabályt sértettek meg, kivéve, ha a hiányt utólag pótolni lehet;
3. ha az egyességben a 49. §-nak rendelkezései ellenére egyes hitelezőknek külön előnyöket ígértek vagy biztosítottak.

54. §.

A bíró az egyesség jóváhagyását megtagadhatja:

1. ha egyes hitelezőknek az egyességen kívül az 50. §. ellenére külön előnyt ígértek vagy biztosítottak, vagy ha az adós akár az egyesség létrehozása, akár az egyességre okot adó vagyoni állapotának előidézése körül egyébként csalárdul járt el;
2. ha az adós a fizetőképtelenség beállta vagy a fizetések megszüntetése után egyes hitelezőknek oly kielégítést vagy biztosítást adott, amely akkor vagyoni helyzetének meg nem felelt;
3. ha az adós vagyoni állapota felől kellő tájékozódást nem lehet szerezni;
4. ha az adósnak az egyességben juttatott előnyök mértéke és az adós vagyoni helyzete közt a hitelezők hátrányára feltűnő aránytalanság mutatkozik.

55. §.

Ha az egyességet jóváhagyó végzés jogerőre emelkedett, az eljárást befejezetté kell nyilvánítani.

Az eljárás befejezését közzé kell tenni. Az eljárás megindítására vonatkozó feljegyzést (13. §.), úgyszintén az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt érvénytelen telekkönyvi jogokat (19. §.) a telekkönyvben törölni kell. A törléssel egyidejűleg a törölt jog ranghelyén hivatalból kell bejegyezni azt a jelzálogjogot, amelyről az egyesség a 49. §. 3. bekezdése értelmében intézkedett, illetőleg fel kell jegyezni a ranghelynek az egyességben megállapított fenntartását.

56. §.

Az egyességi eljárást azokon az eseteken kívül, amikor a bíró azt megszüntetheti, meg kell szüntetni:

1. ha az eljárás nem lett volna megindítható;
2. ha az adós az eljárás költségét bírói határozat ellenére nem előlegezi;

3. ha az adós a hitelezők jegyzékét és a mérleget a neki engedett határidő alatt sem mutatja be;

4. ha az adós az esküt (40. §.) le nem teszi;

5. ha az egyességi ajánlatot a hitelezőknek e rendeletben meghatározott többsége el nem fogadta;

6. ha az elfogadott kényszeregyesség jóváhagyását a bíróság megtagadja.

Ha az eskű letételére többen vannak kötelezve, a bíró az 1. bekezdés 4. pontja esetében szabadon mérlegeli annak a körülménynek az eljárás folytatására vagy megszüntetésére való hatását, hogy az eskű letételét az erre kötelezett több személy közül egy vagy több megtagadja vagy a határnapon meg nem jelenik.

Az 1. bekezdés 2.—4. pontja esetében az érdekelteket meg kell hallgatni.

57. §.

Az eljárás megszüntetését közzé kell tenni. Az eljárás megindítására vonatkozó feljegyzést (13. §.), ha az adós nem kereskedő, az eljárás jogerős megszüntetését követő tizenöt nap elteltével a telekkönyvben törölni kell, hacsak ezen az időn belül az adós ellen csődöt nem kérnek. Ha az adós ellen csődöt kérnek, a feljegyzést — amennyiben még törölve nincs — a csődneyítés feljegyzésével egyidejűleg kell törölni. Ha a csődneyítási kérelmet elutasítják, a feljegyzés törlése végett a bíróság a telekkönyvi hatóságot az elutasító végzés jogerőre emelkedése után keresi meg.

A bíró a biztosítási intézkedések megszüntetése és a vagyonfelügyelő felmentése tárgyában csak a csődneyítő határozat közlése és esetleg, ha az adós nem kereskedő, az eljárás megszüntetését követő tizenöt nap elteltéig, ha pedig ez idő alatt az adós ellen csődöt kértek, a kérelem felől hozott jogerős határozat közlése után intézkedik.

Ha az adós kereskedő, a bíróság ellene a csődöt az 56 §. 1. bekezdésének 2—6. pontjai esetében a megszüntető határozat jogerőre emelkedése után hivatalból megnyitja. Ha valamely hitelező a nem kereskedő adós ellen az eljárás megszüntetését követő tizenöt nap elteltéig csődneyítási kérelmet terjesztett elő, a bíróság csak az egyességi eljárást megszüntető határozat jogerőre emelkedése után tűz ki a csődneyítés felől tárgyalásra határnapot.

58. §.

Ha a bíróság hivatalból vagy az eljárás jogerős megszüntetésétől számított tizenöt nap eltelte előtt előterjesztett kérelemre az adós ellen csődöt nyit, az egyességi eljárás megindításának joghatálya a csődneyítésig fenmarad.

Az 1881 : XVII. t.-c. 27. és 28. §-ai értelmében a csődneyítés napjától számítandó határidőket az egyességi eljárás megindításának napjától kell számítani.

59. §.

Amennyiben az eljárás költségéről a bíróilag jóváhagyott kényszeregyesség másként nem intézkedik, az eljárás költségét — a 36. §. 1. pontjában említett költség kivételével — az adós viseli. Az 58. §. 1. bekezdése értelmében elrendelt csődben ezt a költséget tömegköltségnek kell tekinteni.

VII. FEJEZET.

Fellebbvitel.

60. §.

Az eljárásban hozott végzések ellen, amennyiben ebből a rendeletből más nem következik, felfolyamodásnak nincs helye.

Pénzbeli marasztalást tartalmazó, továbbá oly végzés ellen, amellyel bírói letétet utalványoznak, úgyszintén az eljárás megindítása iránti kérelmet visszautasító, az egyességet jóváhagyó vagy a jóváhagyást megtagadó, valamint az eljárás befejezetté nyilvánítása iránti kérelmet elutasító, végül az eljárást megszüntető végzés ellen a kir. ítélőtáblához egyfokú felfolyamodásnak van helye.

A felfolyamodási bíróság a feleket kiküldött bíró útján meghallgathatja és a szükséges bizonyítást foganatosíthatja.

Az egyességet jóváhagyó végzés ellen felfolyamodással nem élhet az a hitelező, aki szavazatával az egyességhez hozzájárult ; a jóváhagyást megtagadó végzés ellen pedig felfolyamodással nem élhet az a hitelező, aki az egyesség ellen szavazott.

Az a hitelező, aki követelését kellő időben nem érvényesítette, az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés ellen felfolyamodással csak akkor élhet, ha valószínűvé teszi, hogy követelésének érvényesítését hibáján kívül mulasztotta el és ha követelésének fennálltát és összegét hitelt érdemlően kimutatja.

A hivatalos lapban hirdetmény útján közölt határozat ellen a felfolyamodás határideje tizenöt nap. Ez a határidő minden érdekelten vonatkozólag a hirdetménynek a hivatalos lapban való első megjelenése napján kezdődik (Pp. 449. §. 1. bekezdése).

VIII. FEJEZET.

Az egyesség joghatálya.

61. §.

Az egyesség bírói jóváhagyásával az adós felszabadul az egyességben vállalt kötelezettségeken túlmenő tartozásai alól anélkül, hogy az elmaradt teljesítésért avagy a részére engedett egyéb előnyökből a hitelezőkre háruló hátrányokért megtérítést kellene adnia, akár résztvettek a hitelezők az eljárásban vagy a szavazásban és akár hozzájárultak szavazatukkal az egyességi ajánlat elfogadásához, akár pedig nem.

Ugyanígy felszabadul az adós a kezesekkel és egyéb visszeresetre jogosítottakkal szemben is.

Az egyességnek az 1. és a 2. bekezdésben körülírt joghatálya, amennyiben az egyességben más nincs megállapítva, a közkereseti vagy a betéti társaság vagy a szövetkezet hitelezőivel szemben a közkereseti társaság vagy a szövetkezet tagjai vagy a betéti társaság beltágjai javára is beáll.

A 36. §. 1. pontjában megjelölt követelések az egyesség megkötése után sem érvényesíthetők.

62. §.

A jogerős bírói jóváhagyással ellátott egyesség és a tárgyalási jegyzőkönyvnek (táblás kimutatásnak) oly kivonata alapján, amelyből kitűnik, hogy a bejelentett követelést az adós nem kifogásolta, az adós ellen kielégítési végrehajtásnak van helye.

Ha a bejelentett és az adós részéről kifogásolt követelések biztosításáról az egyesség nem rendelkezett (49. §. 2. bekezdése), a hitelező, aki követelését valószínűvé teszi, az egyességben megállapított fizetési határidő leteltével az adós ellen a végrehajtási eljárásban megállapított feltételek nélkül is biztosítási végrehajtást kérhet. Az 1881. évi LX. t.-c. 235. §-át megfelelően alkalmazni kell.

Ha a hitelező a kifogásolt követelés megállapítása végett a Pp. 130. §-a alapján pert tesz folyamatba, a keresetet az idézett §. feltétele nélkül is megindíthatja.

63. §.

Az egyességi eljárás befejezése után az adós ellen nyitott csődben az adós részéről az egyesség értelmében végzett jogcselekmény csak akkor támadható meg, ha a másik félnek az 1881: XVII. t.-c. 27—29. §-aiban a megtámadhatóság előfeltételéül megszabott tudomása az egyességi eljárás befejezése után felmerült tényre vonatkozott.

Az egyességi eljárás befejezése után nyitott csődben meg nem támadhatók az adósnak e rendelet értelmében hatályos ama jogcselekményei, amelyeket az eljárás során tett bírói intézkedés értelmében vagy egyébként az eljárás folyamán végzett.

A csődben a követeléseket kiegyenlítettnek kell tekinteni, ha a hitelező az egyességben megállapított összeget megkapta; ellenesetben a követelést csak ama hányada erejéig kell törlesztettnek tekinteni, ahányad része a tényleg fizetett összeg az egyesség értelmében fizetendő összegnek.

IX. FEJEZET.

Az egyesség hatálytalanítása.

64. §.

Ha az egyesség az adósnak vagy az adós tudtával másnak az 54. §. 1. pontjában meghatározott magatartása folytán jött létre, a hitelező a jóváhagyó végzés jogerőre emelkedésének napjától számított két éven belül az adós ellen indított keresettel kérheti, hogy az egyességet vele szemben hatálytalanná nyilvánítsák és ennek megfelelőleg az adóst, ha az egyességben elengedett szolgáltatás lejárt, annak teljesítésére kötelezzék. A két évi határidő folyására az elévülés szabályai megfelelően állanak.

A perre kizárólag az a törvényszék illetékes, amely előtt az egyességi eljárás lefolyt.

A kereseti jog nem illeti meg azt a hitelezőt, aki a károsító cselekményben részt vett.

A hatálytalanítás folytán a hitelező nem veszti el azokat a jogokat, amelyeket az egyesség az ő javára az adóssal vagy harmadik személyekkel szemben megállapít.

X. FEJEZET.

Büntetőjogi rendelkezések.

65. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el:

1. aki abból a célból, hogy a hitelező az egyesség elfogadása vagy el nem fogadása felől való határozat hozatalához szavazatával hozzájáruljon vagy hozzá ne járuljon, vagy pedig a szavazástól tartózkodjék, a hitelező részére vagy pedig a hitelező beleegyezésével más részére ajándékot vagy egyéb előnyt juttat, vagy ígér; úgyszintén a hitelező, aki az említett célból maga vagy más részére ily előnyt követel vagy elfogad;

2. aki az egyességi eljárás során tudva koholt követelést érvényesít.

Az 1. bekezdés 1. pontjában meghatározott cselekmény büntetése hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés; az 1. bekezdés 2. pontjában meghatározott cselekmény büntetése pedig két hónapig terjedhető elzárás, valamint hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés.

66. §.

A 65. §-ban meghatározott kihágások elbírálása a kir. törvényszék hatáskörébe tartozik.

XI. FEJEZET.

Vegyes és életbeléptető rendelkezések.

67. §.

Az 1881 : XVII. t.-c. 39—44., 46., 68., 70. és 71. §-ait az egyességi eljárásban megfelelően kell alkalmazni.

Amennyiben a jelen rendelet külön nem rendelkezik, az eljárásra a polgári perrendtartásnak — és pedig első sorban a járásbírószági eljárásra vonatkozó — rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

68. §.

Az 1881 : XVII. t.-c. 200. §-ának 1. bekezdése úgy módosul, hogy az eljárást a kényszeregyesség tekintetében nem lehet megindítani az idézett §. 1—4. és 6. pontjai esetében; ha pedig az

igazságügyminiszter e rendelet 6. §-a értelmében intézkedik, az eljárást nem lehet megindítani akkor sem, ha a közadás a csőd-hitelezők tökeköveteléseinek kiegyenlítésére legalább az idézett §-ban említett miniszteri rendeletben meghatározott legkisebb hányadnak az ott meghatározott leghosszabb határidőn belül megfizetését fel nem ajánlja.

69. §.

Mind az első, mind a felfolyamodási bíróság az egyességi eljárás egész folyamán soron kívül jár el és az eljárásnak lehető gyorsasággal való bevégzéséről gondoskodik.

A törvényszék elnöke e rendelkezés megtartását felügyeleti hatáskörében állandóan ellenőrzi és a késedelem megelőzéséről gondoskodik.

70. §.

Az egyességi eljárásban az illetékköteles beadványok, jegyzőkönyvek, mellékletek, felzetek és egyességek illetéke tekintetében az 1914 : XLIII. t.-c. 81. §-ának a csődeljárásra vonatkozó rendelkezéseit, az eljárásban használt egyéb iratok illetéke tekintetében pedig a bélyeg- és illetéki törvények és szabályok érvényben álló rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

71. §.

Ez a rendelet az 1915. évi december hó 1. napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

E rendelet életbelépésének időpontjától kezdve a háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1915. évi július hó 31. napján 12.000/1915. I. M. E. szám alatt kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet 25. §-ának 1. bekezdése csak oly adósra nyer alkalmazást, aki a háború következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges rendkívüli intézkedések megállapításáról 1915. évi április hó 29. napján 1.380/1915. M. E. szám alatt kibocsátott minisztériumi rendelet 1. §-ában meghatározott egyének közé tartozik. Ha a bíróság a csődnyitási eljárást oly adóssal szemben, aki a minisztérium utóbb idézett rendeletének 1. §-ában meghatározott egyének közé nem tartozik, félbeszakította, az eljárás folytatására hivatalból tárgyalási határnapot tűz ki.

Azokra az adósokra vonatkozólag, akik ellen a 2. bekezdés értelmében hitelező kérelmére csődnyitásnak van helye, a jelen rendelet életbelépése napján véget ér az az idő, amelyet a 12.000/1915.

I. M. E. számú rendelet 25. §-ának 2. bekezdése értelmében az 1881 : XVII. t.-c. 27. §-ának utolsó bekezdésében megszabott hat hónapi határidőbe és az idézett törvénycikk 28. §-ában megszabott két évi határidőbe nem lehet beszámítani.

Ha az adós az egyességi eljárás megindítása iránti kérelmet az 1916. évi február hó 1. napja előtt terjeszti elő, a 19. §. rendelkezéseit és az azokkal kapcsolatos rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a 19. §. 1. bekezdésében említett jogot az ott jelzett két hónapot megelőzőleg az 1914. évi augusztus hó 15. napja után szerezték.

72. §.

E rendelet végrehajtására, úgyszintén az ügyvitelre és az ügykezelésre vonatkozó szabályokat az igazságügyminiszter rendelettel állapítja meg.

Budapest, 1915. évi november hó 15. napján.

Gróf Tisza István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

II.

A m. kir. igazságügyminiszternek 61.000/1915. I. M. számú rendelete,
a csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról
szóló 4.070/1915. M. E. számú rendelet végrehajtása
tárgyában.

A csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4.070/1915.
M. E. számú rendelet 72. §-a alapján a következőket rendelem:

1. §.

A csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4.070/1915.
M. E. számú rendelet 2. §-a értelmében az egyességi eljárásban
a kir. törvényszéknél egyesbíró jár el. Az egyesbíró a törvény-
szék elnöke minden év végén rendszerint a következő egész évre
kiterjedő hatállyal jelöli ki (Tüsz. 2. §.).

2. §.

A vagyonfelügyelő fogadalmának (4.070/1915. M. E. számú
rendelet 8. §-ának 3. bekezdése) szövege a következő:

»Én N. N. becsületeмre és lelkiismeretemre fogadom, hogy
vagyonfelügyelői tisztemben híven járok el, a bíróság részére
szükséges tájékozáásokat alapos utánjárással szerzem meg, jelen-
téseimet a valóságnak megfelelően készítem el, lelkiismeretesen
gondoskodom arról, hogy az adós üzlete (gazdasága, kenyérkere-
sete) a lehetőséghez képest tovább folytatható legyen és felügyelek
arra, hogy az adós vagyonából semmit el ne vonjanak.«

3. §.

A hirdetményeknek a hivatalos lapban vagy más lapban való
közzétételéről a bírósági iroda gondoskodik.

Az egyességi eljárás megindításának feljegyzése (4.070/1915. M. E. számú rendelet 13. §-a) iránti megkeresést az eljárás megindításakor azonnal ki kell adni. A megkeresésben meg kell jelölni az eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napját és a megkereséshez mellékelni kell a hirdetmény egy példányát.

4. §.

A 4.070/1915. M. E. számú rendelet 10. §-a értelmében kiűzött tárgyalási határnap előtt a vagyonfelügyelő közreműködésével az I. szám alatt mellékelt minta szerint táblás kimutatást és a bejelentő hitelezőkről betűsoros jegyzéket kell készíteni, amely utóbbi mindegyik hitelező neve mellett feltünteti bejelentésének ügyszámát. A táblás kimutatást a tárgyalás berekesztése után a bíró és az adós írják alá. A táblás kimutatásba aláírása után a bejegyzéseket a bíró vörös tintával teljesítse és azt, hogy e bejegyzések tőle származnak, a táblás kimutatásra vezetett és keltezéssel ellátott záradékban tanúsítsa.

Ha a 4.070/1915. M. E. számú rendelet 62. §-a értelmében valamelyik hitelező a táblás kimutatásból kivonatot kért és azt neki kiadták, ezt a táblás kimutatás 11. rovatában a bírósági iroda jegyzi fel.

5. §.

Ha a bíró az eljárást megszüntette, az iratokat a megszüntető határozat jogerőre emelkedése és a 4.070/1915. M. E. számú rendelet 57. §-ának 1. bekezdése értelmében szükséges intézkedések megtétele után haladéktalanul bemutatja a bíróságnak oly célból, hogy az a 4.070/1915. M. E. számú rendelet 57. §-ának 3. bekezdése értelmében intézkedhessék.

6. §.

A 4.070/1915. M. E. számú rendelet hatálya alá tartozó ügyeket mint »kényszeregyességi ügyek«-et a Tüsz. értelmében kell kezelni. Az iratborítékot a II. szám alatt mellékelt minta szerint kell készíteni.

A kényszeregyességi ügyekről a III. szám alatt mellékelt minta szerint Ke. jelzéssel külön ügykönyvet kell vezetni (Tüsz.

45. §.). Ebbe az ügykönyvbe tartoznak a 4.070/1915. M. E. számú rendelet hatálya alá eső összes ügyek.

7. §.

Ha az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott határozat ellen beadott felfolyamodás az eljárás menetére vonatkozó és az iratokból ki nem tűnő tényállításokat tartalmaz, az iratokat jelentéssel kell felterjeszteni és abban e tényállításokra nyilatkozni kell. Ugyanez áll akkor is, ha a bíró hivatalos tudomásának körébe eső más felvilágosítások adása szükséges vagy célszerű. A felterjesztő jelentést minden esetben a bíró írja alá.

8. §.

Ez a rendelet az 1915. évi december hó 1. napján lép életbe.

Budapest, 1915. évi november hó 22. napján.

Dr. Balogh Jenő s. k.,
m. kir. igazságügyminiszter.

Útmutatás az 1. számú mintához.

A táblás kimutatás főleg az egyességi tárgyalás vezetésének megkönnyítésére és a tárgyalás menetének lehető gyorsítására szolgál. A táblás kimutatás 1—6. rovatát már a tárgyalás előtt, a 7., 9. és 10. rovatot pedig a tárgyaláson kell kitölteni.

A 8. rovatot a bíró az egyesség jóváhagyása tárgyában való határozat meghozatala alkalmával tölti ki.

A 6. rovat a 4. és 5. rovatban részletezett tételek összegezését tünteti fel.

A 7., 8. és 10. rovat két alrovatának összege a 6. rovat összegével egyezik.

Minthogy az ajánlat elfogadásához szükséges, hogy a számbavett szavazatok összegének legalább kétharmada az ajánlat mellett szóljon, a tárgyaláson meg nem jelent bejelentő hitelező szavazatát mint az ajánlat ellen szavazóét a 7. rovat 2. alrovatába kell bevezetni.

A meg nem jelenést az aláírás helyén (9. rovat) kell feltüntetni.

A 10. rovatban meg kell jegyezni a bejelentett követelésnek az adós részéről elismerését vagy kifogásolását az elismert vagy kifogásolt összeg számszerű megjelölésével. A 11. rovatban többek közt utalni kell az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés ama pontjára, amely valamely számba nem vett szavazatra nézve a számba nem vétel alapjául szolgáló adatokkal foglalkozik. Ha ezek az adatok röviden megjelölhetők (például »az adós sógora«), az erre vonatkozó megjegyzést is fel lehet tüntetni.

A táblás kimutatást rendszerint a vagyonfelügyelő fogja elkészíteni, aki az adós részéről bemutatott hitelezőjegyzék és vagyonkimutatás minden egyes tételét ellenőrzi és a bejelentésekkel egybevetve a szükséges utánjárás alapján esetleg helyesbíti. A vagyonfelügyelő részéről bemutatott táblás kimutatást azután a bíró tételről-tételre felülvizsgálja. Célszerű lesz, ha a vagyonfelügyelő a táblás kimutatást néhány nappal a tárgyalás előtt mutatja be a bírónak, hogy ennek a felülvizsgálatra ideje maradjon.

II. sz. minta a 61.000/1915. számú Kényszeregyességi ügy iratboritéka.
rendelet 6. §-ának 1. bekezdéséhez. (Barna.)

(Első lap.)

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 |

Ügyszám : Ke.....

kir. törvényszék

Kényszeregyességi ügy.

Adós.....

Eljáró bíró :.....

Vagyongfelügyelő :

Az eljárás megindítása iránti kérvény :

Az eljárást megindító végzés :

Biztosítási intézkedések :

Vagyonkimutatás :

Tárgyalási jegyzőkönyvek :

Táblás kimutatás :

Bejelentések :

Bejelentő hitelezők betűsoros jegyzéke :

Vagyongfelügyelő jelentése :

Vagyongfelügyelő díjának megállapítása :

Az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés :

Az eljárást befejezetté nyilvánító (vagy megszüntető) végzés :

Felfolyamodások :

Fellebbviteli bírósági határozat :

Letét :

Idegen iratok :

Más fontos iratok :

Ügyszám :

Irattárba tehető :.....

Ke.....

A fellebbviteli bíróság ügyszáma :

Érk.

31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
stb. 100-ig.

(Második lap.)

Értesítő rész.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.

III. számú minta a 61.000/1915. I. M. számú rendelet 6. §-ához. Kényszeregyességi ügyek ügykönyve.

Polyószám	Az ügykönyvbe bevezetés hónapja és napja	Főlagyszám	A kényszeregyességi ügy megjelölése, az adós vezető- és keresztnéve (cége, címe), foglalkozása és lakása (telepe, székhelye) szerint	Az eljárás megindítása		A kérelem más módon nyert elintézt	Az eljáró bíró neve	A vagyonfelügyelő neve, foglalkozása és lakása	A követelések bejelentésének határideje	A tárgyalás határnapja	Az eljárás véget ért			Az eljárás tartama a 2. rovatba irt naptól számítva				Észrevételek
				megindított	megindítása megtárgyalt						megszüntetéssel	bejejezte nyilvántással	más módon	1 hónap	2 hónap	3 hónap	3 hónapnál több	
1	2	3	4	5	5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
			Áthozatal															

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM

BUDAPESTEN, 1915.

DECEMBER 29

TARTALOM. Rendeletok: A háborús segélyeknek a végrehajtás alóli mentességéről. — A lakosságnak életszükségleti cikkekkkel ellátásáról és az árdrágító visszaélésekről. — Az igazságügyi igazgatás részéről kötött szerződésekben per esetére a bírói hatáskörnek és illetékességnek kikötése. — A közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913:XXI. t.-cikkben a dologházra vonatkozólag megállapított rendelkezéseknek életbelépése és végrehajtása. — Jogegységi döntvény. — A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 4. számú büntető döntvénye. — Közlemények: — Az Igazságügyi Közlöny árának felemelése. — Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának címlapja és mutatója. — Az Igazságügyi Javaslatozok Tára XV. évfolyama. — A csődön kívüli kényszeregyességi eljáráshoz szükséges nyomtatványok. — Hivatalos táviratok feladásának korlátozása és rövid szövegezése. — Római és görög-katholikus, valamint görög-keleti lelkészek és segédlelkészek végrendeletének közzlése az egyházmegyei hatósággal. — Népfölkelők, póttartalékosok és tartalékosok tiszti kiképzése. — Felvétel a cs. és kir. katonai akadémiákra és a m. kir. honvéd Ludovika Akademián létesítendő akadémiái tanfolyamokra. — Az Északamerikai Egyesült-Államok fiúmei konzulátusához alkonzul beosztása. — A budapesti perzsa császári tiszteletbeli főkonzul működhetési jogáról. — A berni vasúti árufuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változásról. — A postai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása. — Törvények kihirdetése — A Budapesti Közlöny 1915. évi november hó 2-ától december hó 29-éig megjelent 276—300. számaiban közzétett általános rendeletek sorozata. — A Horvát-Szlavonországokban érvényes Törvények és Rendeletek Gyűjteménye az 1913. és az 1914. évről. — Hatásköri bírósági határozatok kivonata. — Személyi hírek. — Igazságügyi pályázatok. — Hirdetmény.

RENDELETEK.

A m. kir. minisztériumnak 4.427/1915. M. E. számú rendelete,

a háborús segélyeknek a végrehajtás alóli mentessége tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényekben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Azok a segélyek, amelyeket a háború idejében katonai szolgálatot teljesítő személyek vagy hozzátartozóik, vagy a háború okából mások közpénztártól, intézettől, társaságtól vagy egyesektől kapnak — amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik — a végrehajtás alól ki vannak véve és ennél fogva még a végrehajtást szenvedőnek beleegyezésével sem foglalhatók le.

2. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Kelt Budapestén, 1915. évi december hó 14-én.

A m. kir. minisztériumnak 4.207/1915. M. E. számú rendelete,

a lakosságnak életszükségleti cikkekkel ellátásáról és az árdrágító visszaélésekről.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

I. Intézkedésre jogosult hatóságok és jogkörük.**1. §.**

A belügyminiszter, valamint a belügyminiszter felhatalmazása alapján az alsóbbfokú közigazgatási hatóság a jelen rendeletben megállapított kivételes intézkedéseket teheti avégből, hogy a lakosságnak életszükségleti cikkekkel méltányos áron való ellátását biztosítsa.

Az alsóbbfokú közigazgatási hatóság intézkedései ellen fokozatos fellebbvitelnek van helye. A belügyminiszter végérvényesen határoz. A fellebbezésnek csak a jelen rendeletben meghatározott esetekben van halasztó hatálya.

Az alsóbbfokú közigazgatási hatóságnak a jelen rendelet alapján tett intézkedéseit a belügyminiszter hivatalból is bármikor felülvizsgálhatja és megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti.

A belügyminiszter a jelen rendelet alapján az alsóbbfokú közigazgatási hatóságra átruházott intézkedési jogot ettől bármikor visszavonhatja.

2. §.

A belügyminiszter a lakosságnak életszükségleti cikkekkel méltányos áron való ellátása végett, az érdekelt miniszterekkel egyetértve és a minisztérium külön tett intézkedéseinek érintése nélkül, elrendelheti mindazokat az egyéb intézkedéseket is, amelyekre a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvények a minisztériumot feljogosítják.

3. §.

Ebben a rendeletben életszükségleti cikkek alatt az ember elsőrendű életszükségleteinek kielégítésére közvetlenül rendelt ingó dolgokat, valamint az ezek előállításához közvetlenül vagy közvetve szükséges ingó dolgokat kell érteni.

2. Készletek bejelentése.

4. §.

A közigazgatósági hatóság, vagyis a belügyminiszter vagy felhatalmazása alapján az alsóbbfokú közigazgatási hatóság (1. §.) életszükségleti cikkek tekintetében, a minisztérium által egyes cikkekre vonatkozólag tett külön rendelkezések érintése nélkül, megfelelő határidő kitűzésével a saját hatósága területén levő készletek birtokosait arra kötelezheti, hogy akár saját, akár idegen helyiségben őrzött készleteiket a hatóságnál bejelentésük. Aki a készletet más részére tartja őrizetben, arra is kötelezhető, hogy megnevezze azt a személyt, akit a készlet illet.

A m. kir. póstát, továbbá a közforgalmú vasuti és hajózási vállalatokat a nekik fuvarozás végett átadott tárgyak bejelentésére csak a kereskedelemügyi miniszter kötelezheti

A bejelentést a közigazgatási hatóság (1. §.) egy vagy több cikke és a szükséghez képest akár általában, akár egyes személyekre vagy vállalatokra, akár a személyek vagy vállalatok bizonyos csoportjaira rendelheti el ahhoz képest, hogy náluk, tekintettel gazdaságukra vagy üzemükre, nagyobb készletet lehet feltételezni.

A hatóságnak vagy megbízottjának jogában áll a bejelentésre kötelezettnek készleteit, raktárait és üzleti könyveit megvizsgálni.

3. Az árakra vonatkozó intézkedések.

5. §.

Az életszükségleti cikkek árúsítói kötelesek árúsító üzleti helyiségeikben kifüggeszteni a belügyminiszter által megjelölt életszükségleti cikkeknek árjegyzékét.

A közigazgatási hatóság (1. §.) ezenfelül arra kötelezheti az árúsítókat, hogy meghatározott életszükségleti cikkekért a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban követelt áraknak hatóságilag láttamozott jegyzékét árúsító üzleti helyiségeikben szembetűnően és a vevők részéről jól olvasható módon kifüggeszék.

A jegyzék láttamozására az elsőfokú rendőrhatóság, Budapesten a kerületi előljáróság hivatott. A hatóság köteles az olyan jegyzék láttamozását megtagadni, amelyben az egyes életszükségleti cikkek ára a

hatóságilag megállapított legmagasabb árnál magasabb összeggel vagy ha a legmagasabb ár megállapítva nincs, a forgalmi árnál aránytalanul magasabb összeggel van feltüntetve.

A kifüggesztett eladási árt az illető cikkért követelt árnak kell tekinteni.

Az árusító köteles az illető cikket a kifüggesztett árért az ügyletre nem tartozó minden kikötés nélkül a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban szokásos mennyiségben készpénzfizetésért kiszolgáltatni.

A közigazgatási hatóság egyes életszükségleti cikkekre vonatkozólag megállapíthatja a kiszolgáltatható legnagyobb mennyiséget és a vásárlási jogosultságot megfelelő hatósági igazolástól vagy más feltételtől teheti függővé.

6. §.

A közigazgatási hatóság (1. §.) az életszükségleti cikkekre nézve szakértők közbenjöttével megállapíthatja azt a legmagasabb árt, amelyet értük hatósága területén a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban az árusítók követelhetnek.

Ha valamely cikkekre nézve a legmagasabb árt — akár az egész országra, akár az illető hatóság területére nézve — a minisztérium már szabályozta, ez a szabályozás irányadó. Ha a minisztérium rendelete megengedi, hogy a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban követelhető ár a megállapított legmagasabb árnál magasabb is lehet, a közigazgatási hatóság (1. §.) meghatározhatja azt a mértéket, amellyel az ily forgalomban követelhető ár a minisztérium által megállapított legmagasabb árt meghaladhatja.

A megállapított legmagasabb árakat az érdekelt községekben a helyi szokásnak megfelelően közhírré kell tenni.

7. §.

A közigazgatási hatóság (1. §.) avégből, hogy a lakosságnak életszükségleti cikkeket ellátása biztosíttassék, a vásári (piaci) rendtartásnak egyes rendelkezéseit módosíthatja; különösen: megállapíthatja az országos, heti vagy napi vásár kezdetének és végének időpontját, valamint — az állatvásár helyére vonatkozó rendelkezés érintetlenül hagyása mellett — a vásár helyét; — elrendelheti, hogy heti vagy napi vásá-

rokon meghatározott életszükségleti cikkekért követelt árt az árusítók a vásártéren (piacon) folytatott árusításkor a vevők részére szembetűnően és olvashatóan kifüggeszék; — megtilthatja, hogy heti vagy napi vásárokon meghatározott életszükségleti cikkeket ipari feldolgozás vagy továbbeladás céljából meghatározott időpont előtt akár személyesen, akár megbízott útján vásároljanak; — megtilthatja meghatározott életszükségleti cikkeknek — ipari feldolgozás vagy továbbeladás céljából — vásár idején, vagy azon kívül, vásártérül (piacul) ki nem jelölt nyílt utakon, utcákon vagy köztereken személyesen vagy megbízott útján való adásvételét.

A módosítás a megállapított vásári vagy piaci díjszabásokat nem érintheti és azt a belügyminiszterhez haladéktalanul fel kell terjeszteni.

4. Gondoskodás a lakosság ellátásáról.

8. §.

Az a hatóság, amelynek területén a lakosságnak valamely életszükségleti cikkel való kellő ellátása nincs biztosítva, a belügyminiszternek felhatalmazását kérheti ahhoz, hogy a község (város) a hiányzó cikkek a szükséges mennyiségben való beszerzését és forgalomba hozatalát megfelelően maga biztosítsa. A község (város) a szükséges készlet beszerzéséről és forgalomba hozataláról akár közvetlenül maga, akár ezzel külön megbízott vállalkozó (kereskedő, intézet, vállalat stb.) útján gondoskodhatik.

9. §.

A közigazgatósági hatóság (1. §) a közéletmezés célszerű biztosítása végett meghatározott életszükségleti cikkek forgalmának közvetítését szabályozhatja, különösen olyan egyéneket, akik ily cikkek forgalomba hozatalával iparszerűleg eddig nem foglalkoztak, vagy szabályszerű ipari jogosultság nélkül vagy nem hivatásszerűen foglalkoztak, abból kizárhat vagy rájuk nézve azt előzetes hatósági engedélytől teheti függővé; olyanokat pedig, akik a forgalomba hozatallal már eddig is szabályszerű ipari jogosítvány alapján foglalkoztak, arra kötelezhet, hogy üzletüket a hatóság által e rendelet értelmében megszabott módon folytassák és közölök azokat, akik a hatóság rendelkezésének nem felelnek meg, az illető cikk forgalomba hozatalától eltilthatja. A hatóság ezt a tilalmat bármikor visszavonhatja.

10. §.

A belügyminiszter — a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve — az életszükségleti cikkek előállításával vagy forgalomba hozatalával foglalkozó üzemek tulajdonosait arra kötelezheti, hogy üzemüket további rendelkezésig folytassák.

11. §.

A közigazgatási hatóság (1. §.) a termelőt, kereskedőt és bármely más személyt, akinek a hatóság megállapítása szerint valamely életszükségleti cikkből a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó készlete van, arra kötelezheti, hogy készletének a saját szükségletét meghaladó részét a hatóság utasítása szerint a hatóság részére, vagy az általa megjelölt természetes vagy jogi személy (cég, intézet, szövetkezet stb.) részére készpénzfizetésért átengedje (hatósági igénybevétel, rekvizíció).

Ha az átvevő a vételárat nyomban nem tudja lefizetni, a hatóság az átadást megfelelő biztosíték letétbe helyezésének feltétele alatt is elrendelheti. Maga a hatóság tizenöt napot meg nem haladó árhitelezést vehet igénybe.

A saját házi és gazdasági szükségletre visszatartható mennyiséget, az összes körülmények méltányos figyelembe vételével, az igénybevételt elrendelő hatóság állapítja meg. Ebben a kérdésben — a határozat közlésétől számított három nap alatt — a vitás mennyiség igénybevételére hálasztó hatályú fokozatos fellebbevitelnek van helye; végső fokon a belügyminiszter az érdekelt szakminiszterrel egyetértve határoz.

A törvényhatóság, amelynek területén valamely életszükségleti cikkből hiánya van, a szükséglet pótlása végett ahhoz a törvényhatósághoz fordulhat, amelynek az illető cikkből feleslege van. Ha e megkeresésnek nincs kellő eredménye, a belügyminiszter intézkedését kérheti.

A közigazgatási hatóság (1. §.) az életszükségleti cikkeknek feleskészletét, amelyet igénybevett, a birtokosnál tizenöt napot meg nem haladó időre zár alá veheti. E zár hatálya az, hogy a birtokos az igénybevett készlettel nem rendelkezhetik, hanem köteles azt saját veszélyére az átvételig, illetőleg a zár idejének elteltéig megőrizni és gondozni. Élő állatokra és gyors romlásnak kitett cikkekre nézve ily zár alá vételnek nincs helye.

A jelen §-ban meghatározott intézkedésnek nincs helye olyan cikkek tekintetében, amelyeket a minisztérium közszükségleti célokra igénybevett, vagy zár alá vett, valamint az olyan készletek tekintetében, amelyek a katonai igazgatásnak, az államnak, közhatóságoknak, közintézeteknek, a közszükségletek ellátására a minisztérium által szervezett vagy támogatott intézményeknek tulajdonában vagy részükre lekötve vannak.

Az igénybevett cikkeket a közfogyasztás céljára a hatóság által megszabott módon és feltételek szerint kell forgalomba hozni.

12. §.

Azt az árt, amelyet a hatóságilag igénybevett cikkért fizetni kell, az elsőfokú közigazgatási hatóság szakértők meghallgatása után, a beszerzési vagy előállítási (termelési) árak és költségeknek, valamint az árú minőségének és használhatóságának figyelembe vételével állapítja meg. Az ár megállapításánál nem lehet figyelembe venni azt a szerződést, amelynek nyilvánvalóan az volt a célja, hogy a vevő fél magának igénybevétel esetére magasabb átvételi árt biztosítson.

Amely cikk legmagasabb ára miniszteri rendelettel van meghatározva, annak átvételi árául a miniszteri rendelet rendelkezéseinek megfelelően kiszámított legmagasabb árt kell megállapítani.

Azoknak a cikkeknek átvételi árát, amelyeket a vámkülföldről hoztak be, a vámkülföldön fizetett beszerzési árak, valamint a behozatallal kapcsolatos költségeknek figyelembe vételével kell megállapítani. Kivételesen a belügyminiszter az érdekelt miniszterrel egyetértőleg ily cikk átvételi árául az illető cikkekre nézve hatóságilag megállapított legmagasabb árnál magasabb árt is megállapíthat.

13. §.

Azoknak a cikkeknek a tulajdonjoga, amelyeknek birtokosát a hatóság az átengedésre kötelezte (11. §. 1. bekezdés), azonnal átmegy arra, akinek javára az igénybevétel történt.

A hatósági ármegállapítás kérdésében a határozat közlésétől három nap alatt a tényleges átadásra nézve halasztó hatályú fellebbezésnek van helye a belügyminiszterhez, aki ebben a kérdésben a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve végérvényesen határoz. Ha a közigazgatási ható-

ság úgy találja, hogy a lakosság ellátásának veszélyeztetése nélkül a tényleges átadást az ár jogerős megállapításáig elhalasztani nem lehet: a hatóság a cikknek azonnal való átadását a követelt árnak lefizetésétől vagy megfelelő biztosítéknak letétbe helyezésétől függően elrendelheti. Maga a hatóság tizenöt napot meg nem haladó árHITELEZÉST (11. §. 2. bekezdése) ebben az esetben is igénybe vehet és ennek idejét ilyenkor az ár jogerős megállapításától kell számítani.

14. §.

A közigazgatási hatóság (1. §.) kötelezheti az életszükségleti cikkek tulajdonosait, hogy készleteiknek azt a részét, amely saját (házi és gazdasági vagy üzemi) szükségletüket meghaladja, forgalomba bocsássák. Szükség esetében velük szemben a 11—13. §-ok értelmében járhat el.

5. Büntető rendelkezések.

15. §.

Ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s az 1914: L. t.-c. 9. és 17. §-a alapján két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki a hatóság által kívánt adatokat a megszabott határidő alatt be nem jelenti, vagy nem a valóságnak megfelelően jelenti be, a készletet eltitkolja, elrejtja vagy a hatósági ellenőrzést megghiúsítja (4. §.);

2. aki az 5—9. és a 11—13. §-okban foglalt rendelkezéseket vagy a hatóságnak e §-ok alapján kibocsátott rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza;

3. a mezőgazdasági vagy ipari üzem tulajdonosa vagy alkalmazottja, aki az illető üzemben végzendő munkára a polgári vagy a katonai hatóság által kirendelt egyénnek a kötelezett ellátást megfelelően ki nem szolgáltatja vagy vele szemben nem megfelelő bánásmódot tanusít.

16. §.

Ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s az 1914: L. t.-c. 9. és 17. §-a alapján két hónapig

terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki életszükségleti cikket (3. §.) a hatóságilag megszabott legmagasabb áron felül vagy hatóságilag megszabott legmagasabb ár hiányában — a piaci helyzetre való tekintettel — aránytalanul magas áron hoz forgalomba;

2. aki nyerészkedés céljából életszükségleti cikket anélkül, — hogy annak forgalombahozatalával hivatásszerűleg vagy hivatásából folyólag foglalkoznék vagy annak forgalomba hozatal céljából való megszerzésére hatósági engedélyt nyert volna, — saját házi és gazdasági vagy üzemi szükségletét aránytalanul meghaladó mennyiségben beszerez vagy a hatóság rendelkezése ellenére a forgalomból visszatart;

3. aki életszükségleti cikknek előállítására (termelésére) vagy forgalombahozatalára szolgáló üzemét a hatóság rendelkezése ellenére a viszonyokban rejlő kényszer nélkül megszünteti vagy korlátozza;

4. aki forgalombahozatal végett előállított (termelt) életszükségleti cikket kellő indok nélkül szándékosan megsemmisít, értékében lényegesen csökkent, használhatatlanná tesz, rendeltetésétől lényegesen eltérő célra használ fel, alakít vagy változtat át;

5. aki részt vesz oly összebeszélésben vagy egyesülésben, amelynek célja a jelen §. 1.—4. pontjaiban említett cselekmények valamelyike.

17. §.

Ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914:L. t.-c. 17. §-a alapján két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki avégből, hogy a vásárra (piacra) kerülő életszükségleti cikkek mennyiségét csökkentse és ezzel az árúkat drágítsa, mást lebeszél arról vagy visszatart attól, hogy életszükségleti cikkeit a vásárra (piacra) vigye vagy ott árúba bocsássa;

2. az az árús, aki a piacra életszükségleti cikkeket szállító eladót a piacra érkezése előtt feltartóztatja és tőle az életszükségleti cikkeket megveszi;

3. az az árús, aki a piacra hozott életszükségleti cikkeket a vásár idejének kezdete előtt ott eladja vagy megveszi;

4. az az árús, aki életszükségleti cikkek vásárlásánál a piacon az utcán vagy házról-házra elárusítónak a követelt árnál, vagy követelt

ár hiányában az addig szokásos árnál aránytalanul magasabb árt kínál vagy felajánl avégből, hogy az áru megszerzését másokkal szemben magának biztosítsa;

5. aki másokat álhirek terjesztésével vagy egyéb módon félrevezet avégből, hogy ezáltal az életszükségleti cikkek árának drágulását idézze elő.

18. §.

A jelen rendeletbe ütköző kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Arra a készletre nézve, amelynek tekintetében a kihágást elköveték, a rendőri büntető eljárás során a törvény értelmében elkobzásnak van helye.

A 16. §-ba ütköző kihágások eseteiben, ha az ítélet nyilvánosságra hozatala közérdekből kívánatos, a rendőri büntető bíróság elrendelheti az ítélet rendelkező részének súlyosabb esetekben az ítélet indokaival együtt, az elítélt költségén, az elkövetés helyén megjelenő vagy ott elterjedt valamely időszaki lapban való egyszeri közzétételét és esetleg annak az elkövetés helyén való nyilvános kifüggesztését.

6. Vegyes és záró rendelkezések.

19. §.

A közigazgatási hatóságoknak a jelen rendelet alapján felmerülő árkérdésekben való támogatása végett állandó árszakértő bizottságok alakíthatók.

A közigazgatási hatóság azokban az árkérdésekben, amelyekben a jelen rendelet szerint szakértők meghallgatásával határoz, az árszakértő bizottság felállítása után ezt a bizottságot köteles meghallgatni.

20. §.

A közigazgatási hatóságok és a rendőri büntető bíróságok a jelen rendelet alá eső ügyekben soronkívül járjanak el.

21. §.

Ez a rendelet a minisztérium által a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvények alapján kiadott külön rendeletek hatályát nem érinti.

22. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Kelt Budapesten, 1915. évi november hó 23-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 63.101/1915. I. M. számú rendelete,

az igazságügyi igazgatás részéről kötött szerződésekben per esetére a bírói hatáskörnek és illetékességnek kikötése tárgyában.

Az 1887. évi november hó 24-én 40.582/1887. I. M. szám alatt (R. T 2242. 1.) kelt rendelet hatályon kívül helyezésével rendelem, hogy az igazságügyi igazgatás részéről kötött szerződésekben per esetére a bírói hatáskört és illetékességet a következő szövegezéssel kell kikötni:

»A szerződő felek a jelen szerződésből eredhető minden perre nézve, amelyben a járásbírósi hatáskör kiköthető, a járásbírósi hatáskörét kötik ki; kölcsönösen megállapodnak továbbá abban, hogy amennyiben a törvény kizárólagos illetékességet meg nem állapít, csak a budapesti központi járásbírósi hatáskör és ha a járásbírósi hatáskör ki nem köthető, csak a budapesti törvényszék legyen illetékes.«

Az állam és magánfelek között kötött áruszállítási, fuvarozási és építkezési szerződések szövegébe vagy jóváhagyó záradékukba azt is bele kell foglalni, hogy a szerződésből járó illeték az 1881 : XXVI. t.-c. 10. §-ában megszabott módozat szerint rovandó le.

Kelt Budapesten, 1915. évi december hó 16-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 68.400/1915. I. M. számú rendelete,

a közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913 : XXI. törvénycikkben a dologházra vonatkozólag megállapított rendelkezéseknek életbelépése és végrehajtása tárgyában.

A közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913 : XXI. t.-c. (= T.) 5—7., 10—16. §-ai és 18. §-a, valamint a 17. §-nak a dologházra vonatkozó rendelkezései a T. 21. §-a értelmében 1916. évi január hó 1.

napján életbelépven, e rendelkezések végrehajtása tárgyában a T. 11. és 21. §-a alapján a következőket rendelem:

1. §.

Dologházul egyelőre férfiakra nézve a jászberényi kir. járásbírószági fogházat, nőkre nézve pedig a kalocsai kir. törvényszéki fogházat jelölöm ki.

2. §.

A dologházul kijelölt fogházakban kell végrehajtani a fogházbüntetést is, ha a bíróság az elítélt ellen ítéletében a T. 7. §-ának 1. bekezdése alapján a dologházba utalást is kimondotta.

Ha a bíróság a T. alapján elítélt ellen dologházba utalás nélkül szab ki fogházbüntetést, ezt a fogházbüntetést szintén a dologházul kijelölt fogházakban kell végrehajtani, de csak akkor, ha az elsőfokú ítéletet a budapesti kir. ítélőtábla területén lévő bíróság hozta és a megállapított büntetésnek még hátralevő kitöltendő része harminc napot meghalad. Más esetekben az ily fogházbüntetést annak a kir. törvényszéknek fogházában kell végrehajtani, amelynek területén az elsőfokon eljáró bíróság székhelye van. Az elszállítás az elsőfokú ítélet meghozatala után azonnal foganatba veendő.

3. §.

Ha a bíróság fogházbüntetés kiszabása mellett vagy e nélkül dologházba utalást állapít meg, a Bp. 506. §-ának 3. és 4. bekezdésében meghatározott értesítést kiállítja és a kir. ügyészségnek megküldi. Az értesítésben fel kell tüntetni, hogy az ítélet jogerőre emelkedett-e vagy sem. Az elítéltnak dologházba szállításáról, figyelemmel a T. 17. §-ának utolsóelőtti bekezdésére is, a kir. ügyészség gondoskodik.

A teljesen írásba foglalt ítéletet az elítélt értesítő jegyzékével együtt az ítélethozataltól számított nyolc nap alatt közvetlenül kell megküldeni a dologházul kijelölt fogház vezetőjének.

4. §.

A dologházak szervezetét és rendtartását, továbbá a felügyelő hatóság szervezetét és eljárását külön rendelet fogja szabályozni.

Kelt Budapesten, 1915. évi december hó 29-én.

JOGEGYSÉGI DÖNTVÉNY.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 4. számú büntető döntvénye.*)

A »ramsli« néven ismert kártyajáték a Kbt. 91. §-ában meghatározott szerencsejáték fogalma alá esik-e?»

(A döntvény alapjául szolgáltak a budapesti kir. büntető törvényszéknek 44.174/B. 1907., 1915. B. IX. 12.2)8/5.; továbbá a szegedi kir. törvényszéknek 3.945/B. 1914.; végül a temesvári kir. törvényszéknek 10.925/B. 1914. számú határozatai.)

H a t á r o z a t.

A ramsli néven ismert kártyajáték a Kbt. 91. §-ában meghatározott szerencsejáték fogalma alá esik.

I n d o k o l á s.

A b-i kir. büntetőtörvényszéknek mint másodfokú bíróságnak 44.174/B. 1907. számú jogerős ítéletével eldöntött bűnügyben mindkét bíróság a ramsli néven ismert kártyajáték módját ismertetvén, ebből az ismertetésből a kir. járásbíróság arra a következtetésre jutott, hogy az említett játékban a nyereség vagy veszteség nem kizárólag a véletlentől függ, s ebből az okból a vádlottakat a vád alól felmentette; viszont a másodfokon eljáró törvényszék úgy találta, hogy a nyereség vagy veszteség nem a játészó ügyességétől és számításbeli tevékenységétől, hanem kizárólag a véletlentől függ s ezen az alapon a vádlottak bűnösségét megállapította.

Erre támaszkodva a budapesti m. kir. államrendőrség a »ramsli« nevezetű kártyajátéknak nyilvános helyen való üzését üldözte és úgy a b-i kir. büntető járásbíróságnak, valamint az ottani kir. büntető törvényszéknek a legújabb ideig állandóan követett gyakorlatában a kérdéses játéknak szerencsejáték minősége kifejezésre jutott.

Hasonló értelemben határozott a sz-i kir. törvényszék mint fellebbviteli bíróság, mely 3.945/B. 1914. számú jogerős másodfokú ítéletével, megegyezően az elsőfokon eljáró sz-i kir. járásbírósággal, a »ramsli« kártyajátékot nyilvános helyen játszó vádlottak bűnösségét megállapította.

Ellenben a t-i kir. törvényszék 10.925/B. 1914. számú másodfokú jogerős ítéletével az ottani kir. járásbíróságnak a vádlottak bűnösségét a Kbt. 88. és 89. §-ai alapján megállapító ítéletét megsemmisítette és vádlottakat bűncselekmény hiánya indokából a vád alól felmentette, kifejtvén, hogy a »ramsli« játéknál a nyereség és veszteség nem kizárólag a véletlentől, hanem részben a játékos számításbeli tevékenységétől is függ, hogy tehát a »ramsli« nem minősíthető a Kbt. 91. §-ában meghatározott szerencsejátéknak.

A kir. törvényszékek ezek szerint a felmerült elvi kérdésben ellentétes gyakorlatot folytatnak.

*) A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 3. számú büntető döntvényét 1. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 4. számában a 224. lapon.

A szerencsejáték fogalmát a Kbt. 91. §-a határozza meg olyként, hogy annak tekintendő az a játék, melyben a nyereség és veszteség kizárólag a véletlentől függ.

A bírói gyakorlat, megegyezőleg a közfelfogással, a véletlennek kizárólagosságát nem merev szószerinti értelemben fogta fel, ami kitűnik az úgynevezett »ferbli« szerencsejáték tárgyában 1886. évi április hó 28. napján hozott 56. számú kúriai döntvény indokolásából is; ezt a fogalmat tehát helyesen a közönséges élettapasztalatokból merített felfogás szerint kell megállapítani.

Ezek szerint pedig a közveszélyesség az a lényeges ismerv, mely a tiltott szerencsejátékot a megengedett játéktól megkülönbözteti és amelyre való tekintettel a törvény a szerencsejátékot büntetéssel sújtja.

Ezekből a szempontokból szerencsejátéknak kell tekinteni minden olyan játékot, mely berendezésénél fogva lehetővé teszi, hogy abban bárki különös képzettség nélkül is részt vehessen s melynél a játszó tevékenysége, az ügyesség, a számítás az eredményt egyáltalában nem, vagy csak igen csekély mértékben befolyásolhatja, melynél tehát a nyereség vagy veszteség túlnyomóan, vagyis lényegileg a véletlentől függ.

Minthogy pedig az úgynevezett »ramsli«-játék — annak szabályai szerint — a fentiekben kifejtett jelleggel bír: a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

Kelt Budapesten a m. kir. Kúria büntető jogegységi tanácsának 1915. évi december hó 3. napján tartott ülésében.

Hitelesített a m. kir. Kúria büntető jogegységi tanácsának 1915. évi december hó 7. napján tartott ülésében.

Közlmények.

Az Igazságügyi Közlöny árának felemelése felől a szám végén olvasható hirdetmény nyújt tájékoztatást.

Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának címlapja és mutatója utólag kerül szétküldésre.

Az Igazságügyi Javaslatok Tára XV. évfolyamának két utolsó számát, úgymint a 9. és a 10. számot később fogjuk szétküldeni a XV. évfolyam címlapjával és tartalomjegyzékével együtt. Az Igazságügyi Javaslatok Tárát az igazságügyi hatóságoknak az Igazságügyi Közlönytől elkülönítve kell beköttetniök. Ugyancsak külön kell beköttetni az Igazságügyi Javaslatok Tára XV. évfolyamához tartozó I—III. különszámokat, amelyek a polgári törvénykönyv törvényjavaslatának tárgyalását tartalmazzák.

A csődön kívüli kényszeregyességi eljáráshoz szükséges nyomtatványok. A csődön kívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4.070/1915. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 61.000/1915. I. M. számú rendeletben¹⁾ meg-

¹⁾ Az 1915. évi 61.000. I. M. számú rendeletet l. az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 11. számához tartozó melléklet 27. lapján.

állapított mintáknak megfelelő nyomtatványokat, jelesül: I. Táblás kimutatást Ke. ügyekben, II. Kényszeregyességi ügy iratboritékát, III. Kényszeregyességi ügyek ügykönyvét a m. kir. igazságügyminisztérium a váczi országos fegyintézet nyomdájánál rendszeresítette. A rendszeresített nyomtatványok raktárszámát és egységárát a váczi országos fegyintézet nyomdájának megrendelő jegyzéke fogja közölni (1915. T. 53/154. sz.).

Hivatalos táviratok feladásának korlátozása és rövid szövegezése. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter közlése szerint a m. kir. honvédelmi miniszter többször tapasztalta, hogy a távirdavezetékek túlterhelése miatt fontos és sürgős táviratok késedelmet szenvednek. A távirattorlódások oka jórészt az, hogy hivatalos táviratokat sokszor olyan esetekben is adnak fel, amikor levéllel is megfelelően lehetne intézkedni és hogy a feladott táviratok terjengősen vannak szövegezve.

A m. kir. igazságügyminiszter figyelmezteti ez okból az igazságügyi hatóságokat, hogy távirat útján csakis halaszthatatlanul sürgős esetekben intézkedjenek és mindig fordítsanak gondot a táviratok rövid szövegezésére (65.597/1915. I. M. sz.).

Római és görög-katholikus, valamint görög-keleti lelkészek és segédlelkészek végrendeletének közlése az egyházmegyei hatósággal. Az egyházi hatóságok felszólaltak amiatt, hogy egyes kir. járásbíróságok nem tesznek eleget az 1895. évi 43.194. I. M. számú rendelet (Igazs. Közl. IV. évf. 12. sz. mell.) 33. §-ában foglalt annak a rendelkezésnek, mely szerint a római és a görög-katholikus, valamint a görög-keleti lelkészek és segédlelkészek végrendeleteit hivatalból hitelesített másolatban meg kell küldeni az illetékes egyházmegyei hatóságnak.

Ez okból a felügyeleti hatóságoknak az említett rendelkezés teljesítését az időszaki vizsgálatok alkalmával ellenőrizniök kell (57.231/1915. I. M. sz.).

Népfelkelők, póttartalékosok és tartalékosok tiszti kiképzése. A m. kir. honvédelmi miniszter az 1865—1872-ig illetőleg 1874-ig született népfelkelők közül a volt tisztek (tisztjelöltek) számára négyhetes tisztképző tanfolyamok felállítása iránt a 10.240/eln. 1—1915. számú rendeletében intézkedett, amely rendelet a Budapesti Közlönynek 1915. évi szeptember hó 18-án kiadott 216. számában jelent meg; a tartalékos, a póttartalékos és a népfelkelő legénységi egyének tiszti kiképzésére, illetve kinevezésére nézve pedig a m. kir. honvédelmi miniszter 249.523/2—1915. számú rendeletében intézkedett, amely rendelet a Budapesti Közlönynek 1915. évi december hó 4-én kiadott 281. számában jelent meg.

Az egyik ügyvédi kamara felterjesztésére válaszul a m. kir. honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a 43—50 éves ügyvédekre is az idézett rendeletek vonatkoznak (62.459/1915. I. M. sz.).

Felvétel a cs. és kir. katonai akadémiákon és a m. kir. honvéd Ludovika Akadémián létesítendő akadémiai tanfolyamokra. Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolymának 11. számában a 625. lapon 57.221/1915. I. M. szám alatt megjelent közlemény kiegészítéseül az igazságügyi alkalmazottak figyelme felhívatik arra, hogy az 1914. és 1915. év folyamán besorozott, 1897. és 1898. évi születésű oly ifjak részére, akik hivatásos tisztekké kiképzetésük végett a cs. és kir. katonai akadémiákba vagy

a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való felvételüket kéri, a cs. és kir. katonai akadémiákon és a m. kir. honvéd Ludovika Akadémián akadémiai tanfolyamokat fognak létesíteni. E tanfolyamok 1916. évi szeptember hó 1-től 1917. évi augusztus hó 18-ig tartanak s a tanfolyamokra való felvétel feltételeit azok a pályázati hirdetmények tartalmazzák, amelyeket a m. kir. honvédelmi miniszter a Budapesti Közlönynek 1915. évi december hó 14-én, 15-én és 16-án megjelent 288., 289. és 290. számaiban tett közzé (66.379/1915. I. M. sz.).

Az Északamerikai Egyesült-Államok fiumei konzulátusához alkonzul beosztása.
Az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusánál működő James Burell alkonzult¹⁾ az Északamerikai Egyesült-Államok fiumei konzulátusához osztották be szolgálattételre.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett alkonzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (63.291/1915. I. M. sz.).

A budapesti perzsa császári tiszteletbeli főkonzul működhetési jogáról. Ő császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi november hó 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával Kövesgyüri Freystädtler Jenő lovag Budapestre kinevezett perzsa császári tiszteletbeli főkonzulnak²⁾ a működhetési jogot legkegyelmesebben megadni méltóztatott.

Az igazságügyi hatóságoknak a nevezett tiszteletbeli főkonzult e minőségében megfelelő támogatásban kell részesíteniök (65.785/1915. I. M. sz.).

A berni vasúti árufuvarozási egyezmény hatálya alá tartozó vasúti vonalak jegyzékében történt újabb változásról. A vasúti árufuvarozás tárgyában Bernben 1890. évi október hó 14. napján létrejött, az 1892 : XXV. törvénycikkbe iktatott és az 1894 : XVII., az 1901 : XXV., valamint az 1908 : XLIV. törvénycikkekbe foglalt nyilatkozattal, pótegyezménnyel és második pótegyezménnyel kiegészített nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó vasútak és vasúti vonalak jegyzékében újabban beállott változások a következők:

Az említett nemzetközi egyezmény hatálya alá helyeztettek:

I.

Németalföldön.

1.) A hollandiai vasúttársaság üzemében álló hollandiai villamos vasúttársaság 1915. évi augusztus hó 1-én megnyílt 23.240 km. hosszú gőzüzemű Clithvorn Alphen—Oudshvorn vonala, a megnyitás napjától számítva.

A vasúti vonalak jegyzéke kiegészítést nem igényelt, mert az üzemvezető vasút — Németalföld A. O. — a jegyzékben már fel van véve.

¹⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 8. számában az 501. lapon megjelent 40.450/1915. I. M. számú közleményt.

²⁾ Lásd az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 10. számában az 594. lapon megjelent 51.004/1915. I. M. számú közleményt.

II.

Svédországban.

2.) A svéd államvasútnak az 1915. évi október hó 1-én megnyílt 51 km. hosszú Nyköping S. J. Aby vonala a megnyitás napjától számítva.

A vasúti vonal jegyzéke nem igényelt kiegészítést, mert az üzemvezető vasút a jegyzékben már fel van véve (Svédország, A. I. 1. szám alatt).

III.

Svájcban.

3.) Svájcban az Appenzeller-vasút az 1915. évi október hó 25-ikétől számítva (N. E. 58. cikk [2.] bek.). E vasút hossza 25.93 km. Üzemvezetője az Appenzeller-vasút üzemigazgatósága Herisauban.

A vasúti vonalak jegyzékébe Svájc A. II. alatt beiktattatott.

22. a. Appenzeller-vasút.

4.) Svájcban a Langenthal—Huttwill-vasút üzemében álló 1915. évi szeptember hó 1-én megnyílt 4.92 kilométer hosszú Huttwill—Eriswil rendes nyomtávú mellék-vasút a megnyitás napjától kezdve.

A vasúti vonal jegyzéke kiegészítést nem igényelt, mert az üzemvivő vasút a jegyzékbe már fel van véve (Svájc, A. I. 6.).

5. Svájcban a Bern—Lötschberg—Simplon berni alpesi vasúttársaság 1915. évi október hó 1-én megnyílt 13 km. hosszú Münster—Lengnau vonala a megnyitás napjától számítva.

A vasúti vonalak jegyzéke nem igényel kiegészítést, mert az üzemvezető vasút a jegyzékbe már fel van véve (Svájc, A. I. 2.).

A felsorolt vasúton és vasúti vonalakon közvetlen fuvarlevelek alapján teljesített szállításokból keletkezett peres ügyekből kifolyólag az eljáró külföldi bíróságoknak a nemzetközi egyezmény határozatai alapján hozott ítéletei az 1892. évi 45.790. szám alatt (1892. R. T. 3044. lap és Igazs. Közl. I. évf. 443. lap) kiadott igazságügyminiszteri rendelet 4. §-a értelmében a viszonyosság igazolása nélkül hajtandók végre.

Az 1892: XXV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi egyezmény 56. cikke szerint a nemzetközi fuvarozási szerződés alapján indított kereseteknél a perköltségekre nézve biztosíték (cautio judicatum solvi) nem követelhető (54.799/1915. I. M. sz.).

A póstai szállításból kitiltott külföldi nyomtatványok sorozatának folytatása.
Az Igazságügyi Közlöny XXIV. évfolyamának 9. számában az 548. lapon megjelent közlemény folytatásaként az igazságügyi hatóságok tudomására hozatik, hogy a berlini »Vorwärts« kiadásában megjelenő »Mächte des Weltkrieges« című folyóirattól; a bukaresti »Energia« műintézetben nyomtatott és a Stanciulescu könyvkereskedés által kiadott Taslauanu C. Oktavian által írt »Trei luni pe campul de rasboi« (Há-

rom hónap a harcmezőn) című románnyelvű sajtóterméktől; az E. I. Pappo bukaresti könyvnyomdaintézet (Bucaresti calea Serban Voda 39) kiadásában megjelenő »Romania Mare Kartea ideala a Natiunei« felírású Joan Bratila Golesti (R. Sarat) tanító által készített s képes-levelezőlapon sokszorosított kis térképtől, mely Nagyrománia ábrándját ábrázolja olykép, hogy a Tiszától délre és keletre terjedő országrészeket külön színezéssel így tünteti fel: Marmures (Máramaros), Crisiana (Krassó-Szörény), Tmesiana (Temes), Transilvania (Erdély), Bukovina, Besarabia (Bessjarabia), Románia és amelyen e térkép felé fordulva egy trombitát fúvó romániai fegyveres katona áll; az ugyancsak Erdélyt és Bukovinát ábrázoló »Karte Romaneasca a Ardealului si Bucovinei in tomite de Colonel Teodorescu. Dupa cele mai ezacta sur si cercetari in localitate 1915. Tipografia Albert Baer Bucaresti Socec et Co. Societate anonima Ploesti« című térképtől, melyen Románia egész a Tiszáig terjed s melyen az összes helységnevek románul vannak feltüntetve; a ploesti-i »Progressul« könyvnyomda kiadásában megjelenő, Vasile T. Niculescu ploesti-i tanár által készített »Romania Viitoare Karta, pentru educatia, nationale si culturala, a tuturor romanilor« című, a régi »Dáciá«-t feltüntető negyedív nagyságú kis kézitérképtől, melynek felső részén halvány világoskék nyomtatott betűkkel »Dedicate estasilor romaniei, pentru a opurta in libret« felírás van; a »karta Etnografica a Europei Centrale dupa Florinskij Lubor-Niederle, Kiepert, Weigand, Cvijic, Mazare, Noe si altii« felírású, G. Gane által szerkesztett, 1914. évi kiadású s hami setnografiai adatokat feltüntető kézitérképtől, melynek jobboldali kisebb részén magyaró jegyzetek és statisztikai adatok vannak; az európai háborúra vonatkozó »I. Negreaun Str. Apolodor 15. Bucaresti« kiadásában megjelent »Pompieri Europei« felírású térképtől, mely a Németország és a Monarchia által lángba borított Európát ábrázolja, amint az orosz medve egyik mancsával a német katonát, másikkal pedig egy magyar embert tipor le, mialatt balról egy olasz, jobbról pedig egy román katonaalak a lángokat fecskendővel igyekszik eloltani; az ugyancsak az európai háborúra vonatkozó »Karte Europei humoristica politica« című, Bukarestben 1914. évben »Morovek Testvérek« Str. Vantulni 7. sz alatti nyomdájában kiadott térképtől, amely Európa egyes államainak helyén azok uralkodóit katonai vagy nemzeti viseletben olyképen tünteti fel, hogy az Oroszországot jelképező alak, a kézikaszával bíró csontvázalakú halált balkarjánál fogva uralkodónk felé vezeti s amelynek alsó jobb sarkában »Zanefiropol Dall« felírás látható; a »Journal de Genève« és a »Tribune de Genève« című külföldi időszaki apoktól; a belgrádi állami nyomdában dr. Bakics Voislav szerkesztésében »Szrpszko rodolyublye i otacsasztvolyublye« cím alatt megjelent szerb sajtóterméktől; a dr. Gyorgyevics Vladánnak a belgrádi Szveti Száva-féle nyomdában »Europa i Rumunija« cím alatt megjelent szerb cirilbetűs munkájától; a Belgrádban 1913-ban Cvianovics B. Sz. kiadásában »Szrpske Pobede« cím alatt, valamint 1914-ben ugyanott »Bregalnica« cím alatt megjelent szerb sajtóterméktől, mely utóbbiak Henri Barby francia munkájának fordításai; a Belgrádban 1914-ben dr. Szkerlics Jovan belgrádi egyetemi tanár szerkesztésében és Cvijanovics B. Sz. kiadásában »Isztoria Nove Szrpske Knyizsevnosztii« cím alatt megjelent szerb sajtóterméktől és

a belgrádi szerb állami nyomdában 1883-ban »Dela Gyure Jaksicsa-Knyiga IX« cím alatt megjelent szerb sajtóterméktől; az Amerikai Egyesült-Államokban, Texas állam Honston városában, cseh nyelven Drozda J. szerkesztésében megjelenő »Texan« című időszakos laptól; a New-Yorkban »La Follia di New-York« cím alatt, olasz nyelven megjelenő laptól és végül az Antofagastában (Chile) »Jugoslavija« cím alatt, horvát nyelven megjelenő laptól a postai szállítás joga a magyar szent korona országainak területére nézve megvonatott (63.995/1915. I. M. sz.).

Törvények kihirdetése. Az Országos Törvénytárnak 1915. évi december hó 29-én megjelent 8. számában kihirdettetett:

1915: XXI. t.-c. az 1915/16. költségvetési év első hat hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1915: XV. t.-c. hatályának az 1915/16. költségvetési év végéig való kiterjesztése tárgyában;

1915: XXII. t.-c. a közszolgálati alkalmazottak háborús segélyéről;

1915: XXIII. t.-c. a kir. bíróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügy-minisztériumban való ideglenes alkalmazhatásáról szóló 1899: XLVIII. törvénycikk hatályának további meghosszabbításáról.

A **Budapesti Közlöny** 1915. évi november hó 28-ától december hó 28-áig megjelent 276—299. számaiban közzétett általános rendelkezések sorozata:

	Szám
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 73.192/1915. számú rendelete, a mértékek és mérőeszközök hitelesítéséről és az ennek fejében fizetendő díjakról szóló 1908. évi 107.227. és 107.229. számú, valamint az 1912. évi 95.035. számú rendelet módosítása, illetőleg kiegészítése tárgyában	276
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 77.189/1915. VI. C. számú rendelete, a nyers marha- és lóbőrök forgalmának korlátozása tárgyában	276
A m. kir. pénzügyminiszternek 134.678/1915. számú rendelete, a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdék üzemének az 1915/1916. évi termelési időszakban a lakosság élelmezésére, valamint az állatállomány eltartására szükséges termények biztosítása céljából való korlátozásáról szóló 1915. évi 99.700. számú rendelet kiegészítése tárgyában	276
A m. kir. minisztériumnak 4.292/1915. M. E. számú rendelete, mindennemű disznózsirnak, szalonnának és sertéshusnak a magyar szent korona országainak területén kívül eső helyre vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában	277
A m. kir. minisztériumnak 4.291/1915. M. E. számú rendelete, a disznózsirért, szalonnáért és sertéshúsért követelhető legmagasabb árak megállapításáról	277
A m. kir. honvédelmi miniszternek 17.709/el. 20—b. 1915. számú rendelete, a 13.462/el. 20—b. 1915. sz. rendelettel hadicélokra igénybevettnék kijelentett fémtárgyak eladására kitűzött határidő meghosszabbítása tárgyában	278
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 81.250/1915. számú rendelete, az ipari tulajdon védelmére alakult párisi Unió-egyezmény 4. cikkében megállapított elsőbbségi határidők meghosszabbítása tárgyában	280
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 81.252/1915. számú rendelete, az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezési szerződésben megállapított elsőbbségi határidő meghosszabbítása tárgyában	280
A m. kir. minisztériumnak 4.326/1915. M. E. számú rendelete, a péksütemények előállításának korlátozásáról	281
A m. kir. honvédelmi miniszternek 17.695/el. B. 1915. számú rendelete, egy évi önkéntesi jogosítvánnyal nem bíró 1865—1872. évi születésű	

népfölkelésre kötelezetteknek s újból népfölkelésre kötelezetté vált 1873. és 1874. évi születésű egyéneknek külön ismertető jelvénye tárgyában . . .	281
A m. kir. honvédelmi miniszternek 249.523/2 — 1915. számú rendelete, tartalékos, póttartalékos és népfölkelő legénységnek tartalékos tisztekké (népfölkelő hadapródokká) kiképzése, illetőleg kinevezése tárgyában . . .	281
A m. kir. minisztériumnak 4.343/1915. M. E. számú rendelete, a búza és a rozs kiőrlési arányának és a rozsliszt legmagasabb árának megváltoztatása tárgyában	282
A m. kir. minisztériumnak 4.322/1915. M. E. számú rendelete, a pamut- és pamutfonálkészletek bejelentéséről és a pamut feldolgozásának korlátozásáról 3.379/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet módosítása tárgyában	283
A m. kir. minisztériumnak 4.323/1915. M. E. számú rendelete, egyes pamutanyagok feldolgozásának és eladásának tilalma, valamint felajánlásuk és bejelentésük tárgyában	283
A m. kir. minisztériumnak 4.324/1915. M. E. számú rendelete, katonai posztók, másféle tiszta gyapju, félgyapju és manipulált szövetek (kereskedelmi árú), konfekcionált köpenyek és férfiruhák, valamint takarók készleteinek bejelentése tárgyában	283
A m. kir. minisztériumnak 4.364/1915. M. E. számú rendelete, a kendermagért követelhető legmagasabb ár megállapításáról	285
A m. kir. minisztériumnak 4.366/1915. M. E. számú rendelete, a kendermagolaj zár alá vételéről, a kendermagolajkészletek bejelentéséről, a kendermagnak és kendermagolajnak vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról	285
A m. kir. minisztériumnak 4.374/1915. M. E. számú rendelete, a repcemag-, lenmag- és kendermagkészleteknek bejelentéséről, árúsításáról és közszükségleti célokra igénybe vételéről	285
A m. kir. minisztériumnak 4.397/1915. M. E. számú rendelete, a pénzügyőrségnek a búza, rozs, kétszeres, árpa, zab és tengeri, valamint az ezen gabonaneműekből előállított liszt és dara, továbbá a bab, borsó és lencse, végül a repcemag-, lenmag- és kendermagkészleteknek és az ezekre vonatkozó bejelentéseknek ellenőrzésével és mindezen készletek kivitelének megakadályozásával teendő megbízatása tárgyában	286
A m. kir. pénzügyminiszternek 139.628/1915. számú rendelete, a Bosznia- és Hercegovinába illetékmentesen átutalható cukormennyiségnek az 1916. évre való megállapítása tárgyában	286
A m. kir. földművelésügyi miniszternek 89.900/el. 1915. számú rendelete, a tengerikészletek bejelentéséről	286
A m. kir. minisztériumnak 4.401/1915. M. E. számú rendelete, a jelen háború alkalmából a szolgálati időhöz hozzászámítandó hadiévek tárgyában	287

- A m. kir. minisztériumnak 4.427/1915. M. E. számú rendelete, a háborús segélyeknek a végrehajtás alóli mentessége tárgyában 290
- A m. kir. pénzügyminiszternek 136.229/1915. számú rendelete, a denaturált iparsó árának az 1916. évre való megállapítása tárgyában 291
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 76.593/1915. számú rendelete, a búza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rizsliszt, valamint mindennemű szalonna, háj, zsír és sertéshús postai forgalmának korlátozásáról 292
- A m. kir. belügyminiszternek 40.500/1915. eln. számú rendelete, a hadműveleti területen való utazás szabályozása tárgyában kiadott 32.000/1915. eln. számú rendelet kiegészítése tárgyában 292
- A m. kir. pénzügyminiszternek 145.196/1915. számú rendelete, a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdék üzemének az 1915/16. évi termelési időszakban való korlátozásáról szóló 1915. évi 99.700. számú, valamint a kincstári részesedés felemeléséről szóló 1915. évi 99.800. számú rendelet kiegészítése tárgyában 293
- A m. kir. minisztériumnak 4.451/1915. M. E. számú rendelete, egyes ásványolajtermékek legmagasabb árának megállapítása tárgyában 294
- A m. kir. minisztériumnak 4.452/1915. M. E. számú rendelete, egyes ásványolajtermékek, a benzol és kátrányolajtermékek forgalmának szabályozásáról 294
- A m. kir. földművelésügyi miniszternek 112.380/1915. V/B. számú rendelete, az államkincstár által létesített ujvidéki téli kikötő használata és a használatért fizetendő illetékek, valamint ezen kikötőben gyakorlandó felügyelet tárgyában 296
- A m. kir. honvédelmi miniszternek 19.000./Eln. 18—1915. számú rendelete, az 1873. évtől 1877. évig, valamint az 1891., 1895. és 1896. évben született s az 1915. évi december havában megtartott népfölkelési bemutató pótszemlén és utószemlén alkalmasnak talált népfölkelők bevonulása tárgyában 298
- A m. kir. pénzügyminiszternek 147.486/1915. számú rendelete, a cukorrépa szállítása iránt kötött szerződésekben vételárkiszámítási alapul kikötött tőzsdei árjegyzések helyettesítéseül megállapított ár közhírré tétele tárgyában 298
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 56.603/1915.. számú hirdetménye, a szabadalmi évi díjak fizetési határidejét meghosszabbító kivételes intézkedéseknek Franciaországra és Nagybritanniára való kiterjesztése tárgyában 298
- A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 84.036/VI—A—1915. sz. rendelete, az 1874 : VIII. törvénycikk alapján felállított hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január hó 7-én 1.054/IV. szám alatt kiadott rendelet hatályának újabb meghosszabbítása tárgyában. 298

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 87.639/1915. számú rendelete, a találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. törvénycikk 45. §-ában megállapított évi díjak fizetési határidejének meghosszabbítása tárgyában 298.

A m. kir. minisztériumnak 4.337/1915. M. E. számú rendelete, a nyers borjúbőrökért, a kész borjúbőrökért és hasított bőrökért követelhető legmagasabb árak megállapításáról 299

A m. kir. minisztériumnak 4.586/1915. M. E. számú rendelete, a liszt- és kenyérfogyasztásnak szabályozásáról 299

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 141.888/VII. b. 1915 számú rendelete, a kisdédóvók megszakítás nélkül való működésének biztosítása tárgyában 299

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 86.245/1915. számú hirdetménye, az ipari tulajdon védelmére alakult párisi Unió-egyezmény 4. cikkében megállapított elsőbbségi határidők meghosszabbítása tárgyában . . 299

A Horvát-Szlavonországokban érvényes Törvények és Rendeletek Gyűjteménye az 1913. és az 1914. évről.

I. A Horvát-Szlavonországokban érvényes Törvények és Rendeletek Gyűjteményének 1913. évi I—X. füzetében megjelent törvények és rendeletek sorozata a következő :

1.) 1912 : V. t.-c. az 1912. évi állami költségvetésről.

2.) A m. kir. minisztériumnak 1912. évi 3.834. M. E. számú rendelete, a magyar szent korona országainak területén érvényes vasúti üzletszabályzathoz tartozó C) melléklet módosításáról és kiegészítéséről.

3.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1912. évi III. C. 2.692. számú rendelete, a polgári földmérők gyakorlati szigorlatának vizsgálóbizottsága részére szóló szolgálati utasítás tárgyában.

4.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályának 1912. évi 21.307. számú rendelete, a községi bíróságok számában, székhelyében és területkörében beállott egyes változásokról.

5.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1912. évi 16.022. számú rendelete, új templomi felszerelési tárgyak beszerzéséről, továbbá a történelmi és művészeti jelentőségű templomi felszerelések és épületek fenntartásáról.

6.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1912. évi 21.889. számú rendelete, második kir. közjegyzőség felállításáról Daruvárott és az ottani közjegyzők mint bírósági kiküldöttek kerületeiről.

7.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 5.390. eln. számú rendelete, az útlevélkötelezettségről Szerbiával szemben.

8.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 5.403. eln. számú rendelete, a ló kiviteli tilalom közzétételéről.

9.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 5.127. eln. sz. rendelete, az »Eszéki horvát országos bank r.-t.« 5⁰/o-os zálogleveleinek óvadékképessége tárgyában.

10.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi III. A. 4.191. számú rendelete, élelmiszerek utánzásának és hamisításának tilalmáról.

11.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának a vallás- és közoktatásügyi osztállyal egyetértve kiadott 1912. évi III. A. 4.192. számú rendelete, az élelmiszerrendészeti közegek kiképzésére szolgáló tanfolyamok szervezéséről.

12.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának a vallás- és közoktatásügyi osztállyal egyetértve kiadott 1912. évi III. A. 4.193. számú rendelete, az élelmiszerrendészeti közegek gyanánt alkalmazandó jelöltek részére vizsgaszabályok megállapítása tárgyában.

13.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 79.973. belügyi számú rendelete, az országos hatóságok, hivatalok és intézetek irodai segédszemélyzetéről szóló 1911. évi 5.600 eln. számú báni rendelet 9., 10. és 11. §-ainak módosításáról.

14.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 4.001 eln. számú rendelete, a külföldön szerzett doktori oklevelek alapján orvosi gyakorlat folytatása tárgyában kiadott 1898. évi 4.435. eln. számú báni rendelet 1. §-a második bekezdésének módosítása tárgyában.

15.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 818. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a bánnal egyetértve kiadott 1912. évi 95.035. számú rendeletét a mértékek és mérőeszközök hitelesítése és az ennek fejében fizetendő díjak tárgyában.

16.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 5.463. eln. számú rendelete, az 1912. évi július hó 11-én kelt legfelső elhatározásban foglalt legkegyelmesebb engedély alapján a karlóczi görög-keleti érsek, szerb metropólita-patriarka javadalmazásához tartozó hasznóhajtó ingatlanok és jogok haszonvételéről és felügyeletéről szóló szabályzat közzététele tárgyában.

17.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 320. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a bánnal egyetértve kiadott 1912. évi 95.029. számú rendeletét a bort, sört és egyéb szeszes italt tartalmazó zárt palackok mennyiségtartalmának kötelező megjelölése tárgyában 1911. évi december hó 23-án 91.912. szám alatt kiadott rendelet módosításáról.

18.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány elnökségének 1913. évi 165 eln. számú rendelete, kir. határrendőrkapitányságok felállításáról Zimonyban és Mitrovicán és kir. határrendőrkirendeltségek felállításáról Kupinovoban és Klenakon.

19.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 239. eln. számú rendelete, a görög-keleti (keleti igazhitű szerb) egyház autonómiája tárgyában 1912. évi július 11-én kelt legfelsőbb elhatározás közzétételéről.

20.) 1912 : X. t.-c. a privigye-nyitrabányai vasút megépítéséről.

21.) 1912 : XI. t.-c. a barczika—ormos—pusztai vasút megépítéséről.

22.) 1912 : XIII. t.-c. a drávavölgyi helyi érdekű vasút kiskőszegi átrakodó állomásának engedélyezése tárgyában.

23.) 1912 : XIV. t.-c. a duna-szávai (vukovár—račai) helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

24.) 1912 : XV. t.-c. a palánka—újpalánkai helyi érdekű összekötő vasútvonal engedélyezése tárgyában.

25.) 1912 : XVI. t.-c. a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

26.) 1912 : XVII. t.-c. a kiskunhalas—kiskunmajsai helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

27.) 1912 : XVIII. t.-c. az aranyosmarót—kovácsii helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

28.) 1912 : XIX. t.-c. a rimaszombat—poltári helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

29.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1911. évi 39.921. számú rendelete, az egészségügyi törvény végrehajtási utasításáról szóló 1908. évi 1. számú rendelet 70. §-a 10. bekezdésének módosítása tárgyában.

30.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1912. évi 2.568. eln. számú rendelete, a horvát-szlavonországi hivatalnokok és alkalmazottak kiküldetési, költözési és helyettesítési illetékeiről szóló 1909. évi 2.977. eln. számú báni rendelet 56. §-ának módosításáról.

31.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi 601. számú rendelete, a horvát-szlavonországi országos múzeumok és hasonló intézetek előljáróival (igazgatóival) és hivatalnokaival szemben magángyűjtemények birtoklásának és szerzésének, úgyszintén a régiségekkel való kereskedésnek tilalma tárgyában.

32.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 625. számú rendelete, Zágráb vármegye zágrábi járásában Brezovica néven új közigazgatási község szervezéséről.

33.) 1912 : XXXIV. t.-c. az 1912. évre kiállítandó ujoncok megajánlásáról.

34.) 1912 : XXXV. t.-c. az állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak családi pótlékáról és egyes egyéb intézkedésekről.

35.) 1912 : XXXVII. t.-c. a magyar királyi államvasútak alkalmazottai számára létesítendő lakóháztelepről.

36.) 1912 : XXXVIII. t.-c. a bor-, hús-, cukor- és sörfogyasztás megadóztatásáról szóló 1887 : XLVII. t.-c. 3. §-ának módosításáról.

37.) 1912 : XXXIX. t.-c. a póstatakarékpénztári tartalékalap felemeléséről és a m. kir. póstatakarékpénztár céljaira szolgáló ingatlanok megszerzéséről.

38.) 1912 : XL. t.-c. a Japánnal és Portugáliával való kereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről.

39.) 1912 : XLI. t.-c. a virje—kaproncai helyi érdekű vasútvonal engedélyezése és a kőrös—belovár—verőcze—barcsi helyi érdekű vasúthálózatra újabb egységes engedélyokirat kiadása tárgyában.

40.) 1912 : XLII. t.-c. a bodrogközi gazdasági vasút engedélyezése tárgyában

41.) 1912 : XLIII. t.-c. a siklós—középrigócz—barcsi helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

42.) 1912 : XLIV. t.-c. a károlyváros—bubnjarcii helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

43.) 1912 : XLV. t.-c. a kisvárda—nyirbaktai helyi érdekű vasút engedélyezése és a nyiregyháza—mátészalkai, a nyiregyháza—vásárosnaményi és a nagykálló—nyiradonyi helyi érdekű vasúttal való egyesítése tárgyában.

44.) 1912 : XLVI. t.-c. a marostordai helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

45.) 1912 : XLVII. t.-c. a magyar királyi államvasútak hálózatán az 1912. évben az állami költségvetéssel engedélyezett munkákon és beszerzéseken felül sürgősen végrehajtandó munkák és beszerzendő forgalmi eszközök költségeinek fedezéséről.

46.) 1912 : XLVIII. t.-c. az Ogulintól Knin irányában létesítendő államvasút megépítéséről.

47.) 1912 : XLIX. t.-c. a leánykereskedés elnyomása végett Párisban létrejött nemzetközi megállapodás és egyes hozzátartozó okiratok becikkelyezése tárgyában.

48.) 1912 : L. t.-c. a fajtalan közlemények forgalmának elnyomása végett Párisban létrejött nemzetközi megállapodás becikkelyezése tárgyában.

49.) 1912 : LI. t.-c. az 1912. évi március hó 5-én kötött cukoregyezmény által létesített nemzetközi unió meghosszabbítására vonatkozó jegyzőkönyv becikkelyezéséről.

50.) 1912 : LII. t.-c. a teljeskorúak gyámságára és hasonló védelmi intézkedésekre vonatkozólag az 1915. évi július hó 17-én Hágában kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában.

51.) 1912 : LIII. t.-c. az 1909 : VI., VII., VIII., IX., X. és XI. törvénycikkek módosításáról és kiegészítéséről, valamint az ezzel kapcsolatos intézkedésekről.

52.) 1912 : LV. t.-c. a tengerészeti ügyekben való bíráskodás tárgyában, továbbá a találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. t.-c. és a m. kir. közigazgatási bíróságról szóló 1896 : XXVI. t.-c. módosítása tárgyában.

53.) 1912 : LVI. t.-c. Kecskemét városban földrengés által okozott károk helyreépítésére szolgáló állami kedvezményekről.

54.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi A. 467. számú rendelete oly izraelita hitközségek előljáróinak közreműködéséről az anyakönyvvezetésnél, amelyeknek saját rabbijuk nincs.

55.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának (1913. évi február 3-án kelt) 1912. évi 37.065. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1912. évi 56.206. számú rendeletével kiadott szabályzatot a közhasználatú vagy közérdekű művek földre fektetett fémtárgyainak megvédésére egyenáramú villamos vasúttal kóbor áramainak káros behatása ellen.

56.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak (1913. évi február hó 8-án kelt) 1912. évi 20.363. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1912. évi 5.902 M. E. számú rendeletét a leánykereskedés elnyomása végett létrejött

nemzetközi megállapodásról és 1912. évi 5.932. M. E. számú rendeletét a fajtalan közlemények forgalmának elnyomása végett létrejött nemzetközi megállapodásról.

57.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályainak 1913. évi 2.542. számú rendelete, a községi bíróságok számában, székhelyében és területkörében beállott egyes változásokról.

58.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak (1913. évi február hó 15-én kelt) 1912. évi 42.020 számú rendelete, a falusi községek és rendezett tanáccsal nem bíró mezővárosok hivatalnokainak éa alkalmazottainak büntetőjogi és kártérítési felelősségéről.

59.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 13.334. számú rendelete, Belovár–Kőrös vármegye gjurjjevaci járásában Kalinovac néven új közigazgatási község szervezéséről.

60.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 4.197. eln. számú rendelete, a telekkönyvi gyakornokokra vonatkozó szabályok módosításáról.

61.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 11.795. számú rendelete, Szerém vármegye vinkovcei járásban Novi Jankovci néven új közigazgatási község szervezéséről.

62.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 15.013. számú rendelete, Varasd vármegye ludbregi járásában Ivanec Koprivnički néven új közigazgatási község szervezéséről.

63.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 15.214. számú rendelete, Szerém vármegye zimonyi járásában Bečmen néven új közigazgatási község szervezéséről.

64.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi III. A. 1310. számú rendelete, szolgálati pragmatikáról a božjakovinai országos uradalom és az országos gazdasági intézetek és üzemek szerződéses hivatalnokai, szolgálói és egyéb alkalmazottai részére.

65.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 5701. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1913. évi 1294. M. E. számú rendeletét a leánykereskedésnek és a fajtalan közlemények forgalmának elnyomása végett központi hatóság kijelölése tárgyában.

66.) Kiegészítése a horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztálya 1911. évi 18.400. számú rendeletének az acetiléngáz előállítása és világítási s egyéb célokra felhasználása tárgyában.

67.) 1912 : LXI. t.-c. a szerzői jogok kölcsönös védelme végett az Amerikai Egyesült Államokkal Budapesten az 1912. évi január hó 30-ik napján kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről.

68.) 1912 : LXII. t.-c. a leánykereskedés elnyomása végett Párisban létrejött nemzetközi egyezmény és a hozzátartozó zárójegyzőkönyv becikkelyezése tárgyában

69.) 1912 : LXIII. t.-c. a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről.

70.) 1912 : LXIV. t.-c. az erőhatalom hatásáról a váltón, a kereskedelmi utalványon és a csekken alapuló jogokra.

71.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi

6875. számú rendelete. a községi hivatalnokok szabadságidejének engedélyezése tárgyában.

72.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának (1913. évi március 26-án kelt) 1912. évi 22.774. számú rendelete, műszaki személyek javára iskolai és egyházi építkezések és épületjavítások alkalmával felmerülő útiköltségeknek előlegezéséről és elszámolásáról.

73.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 15.970. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a bánnal egyetértve kiadott 1912. évi 9288. számú rendeletét a hitelesítés alá bocsátható mértékek és mérőeszközök kellékei, hibahatárai s azokon alkalmazandó hitelesítési bélyegek alakja tárgyában 1908. évi 107.225. szám alatt kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet kiegészítéséről.

74.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi 6.709. számú rendelete a zágrábi I. Ferencz József-egyetem szervezetéről szóló 1874. évi január hó 5-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény végrehajtási utasításának módosítása tárgyában.

75.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 6.503. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1913. évi 1.667. M. E. számú rendeletét a védjegyek oltalmára vonatkozó magyar törvényeknek (1890 : II. t.-c. és 1895 : XLI. t.-c.) hatályba léptetéséről a konzuli bíróságoknál.

76.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 6.556. számú rendelete, amely közzéteszi a cs. és kir. közös külügyminiszternek 1913. évi 10.464/7. számú rendeletét a Tripolisz és Benghazi egykori török vilajetekben gyakorolt konzuli bíraskodás megszüntetéséről.

77.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 7.060. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1913. évi 814. M. E. számú rendeletét a leánykereskedés elnyomása végett létrejött nemzetközi egyezménytől.

78.) A pécs—dolnji miholjaci helyi érdekű vasút engedélyokirata.

79.) 1912 : LXV. t.-c. az állami alkalmazottak, valamint azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról.

80.) 1912 : LXVII. t.-c. képviselőházi őrség felállításáról.

81.) 1912 : LXVIII. t.-c. a hadiszolgáltatásokról.

82.) 1912 : LXIX. t.-c. a lovak és járművek szolgáltatásáról.

83.) 1912 : LXX. t.-c. az 1913. évre kiállítandó újoncok megajánlásáról.

84.) 1912 : LXXI. t.-c. a külkereskedelmi és külforgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről.

85.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi 6.341. számú rendelete, a zágrábi polgári iskola végzett növendékeinek mentességéről a tanonciskola látogatása alól.

86.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 8.457. számú rendelete, az osztrák-magyar cs. és kir. konzuli bíróságok előtt kétes tényálladékú büntetettel terhelt horvát-szlavonországi illetőségű magyar állampolgároknak hazaszállítása körül követendő eljárás szabályozása tárgyában.

87.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány elnökségének 1913. évi 2.442. eln. számú rendelete, kir. határrendőrkapitányság felállításáról Sušakon és kir. határrendőrkirendeltségek felállításáról Cirkvenicán, Noviban, Zengben és Karlopagoban.

88.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 8.795. számú rendelete, a leánykereskedésnek és a fajtalan közlemények forgalmának elnyomásával kapcsolatos büntetőlapok közléséről az Erkölcsrendészeti Központi Hatósággal Budapesten.

89.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályainak 1913. évi 14.911. számú rendelete, az ezen osztályok által a magánügynökökről 1887. évi 19.923. szám alatt kiadott rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezések kiegészítéséről.

90.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 34.215. számú rendelete, a vagyonközösségi ingatlanoknak erre jogosult magántechnikusok részéről való felmérése körül követendő eljárás tárgyában.

91.) 1912 : LXVI. t.-c. az 1913. évi állami költségvetésről.

92.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi 8.356. számú rendelete, a zágrábi kir. I. Ferencz József-egyetem magántanárainak képesítésére, helyzetére, kötelességére és jogaira vonatkozó szabályzat kibocsátása tárgyában.

93.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi A. 2.162. számú rendelete, a cs. és kir. hadsereg legénységi állományához tartozó katonai nyugdíjasok elhalálozásának bejelentéséről.

94.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1913. évi 14.781. számú rendelete, a belovári és ogulini kir. törvényszékek, a delnicei, szentivánzelinai, kőrösi, krnjaki, kutini, pakraci és stubicai kir. járásbíróságok újonnan elkészült telekkönyvi betéteinek átadására határnap kitűzéséről.

95.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályának 1913. évi 8.953. számú rendelete, a községi bíróságok számában, székhelyében és területkörében beállott egyes változásokról.

96.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályainak 1913. évi 12.294. számú rendelete, a községi bíróságok számában, székhelyében és területkörében beállott egyes változásokról.

97.) 1912 : XXXII. t.-c. a közös haderő katonai bünvádi perrendtartásáról.

98.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 52.861. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a bánnal egyetértve kiadott 1913. évi 51.765. számú rendeletét a hordójelző hivatalok berendezése és szolgálata, valamint a hordók jelzése és a jelzésért fizetendő díjak tárgyában kiadott 1908. évi 107.230. számú rendelet kiegészítéséről.

99.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 19.479. számú rendelete, a volt horvát-szlavonországi katonai határőrvidék vagyonközségi hivatalnokainak, özvegyeiknek és árváiknak ellátása tárgyában.

100.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályai-

nak 1913. évi 18.172. számú rendelete, a községi bíróságok számában, székkelyében és területkörében beállott egyes változásokról.

101.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi III. B. 1893. számú rendelete — összhangban a m. kir. földművelésügyi miniszternek 1913. évi 737. III. 3. eln. számú rendeletével — a Szerbiával folytatott állatforgalomra vonatkozó állategészségügyi rendészeti szabályok tárgyában.

102.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 26.353. számú rendelete, a vörös keresztjelvény, továbbá a »vörös kereszt« vagy »gerfi kereszt« elnevezés használatáról.

103.) 1912 : XXXIII. t.-c. a honvédség katonai bűnvádi perrendtartásáról.

104.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi III. B. 1.985. számú rendelete, — összhangban a m. kir. földművelésügyi miniszternek 1913. évi 56.245. számú rendeletével — a Rumániával folytatott állatforgalomra vonatkozó állategészségügyi rendészeti szabályok tárgyában.

105.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 5.300. eln. számú rendelete, a m. kir. minisztériumnak a lókiviteli tilalom (1913. évi Sbornik 8. sz.) megszűnése tárgyában kiadott rendelete közzétételéről.

106.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1913. évi 10.896. számú rendelete, a házassági törvényekre és a kiskorúak gyámságára vonatkozólag az 1902. évi június hó 12-én Hágában kelt s az 1911 : XXI., XXII. és XXIII. törvénycikkekbe iktatott három nemzetközi egyezmény hatálybalépéséről.

107.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1913. évi 8.962. számú rendelete, az 1911. évi március hó 30-ik napján Szerbiával kötött s az 1912 : I., II., III. és IV. törvénycikkekbe iktatott konzuli, hagyatéki, perjogi és kiadatási egyezmények hatálybalépéséről, valamint a most említett egyezményeknek Bosznia és Hercegovinára kiterjedéséről.

108.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1913. évi 9.785. számú rendelete az 1911. évi május hó 31. napján Bulgáriával kötött s az 1912 : XXVII., XXVIII. és XXIX. törvénycikkekbe iktatott konzuli, perjogi és kiadatási egyezményeknek, továbbá az ugyanakkor létesült anyakönyvi megállapodásnak hatálybalépéséről, valamint a most említett egyezményeknek és megállapodásoknak Bosznia és Hercegovinára kiterjedéséről.

109.) 1913 : I. t.-c. a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23-ik napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a rájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv becikkelyezéséről.

110.) 1913 : II. t.-c. a nyiregyháza-vidéki kisvasútak r.-t. engedélyokiratainak egyesítése tárgyában.

111.) 1913 : III. t.-c. a pécs—dolnji-miholjaci helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

112.) 1913 : IV. t.-c. a félegyháza—majsa—halasi helyi érdekű vasút részvénytársaság vasútvonalaira egységes engedélyokirat kiadása tárgyában.

113.) 1913 : V. t.-c. az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a tüdővész elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira, közművelődési célok támogatására és a Budapesti Poliklinikai Egyesület által létesítendő kórház céljára engedélyezendő nyereménykölcsonról.

114.) 1913 : VI. t.-c. az 1909 : VII., VIII., IX. és X. törvénycikkek, valamint az 1912 : LIII. t.-cikk némely határozata életbeléptetésének elhalasztásáról és az ezzel kapcsolatos rendelkezésekről.

115.) 1913 : VIII. t.-c. az ipari tulajdon védelmére Washingtonban 1911. évi június hó 2-án aláírt nemzetközi megegyezések becikkelyezéséről.

116.) 1913 : IX. t.-c. a Bega-csatornának a temes—begavölgyi vízszabályozó társulat ármentesítése érdekében is szükséges rendezéséről szóló 1902 : XXII. t.-c. módosítása tárgyában.

117.) 1913 : XI. t.-c. az elemi csapások által sújtott tokaji borvidéki szőlő-tulajdonosok segélyezése tárgyában.

118.) 1913 : XII. t.-c. a találmányi szabadalmakról, továbbá a védjegyek oltalmáról szóló törvényeknek az ipari tulajdon védelmére az 1911. évben létrejött nemzetközi megegyezések folytán szükséges módosítása és kiegészítése tárgyában.

119.) 1913 : XVII. t.-c. a kereskedelmi utazók tekintetében Svédországgal az 1911. évi június hó 22-én létrejött »Nyilatkozat« becikkelyezéséről.

120.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 21.126. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1913. évi 4.796. M. E. számú rendeletét a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet kiegészítéséről.

121.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 31.582. számú rendelete, a munkásbalesetbiztosítási viszonyosság iránt Olaszországgal 1909. évi szeptember hó 19-én Rómában kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló 1911 : XII. t.-c. végrehajtása ügyében.

122.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi A. 2.482. számú rendelete, a svájci állampolgárookra vonatkozó anyakönyvi hivatalos kivonatoknak latin nyelvű fordítása tárgyában.

II. A Horvát-Szlavonországokban érvényes Törvények és Rendeletek Gyűjteményének 1914. évi I—XIX. füzetében megjelent törvények és rendeletek sorozata a következő :

1.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 89.415. számú rendelete, a horvát-szlavonországi közigazgatási és adóközségek, valamint helységek hivatalos neveiről.

2.) 1914. évi január hó 11-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény az 1906. évi július hó 29-én kelt magyar-horvát pénzügyi egyezmény hatályának egy és fél évre terjedő meghosszabbításáról.

3.) 1913 : XVIII. t.-c. a vízjogról szóló 1885 : XXIII. t.-c. kiegészítéséről és módosításáról.

4.) 1913 : XIX. t.-c. a Japánnal 1913. évi október hó 28-án kötött kereskedelmi és hajózási szerződés becikkelyezéséről.

5.) 1913 : XXII. t.-c. ágyúgyár felállításáról.

6.) 1913 : XXIV. t.-c. a szeszkontingens biztosítása tárgyában.

7.) 1913 : XXVI. t.-c. az állami költségvetési év kezdetének megváltoztatásáról.

8.) 1913 : XXVII. t.-c. a Budapest székesfőváros területéről kiinduló, villamos üzemre berendezett helyi érdekű vasútak szállítási adója tárgyában.

9.) 1913 : XXVIII. t.-c. az Adria Magyar Királyi Tengerhajózási Részvénytársasággal kötött egyezmény becikkelyezéséről.

10.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 24.355. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1913. évi 5.868. M. E. számú rendeletét a hadrakelt seregek sebesültjei és betegek sorsának javítása végett Genfben kötött és az 1911 : XX. törvénycikkbe iktatott egyezményeket illető változás tárgyában.

11.) A horvát-szlavonországi kir. biztosnak 1913. évi 82.458. számú rendelete, kivándorlási engedélyek kiállításáról férfiszemélyek részére a 17-ik életévtől a védtörvényen alapuló állítási vagy szolgálati kötelezettség betöltéseig.

12.) A bánnak 1913. évi 26.361. számú rendelete, az 1892. évi 19.243. számú báni rendelet 2. §-ának módosításáról.

13.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1913. évi 25.362. számú rendelete, az 1908. évi 26.149. számú rendelettel a zágrábi földmérői tanfolyam szervezeti szabályzatához kiadott végrehajtási utasítás 59. §-ában foglalt rendelkezések módosításáról.

14.) A bánnak 1913. évi 25.876. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1913. évi 7.569. M. E. számú rendeletét a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységtétele céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájok vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről.

15.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi és belügyi osztályának 1913. évi A. 3.227. számú rendelete, a külföldi állampolgárokra vonatkozó anyakönyvi kivonatok felterjesztése tárgyában.

16.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 26.361. számú rendelete, a zágrábi négy kir. közjegyzőség bírósági kiküldötti kerületeire vonatkozólag 1907. évi 3.736. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről.

17.) 1914. évi február hó 25-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány felhatalmazásáról Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükségleteinek fedezésére 1914. évi július hó végéig.

18.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 56.468. számú rendelete, új szolgálati utasításról a szülésznők részére.

19.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi III. B. 1.197. számú rendelete, a versenylovaknak kölcsönös forgalmáról Szt. István koronájának országai és a Németbirodalom között.

20.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi III. B. 1.197/1. számú rendelete a »Klub der Herrenfahrer in Wien« osztrák egyesület tagjainak adandó könnyítésekről a kölcsönös lóforgalomban a Németbirodalom és Szt. István koronájának országai között.

21.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1913. évi 83.711. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a bánnal egyetértve kiadott 1913. évi 83.711. számú rendeletét a helytelenül kiszabott hitelesítési illetékek és pótilletékek megtérítése tárgyában.

22.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormánynak 1914. évi 4.174. számú rendelete, a szerződéses mérnök-műszaki és kataszteri személyzet kiküldetési, helyettesítési és költözési illetékei tárgyában.

23.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. évi 15.917. számú rendelete, az országos építészeti hivatalnokok hivatali vizsgálja tárgyában.

24.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. évi 3.609. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelmi miniszternek a bánnal egyetértőleg kiadott 1913. évi 87.332. számú rendeletét a Horvát-Szlavon-országok területén használandó taxaméterek hitelesítése tárgyában.

25.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. évi XII. 109/2. számú rendelete, összhangban a m. kir. földművelésügyi miniszternek 1914. évi 324. eln. számú rendeletével a Bulgáriával való állatforgalom tárgyában.

26.) A bánnak 1914. évi 1.126. eln. számú rendelete, az 1911. évi 586. eln. és 1912. évi 1.603. sz. a. kiadott báni rendeleteknek, amelyek Varasdon, Bakarban, Sisakon, Petrinján és Požegán kir. rendőrbiztosságokat állítottak fel, hatályon kívül helyezéséről.

27.) 1914. évi március hó 25-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, az 1888. évi október hó 31-én a horvát-szlavonországi népoktatás és néptanítóképzés tárgyában kelt autonóm törvény 152. §-ának módosításáról.

28.) 1914. évi március hó 27-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány szervezetéről szóló 1869 : II. horvát-szlavon autonóm t.-c. egyes rendelkezéseinek módosításáról.

29.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 8.834. számú rendelete, Odra politikai községnek a zágrábi harmadik kir. körjegyzőség területköréhez való beosztásáról.

30.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi és igazságügyi osztályainak 1914. évi 14.298. számú rendelete, a községi bíróságok számában, székhelyében és területkörében bekövetkezett egyes változásokról.

31.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1914. évi 1.919. számú rendelete, a horvát-szlavonországi r. kath. és gör. kath. javadalmak jövedelmeinek összeírásáról.

32.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1914. évi 4.200. számú rendelete, a katolikus egyházi javadalmak jövedelmének összeírására rendelt országos bizottság szervezeti szabályzatáról és ügyrendjéről.

33.) 1914. évi március hó 14-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, Horvát-Szlavonországok autonóm beligazgatási szükségletei tekintetében a számviteli év kezdetének megváltoztatásáról.

34.) 1914. évi május hó 10-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a társasbíróságok tehermentesítéséről.

35.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. évi 39.559. számú rendelete, a horvát-szlavonországi közigazgatási és adóközségek, valamint helységek hivatalos nevééről szóló 1913. évi 89.415. számú rendelet kiegészítéséről.

36.) A bánnak 1914. évi 13.379. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. honvédelmi miniszternek két rendeletét a közös haderő katonai bűnvádi perrendtartásáról szóló 1912 : XXXII. t.-c. és a honvédség katonai bűnvádi perrendtartásáról szóló 1912 : XXXIII. t.-c. életbelépése napjának megállapításáról.

37.) A m. kir. honvédelmi miniszternek 1914. évi 7.734. eln. számú rendelete a közös haderő katonai bűnvádi perrendtartásáról szóló 1912 : XXXII. t.-c. végrehajtásáról.

38.) A m. kir. honvédelmi miniszternek 1914. évi 7.734. eln. számú rendelete a honvédség katonai bűnvádi perrendtartásáról szóló 1912 : XXXIII. t.-c. végrehajtásáról.

39.) A m. kir. kereskedelemügyi miniszter, a m. kir. igazságügyminiszter, valamint Horvát-Szlavonországok önkormányzata körében a bán 1914. évi 37.000. K. M. számú rendelete, az 1914 : XXV. t.-c. végrehajtásáról és a tengerparti engedélyekről.

40.) A bánnak 1914. évi 3.059. eln. számú rendelete, a horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány szervezetéről szóló 1869 : II. horvát-szlavon autonóm t.-c. egyes rendelkezéseinek módosításáról rendelkező 1914. március hó 27-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény végrehajtása tárgyában.

41.) 1914. évi július hó 19-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a katonai bűnvádi eljárásra vonatkozó tiltott közlések vétségeiről, továbbá a büntetőtörvény 67., 92. és 222. §-ainak, valamint a bűnvádi perrendtartás egyes illetékességi szabályainak módosításáról.

42.) 1914. évi június hó 29-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, amely az 1914. évi február hó 25-én kelt autonóm törvénnyel a horvát-szlavon-dalmát orsz. kormánynak a horvát-szlavonországi beligazgatási kiadások fedezésére 1914. évi június hó végéig adott felhatalmazást 1914. évi július hó végéig terjeszti ki.

43.) A bánnak 1914. évi 17.213. eln. számú rendelete, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban kiállított közjegyzői okiratok elismeréséről.

44.) 1914. évi július hó 26-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény, Horvát-Szlavonországok 1914/5. évi autonóm beligazgatási szükségleteinek költségvetéséről.

45.) 1914. évi augusztus hó 5-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a horvát-szlavonországi országos alkalmazottaknak, özvegyeiknek és árváiknak ellátásáról.

46.) 1914. évi július hó 25-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a horvát-szlavonországi országos hivatalnokok és alkalmazottak fizetésének és lakpénzének rendezéséről.

47.) 1914. évi augusztus hó 6-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény, az 1870 : XVI. horvát-szlavon autonóm t.-c. 48. §-ának módosításáról és kiegészítéséről.

48.) 1914. évi augusztus hó 6-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a horvát-szlavonországi nyilvános népiskolákban és női szakiskolákban alkalmazott tanítószemélyek illetményeinek rendezéséről.

49.) 1914. évi augusztus hó 12-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, Horvát-Szlavonországok autonóm beligazgatása körében felmerült oly rendkívüli szükségleteknek kiegyenlítéséről, amelyek az 1913. évi rendes bevételekkel fedezve nem lettek.

50.) 1914. évi augusztus hó 13-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a horvát-szlavonországi országos ipariskolákban alkalmazott művezetők és művezető-segéddek illetményeinek rendezéséről.

51.) 1914. évi augusztus hó 13-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény, a zágrábi kir. I. Ferencz József-egyetem fizikai intézetének, a nemzeti múzeumnak és egyéb középületeknek megépítéséről.

52.) A bánnak 1914. évi 25.033. igazságügyi szám alatt kelt rendelete, amely közzéteszi a m. kir. pénzügyminiszternek 1915. évi 130.061. számú rendeletét az 1896. évi 27.365. számú m. kir. pénzügyminiszteri rendelet 25. pontja 2. és 5. bekezdésének módosításáról a községi bíróságok ítéletei ellen használt fellebbezések folytán hozott járásbíróági ítéletek illetékéről.

53.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának (1914. évi április hó 10-én kelt) 1913. évi 12.394. számú rendelete arról, hogy a sušaki kir. reálgimnáziummal kapcsolatos felsőbb kereskedelmi iskolát ezentúl e névvel kell illetni: kir. kereskedelmi akadémia kapcsolatban a kir. reálgimnáziummal Sušakon.

54.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1914. évi 8.903. szám alatt kelt rendelete, amely hatályon kívül helyezi az 1913. évi 6.709. számú rendeletet a zágrábi kir. I. Ferencz József-egyetemen töltött rendkívüli féléveknek kivételesen rendesek gyanánt való beszámításáról.

55.) 1913 : XXX. t.-c. a szatmár—nagybányai helyi érdekű vasút-részvénytársaság engedélyokiratainak s engedélyokirati függelékeinek egyesítése tárgyában.

56.) 1913 : XXXI. t.-c. a dunántúli, zalavölgyi és körmend—zalalövő—őriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti) h. é. vasút részvénytársaságok vasútvonalai engedélyokiratának egyesítése és a zalalövő—zalaegerszegi, valamint a zala-bér—sárvár—bük—kőszegi h. é. vasútak engedélyezése tárgyában.

57.) 1913 : XXXII. t.-c. a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona

országaira eső, de törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek, mint a magyar szent korona országait terhelő kiadásoknak törvénybeiktatásáról.

58.) 1913:XXXVI. t.-c. az üzleti záróráról.

59.) 1913:XLIII. t.-c. az első két nemzetközi békeértekezleten megállapított több egyezmény és nyilatkozat becikkelyezése tárgyában.

60.) 1913:XLIV. t.-c. az 1906. évi február hó 13. napján Portugállal kötött választott bírósági egyezmény becikkelyezése tárgyában.

61.) 1913:XLV. t.-c. az 1909. január hó 15. napján az Amerikai Egyesült-Államokkal kötött választott bírósági egyezmény becikkelyezése tárgyában.

62.) 1913:XLVI. t.-c. az 1910. évi július hó 16. napján Nagybritannia és Írhon egyesült királysággal kötött választott bírósági egyezmény becikkelyezése tárgyában.

63.) 1913:XLVII. t.-c. az 1910. évi október hó 19. napján a Brazíliai Egyesült-Államok köztársaságával kötött választott bírósági egyezmény becikkelyezése tárgyában.

64.) 1913:XLVIII. t.-c. a kórházhajókról szóló nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában.

65.) 1913:LIV. t.-c. a konzuli bíraskodás szabályozásáról szóló 1891:XXXI. t.-c. hatályának újabb meghosszabbítása tárgyában.

66.) 1913:LV. t.-c. a dráva-szavavidéki egyesült helyi érdekű vasútak r.-t. engedélyokiratainak s engedélyokirati függelékének egyesítése tárgyában.

67.) 1913:LVI. t.-c. a léva—nagysurányi helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

68.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. év 22.982. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek bánnal egyetértőleg kiadott 1914. évi 11.090. számú rendeletét a méterrendszerű karátnak a drágakő- és igazgyöngykereskedelemben való használatáról.

69.) A bánnak 1914. évi 51.399. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 5.327. M. E. számú rendeletét a légi közlekedés tilalmi zónájáról.

70.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. évi 55.751. számú rendelete a légi közlekedésre vonatkozó ideiglenes rendőri intézkedésekről.

71.) A bánnak 1914. évi 17.908. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 5.715. M. E. számú rendeletét a magánjogi kötelezettségek teljesítésére halasztás engedélyezése tárgyában.

72.) A bánnak 1914. évi 18.471. számú rendelete, rendkívüli intézkedésekről a polgári peres és perenkívüli eljárásban.

73.) A bánnak 1914. évi 18.972. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 6.045. M. E. számú rendeletét magánjog kötelezettségek teljesítésére halasztás (moratórium) engedéséről.

74.) A bánnak 1914. évi 19.739. számú rendelete, a moratórium következtében a peres és perenkívüli eljárásban szükséges intézkedésekről.

75.) A bánnak 1914. évi 20.716. számú rendelete, a katonai célokra átvett lovakért, szállítási eszközökért és egyéb dolgokért járó kárpótlásnak végrehajtás alóli mentességéről.

76.) A bánnak 1914. évi 21.011. számú rendelete, a katonai célokra átvett lovakért, szállítási eszközökért és egyéb ingó dolgokért járó kárpótlásoknak engedményezése tárgyában.

77.) A bánnak 1914. évi 21.012. számú rendelete, a katonai célokra átvett lovakért és szállítási eszközökért járó kárpótlásoknak bírói letétbe helyezéséről.

78.) A bánnak 1914. évi 21.315. számú rendelete, a horvát-szlavonországi autonómia körébe eső magánjogi kötelezettségekre vonatkozó moratóriumról.

79.) A bánnak 1914. évi 21.634. számú rendelete, a moratórium következtében a peres és perenkívüli eljárásban szükséges intézkedésekről.

80.) A bánnak a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően kiadott 1914. évi 6.244. eln. számú rendelete, a katonai célokra átvett lovak, szállítási eszközök és egyéb ingóságok tulajdonosainak járó kárpótlási összegek kifizetéséről.

81.) A bánnak 1914. évi 22.103. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 6.796. M. E. számú rendeletét a magánjogi kötelezettségek eljesítésére halasztás engedése (moratórium) tárgyában 1914. évi augusztus hó 12. napján 6.045/1914. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről.

82.) A bánnak 1914. évi 22.200. számú rendelete, az 1914. évi 21.315. számú moratóriumrendelet kiegészítéséről.

83.) A bánnak 1914. évi 24.470. számú rendelete, rendkívüli intézkedésekről az anyakönyvek vezetésére nézve Szerém vármegye azon görög-keleti egyházközségeiben, amelyek anyakönyvvezető nélkül maradtak.

84.) A bánnak 1914. évi 23.264. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 6.981. számú rendeletét, a találmányi szabadalmakra és a védjegyek oltalmára vonatkozó kivételes intézkedésekről.

85.) A bánnak 1914. évi 22.875. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelmi miniszter 1914. évi 70.364. számú rendeletét az 1895 : XXXVII. t.-c. 34. §-ában foglalt határidő meghosszabbításáról.

86.) A bánnak 1914. évi 23.451. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 7.205. M. E. számú rendeletét magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában (Harmadik moratóriumi rendelet).

87.) A bánnak 1914. évi 23.742. számú rendelete, a horvát-szlavonországi autonómia körébe eső magánjogi kötelezettségekre vonatkozó újabb moratóriumról.

88.) A bánnak 1914. évi 26.209. számú rendelete, amely a Szerém vármegye anyakönyvvezető nélkül maradt görög-keleti egyházközségeire nézve az anyakönyvvezetés tekintetében kiadott rendkívüli intézkedéseket kiterjeszti Lika-Krbava, Modrus-Fiume, Belovár-Kőrös, Verőcze és Pozsega vármegyék területére is.

89.) A bánnak 1914. évi 25.650. számú rendelete, a moratórium következtében a peres és perenkivüli eljárásban szükséges intézkedésekről.

90.) A bánnak 1914. évi 25.730. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 7.968. M. E. számú rendeletét a 7.205/1914. M. E. számú harmadik moratóriumi rendelet kiegészítéséről.

91.) A bánnak 1914. évi 25.333. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 7.808. M. E. számú rendeletét, ellenséges államok polgárai és lakosai javára fennálló tartozásokra vonatkozó kivételes intézkedésekről és egyes vállalatok felügyelet alá helyezéséről.

92.) 1914. évi szeptember hó 5-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény a horvát-szlavonországi állatorvosi szolgálat rendezéséről.

93.) 1914. évi október hó 11-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény a horvát-szlavonországi országos építészeti szolgálat rendezéséről.

94.) A bánnak 1914. évi 72.599. számú rendelete, az 1914. évi augusztus hó 6-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény végrehajtása tárgyában, amely törvény módosítja az 1870 : XVI. horvát-szlavon autonóm t.-c. 48. §-ának rendelkezéseit.

95.) 1914. évi október hó 22-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, amely a zágrábi ingatlanok kisajátításáról szóló 1876. évi november hó 26-án kelt horvát-szlavon autonóm törvény hatályát Zimony városára is kiterjeszti.

96.) 1914. évi október hó 22-én kelt horvát-szlavon autonóm törvény, amely módosítja a telekkönyvi gyakornokokra vonatkozó törvényes rendelkezéseket és megállapítja a telekkönyvi hivatalnokok nyugdíjába beszámítható szolgálati időt.

97.) A m. kir. minisztériumnak 1914. évi 567. M. E. I. számú rendelete, a magyar szent korona országainak területén érvényes vasúti üzletszabályzat módosítása és kiegészítése és az ahhoz tartozó »Függelék« érvényen kívül helyezése tárgyában.

98.) A bánnak 1914. évi 371. eln. számú rendelete, a védkötelezettségük teljesítése végett a határt átlépni óhajtó osztrák állampolgárok és bosnyák-hercegovinai illetőségűek igazolásáról.

99.) A bánnak 1914. évi 403. eln. számú rendelete, az 1914. évi 371. eln. számú báni rendelet rendelkezései ellen elkövetett kihágások büntetéséről.

100.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 11.820. III. számú rendelete, a karlovaci kir. közjegyzőségek kerületének megállapításáról.

101.) A bánnak 1914. évi 14.504. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 2.157. M. E. számú rendeletét a konzuli bíraskodás tárgyában.

102.) A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a bánnal egyetértően kiadott 1914. évi 39.419. számú rendelete, Horvát-Szlavonországok területén időszakos mértékhitelesítési szabályzat megállapításáról és időszakos hitelesítési központok megjelöléséről.

103.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány közgazdasági osztályának 1914.

évi XII. 302/1. számú rendelete, Görögországból származó állatok, állati anyagok és termékek bevitele és átvitele tárgyában.

104.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány közgazdasági osztályának 1914. évi XII. 414. számú rendelete, Törökországból származó állatok, állati anyagok és termékek bevitele és átvitele tárgyában.

105.) A m. kir. minisztérium 1914. évi 5.320. számú rendelete, a magyar szent korona országainak területén érvényes vasúti üzletszabályzat E) mellékletének helyesbítéséről.

106.) A bánnak 1914. évi 17.481. IV. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1913. évi 5.351. M. E. és 1914. évi 4.038. M. E. számú rendeleteit a hágai két békeértekezleten létrejött egyezmények és nyilatkozatok becikkelyezéséről szóló 1913 : XLIII. t.-c. tárgyában.

107.) A bánnak 1914. évi 17.705. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 1.798. M. E. számú rendeletét a hágai két békeértekezleten létrejött egyezmények és nyilatkozatok becikkelyezéséről szóló 1913 : XLVIII. t.-c. tárgyában.

108.) A bánnak 1914. évi 15.025. IV. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 2.957. M. E. számú rendeletét a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23. napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájok vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről.

109.) A bánnak 1914. évi 17.217. IV. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 4.908. M. E. számú rendeletét a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23-ik napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a reájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv tárgyában kibocsátott 1913. évi 2.693. M. E. számú rendelet további kiegészítéséről.

110.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány vallás- és közoktatásügyi osztályának 1914. évi 24.602. számú rendelete, az 1914. évi szeptember hó 14-én kelt legfelsőbb elhatározás közzétételéről a volt katonai határőrvidék újonnan szervezett r. kath. és gör. kath. egyházközsegeire nézve a kegyúri jog gyakorlása tárgyában.

111.) A bánnak 1914. évi 24.462. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. honvédelmi miniszternek a bánnal és a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértve kiadott 1914. évi 14.338. számú körrendeletét a sušaki kir. kereskedelmi akadémia végzett joghallgatóinak egyéves önkéntesi jogosultsága tárgyában.

112.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 17.216. IV. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1914. évi 4.985. M. E. számú rendeletét a házassági törvényekre és a kiskorúak gyámóságára vonatkozólag az 1902. évi június hó 12-én Hágában kelt s az 1911 : XXI., XXII. és XXIII. t.-cikkbe iktatott három nemzetközi egyezménynek Franciaország részéről történt felmondásáról.

113.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány belügyi osztályának 1914. évi

63.243. számú rendelete, az 1914. évi szeptember 6-án 2.187. kab. szám alatt kelt legfelsőbb elhatározás közzétételéről, amely jóváhagyja a horvát-szlavonországi gyógyszerészgyakornokok kiképzésére vonatkozó szabályzatot és a zágrábi kir. I. Ferencz József-egyetemen gyógyszerézmesterek részére megállapított tanulmányi és vizsgarendet.

114.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 23.631. III. számú rendelete, a kir. járásbíróági székhelynek Vrginmostból Topuskoba való áthelyezéséről.

115.) A bánnak 1914. évi 25.823. számú rendelete, a horvát-szlavonországi autonómia alá eső újabb moratórium tárgyában 1914. évi 23.742. szám alatt kiadott báni rendelet kiegészítéséről.

116.) A bánnak 1914. évi 25.840. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1914. évi 76.311. számú rendeletét a védjegyek oltalmáról intézkedő 1890 : II. és 1895 : XLI. törvénycikkekben megállapított határidők meghosszabbításáról.

117.) A bánnak 1914. évi 26.827. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1914. évi 6.612/M. E. számú rendeletét a hadrakelt seregek sebesültjei és betegek sorsának javítása végett Genfben kötött és az 1911 : XX. törvénycikkbe iktatott egyezményeket illető változás tárgyában.

118.) Második függelék a szlavóniai helyi érdekű vasút engedélyokiratához.

119.) A bánnak 1914. évi 27.007. számú rendelete, a belovári és ogulini kir. törvényszék, valamint a kutini és pakraci kir. járásbíróságok újonnan készült telekkönyvi betéteinek átadására szolgáló határnapokról és a helyesbítési eljárásra nézve irányadó határidőről.

120.) A bánnak 1914. évi 22.489. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztériumnak 1912. évi 4.723. M. E. számú rendeletét a teljeskorúak gyámóságára és hasonló védelmi intézkedésekre vonatkozólag az 1905. évi július hó 17-én kelt s az 1912 : LII. t.-cikkbe iktatott nemzetközi egyezmény hatálybalépése tárgyában.

121.) A bánnak 1914. évi 28.250. számú rendelete, amely közzéteszi a m. kir. minisztérium 1914. évi 8.680. M. E. számú rendeletét magánjogi kötelezettségek teljesítésére újabb halasztás engedése (moratórium) tárgyában (Negyedik moratórium rendelet).

122.) A bánnak 1914. évi 28.555. számú rendelete, a horvát-szlavonországi autonómia alá eső magánjogi kötelezettségek terjesztésére újabb moratóriumról.

123.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 8.923. számú rendelete, a Braziliával a közönséges büntettek kiadatása iránt kötött államszerződés megszűnéséről.

124.) A bánnak 1914. évi 28.867. számú rendelete, rendkívüli intézkedésekről a polgári peres és peren kívüli eljárásban.

125.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 19.406. számú rendelete, a kir. báni táblához, a szabadságvesztéshüntetés kezdetének elhalasztásáról.

126.) 1914. évi szeptember hó 10-én 2.188. kab. szám alatt kelt legfelsőbb elhatározás.

127.) A bánnak 1914. évi 22.045. számú rendelete, a szabadságvesztésbüntetés végrehajtásának felfüggesztéséről.

128.) A horvát-szlavon-dalmát orsz. kormány igazságügyi osztályának 1914. évi 22.201. számú körrendelete, a szabadságvesztésbüntetés végrehajtásának felfüggesztéséről oly személyeknél, akik katonai szolgálatra kötelezvék.

129.) 1914. évi október hó 10-én 2.283. kab. szám alatt kelt legfelsőbb elhatározás.

130.) A bánnak 1914. évi 24.707. számú rendelete, a bűnvádi eljárás megszüntetése tárgyában az 1914. évi október hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározás végrehajtásáról.

131.) A bánnak 1914. évi 24.709. számú rendelete, a szabadságvesztésbüntetés elengedése tárgyában az 1914. évi szeptember hó 10-én 2.188. szám alatt kelt legfelsőbb elhatározás végrehajtásáról.

Hatásköri bírósági határozatok kivonata.*) 56.) Nincs hatásköri összeütközés, ha olyan hatóságok (rendes bíróság és közigazgatási bíróság) tagadták meg az eljárást, amelyek hatáskörébe az eljárás nem tartozik, harmadik hatóság (a közigazgatási hatóság) ellenben eljárt.

A m. kir. csendőrség állományához tartozó havidíjasok (tisztok és hivatalnokok) szolgálati illetményeiből felmerülő vitás kérdésekben végső fokon a m. kir. belügyminiszter határoz.

Sem az 1896 : XXVI. t.-c., sem egyéb törvényes rendelkezés nem jogosítja fel a közigazgatási bíróságot arra, hogy a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség, vagy a m. kir. csendőrség kötelékébe tartozó tisztok és hivatalnokok szolgálati illetményei felett is határozhasson (1915. évi november hó 8-án Hb. 32. sz.).

57.) Törvényes gyermek végleges tartásának és elhelyezésének kérdésében a gyámhatóság hatáskörébe tartozik az eljárás, ha a házassági per bírósága e végből az ügyet az 1894 : XXXI. t.-c. 96. §-a alapján áttette (1915. évi november hó 8-án Hb. 41. sz.).

58.) Kis terjedelműnek nem mondható gazdaságban a gazdasági vezetés és ellenőrzés rendszerinti tennivalóit ellátó alkalmazott nem cseléd, hanem gazdatiszt, akkor is, ha gazdatiszti képesítése nincs és nem is bír mindenben önálló hatáskörrel; következésképp ebből az alkalmaztatásából felmerült magánjogi vitás kérdés eldöntése a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi november hó 8-án Hb. 42. sz.).

59.) Fölmerült a hatásköri összeütközés, ha a m. kir. közigazgatási bíróságnak a hatáskört megtagadó határozatával szemben a m. kir. belügyminiszter a hatáskörét meg nem állapító formászerű határozatot nem hozott ugyan, de úgy a m.

*) A hatásköri bírósági határozatok kivonatainak itt közölt folyószámai megegyeznek azokkal a folyószámokkal, melyek alatt e határozatokat indokolásukkal együtt a Hatásköri Jogszabályok és Hatásköri Határozatok Tára című munka közli,

kir. közigazgatási bírósághoz, valamint a hatásköri bírósághoz intézett irataiban kifejezett az a nézete, amely szerint az ügy a m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik s az e nézetének támogatására kifejtett indokolás a hatáskörnek magától való elhárítását foglalják magukban.

Ha a rendezett tanácsú város az 1912 : LVIII. t.-c. 19. §-ához képest 1914. évi január hó 1. napja előtt alkalmazottai részére nyugdíjintézetet létesített és a vármegyei törvényhatósági bizottság által jóváhagyott jogerős nyugdíjszabályrendeletet alkotott, e felsőbb hatóságilag megvizsgált s jóváhagyott szabályrendelettel már az 1912 : LVIII. t.-c. 19. §-ának utolsó bekezdésénél fogva a rendezett tanácsú város az 1907 : LIX. törvénycikkben szabályozott nyugdíjviszonosság szempontjából a törvényhatóságokkal ugyanazon tekintet alá esik, tehát az utóbb idézett t.-c. rendelkezései is reá alkalmazást nyernek: mihezképest az e körül keletkezhető vitás kérdésekben a törvényhatósági bizottság határozata ellen a m. kir. közigazgatási bírósághoz panasznak lévén helye, az eljárás a m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik.

Nem a hatáskör kérdésére, hanem az ügy érdemére tartozik az, hogy a nyugdíjszabályrendelet a viszonzosság követelményeinek tartalmilag mennyiben felel meg (1915. évi november hó 8-án Hb. 50. sz.).

60.) Tárgyi ügyazonosság hiányában nincs hatásköri összeütközés, ha a gyámhatóság az apát arra kötelezte, hogy törvényes gyermekeinek tartási költségéhez meghatározott összeggel járuljon hozzá és határozatának indokolása az összeg meghatározásában az apa részére járó családi pótlék összegét vette alapul, a rendes bíróság viszont arról határozott, hogy a kereset tárgyává tett családi pótlék az apát illeti meg (1915. évi november hó 8-án Hb. 66. sz.).

61.) A közigazgatási bíróság hatáskörének föltétele az, hogy a felek között fölmerült vitás kérdés oly természetű legyen, hogy annak eldöntése valamely közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozzék.

Az a kérdés, hogy az előfordult pályarongálások erőhatalom (vis major) következményei-e, és hogy ezek helyreállításának költsége a helyi érdekű vasút és a m. kir. államvasút közül kit terhel, nem közigazgatási, hanem magánjogi kérdés, amelyre vonatkozó ügyben az eljárás nem a miniszter és a közigazgatási bíróság, hanem a rendes bíróság hatáskörébe tartozik (1915. évi november hó 8-án Hb. 68. sz.).

Személyi hírek.

Rendjeladományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Rose Gyula kir. ítélőtáblai bíról címmel és jellegel felruházott hatvani kir. járásbírónak, nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, a Ferenc József-rend tisztikeresztjét a legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kitüntetés.

Ő császári és apostoli királyi Felsége nyugdíjazásuk alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataik elismeréseül Farkas Viktor csábigorbói kir. járásbíróági telekkönyvvezetőnek a koronás arany érdemkeresztet, Oláh Lajos nagyváradi kir. törvényszéki fogház-őrmesternek a koronás ezüst érdemkeresztet a legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Címadományozás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége saját kérelmükre történt nyugalomba helyeztetésük alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálataik elismeréseül Hrabovszky Aurél székesfehérvári kir. ügyésznek a kir. főügyész helyettesi, Buttyán József orsovai kir. járásbírónak a kir. ítélőtáblai bírói címet a legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezések és áthelyezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

ítélőtáblai bíróvá: Skultéty István nagyváradi kir. főügyész helyettes a szegedi kir. ítélőtáblához;

főügyész helyettesé; Baróthy Pál nagyváradi kir. ügyészt;

törvényszéki bíróvá: dr. Hajicsek Gyula székesfehérvári kir. ügyészt a székesfehérvári kir. törvényszékhez;

albírákká: Greskovits Ernő egri kir. törvényszéki jegyzőt az egri kir. járásbíró-ságához, dr. Zrinyi Miklós szombathelyi kir. törvényszéki jegyzőt a szombathelyi kir. törvényszékhez és dr. Szász József budapesti gyakorló ügyvédet az érsekújvári kir. járásbíró-ságához.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte:

jegyzőkké: dr. Gaál Dezső szekszárdi kir. törvényszéki joggyakornokot a szekszárdi, Neusidler Jenő pécsi kir. járásbíróági joggyakornokot a pécsi, Horváth János marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez, dr. Kovács Zoltán gyulafehérvári kir. törvényszéki joggyakornokot a marosillyei, dr. Gajzágó Vilmos dési kir. törvényszéki joggyakornokot a dési kir. járásbíró-ságához, dr. Ténner Izidor és dr. Kunst Győző temesvári kir. törvényszéki joggyakornokokat a temesvári kir. törvényszékhez, Brenner Alajos máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornokot a nagysomkúti és dr. Holzmann Géza máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornokot a máramarosszigeti kir. járásbíró-ságához;

végrehajtóvá: Mikovényi Dezső kiskunhalasi kir. járásbíróági irnokot a kiskunfélegyházi kir. járásbíró-ságához.

A m. kir. igazságügyminiszter kinevezte a fegyintézetek és javító-nevelőintézetek személyzetének létszámában:

a VII. fizetési osztályba: dr. Stráner Gyula soproni kir. orsz. fegyintézeti főorvost;

a VIII. fizetési osztályba: az aszódi kir. javítóintézet igazgatói teendőivel megbízott Légrády György kassai kir. állami felső ipariskolai tanárt a nevezett kir. javítóintézet igazgatójává végleges minőségben, dr. Zachariás Andor szamosújvári kir. orsz. javítóintézeti főorvost, Barsi Ambrus székesfehérvári kir. orsz. javítóintézeti főtisztet és Bach Béla váci kir. orsz. fegyintézeti fogalmazót, ez utóbbit a fiatalok czeglédi fogházának igazgatójává való kinevezés mellett;

a IX. fizetési osztályba: F. Molnár Lajos aszódi kir. orsz. javítóintézeti család-főt, Cseh Lajos váci és Büttl János soproni kir. orsz. fegyintézeti tanítókat, továbbá Hadnagy Jenő aszódi kir. orsz. javítóintézeti szaktanárt;

a X. fizetési osztályba: Horváth György budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi őrparancsnokot, Schneider József kassai kir. orsz. javítóintézeti családfőt, Javorniczky Dezső székesfehérvári és Lacz Kálmán aszódi kir. orsz. javítóintézeti családfősegedeket, Szücs Imre budapesti kir. orsz. gyűjtőfogházi tisztet és Vitéz Traján szamosújvári kir. orsz. javítóintézeti családfősegedet.

A m. kir. igazságügyminiszter áthelyezte:

Csizinszky Ágost szegedi kir. ítélőtáblai bírót a saját kérelmére a budapesti kir. ítélőtáblához;

Brückler István kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott győri kir. törvényszéki bírót a nagybecskereki kir. törvényszékhez, Szenes Dezső perlaki kir. járásbírót a nagykanizsai kir. járásbíróshoz, dr. Fromm Géza pétervásári kir. járásbírót a szombathelyi, dr. Iváncsy Jenő máramarosszigeti kir. törvényszéki bírót a szatmárnémeti, Hubay Kálmán jászapáti kir. járásbírót a miskolci kir. törvényszékhez saját kérelmükre;

dr. Kövessy Emil szombathelyi kir. ügyészt a székesfehérvári, Decleva Dénes szegedi kir. ügyészt a pécsi, Tóth Béla kolozsvári és Czobor Miklós szekszárdi kir. ügyészeket a budapesti, dr. Encsy Kálmán csikszeredai kir. ügyészt a kolozsvári kir. ügyészséghez saját kérelmükre, Stachó Lajos gyulai kir. ügyészt a szegedi kir. ügyészséghez;

dr. Farkas Béla nyitrai kir. törvényszéki albírót a győri kir. törvényszékhez saját kérelmére;

dr. Székely Béla kevevári és dr. Rosenzthal Ferenc oraviczabányai kir. járásbíróági jegyzőket a fehértemplomi kir. törvényszékhez, Zoványi György topánfalvi kir. járásbíróági jegyzőt a bánffyhunyadi kir. járásbíróshoz, dr. Somló Kálmán máramarosszigeti kir. járásbíróági jegyzőt a máramarosszigeti kir. törvényszékhez, valamint dr. Jenei Zoltán eperjesi kir. törvényszéki és dr. Kriszta Miklós eperjesi kir. járásbíróági, továbbá dr. Goldmann Imre újvidéki kir. járásbíróági és dr. Hárty Ferenc újvidéki kir. törvényszéki jegyzőket kölcsönösen;

Székely Barnabás pétervásári kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt a vámosmikolai kir. járásbíróshoz;

Sztrniszko József galgóczi kir. járásbíróági irodatisztet a privigyei kir. járásbíróshoz, továbbá Bohuczky János gyulafehérvári kir. törvényszéki irodatisztet és Pércsy Gyula gyulafehérvári kir. járásbíróági irnokot kölcsönösen;

Zombor Imre budapesti kir. törvényszéki és Lovász Károly budapesti központi kir. járásbíróági irnokokat a budapesti, Főző Jenő belényesi kir. járásbíróági irnokot a nagyváradi kir. ítélőtáblához, továbbá Bognár Kálmán budapesti kir. büntetőtörvényszéki és Felely Aladár budapesti kir. büntető járásbíróági irnokokat kölcsönösen.

A m. kir. igazságügyminiszter Elek Márton szegedi felsőkereskedelmi iskolai tanárt a könyv- és írásvizsgálatra nézve a szegedi kir. törvényszékhez bűnügyekben állandó szakértővé nevezte ki.

A budapesti kir. ítélőtábla elnöke dr. Rosconi Titusz ügyvédjelölt, Ehleiter István és ifj. Ivány Sámuel jogszigorló, budapesti lakosokat — a két utóbb nevezettet ideiglenes minőségben;

a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. Kahán Dezső ügyvédjelölt, máramarosszigeti és Balogh Géza jogszigorló, hodászi lakosokat, utóbbit ideiglenes minőségben;

a győri kir. ítélőtábla elnöke Halász Mihály jogszigorlót ideiglenes minőségben;

a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke dr. Ghisoiu Demeter, Kóbori József és ifj. Vasócsik Gyula végzett joghallgatókat, utóbbi kettőt ideiglenes minőségben;

a nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke Szentpáli Zsigmond végzett joghallgatót ideiglenes minőségben;

a pécsi kir. ítélőtábla elnöke Szalay Ferenc jogszigorló, kaposvári lakost ideiglenes minőségben;

a temesvári kir. ítélőtábla elnöke dr. Chernolátecz Aurél temesvári és dr. Ocna-riu János oraviczabányai lakos ügyvédjelölteket ideiglenes minőségben a vezetésük alatt álló kir. ítélőtáblák kerületébe díjas joggyakornokokká nevezték ki.

A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Csulyán János szegedi kir. járásbíróági joggyakornokot 4.192/1891. I. M. sz. rendelet 9. §-a alapján gyakorlati kiképzése és a közszolgálat érdekében a szegedi kir. törvényszékhez helyezte át.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Lőrinczi András marosvásárhelyi kir. törvényszéki hivatalszolgát a marosvásárhelyi kir. ítélőtáblához ajtónállóvá nevezte ki

A nagyváradai kir. főügyész Wallner Dezső margittai kir. járásbíróági irnokot a nagyváradai kir. ügyészséghez irnokokká nevezte ki.

A máramarosszigeti kir. törvényszék Meiszlinger Gyula volt közjegyzői segéd, jelenleg máramarosszigeti városi rendőrségi irnok, máramarosszigeti lakost, a máramarosszigeti kir. törvényszékhez hites német és román tolmácscsá;

a zombori kir. törvényszék Popovits Sebő zombori lakost a zombori kir. járásbíróóság mellé hites szerb-horvát tolmácscsá kinevezte.

Véglegesítések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

dr. Kern Aurél nagybecskereki kir. törvényszéki és dr. Papp Tibor körösbökényi kir. járásbíróági jegyzőket;

Kovács Gábor sepsiszentgyörgyi és Péterfi Lajos sárvári kir. járásbíróági irnokokat eddig ideiglenes minőségben viselt állásukban végleg megerősítette.

A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke dr. Tamás István dési kir. törvényszéki;

a pécsi kir. ítélőtábla elnöke dr. Kamarás Géza, a pécsi kir. ítélőtábla kerületében alkalmazott joggyakornokot eddigi ideiglenes minőségben viselt állásukban végleg megerősítették.

Esküdtbíróóságok elnökei és helyettes elnökei.

A kir. ítélőtáblák elnökei az 1897 : XXXIII. t.-c. 2. §-a alapján a kir. ítélőtáblák területén levő kir. törvényszékeknél szervezett esküdtbíróóságok elnökeiül és helyettes elnökeiül az 1916. év tartamára a következőket jelölték ki:

A budapesti kir. ítélőtábla területén:

a balassagyarmati kir. törvényszéknél elnökül: Gottl Rezső kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Ligeti Ernő kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a besztercebányai kir. törvényszéknél elnökül: dr. Répássy Béla kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Lehoczky István kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a budapesti kir. büntető törvényszéknél elnökül: dr. Balogh György kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Mikovich Lajos kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

az egri kir. törvényszéknél elnökül: dr. Böhm Alajos kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Miskovics Flóris kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a fiumei kir. törvényszéknél elnökül: dr. Melocco János kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Keörmey Pál kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

Az ipolysági kir. törvényszéknél elnökül: Martinovich István kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Süteő István kir. törvényszéki bírót;

a kalocsai kir. törvényszéknél elnökül: Jambory Lajos kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Laurisin Miklós kir. törvényszéki bírót;

a kecskeméti kir. törvényszéknél elnökül: dr. Kiss János kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Ág Miklós kir. törvényszéki tanácselnököt;

a pestvidéki kir. törvényszéknél elnökül: dr. Gáll Endre kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Csengery Miklós kir. törvényszéki bírót, ennek hadbanléte tartamára dr. Dimsits Sándor kir. törvényszéki bírót;

a székesfehérvári kir. törvényszéknél elnökül: dr. Kail Antal kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Bodányi László kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a szolnoki kir. törvényszéknél elnökül: dr. Szikszay György kir. törvényszék elnököt, helyettes elnökül: Safáry Kálmán kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

A győri kir. ítélőtábla területén:

a győri kir. törvényszéknél elnökül: Hencz Ferenc kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Kovács Zsigmond kir. törvényszéki tanácselnököt;

a komáromi kir. törvényszéknél elnökül: dr. Vaskó Endre kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Zsindely Ferenc kir. törvényszéki tanácselnököt;

a soproni kir. törvényszéknél elnökül: Schneider Gábor kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Wiplinger Róbert kir. törvényszéki bírót;

a szombathelyi kir. törvényszéknél elnökül: Halasi Viktor kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Valkó Miklós kir. törvényszéki bírót;

a veszprémi kir. törvényszéknél elnökül: Juraszek János kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Csajághy Károly kir. törvényszéki bírót;

a zalaegerszegi kir. törvényszéknél elnökül: Horváth Sándor kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Fritz József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

A kassai kir. ítélőtábla területén:

a beregszászi kir. törvényszéknél elnökül: Szép Géza kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Stampf Gyula kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

az eperjesi kir. törvényszéknél elnökül: Kissóczi Mátyás kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Körtvélyessy Dezső kir. törvényszéki tanácselnököt;

a rimaszombati kir. törvényszéknél elnökül: Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Cseh István kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknél elnökül: dr. Oláh István kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Kail Béla kir. törvényszéki bírót.

A nagyváradi kir. ítélőtábla területén:

az aradi kir. törvényszéknél elnökül: Bittó József kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Nagy József kir. törvényszéki bírót;

a gyulai kir. törvényszéknél elnökül: Tóth Ferenc kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: dr. Aigner Dezső kir. törvényszéki bírót;

a nagyvárad kir. törvényszéknél elnökül: dr. Balás Elemér kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Szöllősy Gyula kir. törvényszéki bírót.

A pécsi kir. ítélőtábla területén:

a nagykanizsai kir. törvényszéknél elnökül: dr. Eőri Szabó Jenő kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Kenedi Imre kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

A pozsonyi kir. ítélőtábla területén:

az aranyosmaróti kir. törvényszéknél elnökül: Váraljai Fuhmann Andor kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Gaál Homoky Kálmán kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a nyitrai kir. törvényszéknél elnökül: Hazslinszky Géza kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesül: Links István kir. törvényszéki bírót.

a pozsonyi kir. törvényszéknél elnökül: Dröxler Róbert kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Horváth Manó kir. törvényszéki bírót;

a rózsahegy kir. törvényszéknél elnökül: Belopotoczky Gyula kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Dluhovics Béla kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki tanácselnököt;

a trencsényi kir. törvényszéknél elnökül: Hajdú Géza kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Fekete Imre kir. törvényszéki bírót.

A szegedi kir. ítélőtábla területén:

a nagybecskereki kir. törvényszéknél elnökül: dr. Kovács Rókus kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Kis János kir. törvényszéki tanácselnököt;

a szabadkai kir. törvényszéknél elnökül: dr. Dekker Gyula kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: dr. Joczics Milorád kir. törvényszéki bírót;

a zombori kir. törvényszéknél elnökül: dr. Eperjesy Béla kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Szedressy Ödön kir. törvényszéki bírót.

A temesvári kir. ítélőtábla területén:

a fehértemplomi kir. törvényszéknél elnökül: Jakabffy Pál kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül: Kinászevich Béla kir. törvényszéki bírót;

a karánsebesi kir. törvényszéknél elnökül: Cziko János kir. törvényszéki tanácselnököt, helyettes elnökül: Magi Imre kir. törvényszéki bírót;

a lugosi kir. törvényszéknél elnökül: Zakariás István kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül: Pottyondy Géza kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót.

A munkásbiztosítási választott bíróságok helyettes elnökei.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a szatmárnémeti munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökeül: ifj. Péchy Aurél ottani kir. törvényszéki bírót;

a homonnai munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökeül: dr. Rosenzweig Adolf ottani kir. járásbírói albírót három év tartamára kinevezte.

Kirendelések.

A m. kir. igazságügyminiszter:

a brassói kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Sándor József kir. törvényszéki bírót;

a budapesti kir. büntető törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Mann Hugó kir. törvényszéki bírót;

az erzsébetvárosi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Issekutz János kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Barla Gerő kir. törvényszéki bírót;

a fehértemplomi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Michalovitz Gábor kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Vild Károly kir. törvényszéki bírót;

a gyulafehérvári kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: dr. Frölich Gyula kir. törvényszéki bírót;

a kaposvári kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Gábor Mátyás kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Jankó Kálmán kir. törvényszéki bírót;

a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Márton Imre kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: Baresa Miklós kir. törvényszéki bírót;

a szolnoki kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Bodnár Ferenc kir. törvényszéki bírót;

a tordai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Gegesi Árpád kir. törvényszéki bírót, vizsgálóbírói állandó helyettesül: dr. Bocz Vilmos kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót;

a trencsényi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: Pólyik Imre kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Pokorny László szeghalmi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a szentesi, Kondor László soproni és Dávid Samu battonyai kir. járásbíróági betétszerkesztő bírákat a debreczeni, Kocsányi Pál szeniczei kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a privigyei és Hainess Elemér nagykarolyfalvai kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a battonyai, továbbá Schwartz Mózes huszti kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a szeniczei és Böhm Dezső szeghalmi kir. járásbíróági betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a módosi, végül Vörös Ákos gálszécsi kir. járásbíróági önálló működési körrel fel nem ruházott betétszerkesztő irnokot az edelényi kir. járásbíróáshoz, mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

Megbízás.

A m. kir. igazságügyminiszter:

dr. Kenyeres Balázs budapesti kir. tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárt és dr. Gyulay Elemér budapesti kir. tudomány-egyetemi adjunktust a budapesti kir. büntető törvényszéknél felmerülő törvényszéki orvosi teendőkhöz állandó szakértői minőségben való ellátásával megbízta.

Törvényszéki orvosi képesítés.

Az 1915. évi október hóban Budapesten megtartott törvényszéki orvosi vizsgálat alapján törvényszéki orvosi képesítést nyert dr. Jankovich László egyetemi tanársegéd a budapesti királyi magyar tudomány-egyetemen.

Önálló működési körrel felruházás.

A m. kir. igazságügyminiszter az 1912 : VII. t.-c. alapján önálló működési körrel ruházta fel :

a) *a budapesti kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. V u d y Oszkár budapesti kir. járásbíróági jegyzőt ;

b) *a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. J a n k u l o v i c s György dévai kir. törvényszéki jegyzőt ;

c) *a pécsi kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. D r a s k ó c z y Pál szekszárdi kir. törvényszéki jegyzőt ;

d) *pozsonyi kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. G a l ó Mihály privigyei kir. járásbíróági jegyzőt ;

e) *a temesvári kir. ítélőtábla kerületében :*

dr. C o m e s Péter karánsebesi kir. törvényszéki jegyzőt.

Kir. ügyészségi megbizottak és helyettesek kirendelése.

A m. kir. igazságügyminiszter kir. ügyészségi megbizottakul kirendelte, még pedig :

a budapesti kir. ügyészség kerületébe :

dr. C s i z m a d i a Imre s dr. W a l t e r Károly gyakorló ügyvédek ideiglenesen ;

a dési kir. ügyészség kerületébe :

S z e n t p é t e r i Lajos magyarláposi járási szolgabíró ideiglenesen ;

a fehértemplomi kir. ügyészség kerületébe :

dr. O r l o v s z k y József verseczi gyakorló ügyvéd ideiglenesen ;

a fiumei kir. ügyészség kerületébe :

dr. S z é c s i József ottani kir. járásbíróági jegyzőt ;

az ipolysági kir. ügyészség kerületébe :

K á d á r Kálmán vámosmikolai gyakorló ügyvéd ideiglenesen ;

a nyitrai kir. ügyészség kerületébe :

dr. S k j a r n i c z e 1 Gyula galgóczi ügyvéd ideiglenesen ;

a pestvidéki kir. ügyészség kerületébe :

dr. B j c h l e r Simon ócsai ügyvéd ideiglenesen ;

a pozsonyi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Braun Fülöp galántai gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a sátoraljaujhelyi kir. ügyészség kerületébe:

Héricz Márton sztropkói járási tb. főszolgabíró ideiglenesen;

a szegedi kir. ügyészség kerületébe:

dr. Lugosi Dömötör ottani gyakorló ügyvédet ideiglenesen;

a szombathelyi kir. ügyészség kerületébe:

Olajos Sándor muraszombati gyakorló ügyvédet ideiglenesen.

A m kir. igazságügyminiszter továbbá kirendelte:

a bazini kir. járásbíróság mellé: Jánoska Tibor ottani rendőrkapitányt;

a bánffyahunyadi kir. járásbíróság mellé: Zoványi György ottani kir. járásbíró-
sági jegyzőt;

az erzsébetfalvi kir. járásbíróság mellé: dr. László Árpád ottani kir. járásbíró-
sági joggyakornokot;

az esztergomi kir. járásbíróság mellé: dr. Berényi Zoltán ottani [gyakorló ügyvédet
ideiglenesen;

a gyöngyösi kir. járásbíróság mellé: Csizmadia László ottani [kir. járásbíró-
sági joggyakornokot;

a marosillyei kir. járásbíróság mellé: Kovács Zoltán ottani kir. járásbíró-
sági jegyzőt;

a medgyesi kir. járásbíróság mellé: Halliarszky Albert [ottani kir. járásbíró-
sági jegyzőt;

a nagysomkúti kir. járásbíróság mellé: Brenner Alajos [ottani [kir. járásbíró-
sági jegyzőt;

a szolnoki kir. járásbíróság mellé: dr. Nagy István ottani kir. járásbíró-
sági jegyzőt;

a tiszafüredi kir. járásbíróság mellé: Fogel Zoltán ottani kir. járásbíró-
sági joggyakornokot;

a zentai kir. járásbíróság mellé: dr. Szafir Miklós ottani kir. [járásbíró-
sági jegyzőt
az ottani kir. ügyészségi megbízottak [állandó helyetteseiül.

Hősi halált haltak:

Dr. Vajda János pestvidéki kir. törvényszéki jegyző;

dr. Ambruss László csikszeredai kir. törvényszéki és dr. Kovács János gyulai
kir. járásbíró-
sági joggyakornokok;

Klingler Miklós zsombolyai, kir. járásbíró-
sági irodatiszt;

Warinszky Kálmán turócszentmártoni kir. járásbíró-
sági irnok;

Szabó Károly szolnoki kir. ügyészségi hivatalszolga.

Meghaltak.

Dr. Longauer Ferenc kir. kúriai bíró;

Dr. Hümpfner József kalocsai kir. törvényszéki fogházorvos;

Barcza Béla devecseri és Tessényi Albert apatini kir. járásbíró-
sági ügyészi meg-
bízottak;

Wéber Mihály beszterczei kir. törvényszéki irodaigazgató;
 Széplaki István nagyvárad-városi kir. járásbíróági kezelő;
 Kovács Ferenc nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti őrparancsnok;
 Kiss István marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai ajtónálló;
 Szeman József bártfai kir. járásbíróági hivatalsszolga;
 Zahner György szegedi kir. kerületi börtönőr.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

Dr. Bereczky Viktor nagykanizsai és Buttyán József orsovai kir. járásbírák;
 Ronkócs István nagyszentmiklósi, Simonyi István debreczeni, Szimics Tivadar kolozsvári és Tomori Sándor hajdúböszörményi kir. járásbíróági telekkönyvvezetők;
 Mánassy István gyulafehérvári kir. járásbíróági irodatiszt;
 Kelemen Bernát egri kir. járásbíróági irnok;
 Oláh Lajos nagyvárad és Szabó György nagykanizsai kir. törvényszéki fogház-
 őrmesterek;
 Dady Sándor pestvidéki, Kiss Károly fumei kir. törvényszéki és Nagy Géza lugosi
 kir. járásbíróági hivatalsszolgák.

Állásukról lemondottak.

Dr. Hritz Kálmán lőcsei és dr. Posch Gyula budapesti kir. büntető járásbíróági
 ügyészi megbizottak.

A közszolgálat más ágába lépett.

Mányoky Ödön szekszárdi kir. törvényszéki jegyző, ki tolnavármegyei árvaszéki
 jegyzővé választatott meg;
 Léderer Károly budapesti kir. ítélőtáblai irnok, ki m. kir. kereskedelemügyi minisz-
 tériumi irodasegédtsztté neveztetett ki.

A kir. közjegyzői kamarák köréből.

A budapesti kir. közjegyzői kamara a Velsz Emil erzsébetfalvi kir. közjegyző el-
 halálózása folytán megüresedett kir. közjegyzői iroda részére az 1874:XXXV. t.-c. 22. §-a
 értelmében az állás betöltéséig terjedő időre hivatalból helyettesül dr. Gröber Aladár
 erzsébetfalvi kir. közjegyzőhelyettest rendelte ki.

Az ügyvédi kamarák köréből.

Fölvétettek az ügyvédek lajstromába:

dr. Schuleri Károly szászvárosi ügyvéd az aradi;
 dr. Dohnál Miklós, dr. Haáz Vilmos, dr. Patzauer Rezső, dr. Sárkány Lajos
 és dr. Tarján Leó budapesti ügyvédek a budapesti;
 dr. Gavora János trencsényi és dr. Török Sándor holicai ügyvédek a pozsonyi;
 dr. Markovics György verseczi és dr. Papp János lippai ügyvédek a temesvári
 ügyvédi kamaráknál.

Töröltettek az ügyvédek névjegyzékéből:

dr. Papp János kőrösbökényi ügyvéd elköltözés és dr. Dancs Szilárd¹⁾ szarvasi
 ügyvéd elhalálózása folytán az aradi;
 dr. Manoiu Miklós²⁾ brassói ügyvéd elhalálózása folytán a brassói;
 dr. Maitinszky Zsigmond*) budapesti ügyvéd önkéntes lemondás, dr. Piliy István*)
 budapesti ügyvéd elköltözés, dr. Horváth Ádám³⁾, Kisbaári Kiss Ferenc⁴⁾, dr. Lövy
 Lajos⁵⁾ és dr. Móses László⁶⁾ budapesti ügyvédek elhalálózása folytán a budapesti;
 dr. Ericz Ernő⁷⁾ és dr. Sajó Béla⁸⁾ debreczeni ügyvédek a harctéren történt hősi
 elhalálózása folytán a debreczeni;

dr. Cseke Vincze ügyvéd önkéntes lemondás és dr. Landesberg Ernő⁹⁾ bánffy-hunyadi ügyvéd elhalálozás folytán a kolozsvári;

dr. Papp Ferencz¹⁰⁾ oklándi ügyvéd elhalálozás folytán a marosvásárhelyi;

dr. Haller Zsigmond¹¹⁾ máramarosszigeti ügyvéd elhalálozás folytán a máramarosszigeti;

Heckel Károly*) miskolczi ügyvéd saját kérelmére a miskolczi;

a harctéren hősi halált halt dr. Abonyi Andor és dr. Balog Sándor dombovári, valamint Fördös Géza¹²⁾ paksi és dr. Müller Ferenc¹³⁾ szekszárdi ügyvédek elhalálozás, dr. Kapp Ernő gyönki ügyvéd pedig kir. törvényszéki jegyzővé kinevezés folytán a pécsi;

dr. Kohut Milán zsolnai ügyvéd elhalálozás folytán a pozsonyi;

dr. Proszvimmer Sándor¹⁴⁾ soproni ügyvéd elhalálozás folytán a soproni;

Tessényi Albert apatini ügyvéd elhalálozás folytán a szabadkai;

dr. Grosz Dezső¹⁵⁾ pancsovai és dr. Puican Péter orsovai ügyvédek elhalálozás, dr. Erényi László temesvári ügyvéd elköltözés, dr. Marta Sándor lippai és dr. Buocz Béla verseczi ügyvédek kinevezés folytán a temesvári ügyvédi kamaráknál.

A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy tényleges katonai szolgálatot teljesítő dr. Offenberger Jakab brassói ügyvéd irodája részére dr. Farkas Lajos brassói ügyvédet ideiglenes gondnokká rendelte ki, továbbá hogy dr. Ludvig Alfréd fogarasi ügyvéd a kir. Kúria ügyvédi tanácsa által helybenhagyott, 261/1915. fegy. szám alatti határozattal, az 1887. évi XXVIII. t.-c. 4. §. b) pontja alapján az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett;

a budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az állítólag a harctéren hősi halált halt dr. Szabó István gödöllői ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokul dr. Bezilla István gödöllői ügyvéd rendeltetett ki, továbbá dr. Frankl Imre budapesti ügyvéd hadiszolgálatára ügyeinek [vitelével dr. Kövesi Rezső budapesti ügyvédet bízta meg, valamint dr. Widder Győző budapesti ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Mátyásföldre helyezte át;

az egri ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az Eger székhelylyel bejegyzett dr. Csépanyi László ügyvéd a harctéren szerzett súlyos betegsége következtében ügyeinek ellátásában tartósan akadályozva van, minek következtében legközelebbi hozzátartozói kérelmére irodagondnokává a választmány dr. Benesóczky István egri ügyvédet kirendelte;

a kolozsvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Dániel Elemért, Kolozsvár székhelylyel az ügyvédhelyettesek névjegyzékébe felvette és hogy dr. Bildhauer Károly ügyvéd székhelyét a kamara területén belül Gyaluból Szászfenesre tette át;

a szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Sztojkovics György zentai ügyvéd a lakóhelyét Zentáról Szabadkára helyezte át, továbbá hogy a szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága a m. kir. Kúria által is helybenhagyott ítéletével dr. Rajcsich László apatini ügyvédet az 1874 : XXXIV. t.-c. 48. §-ába és a 68. §. b) pontjába ütköző kétféle és a 68. §. b) és 69. §. b) pontjaiba ütköző egyrendbeli fegyelmi vétség miatt az ügyvédi gyakorlattól való hat havi felfüggesztésre ítélte, a felfüggesztés az 1915. évi december hó 15-én kezdődik és az 1916. évi június hó 14-én ér véget.

) Irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

				ügyvéd rendeltetett ki.
1)	Irodája részére gondnokul	dr. Mázor Elemér szarvasi		
2)	"	dr. Metian Jenő brassói	"	"
3)	"	dr. Mikszáth Kálmán budapesti	"	"
4)	"	dr. Müller Rezső budapesti	"	"
5)	"	dr. Székely Salamon Soma budapesti	"	"
6)	"	dr. Kis Ferenc budapesti	"	"
7)	"	dr. Maigner Arthur debreczeni	"	"
8)	"	dr. Miklós Ármán	"	"
9)	"	ügygondnokul dr. Tólcsvay Lajos, leltározó biztosul dr. Börnemisz Elemér bánffy-hunyadi ügyvéd rendeltetett ki.		
10)	Irodája részére gondnokul	dr. Koncz Károly oklándi	ügyvéd rendeltetett ki.	
11)	"	dr. Schöngut Emil máramarosszigeti	"	"
12)	"	Késmárky Iván paksi	"	"
13)	"	dr. Szász Endre szekszárdi	"	"
14)	"	dr. Brunner Emil soproni	"	"
15)	"	dr. Perlesz Lajos pancsovai	"	"

Igazságügyi pályázatok.

A betöltendő állás megjelölése :	A pályázati kérvények hová nyújtandók be ?	A pályázati határidő lejárta :	Bpesti Közl. vonatkozó száma :
VII. fiz. oszt. sorozott járásbíró a székelyhidi jbnál	Nagyváradai tszék elnökéhez	1915. jan. 13.	300. sz.
Alügyész a székesfehérvári ügyészségnél	Székesfehérvári ügyészség veze- tőjéhez	» » 6.	296. sz.
Alügyész a székszárdi ügyész- ségnél	Pécsi főügyészhez	» » 7.	297. sz.
Alügyész a nagyváradai ügyész- ségnél	Nagyváradai »	» » 13.	300. sz.
Joggyakornok (3) a pozsonyi tábla területén	Pozsonyi ítélőtábla elnökéhez	» » 6.	296. sz.
Fogházorvos a gyulai tszéki fog- háznál	Gyulai ügyészség vezetőjéhez	» » 8.	286. sz.
Írnok a trsztenai jbnál	Rózsahegyi tszék elnökéhez	» » 2.	282. sz.
» az alsólendvai »	Zalaegerszegi » »	» » 7.	285. sz.
» az egri »	Egri » »	» » 13.	290. sz.
» a galgóczi »	Nyitrai » »	» » 14.	291. sz.
» a gyulafehérvári »	Gyulafehérvári » »	» » 20.	296. sz.
» a nyárádszeredai »	Marosvásárhelyi » «	» » 16.	297. sz.
» a budapesti központi jbnál	Budapesti » »	» » 21.	297. sz.
» a » tsznél	» » »	» » 21.	297. sz.
» a krasznai jbnál	Zilahai » »	» » 22.	298. sz.
» a zsombolyai »	Nagykikindai » »	» » 26.	300. sz.
» a nagyváradai főügyészségnél	Nagyváradai főügyészhez	» » 27.	300. sz.
Végrehajtó a feledi »	Rimaszombati tszék elnökéhez	» » 2.	293. sz.
Tolmács (2) (német és szerb- horvát) az apatini jbnál	Zombori » »	» » 13.	290. sz.
Tolmács (német) a soproni tsznél	Soproni » »	» » 19.	295. sz.
» (2) német és román a gyulafehérvári tsznél	Gyulafehérvári » »	» » 21.	297. sz.
Fogházőrmester a nagyváradai tszéki fogháznál	Nagyváradai ügyészség vezetőjéhez	» » 17.	284. sz.
Fogházőrmester a nagykanizsai tszéki fogháznál	Nagykanizsai » »	» » 26.	291. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminisztérium kiadásában megjelenő

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

— az igazságügyminiszteri rendeleteknek, a m. kir. Kúria teljes ülési és jogegységi döntvényeinek, a kir. ítélőtáblák határozattáraiba fölvetett határozatoknak és az elvi jelentőségű igazságügyminiszteri intézkedéseknek **hivatalos** gyűjteménye — az 1916. évvel **XXV. évfolyamába** lép.

Melléklapja az **Igazságügyi Javaslatok Tára**, melyet a m. kir. igazságügyminisztérium az 1901. év óta ad ki, az 1916. évvel XVI. évfolyamát kezdi meg.

Az Igazságügyi Közlöny és az Igazságügyi Javaslatok Tára nem előre meghatározott napokon, hanem a szükséghez képest jelennek meg. **Az 1916. évi folyam előfizetési ára mindkét lapra együttvéve 6 korona. Csak egész évfolyamra és csak mindkét lapra együtt lehet előfizetni.** Az egyik lapra szóló előfizetés kiterjed a másikra is.

Az Igazságügyi Közlönynek az 1915. év végével lezárandó XXIV. évfolyama melléklapjával együtt 5 koronáért csak az 1915. év végéig kapható, de már az 1916. évi január hó 1-étől kezdve a XXIV. évfolyamnak és melléklapjának ára 8 korona lesz.

Az Igazságügyi Közlöny **III—XXIII. évfolyamai**, az illető évfolyamok lezárása után már csak a bolti áron, vagyis évfolyamonként **8 koronáért** rendelhetők meg az alulírott szerkesztőségnél.

Az Igazságügyi Közlöny **I. és II. évfolyamának**, valamint a **XXIII. évfolyam 2. számához tartozó mellékletnek** vagyis a Rangsornak és névmutatójának, továbbá az Igazságügyi Javaslatok Tára **XIV. évfolyamának** elárúsítható példányai elfogytak s így ezeknek elárúsítását további intézkedésig meg kellett szüntetni.

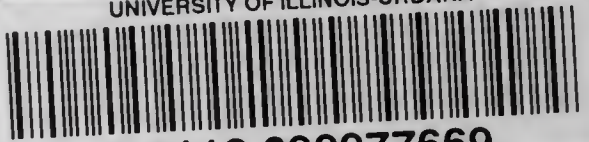
Az Igazságügyi Közlöny szerkesztősége.

Budapesten, a m. kir. igazságügyminisztériumban.

Főszerkesztő: DR. TÖRY GUSZTÁV m. kir. igazságügyi államtitkár.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda részvénytársaság«-nál. (Hold-utca 7.)

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 099977669